

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów

w Radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1895.

W Wiedniu.

Z cesarsko-królewskiej drukarni nadwornej i rządowej.

1895.

Pierwszy Skorowidz.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń w Dzienniku ustaw państwa w roku 1895 ogłoszonych.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1894			
18. grudnia	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Jendrychowego Hradcu do Nowej Bystricy	17	45
20. „	Ustawa o zwrocie zaliczek bezprocentowych udzielonych na zasadzie ustawy z dnia 5. lipca 1886 (Dz. u. p. Nr. 110) mieszkańcom Stryja, którym w roku 1886 pożar wyrządził szkody	9	33
25. „	Ustawa o c. k. Żandarmeryi królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	1	1
28. „	Ustawa o uwolnieniu od opłat pożyczek zaciągniętych przez królestwo czeskie i przez gminy miast Czerniowiec i Bielska, jakoteż udziałowych zapisów dłużnych krajów, powiatów i gmin	4	29
28. „	Ustawa o uwolnieniach od stępli i opłat z okoliczności sprzedania gminie miasta Olomuńca części zbędnych nieruchomości rządowych w obrębie zniesionej twierdzy olomunieckiej	5	29
28. „	Ustawa zmieniająca artykuł II ustawy z dnia 23. maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 84) o uregulowaniu płac służbowych urzędników do utrzymywania w cwi-dencyi katastru podatku gruntowego	6	30
31. „	Ustawa o kolejach niższego rzędu	2	7
31. „	Ustawa, którą wydają się postanowienia uzupełniające do §. 36 ustawy z dnia 7. maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 50) o pokrywaniu potrzeb gmin parafialnych katolickich	7	30
31. „	Ustawa o dozwoleniu używania obligacyj kolejowych, które Bank krajowy królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego i Wielkiego księstwa krakowskiego ma emitować, do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocy i tym podobnych	10	34

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
1. stycznia	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Lwowa (Kleparowa) do Janowa .	55	125
1. "	Ustawa o utworzeniu komisji do rewizji katastru podatku gruntowego w myśl §. 41 ustawy z dnia 24. maja 1869 (Dz. u. p. Nr 88)	3	15
2. "	Ustawa o postanowieniach przejściowych w przedmiocie uiszczania podatku od mięsa w gminach Floridsdorf, Jedlese i Donauefeld łącznie z częścią gminy miejscowej Gross-Jedlersdorf, które na zasadzie ustawy krajowej z dnia 8. maja 1894 (Dz. u. kr. Nr. 98) złączone być mają w nową gminę miejscową pod nazwą Floridsdorf	11	34
4. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień królewsko węgierskiej Komory pomocniczej II. klasy w Belobresce	8	31
5. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu, którem zmieniają się postanowienia wykonawcze o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych, zawarte w rozporządzeniu ministerjalnem z dnia 16. września 1885 (Dz. u. p. Nr. 138)	14	43
6. "	Obwieszczenie c. k. Prezydenta Ministrów w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości o przystąpieniu osady południowo-australskiej do Traktatu z Wielką Brytanią w przedmiocie opieki nad autorami dzieł literatury i sztuki	15	43
9. "	Ustawa o uregulowaniu stosunków Bractwa górniczego c. k. i współwzajemnej Kopalni głównej srebra i ołowiu Karola Boromeusza w Przybramie	18	51
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, zawierające postanowienia o przewozie materiałów niebezpiecznych na jeziorze Bodeńskim	12	35
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, dotyczące uzupełnienia i zmiany niektórych postanowień międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora Bodeńskiego z dnia 22. września 1867 (Dz. u. p. Nr. 19 z r. 1868), jakoteż wydanych rozporządzeniem ministerjalnem z dnia 29. października 1892 (Dz. u. p. Nr. 188) przepisów zapewniających bezpieczeństwo żeglugi na jeziorze Bodeńskim	13	41
16. "	Ustawa urządzająca wypoczynek niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych	21	55
16. "	Ustawa, podająca przepisy o wysprzedazach	26	83
18. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o złączeniu król. węgierskiej Komory głównej w Temeswarze z jej Delegacją na dworcu kolejowym „Josefstadt“ w Temeswarze	19	51
20. "	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Kojetyna do Towaczowa	33	87
20. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa o postępowaniu ze względu na cło z winami nadchodzącymi do wprowadzenia z świadectwami pochodzenia z San-Severo i z Barletty	16	44
26. "	Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Sejmu krajowego margrabstwa istryjskiego	20	53
27. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej o uzupełnieniu §. 45, punkt 3 Części I. przepisów dotyczących się służby wojskowej	27	84

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
30. stycznia	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o przeniesieniu na c. k. uprzyw. Kolej północną Cesarza Ferdynanda koncesyi na koleje lokalne z Hulina do Kromieryża, z Kromieryża do Zborowic i z Hulina do Bystricy	22	59
3. lutego	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych tudzież Ministerstwa wyznań i oświaty, tyczące się nadawania upoważnień technikom asekuracyjnym	23	61
10. "	Obwieszczenie Ministra handlu o wzajemnem zapewnieniu ochrony znakom fabrycznym na zasadzie artykułu I. umowy handlowej tymczasowej pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Grecją z dnia 11. kwietnia (30. marca) 1887 (Dz. u. p. Nr. 95 z r. 1887)	29	85
13. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu w przedmiocie sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumpcyi wody	30	85
14. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o przeniesieniu królewsko węgierskiej Komory pomocniczej bodzańskiej do Krasnej	28	84
15. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o układzie co do przepisów ułatwiających dla wzajemnego obrotu pomiędzy kolejami żelaznymi Austrii i Węgier z jednej a Niemiec z drugiej strony, tyczących się przedmiotów, których przewóz w myśl Umowy międzynarodowej z dnia 14. października 1890 o obrocie towarów na kolejach żelaznych jest wzbroniony lub warunkowo dozwolony	24	65
16. "	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości o przynależeniu gminy miejscowej Adlwang do okręgu Sądu powiatowego grünburskiego w Górnej Austrii	31	86
16. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu, tyczące się nowego wymiaru dodatków za pracę dla oficerów i szeregowców oddziałów wojskowych wysyłanych do niesienia pomocy podczas powodzi	32	86
16. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, którem ustanawia się stopy tary dla kawy surowej w workach podwójnych (belch), z których jeden należy do rodzaju lekkich a drugi do rodzaju grubych worków (bel)	34	89
18. "	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty i Ministra skarbu, którem urządzi się wypłatę plac wyznaczonych ustawą z dnia 1. maja 1889 (Dz. u. p. Nr. 68) dla systemizowanych nauczycieli w rzymsko-katolickich i grecko-katolickich teologicznych zakładach naukowych dyecezalnych i w teologicznych zakładach naukowych głównych w Gorycyi i Zadarze, tudzież wypłatę wynagrodzenia za zastępstwa w tych zakładach	36	93
18. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu podające spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892), tycząca się obrotu towarów na kolejach żelaznych	25	73
22. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, spraw wewnętrznych i handlu, tyczące się warunków sprowadzania z zagranicy surowicy swoistej przedów błonicy	37	94
25. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, tyczące się stęplowania obligacyj (losów) rosyjskiej pierwszej pożyczki premiowej rządowej z r. 1864 z powodu wymiany dawnych obligacyj za nowe egzemplarze	38	94
28. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o nadaniu koncesyi na małą kolej wązkotorową od Cieplie do Eichwaldu, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	39	97

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
1. marca	Rozporządzenie Ministra handlu, którem zmieniają się i uzupełniają niektóre postanowienia Regulaminu ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207) z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1893	35	89
1. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Kobaridzie w książeconem hrabstwie Gorycyi i Gradyski	40	99
2. „	Umowa, dotycząca się zmiany niektórych postanowień stypulacyi z dnia 3./15. grudnia 1866 (Dz. u. p. Nr. 69 z roku 1870) w przedmiocie żeglugi na Prucie	170	629
4. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Modrzan do Czerezan z odnogą od Mechenie do Dobrzysza	54	121
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się ustanowienia na lata 1895, 1896 i 1897 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane	41	100
8. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o zwinięciu królewsko węgierskiej Komory pomocniczej II. klasy w Uj-Palance i poruczeniu jej czynności tamtejszemu oddziałowi Straży skarbowej	44	105
16. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o nadaniu koncesyi na małą kolej ze szlakiem normalnym od Pragi ku Wysoczanom z odnogą w Lieben do zamku liebeńskiego, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	52	117
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem zmienia się i uzupełnia przepis wykonawczy do ustawy z dnia 10. lipca 1894 o płaceniu wynagrodzenia za podatek od ilości alkoholu zawartego w płynach wysokowych pędzonych, które przesyłane są jako nieobciążone podatkiem w obrocie między grupami krajów obszaru cłowego austriacko-węgierskiego	42	101
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 25. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1895) o Żandarmerii królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	43	102
20. „	Rozporządzenie c. k. Ministra skarbu, dotyczące się zmiany terminów płatności podatku czynszowego dla gmin administracyjnych Augsdorf, St. Jakob, Köstenberg, Rosegg i Velden składających okrąg podatkowy rosegski	49	113
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu tudzież Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące się kupna i sprzedaży wyciągu tytoniowego	45	105
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem uchyla się zakaz wyprowadzania mulów	50	113
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej o zmianach w §. 76 pierwszej, tudzież w §§. 24, 25 i 26 drugiej części Przepisów o służbie wojskowej	46	106
30. „	Ustawa o przyznaniu dobrodziejstw ze strony państwa z powodu przeistoczenia kilku długów książeconego hrabstwa tyrolskiego na jednoraki dług krajowy w sumie aż do 10,000.000 koron waluty ustawą z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) zaprowadzonej	47	107
30. „	Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków rządowych w czasie od dnia 1. kwietnia aż do końca czerwca 1895	48	109

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
4. kwietnia	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, którem zmienia się postanowienia §. 11, l. 9 przepisów dotyczących się bezpieczeństwa żeglugi na jeziorze Bodeńskim, wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 29. października 1892 (Dz. u. p. Nr. 188)	53	119
5. „	Ustawa o udzieleniu zapomóg z funduszków państwa w celu uśmierzenia niedostaku	51	115
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, dotyczące się zmiany w I. i III. części Przepisów o służbie wojskowej	56	129
10. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Salzburga do Lamprechtshausen	68	163
11. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia urzędowego abecadłowego Spisu towarów Taryfy cłowej pod wyrazem „Kwas węglowy“	57	131
13. „	Ustawa o zwrocie zaliczki bezprocentowej w sumie 222 222 zł., którą księstwo karyntyjskie na zasadzie §. 2go ustawy z dnia 27. kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 68) otrzymało z funduszków państwa na uregulowanie rzeki Drawy	59	151
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy miasta Levico do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych	114	459
24. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, tudzież z Ministrem wyznań i oświaty, którem w wykonaniu ustawy z dnia 10. stycznia 1895 (Dz. u. p. Nr. 21) o urządzeniu wypoczynku niedzielnego i świątecznego w przedsiębiorstwach przemysłowych, dozwala się poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę	58	133
27. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, którem podaje się do wiadomości, że c. k. Akademia sztuk pięknych w Wiedniu co do uczniów swoich trzeciego roku zostaje na równi z ośmioklasowymi publicznymi szkołami średnimi tutejszo-krajowymi	62	153
28. „	Ustawa o rozszerzeniu na handel obnośny przepisów dotyczących się wypoczynku niedzielnego	60	151
30. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o upoważnieniu Delegacji dworcowej Komory głównej królewskiej w Zagrzebiu do ekspedycyowania rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych	63	153
1. maja	Rozporządzenie Ministra handlu, zmieniające a względnie uzupełniające niektóre postanowienia rozporządzenia z dnia 1. sierpnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 126) o urządzeniu przewozu przedmiotów wybuchających kolejami żelaznymi	61	152
4. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zmiany postanowień abecadłowego spisu towarów pod wyrazem „Tluszcze“	73	199
5. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o nadaniu koncesyi na małą kolej wązkotorową od Bielska do Lasu Cygańskiego, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	64	153
5. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o przyjmowaniu do sprawdzania i cehowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reisert	65	157

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
7. maja	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu, którem z uzupełnieniem a względnie zmianą rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30), zarządza się ponownie peryodyczne sprawdzanie przyrządów do mierzenia natły tudzież innych płynów silnemu ułotnianiu się podlegających	66	160
13.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, ustanawiające na kampanię 1895/96 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi placowej przy wywozie cukru	67	160
23.	Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, tyczące się zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 71), w przedmiocie zakładania i utrzymywania rejestru spółek zarobkowych i gospodarskich	74	199
24.	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączenia gminy miejscowej i katastralnej Kylin do okręgu Sądu powiatowego dobrzyckiego w Czechach	69	165
25.	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, którem zmienia się artykuł 10 rozporządzenia z dnia 1. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 143) zawierającego przepisy bezpieczeństwa dla okrętów morskich, przewożących podróżnych i uchyla się rozporządzenie z dnia 2. sierpnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 159), którem artykuł ten został zmieniony	75	200
27.	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, którem ustanawia się stopy tary dla kwasu palmitynowego i stearynowego w belach (worach)	70	165
28.	Ustawa o nabyciu na rzecz państwa zakładów telegraficznych i telefonicznych Spółki wiedeńskiej telegrafów prywatnych	76	201
31.	Dokument koncesyjny na kolej lokalną Rakownik—Pładen—Beczow z odnogą od Protiwiec (Żlutyc) do Buchowa	87	231
31.	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, którem podaje się do wiadomości, że pod względem udowadniania uzdolnienia naukowego do służby ochotniczej jednorocznej, szkoła lesnicza w Weisswasser zaliczona została do szkół średnich ośmioklasowych publicznych lub posiadających prawa zakładów publicznych	92	237
6. czerwca	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, tyczące się wprowadzenia soli nawozowych (przymieszek soli i odpadków soli z fabryk i warzeln, tudzież nawozów sztucznych z mieszanin) do użyczenia gruntów rolnych	77	203
8.	Patent cesarski, tyczący się zwolania sejmiku krajowego Arcyksięstwa austriackiego powyżej Anizy	78	205
8.	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, tyczące się warunków ekspedycyowania wina w beczkach z pewnych wiosek obszarów uprawy wina za opłatą cła niższego	71	167
8.	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, tyczące się postępowania ze względu na cło z winami, które nadchodzą do wprowadzenia opatrzone świadectwami pochodzenia z San-Severo i z Barletty . . .	72	197
9.	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, tyczące się zapobiegania zarazie (pomorkowi) świń i tępienia takowej	79	207

Data ustawy, patentu lub ro porządzenia	T r e s ć	Numer	Strona
1895			
10. czerwca	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące się wspierania wystaw przemysłowych w krajach tutejszych	80	211
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Lubna do okręgu Sądu powiatowego kromierzyskiego w Morawii	81	215
10. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, którem podają się do wiadomości postanowienia dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171)	82	217
19. „	Ustawa o kolejach żelaznych, których budowa zapewniona być ma w roku 1895	83	221
22. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się dopełniania powinności stępowania listów przewozowych kolejowych	93	237
23. „	Ustawa o dobrodziejstwach podatkowych na rzecz budynków uszkodzonych przez trzęsienie ziemi w obszarze gminy miasta Lublany, tudzież w powiatach krańskich i styryjskich trzęsieniem ziemi dotkniętych	88	235
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Pasierbice do okręgu Sądu powiatowego limanowskiego w Galicji	89	236
25. „	Ustawa, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93), urządzającej dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych dostarczanie pomieszczeń i przynależności potrzebnych dla wojska stałego, marynarki wojennej i obrony krajowej w czasie pokoju	100	245
25. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień królewsko węgierskiej Komory głównej II. klasy w Wielkim Waradynie	90	236
25. „	Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zwinienia ekspozytury głównej komory cłowej 3 Canal grande w Tryeście i utworzenie ekspozytury głównej komory cłowej Nr. 3 na Molo IV w Tryeście	102	253
28. „	Ustawa upoważniająca Rząd do tymczasowego uregulowania stosunków handlowych z Hiszpanią	84	225
28. „	Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków rządowych w ciągu miesiąca lipca 1895	86	227
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, dotyczące się opodatkowania obrotu papierów wartościowych w przypadkach przymusowych sprzedaży sądowych	103	253
28. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu o zabronieniu handlu obnośnego w uzdrowisku Abbazia	91	236
29. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące się postępowania z towarami hiszpańskiego pochodzenia przy wprowadzaniu ich do obszaru cłowego austriacko-węgierskiego	85	225
6. lipca	Ustawa o udzielaniu zapomóg z funduszków państwa z powodu trzęsienia ziemi w roku 1895 w Krainie i Styryi	94	238
8. „	Ustawa, dotyczące się zaciągnięcia przez Zarząd Bośni i Hercegowiny pożyczki krajowej w kwocie imiennej 24 milionów koron (12 milionów złotych)	95	241

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
9. lipca	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się zmiany w obszarze miasta Celowca terminów wpłaty podatku domowego czynszowego	96	242
10. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 27. marca 1890 o postępowaniu celniczym w obrocie uszlachetnienia haftów	97	242
12. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, dotyczące się wywozu świń z królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem księstwem krakowskiem tudzież z księstwa bukowińskiego	98	243
12. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, dotyczące się zmiany postanowień, zawartych w rozporządzeniu ministerjalnem z dnia 21. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 115), co do urzędzenia wprowadzania owiec i świń z królestwa rumuńskiego do krajów i królestw w Radzie państwa reprezentowanych	99	243
12. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania cłowego z ługiem kotłowym już wyzyskanym	104	254
13. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące się warunku, pod którym bacillus nysi Löfflera może być z zagranicy sprowadzany	121	547
14. "	Patent cesarski, dotyczący się zwołania Sejmu krajowego księstwa kraińskiego	101	251
14. "	Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Sejmów tyrolskiego, tudzież goryckiego i gradyskiego	105	255
15. "	Ustawa, dotycząca się oddania Bośni i Hercegowinie kolei z Brodu do Zenicy tudzież kolei łączącej z Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego, wybudowanych z kredytu okupacyjnego	106	257
15. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące się obowiązkowego opatrywania kos, sierpów i rzezaków (siekaczów do słomy) znakami towarowymi	120	545
23. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, dotyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumeyt wody	115	459
23. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, którem ogłasza się postanowienia dodatkowe do Porządku cechowania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171)	116	460
23. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania wagi automatycznej (konstrukcyi C. Schembera i Synów) służącej do ważenia ziarna drobnego	117	462
27. "	Ustawa skarbowa na rok 1895	107	259
27. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem na zasadzie porozumienia się z wspólnem Ministerstwem wojny wydają się przepisy wykonawcze do ustawy kwaternkowej z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93) i do ustawy z dnia 25. czerwca 1895 (Dz. u. p. Nr. 100) a jednocześnie uchyla się rozporządzenie ministerjalne z dnia 1. lipca 1879 (Dz. u. p. Nr. 94), jakoteż zarządzenia szczególnie w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93) w Dzienniku ustaw państwa pod Nr. 45, 46 i 96 z r. 1880, pod Nr. 123 z r. 1881 i pod Nr. 121 z r. 1882 ogłoszone	119	469

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
29. lipca	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o dozwoleniu przyjmowania do sprawdzania i cechowania przyrządu zbudowanego przez G. Puffera i C. Kührera do mierzenia zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów	118	467
30. „	Ustawa uzupełniająca a względnie zmieniająca ustawę z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19) o ochronie znaków towarowych	108	325
1. sierpnia	Ustawa zaprowadzająca ustawę o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna)	110	329
1. „	Ustawa o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna)	111	333
1. „	Ustawa zaprowadzająca ustawę o postępowaniu sądownym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna)	112	355
1. „	Ustawa o postępowaniu sądownym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna)	113	365
1. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na cło z jedwabiem sztucznym z celulozy i z towarami z niego wyrabianemi	122	547
5. „	Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem księstwem krakowskiem	109	327
8. „	Ustawa o zawarciu umowy z reprezentacją krajową Dolnej Austrii w przedmiocie tak zwanych kosztów najazdu i długów Dolnej Austrii z przyczyny najazdu w latach 1805 i 1809	126	551
8. „	Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Przemyśla w celach publicznych uzdrowotnienia i komunikacji będą przebudowane	127	553
8. „	Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Opawy w celach publicznych uzdrowotnienia będą przebudowane	128	555
10. „	Ustawa o dobrodziejstwach wyswiadczonych ze strony państwa odnośnie do pożyczek gmin miejskich Lwowa, Gieszyna i Nowego Sącza	123	548
10. „	Ustawa o przedłużeniu terminu do spłacenia zaliczek z funduszów państwa funduszowi indemnizacyjnemu karyntyjskiemu udzielonych	130	561
10. „	Ustawa o czasowym uwolnieniu nowych przedsiębiorstw przemysłowych, które powstaną na obszarze Tryestu i na obszarze gminy katastralnej Mili, od podatków i należności	131	561
11. „	Ustawa o przedłużeniu terminu do spłacania zaliczek udzielonych Tyrolowi z przyczyny powodzi w roku 1882 i niedostatku w roku 1889	124	548
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych tudzież Ministerstwem wyznań i oświaty, którem uzupełnia się a po części zmienia rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 58) o dozwoleniu poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedziele	125	519

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
12. sierpnia	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, dotyczące się należności urzędników rządowych, dyurnistów i sług, Ministerstwu handlu podlegających, w razie wykonywania czynności urzędowych na obszarze gminy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia poza obrębem budynku urzędowego	129	559
14. "	Ustawa o pomnożeniu taboru kolei państwa	132	562
14. "	Ustawa o uzyskaniu funduszy na wystawienie dla uniwersytetu lwowskiego dwóch budynków w celu pomieszczenia instytutów medycznych, tudzież budynku na instytut fizyczny	133	562
14. "	Ustawa o uzyskaniu funduszy na wystawienie jeszcze dwóch budynków na instytuty naukowe uniwersytetu gradeckiego	137	567
17. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Horodenki i Sniatyna do klasy 7 a gminy Nadwórnej do klasy 8 taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890)	143	571
22. "	Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa o c. k. Stacji doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljeće	135	565
22. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się przedłużania terminów dostawy płynów wysokowych pędzonych, przesyłanych jako nieobciążone podatkiem w obrocie między krajami obszaru cłowego austriacko-węgierskiego	134	563
23. "	Ustawa uzupełniająca ustawę z dnia 28. marca 1892 (Dz. u. p. Nr. 61) o dobrodziejstwach i zapomogach z powodu szkód zrzędzonych przez mszycę winną (<i>Phylloxera vastatrix</i>)	138	568
25. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełniają się postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 134) o zakazie wprowadzania win zabarwionych barwnikami smołowymi	136	566
28. "	Ustawa o sprzedaży kilku nieruchomości będących własnością państwa . .	139	568
28. "	Ustawa o sprzedaży kilku nieruchomości będących własnością państwa a używanych przez Zarząd wojskowy	140	568
31. "	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się autentycznej interpretacji rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3. lutego 1892 (Dz. u. p. Nr. 36) w przedmiocie zaprowadzenia w stołecznym i rezydencyjnym mieście Wiedniu Sądów delegowanych miejsko-powiatowych i zakresu działania poszczególnym Sądom delegowanym miejsko-powiatowym wyznaczonemu	141	569
1. września	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące się używania liści winnych pokropionych rozcżynami soli miedzianej do owijania rzeczy śniednych	142	569
2. "	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Strambergu do Wierzowic . .	149	575
5. "	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Ostrowa do Joachimowa	155	585
5. "	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy katastralnej Lhotki do okręgu Sądu powiatowego dobrzyńskiego w Czechach	144	571

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
5. września	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na cło z zatyckami do flakonów	146	573
7. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się ekspedycyowania wchodowego próżnych używanych beczek drewnianych naftowych dla rafinerji nafty w obszarze cłowym leżących	145	571
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu i sprawiedliwości, dotyczące się używania niektórych barwników smołowych do barwienia towarów cukierniczych tudzież likworów, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione	147	573
23. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i sprawiedliwości, dotyczące się odejmowania wartości znaczkom stęplowym na dokumentach i pismach złożonych stale w registraturach i archiwach sądowych	148	574
25. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Wiener-Neustadt na Schneeberg z odnogą do Wöllersdorf (kolej schneeberska)	156	589
25. „	Dokument koncesyjny na koleje żelazne od Łużan do Zaleszczyk, od Hliboki do Seretu, od Radowiec do Frassina (Brodiny), od Nepolokowiec do Wyznicy i od Ickan do Suczawy	161	603
29. „	Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa o statucie c. k. Stacyi kontroli nad nasionami w Wiedniu	150	579
30. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o ustanowieniu Urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego w Maryańskich Łaźniach w Czechach	151	580
1. października	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o nadaniu koncesyi na małą kolej wązkotorową od Grazu do Föllinga, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	152	580
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące się przyłączenia części gminy miejscowej Mili w powiecie administracyjnym kopyrskim leżącej do obrębu policyi tryestyńskiej i zaprowadzenia tamże komisaryatu policyjnego powiatowego	153	582
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Poysdorf w Dolnej Austrii	157	592
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w przedmiocie obowiązkowego dozoru Władz górniczych nad kopalniami	158	593
18. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem uchylają się zarządzenia wyjątkowe wydane rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 12. września 1893 (Dz. u. p. Nr. 139) dla obszaru król. stołecznego miasta Pragi, tudzież dla powiatów administracyjnych winohradzkiego, karlińskiego i dla teraźniejszego obszaru powiatów administracyjnych kladneńskiego i smichowskiego	154	583
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem zabrania się konsumcyi innych gatunków soli prócz tych, które w ustawie są oznaczone	159	602
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości o zaprowadzeniu Sądu powiatowego w Floridsdorffe w Dolnej Austrii	160	602
24. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej o zmianie a względnie uzupełnieniu I. części Przepisów o służbie wojskowej	162	607

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
28. października	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty i Ministra skarbu, dotyczące się ustanowienia dla nowo zaprowadzonego dziekanatu miejskiego grecko-katolickiego w Przemysłu kwoty na sprawowanie urzędu dziekańskiego, która w wyjąwach przychodu, stosownie do ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47), a według okoliczności stosownie do ustawy z dnia 7. stycznia 1894 (Dz. u. p. Nr. 15) podawać się mających, będzie za pozycyą wydatkową uznawana	164	609
1. listopada	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu, dotyczące się pocztu techników leśnych administracyi rządowej	165	609
4. "	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, którem zmienia się granicę obszaru powiatu administracyjnego grossenzersdorfskiego i przenosi się siedzibę urzędową starostwa grossenzersdorfskiego stamtąd do Floridsdorfu	166	612
4. "	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa, którem zmienia się §. 22 Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 3. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), jakoteż dotyczące się onegoż rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 58)	163	607
5. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, którem zmienia się artykuł 10 rozporządzenia z dnia 1. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 143) o przepisach bezpieczeństwa dla okrętów morskich przewożących pasażerów i uzupełnia się rozporządzenie z dnia 25. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 75), dotyczące się zmiany tego artykułu	168	627
5. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się ustanowienia stopy tary dla kawy surowej w fardach podwójnych	171	633
5. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się ustanowienia dodatku na tarę od płynnego chlorku cynku w wagonach cysternowych bez innego opakowania	172	633
11. "	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa, którem rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 61), 20. lutego 1886 (Dz. u. p. Nr. 31) i 4. marca 1892 (Dz. u. p. Nr. 48), dotyczące się okręgów i siedzib urzędników rewiowych, zastępują się nowemi postanowieniami	174	635
12. "	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty, którem wydaje się przepis o ubiorze urzędowym profesorów c. k. wydziału teologicznego ewangelickiego w Wiedniu	179	643
14. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, którem uzupełnia się postanowienia abecadłowego spisu towarów pod wyrazem: „Towary tkackie i dziane“	169	627
14. "	Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, skarbu, handlu i spraw wewnętrznych, dotyczące się zaliczenia c. k. Komory pomocniczej w Pinswangu do komor (wchodowych) wymienionych w załączce do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107)	173	633
18. "	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa, dotyczące się egzaminu praktycznego do służby prawniczo-administracyjnej w zarządzie dóbr rządowych i funduszowych	175	639
18. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się sprzedaży urzędowych stęplowanych blankietów wekslowych kategorii centowych z tekstem serbsko-kroackim	180	644

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
19. listopada	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu w Delatynie, Skawinie, Niepołomicach, Budzanowie, Nowemsiele, Milówce i w Zabiem w Galicyi po jednym urzędzie podatkowym i sądowo-depozytowym	176	641
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, tyczące się przyzwalania na ustępstwa taryfowe w obrocie towarowym kolei żelaznych i przepisujące sposób postępowania przy ogłaszaniu takowych	167	613
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Ottyni w Galicyi	177	642
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Podwoleczyskach w Galicyi	178	642
23. „	Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych, tyczące się zaliczenia biur podróży do przemysłu konsensusowego	181	644
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się nazwy Sądu powiatowego w Ried w Tyrolu	182	645
24. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o upoważnieniu królewsko węgierskiej Komory głównej w Braszowie (Kronstadt) do ekspedycyowania przędzy twardej numeru 154 b taryfy	183	645
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości w przedmiocie zaprowadzenia czwartego Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Pradze dla sądownictwa cywilnego	184	645
4. grudnia	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o ustanowieniu barwy do cech tożsamości, któremi tkaniny w obrocie hafciarskim do uszlachetniania mają być znaczone	186	649
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, tyczące się cennika lekarstw na rok 1896	187	649
8. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, którem wydaje się postanowienia uzupełniające do §. 6go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. czerwca 1886 (Dz. u. p. Nr. 97)	188	650
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, tyczące się ottomańskich obligacyi premiovych (losów tureckich) ostępowanych	189	651
9. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu cechowni w Przybranie	195	665
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, tyczące się emisji nowych znaczków 1-złotowych i 2-złotowych do pocztowego frankowania	193	663
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem podwyższa się powszechną cenę sprzedaży białej soli morskiej w c. k. Składzie solnym w Peranie	191	661
12. „	Patent cesarski, tyczący się zwolania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno-austriackiego i górno-austriackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, kraińskiego, bukowskińskiego, morawskiego, śląskiego, tyrolskiego, goryckogradyjskiego, istryjskiego, vorarlberskiego, tudzież sejmów miasta Tryestu i jego okręgu	185	647
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, zawierające postanowienia o przewożeniu Łabą od Melnika aż do granicy austriacko-niemieckiej takich przedmiotów niebezpiecznych, które nie należą do rozsadzających, tudzież materiałów grzących	190	655

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1895			
12. grudnia	Rozporządzenie Ministra skarbu, którem dług nieustalony w udziałowych zapisach hipotecznych zmniejsza się do sumy ośmdziesiąt milionów złotych wal. austr.	196	665
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, którem §§. 43, 45 i 48 przepisu wykonawczego do ustawy o postępowaniu karnem z dnia 19. listopada 1873 (Dz. u. p. Nr. 152) zostają zmienione a względnie uzupełnione	199	679
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się ściągnięcia monet zdawkowych srebrnych po 10 i 5 centów waluty austriackiej	192	661
19. „	Obwieszczenie Ministrów skarbu i handlu o częściowej zmianie statystycznego spisu towarów dla handlu zagranicznego	194	663
26. „	Ustawa o prawie autorskiem na dziełach literatury, sztuki i fotografii	197	667
27. „	Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków rządowych w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896	200	680
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 26. grudnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 197), o prawie autorskiem na dziełach literatury, sztuki i fotografii	198	675

Drugi Skorowidz.

S p i s a b e c a d ł o w y

ustaw, rozporządzeń itd. od dnia 1. stycznia do dnia 31. grudnia 1895 w Dzienniku ustaw państwa (Rocznik XLVII, część I do XCII ogłoszonych *).

Abbazia, zakaz wykonywania handlu obnośnego 91, 236. Abecadłowy spis towarów taryfy cłowej, uzupełnienia i zmiany co do jedwabiu sztucznego z cellulozy 122, 547. — — — uzupełnienie pod wyrazem „kwas węglowy“ 57, 131. — — — uzupełnienia i zmiany pod wyrazem: Metale 146, 573. — — — uzupełnienie pod wyrazem: Towary tkackie i dziane 169, 627. — — — zmiana pod wyrazem „Tłuszcze“ 73, 199. Adlwang, ob. Sąd powiatowy. Akademia sztuk pięknych w Wiedniu; uczniowie trzeciego roku mają prawo do służby jednorocznej ochotniczej 62, 153. Apteki; cennik lekarstw na rok 1896 187, 649. Asekuracyjni technicy; nadawanie im upoważnień 23, 61. Australia południowa; przystąpienie jej do traktatu z Wielką Brytanią w przedmiocie opieki nad autorami dzieł literatury i sztuki 15, 43. Autorskie prawo na dziełach literatury, sztuki i fotografii, ustawa 197, 667; rozporządzenie wykonawcze 198, 675.	Bacillus myszy Löfflera; warunki sprowadzania z zagranicy 121, 547. Barietta, ob. Wina. Barwniki smolowe, używanie ich do barwienia towarów cukierniczych i likworów 147, 573. Barwy cech tożsamości w obrocie hafciarskim do uszlachetnienia 186, 649. Beczki naftowe próżne, ekspedycja wchodowa takowych dla rafinerji nafty leżących w obszarze cłowym 145, 571. Beczów, ob. Kolej żelazna. Belobreska, ob. Komora. Bielsk, ob. Kolej żelazna. Biura podróży, zaliczenie ich do przemysłu konsentowanego 181, 644. Blankiety wekslowe urzędowe z tekstem serbsko-kroackim 180, 644. Błonica; warunki sprowadzania z zagranicy surowicy swoistej przeciw błonicowej 37, 94. Bodeńskie jezioro; przepisy o przewozie materiałów niebezpiecznych 12, 35. — — zmiana przepisów, dotyczących się bezpieczeństwa żeglugi 53, 119.

*) Z dwóch cyfr przy każdym wyrazie podanych, pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś, grubszymi czcionkami wydrukowana, stronicę Dziennika ustaw państwa, na której tę ustawę umieszczono.

Bodza, ob. Komora.

Bośnia i Hercegowina; oddanie im kolei żelaznych od Brodu do Zenicy i od Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego, ustawa 106, 257.

— — — ustawa o zaciągnięciu pożyczki w sumie 24 miliony koron 95, 241.

Bractwo górnicze kopalni Karola Boromeusza w Przybramie, ustawa o uregulowaniu jego stosunków 18, 51.

Braszów, ob. Komora.

Brod,
Buchów, } ob. Koleje żelazne.

Budzanów, ob. Galicya.

Bydżo, pozwolenie sprzedawania leków dla niego grubo sproszkowanych 188, 650.

Bystrzyca, ob. Koleje żelazne.

Cechownia w Przybramie; zaprowadzenie 195, 665.

Cechy tożsamości w obrocie hafciarskim; ich barwy 186, 649.

Celowiec, zmiana terminów płacenia podatku czynszowego 96, 242.

Cennik lekarstw na rok 1896 187, 649.

Chłerek cynku w wagonach cysternowych, dodatek na tarę 172, 633.

Choroby zaraźliwe u zwierząt; zmiana postanowień wykonawczych do ustawy o ich łepieniu 14, 43.

Cieplice, ob. Kolej żelazna.

Cieszyn, ob. Pożyczki.

Czło od jedwabiu sztucznego z celulozy 122, 547.

— od łuگو kotłowego już wyzyskanego 104, 254.

— od zatycek do flakonów 146, 573.

Cłowe postępowanie z winami nadehodzącymi z San-Severo i z Barietty 16, 44.

Cukier; wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie 67, 160.

Cukiernicze towary, używanie barwników smołowych do ich barwienia 147, 573.

Cywilne sprawy sporne, ob. Norma jurysdykcyjna i Procedura cywilna.

Czechy; uchylene zarządzeń wyjątkowych w Pradze, tudzież powiatach winohradzkim, karlińskim, kladneńskim i śmiechowskim 154 583.

Czereczany, ob. Kolej żelazna.

Czeruiowce, uwolnienie od opłat pożyczki zaciągniętej przez gminę 4, 29.

Czynsze wojskowe, zaliczenie gmin Horodenki i Śniatyna do klasy 7 a Nadwornej do klasy 8 taryfy czynszów wojskowych 143, 571.

— — — gminy miasta Levico do szóstej klasy 114, 459.

— — zmiana ustawy kwaterunkowej 100, 245; przepis wykonawczy 119, 469.

Delatyn, ob. Galicya.

Delegacya dworcowa komory gl. w Zagrzebiu; upoważnienie do ekspedycyowania bez poboru cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych 63, 153.

— Nr. 3 komory głównej w Tryeście, zwiniecie przy Canal Grande a otworzenie przy moło IV 102, 253.

Dług nieustalony w udziałowych zapisach hipotecznych, zmniejszenie onegoż 196, 665.

Długi Tyrolu; ustawa o dobrodziejstwach z powodu przeistoczenia ich na dług jednoraki 47, 107.

Dobrodziejstwa z powodu szkód zrządzonych przez mszycę winną, ustawa 138, 568.

Dodatek 29 do Porządku sprawdzania miar i wag 82, 217.

— 30 — — — — — 116, 460.

— do przepisow o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumeyi wody 30, 85.

Dodatki za pracę dla oficerów i szeregowców wysyłanych do niesienia pomocy podczas powodzi 32, 86.

Dolna Austria; umowa z nią w przedmiocie kosztów najazdu i długów z przyczyny najazdu w latach 1805 i 1809 126, 551.

Dozór władz górniczych nad kopalniami 158, 593.

Dziekanał przemyski grecko-katolicki, kwota na sprawowanie urzędu dziekańskiego 164, 609.

Dzienna kwota kosztów wykonania kary w zakładach karnych; ustanowienie na lata 1895, 1896, 1897 41, 100.

Egzamin praktyczny do służby prawniczo-administracyjnej w zarządzie dóbr rządowych i funduszowych 175, 639.

Eichwald, ob. Kolej żelazna.

Ekspedycyja wchodowa beczek naltowych próźnych dla rafineryi nalty w obszarze cłowym leżących 145, 571.

Ekspedycyowanie wina włoskiego w beczkach za opłatą cła zniżonego 71, 167.

- Floridsdorf**, przeniesienie tutaj siedziby starostwa grossenzersdorfskiego 166, 612.
- ustawa o podatku od mięsa 11, 34.
 - zaprowadzenie Sądu powiatowego.
- Fölling**, }
Frassin, } ob. Koleje żelazne.
- Fundusz** indemnizacyjny karyntyjski i przedłużenie terminu do spłacenia zaliczek onemuz udzielonych 130, 561.
- Galicya**, koncesya na kolej lokalną od Lwowa (Kleparowa) do Janowa 55, 125.
- przedłużenie czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze Przemysła będą przebudowane w celach uzdrowotnienia i komunikacyi 127, 553.
 - przyłączenie gminy Pasierbice do Sądu powiatowego limanowskiego 89, 236.
 - rozporządzenie, dotyczące się wywozu świń 98, 243.
 - rozwiązanie sejmku 109, 327.
 - ustawa o dobrodziejstwach ze strony państwa odnośnie do pożyczek gmin miejskich Lwowa i Nowego Sącza 123, 548.
 - — o uzyskaniu funduszków na wystawienie dla uniwersytetu lwowskiego kilku budynków 133, 562.
 - — o używaniu obligacyj kolejowych Banku krajowego do lokowania kapitałów 10, 34.
 - — o zwrocie zaliczek udzielonych pogorzlecom Stryja 9, 33.
 - zaliczenie gmin Horodenki i Śniatyna do klasy 7 a Nadwornej do klasy 8 taryfy czynszów wojskowych 143, 571.
 - zaprowadzenie Sądu powiatowego w Oltyni 177, 612.
 - — — — w Podwoleczyskach 178, 642.
 - — urzędów podatkowych i sądowo-depozytowych w Delatynie, Skawinie, Niepolomicach, Budzanowie, Nowem siele, Miłowiec i Zabiem 176, 641.
- Gazomierz** konstrukcyi Emila Haas, przyjmowanie do sprawdzania i cechowania 82, 217.
- Gminy** parafialne katolickie; ustawa o pokrywaniu ich potrzeb 7, 30.
- Gorycya** i Gradycka; rozwiązanie sejmku 105, 255.
- Górnice** władze, dozór nad kopalniami 158, 593.
- Graz**, ob. Kolej żelazna i Uniwersytet.
- Greycya**; wzajemne zapewnienie ochrony znaczkoni handlowym na zasadzie Umowy handlowej z r. 1887 29, 85.
- Grossenzersdorf**, zmiana granicy obszaru powiatu administracyjnego i przeniesienie siedziby starostwa do Floridsdorfu 166, 612.
- Grünburg**, przynależność gminy Adlwang do tamtejszego Sądu powiatowego 31, 86.
- Haas** Emil w Moguncyi, przyjmowanie do sprawdzania i cechowania gazomierza jego konstrukcyi 82, 217.
- Hafciarski** obrót, zmiana w postępowaniu celniczym 97, 242.
- — barwy cech tożsamości 186, 649.
- Handel** obnośny; rozszerzenie na niego przepisów, dotyczących się wypożyczku niedzielnego 60, 151.
- — zakaz wykonywania go w uzdrowisku Abbazia 91, 236.
- Handlowe** stosunki z Hiszpanią; ich uregulowanie tymczasowe, ustawa 84, 225; rozporządzenie wykonane wczes 85, 225.
- Hiszpania**, ob. Handlowe stosunki.
- Hliboka**, ob. Koleje żelazne.
- Horodenka**, ob. Czysze wojskowe.
- Hulin**, ob. Koleje żelazne.
- Iekany**, ob. Koleje żelazne.
- Istrya**, rozwiązanie sejmku 20, 53.
- Janów**, ob. Kolej żelazna.
- Jednoroczna** służba ochotnicza; dozwole nie takowej uczniom trzeciego roku Akademii sztuk pięknych w Wiedniu 62, 153.
- — — uzdolnienie do takowej uczniów szkoły leśniczkiej w Weisswasser 92, 237.
- Jedwab** sztuczny z cellulozy i towary z niego, cło od nich 122, 547.
- Jendrychów-Hradec**, ob. Kolej żelazna.
- Jezioro** Bodeńskie, przepisy o przewozie niebezpiecznych materiałów 12, 35.
- Joachimów**, ob. Kolej żelazna.
- Kampania** wyrobu cukru 1895/96, wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie 67, 160.
- Karne** postępowanie, zmiana przepisu wykonawczego do ustawy o niem 199, 679.

- Karyntya**; przedłużenie terminu do spłacenia zaliczek udzielonych funduszowi indemnizacyjnemu 130, 561.
- ustawa o zwrocie zaliczki otrzymanej na uregulowanie Drawy 59, 151.
- Katolickie gminy parafialne**, ustawa o pokrywaniu ich potrzeb 7, 30.
- Kawa surowa** w fardach podwójnych, tara dla niej 171, 633.
- — w workach podwójnych, ustanowienie tary 34, 89.
- Kobarów**, ob. Sąd powiatowy.
- Kojetyu**, ob. Kolej żelazna.
- Kolej żelazna lokalna Jendrychów Hradec—Nowa Bystrycą**, koncesya 17, 45.
- — — Kojetyu—Towarczów, koncesya 33, 87.
 - — — od Lwowa (Kleparowa) do Janowa, koncesya 55, 125.
 - — — od Modrzan do Czerezan, koncesya 54, 121.
 - — — od Ostrowa do Joachimowa, koncesya 155, 585.
 - — — Rakownik—Pladen—Beczow z odnogą od Protiwic (Żłutyc) do Buchowa, koncesya 87, 231.
 - — — od Salzburga do Lamprechtshausen, koncesya 68, 163.
 - — — od Stramberga do Wierzowie, koncesya 149, 575.
 - — — od Wiener-Neustadt na Schneeberg z odnogą do Wollersdorf, koncesya 156, 589.
 - — mała od Bielska do Lasu Cygańskiego, koncesya 64, 153.
 - — — od Cieplic do Eichwaldu (elektryczna), obwieszczenie o nadaniu koncesyi 39, 97.
 - — — od Grazu do Föllinga, koncesya 152, 580.
 - — — elektryczna od Pragi ku Wysoczanom, koncesya 52, 117.
- Koleje żelazne** od Łużan do Zaleszczyk, od Hliboki do Seretu, od Radowice do Frassina, od Nepołkowice do Wyżnicy i od Ickan do Suczawy, koncesya 161, 603.
- — lokalne Hulin—Kromieryż, Kromieryż—Zborowice i Hulin—Bystrycą, przeniesienie koncesyi na kolej póln. Cesarza Ferdynanda 22, 59.
 - — od Brodu do Zenicy i od Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego, oddanie ich Bośni i Hercegowinie; ustawa 106, 257.
 - — których budowa zapewniona być ma w r. 1895 83, 221.
 - — przepisy ułatwiające co do przedmiotów, których przewóz jest wzbroniony lub tylko warunkowo zwolony 24, 65.
- Koleje żelazne**, przyzwalanie na ustępstwa taryfowe w obrocie towarowym i ogłaszanie takowych 167, 613.
- — spis tych, do których stosuje się umowa międzynarodowa, dotycząca się obrotu towarów 25, 73.
 - — zmiany i uzupełnienia regulaminu ruchu 35, 89.
 - — niższego rzędu, ustawa 2, 7.
 - — państwa; ustawa o pomnożeniu ich taboru 132, 562.
- Komisaryat policyjny** w Mili, zaprowadzenie 153, 582.
- Komisye** do rewizji katastru podatku gruntowego; ustawa o ich utworzeniu 3, 15.
- Komora główna** w Tryeście, zwiniecie delegacyi 3 przy Canal Grande i otwarcie takowej przy molo IV 102, 253.
- pomocnicza w Pinswangu, zaliczenie jej do komor wchodowych wymienionych w rozporządzeniu z dnia 15. lipca 1882 173, 633.
 - węgierska w Belobresce, rozszerzenie jej upoważnień 8, 31.
 - — bodzańska, przeniesienie do Krasnej 28, 84.
 - — w Braszowie, upoważnienie do ekspedycyowania przedży Nr. 154 b taryfy 183, 645.
 - — w Uj-Palance, zwiniecie i poruczenie jej czynności Straży skarbowej 44, 105.
 - — w Temeswarze, złączenie jej z Delegacyą na dworcu 19, 51.
 - — w Wielkim Warasdynie, rozszerzenie jej upoważnień 90, 236.
- Konsumcyja soli**, zakaz co do innych gatunków prócz tych, które w ustawie są oznaczone 159, 602.
- Kopalnie**, dozór władz górniczych nad niemi 158, 593.
- Kosy**, ob. Znaki towarowe.
- Koszta** najazdu i długi z powodu najazdu w latach 1805 i 1809, umowa z Dolną Austryą 126, 552.
- wykonania kary w zakładach karnych, ustanowienie na lata 1895, 1896 i 1897 41, 100.
- Kraina**, ustawa o dobrodziejstwach podatkowych z powodu trzęsienia ziemi 88, 235.
- — o zapomogach z funduszków państwa z powodu trzęsienia ziemi 94, 238.
 - — zwołanie sejmu 101, 251.
- Krasna**, ob. Komora.
- Kromieryż**, ob. Kolej żelazna.
- Kupno** i sprzedaż wyciągu tytoniowego 45, 105.

- Kupony** od udziałowych zapisów dłużnych krajów, powiatów i gmin, uwolnienie ich od opłat 4, 29.
- Kwas palmitynowy i stearynowy**; tara dla nich gdy są posyłane w belach 70, 165.
- węglowy; uzupełnienie pod tym wyrazem w Spisie abecadłowym towarów taryfy cłowej 57, 131.
- Kwaferunkowa** ustawa z r. 1879, ustawa zmieniająca takową 100, 245; przepisy wykonawcze 119, 469.
- Kyfin** w Czechach, przyłączenie do okręgu Sądu powiatowego dobrzyskiego 69, 165.
- Lamprechtshausen,** }
Las cygański, } ob. Kolej żelazna.
- Lekarstwa,** cennik na rok 1896 187, 649.
- Leki** dla bydła, pozwolenie kupeom egzaminowanym sprzedawania grubo sproszkowanych 188, 650.
- Lesni** technicy administracji rządowej, rozporządzenie tyczące się ich pocztu 165, 609.
- Levico,** dodatkowe zaliczenie gminy tego miasta do 6 klasy Taryfy czynszów wojskowych 114, 459.
- Lhotka** w Czechach, przyłączenie do okręgu Sądu powiatowego dobrzyskiego 144, 571.
- Likwory,** używanie barwników smołowych do ich barwienia 147, 573.
- Listy** przewozowe kolejowe, dopełnianie powinności stęplowania 93, 237.
- Liście** winne pokropione rozczykami soli miedzianej; zakaz używania ich do owijania rzeczy śniednych 142, 569.
- Löfflera** bacillus myszy, warunki sprowadzania z zagranicy 121, 547.
- Losy** tureckie, sprawdzanie ich ostęplowania 189, 651.
- Lublana,** ustawa o dobrodziejstwach podatkowych z powodu trzęsienia ziemi 88, 235.
- Lubno** w Morawii, przyłączenie do Sądu powiatowego kromierzyskiego 81, 215.
- Lwów,** ob. Kolej żelazna, Uniwersytet, Pożyczki.
- Łaba,** przewożenie nią przedmiotów niebezpiecznych i gryzących 190, 655.
- Ług** kotłowy już wyzyskany; postępowanie z nim ze względu na cło 104, 254.
- Łuzany,** ob. Koleje żelazne.
- Maryańskie Łaznie,** zaprowadzenie urzędu podatkowego i sądowno-depozytowego 151, 580.
- Miary i wagi,** dodatek 29 do Porządku ich sprawdzania 82, 217.
- — — — 30 do Porządku ich sprawdzania 116, 460.
- — ob. Sprawdzanie i cechowanie.
- Mierzenie** konsumpcji wody; sprawdzanie i cechowanie przyrządów do tego służących 115, 459.
- Mila,** przyłączenie do okręgu policji tryestyńskiej i zaprowadzenie tamże komisaryatu policyjnego 153, 582.
- uwolnienie nowych przedsiębiorstw przemysłowych od podatków i należności 131, 561.
- Milówka,** ob. Galicya.
- Modrzany,** ob. Kolej żelazna.
- Moneta** zdawkowa srebrna po 10 i 5 c., wycofanie z obrotu 192, 661.
- Mszycy** winna; ustawa uzupełniająca ustawę z r. 1892 o dobrodziejstwach i zapomogach z powodu szkód przez nią zrządzonych 138, 568.
- Mudy,** uchylenie zakazu wyprawdzania 50, 113.
- Nadwórna,** ob. Czysze wojskowe.
- Nafta** i inne płyny lotne; ponowne sprawdzanie przyrządów do ich mierzenia 66, 160.
- Należności** urzędników, dyurnistów i sług Ministerstwu handlu podlegających za czynności poza okręgiem urzędu 129, 559.
- Nasiona,** stacya kontroli nad niemi w Wiedniu, jej statut 150, 579.
- Nauczyciele** systemizowani w zakładach teologicznych rzymsko- i grecko-katolickich; wypłata płac 36, 93.
- Nauka** o objawach towarzyszących zarazie (pomorkowi) świń 79, 207.
- Nawozy** sztuczne, wprowadzanie takowych 77, 203.
- Nepolekowie,** ob. Koleje żelazne.
- Niebezpieczne** materiały, przepisy o przewozie na jeziorze bodeńskim 12, 35.
- — przewożenie Łabą 190, 655.
- Niedostatek;** ustawa o zapomogach z funduszów państwa w celu uśmierzenia onegoż 51, 115.
- Niedziela,** dozwolenie pewnym rodzajom przemysłu pracy w tym dniu 58, 133; zmiana 125, 549.
- Niedzielny** i świąteczny wypoczynek w przedsiębiorstwach przemysłowych, ustawa 21, 55.
- wypoczynek w handlu obnośnym, ob. Handel.
- Niepołomice,** ob. Galicya.

- Niemcy**; układ z niemi co do przepisów ułatwiających dla obrotu towarów, których przewóz kolejami żelaznymi jest wzbroniony lub tylko warunkowo dozwolony 24, 65.
- Norma** jurysdykcyjna; ustawa zaprowadzająca 110, 329; ustawa o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych 111, 333.
- Nowa Bystrzyca**, ob. Kolej żelazna.
- Nowosioło**, ob. Galicya.
- Nowy Sącz**, ob. Pożyczki.
- Obligacje** kolejowe Banku krajowego galicyjskiego, ustawa o używaniu ich do lokowania kapitałów 10, 34.
- premiiw ottomańskie, sprawdzanie ostępowania 189, 651.
- rosyjskiej pierwszej pożyczki premiiwowej; stępowanie 38, 94.
- Obrót** hafciarski; barwy cech tożsamości 186, 649.
- — zmiana w postępowaniu celniczem 97, 242.
- Ochrona** znaczków fabrycznych, zapewnienie takowej w Grecyi na zasadzie Umowy handlowej z r. 1887 29, 85.
- znaków towarowych, zmiana ustawy z r. 1890 108, 325.
- Odejmnwanie** wartości stęptom na dokumentach złożonych stale w registraturach i archiwach sądowych 148, 574.
- Opadki** soli z fabryk i wazeln, wprowadzanie takowych do użyznienia gruntów 77, 203.
- Oficerowie** i szeregowcy wysyłani do niesienia pomocy podczas powodzi, nowy wymiar dodatków za pracę 32, 86.
- Okrety** morskie przewożące podróżnych, zmiana przepisów bezpieczeństwa 75, 200 i 168, 627.
- Ołomniec**, ob. Sprzedaż.
- Opawa**, ob. Podatek czynszowy.
- Opieka** nad autorami dzieł literatury i sztuki; przystąpienie Południowej Australii do odnośnego traktatu z W. Brytanią 15, 43.
- Opodatkowanie** obrotu papierów wartościowych w przypadkach przymusowych sprzedaży sądowych 103, 253.
- Ostrów**, ob. Kolej żelazna.
- Ottynia**, ob. Sąd powiatowy.
- Ottomańskie** obligacje premiiwowe, sprawdzanie stępowania 189, 651.
- Owece** i świnię rumuńskie, wprowadzanie ich do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych 99, 243.
- Palmitynowy** i stearynowy kwas w elach, tara dla nich 70, 165.
- Papiery** wartościowe, opodatkowanie ich obrotu w przypadkach sprzedaży sądowych przymusowych 103, 253.
- Pasierbice**, przyłączenie do okręgu Sądu powiatowego limanowskiego 89, 236.
- Patent** cesarski, tyczący się rozwiąznania sejmów tyrolskiego, tudzież goryckiego i gradyskiego 105, 255.
- — — — — sejmii istryjskiego 20, 53.
- — — — — galicyjskiego 109, 327.
- — — — — zwołania sejmii Aweyksięstwa austriackiego powyżej Anizy 78, 205.
- — — — — kraiińskiego 101, 251.
- — — — — sejmów krajowych 185, 647.
- Peran**, ob. Sól.
- Pinswang**, ob. Komora.
- Piaden**, ob. Kolej żelazna.
- Płace** nauczycieli systemizowanych w zakładach teologicznych rzymsko- i grecko-katolickich 36, 93.
- Płyny** wyskokowe pędzone w obrocie między krajami obszaru cłowego austr.-węg., przedłużanie terminów dostawiania 134, 563.
- Poczet** techników leśnych administracyi rządowej 165, 609.
- Pocztowe** znaczki 1- i 2-złotowe, nowa emisya 193, 663.
- Podatek** czynszowy od tych domów w Opawie, które w celach uzdrowotnienia będą przebudowane; przedłużenie czasowego uwolnienia od niego 128, 555.
- — — — — w Przemyśle, które w celach uzdrowotnienia i komunikacyi będą przebudowane; przedłużenie czasowego uwolnienia 127, 553.
- — zmiana terminów płatności dla gmin okręgu podatkowego rosegskiego 49, 113.
- od mięsa w gminach Floridsdorf, Jedlese i Donaufeld, ustawa 11, 34.
- Podatki** i opłaty; ustawa o dalszem ich pobieraniu od 1. stycznia aż do końca marca 1896 200, 680.
- — — — — w czasie od 1. kwietnia aż do końca czerwca 1895 48, 109.
- — — — — w lipcu 1895 86, 227.
- Podatkowe** i sądowo-depozytowe urzędy w Galicyi, zaprowadzenie nowych 176, 641.
- Podróźni**, upowaźnienie delegacyi dworcowej komory głównej w Zagrzebiu do ekspedywania bez poboru cła ich rzeczy naprzód lub później wysłanych 63, 153.
- Podróźowe** biura; zaliczenie ich do przemysłu konsensowego 181, 644.

- Podwoleczyska**, ob. Sąd powiatowy.
- Porządek** sprawdzania miar i wag; dodatek 29. S2, 217; dodatek 30. 116, 460.
- targowy dla targowiska wiedeńskiego na bydło w St. Marx 163, 607.
- Postępowanie sądowe** w sprawach cywilnych, ob. Procedura cywilna.
- Poytsdorf**, ob. Sąd powiatowy.
- Pożyczka** krajowa Bośni i Hercegowiny w sumie 24 miliony koron, ustawa o jej zaciągnięciu 95, 241.
- Pożyczki** gmin miejskich Lwowa, Cieszyna i Nowego Sącza, ustawa o dobrodziejstwach ze strony państwa 123, 548.
- król. czeskiego i gmin Czerniowiec i Bielska, ustawa o uwolnieniu ich od opłat 4, 29.
- Praca** w niedzielę, dozwole nie onej pewnym rodzajom przemysłu 58, 133; zmiana 125, 549.
- Praga**, ob. Kolej żelazna i Sąd delegowany.
- Prawniczo-administracyjna** służba w zarządzie dóbr rządowych i funduszowych; egzamin praktyczny do takowej 175, 639.
- Prawo autorskie** na dziełach literatury, sztuki i fotografii, ustawa 197, 667; rozporządzenie wykonawcze 198, 675.
- Preliminarz** państwa na rok 1895 107, 263.
- Procedura** cywilna; ustawa zaprowadzająca 112 355; ustawa o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych 113, 365.
- Profesorowie** wydziału teologicznego ewangelickiego w Wiedniu, ubiór urzędowy 179, 643.
- Protivice**, ob. Kolej żelazna.
- Przedłużanie** terminów dostawiania plynów wysokowych pędzonych przesyłanych jako nieobciążone podatkiem w obrocie między krajami obszaru cłowego austriacko-węgierskiego 134, 563.
- Przedłużenie** terminu do spłacenia zaliczek udzielonych funduszowi indemnizacyjnemu karyntyjskiemu, ustawa 130, 561.
- Tyrolowi terminów do spłacenia zaliczek udzielonych w r. 1882 i 1889 124, 548.
- Przedmioty** niebezpieczne i materiały gryzące, przewożenie Łabą 190, 655; na jeziorze bodeńskim 12, 35.
- wybuchające; zmiana przepisów o przewozie kolejami żelaznymi 61, 152.
- Przemysł**, ob. Dziekanat przemyski.
- przedłużenie czasowego uwolnienia od podatku czyszowego dla tych domów, które w celach uzdrowienia i komunikacji będą przebudowane 127, 553.
- Przemysł**, dozwole nie poszczególnym rodzajom onego pracy przemysłowej w niedzielę 58, 133; zmiana 125, 549.
- Przemysłowe** wystawy krajowe, obszarowe i zawodowe, wspieranie takowych 80, 211.
- Przepis** wykonawczy do ustawy o postępowaniu karceni, zmiana 199, 679.
- Przepisy** bezpieczeństwa dla okrętów morskich przewożących pasażerów 168, 627.
- Przybram**, ob. Bractwo górnicze i Cechownia.
- Przymieszki** soli i odpadki z fabryk i warzelnii, wprowadzanie takowych do użyczenia gruntów 77, 203.
- Przyrząd** konstrukcyi Puffera i Kübrera do mierzenia zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów; sprawdzanie i cechowanie 118, 467.
- Przyrządy** do mierzenia konsumcyi wody; ich sprawdzanie i cechowanie 115, 459.
- — — naty i innych plynów lotnych; poddawanie ich ponownemu sprawdzaniu 66, 160.
- Puffer C. i Kübrer C.**, sprawdzanie i cechowanie przyrządu ich konstrukcyi do mierzenia zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów 118, 467.
- Radowce**, }
Rakownik, } ob. Koleje żelazne.
- Regestry** spółek zarobkowych i gospodarskich; zmiana co do ich zakładania i utrzymywania 74, 199.
- Regulaminy** ruchu dla kolei żelaznych, zmiany i uzupełnienia 35, 89.
- Sądu wystawowego na wystawach przemysłowych w krajach tutejszych 80, 213.
- Reuther C. i Reisert**, przyjmowanie do sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej ich systemu 65, 157.
- Rewirowi** urzędnicy, zmiana postanowień tyczących się ich okręgów i siedzib 174, 635.
- — dozór nad kopalniami 158, 593.
- Rewizya** katastru podatku gruntowego; ustawa o utworzeniu komisji do tego 3, 15.
- Ried**, ob. Sąd powiatowy.
- Rosegski** okrąg podatkowy, ob. Zmiana.
- Rosyjska** pierwsza pożyczka premiowa, stęplowanie obligacyi 38, 94.
- Rumunia**; wprowadzanie owiec i świń tautejszych do królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa 99, 243.
- Rzezaki**, ob. Znaki towarowe.

Salzburg, ob. Kolej żelazna.

San Severo, ob. Wina.

Sąd delegowany miejsko-powiatowy czwarty w Pradze, zaprowadzenie 184, **645**.

— powiatowy dobrzyski; przyłączenie gminy Kytiu do jego okręgu 69, **165**.

— — dobrzyski; przyłączenie gminy Lhotki do jego okręgu 144, **571**.

— — w Floridsdorfie; zaprowadzenie 160, **602**.

— — grünburski; przynależność do niego gminy miejskiej Adlwang 31, **86**.

— — w Kobarydzie; zaprowadzenie 40, **99**.

— — kromierzyski; przyłączenie gminy Lubna do jego okręgu 81, **215**.

— — limanowski; przyłączenie gminy Pasierbice do jego okręgu 89, **236**.

— — w Oltyni; zaprowadzenie 177, **642**.

— — w Podwołoczyskach; zaprowadzenie 178, **642**.

— — w Poysdorf; zaprowadzenie 157, **592**.

— — w Ried, oznaczanie go przydatkiem „w Tyrolu“ 182, **645**.

— wystawowy na wystwach przemysłowych w krajach tutejszych, regulamin dla niego 80, **213**.

Sądownictwo i właściwość Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych, ustawa zaprowadzająca 110, **329**; norma jurysdykcyjna 111, **333**.

Sądy delegowane miejsko-powiatowe w Wiedniu; autentyczna interpretacja rozporządzenia, dotyczącego się ich zaprowadzenia i ich zakresu działania 141, **569**.

Schember C. i Synowie; sprawdzanie i cechowanie wagi automatycznej ich konstrukcyi do ważenia ziarna drobnego 117, **462**.

Schneeberg, ob. Kolej żelazna.

Sejm galicyjski; rozwiązanie 109, **327**.

— gorycki i gradyski; rozwiązanie 105, **255**.

— istryjski; rozwiązanie 20, **53**.

— krański; zwołanie 101, **251**.

— tyrolski; rozwiązanie 105, **255**.

Sejmy krajowe; zwołanie 185, **647**.

Serret, ob. Koleje żelazne.

Sierpy, ob. Zuaki towarowe.

Skarbowa ustawa, ob. Ustawa skarbowa.

Skawina, ob. Galicya.

Skład soli w Peranie, podwyższenie ceny soli białej morskiej 191, **661**.

Służba prawniczo-administracyjna w zarządzie dóbr rządowych i funduszowych, egzamin praktyczny do takowej 175, **639**.

— wojskowa; uzupełnienie i zmiany przepisów 27, **84**; 46, **106**; 56, **129**; 162, **607**.

Sole nawozowe; wprowadzanie ich do użyźniania gruntów rolnych 77, **203**.

Sól biała morska; podwyższenie jej ceny w Składzie soli w Peranie 291, **661**.

— zakaz konsumpcyi innych gatunków prócz tych, które w ustawie są oznaczone 159, **602**.

Spirytus w obrocie między grupami krajów obszaru cłowego austr.-węg., płacenie wynagrodzenia za podatek 42, **101**.

Spis abecedowy towarów taryfy cłowej; uzupełnienia i zmiany 57, **131**; 73, **199**; 122, **547**; 146, **573**; 169, **127**.

— statystyczny towarów dla handlu zagranicznego, zmiana 194, **663**.

— kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa dotycząca się obrotu towarów 25, **73**.

Spłzet, statut Stacyi doświadczalnej rolniczo-chemicznej 135, **565**.

Spółki zarobkowe i gospodarskie; zmiana co do zakładu i utrzymywania ich rejestru 74, **199**.

Sprawdzanie i cechowanie przyrządów do mierzenia konsumpcyi wody 30, **85**; 115, **459**.

— — — przyrządu C. Puffera i C. Kührera do mierzenia zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów 118, **467**.

— — — wagi automatycznej zbożowej systemu Neutera i Reiserta 65, **157**.

— — — — do ziarna drobnego systemu Schembera i Synów 117, **462**.

— ponowne przyrządów do mierzenia nafty i innych płynów lotnych 66, **160**.

Sprawy sporne cywilne, ob. Norma jurysdykcyjna i Procedura cywilna.

Sprostowanie; str. 574.

Sprowadzanie z zagranicy surowicy swoistej przeciw błonicy, warunki 37, **94**.

Sprzedaż i kupno wyciągu tylniowego 45, **105**.

— nieruchomości rządowych w obrębie twierdzy olomunieckiej; ustawa o uwolnieniu jej od opłat 5, **29**.

— nieruchomości będących własnością państwa; ustawa 139; **568** i 140, **568**.

— przymusowa sądowa papierów wartościowych; opodatkowanie obrotu w przypadkach takowej 103, **253**.

- Stacya** doświadczalna rolniczo-chemiczna w Spljeie; jej statut 135, 565.
- kontroli nad nasionami w Wiedniu; statut 150, 579.
- Statut** Stacji doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljeie 135, 565.
- Stacji kontroli nad nasionami w Wiedniu 150, 579.
- Statystyczny** spis towarów dla handlu zagranicznego; zmiana 194, 663.
- Stęple** na dokumentach złożonych stale w registraturach i archiwach sądowych; odejmowanie im wartości 148, 574.
- Stępowanie** listów przewozowych kolejowych 93, 237.
- obligacyi premiowych otomańskich; sprawdzanie onegoż 189, 651.
 - — rosyjskiej pierwszej pożyczki premiowej 38, 94.
- Stramberg**, ob. Kolej żelazna.
- Straż** skarbowa w Uj-Palance, poruczenie jej czynności zwinętej komory 44, 105.
- Stryj**, ustawa o zwrocie zaliczek udzielonych tamtejszym pogorzelcom 9, 33.
- Styrya**, ustawa o dobrodziejstwach podatkowych z powodu trzęsienia ziemi 88, 225.
- — o zapomogach z funduszu państwa z powodu trzęsienia ziemi 94, 238.
- Suczawa**, ob. Koleje żelazne.
- Surowica** swoista przeciw błonicy, warunki sprowadzenia z zagranicy 37, 94.
- Szkoła** leśnicza w Weisswasser, uzdolnienie jej uczniów do służby jednorocznej ochotniczej 92, 237.
- Sniatyn**, ob. Czysze wojskowe.
- Swinie**, wywóz z Galicyi, Krakowskiego i z Bukowiny 98, 243.
- zapobieganie ich zarazie i łepienie takowej 79, 207.
- Taber** kolei państwa: ustawa o pomnożeniu 132, 562
- Tara** dla chlorku cynku w wagonach cysternowych 172, 633.
- — kawy surowej w workach podwójnych 34, 89.
 - — — — w fardach podwójnych 171, 633.
 - dla kwasu palmitynowego i stearynowego w be-lach 70, 165.
- Targowisko** wiedeńskie na bydło w St. Marx; zmiana Porządku targowego 163, 607.
- Taryfowe** ustępstwa w obrocie towarowym kolei żelaznych 167, 613.
- Technicy** asekuracyjni, nadawanie im upoważnień 23, 61.
- leśni administracyi rządowej, rozporządzenie dotyczące się ich pocztu 165, 609.
- Telegraficzne** i telefoniczne zakłady Spółki wiedeńskiej, ustawa o ich nabyciu na rzecz państwa 76, 201.
- Temeswar**, ob. Komora.
- Teologiczne** zakłady; wypłata plac wyznaczonych dla systemizowanych nauczycieli 36, 93.
- Terminy** płatności podatku czynszowego; zmiana dla gmin okręgu podatkowego roseggskiego 49, 113.
- płacenia podatku czynszowego w mieście Celowcu, zmiana 96, 242.
- Tłuszcze**; zmiana w abecadłowym spisie towarów pod tym wyrazem 73, 199.
- Towaczw**, ob. Kolej żelazna.
- Towary**, których przewóz kolejami żelaznymi jest wzbro-niony lub tylko warunkowo dozwolony; przepisy ułatwiające 24, 65.
- tkackie i dziane; uzupełnienie pod tym wyrazem w abecadłowym spisie towarów 159, 627.
- Traktat** z W. Brytanią w przedmiocie opieki nad auto-rami dzieł literatury i sztuki; przystąpienie do niego osady południowo-australskiej 15, 43.
- Tryest**; uwolnienie nowych przedsiębiorstw przemysło-wych od podatku i należności 131, 561.
- zwinęcie przy Canal Grande delegacyi 3 komory głównej i otworenie takowej przy molo IV 102, 253.
- Trzęsienie** ziemi w Krainie i Styryi; ustawa o dobrodziejstwach podatkowych na rzecz budynków niem dotkniętych 88, 235.
- — — — — o zapomogach dla poszkodo-wanych 94, 238.
- Tyrol**; ustawa o dobrodziejstwach z powodu przeisto-czenia kilku długów na dług jednoraki krajowy 47, 107.
- — o przedłużeniu terminu do spłacenia zaliczek u-dzielonych mu z przyczyny powodzi w r. 1882 i nie-dostatku w r. 1889 124, 548.
 - rozwiązanie sejmu 105, 255.
- Tytaniowy** wyciąg; kupno i sprzedaż 45, 105.
- Ubiór** urzędowy profesorów wydziału teologicznego ewangelickiego w Wiedniu 179, 643.
- Uchylenie** zakazu wyprowadzania mułów 50, 113.
- zarządzeń wyjątkowych w Pradze tudzież w powia-tach winohradzkim, karlińskim, kladueńskim i smi-chowskim 154, 583.
- Uczniowie** trzeciego roku Akademii sztuk pięknych w Wiedniu mają prawo do służby jednorocznej ochotniczej 62, 153.

Uj-Palanka, ob. Komora.

Ułatwienia w obrocie towarów, których przewóz kolejami żelaznymi jest wzbroniony lub tylko warunkowo dozwolony 24, 65.

Umowa z Dolną Austryą w przedmiocie kosztów najazdu i długów z przyczyny najazdu w latach 1805 i 1809 126, 552.

— międzynarodowa w przedmiocie żeglugi na Prucie 170, 529.

— ze Spółką wiedeńską telegrafów prywatnych w przedmiocie nabycia na rzecz państwa jej zakładów telegraficznych i telefonicznych 76, 201.

Uniwersytet w Grazu; ustawa o uzyskaniu funduszków na wystawienie jeszcze dwóch budynków w celu pomieszczenia instytutów naukowych 137, 567.

— lwowski; ustawa o uzyskaniu funduszków na wystawienie kilku budynków w celu pomieszczenia instytutów 133, 562.

Upoważnienia technikom asekuracyjnym, ich nadawanie 23, 61.

Urząd podatkowy i sądowno-depozytowy w Maryańskich Łaźniach; zaprowadzenie 151, 580.

Urzednicy rewirowi; zmiana co do ich okręgów i siedzib 174, 635; nadzór nad kopalniami 158, 593.

— do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego; zmiana regulacji ich plac 6, 30.

— dyurniści i słudzy Ministerstwu handlu podlegający; ich należności za wykonywanie czynności poza obszarem urzędu 129, 559.

Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat w czasie od 1. kwietnia aż do końca czerwca 1895 48, 109.

— — — — — w lipcu 1895 86, 227.

— — — — — w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896 200, 680.

— o dobrodziejstwach podatkowych na rzecz budynków uszkodzonych przez trzęsienie ziemi w Krainie i Styrii 88, 235.

— — — ze strony państwa odnośnie do pożyczek gmin Lwowa, Cieszyna i Nowego Sącza 123, 518.

— o kolejach niższego rzędu 2, 7.

— o kolejach żelaznych, których budowa zapewniona być ma w roku 1895 83, 221.

— o nabyciu na rzecz państwa zakładów telegraficznych i telefonicznych Spółki wiedeńskiej 76, 201.

— o podatku od mięsa w gminach Floridsdorf, Jedlese i Donauefeld 11, 34.

— o pokrywaniu potrzeb gmin parafialnych katolickich 7, 30.

— o pomnożeniu taboru kolei państwa 132, 562.

Ustawa o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna) 113, 365.

— o prawie autorskiem na dziełach literatury, sztuki i fotografii 197, 667.

— o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze Opawy w celu uzdrowotnienia będą przebudowane 128, 555.

— — — — — Przemysła w celach uzdrowotnienia i komunikacji będą przebudowane 127, 553.

— o przedłużeniu terminu do spłacenia zaliczek udzielonych dla Tyrolu z przyczyny powodzi w r. 1882 i niedostatku w r. 1889 124, 548.

— — — — — funduszowi indemnizacyjnemu karyntyjskiemu 130, 561.

— o uregulowaniu stosunków handlowych z Hiszpanią 84, 225; rozporządzenie wykonawcze 85, 225.

— o przyznaniu dobrodziejstw państwa długom Tyrolu z powodu przeistoczenia ich na jednoraki dług krajowy 47, 107.

— o sprzedaży kilku nieruchomości będących własnością państwa 139, 568 i 140, 568.

— o rozszerzeniu na handel obnośny przepisów dotyczących się wypoczynku niedzielnego 60, 151.

— o udzielaniu zapomóg z funduszków państwa w celu uśmierzenia niedostatku 51, 115.

— o uregulowaniu stosunków Braetwa górniczego kopalni Karola Boromeusza w Przybramie 18, 51.

— o utworzeniu komisji do rewizji katastru podatku gruntowego 3, 15.

— o uwolnieniu nowych przedsiębiorstw przemysłowych w Tryeście i w Mili od podatków i należności 131, 561.

— o uwolnieniu od opłat pożyczek zaciągniętych przez królestwo czeskie i przez gminy Czerniowiec i Bielska, jakoteż kuponów od obligacji krajów, powiatów i gmin 4, 29.

— — — — — z okoliczności sprzedania nieruchomości rządowych w obrębie twierdzy olomunieckiej 5, 29.

— o uzyskaniu funduszków na wystawienie dla uniwersytetu lwowskiego dwóch budynków w celu pomieszczenia instytutów medycznych, tudzież budynku na instytut fizyczny 133, 562.

— — — — — jeszcze dwóch budynków na instytuty naukowe uniwersytetu gradeckiego 137, 567.

— o używaniu obligacji kolejowych Banku krajowego galicyjskiego do lokowania kapitałów 10, 34.

— o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna) 111, 333.

— o zaciągnięciu przez Zarząd Bośni i Hercegowiny pożyczki w sumie 24 miliony koron 95, 241.

- Ustawa** o zapomogach z funduszków państwa z powodu trzęsienia ziemi w Krainie i Styrii 94, **238**.
- o zawarciu umowy z Dolną Austrią w przedmiocie kosztów najazdu i długów z przyczyny najazdu w latach 1805 i 1809 126, **551**
 - o zwrocie zaliczek udzielonych pogorzelncom Stryja 9, **33**.
 - o zwrocie zaliczki danej Karyntyi na uregulowanie Drawy 59, **151**.
 - o c. k. Żandarmeryi 1, **1**.
 - podająca przepisy o wysprzedażach 26, **83**.
 - skarbowa na rok 1895 107, **259**.
 - tycząca się oddania Bośni i Hercegowinie kolei żelaznych od Brodu do Zenicy i od Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego 106, **257**.
 - urządzająca wypoczynek niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych 21, **55**.
 - uzupełniająca ustawę z r. 1890 o ochronie znaków towarowych 108, **325**.
 - — — z r. 1892 o dobrodziejstwach i zapomogach z powodu szkód zrządzonych przez mszycę winną 138, **568**.
 - zaprowadzająca ustawę o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna) 110, **329**.
 - — — o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna) 112, **355**.
 - zmieniająca regulacją plac urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego 6, **30**.
 - — — ustawę kwaterunkową z r. 1879 100, **245**.
- Ustępstwa** taryfowe w obrocie towarowym kolei żelaznych 167, **613**.
- Uwolnienie** od opłat pożyczek zaciągniętych przez królestwo czeskie i przez gminy Czerniowiec i Bielska, jakoteż kuponów od obligacji krajów, powiatów i gmin, ustawa 4, **29**.
- — — sprzedaży nieruchomości rządowych w Ołomuńcu 5, **29**.
- Uzupełnienie** i zmiany Przepisów, tyczących się służby wojskowej 27, **84**; 46, **106**; 56, **129**; 162, **607**.
- Waga** zbożowa automatyczna systemu C. Reuthera i Reiserta; przyjmowanie do sprawdzania i cechowania 65, **157**.
- automatyczna konstrukcyi C. Schembera i Synów do ważenia ziarna drobnego, jej sprawdzanie i cechowanie 117, **462**.
- Weisswasser**, ob. Szkoła leśnicza.
- Wekslowe** blankiety urzędowe z tekstem serbsko-kroackim, ich sprzedaż 180, **644**.
- Wiedeń**; autentyczna interpretacya rozporządzenia w przedmiocie zaprowadzenia Sądów delegowanych miejsko-powiatowych i ich zakresu działania 141, **569**.
- zmiana Porządku targowego dla głównego targowiska na bydło w St. Marx 163, **607**.
- Wielki Waradyn**, ob. Komora.
- Wiener-Neustadt**, }
Wierzowice, } ob. Kolej żelazna.
- Wina** z San Severo i Barietty, postępowanie z niemi ze względu na cło 16, **44**.
- zabarwione barwnikami smołowemi; uzupełnienie zakazu wprowadzania 136, **566**.
- Wino** włoskie w beczkach, warunki ekspedycyowania za opłatą cła zniżonego 71, **167**.
- Woda**; sprawdzanie i cechowanie przyrządów do mierzenia jej konsumpcyi 30, **85**.
- Wojskowa** służba, zmiany i uzupełnienia Przepisów 27, **84**; 46, **106**; 56, **129**; 162, **607**.
- Wojskowi** wysłani do niesienia pomocy podczas powodzi; nowy wymiar dodatków za pracę 32, **86**.
- Wspieranie** wystaw przemysłowych w krajach tutejszych 80, **211**.
- Wybuchające** przedmioty; zmiana przepisu o przewozie kolejami żelaznymi 61, **152**.
- Wyciąg** tytoniowy; kupno i sprzedaż 45, **105**.
- Wydatki** państwa; ustawa o dalszem ich pokrywaniu w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896 200, **680**.
- Wyjątkowe** zarządzenia dla Pragi, tudzież powiatów winohradzkiego, karlińskiego, kladneńskiego i smichowskiego; uchylene 154, **583**.
- Wymiar** zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi placonej przy wywozie cukru 67, **160**.
- Wynagrodzenie** za podatek od spirytusu przesyłanego jako nieobciążony podatkiem w obrocie między grupami krajów obszaru cłowego austr.-węg. 42, **101**.
- Wyplata** plac wyznaczonych dla systemizowanych nauczycieli w zakładach teologicznych rzymsko- i greckokatolickich 36, **93**.
- Wypoczynek** niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych, ustawa 21, **55**.
- — rozszerzenie dotyczących przepisów na handel obnośny 60, **151**.
- Wycieczny**, ob. Kolej żelazna.
- Wysprzedaje**; ustawa podająca przepisy o nich 26, **83**.
- Wystawy** przemysłowe w krajach tutejszych, ich wspieranie 80, **211**.
- Wywóz** świń z Galicyi, Krakowskiego i Bukowiny 98, **243**.
- Wyżnica**, ob. Koleje żelazne.

Zagrzeb; upoważnienie delegacyi dworcowej komory głównej do ekspedycyowania bez poboru cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych 63, 153.

Zakaz handlu obnośnego w uzdrowisku Albazia 91, 236.

- konsumpcyi innych gatunków soli prócz tych, które w ustawie są oznaczone 159, 602.
- używania liści winnych, pokropionych rozczyanami soli miedzianej do owijania rzeczy śnidnych 142, 569.
- wprowadzania win zabarwionych barwnikami smolowemi, uzupełnienie 136, 566.
- wyprowadzania mułów, uchylenie 50, 113.

Zakłady karne; ustanowienie kosztów, wykonania kary na lata 1895, 1896, 1897 41, 100.

Zaleszczyki, ob. Koleje żelazne.

Zaliczka bezprocentowa udzielona Karyntyi na uregulowanie Drawy; ustawa o zwrocie 59, 151.

Zaliczki udzielone pogorzelnom Stryja, ustawa o ich zwrocie 9, 33.

Zapisy hipoteczne udziałowe długu nieustalonego, zmniejszenie 196, 665.

Zapomogi z funduszów państwa w celu uśmierzenia niedostatku; ustawa o ich udzielaniu 51, 115.

Zarazliwe choroby u zwierząt; zmiana postanowień wykonawczych do ustawy o ich tępieniu 14, 43.

Zaraza (pomorek) świń i tępienie takowej 79, 207.

Zatyczki do flakonów; postępowanie z niemi ze względu na cło 146, 573.

Zborowice, ob. Koleje żelazne.

Zbożo; mierzenie go przyrządem Puffera i Küllera w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów 118, 467.

Zdawkowa moneta srebrna po 10 i 5 c., wycofanie z obiegu 192, 661.

Zenica, ob. Koleje żelazne.

Ziarno drobne; sprawdzanie i cechowanie wagi automatycznej C. Schembena i Synów do ważenia takowego 118, 467.

Zmiana Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło 163, 607.

- postanowień wykonawczych do §. 10go ustawy o tępieniu chorób zaraźliwych u zwierząt 14, 43.
- dotyczących się okręgów i siedzib urzędników rewirowych 174, 635.
- przepisów bezpieczeństwa dla okrętów morskich przewożących pasażerów 168, 627.
- o przewozie przedmiotów wybuchających kolejami żelaznemi 61, 152.
- dotyczących się bezpieczeństwa żeglugi na jeziorze Bodeńskiem 53, 119.

Zmiana przepisu wykonawczego do ustawy o postępowaniu karnem 199, 679.

- przepisów bezpieczeństwa dla okrętów morskich przewożących podróżnych 75, 200.
- rozporządzenia dotyczącego się wprowadzania owiec i świń pochodzących z Rumunii 99, 213.
- — — — zakładania i utrzymywania rejestru spółek zarobkowych i gospodarskich 74, 199.
- — z r. 1895, którem poszczególnym rodzajom przemysłu dozwolona została praca przemysłowa w niedzielę 125, 519.
- — z r. 1890 o postępowaniu celniczem w obrocie hafciarskim 97, 242.
- statystycznego spisu towarów dla handlu zagranicznego 194, 663.
- terminów płatności podatku czynszowego w mieście Celowca 96, 242.
- — — — dla gmin okręgu podatkowego roseggskiego 49, 113.
- ustawy kwaterunkowej z r. 1879, ustawa 100, 245; przepisy wykonawcze 119, 469.
- — z r. 1890 o ochronie znaków towarowych 108, 325.

Zmiany i uzupełnienia w alfabetycznym spisie towarów Taryfy cłowej 57, 131; 73, 199; 122, 547; 146, 573; 169, 627.

- — — przepisu o placeniu wynagrodzenia za podatek od spytysu w obrocie między grupami krajów obszaru cłowego austr.-węg. 42, 101.
- — — przepisów, dotyczących się służby wojskowej 27, 84; 46, 106; 56, 129; 162, 607.
- — — regulaminu ruchu kolei żelaznych 35, 89.

Zmniejszenie długu nieustalonego w udziałowych zapisach hipotecznych 196, 665.

Znaczki fabryczne; zapewnienie im ochrony w Grecyi na zasadzie Unii handlowej z r. 1887 29, 85.

- pocztowe 1 i 2-złotowe, nowa emisya 193, 663.

Znaki towarowe; zmiana ustawy z r. 1890 o ich ochronie 108, 325.

- — obowiązek opatrywania niemi kos, sierpów i rzekaków 120, 545.

Żabie, ob. Galicya.

Żandarmerya; ustawa 1, 1; rozporządzenie wykonawcze 43, 102.

Żegluga na jeziorze Bodeńskiem; zmiana przepisów dotyczących się jej bezpieczeństwa 53, 119.

- na Prucie; umowa międzynarodowa 170, 629.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć I. — Wydana i rozesłana dnia 1. stycznia 1895.

Treść: № 1. Ustawa o c. k. Żandarmeryi królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

1.

Ustawa z dnia 25. grudnia 1894,

o c. k. Żandarmeryi królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje.

§. 1.

C. k. Żandarmerya jest korpusem strażniczym, po wojskowemu urządzonym, przeznaczonym do utrzymania publicznego porządku, spokoju i bezpieczeństwa.

W razie wojny mogą być wyjątkowo poruczone Żandarmeryi także szczególne zadania wojskowe niezawisłe od jej ogólnego przeznaczenia.

§. 2.

We względzie służby bezpieczeństwa publicznego, Żandarmerya podlega c. k. Władzom administracyjnym, powiatowym i krajowym, co się zaś tyczy spraw wojskowych, ekonomicznych i administracyjnych tudzież instrukcyi i kontroli służbowej, swoim przełożonym wojskowym, w obu zaś względach, ostatecznie Ministrowi Obrony krajowej, który, gdy chodzi o zarządzanie szczególnych środków bezpieczeństwa, znosić się ma z Ministrem spraw wewnętrznych.

Ministrowi Obrony krajowej przydany jest w przymocie funkcyonaryusza pomocniczego, odpo-

wiedzialnego Inspektor Żandarmeryi do utrzymywania służby wojskowej i karności w korpusie Żandarmeryi.

§. 3.

C. k. Władza administracyjna powiatowa jest Władzą służbową dla posterunków Żandarmeryi w jej powiecie będących i jako taka kierować ma służbą bezpieczeństwa sprawowaną przez Żandarmeryą i czuwać nad tą służbą.

Jeżeli w miastach własny statut gminy posiadających, Żandarmerya miałaby działać obok miejskiej straży bezpieczeństwa, c. k. Władza administracyjna powiatowa w miejscu będąca lub dla okolicy ustanowiona, jako Władza służbowa Żandarmeryi, wydawać ma odpowiednie rozporządzenia, po zniesieniu się z zwierzchnością odnośnej gminy.

§. 4.

Wojskowymi przełożonymi szeregowców Żandarmeryi są oficerowie Żandarmeryi. Oni kierować mają nauczaniem Żandarmów w rzeczach służby bezpieczeństwa publicznego, tudzież ich wykształceniem wojskowym, jakoteż czuwać nad ich karnością, ubraniem i uzbrojeniem.

§. 5.

W przedmiecie nadzoru nad poszczególnymi posterunkami, Władza służbowa i przełożeni wojskowi mają znosić się z sobą i udzielać sobie nawzajem ważniejsze spostrzeżenia, dotyczące się sprawowania służby.

§. 6.

Względem innych c. k. Władz cywilnych i wojskowych, jakoteż urzędów gminnych, Żandarmerya nie zostaje w stosunku podległości.

§. 7.

Sądy i prokuratorye rządowe mają prawo żądania bezpośrednio postęgi Żandarmeryi. Droga rozporządzenia postanowi się, jakim sposobem Władza służbowa ma być uwiadamiata o wydanych przez te Władze wezwaniach do Żandarmeryi.

Inne Władze cywilne i wojskowe, jakoteż urzędy gminne, gdyby potrzebowały pomocy żandarmów, udać się mają ze swoim żądaniem do Władzy służbowej Żandarmeryi a tylko wtedy, gdyby zwłoka groziła niebezpieczeństwem, Żandarmerya udzielić ma pomocy na bezpośrednie żądanie.

§. 8.

Spółudział Żandarmeryi w sprawach policyi miejscowej urządzi Władza służbowa odpowiednio do stosunków miejscowych; atoli tak, aby to nie czyniło uszczerbku przeznaczeniu Żandarmeryi do czuwania nad bezpieczeństwem publicznem

§. 9.

Żandarmerya wykonywać ma otrzymane zlecenia bezwarunkowo, nie wdając się w ich rozstrząsanie.

Jeżeli zwłoka nie grozi niebezpieczeństwem, Żandarmerya ma prawo żądać piśmiennego polecenia, także w takich przypadkach, gdy takowe nie jest ustawami przepisane.

Za treść polecenia jest odpowiedzialna Władza toż polecenie wydająca. Żandarmerya jest odpowiedzialna tylko za zachowanie istniejących ustaw i rozporządzeń w swoich czynnościach służbowych.

§. 10.

Osoby, należące do związku żandarmeryi, podlegają ustawom karnym i przepisom porządkowo-karnym wojskowym w takiej rozciągłości, jak osoby należące do Obrony krajowej czynnej.

§. 11.

Żandarmowi służbę pełniącemu służą ustawowe prawa straży cywilnej i wojskowej.

§. 12.

Żandarm w służbie będący może użyć broni z należytemi ostrożnościami:

1. w razie koniecznej obrony dla odwrócenia uczynkowego zamachu, wymierzonego przeciwko jego osobie lub zagrażającego życiu innych osób;

2. dla stłumienia oporu, którego celem jest udaremnienie jego czynności służbowej;

3. dla udaremnienia usiłowanej uciezki niebezpiecznych zbrodniarzów, jeżeli do ich zatrzymania nie ma innego środka.

§. 13.

Żandarmerya ma prawo żądać od wszystkich wykonawców służby publicznej, w szczególności zaś od władz cywilnych, od innych korpusów strażniczych i ich członków, od zwierzchności gminnych i komend wojskowych, pomocy do spełnienia obowiązków służbowych.

§. 14.

We wszystkich przypadkach swego służbowego działania przeciwko osobom, używać ma żandarm zawsze formuły: w imieniu prawa (w języku krajowym), w przypadkach zaś takich każdy, a więc także podlegający jurysdykcji wojskowej, obowiązany jest uczynić zadość jego wezwaniu, co nie przeszkadza, aby później wniósł zażalenie.

§. 15.

Żandarmerya powinna być ze względem na jej przeznaczenie (§. 1) i stosunki podwładności (§. 2 aż do 5) w taki sposób uorganizowana, żeby w siedzibach Władz administracyjnych znajdowały się odpowiednie komendy.

Szczegóły organizacji przepisane będą drogą rozporządzenia.

§. 16.

Poczet poszczególnych komend krajowych Żandarmeryi ustanawia Minister Obrony krajowej, poczet poszczególnych posterunków, naczelnik krajowy po zniesieniu się z krajowym dowódcą Żandarmeryi.

§. 17.

Gdy porządek publiczny i bezpieczeństwo publiczne są zagrożone w sposób zatrważający, każdy naczelnik krajowy, jakoteż każdy starosta powiatowy ma prawo ściągnąć do miejsca zagrożonego posterunki Żandarmeryi swego okręgu administracyjnego i w ogólności działalność Żandarmeryi zastosować do okoliczności miejscowych w granicach przepisów ustawowych.

Czasowe wzmocnienie żandarmeryi jednego z królestw lub krajów nadesłaniem posiłków z innego kraju, zarządza Minister Obrony krajowej, po zniesieniu się z Ministrem spraw wewnętrznych.

§. 18.

Oficerowie i szeregowcy Żandarmeryi wcieleni do rozmaitych posterunków służbowych, mogą być zmienieni tylko z ważnych przyczyn służbowych.

§. 19.

Aby być przyjętym do Żandarmeryi, potrzeba:

- a) posiadać prawo obywatelstwa w jednym z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych,
- b) być człowiekiem nieskazitelnym, z głową otwartą, obrotnym w obejściu,
- c) liczyć lat nie mniej niż 20 i nie więcej nad 40,
- d) być stanu wolnego lub wdowcem bezdzietnym,
- e) zdrowej, silnej budowy i wzrostu odpowiedniego,
- f) umieć języki tego kraju lub tej części kraju, w której żandarm ma służyć,
- g) umieć dostatecznie czytać, pisać i rachować. Nieletni, chcący wstąpić dobrowolnie, złożyć powinni pozwolenie ojca lub opieki.

Od warunków, pod c) i d) wzmiankowanych, uwalniać może Minister Obrony krajowej, lub upoważnić może do tego krajowego dowódcę Żandarmeryi.

§. 20.

Poczet szeregowców Żandarmeryi uzupełnia się:

1. przez wstępowanie zdatnych ochotników po skończeniu służby pod chorągwią w wojsku lub w Obronie krajowej;

2. przez przyjmowanie rezerwistów zasobowych wojska i Obrony krajowej;

3. przez przyjmowanie takich zdatnych osób, które w zupełności wywiązały się z obowiązku stawiennictwa a względnie służby w wojsku i Obronie krajowej;

4. w razie powołania pospolitego ruszenia przez wcielenie obowiązanych do służenia w pospolitem ruszeniu w miarę potrzeby i na czas tejże, z zastrzeżeniem służącego krajom Tyrolowi i Vorarlbergowi ustawodawstwa co do obowiązku służenia w Pospolitem ruszeniu.

Szeregowcy wstępujący do Żandarmeryi, z wyjątkiem wcielonych w myśl postanowień powyższego punktu 4, winni zobowiązywać się do służenia przez cztery lata.

§. 21

Poczet oficerów uzupełnia się:

1. przez posuwanie się w samym korpusie Żandarmeryi;

2. przez przechodzenie zdatnych oficerów z pocztu czynnego wojska i Obrony krajowej;

3. przez przyjmowanie zdatnych oficerów będących w stanie spoczynku lub w stosunku pozasłużbowym wojska i Obrony krajowej.

Oficerów Żandarmeryi mianuje Cesarz.

§. 22.

Stanowcze wcielenie do Żandarmeryi poprzedzić ma służba próbna jednoroczna, którą wlicza się w czas służby u Żandarmeryi, tudzież egzamin, który zdać należy przed komisją mieszaną, złożoną z urzędników administracyjnych i z oficerów Żandarmeryi.

Szczegółowe postanowienia co do tych egzaminów wydane będą drogą rozporządzenia.

§. 23.

Oficerowie i żandarni, wstępując do korpusu, wykonać mają przysięgę służbową żandarmską.

§. 24.

Oficerowie Żandarmeryi zostają na równi z oficerami wojska; podobnież stopnie szeregowców Żandarmeryi są równe stopniom szeregowców wojska. Każdy żandarm rzeczywisty ma stopień kaprała.

§. 25.

Oficerowie występują z korpusu podług przepisów obowiązujących w c. i k. wojsku.

Szeregowców żandarmeryi oddala się z korpusu:

1. w ciągu służby na próbę z powodu udowodnionej niezdatności do służby w żandarmeryi;

2. po wysłużeniu swego czasu;

4. jeżeli staną się niezdatnymi do służby pod względem fizycznym;

4. z powodu popełnienia zbrodni lub takiego występku, do którego u podoficerów przywiązana jest degradacja;

5. jeżeli stosunki rodzinne zasługują na takie uwzględnienie — za zezwoleniem Ministra Obrony krajowej;

6. gdyby w skutek zmian w organizacji Żandarmerji wypadło zmniejszyć ilość szeregowców Żandarmerji.

W przypadku 4 czas niedopełnionej powinności służbowej w Żandarmerji odsłużyć należy w Obronie krajowej nie czynnej a mianowicie ci, którzy jeszcze podlegają powinności służenia w wojsku lub w Obronie krajowej, mają go tam odsłużyć po dopełnieniu tej powinności, inni zaś niezwłocznie, o ile według odnośnych postanowień ustawy o służbie wojskowej nie zachodzi ustawowa okoliczność uwalniająca.

§. 26.

Czas, wysłużony w Żandarmerji, wliczany będzie oficerom i szeregowcom w prawidłowy okres służby w wojsku (marynarce wojennej) i Obronie krajowej i osoby te, dopóki służą w Żandarmerji, wolne są od wszelkich czynności służbowych w wojsku (marynarce wojennej) i Obronie krajowej.

Do służenia w Pospolitem ruszeniu Żandarmerja może być pociągana stosownie do postanowień §. 2 (ustęp 5) ustawy z dnia 6. czerwca 1886, Dz. u. p. Nr. 90.

§. 27.

Poczet Żandarmerji i płace łącznie z osobnemi dodatkami, które osobom służącym w Żandarmerji mają być przyznane, wykształcenie, umundurowanie i uzbrojenie, jakoteż sprawowanie służby, wszystko to urządzone będzie drogą rozporządzeń, które wydane będą na zasadzie ustawy niniejszej.

§. 28.

Wydatki na zaopatrzenie dla c. k. Żandarmerji ciężą na stanie cywilnym zaopatrzeń.

§. 29.

Oficerowie i zastępcy oficerów Żandarmerji, jakoteż ich wdowy i sieroty, mają prawo do zaopatrzenia podług wymiarów przepisanych dla osób należących do wojska.

Oficerom i zastępcom oficerów Żandarmerji liczone będą przy wymierzaniu emerytury także dodatki żandarmskie w kwotach przypadających na czas wysłużony w Żandarmerji.

§. 30.

Do zaopatrzenia szeregowców Żandarmerji, którzy stali się niezdawnymi do służby, ich wdów i sierót stosują się te same przepisy, które stosowane są do sług cywilnych rządowych prawo do emerytury mających, jednakże każdy cały rok w Żandarmerji wysłużony, liczy się przy wymierzaniu emerytury za 16miesięczny okres służby a okres służby od roku do roku na podobieństwo przepisu §. 15 ustawy o zaopatrzeniach wojskowych.

Skuteczność postanowień niniejszych zaczyna się dla każdego żandarma zwyczajnie dopiero od tego dnia, w którym dopełni przyjętego zobowiązania się do służby czteroletniej w Żandarmerji.

Szeregowcom i sługom biurowym wymierzana będzie emerytura podług żołdu (lub płacy miesięcznej) i dodatku służbowego.

§. 31.

Z rodzinami żandarmów zmarłych przed dopełnieniem przyjętego zobowiązania się do służby w Żandarmerji postępować się będzie według istniejących przepisów o zaopatrzeniach cywilnych.

§. 32.

Gdy żandarm przy pełnieniu służby poniesie śmierć bez własnej winy, wdowie i sierotom należy się zaopatrzenie w takiej kwocie, jakaby przypadła, gdyby zmarły wysłużył 40. rok.

§. 33.

Rodzinom osób służących w korpusie Żandarmerji, zmarłych w czynnej służbie lub w stanie spoczynku, należy się ewierć pośmiertna w potrójnym wymiarze płacy miesięcznej, jaką zmarły w ostatnim czasie pobierał; natomiast pobieranie zaopatrzenia przez rodziny do takowego uprawnione zaczynać się ma dopiero po upływie trzech miesięcy od śmierci głowy rodziny.

Postanowienia przepisu o należytościach dla c. i k. wojska, tyżące się utrzymania dla rodzin osób c. i k. wojska, które dostały się do niewoli nieprzyjacielskiej na wojnie lub popadły w oblężenie, stosują się odpowiednio także do rodzin szeregowców Żandarmerji.

§. 34.

Jeżeli żandarm bez własnej winy, w bezpośrednim następstwie szczególnej czynności służbowej, dozna uszkodzenia na ciele, przez które dowodnie, bezpośrednio i wyłącznie, natychmiast lub w przeciągu roku, stanie się trwale niezdawnym do służby w Żandarmerji, doliczać się mu będzie przy wymierzaniu emerytury dziesięć lat służby.

W okolicznościach na szczególne względy zasługujących, jeżeli żandarm stracił całkiem zdolność do zarabkowania i potrzebuje szczególnej pieczy i opieki, lub, jeżeli cierpienia, które uczyniło go inwalidą, nabawił się przy czynności na szczególne uznanie zasługującej, takiemu w przypadkach wyżej przewidzianych może być wyjątkowo przyznana emerytura w większym wymiarze a to aż do wysokości całkowitej płacy w czynnej służbie pobieranej a do wymierzenia emerytury policzalnej.

§. 35.

Przed upływem czteroletniego zobowiązania się do służby w Żandarmeryi nabywa żandarm prawa do trwałej emerytury wtedy, jeżeli zachodzą warunki §u 34go lub jeżeli żandarm w inny sposób bez własnej winy stał się całkiem niezdolnym do zarabkowania (w ogóle niezdolnym do pracowania na swoje utrzymanie).

§. 36.

Ci żandarmi, którzy nie dopełniwszy jeszcze czteroletniej powinności w Żandarmeryi, staną się nie z własnej winy niezdolnymi do służby w Żandarmeryi, lecz nie do wszelkiego w ogóle zarobku, otrzymają przy wystąpieniu, jeżeli według poprzedzających postanowień nie należy się im lepsze zapatrzenie, tylko odprawę, równającą się trzech miesięcznej płacy w czynnej służbie, która będzie wypłacona na rachunek dotacyi Żandarmeryi

§. 37.

Postanowienia §§. 35 i 36 stosują się odpowiednio także do żandarmów próbnych, którzy byli już używani do służby praktycznej.

§. 38.

Pozwolenie do ożenienia się, co do pułkowników Żandarmeryi zastrzeżone jest postanowieniem

Cesarza, co do podpułkowników i niższych oficerów jakoteż szeregowców, zależy od decyzji Ministra Obrony krajowej, który dla szeregowców może wydelegować do tego komendy krajowe Żandarmeryi.

§. 39.

Postanowienia ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60) o nadawaniu posad w służonym podoficerom, stosują się odpowiednio do szeregowców Żandarmeryi.

§. 40.

Pod względem kwaterunkowego stosują się do tych osób od Żandarmeryi, które pobierają płacę miesięczną, te same postanowienia ustawowe o wynagrodzeniach, które tyczą się wojska.

Zresztą zatrzymują moc swoje dotychczasowe przepisy o kwaterowaniu Żandarmeryi, jednakże płacone dotychczas ze skarbu państwa odnośnym funduszom krajowym za kompetencyjne pomieszczenie szeregowców Żandarmeryi, jakoteż za inne dodatkowe świadczenia, wynagrodzenie po 2·5 centa od głowy za dzień i noc, podwyższa się na 4·7 centa; a mianowicie przypada z tej kwoty 3·5 centa za mieszkanie a 1·2 centa za łożko, urządzenie i przepisane świadczenia na utrzymanie w dobrym stanie.

§. 41.

Ustawa niniejsza, która uchyla ustawę z dnia 26. lutego 1876 (Dz. u. p. Nr. 19), nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia. Mojemu Ministrowi Obrony krajowej poruczam wykonanie ustawy niniejszej w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Wels, dnia 25. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Welsersheimb r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 2. stycznia 1895.

Treść: **2.** Ustawa o kolejach niższego rzędu.

2.

Ustawa z dnia 31. grudnia 1894,

o kolejach niższego rzędu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

A. Koleje lokalne.

Artykuł I.

Przy nadawaniu koncesyi na koleje lokalne o torze normalnym lub wązkim (koleje drugorzędne, wycinalne itp.) nie tylko czynić należy — acz bez uszczuplenia wpływu, jaki na mocy ustawy służy wspólnemu Ministerstwu wojny — wszelkie możebne ułatwienia we względzie robót przygotowawczych, budowy i urządzenia, lecz także co się tyczy ruchu, odstępować należy od środków ostrożności i prawideł obrotu, przepisanych w Porządku ruchu dla kolei żelaznych z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) i w odnośnych rozporządzeniach dodatkowych, o ile według zdania Ministerstwa handlu da się to zrobić ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, mianowicie zaś ze względu na zmniejszoną chyżość pociągów i o ileby to nie nadwężało prawa, korporacyom autonomicznym według istniejących ustaw służącego co do wydawania we własnym zakresie działania przepisów, tyczących się bezpieczeństwa.

Ułatwienia tego samego rodzaju mogą być czynione według uznania Ministerstwa handlu także

takim szlakiem kolejowym już istniejącym, na których zaprowadzony jest obrot drugorzędny z mniejszą chyżością.

Artykuł II.

Przedsiębiorstwa kolei lokalnych uwalniać należy od ustanowionego w §. 68 Porządku ruchu kolei i w §. 10, lit. f) ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) obowiązku przewożenia poczty, jakoteż od opartego na §. 89 Porządku ruchu kolei obowiązku wynagrodzenia nadwyżki kosztów, wynikającej z nadzoru policyjnego i skarbowego, tudzież od obowiązku stawiania i utrzymywania w dobrym stanie lokali urzędowych.

Artykuł III.

Upoważnia się Rząd, żeby ustanawiając taryfy dla kolei lokalnych odstępować od przepisów ustawy z dnia 15. lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64) o taryfach maksymalnych do przewozu osób kolejami żelaznymi, jakoteż od wszelkich innych przepisów ustawowych, tyczących się taryf i przewozu.

Artykuł IV.

Uwalnia się od opłat i stępli, z wyłączeniem rozpraw w postępowaniu sądowym w sprawach spornych, umowy, wpisy hipoteczne, podania i wszelkie inne dokumenty, któremi w celu zabezpieczenia budowy kolei lokalnej, zapewnione zostaje odstąpienie gruntu, nadanie praw rzeczowych, dostarczenie materiałów do budowy i ruchu, świadczenia w gotówce z objęciem lub bez objęcia akcji,

jakoteż wszelkie inne dopłaty jakiegobądź rodzaju, tudzież dokumenty, któremi przepisują się warunki używania dróg publicznych lub przyjęte zostają zobowiązania gwarancyjne albo wreszcie których przedmiotem są umowy, tyżące się dostarczenia kapitału, budowy lub ruchu kolei lokalnej.

Tegoż samego dobrodziejstwa doznają podania, plany i wszelkie inne dokumenty, do przygotowania pod względem technicznym lub finansowym wykonania kolei lokalnej służące, które ubiegając się o koncesyą mają złożyć po otrzymaniu pozwolenia do rozpoczęcia robót przygotowawczych technicznych.

Artykuł V.

Nadając koncesye na koleje lokalne, zapewniać ma Rząd następujące dobrodziejstwa:

- a) uwolnienie od stępli i opłat wszelkich umów, które przedsiębiorstwo kolei zawierać będzie, podań, które wnosić i dokumentów, które ma wystawiać, wszelkich wpisów hipotecznych, które mają być uskutecznione na podstawie owych umów i dokumentów, nakoniec wszelkich czynności urzędowych i urzędowych wygotowań, tyżących się zgromadzenia kapitału, zabezpieczenia odsetek od kapitału i zabezpieczenia ruchu, jakoteż tyżących się budowy i urządzenia kolei — na czas aż do końca pierwszego roku ruchu; tyżących się zaś wykupu gruntów, aż do końca trzeciego roku ruchu.

Dobrodziejstwo powyższe rozciąga się także na potwierdzenia odbioru wystawione przez przedsiębiorców budowy i dostarczycieli, o ile takowe tyżą się wypłat za wykonanie rzeczonych zakładów.

Dobrodziejstwa te nie stosują się do rozpraw w postępowaniu sądowem w sprawach spornych;

- b) uwolnienie od stępli i opłat co do emisji akcji i obligacyj pierwszorzędnych łącznie z kwitami tymczasowemi, emitowanych celem zgromadzenia kapitału tak na pierwsze założenie i odpowiednie koncesyi zaopatrzenie kolei lokalnej koncesyonowanej, jakoteż na rozszerzenie budowl i na nabytki jakie Rząd uzna później za potrzebne, tudzież uwolnienie od stępli i opłat za zahipotekowanie prawa zastawu na ciałach hipotecznych księgi kolei żelaznych lub na innych nieruchomościach przeznaczonych do zabezpieczenia obligacyj pierwszorzędnych i wszelkich innych pożyczek, jakieby do celów w tym ustępie oznaczonych były zaciągnięte, jakoteż od należitości za przeniesienie własności gruntów kupionych po upływie trze-

ciego roku ruchu (lit. a), z wyjątkiem należitości, które według istniejących ustaw mają być z tego powodu płacone gminom lub innym korporacyom autonomicznym;

- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłat stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku rządowego, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, na lat dwadzieścia pięć, licząc od dnia nadania koncesyi.

Dobrodziejstwa te stosują się także do kolei dojazdowych, torów ładunkowych i wszelkich innych urządzeń pobocznych przez koncesyonaryusza wykonanych, które stanowią istotną część składową przedsiębiorstwa kolei lokalnej i będą za taką jej część przez Rząd uznane;

- e) uwolnienie od należitości przypadającej za nadzór rządowy;
- f) na prośbę przedsiębiorstwa kolei lokalnej, zamiana opłaty stęplowej od biletów pasażerskich ustanowionej w T. P. 47 e) ustawy z dnia 13. grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89) na opłatę procentową, która ma być po trzy od sta jezdne-go wymierzana, przez przedsiębiorstwo kolei od pasażerów pobierana i miesięcznie z dołu do kas skarbowych odsyłana.

Dobrodziejstwo pod f) wzmiankowane, może być przyznane także kolejom lokalnym już istniejącym a jeżeli ruchem nie zawiaduje samo przedsiębiorstwo kolei lokalnej, także rządowi ruch utrzymującemu.

Artykuł VI.

Pozwala się także na uwalnianie od stępli i opłat emisji, jakoteż wpisu i wykreślenia zabezpieczenia hipotecznego obligacyj takich pożyczek, które od królestw lub krajów, powiatów, gmin lub innych korporacyj autonomicznych celem zgromadzenia kapitału lub na dopłaty dla nowych kolei lokalnych za zezwoleniem Rządu będą zaciągnięte, nawet wtedy, gdyby im już według artykułów IV. i V. nie służyło uwolnienie od stępli i opłat.

Odsetki od takich pożyczek, które najpóźniej w przeciągu lat 75 umorzone być mają, uwalnia się od podatku dochodowego, jakoteż od wszelkiego nowego podatku rządowego, któryby na jego miejsce w przyszłości mocą ustaw został zaprowadzony, tudzież od należitości stęplowych, którym podlegają kupony.

Artykuł VII.

Z odpowiednim zastosowaniem postanowień artykułu III. ustawy z dnia 10. lipca 1865, Dz. u. p. Nr. 55, może być przyzwalane uwalnianie od opłat takich obligacyj, które celem zgromadzenia kapitału dla nowych kolei lokalnych lub na wkłady na istniejących kolejach lokalnych i na kolejach rządowych przez zakład, gwarancji kraju używający (bank krajowy) lub przez inne statutami do tego upoważnione instytucje lub spółki, jakoteż przez samodzielne oddziały takowych za zezwoleniem Rządu i pod szczególnym nadzorem Rządu będą emitowane i w sposób niżej oznaczony zabezpieczone, które to uwolnienie służy także kuponom od owych obligacyj.

Powyższe tytuły dłużne, których zasady ustanawiać będzie Rząd ze względem na dostateczną pewność, ubezpieczane być mają w następujący sposób:

1. pretensjami do państwa, kraju, korporacji autonomicznych lub, z zastrzeżeniem bezpieczeństwa sierociego, pretensjami do stron interesowanych, prywatnych lub

2. pożyczką udzieloną przedsiębiorstwu kolei lokalnej zabezpieczoną należycie w Księdze kolei żelaznych lub w inny sposób, albo nakoniec

3. obligacjami pożyczki kolei żelaznej krajowej lub takimi tytułami dłużnymi prywatnych przedsiębiorstw kolei lokalnych, które gwarancją państwa lub kraju albo w inny, według uznania Rządu dostateczny sposób, są zabezpieczone;

4. zabezpieczenia w ustępach 1 aż do 3 włącznie oznaczone, muszą odnosić się do tej samej kolei, dla której używane są fundusze uzyskane przez emisję powyższych obligacyj.

O ile zakłady powyżej wzmiankowane podlegają podatkowi zarobkowemu, służy im także co do odsetek od wzmiankowanych obligacyj prawo odciążania, nadane dłużnikom w §. 23 patentu o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439.

Postanowienia ustawy z dnia 24. kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 48, o ochronie praw posiadaczy listów zastawnych, stosują się odpowiednio także do obligacyj powyższych.

Artykuł VIII.

Obligacyj w artykule VII oznaczonych można używać do korzystnego lokowania w nich kapitałów fundacyj, zakładów pod nadzorem publicznym zostających, urzędów pocztowych kas oszczędności tudzież pieniędzy sierocych, powierniczych i depozytowych, jakoteż po kursie giełdowym, atoli nie ponad wartość imienną, na kaucye służbowe i na kaucye w interesach prawnych, jeżeli

a) kwoty, jakie kiedykolwiek będą potrzebne na oprocentowanie i umorzenie emitowanych obligacyj pokryte są najmniej równie wielkimi pretensjami instytutu emitującego, płatemi w terminach oznaczonych, potrzebie odpowiednich;

b) co do pretensyj tych albo istnieje rządowe przyrzeczenie zapłaty lub poręki, albo w Księdze gruntowej lub Księdze kolei żelaznych ustanowione jest prawo zastawu na nieruchomości zabezpieczone z ustawowem bezpieczeństwem; nadto

c) roszczenia z tych pretensyj instytutowi emitującemu służące są niezawisłe od wysokości wydatków ruchu i innych pretensyj w §. 47 ustawy z dnia 19. maja 1874, Dz. u. p. Nr. 70, oznaczonych, nakoniec

d) obligacje, czyniące zadość warunkom wyżej oznaczonym, rozporządzeniem Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu tudzież z Ministerstwami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w każdym z osobna przypadku obwieszczeniem urzędowem w Dzienniku ustaw państwa będą szczegółowo oznaczone.

O ile obligacje w artykule VII oznaczone, przez zakład poręczenia kraju używający pod jego odpowiedzialnością emitowane, mogą być do celów powyższych używane na zasadzie innych warunków niż te, które pod lit. a) aż do d) są podane, tudzież, o ile obligacje pożyczek (artykuł VI), które na potrzeby kolei lokalnych za zezwoleniem Rządu zaciągną królestwa, kraje lub korporacje autonomiczne, mogą do tychże celów służyć, postanawiać się będzie w każdym szczególnym przypadku osobną ustawą.

Artykuł IX.

Zarząd kolei państwa może za przyzwoleniem Ministerstwa skarbu czynić kolejom lokalnym już istniejącym i nowo powstałym mającym następujące ulgi i dobrodziejstwa:

1. Uwolnienie od liczenia kwoty na koszt administracji centralnej Zarządu kolei rządowych, tudzież od liczenia wynagrodzenia lub dopłaty od przedsiębiorstwa kolei lokalnej za współużywanie istniejących zakładów kolei rządowych i za sprawowanie w dworcach dobiegowych przez funkcjonaryszów rządowych służby stacyjnej na tak długo i o tyle, jak to będzie potrzebne, ażeby kapitał zakładowy kolei lokalnej nie zapomocą obligacyj pierwszorzędnych zgromadzony, mógł być z własnych czystych dochodów najwięcej po 5 od sta oprocentowany i umorzony.

Również może nastąpić objęcie ruchu kolei lokalnej przez Rząd na rachunek koncesyonaryusza za wynagrodzeniem przez przedsiębiorstwo kolei lokalnej kosztów własnych utrzymywania ruchu przez Rząd, które stosownie do okoliczności oznaczone będą ryczałtowo w pewnej stopie procentowej dochodów brutto lub w kwocie ustanowionej od kilometra ruchu.

W przypadku tym wynagrodzenie kosztów ruchu, które przedsiębiorstwo kolei lokalnej ma płacić, może być odroczone w celu pokrywania z dochodów brutto przedewszystkiem ciężarów kapitałowych z tytułu pożyczek i akcyj pierwszorzędných, jeżeli według uznania Rządu można liczyć na to, że w skutek takiego przyzwolenia skarb państwa nie będzie narażony na trwałe obciążenie.

2. Objęcie ruchu kolei lokalnych już istniejących lub w przyszłości powstać mających na własny rachunek Rządu za opłatą stałej renty dzierżawnej, jeżeli według wykazów, które Rząd ma sprawdzić, z uwzględnieniem gwarancji co do przewozu i dochodu, przez strony interesowane i korporacje autonomiczne zapewnionych a według okoliczności z uwzględnieniem rocznych dopłat pokrycie renty dzierżawnej dochodami czystymi kolei lokalnej, jakie utrzymywanie ruchu Rządowi przyniesie, można uważać za zapewnione trwałe.

3. Wykonanie urządzeń potrzebnych w skutek dobiegu kolei lokalnej do stacyi wspólnej kolei głównej, dostarczenie materiałów do budowy i ruchu, rzeczy inwentarskich i taboru kolejowego dla kolei lokalnej za wynagrodzeniem kosztów własnych przez przedsiębiorstwo kolei lokalnej, według okoliczności w odpowiednich umownych annuitetach.

Powyższe świadczenia ze strony Zarządu kolei państwa na rzecz przedsiębiorstw kolei lokalnych mogą wyjątkowo przyjść do skutku także bezpłatnie lub w razie utworzenia się spółek akcyjnych za zwrotem w zapisach dłużnych tychże spółek (obligacyach, akcyach pierwszorzędných lub zakładowych), jeżeli wybudowanie kolei lokalnej jest korzystnem dla ruchu przez Rząd utrzymywanego a w skutek otwarcia kolei lokalnej spodziewać się należy według uznania Rządu takiego przyrostu dochodów lub innych korzyści finansowych dla dobiegających linii kolei rządowych lub kolei prywatnych, na których Rząd ruch utrzymuje, że takowe zrównoważą odpowiednio ofiary finansowe, jakie Zarząd kolei rządowych ponosić będzie w skutek świadczeń powyższych.

Rzeczy inwentarskie i tabor kolejowy winny być zwyczajnie nowo sprawione a tylko wyjątkowo brane z zasobów kolei rządowych. Tabor kolejowy może też być dostarczony za wynagrodzeniem rocznem, które obliczane będzie w procentach przychodów przewozu.

4. Przewóz materyałów do budowy i ruchu jakoteż taboru dla kolei lokalnych, tak podczas budowy, jak i po otwarciu ruchu, po cenach taryfowych zniżonych jakie służą dla własnych posyłek Zarządu kolei państwa, o ile oszczędności na przewozie tym sposobem uzyskane dostać się mają bezpośrednio odnośnym przedsiębiorstwom kolei lokalnych.

Postanowienia powyższe (od 1 aż do 4) stosują się odpowiednio także do kolei prywatnych, których ruch utrzymuje Rząd na własny rachunek a także zarządy innych kolei prywatnych, mianowicie tych przedsiębiorstw, które używają gwarancji rządowej, zobowiązać należy w miarę wpływu służącego Rządowi prawnie (mianowicie według §. 10, lit. g ustawy z dnia 14. września 1854, o koncesjach na koleje żelazne, Dz. u. p. Nr. 238) do poczynienia kolejom dobiegowym takich samych ustępstw i dogodności.

Przychody i wydatki, jakie w skutek stosowania postanowień poprzedzających l. 1 aż do 4 dla Zarządu kolei państwa wynikną, umieszczać należy corocznie w preliminarzu państwa szczegółowo z przedstawieniem odnośnych stosunków.

Artykuł X.

Upoważnia się Rząd do brania udziału w zgromadzeniu kapitału na takie nowo budować się mające koleje lokalne, z których otwarcia, według dochodzeń przez funkcyonaryuszów państwa poczynionych wynikną korzyści cyfrowo oznaczyć się mające dla poszczególnych gałęzi administracyi (dla skarbu pocztowego, telegraficznego, leśnego, górniczego i żupnego, dla Zarządu kolei państwa itp.); brać zaś ma Rząd ten udział przez dopłaty, bądź *à fonds perdu*, bądź też w razie utworzenia się Spółek akcyjnych za zwrotem w zapisach dłużnych (obligacyach, akcyach pierwszorzędných lub zakładowych) a to albo w formie subwencyi rocznej, albo przez zapłacenie kapitału w takich kwotach maksymalnych, któreby wyrównywały tym korzyściom (przyrost dochodów lub oszczędności) a względnie skapitalizowanej wartości tych korzyści, jakie skarbowi państwa założenie kolei lokalnej dowodnie przyniesie.

Artykuł XI.

O ile poszczególnym kolejom lokalnym, których znaczenie ekonomiczne lub wojskowe nie podlega wątpliwości, co do których jednak jest dowiedzione, że strony interesowane nie zdołają zgromadzić w całości potrzebnych funduszów, może Rząd oprócz lub zamiast dobrodziejstw przewidzianych w artykułach V, VI, VII, VIII, IX i X udzielić jakich innych pomocy finansowych, przechodzących zakres Władzy administracyjnej, mianowicie zaś, o ile może zapewnić takim kolejom rządową gwaran-

cyą dochodu, dać im imieniem państwa w innych przypadkach nie tych, które w artykułach IX, l. 3 i w artykule X są przewidziane, zapomogę na budowę za zwrotem w akcyach zakładowych; o ile może objąć utrzymywanie ruchu rzeczonych kolei na rachunek państwa za zapewnieniem im stałej renty dzierżawnej, jeżeli to na podstawie artykułu IX, l. 2 nie jest dopuszczalne itp., w tej mierze postanawiać się będzie osobną ustawą w każdym szczególnym przypadku.

Artykuł XII.

Przedsiębiorstwa kolei lokalnych, którym przyznane zostały dobrodziejstwa finansowe w artykule V, lit. a) aż do d) włącznie przytoczone, obowiązane są — niezawisłe od zastrzeżonego Rządowi przy nadawaniu koncesyi prawa odkupienia kolei koncesyonowanej po jej skończeniu i otwarciu na niej ruchu pod warunkami, które w koncesyi mają być ustanowione — dozwolnić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei lokalnej do obrotu między kolejami, na których ruch Rząd utrzymuje, już istniejącymi lub dopiero w przyszłości wybudować się mającymi, w ten sposób, że z prawem ustanawiania taryf Rząd mocen będzie koleją lokalną współużywaną przewozić lub kazać przewozić za opłatą stosownego wynagrodzenia całe pociągi lub pojedyncze wagony.

Wynagrodzenie, które ma być płacone za to współużywanie, ustanawiane być ma, o ile w tym względzie między Rządem a koncesyonaryuszami nie zostaną zawarte inne układy, według postanowień ogłoszonych jako załączka C do dokumentu koncesyjnego z dnia 1. stycznia 1886 kolei północnej Cesarza Ferdynanda w Dz. u. p. rocznik 1886, strona 63.

Współużywanie może mieć miejsce tylko o tyle, o ile nie tamuje własnego regularnego ruchu kolei lokalnej współużywanej i nie wolno wyzyskiwać go do celów konkurencyjnych w obec przedsiębiorstwa kolei lokalnej.

O ile przechodzenie obcego taboru kolejowego na kolej lokalną nie da się pogodzić według zdania Władzy nadzorczej z dozwolonymi ułatwieniami pod względem budowy, urządzenia i systemu ruchu, nadwyżkę kosztów stąd wynikającą należy wynagradzać przedsiębiorstwu kolei lokalnej.

Artykuł XIII.

Emisya obligacyj pierwszorzędnych, które opiewać mogą tylko na walutę ustawową krajową, jest zabronione dopóty i o tyle, o ile według wykazów, które Rząd ma sprawdzić, nie okaże się, że własne czyste dochody kolei, jakoteż gwarancye frachtu i dochodu zapewnione przez strony interesowane i

korporacje autonomiczne zabezpieczają trwale ich oprocentowanie i umorzenie.

Przedsiębiorstwa kolejowe, które dla braku wymogów ustawowych nie mogą mieć wykazu hipotecznego w duchu ustawy z dnia 19. maja 1874, Dz. u. p. Nr. 70, są wyłączone od emitowania obligacyj pierwszorzędnych.

Artykuł XIV.

Używanie gościńców do wybudowania na nich kolei lokalnych jest dozwolone, o ile ruch kolejowy nie zagraża bezpieczeństwu obrotu na gościńcu.

Jednakże na gościńcach ważnych pod względem wojskowym, kolej budowana być ma zawsze w taki sposób, żeby w razie potrzeby wozy wojskowe mogły zająć całą szerokość drogi.

O dopuszczalności i warunkach użycia dróg decyduje w porozumieniu z wspólnem Ministerstwem wojny w pierwszej instancyi Władza administracyjna krajowa w porozumieniu z Inspekcją generalną kolei austriackich (urzędem kolei lokalnych), w drugiej instancyi Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

Niezawisłe od obowiązków, wynikających z istnienia prawa poboru myta, nie ma się opłacać za używanie drogi żadnego wynagrodzenia ani nawet w takim przypadku, gdy część drogi przez kolej lokalną używana, jest od reszty powierzchni drogi odgraniczona, o co starać się należy zwłaszcza na drogach mniej ważnych pod względem wojskowym i gdy ta część ze względu na oczekiwane w skutek założenia kolei zmniejszenie się obrotu wozów drogowych jest oddana kolei lokalnej do wyłącznego używania.

Kolej odgraniczona być ma od niezajętej części drogi w taki sposób, żeby np. baryery do tego użyte mogły być szybko usunięte, gdy zajdzie potrzeba użycia całej szerokości drogi do ruchów wojskowych.

Koszta rekonstrukcyi drogi, która w skutek założenia kolei stanie się potrzebną, jakoteż koszta utrzymania według przepisów i potrzebnego do ruchu kolejowego czyszczenia części drogi rzeczywiście używanej, tudzież wszelki z pomienionego używania drogi wynikły przyrost wydatków na utrzymanie drogi w ogóle, na naprawianie uszkodzeń żywiołowych i na nowe budowle ze względów obrotu drogowego potrzebne, równie jak koszta szczególnych urządzeń potrzebnych do zapobieżenia przerwom lub niebezpieczeństwom, jakie z ruchu kolejowego wyniknąć mogą dla obrotu drogowego, ciężą na przedsiębiorstwie kolei lokalnej.

Zobowiązań rozciąglejszych od tych, które w ustępie poprzedzającym są wzmiankowane, mia-

nowicie pod względem wzmacniania i utrzymywania mostów lub budowli znajdujących się pod groblą drogi, pod względem utrzymywania i czyszczenia pobocza kolei, rowów i stoków, tudzież pod względem sprzątania śniegu, nie można wkładać na przedsiębiorstwo kolei lokalnej, o ile odnośne prace i świadczenia nie są następstwem istnienia zakładu kolejowego.

Drogi publiczne nieskarbowe mogą być zajęte pod budowę kolei lokalnych tylko za zezwoleniem tych, którzy obowiązani są drogę utrzymywać w dobrym stanie a względnie Władz lub urzędów, które według istniejących ustaw upoważnione są dawać pozwolenie do używania drogi przez przedsiębiorstwo kolei lokalnej.

Artykuł XV.

W razie uruchomienia wojska lub wojny przedsiębiorstwa kolei lokalnych obowiązane są bez pretensyi do wynagrodzenia wstrzymać każdego czasu ruch na kolejach koncesyonowanych o tyle i na tak długo jak Władza wojskowa uzna to za potrzebne.

B. Małe koleje (koleje trzeciorzędne).

Artykuł XVI.

Przez małe koleje (koleje trzeciorzędne) w duchu ustawy niniejszej rozumieją się takie koleje lokalne do obrotu publicznego przeznaczone, które dla ogólnego obrotu kolejowego mają mniejsze znaczenie (odnogi o szlaku prawidłowym lub wązkim, koleje drogowe posługujące się parą lub elektrycznością, innymi motorami mechanicznymi lub siłą zwierzęcą, koleje linowe itp.). W szczególności uważa się za małe koleje zwyczajnie takie koleje, które głównie służą do obrotu miejscowego w jednej gminie lub między sąsiednimi gminami jakoteż wszelkie koleje nie posługujące się parą.

Uznawanie kolei lokalnej za małą koleją (trzeciorzędną) i udzielanie koncesyi na taką koleją należy do Ministerstwa handlu, które w tym względzie porozumieć się ma z innymi interesowanymi Ministerstwami i z wspólnym Ministerstwem wojny. Okres koncesyjny wymierzać należy korporacyom autonomicznym na lat najwięcej 90, innym koncesyonaryuszom na lat najwięcej 60.

Postanowienia oddziału A ustawy niniejszej stosują się do małych kolei (trzeciorzędnych) z następującymi zmianami i dopełnieniami.

Artykuł XVII.

Wpływ Rządu na budowę i ruch małych kolei (trzeciorzędnych) ograniczać się ma jedynie:

1. do zezwalania na ogół założenia i na bieg szlaku kolei;

2. do przestrzegania względów policyi bezpieczeństwa;

3. do ochrony sąsiadów granicznych i innych interesowanych od niebezpieczeństwa pożaru i wszelkich innych uszkodzeń w skutek założenia i ruchu kolei.

Artykuł XVIII.

Przedsiębiorstwa małych kolei (trzeciorzędnych) zobowiązywać należy do ciężących na przedsiębiorstwach kolei lokalnych świadczeń na rzecz Zarządu wojskowego tylko o tyle, o ile świadczenia te, ze względem na założenie kolei i urządzenie jej ruchu są w ogóle wykonalne; zresztą zaś uważa się przedsiębiorstwa takich kolei, wyjąwszy zobowiązanie ich do bezpłatnego przewożenia funkcjonaryuszów nadzoru rządowego po służbie jadących i legitymujących się należycie, tudzież ich pakunków, od wszelkich świadczeń bezpłatnych na cele publiczne (dla zarządu pocztowego i telegraficznego, dla policyi, straży skarbowej itd.).

Artykuł XIX.

Ustanawianie cen przewozu osób i towarów, jakoteż należitości pobocznych zastrzeżone jest przedsiębiorstwom małych kolei (trzeciorzędnych) pod tym warunkiem, żeby względem wszystkich pasażerów i przewoźców używających kolei postępowano ściśle jednakowo.

Wszelkie przepisy taryfowe a względnie zmiany w takowych podawać należy do wiadomości publicznej i uwiadomić o nich Władzę nadzorcą najmniej na dni osm, obniżki najmniej na dni trzy przed ich zaprowadzeniem.

Na taki przypadek, gdyby kolej w trzech po sobie następujących latach, z własnych czystych dochodów, wypłacała od kapitału zakładowego, nie zapomocą obligacyj pierwszorzędnych zgromadzonego, najmniej sześcioprocentowe odsetki, zastrzega się Rządowi prawo ustanowienia po wysłuchaniu przedsiębiorstwa taryf maksymalnych niższych dla obrotu osobowego i towarowego atoli ze względem tak na interesa publiczne, jak i na trwałe zabezpieczenie tych sześcioprocentowych odsetek od kapitału zakładowego i kwoty amortyzacyjnej.

Artykuł XX.

Okres uwolnienia od podatków, ustanowiony dla kolei lokalnych, ogranicza się dla małych kolei (trzeciorzędnych) do lat 15; upoważnia się jednak Rząd, żeby takim małym kolejom (trzeciorzędnym), których założenie wymaga nadzwyczajnych kosztów z powodu trudności, jakie przy budowie są do pokonania, przyznawał dłuższe uwolnienie od podatku w granicach 25 letniego okresu ustanowionego w artykule V d) dla kolei lokalnych.

Nadto opłatę procentową, która stosownie do artykułu V, lit. *f*) może być uiszczana zamiast stępla od biletów osobowych, zniża się małym kolejom (trzeciorzędny) na jeden procent jezdnego, o ile w tym ostatnim względzie, stosownie do postanowień ustaw z dnia 11. maja 1871 (Dz. u. p. Nr. 39) i z dnia 30. marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 42) nie należy się uwolnienie od opłaty stęplowej od biletów osobowych.

Artykuł XXI.

Upoważnia się Rząd, żeby przy nadawaniu koncesyi na małe koleje (trzeciorzędne) zrzekał się prawa odkupienia ich kiedykolwiek na rzecz państwa, jakie względem kolei lokalnych według artykułu XII. ma sobie zastrzegać, jakoteż urzędzonego w §. 8 ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) prawa kaduku na rzecz państwa. W obec Władz autonomicznych zrzekać się należy tak prawa odkupu jak i prawa kaduku na rzecz państwa.

C. Postanowienia końcowe.

Artykuł XXII.

Przepisy, tyżące się robót przygotowawczych do budowy kolei lokalnych i małych kolei, mianowicie, tyżące się wygotowywania odnośnych wypracowań i postępowania urzędowego z niemi, jakoteż postanowienia, tyżące się zakładania i ruchu takich kolei wyda Rząd drogą rozporządzenia, w tej mierze zaś winien mieć na względzie, żeby postępowanie było jak najprościejsze i jak najszybsze, tudzież żeby

budowa i urządzenia ruchu doznawały jak największych ułatwień i mogły być jak najtańsze.

Artykuł XXIII.

Postanowienia ustawy niniejszej mogą być zastosowane także do istniejących kolei owych rodzajów, które w artykule I i XVI ustawy niniejszej są oznaczone, z tem ograniczeniem, że nie mają być ich udziałem postanowienia i dobrodziejstwa finansowe według artykułu V, lit. *a*) aż do *d*) dopuszczalne, lecz jedynie te, które odnośnym przedsiębiorstwom zapewnione zostały przy nadaniu koncesyi. Dla kolei drogowych jest jednak potrzebne przyzwolenie Zarządu drogowego.

Artykuł XXIV.

Ustawa niniejsza, która od dnia 31. grudnia 1894 uchyla ustawę z dnia 27. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 198) o ponownem przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 17. czerwca 1887 (Dz. u. p. Nr. 81) o kolejach lokalnych, wchodzi w wykonanie od dnia 1. stycznia 1895 a traci moc swoją dnia 31. grudnia 1904.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom handlu, spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 31. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.

Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1895**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu **całe dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku niemieckim, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	}	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
1859 " 1868 " . . . 12 " "		1879 " 1888 " . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.		

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	}	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.		

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . .	2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . .	2 zł. 20 c.
" 1850 " . . .	5 " 25 "	" 1866 " . . .	2 " 20 "	" 1882 " . . .	3 " — "
" 1851 " . . .	1 " 30 "	" 1867 " . . .	2 " — "	" 1883 " . . .	2 " 50 "
" 1852 " . . .	2 " 60 "	" 1868 " . . .	2 " — "	" 1884 " . . .	2 " 50 "
" 1853 " . . .	3 " 15 "	" 1869 " . . .	3 " — "	" 1885 " . . .	1 " 80 "
" 1854 " . . .	4 " 20 "	" 1870 " . . .	1 " 40 "	" 1886 " . . .	2 " 30 "
" 1855 " . . .	2 " 35 "	" 1871 " . . .	2 " — "	" 1887 " . . .	2 " 50 "
" 1856 " . . .	2 " 45 "	" 1872 " . . .	3 " 20 "	" 1888 " . . .	4 " 20 "
" 1857 " . . .	2 " 85 "	" 1873 " . . .	3 " 30 "	" 1889 " . . .	3 " — "
" 1858 " . . .	2 " 40 "	" 1874 " . . .	2 " 30 "	" 1890 " . . .	2 " 70 "
" 1859 " . . .	2 " — "	" 1875 " . . .	2 " — "	" 1891 " . . .	3 " — "
" 1860 " . . .	1 " 70 "	" 1876 " . . .	1 " 50 "	" 1892 " . . .	5 " — "
" 1861 " . . .	1 " 50 "	" 1877 " . . .	1 " — "	" 1893 " . . .	3 " — "
" 1862 " . . .	1 " 40 "	" 1878 " . . .	2 " 30 "	" 1894 " . . .	3 " — "
" 1863 " . . .	1 " 40 "	" 1879 " . . .	2 " 30 "		
" 1864 " . . .	1 " 40 "	" 1880 " . . .	2 " 20 "		

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą należności handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie) są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania zdefektowanych** roczników Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materij.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III – Wydana i rozesłana dnia 5. stycznia 1895.

Treść: *Nr* 3. Ustawa o utworzeniu komisji do rewizji katastru podatku gruntowego.

3.

Ustawa z dnia 1. stycznia 1895,

o utworzeniu komisji do rewizji katastru podatku gruntowego w myśl §. 41 ustawy z dnia 24. maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 88).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Do rewizji katastru podatku gruntowego utworzyć należy, oprócz Komisji naczelnej w Wiedniu, dla każdego kraju Komisją krajową.

Komisja krajowa zostaje pod prezydencją administracyjnego naczelnika krajowego lub jego zastępcy i składa się:

w Dolnej Austrii	z	12
„ Górnej Austrii	„	10
„ Salzburgu	„	6
„ Tyrolu	„	12
„ Vorarlbergu	„	6
„ Styrii	„	12
„ Karyntyi	„	8
„ Krainie	„	8
„ Tryeście	„	6
„ Gorycyi i Gradysce	„	6
„ Istrii	„	6
„ Dalmacyi	„	10
„ Czechach	„	30
„ Morawii	„	12
„ Śląsku	„	8
„ Galicyi	„	24
„ Bukowinie	„	8

członków i tyluż zastępców, z których połowę powołuje Minister skarbu, a to przynajmniej w połowie z pośród opłacających w kraju podatek gruntowy, drugą zaś połowę wybiera sejm z pośród opłacających w kraju ten podatek.

Artykuł II.

Te wybory, których dokonywać mają sejmy, odbywają się w taki sposób, jaki każdy sejm ustanowi.

Tam jednak, gdzie w czasie regulacji podatku gruntowego kraj podzielony był na kilka obszarów, w każdym razie należy mieć wzgląd na to, żeby z pośród opłacających podatek gruntowy w każdym obszarze wybierana była jednakowa ilość członków i zastępców. Obszary, jakoteż ich powiaty szacunkowe i obręby wyszczególnione są w załączce.

Toż samo będzie miał na względzie Minister skarbu przy powoływaniu reprezentantów obszarów z pośród opłacających podatek gruntowy.

Mianowanemu przez Ministra skarbu referentowi i onegoż zastępcy służy prawo głosowania tylko w tym razie, gdy jest zarazem członkiem lub urzędującym zastępcą członka komisji.

Artykuł III.

Członkowie komisji krajowej a według okoliczności ich zastępcy, o ile urzędują nie jako urzędnicy rządowi, mają prawo do dziennego po sześć złotych w. a. za dni rzeczywistego sprawowania obowiązków.

Nadto pobierać będą wynagrodzenie kosztów podróży za drogę tam i napowrót po 1 zł. 50 c. za każdy miryamet odległości od miejsca stałego zamieszkania.

Artykuł IV.

Zakres działania komisji krajowych, tudzież zakres działania i skład komisji naczelnej urzędzi ustawa o rewizji podatku gruntowego

Artykuł V.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 1. stycznia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.

Plener r. w.

W y k a z

obszarów, które na zasadzie ustawy z dnia 24. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 88 utworzone zostały w celu regulacyi podatku gruntowego.

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
1	Dolna Austria	1	Dolna Austria	1	Amstetten I.	1	Amstetten 1.
				2	Amstetten II.	2	Amstetten 2.
				3	Baden	3	Amstetten 1.
				4	Bruck nad Litawą	4	Amstetten 2.
				5	Gross-Enzersdorf	5	Baden 1.
				6	Hernals	6	Baden 2.
				7	Ober-Hollabrunn	7	Baden 3.
				8	Horn	8	Bruck nad Litawą 1.
				9	Korneuburg	9	Bruck nad Litawą 2.
				10	Krems	10	Bruck nad Litawą 3.
				11	Lilienfeld	11	Gross-Enzersdorf 1.
				12	Mistelbach I.	12	Gross-Enzersdorf 2.
				13	Mistelbach II.	13	Hernals 1.
				14	Neunkirchen	14	Hernals 2.
				15	Wiener-Neustadt (miasto)	15	Ober-Hollabrunn 1.
				16	Wr.-Neustadt (okolica)	16	Ober-Hollabrunn 2.
				17	St. Pölten I.	17	Ober-Hollabrunn 3.
						18	Horn 1.
						19	Horn 2.
						20	Horn 3.
						21	Korneuburg 1.
						22	Korneuburg 2.
						23	Krems 1.
						24	Krems 2.
						25	Krems 3.
						26	Krems 4.
						27	Lilienfeld 1.
						28	Lilienfeld 2.
						29	Mistelbach 1.
						30	Mistelbach 2.
						31	Mistelbach 1.
						32	Mistelbach 2.
						33	Neunkirchen 1.
						34	Neunkirchen 2.
						35	Neunkirchen 3.
						36	Wr.-Neustadt (miasto) J.
						37	Wr.-Neustadt (okolica) 1.
						38	Wr.-Neustadt (okolica) 2.
						39	Wr.-Neustadt (okolica) 3.
						40	St. Pölten 1.
						41	St. Pölten 2.
						42	St. Pölten 3.

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
1	Dolna Austria	1	Dolna Austria	18	St. Pölten II.	43	St. Pölten 1.
				19	Scheibbs	44	St. Pölten 2.
				20	Sechshaus	45	Scheibbs 1.
				21	Waidhofen nad Thaya	46	Scheibbs 2.
				22	Wiedeń	47	Sechshaus 1.
				23	Zwettl I.	48	Sechshaus 2.
				24	Zwettl II.	49	Waidhofen nad Thaya 1
						50	Waidhofen nad Thaya 2.
						51	Wiedeń, J.
						52	Zwettl, J.
						53	Zwettl, J.
2	Górna Austria	2	Górna Austria	25	Braunau	54	Braunau, J.
				26	Freistadt	55	Freistadt, J.
				27	Gmunden	56	Gmunden 1.
				28	Kirchdorf	57	Gmunden 2.
				29	Linz	58	Kirchdorf 1.
				30	Perg	59	Kirchdorf 2.
				31	Ried	60	Linz, J.
				32	Rohrbach	61	Perg 1.
				33	Scheerding	62	Perg 2.
				34	Steyr	63	Ried 1.
				35	Vöcklabruck	64	Ried 2.
				36	Wels	65	Rohrbach, J.
						66	Scheerding 1.
						67	Scheerding 2.
						68	Steyr 1.
						69	Steyr 2.
						70	Vöcklabruck 1.
						71	Vöcklabruck 2.
						72	Vöcklabruck 3.
						73	Wels, J.
3	Salzburg	3	Salzburg	37	Salzburg	74	Salzburg 1.
				38	St. Johann	75	Salzburg 2.
				39	Tamsweg	76	St. Johann 1.
				40	Zell am See	77	St. Johann 2.
						78	St. Johann 3.
						79	Tamsweg, J.
						80	Zell am See, J.
4	Tyrol	4	Innsbruck	41	Ampezzo	81	Ampezzo, J.
				42	Bozen	82	Bozen, J.
				43	Brixen	83	Brixen, J.
				44	Bruneck	84	Bruneck, J.
				45	Imst	85	Imst, J.
				46	Innsbruck	86	Innsbruck, J.
				47	Kitzbühel	87	Kitzbühel, J.
				48	Kufstein	88	Kufstein, J.
				49	Landeck	89	Landeck, J.
				50	Lienz	90	Lienz, J.
				51	Meran	91	Meran, J.
				52	Reutte	92	Reutte, J.
		5	Trydent	53	Schwaz	93	Schwaz, J.
				54	Borgo	94	Borgo, J.
				55	Cavalese	95	Cavalese, J.
				56	Cles	96	Cles 1.
				57	Primiero	97	Cles 2.
						98	Primiero, J.

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
4	Tyrol	5	Trydent	58	Riva	99	Riva 1.
						100	Riva 2.
						101	Rovereto 1.
				59	Rovereto	102	Rovereto 2.
						103	Rovereto 3.
				60	Tione	104	Tione, J.
						105	Trydent 1.
				61	Trydent	106	Trydent 2.
						107	Trydent 3.
5	Vorarlberg	6	Vorarlberg	62	Bludenz	108	Bludenz, J.
				63	Bregenz	109	Bregenz, J.
				64	Feldkirch	110	Feldkirch, J.
6	Styrya	7	Styrya	65	Bruck nad Murem	111	Bruck nad Murem 1.
						112	Bruck nad Murem 2.
				66	Celje I.	113	Celje 1.
						114	Celje 2.
				67	Celje II.	115	Celje 1.
						116	Celje 2.
				68	Loncz	117	Loncz 1.
						118	Loncz 2.
				69	Feldbach	119	Feldbach, J.
				70	Graz (okolica)	120	Graz (okolica) 1.
						121	Graz (okolica) 2.
						122	Graz (okolica) 3.
				71	Graz (miasto)	123	Graz (miasto), J.
						124	Hartberg 1.
				72	Hartberg	125	Hartberg 2.
						126	Hartberg 3.
				73	Judenburg	127	Judenburg 1.
						128	Judenburg 2.
				74	Lipnica	129	Lipnica, J.
				75	Lubno	130	Lubno 1.
						131	Lubno 2.
				76	Lienz I.	132	Lienz, J.
				77	Lienz II.	133	Lienz, J.
				78	Ljutomier	134	Ljutomier, J.
				79	Marybor	135	Marybor 1.
						136	Marybor 2.
				80	Murawa	137	Murawa, J.
				81	Ptuj	138	Ptuj 1.
						139	Ptuj 2.
				82	Radgona	140	Radgona, J.
				83	Brezyce	141	Brezyce 1.
						142	Brezyce 2.
						143	Weiz 1.
				84	Weiz	144	Weiz 2.
						145	Weiz 3.
				85	Sloweński Gradec	146	Sloweński Gradec, J.
7	Karyntya	8	Karyntya	86	Sw. Mohor	147	Św. Mohor 1.
						148	Św. Mohor 2.
						149	Celowiec 1.
				87	Celowiec	150	Celowiec 2.
						151	Celowiec 3.
						152	Szpital 1.
				88	Szpital I.	153	Szpital 2.
						154	Szpital 3.

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
7	Karyntya	8	Karyntya	89	Szpital II.	155	Szpital, J.
				90	Św. Wit	156	Św. Wit 1.
						157	Św. Wit 2.
						158	Św. Wit 3.
				91	Bielak	159	Bielak 1.
						160	Bielak 2.
						161	Bielak 3.
				92	Welikowec	162	Welikowec 1.
						163	Welikowec 2.
						164	Welikowec 3.
				93	Wolszberk	165	Wolszberk 1.
						166	Wolszberk 2.
8	Kraina	9	Kraina	94	Postojna	167	Postojna 1.
						168	Postojna 2.
						169	Postojna 3.
				95	Koczwie	170	Koczwie, J.
				96	Krsko	171	Krsko 1.
						172	Krsko 2.
						173	Kranie 1.
				97	Kranie	174	Kranie 2.
						175	Kranie 3.
				98	Lublana (miasto)	176	Lublana (miasto), J.
				99	Lublana (okolica)	177	Lublana (okolica), J.
				100	Litija	178	Litija 1.
						179	Litija 2.
				101	Planina	180	Planina, J.
						181	Radowlica 1.
				102	Radowlica	182	Radowlica 2.
						183	Radowlica 3.
				103	Nowe Miasto	184	Nowe Miasto 1.
						185	Nowe Miasto 2.
				104	Kamnik	186	Kamnik, J.
				105	Czernomelie	187	Czernomelie, J.
9	Tryest	10	Tryest	106	Tryest	188	Tryest, J.
10	Gorycya i Gradyska	11	Gorycya i Gradyska	107	Gorycya (miasto)	189	Gorycya (miasto), J.
				108	Gorycya (okolica)	190	Gorycya (okolica) 1.
						191	Gorycya (okolica) 2.
						192	Gorycya (okolica) 3.
						193	Gradyska 1.
				109	Gradyska	194	Gradyska 2.
						195	Gradyska 3.
						196	Gradyska 4.
				110	Sežana	197	Sežana, J.
				111	Tolmin	198	Tolmin 1.
						199	Tolmin 2.
11	Istrya	12	Istrya	112	Kopar	200	Kopar, J.
				113	Łoszyn	201	Łoszyn, J.
				114	Porecz	202	Porecz, J.
				115	Pazin	203	Pazin, J.
				116	Pulj	204	Pulj, J.
				117	Wolosko	205	Wolosko, J.

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
12	Dalmacja	13	Dalmacja	118	Benkowac	206	Benkowac 1.
				119	Kotor	207	Benkowac 2.
				120	Korcuzla	208	Kotor, J.
				121	Imotski	209	Korcuzla, J.
						210	Imotski, J.
						211	Knin 1.
				122	Knin	212	Knin 2.
						213	Knin 3.
						214	Hwar 1.
				123	Hwar	215	Hwar 2.
						216	Makarska 1.
				124	Makarska	217	Makarska 2.
						218	Makarska 3.
				125	Dubrownik	219	Dubrownik 1.
						220	Dubrownik 2.
				126	Szibenik	221	Szibenik 1.
						222	Szibenik 2.
				127	Sinj	223	Sinj, J.
				128	Spljet I.	224	Spljet 1.
						225	Spljet 2.
				129	Spljet II.	226	Spljet, J.
						227	Spljet 1.
				130	Spljet III.	228	Spljet 2.
						229	Zadar 1.
						230	Zadar 2.
				131	Zadar	231	Zadar 3.
13	Czechy	14	Praga	132	Beneszów	232	Beneszów 1.
						233	Beneszów 2.
						234	Beneszów 3.
				133	Blatna	235	Blatna 1.
						236	Blatna 2.
						237	Czeski Brod 1.
				134	Czeski Brod	238	Czeski Brod 2.
						239	Czeski Brod 3.
				135	Horzowice	240	Horzowice 1.
						241	Horzowice 2.
						242	Jiczyn 1.
				136	Jiczyn	243	Jiczyn 2.
						244	Jiczyn 3.
						245	Młada Bolesław 1.
				137	Młada Bolesław	246	Młada Bolesław 2.
						247	Młada Bolesław 3.
						248	Karlin 1.
				138	Karlin	249	Karlin 2.
						250	Karlin 3.
						251	Klatowy 1.
				139	Klatowy	252	Klatowy 2.
						253	Klatowy 3.
						254	Kolin 1.
				140	Kolin	255	Kolin 2.
						256	Kolin 3.
						257	Kralowice 1.
				141	Kralowice	258	Kralowice 2.
						259	Louny, J.
				142	Louny	260	Melnik 1.
						261	Melnik 2.
				143	Mielnik	262	Melnik 3.
						263	Mnichowo Hradyszcze 1.
						264	Mnichowo Hradyszcze 2.
				144	Mnichowo Hradyszcze	265	Mnichowo Hradyszcze 3.

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny		
13	Czechy	14	Praga	145	Nowy Bydżow	266	Nowy Bydżow 1.		
						267	Nowy Bydżow 2.		
				146	Pilzeń	268	Pilzeń 1.		
						269	Pilzeń 2.		
				147	Podiebrady	270	Podiebrady 1.		
						271	Podiebrady 2.		
				148	Praga	272	Praga, J.		
				149	Przeslyce	273	Przeslyce, J.		
				150	Przybram	274	Przybram 1.		
						275	Przybram 2.		
				151	Rakownik	276	Rakownik 1.		
						277	Rakownik 2.		
						278	Roudnice 1.		
				152	Roudnice	279	Roudnice 2.		
						280	Roudnice 3.		
						281	Slane 1.		
				153	Slane	282	Slane 2.		
						283	Slane 3.		
		154	Selczany	284	Selczany 1.				
				285	Selczany 2.				
				286	Selczany 3.				
		155	Smichow	287	Smichow 1.				
				288	Smichow 2.				
				289	Smichow 3.				
		156	Semily	290	Semily, J.				
		157	Domażlice	291	Domażlice 1.				
				292	Domażlice 2.				
		158	Turnow	293	Turnow, J.				
				15	Budziejowice	159	Budziejowice	294	Budziejowice 1.
								295	Budziejowice 2.
						160	Kaplice	296	Kaplice, J.
						161	Krumlow	297	Krumlow 1.
						298	Krumlow 2.		
						299	Krumlow 3.		
		162	Tyń nad Weltawą			300	Tyń nad Weltawą, J.		
		163	Milewsko			301	Milewsko, J.		
		164	Jendrychów Hradec			302	Jendrychów Hradec 1.		
						303	Jendrychów Hradec 2.		
		165	Pisek			304	Pisek, J.		
						305	Prachatice 1.		
		166	Prachatice	306	Prachatice 2.				
				307	Prachatice 3.				
				308	Suszyce 1.				
		167	Suszyce	309	Suszyce 2.				
				310	Suszyce 3.				
		168	Strakonice	311	Strakonice 1.				
				312	Strakonice 2.				
		169	Tabor	313	Tabor, J.				
		170	Trzeboń	314	Trzeboń, J.				
		16	Chrudim	171	Broumow	315	Broumow 1.		
						316	Broumow 2.		
						317	Czaslawa 1.		
				172	Czaslawa	318	Czaslawa 2.		
						319	Czaslawa 3.		
				320	Czaslawa 4.				

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
13	Czechy	16	Chrudim	173	Chotieborz	321	Chotieborz 1.
						322	Chotieborz 2.
						323	Chotieborz 3.
						324	Chotieborz 4.
						325	Chrudim 1.
						326	Chrudim 2.
						327	Niemiecki Brod 1.
						328	Niemiecki Brod 2.
						329	Wysokie Myto 1.
						330	Wysokie Myto 2.
						331	Wysokie Myto 3.
						332	Kralowy Hradec 1.
						333	Kralowy Hradec 2.
						334	Kralowy Dwór 1.
						335	Kralowy Dwór 2.
						336	Kutna Hora 1.
						337	Kutna Hora 2.
						338	Kutna Hora 3.
						339	Kutna Hora 4.
						340	Kutna Hora 5.
						341	Lanskorona 1.
						342	Lanskorona 2.
						343	Ledeč, J.
						344	Litomyśl 1.
						345	Litomyśl 2.
						346	Litomyśl 3.
						347	Nowe Miasto nad M. 1.
						348	Nowe Miasto nad M. 2.
						349	Pardubice 1.
						350	Pardubice 2.
						351	Pardubice 3.
						352	Pelhrzymów, J.
						353	Policzka 1.
						354	Policzka 2.
						355	Polna, J.
356	Rychnów 1.						
357	Rychnów 2.						
358	Rychnów 3.						
359	Žamberk 1.						
360	Žamberk 2.						
361	Žamberk 3.						
17	Czechy	17	Cheb	190	Asz	362	Asz, J.
						363	Horszów Tyn 1.
						364	Horszów Tyn 2.
						365	Horszów Tyn 3.
						366	Cheb 1.
						367	Cheb 2.
						368	Cheb 3.
						369	Falków 1.
						370	Falków 2.
						371	Falków 3.
						372	Kraslice, J.
						373	Jachimów 1.
374	Jachimów 2.						
375	Kadaň 1.						
376	Kadaň 2.						
377	Kadaň 3.						
378	Karlów Wary, J.						
379	Žlutýce, J.						

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny	
13	Czechy	17	Cheb	199	Srebro	380	Srebro 1.	
					381	Srebro 2.		
200	Plana				382	Plana 1.		
					383	Plana 2.		
201	Podborzany				384	Podborzany 1.		
					385	Podborzany 2.		
202	Žatec				386	Žatec 1.		
					387	Žatec 2.		
203	Tachów				388	Tachów 1.		
					389	Tachów 2.		
204	Tepla	390	Tachów 3.					
		391	Tepla, J.					
18	Litomierzyce	205	Usti nad Ł.	392	Usti nad Ł. 1.			
				393	Usti nad Ł. 2.			
				206	Most	394	Most 1.	
						395	Most 2.	
						396	Most 3.	
				207	Dubá	397	Dubá, J.	
						398	Friedland 1.	
				208	Friedland	399	Friedland 2.	
						400	Jablonne, J.	
				209	Jablonne	401	Jablonne 1.	
						402	Jablonne 2.	
				210	Jablonec	403	Werchlaby 1.	
						404	Werchlaby 2.	
				211	Werchlaby	405	Chomutów 1.	
						406	Chomutów 2.	
						407	Chomutów 3.	
				212	Chomutów	408	Czeska Lipa 1.	
						409	Czeska Lipa 2.	
				213	Czeska Lipa	410	Litomierzyce 1.	
						411	Litomierzyce 2.	
214	Litomierzyce	412	Litomierzyce 3.					
		413	Liberec (okolica) 1.					
		414	Liberec (okolica) 2.					
215	Liberec (okolica)	415	Liberec (miasto), J.					
		416	Rumburk, J.					
216	Liberec (miasto)	417	Rumburk, J.					
		418	Szluknow, J.					
217	Rumburk	419	Jilemnice 1.					
		420	Jilemnice 2.					
218	Szluknow	421	Teplice 1.					
		422	Teplice 2.					
		423	Teplice 3.					
219	Jilemnice	424	Dieczyn 1.					
		425	Dieczyn 2.					
220	Teplice	426	Dieczyn 3.					
		427	Trutnow 1.					
		428	Trutnow 2.					
221	Dieczyn	429	Trutnow 3.					
		430						
222	Trutnow	431						
		432						
14	Morawia	19	Morawia	223	Hustopecz	429	Hustopecz, J.	
					224	Boskowice	430	Boskowice, J.
							431	Brod (Węgierski) 1.
					225	Brod (Węgierski)	432	Brod (Węgierski) 2.
							433	Berno, J.
					226	Berno	434	Budziejowice (Moraw.), J.
							435	Daczyce 1.
					227	Budziejowice (Morawskie)	436	Daczyce 2.
437	Kijów, J.							
228	Daczyce	437						
		438						
229	Kijów	439						
		440						

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
14	Morawia	19	Morawia	230	Hodonin	438	Hodonin J.
				231	Zabrzeg	439	Zabrzeg 1.
						440	Zabrzeg 2.
				232	Holeszów	441	Holeszów 1.
						442	Holeszów 2.
				233	Hradyszcze (Węgierskie)	443	Hradyszcze (Węgierskie), J.
				234	Jihlawa	444	Jihlawa, J.
				235	Kromierzyż	445	Kromierzyż, J.
				236	Krumlów	446	Krumlów, J.
				237	Litowel	447	Litowel 1.
						448	Litowel 2.
				238	Mezerycze (Wielkie)	449	Mezerycze (Wielkie), J.
				239	Mezerycze (Woloskie)	450	Mezerycze (Woloskie), J.
				240	Mistek	451	Mistek 1.
						452	Mistek 2.
				241	Nowe Miasto	453	Nowe Miasto, J.
						454	Nowy Jiczyn 1.
				242	Nowy Jiczyn	455	Nowy Jiczyn 2.
						456	Nowy Jiczyn 3.
				243	Mikulów	457	Mikulów, J.
				244	Olomuniec	458	Olomuniec 1.
						459	Olomuniec 2.
				245	Prostiejów	460	Prostiejów 1.
						461	Prostiejów 2.
				246	Rymarzów	462	Rymarzów, J.
				247	Szumbersk	463	Szumbersk, J.
				248	Szternbersk	464	Szternbersk, J.
249	Trebiez	465	Trebiez, J.				
250	Trzebowa (Morawska)	466	Trzebowa (Morawska), J.				
251	Hranice	467	Hranice, J.				
252	Wyszków	468	Wyszków, J.				
253	Znojmo	469	Znojmo, J.				
15	Śląsk	20	Śląsk	254	Bielsko	470	Bielsko 1.
						471	Bielsko 2.
						472	Bielsko 3.
				255	Frysztat	473	Frysztat, J.
						474	Freiwaldów 1.
				256	Freiwaldów	475	Freiwaldów 2.
						476	Freiwaldów 3.
						477	Bruntal 1.
				257	Bruntal	478	Bruntal 2.
						479	Bruntal 3.
						480	Karniów 1.
				258	Karniów	481	Karniów 2.
						482	Karniów 3.
				259	Cieszyn	483	Cieszyn 1.
						484	Cieszyn 2.
260	Opawa	485	Opawa 1.				
		486	Opawa 2.				
		487	Opawa 3.				
16	Galicya	21	Lwów	261	Bircza	488	Bircza, J.
				262	Bobrka	489	Bobrka, J.
				263	Brzozów	490	Brzozów, J.
				264	Cieszanów	491	Cieszanów, J.
				265	Dolina	492	Dolina 1.
						493	Dolina 2.
				266	Drohobycz	494	Drohobycz 1.
		495	Drohobycz 2.				

Liczba bieżąca	Kraj	Liczba bieżąca	Obszar	Liczba bieżąca	Powiat szacunkowy	Liczba bieżąca	Obręb klasyfikacyjny
16	Galicja	23	Kraków	311	Biała	554	Biała 1.
						555	Biała 2.
				312	Bochnia	556	Bochnia 1.
						557	Bochnia 2.
				313	Brzesko	558	Brzesko 1.
						559	Brzesko 2.
				314	Chrzanów	560	Chrzanów 1.
						561	Chrzanów 2.
				315	Dąbrowa	562	Dąbrowa, J.
				316	Gorlice	563	Gorlice 1.
						564	Gorlice 2.
				317	Grybów	565	Grybów 1.
						566	Grybów 2.
				318	Jasło	567	Jasło, J.
				319	Kolbuszowa	568	Kolbuszowa, J.
						569	Kraków 1.
				320	Kraków	570	Kraków 2.
						571	Kraków 3.
				321	Limanowa	572	Limanowa 1.
						573	Limanowa 2.
				322	Łańcut	574	Łańcut 1.
						575	Łańcut 2.
				323	Mielec	576	Mielec, J.
				324	Myślenice	577	Myślenice 1.
						578	Myślenice 2.
				325	Nisko	579	Nisko, J.
						580	Nowy Sącz 1.
				326	Nowy Sącz	581	Nowy Sącz 2.
						582	Nowy Sącz 3.
						583	Nowy Targ 1.
				327	Nowy Targ	584	Nowy Targ 2.
				328	Pilzno	585	Pilzno, J.
				329	Ropczyce	586	Ropczyce 1.
						587	Ropczyce 2.
				330	Rzeszów	588	Rzeszów 1.
						589	Rzeszów 2.
				331	Tarnobrzeg	590	Tarnobrzeg, J.
				332	Tarnów	591	Tarnów 1.
						592	Tarnów 2.
				333	Wadowice	593	Wadowice 1.
						594	Wadowice 2.
						595	Wieliczka 1.
				334	Wieliczka	596	Wieliczka 2.
						597	Wieliczka 3.
				335	Żywiec	598	Żywiec, J.
17	Bukowina	24	Bukowina	336	Czerniowce	599	Czerniowce, J.
				337	Długopole	600	Długopole, J.
				338	Kocmann	601	Kocmann, J.
						602	Radowce 1.
				339	Radowce	603	Radowce 2.
						604	Seret, J.
						605	Storożynec 1.
				341	Storożynec	606	Storożynec 2.
						607	Storożynec 3.
						608	Suczawa 1.
				342	Suczawa	609	Suczawa 2.
						610	Wyżnica 1.
				343	Wyżnica	611	Wyżnica 2.
						612	Wyżnica 3.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku **niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.**

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1895**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł. | Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 " " 12 " | " " 1879 " 1888 " " . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł. | Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . .	2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . .	2 zł. 20 c.
" 1850 " . . .	5 " 25 "	" 1866 " . . .	2 " 20 "	" 1882 " . . .	3 " — "
" 1851 " . . .	1 " 30 "	" 1867 " . . .	2 " — "	" 1883 " . . .	2 " 50 "
" 1852 " . . .	2 " 60 "	" 1868 " . . .	2 " — "	" 1884 " . . .	2 " 50 "
" 1853 " . . .	3 " 15 "	" 1869 " . . .	3 " — "	" 1885 " . . .	1 " 80 "
" 1854 " . . .	4 " 20 "	" 1870 " . . .	1 " 40 "	" 1886 " . . .	2 " 30 "
" 1855 " . . .	2 " 35 "	" 1871 " . . .	2 " — "	" 1887 " . . .	2 " 50 "
" 1856 " . . .	2 " 45 "	" 1872 " . . .	3 " 20 "	" 1888 " . . .	4 " 20 "
" 1857 " . . .	2 " 85 "	" 1873 " . . .	3 " 30 "	" 1889 " . . .	3 " — "
" 1858 " . . .	2 " 40 "	" 1874 " . . .	2 " 30 "	" 1890 " . . .	2 " 70 "
" 1859 " . . .	2 " — "	" 1875 " . . .	2 " — "	" 1891 " . . .	3 " — "
" 1860 " . . .	1 " 70 "	" 1876 " . . .	1 " 50 "	" 1892 " . . .	5 " — "
" 1861 " . . .	1 " 50 "	" 1877 " . . .	1 " — "	" 1893 " . . .	3 " — "
" 1862 " . . .	1 " 40 "	" 1878 " . . .	2 " 30 "	" 1894 " . . .	3 " — "
" 1863 " . . .	1 " 40 "	" 1879 " . . .	2 " 30 "		
" 1864 " . . .	1 " 40 "	" 1880 " . . .	2 " 20 "		

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w **innych siedmiu językach** od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko **za opłatą należności handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania zdefektowanych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyj.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć IV. — Wydana i rozesłana dnia 12. stycznia 1895.

Treść: (M^o 4—8.) 4. Ustawa o uwolnieniu od opłat pożyczek zaciągniętych przez królestwo czeskie i przez gminy miast Czerniowiec i Bielska, jakoteż udziałowych zapisów dłużnych krajów, powiatów i gmin. — 5. Ustawa o uwolnieniach od stępli i opłat z okoliczności sprzedania gminie miasta Otomuńca części zbudowanych nieruchomości rządowych w obrębie zniesionej twierdzy olomunieckiej. — 6. Ustawa o uregulowaniu plac służbowych urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego. — 7. Ustawa, którą wydają się postanowienia uzupełniające do §. 36 ustawy z dnia 7. maja 1874 o pokrywaniu potrzeb gmin parafialnych katolickich. — 8. Obwieszczenie o rozszerzeniu upoważnień królewsko węgierskiej Komory pomocniczej II. klasy w Belobresce.

4.

Ustawa z dnia 28. grudnia 1894, o uwolnieniu od opłat pożyczek zaciągniętych przez królestwo czeskie i przez gminy miast Czerniowiec i Bielska, jakoteż kuponów od udziałowych zapisów dłużnych krajów, powiatów i gmin.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Uwalnia się od stępli i opłat wygotowania zapisów długu, potwierdzeń odbioru i dokumentów ekstabulacyjnych, tudzież wpisy hipoteczne, jakie będą uskutecznione z powodu następujących pożyczek:

1. pożyczek, które mają być zaciągnięte na zasadzie uchwały Sejmu krajowego czeskiego z dnia 16. lutego 1894 zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 27. maja 1894, w sumie 1,000,000 zł. i 3,000,000 zł.;

2. pożyczki, którą gmina miasta Czerniowiec ma zaciągnąć na zasadzie zezwolenia Sejmu krajowego bukowińskiego z dnia 20. stycznia 1894, w sumie potrzebnej do uzyskania 1,000,000 zł. w gotówce;

3. pożyczki, którą gmina miasta Bielska ma zaciągnąć na mocy zezwolenia śląskiego Wydziału

krajowego z dnia 1. maja 1894, w sumie potrzebnej do uzyskania 850,000 zł. w gotówce.

§. 2.

Postanowienia artykułu IV, lit. c, ustawy z dnia 10. lipca 1865 (Dz. u. p. Nr. 55) stosują się odpowiednio także do kuponów od udziałowych zapisów dłużnych emitowanych przez kraje, powiaty i gminy.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 28. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.

Plener r. w.

5.

Ustawa z dnia 28. grudnia 1894,

o uwolnieniach od stępli i opłat z okoliczności sprzedania gminie miasta Otomuńca części zbudowanych nieruchomości rządowych w obrębie zniesionej twierdzy olomunieckiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, żeby uwolnił od stępli i opłat bezpośrednich umowy pomiędzy Skarbem, gminą miasta Ołomuńca i ołomuniecką Kasą oszczędności dotyczące się sprzedania gminie miasta Ołomuńca części zbędnych dla zarządu wojskowego nieruchomości rządowych w obrębie zniesionej twierdzy ołomunieckiej, dokumenty i pisma, które z tego powodu będą wygotowane, tudzież przeniesienia własności i wpisy hipoteczne, które na podstawie owych dokumentów będą uskutecznione.

§. 1.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 28. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Plener r. w.

6.

Ustawa z dnia 28. grudnia 1894,

zmieniająca artykuł II ustawy z dnia 23. maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 84) o uregulowaniu płac służbowych urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Uchyła się artykuł II ustawy z dnia 23. maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 84) i takowy ma opiewać:

Artykuł II.

Skład tych urzędników podzielić należy na następujące kategorie:

- Dyrektorowie ewidencyjni
- w VI klasie stopnia służbowego,
- Inspektorowie ewidencyjni starsi
- w VII klasie stopnia służbowego,
- Inspektorowie ewidencyjni
- w VIII klasie stopnia służbowego,

- Geometry ewidencyjni starsi I. klasy
- w VIII klasie stopnia służbowego,
- Geometry ewidencyjni starsi 2. klasy
- w IX klasie stopnia stopnia służbowego,
- Geometry ewidencyjni 1. klasy
- w X klasie stopnia służbowego,
- Geometry ewidencyjni 2. klasy
- w XI klasie stopnia służbowego,
- Elewi ewidencyjni.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 28. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Plener r. w.

7.

Ustawa z dnia 31. grudnia 1894,

którą wydają się postanowienia uzupełniające do §. 36 ustawy z dnia 7. maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 50) o pokrywaniu potrzeb gmin parafialnych katolickich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Do uiszczania datków konkurencyjnych, które w myśl §. 36 ustawy z dnia 7. maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 50) mają być rozpisywane na potrzeby gmin parafialnych (plebanalnych) powoływać należy także:

- a) katolików tego samego obrządku nie zamieszkałych w obrębie parafialnym (plebanalnym);
- b) osoby prawne, tudzież spółki i stowarzyszenia, które na mocy swoich ustanowień nie służą wyłącznie lub przeważnie do celów innego wyznania lub innego obrządku,

pierwszych i drugie tylko w tym razie, jeżeli od ich realności w okręgu parafialnym (plebanalnym) leżących, wzięty jest na przepis podatek gruntowy lub budynkowy, albo jeżeli w okręgu parafialnym (plebanalnym) posiadają bądź zakład przemysłowy, bądź zarząd przedsiębiorstwa lub zatrudnienie, od którego podatek zarobkowy lub dochodowy wzięty jest na przepis w takiej gminie podatkowej, której cały obszar lub część leży w okręgu parafii.

§. 2.

Dla obowiązanych do konkurencji w §. 1 oznaczonych, miarę ich współdziałania stanowi co do podatku gruntowego i budynkowego podatek rządowy od realności leżących w okręgu parafialnym (plebanalnym), co się tyczy budynków uwolnionych czasowo od podatku, niepłatny podatek czynszowy i klasowy.

Co się tyczy podatku zarobkowego i dochodowego miarę datku konkurencyjnego stanowi zazwyczaj cała kwota na karb obowiązanego do konkurencji wzięta na przepis w gminie podatkowej w §. 1 oznaczonej, łącznie z dodatkiem nadzwyczajnym.

Jednakże co się tyczy osób prawnych, spółek i stowarzyszeń, uwzględniona być ma tylko część podatków oznaczonych w obu ustępach poprzedzających, odpowiednia stosunkowi, jaki w gminie podatkowej zachodzi między ludnością katolicką odnośnego obrządku, którego potrzeby mają być datkiem konkurencyjnym pokryte a ogółem ludność tejże gminy.

§. 3.

Jeżeli osoba fizyczna lub prawna, spółka lub stowarzyszenie, stosownie do wziętego na przepis podatku zarobkowego do konkurencji obowiązane, posiada zakłady przemysłowe lub zarządy w kilku okręgach parafialnych (plebanalnych) na obszarze tej samej gminy podatkowej leżących, w takim razie podatek zarobkowy i dochodowy a względnie jego kwotę w myśl §. 2 oznaczoną rozkładać należy, jako podstawę konkurencji na odnośne okręgi parafialne (plebanalne) a względnie na ich części w gminie podatkowej leżące, podług stosunku ilości mieszkańców katolickich tego obrządku, którego potrzeby mają być przez rozłożenie datków konkurencyjnych pokrywane.

§. 4.

Ilości ludności do ustanowienia podstawy konkurencji obliczać należy według sum, jakich dostarczył względnie ostatni spis ludności.

§. 5.

Przy obliczaniu datków konkurencyjnych w siedzibie obowiązanego do konkurencji nie mają już być brane w rachubę te kwoty podatku, które w myśl ustawy niniejszej mają służyć za podstawę konkurencji w innych okręgach parafialnych (plebanalnych).

§. 6.

Jeżeli jedna z osób fizycznych lub prawnych, w §. 1 oznaczonych, ma z tytułu patronatu płacić datek na cele konkurencji parafialnej, w takim razie nie istnieje

dla niej obowiązek uiszczania datku konkurencyjnego, który stosownie do postanowień poprzedzających ma być wymierzany, jeżeli ten ostatni datek wynosi tyleż co ów datek z tytułu patronatu lub mniej. Jeżeli zaś datek konkurencyjny wynosi więcej niż datek z tytułu patronatu, w takim razie oprócz datku z tytułu patronatu płacić należy tylko nadwyżkę datku konkurencyjnego ponad datek z tytułu patronatu.

§. 7.

Wydanie szczegółowych postanowień wykonawczych w granicach ustawy niniejszej zastrzega się ustawodawstwu krajowemu.

§. 8.

Zastrzega się ustawodawstwu krajowemu postanowienie czy i o ile członkowie gminy parafialnej, należący do kościoła filialnego a mianowicie wtedy, gdy przy tym kościele ustanowiony jest osobny pasterz duchowny, mają być uwalniani od obowiązku uiszczania datku konkurencyjnego na rzecz kościoła macierzystego i tamtejszej parafii.

§. 9.

Spory z stosowania ustawy niniejszej wynikające rozstrzygają Władze administracyjne w zwyczajnym toku instancyj.

§. 10.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 31. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Bacquehem r. w.

Madeyski r. w.

8.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. stycznia 1895,

o rozszerzeniu upoważnień królewsko węgierskiej Komory pomocniczej II. klasy w Belobresce.

Według upoważnień królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu królewsko węgierska Komora pomocnicza II. klasy w Belobresce zamieniona została na komorę pomocniczą I. klasy.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały rocznik 1895, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi 3 zł.

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu całe dziesięciolecie lub kilka dziesięcioleci Dziennika ustaw państwa w języku niemieckim, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł. | Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
 " " 1859 " 1868 " " 12 " | " " 1879 " 1888 " " . . . 20 "
 Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł. | Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
 Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . .	2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . .	2 zł. 20 c.
" 1850 " . . .	5 " 25 "	" 1866 " . . .	2 " 20 "	" 1882 " . . .	3 " — "
" 1851 " . . .	1 " 30 "	" 1867 " . . .	2 " — "	" 1883 " . . .	2 " 50 "
" 1852 " . . .	2 " 60 "	" 1868 " . . .	2 " — "	" 1884 " . . .	2 " 50 "
" 1853 " . . .	3 " 15 "	" 1869 " . . .	3 " — "	" 1885 " . . .	1 " 80 "
" 1854 " . . .	4 " 20 "	" 1870 " . . .	1 " 40 "	" 1886 " . . .	2 " 30 "
" 1855 " . . .	2 " 35 "	" 1871 " . . .	2 " — "	" 1887 " . . .	2 " 50 "
" 1856 " . . .	2 " 45 "	" 1872 " . . .	3 " 20 "	" 1888 " . . .	4 " 20 "
" 1857 " . . .	2 " 85 "	" 1873 " . . .	3 " 30 "	" 1889 " . . .	3 " — "
" 1858 " . . .	2 " 40 "	" 1874 " . . .	2 " 30 "	" 1890 " . . .	2 " 70 "
" 1859 " . . .	2 " — "	" 1875 " . . .	2 " — "	" 1891 " . . .	3 " — "
" 1860 " . . .	1 " 70 "	" 1876 " . . .	1 " 50 "	" 1892 " . . .	5 " — "
" 1861 " . . .	1 " 50 "	" 1877 " . . .	1 " — "	" 1893 " . . .	3 " — "
" 1862 " . . .	1 " 40 "	" 1878 " . . .	2 " 30 "	" 1894 " . . .	3 " — "
" 1863 " . . .	1 " 40 "	" 1879 " . . .	2 " 30 "		
" 1864 " . . .	1 " 40 "	" 1880 " . . .	2 " 20 "		

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za opłatą należności handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność uzupełniania zdefektowanych roczników Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materij.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć V. — Wydana i rozesłana dnia 12. stycznia 1895.

Treść: (Lp. 9—11.) 9. Ustawa o zwrocie zaliczek bezprocentowych udzielonych na zasadzie ustawy z dnia 5. lipca 1886 (Dz. u. p. Nr. 110) mieszkańcom Stryja, którym w roku 1886 pożar wyrządził szkody. — 10. Ustawa o dozwoleniu używania obligacji kolejowych, które Bank krajowy królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego i Wielkiego księstwa krakowskiego ma emitować, do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych. — 11. Ustawa o postanowieniach przejściowych w przedmiocie uiszczania podatku od mięsa w gminach Floridsdorf, Jedleseec i Donauefeld łącznie z częścią gminy miejscowej Gross-Jedlersdorf, które złączone być mają w nową gminę miejscową pod nazwą Floridsdorf

9.

Ustawa z dnia 20. grudnia 1894,

o zwrocie zaliczek bezprocentowych udzielonych na zasadzie ustawy z dnia 5. lipca 1886 (Dz. u. p. Nr. 110) mieszkańcom Stryja, którym w roku 1886 pożar wyrządził szkody.

Za zgodą obu izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Z częściową zmianą ustawy z dnia 5. lipca 1886 (Dz. u. p. Nr. 110) pozwala się, żeby zaliczki bezprocentowe udzielone z funduszków państwa na zasadzie powyższej ustawy gminie miasta Stryja na odbudowanie budowli publicznych i na cele regulacji miasta, zwrócone zostały w dwudziestu różnych ratach rocznych, poczynając od roku 1900.

Nadto upoważnia się Rząd, żeby tym posiadaczom realności w Stryju przez pożar uszkodzonych, którzy otrzymali zaliczki bezprocentowe i znajdują się w ekonomicznym niedostatku, przedłużył termin, od którego zwracanie owych zaliczek miało się rozpocząć, wyznaczony powyższą ustawą z dnia 5. lipca

1886 na dzień 1. stycznia 1895, aż do dnia 1. stycznia 1905.

Na rzeczzone przedłużenie terminu można pozwolić tylko na prośbę interesowanych, w miarę rzeczywistej stwierdzonej potrzeby, a o ile odnośne zaliczki w myśl ustawy z dnia 5. lipca 1886 udzielone zostały pod odpowiedzialnością gminy, tylko pod tym warunkiem, że odpowiedzialność gminy rozciągnięta będzie także na zmienione sposoby zwrotu.

Łosć rat rocznych do zwrócenia zaliczek, stosownie do postanowienia §. 2 rzeczzonej ustawy, odnośnym posiadaczom realności już wyznaczona, nie ma ulegać zmianie.

§. 2.

Podania dokumenty i czynności urzędowe dotyczące się przedłużeń terminu, które stosownie do ustawy niniejszej mają być pertraktowane, jakoteż tyczące się zabezpieczenia przedłużonych zaliczek są wolne od stępli i opłat.

O ile gmina Stryja uzna za potrzebne zarządzić hipoteczne zabezpieczenie zaliczek danych poszczególным osobom pod jej odpowiedzialnością a których termin zwrotu stosownie do ustawy niniejszej został przedłużony, nie trzeba od tego uiszczać żadnej opłaty.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej, która wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 20. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Bacquehem r. w.
Plener r. w.

10.

Ustawa z dnia 31. grudnia 1894,

o dozwoleniu używania obligacji kolejowych, które Bank krajowy królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego i Wielkiego księstwa krakowskiego ma emitować, do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Obligacje kolejowe, które Bank krajowy królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego oraz Wielkiego księstwa krakowskiego ma emitować w sumie aż do 15.000.000 zł. w. a. mogą być używane do korzystnego lokowania kapitałów fundacyj, zakładów pod nadzorem publicznym zostających, urzędu pocztowych kas oszczędności, tudzież pieniędzy sierocych, powierzniczych i depozytowych, jakoteż po kursie giełdowym, atoli nie ponad wartość imienną na kaucyje służbowe i na kaucyje w interesach.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu i handlu.

Wiedeń, dnia 31. grudnia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Bacquehem r. w.
Wurmbbrand r. w. Schönborn r. w.
Plener r. w.

11.

Ustawa z dnia 2. stycznia 1895,

o postanowieniach przejściowych w przedmiocie uiszczania podatku od mięsa w gminach Floridsdorf, Jedlesees i Donaufeld łącznie z częścią gminy miejscowej Gross-Jedlersdorf, które na zasadzie ustawy krajowej z dnia 8. maja 1894 (Dz. u. kr. Nr. 28) złączone być mają w nową gminę miejscową pod nazwą Floridsdorf.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

W nowej gminie miejscowej Floridsdorf, która na mocy §. 1 ustawy krajowej dolno-austriackiej z dnia 8. maja 1894, Dz. u. kr. Nr. 28, ma być utworzona przez złączenie dotychczasowych gmin miejscowych Floridsdorf, Jedlesees i Donaufeld oraz części gminy miejscowej Gross-Jedlersdorf, podatek konsumcyjny od mięsa, uiszczają się mający stosownie do ustawy z dnia 16. czerwca 1877, Dz. u. p. Nr. 60, pobierać należy w następujący sposób:

- a) według terazniejszych klas taryfy (to jest w Donaufeld według drugiej, w innych wymienionych gminach, tudzież w zmiankowanej części Gross-Jedlersdorfu podług trzeciej klasy taryfy podatku od mięsa) jeszcze przez trzy lata, licząc od dnia utworzenia reprezentacji gminy nowej miejscowej Floridsdorfu.
- b) w następujących z kolei dwóch latach w dotychczasowej gminie Donaufeld podług pierwszej, w innych zaś gminach tudzież wzmiankowanej części Gross-Jedlersdorfu podług drugiej klasy taryfy podatku od mięsa a
- c) dopiero po upływie okresu pod b) ustanowionego na całym obszarze nowej gminy miejscowej podług odpowiedniej sumie ludności pierwszej klasy taryfy podatku od mięsa.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 2. stycznia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 16. stycznia 1895.

Treść: (M 12—13) 12. Rozporządzenie, zawierające postanowienia o przewozie materiałów niebezpiecznych na jeziorze Bodeńskim. — 13. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia i zmiany niektórych postanowień międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora Bodeńskiego, jakoteż wydanych przepisów zapewniających bezpieczeństwo żeglugi na jeziorze Bodeńskim.

12.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 14. stycznia 1895,

zawierające postanowienia o przewozie materiałów niebezpiecznych na jeziorze Bodeńskim.

Na zasadzie umów zawartych między Rządami państw nad jeziorem Bodeńskim leżących, wydają się z częściową zmianą przepisów międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora Bodeńskiego z dnia 22. września 1867, Dz. u. p. Nr. 19 z r. 1868, następujące postanowienia pod względem przewozu materiałów niebezpiecznych na jeziorze Bodeńskim:

A. Przewóz przedmiotów wybuchających (materiałów rozsadzających).

I. Następujące przedmioty wybuchające przepuszczone są do obrotu na jeziorze Bodeńskim:

1. Proch — saletra rozsadzająca, saletra palna — (wielce ściśta mieszanina gatunków saletry neutralnie oddziaływających i węgla lub materiałów, których głównymi częściami składowymi są węgiel, wydor i tlen, z siarką lub bez siarki);

2. następujące przetwory zawierające nitroglicerynę:

a) dynamit I (mieszanina nitrogliceryny z materiałami prochowymi nie wybuchającymi same

- przez się i nie samopalnymi, przy średniej ciepłocie plastyczna, nie wydzielająca kropli),
- b) dynamit II i III (dynamit węglowy, mieszanina nitrogliceryny z mieszaninami podobnymi do prochu strzelniczego),
- c) żelatyna rozsadzająca (mieszanina przy ciepłocie średniej rozciągliwo-sprężysta, składająca się z nitrogliceryny żelatynowej nitrocellulozą, żelatynowaną, z alkalicznymi węglanowymi (a względnie ziemiami alkalicznymi) albo rodzajami saletry neutralnie oddziaływającymi lub bez nich),
- d) dynamit żelatynowy (mieszanina przy średniej ciepłocie plastyczna, składająca się z nitrogliceryny żelatynowanej nitrocellulozą i mąki drzewnej, saletry i alkaliów węglanowych [a względnie ziemi alkalicznych]),
- e) karbonit (mieszanina nitrogliceryny z mieszaninami podobnymi do prochu strzelniczego i z materiałami płynnymi same przez się nie wybuchającymi lub nie samopalnymi);
3. nitrocelluloza (luźna, zawierająca najmniej 20 procentów wody i prasowana, nie żelatynowana), w szczególności bawełna strzelnicza i wełna kleinowa, jakoteż mieszanina nitrocellulozy z rodzajami saletry neutralnie oddziaływającymi;
4. następujące mieszaniny zawierające związki nitrowe istot należących do aromatycznych:
- a) sekuryt (mieszanina saletry amoniakalnej, saletry potażowej i dynitrobenzolu lub podobnych istot);
- b) roburyt (mieszanina chlorodinitrobenzolu, chloronitronaftaliny lub nitrochlorobenzolu i saletry amoniakalnej);

5. naboje, petardy, wyroby pirotechniczne, podpały rozsadzające służące do podpalania ładunków (np. kapsle rozsadzające), podpałki (amorces);

6. wszelkie przedmioty wybuchające, których przesyłanie kolejami żelaznymi i drogami wodnymi będzie kiedykolwiek dozwolone w państwach nad jeziorem Bodeńskim leżących.

Statki, wiozące przedmioty wybuchające, gdy zawijają do stacyi przeznaczenia tych materiałów, powinny być zaopatrzone w papiery posyłkowe, potrzebne według przepisów stacyi przeznaczenia państwa nadbrzeżnego.

II. Następując materiały, o ile zapakowane są w sposób przepisany dla obrotu kolejowego a mianowicie, o ile ich opakowanie nie dopuszcza drgania i wyciskania, nie będą uważane za przedmioty wybuchające:

1. podpały nie rozsadzające, przepisane w wojску i marynarce jednego z państw nadbrzeżnych,

2. kapsle używane do broni palnej, kapsle blaszkowe i naboje do broni palnej,

3. lonty.

III. Od obrotu na jeziorze Bodeńskim wyłączone są przedmioty wybuchające, które według I. I nie są dopuszczone a mianowicie:

1. nitrogliceryna zwyczajna i w roztworach;

2. piorunian złota, suchy w formie stałej lub w proszku, piorunian rtęci, piorunian srebra i przetwory z nich otrzymane;

3. rodzaje cukru nitrowego, rodzaje skrobii nitrowej i mieszaniny z nich otrzymane;

4. mieszaniny wydzielające krople nitrogliceryny;

5. przedmioty wybuchowe, które albo

a) oddziaływają kwaśno [z wyjątkiem prochu, saletry rozsadzającej i saletry palnej (I, 1), sekurytu (I, 4 a) i roburytu (I, 4 b)], lub

b) przy ciepłocie aż do $+40^{\circ}\text{C}$. poczynają rozkładać się same przez się, lub

c) które zawierają:

aa) chlorany [z wyjątkiem kapsli rozsadzających i podpałek (I, 5)], lub

bb) pikryniany, lub

cc) fosfor [z wyjątkiem podpałek (I, 5)], lub

dd) siarczyk miedzi;

6. przedmioty wybuchające w osłonach nabojujowych, o ile takowe po wierzchu zwilżone są nitrogliceryną (liczba 1) lub innym płynem rozsadzają-

cym, albo obłożone są po wierzchu przedmiotami wybuchającymi stałymi;

7. przetwory wybuchające, w których pojedyncze części składowe, same przez się nie wybuchające, znajdują się w naczyniu zamkniętem, przegrodami łatwo przebić się dającym lub przyrządami kurkowemi oddzielone i wybuch może być spowodowany dopiero przez zniszczenie, oddalenie przegród lub przez otwarcie przyrządów kurkowych;

8. broń palna nabita.

IV. Na statkach przewożących ludzi, jakoteż na tratwach nie wolno transportować przedmiotów wybuchających, wolno jednak wieźć tyle prochu strzelniczego i wyrobów pirotechnicznych, ile ich potrzeba do dawania sygnałów.

Wyjątek dozwolony jest tylko wtedy, gdy w nagłych przypadkach powszechnego niebezpieczeństwa, na przykład w razie zatorów chodzi o przewiezienie do miejsca przeznaczenia w jak najkrótszym czasie i pod pewną eskortą puszek do rozsadzania potrzebnych i materiału do ich napełniania.

Każdy statek używany do przewiezienia przedmiotów wybuchających powinien mieć z sobą czołno wybawcze.

V. Przedmioty wybuchające pakować należy mocno w pakach lub beczkach drewnianych mocno zrobionych i mających grubość zastosowaną do tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszeleznione, żęby nie mogło się wysypywać i które nie mają być opatrzone żelaznymi obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można także używać beczek tak zwanych amerykańskich, zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury. Naczynia używane do przewozu prochu, saletry rozsadzającej i saletry palnej (I, 1) nie powinny mieć w sobie ani gwoździ lub śrub żelaznych, ani żadnych innych spojeń żelaznych.

Proch, saletrę rozsadzającą, saletrę palną (I, 1), tudzież proch zrobiony z nitrocellulozy żelatynowanej z saletrą lub bez niej (I, 3) można pakować w naczyniach metalowych z wyjątkiem żelaznych. Przed zapakowaniem w beczki lub paki robi się z przedmiotów tych albo pakiety (w naczyniach blaszanych) najwięcej po $2\frac{1}{2}$ kilograma, albo wysypuje się do worków nieprzepuszczających, zrobionych z trwałych tkanin, proch mączny do worków ze skóry lub gęstej materii kauczukowej.

Przedmiotów wybuchających, wymienionych pod I, 2 i 4 nie wolno posyłać w luźnej masie, lecz tylko w nabojach. Naboje te, jakoteż naboje z bawełny strzelniczej prasowanej, powleczone lub nie powleczone parafiną (I, 3), łączyć należy w pakiety,

obwijając je papierem. Podobnie postępuje się z przedmiotami wybuchającymi dopuszczonymi według I, 6, o ile kolejami żelaznymi wolno posyłać tylko w formie nabojów. Naboje z materiałów pod I 2, wymienionych, opatrywać należy nadto powłoką zabezpieczającą od weiskania się wody lub wilgoci (np. umieszczać je w workach gumowych zaklejanych rozczynem gumy).

Bawełnę strzelniczą prasowaną zawierającą najmniej 15 procentów wody, jakoteż naboje sekurytowe i roburytowe (I, 4) wolno pakować także w puszkach blaszanych lub pudełkach tekturowych, dających zamknięcie się szczelnie.

Do przesłania luźnie nitrocellulozy, zawierającej w sobie najmniej 20 procentów wody, potrzebne jest mocne opakowanie w naczyniach o grubych ścianach szczelnie zamkniętych.

Przedmioty wybuchające wszelkiego rodzaju nie powinny być opatrzone podpałami lub lontami i nie wolno ich pakować razem z niemi lub z nabojami do broni palnej (II, 2) w tych samych naczyniach.

Naczynia, służące za opakowanie dla przedmiotów wybuchających, powinny być opatrzone napisem, wyrażającym co zawierają: proch, sałetra rozsadzająca, sałetra palna, proch z nitrocellulozy i saletry, naboje, petardy, wyroby pirotechniczne, podpały, naboje dynamitowe, naboje z dynamitu węglowego, naboje z żelatyny rozsadzającej, naboje z dynamitu żelatynowego, naboje karbonitowe, bawełna strzelnicza itp. Nadto powinna znajdować się na nich firma lub marka fabryki, z której przedmioty wybuchające pochodzą lub oznaczenie fabryki przez Władzę naczelną dozwolone i do wiadomości publicznej podane.

Waga brutto posyłek, zawierających proch, sałetrę palną (I, 1), bawełnę strzelniczą (I, 3), ładunki, petardy, wyroby pirotechniczne lub podpały (I, 5), nie powinna przenosić 90 kilogramów, a posyłek zawierających wszelkie inne przedmioty wybuchające, 35 kilogramów. Do pryzmatycznego prochu działowego w ładunkach nie stosują się te oznaczenia wagi.

Opakowanie, jakie kiedykolwiek będzie przepisane dla obrotu na kolejach żelaznych, dostatecznym będzie także do przewozu jeziorem Boduńskim.

VI. Przy pakowaniu i ładowaniu, jakoteż przy wyładowywaniu i rozpakowywaniu przedmiotów wybuchających, nie wolno palić ognia lub gołego światła, ani też palić tytoniu.

Przy ładowaniu i wyładowywaniu unikać należy starannie wstrząśnięć. Dlatego też nie wolno posyłek toczyć ani rzucać.

VII. Ładować i wyładowywać wolno tylko w miejscu wyznaczonym do tego przez właściwą Władzę policyjną, a które powinno być najmniej na 300 metrów oddalone od budynków zamieszkałych. Oprócz tego dozwolone jest ładowanie i wyładowywanie przedmiotów wybuchających w przeznaczonych na to miejscach przed fabryką materiałów wybuchających lub w takiej fabryce albo w składzie materiałów wybuchających policyjnie koncesyowanymi, jakoteż w tych oddziałach portu, które Władza portowa do tego wyznaczy.

Miejsce do ładowania nie powinno być podczas czynności dostępne dla publiczności a jeżeli ładowanie i wyładowywanie odbywa się wyjątkowo w ciemności, należy je oświetlić latarniami stałe i wysoko przytwierdzonymi. Naczyni napełnionych materiałem wybuchającym nie wolno pierwiej na miejsce ładowania przynosić lub pozwalać przynosić, aż dopiero wtedy, gdy ładowanie ma się rozpocząć.

VIII. Materiałów wymienionych pod I, 2 aż do 4 nie wolno na tym samym statku pakować razem z prochem, sałetrą rozsadzającą, sałetrą palną (I, 1), ładunkami, petardami, wyrobami pirotechnicznymi, podpałami (I, 5) lub z nabojami do broni palnej (II, 2). Podobnie podpały rozsadzające umieszczać zawsze należy oddzielone od prochu i innych przedmiotów wybuchających.

IX. Przedmioty wybuchające pakować należy na statku pod pokładem w miejscu zamkniętem, które na parowcach znajdować się powinno jak można najdalej od kotłowni. Bezek nie należy stawiać prosto, lecz trzeba je kłaść a od potoczenia się ubezpieczać podkładami drewnianymi. Jeżeli wyjątkowo niektóre paki posyłki trzeba poprzywiezywać, używać należy do tego wyłącznie sznurów, nigdy zaś łańcuchów. Wszelkie żelazne części składowe, które w drodze mogłyby stykać się z posyłkami, powijają należy pakulami, słomą lub płatanami.

Łodzie otwarte, wiozące przedmioty wybuchające, powinny być okryte osłoną szczelnie zamykającą (np. płótnem impregnowanem).

Ani w lokalach w taki sposób użytych, ani w tych, które do nich bezpośrednio przylegają, nie wolno pakować kapsli i lontów (II, 2 i 3).

Od przewożenia jednocześnie z takimi wyłączone są przedmioty łatwo zapalne lub samopalne, do których jednak nie zalicza się węgla i koksu.

X. Przewóz przedmiotów wybuchających dozwolony jest tylko w dnie i gdy jest widno.

Na statkach, wiozących przedmioty wybuchające, zapalanie światła i ognia dozwolone jest tylko w takim razie, jeżeli statek ma zamknięte paliśko i tylko w niem.

XI. Statki, wiozące przedmioty wybuchające w ilości przenoszącej 35 kilogramów wagi brutto, zachowywać powinny w drodze, podczas zatrzymywania się i lądowania następujące przepisy:

1. Statki winny wozić z sobą banderę czarną z białym *P* z daleka widzialną, zawsze rozpostartą, służącą za znak ostrzegawczy;

2. nie powinny nigdy zostawać bez pilnowania;

3. trzymać się powinny jak najdalej od innych statków;

Jeżeli transport składa się z kilku statków, takowe winny trzymać się w odległości najmniej 50 metrów jeden od drugiego;

5. jeżeli statek, wiozący przedmioty wybuchające, zatrzymuje się w drodze w pobliżu lądu dłużej niż dwie godziny, powinien stawać w odległości najmniej 300 metrów od fabryk, warsztatów i budynków zamieszkałych.

Jeżeli stosownej przystani nie można znaleźć w takiej odległości, właściwa Władza policyjna może pozwolić, żeby obrano przystań w mniejszej odległości, jeżeli zaś nie ma innej ochrony, w odległości najmniej 200 metrów od fabryk, warsztatów i budynków zamieszkałych.

W razie zatrzymania się na dłużej niż na dwie godziny w pobliżu osad uwiadomić nadto należy jak najrychlej właściwą Władzę policyjną, która ma następnie zarządzić środki ostrożności jakie uzna za potrzebne.

Gdy statek zawija do portu, uwiadomić wprzód należy Władzę portową, takowa zaś wydać ma zarządzenia w interesie bezpieczeństwa potrzebne według okoliczności w porozumieniu z właściwą Władzą policyjną;

6. jeżeli posyłka przedmiotów wybuchających popadnie w drodze w taki stan, że dalszy przewóz okazuje się niebezpiecznym, właściwa Władza policyjna najbliższego miejsca, którą kierownik transportu winien jak najrychlej uwiadomić, wydać ma w celu uchylenia niebezpieczeństwa potrzebne zarządzenia pod względem dalszego postąpienia z posyłką a to stosownie do okoliczności z współudziałem biegłego, którego na jej wezwanie przysłać ma posyłający.

Gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem, właściwa Władza policyjna ma zniszczyć przedmioty wybuchające na koszt posyłającego, bez poprzedniego uwiadomienia onegoż, a to według wskazówek i pod nadzorem biegłego, o ile to jest możebne.

Jeżeli w owym miejscu jest port, natenczas o ile chodzi o obszar portowy potrzebne zarządze-

nia wydać ma Władza portowa według okoliczności w porozumieniu z właściwą Władzą policyjną.

XII. Statki, koło statku opatrzonego banderą według l. XI, punkt 1, w odległości nie dochodzącej 300 metrów przepływające, winny ognie pogasić; parowce winny nadto uregulować odpowiednio registry kominowe.

B. Przewóz materiałów palnych nie należących do przedmiotów wybuchających.

I. Następujące przedmioty uważają się za palne:

- a) Olej skalny surowy i jego destylaty (eter skalny, gazolina, neolina, benzyna, ligroina, nafta, esencja skalna, olej skalny oszyszczony, oleje do czyszczenia, smarowidła itp.);
- b) wszelkie materiały lotne wyrabiane ze smoły lub olejków smołowych (smoły żywicznej, ze smoły węgla kopalnych czarnych i cisy, ze smoły torfowej i łupkowej);
- c) eter siarczany (etylowy), kleina i alkohol siarczany;
- d) kwas azotowy czerwony dymiący;
- e) fosfor biały i żółty, jakoteż czerwony (bezsztaltny);
- f) masa Buchera do gaszenia ognia.

Przedmioty oznaczone pod lit. a) i b) dzielą się na trzy klasy podług tego ile wynosi ich ciężar gatunkowy przy 17·5° C. a mianowicie:

- (I klasa) najmniej 0·780 (tak zwany Test-petroleum, benzol, toluol, ksylol, kumol, olej mirbanowy, olej solarny, fotogien itd.);
- (II klasa) mniej niż 0·780 a więcej niż 0·680 (benzyna, ligroina, olej do czyszczenia itp.);
- (III klasa) 0·680 lub mniej (eter skalny, gazolina, neolina itp.).

II. Przedmioty wymienione pod lit. a) i b) wolno przewozić jeziorem Bodeńskim tylko albo:

- a) w naczyniach metalowych szczelnych i wytrzymałych, albo
- b) w naczyniach szklanych lub kamionkowych, przedmioty klas I i II nadto
- c) w beczkach jak najlepszych, trwałych.

Gdy się przewozi w naczyniach szklanych lub kamionkowych, zachowywać należy jeszcze następujące przepisy:

1. Jeżeli więcej naczyń stanowią jedną posyłkę, zapakować je należy w grubych skrzyniach drewnianych i wysłać mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi.

2. Gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubkach mocnych dobrze przytwierdzonymi wiekami, jakoteż rękojeściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia i tym podobnego materiału, powinno być nasycone mlekiem glinianem lub wapiennym z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki przedmiotów klasy I, jeżeli takowe posyła się w naczyniach szklanych, nie powinna przenosić 60 kilogramów; gdy się posyła w naczyniach kamionkowych, nie powinna przenosić 75 kilogramów, podczas gdy waga brutto przedmiotów klasy II i III, gdy przesyłane są w naczyniach, bądź pierwszego bądź drugiego rodzaju, nie ma przenosić 40 kilogramów.

Każda z osobna posyłka zawierająca przedmioty II i III klasy powinna być opatrzona wyraźnym napisem „Ostrożnie z ogniem“ wydrukowanymi na czerwonym tle. Nadto kosze i kubły z naczyniami szklanymi lub kamionkowymi zawierającymi przedmioty II i III klasy winny mieć napis „Nieśie trzeba“.

III. Eter siarczany (eter etylowy) jakoteż kleinę (I, lit. c) posyłać wolno tylko w naczyniach metalowych lub szklanych całkiem szczelnie zamkniętych. Naczynia te a mianowicie tak metalowe, jak i szklane, jeżeli kilka naczyń stanowią jedną posyłkę, pakować należy w sposób przepisany pod II, I, 1, gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować należy podług przepisu podanego pod II, I, 2, przestrzegając, żeby przy pakowaniu naczyń pojedynczych waga brutto każdej z osobna paki nie przenosiła 60 kilogramów.

IV. Alkohol siarczany (I, lit. c) wolno przewozić tylko albo:

1. w naczyniach szczelnych z grubej blachy żelaznej należycie zanitowanych, mających aż do 500 kilogramów pojemności; albo

2. w naczyniach blaszanych, ważących brutto najwięcej 75 kilogramów, wzmocnionych u dołu i u góry żelaznymi opaskami. Naczynia takie albo nieść się powinny w koszach plecionych lub kubkach, albo być upakowane w skrzyniach słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi;

3. w naczyniach szklanych, zamkniętych w grubych skrzyniach drewnianych, wysłanych słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi.

V. Przewóz czerwonego dymiącego kwasu azotowego (I, lit. d) podlega następującym przepisom:

Jeżeli posyła się go w baniach, fiaskach lub kamionkach, naczynia te powinny być szczelnie zamknięte, dobrze opakowane i umieszczone w osobnych naczyniach opatrzonych w mocne wygodne

ucha lub w koszach plecionych. Banie i fiaski powinny być w naczyniach otoczone najmniej równą ich pojemności ilością wysuszonej ziemi wymoczkowej lub innych właściwych suchych ziemnych ciał.

Jeżeli się posyła w naczyniach metalowych, takowe powinny być nie przepuszczające i opatrzone dobrami zamknięciami.

VI. Fosfor pospolity biały i żółty (I, lit. e) powinien być otoczony wodą w puszkach blaszanych, obejmujących najwięcej 30 kilogramów i zalutowanych, zapakowanych mocno w grubych skrzyniach. Skrzynie powinny mieć nadto dwie mocne rękojeści, nie mają ważyć więcej nad 100 kilogramów, z wierzchu opatrzone być powinny napisami „wewnątrz fosfor pospolity żółty (biały)“ i „góra“.

Fosfor czerwony (bezkształtny) (I, lit. e) pakować należy w puszkach blaszanych dobrze zalutowanych i umieszczać takowe w grubych skrzyniach natłaczając trocinami. Skrzynie te ważyć powinny najwięcej 90 kilogramów i mieć z wierzchu napis: „wewnątrz fosfor czerwony“.

VII. Masę Buchera w puszkach blaszanych do gaszenia ognia (I, lit. f) przewozić wolno tylko w puszkach blaszanych. Puszkę tę powinny być umieszczone w skrzyneczkach zawierających najwięcej 10 kilogramów a wewnątrz papierem wyklejonych. Następnie pakuje się te skrzyneczki w większych skrzytokach podobnie wyklejonych papierem.

VIII. Gdy przetwory chemiczne wymienione pod liczbami II i III posyła się w ilościach nie większych jak po 10 kilogramów, wolno łączyć je tak ze sobą, jak i z innymi przedmiotami nie należącymi do wybuchających, gryzących lub palnych, w jedną posyłkę. Przedmioty te znajdować się mają wtedy w butlach szklanych lub blaszanych szczelnie zamkniętych, które upakować należy w mocnych skrzyniach słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi.

Kwas azotowy czerwony dymiący wolno tylko w powyższej ilości i w powyższy sposób łączyć w jedną posyłkę z takimi samymi ilościami innych kwasów mineralnych z wyjątkiem bromu i z innymi przedmiotami nie należącymi do wybuchających, gryzących lub palnych.

Alkohol siarczany, gdy waga jego wynosi najwięcej dwa kilogramy, można łączyć w jedną posyłkę z innymi przedmiotami, nie należącymi do materiałów wybuchających, gryzących lub palnych, jeżeli tenże alkohol siarczany posyła się we w fiaskach blaszanych szczelnie zamkniętych, takowe zaś umieszczone są razem z innymi przedmiotami posyłki w grubej skrzyni i natłoczone mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami lub innymi ciałami sypkimi.

Fosforu i puszek z masą Buchera do gaszenia ognia nie wolno nawet w małych ilościach łączyć z innymi przedmiotami w jedną posyłkę.

IX. Naczynia wymienione pod II. II aż do VIII (naczynia metalowe, beczki, skrzynie, kubły i kosze) ładować należy na statki w taki sposób, żeby się o siebie nie obijały ani też spaść nie mogły.

X. Na parowcach wolno przedmioty palne ładować tylko na pokładzie; na statkach służących do przewozu ludzi nie wolno ich weale ładować.

XI. Do tych lokali statku, w których umieszczone są przedmioty palne, wolno wchodzić tylko z lampami bezpieczeństwa i nie wolno w nich palić tytoniu. Jeżeli lokale te znajdują się pod pokładem, powinny być opatrzone u góry skuteczną wentylacją.

Na statkach, na których przedmioty palne są ładowane, nie wolno palić gołego ognia.

U statków takich kominy palisk znajdujących się pod pokładem opatrzone być powinny iskrochronami.

Przedmioty palne, naładowane na pokładzie, okryte być powinny płachtami szczelnie osłaniającymi.

XII. Na statkach wiozących materiały palne, powinna być wywieszona we dnie bandera błękitna z wielkiem białem *F* (łacińskie drukowane), w nocy latarnia błękitna; takowe mają być przytwierdzone na maszcie lub na żerdzi w wysokości najmniej czterech metrów nad pokładem.

Statkom takim przybijać wolno do lądu tylko w odległości najmniej 150 metrów od innych statków lub od budynków zamieszkałych, o ile Władza portowa a poza obrębem portów Władza policyjna miejscowa nie nakaze w większej lub nie dozwoli w mniejszej odległości przybijać do lądu.

Postanowienia niniejsze nie stosują się do statków wiozących tylko małe ilości (aż do 10 kilogramów, a względnie alkoholu siarczanego aż do 2 kilogramów, porów. I. VIII) poszczególnych materiałów palnych bądź to w przepisaniem oddzielnem opakowaniu, bądź też zapakowanych według przepisów razem z innymi przedmiotami (I. VIII), z tem zastrzeżeniem, żeby waga ogólna wiezionych małych ilości materiałów palnych nie dochodziła 40 kilogramów.

XIII. Gdy statek obładowany przedmiotami palnymi przybędzie do miejsca przeznaczenia, dowódcą winien niezwłocznie uwiadomić właściwą Władzę policyjną lub portową o ilości i rodzaju naładowanych przedmiotów palnych i statek swój umieścić niezwłocznie w miejscu wyznaczonem.

XIV. Gdy przedmioty palne mają być na statek ładowane lub ze statku wyładowywane, dowódcą winien wprzód uwiadomić właściwą Władzę policyjną lub portową.

Władza ta wyznacza stanowisko, w którym przedmioty te mają być ładowane i wyładowywane i termin, w którym praca ta ma się rozpocząć i skończyć. Stanowisko takie powinno być jak najbardziej oddalone od budynków zamieszkałych. Przystęp do stanowiska dozwolony jest wyłącznie osobom mającym tam zajęcie.

Podczas ładowania i wyładowywania nie wolno palić tytoniu ani rozniecać ognia lub używać gołego światła tak na statku jak i w pobliżu stanowiska.

O zmroku wolno ładować i wyładowywać tylko za szczególnem pozwoleniem i tylko przy świetle latarni stale utwierdzonych najmniej na dwa metry ponad powierzchnią gruntu roboczego.

Przy ładowaniu i wyładowywaniu koszów i kubłów z naczyniami szklanemi lub kamionkowemi, zawierającymi materiały do przedmiotów w klasach II i III pod I. I, lit. a) i b) oznaczonych należące, nie wolno ich wozić na karach ani też nosić na barkach lub na plecach, lecz tylko za rękojęci, któremi opakowania te są opatrzone.

C. Przewóz materiałów gryzących i trucizn.

1. Gdy materiały gryzące jak kwasy itp. przewiezione być mają innymi statkami a nie statkami rządowych lub przez Rząd koncesyonowanych przedsiębiorstw żeglugi parowej, w każdym szczególnym przypadku Władza policyjna lub portowa miejsca ładowania ma orzekać, czy materiały te przewieść należy osobnemi statkami czyli też można je ładować z innymi towarami. Pozwalając na ładowanie z innymi towarami. Władza zarządzić ma oraz środki ostrożności, którym szyper winien się poddać. Zarządzenia te wydają się na piśmie i szyper obowiązany jest pokazywać na żądanie to pismo urzędnikom policyjnym, portowym, cłowym i budowlani wodnemi kierującym.

2. Wytwory arsenu nie płynne, mianowicie kwas arsenowy, złotołusk żółty (auripigment), złotołusk czerwony (realgar), arsenik biały (Scherbenkobalt, Fliegenstein) przesyłane być mogą jeziorem Bodeńskiem tylko wtedy, jeżeli na każdej posyłce napisane będą czarną farbą olejną wyraźnemi literami wyrazy: „Arszenik (trucizna)“ i jeżeli posyłki te opakowane będą w sposób następujący:

albo

a) w beczkach podwójnych lub pakach podwójnych, mających dwa obręczami obite, wieko

obręczami lub żelaznymi opaskami umocnione i gdy beczki lub paki wewnętrzne zrobione są z grubego suchego drzewa i wyklejone wewnątrz grubym płótnem lub podobnemi grubemi tkaninami;

albo

b) w worach z płótna namazionego, zapakowanych w pojedynczych beczkach z grubego suchego drzewa;

albo

c) w cylindrach blaszanych zalutowanych, włożonych w beczki z grubego drzewa, mających dna umocnione wpuszczeniem obręczami.

3. Wytwory arsenu płynne, mianowicie kwas arsenowy, mogą być przesyłane jeziorem Bodeńskim tylko wtedy, jeżeli:

a) na każdej posyłce napisane będą czarną farbą olejną wyraźnemi literami wyrazy: „Arszenik (trucizna)“;

b) jeżeli posyła się w baniach, flaszках lub kamionkach, naczynia te powinny być szczelnie zamknięte, dobrze opakowane i umieszczone w osobnych naczyniach opatrzonych w mocne wygodne ucha lub w koszach plecionych;

c) jeżeli posyła się w naczyniach metalowych, drewnianych lub gumowych, naczynia te powinny być nie przepuszczające i opatrzone dobremi zamknięciami.

Przepisy te stosują się także do naczyń, w których wytwory arsenu płynne były przewożone.

4. Inne wytwory metalowe trujące (barwidła metalowe trujące, sole metalowe itd.), mianowicie zaś przetwory rtęciowe, jakoto: sublimat, kalomel, chlorek rtęciowy i tlenek rtęciowy, cynober, sole i barwidła miedziane, jakoto: siarkan miedziany (siny kamień), octan miedziany (grynszpan), barwidła miedziane zielone i błękitne, przetwory ołowiu, jakoto: glejta (massykot), minia, octan ołowiu i inne sole ołowiane, biel ołowiana i inne barwidła ołowiane, także tlenki cynkowy, cynowy i antymonowy posyłać należy tylko w grubych beczkach lub pakach, z mocnego suchego drzewa zrobionych, opatrzonych w obręcze wpuszczone a względnie w opaski. Opaski powinny być takie, aby w skutek tarcia i wstrząśnień przy przewozie niepodobnych do uniknięcia, proszek szczelniami nie wychodził.

5. Gdy trucizny takie (przetwory arsenowe nie płynne i płynne, tudzież inne przetwory metalowe trujące) mają być przesłane w ilości 5000 kilogramów lub większej, ładować je należy na statkach wiozących inne towary tylko w osobnych oddziałach, od przeciekania wody szczelnie zabezpieczonych. Przed ładowaniem szyper winien uwiadomić Władzę policyjną lub portową. Władza winna przekonać się, czy oddziały statku, w których trucizny umieszczone być mają, są istotnie nieprzeciekłe.

Podobnież wtedy, gdy trucizny takie w ilościach mniej niż 5000 kilogramów wynoszących, wiezione być mają razem z innymi przedmiotami, baczyć należy na to, żeby trucizny ładowane były oddzielnie od posylek żywności. Władza policyjna lub portowa winna wydać szyprowi poświadczenie co do wydanych zarządzeń.

6. Jeżeli paki zostaną uszkodzone i to bez ich otwierania jest widoczne, Władza policyjna lub portowa miejsca wystania winna zabronić ładowania lakowych.

Postanowienia powyższe nabywają mocy obowiązującej od dnia 1. lutego 1895.

Od tego samego dnia tracą moc swoją postanowienia artykułu 14 międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora Bodeńskiego z dnia 22. września 1867, Dz. u. p. Nr. 19 z roku 1868.

Bezpośrednie przestrzeganie i nadzór nad wykonywaniem niniejszego rozporządzenia, o ile nie chodzi o sprawy, stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 114, przekazane kierownikowi inspekcji nad żeglugą na jeziorze Bodeńskim c. k. Dyrekcji głównej kolei rządowych austriackich sprawującemu obowiązki komisarza portowego w c. k. porcie jeziora Bodeńskiego w Bregencyi, porucza się c. k. Starostwu w Bregencyi, które pod względem techniczno-żeglarskim działać ma zawsze w porozumieniu z rzezonym komisarzem portowym.

Baequehem r. w.

Wurmbrand r. w.

13.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 14. stycznia 1895,

tyczące się uzupełnienia i zmiany niektórych postanowień międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora Bodeńskiego z dnia 22. września 1867 (Dz. u. p. Nr. 19 z r. 1868), jakoteż wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 29. października 1892 (Dz. u. p. Nr. 188) przepisów zapewniających bezpieczeństwo żeglugi na jeziorze Bodeńskim.

Na zasadzie umów zawartych między Rządami państw, nad jeziorem Bodeńskim leżących, rozporządza się co następuje:

§. 1.

We wszystkich tych miejscach, w których w międzynarodowym Porządku żeglarskim i portowym dla jeziora Bodeńskiego z dnia 22. września 1867, Dz. u. p. Nr. 19 z r. 1868, jakoteż w wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 29. października 1892, Dz. u. p. Nr. 188, przepisach zapewniających bezpieczeństwo żeglugi na jeziorze Bodeńskim jest mowa o statkach żaglowych, rozumieć należy takie statki, które do poruszania się używają zwyczajnie żagli i są odpowiednio urządzone a mianowicie tak, że statki te zatrzymują charakter żaglowych, chociaż czasowo poruszane będą zapomocą wiosel lub drygawek albo zapomocą motoru posiłkowego.

We względzie prawidła wymijania się, podanego w §. 11, l. 4, ustęp pierwszy rzonego rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. października 1892, Dz. u. p. Nr. 188, wszelkie w danym przypadku pod żaglem płynące statki jakiegokolwiek wielkości uważać należy za równe żaglowym.

Przepis zawarty w trzecim ustępie l. 4 wzmiankowanego wyżej §. 11go obowiązuje jednak wszelkie pomniejsze statki także wtedy, gdy płyną pod żaglem, w szczególności zaś także łodzie żaglowe, służące do celów rozrywkowych i gonitw (jachtów żaglowych itp.).

§. 2.

Sygnaly rozpoznawcze przepisane w Porządku sygnałowym dla żeglugi na jeziorze Bodeńskim

(załączka III do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. października 1892, Dz. u. p. Nr. 188) pod „I. Sygnaly do mgły“, dawać należy odtąd w sposób następujący:

sygnał rozpoznawczy pod 2 a:

(00) (00) (00)

trzy razy w minucie po dwa krótkie świsty szybko po sobie następujące;

sygnał rozpoznawczy 2 b:

(000) (000) (000)

trzy razy w minucie po trzy krótkie świsty szybko po sobie następujące.

§. 3.

Postanowienia powyższe wchodzą w wykonanie od dnia 1. lutego 1895.

Bezpośrednie przestrzeganie i nadzór nad wykonywaniem niniejszego rozporządzenia, o ile nie chodzi o sprawy, stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 114, przekazane kierownikowi inspekcji nad żeglugą na jeziorze Bodeńskim c. k. Dyrekcji głównej kolei rządowych austriackich, sprawującemu obowiązki komisarza portowego w c. k. porcie jeziora Bodeńskiego w Bregencyi, porucza się c. k. Starostwu w Bregencyi, które pod względem techniczno-żeglarskim działać ma zawsze w porozumieniu z rzeconym komisarzem portowym.

Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć VII. — Wydana i rozesłana dnia 20. stycznia 1895.

Treść: (№ 14—16.) 14. Rozporządzenie, którem zmieniają się postanowienia wykonawcze o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych. — 15. Obwieszczenie o przystąpieniu osady południowo-australskiej do Traktatu z Wielką Brytanią w przedmiocie opieki nad autorami dzieł literatury i sztuki. — 16. Rozporządzenie o postępowaniu ze względu na clo z winami nadchodzącymi do wprowadzenia z świadectwami pochodzenia z San-Severo i z Barletty.

14.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu z dnia 5. stycznia 1895,

którem zmieniają się postanowienia wykonawcze do §. 10. ustawy z dnia 29. lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35) o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych, zawarte w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 16. września 1885 (Dz. u. p. Nr. 138).

Na miejsce zarządzeń zawartych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 16. września 1885 (Dz. u. p. Nr. 138), wydają się następujące postanowienia:

Ustęp 1 postanowień wykonawczych do §. 10. ustawy z dnia 29. lutego 1880 o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych (Dz. u. p. Nr. 35 i 36), opiewać ma jak następuje:

Stacye kolejowe do ładowania i wyładowywania transportów przezuwaczy i świń wyznaczać ma Władza administracyjna krajowa a to na kolejach, na których ruch utrzymują zarządy prywatne, w porozumieniu z c. k. Inspekcją główną kolei austriackich, na kolejach podlegających c. k. Dyrekcji głównej austriackich kolei państwa, w porozumieniu z tą Dyrekcją ruchu (kierownictwem ruchu) kolei żelaznych, która w danym przypadku jest właściwą.

Podobnie postępować należy przed zamierzonym zwinieciem istniejącej stacyi do ładowania lub wyładowywania.

Władza administracyjna krajowa ma także ustanawiać osoby do oglądania zwierząt.

Bacquehem r. w.

Schönborn r. w.

Falkenhayn r. w.

Wurmbrand r. w.

15.

Obwieszczenie c. k. Prezydenta Ministrów w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości z dnia 6. stycznia 1895,

o przystąpieniu osady południowo-australskiej do Traktatu z Wielką Brytanią w przedmiocie opieki nad autorami dzieł literatury i sztuki.

Odnośnie do obwieszczenia z dnia 30. listopada 1894 (Dz. u. p. Nr. 225) o rozszerzeniu obszaru, na którym Traktat zawarty z Wielką Brytanią w przedmiocie opieki nad autorami dzieł literatury i sztuki ma obowiązywać, podaje się do wiadomości, że stosownie do dalszego uwiadomienia, jakie tutejszy Ambasador królestwa Wielkiej Brytanii uczynił z polecenia swego Rządu, obecnie także osada południowo-australska przystąpiła do rzeczzonego Traktatu (Dz. u. p. Nr. 77 z r. 1894).

Na tej zasadzie postanowienia Traktatu stosować się mają w myśl artykułu IX. tegoż Traktatu także do osady południowo-australskiej.

Windisch-Graetz r. w. Schönborn r. w.

16.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 20. stycznia 1895,

o postępowaniu ze względu na cło z winami nadchodzącymi do wprowadzenia z świadectwami pochodzenia z San-Severo i z Barletty.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi podaje się do wiadomości odnośnie do rozporządzeń ministerjalnych

z dnia 10. sierpnia i z dnia 1. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 125 i 201) o warunkach, pod którymi wino w beczkach z pewnych okolic Włoch może być ekspedyowane za opłatą cła niższego, że przedstawianie świadectw pochodzenia, wystawionych co do takich win w San-Severo i Barlecie nie może być uważane za dostateczne do ekspedywania win za opłatą cła niższego.

Strony winny w każdym z osobna przypadku udowodnić prawdziwość szczegółów podanych w świadectwach a to przedstawieniem korespondencji itp. dotyczących się kupna odnośnych win. Decydowanie w tym względzie należy do Ministerstwa skarbu, do którego c. k. Komory winny niezwłocznie posyłać przedstawione dowody.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Plener r. w. Wurmbrand r. w.

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. stycznia 1895.

Treść: № 17. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Jendrychowego Hradcu do Nowej Bystrycy.

17.

Dokument koncesyjny z dnia 18. grudnia 1894,

na kolej lokalną od Jendrychowego Hradcu do
Nowej Bystrycy.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dal-
macki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodo-
meryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki,
Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński,
Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński,
Bukowiński, Górno- i Dolno-Śląski; Wielki
Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski;
uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu
itd. itd. itd.

Gdy Wydział powiatowy w Nowej Bystrycy
podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na wybu-
dowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej
od Jendrychowego Hradcu do Nowej Bystrycy,
przezo ze względu na powszechną użyteczność tego
przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać
rzeczonemu koncesyonaryuszowi koncesyą niniejszą
na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne

z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jako-
też ustaw z dnia 17. czerwca 1887 (Dz. u. p. Nr. 81)
i z dnia 27. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 198), tudzież
ustawy z dnia 22. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 129),
w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszowi prawo wybudo-
wania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej paro-
wej, która wybudowana być ma jako lokalna wązko-
torowa od stacyi Jendrychów Hradec linii kolei rzą-
dowej Iglawa-Weseli na Indrysz, Rotmirów i Lonoy
do Nowej Bystrycy.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument
koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) Uwolnienie od stępli i należytości od wszel-
kich umów, które przedsiębiorstwo tej kolei
lokalnej zawrze, od podań, które wniesie
i od wszelkich dokumentów, które wystawi,
tudzież od wszelkich wpisów hipotecznych,
które na zasadzie tych umów i dokumentów
będą uskuteczniane, nakoniec od wszelkich
czynności urzędowych i urzędowych wygotowa-
niań do celów poniżej wyrażonych, a miano-
wicie:

1. tyczących się uzyskania kapitału, za-
bezpieczenia odsetek od kapitału i zabezpie-
czenia ruchu, aż do chwili otwarcia ruchu;

2. tyjących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu.

Ulgi te nie mają być stosowane do postępowania sądowego w sprawach spornych;

- b) uwolnienie od stępli i należności od emisji akcji wypuszczonych w celu uzyskania kapitału na pierwsze założenie kolei i jej zaopatrzenie według koncesyi, jakoteż od kwitów tymczasowych i od opłat za przeniesienie własności, jakie powstaną przy wykupie gruntów po upływie pierwszego roku ruchu (lit. a, l. 2), z wyjątkiem należności, które według istniejących ustaw mają być z tego powodu płacone gminom lub innym korporacyom autonomicznym;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony, na lat trzydzieści, licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Kolei, w §. 1 wzmiankowanej, zapewnia Rząd gwarancją czystego dochodu rocznego, który wyrównywać ma sumie potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta i umorzenie pożyczki w celu zgromadzenia kapitału zaciągnąć się mającej w Banku krajowym królestwa czeskiego w sumie imiennej 1.000.000 zł. w. a. papierami, która w przeciągu 76 lat ma być umorzona a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostającą uzupełni Rząd.

Zagwarantowany czysty dochód roczny ustanawia się na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego w sumie maksymalnej 42.162 zł. waluty austriackiej.

§. 4.

Z czystego dochodu rocznego w § 3 zagwarantowanego obracać należy na umorzenie pożyczki która ma być zaciągnięta taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stosownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§. 12) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

Umorzenie pożyczki ma pierwszeństwo przed umorzeniem akcji.

§. 5.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzednim sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę odsetek od pożyczki w terminach płatności, skarb będzie i pierwszej wypłacał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego, jeżeli koncesyonaryusz będzie o to prosił na sześć tygodni przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznem stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusz winien niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocentowymi odsetkami.

Z roszczeniem do zaliczki od Rządu zgłosić się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 6.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancyi, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku takim, spłata przypadających odsetek poprzedzać ma spłatę zaliczek.

Zaliczki lub odsetki, nie wypłacone jeszcze Rządowi w chwili, gdy koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 7.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycją wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadomstwo Bankowi krajowemu królestwa czeskiego od pożyczki płacić się mającym w wysokości $\frac{1}{8}$ od sta każdoczesnej nieumorzonej kwoty pożyczki, jako-

też o podatkach i należnościach, któreby temu Bankowi miały być zwracane.

Od dopłat rządowych przedsiębiorstwo nie ma opłacać podatku dochodowego.

§. 8.

Budowę kolei żelaznej w §. 1ym wzmiankowanej rozpocząć należy jak najrychlej i skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz na żądanie Rządu kaucyą w sumie rzeczywistej 10 000 zł. a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryusza, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 9.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 10.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej trzymać się powinien koncesyonaryusz osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to

za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 11.

Budowa kolei koncesyonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Ministerstwo handlu, pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa handlu i Inspekcji generalnej kolei austriackich a względnie Dyrekcyi głównej kolei rządowych austriackich.

Budowa i dostawy powierzane być mają z bezpośrednim współudziałem Rządu i z warunkami podawanemi pospolicie przy budowie kolei rządowych a to na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu z odpowiednim wpływem Władz państwa wypracowanych.

Roboty budownicze powierzać należy oddzielnie od zbierania kapitału.

Wartość dostaw materiałowych, gruntów odstąpić się mających i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcji zakładowych mają być zapewnione, oceniana będzie według pozycyji kosztorysu, które Rząd ma sprawdzić albo drogą oszacowania sądowego.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do urządzenia potrzebne, nabywane być mają wyłącznie z fabryk krajowych.

Na wyjątek od tego ostatniego postanowienia zezwolić może Ministerstwo handlu tylko w takim razie, gdyby zostało udowodnione, że fabryki krajowe nie mogłyby żądanych przedmiotów dostarczyć pod temi samemi warunkami co do ceny, jakości i czasu dostawy, jakie podają fabryki zagraniczne.

§. 12.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej, do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei lokalnej koncesyonowanej, która wnijść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztu sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty,

którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materiałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami interkalarnymi w okresie budowy rzeczywiście zapłaconemi, ratami amortyzacyjnymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Kontrakt, który w przedmiocie pożyczki ma być zawarty z Bankiem krajowym królestwa czeskiego, statut Spółki jakoteż formularze akcji, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieszczone być musi postanowienie, że wszyscy członkowie Zarządu (Rady nadzorczej, Dyrekcyi) powinni być obywatelami austriackimi i mieć stałą siedzibę w obszarze królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

§. 13.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich, i żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonariusz zobowiązuje się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek

będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonariusza mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonariusza obowiązującymi wtedy, gdy zostaną mu urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesjonariuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonariusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 14.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą odpowiednio postanowienia taryfowe znizone dla transportów wojskowych.

§. 15.

Koncesjonariusz obowiązany jest każdego czasu w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolei koncesjonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne.

§. 16.

Ruch na kolei, na którą daje się niniejszy dokument koncesyjny, w ciągu całego okresu koncesyjnego, będzie utrzymywał Rząd na rachunek koncesjonariusza i koncesjonariusz obowiązany będzie zwracać Zarządowi kolei państwa koszta, jakie przez to utrzymywanie ruchu poniesie a które według okoliczności oznaczone będą w sumie ryczałtowej. Warunki tego utrzymywania ruchu ustanowione będą w osobnym kontrakcie, który w tym względzie Rząd zawrze z koncesjonariuszem.

Dopóki kolej będzie istotnie gwarancją państwa używała, lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacyi towarów i wszelkich przepisów

pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów rządowych, przyczem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Zresztą uregulowanie taryf osobowych i towarowych, tudzież świadczeń na cele publiczne jest i będzie zastrzeżone prawodawstwu i koncesyonaryusz obowiązyany jest poddawać się takiej regulacji.

§. 17

Koncesyonaryusz obowiązyany jest dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przysyłać lub pozwolić przysyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy kolejną współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia. Jednakże współużywanie to o tyle tylko będzie miało miejsce, o ile przez to nie będzie doznawał przeszkody własny regularny obrót na kolei współużywanej.

Do ustanowienia wynagrodzenia, które za to ma być płacone, służyć mają za wskazówkę przepisy dołączone jako załączka C do dokumentu koncesyjnego z dnia 1. stycznia 1886 dla kolei północnej Cesarza Ferdynanda ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa z roku 1886, strona 63.

§. 18.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat 90, licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerwzonego czasu, gdyby określone w §fie 8ym zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu z winy koncesyonaryusza nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 19.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty w myśl postanowień ustępu 1go obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej do zawarowanego oprocentowania i umorzenia pożyczki w Banku krajowym królestwa czeskiego zaciągniętej (§. 3) z doliczeniem raty rocznej potrzebnej do oprocentowania po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i do umorzenia go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas kwota roczna, powyżej oznaczona, uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

3. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, będzie polegało na tem, że w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego płacić się będzie koncesyonaryuszowi kwoty potrzebne do zawarowanego oprocentowania i umorzenia pożyczki aż do zupełności jej spłacenia, w umówionych terminach płatności, natomiast za kapitał akcyjny płacić się będzie dochód średni w myśl ustępu 1go po straceniu tych kwot pozostały a względnie, o ileby zachodził jeden z przypadków w ustępie 2 przewidzianych, sumę roczną tamże wzmiankowaną, a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku z dołu płatnych.

4. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, które stosownie do ustępu 3go mają być płacone, wziąć na siebie spłacenie obligacyj pierwszorzędnych w chwili odkupienia nie umorzonych jeszcze według zatwierdzonego planu amortyzacji i nadto zapłacić kapitał wyrównywający sumie zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które oprócz kwot na programowe oprocentowanie i umorzenie pożyczki według postanowień ustępu 3 mają być półrocznie płacone.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne

od ciężarów a względnie obciążone tylko resztą jeszcze nie spłaconą zaciągniętej pożyczki używane kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesyonaryusz je posiadał i przedsiębiorstwa poboczne koncesyonaryusza, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 20.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesyonaryusz je posiadał i przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w § 19, l. 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 19), zatrzyma koncesyonaryusz na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się mu z rachunku wynikające aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryusza z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 21.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej dyrekcyą Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru lub interesom finansowym skarbu państwa gwarancją dającego; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu

do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

Za nadzor nad przedsiębiorstwem kolejowem, niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz jest obowiązany ze względu na łączący się z tem ciężar czynności płacić skarbowi państwa wynagrodzenie ryczałtowe, którego wysokość oznaczy Rząd ze względem na rozmiary przedsiębiorstwa.

Uwalnia się koncesyonaryusza od przepisanego w §fie 89tym Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania zwiększonych kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 22.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia ośmnastego miesiąca grudnia roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego. Naszego panowania czterdziestego siódmego.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Wurmbrand r. w.
Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 29. stycznia 1895.

Treść: (M. 18—19.) 18. Ustawa o uregulowaniu stosunków Bractwa górniczego c. k. i współgwarackiej Kopalni głównej srebra i ołowiu Karola Boromeusza w Przybramie. — 19. Obwieszczenie o złączeniu król. węgierskiej Komory głównej w Temeswarze z jej Delegacją na dworcu kolejowym „Josefstadt“ w Temeswarze.

18.

Ustawa z dnia 9. stycznia 1895,

o uregulowaniu stosunków Bractwa górniczego c. k. i współgwarackiej Kopalni głównej srebra i ołowiu Karola Boromeusza w Przybramie.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, żeby niedobór, który w istniejącem Bractwie górniczem c. k. i współgwarackiej Kopalni głównej srebra i ołowiu Karola Boromeusza w Przybramie, na podstawie asekuracyjno-technicznych bilansów okazuje się w ubezpieczeniach prowizyj, zawartych aż do przyścia do skutku statutu Bractwa górniczego, stosownie do ustawy z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127), z dnia 30. grudnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 3 z r. 1892) i z dnia 17. września (Dz. u. p. Nr. 178), wygotować się mającego, pokrył dodatkami rocznemi w przeciągu lat 40, poczynając od roku 1896.

Dotatki roczne umieszczać należy w corocznym preliminarzu państwa w etacie Ministerstwa rolnictwa.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi rolnictwa i Memu Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 9. stycznia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Falkenhayn r. w.
Plener r. w.

19.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 18. stycznia 1895,

o złączeniu królewsko węgierskiej Komory głównej w Temeswarze z jej Delegacją na dworcu kolejowym „Josefstadt“ w Temeswarze.

Według doniesienia królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu król. węgierska Komora główna w Temeswarze przeniesiona została od dnia 8. grudnia 1894 na dworzec kolejowy „Josefstadt“ w temże mieście i złączona ze swoją Delegacją tamże aż dotąd istniejącą, w skutek czego od rzonego dnia nastąpiło zwiniecie wzmiankowanej Delegacji Komory głównej, podczas gdy sama Komora główna urzęduje odtąd pod nazwą: „Królewsko węgierska Komora główna I. klasy w Temeswarze na dworcu kolejowym“.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku **niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.**

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1895**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
„ „ 1859 „ 1868 „ . . . 12 „	„ „ 1879 „ 1888 „ . . . 20 „
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . . 2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . . 2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . . 2 zł. 20 c.
„ 1850 „ . . . 5 „ 25 „	„ 1866 „ . . . 2 „ 20 „	„ 1882 „ . . . 3 „ — „
„ 1851 „ . . . 1 „ 30 „	„ 1867 „ . . . 2 „ — „	„ 1883 „ . . . 2 „ 50 „
„ 1852 „ . . . 2 „ 60 „	„ 1868 „ . . . 2 „ — „	„ 1884 „ . . . 2 „ 50 „
„ 1853 „ . . . 3 „ 15 „	„ 1869 „ . . . 3 „ — „	„ 1885 „ . . . 1 „ 80 „
„ 1854 „ . . . 4 „ 20 „	„ 1870 „ . . . 1 „ 40 „	„ 1886 „ . . . 2 „ 30 „
„ 1855 „ . . . 2 „ 35 „	„ 1871 „ . . . 2 „ — „	„ 1887 „ . . . 2 „ 50 „
„ 1856 „ . . . 2 „ 45 „	„ 1872 „ . . . 3 „ 20 „	„ 1888 „ . . . 4 „ 20 „
„ 1857 „ . . . 2 „ 85 „	„ 1873 „ . . . 3 „ 30 „	„ 1889 „ . . . 3 „ — „
„ 1858 „ . . . 2 „ 40 „	„ 1874 „ . . . 2 „ 30 „	„ 1890 „ . . . 2 „ 70 „
„ 1859 „ . . . 2 „ — „	„ 1875 „ . . . 2 „ — „	„ 1891 „ . . . 3 „ — „
„ 1860 „ . . . 1 „ 70 „	„ 1876 „ . . . 1 „ 50 „	„ 1892 „ . . . 5 „ — „
„ 1861 „ . . . 1 „ 50 „	„ 1877 „ . . . 1 „ — „	„ 1893 „ . . . 3 „ — „
„ 1862 „ . . . 1 „ 40 „	„ 1878 „ . . . 2 „ 30 „	„ 1894 „ . . . 3 „ — „
„ 1863 „ . . . 1 „ 40 „	„ 1879 „ . . . 2 „ 30 „	
„ 1864 „ . . . 1 „ 40 „	„ 1880 „ . . . 2 „ 20 „	

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą należności handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie) są całkowicie **niezupełne**, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania zdefektowanych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyj.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 29. stycznia 1895.

Treść: № 20. Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Sejmu krajowego margrabstwa istryjskiego.

20.

Patent cesarski z dnia 26. stycznia 1895,

dotyczący się rozwiązania Sejmu krajowego margrabstwa istryjskiego.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

król węgierski i czeski, dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno- i dolno-śląski, modeński, parmański, piaceni i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu,

Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie; margrabia górno- i dolno-łużycki i istryjski; hrabia na Hohenemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kotorze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy margrabstwa istryjskiego jest rozwiązany i zarządzić należy rozpisanie nowych wyborów do tego Sejmu krajowego.

Dan w naszym stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego szóstego stycznia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.	Falkenhayn r. w.
Weltersheimb r. w.	Bacquehem r. w.
Schönborn r. w.	Wurnbrand r. w.
Madeyski r. w.	Plener r. w.
	Jaworski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XI. — Wydana i rozesłana dnia 1. lutego 1895.

Treść: **№ 21.** Ustawa urządzająca wypoczynek niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych.

21.

Ustawa z dnia 16. stycznia 1895,

urządzająca wypoczynek niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiamy co następuje:

§. 1.

Na miejsce §. 75go ustawy z dnia 8. marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), którą ustawa przemysłowa została zmieniona i uzupełniona, wydają się następujące postanowienia:

Artykuł I.

Wszelka praca przemysłowa ma być w niedzielę zawieszona.

Artykuł II.

Wypoczynek niedzielny rozpoczynać się ma każdej niedzieli najpóźniej o godzinie 6 zrana a to jednocześnie dla wszystkich robotników każdego przedsiębiorstwa i trwać powinien najmniej 24 godziny.

Artykuł III.

Od postanowienia artykułu I. i II. wyjątkują się:

1. Prace około czyszczenia i utrzymania w dobrym stanie lokali przemysłowych i przyrządów warsztatowych podejmowane, od których zależy regularna ciągłość własnego lub cudzego przedsiębior-

stwa a które bez istotnego przerwania ruchu lub bez niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia robotników nie mogą odbywać się w dniach powszednich;

2. potrzebny dozór nad urządzeniami ruchu;

3. prace około spisania inwentarza a to raz na rok;

4. prace nieodwloczne przemijające, które wykonane być muszą albo ze względów publicznych, mianowicie ze względów policyi bezpieczeństwa albo w przypadkach koniecznej potrzeby;

5. prace osobiste przedsiębiorcy przemysłowego, o ile takowe odbywają się bez pomoconika i nie publicznie.

Artykuł IV.

Przemysłowcy, zatrudniający robotników w niedzielę przy pracach tych rodzajów, które w artykule III, 1, 2, 3 i 4 są wzmiankowane, obowiązani są utrzymywać wykaz, w którym odnośnie do każdej z osobna niedzieli zapisywać mają nazwiska zatrudnianych robotników, miejsce i czas ich zatrudnienia, tudzież rodzaj wykonanej pracy. Wykaz ten dawać należy do przejrzenia Władzy przemysłowej i inspektorowi przemysłowemu na żądanie.

Co do prac w artykule III, punkt 3 i 4 wzmiankowanych, przedsiębiorca przemysłowy jest nadto obowiązany uwiadomić o podjęciu takowych, jeszcze przed ich rozpoczęciem Władzę przemysłową. Jeżeli dopiero w niedzielę zajdzie potrzeba rozpoczęcia lub dalszego odbywania takiej pracy, uwiadomienie przesłać należy do Władzy przemysłowej najpóźniej zaraz po jej ukończeniu.

Uwiadomienia te są wolne od stępla.

Oddanie uwiadomienia na c. k. pocztę uważa się za dopełnienie obowiązku uwiadomienia Władzy przemysłowej.

W obu przypadkach Władza przemysłowa ma sprawdzić, czy zachodziły warunki ustawowe do podjęcia tych prac.

Artykuł V.

O ile prace w artykule III pod 1, 2 i 4 wzmiankowane nie pozwalają robotnikom uczęszczać na nabożeństwo przedobiednie, przedsiębiorcy przemysłowi obowiązani są każdemu robotnikowi przy tych pracach zatrudnianemu zostawić następnej niedzieli taki czas wolny, żeby mógł znajdować się na nabożeństwie przedobiedniem.

Jeżeli prace, w artykule III pod 1, 2 i 4 oznaczone, trwają dłużej niż trzy godziny, robotnikom tym dać należy wypoczynek najmniej dwudziestoczterogodzinny bądź następnej niedzieli, bądź też — jeżeli ze względu na bieg przedsiębiorstwa jest to niemożliwe, — w dniu powszednim, albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

Artykuł VI.

Minister handlu mocen jest w porozumieniu z interesowanymi Ministrami dozwolić drogą rozporządzenia pracy przemysłowej także w niedzielę poszczególnym kategoriom przemysłu, w których ze względu na ich rodzaj przerwa ruchu lub odłożenie pewnej pracy jest niemożliwe lub w których ruch w niedzielę jest konieczny ze względu na potrzeby ludności bądź codzienne bądź objawiające się zwłaszcza w niedziele lub ze względu na obrót publiczny.

W gałęziach przemysłu w niustającym ruchu będących, którym praca niedzielna jest dozwolona, ograniczać się ma takowa zawsze do czynności łączących się bezpośrednio z właściwym niustającym ruchem, w innych zaś gałęziach przemysłu, wyjątkowi niniejszego artykułu podlegających, zawsze do prac w rozporządzeniu wyraźnie dozwolonych, podczas gdy wszystkie inne prace, mianowicie przygotowawcze lub wszelkie inne poboczne i pomocnicze mają być zawieszane.

Prace niedzielne, tym rodzajom przemysłu dozwolone i warunki, pod którymi się ich dozwala, mają być uregulowane a względnie przepisane dla wszystkich przedsiębiorstw tego samego rodzaju jednakowo i z uwzględnieniem przepisów artykułu V co do dnia wypoczynku zastępczego.

Odnośne postanowienia zamieścić należy w Porządku robotniczym a według okoliczności wywiesić w stosownem miejscu pracowni w językach w kraju używanych.

Artykuł VII.

O ile w poszczególnych kategoriach przemysłu produkcyjnego, których wykonywanie w niedzielę jest konieczne dla zaspokojenia potrzeb ludności bądź codziennych, bądź objawiających się zwłaszcza w niedzielę, chodzi przeważnie o stosunki miejscowe ze zwyczajów i obyczajów wynikające, interesowane Ministerstwa inogą oznaczenie i ustanowienie potrzebnych wyjątków od przepisane go wypoczynku niedzielne go poruczyć Władzom administracyjnym krajowym.

Odnośne gałęzie przemysłu wymienić należy w rozporządzeniu, które wydane być ma na zasadzie artykułu VI.

Przy ustanawianiu co do tych gałęzi przemysłu wyjątków, które dla poszczególnych gmin lub miejsc mogą być odmienne, uwzględniać należy przepisy artykułu V, tyczące się dnia wypoczynku. Wyjątki ustanawia się po wysłuchaniu odnośnych gmin i stowarzyszeń. Odnośne postanowienia zamieścić także należy w Porządku robotniczym albo według okoliczności wywiesić w stosownem miejscu pracowni w językach w kraju używanych.

Artykuł VIII.

Władze administracyjne krajowe w Galicyi i na Bukowinie upoważnione są dozwalać w swoich obszarach administracyjnych lub częściach onychże pracy niedzielnej w przemyśle produkcyjnym pod tym warunkiem, że odnośni przedsiębiorcy przemysłowi i wszyscy ich pomocnicy dopełniać będą przepisu o zawieszaniu pracy na dwadzieścia cztery godziny regularnie w innym dniu tygodnia stosownie do swego wyznania i że pracy niedzielnej nie będą wykonywali publicznie.

Przemysłowcy, używający pomocników do takiej pracy niedzielnej, obowiązani są utrzymywać wykaz w artykule IV, ustęp 1 wzmiankowany i tenże dawać do przejrzania Władzy przemysłowej, jakoteż inspektorowi przemysłowemu na żądanie.

Artykuł IX.

W przemyśle handlowym praca niedzielna około wykonywania onegoż dozwolona jest najwięcej przez sześć godzin.

Godziny, w ciągu których praca niedzielna jest dozwolona, ustanawiają Władze administracyjne krajowe po wysłuchaniu odnośnych gmin i stowarzyszeń.

Stowarzyszeniom służy prawo podawania do Władzy administracyjnej krajowej za pośrednictwem Władzy przemysłowej I. instancyi wniosków co do ograniczenia pracy niedzielnej dla odnośnego prze-

mysłu, wygotowanych na podstawie uchwały wydanej przez zgromadzenie stowarzyszenia.

Co do pewnych niedziel, w których szczególnie stosunki wymagają rozszerzenia ruchu handlowego, jak np. w czasie świąt Bożego narodzenia, co do dni poświęconych czci patronów krajowych itp., Władze administracyjne krajowe mogą po wysłuchaniu odnośnych gmin i stowarzyszeń pozwolić na powiększenie aż do dziesięciu ilości godzin, w których przemysł handlowy wolno wykonywać. Pozwolenie to a mianowicie w wymiarze aż do dziesięciu godzin ma być udzielone bądź co bądź na niedzielę przed Bożem narodzeniem a gdy wilia wypada w niedzielę, także na ten dzień. Władze administracyjne mogą również ze względu na szczególne stosunki miejscowe, jakoto do sprzedaży przedmiotów nabożeństwa w miejscach odpustowych, tudzież żywności w miejscach wycieczek, w dworcach kolei itp. pozwolić na powiększenie aż do dziesięciu ilości godzin, w ciągu których przemysł handlowy może być wykonywany, bądź co do wszystkich niedziel, bądź co do niedziel pewnych pór roku lub w jakimkolwiek innym okresie czasu.

Władze administracyjne krajowe mogą nakazać w osadach, mających mniej niż 6000 mieszkańców, do których ludność okoliczna schodzi się w niedzielę dla zaspokojenia swoich potrzeb, pozwolić na powiększenie aż do ośmiu ilości godzin, w ciągu których przemysł handlowy może być wykonywany a to bądź co do wszystkich niedziel, bądź co do niedziel pewnych pór roku. Pomocników jednak wolno w tych przedsiębiorstwach handlowych zatrudniać tylko w granicach wymiaru w ustępie 1 oznaczonego.

Ilość godzin, w ciągu których praca niedzielna w przemyśle handlowym jest dozwolona, może być dla rozmaitych gałęzi handlu i dla poszczególnych gmin lub części gmin odmiennie ustanowiona.

W niedziele zostawiać należy robotnikom ze względu na ich wyznaczenie czas potrzebny do uczęszczania na nabożeństwo przedobiednie.

W tych godzinach, w ciągu których praca niedzielna około wykonywania handlu nie jest dozwolona, drzwi wchodowe do lokali przedsiębiorstwa, przeznaczonych do przyjmowania publiczności, powinny być zamknięte.

Artykuł X.

W tych przedsiębiorstwach handlowych, w których służbie pomocniczej nie może być dany wypoczynek niedzielny od godziny 12 w południe bez przerwy aż do rozpoczęcia czynności w dniu następnym trwający, zostawić należy w zamian każdą całą drugą niedzielę wolną, albo, jeżeli to jest nie-

możliwe, wyznaczyć jej na wypoczynek pół dnia powszedniego.

Artykuł XI.

O ile według postanowień artykułu IX wykonywanie przemysłu handlowego ma być w niedzielę zawieszona, także ci przedsiębiorcy przemysłu handlowego, którzy nie zatrudniają robotników, nie powinni wykonywać przemysłu handlowego a względnie nie powinni trzymać otworem drzwi do lokali przemysłowych przeznaczonych do przyjmowania publiczności.

Artykuł XII.

Przepisy dotyczące się wypoczynku niedzielnego w przemyśle handlowym stosują się także do przemysłu produkcyjnego, gdy tenże ma prawo sprzedawania swoich towarów, o ile sprzedaż taka nie jest urządzona osobno na zasadzie artykułu VI, a względnie VII, jakoteż do handlu obnośnego (§. 60 ustawy przemysłowej) i do obrotu targowego.

Artykuł XIII.

Przepisy wydawane przez Władze administracyjne krajowe na zasadzie artykułów VII, VIII i IX mają być komunikowane z końcem każdego ćwierćroczna Ministrowi handlu, który w porozumieniu z innymi Ministrami może zarządzić zmiany w tych przepisach.

Artykuł XIV.

W dniach świątecznych zostawiać należy robotnikom z uwzględnieniem ich wyznaczenia czas potrzebny do uczęszczania na nabożeństwo przedobiednie.

§. 2.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom tak ustawy niniejszej jak i przepisów wykonawczych na podstawie onejże wydanych, karane będą według postanowień karnych ustawy przemysłowej.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej w trzy miesiące po jej ogłoszeniu.

§. 4.

Ministrowi handlu i Ministrowi spraw wewnętrznych poruczam wykonanie ustawy niniejszej w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty.

Budapeszt, dnia 16. stycznia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.

Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

Madeyski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1895**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi 3 zł.

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płaca:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " " 1859 " 1868 " " " 12 " "	" " " 1879 " 1888 " " " 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . .	2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . .	2 zł. 20 c.
" 1850 " . . .	5 " 25 "	" 1866 " . . .	2 " 20 "	" 1882 " . . .	3 " — "
" 1851 " . . .	1 " 30 "	" 1867 " . . .	2 " — "	" 1883 " . . .	2 " 50 "
" 1852 " . . .	2 " 60 "	" 1868 " . . .	2 " — "	" 1884 " . . .	2 " 50 "
" 1853 " . . .	3 " 15 "	" 1869 " . . .	3 " — "	" 1885 " . . .	1 " 80 "
" 1854 " . . .	4 " 20 "	" 1870 " . . .	1 " 40 "	" 1886 " . . .	2 " 30 "
" 1855 " . . .	2 " 35 "	" 1871 " . . .	2 " — "	" 1887 " . . .	2 " 50 "
" 1856 " . . .	2 " 45 "	" 1872 " . . .	3 " 20 "	" 1888 " . . .	4 " 20 "
" 1857 " . . .	2 " 85 "	" 1873 " . . .	3 " 30 "	" 1889 " . . .	3 " — "
" 1858 " . . .	2 " 40 "	" 1874 " . . .	2 " 30 "	" 1890 " . . .	2 " 70 "
" 1859 " . . .	2 " — "	" 1875 " . . .	2 " — "	" 1891 " . . .	3 " — "
" 1860 " . . .	1 " 70 "	" 1876 " . . .	1 " 50 "	" 1892 " . . .	5 " — "
" 1861 " . . .	1 " 50 "	" 1877 " . . .	1 " — "	" 1893 " . . .	3 " — "
" 1862 " . . .	1 " 40 "	" 1878 " . . .	2 " 30 "	" 1894 " . . .	3 " — "
" 1863 " . . .	1 " 40 "	" 1879 " . . .	2 " 30 "		
" 1864 " . . .	1 " 40 "	" 1880 " . . .	2 " 20 "		

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą należycie handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania zdefektowanych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materij.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 7. lutego 1895.

Treść: *M* 22. Obwieszczenie o przeniesieniu na c. k. uprzyw. Kolej północną Cesarza Ferdynanda koncesyi na koleje lokalne z Hulina do Kromieryża, z Kromieryża do Zborowic i z Hulina do Bystricy.

22.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 30. stycznia 1895,

o przeniesieniu na c. k. uprzyw. Kolej północną Cesarza Ferdynanda koncesyi na koleje lokalne z Hulina do Kromieryża, z Kromieryża do Zborowic i z Hulina do Bystricy.

Gdy c. k. uprzyw. Kolej północną Cesarza Ferdynanda, w wykonaniu postanowień §u 9go umowy z dnia 10. stycznia i z dnia 17. lipca 1885, ustawą z dnia 6. września 1885 (Dz. u. p. Nr. 122) zatwierdzonej, nabyła od Spółki kolejowej byłej c. k. uprzyw. Kolei kromieryskiej, wybudowane przez tęż Spółkę i w ruch wdrożone koleje lokalne od Hulina do Kromieryża, od Kromieryża do Zborowic i od Hulina do Bystricy, przeto stosownie do Najwyższego postanowienia z dnia 20. stycznia 1895 prawa i obowiązki koncesyjne byłej c. k. uprzyw. Kolei kromieryskiej co do rzeczonych szlaków kolejowych zostały na c. k. uprzyw. Kolej północną Cesarza Ferdynanda przeniesione i z tego powodu odpowiednio zmienionym stosunkom, określają się na nowo jak następuje:

I.

Koleje lokalne od Hulina do Kromieryża i od Hulina do Bystricy, łącznie ze stacją w Kromieryżu, wcielone zostają na zasadzie postanowień §u 10go umowy powyższej z dnia 10. stycznia i z dnia 17. lipca 1885 do wybudowanej przez c. k. uprzyw.

Kolej północną Cesarza Ferdynanda w myśl §u 2go Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 1. stycznia 1886 (Dz. u. p. Nr. 7) kolei żelaznej od Bielska do Kojetyna (Kolei miejskiej morawsko-śląskiej) jako istotne części składowe publicznego przedsiębiorstwa kolejowego c. k. uprzyw. Kolei północnej Cesarza Ferdynanda w taki sposób, że na obu liniach kolejowych od Hulina do Kromieryża i od Hulina do Bystricy, począwszy od dnia otwarcia ruchu na całej linii Bielsk—Kojetyn, stosowane być mają obowiązujące dla tej ostatniej kolei postanowienia Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 1. stycznia 1886 (Dz. u. p. Nr. 7) z wyjątkiem postanowień §u 4go tegoż dokumentu.

Natomiast z wyjątkiem postanowień Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 30. czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 93) §. 2 i z dnia 26. lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 31) §. 2, dotyczących się uwolnień od podatków, stępli i opłat, które zatrzymują nadal moc obowiązującą, uchylają się zupełnie dla obu przeznaczonych linii kolejowych od tego samego terminu wszystkie inne postanowienia obu tych ostatnich dokumentów koncesyjnych.

II.

1. Z postanowień koncesyjnych a względnie warunków koncesyjnych wydanych dla szlaku kolei lokalnej Kromieryż—Zborowice byłej c. k. uprzyw. Kolei żelaznej kromieryskiej, stosowane być mają nadal jedynie:

a) postanowienia Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 4. sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 106) kolei lokalnej kromierysko-zborowickiej z wyjątkiem postanowienia §. 6; tudzież

- b) postanowienia §u 16. Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 30. czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 93) na Kolej lokalną Kromieryż—Hulin, które stosownie do §u 8go Najwyższego dokumentu koncesyjnego wyżej rzeczzonego, stosować się mają także do Kolei lokalnej kromierysko-zborowickiej, nakoniec
- c) warunki koncesyjne z dnia 24. sierpnia 1881, Część I, punkt 1 aż do 7 włącznie przepisane przez c. k. Ministerstwo handlu dla szlaku Kolei lokalnej kromierysko-zborowickiej.

Natomiast tracą moc swoją postanowienia §. 6. Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 4. sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 106), tudzież postanowienia punktu 8go i 9go Części I i punkta 1 aż do 4 Części II wyżej rzeczonych warunków koncesyjnych z dnia 24. sierpnia 1881, a względnie postanowienia Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 30. czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 93), które stosownie do tychże warunków koncesyjnych, Część II, l. 1 rozciągnięte zostały także na Kolej kromierysko-zborowicką.

Najwyższy dokument koncesyjny z dnia 14. czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 12) na Kolej lokalną Bystrycza—Mezerycze Wołoskie, której postanowienia, zawarte w §§. 8 i 9 miały być także do Kolei lokalnej kromierysko-zborowickiej stosowane, został już na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 1. stycznia 1886 obwieszczeniem Ministerstwa handlu z dnia 4. stycznia 1886 (Dz. u. p. Nr. 8) uchylony.

2. Z uchyleniem postanowień §u 6go Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 4. sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 106), nadaje się c. k. uprzyw. Kolei północnej Cesarza Ferdynanda prawo emitowania obligacyj pierwszorzędných w sumie ogólnej zatwierdzeniu c. k. Rządu podlegającej na pokrycie wydatku, jaki c. k. uprzyw. Kolej północna Cesarza

Ferdynanda ma ponieść w skutek kupna Kolei kromierysko-zborowickiej, tudzież kosztów rozszerzenia budowli lub pomnożenia urządzeń ruchu, gdyby to w przyszłości okazało się potrzebnem.

Pod względem obligacyj pierwszorzędných na tej zasadzie emitować się mających, jak również pod względem warunków doliczenia rzeczonych kosztów do kapitału zakładowego wzmiankowanej linii kolejowej, stosowane być mają odpowiednio postanowienia trzech ostatnich ustępów §u 6go Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 19. marca 1888 (Dz. u. p. Nr. 47) na koleje lokalne c. k. uprzyw. Kolei północnej Cesarza Ferdynanda tamże oznaczone.

3. Na miejsce postanowień Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 30. czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 93) powyżej w punkcie 1 oznaczonych i mocą onegoż uchylonych, tudzież na miejsce oznaczonych w tymże samym punkcie i uchylonych postanowień warunków koncesyjnych z dnia 24. sierpnia 1881, stosowane być mają pod względem transportów wojskowych, tudzież pod względem prawa używania w razie potrzeby rzeczonyj linii przez c. k. Rząd i pod względem prawa c. k. Rządu do czuwania i kontroli nad postanowieniami §§. 7, 20 i 13 wzmiankowanego Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 19. marca 1888 (Dz. u. p. Nr. 47), następnie pod względem nabycia parku jezdnego z fabryk krajowych, jakoteż pod względem ruchu, mianowicie zaś ustanawiania taryf i pod względem świadczeń na cele publiczne, do których przedsiębiorstwo kolejowe jest obowiązane, stosowane być mają postanowienia Części I, punktu 9go i 10go, tudzież Części II warunków koncesyjnych dla kolei lokalnej Bielsk—Wadowice—Kałwarya, będącej przedmiotem Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 4. czerwca 1886 (Dz. u. p. Nr. 102).

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 7. lutego 1895.

Treść: № 23. Rozporządzenie, dotyczące się nadawania upoważnień technikom asekuracyjnym.

23.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych tudzież Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 3. lutego 1895,

tyczące się nadawania upoważnień technikom
asekuracyjnym.

Zaradzając wzrastającej ciągle potrzebie przy-
sporzenia osób wykształconych w zakresie techniki
asekuracyjnej, Ministerstwo spraw wewnętrznych
tudzież Ministerstwo wyznań i oświaty uznają za
stosowne, zanim porządek nauki i egzaminów dla
techników asekuracyjnych zostanie ostatecznie urzą-
dzony, przepisać następujące zasady pod względem
udzielania upoważnień technikom asekuracyjnym.

§. 1.

Uprawnienia do używania tytułu „technika ase-
kuracyjnego urzędownie upoważnionego“ nabywa się
jedynie na mocy dokumentu upoważniającego, który
stosownie do postanowień niżej zamieszczonych wy-
daje Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§. 2.

Upoważnienie w §. 1 wzmiankowane uzyskać
można, z wyjątkiem ustanowionym w §. 6, przez
złożenie z dobrym skutkiem egzaminu przed komisją
egzaminacyjną w Ministerstwie spraw wewnętrznych
utworzoną.

§. 3.

Ażebym być przypuszczonym do złożenia egza-
minu, kandydat winien oprócz obywatelstwa au-
stryackiego, własnowolności i nieskazitelności udo-
wodnić:

1. że skończył szkołę średnią,
2. że uczęszczał na wykłady matematyki wyż-
szej w szkole głównej,
3. że działał praktycznie w zawodzie techni-
czno-asekuracyjnym.

§. 4.

Działanie praktyczne w zawodzie techniczno-
asekuracyjnym (§. 3, l. 3) udowadnia się wiarogo-
dnymi potwierdzeniami, świadczącymi, że kandydat
zajmował się przez odpowiedni przeciąg czasu wy-
konywaniem prac techniczno-asekuracyjnych bądź
samodzielnie, bądź też dla zakładu ubezpieczenia
lub w urzędzie publicznym.

§. 5.

Przedmiotami egzaminu w §. 2 oznaczonego są.

1. Matematyka ogólna.

Wymaga się:

Znajomości arytmetyki ogólnej, rachunku róż-
niczkowego i całkowego, tudzież zasad rachunku
prawdopodobieństwa.

2. Matematyka asekuracyjna i statysty-
ka matematyczna.

Wymaga się:

Znajomości zasad i prawideł matematyki ase-
kuracyjnej i wprawy w stosowaniu tychże do obli-

czania premij i rezerw, układania planów asekuracyjnych, sprawdzania funduszków itp.

Świadomości istotnych zasad statystyki matematycznej, znajomości najważniejszych tablic śmiertelności, inwalidztwa i chorobnych, ich powstania i stosowania w poszczególnych przypadkach.

Znajomości początków buchalterii w szczególności pod względem utrzymywania rachunków i składania rachunków przez zakłady ubezpieczenia.

3. Ustawoznawstwo asekuracyjne i gospodarstwo narodowe.

Wymaga się:

Znajomości ustaw dotyczących się zakładów ubezpieczenia publicznych i prywatnych w Austrii, tudzież najważniejszych przepisów wykonawczych.

Wiadomości z zakresu gospodarstwa narodowego.

§. 6.

Osoby, które czynią zadość warunkom podanym w §. 3 a działaniem swoim naukowym i praktycznym zdołają udowodnić wszechstronne wykształcenie w umiejętnościach będących przedmiotami egzaminu, mogą być uwolnione od zdawania egzaminu w §. 2 wzmiankowanego.

Podobnie osoby, które zdały z dobrym skutkiem egzamin na nauczycieli matematyki i fizyki w gimnazyjach i szkołach realnych lub w uniwersytecie krajowym uzyskały doktorat filozofii, którego głównym przedmiotem jest matematyka, mogą być uwolnione od zdawania egzaminu z przedmiotów oznaczonych w §. 5. l. 1, osoby zaś, które zdały egzamina rządowe z umiejętności prawnych i politycznych lub uzyskały w uniwersytecie krajowym doktorat praw, od zdawania egzaminu z „Gospodarstwa narodowego“, wymienionego w §. 5, l. 3.

Prośby o zupełne lub częściowe uwolnienie od egzaminu posyłać należy do komisji egzaminacyjnej (§. 7), która takowe łącznie ze swoją opinią przekładać ma Ministerstwu spraw wewnętrznych. Decyzją co do prośb o uwolnienie wydaje też Ministerstwo.

§. 7.

Do egzaminowania kandydatów ubiegających się o upoważnienie na techników asekuracyjnych, ustanawia się tymczasowo jedną komisję egzaminacyjną a to w Ministerstwie spraw wewnętrznych w Wiedniu.

Takowa składa się:

1. Z przełożonego departamentu techniczno-asekuracyjnego w Ministerstwie spraw wewnętrznych lub jego zastępcy, który jest jej przewodniczącym.

2. Z trzech komisarzy egzaminacyjnych, z których najmniej dwaj powinni być profesorami przedmiotów zawodowych a względnie docentami w uniwersytecie lub w szkole głównej technicznej.

Komisarzy egzaminacyjnych w ilości, jaka będzie uznana za potrzebną, mianuje na czas oznaczony Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty.

§. 8.

Zgłoszenia się do egzaminu wystosowane być mają do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Kandydaci nie czyniący zadość warunkom w §. 3 oznaczonym, nie będą przypuszczani do egzaminu.

§. 9.

Terminy do składania egzaminu wyznacza przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

§. 10.

Egzamin jest po części piśmienny po części ustny.

Na egzaminie piśmiennym zadać należy kandydatowi zwyczajnie po jednym pytaniu z każdego z trzech przedmiotów egzaminacyjnych (§. 5), tak, żeby mógł odpowiedzieć na wszystkie w jednym dniu w przeciągu zwykłych godzin urzędowych.

Na egzaminie ustnym egzaminować należy najwięcej dwóch kandydatów jednocześnie. Czas trwania egzaminu wymierzyć należy tak, żeby na każdego kandydata wypadła najmniej godzina do egzaminowania.

Zadania i pytania egzaminacyjne piśmienne winna komisja egzaminacyjna zawsze naprzód ułożyć i aż do czasu użycia trzymać w tajemnicy a w tym celu opieczętowane.

Komisji egzaminacyjnej wolno trzymać się tego samego sposobu postępowania także co do ustnego egzaminu.

Zadania i pytania piśmienne otwiera na egzaminie przewodniczący komisji egzaminacyjnej w obecności kandydata.

Zadania i pytania piśmienne opracowywać ma kandydat pod nieustającym dozorem, jeżeli to być może, członka komisji.

Używanie tablic logarytmowych, tablic śmiertelności, inwalidztwa lub jakichkolwiek innych środków pomocniczych może być dozwolone, jeżeli rodzaj zadań tego wymaga.

Używanie środków pomocniczych niedozwolonych lub pomoc innych osób pociąga za sobą natychmiastowe przerwanie egzaminu.

§. 11.

Jak materiał egzaminacyjny rozdzielony być ma między egzaminatorów i jak pod innemi względami postępować się ma na egzaminie, uchwała komisja egzaminacyjna.

Opinią co do wypracowań piśmiennych wydają i odpowiedzi na poszczególne ustne pytania oceniają najprzód odnośni egzaminatorowie zawodow ; uchwałę ostateczną co do ogólnego wyniku każdego z osobna aktu egzaminu wydają wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej, decyduje zaś pod tym względem większość głosów.

W razie równości głosów uchwałę stanowi to wotum, do którego przystąpił przewodniczący.

Uchwała ostateczna wyrażać ma uznanie kandydata albo

za uzdolnionego albo
za nieuzdolnionego.

§. 12.

Spisać należy protokół egzaminu i podać w nim wszystkie przedmioty każdego egzaminu częściowego, orzeczenie egzaminatorów co do każdego z osobna przedmiotu egzaminu, jakoteż uchwałę ostateczną co do ogólnego wyniku wszystkich aktów egzaminu.

§. 13.

Kandydaci uznani za nie uzdolnionych, mogą egzamin ponowić po upływie roku.

Powtórnie ponowić egzamin można tylko za osobnem zezwoleniem Ministerstwa spraw wewnętrznych.

§. 14.

Gdy termin do egzaminu zostanie wyznaczony, kandydat winien do rąk przewodniczącego komisji egzaminacyjnej złożyć takse od egzaminu.

Takowa wynosi 30 zł.

Z kwoty tej dostaje po 7 zł. każdy z czterech członków komisji egzaminacyjnej a 2 zł. daje się woznemu.

Kandydaci ponawiający egzamin mają opłacić ponownie takse od egzaminu.

§. 15.

Komisja egzaminacyjna przesyła protokół, dotyczący się złożonego egzaminu, do Ministerstwa spraw wewnętrznych, które, jeżeli wynik egzaminu był pomyslny, tudzież w takim przypadku, jeżeli kandydat był całkiem od egzaminu uwolniony (§. 6, ustęp 1), wydaje kandydatowi patent uprawniający go do używania tytułu technika asekuracyjnego urzędownie upoważnionego.

§. 16.

Od techników asekuracyjnych urzędownie upoważnionych odebrać ma przysięgę Władza administracyjna krajowa ich siedziby.

§. 17.

Technikom asekuracyjnym urzędownie upoważnionym, którzy za zbrodnię w ogóle, za występek popełniony z chciwości lub przeciw moralności publicznej, albo za takżeż przekroczenie albo za występki w §. 486 kodeksu karnego oznaczony, zostali skazani, może Ministerstwo spraw wewnętrznych odebrać uprawnienie używania nadal tytułu techników asekuracyjnych urzędownie upoważnionych.

§. 18.

Każde nadanie i odebranie upoważnienia ogłosić należy w Gazecie Wiedeńskiej i w gazetach urzędowych krajowych.

§. 19.

Technicy asekuracyjni urzędownie upoważnieni mają prawo używania pieczęci z nazwiskiem i tytułem: „Technik asekuracyjny urzędownie upoważniony“.

Władze mogą używać ich do wykonywania prac techniczno-asekuracyjnych za wynagrodzeniem.

§. 20.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Bacquehem r. w.

Madeyski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 15 lutego 1895.

Treść: № 24. Obwieszczenie o układzie co do przepisów ułatwiających dla wzajemnego obrotu pomiędzy kolejami żelaznymi Austrii i Węgier z jednej a Niemiec z drugiej strony, tyjących się przedmiotów, których przewóz w myśl Umowy międzynarodowej o obrocie towarów na kolejach żelaznych jest wzbroniony lub warunkowo dozwolony.

24.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 15. lutego 1895,

o układzie co do przepisów ułatwiających dla wzajemnego obrotu pomiędzy kolejami żelaznymi Austrii i Węgier z jednej a Niemiec z drugiej strony, tyjących się przedmiotów, których przewóz w myśl Umowy międzynarodowej z d. 14. października 1890 o obrocie towarów na kolejach żelaznych jest wzbroniony lub warunkowo dozwolony.

Obowiązujący obecnie układ pomiędzy Austrią i Węgrami, Niemcami, Holandją i Szwajcaryą, jakoteż Belgią i Luksemburgiem (Dz. u. p. Nr. 25 i 81 z r. 1894), tyjący się przepisów ułatwiających we względzie przedmiotów, których przewóz według Umowy międzynarodowej z dnia 14. października 1890 jest wzbroniony lub tylko warunkowo dozwolony, nie stosowany dotychczas do wzajemnego obrotu między Austrią i Węgrami z jednej a Niemcami z drugiej strony, stosuje się odtąd z następującymi dodatkami także do tego obrotu.

Do A. II.

(§. 1, liczba 3 Postanowień wykonawczych do Umowy międzynarodowej.)

Co się tyczy przewozu zwłok zatrzymuje moc swoją układ pomiędzy Austrią i Węgrami a

Niemcami z dnia 12. marca 1890 (Dz. u. p. Nr. 46) w przedmiocie wzajemnego uznawania paszportów zwłok. Przyjmowane będą do przewozu także na podstawie rewersu przewozowego.

Do B.

(Załączka 1 do postanowień wykonawczych.)

Pod XV a

zamieścić należy:

Kwas siarczany, który był użyty w fabrykach nitrogliceryny, przyjmowany będzie do przewozu tylko w takim razie, jeżeli fabrykant poświadczy w liście przewozowym, że jest zupełnie odsaletrzony. Zresztą stosują się przepisy podane pod XV.

Pod XXXV a

zamieścić należy:

1. Naboje gotowe (to jest przynajmniej materiałem strzelniczym nabite) do broni palnej ręcznej, zawierające albo proch czarny albo inne środki strzelnicze, których przewóz kolejami żelaznymi w Austrii i Węgrzech jest oddzielnie dozwolony, jednak z wyjątkiem nabojów wymienionych pod XXXVI;

2. wyroby pirotechniczne, o ile nie zawierają wytworów, które w myśl §. 1, liczba 4 Postanowień wykonawczych do Umowy międzynarodowej tyjącej się przewozu towarów kolejami żelaznymi

są wykluczone od przewozu (co się tyczy wyrobów pirotechnicznych z mączki prochowej i podobnych mieszanin obacz XXXVIII a co do bengalskich wyrobów szelakowych XLII);

3. lonty z wyjątkiem lontów bezpieczeństwa (co się tyczy tychże obacz IV);

4. nitrocellulozy, jakoto bawełna strzelnicza, wełna kleinowa i papier rozsadzający, o ile zwilżone są wodą najmniej 20 procentową, tudzież naboje z bawełny strzelniczej prasowanej powleczone parafiną, (co się tyczy bawełny strzelniczej prasowanej, zawierającej najmniej 15 procentów wody, co się tyczy bawełny strzelniczej, w formie kosmyków i co się tyczy wełny kleinowej, obydwie zawierających najmniej 35 procentów wody, obacz XXXIX i XL);

5. podpałki rozsadzające jakoto: kapsle rozsadzające i podpałki elektryczne do podkopów, które za potarciem albo elektrycznością działają,

podlegają następującym przepisom:

A.

Pakowanie.

Do 1.

(1) Naboje gotowe do broni palnej ręcznej, z wyjątkiem wymienionych pod XXXVI, pakować trzeba najprzód partjami w pudełkach twardej tekturowych, tak mocno, żeby w tych pudełkach nie mogły się przesuwać. Pojedyncze pudełka z nabojami pakuje się następnie szczelnie jedno obok drugiego i jedno na drugim w pakach drewnianych lub beczkach mocno zrobionych i mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie mogło się wysypywać i które nie mają być opatrzone żelaznami obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury. Do zabijania pak nie wolno używać gwoździ żelaznych.

(2) Naboje znajdujące się w naczyniu mogą ważyć najwięcej 60 *kg*, waga brutto naczynia nie powinna przenosić 90 *kg*.

(3) Naczynia powinny być opatrzone wyraźnym napisem „naboje do broni palnej ręcznej nabite. . .“ wydrukowanym lub szablonym.

Do 2.

(1) Wyroby pirotechniczne pakować należy w pakach drewnianych lub beczkach trwałych,

mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie wysypywać się nie mogło i które nie mają być opatrzone żelaznami obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury. Do zabijania pak nie wolno używać gwoździ żelaznych.

(2) Waga brutto naczynia nie powinna przenosić 90 *kg*.

(3) Naczynia powinny być opatrzone wyraźnym napisem „wyroby pirotechniczne“ wydrukowanym lub szablonym.

Do 3.

(1) Lonty (z wyjątkiem lontów bezpieczeństwa) pakować trzeba mocno w pakach drewnianych lub beczkach trwałych, mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie wysypywać się nie mogło i które nie mają być opatrzone żelaznami obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury. Do zabijania pak nie wolno używać gwoździ żelaznych.

(2) Lonty znajdujące się w naczyniu mogą ważyć najwięcej 60 *kg*, waga brutto naczynia nie powinna przenosić 90 *kg*.

(3) Naczynia powinny być opatrzone wyraźnym napisem „lonty“ wydrukowanym lub szablonym.

Do 4.

(1) Nitrocellulozy, jakoto bawełna strzelnicza, wełna kleinowa i papier rozsadzający — o ile wytwory takie osobnymi przepisami nie są wyłączone od przewozu kolejami żelaznymi — pakować trzeba mocno w pakach drewnianych lub beczkach trwałych, mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie wysypywać się nie mogło i które nie mają być opatrzone żelaznami obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury. Do zabijania pak nie wolno używać gwoździ żelaznych.

(2) Naboje z bawełny strzelniczej prasowanej (mielonej) opatrzone powłoką z parafiny, łączyć należy przed włożeniem ich do naczyń, w pakiety mocno w papier zawinięte.

(3) Naboje te, jakoteż bawełna strzelnicza i inne nitrocellulozy nie powinny być opatrzone

w podpały i nie wolno pakować ich razem z podpałami w tem samym naczyniu lub w tym samym wozie. Bawełnę strzelniczą jakoteż inne nitrocelulozy pakować trzeba zawsze w naczyniach nieprzepuszczających wody.

(4) Waga brutto naczynia napełnionego bawełną strzelniczą lub innemi nitrocelulozami nie powinna przenosić 90 kg, waga brutto naczynia zawierającego naboje z bawełny strzelniczej, 35 kg.

(5) Naczynia opatrzone być powinny napisem wyraźnym wydrukowanym lub szablonowym opiewającym podług tego co zawierają: „bawełna strzelnicza“, lub „naboje z bawełny strzelniczej“ itp.

Do 5.

Podpały rozsadzające, to jest kapsle rozsadzające (Sprengzündhütchen) i podpały do podkopów, pobudzane do działania elektrycznością lub przez potarcie.

a) Kapsle rozsadzające (Sprengzündhütchen).

1. (1) Kapsle rozsadzające pakować należy obok siebie otworem w górę w grubych naczyniach blaszanych, z których każde zawierać ma najwięcej 100 sztuk, w taki sposób, żeby kapsle pojedyncze nawet w razie wstrząszeń nie mogły się poruszać ani suwać.

(2) Miejsce próżne w pojedynczych kapslach i pomiędzy nimi wypełnić należy całkowicie w posyłkach do Niemiec suchemi trocinami lub podobnym materiałem nie zawierającym piasku, o ile urządzenie kapsli, np. zastosowanie osłon wewnętrznych, materiał rozsadzający bezpiecznie zamykających, nie daje rękojmi, że tenże nie odłączy się podczas przewozu. W posyłkach do Austrii i Węgier miejsce próżne w kapslach i pomiędzy nimi należy zostawić niewypełnione, część zaś naczynia która po włożeniu kapsli pozostanie próżna, wypełnia się kawałeczkami suchej bibuły nie zawierającej piasku.

(3) Dno i stronę wewnętrzną wieka naczyń blaszanych obłożyć należy pilśnią lub sukniem, wewnętrzne ściany boczne tychże naczyń kartonem, żeby kapsle nie mogły stykać się bezpośrednio z blachą.

2. (1) Naczynia blaszane tak napełnione należy każde z osobna zawinąć w papier pakowy, przyciskając wieko do wnętrza tak mocno, żeby przy wstrząsaniu nie dawał się słyszeć szelest zdradzający, iż kapsle zbyt wolno są ułożone.

(2) Następnie wkłada się naczynia do paki drewnianej mocno zrobionej, której ściany powinny

mieć najmniej 22 mm grubości lub do grubej skrzyni blaszanej a wkłada się w taki sposób, żeby otwarte końce czołowe kapsli rozsadzających były zwrócone ku wieku paki i żeby między pudełkiem a pudełkiem, tudzież między pudełkami a ścianami paki było jak najmniej miejsc próżnych. Atoli na bocznej powierzchni każdego lub kilku naczyń każdej warstwy, najlepiej przy ścianie paki, dla ułatwienia otwierającemu wypróżnienia paki, zostawić należy takie próżne miejsce, żeby wsuniętemi w nie końcami palców mógł pudełko wygodnie uchwycić.

(3) Próżnią tę, jakoteż wszelkie nie umyślne próżnie w pace należy pozatykać kawałeczkami papieru, słomą, sianem, pakułami lub wełną drzewną, któreto materiały powinny być całkowicie suche, poczem wieko paki, jeżeli takowa jest blaszana, przylutowuje się, jeżeli zaś jest drewniana, przytwierdza się śrubami mosiężnymi lub drewnianymi cyną pobielanymi, do których otwory w wieku i w ścianach paki powinny być wywiercone jeszcze przed napełnieniem paki.

3. (1) Pakę tę, której wieko powinno do znajdującego się w niej materiału tak przylegać, żeby nie mógł się trząść, po przyklejeniu na wieku instrukcyi*) o otwieraniu pak z kapslami rozsadzającymi

*) Uwaga. Wzmiankowana wyżej instrukcyja co do otwierania pak z kapslami rozsadzającymi opiewać ma jak następuje: „Paki z kapslami rozsadzającymi otwierać należy w ten sposób, że najprzód za pomocą śrubczyka wyciąga się z wieka paki zewnętrznej śruby strzegąc się, żeby manipulujący śrubczykiem przez zasilne oparcie się nie wyrócił paki.

Odsłoniwszy wieko paki wewnętrznej, otwiera się z zachowaniem tej samej ostrożności i w taki sam sposób pakę wewnętrzną, poczem tak śrubczyk, jak i śruby nim ze ścian paki wydobyte, należy sprzątnąć. W pace wewnętrznej naokoło jednego lub kilku naczyń blaszanych, kapsle rozsadzające zawierających, w papier owiniętych, najwyższą warstwę tworzących, wyszukać należy miejsce próżne, skrawkami papieru, słomą, sianem lub pakułami utkane.

Wydobyszy ostrożnie z tego próżnego miejsca materiał wypełniający — przyczem przytrzymywać należy naczynia najbliższ leżące, żeby które z nich razem z materiałem wypełniającym nie zostało wyciągnięte, wyjmuje się końcami palców najprzód odsłonięte naczynia a dopiero następnie w miarę potrzeby inne teje warstwy.

W taki sam sposób należy rozpoczynać i skutecznie wydobywanie każdej następnej warstwy naczyń, pomagając sobie zawsze poprzedniem ostrożnem wydobywaniem materiału wypełniającego wszelkie próżnie pomniejsze.

Pojedyncze naczynia blaszane otwierać należy opodal od reszty zapasu kapsli rozsadzających, nim zaś same kapsle rozsadzające zacznie się brać palcami, trzeba najprzód w taki sam sposób pousuwać kawałki bibuły, użyte do wypełnienia próżnych przestrzemi.

Do otwierania pak nie wolno używać żadnego innego narzędzia prócz śrubczyka (Schraubenzieher, Brustleier) i żadne takie narzędzie a nawet taki przedmiot metalowy nie ma znajdować się w pobliżu; w ogóle postępować należy z jak największą ostrożnością i nie wolno używać siły, uderzać ani trącać.“

cemi, wkłada się wiekiem do góry w drugą większą, mocno zrobioną pakę drewnianą, którą się zamyka śrubami mosiężnymi lub drzewnymi cyną pobielonymi a której ściany powinny mieć najmniej 25 mm grubości.

(2) Próżnia między paką wewnętrzną a zwierzchnią wynosić powinna najmniej 30 mm i należy ją wypełnić trocinami, słomą, pakułami, wełną drzewną lub wiorami drewnianymi.

4. Po przytwierdzeniu drugiego wieka, które zabezpieczać powinno nieruchomość paki wewnętrznej, przylepia się także i na tem drugim wieku wzmiankowaną instrukcją i kartkę z napisem: „Kapsle rozsadzające — nie trącać“.

5. Każda paka zawierać może najwięcej 20 kg kapsli rozsadzających. Paki, których waga przenosi 10 kg, powinny być opatrzone antabami lub listwami ułatwiającymi noszenie.

6. List przewozowy każdej posyłki powinien zawierać poświadczenie, jako przepisy powyższe ll. 1 aż do 5 zostały zachowane, wystawione przez posyłającego i przez chemika kolei znanego

b) Podpały elektryczne do podkopów.

1. (1) Podpały elektryczne z krótkimi drutami lub twardą głową pakować należy w grubych naczyniach blaszanych, mogących mieścić w sobie najwięcej po 100 sztuk i trzeba je ustawiać prosto. Naczynia wypełnić należy całkowicie trocinami lub podobnym materiałem.

(2) Zamiast naczyń blaszanych można używać pudełek z grubej twardej tektury. Naczynia wypełnione włożyć należy do skrzyni drewnianej lub grubej blaszanej a tę do zwierzchniej skrzyni drewnianej. Grubość ścian skrzyni drewnianej wewnętrznej wynosić powinna najmniej 22 mm, grubość ścian skrzyni zwierzchniej najmniej 25 mm.

2. (1) Podpały elektryczne na długich drutach guttaperkowych lub taśmach łączyć należy najwięcej po 10 sztuk w pakiety, z których każdy zawierać ma najwięcej 100 podpałów. Palniki leżeć powinny naprzemian to na jednym to na drugim końcu pakietu. Najwięcej po 10 takich pakietów obwija się w gruby papier, obwiązuje się i pakuje w pace drewnianej lub grubej blaszanej, którą wypełnić należy sianem, słomą lub podobnym materiałem. Pakę tę umieszcza się w drugiej zwierzchniej drewnianej, której ściany powinny mieć najmniej 25 mm grubości.

(2) Podpały elektryczne na żerdkach drewnianych pakować należy w pakach drewnianych, których wieko, dno i ściany dłuższe powinny mieć najmniej 12 mm a ściany krótsze najmniej 20 mm grubości i które powinny być o 8 cm dłuższe

niż podpały, a to w taki sposób, żeby w pace mieściło się najwięcej 100 podpałów i żeby przy każdej krótszej ścianie paki połowa podpałów zapomocą drutów bezpiecznie była przymocowana, tak żeby żaden podpał ani drugiego ani ścian nie dotykał i żeby drganie nie mogło nastąpić. Najwięcej po 10 takich pak włożyć należy w zwierzchnią pakę drewnianą.

3. Zresztą stosują się postanowienia powyższe podane pod a) 3—6.

c) Palniki frykcyjne

pakować należy w następujący sposób:

1. Koniec druta pocieralnika każdego palnika frykcyjnego oblepić należy papierem w taki sposób, żeby tenże sięgał poza uszko druta pocieralnika.

2. Palniki frykcyjne układać należy w wiązki zawierające najwięcej po 50 sztuk. Wiązki te owinać należy na końcach głów palników wełną drzewną (wolliną) a po wierzchu papierem, zagięte zaś końce pocieralników włożyć najprzód w osłonę papierową nawiązaną, niezem nie napełnioną a następnie w drugą taką osłonę, napełnioną wełną drzewną. Przytem jednak baczycy należy pilnie na to, żeby w żadnym razie wełna drzewna nie mogła zetknąć się bezpośrednio z drutami pocieralników, iżby przy wyjmowaniu palników lub zdejmowaniu osłony papierowej drut pocieralnika nie zaczepił się lub nie został wyrwany.

3. Kilka wiązek w taki sposób przyrzadzonych wkłada się w pakę pojedynczą, której waga brutto nie powinna przenosić 20 kg.

4. Próżnie w pakach wypełnić należy szczerlnie z jak największą starannością, odpadkami papieru lub wełną drzewną.

5. Ściany paki, której długość ma być zastosowana do długości palników frykcyjnych, powinny mieć najmniej 22 mm grubości i być wolne od szpar i dziur sękowych, dla zapewnienia zaś potrzebnej wytrzymałości powinny być spojone na cynek.

6. Wreszcie na wieku i na ścianach bocznych paki przylepić należy znak ochronny zawierający cechę fabryczną.

B.

Oddawanie.

(1) Nie wolno oddawać i przewozić jak posyłki pośpieszne.

(2) Przyjmując posyłkę, trzeba ile możności mieć wzgląd na to, żeby dalszy przewóz od stacyi pogranicznej mógł odbyć się pociągiem stykającym się bezpośrednio.

(3) Nie wolno przyjmować posyłek do takich stacji i szlaków kolejowych, na których przedmioty wybuchające nie są przewożone. Jeżeli posyłka przeznaczona jest do stacji takiej austriackiej lub węgierskiej kolei albo odnogi, po której pociągi towarowe nie mieszane kursują tylko w miarę możliwości, adresować ją należy do odbiorcy w stacji początkowej tej kolei lub odnogi, który obowiązany jest zabrać posyłkę niezwłocznie z lokalów dworca i mieć dalsze staranie o oddanie jej na nowo, gdy na to ruch pociągów pozwoli.

(4) Listy przewozowe nie powinny wymieniać żadnych innych przedmiotów. Zawarte w nich oznaczenie przedmiotu podkreślić należy czerwonym atramentem. Listy przewozowe powinny oprócz ilości, gatunku, znaków i numerów naczyń podawać także wagę brutto każdego z osobna naczynia a dla nitrocelluloz powinny być wygotowywane oddzielnie.

(5) Takie listy przewozowe nie powinny zawierać dopisku „zostawić na kolei“.

(6) List przewozowy powinien zawierać poświadczenie z podpisem posyłającego, urzędownie (policyjnie lub notaryalnie) uwierzytelnionym, że własności i opakowanie przedmiotów wysyłki czynią zadość obowiązującym przepisom.

(7) Przewoźne opłacić należy przy oddaniu. Posyłki obciążone powiątkami są wyłączane od przewozu. Nie można także deklarować ile zależy na rychłej dostawie.

C.

Wozy.

(1) Do przewożenia wolno używać tylko krytych wozów towarowych opatrzonych elastycznymi aparatami do odpychania i ciągnięcia i stałym bezpiecznym dachem, mającym ściany szczelne i drzwi zamykające się dobrze, zwyczajnie bez przyrządu do hamowania.

(2) Wozów towarowych, w których wnętrzu sterczą gwoździe żelazne, śruby, mutry itp. nie wolno używać do przewożenia.

(3) Drzwi wozu tudzież okna, jeżeli są, powinny być zamknięte i zeszczelnione. Do tego celu nie wolno używać papieru.

(4) Do transportów takich nie wolno używać wozów, u których łoża osiowe zostały niedawno odnowione, ani takich, które mają być wkrótce poddane rewizji w warsztacie.

(5) Towary wybuchające w drodze będące, wolno tylko w razie nieodzownej konieczności przeladować do innego wozu kolejowego. Zarządy kolejowe winny przeto pozawierać ze sobą odpowiednie

umowy, żeby posyłki takie wiezione były w tym samym wozie od stacji wysyłającej aż do stacji przeznaczenia.

D.

Ładowanie.

(1) Naczynia (paki, beczki) pakować należy w wozach kolejowych tak mocno, żeby były zabezpieczone od ocierania się, trzęsienia, uderzania, wywracania lub spadania z górnych warstw. Mianowicie nie wolno beczek stawiać prosto, lecz należy je kłaść równolegle od ścian podłużnych wozu i z pomocą podkładów drewnianych kocami nakrytych od toczenia się zabezpieczyć.

(2) Wozy wolno obciążać tylko aż do dwóch trzecich części ich ładowności. Nadto nie wolno kłaść na sobie więcej warstw jak trzy.

(3) Razem z innymi towarami ładować wolno tylko posyłki nie przenoszące 1000 *kg* a i to tylko wtedy, jeżeli owe inne towary nie są łatwo zapalne i jeżeli nie mają być wyładowane pierwej jak przedmioty wybuchające.

(4) W wozach wiozących bawełnę strzelniczą lub inne nitrocellulozy nie wolno umieszczać zarazem nabojów do broni palnej ręcznej, wyrobów pirotechnicznych, lontów lub podpałów. (Co się tyczy bawełny strzelniczej morderki prasowanej, porównaj XXXIX).

E.

Inne postanowienia.

Zresztą zachowywać należy:

a.

Dla przewozu na kolejach austriackich wszelkie inne postanowienia rozporządzenia c. k. Ministra handlu z dnia 1. sierpnia 1893, Dz. u. p. Nr. 126, dotyczącego się uregulowania przewozu przedmiotów wybuchających kolejami żelaznymi, a mianowicie:

co się tyczy oddawania: §. 8, ustęp 1 i 2 i §. 9, ustęp 1;

co się tyczy wozów: §. 17, ustęp 2 i §. 18;

co się tyczy ładowania: §. 19 i §. 24 w ten sposób, że przy przejściu z Niemiec, kartki błękitno wydrukowane, które wielkimi głoskami podawać mają co posyłka zawiera, przylepiać na stacya po-graniczna;

co się tyczy zestawiania pociągu: §§ 25 aż do 28;

co się tyczy środków ostrożności w dworcach i podczas jazdy §§. 29 aż do 32 i §. 34;

nakoniec co się tyczy wydawania §§. 35, 36 i 37, ten ostatni jednakże w taki sposób, że w razie nieodebrania, posyłka nie będzie w żadnym przypadku zwrócona posyłającemu znajdującemu się za granicą.

b.

Dla przewozu na kolejach węgierskich odpowiednie postanowienia rozporządzenia królewskiego węgierskiego Ministra robót publicznych i komunikacji z dnia 1. sierpnia 1893.

c.

(1) Dla przewozu przedmiotów w postanowieniu wstępnem pod 1, 2, 3, 4 wymienionych na kolejach żelaznych niemieckich wszelkie przepisy zawarte w regulaminie ruchu kolei żelaznych niemieckich, mianowicie w załączce *B*, XXXV *a*.

B. Oddawanie, ustęp 8 i 9.

C. Wozy, ustęp 6.

D. Ładowanie, ustęp 5, 6 i 7.

E. Środki ostrożności na dworcach i podczas jazdy.

F. Przeznaczanie pociągów i umieszczanie w pociągach wozów obciążonych materiałami rozsadzającymi.

G. Asystencya do posyłek z przedmiotami wybuchającymi.

H. Uwiadomianie stacji pośrednich i Zarządów współdziałających w przewozie.

I. Nadejście do stacji przeznaczenia i wydawanie posyłek.

(2) Żądana asystencya dla posyłek do Niemiec idących, ma jednak rozpoczynać się dopiero od stacji pogranicznej.

(3) Do „podpałów rozsadzających itd.“ wymienionych pod 5 w postanowieniu wstępnem nie stosują się przepisy podane pod *B* aż do *I*.

Pod XLII a

zamieścić należy:

Tasiemki podpalnicze i podpałki (amorce) podlegają następującym przepisom:

1. Pakować je należy w pudełkach tekturowych, najwięcej po 100 podpałów — które zawierać mogą ogółem najwięcej 0.75 *g* masy palnej. Z pudełek tych, biorąc ich najwięcej po 12, robić należy rulony a z rulonów, biorąc ich najwięcej po 12, twarde pakiety papierem owinięte.

2. Pakiety wkładać należy do naczyń z grubej blachy żelaznej lub w skrzynię drewnianą bardzo mocną, mających, pierwsze i drugie, najwięcej 1.2 *m*³ pojemności, nie dokładając innych przedmiotów, w taki sposób, aby pomiędzy ścianami naczynia a pakietami był przestwór najmniej na 30 *mm* wypełniony trocinami, słomą, pakułami lub podobnym materiałem i aby pakiety nie mogły się ruszać lub posuwać nawet w razie wstrząśnienia.

3. Na naczyniach prócz tego co zawierają napisać należy wyraźnie kto posyła i z której fabryki.

4. Do każdej posyłki dodane być ma świadectwo napisane przez fabrykanta i znanego koleicownika potwierdzające, że przepisy powyższe 1 aż do 3 zostały zachowane.

Pod XLIV a

zamieścić należy:

Kwas węglowy w postaci gazu i gaz bagienny przyjmowane będą do przewozu tylko w takim razie, jeżeli ich ciśnienie nie przenosi ciśnienia 20 atmosfer i jeżeli są oddane w naczyniach z żelaza szwejsowanego, przetapianego (*Flusseisen*) lub ze stali lanej, które próbowane były urzędownie w przeciągu roku przed oddaniem i wytrzymały bez stałej zmiany formy ciśnienie najmniej półtora raza większe od tego, któremu kwas węglowy lub gaz bagienny przy oddaniu ulega. Każde naczynie powinno być opatrzone otworem, pozwalającym obejrzeć ściany wewnętrzne, klapą bezpieczeństwa, kurkiem do upustu wody, wentylem do napełniania a względnie upustu, jakoteż manometrem i stan jego winien być corocznie urzędownie badany. Na naczyniu, w miejscu łatwo w oczy wpadającym, winien być umieszczony zapisek urzędowy, wyrażający kiedy i pod jakim ciśnieniem naczynie było badane. W liście przewozowym wyrazić należy, że ciśnienie oddanego do przewozu kwasu węglowego lub gazu bagiennego także przy podniesieniu ciepłoty aż do 40 stopni Celsiusa nie może przewyższyc ciśnienia 20 atmosfer. Stacya wysyłająca winna przekonać się o zachowaniu przepisów powyższych a mianowicie przez porównanie stanu manometru z zapiskiem, tyczącym się próby, czy naczynia były badane pod dostatecznie wielkiem ciśnieniem.

XLVI

ma opiewać:

Chlorek metylu przewożony będzie tylko w grubych naczyniach metalowych szczelnie zamkniętych i otwartymi wagonami. W miesiącach kwietniu aż do października włącznie posyłki takie opatrywać ma posyłający osłonami, jeżeli naczynia nie są zapakowane w pakach drewnianych.

Pod XLIX a

zamieścić należy:

Natlenek sodu oddawać należy w grubych puszkach blaszanych z wieczkiem zalutowanem, zapakowanych w grubej skrzyni drewnianej wyłożonej blachą zlutowaną.

Pod L a

umieścić należy:

(1) Natłuszczone opiłki żelazne i stalowe (pochodzące z wiercenia, toczenia itp.) tudzież

pozostałości z redukcji nitrobenzolu z fabryk aniliny, o ile nie są oddane w naczyniach z grubej blachy żelaznej szczelnie zamkniętych, przewożone będą tylko wozami żelaznymi z wiekami, lub pod zamknięciem oponowem.

(2) W liście przewozowym wyrażone być powinno, czy opiłki żelazne i stalowe są natłuszczone lub nie, w przeciwnym bowiem razie uważane będą za natłuszczone.

Układ powyższy nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. kwietnia 1895. Jednocześnie traci moc swoją układ z r. 1892 (Dz. u. p. Nr. 226) łącznie z obu dodatkami z r. 1893 (Dz. u. p. Nr. 43 i 137).

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1895**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " " 1859 " 1868 " " . . . 12 " "	" " " 1879 " 1888 " " . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . . 2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . . 2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . . 2 zł. 20 c.
" 1850 " . . . 5 " 25 "	" 1866 " . . . 2 " 20 "	" 1882 " . . . 3 " — "
" 1851 " . . . 1 " 30 "	" 1867 " . . . 2 " — "	" 1883 " . . . 2 " 50 "
" 1852 " . . . 2 " 60 "	" 1868 " . . . 2 " — "	" 1884 " . . . 2 " 50 "
" 1853 " . . . 3 " 15 "	" 1869 " . . . 3 " — "	" 1885 " . . . 1 " 80 "
" 1854 " . . . 4 " 20 "	" 1870 " . . . 1 " 40 "	" 1886 " . . . 2 " 30 "
" 1855 " . . . 2 " 35 "	" 1871 " . . . 2 " — "	" 1887 " . . . 2 " 50 "
" 1856 " . . . 2 " 45 "	" 1872 " . . . 3 " 20 "	" 1888 " . . . 4 " 20 "
" 1857 " . . . 2 " 85 "	" 1873 " . . . 3 " 30 "	" 1889 " . . . 3 " — "
" 1858 " . . . 2 " 40 "	" 1874 " . . . 2 " 30 "	" 1890 " . . . 2 " 70 "
" 1859 " . . . 2 " — "	" 1875 " . . . 2 " — "	" 1891 " . . . 3 " — "
" 1860 " . . . 1 " 70 "	" 1876 " . . . 1 " 50 "	" 1892 " . . . 5 " — "
" 1861 " . . . 1 " 50 "	" 1877 " . . . 1 " — "	" 1893 " . . . 3 " — "
" 1862 " . . . 1 " 40 "	" 1878 " . . . 2 " 30 "	" 1894 " . . . 3 " — "
" 1863 " . . . 1 " 40 "	" 1879 " . . . 2 " 30 "	
" 1864 " . . . 1 " 40 "	" 1880 " . . . 2 " 20 "	

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą należności handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Pomieważ **wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie** wydania **niemieckiego** i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie)** są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania zdefektowanych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało **zestawianie** podług materyj.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 25. lutego 1895.

Treść: № 25. Obwieszczenie, podające spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890, dotycząca się obrotu towarów na kolejach żelaznych.

25.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 18. lutego 1895,

podające spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa, z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892) dotycząca się obrotu towarów na kolejach żelaznych.

Spis tych kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892) opiewać z uwzględnieniem zmian obwieszczeniami z dnia 3. czerwca 1893 (Dz. u. p. Nr. 87), z dnia 25. marca 1894 (Dz. u. p. Nr. 65) i z dnia 15. sierpnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 180) i z wciągnięciem tych, które później zaszły, jak następuje:

Spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa, dotycząca się obrotu towarów.

Belgia.

A. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy belgijskie.

1. Zarząd kolei rządowych belgijskich.
2. Kolej północna belgijska.
3. Wielka kolej centralna belgijska.
4. Leodyum—Maestricht.

5. Gandawa—Terneuzen.
6. Malin—Terneuzen.
7. Kolej zachodnio-flandryjska.
8. Kolej żelazna chimayska.
9. Gandawa—Eccloo—Bryga.
10. Termonde—St. Mikołaj.
11. Hasselt—Maeseyck.
12. Antwerpia—Gandawa (Waes).

B. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z nieml.

I. Zarządy holenderskie.

13. Linia od granicy belgijsko-holenderskiej pod Achel aż do Leodyum—Vivegnis, Ans (Etat) i Flémalle Grande, eksploatowana przez Spółkę holenderskich kolei państwa.

II. Zarządy niemieckie.

14. Linia od granicy belgijsko-holenderskiej pod Bleyberg aż do Bleyberg eksploatowana przez królewsko pruskie koleje państwa.

III. Zarządy francuskie.

Linie eksploatowane przez Spółkę kolei północnych francuskich od granicy belgijsko-francuskiej:

15. pod Comines aż do Comines.
16. pod Haluin aż do Menin.

IV. Zarządy luksemburskie.

Linie eksploatowane przez Spółkę kolei żelaznej Księcia Henryka od granicy belgijsko-luksemburskiej:

17. pod Pétange aż do Athus.
18. pod Clémency aż do Autel Bas.

Uwaga. Co się tyczy części kolei poza granicami kraju przez zarządy belgijskie eksploatowanych, porównaj:

- Niemcy, ll. 112, 113.
Francya, ll. 15, 16, 17, 18, 19.
Holandya, ll. 12, 13, 14, 15, 16, 17.

Niemcy.

A. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy niemieckie.

I. Koleje żelazne rządowe lub przez Rząd eksploatowane.

1. Koleje państwa w Alzacy i Lotaryngii.
2. Kolej żelazna wojskowa.
3. Koleje żelazne rządowe królewsko pruskie i koleje pruskie prywatne przez Rząd pruski eksploatowane, z wyjątkiem:
 - a) odnogi górno-śląskiej wąsko-torowej.
 4. Koleje żelazne rządowe królewsko bawarskie, z wyjątkiem:
 - b) eksploatowanej przez takowe kolei lokalnej augsburskiej.
5. Koleje żelazne rządowe królewsko saskie i koleje prywatne przez Rząd saski eksploatowane.
6. Koleje rządowe królewsko wirtemburskie.
7. Koleje rządowe Wielkiego księstwa badeńskiego i koleje prywatne badeńskie w administracji rządowej zostające.
8. Kolej żelazna od Meranu do Nekaruz z linią Eberstadt—Pfungstadt.
9. Koleje żelazne Wielkiego księstwa Górnej Hesyi.
10. Kolej żelazna wielko-książęca meklemburska Fryderyka Franciszka, z wyjątkiem:
 - c) kolei żelaznej od Doberan do Heiligendammer.
11. Koleje żelazne rządowe Wielkiego księstwa oldenburskiego, z wyjątkiem:
 - d) kolei żelaznej od Ocholt do Westersted.

II. Koleje żelazne prywatne pod własnym zarządem.

12. Kolej żelazna od Starego Damu do Kołobrzega.
13. Kolej żelazna z Altony do Kaltenkirchen.
14. Kolej żelazna z Arnstadtu do Ictershausen.
15. Kolej miejska i portowa boizenburska.
16. Kolej żelazna brunświcka krajowa.
17. Kolej żelazna nadbregska (Donaeschingen—Furtwangen).
18. Kolej żelazna wrocławsko-warszawska.
19. Kolej żelazna broelhalska.
20. Kolej żelazna krefeldzka.
21. Kolej żelazna kronberska.
22. Kolej żelazna z Damny do Uckro.

23. Kolej żelazna deggendorfsko-metteńska.
24. Kolej żelazna dessawsko-wörlitzka.
25. Kolej żelazna Dortmund — Gronau — Enschede.
26. Kolej wąsko-torowa z Eckernförde do Kappeln.
27. Kolej żelazna z Eisenbergu do Krosna.
28. Kolej żelazna z Eisern do Siegen.
29. Kolej żelazna ermsthalska (Metzingen — Urach).
30. Kolej żelazna z Eutin do Lubeki.
31. Kolej żelazna z Flensburga do Kappeln.
32. Kolej łącząca frankfurcka (Frankfurt nad Menem).
33. Kolej żelazna od Fürth do Zirndorfu i Kaldolzburgu.
34. Kolej żelazna z Georgs do Marienhütte.
35. Kolej żelazna z Gernrode do Harzgerode.
36. Kolej żelazna z Gotteszell do Viechtach.
37. Kolej żelazna od Halberstadt do Blankenburg.
38. Kolej żelazna heska Ludwika.
39. Kolej żelazna od Hohenebra do Ebeleben.
40. Kolej żelazna hoyańska (Hoya—Eystrup).
41. Kolej żelazna od Ilmenau do Grossbreitenbach.
42. Kolej żelazna kerkerbachska.
43. Kolej żelazna Kiel — Eckernförde — Flensburg.
44. Kolej żelazna kirchheimska.
45. Kolej żelazna królewiecko-kranzka.
46. Koleje wąsko-torowe obwodu alteńskiego.
47. Kolej żelazna lubecko-bücheńska i lubecko-hamburska.
48. Kolej żelazna Ludwika (Nürnberg—Fürth).
49. Kolej żelazna Mannheim — Weinheim — Heidelberg—Mannheim.
50. Kolej żelazna z Malborku do Mławki.
51. Kolej meklemburska Fryderyka Wilhelma.
52. Kolej żelazna Meppen — Haselün.
53. Kolej żelazna Monachium—Wolfratzhausen.
54. Kolej żelazna Murnau — Garmisch-Partenkirchen.
55. Kolej żelazna z Nowego Brandenbura do Friedlandu.
56. Kolej żelazna neuhaldenslebeńska.
57. Kolej żelazna Oberdorf—Füssen.
58. Kolej żelazna Ostrowice — Wasserleben.
59. Kolej żelazna Osthofen — Westhofen.
60. Kolej południowa wschodnio-pruska łącznie z koleją Rybaki—Palmnik.
61. Kolej żelazna Paulinenaue—Nowy Rupin.
62. Kolej żelazna Pień—Ilseeder.
63. Koleje żelazne palatynackie.
64. Kolej żelazna priegnicka (Perleberg—Wittstock).
65. Kolej żelazna Reinheim—Reichelsheim.
66. Kolej lokalna Ren—Ettenheimmünster.

67. Kolej żelazna Rhene—Diemelthal (Bredelar—Martenberg).
68. Kolej żelazna Ronsdorf—Müngsten.
69. Kolej żelazna Röthenbach p. L.—Weil.
70. Kolej żelazna rublańska (Wutha—Ruhla).
71. Kolej żelazna nad Saalą.
72. Kolej żelazna Schaftlach—Gmund.
73. Kolej żelazna szleswicko—angielska (Szleswik—Süderbrarup).
74. Kolej żelazna Sonthofen—Obersdorf.
75. Kolej żelazna Sprendlingen—Wöllstein.
76. Kolej żelazna starogrodzko-kostrzyńska, łącznie z gласowsko-berlincheńską.
77. Kolej żelazna Stendal—Tangermünd.
78. Kolej żelazna Warstein—Lippstadt.
79. Kolej żelazna Weimar—Gera.
80. Kolej żelazna Wermelskirchen—Burg.
81. Kolej żelazna werrańska.
82. Kolej żelazna Wittenberge—Perleberg.
83. Kolej żelazna—Worms—Offstein.
84. Kolej żelazna Zell—Todtnau.
85. Kolej żelazna Zschipkau—Finsterwald.

B. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy rosyjskie.

86. Część kolei od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Eydkunami do Eydkun, eksploatowana przez kolej petersbursko-warszawską.
87. Część kolei od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Prostkowem aż do Prostkowa, eksploatowana przez koleje połud.-zachodnie.
88. Część kolei od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Illowem aż do Illowa, eksploatowana przez kolej nadwiślańską.

II. Zarządy austriackie.

89. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Mysłowicami aż do Mysłowic, eksploatowana przez kolej północną Cesarza Ferdynanda.
 90. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Hladkowem aż do Mittelwalde, eksploatowana przez kolej północno-zachodnią austriacką.
 91. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Mittelsteine aż do Mittelsteine, eksploatowana przez Spółkę austriacko-węgierską kolei państwa.
- Części kolei eksploatowane przez kolej łączącą południowo-północno-niemiecką od granicy austriacko-niemieckiej.
92. pod Libawą aż do Libawy.
 93. pod Seidenbergiem aż do Seidenbergu.
 94. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Ebersbach aż do Ebersbach, eksploatowana przez kolej żelazną północną czeską.

Części kolei eksploatowane przez kolej busztiehradzką od granicy austriacko-niemieckiej:

95. pod Reitzenhain aż do Reitzenhainu.
96. pod Klingenthal aż do Klingenthalu.

Części kolei eksploatowane przez c. k. koleje rządowe austriackie od granicy austriacko-niemieckiej:

97. pod Hennersdorfem aż do Ziegenhalsu.
98. pod Mikulowicami aż do Ziegenhalsu.
99. pod Furth w W. aż do Furth w W.
100. pod Passawą aż do Passawy.
101. pod Brumowem aż do Simbachu.
102. pod Lachowem aż do Lindau.

III. Zarządy szwajcarskie.

Części eksploatowane przez kolej północno-wschodnią szwajcarską od granicy szwajcarsko-niemieckiej:

103. pod Konstancją aż do Konstancji.
104. pod Rielasingen aż do Singen.
105. pod Waldshut aż do Waldshut.

IV. Zarządy francuskie.

Części kolei państwa alzacko-lotaryngskich eksploatowane na wspólnie przez kolej wschodnią francuską od granicy francusko-niemieckiej:

106. pod Altmünsterol aż do Altmünsterol.
107. pod Avricourt aż do Niem. Avricourt.
108. pod Chambrey aż do Chambrey.
109. pod Noveant aż do Noveant.
110. pod Amanweiler aż do Amanweiler.
111. pod Fentsch aż do Fentsch.

V. Zarządy belgijskie.

Części kolei eksploatowane przez wielką kolej centralną belgijską od granicy holendersko-niemieckiej:

112. pod Akwizgranem aż do Akwizgranu.
113. pod Dalheimem aż do Dalheimu.

VI. Zarządy holenderskie.

114. Części kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Gennep aż do Wesel, eksploatowana przez kolej północno-brabancko-niemiecką.

115. Część kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Cranenburg aż do Cleve, eksploatowana przez Spółkę kolejową holenderską na wspólnie ze Spółką do ruchu kolei holenderskich rządowych.

116. Część kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Emmerich aż do Emmerich, eksploatowana przez Spółkę do ruchu kolei holenderskich rządowych.

117. Część kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Gronau aż do Gronau, eksploatowana przez Spółkę do ruchu kolei holenderskich rządowych na wspólnie ze Spółką kolejową holenderską.

118. Część kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Gildehaus aż do Salzbürgen, eksploatowana przez Spółkę kolejową holenderską i przez Spółkę do ruchu kolei holenderskich rządowych.

Uwaga. Co się tyczy części kolei poza granicami kraju przez zarządy niemieckie eksploatowanych, porównaj:

Belgia, l. 14.

Francya, ll. 20, 21, 22, 23, 24, 25.

Luksemburg, ll. 2, 3.

Holandya, ll. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

Austria i Węgry, ll. 25 aż do 44 włącznie.

Rosya, ll. 38, 39, 40, 41, 42, 43.

Szwajcarya, ll. 17, 18, 19, 20, 21, 22.

Francya.

A. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy francuskie.

Koleje pierwszorzędne.

1. Kolej północna.
2. Kolej wschodnia łącznie z liniami z Monthermé do Monthermé, z Vrigne-Meuse do Vrigneaux-Bois, z Carignan do Messempre, z Charmes do Rambervillers, z Avricourt do Blamont i do Cirey, z St. Dizier do Vassy, z Vassy do Doulevant-le-Château, eksploatowanymi na rachunek koncesyonaryuszów.
3. Kolej zachodnia.
4. Kolej parysko-lyońska do morza Śródziemnego, łącznie z linią do starego portu marsylijskiego i linią od Arles do St. Louis, eksploatowanymi na rachunek koncesyonaryuszów.
5. Kolej orleańska łącznie z liniami lokalnymi nad Sarthą.
6. Kolej południowa.
7. Koleje państwa łącznie z liniami lokalnymi od Ligré Rivière do Richelieu i od Barbezieux do Châteauneuf, eksploatowanymi na rachunek koncesyonaryuszów.
8. Obie koleje obwodowe paryskie, łącznie z linią strategiczną od Valenton do Massy-Palaiseau.
9. Linie Spółki kolei departamentowych.
10. Linie Spółki kolejowej od Somin do Anzin i aż do granicy belgijskiej.
11. Linie Spółki Medoc.

Linie lokalnego znaczenia.

12. Spółki kolei departamentowych.
13. Kolei od Martieux do Châtilon-sur-Chalauronne.
14. Od Kastelnau do Margaux i od Pauillac do Port des Pilotes (Spółka Medoc).

B. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy belgijskie.

Części kolei eksploatowane przez Wielką koleją centralną belgijską od granicy belgijsko-francuskiej:

15. pod Treignes aż do Vireux.

16. pod Doissche aż do Givet.

17. Część kolei od granicy francusko-belgijskiej pod Heer-Agimynt aż do Givet, eksploatowana przez Spółkę kolei północnej belgijskiej.

18. Część kolei od granicy francusko-belgijskiej pod Abeele aż do Hazebrouck, eksploatowana przez Spółkę belgijską kolei we Flandryi zachodniej.

19. Część kolei od granicy francusko-belgijskiej pod Momignies aż do Anor, eksploatowana przez Spółkę belgijską kolei chimayskiej.

II. Zarządy niemieckie.

Części kolei żelaznej wschodniej francuskiej, eksploatowane na wspólnie z kolejami państwa w Alzacyi i Lotaryngii, od granicy francusko-niemieckiej:

20. pod Altminsterol aż do Petit-Croix.

21. pod Deutsch-Avicourt aż do Igney-Avicourt.

22. pod Chambrey aż do Moncel.

23. pod Novéant aż do Pagny-sur-Moselle.

24. pod Amanweiler aż do Batilly.

25. pod Fentsch (Fontoi) aż do Audun-le-Roman.

III. Zarządy szwajcarskie.

Części kolei eksploatowane przez Spółkę koleją jurajsko-simplońską, od granicy francusko-szwajcarskiej:

26. pod Delle aż do Delle.

27. pod Vallorbes aż do Pontarlier.

28. pod Verrières aż do Pontarlier.

IV. Zarządy włoskie.

Części kolei eksploatowane przez Spółkę włoską kolei nad morzem Śródziemnym od granicy włosko-francuskiej pod Modane aż do Modane.

Uwaga. Co się tyczy części kolei poza granicami kraju przez zarządy francuskie eksploatowanych, porównaj:

Belgia, ll. 15, 16.

Niemcy, ll. 106, 107, 108, 109, 110, 111.

Włochy, l. 6.

Szwajcarya, ll. 23, 24, 25, 26.

Włochy.

A. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy włoskie.

1. Wszystkie linie eksploatowane przez Spółkę sieci nad morzem Śródziemnym.

2. Wszystkie linie eksploatowane przez Spółkę sieci nad Adryatykiem.

3. Wszystkie linie eksploatowane przez Spółkę sieci sycylijskich łącznie z linią przez cieśninę mesyńską.

4. Linie eksploatowane przez Spółkę *Società Veneta per Imprese e Costruzioni pubbliche*, z siedzibą w Padwie:

- a) Padwa—Bassano,
- b) Vicenza—Treviso,
- c) Vicenza—Schio,
- d) Cividale—Portogruaro,
- e) Parma—Suzzara,
- f) Bologna S. V.—Portomaggiore,
- g) Budrio—Massalombarda,
- h) Arezzo—Stia i
- i) Conegliano—Vittorio.

5. Koleje północne medyolańskie w Medyolanie, a mianowicie:

- k) Medyolan—Bovisa—Erba z odnogami od Bovisy do Medyolanu—Librery i od S. Pietro do Comnago,
- l) Medyolan—Bovisa—Saronno,
- m) Saronno—Malnate—Varese—Laveno,
- n) Como—Camerlata—Grandate—Malnate z odnogą od Camerlata do Albate—Camerlata,
- o) Novara—Busto Arsizio—Saronno—Seregno i
- p) Saronno—Grandate.

B. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy francuskie.

6. Części kolei od granicy francusko-włoskiej pod Ventimiglia aż do Ventimiglia, eksploatowane przez kolej francuską parysko-lyońską do morza Śródziemnego.

II. Zarządy szwajcarskie.

7. Część kolei od granicy włosko-szwajcarskiej pod Pino aż do Luino, eksploatowana przez kolej gotthardzką.

III. Zarządy austriackie.

8. Część kolei od granicy włosko-austriackiej pod Pontaflem aż do Ponteby, eksploatowana na wspólnie z c. k. austriackimi kolejami państwa ku Włochom prowadzącymi.

Uwaga. Co się tyczy części kolei poza granicami kraju przez zarządy włoskie eksploatowanych, porównaj:

- Francya, l. 29.
- Austria i Węgry, ll. 22, 23, 24.
- Szwajcaria, l. 27.

Luksemburg.

A. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy luksemburskie.

1. Kolej księcia Henryka łącznie z linią od Wasserbillig do Grevenmacher.

B. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy niemieckie.

2. Linie kolei luksemburskiej Wilhelma, eksploatowane przez koleje państwa w Alzacji i Lotaryngii.

3. Część kolei od granicy niemiecko-luksemburskiej pod Ulflingen aż do Ulflingen, eksploatowana przez koleje rządowe królewsko pruskie.

Uwaga. Co się tyczy części kolei poza granicami kraju przez zarządy luksemburskie eksploatowanych, porównaj:

Belgia, ll. 17, 18.

Holandya.

A. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy holenderskie.

1. Spółka eksploatacji holenderskich kolei państwa.

2. Spółka holenderska kolei żelaznej.

3. Spółka holenderska kolei żelaznej centralnej.

4. Spółka kolei żelaznej północno-brabancko-niemieckiej.

B. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy niemieckie.

5. Część kolei od granicy niemiecko-holenderskiej pod Neuschanz aż do Neuschanz, eksploatowana przez koleje rządowe Wielkiego księstwa oldenburskiego.

Części kolei eksploatowane przez koleje rządowe królewsko pruskie, od granicy niemiecko-holenderskiej.

6. pod Borken do Winterswyk.

7. pod Bocholt do Winterswyk.

8. pod Elten do Zevenaar.

9. pod Straelen do Venloo.

10. pod Kaldenkirchen do Venloo.

11. pod Dahlheim do Vlodrop.

II. Zarządy belgijskie.

Części kolei eksploatowane przez Wielką koleją centralną belgijską:

12. Od granicy belgijsko-holenderskiej pod Hamont aż do granicy holendersko-niemieckiej pod Dahlheim.

13. Od granicy belgijsko-holenderskiej pod Lanaeken aż do granicy holendersko-niemieckiej pod Akwizgramem.

14. Od granicy belgijsko-holenderskiej pod Weelde-Merxplas do Tilbourg.

15. Część kolei od granicy belgijsko-holenderskiej pod Visé do Maestrichtu, eksploatowana przez kolej Leodyum-Maestricht.

16. Część kolei od granicy belgijsko-holenderskiej pod La Clinge aż do Terneuzen, eksploatowana przez Spółkę kolei żelaznej Malin-Terneuzen.

17. Część kolei od granicy belgijsko-holenderskiej pod Selzaete aż do Terneuzen, eksploatowana przez Spółkę kolei Gandawa Terneuzen.

Uwaga. Co się tyczy części kolei poza granicami kraju przez zarządy holenderskie eksploatowanych, porównaj:

Belgia, l. 13.

Niemcy, ll. 114, 115, 116, 117, 118.

Austria i Węgry.

I. Królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa.

(Łącznie z Liechtensteinem.)

A. Wszystkie koleje eksploatowane przez wymienione poniżej zarządy i Spółki z siedzibami w Austrii i Węgrzech.

1. C. k. Dyrekcya generalna kolei rządowych austriackich, łącznie z częścią linii z Feldkirchu do Buchs na obszarze księstwa Liechtenstein a z wyłączeniem:

kolei rządowej dalmatyńskiej:

a) od Spletu na Sivzricz do Kninu,

b) od Perkowic na Sliwno do Szebeniku, tudzież kolei lokalnych kołomyjskich:

c) z Kołomyi do Słobody rungurskiej z odnogą,

d) z Nadworniańskiego przedmieścia do Szeparowce-Kniaźdworu,

e) kolei lokalnej wązko-torowej Unzmarkt—Mautendorf (kolei nadmurańskiej), nakoniec odnóg:

f) od Podłęża do Niepołomic,

g) od Wamy do Rus. Moldawicy i

h) od Lititz do Nürschan.

2. Kolej uściecko-cieplicka.

3. Koleje handlowe czeskie.

4. Kolej północna czeska.

5. Kolej bożeńsko-merańska.

6. Kolej busztiehradzka.

7. Kolej północna Cesarza Ferdynanda.

8. Kolej koszycko-bogumińska (część austriacka).

9. Kolej w dolinie Kremży.

10. Kolej lokalna Mori—Arco—Riva nad jeziorem Garda.

11. Kolej nowoiczyńska lokalna.

12. Kolej północno-zachodnia austriacka.

13. Spółka austriacko-węgierska kolei państwa (linie austriackie).

13 a. Kolej lokalna Przywóz—Morawska Ostrawa—Witkowice.

14. Spółka salzburska kolejowa i tramwajowa.

15. Kolej lokalna w Dobrach kameralnych solnych.

16. Spółka kolei południowej (linie austriackie), z wyłączeniem kolei lokalnych wązko-torowych:

i) Mödling—Hinterbrühl pod Wiedniem (elektrycznej),

k) Preding—Wieselsdorf—Stainz,

l) Pöltschach—Gonobitz,

m) Kapfenberg—Seebach—Au.

17. Kolej łącząca południowo-północna niemiecka.

18. Kolej lokalna od Staudingu do Strambergu.

19. Część c. k. kolei państwa stryjsko-węgierskiej pod Beskidem między Ławocznem a granicą węgierską, eksploatowana przez węgierskie koleje państwa.

20. Kolej wiedeńsko-aspangska.

21. Kolej łącząca wiedeńska.

B. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy włoskie.

Części kolei eksploatowane przez Spółkę włoską kolei nad Adryatykiem od granicy austriacko-włoskiej:

22. pod Korminem aż do Kormina.

23. pod Pontebą aż do Pontafła w kierunku z Włoch.

24. pod Peri aż do Ala.

II. Zarządy niemieckie.

Części kolei eksploatowane przez zarządy kolei rządowych królewsko-bawarskich od granicy niemiecko-austriackiej:

25. pod Kiefersfelden do Kufsteinu.

26. pod Salzburgiem do Salzburga.

27. pod Waldsassen do Chebu.

28. pod Schirndingen do Chebu.

29. pod Aszem do Chebu.

Części kolei eksploatowane przez koleje rządowe królewsko-saskie od granicy niemiecko-austriackiej:

30. pod Brambachem do Chebu.

31. pod Bärensteinem do Weypert.

32. pod Moldawą do Moldawy.

33. pod Schöna do Podmokiel.

34. pod Schöna do Djezyna.

35. pod Neusalz-Spremberg aż do granicy austriacko-niemieckiej pod Taubenheim.

36. pod Starym i Nowym Gersdorfem aż do granicy austriacko-niemieckiej pod Ebersbachem.

37. pod Seifhennersdorf aż do Warnsdorfu.

38. pod Wielką Szenawą aż do Warnsdorfu.

39. pod Żytawą do Liberca.

Części kolei eksploatowane przez koleje rządowe królewsko pruskie od granicy niemiecko-austriackiej:

40. pod Neusorge do Halbstadtu.

41. pod Karniowem do Karniowa.

42. pod Boguminem do Bogumina.

43. pod Goczalkowicami do Dziedzic.

44. pod Nowym Berunem do Oświęcima.

III. Zarządy rosyjskie.

Części kolei eksploatowane przez koleje rosyjskie południowo-zachodnie w kierunku z Rosyi, od granicy rosyjsko-austriackiej:

45. pod Radziwiłłowem do Brodów.

46. pod Wołoczyskami do Podwołoczysk.

47. aż do Nowosielicy austriackiej.

Uwaga. Co się tyczy części kolei poza granicami kraju przez zarządy austriackie eksploatowanych, porównaj:

Niemcy, ll. 89 aż do 102 włącznie.

Włochy, l. 8.

Rosya, ll. 44, 45, 46, 47.

Szwajcarya, ll. 15, 16.

II. Węgry.

Wszystkie linie eksploatowane przez wymienione poniżej zarządy kolejowe i Spółki mające siedzibę w Austrii lub w Węgrzech.

1. Koleje rządowe węgierskie z wyjątkiem linii: wąsko-torowej Strygonia — Brzeźnica — Szczawnica węgierska, wąsko-torowej lokalnej Soroksar — Św. Wawrzyniec, normalno-torowej taraczańskiej; natomiast łącznie z następującymi liniami eksploatowanymi przez Zarząd kolei rządowych:

a) od granicy rumuńskiej aż do Predealu,

b) od granicy pod Zemuniem aż do Belgradu,

c) od Brodu aż do Bosna-Brodu,

d) koleją lokalną Bekes — Feldwar — Bekes,

e) " " Debreczyn — Hajdunánás,

f) " " Wielki Warasdyn — Belenyés — Vaskoh,

g) " " Puszt-Tenyö — Kun-St. Marton,

h) " " Kun-St. Marton — Szentes,

i) koleją lokalną Ujszasz — Jasz-Apáti,

j) " " Mezö-Tur — Turkeve,

k) " " Zagorica (Csaktonya) — Zagráb,

l) " " Vinkovce — Beeka,

m) " " Morycki Nowytarg — Szasz-Regen,

n) " " matrzańska,

o) koleją żelazną Banreve — Ozdi,

p) kolejami lokalnymi biharskimi,

q) koleją lokalną Hejasfalva — Szekelyudvarhely,

r) " " Maros Ludas — Bystryca,

s) " " Ruma — Vrdnik,

t) " " Subotyce — Pinkafö,

u) " " Szatmar — Nagy-Bania,

v) " " szilagysagska,

w) " " Nyiregyhaza — Mátészalka,

x) " " z Budapesztu do Lajosmizse,

y) " " Kisujszallas — Dévaványa — Gyoma,

z) kolejami lokalnymi w Bacs Bodrog,

a¹⁾ koleją żelazną Pecs — Barcs,

b¹⁾ koleją lokalną Strygonia — Almas — Füsito,

c¹⁾ kolejami lokalnymi z tamtej strony Dunaju,

d¹⁾ koleją lokalną Koszyce — Torna,

e¹⁾ " " Debreczyn — Füzes-Abony —

Ohat — Polgar,

f¹⁾ " " komitatu bekeskiego,

g¹⁾ " " Marmaros — Szigetkamara — Nagy-Bocsko — Kis-Bocsko i Szigetkamara — Szlatina,

h¹⁾ linią Sybin — Felek kolei lokalnej Sybin — Jar Czerwonej Wieży,

i¹⁾ koleją lokalną Felek — Fogaras,

j¹⁾ " " Braszow — Háromszék,

k¹⁾ " " Somogy-Szobb — Barcs,

l¹⁾ " " Warasdyn — Golubowec,

m¹⁾ " " W. Kikinda — W. Beeskerek,

n¹⁾ " " torontalską,

o¹⁾ " " Szentes — Hódmezövásárhely,

p¹⁾ " " Balaton-St. György — Somogy-Szob,

q¹⁾ " " Zsebely — Csakovar,

r¹⁾ " " nadmarańską,

s¹⁾ " " Bekes — Csanad,

t¹⁾ " " Hidegkut — Gyöng-Tamasi,

u¹⁾ " " sławońską,

v¹⁾ " " w dolinie Csenek,

w¹⁾ " " Bystrzyca — Zwolen — Brezó,

x¹⁾ " " Piski — Vajda-Hunyad,

y¹⁾ " " Petroseny — Livazeny — Lupeny,

z¹⁾ " " Kaposvár-Mocsolad,

a²⁾ " " Sybin — Nagy-Disznod,

b²⁾ " " Kreutz — Belovar,

c²⁾ " " nadżytwiańską,

d²⁾ " " Debreczyn — Derecske — Nagy-Leta,

e²⁾ " " Subotyca — Rum,

f²⁾ " " Versecz — Kubin.

2. Spółka kolei południowej (linie węgierskie), łącznie z następującymi kolejami lokalnymi przez nią eksploatowanymi:

- a) Kisek—Subotyeec,
- b) Barcs—Pakracz.

3. C. k. uprzyw. Kolej koszycko-bogumińska (linie węgierskie), łącznie z eksploatowaną przez nią linią Bzacza—Zwardon kolei królewsko węgierskich rządowych; tudzież z linią Margeczan—Hnilec kolei lokalnej w dolinie Hnilec, atoli z wyłączeniem części wązko-torowej Hnilec—Smolnik tejże linii a wreszcie z kolejami lokalnymi:

- a) koleją lokalną w dolinie Lewoczy,
- b) " " w dolinie Popradu,
- c) " " Kesmark—Szepesbela,
- d) " " Szepesbela—Podolin i
- e) " " Szepes—Varalja.

4. Spółka kolei żelaznej Jaworzyn—Szopron—Ebenfurth, łącznie z eksploatowaną przez nią częścią od granicy kraju do Ebenfurthu kolei Wiedeń—Pottendorf—Wiener-Neustadt, eksploatowanej przez Spółkę kolei południowej.

5. Połączona kolej żelazna aradzka i csanadzka.

6. Kolej żelazna w dolinie Szamoszy.

7. Kolej lokalna Keszthely—Balaton—St. György.

8. Część kolei Hodonin—Holicz leżąca na terytorium węgierskiem.

9. Kolej żelazna Muhacz—Pięć Kościołów.

10. Kolej lokalna wązko-torowa Nagy-Karoly—Somkut.

11. Kolej lokalna Preszów—Bardyów.

III. Obszar zajęty.

1. c. i k. kolej wojskowa banialucko-doberlińska.

2. c. i k. kolej nadbośniańska.

Rosya.

A. Koleje i części kolei eksploatowane przez Rząd.

1. Kolej mikołajowska.
2. Odnoga do portu (odnoga kolei mikołajowskiej).
3. Kolej żelazna nowotorszocka.
4. Kolej żelazna petersbursko-warszawska.
5. Kolej żelazna bałtycka (z wyłączeniem sekcji II), tudzież koleje żelazne pskowsko—rygska i rygsko—tuckumska.
6. Kolej rygsko—orelska (utworzona z kolei dźwińsko—witebskiej, orelsko—witebskiej, rygsko—dźwińskiej i mitawsko—bolderańskiej).
7. Kolej moskiewsko—kurska, moskiewsko—niżnonowogrodzka i muromska (eksploatowane przez Rząd pod wspólnym zarządem).

8. Kolej żelazna sysrańsko—wiazemska.

9. Kolej żelazna Katarzyny.

10. Koleje południowo-zachodnie.

14. Kolej żelazna libawsko—romeńska.

15. Kolej żelazna warszawsko—terespolska.

16. Kolej żelazna charkowo—mikołajewska.

17. Kolej żelazna kursko—charkowo—azowska.

18. Kolej żelazna łozowo—sebastopolska i djankolsko—teodozyjska.

19. Koleje żelazne samarsko—złotouska i orenburska.

20. Koleje poleskie.

B. Koleje i części kolei eksploatowane przez zarządy prywatne.

21. Kolej rybińsko—bołogowska.

22. Kolej szujsko—iwanowska.

23. Kolej moskiewsko—jarosławelska.

24. Kolej moskiewsko—brzeska.

25. Kolej moskiewsko—kazańska.

26. Kolej rizańsko—uralska.

27. Koleje południowo-wschodnie.

28. Kolej warszawsko—wiedeńska.

29. Kolej łódzka.

30. Kolej żelazna kijowsko—woroneska.

32. Kolej nadwiślańska.

33. Kolej iwangrodzko—dąbrowska.

34. Kolej władykaukazka.

35. Kolej fastowska.

36. Kolej żelazna nowogrodzka wązko-torowa.

37. Kolej jarosławelsko—wołodzka.

(Numera 11, 12, 13 i 31 pozostają wolne.)

C. Części kolei eksploatowane przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy niemieckie.

Części kolei eksploatowane przez koleje żelazne rządowe królewsko pruskie od granicy niemiecko-rosyjskiej:

38. pod Eydkunami do Wierzbołowa,

39. pod Ołoczynem do Aleksandrowa.

40. pod Szopińcami do Sosnowic (linia dawniej kolei nadodrzańskiej na prawym brzegu).

41. pod Szopińcami do Sosnowic (linia dawniej kolei górnośląskiej).

42. Część kolei od granicy niemiecko-rosyjskiej pod Prostkowem aż do Grajewa, eksploatowana przez Spółkę kolei południowej w Prusach wschodnich.

43. Część Kolei od granicy niemiecko-rosyjskiej pod Ilowem aż do Mławy, eksploatowana przez Spółkę kolei z Malborku do Mławki.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozesłana dnia 25. lutego 1895.

Treść: (№ 26—28.) 26. Ustawa, podająca przepisy o wysprzedażach. — 27. Obwieszczenie o uzupełnieniu §. 45, punkt 3 Części I. przepisów dotyczących się służby wojskowej. — 28. Obwieszczenie o przeniesieniu król. węgierskiej Komory pomocniczej bodzańskiej do Krasnej.

26.

Ustawa z dnia 16. stycznia 1895,

podająca przepisy o wysprzedażach.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Wysprzedaże publiczne obwieszczeniami zapowiadane, mające na celu spiesniejsze drogą drobnej sprzedaży zbycie towarów lub innych nieruchomości, do pewnego przedsiębiorstwa przemysłowego należących, urządzać można tylko za pozwoleniem Władzy przemysłowej.

§. 2.

Ubiegający się o takie pozwolenie, winien wystosować do Władzy przemysłowej tego miejsca, w którym wysprzedaż ma się odbywać, podanie na piśmie i zamieścić w niem następujące szczegóły:

1. Ilość i rodzaj towarów, które mają być sprzedawane;

2. oznaczenie dokładne lokalu wysprzedaży;

3. w ciągu jakiego okresu wysprzedaż ma się odbyć;

4. osoby, których własnością są towary lub inne ruchomości na sprzedaż przeznaczone; tudzież osoby, mające wysprzedaż przywieść do skutku (np. przedsiębiorca przemysłowy, jego subjecki, zawiadowca itp.);

5. z jakich przyczyn wysprzedaż ma się odbyć, jakoto z powodu śmierci przedsiębiorcy przemysłowego,

wego, zwinienia przedsiębiorstwa przemysłowego, przejścia przedsiębiorstwa na innego posiadacza, przesiedlenia przedsiębiorstwa, z powodu wypadków żywiołowych itp.

§. 3.

Władza przemysłowa wydać ma decyzją po wysłuchaniu Izby handlowo-przemysłowej i Stowarzyszenia, do którego ubiegający się należy.

Opinie ich rozciągać się mają także na rzetelność szczegółów w myśl §. 2, punkt 5 przez ubiegającego się podanych.

Do wydania tych opinii wyznacza Władza przemysłowa termin nie dłuższy nad dni 14, orzeka zaś po nadejściu opinii lub po bezskutecznym upływie terminu, najpóźniej w przeciągu dni 30.

O każdym pozwoleniu do wysprzedaży uwiadomić należy Władzę wymiaru podatków I. instancyi.

§. 4.

Władza przemysłowa pierwszej instancyi może dać pozwolenie do wysprzedaży na okres najwięcej trzechmiesięczny; na dłuższy zaś okres a mianowicie najwięcej na rok jeden może pozwolenie dać lub przedłużyć w okolicznościach na szczególne względy zasługujących, tylko Władza administracyjna krajowa.

Udzielenie pozwolenia zastrzeżone jest niczem niekrępowanemu zdaniu Władzy powziętemu po rozważeniu zachodzących stosunków.

Przedsiębiorstwu, które nie istnieje jeszcze całe dwa lata, pozwolenie do wysprzedaży dane być może tylko w razie śmierci przedsiębiorcy przemysłowego lub z powodu wypadków żywiołowych, albo

w innych na szczególne względy zasługujących okolicznościach. Wyprowadzić ograniczać się ma zawsze wyłącznie do towarów pierwotnie oznajmionych (§. 2, punkt 1).

Władza przemysłowa ma prawo odbywać w tym względzie rewizje w lokalu sprzedaży lub poruczyć to Władzy policyjnej miejscowej.

§. 5.

Pozwolenie co do lokalu sprzedaży w prośbie wymienionego (§. 2, punkt 2) daje Władza przemysłowa po wysłuchaniu Władzy policyjnej miejscowej.

§. 6.

Przed otrzymaniem pozwolenia nie wolno ani ogłaszać ani rozpoczynać wyprowadzić, po upływie zaś okresu, na który pozwolenie opiewa, nie wolno wyprowadzić dalej prowadzić.

§. 7.

Przepisy ustawy niniejszej nie stosują się do sprzedaży odbywających się w skutek zarządzenia Sądu lub jakiegokolwiek innej Władzy lub urzędanych przez administracją masy upadkowej.

§. 8.

Wykroczenia przeciwko ustawie niniejszej karane będą według postanowień ustawy przemysłowej.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich miejsca sprzedaży.

§. 9.

Gdyby wyprowadzić nie pozostała ograniczona do towarów pierwotnie oznajmionych, należy wyprowadzić niezwłocznie zamknąć i niezawisłe od wymierzenia odpowiedniej grzywny, towary, przyznane do towarów składowych po otwarciu wyprowadzić, uznać za przepadłe. Dochód z sprzedaży tych towarów wpływa również do odpowiedniego funduszu ubogich.

§. 10.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej w dni 14 po ogłoszeniu.

§. 11.

Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych poruczam wykonanie ustawy niniejszej w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Budapeszt, dnia 16. stycznia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

27.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z d. 27. stycznia 1895,

o uzupełnieniu §. 45, punkt 3 Części I. Przepisów tyczących się służby wojskowej.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami uzupełnia się §. 45, punkt 3 Części I. przepisów tyczących się służby wojskowej (rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 15. kwietnia 1889 [Dz. u. p. Nr. 45]) w ten sposób, że za kandydatów rabinatu uważani być mają także ci uczniowie zwyczajni Szkoły teologicznej izraelskiej w Wiedniu, którzy chcą poświęcić się stanowi rabinackiemu i w tym celu uczęszczają na przedmioty obowiązkowe, według statutu organizacyjnego tej szkoły a względnie według odnośnego Porządku nauk dla kandydatów rabinackich przepisane, jeżeli świadectwem wydanem przez grono nauczycieli a przez kuratora potwierdzonem udowodnią, że nauki rabinackie odbywają z pomyślnym skutkiem.

Nadto, skończywszy trzeci rok nauki, winni udowodnić, że zdali z pomyślnym skutkiem egzamin (tentamen) przepisany dla kandydatów do egzaminu rabinackiego.

Uczniowie nadzwyczajni i ci uczniowie zwyczajni pomienionej szkoły, którzy chcą wykształcić się na nauczycieli religii w szkołach średnich, nie mają prawa do dobrodziejstwa §. 31 ustawy o służbie wojskowej.

Weltersheimb r. w.

28.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. lutego 1895,

o przeniesieniu król. węgierskiej Komory pomocniczej bodzańskiej do Krasnej.

Według doniesienia królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu, siedziba urzędowa królewsko węgierskiej Komory pomocniczej bodzańskiej przeniesiona została do Krasnej i takowa urzęduje obecnie pod nazwą „królewsko węgierska Komora pomocnicza bodzańska I. klasy w Krasnej“.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 25. lutego 1895.

Treść: (№ 29—32.) 29. Obwieszczenie o wzajemnem zapewnieniu ochrony znaczkom fabrycznym na zasadzie artykułu I. umowy handlowej tymczasowej pomiędzy monarchią austriacko węgierską a Grecją z dnia 11. kwietnia (30. marca) 1887. — 30. Obwieszczenie w przedmiocie sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody. — 31. Rozporządzenie o przynależeniu gminy miejscowej Adlwang do okręgu Sądu powiatowego grunburskiego w Górnej Austrii. — 32. Rozporządzenie, dotyczące się nowego wymiaru dodatków za pracę dla oficerów i szeregowców oddziałów wojskowych wysyłanych do niesienia pomocy podczas powodzi.

29.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 10. lutego 1895,

o wzajemnem zapewnieniu ochrony znaczkom fabrycznym na zasadzie artykułu Igo umowy handlowej tymczasowej pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Grecją z dnia $\frac{11. \text{kwietnia}}{30. \text{marca}}$ 1887 (Dz. u. p. Nr. 95 z r. 1887).

W porozumieniu z królewsko węgierskim Ministrem handlu podaje się do wiadomości, że na zasadzie artykułu I. umowy handlowej pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Grecją dnia $\frac{11. \text{kwietnia}}{30. \text{marca}}$ 1887 zawartej (Dz. u. p. Nr. 95 z roku 1887) i ze względu, że artykuł 13 ustawy greckiej z dnia 10. lutego 1893 o ochronie znaczków fabrycznych przepisuje w sposób jasny formalności, jakich cudzoziemcy dopełnić mają dla zapewnienia sobie przywilejów zapewnionych im temi nowemi postanowieniami o ochronie znaczków, c. i k. pełnomocnik w Atenach i królewsko grecki Minister spraw wewnętrznych wymienili między sobą dnia $\frac{20. \text{sierpnia}}{1. \text{września}}$ 1894 w Atenach deklaracje, według których, stosownie do przepisów artykułu I. i dopóki obowiązować będzie rzeczona umowa handlowa, Grecy w Austrii i Węgrzech a obywatele austriaccy i

węgierscy w Grecyi używać mają pod względem ochrony znaczków fabrycznych tych samych praw co krajowcy, o ile obywatele greccy zastosują się do formalności przepisanych dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych ustawą z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19) a dla krajów korony węgierskiej artykułem II ustawy z r. 1890, Austriacy zaś i Węgrzy do formalności przepisanych ustawą grecką z dnia 10. lutego 1893 o ochronie znaczków fabrycznych i dekretem królewskim z dnia 19. grudnia 1893, dotyczącym się wykonania tej ustawy.

Jednocześnie poleca się Izbie handlowo-przemysłowej w Wiedniu, żeby w takim razie, gdy obywatel grecki przedstawi do zarejestrowania znaczki swoje, które następnie złożone być muszą także w Izbie handlowo-przemysłowej w Budapeszcie, postępowała według przepisów o zaciąganiu do rejestru znaczków należących do cudzoziemców.

Wurmbrand r. w.

30.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 13. lutego 1895,

w przedmiocie sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody.

W wykonaniu ustawy z dnia 23. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872, którą ustanowiony został nowy Porządek miar i wag, podaje się do wiadomości publicznej następujący Dodatek do prze-

pisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumpcji wody (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892 [Dz. u. p. Nr. 175]), uchwalony przez c. k. Komisję główną miar i wag.

Wurmbrand r. w.

Dodatek do przepisów,

dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumpcji wody (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892 [Dz. u. p. Nr. 175]).

1. Wodomierze, które przy nadmiarze ciśnienia o 6 atmosferach i przy wolnym wypływie przepuszczają w stosunku do deklarowanego przekroju przepływu mniej wody, niż w ustępie 11 d) i e) przepisów jest postanowione, sprawdzane będą zamiast przy 100% największego obciążenia, tylko przy takiej chyżości przepływu, jaka okazuje się przy ciśnieniu 6 atmosfer i przy wolnym wypływie.

2. Uwierzytelniając wodomierze powyższego rodzaju nie zamyka się puzdra plombami i świadectwa sprawdzenia zawierają odpowiedni dodatek, wykluczający możliwość używania w obrocie publicznym.

3. Do wodomierzy używanych w przedsiębiorstwach publicznych dostarczania wody, w których sieci przewodowej utrzymuje się ciśnienie popędowe przewyższające znacznie 6 atmosfer, nie stosują się postanowienia powyższe.

Wodomierze te mają faktycznie wykazywać przepisaną największą ilość przepływową dopiero przy normalnym ciśnieniu popędowym w sieci rur rzeczywistie utrzymanym.

W świadectwach sprawdzenia, dotyczących się tych wodomierzy, zapisywać należy, w której sieci przewodowej takowe mają być używane w obrocie publicznym.

4. Jeżeli chyżość przepływu w zachodzących warunkach popędu mogłaby przewyższyć ilość największą ustanowioną w ustępie IV, 11 e), należy przepływ lub odpływ wody odpowiednio zwięzić.

Świadectwo sprawdzenia zawierać ma oprócz szczegółów wyrażonych w ustępie VI, 14 przepisów dodatek typowi odnośnego wodomierza odpowiedni tej treści, że przy osadzaniu wodomierza cały przekrój przepływu ma być otwarty i że wypróbowanie urządzenie rozciąga się tylko aż do pewnej maksymalnej chyżości przepływu.

Wiedeń, dnia 1. lutego 1895.

C. k. Komisja Główna Miar i Wag:

Arzberger r. w.

31.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 16. lutego 1895,

o przynależeniu gminy miejscowej Adlwang do okręgu Sądu powiatowego grünburskiego w Górnej Austrii.

Cały obszar gminy miejscowej Adlwang nowo utworzonej na zasadzie ustawy krajowej górno-austriackiej z dnia 21. stycznia 1893 (Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 6) przez odłączenie części gmin miejscowych Waldneukirchen i Nussbach, podlegać będzie począwszy od dnia 1. marca 1895 Sądowi powiatowemu grünburskiemu.

W skutek tego części gminy miejscowej Nussbach, należące teraz do gminy miejscowej Adlwang, zostaną w tymże samym terminie oddzielone od okręgu Sądu powiatowego kirchdorfskiego.

Schönborn r. w.

32.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 16. lutego 1895,

dotyczące się nowego wymiaru dodatków za pracę dla oficerów i szeregowców oddziałów wojskowych wysyłanych do niesienia pomocy podczas powodzi.

W porozumieniu z c. i k. wspólnym Ministerstwem wojny i c. k. Ministerstwem skarbu dodatki za pracę dla oficerów, podoficerów, freitrow i żołnierzy oddziałów wojskowych, wysyłanych do niesienia pomocy w czasie powodzi, ustanawiają się na przyszłość w następującym wymiarze, a mianowicie:

dla kapitana i wyższych oficerów	4 zł. — c.
dla innych oficerów	3 „ — „
dla podoficerów	— „ 24 „
dla freitrow i żołnierzy używanych do robót ziemnych lub wodnych i do robót rzemieślniczych (z wyjątkiem szewców i krawców)	— „ 22 „
dla freitrow i żołnierzy używanych za dozorców	— „ 18 „
dla wszystkich innych żołnierzy, tudzież dla szewców i krawców	— „ 15 „

dziennie.

Postanowienia powyższe podają się niniejszem do powszechnej wiadomości.

Bacquehem r. w.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 2. marca 1895.

Treść: (№ 33—35.) 33. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Kojetyna do Towaczowa. — 34. Rozporządzenie, którem ustanawia się stopę tary dla kawy surowej w workach podwójnych (bel. ch), z których jeden należy do rodzaju lekkich a drugi do rodzaju grubych worków (bel.). — 35. Rozporządzenie, którem zmieniają się i uzupełniają niektóre postanowienia Regulaminu ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10. grudnia 1892 z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1893.

33.

Dokument koncesyjny z dnia 20. stycznia 1895,

na kolej lokalną od Kojetyna do Towaczowa.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Aroksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Słaski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu
itd. itd. itd.

Gdy Spółka akcyjna kolei północnej Cesarza Ferdynanda podała prośbę o udzielenie jej koncesyj na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Kojetyna do Towaczowa, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonyj Spółce

koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce akcyjnej kolei północnej Cesarza Ferdynanda prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacji Kojetyn do Towaczowa.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa przewidziane w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895).

§. 3.

Spółka obowiązana jest budowę kolei żelaznej w §. 1 wzmiankowanej skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, od dnia otrzymania odnośnego pozwolenia na budowę, gotową kolej oddać w przewidzianym terminie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma Spółka na żądanie administracyi

państwa stosowną kaucją w gotówce albo w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sięroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązania, kaucja ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 5.

Koncesją nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na czas od dnia dzisiejszego aż do dnia 31. grudnia 1893 a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 3im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 6.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu, gdyby odkupienie nastąpiło przed upływem roku 1903, policzony będzie czysty dochód kolei miejscowych odkupić się mających w najpomyślniejszym z ostatnich lat pięciu przed chwilą odkupu, z których rachunki zostały zamknięte.

2. Gdyby odkupienie następowało po upływie roku 1903, policzone będą dla oznaczenia ceny odkupu czyste dochody roczne odkupowanych kolei miejscowych w ciągu ostatnich lat siedmiu przed chwilą odkupu, z których rachunki zostały zamknięte a z nich stracone będą czyste dochody dwu lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

3. Gdyby jednak dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1 lub 2 obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, która jest potrzebna do oprocentowania po cztery od sta i umorzenia w ciągu okresu koncesyjnego kapitału zakładowego

przez Rząd zatwierdzonego odkupowanych kolei miejscowych, natenczas ta kwota roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

4. Czysty dochód, w razie odkupienia przed upływem 1903 roku, według liczby 1 a względnie według liczby 3 obliczony, powiększa się przyczynkiem, który, jeżeli odkupienie następuje w latach 1895 aż do 1898 włącznie wynosi 10 od sta, a jeżeli odkupienie następuje w latach 1899 aż do 1903 włącznie, 5 od sta.

5. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, będzie stanowiło rentę, która w razie odkupienia przed upływem roku 1903 równać się ma obliczonemu według liczby 1 i 3 dochodowi, z przyczynkiem pod liczbą 4 ustanowionym, w razie odkupienia po upływie roku 1903 dochodowi średniemu a względnie minimalnemu, obliczonemu według liczby 2 a względnie 3 bez rzezonego przyczynku.

Renta będzie Spółce wypłacana w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wyplatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, o ile były sprawione z kapitału zakładowego, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub w części użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 7.

Zresztą do kolei w §. 1 wymienionej stosować się mają odpowiednio, niezawisłe od osobnych warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu przepisze, postanowienia §§. 5 aż do 8 włącznie, tudzież §. 10, jakoteż §§. 12 aż do 14 włącznie dokumentu koncesyjnego z dnia 16. kwietnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 90), na koleje lokalne od Suchdolu do Budiszowa, od Suchdolu do Fulneku i od Opawy do Benniszu.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nieprzeciwne postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesją i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia dwudziestego miesiąca stycznia roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego.

Franciszek Józef r. w.

**Windisch-Graetz r. w. Wurmbrand r. w.
Plener r. w.**

34.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 16. lutego 1895,

którem ustanawia się stopę tary dla kawy surowej w workach podwójnych (belach), z których jeden należy do rodzaju lekkich a drugi do rodzaju grubych worków (bel).

Odnosnie do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1894 o ustanowieniu stóp tary do powszechnej taryfy cłowej obszaru cłowego austriacko węgierskiego (Dz. u. p. Nr. 151), rozporządza się w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskiemi, że stopa tary dla kawy surowej Nr. t. 2 a w workach podwójnych (belach), z których jeden należy do rodzaju lekkich a drugi do rodzaju grubych worków (bel) wynosić ma dwa od sta wagi brutto.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej niezwłocznie.

Wurmbrand r. w. Plener r. w

35.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 1. marca 1895,

którem zmieniają się i uzupełniają niektóre postanowienia Regulaminu ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207) z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1893.

W regulaminie ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

zaprowadzonym rozporządzeniem z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207) z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1893 zmieniają się i uzupełniają §. 42 i 50, tudzież załączka B w sposób następujący:

§. 42.

Zakończenie ustępu 8go, w którym wymienione są numera załączki B, ma opiewać:

„ tudzież przedmioty wymienione w załączce B do §. 50go Regulaminu ruchu pod Nr. I, II, XXXVa, XXXIX, XLI, XLII a i XLIII.

§. 50.

W oddziale A, I. 4 pozmieniac należy numera tamże podane w sposób następujący:

pod lit. b Nr. XXXVI na „Numer XXXXVa“;

pod lit. d Numer XLIV na „Numer XLIII“;

pod lit. e Numer XLIII na „Numer XLII a“;

Załączka B.

Zamiast Numeru:	ma być Numer:
XXXVI	XXXV a
XXXVII	XXXVI
XXXVII a	XXXVII
XLIII	XLII a
XLIV	XLIII
XLV	XLIV a
XLVI	XLIV
XLVI a	XLV
XLVII	XLVI
XLVIII	XLVII
XLIX	XLVIII
L	XLIX
LI	L
LII	L a
LIII	LI
LV	LII
LVI	LIII

Numer II.

Przy końcu zamiast Numeru XXXVI położyć należy: „Numer XXXV a, l. 7“.

Numer IV.

Przy końcu zamiast Numeru XXXVI, liczba 5 położyć należy: Numer XXXV a, l. 5“.

Numer VII.

W drugim ustępie, w zdaniu „nasyconemi tugiem chlorowapiennym tak silnie, aby itd.“ wyrazy „tugiem chlorowapiennym“ należy wykreślić.

Numer XV.

Postanowienie wstępne ma opiewać: „Kwasy mineralne płynne wszelkiego rodzaju (mianowicie kwas siarkowy, witryol, kwas solny, kwas azotowy, serwaser)—z wyjątkiem czerwonego dymiącego kwasu azotowego (co do takiegogo porównaj Numer XVII) — jakoteż chlorek siarki podlegają następującym przepisom“.

Z postanowienia l. 4 pierwsze trzy zdania należy wyłączyć i przenieść jako pierwszy ustęp pod l. 6, który przeto ma opiewać:

„6. (1) Przewozowe od tych materyałów, jeżeli każda paka, należąca do posyłki odchodzącej za jednym listem przewozowym, waży nie więcej nad 75 kilogramów, obliczane będzie podług wagi rzeczywistej. Jeżeli zaś w posyłce odchodzącej za jednym listem przewozowym znajduje się jedna lub więcej sztuk ważących po więcej niż 75 kilogramów, zarząd kolei może żądać, by zapłacono przewozowe za 2000 kilogramów, chociażby waga nie wynosiła ogółem 2000 kilogramów. Kolej jednak nie ma tego prawa, jeżeli się dopiero po przyjęciu pokaże, iż paka, którą przyjęto za ważącą najwięcej 75 kilogramów, większą ma wagę.“

„(2) Gdy kamionki i flasze z temi materyalami zapakowane są w skrzyniach, waga jednej skrzyni wynosić może aż do 300 kilogramów, postanowienia zaś podane w ustępie 1 stosują się dopiero wtedy, gdy waga wynosi więcej.“

Numer XV a.

Pomiędzy XV a XVI umieścić należy:

„XV a. Kwas siarczany, który był użyty w fabrykach nitrogliceryny, przyjmowany będzie do przewozu tylko w takim razie, jeżeli fabrykant poświadczy w liście przewozowym, że jest zupełnie odsaetrzony. Zresztą stosują się przepisy Numeru XV, liczby 1—6.“

Numer XVI.

Przy końcu zamiast 4 i 5 położyć należy: „4, 5 i 6, ustęp 1“.

Numer XVII.

Po l. 6 dodać należy: „ustęp 2“.

Numer XVIII.

W ustępie 3 zamiast 4 i 5 położyć należy: „4, 5 i 6, ustęp 1“.

Numer XX.

Postanowienie wstępne (ustęp 3) ma opiewać: „wreszcie oleje ze smoły węgla kamiennych, których ciężar gatunkowy wynosi mniej niż 1.0 (benzol, toluol, ksyloł, kumol itd.), jakoteż olej mirbanowy (nitrobenzol)“.

Numer XXIII.

W ustępie 1 po wyrazach „wyskok salmiakowy“ dodać należy:

„tudzież formalin (środek do odwietrzania, zawierający formaldehyd i kwas mrówczany)“.

Numer XXV.

Zamiast 4 i 5 położyć należy: „4, 5 i 6, ustęp 1“.

Numer XXVI.

Zamiast tlenki cynowy i antymonowy powinno być właściwie „tlenki cynkowy i antymonowy“.

Numer XXXII.

W postanowieniu wstępnem zamiast numerów LV i LVI podać należy numera „LII i LIII“.

Postanowienia podane pod l. 1 umieścić należy na końcu numeru pod l. „8“ a postanowienia podane pod dotychczasowemi liczbami 2—8 oznaczyć należy liczbami 1—7, nakoniec w postanowieniach oznaczonych nowemi liczbami 2 i 4 zmienić należy przytoczone liczby w pierwszym 2 a w drugim 4 na „1. 1“, a względnie „1. 3“.

Numer XXXV.

Zamiast LI i LIV (dwa razy) położyć należy: „L“.

Numer XXXVI (nowy — dawny Numer XXXVII).

Po postanowieniu l. 2 przydać należy:

„(co do innych nabołów porównaj Numer XXXV a, l. 3)“.

W ustępie końcowym zamiast numeru XXXVII przytoczyć należy: „Numer XXXVI“.

Numer XXXIX.

Postanowienia liczb 5 i 6 złączyć należy w jedno i oznaczyć liczbą 5 a postanowienie liczby 7 oznaczyć „liczbą 6“.

W drugim ustępie postanowienia pod nową liczbą 5 zamiast numeru XXXVI przytoczyć należy: „Numer XXXV a“.

Numer XL.

W ustępie 3 zamiast Numeru XXXVI, 6 przytoczyć należy: „**Numer XXXV a, l. 6**“.

Numer XLVIII (nowy — dawny Numer XLIX).

Zamiast Numeru XLVIII przytoczyć należy: „**Numer XLVII**“.

Numer XLIX a.

Pomiędzy Numerami XLIX a L (nowe — dawne Numera L i LI) zamieścić należy:

„**XLIX a.** Nadtlenek sodu oddawać należy w grubych puszkach blaszanych z wieczkiem zalutowanem, zapakowanych w grubej skrzyni drewnianej wyłożonej blachą zlutowaną“.

Numer L (nowy — dawny Numer LI)

uzupełnić należy jak następuje:

a) w drugim wierszu postanowienia wstępnego po wyrazie „spirytusu“ dodać należy wyrazy „lub innych płynów łatwo zapalnych, jak nafta z oleju skalnego“;

b) pod l. 2 po wyrazach „z olejku terpentynowego“ dodać należy wyrazy „lub nafty z oleju skalnego“.

Numer LIV (dawny)

należy wykreślić.

Numer LII (nowy — dawny Numer LV).

Postanowienie l. 2 umieścić należy przy końcu Numeru pod l. 7 a postanowienia oznaczone dotychczas liczbami 3—7 oznaczyć należy liczbami bieżącymi 2—6.

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku **niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.**

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1895**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płać:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " " 1859 " 1868 " " " 12 " "	" " " 1879 " 1888 " " " 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do " 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . . 2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . . 2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . . 2 zł. 20 c.
" 1850 " . . . 5 " 25 "	" 1866 " . . . 2 " 20 "	" 1882 " . . . 3 " — "
" 1851 " . . . 1 " 30 "	" 1867 " . . . 2 " — "	" 1883 " . . . 2 " 50 "
" 1852 " . . . 2 " 60 "	" 1868 " . . . 2 " — "	" 1884 " . . . 2 " 50 "
" 1853 " . . . 3 " 15 "	" 1869 " . . . 3 " — "	" 1885 " . . . 1 " 80 "
" 1854 " . . . 4 " 20 "	" 1870 " . . . 1 " 40 "	" 1886 " . . . 2 " 30 "
" 1855 " . . . 2 " 35 "	" 1871 " . . . 2 " — "	" 1887 " . . . 2 " 50 "
" 1856 " . . . 2 " 45 "	" 1872 " . . . 3 " 20 "	" 1888 " . . . 4 " 20 "
" 1857 " . . . 2 " 85 "	" 1873 " . . . 3 " 30 "	" 1889 " . . . 3 " — "
" 1858 " . . . 2 " 40 "	" 1874 " . . . 2 " 30 "	" 1890 " . . . 2 " 70 "
" 1859 " . . . 2 " — "	" 1875 " . . . 2 " — "	" 1891 " . . . 3 " — "
" 1860 " . . . 1 " 70 "	" 1876 " . . . 1 " 50 "	" 1892 " . . . 5 " — "
" 1861 " . . . 1 " 50 "	" 1877 " . . . 1 " — "	" 1893 " . . . 3 " — "
" 1862 " . . . 1 " 40 "	" 1878 " . . . 2 " 30 "	" 1894 " . . . 3 " — "
" 1863 " . . . 1 " 40 "	" 1879 " . . . 2 " 30 "	
" 1864 " . . . 1 " 40 "	" 1880 " . . . 2 " 20 "	

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą należności handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ **wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie** wydania **niemieckiego** i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie)** są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania zdefektowanych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało **zestawianie podług materyj.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XIX. — Wydana i rozesłana dnia 5. marca 1895.

Treść: (M 36—38.) 36. Rozporządzenie, którem urząda się wypłatę plac wyznaczonych ustawą z dnia 1. maja 1889 dla systemizowanych nauczycieli w rzymsko-katolickich i grecko-katolickich teologicznych zakładach naukowych dyecezalnych i w teologicznych zakładach naukowych głównych w Gorycyi i Zadarze, tudzież wypłatę wynagrodzenia za zastępstwa w tych zakładach. — 37. Rozporządzenie, dotyczące się warunków prowadzania z zagranicy surowicy swoistej przeciw błonicy. — 38. Rozporządzenie, dotyczące się stęplowania obligacyj (losów) rosyjskiej pierwszej pożyczki premiowej rządowej z r. 1864 z powodu wymiany dawnych obligacyj za nowe egzemplarze.

36.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty i Ministra skarbu z dnia 18. lutego 1895,

którem urząda się wypłatę plac wyznaczonych ustawą z dnia 1. maja 1889 (Dz. u. p. Nr. 68) dla systemizowanych nauczycieli w rzymsko-katolickich i grecko-katolickich teologicznych zakładach naukowych dyecezalnych i w teologicznych zakładach naukowych głównych w Gorycyi i Zadarze, tudzież wypłatę wynagrodzenia za zastępstwa w tych zakładach.

§. 1.

Place należące się według ustawy z dnia 1. maja 1889 (Dz. u. p. Nr. 68) profesorom rzymsko-katolickich i grecko-katolickich teologicznych zakładów naukowych dyecezalnych i teologicznych zakładów naukowych głównych w Gorycyi i Zadarze wypłacać należy z góry w ratach miesięcznych, przypadających pierwszego każdego miesiąca a mianowicie co do nominacyi, które nastąpią po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia od dnia rozpoczęcia służby, jeżeli ten przypada na dzień pierwszego miesiąca, w innych przypadkach od pierwszego dnia tego miesiąca, który nastąpi po dniu rozpoczęcia służby.

§. 2.

Dzień płatności dodatków pięcioletnich, należących się według ustawy z dnia 1. maja 1889 (Dz. u. p. Nr. 68), stosuje się do dnia, od którego w swoim czasie przypadała płatność pensyi.

Uprawniony do żądania dodatku pięcioletniego winien o nadejściu płatności takowego uwiadomić Władzę administracyjną krajową.

§. 3.

Do wynagrodzeń dla zastępców wykładających przedmioty katedr zwyczajnych w zakładach na wstępie wzmiankowanych, stosowane być mają odpowiednio przepisy o zastępstwach z dnia 3. czerwca 1839, Z. u. a. T. 67, str. 96 i n. a przy asygnowaniu odnośnych należności postępować należy według postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. czerwca 1892, L. 7036 (Dz. rozp. M. W. Nr. 30).

§. 4.

Za posiłkowe wykładanie takich przedmiotów naukowych, dla których osobna katedra nie jest systemizowana i które tylko za wynagrodzeniem są wykładane, wydawać należy odnośnemu nauczycielowi kwotę systemizowanego wynagrodzenia, przypadającą za czas posiłkowej czynności służbowej.

§. 5.

Upoważnia się Władze krajowe do asygnowania we własnym zakresie działania przypadających pensyj, dodatków służbowych i dodatków pięcioletnich, jakoteż wynagrodzeń należących się w myśl §§. 3 i 4.

Asygnowanie emerytur dla profesorów zwyczajnych w myśl §. 3go ustawy z dnia 1. maja 1889 (Dz. u. p. Nr. 68) zastrzeżone jest Ministerstwu wyznań i oświaty.

Plener r. w.

Madeyski r. w.

37.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, spraw wewnętrznych i handlu z dnia 22. lutego 1895,

tyczące się warunków sprowadzania z zagranicy surowicy swoistej przeciw błonicy.

Na zasadzie artykułu VI. ustawy cłowej z dnia 25. maja 1889 a w porozumieniu z c. k. Ministerstwami spraw wewnętrznych i handlu, jakoteż z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi rozporządza się co do posyłek surowicy swoistej przeciw błonicy, która w myśl postanowień Abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej jest według Nr. t. 64 jako „środek do szczepienia“ uwolniona od cła, że aż do dalszego zarządzenia, komory mają ekspedycyować takowe tylko w takim razie, gdy sprowadzane są z zakładów uznanych przez Ministerstwo spraw wewnętrznych jako najwyższą Władzę zdrowia za odpowiednie, a to dla aptek, dla instytutów naukowych Wydziałów medycznych, dla szpitali mających prawa zakładów publicznych, z wyłączeniem wszelkich pośredników.

Gdy posyłka tego środka przeznaczona jest do miejsca leżącego w krajach korony węgierskiej, komora ma ją wyekspedycyować a względnie przekazać do komory królewsko węgierskiej, ale także i posyłki przeznaczone dla szpitali prywatnych i muniyppiów z wyłączeniem wszelkich pośredników.

Do bezpośredniego sprowadzania tego środka leczniczego przez lekarzy lub osoby prywatne stosują się odpowiednio postanowienia §u 16go przepisu wykonawczego do Taryfy cłowej, tyczące się sprowadzania z zagranicy leków przyrządzonych.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od tego dnia, w którym komory otrzymają o niem wiadomość.

Bacquehem r. w.

Plener r. w.

Wurmbrand r. w.

38.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. lutego 1895,

tyczące się stęplowania obligacyj (losów) rosyjskiej pierwszej pożyczki premiowej rządowej z r. 1864 z powodu wymiany dawnych obligacyj za nowe egzemplarze.

Na zasadzie ustawy z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 32) o obligacyjach premiowych, rozporządza się co następuje:

1. Ze skutkiem prawnym przewidzianym w §. 3 ustawy z dnia 28. marca 1889 pozwala się pod warunkami niżej przepisanimi na stęplowanie nowych obligacyj (losów) rosyjskiej pierwszej pożyczki premiowej rządowej z r. 1864 na sumę imienną po 100 rubli srebrem opiewających, które Rząd cesarski rosyjski wydaje na miejsce dotychczas w obrocie będących takichże samych obligacyj z takim samym oznaczeniem seryj i numerów.

2. Dozwolone jest stęplowanie tylko tych egzemplarzy, które wydane są na miejsce losów pożyczki premiowej w punkcie 1 oznaczonej, poddanych dowodnie w swoim czasie ostęplowaniu w §. 5 ustawy z dnia 28. marca 1889 przepisaniem i opatrzone są takim samym oznaczeniem seryj i numerów.

Egzemplarze, wydane na miejsce losów nie ostęplowanych, są od stęplowania wyłączone.

3. Za ostęplowanie uiszczać należy stosownie do §. 5, ustęp 4 ustawy z dnia 28. marca 1889 i liczby bieżącej 13 wykazu A do rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 33) opłatę stęplową w kwocie 1 zł. 25 c. od każdego losu na sumę imienną 100 rubli srebrem opiewającego.

4. Na biuro do stęplowania nowych losów, które według punktów 1 i 2 mają być stęplowane, przeznaczają się c. k. Urząd stęplowy naczelny w Wiedniu, I. Riemergasse Nr. 7.

5. Strony, zamierzające żądać ostęplowania, winny dawne losy pożyczki premiowej w punkcie 1 oznaczonej, w ich posiadaniu będące i według ustawy z dnia 28. marca 1889 ostęplowane, z dołączeniem w dwóch wygotowaniach wyraźnego wykazu seryj i numerów, który podpisać ma strona imieniem i nazwiskiem a oraz podać swój stan, miejsce zamieszkania i mieszkanie, przedstawić najpóźniej aż do dnia 31. maja 1895 w Wiedniu, c. k. Naczelnemu urzędowi stęplowemu, w innych miastach, w których znajdują się urzędy stęplowe, tymże urzędem, zresztą zaś urzędem podatkowym a względnie urzędem podatkowym głównym.

Nadsyłanie losów pocztą nie jest dozwolone, przeto urzędy stęplowe i podatkowe nie mają przyjmować posyłek pocztowych takie losy zawierających.

6. Urząd ma pod surową odpowiedzialnością niezwłocznie jeszcze w obecności strony sprawdzić dokładność i wyraźność wykazów seryj i numerów przez porównanie ich z losami oryginalnymi, zbadać dokładnie, czy każdy z przedstawionych losów jest opatrzony znaczkami stęplowymi emisji zarządzanej rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 6. stycznia 1888 (Dz. u. p. Nr. 5) w kwocie 1 zł. 25 c., czy znaczki są przez urząd do tego uprawniony według przepisu przypieczątowane i czy nie zachodzi podejrzenie przekroczenia ustawy.

7. Jeżeli podejrzenie takie zachodzi, odnośny los z podaniem powodów podejrzenia przesłać należy jak najspieszniej Władzy skarbowej I. instancji do dalszej czynności urzędowej; w razie innych wątpliwości odrzucić należy losy bez żadnej czynności urzędowej z podaniem powodów.

Jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość, urząd winien na obu egzemplarzach wykazu seryj i numerów napisać potwierdzenie, że spisane w nim losy rosyjskiej pierwszej pożyczki premiowej rządowej z roku 1864 zostały zbadane i były według przepisu ustawy z dnia 28. marca 1889 ostęplowane. Do tego potwierdzenia dołączyć należy uwagę, że odpowiednio nowe egzemplarze przedstawione być mają do ostęplowania najpóźniej aż do 31. sierpnia 1895, tudzież datę, poczem potwierdzenie to podpisać mają dwaj wyżsi urzędnicy i wyciśnięta być ma pieczęć urzędu.

Następnie losy i jedno wygotowanie potwierdzonego wykazu zwraca się stronie, która obowiązana jest postarać się w terminie o wymianę dawnych egzemplarzy za nowe.

Drugie wygotowanie wykazu winien urząd zachowywać starannie.

Potwierdzenie urzędowe wykazów jest według poz. tar. 117, lit. m ustawy o należyłościach warunkowo uwolnione od opłaty.

8. Najpóźniej aż do 31. sierpnia 1895 winna strona podać do ostęplowania nowe egzemplarze w tym samym urzędzie, któremu dawne egzemplarze stosownie do punktu 5go były przedstawione a to po przyklepieniu na nich według przepisu punktu 5go rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 33) znaczków stęplowych odpowiednich opłacie ustawowej (punkt 4) i razem z potwierdzonym urzędownie wygotowaniem wykazu w jej ręku będącym.

Losy nadsyłane pocztą nie będą przyjmowane do ostęplowania (punkt 5, ustęp końcowy).

9. Urząd bada zgodność oznaczenia seryj i numerów nowych egzemplarzy z obu wygotowaniami wykazu, tudzież jakość przyklepionych znaczków stęplowych i jeżeli pod tym względem nie zachodzi żadna wątpliwość, potwierdza stronie odbiór losów na przedstawionem przez nią wygotowaniu wykazu.

Drugie wygotowanie wykazu, tudzież losy posyła urząd najpóźniej w ciągu 24 godzin pocztą do c. k. Urzędu stęplowego naczelnego w Wiedniu.

Gdy strona sama przedstawia losy c. k. Urzędowi stęplowemu naczelnemu w Wiedniu, w takim razie, jeżeli ostęplowanie może być wykonane niezwłocznie, nie daje się potwierdzenia odbioru przedstawionych losów.

10. Urząd stęplowy naczelnny uskutecznia ostęplowanie w sposób przepisany w punkcie 16 rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 33), poczem losy nadesłane przez inne urzędy zwraca tymże urzędowi zatrzymując wykazy oryginalne a dołączając natomiast ich odpisy jako konsygnacyą.

11. Losy ostęplowane wydaje się stronie za zwrotem wykazu w jej ręku będącego i przez nią pokwitowaniem opatrzonemu.

12. Gdyby zaś strona nie mogła przedstawić wydanego jej, potwierdzeniem urzędowym opatrzonemu wykazu, lub gdyby w ciągu dni 14 po otrzymaniu uwiadomienia nie zgłosiła się w celu odebrania losów, odnośne losy razem z odpisem drugiego wygotowania wykazu złożone będą na rzecz strony w Sądzie.

13. C. k. Urząd stęplowy naczelnny utrzymywać ma według przepisu punktu 21 rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 33), dziennik czynności stęplowania, który razem ze wszystkimi w Urzędzie stęplowym naczelnym zachowywanymi wykazami i potwierdzeniami co do złożenia losów w Sądzie (punkt 12) odsyłać należy najpóźniej aż do 30. września 1895 za pośrednictwem departamentu rachunkowego c. k. Dyrekcyi skarbowej krajowej w Wiedniu do departamentu II, rachunków specjalnych Ministerstwa skarbu.

Do tegoż departamentu rachunków specjalnych urzędy stęplowe i podatkowe poza obrębem Wiednia nadsyłać mają bezpośrednio w tym samym terminie wygotowania wykazów potwierdzeniem strony opatrzone, a według okoliczności potwierdzenia co do złożenia losów w Sądzie (punkt 12).

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1895 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1895**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
„ „ „ 1859 „ 1868 „ . . . 12 „	„ „ „ 1879 „ 1888 „ . . . 20 „
Za cztery dziesięciolecia 1849 do „ 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik 1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . .	2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . .	2 zł. 20 c.
1850 „ . . .	5 „ 25 „	1866 „ . . .	2 „ 20 „	1882 „ . . .	3 „ — „
1851 „ . . .	1 „ 30 „	1867 „ . . .	2 „ — „	1883 „ . . .	2 „ 50 „
1852 „ . . .	2 „ 60 „	1868 „ . . .	2 „ — „	1884 „ . . .	2 „ 50 „
1853 „ . . .	3 „ 15 „	1869 „ . . .	3 „ — „	1885 „ . . .	1 „ 50 „
1854 „ . . .	4 „ 20 „	1870 „ . . .	1 „ 40 „	1886 „ . . .	2 „ 30 „
1855 „ . . .	2 „ 35 „	1871 „ . . .	3 „ — „	1887 „ . . .	2 „ 50 „
1856 „ . . .	2 „ 45 „	1872 „ . . .	3 „ 20 „	1888 „ . . .	4 „ 20 „
1857 „ . . .	2 „ 55 „	1873 „ . . .	3 „ 30 „	1889 „ . . .	3 „ — „
1858 „ . . .	2 „ 40 „	1874 „ . . .	2 „ 30 „	1890 „ . . .	2 „ 70 „
1859 „ . . .	2 „ — „	1875 „ . . .	2 „ — „	1891 „ . . .	3 „ — „
1860 „ . . .	1 „ 70 „	1876 „ . . .	1 „ 50 „	1892 „ . . .	5 „ — „
1861 „ . . .	1 „ 50 „	1877 „ . . .	1 „ — „	1893 „ . . .	3 „ — „
1862 „ . . .	1 „ 40 „	1878 „ . . .	2 „ 30 „	1894 „ . . .	3 „ — „
1863 „ . . .	1 „ 40 „	1879 „ . . .	2 „ 30 „		
1864 „ . . .	1 „ 40 „	1880 „ . . .	2 „ 20 „		

Rocznik 1894 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od 1870 aż do 1894 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą** należności handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1894 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1894 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1895 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania zdefektowanych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materij.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XX. — Wydana i rozesłana dnia 12. marca 1895.

Treść: (№ 39—41). 39. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Cieplic do Eichwaldu, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności — 40. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Koharidzie w książeconem hrabstwie Gorycyi i Gradyski. — 41. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia na lata 1895, 1896 i 1897 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane.

39.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 28. lutego 1895,

o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Cieplic do Eichwaldu, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo handlu w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało Międzynarodowej Spółce elektrycznej w związku z firmą W. Lindheim i Sp., obie w Wiedniu, na prośbę onychże, koncesyą do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei wązko-torowej, na której ruch utrzymywany być ma zapomocą elektryczności od Placu Szkolnego w Cieplicach na Weisskirchlitz i Cukmantel do Eichwaldu, według okoliczności z przedłużeniami wybudować się mającemi:

- a) od Placu Szkolnego do teatru i do ogrodu zdrojowego w Cieplicach;
- b) od Placu Szkolnego przez Plac Targowy do ulicy Długiej w Cieplicach, tudzież z koleją dowozową dla towarów od linii głównej do składów drzewa na dworcu cieplickim c. k. uprzyw. Kolei uściecko-cieplickiej

a to pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należności stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku rządowego, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy przerzeczonej.

§. 2.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć niezwłocznie budowę głównej linii kolei na wstępie oznaczonej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową koleją oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesyonaryusze kaucyą

w sumie dwa tysiące (2000) złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

Przedłużenie pod *a*) i *b*) wzmiankowane, jakoteż kolej dowozową dla towarów do dworca c. k. uprzyw. Kolei uściecko-cieplickiej należy skończyć i otworzyć w przeciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia udzielenia pozwolenia na budowę.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, koncesyonaryusze winni postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe stosownie do postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) stosują się do małych kolei, tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która winiść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Wypuszczenie w obieg obligacyj pierwszorzędnych jest wzbronione.

Natomiast nadaje się koncesyonaryuszom prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędnych, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd oznaczy.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędnych, zanim akcy zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po pięć od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych i pierwszorzędnych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizowanych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na austryackich kolejach rządowych kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi, a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym

koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Do podejmowania się wszelkich innych świadczeń na rzecz zarządu wojskowego, jakie ciężą na kolejach lokalnych, koncesyonaryusze są tylko o tyle obowiązani, o ile świadczenia takie ze względu na sposób budowy i urządzenie ruchu kolei są w ogóle wykonalne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Urzednicy rządowi, funkcyonaryusze i słudzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach podatkowych, gdy się wywiodą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo handlu dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróznym bezpłatnie.

§. 9.

Koncesyonaryusze obowiązani są przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego mogą koncesyonaryusze żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyczące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub zwierzchnością przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez służby zakładu kolejowego.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przereczzonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia

ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 12.

Koncesyonaryusze nie są upoważnieni do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Wurmbrand r. w.

40.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 1. marca 1895,

tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Kobaridzie w uksiążęconem hrabstwie Gorycyi i Gradyski.

Na zasadzie §. 2go ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) ustanawia się w okręgu Sądu obwodowego goryckiego Sąd powiatowy z siedzibą w Kobaridzie dla gmin Bregiń (Bergogna), Kreda (Creda), Dreznica, Idersko, Kobarid, (Caporetto), Libuszynia (Libussina), Liwek (Luiko) i Sedlo (Sedula), które dotychczas należały do okręgu Sądu

powiatowego tomińskiego, tudzież dla gminy Trnowo (Ternovo), która należała do okręgu Sądu powiatowego boweckiego.

Od dnia, w którym tenże Sąd powiatowy rozpocznie urządowanie a który dopiero później będzie postanowiony i ogłoszony, gminy rzeczone zostaną odłączone od okręgu Sądu powiatowego tomińskiego a względnie Sądu powiatowego boweckiego.

Schönborn r. w.

41.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 5. marca 1895,

tyczące się ustanowienia na lata 1895, 1896 i 1897 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane.

Na zasadzie §§. 43, 44 i 46 przepisów wykonawczych do kodeksu postępowania karnego z dnia 23. maja 1873, rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19. listopada 1873 (Dz. u. p. Nr. 152) wydanych, ustanawia się na przeciąg lat 1895, 1896 i 1897 na każdą głowę i za każdy dzień kwotę kosztów wykonania kary, którą na mocy §u 388go kodeksu postępowania karnego więźniowie, w zakładach karnych karę odsiadujący, zwracać są obowiązani, jak następuje:

W zakładzie karnym dla mężczyzn:

w Kamieńcu (Stein)	w kwocie 26	centów,
w Göllersdorfie	" 42	"
w Garstenie	" 26 ¹ / ₂	"
w Subenie	" 43	"
w Pradze	" 46	"
w Kartuzach	" 55 ¹ / ₂	"
w Pilzni	" 45	"
w Mirowie	" 40 ¹ / ₂	"
w Wiśniczu	" 38	"
w Lwowie	" 26	"
w Stanisławowie	" 39 ¹ / ₂	"
w Karłowie	" 35	"
w Marburgu	" 44 ¹ / ₂	"
w Lublanie	" 43 ¹ / ₂	"
w Koparze	" 51	"
w Gradysce	" 60 ¹ / ₂	"

w zakładzie karnym dla kobiet:

w Neudorfie	w kwocie 38 ¹ / ₂	centów,
w Rzepach	" 40	"
w Mezericzu wołoskim	" 38	"
w Lwowie	" 37 ¹ / ₂	"
w Bęgnie	" 34 ¹ / ₂	"
w Schwazu	" 37 ¹ / ₂	"

Schönborn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXI. — Wydana i rozesłana dnia 31. marca 1895.

Treść: (№ 42—43). 42. Rozporządzenie, którem zmienia się i uzupełnia przepis wykonawczy do ustawy z dnia 10. lipca 1894 o płaceniu wynagrodzenia za podatek od ilości alkoholu zawartego w płynach wysokokowych pędzonych, które przesyłane są jako nieobciążone podatkiem w obrocie między grupami krajów obszaru cłowego austriacko-węgierskiego. — 43. Rozporządzenie w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 25. grudnia 1894 o Żandarmerji królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

42.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. marca 1895,

którem zmienia się i uzupełnia przepis wykonawczy do ustawy z dnia 10. lipca 1894 o płaceniu wynagrodzenia za podatek od ilości alkoholu zawartego w płynach wysokokowych pędzonych, które przesyłane są jako nieobciążone podatkiem w obrocie między grupami krajów obszaru cłowego austriacko-węgierskiego.

Na zasadzie §. 15go ustawy z dnia 18. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 121) o płaceniu wynagrodzenia za podatek od ilości alkoholu zawartego w płynach wysokokowych pędzonych, które przesyłane są jako nieobciążone podatkiem w obrocie między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi, krajami korony węgierskiej i krajami Bośnią i Hercegowiną, rozporządza się w porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu co następuje:

I. Do płynów wysokokowych pędzonych, których wysyłka jako nieobciążonych podatkiem z jednej z trzech grup krajów do drugiej ma być stosownie do §. 3go ustawy powyższej oznajmiana, zaliczać należy eseneye, alkohol zawierające, jakoteż te etery

proste i złożone, alkohol zawierające, które okazują się naśladowaniami naturalnego aromatu a względnie smaku pewnych rodzajów owoców lub napojów i bywają używane do wyrobu napojów wysokokowych pędzonych jak eseneye owocowe, rumowe, koniakowe, eter owocowy, rumowy itp. a natomiast nie zalicza się do nich innych rodzajów eterów prostych i złożonych, jak np. eteru octowego, eteru siarczanego.

Tęgość alkoholową rodzajów eteru i esencyj alkohol zawierających, najprzód wymienionych, przyjmuje się w ilości 70 stopni podziałki alkoholometru studzielnego (70 procentów), przeto podawanie tęgości alkoholowej tych płynów może być zaniechane.

II. Ułatwienia przepisane w §§. 1 i 3 przepisu wykonawczego z dnia 10. lipca 1894 (Dz. u. p. Nr. 144) na wypadek, gdyby płyny wysokokowe pędzone posyłało w pomniejszych naczyniach, jakoto we flaszkach, kamionkach itp. a tyżące się oznajmowania tęgości alkoholowej, jakoteż urzędowego badania ilości i tęgości alkoholowej, stosować należy także wtedy, gdy płyny takie posyłane są w małych beczułkach, mających najwięcej 25 litrów pojemności.

III. Dostatecznem jest, żeby posyłający zamiast linii kolei żelaznych i żeglugi parowej, któremi transport płynów wysokokowych pędzonych ma

być wieziony (§. 1, l. 1, ustęp ostatni przepisu wykonawczego) podał w oznajmieniu tylko przedsiębiorstwo kolei żelaznej i żeglugi parowej, któremu płyny wysokokowe pędzone do przewiezienia powie-
rza i które ma takowe oddać.

IV. Jeżeli ilość płynu wysokokowego pędzonego, posyłanego w naczyniach pomniejszych (flaszkiach, kamionkach itp. lub w małych beczułkach, mających najwięcej 25 litrów pojemności) nie przenosi ogółem 25 litrów i jeżeli po obejrzeniu nie zachodzi żadna wątpliwość co do rzetelności szczegółów oznajmienia, w takim razie należy całkiem zaniechać urzędowego badania ilości (§. 1, l. 4, lit. c) przepisu wykonawczego) i przekonywania się zapomocą próby wyrzykowej w §. 1, l. 5, lit. b) przepisanej, czy płyny są czyste i słodkie.

V. Co do posyłek płynów wysokokowych pędzonych w naczyniach pomniejszych (we flaszkiach, kamionkach itp., jakoteż w beczułkach mających najwięcej 25 litrów pojemności), jeżeli wiezione są koleją żelazną lub statkiem parowym i ogólna ilość płynu wysokokowego pędzonego nie przenosi jednego hektolitra a urząd dostawowy nie znajduje się w miejscu przeznaczenia posyłki, obowiązkowi dostawienia przepisanego w §. 4 ustawy z dnia 18. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 121) czyni się zadosyć tym sposobem, że unikat listu drożnego, razem z listem przewozowym i wszelkimi innymi papierami, tyjącymi się posyłki, jakoteż fakturą itp., oddaje się w wyznaczonym terminie dostawy i zanim jeszcze posyłka gorzałki będzie wzięta z placu stacyjnego.

Gdyby jednak zachodziła uzasadniona wątpliwość co do rzetelności szczegółów oznajmienia, urząd dostawowy ma prawo poddać posyłkę rewizji urzędowej według postanowień §. 3go przepisu wykonawczego.

VI. Badanie rodzaju ilości i tężości alkoholowej przez urząd dostawowy (§. 3, l. 4 przepisu wykonawczego) nietylko może lecz ma być zaniechane, jeżeli posyłka gorzałki nadeszła z nienaruszonym zamknięciem urzędowym i żadna zresztą nie zachodzi wątpliwość.

VIII. Urząd dostawowy odebrawszy od strony unikat listu drożnego i opatrzywszy go potwierdzeniem dostawienia, nie ma go na przyszłość oddawać stronie (§. 3, l. 7 przepisu wykonawczego), lecz będzie go sam, razem z uwiadomieniem jako list służbowy wolny od portoryum, polecony, odsyłał na powrót do urzędu wysyłkowego. W skutek tego odpada przepis §. 3, l. 7 przepisu wykonawczego, który wkładał na posyłającego obowiązek oddania urzędowi wysyłkowemu unikat listu drożnego.

43.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z d. 20. marca 1895,

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 25. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1895) o Żandarmeryi królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Jego cesarska i królewska Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 3. marca 1895 raczył najmiłostwiej zatwierdzić „Postanowienia organiczne dla c. k. Żandarmeryi“, jakoteż nową instrukcją służbową dla tego korpusu, któreto przepisy wydają się jednocześnie.

W skutek tego uchyla się instrukcją służbową ogłoszoną rozporządzeniem okólnikowem z dnia 29. lutego 1876, Nr. $\frac{3717}{1001}$ III, Dziennik rozporządzeń dla c. k. Żandarmeryi Nr. 1 z r. 1876 a następujące dalsze przepisy wykonawcze z interesowanemi Władzami naczelnemi umówione, ogłaszają się z tem nadmienieniem, że wszelkie szczegóły, tyjące się należytości osób do Żandarmeryi należących, zestawione będą w przepisie o należytościach i że aż do wydania tego przepisu obowiązywać mają nadal postanowienia o należytościach w odnośnym schemacie do ustawy z dnia 26. lutego 1876 (Dz. u. p. Nr. 19) przepisane, jakoteż w innych rozporządzeniach zawarte.

Do §. 10.

W ogólności zatrzymują moc swoją postanowienia o właściwości władzy sądowej i sądowo-karnej dla c. k. Żandarmeryi ogłoszone rozporządzeniem okólnikowem z dnia 29. lutego 1876, Nr. $\frac{2718}{104}$ VI, Dziennik rozporządzeń dla c. k. Żandarmeryi Nr. 1 z r. 1876 a względnie przepisy do tego rozporządzenia wydane.

Co się tyczy postępowania rady honorowej stosuje się do Żandarmeryi odnośny przepis, wydany dla c. k. Obrony krajowej a względnie dodatek do niej.

Jurysdykcyja, jakoteż stosunki stanowe i osobowe sług biurowych urządzone są w myśl rozporządzenia okólnikowem z dnia 5. kwietnia 1879, Nr. $\frac{4381}{335}$ VI, Dziennik rozporządzeń dla c. k. Żandarmeryi Nr. 6 z r. 1879.

Do §. 13.

Do powinności ustawowych przełożonych gmin pod względem dopomagania Żandarmeryi w spełnianiu obowiązków służbowych, należy także powinność potwierdzania w stosowny sposób w książkach służbowych według przepisu wygotowanych a mianowicie w ich ostatniej rubryce, czasu przybycia do osady i odejścia ztamtąd.

Do §. 19.

Punkt *e*): Zdarność fizyczną do służby w Żandarmeryi stwierdzać należy w myśl ustawy o służbie wojskowej §. 19, punkt *b* (Przepisów o służbie wojskowej I. część, §. 94, punkt 1, a względnie w myśl „Przepisu o rewizyi lekarskiej“, §. 6, punkt 1).

Do §. 20.

Postanowienia szczegółowe co do przewidzianego w punkcie 4 uzupełniania poczty szeregowców przez wcielenie obowiązanych do służenia w pospolitem ruszeniu, w razie powołania pospolitego ruszenia, wydane będą w osobnem rozporządzeniu.

Do §. 22.

Żandarmi służbę próbną odbywający, gdy skończą naukę teoretyczną, która obejmować ma wiadomości żandarmowi do sprawowania służby potrzebne w takiej mierze, iżby zupełne wykształcenie go w służbie praktycznej było możebne, poddać się mają egzaminowi przed komisją składającą się z dowódcy krajowego Żandarmeryi a według okoliczności jego zastępcy, z dowódcy oddziału uzupełnienia i urzędnika administracyjnego wydelegowanego przez Władzę administracyjną krajową.

Pod względem egzaminów na przełożonego posterunku i na oficera obowiązuje nadal przepis wydany rozporządzeniem okólnikowem z dnia 27. lipca 1876, Praes. Nr. 579, Dziennik rozporządzeń dla c. k. Żandarmeryi Nr. 9 z r. 1876.

Do §. 23.

Przepisaną przysięgę służbową żandarmską składać mają tak szeregowcy jak i oficerowie niezwłocznie po rozpoczęciu służby próbnej.

Do §. 29.

Pod względem wymiaru zaopatrzenia należącego się osobom w ustępie pierwszym tego paragrafu wzmiankowanym, jakoteż pod względem warunków do przyznania takowego i czasu pobierania zaopatrzenia, stosują się odnośnie postanowienia zasadnicze ustaw z dnia 27. grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 158) i z dnia 27. kwietnia 1887 (Dz. u. p. Nr. 41)

a mianowicie co do wdów i sierot o tyle, o ile śmierć uzasadniająca roszczenie do wynagrodzenia nie nastąpiła jeszcze przed ogłoszeniem tej ustawy (1. stycznia 1895), w którym to razie należałoby zastosować przepisy dotychczasowe.

Do §. 30.

Dobrodziejstwo co do wymiaru emerytury w pierwszym ustępie tego paragrafu szeregowcom Żandarmeryi przyznane, a które z wyjątkiem przypadków w §. 35 przewidzianych staje się skutecznem dla każdego żandarma od dnia, w którym dopełni przyjętego zobowiązania się do służby czteroletniej, stosuje się do tych, których prawo do zaopatrzenia stwierdzone zostało przy sposobności stanowczego rozpoznania po ogłoszeniu ustawy niniejszej.

Emerytura roczna wymierzana będzie szeregowcom Żandarmeryi według czasu służby, liczyć się mającego w myśl ustawy od roku do roku — a mianowicie lata służby w Żandarmeryi po 16 miesięcy — w taki sposób, że po wysłużeniu całych policzalnych lat dziesięciu, emerytura wynosi część trzecią, po piętnastu latach, atoli przed skończeniem szesnastego roku służby wynosi trzy ósme części płacy pobieranej przy końcu czynnej służby.

Za każdy dalszy policzalny rok służby dolicza się do tej ostatniej kwoty $2\frac{1}{2}$ procentu płacy w czynnej służbie pobieranej, tak, że po wysłużeniu czterdziestu całych policzalnych lat, emeryturę stanowi cała płaca w czynnej służbie pobierana, ponad którą nic już do płacy nie przybywa.

Gdyby się zdarzył taki przypadek, że osobie, która służyła w Żandarmeryi, należałoby policzyć rok wojenny, w takim razie 16 miesięcy, według ustawy za rok służby liczyć się mające, uzupełnić należy na dwa lata.

Do §. 33.

Ponieważ rodzinom osób służących w korpusie Żandarmeryi, zmarłych w czynnej służbie lub w stanie spoczynku należy się teraz ówierć pośmiertna, przeto takowe nie mają już odtąd prawa do kwartalnego, jakie w pewnych okolicznościach było udzielane według przepisów o emeryturach cywilnych.

Przez płacę miesięczną w duchu pierwszego ustępu tego paragrafu rozumieć należy płacę miesięczną z dodatkiem służbowym i żandarmskim a względnie emeryturę.

Ze względu na postanowienia pierwszego ustępu §. 29, jakoteż ostatniego ustępu niniejszego paragrafu, stanowi się co następuje:

- a) Rodzinom oficerów, którzy na wojnie dostali się do niewoli nieprzyjacielskiej, należy się utrzymanie w sumie równej emeryturze wdowiej przepisom odpowiedniej.

Rodzinom żonatyh szeregowców Żandarmeryi należy się w takim razie, gdy z powodu wypadków wojennych muszą categorycznie rozłączyć się z głową rodziny, należy się utrzymanie wynoszące dwie trzecie części żołdu według okoliczności z dodatkiem służbowym.

Takież samo utrzymanie należy się rodzinom szeregowców Żandarmeryi, jeżeli małżonek a względnie ojciec dzieci, których matka nie żyje, dostanie się do niewoli nieprzyjacielskiej.

b) Obłąkani pobierają płace całkowite aż do przeniesienia ich na emeryturę (kwieskowania). Rodzinom obłąkanych, którzy pobierali płacę miesięczną, asygnuje się przedewszystkiem resztę, która z płac a względnie z emerytury obłąkanego pozostaje po pokryciu kosztów utrzymania w odpowiednim zakładzie.

W takich przypadkach, gdy ta reszta nie czyni kwoty, która w razie śmierci obłąkanego będącego głową rodziny (małżonka lub ojca) przypadaby jako płaca na zaopatrzenie, wydawać należy na utrzymanie uprawnionych do pobierania odnośną kwotę różnicy a to z etatu Żandarmeryi, aż do przeniesienia na emeryturę (kwiestowania) chorego na umyśle małżonka a względnie ojca, po jego zaś śmierci na rachunek powszechnego etatu emerytalnego cywilnego.

Płace na utrzymanie dla rodzin oficerów chorych na umyśle, którzy zostają na urlopie z płacą poczekalną, ciężyc mają na etacie Żandarmeryi.

Co się tyczy rodzin szeregowców, pozostaje im aż do przeniesienia na emeryturę (kwieskowania) głowy rodziny, reszta należyłości, pozostała po strąceniu ryczałtu szpitalnego w kwocie 55 centów dziennie.

Po przeniesieniu w stan zaopatrzenia małżonka (ojca), stosuje się pod względem utrzymania uprawnionych do zaopatrzenia rodzin szeregowców chorych na umyśle to, co wyżej powiedziano o rodzinach osób płacę miesięczną pobierających, na emeryturę przeniesionych.

Do §. 34.

Do uzyskania prawa wyjątkowego, przepisanego w pierwszym ustępie niniejszego paragrafu, jest to wprawdzie rzeczą obojętną, czy uszkodzenie na ciele wywołane zostało siłą mechaniczną, czy przez przeziębienie lub zarażenie itp., atoli wymaga się, żeby trwała niezdatność do służby w Żandarmeryi wynikała niezawisłe od jakichś innych ułomności, wyłącznie z owego uszkodzenia na ciele i żeby została z niem w bezpośrednim związku, to jest bez dodatkowego wpływu innej przyczyny.

Nadto wymaga się, żeby żandarm, jak tylko dorozumie się powstania uszkodzenia na ciele, uwiadomił o tem piśmiennie swego przełożonego z podaniem bliższych okoliczności i wymienieniem świadków wypadku, jeżeli byli — a zarazem, żeby niezaniebdał niczego, coby mogło przywrócić mu zdrowie.

Do §. 39.

Ponieważ postanowienie zawarte w §. 30, że każdy cały rok w Żandarmeryi wysłużony liczy się za 16miesięczny okres służby, stosować się ma wyłącznie tylko przy przenoszeniu na emeryturę, przeto dobrodziejstwo to nie może być stosowane przy liczeniu 12letniego okresu czynnej służby w myśl odnośnych postanowień ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

Do § 40.

Z wachmistrzami rachunkowymi postępować należy pod względem kwaterunkowego tak, jak w wojsku postępuje się z osobami nie zaliczonymi do żadnej klasy stopnia służbowego a pobierającymi kwaterunkowe.

Osobom pobierającym w Żandarmeryi płacę miesięczną, płacić należy wynagrodzenie za mieszkanie według taryfy czynszów wojskowych.

Gdyby miejsce, w którym stoi osoba pobierająca w Żandarmeryi płacę miesięczną nie było jeszcze zaliczone do żadnej klasy czynszów wojskowych, zaliczone zostanie według postanowień §. 30 ustawy kwaterunkowej z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93).

Weltersheimb r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 31. marca 1895.

Treść: (№ 44—47). 44. Obwieszczenie o zwinieciu królewsko węgierskiej Komory pomocniczej II. klasy w Uj-Palance i poruczeniu jej czynności tamtejszemu oddziałowi Straży skarbowej. — 45. Rozporządzenie, dotyczące się kupna i sprzedaży wyciągu tytoniowego. — 46. Obwieszczenie o zmianach w §. 76 pierwszej, tudzież w §§. 24, 25 i 26 drugiej części Przepisów o służbie wojskowej. — 47. Ustawa o przyznaniu dobrodziejstw ze strony państwa z powodu przeistoczenia kilku długów uksiążęconego hrabstwa tyrolskiego na jednoraki dług krajowy w sumie aż do 10,000,000 koron.

44.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. marca 1895,

o zwinieciu królewsko węgierskiej Komory pomocniczej II. klasy w Uj-Palance i poruczeniu jej czynności tamtejszemu oddziałowi Straży skarbowej.

Według doniesienia królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu, królewsko węgierska Komora pomocnicza II. klasy w Uj-Palance została z końcem stycznia b. r. zwinęta a czynności jej poruczone zostały królewsko węgierskiemu oddziałowi Straży skarbowej w Uj-Palance jako delegacyi królewsko węgierskiej Komory głównej II. klasy w Bazyaszu.

Rzeczony oddział Straży skarbowej rozpoczął urzędowanie swoje w przymocie delegacyi cłowej z upoważnieniami komory pomocniczej II. klasy od dnia 1. lutego b. r.

Plener r. w.

45.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu tudzież Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 23. marca 1895,

tyczące się kupna i sprzedaży wyciągu tytoniowego.

§. 1.

Wyciąg tytoniowy (sok tytoniowy), wyrabiany przez zgęszczanie wody ściekającej z tytoniów wir-

gińskich i kentuckich, jest jako pozostałość tytoniowa przedmiotem monopolu rządowego tytoniowego (§. 381, l. 2, 425 ustawy o cłach i monopoliach) a ponieważ zawiera znaczną ilość nikotyny (9—10 procentów), uważany być powinien za truciznę (§. 1 rozporządzenia z dnia 21. kwietnia 1876, Dz. u. p. Nr. 60).

§. 2.

Wyciąg tytoniowy sprzedaje się wyłącznie w c. k. fabrykach tytoniu (a według okoliczności w osobnych magazynach sprzedaży, przez c. k. Ministerstwo skarbu ogłoszonych), do celów rolniczych.

§. 3.

O pozwolenie do nabywania wyciągu tytoniowego podawać należy do tej Władzy administracyjnej powiatowej, w której okręgu urzędowym ubiegający się mieszka.

Ubiegający się winien zarazem złożyć odnośnie zamówienia w trzech jednobrzmiących egzemplarzach wygotowane a to na drukowanych blankietach do kart poboru wyciągu tytoniowego; zamówienia te zawierać mają:

- a) nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania zamawiającego;
- b) żądaną ilość wyciągu tytoniowego;
- c) cel, do którego zamawiający chce użyć wyciągu tytoniowego.

§. 4.

Władza administracyjna powiatowa postąpić ma z taką prośbą w myśl §. 4 rozporządzenia z dnia

21. kwietnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 60); w każdym jednak razie wysłuchać powinna przełożonego gminy miejsca zamieszkania zamawiającego dla wywiedzenia się, czy ubiegający się zasługuje na zaufanie, tudzież o celu zamówienia i stosowności zamówionej ilości.

Gdyby wyjątkowo proszono o pozwolenie nabywania do innych celów, nie rolniczych, Władza powiatowa winna po nadejściu rzeczowej opinii porozumieć się jeszcze z c. k. Dyrekcją główną zarządu tytoniowego.

Jeżeli pozwolenie do nabywania ma być udzielone, pisze się takowe na wszystkich trzech egzemplarzach karty poborowej i wydaje się takowe zamawiającemu; karta taka zastępuje cedułę do nabywania truczni.

Karty do poboru wyciągu tytoniowego i potwierdzenia na nich dopisywane są wolne od stępla.

§. 5.

Czyniąc zamówienie, strona złożyć ma trzy egzemplarze karty poborowej; fabryka tytoniu (magazyn sprzedaży) zwraca jeden z tych egzemplarzy zamawiającemu jako dowód nabycia według przepisu, drugi zachowuje u siebie a trzeci egzemplarz posyła Władzy skarbowej powiatowej, której służy prawo nadzoru.

§. 6.

Gdy c. k. fabryka tytoniu sprawuje funkcje magazynu sprzedaży, utrzymywany w niej zbiór wszystkich kart poboru wyciągu tytoniowego zastępuje miejsce rejestru sprzedaży truczni (§. 9 rzeczowego rozporządzenia, §. 367 ust. def. kar.).

§. 7.

Do kupna i sprzedaży wyciągu tytoniowego stosują się zresztą w zupełności postanowienia rozporządzenia z dnia 21. kwietnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Używanie wyciągu tytoniowego do innego celu zamiast do podanego w karcie poborowej, jest zakazane (§. 419 ustawy o cłach i monopoliach, §. 315 ust. def. kar.).

Wszelkie sprzedawanie wyciągu tytoniowego, jakoteż nabywanie takowego w inny sposób zamiast tego, który w §. 2 niniejszego rozporządzenia jest przepisany, karane będzie jako niezgodny z przepisami handel przedmiotami monopoli rządowego według ustawy defraudacyjno-karnej (§§. 316 i 317).

Bacquehem r. w.

Plener r. w.

Wurmbrand r. w.

46.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z d. 23. marca 1895,

o zmianach w §. 76 pierwszej, tudzież w §§. 24, 25 i 26 drugiej części Przepisów o służbie wojskowej.

W porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny ułożone zostały i podają się do wiadomości następujące nowe postanowienia co do odbywania służby pod chorągwią przez farmaceutów i weterynarzy w przymocie ochotników jednorocznych.

1. Farmaceuci i weterynarze wstępujący na ochotników jednorocznych, odbywać mają służbę jednoroczną pod chorągwią a mianowicie pierwsi począwszy od 1. października, ostatni od 1. kwietnia 1895 w stopniu „farmaceuty“ a względnie „weterynarza“, który to stopień zalicza się do grupy „żołnierzy“ (Regulamin służbowy dla c. i k. wojska, część I, strona 301).

2. Odbywanie służby pod chorągwią przez tych ochotników jednorocznych na koszt państwa podlega wszystkim tym postanowieniom, które istnieją dla ochotników jednorocznych stanu żołnierzy, z tą różnicą, że takowi nie liczą się do ustalonego pocztu oddziału i że weterynarze nie zasobni mogą bez żadnego ograniczenia wybrać sobie korpus wojsk, byle taki, w którym w ogóle wolno weterynarzom odbywać służbę jednoroczną ochotniczą pod chorągwią.

Farmaceuci i weterynarze, jednorocznymi ochotnikami będący, puszczeni na urlop aż do rozpoczęcia służby pod chorągwią i pragnący uzyskać przyznanie wyjątkowe dobrodziejstwa odbycia służby pod chorągwią na koszt państwa, winni jak najrychlej prośby swoje dokumentami opatrzone, podać do komendy właściwego okręgu uzupełnienia.

3. Farmaceuci jednorocznymi ochotnikami będący, którzy w przyszłości także podczas służby pod chorągwią zostawać będą w poczcie oddziału zdrowia (u obrony krajowej w korpusie swojej broni), winni niezwłocznie po uzyskaniu dyplomu magistrów nadesłać wierzitelny odpis takowego do szpitalu garnizonowego, do którego oddział zdrowia ich pocztu przynależy (w obronie krajowej do swego korpusu); szpital garnizonowy winien ten odpis dyplomu z dołączeniem odcinka karty księgi głównej posłać natychmiast do wspólnego Ministerstwa wojny (do Ministerstwa obrony krajowej). Ministerstwo wyznacza zakład zdrowia a względnie aptekę, w której ów ochotnik jednoroczny ma odbyć służbę pod chorągwią.

4. Weterynarze będący ochotnikami jednorocznymi, jak tylko uzyskają dyplom weterynarski, winni niezwłocznie posłać odpis onegoż komendzie właściwego okręgu uzupełnienia.

Komenda ta winna ze względem na §. 76:15 l. części Przepisów o służbie wojskowej osądzić, czy kandydat ma prawo do odbycia służby jednorocznej ochotniczej pod chorągwią w przymocie weterynarza i o wyniku uwiadomić właściwy korpus (w obronie krajowej Ministerstwo obrony krajowej) z dołączeniem odpisu dyplomu.

Ten odpis dyplomu, po obejrzeniu przez weterynarza naczelnego, ma być w korpusie ochotnika zachowywany.

5. Farmaceutów i weterynarzy, jednorocznymi ochotnikami będących, powoływać należy do służby pod chorągwią według przepisów istniejących dla innych szeregowców a mianowicie farmaceutów do tego szpitalu garnizonowego (oddziałowego), (w obronie krajowej także weterynarzy, do tego korpusu wojsk), w którym według polecenia wspólnego Ministerstwa wojny (Ministerstwa obrony krajowej) mają odbyć służbę pod chorągwią.

Powołanie na dzień 1. października obejmować ma bezwarunkowo wszystkich ochotników jednorocznych, którzy w odnośnym roku kończą 24 — a jeżeli są weterynarzami i skończyli 6 klas gimnazjalnych lub realnych — 26 rok życia.

6. Co do tych ochotników jednorocznych, którzy wstępując do służby pod chorągwią, nie posiadają jeszcze dyplomu, zbadać należy, czy do nich stosuje się §. 76:15 l. części Przepisów o służbie wojskowej. Jeżeli tak, postąpić należy według niego, w przeciwnym razie według okoliczności.

7. Farmaceutyci i weterynarze, będący ochotnikami jednorocznymi, winni podczas służby pod chorągwią nosić mundur korpusu swojej broni, na którym osobną odznakę stanowi galon jedwabny na rękawach o jeden centymetr powyżej paska, jaki także mają ochotnicy jednorocznici.

8. Farmaceutom i weterynarzom, będącym ochotnikami jednorocznymi, jeżeli sprawują się odpowiednio, może komenda oddziału zdrowia (ich korpusu) nadać po upływie sześciu miesięcy służby pod chorągwią a mianowicie farmaceutom na wniosek zakładu zdrowia, dystynkcyą kaprala. Takowi należą odtąd do grupy kaprali (Regulamin służbowy dla c. i k. wojska, część I, strona 389).

9. Po wysłużeniu jednorocznej służby pod chorągwią przenosi się farmaceutów i weterynarzy, którzy byli ochotnikami jednorocznymi do rezerwy (w stan nieczynny) a wspólne Ministerstwo wojny mianuje ich stosownie do sprawowania się i ze względem na potrzebę, jakiej organizacja wymaga, akcesistami a względnie podweterynarzami lub praktykantami.

Postanowienia powyższe nie stosują się do tych ochotników jednorocznych, którzy zostali już mianowani ochotnikami jednorocznymi.

Weltersheimb r. w.

47.

Ustawa z dnia 30. marca 1895,

o przyznaniu dobrodziejstw ze strony państwa z powodu przeistoczenia kilku długów ukسیążonego hrabstwa tyrolskiego na jednoraki dług krajowy w sumie aż do 10.000.000 koron waluty ustawą z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) zaprowadzonej.

Za zgodą obu Izb Rady Państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Ponieważ pożyczki Mego ukسیążonego hrabstwa tyrolskiego a mianowicie pożyczka na regulacyą Adygi w sumie imiennej 1,800.000 zł. i pożyczka na uśmierzenie niedostatku w sumie imiennej 3,000.000 zł. na zasadzie zatwierdzonej Mojem postanowieniem z dnia 15. marca 1895 uchwały sejmowej z dnia 11. stycznia 1895 mają być przeistoczone na jednoraką, cztery od sta niosącą pożyczkę krajową, zaciągnąć się mającą w sumie aż do 10,000,000 koron waluty ustawą z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) zaprowadzonej, przeto obligacye nowej pożyczki, należące do nich kupony, tudzież pokwitowania odbioru odsetek lub spłaty kapitału, jakoteż ugody i wszelkie inne dokumenty, jakie wydział krajowy tyrolski wystawiać będzie z powodu przywiedzenia do skutku tej pożyczki, uwalniają się od stępli i opłat.

§. 2.

Odsetki od nowej pożyczki a mianowicie od jej części w kwocie 4,000.000 koron, uwalniają się od podatku dochodowego, jakoteż od wszelkiego podatku, któryby w przyszłości mocą ustaw był na jego miejsce zaprowadzony.

Upoważnia się Rząd do zawarcia w tym względzie prawomocnej umowy z reprezentacją krajową uksiążęconego hrabstwa tyrolskiego.

§. 3.

Obligacye nowej pożyczki krajowej mogą być używane do korzystnego lokowania kapitałów fundacyj, zakładów pod nadzorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierznicych i depozytowych, jakoteż po kursie giełdowym, jednak nie ponad wartość imienną na kaucye służbowe i na kaucye w interesach.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 30. marca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.

Bacquehem r. w.

Plener r. w.

Schönborn r. w.

rok 1895.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 31. marca 1895.

Treść: № 48. Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków rządowych w czasie od dnia 1. kwietnia aż do końca czerwca 1895.

48.

Ustawa z dnia 30. marca 1895,

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków rządowych w czasie od dnia 1. kwietnia aż do końca czerwca 1895.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania nadal w czasie od dnia 1. kwietnia aż do końca czerwca 1895 istniejących podatków stałych i niestałych z dodatkami, stosownie do ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatku zarobkowego i do podatku dochodowego w wysokości ustanowionej ustawą skarbową z dnia 29. maja 1894 (Dz. u. p. Nr. 97).

§. 2.

Wydatki administracyjne pokrywane być mają w czasie od dnia 1. kwietnia aż do końca czerwca 1895 w miarę potrzeby, na rachunek dotacji, które ustanowione będą w odpowiednich rozdziałach i tytułach ustawy skarbowej na rok 1895.

§. 3.

Następujące dotacje, które ustają z dniem 31. marca 1895, mogą być używane jeszcze aż do

końca czerwca 1895; dotacje jednak te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1894 roku w myśl artykułu VI, ustępu 3go ustawy skarbowej na rok 1894.

A. W etacie Rady państwa:

Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 pod tytułem 6 na budowę domu dla parlamentu wyznaczona w sumie 25.000 zł.

B. W etacie Ministerstwa spraw wewnętrznych:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 7, l. 2, na urządzenie gościńca w dolinie Idryi do Uśnika pod Ceginiem nad gościńcem karyntyńskim przez św. Łucyą i Zelin aż do Górnej Idryi w sumie 10.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 5, §. 8, l. 1, na podniesienie gościńca włoskiego celem ochronienia go od wylewów Adygi w kilometrze 148·5—151·8 pod Neumarktem, wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 20.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 8, l. 4, na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 10.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 12, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 5.000 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 5, §. 8, l. 7, na przeniesienie gościńca valsugańskiego w kilometrze 30—31 na prawy brzeg Brenty i wybudowanie mostu z wierzchem żelaznym na rzece Brencie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 14.000 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 8, l. 7 na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 13 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 5.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 5, na wybudowanie nowej drogi jezdnej od Dimaro w kilometrze 49·8 gościńca tonalskiego do Madonna di Campiglio w sumie 10.000 zł.

9. Zapomoga ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 7, na urządzenie drogi w dolinie Ledro w sumie 8.000 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 13, l. 2, na wybudowanie drogi cłowej od Bossanca do Bunestie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 10.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 13, l. 1 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 14, l. 1 na budowę mostu stałego z murewanami przyczółkami i wierzchem żelaznym na rzece Narencie pod Metkowicami z drogami dojazdowymi z obu stron wyznaczona w sumie 10.000 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 6, §. 2, l. 2, na regulacją Dunaju koło Struden wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 50.000 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 2, l. 2 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 40.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 6, l. 1, na regulacją Sawy wyznaczona w sumie 40.000 zł.

16. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 8, l. 1, na regulacją Mołdawę wyznaczona w sumie 429.700 zł.

17. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 10, l. 2, na regulacją Wisty wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . 10.000 zł.

18. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 10, na regulacją Odry z regulacją Oppy i Olzy wyznaczona w sumie . . 10.000 zł.

19. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 12, na budowie wodne w Serecie i Suczawie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 10.000 zł.

20. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 7, §. 1, na przybudówek do budynku rządowego w Opawie wyznaczona w sumie 14.950 zł.

C. W etacie Ministerstwa wyznań i oświecenia:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 7, na druk mapy geologicznej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych wyznaczona jako 4. rata w sumie 2.500 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na przyzdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na postawienie statuy Cesarza w sali obrzędowej szkoły głównej technicznej w Wiedniu jako 2 i ostatnia rata wyznaczona w sumie 3.500 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 8, na kupno gruntów celem odsłonięcia bazyliki w Salonie jako 3. i ostatnia rata wyznaczona w sumie 2.900 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 11, §. 18, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania na Bukowinie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 2.779 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 12, §. 2, na rozpoczęcie budowy dzwonicy przy kościele katedralnym w Szebeniku jako pierwsza rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 3.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji wyznaczona w sumie 5.200 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, na budowę nowego domu dla gimnazjum w Maryborze jako 5. i ostatnia rata wyznaczona w sumie 18.400 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, jako zapomoga gminie miasta Buczacza na wystawienie nowego domu dla gimnazjum wyznaczona w sumie 20.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 18, §. 1, na dobudowanie w szkole przemysłowej rządowej w Libercu jako 1. rata wyznaczona w sumie 45.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 20, §. 1, na naprawy w domu seminarium nauczycielskiego w Borgo-Erizzo i zaprowadzenie piorunochronów wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 3.300 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 20, §. 1, na sprawienie pieców dla seminarium nauczycielskiego w Borgo-Erizzo wyznaczona w sumie 780 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 20, §. 1, na budowę nowego domu dla seminarium nauczycielskiego męskiego i żeńskiego w Opawie jako pierwsza rata wyznaczona w sumie 20.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 22, §. 1, na roboty budownicze konserwacyjne i restauracyjne w kościele św. Barbary w Kutnej Horze jako 4. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 12.000 zł.

D. W etacie Ministerstwa skarbu:

Dotacje ustawą skarbową na rok 1892 na budowę skrzydła dla skarbowości przy nowym budynku pocztowo-telegraficznym w Tryeście wyznaczone a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużone, a mianowicie:

w rozdziale 10, tytule 2 w sumie	35.333 zł.
„ 10, „ 3 „	6.899 „
„ 10, „ 4 „	5.621 „
„ 10, „ 7 „	7.227 „
„ 10, „ 9 „	5.621 „

Zniesienie 60.701 zł.

Przeniesienie	60.701 zł.
w rozdziale 16, w sumie	13.650 „
„ 19, „	6.570 „
„ 21, „	1.606 „
„ 23, „	10.366 „
„ 26, „	1.606 „
razem	94.499 zł.

E. W etacie Ministerstwa handlu:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 8, §. 7, na rozszerzenie zakładów portowych w Tryeście wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 976.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 8, §. 4, na budowę grobli do lądowania i muru przybrzeżnego w Szebeniku jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 8, §. 3, na budowę grobli do lądowania w Polju jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

4. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 8, §. 3, na postawienie przyrządów do przywiązywania statków w nowym porcie tryestyńskim wyznaczona w sumie 12.400 zł.

5. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tym samym tytule i paragrafie na budowę grobli ochronnej w Baszce wyznaczona w sumie 20.460 zł.

6. Dotacje tą samą ustawą skarbową w tytule 8, §. 4, na zaprowadzenie świateł morskich wyznaczone a mianowicie dla Kuljari w sumie 2.600 zł.

„ Tawczycy „	5.500 „
„ Duinki „	5.500 „

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 8, §. 4, na budowę grobli ochronnej i do lądowania w Św. Marcinie na Braczu jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tym samym tytule i paragrafie na przedłużenie grobli do lądowania w Makarsce wyznaczona w sumie 13.700 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tym samym tytule i paragrafie na budowę grobli do lądowania i muru przybrzeżnego w Szebeniku wyznaczona w sumie 5.500 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 11, §. 1, na budowę kolei żelaznej w Schrambachu do Kernhofu wyznaczona w sumie 393.550 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 14, §. 1. dla kolei zachodnich rządowych na podjazd drogowy w Krakowie wyznaczona w sumie 100.000 zł.

F. W etacie Ministerstwa sprawiedliwości:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 4, §. 22, na budowę domu dla Sądu powiatowego w Rzeszowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 22, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 14, na rozszerzenie budynku w Zadarze wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 17.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 7, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona w sumie 15.000 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 28, na budowę domu dla Sądu obwodowego w Nowym Sączu wyznaczona w sumie 5.000 zł.

§. 4.

Upoważnienie Ministrowi skarbu ustawą z dnia 22. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 242) co do sprzedaży i obciążenia nieruchomości rządowych, na czas od 1. stycznia aż do końca marca 1895 udzielone, służyć ma także w czasie od 1. stycznia aż do końca czerwca 1895.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. kwietnia 1895, polecam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 30. marca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.	Falkenhayn r. w.
Weltersheimb r. w.	Bacquehem r. w.
Schönborn r. w.	Wurmbrand r. w.
Madeyski r. w.	Plener r. w.
Jaworski r. w.	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 5. kwietnia 1895.

Treść: (№ 49—50.) 49. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany terminów płatności podatku czynszowego dla gmin administracyjnych Augsdorf, St. Jakob, Köstenberg, Rosegg i Velden składających okrąg podatkowy rosegowski. — 50. Rozporządzenie, którem uchyla się zakaz wyprowadzania mułów.

49.

Rozporządzenie c. k. Ministra skarbu z dnia 20. marca 1895,

tyczące się zmiany terminów płatności podatku czynszowego dla gmin administracyjnych Augsdorf, St. Jakob, Köstenberg, Rosegg i Velden składających okrąg podatkowy rosegowski.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 110) o upoważnieniu Ministra skarbu do zmieniania terminów płatności podatku czynszowego rozporządza się, że podatek czynszowy, który w gminach administracyjnych Augsdorf, St. Jakob, Köstenberg, Rosegg i Velden, składających okrąg podatkowy rosegowski mógł być płacony według dotychczasowych postanowień z góry w ratach ćwierćrocznych dnia 15. stycznia, 15. kwietnia, 15. lipca i 15. października przypadających, ma być odtąd w tychże miejscach płacony w dwóch równych ratach dnia 15. czerwca i 15. września każdego roku.

Też same terminy płatności mają służyć stosownie do §. 7go ustawy z dnia 9. lutego 1882 (Dz.

u. p. Nr. 17) także do płacenia pięcioprocentowego podatku od czystej intraty z budynków uwolnionych całkiem lub częściowo od podatku czynszowego z powodu robót budowniczych.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Plener r. w.

50.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. marca 1895,

którem uchyla się zakaz wyprowadzania mułów.

W skutek uchwały Rady Ministrów uchyla się w porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim zakaz wyprowadzania mułów, wydany rozporządzeniem z dnia 15. czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 57).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXV. — Wydana i rozesłana dnia 9. kwietnia 1895.

Treść: 51. Ustawa o udzieleniu zapomóg z funduszków państwa w celu uśmierzania niedostatku.

51.

Ustawa z dnia 5. kwietnia 1895,

o udzieleniu zapomóg z funduszków państwa
w celu uśmierzania niedostatku.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam
co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do wyłożenia z funduszków państwa w miarę potrzeby i pod warunkiem złożenia rachunku sumy 160.000 zł. na wsparcia dla potrzebującej zasilku ludności w okolicach poszczególnych królestw i krajów niedostatkiem zagrożonych.

§. 2.

Suma ta przeznaczona jest na udzielanie wsparć niezwrótnych, w szczególności zaś na zakupno żywności, zboża na zasiew i paszy bydłej

a ze względu na zachodzące stosunki także na przywrócenie do dawnego stanu budowli zniszczonych lub uszkodzonych i na wykonanie robót publicznych powszechnej użyteczności.

§. 3.

Dokumenty prawne, podania i protokoły, dotyczące się tych wsparć, uwalnia się od stępli i opłat

§. 4

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

Wiedeń, dnia 5. kwietnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Falkenhayn r. w.
Bacquehem r. w. Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 12. kwietnia 1895.

Treść: (A 52—53.) 52. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej ze szlakiem normalnym od Pragi ku Wysoczanom z odnogą w Lieben do zamku liebeńskiego, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności. — 53. Rozporządzenie, którem zmienia się postanowienia §. 11, 1. 9 przepisów dotyczących się bezpieczeństwa żeglugi na jeziorze Bodeńskim, wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 29. października 1892.

52.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 16. marca 1895,

o nadaniu koncesyi na małą kolej ze szlakiem normalnym od Pragi ku Wysoczanom z odnogą w Lieben do zamku liebeńskiego, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo handlu w porozumieniu z interesowanemi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało inżynierowi Franciszkowi Křížikowi w Pradze na jego prośbę, koncesyą do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei ze szlakiem normalnym, na której ruch utrzymywany być ma zapomocą elektryczności od Pragi ku Wysoczanom z odnogą w Lieben do zamku liebeńskiego a to pod następującemi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami.

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobko-

wego i dochodowego, od opłacania należności stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku rządowego, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy przerzeczonej.

§. 2.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei na wstępie oznaczonej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie dwa tysiące (2000) złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, koncesyonaryusz winien postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe stosownie do postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) stosują się do małych kolei, tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która winiś ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Wypuszczenie w obieg obligacyj pierwszorzędnych jest wzbronione.

Natomiast nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędnych, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia pierwszeństwo przed akcjami zakładowemi, za sumę, którą Rząd oznaczy.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędnych, zanim akcje zakładowe nabeą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po pięć od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę

i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wyczerpaniu zatwierdzonego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amoryzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych i pierwszorzędnych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na austryackich kolejach rządowych kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi, a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Do podejmowania się wszelkich innych świadczeń na rzecz zarządu wojskowego, jakie ciężą na kolejach lokalnych, koncesyonaryusz jest tylko o tyle obowiązany, o ile świadczenia takie ze względu na sposób budowy i urządzenie ruchu kolei są w ogóle wykonalne.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Urzednicy rządowi, funkcyonaryusze i słudzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu kon-

cesyi lub w sprawach podatkowych, gdy się wywiodą certyfikatami urzędowemi, jakie c. k. Ministerstwo handlu dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewoźni być powinni z pakunkiem podróżnym bezpłatnie.

§. 9.

Koncesyonaryusz obowiązany jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowemi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może koncesyonaryusz żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub zwierzchnością przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przereczonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 12.

Koncesyonaryusz nie jest upoważniony do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Wurmbrand r. w.

53.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 4. kwietnia 1895,

którem zmienia się postanowienia §. 11. l. 9 przepisów, tyżących się bezpieczeństwa żeglugi na jeziorze Bodeńskim, wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 29. października 1892 (Dz. u. p. Nr. 188).

Na zasadzie umowy między Rządami państw nad brzegami jeziora Bodeńskiego leżących, rozporządza się, że §. 11, l. 9 przepisów, tyżących się bezpieczeństwa żeglugi na jeziorze Bodeńskim, wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 29. października 1892 (Dz. u. p. Nr. 188) opiewać ma na przyszłość jak następuje:

§. 11, l. 9.

„Jeżeli zachodzi potrzeba oznajmienia sposobu wymijania, użyć należy do tego sygnałów zmiany kursu w Porządku sygnałowym (Załączka III) przewidzianych.“

Postanowienie powyższe nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. maja 1895.

Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 12. kwietnia 1895.

Treść: № 54. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Modrzan do Czerezan z odnogą od Mechenic do Dobrzysza.

54.

Dokument koncesyjny z dnia 4. marca 1895,

na kolej lokalną od Modrzan do Czerezan z odnogą
od Mechenic do Dobrzysza.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Ozeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Iliryski; Aroksiażę Austriacki, Wielki Ksiażę Krakowski, Ksiażę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Śląski; Wielki Ksiażę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiażęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Wacław Marek, leśniczy w Konopisztacl, Dr. Henryk Żiwny, marszałek powiatowy w Benezowic, Dr. Marcin Walter, marszałek powiatowy w Zbrasławiu, Ottokar Bohutinsky, rzadca dóbr w Dobrzyszu i Wojeiech Koliha, marszałek reprezentacji powiatowej w Jilowem podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Modrzan do Czerezan z odnogą od Mechenic do Dobrzysza, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać

irzeczonym koncesyonaryuszom koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej od stacyi w Czerezanach linii kolei państwa Wiedeń—Praga do Modrzan z dobiegiem do linii kolei państwa Nusle—Modrzan i odnogą od Mechenic do Dobrzysza, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się ulgi w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei żelaznej w §. 1 wzmiankowanej niezwłocznie, skończyć najpóźniej w przeciągu półtrzecia roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową koleją oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesyonaryusze kaucyą w sumie 10.000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich, i żandarmerji a to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzezonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesyonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną mu urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie

ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 10.

Ruch na kolei koncesyonowanej utrzymywany będzie przez Rząd w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryuszów. Warunki tego utrzymywania ruchu przepisane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesyonaryuszami.

§. 11.

Koncesyonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanymi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przysyłać lub pozwolić przysyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze

wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomysłniejszych i obliczony będzie średni dochód czyisty pozostałych lat pięciu.

Dochód czyisty w myśl postanowień powyższych obliczony będzie koncesyonaryuszom płacony aż do upływu okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie za odstąpienie kolei a to w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czyisty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która by wyrównywała racie rocznej potrzebnej na umówione oprocentowanie i spłacenie zaciągniętej przez koncesyonaryuszów w Banku krajowym czeskim pod gwarancją kraju pożyczki hipotecznej, jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas wynagrodzenie, które Rząd ma zapłacić za odstąpienie kolei, będzie polegało na tem, że Rząd weźmie na siebie spłacenie z własnych funduszów w miejsce koncesyonaryuszów w terminach umówionych i aż do zupełnego umorzenia pożyczki, którą zaciągnęli w Banku krajowym czeskim a nadto oznaczoną powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

3. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, w myśl ustępu 1go a względnie zamiast raty rocznej według ustępu 2 za kapitał akcji przy przypadającej zapłacić kapitał wyrównywający sumie rat według postanowień ustępu 1go i 2go półrocznie płacić się mających, zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie

średnim, jaki obligacye rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

4. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów a względnie obciążone tylko resztą pożyczki Banku krajowego królestwa czeskiego i w używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, l. 4.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z pro-

jektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszom prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia czwartego miesiąca marca w roku zbawienia tysiąc ósmset dziewięćdziesiątym piątym, Naszego panowania czterdziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Wurmbrand r. w.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

70

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 17. kwietnia 1895.

Treść: № 55. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Lwowa (Kleparowa) do Janowa.

55.

Dokument koncesyjny z dnia 1. stycznia 1895,

na kolej lokalną od Lwowa (Kleparowa) do Janowa.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dal-
macki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodo-
meryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki,
Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński,
Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński,
Bukowiński, Górno- i Dolno-Słaski; Wielki
Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski;
uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu
itd. itd. itd.

Gdy uprzywilejowany galicyjski Bank hipoteczny akcyiny, Wilhelm hrabia Siemieński-Lewicki, radca tajny i hrabia Roman Potocki podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Lwowa (Kleparowa) do Janowa, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonym koncesyonaryuszom koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei lokalnej parowej od Lwowa (Kleparowa) do Janowa, która wybudowana być ma ze szlakiem normalnym po części jako droga.

Upoważnia się koncesyonaryuszów do wybudowania i utrzymywania w ruchu przedłużeń rzeczonyj kolei koncesyonowanej z jednej strony od Janowa do Jaworowa, z drugiej strony od stacyi lwowskiej (kleparowskiej) do Lwowa (Św. Anny).

Upoważnienie to straci moc swoją, gdyby koncesyonaryusze nie zrobili z niego użytku w przeciągu lat pięciu a nadto Rząd może cofnąć takowe i wcześniej, gdyby koncesyonaryusze nie mogli wybudować tego przedłużenia pod warunkami przez innych kompetentów ofiarowanemi a przez Rząd zatwierdzonemi.

Do złożenia odnośnych deklaracyj, wyznaczony będzie koncesyonaryuszom termin cztero-miesięczny, licząc od urzędowego uwiadomienia o staraniu się innych osób o koncesyę.

§. 2.

Kolejom, na które wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę linii od Lwowa do Janowa w §. 1 wzmiankowanej niezwłocznie, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymy-

wać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesyonaryusze kaucyą w sumie 5000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

Termin budowy dla przedłużeń do Jaworowa i do Św. Anny wyznaczy Ministerstwo handlu, gdy na to przyjdzie pora.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

Co się tyczy użycia gościńca krakowskiego do wybudowania kolei koncesyonowanej, koncesyonaryusze dopełnić mają warunków, które im Władza administracyjna krajowa jako zarząd drogowy przepisze w porozumieniu z wspólnym Ministerstwem wojny i z Inspekcją główną kolei austriackich (Urzędem kolei lokalnych).

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanych użyte być miały inne drogi publiczne, koncesyonaryusze winni postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanych i ruchu na nich trzymać się powinni koncesyonaryusze osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to

za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnieść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Emisya obligacyj pierwszorzędných jest wzbroniona.

Natomiast nadaje się koncesyonaryuszom prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędných, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędných, zanim akcy zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po pięć od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarných rzeczywiście zapłaconých w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po skończeniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych i pierwszorzędných, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem

uąg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austryackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i żandarmerji a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznemi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzezonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesyonaryuszów obowiązującemi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięć-

dziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 3im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 10.

Koncesyonaryusze nie są upoważnieni do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej, wyjąwszy gdyby Rząd wyraźnie na to pozwolił.

O ileby pod względem utrzymywania ruchu na tej kolei nie przyszła do skutku ugoda dobrowolna z Dyrekcyą główną kolei austryackich rządowych, utrzymywać będzie ruch na niej kolej żelazna lwowsko-bełzecka (tomaszowska) lub też na własny rachunek, Spółka akcyjna utworzyć się mająca.

§. 11.

Koncesyonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisanimi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanych po ich wybudowaniu i otwarciu na nich ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzony będzie czysty dochód przedsiębiorstwa w najpomyślniejszym z ostatnich zamkniętych lat pięciu przed chwilą odkupu.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem piątego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty w myśl postanowień ustępu 1go obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej do oprocentowania po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i do umorzenia go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas kwota roczna, powyżej oznaczona, uważana bę-

dzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wyznaczenia ceny odkupu.

3. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, będzie polegało na tem, że w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego płacić się będzie koncesyonaryuszom za kapitał akcyjny dochód średni w myśl ustępu 1go a względnie, o ileby zachodził jeden z przypadków w ustępie 2 przewidzianych, sumę roczną tamże wzmiankowaną, a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

4. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, zapłacić kapitał wyrównywający sumie zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które oprócz kwot na programowe oprocentowanie i umorzenie pożyczki według postanowień ustępu 3 mają być półrocznie płacone.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacji długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, l. 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im z rachunku wynikające aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyjnym mieście Wiedniu, dnia pierwszego miesiąca stycznia roku zbawienia tysiąc osmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Gractz r. w. Wurmbrand r. w.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 17. kwietnia 1895.

Treść: № 56. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany w I. i III. części Przepisów o służbie wojskowej.

56.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z d. 9. kwietnia 1895, dotyczące się zmiany w I. i III. części Przepisów o służbie wojskowej.

Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny uznało za stosowne poczynić następujące zmiany w I. części Przepisów o służbie wojskowej, ogłoszonej rozporządzeniem z dnia 15. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 45), jakoteż w III. części tychże Przepisów, ogłoszonej rozporządzeniem z dnia 28. listopada 1890 (Dz. u. p. Nr. 207).

a) Część I. Przepisów o służbie wojskowej.

W ogólności.

„We wszystkich tych miejscach, w których dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, Biura ewidencyjne obrony krajowej wymienione są jako Władze wojskowe uzupełnienia pierwszej instancji, wykreślić należy słowa „Biuro ewidencyjne“ a na ich miejsce wpisać „komenda okręgowa uzupełnienia.“

W §. 57, punkt 6, przydać należy następujący drugi ustęp:

„Jeżeli w rozprawie nad prośbą o przyznanie przedwczesnego puszczania na stały urlop ze względów familijnych (§. 60), okaże się, że proszącemu służy prawo wyłączenia od prawidłowej służby pod chorągwią i przeniesienia do rezerwy zasobowej, wydać należy z urzędu decyzją co do tego prawa.

Jeżeli zaś w rozprawie nad prośbą o dobrodziejstwo wyłączenia od prawidłowej służby pod chorągwią i przeniesienia do rezerwy zasobowej okaże się, że wprowadzić prawo do tego dobrodziejstwa nie istnieje, ale zachodzą stosunki familijne zasługujące na szczególne względy, wydać należy z urzędu decyzją co do puszczania na urlop ze względów familijnych.“

W §. 60, punkt 3 opiewać ma następnie:

„3. Rozprawę nad stosowaniem tego postanowienia, podobnie jak rozprawę nad dobrodziejstwem ze względów familijnych zarządzić należy na dotychczasą prośbę strony. Jeżeli w rozprawie nad rozczonem prawem do dobrodziejstwa wyłączenia od prawidłowej służby pod chorągwią okaże się, że wprowadzić prawo takie nie istnieje, ale zachodzą stosunki familijne zasługujące na szczególne względy, wydać należy z urzędu decyzją co do puszczania na urlop ze względów familijnych. Jeżeli zaś w rozprawie nad prośbą o przyznanie przedwczesnego puszczania na stały urlop ze względów familijnych okaże się, że istnieje prawo do wyłączenia od prawidłowej służby pod chorągwią i przeniesienia do rezerwy zasobowej, wydać należy z urzędu decyzją co do tego prawa.“

W §. 60 dodać należy do punktu 5 następujący drugi ustęp:

„Ci ochotnicy jednorocznicy, którym ze względów familijnych przyznane zostało dobrodziejstwo przedwczesnego puszczania na stały urlop, winni ciągle istnienie dobrodziejstwa udowadniać aż do tego roku włącznie, w którym mieliby odbyć służbę jednoroczną pod chorągwią, gdyby im dozwolone było najdłuższe, jakie według ustawy jest możliwe odroczenie rozpoczęcia służby pod chorągwią.“

W §. 150, punkt 3 opiewać ma następnie:

„3. Prośby o przypuszczenie do egzaminu kadeckiego nadsyłać należy wspólnemu Ministerstwu wojny (Ministerstwu obrony krajowej) aż do 1. września każdego roku.“

„W §. 150, punkcie 4, tekst podany w 2gim ustępie pod lit. e) należy wykreślić.“

Ustęp 3 tegoż punktu ma odtąd opiewać:

„Cudzoziemcy dołączać mają do tych próśb dokumenty w §. 149 : 3 oznaczone, tudzież świadectwa wzmiankowane w tymże punkcie pod c i d.“

W §. 150, ustęp pierwszy punktu 5 ma opiewać:

„5. Ćwiczenia mapograficzne odbywają się w miesiącach lipcu i sierpniu, egzamina kadeckie w czasie od 1. aż do 10. października.“

W §. 151, punkcie 2 zmienia się termin do podawania próśb o przyjęcie na aspiranta morskiego; zamiast „najpóźniej aż do końca sierpnia“ ma być „najpóźniej w miesiącu lipcu“. Termin egza-

minu wstępnego (§. 151, punkt 6) przenosi się „z końca października“ na „koniec września.“

b) Część III. Przepisów o służbie wojskowej.

W §. 29 ustęp trzeci punktu 1 opiewać ma następnie:

„Ci, co do których nadeszło już doniesienie karne z powodu nieposłuszeństwa rozkazowi powołującemu do ćwiczeń wojskowych (§. 33 : 6), o ile nie zostali zarazem uznani za zbiegów i o ile z nimi nie postąpiono jak ze zbiegami, mają być powoływani do ćwiczeń wojskowych corocznie, jeżeli zaś jest to ostatni rok ich powinności służenia wojskowo, według okoliczności ponownie i bez względu na to, czy ćwiczenie wojskowe jeszcze się odbywa czy nie.“

We wzorze 13 (Wykaz zmiany pobytu), Uwaga, przydać należy do punktu 3 następujący drugi ustęp:

„Obok gminy dopisać należy także starostwo.“

Welsersheimb r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 20. kwietnia 1895.

Treść: № 57. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia urzędowego abecadłowego Spisu towarów Taryfy cłowej pod wyrazem „Kwas węglowy“.

57.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 11. kwietnia 1895,

tyczące się uzupełnienia urzędowego abecadłowego Spisu towarów Taryfy cłowej pod wyrazem „Kwas węglowy“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia abecadłowego urzędowego Spisu towarów Taryfy cłowej dla obszaru cłowego austriacko-węgierskiego pod wyrazem „Kwas węglowy“ w następujący sposób:

Po wyrazie „Uwaga“ dopisać należy:

„1.)“;

jako nową uwagę przydać należy:

„2.) od kwasu węglowego płynnego, wprowadzanego w rzeczonych naczyniach żelaznych, po-

bierać należy cło według wagi brutto¹⁾ przypadające stosownie do jakości taryfowej tychże naczyń (zwy- czajnie według Nr. t. 265 *bis* w kwocie 8 zł. 50 c. na mocy traktatu w kwocie 7 zł. 50 c. od 100 kilo- gramów).

„Nadwyżki, o które te kwoty przewyższają cło Nr. t. 322 (1 zł. 50 c. od 100 kilogramów brutto) zwracają się tylko w tym razie, jeżeli przy wprowadzeniu tożsamość naczyń była na prośbę strony zabezpieczona i takowe najpóźniej w przeciągu roku nadchodzą wypróznione w celu wyprowadzenia z obszaru cłowego austriacko-węgierskiego.

„W przypadkach takich ową nadwyżkę uważa się za zabezpieczenie cła i stosują się do niej odpowiednio przepisy o postępowaniu zapiskowem wcho- dowym z przedmiotami cłu podlegającymi.“

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy¹⁾ obo- wiązującej niezwłocznie.

Plener r. w.

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 25. kwietnia 1895.

Treść: **№ 58** Rozporządzenie, którem w wykonaniu ustawy z dnia 16. stycznia 1895 o urządzeniu wypoczynku niedzielnego i świątecznego w przedsiębiorstwach przemysłowych, dozwala się poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.

58.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, tudzież z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 24. kwietnia 1895,

którem w wykonaniu ustawy z dnia 16. stycznia 1895 (Dz. u. p. Nr. 21) o urządzeniu wypoczynku niedzielnego i świątecznego w przedsiębiorstwach przemysłowych, dozwala się poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.

§. 1.

Wypoczynek niedzielny rozpoczynać się ma najpóźniej o godzinie 6 zrana każdej niedzieli a to

jednocześnie dla wszystkich sił roboczych każdego przedsiębiorstwa i ma trwać najmniej 24 godziny (§. 1, artykułu II ustawy z dnia 16. stycznia 1895, (Dz. u. p. Nr. 21).

§. 2.

Na zasadzie §. 1, artykułu VI ustawy powyższej dozwala się pracy przemysłowej w niedzielę rodzajom przemysłu w zamieszczonym poniżej wykazie zawartym, w których stosownie do ich natury przerwa ruchu lub odłożenie odnośnej roboty jest niemożliwe lub których ruch w niedzielę jest niezbędny albo ze względu na potrzeby ludności bądź codzienne bądź w niedzielę szczególnie dające się uczuwać, albo ze względu na obrót publiczny; mianowicie zaś dozwala się jej do wykonywania czynności w owym wykazie wymienionych, pod warunkami i ograniczeniami tamże ustanowionemi.

<p style="text-align: center;">O z n a c z e n i e</p> <p>rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona</p>	<p>Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć</p>
<p style="text-align: center;">1. Suszarnie nasion.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych w miesiącach od listopada aż do kwietnia włącznie, w celu wykonywania czynności w suszarniach.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnego niedzieli.</p>
<p style="text-align: center;">2. Żupy morskie.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona w miesiącach od maja aż do sierpnia włącznie w celu uzyskiwania i zachowywania soli.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnego niedzieli lub w dniu powszednim, albo też po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>
<p style="text-align: center;">3. Ogrodnicy handlowi.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona:</p> <p>a) Ze względu na potrzeby tego przemysłu i o ile tenże jest zależnym od stanu powietrza:</p> <p style="margin-left: 2em;">α) W celu wykonywania robót, jakich wymaga pielęgnacja grządek i roślin doniczkowych, mianowicie podlewania, wietrzenia, zacieniania, przywiązywania chwiejących się krzewów, wymieniania tyczek niezbędnie potrzebnych itp. po dwie godziny przedpołudniem i popołudniem;</p> <p style="margin-left: 2em;">β) do opalania ciepłarni, nakrywania inspektów przez trzy godziny dziennie;</p> <p>b) w celu wiązania bukietów i wieńców, w tych godzinach, w których praca taka dozwolona jest wiązaczom kwiatów naturalnych i handlarzom.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnego niedzieli lub w dniu powszednim, albo też po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>

Oznaczenie

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

4. Huty żelazne.

- a) Zakłady wielkopieczowe (licząc tu także zakłady prażelne): Praca niedzielna jest pozwolona w celu dowozu węgla, koksu, rudy i przydatków, w celu obsługi wodociągów, miechów i przyrządów do ogrzewania powietrza, do zadawania i spuszczenia, do odwożenia spuszczonego żużla, do formowania gęsi i odwożenia surowizny na miejsce składu.
- b) Zakłady Bessemera i Martina, zostające w bezpośrednim połączeniu z wielkimi piecami: Praca niedzielna jest pozwolona do dowozu stopionego surowca do konwerterów, do dowozu półwyrobu do pieców Martina, do obsługi generatorów i miechów, do nabijania pieca i prac szmelcarskich w konwerterach i piecach Martina, do spuszczenia wyrobu gotowego w muszle i do odwożenia go jakoteż do odwożenia żużla na miejsce składu.
- c) Piece szwejsowe i pudlingi, ogrzewane zapomocą generatorów gazowych i walcownie z takich pieców szwejsowych i pudlingów zasilane a siłą wodną poruszane: Pozwala się ograniczyć przerwę ruchu w niedzielę na czas od godziny 6 zrana do 6 wieczorem w taki sposób, że szychta w sobotę o godzinie 6 wieczorem z roboty schodząca ma rozpocząć pracę w niedzielę o godzinie 6 wieczorem.
- d) Pudlownie i walcownie: Jeżeli w ciągu tygodnia ruch był przerwany najmniej przez 24 godziny, pozwala się powetować stracony dzień roboczy pracą w niedzielę, która po przerwie nastąpi a to za poprzednim uwiadomieniem Władzy przemysłowej pierwszej instancyi z podaniem przyczyny, czasu i rozmiarów przerwy ruchu, jakoteż ilości robotników, których ta przerwa dotknęła a względnie, którzy mają w niedzielę pracować.

Co drugą niedzielę 24 godziny, jeżeli ruch w niedzielę może być najmniej przez 6 godzin przerwany, lub jeżeli przy zmianie szychty tygodniowej może być w niedzielę przydawana jednorazowa szychta rezerwowa. W tym ostatnim jednak przypadku robotników zastępczych nie wolno używać do pracy przez 12 godzin tak po prawidłowej pracy jak i przed takową i należy dać im w zamian wypoczynek najmniej w takim wymiarze, jaki zostałiano robotnikom złuzowanym.

Jeżeli w powodu szczególnych stosunków ruchu wypoczynek powyższy nie może być robotnikom w zamian wyznaczony, w takim razie za wypoczynek w zamian udzielony uważać się ma wypoczynek 18godzinny, przypadający na niedzielę w skutek zmiany szychty, w myśl §. 3go rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 85).

Co drugą niedzielę 24 godziny.

Następnej niedzieli 24 godziny, jeżeli w ciągu poprzedzającej przerwy ruchu robotnicy i tak już nie mieli 24godzinnego wypoczynku.

<p style="text-align: center;">O z n a c z e n i e</p> <p>rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona</p>	<p>Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć</p>
<p style="text-align: center;">5. Wyrób naczyń polewanych.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych do obsługi nieustannego ruchu pieców do topienia polewy i do utrzymywania ciepła w piecach, w których naczynia są wypalane.</p> <p style="text-align: center;">6. Piece do wypalania wapna, cementu, magnezytu i gipsu.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych przy wypalaniu a przy piecach szybowych w celu napełniania pieców i dobywania materiału.</p> <p style="text-align: center;">7. Cegielnie, także do wypalania cegieł ogniotrwałych i żuźlowych.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona:</p> <p>a) Do obsługi pieców atoli z takim ograniczeniem, że piece, w których ciągły ogień nie jest utrzymywany, podpalane być mają najpóźniej przed 6 godziną wieczorem w sobotę;</p> <p>b) robotnikom dorosłym w celu przyrządzenia gliny, przez dwie godziny.</p> <p style="text-align: center;">8. Przemysł zduński.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:</p> <p>a) Do obsługi pieców;</p> <p>b) w tych przedsiębiorstwach, w których wyrabiane są przedmioty ozdobne, jak: zdobiny, kafle piecowe itp., także jeszcze w celu przedstawiania i obracania towaru surowego na pułkach suszarni, o ile to jest potrzebne do zapobieżenia, żeby się forma tego towaru nie zmieniła.</p>	<p>Jak pod 4 a) i b).</p> <p>Jak pod 4 a) i b).</p> <p>Jak pod 4 a) i b).</p> <p>Jak pod 4 a) i b).</p>

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

9. Huty szklane.

Praca niedzielna jest pozwolona:

a) W hutach szklanych z piecami wannowymi w celu obsługi generatorów, nabijania pieców wannowych masą szklaną, do czynności szklarników (dętkarzy) i ich pomocników (podawaczy, odnosicieli), do obsługi pieców chłodzących i do czynności przy piecach rozprawujących;

b) w hutach szklanych z piecami zdunskimi:

α) do ogrzewania pieców szklanych i do czynności topienia;

β) do wykonywania czynności szklarników (dętkarzy, wyciągaczy szkła) i ich pomocników, tudzież do łączącej się z temi czynnościami obsługi pieca chłodzącego a to, dopóki ruch nie zostanie tak uregulowany, żeby peryod topienia przypadał na niedzielę, daje się to pozwolenie najwięcej na 12 niedziel w roku, które wykazane być powinny w wykazie, jaki według §. 1go, artykułu IV. ustawy z dnia 16. stycznia 1895 (Dz. u. p. Nr. 21) ma być utrzymywany;

γ) do czynności przy piecach rozprawujących w nieustającym ruchu utrzymywanych w celu wyrobu tafli szklanych.

Jak pod 4 a) i b).

Co drugą niedzielę 24 godziny. Gdyby z powodu podziału ruchu było to niemożliwe, w takim razie przerwy zdarzające się w ciągu tygodnia w skutek natury przedsiębiorstwa uważane być mają za wypoczynek w zamian udzielony.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

10. Wyrób sztyftów węglowych do oświetlenia elektrycznego.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych do obsługi pieców utrzymujących nieustanny ogień.

Jak pod 4 a) i b).

11. Wyrób naczyń z drzewnika.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do palaczy niezbędnie potrzebnych przy suszeniu naczyń prasowanych.

Jak pod 4 a) i b).

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamiar wyznaczyć

12. Garbarstwo.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych najdłużej dwie godziny aż do godziny 9 zrana w miesiącach od maja aż do września włącznie:

- a) W czerwonoskórnictwie do przysposobienia skór świeżych w sobotę wieczorem dostarczonych, tudzież do ruszania i rozwijania skór;
- b) w białoskórnictwie do wyprawiania błamów i do zmiany wody, jakoteż do posypywania wełny w celu jej wysuszenia.

13. Zakłady oczyszczania jelit.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych w celu suszenia trzewów.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

14. Blecharstwo.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:

- a) W oddziale przemysłowym „Blech“ w celu wykonywania odchlorowania, odtlenienia i prania najczęściej przez dwie godziny aż do godziny 9 zrana;
- b) do polewania przędz i tkanin na blechu leżących w ciągu jednej godziny przedpołudniem i jednej godziny popołudniu.

15. Farbierstwo.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:

- a) W farbierstwie na czarno w celu nadzorowania izb do utlenienia;
- b) w farbierstwie na indigo do poruszania płynu w stągwiach indigo zawierających;
- c) w farbiarni jedwabiu do dokończenia procesów chemicznych rozpoczętych jeszcze w sobotę przedpołudniem, atoli tylko aż do godziny 12 w południe.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

Oznaczenie

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

16. Drucczarstwo.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych: Do nadzorowania izb, w których odbywa się ułlenie i do poruszania płynu w stągwiach indigo zawierających.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

17. Wyrób drzewnika, tektury i papieru.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:

- a) Do czynności przy suszeniu i do nadzorowania blecharni;
- b) do utrzymywania w ruchu holendrów całomiazgowych i przyrządów młyńskich (Kollergänge), jednakże dopiero od godziny 6 wieczorem w niedzielę.

Jak pod 4 a) i b).

Co drugą niedzielę 24 godziny.

18. Wyrób cellulozy (drzewa, słomy itp.).

Praca niedzielna jest pozwolona do uzyskiwania kwasu siarkawego, do przysposobienia łągu, do obsługi gotowalników tkanki z przysposobionym materiałem wyrobkowym, do czynności około przyrządów do wyługowania i mycia, jakoteż do naparzenia łągów ostatecznych w piecach utrzymywanych w nieustannym ruchu.

Jak pod 4 a) i b).

Tym przedsiębiorstwom, których holendry, składy itp. nie są tak urządzone, żeby mogły już teraz czynić zadość niniejszym postanowieniom, wyznacza się termin przejściowy aż do końca 1895 roku w celu poczynienia potrzebnych przysposobień.

19. Młyny zbożowe.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:

- a) Młynom wietrznym i pływającym
 - α) do nadzorowania machin, przewodów ruchu i przyrządów młynarskich;
 - β) do napełniania zbożem przyrządów młynarskich;
 - γ) do napełniania worków mlewem;
 - δ) do wyładowania zboża do młyna przywiezionego i do naładowania mąki, która z młyna ma być wywieziona, aż do godziny 10 przed południem.

Co drugą niedzielę 24 godziny, jeżeli w poprzedzającym tygodniu z powodu przerw z natury przemysłu wynikających, robotnicy i tak już nie mieli najmniej 24 godzinnego wypoczynku.

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

b) młynom urządzonym wyłącznie lub przeważnie do ruchu zapomocą siły wodnej bezpośrednio działającej, w takiej samej rozciągłości, jednakże tylko w miesiącach od lipca aż do października włącznie.

Nadto młynom tym dozwolone jest:

ε) rozwożenie mąki i chleba własnymi wozami w niedzielę w tych godzinach, które są wyznaczone do sprzedawania żywności a w poniedziałek od godziny 3 zrana.

Jak pod 4 a) i b).

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

20. Wyrób słodu i piwowarstwo.

a) Wyrób słodu.

Praca niedzielna jest pozwolona:

- α) Do prac łączących się z kiełkowaniem w boiskach i niezbędnie potrzebnych do tego, żeby kiełkowanie nie zostało przerwane;
- β) w suszarniach słodu w nieustannym ruchu zostających.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim.

Jak pod 4 a) i b).

b) Piwowarstwo:

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:

- α) Do nadzorowania fermentacji głównej, do spuszczenia piwa i odwożenia go odbiorcom;
- β) do chłodzenia brzezki, do czyszczenia i przysposobienia beczek aż do godziny 12 w południe.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

Browarom nie mającym dostatecznych urządzeń, żeby już teraz mogły zastosować się do niniejszych postanowień, wyznacza się termin przejściowy aż do końca 1895 roku, w którym zaprowadzić mają potrzebne rozszerzenia.

21. Suszarnie chmielu i siarkownie chmielu.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych, a to w miesiącach od września aż do listopada włącznie.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

22. Wyrób cukru.

Praca niedzielna jest pozwolona:

- a) W fabrykach cukru surowego: Do dowozu buraków ze stogów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie fabryki, w burakarni, przy dyfuzji, saturacji, kalcynowaniu, filtracji, odparowywaniu, przy napełnianiu i centrifugach, na boiskach cukrowych z wyłączeniem pakowania, nakoniec do ruchu suszarni skrawków;
- b) w rafineryach cukru: Do wyładowywania cukru surowego, jeżeli w skutek zaniechania tego ruchu musiałby być przerwany, przy affinacji, czynnościach rozpuszczania, filtracji, odparowywania, w składzie spodium, w suszarniach i na boiskach cukrowniczych z wyłączeniem pakowania a natomiast z zaliczeniem odlewania cukru kostkowego;
- c) przy odcukrzaniu melassu: Do osmozy, do wyrobu i rozkładu sakcharatów wapniowych i strontynowych i do łączącego się z temże ruchu pieców prażelnych, przyrządów destylacyjnych, chłodzących i odprowadzających.

Jak pod 4 a) i b).

23. Wyrób soku lukrecyowego.

Praca niedzielna jest pozwolona przy ekstrakcji, odparowaniu, gotowaniu i suszeniu.

Jak pod 4 a) i b).

24. Wyrób syropu i cukru gronowego.

Praca niedzielna jest pozwolona: Do gotowania skrobii z kwasem siarkowym, do neutralizacji, odparowania i rafinerii (filtracji), co do wyrobu cukru gronowego, także do krystalizacji i suszenia.

Jak pod 4 a) i b).

25. Suszarnie cykoryi, buraków i owoców.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych w celu opalania i obsługi suszarni w nieustającym ruchu zostających.

Wypoczynek 24godzinny następującej niedzieli.

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

26. Wyrób konserwów.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do tych przypadków, w których zwłoka w fabrykacji wystawiałaby materiały do wyrobu użyte na zepsucie się, a to w miesiącach od maja aż do października włącznie do godziny 12 w południe.

Do robienia konserw z ryb świeżych praca niedzielna jest pozwolona.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim, albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

27. Piwnice winne.

Praca niedzielna jest pozwolona:

- a) Do nadzorowania procesu fermentacyjnego;
- b) w celu odbierania moszczu w ciągu czasu winobrania.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim, albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

28. Gorzelnie i rafinerje spirytusu, wyrób drożdży stałych.

Praca niedzielna w przedsiębiorstwach o nieustającym ruchu jest pozwolona:

- a) W gorzelniach spirytusu: Do utrzymywania w ruchu parników, do procesu zacierowego, fermentacyjnego i destylacyjnego, do obsługi dołów na brahę i do uzyskiwania siodu (obacz Nr. 20 a).;
- b) w rafineriach spirytusu: Do procesu destylacyjnego;
- c) przy wyrobie drożdży stałych: Do procesu fermentacyjnego i destylacyjnego, w celu wyczerpywania, płókania i prasowania drożdży.

Jak pod 4 a) i b).

29. Wyrób octu.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych w celu polewania zaprawy octowej, nadzorowania procesu fermentacji, jakoteż opalania octowni.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

30. Wyrób i sprzedaż wody sodowej.

Praca niedzielna jest pozwolona w miesiącach od kwietnia aż do października włącznie:

- a) Przy wyrobie aż do godziny 12 w południe;
- b) w celu rozwożenia towaru i sprzedaży przez cały dzień.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo też po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

31. Wyrób lodu sztucznego.

Praca niedzielna jest pozwolona:

- a) W celu utrzymywania w ruchu przyrządów do wyrobu lodu w ciągu dnia z wyłączeniem czasu od 12 godziny w południe do godziny 6 wieczorem;
- b) w celu odstawy lodu aż do godziny 12 w południe.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

32. Fabrykacja wytworów chemicznych.

Praca niedzielna jest pozwolona, o ile fabrykacja nie może być przerwana: Robotnikom pracującym przy piecach prażelnych, żarowych, płomienych i szmelcowych, przy przyrządach destylacyjnych i sublimacyjnych, przy ługowniach, koncentracjach, kondensacjach, krystalizacjach, ekstrakcyjach itp.

Mianowicie dozwolona jest praca niedzielna przy fabrykacji kwasu siarczanego, solnego i salicylowego, sody i soli glauberskiej, przy uzyskiwaniu siarki z pozostałości sody, przy wyrobie tlenku sodu, potażu, ałunu, siarkanu glinowego, sinku, chromianów i chlorku wapniowego, przy fabrykacji ultramaryny, bieli cynkowej, minii, glejty i bieli ołownej, przy wyrobie koks i uzyskiwaniu ammoniaku, przy destylacji dziegciu, zwęglaniu drzewa w milerzach i stosach, przy węglarstwie retortowem i łączącym się z temże a nie dozwalającym przerwy przetwarzaniu płodów chemicznych, przy rafinerii żywicy, wyrobie kopci, cerezyny, kleju i albuminu, mianowicie zaś co do czynności a względnie procesów poniżej wyszczególnionych:

Jak pod 4 a) i b).

- a) Wyrób kwasu siarkowego angielskiego: Dowóz kruszu siarkowego, blendy cynkowej i siarki do pieców płomienych, obsługa pieców,

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

wież Głowera i Gay-Lussaca, tudzież ołowni, odparowanie kwasu siarkowego w panwiach ołowianych, naczyniach szklanych i przyrządach platynowych, odciąganie kwasu skoncentrowanego do naczyń na niego przeznaczonych i zamykanie (lutowanie takowych);

b) Wyrób kwasu siarkowego dymiącego (nordhauskiego) z siarkanów w piecach galerowych: Dokończenie palenia rozpoczętego w dniu poprzednim;

c) Koncentracja kwasu siarkowego przez wymrożenie kwasu rozcieńczonego (wyrób monohydratu): Napełnianie i wypróżnianie komór do zamrażania, przenoszenie wyrobu gotowego do naczyń na takowy przeznaczonych, zamknięcie i przewóz tych naczyń do składów;

d) Wyrób kwasu solnego i soli glauber-skiej: Ruch przyrządów do rozkładu i absorbcyi, jakoteż pieców do kalcynowania sulfatu surowego;

e) Wyrób kwasu salicylowego: Proces sublimacji i krystalizacji;

f) Wyrób sody według metody Leblanca: Ruch pieców do topienia i kalcynowania, ługowanie szmelców, odparowanie i krystalizacja ługów;

g) Wyrób sody amoniakowej: Ruch wapielników, wyrób solanki, wyrób mleka wapiennego, przetwarzanie ługów i dwuwęglanów;

h) Uzyskiwanie siarki z pozostałości sody przez karbonizowanie i według metody precipitacyjnej: Ruch wapielników, kompresorów, przyrządów do miészania, przyrządów do karbonizowania i pieców do siarkowodoru a względnie proces strącania;

i) Wyrób sody gryzącej: Przystosowanie i naparzanie ługów, topienie i pakowanie sody gryzącej;

j) Wyrób potażu: Ruch pieców do zwęglania i kalcynowania, przystosowanie, odparowanie i krystalizacja ługu;

<p style="text-align: center;">O z n a c z e n i e</p> <p>rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona</p>	<p style="text-align: center;">Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć</p>
<p><i>k)</i> Wyrób ałunu i siarkanu glinowego: Ruch pieców, przysposobienie ługu, odparowanie i krystalizacya;</p> <p><i>l)</i> Wyrób sinku: Ruch pieców, ługowanie, koncentracya i krystalizacya;</p> <p><i>m)</i> Wyrób chromianów: Ruch pieców, przysposobienie ługu, odparowanie i krystalizacya;</p> <p><i>n)</i> Wyrób chlorku wapna: Ruch przyrządów do wywieźywania chloru i absorbeyi, napełnianie i zamykanie naczyń przeznaczonych na chlorek wapna;</p> <p><i>o)</i> Wyrób ultramaryny: Nadzór nad ruchem pieców;</p> <p><i>p)</i> Wyrób bieli cynkowej: Ruch pieców;</p> <p><i>q)</i> Wyrób minii i glejty ołownej: Ruch pieców;</p> <p><i>r)</i> Wyrób bieli ołownej: Ruch komór do utlenienia, nadzorowanie procesu szlamowania i suszenia;</p> <p><i>s)</i> Wyrób koksu i uzyskiwanie amoniaku: Ruch pieców koksowych, zasilanie węglem, wydzielanie koksu, płóczka węgla, o ile czynności te są potrzebne do utrzymania ruchu pieców, ruch przyrządów destylacyjnych do amoniaku;</p> <p><i>t)</i> Destylacya sucha drzewa, wyrób wyskoku drzewnego i octu drzewnego: Ruch retort i przyrządów destylacyjnych, jako też wyrób octanu wapna;</p> <p><i>u)</i> Destylacya smoły: Dokończenie procesu destylacyjnego rozpoczętego w dniu poprzednim i spuszczenie pozostałości;</p> <p><i>v)</i> Zwęglanie drzewa w milerzach i stosach: Nadzorowanie milerzy i stosów podpalonych w sobotę przed godziną 6 wieczorem;</p>	

<p style="text-align: center;">O z n a c z e n i e</p> <p>rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona</p>	<p style="text-align: center;">Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć</p>
<p>w) Rafinerya żywicy: Proces topienia i filtracya;</p> <p>x) Wyrób kopciu: Ruch pieców żarowych;</p> <p>y) Wyrób cereziny: Dalsze prowadzenie a względnie dokończenie rozpoczętych już ekstrakcyi;</p> <p>z) Wyrób kleju i albuminu: Gatunkowanie, tłuczenie i maceracya świeżych kości, ekstrakcyja kleju, odgotowywanie bryi klejowej, obsługa suszarni kleju, albuminu i krwi, tudzież ściąganie surowicy.</p>	
<p style="text-align: center;">33. Przemysł tłuszczowy.</p> <p>(Wyrób margaryny, stearyny i gliceryny.)</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:</p> <p>a) W czynnościach przemysłowych, które mogą być przerwane, mianowicie destylacyi i ekstrakcyi około ruchu przyrządów destylacyjnych, około mycia i spuszczenia mas wyklarowanych, oddalania pozostałości z alembików i ruchu pieców żarowych do kości;</p> <p>b) przy topieniu łoju surowego w miesiącach od kwietnia aż do września włącznie aż do godziny 12 w południe.</p>	<p style="text-align: center;">Jak pod 4 a) i b).</p> <p style="text-align: center;">Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.</p>
<p style="text-align: center;">34. Rafinerye oleju kopalinnego.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:</p> <p>a) Do procesu destylacyjnego</p> <p style="padding-left: 20px;">α) w zakładach utrzymujących ruch nieustanny do obsługi przyrządów destylacyjnych i odbieralników;</p> <p style="padding-left: 20px;">β) w przedsiębiorstwach, w których nie destyluje się nieustannie, wolno alembiki, gdy przez noc z soboty na niedzielę ochłódną, wypróżniać i czyścić przez dwie godziny aż do godziny 8 zrana;</p> <p>b) do klarowania, blechowania, grzania i filtrowania smarów kopalinnych.</p>	<p style="text-align: center;">Jak pod 4 a) i b).</p> <p style="text-align: center;">Jak pod 4 a) i b).</p>

O z n a c z e n i e

rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona

Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć

35. Wyrób gazu oświetlającego i wodnego.

Praca niedzielna jest dozwolona: W celu dowozu węgla ze składów zakładu gazowego do pieców i w celu obsługi retort a względnie utrzymywania ruchu pieców szybowych, w celu czyszczenia gazu i rozdzielania gazu, jakoteż w celu układania koksu w obrębie zakładu gazowego.

Jak pod 4 a) i b).

36. Fotografia.

Praca niedzielna jest pozwolona w celu czynienia zdjęć, wywieżywania i ustalania.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

37. Zakłady główne do wyrobu i przesyłania prądu elektrycznego.

Praca niedzielna jest pozwolona: Do nadzorowania i obsługi machin dynamicznych i przyrządów pomocniczych, jakoteż do czynności łączących się z napełnianiem akumulatorów.

Jak pod 4 a) i b).

38. Ogrzewanie centralne parą lub wodą.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do osób niezbędnie potrzebnych do obsługi ogniska.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli.

39. Oświetlenie publiczne.

Praca niedzielna jest pozwolona około konserwacji i obsługi lamp, jakoteż przyrządów oświetlających.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

40. Przedsiębiorstwa omnibusów i powozów stanowiskowych.

Praca niedzielna jest pozwolona.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

41. Przemysł najmu powozów do przewozu ludzi.

(Fiakry, jednokonki itp.).

Praca niedzielna jest pozwolona.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

<p style="text-align: center;">O z n a c z e n i e</p> <p>rodzajów przemysłu a względnie czynności, do których wykonywania praca niedzielna w ogóle lub w pewnym wymiarze czasu jest pozwolona</p>	<p>Wypoczynek, jaki robotnikom zatrudnionym w niedzielę dłużej niż trzy godziny, należy w zamian wyznaczyć</p>
<p>42. Najem środków do przewozu ludzi (wierzchowców, czółen itp.).</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>
<p>43. Przemysł szyperski na wodach śródkrajo- wych.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>
<p>44. Przedsiębiorstwa pogrzebowe.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona w celu wystawienia zwłok, odprawienia obrządku pogrzebowego, odwiezienia i pochowania zwłok.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>
<p>45. Przedsiębiorstwa usług publicznych. (Zakłady posługaczy, nosicieli publicznych, przewodników, posłańców).</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>
<p>46. Przewóz towarów.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona w celu oddania posyłki pospiesznej na kolej żelazną lub na stację parowy, jakoteż w celu odebrania posyłki i doręczenia jej odbiorcy.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>
<p>47. Przemysł gospodni i szynkowy.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>
<p>48. Łażnie.</p> <p>Praca niedzielna jest pozwolona.</p>	<p>Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.</p>

§. 3.

O ile do wykonywania czynności według §. 2. w niedzielę wyraźnie dozwolonych, tudzież do oświetlania i ogrzewania lokali pracy i do zakładów chłodzących w rodzajach przemysłu w §. 2 wymienionych, potrzebny jest ruch kotłów parowych, motorów, pomp, podnośników, wyciągadeł, machin dynamomicznych, akumulatorów, machin do wyrobu zimna i ich przyrządów pomocniczych lub zachodzi potrzeba użycia zwierząt, obsługa i prowadzenie tych machin i przyrządów, jakoteż obsługa zwierząt jest w niedzielę dozwolona.

Także we wszystkich innych przedsiębiorstwach praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych, a to w celu oświetlania i opalania pracowni i suszarni, utrzymywania w cieple pieców i podpalania ognia, utrzymywania w ruchu zakładów chłodzących, jakoteż w celu obsługi zwierząt do ruchu używanych. Również dozwolone jest rozniecanie ognia pod kotłami parowymi przed rozpoczęciem się ruchu poniedziałkowego.

§. 4.

Praca niedzielna jest nadto pozwolona do wyładowania wozów dostawionych przez kolej zbiegową na tor przemysłowy (na kolej dojazdową), mianowicie wolno użyć do tego robotników odnośnego zakładu, jak również do ładowania, pod tym jednak względem tylko o tyle, o ile zakład przez zachowanie wypoczynku niedzielnego byłby ze strony zbiegowego przedsiębiorstwa kolejowego narażony na szkodę materyalną (grzywny za przetrzymanie wagonów itp.).

§. 5.

Osobom, które w niedzielę dłużej niż trzy godziny były zatrudnione przy pracach w §§. 3 i 4 oznaczonych, dać należy w zamian wypoczynek stosownie do postanowień §. 12, ustęp 2.

§. 6.

W przedsiębiorstwach w nieustannym ruchu zostających, którym praca niedzielna jest dozwolona, ograniczać należy takową zawsze do robót będących w bezpośrednim związku z właściwym nieustannym ruchem, w innych zaś przedsiębiorstwach, podlegających tym postanowieniom wyjątkowym, zawsze do robót wyraźnie dozwolonych, wszelkie zaś inne roboty, jakoto przygotowawcze i jakiegokolwiek inne poboczne i pomocnicze mają być zawieszane (§. 1, artykuł VI, ustęp 2 ustawy powyższej).

§. 7.

Na zasadzie §. 1go, artykułu VII. ustawy powyższej porucza się Władzom administracyjnym

krajowym ustanowienie potrzebnych wyjątków od przepisu o wypoczynku niedzielnym co do następujących rodzajów przemysłu:

- a) wyrabiających wiązanki tudzież handlarzy kwiatów naturalnych;
- b) fryzjerów, golarzy i perukarzy;
- c) piekarzy;
- d) cukierników, piekarzy ciast i marcepanników;
- e) rzeźników, także końskich i handlarzy dziczyzny;
- f) wędliniarzy i kiełbaśników;
- g) mleczarni, gospodarstw nabiałowych i sprzedaży mleka.

§. 8.

Przepisy dotyczące się wypoczynku niedzielnego w przemyśle handlowym stosują się do sprzedaży własnych towarów dozwolonej przemysłowi produkcyjnemu, o ile sprzedaż ta nie jest osobno urządzona na zasadzie artykułu VI. a względnie VII. ustawy powyższej, tudzież do rozsprzedaży sposobem koczowniczym (§. 60 ustawy przemysłowej) i do obrotu targowego (§. 1, artykuł XII ustawy powyższej).

§. 9.

W porządku robotniczym każdego przedsiębiorstwa przemysłowego zamieścić należy odnośne postanowienia, dotyczące się pracy niedzielnej i wypoczynku, jaki w zamian ma być wyznaczany a odnoszące się do tego przedsiębiorstwa (§§. 2 do 8), jeżeli zaś porządek robotniczy nie jest przepisany, wywiesić należy takowe w stosownem miejscu pracowni w językach w kraju używanych.

Pod tym względem przedsiębiorca przemysłowy winien w granicach odnośnego przepisu podać ściśle szczegóły, dotyczące się jego przedsiębiorstwa.

§. 10.

Oprócz prac, które powyższemi postanowieniami są w niedzielę dozwolone, wyłączają się na zasadzie §. 1go, artykułu III. wzmiankowanej ustawy, od przepisu o wypoczynku niedzielnym:

1. Prace około czyszczenia i utrzymania w dobrym stanie lokali przemysłowych i przyrządów warsztatowych podejmowane, od których zależy regularna ciągłość własnego lub cudzego przedsiębiorstwa a które bez istotnego przerwania ruchu lub bez niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia robotników nie mogą odbywać się w dniach powszednich;

2. potrzebny dozór nad urządzeniami ruchu;

3. prace około spisania inwentarza a to raz na rok;

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 1. maja 1895.

Treść: № 59. Ustawa o zwrocie zaliczki bezprocentowej w sumie 222.222 zł., którą księstwo karyntyjskie na zasadzie §. 2go ustawy z dnia 27. kwietnia 1884 otrzymało z funduszków państwa na uregulowanie rzeki Drawy. — 60. Ustawa o rozszerzeniu na handel obnośny przepisów dotyczących się wypoczynku niedzielnego. — 61. Rozporządzenie, zmieniające a względnie uzupełniające niektóre postanowienia rozporządzenia z dnia 1. sierpnia 1893 o urządzeniu przewozu przedmiotów wybuchających kolejami żelaznymi.

59.

Ustawa z dnia 13. kwietnia 1895,

o zwrocie zaliczki bezprocentowej w sumie 222.222 zł., którą księstwo karyntyjskie na zasadzie §. 2go ustawy z dnia 27. kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 68) otrzymało z funduszków państwa na uregulowanie rzeki Drawy.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

W ustawie z dnia 27. kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 68), o dodatku ze skarbu państwa na pokrycie kosztów regulacji rzeki Drawy w Karyntyi zmienia się postanowienie, dotyczące się zwrotu zaliczki bezprocentowej w sumie 222.222 zł., którą księstwo karyntyjskie na zasadzie §. 2. tej ustawy z funduszków państwa otrzymało, w taki sposób, że owa zaliczka zwrócona być ma państwu w dziesięciu równych ratach rocznych a to poczynając dopiero od dnia 1. stycznia 1897.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.
Wiedeń, dnia 13. kwietnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Bacquehem r. w.
Plener r. w.

60.

Ustawa z dnia 28. kwietnia 1895,

o rozszerzeniu na handel obnośny przepisów dotyczących się wypoczynku niedzielnego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Przepisy dotyczące się wypoczynku niedzielnego, jakie na zasadzie ustawy z dnia 16. stycznia 1895 (Dz. u. p. Nr. 21), w poszczególnych gminach lub częściach gmin dla przemysłu handlowego w ogólności lub dla pewnych gałęzi handlu a względnie kategorii towarów zostały wydane, stosują się także do wykonywania handlu obnośnego.

§. 2.

Wykroczenia obnośców przeciwko tym przepisom, o ile nie stosują się do nich postanowienia karne, zawarte w przepisach ustawowych o handlu obnośnym, karać będą Władze administracyjne z zastosowaniem postępowania w rozdziale IX ustawy przemysłowej przepisanej, grzywnami w kwocie aż do 50 zł., w razie zaś niemożności ściągnięcia takowych, aresztem aż do dni ośmiu.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej jednocześnie z ustawą w §. 1 przytoczoną a względnie jednocześnie z przepisami wykonawczymi, jakie na zasadzie tej ustawy będą wydane.

§. 4.

Ustawę niniejszą wykonać mają Moi Ministrowie handlu i spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 28. kwietnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

61.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 1. maja 1895,

zmieniające a względnie uzupełniające niektóre postanowienia rozporządzenia z dnia 1. sierpnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 126) o urządzeniu przewozu przedmiotów wybuchających kolejami żelaznymi.

W rozporządzeniu z dnia 1. sierpnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 126) o urządzeniu przewozu przedmiotów wybuchających kolejami żelaznymi, zmieniają się a względnie uzupełniają z mocą obowiązującą od dnia 1. czerwca 1895 następujące postanowienia:

§. 1.

1. W postanowieniu wstępnem zamiast „Nr. XXXVI“ położyć należy „Nr. XXXV a“.

2. Liczba 3, ustęp 1 ma opiewać:
„Naboje gotowe (to jest przynajmniej materiałem strzelniczym nabite) do broni palnej ręcznej itd.“

3. Liczba 3, ustęp 2 zamiast „Nr. XXXVII a względnie XXXVII a“ położyć należy: „Nr. XXXVI a względnie Nr. XXXVII“.

4. Liczba 6, ustęp 2 przed wyrazami: „35 procentów“ dodać należy wyraz: „najmniej“.

§. 6.

5. Liczba 3, ustęp 1 przed wyrazami: „Naboje do broni palnej ręcznej“ wpisać należy wyraz: „Gotowe“.

6. Liczby 4 i 5 w obu przy końcu ustępu 1 przydać należy następujący ustęp:

„Pak nie wolno zabijać żelaznymi gwoździami.“

7. Pod liczbą 6 drugie zdanie ustępu 2 oznaczyć należy jako ustęp „3“, dwa zaś następne ustępy 3 i 4 jako „4“ i „5“.

8. Pod liczbą 7, a, 1 przy końcu ustępu drugiego przydać należy następujące zdanie:

„o ile urządzenie kapsli, np. zastosowanie osłon wewnętrznych, materiał rozsadzający bezpiecznie zamykających, nie daje rękojmi, że tenże nie odłączy się podczas przewozu“.

§. 9.

9. W ustępie 2 ostatnie zdanie zaczynające się od słów: „Tylko bawełna strzelnicza wilgotna prasowana itd.“ należy wykreślić.

Królewsko węgierski Minister handlu, z którym się w tym względzie porozumiałem, wydaje jednocześnie także rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1895.

Treść: (№ 62—64). 62. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości, że c. k. Akademia sztuk pięknych w Wiedniu co do uczniów swoich trzeciego roku zostaje na równi z ośmioklasowymi publicznymi szkołami średnimi tutejszo-krajowymi. — 63. Obwieszczenie o upoważnieniu Delegacyi dworcowej Komory głównej królewskiej w Zagrzebiu do ekspedycyowania rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych. — 64. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Bielska do Lasu Cygańskiego, która utrzymywana być ma w ruchu zapomoćą elektryczności.

62.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z d. 27. kwietnia 1895,

którem podaje się do wiadomości, że c. k. Akademia sztuk pięknych w Wiedniu co do uczniów swoich trzeciego roku zostaje na równi z ośmioklasowymi publicznymi szkołami średnimi tutejszo-krajowymi.

Na zasadzie §. 25go ustawy o służbie wojskowej, rozporządza się w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, że pod względem przyznawania dobrodziejstwa jednorocznej służby ochotniczej c. k. Akademia sztuk pięknych w Wiedniu co do uczniów swoich trzeciego roku zostawać ma na równi z ośmioklasowymi publicznymi szkołami średnimi tutejszo-krajowymi

Rozporządzeniem tem uzupełnia się Załączkę IIb do I. części Przepisów o służbie wojskowej rozporządzeniem tutejszem z dnia 15. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 45) ogłoszonych.

Welsersheimb r. w.

63.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 30. kwietnia 1895,

o upoważnieniu Delegacyi dworcowej Komory głównej królewskiej w Zagrzebiu do ekspedycyowania bez poboru cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych.

Według doniesienia królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu, Delegacya Komory głównej królewskiej w Zagrzebiu, urzędująca w tamtejszym dworcu królewsko węgierskich kolei państwa upoważniona została do ekspedycyowania bez poboru cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych.

Plener r. w.

64.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. maja 1895,

o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Bielska do Lasu Cygańskiego, która utrzymywana być ma w ruchu zapomoćą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894

(Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo handlu w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało Alojzemu Bernaczikowi, właścicielowi fabryki w Bielsku w związku z Maksymem Déri inżynierem w Wiedniu, na prośbę onychże, koncesyą do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei wązkotorowej, na której ruch utrzymywany być ma zapomocą elektryczności od Bielska do Lasu Cygańskiego pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami.

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należności stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku rządowego, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy przerzeczonej.

§. 2.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć niezwłocznie budowę kolei na wstępie oznaczonej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesyonaryusze kaucyą w sumie dwa tysiące (2000) złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, koncesyonaryusze winni postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe stosownie do postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) stosują się do małych kolei, tudzież do ustaw i rozporządzeń, jakieby w przyszłości zostały wydane.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Wypuszczenie w obieg obligacyj pierwszorzędnych jest wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wyczerpaniu zatwierdzonego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych i pierwszorzędnych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Koncesjonariusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Urzędnicy rządowi, funkcyonaryusze i słudzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach podatkowych, gdy się wywiodą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo handlu dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróżnym bezpłatnie.

§. 9.

Koncesjonariusze obowiązani są przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowemi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może koncesjonaryusz żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub zwierzchnością przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy

o koncesyach na koleje żelazne na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §cie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 12.

Koncesjonaryusze nie są upoważnieni do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Wurmbrand r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 21. maja 1895.

Treść: (№ 65—67.) 65. Obwieszczenie o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser. — 66. Rozporządzenie, któremu z uzupełnieniem a względnie zmianą rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. marca 1881, zarządza się ponownie periodyczne sprawdzanie przyrządów do mierzenia natły tudzież innych płynów silnemu ulotnianiu się podlegających. — 67. Rozporządzenie, ustanawiające na kampanią 1895/96 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie cukru.

65.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. maja 1895,

o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17) podaje się do wiadomości powszechnej następujące przepisy co do sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser, uchwalone przez c. k. Komisję główną miar i wag.

Wurmbrand r. w.

Przepisy

tylczące się sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser.

A. Opis wagi i sposobu jej działania.

a) Przedstawienie sposobu działania głównych części składowych z pominięciem przyrządu do rektyfikacyi i justowania.

Na jednym zawieszadle b wagi drążkowej równoramiennej, która na rysunku (figura 5) jest

opuszczona, wisi naczynie na zboże B w taki sposób, że w narysowanej pionowej pozycyi może być zbożem z lejka wchodowego D napełnione a po napełnieniu, przez wywrócenie w lewo, wypróżnione.

W pozycyi pionowej utrzymuje naczynie B hak O , przytwierdzony przy b trzpieniem obrotowym i stanowiący zarazem podporę dla dzioba k do przytwierdzonego

W dolnym końcu lejka wchodowego D umieszczone są dwie kłapy F i G . Kłapa F , która jednym lub więcej otworami jest opatrzona, wstrzymuje szybkie sypanie się zboża o tyle, że po jej zamknięciu naczynie B tylko zwolna napełniać się może zbożem. Po zamknięciu kłapy G , zboże wcale nie może się sypać.

Obie kłapy F i G urządzone są tak, że drążek R otwiera obie jednocześnie jak tylko z położenia pionowego (w dół zwieszzonego) wprowadzony zostanie w położenie na rycinie przedstawione.

(F , G i R obracają się swobodnie około wspólnej osi.)

Jak figura 5 pokazuje żąb q , do naczynia na zboże B przytwierdzony, utrzymuje drążek R w narysowanym położeniu; gdy do B nasypie się pewna ilość zboża, natenczas w skutek wzrastającego ciężaru zniża się naczynie na zboże a z niem q . R staje się wolnym a kłapa F zapada. Kłapa G , która łączy się z jednej strony z przegubem LMP , z drugiej zaś strony z widełkami wiszarowemi N zostaje jeszcze otwarta, gdyż przegub obracający się około trzpienia

stałego P na zestawie przyrządu nie pozwala jej się zamknąć *).

Gdy zaś przez dalsze powolne sypanie się zboża naczynie zniży się jeszcze bardziej i — nienarysowany tutaj drążek wagi — się pochyli, natenczas język tego drążka wagi na dół pochyłony trąci przy Z o przedłużenie przegubu MP , w skutek czego cały przegub przybierze położenie punktami narysowane a kłapa G zapadnie.

Jednocześnie widełki wiszarowe N podnoszą się w górę i oswobodzają hak O , w skutek czego naczynie ze zbożem wywraca się i wypróżnia a wypróżnione wraca napowrót w pierwotne narysowane położenie. Po wypróżnieniu podniósł się zarazem wiszar b z naczyniem B a w skutek podniesienia się naczynia B , ząb q chwyta znowu za drążek R i sprawia otwarcie obu kłap F i G .

Nadto przegub, w skutek podniesienia się w górę L , przybiera pierwotne narysowane położenie, N zniża się, hak O zapada znowu na dziób k i napełnianie zaczyna się na nowo.

Przedstawienie to objaśnia sposób działania głównych części przyrządu automatycznego wagi, do nich jednak potrzebny jest jeszcze przyrząd kontrolujący i regulujący, ponieważ ruch kłap i wszelkich innych narządów nie odbywa się bez straty czasu, przeto dosypywanie się zboża nie ustaje natychmiast w skutek działania odnośnych narządów; nadto potrzebne jest także urządzenie, żeby kłapa F już pierwszej zapadała, zanim ilość zboża napełnionego będzie już całkiem bliską wagi właściwej.

b) Opis sposobu działania przyrządu do rektyfikacji i justowania jakoteż innych części składowych.

Figury 1, 2 i 3 przedstawiają wszystkie części przyrządu, gloski zaś oznaczają to samo co na szkicu użytym do powyższego wywodu.

Figura 4 okazuje urządzenie kłap F i G .

Na figurze 1 i 3 wyobrażony jest niewidzialny na figurze 5 drążek wagi A z językiem Z , tudzież talerzyk ciężarkowy C .

X jest liczydło z mechanizmem połączone, które wykazuje odważone ilości.

Przyrząd kontrolujący i regulujący składa się z obracającego się na ostrzu drążka J z przesuwalnym ciężarkiem justerunkowym V i z połączonego

*) W punktach obrotu L , M i P umieszczone są ostrza i panwie.

z drążkiem kątowym ciężarka H , który dopóty cisnie na drążek J , aż po opadnięciu na lewo drążka J , potrafi o oporek, poczem, gdy J jeszcze bardziej opadnie, działanie H ustanie.

Jak widać z figur 1 i 3 J jest drążkiem dwuramiennym, który ostrzem końcowem swego ramienia podchwytuje zawieszadło talerza wagowego i przez to zmniejsza działanie ciężkości przy C .

To zmniejszenie ciężkości, do którego przyczynia się znacznie także ciężarek H , sprawia, że przy napełnianiu się i pierwszym znizeniu się naczynia B , kłapa F pierwiej się zamyka nim naczynie napełni się całkiem.

Gdy naczynie B i lewe ramię drążka J o tyle się zniży, że H zetknie się z wzmiankowanym wyżej opórkiem, H przestaje działać i drążek J sprawia teraz całkiem nieznaczne zmniejszenie ciężkości C , poczem gdy B bardziej opadnie, przegub LMP oswobadza się i kłapa G zamyka się całkiem.

To ostatnie oswobodzenie następuje na pozór zawczasie, nim jeszcze waga okaże właściwą ciężkość, ponieważ drążek J zmniejszył małą część działania ciężkości C ; ta pozorna niedokładność uchyla się jednak tym sposobem, że nietylko pewna, aczkolwiek mała przewaga jest potrzebna, żeby język Z przegub oswobodził, lecz także podczas zamykania się jakoteż po zamknięciu się kłapy G spada jeszcze mała ilość zboża, która stanowi dodatek do ilości automatycznie zważonej. Do dokładnego uregulowania tych drobnych różnic służy ciężarek przesuwalny V .

Przy odtarowaniu i justowaniu wagi postępuje się w następujący sposób:

Ciężarek H i drążek J podnosi się (o ile drążek kątowy połączony z H na to pozwoli), tak, żeby obie części nie działały na wagę i teraz odtarowuje się próżny talerz wagowy z próżnem naczyniem na zboże. (Puszka na pył, która podczas ruchu ciężarki osłania, powinna, jak się samo przez się rozumie, stać przy odtarowaniu na talerzu wagowym).

Przy kontrolowaniu, czy naczynie jest właściwie napełnione, trzeba zapobiegać, żeby naczynie ze zbożem nie wywracało się automatycznie, gdy zostanie napełnione.

Do tego celu hak O opatrzony jest dziobem, który na figurze 1 zwrócony jest na dół i o który widełki wiszarowe N uderzają w stosownej chwili. Dziób ten można rękojeścią o tak obrócić, żeby zwrócony był w górę (figura 3). Gdy dziób tak jest obró-

cony, widelki wieszarowe nie mogą działać, w skutek czego hak *O* nie odzepia się i naczynie nie może się wypróżnić.

Gdy rękojęć *o* jest obrócona i po nałożeniu ciężarków na talerz wagowy rozpocznie się działanie, naczynie *B* napełni się, jakoteż kłapy *F* i *G* pozamykają się a naczynie nie może wypróżnić się automatycznie.

Gdy więc teraz jak przedtem działanie *II* i *J* zostanie wstrzymane, okaże się, czy waga kołysze się czy nie.

Jeżeli waga nie kołysze się należy, trzeba ciężarek *V* nieco przesunąć i gdy naczynie *B* wypróżni się, na nowo automatycznie wypełnić i badać, co powtarza się dopóty, dopóki właściwa ciężkość zboża nie będzie automatycznie oznaczana.

Ażby naczynie na zboże po wypróżnieniu nie odskakiwało za daleko, opatrzone jest dziobem *s* (figura 2 i 3), który zatrzymując się na oporku *S* (figura 3), ściętnia jego ruch.

Przy tarowaniu próżnego naczynia *s* mogłoby ocierać się o *S* co psułoby dokładność tarowania. Do zapobieżenia temu służy trzonek *Q* do zawieszadła *b* przyczepiony, którym można dziób *k* podprzeć i tym sposobem przeszkodzić tarcu przy *s*.

B. Przepisy szczególne co do jakości wagi.

1. Na zestawie wagi w miejscu widocznym powinna być przynitowana tarcza, na której ma być wryte lub wybite nazwisko fabrykanta wagi, tudzież numer fabryczny i oznaczenie: „Waga zbożowa automatyczna do napełnień na . . . kilogramów“.

2. Waga opatrzona być powinna wskazówką pendulową.

3. Przesuwanie ciężarka ruchomego *V* powinno być tak ograniczone, żeby przez najdalsze przesunięcie onegoż w jedną lub drugą stronę, ciężkość zboża zawartego w naczyniu *B* mogła zwiększyć się lub zmniejszyć najwięcej o 1% **).

4. Waga zbożowa automatyczna może być opatrzona liczydłem, które wykazuje albo ilość wypróżnień albo ciężar w kilogramach.

**) Rektyfikacja potrzebna do ważenia rozmaitych rodzajów zboża uskuteczniana zapomocą przesuwania ciężarka ruchomego *V* zostaje w związku z wielkością dziurek w kłapie *F*; jeżeli więc oznaczone wyżej przesuwanie nie jest dostatecznem, przyczyną tego jest, że po zamknięciu kłapy *F* zboże sypie się za prędko, to jest, że dziurki w *F* są za wielkie, co nie jest dozwolone.

Powyżej lub poniżej onegoż umieszczony być ma odpowiedni napis: „Ilość wypróżnień“ lub „kilogramów“.

Liczydło powinno być przytwierdzone do zestawy w taki sposób, żeby bez naruszenia cechy sprawdzenia nie mogło być odjęte i odłączone od związku z działającymi częściami składowymi.

Szkló ochronne pokrywające tarczę cyfrową powinno być wprawione z wewnątrz, w taki sposób, żeby nie mogło być usunięte bez uszkodzenia wzmiankowanej cechy.

5. Do wagi tej używać należy tylko takich ciężarków handlowych, które były przez c. k. Urząd miar i wag sprawdzone.

C. Granica błędów.

Podawany ciężar napełnienia może być większy lub mniejszy od właściwego ciężaru najwięcej o 0 1% tego ostatniego ciężaru, to jest o 1 gram na każdym kilogramie.

D. Cechowanie.

Cechuje się na jednym ramieniu wagi drążkowej równoramiennej a oprócz tego na połączeniu liczydła i tarczy z zestawą wagi.

Na cesze umieszczonej w tem ostatnim miejscu wybić należy bieżącą liczbę roku.

E. Opłaty za sprawdzenie.

Za sprawdzenie i cechowanie liczyć należy:

a) takse zasadniczą 3 zł. — c.

b) od każdych 100 *kg* największego dozwolonego napełnienia 2 „ 50 „
przyczem ilości mniejsze od 100 *kg* liczyć należy za 100 *kg*.

Za sprawdzenie bez cechowania liczyć należy całkowitą opłatę a) i pół opłaty b).

Wagę sprawdza się i uwierzytelnia tylko w miejscu ustawienia.

Do tej czynności urzędowej strona dostarczyć ma potrzebnej ilości zboża, jakoteż potrzebnych robotników i wszelkich przyborów, nadto ona ponosi koszt przystania urzędnika miar i wag.

F. Świadcstwo sprawdzenia.

Do każdej wagi sprawdzonej i oecchowanej wydane będzie świadectwo sprawdzenia, które za-

wierać na nazwisko i miejsce zamieszkania fabrykanta, liczbę bieżącą fabryczną wagi, datę wykonanego sprawdzenia i cechę urzędu miar i wag a wreszcie powinno być przez urzędnika miar i wag podpisane.

G. Sprawdzanie ponowne.

Waga zbożowa automatyczna podlega ponownemu sprawdzeniu peryodycznemu po upływie dwóch lat w myśl rozporządzeń ministerjalnych z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30 i Dz. rozp. Komisji miar i wag, str. 168) i z dnia 21. października 1891 (Dz. u. p. Nr. 162 i Dz. rozp. Komisji miar i wag, str. 347), do takowego zaś, odpowiednio zasadzie wyrzeczonej w Dodatku trzynastym (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 10. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 62) do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 pozwala się przyjąć za granicę błędu podwójną wielkość w punkcie C niniejszych Przepisów do pierwszego sprawdzenia ustanowioną.

Wiedeń, dnia 5. maja 1895.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Arzberger r. w.

66.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 7. maja 1895,

którem z uzupełnieniem a względnie zmianą rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30) zarządza się ponowne peryodyczne sprawdzanie przyrządów do mierzenia naty tudzież innych płynów silnemu ulotnianiu się podlegających.

§. 1.

Przyrządy do mierzenia naty i innych płynów, silnemu ulotnianiu się podlegających, przeznaczone, które stosownie do rozporządzenia ministerjalnego z dnia 16. marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 33) podle-

gają sprawdzeniu, mają być przed upływem każdego trzechlecia poddawane ponownemu sprawdzeniu.

§. 2.

Przyrządy do mierzenia tego rodzaju, będące już w użyciu, jeżeli są opatrzone cechą z r. 1894, mają być poddane ponownemu sprawdzeniu w ciągu roku 1897, te zaś, które w dawniejszych latach były sprawdzane, mają być sprawdzone ponownie aż do końca 1896 roku.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Bacquehem r. w. Wurmbrand r. w.
Plener r. w.

67.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. maja 1895,

ustanawiające na kampanię 1895/96 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie cukru.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu postanawia się na zasadzie §. 3 ustawy z dnia 20. czerwca 1888 (Dz. u. p. Nr. 97) o opodatkowaniu cukru, że w okresie wyrobu cukru 1895/96 kwota zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie cukru, wynosić ma dla każdego z tych zakładów fabrykacyi cukru, które w §. 1, l. 1 ustawy o opodatkowaniu cukru są oznaczone, taką samą kwotę, jaką ten zakład tytułem zwrotu bonifikacyi wywozowej, co do wywozu cukru w okresie wyrobu cukru 1893/94 miał zapłacić, podwyższoną o 10 od sta.

Jednakże kwoty zabezpieczenia, w taki sposób obliczone, należy zaokrąglić przez podwyższanie kwot mniejszych od 50 zł. na 50 zł., a kwot większych od 50 zł. na 100 zł.

Dla tych zakładów fabrykacyi cukru, które w okresie wyrobu 1893/94 jeszcze nie były w ruchu, ustanawia się rzezone zabezpieczenie dla każdego w kwocie 23.000 zł. (dwadzieścia trzy tysiące złotych) waluty austryackiej

Plener r. w.

Figury do obwieszczenia Ministerstwa handlu z dnia 5. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 65).

Fig. 2.

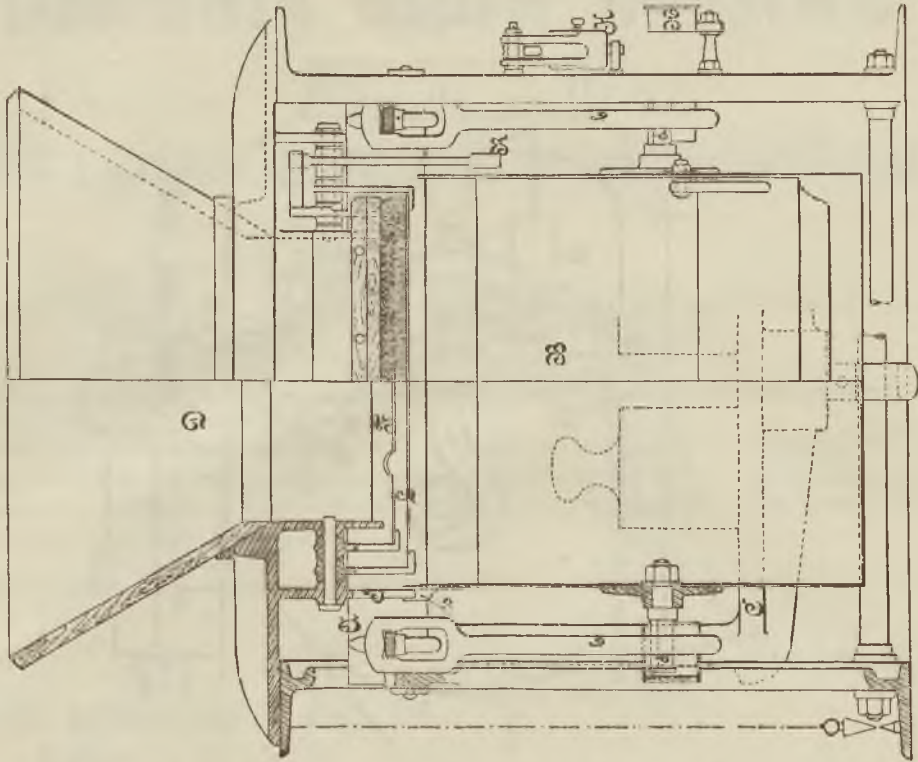
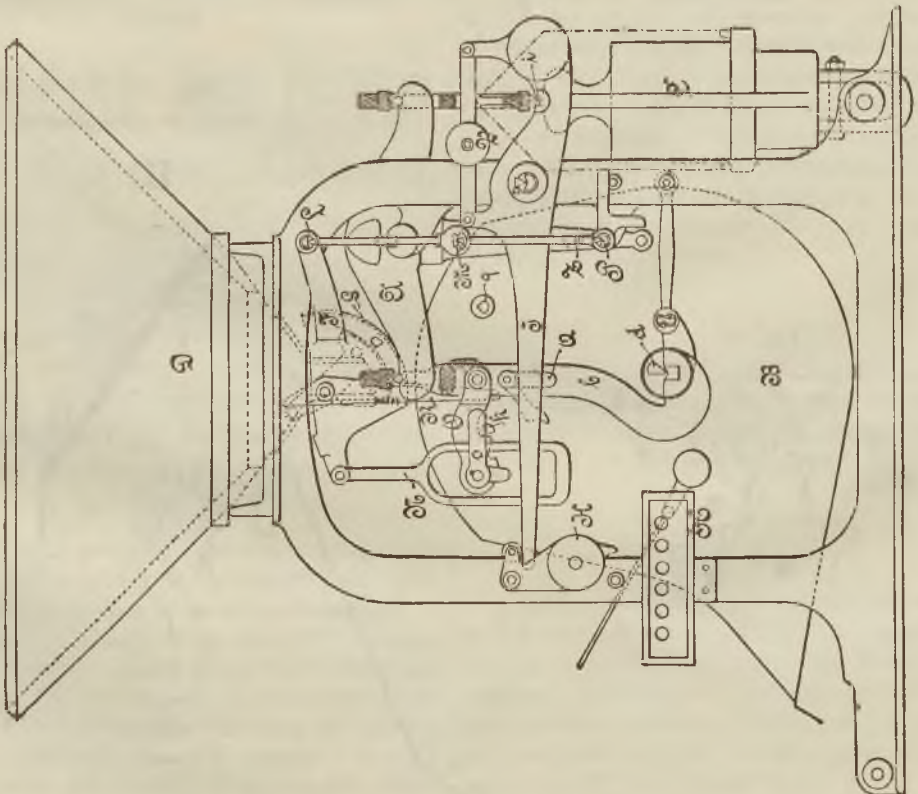

Fig. 1.

Figury do obwieszczenia Ministerstwa handlu z dnia 5. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 65).

Fig. 3.

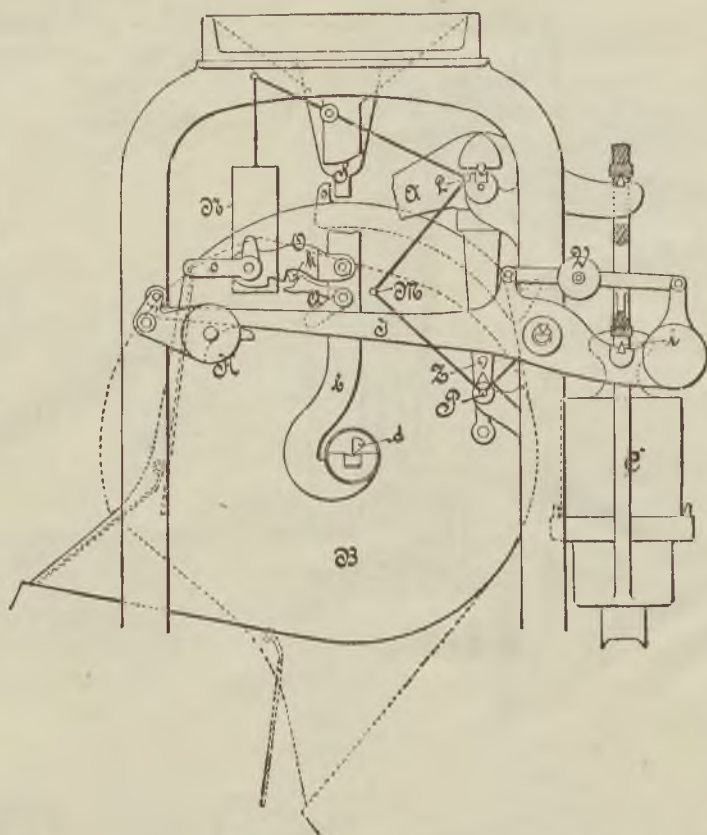

Fig. 4.

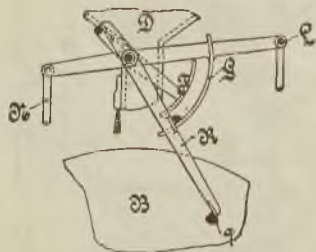
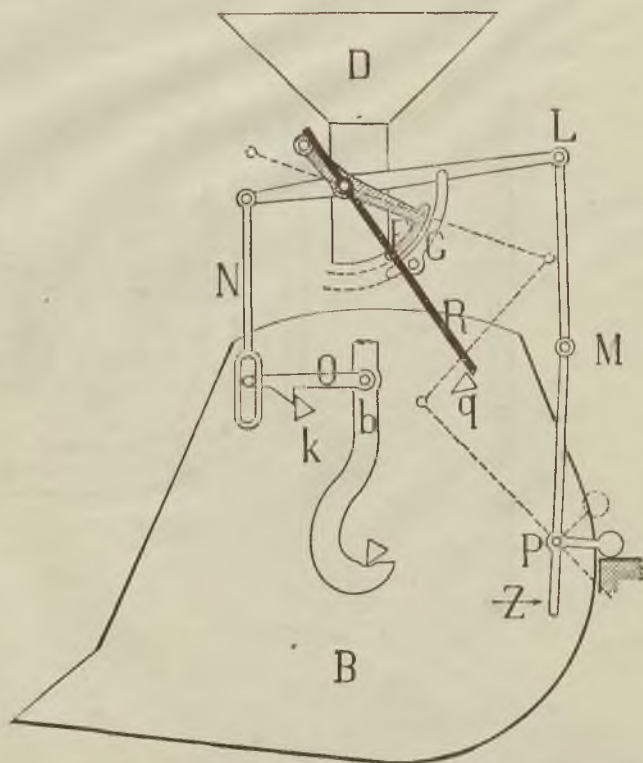

Fig 5.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 1. czerwca 1895.

Treść: (№ 68—70). 68. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Salzburga do Lamprechtshausen. — 69. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia gminy miejscowej i katastralnej Kytin do okręgu Sądu powiatowego dobrzyckiego w Czechach. — 70. Rozporządzenie, którym ustanawia się stopę tary dla kwasu palmitynowego i stearynowego w belach (worach).

68.

Dokument koncesyjny z dnia 10. kwietnia 1895,

na kolej lokalną od Salzburga do Lamprechtshausen.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Słaski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Spółka kolejowa i tramwajowa salzburska podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Salzburga na Oberndorf do Lamprechtshausen, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać rzeczonyj Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy

z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce kolejowej i tramwajowej salzburskiej prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei lokalnej parowej, która wybudowana być ma ze szlakiem normalnym od Salzburga na Oberndorf do Lamprechtshausen z dobiegiem do kolei od Salzburga do austriacko-bawarskiej granicy państwa w kierunku Berchtesgaden będącej przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 21. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 70) i do dworca salzburskiego kolei państwa.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Spółka obowiązana jest rozpocząć budowę kolei w §. 1 wzmiankowanej jak najrychlej, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia udzielenia pozwolenia do budowy, gotową koleją oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny wymierzony aż do dnia 21. kwietnia 1895.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma Spółka na żądanie Rządu kaucyą w sumie pięć tysięcy złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania z winy Spółki powyższego zobowiązania pod względem wykonania i skończenia budowy kolei koncesyonowanej, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, Spółka winna postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych.

Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austryackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i żandarmerji a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Spółka zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupu i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla Spółki mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej.

Przepisy rzeczonoego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla Spółki obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwołonemi ułatwieniami.

Postanowienia powyższe obowiązywać będą także na istniejących liniach Spółki w miejsce odnośnych zarządzeń §. 9go dokumentu koncesyjnego z dnia 21. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 70).

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 6.

Spółka obowiązana jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisaniem dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 7.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kiedykolwiek kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu a zarazem także linii kolei lokalnej będących przedmiotem dokumentów koncesyjnych z dnia 21. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 70) i z dnia 15. października 1892 (Dz. u. p. Nr. 192) pod warunkami §. 11go dokumentu koncesyjnego z dnia 21. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 70).

§. 8.

Kolej w §. 1 wymieniona ma zresztą być uważana za istotną część składową przedsiębiorstwa kolei lokalnej będącego przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 21. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 70) i postanowienia §§. 5 aż do 8 włącznie, 10, tudzież 12 aż do 14 włącznie powyższego dokumentu koncesyjnego mają być stosowane także do wzmiankowanych linii kolejowych jako do jednolitego przedsiębiorstwa.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia dziesiątego miesiąca kwietnia roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Wurmbrand r. w.

Plener r. w.

69.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. maja 1895,

tyczące się przyłączenia gminy miejscowej i katastralnej Kytin do okręgu Sądu powiatowego dobrzyskiego w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę miejscową i katastralną Kutin od okręgu Sądu powiatowego zbrasławskiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego dobrzyskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

Schönborn r. w.

70.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 27. maja 1895,

którem ustanawia się stopę tary dla kwasu palmitynowego i stearynowego w belach (worach).

Na zasadzie artykułu XVII. ustawy z dnia 25. maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47) o powszechnej taryfie cłowej dla obszaru cłowego austriacko-węgierskiego ustanawia się w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi stopę tary dla kwasu palmitynowego i dla kwasu stearynowego w belach (worach) w ilości dwa od sta wagi brutto.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia, w którym komory otrzymają o niem wiadomość.

Wurmbrand r. w.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 8. czerwca 1895.

Treść: (№ 71—72.) 71. Rozporządzenie, dotyczące się warunków ekspedycyowania wina w beczkach z pewnych włoskich obszarów uprawy wina za opłatą cła zniżonego. — 72. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z winami, które nadchodzą do wprowadzenia opatrzone świadectwami pochodzenia z San-Severo i z Barletty.

71.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 8. czerwca 1895,

tyczące się warunków ekspedycyowania wina w beczkach z pewnych włoskich obszarów uprawy wina za opłatą cła zniżonego.

W uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 10. sierpnia i 1. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 125 i 201), tudzież z dnia 1. lutego 1893 Dz. u. p. Nr. 12), dotyczących się warunków ekspedycyowania wina w beczkach z pewnych włoskich obszarów uprawy wina, za opłatą cła zniżonego, podaje się do wiadomości a względnie zarządza się w prozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskiemi co następuje:

W myśl rozporządzeń powyższych, ekspedycyowanie wina w beczkach z pewnych włoskich obszarów uprawy wina za opłatą cła zniżonego wymaga dopełnienia rozmaitych warunków, do których należy także przedstawianie świadectw pochodzenia.

W celu zapobieżenia niewłaściwościom przy wystawianiu i używaniu tych świadectw, jakoteż wydawaniu dokumentów nie całkiem prawidłowych, obie Strony wydały nowe polecenia, jedna do urzędów włoskich, których się to tyczy, druga do c. i k. urzędów konsulowskich zawarte w załączkach 1 i 2.

Polecenia te tyczą się tak wystawiania i wizowania świadectw pochodzenia, jak niemniej zabezpieczania tożsamości posyłek, świadectwami opatrzonych aż do ich wejścia w granice monarchii austriacko-węgierskiej.

Stosując się do tych nowych zarządzeń, odnośne komory winny zwracać uwagę w szczególności na następujące okoliczności:

Świadectwa pochodzenia powinny być wygotowane podług przepisanych wzorów, na wycinkach z rejestrów jukstowych i opatrzone liczbami bieżącymi. Duplikaty świadectw pochodzenia można przyjmować tylko w takim razie, jeżeli są wystawione przez ten sam urząd, który wydał pierwopis i również na wycinku z rejestru jukstowego, opatrzone własnym numerem i oznaczone wyraźnie jako duplikaty z przydaniem numeru pierwopisu świadectwa.

Nadto, jeżeli pierwopis nie był wystawiony przez c. i k. Urząd konsulowski, duplikat powinien być opatrzony wizą tego samego Urzędu konsulowskiego, który wizował pierwopis.

Jeżeli posyłka odeszła z miejsca wysłania wcześniej niż w tym dniu, w którym pierwopis świadectwa pochodzenia był wizowany a względnie wystawiony, świadectwo takie ma być odrzucane. Komory wechodowe winny dzień odejścia posyłki, o którym dowiedzieć się można z papierów frachtowych przez stronę dołączonych, notować w świadectwie pochodzenia bez względu na to, czy posyłka była u nich deklarowana do oclenia, czy w celu przekazania do innej komory.

Komora ekspedycyjna winna porównać znaki i numera beczek z odnośnemi szczegółami świadectwa pochodzenia i bolety wywozowej włoskiej i te beczki, co do których okażą się pod tym względem różnice, wyłączyć od ekspedycyi za opłatą cła zniżonego. Jeżeli stosownie do potwierdzenia na odwrotnej stronie świadectwa pochodzenia, nie wszystkie beczki w samemże świadectwie podane, zostały wywiezione, świadectwo uważa się za ważne dla tej ilości beczek, która wyrażona jest w owem potwierdzeniu.

Zaleca się komorom jako obowiązek wielkiej wagi badanie, czy pieczęci, jakie we Włoszech będą na przyszłość wyciskane na otworach każdej beczki, do spuszczenia wina przeznaczonych, nie zostały naruszone, jakoteż przekonywanie się, czy beczki nie mają innych otworów wbrew przepisom pozatarykanych.

Beczki, w którychby znaleziono otwory nie opieczętowane w sposób umówiony, nie mogą być ekspedycyowane za opłatą cła zniżonego.

Jeżeli w posyłkach wina dostrzeżone będą beczki z uszkodzonymi pieczęciami lub jeżeli na pieczęciach nie można wyczytać, która Władza je wycisnęła, świadectwo pochodzenia wolno tylko w takim razie brać dla całej posyłki za podstawę ekspedycyowania według cła zniżonego, jeżeli komora ekspedycyjna nabierze przekonania, że uszkodzenie pieczęci lub nieczytelność jej odcisku jest następstwem jakiegoś przypadku podczas przewozu.

Dla zapobieżenia, żeby później nie nadechodzili z tego powodu reklamacye a oraz dla ułatwienia stronom poszukiwania straty na osobach, z których winy pieczęci zostały uszkodzone, pozwala się, żeby na wniosek strony komora tak wchodziła, jak i ta, do której posyłka została przekazana, rewidowała zewnętrznie beczki i pieczęci także przed podaniem deklaracyi cłowej i żeby wynik rewizyi był w świadectwie pochodzenia zanotowany.

Przy badaniu okoliczności, czy się zdarzył przypadek podczas przewozu, należy sumiennie mieć wzgląd na umieszczenie beczek, na długość transportu, stan powietrza itp., w przypadkach zaś wątpliwych trzeba zażądać wyjaśnień od strony.

Jeżeli wino przywiózł parowiec Spółki żeglarskiej, który w ciągu kursu zatrzymywał się tylko w portach lub przystaniach włoskich, austryackich lub węgierskich, przypadek podczas przewozu uważać należy za udowodniony, gdy strona złoży potwierdzenie kapitana okrętu zgodne z dziennikiem okrętowym, że okręt od wypłynięcia z portu odjazdu lub przystani odjazdu, przez całą drogę nie przybijał do żadnego innego okrętu i że albo wcale nie zawijał do portu lub przystani, albo, że w portach, do których zawijał, nie wykonywano żadnych manipulacyi

z beczkami do świadectwa pochodzenia należąciami, w każdym jednak razie pod warunkiem, żeby rzetelność deklaracyi kapitana nie podlegała wątpliwości.

Przy ekspedycyowaniu cłowem tych posyłek wina, w których były beczki z uszkodzonymi lub nieczytelnymi pieczęciami i co do których komora nie nabrała przekonania, że pieczęci na beczkach zostały uszkodzone lub odciski na pieczęciach stały się nieczytelnymi tylko w skutek przypadku podczas transportu, komora winna rozróżniać, czy posyłka nadeszła z świadectwem rozbioru chemicznego, czy bez takiego świadectwa.

Jeżeli posyłka nadeszła z świadectwem rozbioru, w takim razie, po stwierdzeniu zgodności posyłki z świadectwami pochodzenia i rozbioru w porządku znalezionemi, beczki, mające pieczęci nieuszkodzone, ekspedycyować należy niezwłocznie za poborem cła zniżonego; z beczek zaś, mających pieczęci uszkodzone, wziąć należy według rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1892 próbki celem postąpienia do upoważnionego zakładu doświadczalnego i takowe niezwłocznie według przepisu do tego zakładu posłać. Jeżeli wynik badania będzie dla strony korzystny, postąpić należy tak, jak gdyby beczki nadeszły z nieuszkodzonymi pieczęciami — w przeciwnym razie beczki te wyłączyć należy od dobrodziejstwa cłowego. Jeżeli posyłki nie były opatrzone świadectwem rozbioru, wyłączyć należy od dobrodziejstwa cłowego wszystkie te beczki, które nadeszły z uszkodzonym lub nieczytelnym odciskiem pieczęci, atoli świadectwo pochodzenia jest ważne dla wszystkich tych beczek, u których odcisk pieczęci jest nieuszkodzony, czytelny.

Pod względem różnicy, gdyby zachodziła między wagą podaną w świadectwie pochodzenia a stwierdzoną przez zważenie na komorze, rozporządza się, że jeżeli znaleziona będzie zwyżka nie przenosząca dwóch od sta wagi brutto, świadectwo pochodzenia uważane być ma za pokrywające całą posyłkę; jeżeli zaś waga stwierdzona przenosi o więcej niż dwa od sta ilość podaną w świadectwie, w takim razie całą zwyżkę, przenoszącą wagę poświadczoną, wyłączyć należy od dobrodziejstwa cłowego.

Postanowienia szczególne co do wina wprowadzanego statkami sągwiowemi do punti franchi Tryestu i Rjeki.

Świadectwo pochodzenia, podług osobnych, do tego przepisanych wzorów wystawione, powinno prócz wszystkich innych szczegółów zawierać nadto potwierdzenie komory wywozowej królewsko włoskiej, że wino objęła według przepisów i że takowe

zostało według przepisów przelane do naczyń znajdujących się na statku.

Na statku stągwiowym, prócz ilości wina podanej w odnośnym świadectwie pochodzenia, znajdować się może tylko tyle wina, ile go potrzeba dla załogi okrętowej.

Naczynia znajdujące się na pokładzie, powinny być zawsze przez komorę królewsko włoską opieczętowane, — naczynia znajdujące się pod pokładem, mogą być zabezpieczone podług wyboru komory włoskiej przez wzięcie pod zamknięcie albo tychże naczyń albo miejsca (otworów pokładowych). Gdyby dozorca cłowy królewsko włoski, rewidując taki statek na wodach terytoryalnych włoskich, odemknął zamknięcie otworów, winien po rewizji otwory te wziąć napowrót pod zamknięcie i okoliczność tę w świadectwie pochodzenia zanotować.

W porcie przeznaczenia komora winna z szczególną dokładnością badać zamknięcia, pod które wzięte zostały naczynia i otwory pokładowe, mianowicie na statkach stągwiowych, przybywających z wziętymi pod zamknięcie otworami, przekonać się ma z całą starannością, czy niema śladów usuwania niektórych desek pokładowych lub ścian bocznych.

Jeżeli pieczęci i zamknięcia znalezione będą w stanie nienagannym, należy beczki i otwory uwolnić od zamknięć, statek zaś zostawiać ma pod nieustającą kontrolą, dopóki cała ilość wina nie będzie wyniesiona.

Gdyby przy rewizji cłowej na statku, na którym nie otwory, lecz naczynia wzięte są pod zamknięcie, nastęrczyły się trudności z powodu zbyt szelznego naładowania, szyper obowiązany jest uczynić co potrzeba, żeby wykonanie rewizji było możebne. O okolicznościach tego rodzaju komora winna niezwłocznie uwiadomić dyrekcją skarbową.

Postanowienia powyższe co do rewidowania naczyń opieczętowanych i stwierdzania okoliczności, czy dostrzeżone uszkodzenia pieczęci mogą być uważane za skutek przypadków podczas przewozu, stosują się także do statków stągwiowych. Rozumie się jednak samo przez się, że dozwolony parowcom Spótek żeglarskich szczególny sposób udowadniania, że uszkodzenie pieczęci było przypadkowym, nie może być do statków stągwiowych stosowane.

Statkiem stągwiowym, odpływającym z zamkniętymi otworami, wolno w razie niebezpieczeństwa, celem zapobieżenia stracie całego ładunku lub jego części, otworzyć zamknięcie; lecz należy zanotować to w dzienniku okrętowym a za przybyciem do portu przeznaczenia uwiadomić niezwłocznie Władzę morską i komorę. Jeżeli Władza morska uzna niebezpieczeństwo, takowe uważane być ma także w postępowaniu cłowym za udowodnione i dobrodziejstwa cłowego nie należy odmawiać z po-

wodu otwarcia zamknięć. O każdym statku stągwiowym, który przybędzie z odjętem zamknięciem otworów, uwiadomić należy dyrekcją skarbową; gdyby przypadki takie zdarzały się coraz częściej, Władza ta winna uwiadomić o tem Ministerstwo skarbu.

Postanowienia końcowe.

Postanowienia powyższe stosować należy do wszystkich tych posylek wina włoskiego, które nadchodzą z świadectwami pochodzenia wystawionymi, poczynawszy od **dnia 1. lipca 1895.** Natomiast z wszystkimi posyłkami wina włoskiego przywożonymi z świadectwami pochodzenia, które wystawione były przed tym terminem, postępować należy według dotychczasowych postanowień.

Plener r. w. Wurmbrand r. w.
Falkenhayn r. w.

Załączka 1.

Rozporządzenie okólnikowe królewsko włoskiego Ministerstwa rolnictwa, przemysłu i handlu do prefektur królewskich z dnia 8. czerwca 1895, l. 886.

Dla zapobieżenia niewłaściwościom, które mogłyby zaszkodzić całemu naszemu handlowi winnemu, Ministerstwo uznaje za potrzebne wydać kilka nowych przepisów, mających na celu otoczenie większemi gwarancjami świadectw pochodzenia, jakie wystawiane są dla win do Austrii i Węgier wprowadzanych.

Przedewszystkiem nadmieniam się, że stosownie do okólnika z dnia 1. grudnia 1892 Nr. 34.849 świadectwa te wystawiać mają albo Władze miejscowe (Sindaci) w miejscu wyrobu wina, albo niektóre prefektury lub podprefektury osobno do tego upoważnione, albo wreszcie urzędy konsulowskie austriacko-węgierskie.

§. 1. Ministerstwo przekonało się, że Władze zaniedbują często utrzymywania rejestru świadectw, które wystawiają. Z tego powodu uznają za potrzebne rozporządzić, żeby świadectwa pochodzenia, tak samo, jak to jest już zaprowadzone dla świadectw rozbioru chemicznego, wystawianych przez instytuty naukowe do tego upoważnione, wygotowywane były na blankietach opatrzonych jukstami i liczbami bieżącymi.

Tym sposobem osiągnięta będzie możność porównywania i udowadniania a oraz zapobiegnie się przedstawianiu dokumentów nie całkiem prawidłowych.

§. 2. Do powyższego okólnika z dnia 1. grudnia 1892 dołączone były wzory świadectw pochodzenia, ułożone za porozumieniem się obu Rządów.

Stosownie do nowych układów, poczynione zostały w tych wzorach niektóre małe zmiany dla uczynienia ich odpowiedniejszymi wymaganiom naszej umiejętności uprawy wina i naszemu handlowi. Z tych nowych wzorów, do niniejszego dołączonych (Załączki A i B) pierwszy przeznaczony jest do użytku przełożonych gmin, drugi dla prefektur i podprefektur.

Zbytecznym byłoby nadmieniać, że odstępowanie od tych wzorów tak pod względem formy zewnętrznej jak niemniej, owszem tem więcej pod względem ich osnowy, miejsca mieć nie może.

§. 3. Stosownie do postanowień przerweczonego okólnika z dnia 1. grudnia 1892, Władze upoważnione do wystawiania świadectw pochodzenia przekonywać się winny na podstawie dochodzeń w należyty sposób poczynionych, o rzetelności szczegółów, które mają potwierdzać.

Atoli wiadomo, że przepis ten nie wszędzie jednakowo jest wykładany i że potrzebne dochodzenia odbywają się nie zawsze w taki sam sposób.

Odtąd więc Władzom gminnym, jakoteż prefekturom i podprefekturom służyć ma do przekonania się o pochodzeniu towaru jeden z następujących trzech środków:

1. Albo poświadczenie trzech osób zasługujących na zaufanie, które Władza wystawiająca przesłuchać ma protokolarnie;

2. albo deklaracja piśmienna stręczyciela winnego, jeżeli sprzedaż wina i oddanie go w beczkach nastąpiło za jego pośrednictwem;

3. albo wydelegowanie własnego funkcjonariusza Władzy wystawiającej świadectwo, który w piwnicach i w miejscu składu odnośnych win ma bezpośrednio przekonać się o ich pochodzeniu, gatunku i ilości.

W skutek szczególnego charakteru umowy, zawartej z monarchią austriacko-węgierską, zapewnione zostało wnom naszym dobrodziejstwo cłowe; ważną więc jest rzeczą, żeby z tego dobrodziejstwa nie korzystali także inni z naszą szkodą. Z tego powodu Władze winny z całą pilnością starać się o pozyskanie pewności, że wino nie zostało zamienione ani nie jest zmieszane z zagranicznym, chociażby ukrajowionem.

Ponieważ w takim razie, gdy wina krajowe umieszczone są w tej samej piwnicy, w tym samym magazynie lub innym lokalu, chociażby w innych oddziałach jednocześnie z zagranicznymi, chociażby ukrajowionami, uzyskanie wzmiankowanej pewności jest rzeczą bardzo trudną, jeżeli nie całkiem niemożliwą; przeto dla takich win nie wolno wystawiać świadectwa pochodzenia.

Podobnie nie wolno wystawiać świadectw pochodzenia dla win naszych, które wyszły z *punto franco* i przez to utraciły krajowość włoską.

W tym celu zarząd cłowy rozporządził, żeby komory nie dozwalały mieszania win zagranicznych z krajowemi, czy to na placach komor, czy też na statkach stojących w portach na kotwicy i żeby zapobiegały mieszaniu lub wymianie z podejściem nadzoru władz cłowych, na statkach wiozących wina zagraniczne, i żeby nakoniec w obrębie placów komory lub na statkach stojących na kotwicy nie dozwalało przelewania win do innych naczyń.

§. 4. Stosownie do wzmiankowanego okólnika z r. 1892 beczki, składające posyłkę wina opatrzoną świadectwem rozbioru, powinny być opieczętowane przez Władzę, która wzięła próbkę.

Obecnie przepisane jest opieczętowanie także beczek posyłki idącej bez świadectwa rozbioru.

Beczki te pieczętować ma Władza wystawiająca świadectwo pochodzenia.

W takich przypadkach, gdy posyłka, dla której strona żąda świadectwa pochodzenia, ma być na żądanie strony poddana rozbiorowi chemicznemu, Władza wystawiająca świadectwo ma także wziąć próbkę i posłać do instytutu, któremu wykonywanie rozbioru jest poruczone. Pod względem brania próbek i wszelkich dalszych czynności urzędowych trzymać się należy postanowień zawartych w okólniku z dnia 1. grudnia 1892.

Beczki pieczętować należy według metody podanej w załączce C, dopóki nie będzie wynaleziona łatwiejsza metoda, o co Rządy już się starają.

Gdyby w posyłce składającej się z beczek według przepisu opieczętowanych, znalazły się niektóre beczki z uszkodzonymi pieczęciami, komora austriacka lub węgierska może pomimo tego uznać świadectwo pochodzenia za ważne dla całej posyłki, jeżeli nabierze przekonania, że odciski pieczęci uszkodziły się lub stały się nieczytelne w skutek przypadku podczas przewozu.

W przeciwnym razie beczki z uszkodzonymi lub nieczytelnymi pieczęciami, należące do posyłki nie opatrzonej świadectwem rozbioru, nie będą dopuszczone do ekspedycji za opłatą cła niższego i komora uzna świadectwo pochodzenia za ważne tylko dla beczek mających pieczęci nieuszkodzone; jeżeli zaś posyłka opatrzona jest świadectwem rozbioru, w takim razie z beczek, których pieczęcie okazały się uszkodzonymi lub nieczytelnymi, wzięta będzie próbka podług rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1892 i zostanie posłana do instytutu önologicznego a jeżeli wynik jej rozbioru będzie dla wprowadzającego korzystny, wino w beczkach z uszkodzonymi lub nieczytelnymi pieczęciami będzie także wyeksportowane za opłatą cła po 3 zł. 20 c. Beczki z nieuszkodzonymi pieczęciami, o ile co do świadectwa rozbioru nie zachodzi żadna wątpliwość, będą niezwłocznie ekspedytowane za opłatą cła niższego (3 zł. 20 c.).

Jeżeli wprowadzający przedstawi jednocześnie z świadectwem pochodzenia i z świadectwem rozbioru, gdyby takowe istniało, także deklaracją kapitana parowca Spółki żeglarskiej, z którego zgodnie z dziennikiem okrętowym wynika, że statek ten, od chwili opuszczenia portu lub przystani nie zawijał do żadnego portu ani do żadnej przystani i w drodze nie miał styczności z żadnym innym statkiem, albo, że w portach, do których zawijał, nie czyniono żadnych manipulacji z beczkami w świadectwie pochodzenia podanemi, uszkodzenie pieczęci uważane będzie za przypadkowe, wyjąwszy, gdyby zachodziła wątpliwość co do rzetelności deklaracji kapitana statku.

Postanowienie to stosuje się jedynie do tych statków, które w kursach swoich zawijają tylko do portów włoskich i austriackich lub węgierskich.

§. 5. Władze wystawiające świadectwa, mają te świadectwa razem z dokumentami, które w myśl §. 3 służyły za podstawę do ich wygotowania, posyłać bezpośrednio do tego c. i k. Urzędu konsulowskiego, który jest właściwym do ich wizowania.

Deklaracją stręczyciela winnego (§. 3, p. 2), winna Władza wystawiająca świadectwo pochodzenia opatrzyć pieczęcią urzędową i liczbą odnośnego świadectwa pochodzenia.

C. i k. Urzędy konsulowskie, jak tylko świadectwa pochodzenia do nich nadejdą, badają niezwłocznie takowe pod względem szczegółów w nich zawartych i jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość, natychmiast je wizują. W przypadkach wątpliwych Urzędy konsulowskie zażądać mają wyjaśnienia od

Władzy, która je wystawiła, a gdyby to uznały za potrzebne, mają porozumieć się z właściwą Władzą królewsko włoską co do zasięgnięcia dalszych wyjaśnień a według okoliczności także co do rewizji posyłki.

Przed udzieleniem wizy nie wolno win wysłać w drogę. Urząd konsulowski zawizowawszy świadectwo, przesyła je niezwłocznie stronie pod adresem podanym przez Władzę, która je wystawiła a jednocześnie zwraca teje Władzy dokument dowodowy przez nią nadesłany.

W razie odmówienia wizy, Urząd konsulowski posyła świadectwo razem z odnośnym dokumentem dowodowym do właściwej Władzy królewskiej, iżby w takim razie, gdyby to uznała za potrzebne, wytoczyła postępowanie sądowe lub administracyjne przeciw Władzy, która świadectwo wystawiła.

Ponieważ Władze wystawiające świadectwa pochodzenia, posyłają takowe bezpośrednio do Urzędów konsulowskich austriacko-węgierskich, ustaje potrzeba legalizowania przez prefektury lub podprefektury podpisu przełożonych gmin, jak to dotąd często się działo, zanim świadectwa pochodzenia przedstawione zostały Urzędowi konsulowskim. Z tego powodu Urzędy konsulowskie austriacko-węgierskie otrzymały polecenia nieupominania się o taką legalizację i wizowania świadectw wystawionych przez przełożonych gmin.

§. 6. Zdarza się często, że statek parowy a niekiedy także kolej żelazna, nie może zabrać naraz całej ilości wina w świadectwie pochodzenia podanej; w przypadku tym kapitan okrętu a względnie naczelnik stacyi winien na odwrotnej stronie świadectwa pochodzenia, jak to na odnośnych wzorach jest oznaczone, zanotować ilość rzeczywiście na statek lub na kolej wziętą.

Do beczek pozostawionych, o ile pieczęcie ich nie są uszkodzone, wystawić należy nowe świadectwo pochodzenia na podstawie tych samych dokumentów, które służyły do wystawienia pierwotnego świadectwa.

§. 7. Dla win posyłanych statkami stągwiowymi a które w *punti franchi* Tryestu lub Rjeki mają być pod kontrolą urzędową przelane, wygotowywać należy świadectwa pochodzenia według osobnego wzoru (załączka D i E). W przypadku tym postępować należy pod względem pieczętowania beczek, wystawiania świadectw pochodzenia, jako też udzielania wizy konsulowskiej ściśle tak samo, jak wtedy, gdy wina wysyłane są w beczkach.

Jednakże beczki składające posyłkę, mającą odejść statkiem stągwiowym, wolno odstawiać do statków nieopieczętowane. W przypadku tym Władza wystawiająca świadectwo, winna posyłkę wina przed wystawieniem świadectwa pochodzenia oddać komorze włoskiej, która od chwili oddania bierze ją pod dozór. Oddanie to ma nastąpić w miejscu składu odnośnego wina. Do naczyń znajdujących się na statku przelewane być ma wino zawsze pod dozorem komory. Po przelaniu, komora winna naczynia wziąć pod zamknięcie a wykonanie wszystkich powyższych czynności urzędowych potwierdzić zapisem na odwrotnej stronie świadectwa.

Według umowy zawartej z Zarządem cłowym austriackim i węgierskim można brać pod zamknięcie albo poszczególnie naczynia albo miejsce ładunku.

Wybór między temi dwoma sposobami zamknięcia zostawia się uznaniu komory włoskiej

W obu przypadkach stosować należy następujące pravidła:

Stosownie do umowy między Rządami w tym względzie zawartej, zamykać się będzie każde z osobna naczynie w takim razie, gdy komora uzna, że ten sposób zamknięcia jest możebny.

Atoli komora włoska, jak się samo przez się rozumie, winna w tym przypadku mieć na uwadze, że zamknięcia muszą być w portach przeznaczenia kontrolowane i że komorom austriackim i węgierskim nie można tej kontroli utrudniać lub zgłębiać jej niemożebną.

Gdyby tego względu zaniebdywano, Rząd austriacko-węgierski wskaże Rządowi włoskiemu przypadki, w których to zostało stwierdzone, ażeby komorom swoim wydał odpowiednie polecenia.

Otwory (*boccaporti*) mają być zamykane według przepisów podanych w załączce F; naczynia jednak znajdujące się na pokładzie, powinny być także w tym przypadku opieczętowane.

Gdyby w razie niebezpieczeństwa morskiego kapitan okrętu w celu zapobieżenia stracie całego ładunku lub jego części, był zmuszony odjąć plomby dla odemknięcia otworów, winien okoliczność tę zanotować w dzienniku okrętowym i jak tylko przybędzie do portu przeznaczenia, uwiadomić o tem właściwą Władzę. Jeżeli Władza nie uzna niebez-

pieczeństwa morskiego, w takim razie posyłka wina straci prawo do cła niżonego na 3 zł. 20 c.

Gdyby w drodze między portem lub przystanią odejścia a portami przeznaczenia tryestyńskim lub rjeckim, Władza cłowa włoska zarządziła dla kontroli w jednym z portów królestwa, odemknięcie zaplombowanych otworów, winna położyć potem nowe plomby i zdarzenie to zanotować szczegółowo w świadectwie pochodzenia.

Kapitan okrętu żaglowego może w takim razie, gdyby ze względu na ładunek, odjęcie plomb zamykające otwory okazało się potrzebnem, zgłosić się w tym celu w jednym z portów królestwa do tamtejszej komory, która obowiązana jest odnośne czynności nadzorować, plomby napowrót położyć i zapisać wszystkie okoliczności w świadectwie pochodzenia.

Po przybyciu okrętu żaglowego do portu przeznaczenia, kapitan winien komorze austriackiej lub węgierskiej przedstawić świadectwo pochodzenia; komora przekonawszy się, a to niezwłocznie, o istnieniu i stanie plomb i pieczęci, odejmie takowe z otworów i naczyń. Od tej chwili, aż dopóki ekspedycja cłowa ładunku się nie skończy, okręt żaglowy zostaje pod kontrolą cłową.

§. 8. Do każdej posyłki dołączona być powinna także należąca do niej boleta wywozowa.

§. 9. Duplikaty świadectw pochodzenia wolno wydawać tylko na prośbę strony odpowiednio usprawiedliwioną. Jeżeli Władza wystawiająca uzna, że prośba jest usprawiedliwiona, wystawia duplikat i opatruje takowy, jakoteż teksty do niego należące, wyraźnem i łatwo dostrzedz się dającym oznaczeniem „Duplikat świadectwa pochodzenia Nr. . . .“

§. 10. Wynika z tego, że oprócz zwykłych papierów przewodnich, potrzebnych także do każdej innej posyłki idącej do Austrii i Węgier, nasze posyłki, tamże idące, opatrzone być mają następującymi dokumentami: świadectwem pochodzenia, boletą wywozową a w takim razie, jeżeli wina były wprzód rozbierane w jednym z naszych instytutów naukowych, także świadectwem rozbiuro.

Zbytecznem byłoby dodawać, że komory austriackie i węgierskie będą mogły uznawać tylko takie dokumenty, które pod każdym względem będą się zgadzały z powyższemi postanowieniami. Ścisłego przestrzegania tych postanowień wymaga dobro naszych wywoźcicieli.

Również zbytecznem byłoby przypominać, że przy wystawianiu dokumentów w mowie będących postępować należy z jak największą starannością tem bardziej, że funkcyonaryusze publiczni, którzyby szczególnie nieprawdziwe potwierdzali jako prawdziwe i wystawiali niezgodne z prawdą deklaracje, narażaliby się na skutki artykułów 275 i 276 obowiązującej ustawy karnej.

Postanowienia powyższe stosują się do wszystkich tych posyłek wina, dla których świadectwa pochodzenia wystawiane będą począwszy od **dnia**

1. lipca 1895. Natomiast z temi posyłkami wina, które odchodzić będą z świadectwami pochodzenia wystawionemi przed tym terminem, postępować należy według dotychczasowych postanowień.

Do niniejszego dołączam dwa rozporządzenia c. i k. austriacko-węgierskiego Ministerstwa spraw zewnętrznych do c. i k. Urzędów konsulowskich we Włoszech, tudzież właściwych Ministerstw austriackich i węgierskich do komor, jednocześnie wydane.

Załącznik A.

Nr.

Świadcstwo pochodzenia.

Niżej podpisany potwierdza na zasadzie informacji stosownie do rozporządzenia okólnikowego Ministerstwa rolnictwa, przemysłu i handlu z dnia 8. czerwca 1895, Nr. 886 należycie zasiągniętych, że posyłka wina białego pana **Giovanni X.**, która ma być wprowadzona do monarchii austriacko-węgierskiej a składająca się z **20** beczek ze znakami **G X** i numerami **250/269** ważąca brutto ogółem **7000 kg** jest owocem winnic na obszarze gminy **Bari** (Apulia) i gmin sąsiednich będących ogółem częścią **neapolitańskiego** obszaru uprawy wina.

Pan **Giovanni X** zapewnia, że posyłka przewieziona będzie lądem.
morzem.

Beczki zostały opieczetowane.

Bari, dnia

L. S.

Wiza c. i k. konsulatu austr.-węg.:

L. S.

Przełożony gminy.

Verte.

U w a g a $\frac{\text{kapitana}}{\text{naczelnika stacyi}}$ na wypadek, gdyby tylko część posyłki wina została wyprawiona.

$\frac{\text{Kapitan okrętu X}}{\text{Naczelnik stacyi kolei żelaznej w X}}$ potwierdza, że z powodu siły większej zamiast wyżej podanej ilości beczek, naładowano tylko beczek, oznaczonych numerami wających brutto kg.

. dnia

$\frac{\text{Kapitan.}}{\text{Naczelnik stacyi.}}$

Załączka B.

Nr.

Świadcstwo pochodzenia.

Prefektura królewska w Bari
Podprefektura królewska Barlecie potwierdza na zasadzie informacji stosownie do rozporządzenia okólnikowego Ministerstwa rolnictwa, przemysłu i handlu z dnia 8. czerwca 1895, Nr. 886 należycie zasiągniętych, że posyłka wina białego
czarwonego pana **Giovanni X.**, która ma być wprowadzona do monarchii austriacko-węgierskiej a składająca się z **20** beczek ze znakami **G X** i numerami **250/269** ważąca brutto ogółem **7000 kg** jest płodem winnic **Apulii**, stanowiącej część **neapolitańskiego** obszaru uprawy wina.

Pan **Giovanni X** zapewnia, że posyłka przewieziona będzie lądem.
morzem.

Beczki zostały opieczętowane.

Bari
Barletta, dnia

L. S.

Wiza c. i k. konsulatu austr.-węg.:

L. S.

Prefekt.

Podprefekt.

Verte.

U w a g a $\frac{\text{kapitana}}{\text{naczelnika stacyi}}$ na wypadek, gdyby tylko część posyłki wina została wyprawiona.

$\frac{\text{Kapitan okrętu X}}{\text{Naczelnik stacyi kolei żelaznej w X}}$ potwierdza, że z powodu siły większej zamiast wyżej podanej ilości beczek, naładowano tylko beczek, oznaczonych numerami ważących brutto kg.

. dnia

$\frac{\text{Kapitan.}}{\text{Naczelnik stacyi.}}$

Załączka C.Pieczętowanie beczek.

W zagłębienie, którego jedna połowa zrobiona jest w szpuncie a druga w klepce daje się lak a następnie wyciska na nim pieczęć w taki sposób, żeby napis jego był czytelny. Dla zabezpieczenia pieczęci od potrażeń z zewnątrz, kładzie się na otwór natłuszczone pakuły, bawełnę lub inny stosowny materiał i pokrywa wszystko płytką blaszaną. Większe bezpieczeństwo osiąga się przez przytwierdzenie po obu stronach otworu lub w niewielkiej odległości od niego dwóch kawałków obręczy, jeżeliby nie uznano za jeszcze lepsze zapewnienia tego bezpieczeństwa całemi obręczami. Pieczęci są jeszcze bezpieczniejsze, jeżeli płytka blaszana jest w środku wypukła.

Zamiast laku można też używać innych mieszanin, zdaniem strony interesowanej trwalszych od laku, o ile komora uzna, że napisy pieczęci na nich wyciśniętych dają się odczytywać. Pieczęci umieszczać należy na wszystkich otworach beczki szpuntami zatkanymi.

Załączka D.

Certyfikat dla statku stągwiowego.

Nr.

Świadectwo pochodzenia.

Niżej podpisany potwierdza na zasadzie informacji stosownie do rozporządzenia okólnikowego Ministerstwa rolnictwa, przemysłu i handlu z dnia 8. czerwca 1895, Nr. 886 należycie zasiągniętych, że posyłka wina białego pana **Giovanni X.**, która ma być wprowadzona do monarchii austriacko-węgierskiej a składająca się z **20** beczek ze znakami **G X** i numerami **250/269** ważąca brutto ogółem **7000 kg** jest płodem winnic na obszarze gminy **Bari** (Apulia) i gmin sąsiednich będących ogółem częścią **neapolitańskiego** obszaru uprawy wina.

Pan **Giovanni X** zapewnia, że posyłka przewieziona będzie okrętem żaglowym **X**.

Beczki zostały przez przełożonego gminy opieczątowane.
komorze w oddane.

Bari, dnia

L. S.

Wiza c. i k. konsulatu austr.-węg.

L. S.

Przełożony gminy.

U w a g a komory:

Komora w potwierdza, że beczki wyżej wzmiankowane zostały jej oddane opatrzone według przepisu pieczęcią przełożonego gminy w i pod dozorem wydane przed wystawieniem certyfikatu, były odtąd w tutejszym urzędzie strzeżone urzędowym zostały przelane do naczyń okrętu żaglowego niżej oznaczonych:

Ilość naczyń $\frac{\text{pod pokładem}}{\text{na pokładzie}}$

Miejsce przeznaczenia: *punto franco* $\frac{\text{Tryest}}{\text{Rjeka}}$

Zbadana waga netto wina przelanego wynosiła kg.

Naczynia na pokładzie opieczętowano pieczęcią komory.

Naczynia pod pokładem zostały $\frac{\text{opieczętowane}}{\text{wzięte pod zamknięcie przez oplombowanie}}$
otworów.

. dnia

L. S.

Przełożony komory.

Załączka E.

Certyfikat dla statku stągwiowego.

Nr.

Świadectwo pochodzenia.

Niżej podpisany potwierdza na zasadzie informacji stosownie do rozporządzenia okólnikowego Ministerstwa rolnictwa, przemysłu i handlu z dnia 8. czerwca 1895, Nr. 886 należycie zasiągniętych, że posyłka wina białego / czerwonego pana **Giovanni X.**, która ma być wprowadzona do monarchii austriacko-węgierskiej a składająca się z 20 beczek ze znakami **G X** i numerami **250/269** waząca brutto ogółem **7000 kg** jest płodem winnic **Apulii**, stanowiącej część **neapolitańskiego** obszaru uprawy wina.

Pan **Giovanni X** zapewnia, że posyłka przewieziona będzie okrętem żaglowym **X**.

Beczki zostały opieczętowane / komorze w oddane przez prefekturę. / podprefekturę.

Bari / Barletta, dnia

L. S.

Wiza c. i k. konsulatu austr.-węg.

L. S.

Prefekt.

Podprefekt.

Verte.

U w a g a komory:

Komora w potwierdza, że beczki wyżej wzmiankowane zostały jej oddane opatrzone według przepisu pieczęcią $\frac{\text{prefektury}}{\text{podprefektury}}$ w wydane przed wystawieniem certyfikatu, były odtąd w tutej-zym urzędzie strzeżone i pod dozorem urzędowym zostały przelane do naczyń okrętu żaglowego niżej oznaczonych:

Ilość naczyń $\frac{\text{pod pokładem}}{\text{na pokładzie}}$

Miejsce przeznaczenia: *punto franco* $\frac{\text{Tryest.}}{\text{Rjeka.}}$

Zbadana waga netto wina przelanego wynosiła kg.

Naczynia na pokładzie opieczętowano pieczęcią komory.

Naczynia pod pokładem zostały $\frac{\text{opieczętowane.}}{\text{wzięte pod zamknięcie przez oplombowanie}}$
otworów.

. dnia

L. S.

Przełożony komory.

Załączka F.Zamknięcie przepierzeń i otworów.

Przepierzenia oddzielające miejsce ładunku od kajut składają się z bali pionowo ustawionych sięgających od pokładu aż do wręgi a ztąd aż do spodu (figura 1).

Bale opatrzone są gwoździami z kółkami umieszczonemi w dwóch szeregach poziomych i od wewnątrz zanitowanych, w taki sposób, żeby kółka w kierunku pionowym były od siebie oddalone nie mniej jak o 50 *cm*.

Trzy mocne kółka przytwierdzone być muszą na wręgach wewnętrznych a mianowicie na końcu każdego z dwóch szeregów i przez te kółka przeciąga się sznur lub drut metalowy od jednego końca do drugiego a ztąd znowu napowrót do pierwszego kółka, gdzie następnie oba końce sznura lub drutu zamykają się plombą.

Otwory okrętowe zamykają się (figura 2) w taki sposób, że deski każdej pokrywy otworu opatrują się kółkami od wewnątrz wśrubowanemi a od zewnątrz zanitowanemi. Przez te kółka przeciąga się sznur lub drut metalowy i jak u bali zamyka plombami, przez co jedynie spojenie desek ze sobą jest zabezpieczone.

Pokrywy otworów w taki sposób przysposobione zamykają się zapomocą szpągi żelaznej (figura 3). Szpąga ta wchodzi w dwa uszka do belki pokładowej przytwierdzone; jeden koniec tej szpągi w górę zagięty, wtyka się w uszko *a*), drugi zaś koniec przedziurawiony wchodzi w uszko *b*), do którego przytwierdzony jest klinem przedziurawionym, na którym umieszcza się plombę. Jeżeli to jest potrzebne dla zabezpieczenia zamknięcia urzędowego, można użyć dwóch lub więcej takich szpąg żelaznych.

Jeżeli otwory okrętowe mają być pozamykane, nie wolno w miejscu ładunku umieszczać przedmiotów należących do uzbrojenia okrętu.

Fig. 1.

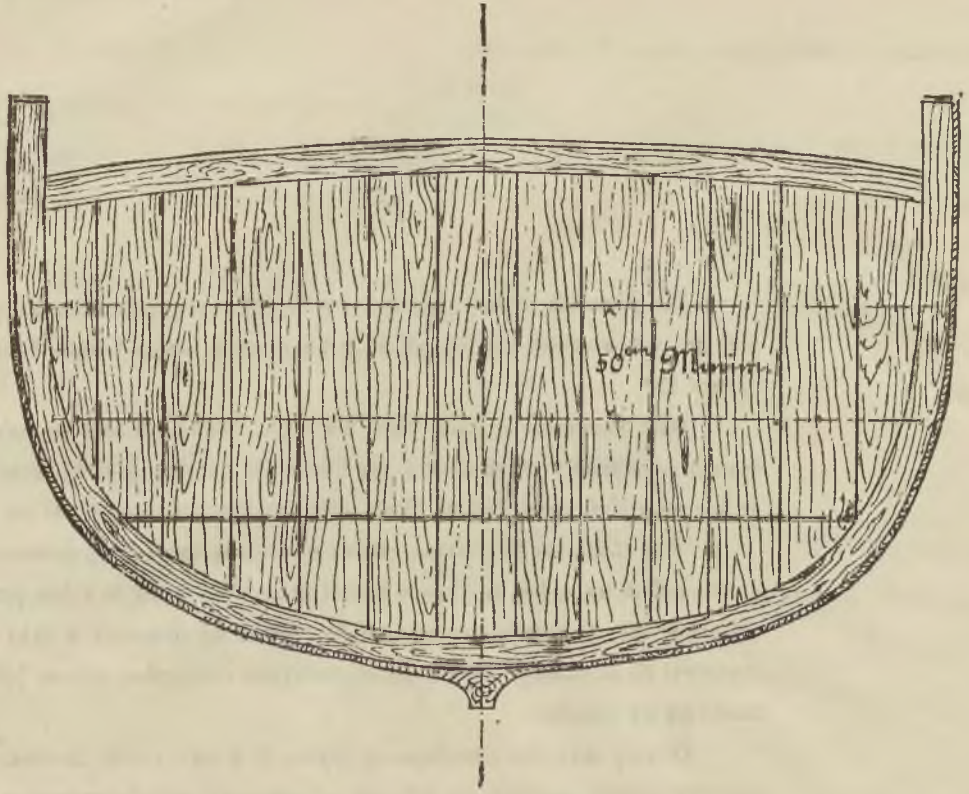

Fig. 2.

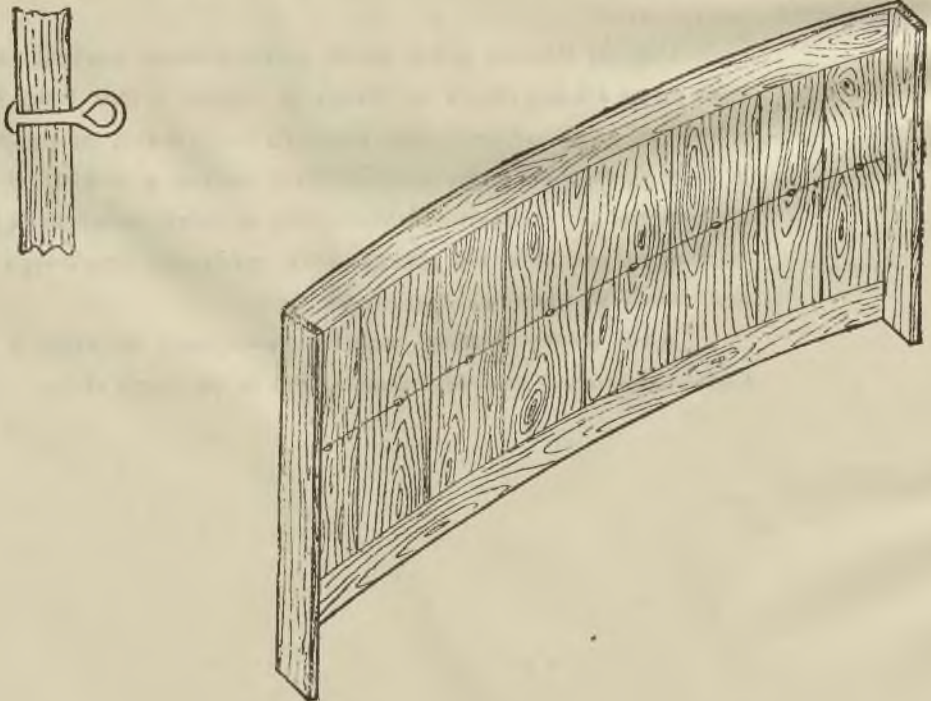
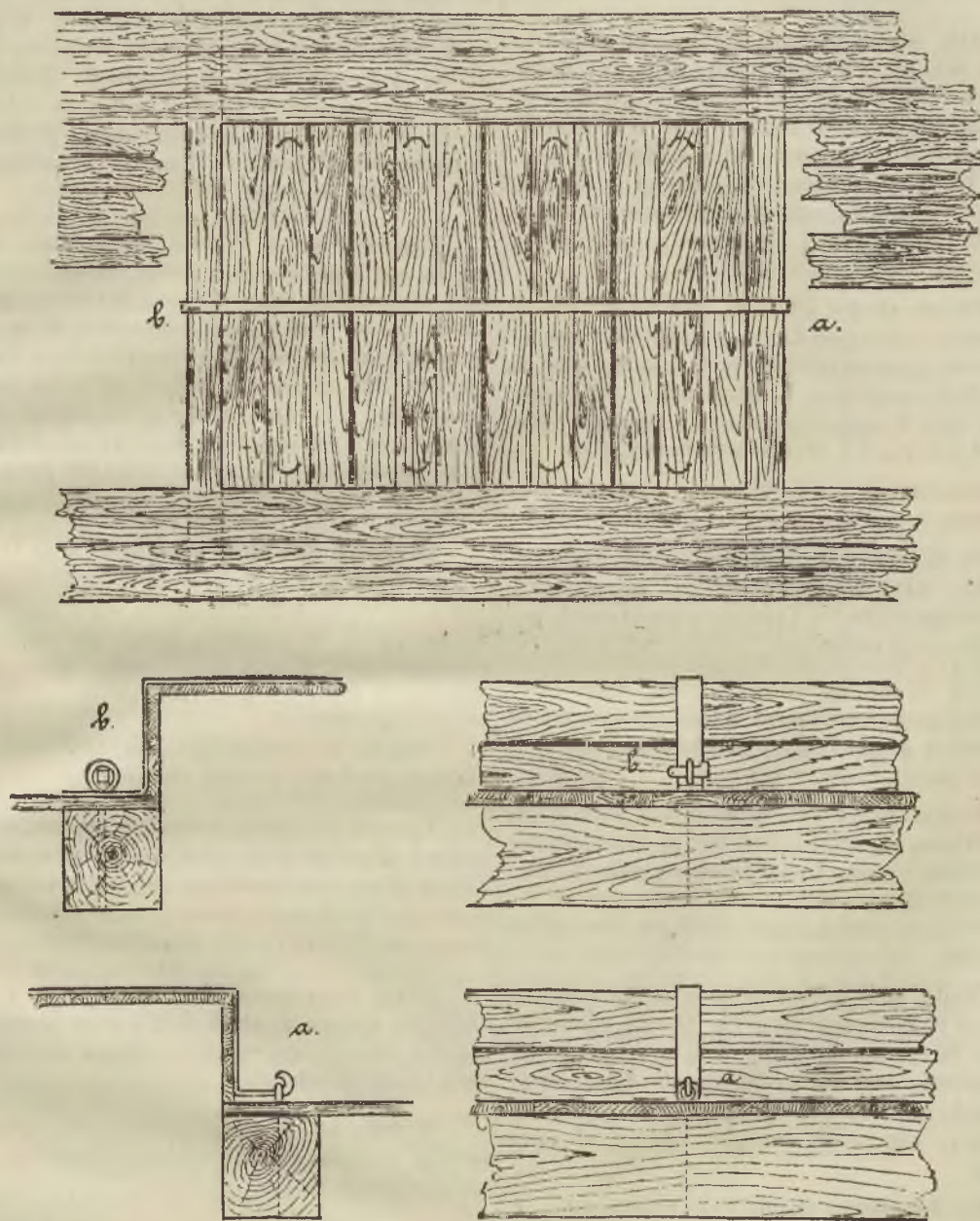

Fig. 3.

Załączka 2.

Rozporządzenie okólnikowe c. i k. Ministerstwa spraw zewnętrznych do c. i k. urzędów konsulowskich we Włoszech z dnia 8. czerwca 1895, l. 24373.

Ażeby wina z pewnych oznaczonych obszarów uprawy wina we Włoszech mogły być ekspedyowane za opłatą cła niższego, potrzebne jest według obowiązujących przepisów (rozporządzenie z dnia 10. sierpnia i z dnia 1. grudnia 1892, tudzież z dnia 1. lutego 1893) oprócz dopełnienia innych warunków, osobliwie i przedewszystkiem dołączanie świadectw pochodzenia. W myśl istniejących postanowień świadectwa te wystawiać mogą albo

- a) Władze włoskie (Władza miejscowa miejsca wyrobu albo prefektury i podprefektury wymienione w rozporządzeniach z dnia 1. grudnia 1892 a względnie 1. lutego 1893), w którym to razie świadectwa winny być wizowane przez właściwy c. i k. Urząd konsulowski, albo
- b) bezpośrednio c. i k. Urzędy konsulowskie właściwe.

Dla zapobieżenia niewłaściwościom przy wystawianiu i używaniu tych świadectw, jakoteż wydawaniu dokumentów nie zupełnie prawidłowych, postanawia się co następuje:

I. *ad a).* Co się tyczy sposobów wystawiania świadectw pochodzenia przez Władze włoskie, Rząd królewsko włoski wydał pod tym względem instrukcyje zamieszczone w załączce.

Wizując świadectwa pochodzenia wystawione przez Władze włoskie, c. i k. Urzędy konsulowskie winny baczyć na to, że zadaniem ich jest nie tylko dopełnienie formalności, lecz że obowiązane są zapewnić się o prawdziwości głównych szczegółów przypadku.

Władza włoska wystawiająca te świadectwa, posyła je bezpośrednio do c. i k. Urzędu konsulowskiego, który do udzielenia wizy jest właściwym, z dołączeniem odnośnego dokumentu dowodowego (protokolu przesłuchania świadków lub piśmiennej deklaracji stręczyciela winnego lub relacji urzędowej).

Gdy świadectwa pochodzenia nadejdą do c. i k. Urzędu konsulowskiego, należy niezwłocznie zbadać je pod względem szczegółów w nich zawartych i jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość, natychmiast wizować. Po wizowaniu Urząd konsulowski winien świadectwo wizowane posłać niezwłocznie stronie pod adresem podanym mu przez Władzę wystawiającą a natomiast dokument dowodowy, przez Władzę wystawiającą nadesłany, ma teje Władzy

zwrócić. W przypadkach wątpliwych, Urząd konsulowski winien zażądać objaśnień od Władzy wystawiającej a gdyby to uznał za potrzebne porozumieć się z właściwą Władzą królewsko włoską co do dalszego wyświecenia, jakieby okoliczności nakazywały, lub nawet co do rewizyi posyłki. Jeżeli Urząd konsulowski nie otrzyma tych wyjaśnień w dostatecznej mierze, winien odmówić udzielenia wizy. W przypadku tym c. k. Urząd konsulowski winien certyfikat jakoteż należący do niego dokument dowodowy posłać do właściwej Władzy królewsko włoskiej w celu wytoczenia postępowania sądowego lub administracyjnego przeciw Władzy wystawiającej, gdyby to było potrzebne.

Ponieważ odtąd Władze wystawiające świadectwa pochodzenia mają takowe posyłać bezpośrednio konsulatom austriacko-węgierskim, przeto dotychczasowy zwyczaj legalizowania podpisu przełożonego przez prefekturę lub podprefekturę ma być uchylony. Na tej zasadzie poleca się c. i k. konsulatom, żeby przy udzielaniu wizy na świadectwach pochodzenia wina, wystawionych przez przełożonych gmin, nie wymagały legalizacyi podpisów przez prefekturę lub podprefekturę.

Odsyłanie win przed uzyskaniem wizy Urzędu konsulowskiego nie jest dozwolone.

II. *ad b).* Wystawianie świadectw pochodzenia przez c. i k. Urzędy konsulowskie wymaga następujących czynności urzędowych:

Świadectwa wystawiają się na blankietach opatrzonych jukstami i l. czbami bieżąciami.

Osnowa ich powinna zgadzać się ściśle z załączką I. a co się tyczy pochodzenia, powinna zawierać oznaczenie odnośnego obszaru wina, tudzież wzmiankę, że wino wyrobione zostało w ściślejszym okręgu urzędowym Urzędu konsulowskiego.

Urząd konsulowski winien sumiennie zbadać szczegóły, tyjące się pochodzenia wina. Rzetelność onychże ma być udowodniona jednym z następujących trzech sposobów:

1. albo świadectwem trzech osób zasługujących na zaufanie, które Urząd konsulowski ma przesłuchać protokolarnie,

2. albo deklaracją piśmienną stręczyciela winnego potwierdzającą, że wino zostało sprzedane i oddane za jego pośrednictwem,

3. albo drogą dochodzeń co do pochodzenia, jakości i ilości odnośnych win, uskuteczionych w miejscu ich złożenia bezpośrednio przez delegata Urzędu konsulowskiego.

Ażeby dowody te mogły być skutecznie skontrolowane, jest rzeczą bezwarunkowo konieczną, żeby wina w chwili wystawiania świadectwa znajdowały się w miejscu należącym do ściślejzego okręgu urzędowego Urzędu konsulowskiego.

Urzędy konsulowskie winny przy swoich sprawdzaniach przekonywać się z całą pilnością, czy wino nie zostało odmienione lub zmieszane z zagranicznym chociażby oclonem.

Jeżeli wina włoskie złożone są w piwnicach, magazynach lub innych składach, w których — choćby w innych oddziałach — znajdują się jednocześnie wina zagraniczne, chociażby oclone, w takim razie należy odmówić wystawienia świadectwa. Również nie wolno wystawiać świadectwa pochodzenia dla tych win włoskich, które wysłane zostały z włoskiego *punto franco*.

We wszystkich przypadkach Urząd konsulowski winien przed wystawieniem świadectwa pochodzenia beczki urzędownie opieczętować. Pod względem pieczętowania, trzymać się należy przepisów podanych w §. 4 dołączonego rozporządzenia włoskiego, jakoteż w jego załączce C.

Jeżeli do posyłek mają być dołączane świadectwa rozbioru chemicznego, w takim razie Urząd konsulowski winien wziąć takowe według przepisów instrukcyi w załączce zawartej, opieczętować i posłać do właściwego instytutu włoskiego upoważnionego do wykonywania rozbioru.

Urząd konsulowski winien wystawione świadectwo pochodzenia jakoteż przedstawione dokumenty dowodowe przed wydaniem ich stronie opatrzyć pieczęcią urzędową a świadectwo pochodzenia liczbą.

III. Statkami stągwiowemi wolno wyjątkowo przewozić wina, lecz tylko w takim razie, jeżeli mają być w *punti franchi* Tryestu lub Rjeki pod kontrolą urzędową do beczek przelane. Do posyłek tego rodzaju przepisane są osobne świadectwa pochodzenia a mianowicie do certyfikatów wystawionych przez Władzę miejscową miejsca wyrobu a względnie przez prefektury (podprefektury) do tego upoważnione służą wzory D i E wzmiankowanego rozporządzenia włoskiego, do certyfikatów wystawianych przez c. i k. Urzędy konsulowskie dołączony wzór II. Władze włoskie wystawiające świadectwo, winny w tym razie pod względem pieczętowania beczek, wygotowywania świadectw pochodzenia i starania się o ich wizowanie jak i Urzędy konsulowskie pod względem udzielania wizen a względnie wystawiania świadectw pochodzenia i pieczętowania

beczek, postępować ściśle tak samo jak wtedy, gdy wino jest transportowane w beczkach.

Wino transportować się mające w taki sposób, można także przewieźć w beczkach nieopieczętowanych do stalku stągwiowego dla przelania. W tym jednak razie Władza włoska wystawiająca świadectwo a względnie Urząd konsulowski ma posyłkę wina przed wystawieniem świadectwa pochodzenia, oddać komorze włoskiej w miejscu składu, która od tej chwili bierze posyłkę w dozór.

Po udzieleniu wizen a względnie wystawieniu świadectwa pochodzenia, Urząd konsulowski posyła świadectwo pochodzenia komorze wychodnej królewsko włoskiej, której dozоровanie posyłki wina i wykonywanie dalszych kontroli jest poruczone.

IV. C. i k. Urzędy konsulowskie wystawiają i wizują świadectwa pochodzenia bezpłatnie. Gdyby jednak wystawienie świadectwa pochodzenia wymagało szczególnych wydatków, takowe mają strony zwracać.

V. Gdyby przy ładowaniu posyłki wina w beczkach, świadectwem pochodzenia zasłoniętej, niektóre beczki mu iały dla braku miejsca zostać, kapitan okrętu lub naczelnik stacyi kolei żelaznej winien na odwrotnej stronie świadectwa pochodzenia zanotować ilość beczek na okręt lub na kolej żelazną rzeczywiście wziętą. Jeżeli pieczęci beczek nie będą uszkodzone, można dla pozostałych beczek wystawić nowe świadectwa pochodzenia bez dalszych dochodzeń.

VI. Władza, która wystawiła pierwopis świadectwa pochodzenia (przełożony gminy, prefektura, podprefektura lub Urząd konsulowski) może wydać duplikat takiego świadectwa tylko wyjąkowo na prośbę strony szczególnie uzasadnioną i duplikaty, które również wycinać należy z rejestrów jukstowych, mają być opatrzone wyraźnym napisem „Duplikat“, tudzież owym numerem, który miał pierwopis.

Duplikaty wystawiane przez Władze włoskie powinny także być wizowane przez właściwy Urząd konsulowski.

VII. Do wizowania świadectw pochodzenia właściwemi są te c. i k. Urzędy konsulowskie, w których ściślejzym okręgu urzędowym znajduje się siedziba Władzy włoskiej świadectwo wystawiającej; do wygotowania świadectw pochodzenia właściwemi są te c. i k. Urzędy konsulowskie, w których ściślejzym okręgu urzędowym leży miejsce wyrobu wina.

VIII. C. i k. Urzędy konsulowskie obowiązane są dnia pierwszego każdego miesiąca składać c. k. austriackiemu i królewsko węgierskiemu Ministerstwu handlu bezpośrednio wykazy ilości świadectw pochodzenia, które w poprzednim miesiącu

a) wizowały i

b) wygotowały,

jakoteż wykazy ilości wina, którą te świadectwa reprezentują.

Jeżeli takich czynności urzędowych wcale nie wykonywano, napisać należy w raporcie, że się nie zdarzały.

O wystawieniu lub wizowaniu duplikatu uwiadomić ma Urząd konsulowski niezwłocznie c. k. austriackie a względnie królewsko węgierskie Ministerstwo skarbu.

IX. Postanowienia okólnika niniejszego stosować należy do wszystkich tych posyłek wina włoskiego, które odchodzą z świadectwami pochodzenia wystawionymi począwszy **od dnia 1. lipca 1895.** Z temi zaś posyłkami wina włoskiego, które odchodzą z świadectwami pochodzenia, wystawionymi przed tym terminem, postępować należy według dotychczasowych przepisów.

Załączka I.

Nr.

Świadcstwo pochodzenia.

Niżej podpisany potwierdza na zasadzie informacji stosownie do rozporządzenia okólnikowego c. i k. Ministerstwa spraw zewnętrznych z dnia 8. czerwca 1895, Nr 24373 należycie zasiągniętych, że posyłka wina białego pana **Giovanni X.**, która ma być wprowadzona do monarchii austriacko-węgierskiej a składająca się z 20 beczek ze znakami **G X** i numerami **250/269** ważąca brutto ogółem **7000 kg** jest płodem winnic leżących w okręgu konsulatu będącym częścią **neapolitańskiego** obszaru uprawy wina.

Pan **Giovanni X** zapewnia, że posyłka przewieziona będzie $\frac{\text{lądem.}}{\text{morzem.}}$

Beczki zostały opieczętowane.

. dnia

L. S.

C. i k. konsul austr.-węg. w

Verte.

U w a g a $\frac{\text{kapitana}}{\text{naczelnika stacyi}}$ na wypadek, gdyby tylko cześć posyłki wina została wyprawiona.

$\frac{\text{Kapitan okrętu X}}{\text{Naczelnik stacyi kolei żelaznej w X}}$ potwierdza, że z powodu siły większej zamiast wyżej podanej ilości beczek, naładowano tylko beczek, oznaczonych numerami wających brutto *kg.*

. dnia

Kapitan.
Naczelnik stacyi.

Przepisy co do brania próbek
win włoskich.

Próbki bierze się z każdej z osobna beczki zapomocą lewaru lub smoczka, wstrząsnąwszy wprzód i wymięszawszy mocno wino w beczce zawarte.

Ilość próbki powinna odpowiadać wielkości beczki, z której się ją bierze. Próbki wzięte w taki sposób z wszystkich tych beczek, które zawierają jednakowe wino, należy z sobą starannie zmieszać; mieszaniną napelnia się dwie flaszki mające po jednym litrze pojemności.

Flaszki powinny być dobrze zatkane i opieczętowane pieczęcią Urzędu konsulowskiego, który wziął próbki i pieczęcią tego, który wino wywozi.

Obie flaszki z próbkami posłać należy do instytutu włoskiego, któremu wykonanie rozbioru jest poruczone.

Urząd konsulowski winien beczki niezwłocznie po wzięciu próbek opieczętować. (Porównaj załączkę C rozporządzenia rządu włoskiego).

Pismo, z którym próbki posyła się do instytutu przeznaczonego do wykonywania rozbioru, powinno zawierać wszystkie szczegóły *) potrzebne do wygotowania świadectwa rozbioru.

*) Szczegóły to są następujące:

1. Nazwisko posyłającego:
2. Miejsce wysłania:
3. Nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy: (Tego szczegółu można także nie podać).
4. Oznaczenie miejsca wyrobu a według okoliczności gatunku wina:
5. Napis pieczęci na flasce zawierającej próbkę:
6. a) Waga brutto posylki:
b) Ilość beczek:
c) Znaki i pieczęci beczek:

Załączka II.

Certyfikat dla statku stągiowego.

Nr.

Świadectwo pochodzenia.

Niżej podpisany potwierdza na zasadzie informacji stosownie do rozporządzenia okólnikowego c. i k. Ministerstwa spraw zewnętrznych z dnia 8. czerwca 1895, Nr. 24373 należycie zasiągniętych, że posyłka wina białego — pana **Giovanni X.**, która ma być wprowadzona do monarchii czerwonego austryacko-węgierskiej a składająca się z **20** beczek ze znakami **G X** i numerami **250/269** ważąca brutto ogółem **7000 kg** jest płodem winnic leżących w okręgu konsulatu będącym częścią **neapolitańskiego** obszaru uprawy wina.

Pan **Giovanni X** zapewnia, że posyłka przewieziona będzie okrętem żaglowym **X**.

Beczki zostały przez c. i k. konsula opieczątowane.
komorze w oddane.

. dnia

L. S.

C. i k. konsul austr.-węg. w

Verte.

U w a g a komory:

Komora w potwierdza, że beczki wyżej wzmiankowane zostały jej oddane opatrzone według przepisu pieczęcią c. i k. konsulatu w i pod dozorem wydane przed wystawieniem certyfikatu, były odtąd w tutejszym urzędzie strzeżone urzędowym zostały przelane do naczyń okrętu żaglowego niżej oznaczonych:

Ilość naczyń $\frac{\text{pod pokładem}}{\text{na pokładzie}}$

Miejsce przeznaczenia: *punto franco* $\frac{\text{Tryest.}}{\text{Rjeka.}}$

Zbadana waga netto wina przelanego wynosiła kg.

Naczynia na pokładzie opieczętowano pieczęcią komory.

Naczynia pod pokładem zostały $\frac{\text{opieczętowane.}}{\text{wzięte pod zamknięcie przez oplombowanie}}$
otworów.

. dnia

L. S.

Przełożony komory.

72.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 8. czerwca 1895,

tyczące się postępowania ze względu na cło z winami, które nadchodzą do wprowadzenia, opatrzone świadectwami pochodzenia z San-Severo i z Barletty.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uchyla się niniej-

szem rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. stycznia 1895 (Dz. u. p. Nr. 16), mocą którego uznawanie ważności świadectw pochodzenia dla wina w beczkach, wystawionych w San-Severo i Barlecie, zastrzeżone zostało co do każdego z osobna przy padku, Ministerstwu skarbu. Odtąd stosowane być mają do rzeczonych świadectw pochodzenia te same przepisy, co do wszelkich innych świadectw pochodzenia we Włoszech wystawianych.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Plener r. w.

Wurmbrand r. w.

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 8. czerwca 1895.

Treść: (№ 73—77.) 73. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany postanowień abecadłowego spisu towarów pod wyrazem „Tluszcze“. — 74. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. maja 1873, w przedmiocie zakładania i utrzymywania rejestru spółek zarobkowych i gospodarskich. — 75. Rozporządzenie, którem zmienia się artykuł 10 rozporządzenia z dnia 1. września 1883, zawierającego przepisy bezpieczeństwa dla okrętów morskich, przewożących podróźnych i uchyla się rozporządzenie z dnia 2. sierpnia 1890, którem artykuł ten został zmieniony. — 76. Ustawa o nabyciu na rzecz państwa zakładów telegraficznych i telefonicznych Spółki wiedeńskiej telegrafów prywatnych. — 77. Rozporządzenie, dotyczące się wprowadzania soli nawozowych (przymieszek soli i odpadków soli z fabryk i warzeln, tudzież nawozów sztucznych z mieszanin) do użyznienia gruntów rolnych.

73.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 4. maja 1895,

tyczące się zmiany postanowień abecadłowego Spisu towarów pod wyrazem „Tluszcze“.

W porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskiemi zarządza się następującą zmianę w Uwadze 4 do wyrazu „Tluszcze“ abecadłowego Spisu towarów:

Na miejsce wyrazów: „mniej więcej miąższości masła“ położyć należy: „które przy temperaturze 12° R. zatrzymują swoją miąższość“.

Przy końcu Uwag 4 i 7 przydać należy w obu miejscach: „Co się tyczy badania stanu skupienia obacz osobną instrukcją“.

Plener r. w

Wurmbrand r. w.

74.

Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 23. maja 1895,

tyczące się zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 71) w przedmiocie zakładania i utrzymywania rejestru spółek zarobkowych i gospodarskich.

Na miejsce §§. 2 i 18 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 71), którem w wykonaniu ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 70) o spółkach zarobkowych i gospodarskich, wydane zostały przepisy o zakładaniu i utrzymywaniu rejestru tych spółek, nabywają mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia następujące przepisy:

§. 2.

Wszelkie oznajmienia, które na zasadzie rze-
czonej ustawy do rejestru spółek zaciągane być
winni, należy albo osobiście podawać do protokołu
w Sądzie handlowym albo wnosić je do tegoż Sądu
uwierzytelnione sądownie lub notaryalnie.

Pełnomocnicy winni okazać upoważnienie
w podobny sposób uwierzytelnione.

Uwierzytelnienie sądowe lub notaryalne może
być zaniechane, jeżeli oznajmienie lub pełnomocni-
ctwo opatrzone jest podpisem firmy spółki a podpisy
do tego potrzebne znajdują się już uwierzytelnione
w aktach rejestrowych Sądu handlowego.

§. 18.

Przy badaniu oznajmień zwracać należy uwagę
zwłaszcza na to, żeby uprawnienie strony do wyje-
dnania wpisu było niewątpliwe i żeby prawdziwość
dokumentów prywatnych, gdyby takowe dla potrze-
bnego uodowodnienia przedstawiano, była stwier-
dzona sądownem lub notaryalnym uwierzytelnieniem
podpisów.

Atoli do uodowodnienia uchwały Walnego
zgromadzenia, zarządu, rady nadzorczej lub innego
ciała spółki dostatecznym jest — o ile statut nie
przepisuje nic innego — przedstawienie odpisu pro-
tokółu przez spółkę pod względem dokładności pod-
pisem firmy potwierdzonego, jeżeli podpisy do tego
potrzebne znajdują się już uwierzytelnione w aktach
rejestrowych Sądu handlowego.

Jeżeli niema sądowego lub notaryalnego uwie-
rytelnienia podpisów, Sąd przekonać się ma o
prawdziwości podpisu przez porównanie takowego
z podpisami uwierzytelnionymi, znajdującymi się
w aktach rejestrowych.

§. 19.

Do wewnętrznego załatwiania czynności odno-
szących się do rejestru spółek, stosować należy
odpowiednio przepisy zawarte w §§. 18 aż do 21,
tudzież w §§. 23, 24 i 26 rozporządzenia ministe-
ryalnego z dnia 9. marca 1863 (Dz. u. p. Nr. 27)
o czynnościach odnoszących się do rejestru han-
dlowego.

Bacquehem r. w.

Schönborn r. w.

Wurmbrand r. w.

75.

Rozporządzenie Ministerstwa han-
dlu z dnia 25. maja 1895,

którem zmienia się artykuł 10 rozporządzenia
z dnia 1. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 143) zawie-
rającego przepisy bezpieczeństwa dla okrętów
morskich, przewożących podróżnych i uchyla się
rozporządzenie z dnia 2. sierpnia 1890 (Dz. u. p.
Nr. 159), którem artykuł ten został zmieniony.

Artykuł 10 rozporządzenia Ministerstwa han-
dlu z dnia 1. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 143),
którem wydane zostały przepisy bezpieczeństwa dla
okrętów przewożących podróżnych, opiewać ma
odtąd jak następuje:

Artykuł 10.

„Na okrętach, które przewożą podróżnych,
skóry, kości, szmaty, kwas siarkowy, wyskoki, naftę,
węgiel kopalny, towary palne (zapałki i świece do
pocierania) ładować wolno tylko w magazynach
wyłącznie na to przeznaczonych i oddzielonych
ściśle od lokali, w których mieszczą się podróżni.

Na parowcach kursujących wzdłuż wybrzeży
wolno pomniejsze ilości nafty przyjmować na pok-
ład, pod warunkiem umieszczenia ich tak, żeby
pokryte ceratą, były zupełnie odłączone od lokali,
w których mieszczą się podróżni i dostatecznie od-
dalone od płaszcza kominowego, jakoteż od kuchni
okrętowej.

Pod temi samemi warunkami wolno także
ładować na pokładzie naftę w ilości zbyt wielkiej
w stosunku do rozporządzonego miejsca i ładu-
wności okrętu, jeżeli nafta mieści się w naczyniach
blaszanych; atoli w przypadku tym ilość ładowanej
nafty nie powinna przenosić 1500 kilogramów.

Towary palne powinny zwyczajnie być zapako-
wane w naczyniach blaszanych, które umieszczone
być mają w pakach drewnianych; jednakże w obro-
cie koło wybrzeży europejskich, tudzież na morzu
Śródziemnym i Czarnym wolno przewozić je także
w grubych wytrzymałych pakach drewnianych, któ-
rych ściana czołowa powinna być nakarbowana lub
w innych mocno zrobionych naczyniach drewnia-
nych.

Towarów palnych nie wolno ładować w tym
samym magazynie razem z wysokami, naftą i inne-
mi łatwo zapalającymi się towarami.

Zwierzęta żywe wolno umieszczać na wzmiankowanych okrętach tylko w lokalach całkiem oddzielonych od lokali dla podróżujących; przewożenie ich na pokładzie dozwolone jest pod warunkiem, żeby to nie sprawiało przykrości podróżnym.

Proch strzelniczy, naboje do broni palnej, pociski nabite i kapsle napełnione, tudzież materiały zapalne (błyski, rakiety itp.) zachowywać należy przy transportowaniu odpowiednio w osobnych lokalach chroniących od wszelkiego niebezpieczeństwa a w ilości przechodzącej potrzebę okrętu wolno je przewozić tylko za zezwoleniem Władzy, o które w każdym z osobna przypadku postarać się należy.

Inne materiały i przedmioty mogące spowodować niebezpieczne eksplozje, mianowicie dynamit, alkohol siarczany, oleje kopalinne surowe itp. są od przewozu wykluczone.

Zmiana ta nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Zarazem uchyla się rozporządzenie z dnia 2. sierpnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 159).

Wurmbrand r. w.

76.

Ustawa z dnia 28. maja 1895,

o nabyciu na rzecz państwa zakładów telegraficznych i telefonicznych Spółki wiedeńskiej telegrafów prywatnych.

Za zgodą obu Izb Rady Państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Zatwierdza się zamieszczoną poniżej umowę, zawartą dnia 2. grudnia 1894 między Ministerstwem handlu a Spółką wiedeńską telegrafów prywatnych w przedmiocie nabycia na rzecz państwa zakładów telegraficznych i telefonicznych rzeczonyj Spółki.

§. 2

Upoważnia się Rząd do wystarania się o fundusze potrzebne do nabycia na rzecz państwa zakładów w §. 1 oznaczonych i do uzupełnienia sieci telefonów wiedeńskich w sumie aż do pięciu milionów — a to w razie potrzeby na obligacje udziałowe, wolne od podatku, w taki sposób, żeby odsetki od kapitału pożyczony się mającego wynosiły najwięcej cztery od sta i żeby tenże umorzony był w najwięcej dwudziestu ratach.

§. 3.

Zakłady w §. 1 wzmiankowane utrzymywać ma Rząd w ruchu na własny rachunek; poruczenie osobom prywatnym lub spółkom utrzymywania ruchu mogłoby nastąpić tylko na mocy ustawy.

§. 4.

Raty do wypłaty przypadające umieszczać należy corocznie w preliminarzu państwa a to w dziale potrzeb dług państwa.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 28. maja 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Wurmbrand r. w.
Plener r. w.

U m o w a,

zawarta w Wiedniu dnia 2. grudnia 1894,

między c. k. Ministerstwem handlu w imieniu c. k. Rządu z jednej a Spółką wiedeńską telegrafów prywatnych w Wiedniu z drugiej strony w przedmiocie nabycia na rzecz państwa zakładów telegraficznych i telefonicznych utrzymywanych w ruchu przez tę Spółkę w Wiedniu i jego okolicy na zasadzie koncesyi z dnia 3. kwietnia 1869 i z dnia 3. czerwca 1881.

Artykuł I.

Spółka wiedeńska telegrafów prywatnych przynosi na państwo własność swoich zakładów telegraficznych i telefonicznych utrzymywanych w ruchu w Wiedniu i jego okolicy na zasadzie koncesyi z dnia 3. kwietnia 1869 (ścieśnionej kontraktem z dnia 17. kwietnia 1888) i z dnia 3. czerwca 1881 a to razem z istniejącymi sprzętami, materiałami zapasowymi, przyrządami i ich częściami składowymi, tudzież przyborami i narzędziami.

Artykuł II.

Tytułem wynagrodzenia za to przeniesienie własności zapłaci państwo Spółce wiedeńskiej telegrafów prywatnych sumę ryczałtową cztery miliony złotych, oznaczoną stosownie do §. 22 dokumentu koncesyjnego z dnia 3. czerwca 1881 po oszacowaniu przez biegłych skutecznym.

Rzeczona suma ryczałtowa zawiera wynagrodzenie za wartość zakładów telefonicznych Spółki z przynależnościami (artykuł I) podług ich inwentarza z dnia 30. czerwca 1894, cenę kupna zakładów telegraficznych Spółki w dniu 31. grudnia 1894 istniejących, tudzież wynagrodzenie za utrzymywanie obrotu międzymiastowego, o ile takowe w rzeczywistości nie przyszło do skutku, było jednak zamierzone.

Artykuł III.

Oprócz tej sumy ryczałtowej zapłaci państwo jeszcze osobne wynagrodzenie za wkłady po dniu 30. czerwca 1894 w celu rozszerzenia zakładów telefonicznych Spółki poczynione a przekraczające zakres utrzymania w należytym stanie.

Wynagrodzenie to wymierzone będzie na podstawie sporządzić się mających wykazów inwentarskich podług cen jednostkowych, jakich trzyma się zarząd telegrafów państwa i będzie cyfrowo oznaczone osobną umową po skutecznym oddaniu.

Artykuł IV.

Ruch i zarząd zakładów w artykule I oznaczonych razem z przynależnościami tamże wzmiankowanymi odda Spółka dnia 1. stycznia 1895 na podstawie inwentarza i zamknięć należycie wygotowanych i począwszy od tego dnia, ruch i zarząd wszystkich tych zakładów utrzymywać będzie c. k. Rząd.

Artykuł V.

Oddanie własności zakładów w artykule I oznaczonych razem z przynależnościami nastąpi niezwłocznie jak tylko umowa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej a to przez spisanie protokołu, który obie strony mają podpisać.

Artykuł VI.

Suma ryczałtowa w artykule II oznaczona i wynagrodzenie osobne według artykułu III. uiścić się mające, wypłacone będą najpóźniej w dni 14 po oddaniu własności zakładów Spółki.

Artykuł VII.

Należności abonamentowe, przypadające na czas aż do 31. grudnia 1894, tudzież te, któreby po owym dniu jeszcze zalegały i wszelkie inne pretensje należą do Spółki i jej zostawione będzie ściąganiem takowych.

Natomiast ta część należności abonamentowych i innych pretensyj przed dniem 31. grudnia 1894 ściągniętych, która przypada na czas po dniu 31. grudnia 1894, wyda Spółka Rządowi.

Artykuł VIII.

C. k. Rząd wchodzi, począwszy od dnia 1. stycznia 1895, w prawa i zobowiązania, jakie Spółka nabyła a względnie przyjęła na podstawie rewersów, dotyczących się postawienia stojaków dachowych i innych podpór przewodowych, tudzież położenia kabli.

Atoli państwo nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za poszczególne świadczenia, których uzasadnienie przypada na czas przed dniem 31. grudnia 1894; za świadczenia takie, któreby w owym terminie zalegały, jedynie Spółka ma być w obec uprawnionego odpowiedzialną.

Państwo wchodzi w kontrakty najmu, dotyczące się domu przy I. Friedrichstrasse 6, gdzie znajduje się biuro naczelne Spółki, co się zaś tyczy wszystkich innych kontraktów najmu, wejdzie w takowe tylko o tyle, o ile uzna to za odpowiednie celowi.

Artykuł IX.

W miarę potrzeby i możliwości, c. k. Rząd obejmie także służbę Spółki. Uregulowanie stosunku służbowego i płac osób, któreby według powyższego miały być objęte, zostawia się decyzji c. k. Ministerstwa handlu.

Artykuł X.

W skutek oddania i odebrania zakładów telegraficznych i telefonicznych na własność państwa (artykuł V), traci moc swoją koncesya z dnia 3. kwietnia 1869 łącznie z kontraktem z dnia 17. kwietnia 1888 i koncesya z dnia 3. czerwca 1881, przeto po przeprowadzeniu likwidacyi Spółki wpisy w Sądzie handlowym mają być wykreślone.

Artykuł XI.

Strony kontraktujące zrzekają się środków prawnych o pokrzywdzenie nad połowę wartości.

Artykuł XII.

Umowa niniejsza stanie się obowiązującą dla Spółki wiedeńskiej telegrafów prywatnych, wtedy gdy ją zatwierdzi Walne zgromadzenie akcjonariuszów, które zwołane być ma w taki sposób, żeby mogło zebrać się jeszcze przed końcem grudnia 1894, dla c. k. Rządu zaś wtedy, gdy zostanie następnie zatwierdzona drogą prawodawczą.

Gdyby umowa zatwierdzona została drogą prawodawczą dopiero po dniu 1. stycznia 1895, w takim razie ruch i zarząd zakładów telegraficznych i telefonicznych Spółki (artykuł IV) objęty przez państwo dnia 1. stycznia 1895, utrzymywany będzie na rachunek państwa a za czas od dnia 1. stycznia 1895 aż do dnia wypłaty (artykuł VI) sumy ryczałtowej wynagrodzenia w artykule II oznaczonej, liczone będą Spółce wiedeńskiej telegrafów prywatnych odsetki po $4\frac{1}{2}$ (cztery i pół) od sta, które wypłacone zostaną jednocześnie z sumą ryczałtową wynagrodzenia.

Suma wynagrodzenia za wkłady poczynione po dniu 30. czerwca 1894 (artykuł III) nie podlega oprocentowaniu.

Umowa niniejsza straci moc swoją, jeżeliby zastrzeżone przez c. k. Rząd zatwierdzenie onejże drogą prawodawczą nie przyszło do skutku najpóźniej aż do dnia 30. czerwca 1895.

W tym ostatnim przypadku Spółka wiedeńska telegrafów prywatnych uzna za obowiązujące dla siebie te zarządzenia, które c. k. Rząd wyda na zasadzie umowy niniejszej w czasie od objęcia ruchu (artykuł IV).

Atoli przed stanowczem nabyciem własności zakładów Spółki, c. k. Rząd nie będzie czynił ani zmian w taryfach, ani wkładów normalną potrzebę ruchu przewyższających, chyba w porozumieniu ze Spółką.

Artykuł XIII.

Umowa niniejsza wygotowana będzie w dwóch egzemplarzach, z których jeden na koszt Spółki wymiarowi należytości poddany, pozostawać będzie w rękach c. k. Rządu, drugi zaś wydany będzie Spółce.

W dowód czego podpisy następujące

77.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 6. czerwca 1895,

tyczące się wprowadzania soli nawozowych (przymieszek soli i odpadków soli z fabryk i warzelnia także nawozów sztucznych z mięszanin) do użyczenia gruntów rolnych.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi podwyższa się ma-

ksymalną ilość chlorku sodu w rozdziale I rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 138, Dz. rozp. Nr. 141) a względnie w przepisie wykonawczym do niego ustanowioną, którą — z wyłączeniem soli potasowych surowych — wszelkie inne odpadki soli i nawozy sztuczne z mięszanin soli mogą zawierać, gdy są wprowadzane na zasadzie postanowień w rozdziałach I aż do III rzezonego przepisu wykonawczego, jakoteż rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 134, Dz. rozp. Nr. 25), a mianowicie z dwudziestu na dwadzieścia pięć od sta.

Zarazem rozporządza się, że przepisane w rozdziale I, punkt 4 rzezonego przepisu wykonawczego opatrywanie zamknięciem urzędowym posyłek soli nawozowych według powyższych postanowień wprowadzanych, ma być aż do dalszego zarządzenia zaniechane.

W skutek tego odtąd nie będzie też odbywała się czynność urzędowa odejmowania przez właściwe biuro skarbowe zamknięcia urzędowego od posyłek soli nawozowych, przewidziana w punkcie 5 rozdziału I. owego przepisu wykonawczego, jakoteż w ustępie 10 przytoczonego wyżej rozporządzenia ministeryalnego z roku 1894.

Natomiast biuro skarbowe będzie miało i na przyszłość prawo przekonywania się o rzeczywistem nadejściu do miejsca użycia a względnie przeznaczenia takiej posyłki soli nawozowych, do wchodu przez linią cłową wyeksperywowanej. W tym celu zamawiający taką posyłkę soli nawozowych, winien niezwłocznie po jej nadejściu do miejsca użycia a względnie przeznaczenia, uwiadamiać zawsze o tem właściwe biuro skarbowe (które, jak również miejsce użycia a względnie przeznaczenia ma być w zamówieniu wymienione) a nadto komora, przez którą taka posyłka soli wchodzi, winna jak to było dotąd, jednocześnie z wyeksperywowaniem takowej do wchodu, posyłać tyczące się onejże „zamówienie“ do owego biura skarbowego jako uwiadomienie.

Gdyby w przeciągu 48 godzin od wysłania uwiadomienia o nadejściu posyłki soli nawozowych do miejsca użycia a względnie przeznaczenia nie przybył nikt ze służby skarbowej, zamawiający może niezwłocznie przystąpić do dozwolonego użycia a względnie do rozdzielenia posyłki między gospodarzy uprawnionych do poboru.

Postanowienia powyższe nabywają mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Plener r. w.

Wurmbrand r. w.

Falkenhayn r. w.

W tym ostatnim przypadku Spółka wiedeńska telegrafów prywatnych uzna za obowiązujące dla siebie te zarządzenia, które c. k. Rząd wyda na zasadzie umowy niniejszej w czasie odjęcia rucnu (artykuł IV).

Atoli przed stanowieniem rządcim własności zakładów Spółki, c. k. Rząd nie będzie czynił ani zmian w zarządach, ani wkładów normalną potrzebę rucnu przewidywanych, chyba w porozumieniu ze Spółką.

Artykuł XIII.

Umowa niniejsza wygotowana będzie w dwóch egzemplarzach, z których jeden na koszt Spółki wy-
miarowi należności podany, pozostawać będzie w rękach c. k. Rządu, drugi zaś wydany będzie Spółce.

W dowód czego podpis następujące

77

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, Handlu i Rolnictwa z dnia 6 czerwca 1895.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi podwyższają się ma-
tuzień nawozów sztucznych z mierzaniem) do u-
mieszek soli i obparków soli z fabryk i wazelnii
tęzące się wprowadzania soli nawozowych (przy-
życzenia gruntów rolnych.

W porozumieniu z interesowanymi Minister-
stwami królewsko węgierskimi podwyższają się ma-

W tym ostatnim przypadku Spółka wiedeńska telegrafów prywatnych uzna za obowiązujące dla siebie te zarządzenia, które c. k. Rząd wyda na zasadzie umowy niniejszej w czasie odjęcia rucnu (artykuł IV).

Atoli przed stanowieniem rządcim własności zakładów Spółki, c. k. Rząd nie będzie czynił ani zmian w zarządach, ani wkładów normalną potrzebę rucnu przewidywanych, chyba w porozumieniu ze Spółką.

Umowa niniejsza stacji moc swojej jeżeliby zastępowo przez c. k. Rząd zastawienie onęję droga prawodawca nie przyszedł do skutku najpóźniej aż do dnia 30. czerwca 1895.

W tym ostatnim przypadku Spółka wiedeńska telegrafów prywatnych uzna za obowiązujące dla siebie te zarządzenia, które c. k. Rząd wyda na zasadzie umowy niniejszej w czasie odjęcia rucnu (artykuł IV).

Atoli przed stanowieniem rządcim własności zakładów Spółki, c. k. Rząd nie będzie czynił ani zmian w zarządach, ani wkładów normalną potrzebę rucnu przewidywanych, chyba w porozumieniu ze Spółką.

Umowa niniejsza wygotowana będzie w dwóch egzemplarzach, z których jeden na koszt Spółki wy-
miarowi należności podany, pozostawać będzie w rękach c. k. Rządu, drugi zaś wydany będzie Spółce.

W dowód czego podpis następujące

77

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, Handlu i Rolnictwa z dnia 6 czerwca 1895.

W porozumieniu z interesowanymi Minister-
stwami królewsko węgierskimi podwyższają się ma-

Wiedeński r. w. Ministerstwo r. w.
Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. czerwca 1895.

Treść: № 78. Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmu krajowego Arcyksięstwa austriackiego powyżej Anizy.

78.

Patent cesarski z dnia 8. czerwca 1895,

dotyczący się zwołania Sejmu krajowego Arcyksięstwa austriackiego powyżej Anizy.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

król węgierski i czeski, dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, krański i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno- i dolno-śląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Try-

dencie i Bryksenie; margrabia górno- i dolno-łużycki i istryjski; hrabia na Hohenemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kotorze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

na prośbę Wydziału krajowego Austrii powyżej Anizy o zwołanie sejmu w celu naradzenia się i wydania uchwały w sprawach Zakładu hipotecznego krajowego górno-austriackiego, widzimy się spowodowani zwołać sejm krajowy Naszego Arcyksięstwa austriackiego powyżej Anizy na dzień 17. czerwca 1895 do miejsca na jego zebrania ustawą wyznaczonego.

Dan w naszym stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia ósmego czerwca tysiąc ósmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w.	Falkenhayn r. w.
Welsersheimb r. w.	Bacquehem r. w.
Schönborn r. w.	Wurmbrand r. w.
Madeyski r. w.	Plener r. w.
	Jaworski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 11. czerwca 1895.

Treść: № 79. Rozporządzenie, dotyczące się zapobiegania zarazie (pomorkowi) świń i tępienia takowej.

79.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa z dnia 9. czerwca 1895,

tyczące się zapobiegania zarazie (pomorkowi) świń i tępienia takowej.

Na zasadzie postanowienia §. 1go ustawy powszechnej o chorobach zwierzęcych zaraźliwych z dnia 29. lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35), Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami sprawiedliwości, handlu i rolnictwa uznaje za stosowne zaliczyć zarazę (pomork) świń (Schweinepest, Schweineseuche) do chorób zwierzęcych zaraźliwych, w ustępie 1 rzeczonego paragrafu tejże ustawy wymienionych, w skutek czego także do tej choroby zwierzęcej zaraźliwej stosowane być mają przepisy I., II., III., V., VI., VII. i VIII. rozdziału rzeczonej ustawy, jakoteż rozporządzenia wykonawczego do niej wydanego (Dz. u. p. Nr. 36), tudzież przepisy karne ustawy z dnia 24. maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 51) i rozporządzenie ministerjalne z dnia 8. grudnia 1886 (Dz. u. p. Nr. 172), o ile takowem zmienione zostały postanowienia rozporządzenia wykonawczego z dnia 12. kwietnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 36) do §. 18go ustawy powszechnej o chorobach zwierzęcych zaraźliwych z dnia 29. lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35).

Nadto we względzie zapobiegania tej chorobie, której objawy podają się jednocześnie do wiadomości i we względzie jej tępienia, rozporządza się w szczególności jeszcze co następuje:

§. 1.

Jak tylko do przełożonego gminy (obszaru dworskiego) nadejdzie obowiązkowe uwiadomienie o wybuchu lub o podejrzeniu pojawienia się zarazy (pomorku) świń, w §§. 15 i 16 ustawy z dnia 29. lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35) o zapobieganiu chorobom zwierzęcym zaraźliwym i ich tępieniu przepisane, lub, jak tylko tenże jakimkolwiek sposobem poweźmie wiadomość o wybuchu tej zarazy, o objawach chorobowych wzniesających podejrzenie jej istnienia lub o przypadkach padnięcia świń, winien niezwłocznie posłać do Władzy administracyjnej powiatowej uwiadomienie z opisaniem odnośnych stosunków o których się dowiedział, zarządzić jak najściślejsze odosobnienie świń zdrowych od tych, które już zachorowały, zabronić wszelkiego obrotu świń z zapowietrzonych i do zapowietrzonych zagród, to jest, nakazać zamknięcie stajni.

§ 2

Władza administracyjna powiatowa otrzymawszy to uwiadomienie, wystać ma niezwłocznie weterynarza urzędowego a w jego nieobecności weterynarza zamieszkałego najbliżej gminy zapowietrzonej, ażeby zbadał a w szczególności wyszukał gniazdo zarazy, z któr. go została przyniesiona i żeby zarządził środki policyjno-weterynarskie.

§. 3.

Swinie dotknięte zarazą lub podejrzane o zarazę odłączyć należy w sposób jak najbardziej zapobiegający rozniesieniu zarazy a stajnie i stanowiska zapowietrzzone zamknąć, jeżeli zaś zaraza rozszerzyła się na kilka zagród osady lub gminy, zamknąć także całą tę osadę lub gminę, ażeby świń do niej nie wprowadzano i z niej nie wyprowadzano.

Zagrody pozamykane oznaczyć należy tablicami, na których wyraźnemi i w oczy wpadającemi wielkimi głoskami wypisana być ma panująca zaraza („Zaraza świń“).

Osady, w których zarządzono zamknięcie miejsca, oznaczyć należy jako zapowietrzone w punktach wjazdu i wyjazdu tablicami ostrzegawczemi z takim samym napisem i dodatkiem „Zamknięcie miejsca niedopuszczające wprowadzania i wyprowadzania świń“.

Gdy w osadzie pojawi się zaraza świń, zabrońić należy pędzenia na wspólne pastwisko i do wspólnego pławiska nawet tych świń, któreby zdały się zdrowi.

Właściciel wyznaczyć powinien dla chorych świń osobnych dozorców, którym nie wolno stykać się ze zdrowymi świniami, dostarczyć i używać osobnych naczyń na paszę i wodę, jakoteż sprzętów do obsługi i pielęgnowania potrzebnych, to jest, innych dla świń zarażonych a innych dla tych, które są jeszcze zdrowe.

§. 4.

W okolicach zarazą (pomorkiem) świń dotkniętych, które określa się i dokładnie oznacza, ile możności śladem istniejących granic naturalnych (rzek, gór, grobel kolejowych), zakazać należy na czas trwania zarazy obrotu świń w ogólności a więc także wspólnego pasienia świń i odprawiania targów świń, jakoteż wykonywania kastracyi.

§. 5.

Świń chorych, u których oprócz braku chęci do jadała, osowiałości, zagrzebywania się w słomę, spostrzeżono w szczególności także womity lub biegunkę (rozwolnienie) albo znaczną wątlność, osłabienie w tylnej części ciała lub czerwone zabarwienie na skórze, zwłaszcza około uszu, brunatno-czerwone lub błękitne cętki na ciele, mianowicie na piersiach, na brzuchu, na wewnętrznej powierzchni nóg, zaklejenie oczu śluzem lub kaszel, nie wolno dawać na rzeź i można je zabijać tylko pod nadzorem policyi miejscowej w celu nieszkodliwego usunięcia.

Mięsa takich zwierząt nie wolno pod żadnym warunkiem używać na pokarm dla ludzi.

§. 6.

Tylko w tych gminach, w których w ogóle jest w ruchu aprobowany przez Władzę „odwietrzacz oprawczy (Kafill-Desinfector)“ lub „przyrząd termochemiczny“ do przetwarzania padliny, wolno ze świń, które padły z zarazy lub z powodu zarazy zostały zabite, bez oddalenia jakiegokolwiek ich części, uzyskiwać za pomocą tych przyrządów tłuszcz do celów technicznych, wyrabiać mąkę z kości i mięsa.

Jeżeli przyrządów powyższych niema, swinie, które padły z zarazy lub z powodu takowej zostały zabite, należy bez oddalenia jakiegokolwiek części, posypane poprzednio wapnem świeżo gaszonym, zakopywać według przepisu na grzebowisku przez Władzę za dobre uznanem.

§. 7.

Jeżeli choroba stwierdzona zostanie u świń w trzodzie pędzonej, wstrzymać należy dalsze pędzenie i zarządzić zamknięcie zwierząt z odłączeniem chorych od zdrowych.

§. 8.

Przełożony gminy (obszaru dworskiego) w miejscu zapowietrzonym winien przysyłać co tydzień do Władzy administracyjnej powiatowej tabelarny wykaz zarazy należycie wypełniony, w którym zapisywać należy ilość zagród i stanowisk zapowietrzonych, jakoteż przyrost świń, które w tygodniu raportowym zachorowały, tudzież wyzdrowiały, padły i zostały zabite.

§. 9.

Zarazę uznać należy urzędownie za wygasłą, jeżeli niema już zwierząt chorych, jeżeli w ciągu trzech tygodni od ostatniego przypadku wyzdrowienia lub padnięcia żadna już swinia nie zachorowała a oczyszczenie i odwietrzenie zostało dokonane według przepisu §u 20go, punkt 7 ustawy powszechnej o chorobach zwierzęcych zaraźliwych z dnia 29. lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35 i 36).

§. 10.

W rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 10. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 54) i w nauce do niego dołączonej uchylone być powinno oznaczenie nawiasowe „(Schweineseuche)“ obok nazwy „Róża wąglikowa świń“ położone i należy je wykreślić.

§. 11.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 25. czerwca 1895.

Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

Falkenhayn r. w.

Schönborn r. w.

Nauka

o objawach towarzyszących zarazie (porkowi) świń.

Zaraza (pomorek) świń jest chorobą zaraźliwą zwierzęcą, która w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych aż do najświeższych czasów była całkiem nieznaną a przeto przez posiadaczy bydła najczęściej nie śledzona, po części zaś poczytywana za różę wąglikową (Rothlauf).

Atoli jest ona o wiele bardziej zaraźliwa niż róża wąglikowa i dotyka zwyczajnie większą część a niekiedy zwyczajnie wszystkie świnię w zagrodach, które nawiedzi; także śmiertelność między świniami nią dotkniętymi jest nieporównanie większą niż w przypadkach róży wąglikowej; po większej części świnię z tej choroby padają.

Do rozszerzania tej zarazy przyczynia się głównie obrót handlowy świń, lecz bywa także roznoszona mianowicie przez służbę targową, przez tak zwanych czyszcicieli (trzebicieli), jakoteż z przedmiotami a osobliwie z guojem ze stajen zapowietrzonych itp.

Przez rzeź z konieczności świń, które na zarazę zachorowały, powstają w zagrodach, w których się to stało, niebezpieczne gniazda zarazy często na czas długi a nadto jest udowodnione, że z mięsem i odpadkami z takich zabitych świń zaraza bywa dalej roznoszona.

Mięso tych chorych świń jest zdrowiu ludzkiemu szkodliwe, ma zaś często pozór mięsa gotowanego.

Nader często roznoszą tę zarazę świnię, które tylko w mniejszym stopniu zachorują lub mają więcej siły do oparcia się chorobie, jak to bywa ze świniami krajowymi nie krzyżowanymi z rasą angielską i objawiają tylko przemijające niedomaganie.

Najmniej odpornymi są młodsze świnię (prosięta, warchlaki).

Zarazki roznoszone bywają przez powietrze wydychane, przez płwociny, które chore zwierzęta wyrzucają przy kaszlu, przez wspólną paszę, mianowicie resztki paszy, poidła, oddawany kał i mocz, przez nawóz ze stajen zapowietrzonych, resztki ściółki, przybory stajenne itp.

Chorobę samą stanowi zapalenie płuc i jelit z rozszerzonym w wielu miejscach zniszczeniem błony śluzowej jelit; w wielu przypadkach przyłącza

się także ciężka choroba nerek i narządów moczowych. Nie rzadko podobne spustoszenia jak na błonie śluzowej jelit zjawiają się także na błonie śluzowej pyska, w jamie paszczy, w gardzieli i tchawicy.

Podług tego czy przeważa choroba płuc czy jelit a względnie całych dróg powietrznych lub narządów trawienia, objawy choroby przedstawiają się rozmaicie.

Na początku choroby świnię okazują brak chęci do jedła i pragnienie, wzmogoną watość i osłabienie, mianowicie części tylnych; chód ich jest wątki, zataczający się, chwiejny w tylnej części, nogi są jakby stężale, kroki małe. Świnię najczęściej leżą, zagrzebują się pod ściółką, wstają tylko niechętnie i z trudnością, rzadko chrząkają i głosem wyraźnie ochrypłym, kaszlą słabo, często tak, iż nie słychać, krótko, oddechają szybko z widocznym poruszaniem się ścian brzusznych. Często na początku choroby a także w dalszym jej przebiegu spostrzegano womity lub też krwawą biegunkę, niekiedy kał odchodził w kulkach krwawo zabarwionych lub był powleczone grubo śluzem krwawym.

Zwierzęta chore mają silną gorączkę, drżą na ciele, skóra jest czasem gorąca, czasem chłodna i mianowicie około uszu, na ryju, pod szyją, na brzuchu i na wewnętrznej powierzchni ud barwy mocno czerwonej aż do błękitnej, w bardzo wielu przypadkach pokazują się pryszcze, z których tworzą się strupy.

Z początku ciekną z oczu łzy, wkrótce jednak śluz lepki ropiasty zakleja oczy tak, że są wprawdzie otwarte.

Zwierzęta chudną szybko i zdechają często po kilku dniach, niekiedy jednak choroba trwa kilka tygodni, w rzadkich przypadkach kilka miesięcy.

Objawy choroby u zwierząt nowo kupionych dają się spostrzegać zwyczajnie wkrótce po postawieniu ich w stajni i są tak uderzające, że służba stajenna powinna je dostrzedz, jeżeli tylko z jaką taką uwagą obserwuje zwierzęta. Właściciel świń, spostrzegłszy te objawy, obowiązany jest uwiadomić niezwłocznie przełożonego gminy, ażeby jak najszybciej zarządzone być mogły środki potrzebne do zapobieżenia dalszemu rozszerzaniu się zarazy, ponieważ leki skuteczne na tę chorobę nie są jeszcze znane a z powodu szybkiego najczęściej jej przebiegu i rozszerzonego zniszczenia narządów życiowych, leczenie zwierząt tą chorobą dotkniętych byłoby prawdopodobnie bezskuteczne.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 18. czerwca 1895.

Treść: (№ 80—81.) 80. Rozporządzenie, dotyczące się wspierania wystaw przemysłowych w krajach tutejszych. — 81. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia gminy Lubna do okręgu Sądu powiatowego kromierzyskiego w Morawii.

80.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 10. czerwca 1895,

tyczące się wspierania wystaw przemysłowych w krajach tutejszych.

1. Wsparcie rządowe otrzymywać mogą wystawy tak krajowe, jak obszarowe i zawodowe.

Przez wystawy krajowe rozumieją się przedsiębiorstwa, mające głównie na celu zgromadzenie płodów pewnego obszaru administracyjnego (kraj) i przedstawienie rozwoju onegoż pod względem przemysłu i rękodzielnictwa. Celem wystaw obszarowych jest przedstawienie rozwoju przemysłu i rękodzielnictwa na pewnym mniejszym obszarze (w jednym lub kilku powiatach administracyjnych). Wystawy zawodowe mają przedstawiać stopień rozwoju pewnej gałęzi przemysłu i rękodzielnictwa bez względu na granice geograficzne.

2. Wystawy przemysłowe, urządzone w tutejszej grupie krajów, wspierać będzie Rząd według postanowień poniżej zamieszczonych w miarę funduszków, jakie na ten cel będą corocznie w ustawie skarbowej wyznaczane.

3. Wsparcie rządowe udzielone być może przedsiębiorstwom wystawowym tylko pod następującymi warunkami:

- a) jeżeli Ministerstwo handlu na podstawie wygotowanego programu, jakoteż na podstawie opinii Izby handlowo-przemysłowej odnośnego okręgu, gdy zaś ma to być wystawa krajowa, na podstawie opinii wszystkich Izb handlowo-przemysłowych tego kraju nabierze przekonania, że przedsiębiorstwo wystawowe zasługuje na wsparcie;
- b) jeżeli gmina tego miasta, w którym wystawa ma być urządzona, gdy zaś ma to być wystawa krajowa, także reprezentacja owego kraju daje wsparcie według możliwości;
- c) jeżeli prośba o wsparcie podana będzie najmniej na sześć miesięcy, co do wystaw krajowych, najmniej na rok przed dniem na otwarcie wyznaczonym;
- d) наконец, jeżeli komisya wystawowa złoży deklaracją, że poddaje się wydanemu przez Ministerstwo handlu regulaminowi, tyczącemu się składu i działania Sądu wystawowego na wystawach przemysłowych tutejszo-krajowych (obacz załączkę).

Przy załatwianiu próśb o wsparcie rządowe na rzecz wystaw przemysłowych, Ministerstwo handlu zwracać będzie uwagę także na to, czy kilka przedsiębiorstw tego rodzaju nie szkodzą sobie wzajemnie lub czy nie za szybko po sobie następują.

W okręgu jednej Izby handlowej, zwyczajnie tylko jedna wystawa obszarowa będzie mogła w tym

samym roku otrzymać wsparcie rządowe. Ponowna wystawa przemysłowa w tem samym miejscu, w którym wystawa taka już się odbywała, będzie mogła uzyskać wsparcie rządowe dopiero po upływie dłuższego szeregu lat od poprzedniej wystawy.

4. Wsparcie rządowe zasadzać się może na zasłku pieniężnym, na nagrodach rządowych Ministerstwa handlu i na urządzonym kosztem Rządu współudziale zakładów rządowych lub muzeów przez Rząd wspieranych.

5. Nagrody rządowe Ministerstwa handlu będą stanowiły dyplomy honorowe, tudzież medale srebrne i brązowe. Wyznaczenie nagród rządowych, pominawszy zastrzeżenia w punkcie 3 wzmiankowane, podlega warunkowi, żeby wystawa trwała najmniej cztery tygodnie. Dyplomy honorowe nadawane będą tylko na wystawach krajowych.

6. Nagrody rządowe przyznawane będą według następujących zasad:

- a) Nagrody rządowe Ministerstwa handlu mają być oznakami uznania za znakomite prace zdziałane przez reprezentantów krajowego przemysłu i rękodzielnictwa. Osobliwie dyplomy honorowe, będące najwyższymi nagrodami rządowymi, przyznawane być mogą tylko tym firmom tutejszo krajowym, które swoim szczególnem znaczeniem i dziełami na polu przemysłu i rękodzielnictwa dokonaniem (tu należą nowe wynalazki, zaprowadzenie w krajach tutejszych ulepszonych metod, wielkie przedsiębiorstwa fabryczne, znakomite produkcje artystyczno-przemysłowe lub techniczne, wzorowe urządzenia dla dobra robotników) zjednały sobie wielką i szeroko słynącą sławę.

Do nagród rządowych mają zwyczajnie prawo tylko producenci nie zaś i sprzedawcy.

Nagrody rządowe Ministerstwa handlu mogą nadto być przyznawane tylko wystawcom osobnym (w przeciwstawieniu do wystaw zbiorowych).

Jeżeli komisya wystawowa jest tego zdania, że zasługi zagranicznego uczestnika wystawy albo sprzedawcy usprawiedliwiają obdarzenie go nagrodą rządową Ministerstwa handlu, winna przedstawić ten przypadek Ministerstwu handlu do decyzji.

- b) Wszelkie instytuty rządowe są wyłączony od obdarzania nagrodami rządowymi.
- c) Nagrody rządowe z jakiegokolwiek są materiału, mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi nagrodami na wystawie rozdawanemi.
- d) Na wystawach krajowych przedstawiać można do nagród rządowych zwyczajnie tylko wystawców odnośnego kraju, na wystawach

obszarowych, tylko wystawców odnośnego obszaru.

Gdyby komisya wystawowa uznała za stosowne odstąpić od tej zasady, zasięgnąć należy co do odnośnego wniosku decyzji Ministerstwa handlu.

- e) Każde przedstawienie do nagrody, które komisya wystawowa a względnie Sąd wystawowy podaje w celu wyjednania nagród rządowych uzasadnić należy w krótkości powodami, usprawiedliwiającemi zdaniem wnioskodawców przyznanie odnośnym wystawcom tego odznaczenia.
- f) Wystawca, który otrzymał już raz jakąś nagrodę rządową Ministerstwa handlu może być przedstawiony do tego samego odznaczenia za przedmioty wystawowe tej samej kategorii dopiero po upływie lat dziesięciu; atoli wystawcy, obdarzeni mniejszą nagrodą rządową, mogą być na późniejszej wystawie posunięci do wyższej nagrody rządowej przed upływem tego terminu.

Ażeby zasada ta była niewzruszenie przestrzegana, wygotowuje się przed stanowczem przyznaniem nagród spis nazwisk tych wystawców, którym komisya wystawowa a względnie Sąd wystawowy zamierza przyznać nagrody rządowe, i przedstawia się takowy Ministerstwu handlu, gdzie utrzymywany jest wykaz firm nagrodzonych na wystawach przemysłowych i dal przyznania nagrody.

- g) Z zastrzeżeniem trzymania się zasad powyższych, komisjom wystawowym służy prawo swobodnego rozdawania nagród przez Ministerstwo handlu wyznaczonych. Przeciwno ich uchwałom wolno odwołać się do Ministerstwa handlu tylko w takim razie, gdyby twierdzono, że komisya uchybiła prawidłom przez Ministerstwo handlu przepisany.

7. Postanowienia, dotyczące się składu i postępowania Sądu wystawowego dla wystaw przemysłowych tutejszo krajowych, zawiera dołączony regulamin.

8. Rząd zastrzega sobie odpowiedni wpływ na kierownictwo tych wystaw przemysłowych, którym przyznane zostało wsparcie rządowe. W tym celu do komitetu wykonawczego każdej wystawy krajowej, przez Rząd subwencyonowanej, delegowany będzie reprezentant Władzy administracyjnej krajowej; w komitecie zaś wystawowym wystaw obszarowych i zawodowych zasiadać ma z prawem głosowania naczelnik Władzy administracyjnej pierwszej instancyi, w której okręgu wystawa się odbywa, mający czuwać nad tem, żeby postanowienia niniejszego rozporządzenia były zachowywane.

Regulamin

tyczący się składu i postępowania Sądu wystawowego na wystawach przemysłowych w krajach tutejszych

(w wykonaniu punktu 7 / . rozporządzenia ministeryalnego).

Na wystawach przemysłowych tutejszo-krajowych, roszcujących sobie prawo do jakiegokolwiek wsparcia od Rządu, obowiązywać będą na przyszłość pod względem składu i postępowania Sądu wystawowego następujące zasady:

Postanowienia ogólne.

Przedmiot osądzania.

Artykuł 1.

Osądzaniu mogą być poddawane tylko przedmioty wyrobione przez wystawców.

Artykuł 2.

Od ubiegania się o nagrodę wyłącza się te firmy przemysłowe i rękodzielnicze, które przez swego naczelnika lub uczestnika zarządu interesów reprezentowane są w odnośnym oddziale Sądu wystawowego (w komisji sądowej, obacz artykuł 9), albo których kierownicy uczestniczyli w rozprawach jako biegli.

Zresztą każdemu wystawcy wolno przy zgłoszeniu się oświadczyć zarazem, że nie ubiega się o nagrodę; późniejsze oświadczenia tego rodzaju nie będą uwzględniane.

Zrzeczenie się nagrody przez wystawcę nie pozbawia Sądu wystawowego prawa badania jego przedmiotów wystawowych.

Nagrody.

Artykuł 3.

Komisji wystawowej wolno oprócz nagród rządowych, jakieby były wyznaczone, rozdawać także inne odznaczenia przez Sąd wystawowy przyznane.

Pod względem przyznawania nagród rządowych obowiązują postanowienia ogłoszone rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 10. czerwca 1895.

Do czuwania nad ich przestrzeganiem i w ogóle nad interesami publicznymi z powodu odbywającej się wystawy zasiadać ma i głosować w komisji wystawowej dla wystawy krajowej, reprezentant Władzy krajowej a zresztą przełożony Władzy administracyjnej pierwszej instancyi właściwej dla miejsca wystawy.

Skład Sądu wystawowego.

Artykuł 4.

Zostawia się komisji wystawowej albo mianowanie wszystkich członków Sądu wystawowego albo wezwanie wystawców, żeby część jego wybrali.

Z ogólnej ilości członków Sądu wystawowego, najwięcej połowę powołać należy z pomiędzy wystawców uczestniczących w odbywającej się wystawie; druga połowa składać się powinna po części z biegłych nie uczestniczących w wystawie, po części z osób należących do konsumentów.

Izby handlowo-przemysłowe okręgu wystawowego powinny mieć w Sądzie wystawowym odpowiednią reprezentacją. Takież samo prawo służy c. k. Austriackiemu Muzeum sztuki i przemysłu co do wszelkich wystaw większego znaczenia, na których przemysł artystyczny ma być reprezentowany i technologicznemu Muzeum przemysłowemu co do wystaw znaczniejszych uwzględniających głównie zadania techniczne.

O ile przy tworzeniu Sądu wystawowego uwzględniać należy także istniejące stowarzyszenia przemysłowe, zostawia się uznaniu komisji wystawowej.

Ministerstwu handlu tudzież Ministerstwu wyznań i oświecenia zastrzega się prawo wystania po jednym delegacie do Sądu wystawowego.

Artykuł 5.

Sądowi wystawowemu przewodniczy prezes. Co do wystaw obszarowych zostawia się komisji wystawowej mianowanie onego lub poruczenie wyboru wystawcom. Co do wystaw krajowych, mianowanie onegoż zastrzeżone jest naczelnikowi krajowemu.

Prezes Sądu wystawowego kierować ma wszystkimi czynnościami badawczymi.

On winien czuwać nad tem:

1. Żeby każdy Sąd oddziałowy (komisya sądowa) dostawał w czasie właściwym nadsyłane przez wystawców jego oddziału wyjaśnienia co do przedmiotów wystawionych i wykonywania przemysłu a zarazem wszelkie odnośne zarządzenia komisji wystawowej lub ogólnego Sądu wystawowego (artykuł 6);

2. żeby wystawcy byli weześnie uwiadamiani o mającem nastąpić zwiedzaniu ich wystawy przez Sąd (artykuł 8);

3. żeby badanie i osądzanie przedmiotów (artykuł 7) sumiennie i bez przerwy postępowało, i

4. żeby poszczególne komisje sądowe jak najszybciej wydawały uchwały, dotyczące się przyznania nagród.

5. Prezes przewodniczy na pełnych posiedzeniach Sądu wystawowego. Ma prawo zasiadania z głosem doradczym na posiedzeniach Sądów oddziałowych (komisji sądowych).

Artykuł 6.

Przy rozpoczęciu się prac sądowych, Sąd wystawowy ogólny rozdziela w przybliżeniu między poszczególne grupy i klasy nagrody jakie w ogóle są do rozdania.

Artykuł 7.

Okoliczności, na których Sąd wystawowy opierać ma swoje orzeczenie, są w szczególności następujące:

A. Pod względem technicznym:

- a) Nowość przedmiotu albo postępowania służącego do zrobienia onegoż;
- b) nowość używanego materiału;
- c) nowość i szczególność formy;
- d) dobroć i doskonałość roboty;
- e) ulepszenie w metodzie fabrykacji;
- f) używanie nowych lub ulepszonych metod przy fabrykacji przedmiotu;
- g) rozmiary produkcji;
- h) stosunkowa taniłość;
- i) w szczególności co do machin i przyrządów: zaopatrzenie nadzwyczaj cennem urządzeniem ochronczem.

Szczególną uwagę zwracać należy nietylko na wyroby pod względem technicznym wykończone, lecz także na wyrób dobrych przedmiotów na użytek klas mniej zamożnych.

B. Pod względem artystycznym.

Dobry kierunek smaku w wyrobie (odznacza się pod względem formy, barwy i zdołin).

Jako stosowny środek do odznaczenia doskonałości przedmiotu pod względem formy zaleca się ustanowienie osobnej kategorii nagród (medal lub dyplom za dobry smak).

Atoli nagrodę tę przyznawać należy tylko takim przedmiotom wystawowym estetycznie wykonanym, które zarazem czynią zadość wszelkim wymaganiom pod względem technicznym.

Artykuł 8.

Przy osądzaniu przedmiotów wystawowych Sąd wystawowy powinien usiłować zapewnić się, czy i

o ile przedmioty są rzeczywiście przez wystawcę wykonane.

Jeżeli Sąd wystawowy ma pod tym względem wątpliwość, wystawca obowiązany jest udowodnić, że wystawił przedmioty swego własnego wyrobu.

Sąd wystawowy winien nadto starać się nie tylko odznaczać znakomitych wystawców samodzielnych, lecz ma także nagradzać uznaniem udziałem zastużonych współpracowników.

Artykuł 9.

Za zasadę do oznaczenia minimalnej ilości członków Sądu wystawowego postanawia się, że każdy oddział (grupa lub klasa) a więc każda z osobna wystawa samodzielnie osądzać się mająca, powinna być rzeczywiście zwiedzona i zbadana przez komisję sądową, złożoną najmniej z trzech członków, stosownie do artykułu 4, ustęp 1 utworzoną.

Przy tworzeniu tych komisji sądowych mieć należy wzgląd na to, żeby każdy rodzaj towaru, jej do osądzenia oddany, był w niej reprezentowany najmniej przez jednego zawodowego biegłego.

Jeżeli Sąd wystawowy tworzy się po części drogą wyboru z grona wystawców (artykuł 4), na okoliczność tę należy mieć odpowiedni wzgląd przy tworzeniu osobnych komisji sądowych.

Każdy Sąd oddziałowy (grupa lub klasa) ma prawo zaproponować przyzwanie biegłych, którzy przez komisję wystawową powoływani, uczestniczyć mają w pracach Sądu oddziałowego z głosem doradczym.

Artykuł 10.

Każdy Sąd oddziałowy (komisja sądowa) wydaje uchwały prostą większością głosów; w razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.

Ustanowić należy referenta lub sekretarza, który do każdego przyznania nagrody wygotować ma wotum piśmienne z podaniem w krótkości powodów przyznania nagrody (§. 7).

Jeżeli zachodzi potrzeba podzielenia pewnej grupy lub klasy sądowej (artykuł 9) na mniejsze oddziały, orzeczenia tych ostatnich uważać należy za ważne dopiero wtedy, gdy zostaną zbadane i zatwierdzone przez ogół członków tej grupy sądowej.

Do przyznania nagród potrzebna jest obecność większości oduśnego oddziału sądowego (komisji sądowej), podczas gdy do obejrzenia i ocenienia przedmiotu nie jest konieczna potrzebna.

Artykuł 11.

Uchwały poszczególnych oddziałów sądowych bada i według okoliczności zmienia ogólny Sąd wystawowy tylko o tyle, o ile uchwały te przekraczają ilość nagród, jakie są do rozdania albo okazują, że w poszczególnych oddziałach stosowano różniące się znacznie od siebie skale do ocenienia lub też że przy przyznawaniu nagród nie trzymano się odnośnych przepisów rządowych lub jakichkolwiek innych.

Pora prac sądowych.**Artykuł 12.**

Starać się należy, żeby prace Sądu wystawowego ukończone zostały w pierwszej połowie okresu wystawowego, bądź co bądź zaś o tyle wcześniej, iżby starczyło czasu do zbadania reklamacji i wydania odnośnych decyzji jeszcze podczas trwania wystawy.

Ministerstwo handlu ma być uwiadomione o wyniku prac Sądu wystawowego i nagrody mają być rozdane jeszcze przed zamknięciem wystawy.

Reklamacje.**Artykuł 13.**

Reklamacje uwzględniać należy tylko o tyle, o ile albo zawierają okoliczności, które Sądowi wystawowemu były niewiadome, albo których przedmiotem jest uchybienie przepisom ogólnym rządowym lub jakimkolwiek innym dotyczącym się przyznawania nagród.

Orzekanie co do reklamacji należy do komisji wystawowej, która decyduje na podstawie wyjaśnienia prezesa Sądu wystawowego (§. 5).

O reklamacjach wniesionych przeciw uchwałom Sądu wystawowego i o ich rozstrzygnięciu należy uwiadamiać przedstawicieli Rządu powołanych do współdziałania na zasadzie artykułów 3 aż do 5 niniejszego regulaminu.

Osoby te mają dokładać starania, żeby przepisane tu zasady były przestrzegane.

Artykuł 14.

O ile regulamin niniejszy nie zawiera żadnego postanowienia co do poszczególnych okoliczności, dotyczących się składu i postępowania Sądu wystawowego na wystawach przemysłowych, wydawanie postanowień w tym względzie zostawia się komisji wystawowej.

Wurmbrand r. w.

§ 1.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 10. czerwca 1895,**

tyczące się przyłączenia gminy Lubna do okręgu Sądu powiatowego kromierzyskiego w Morawii.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Lubna od okręgu Sądu powiatowego zdouneckiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego kromierzyskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

Schönborn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. – Wydana i rozesłana dnia 25. czerwca 1895.

Treść: № 82. Obwieszczenie, którem podają się do wiadomości postanowienia dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872.

82.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 10. czerwca 1895,

którem podają się do wiadomości postanowienia dodatkowe do porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171).

W wykonaniu ustawy z dnia 23. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872), którą nowy porządek miar i wag został zaprowadzony, podaje się do wiadomości publicznej następujący dodatek do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171) wydany przez c. k. Komisją główną miar i wag.

Wurmbrand r. w.

Dwudziesty dziewiąty dodatek do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872.

Do §§. 41 aż do 45.

O przyjmowaniu do sprawdzania gazomierza suchego konstrukcyi Emila Haas w Moguncyi.

Emil Haas w Moguncyi przedstawił Komisji głównej miar i wag gazomierz suchy, którego szczególne własności poznać można z dołączonego opisu i rysunku.

Gazomierz ten pozwala się przyjmować do sprawdzania i cechowania.

Pod względem postępowania przy sprawdzaniu, jakoteż cechowania, granicy błędów i opłat stosują się odnośnie postanowienia, wydane dla gazomierzy suchych (Dodatek trzeci do Porządku sprawdzania miar i wag i do taryfy opłat za sprawdzanie z dnia 19. grudnia 1872, ogłoszony w Dzienniku ustaw państwa z dnia 17. sierpnia 1876 pod Nr. 107).

Gazomierze w mowie będące oznaczają należy w świadectwach sprawdzenia i registrach sprawdzenia nazwą „Gazomierze suche systemu Haasa“.

Opis gazomierza suchego konstrukcyi Emila Haas w Moguncyi.

Gazomierz ten składa się z następujących części:

- a) z puzdra,
- b) z naczyń miarowych,
- c) ze stawidła z liczydłem.

a) Puzdro (fig. 1) ma kształt skrzyni prostokątnej, w której ścianach osadzone są dwie rury, po jednej stronie wchodowa *a*, po drugiej wychodowa *b*.

Górna część tego puzdra zawiera stawidło, jakoteż w związku z nim zostające liczydło; część dolna zawiera oba naczynia miarowe (puszki miarowe).

b) Puszki miarowe zrobione są z metalu i każda z nich składa się z dwóch połów.

Fig. 3 przedstawia widok puszki miarowej, fig. 4 jej przekrój poziomy a fig. 5 przekrój poprzeczny.

W każdej z tych dwóch puszek miarowych umieszczona jest przegroda ruchoma *s* (fig. 4), zrobiona z błony gazu nie przepuszczającej, dzieląca wewnątrz puszki miarowej na dwie komórki miarowe.

Błona, jak to widać na fig. 4, jest po większej części z obu stron nakryta dwiema parami płyt metalowych, któreto płyty są ze sobą po dwie przez znitowanie połączone. Do każdej z tych par płyt przytwierdzony jest pionowy wał p a względnie p_1 (fig. 1 i 2), który przez zeszczelnienie dławnicowe przechodzi do górnej części puzdra.

Oba wały p i p_1 działają na stawidło i na liczydło.

c) Stawidło i liczydło.

Stawidło urządzone jest podobnie jak u maszyny parowej sprężonej.

Dwa suwaki muszłowe v i v_1 (fig. 1 i 2) poruszają się, nie przepuszczając gazu, na zwierciadłach suwakowych do nich należących, których plan w większym rozmiarze wykonany przedstawia fig. 6.

Obadwa zwierciadła suwakowe zrobione są z jednego kawałka, z którego wychodzi pięć otworów a względnie kanałów.

Otwory 1 i 2 zapomocą kanałów $k_1 r_1$ i $k_2 r_2$ (fig. 2) zostają w związku każdy z jedną przestrzenią miarową jednej, otwory 3 i 4 zapomocą kanałów $k_3 r_3$ i $k_4 r_4$, każdy z jedną przestrzenią miarową drugiej puszkii miarowej. Otwór środkowy obu zwierciadeł suwakowych łączy się zapomocą otworu 5 (fig. 6) i rury v (fig. 1) z rurą wychodową b (fig. 1).

Ruch suwaków muszłowych wywołują wzmiankowane wyżej wały p i p_1 (fig. 1), do których górnych końców przytwierdzone są drążki m i m_1 i zapomocą prętów c i c_1 działają na oba suwaki muszłowe.

Oba drążki m i m_1 są nadto jeszcze połączone przegubowo z obu drążkami korbowymi d i d_1 , zapomocą których ustawione pod kątem mniejszym niż 90° korby g i g_1 wału liczydła w wprawiane są w obrót w taki sposób jak to dzieje się u maszyny parowej sprężonej.

Ponieważ suwak muszłowy v (fig. 2) jest połączony z drążkiem m_1 a suwak muszłowy v_1 z drążkiem m , przeto korba, na którą działa jedna puszkii miarowa, wpływa na suwak muszłowy drugiej puszkii miarowej i odwrotnie.

Ruch gazomierza, jak to już wyżej przy stawidlenie nadmieniono, jest całkiem podobny do ruchu maszyny parowej sprężonej, z tą różnicą, że zamiast tłoków parowych, działają błony puszek miarowych.

Gaz wchodzi do gazomierza rurą wchodową a (fig. 1) i dostaje się przez jeden z nienakrytych otworów 1, 2, 3, 4 (fig. 6) zwierciadła suwakowego i przez należące do niego kanały łączące do puszkii miarowej, i porusza błonę jak tłok parowy a tem samem wał p , drążek korbowy d , korbę g itd.

Gaz za błoną dostaje się podobnie jak para wybuchająca maszyny parowej, przez 5 (fig. 6), i i b (fig. 1) do rury wychodowej, podczas gdy liczydło z rejestruje ilość obrotów wału w a względnie ilość gazu.

Wiedeń, dnia 10. maja 1895.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Arzberger r. w.

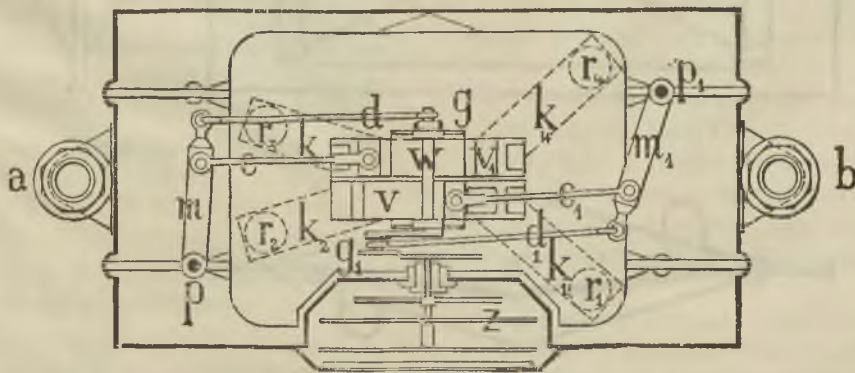
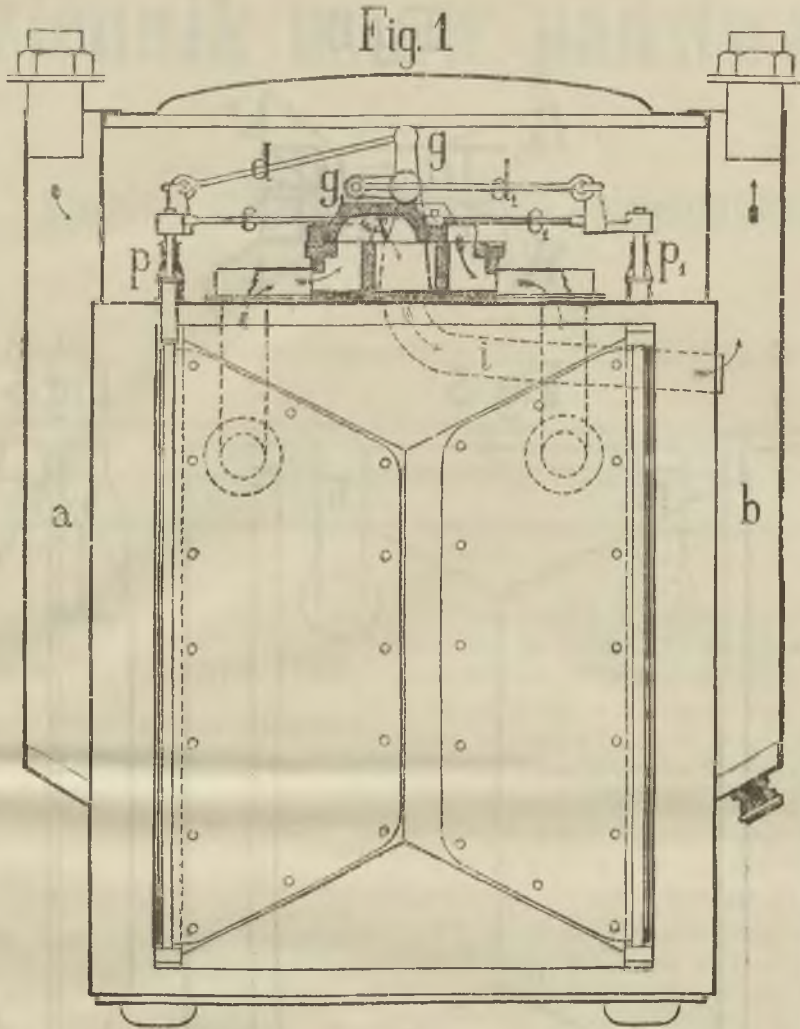

Fig. 2

Fig. 6

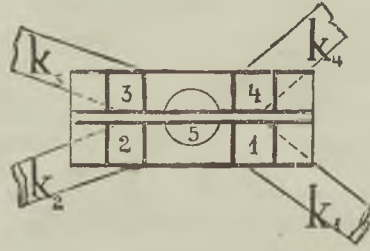

Fig. 3

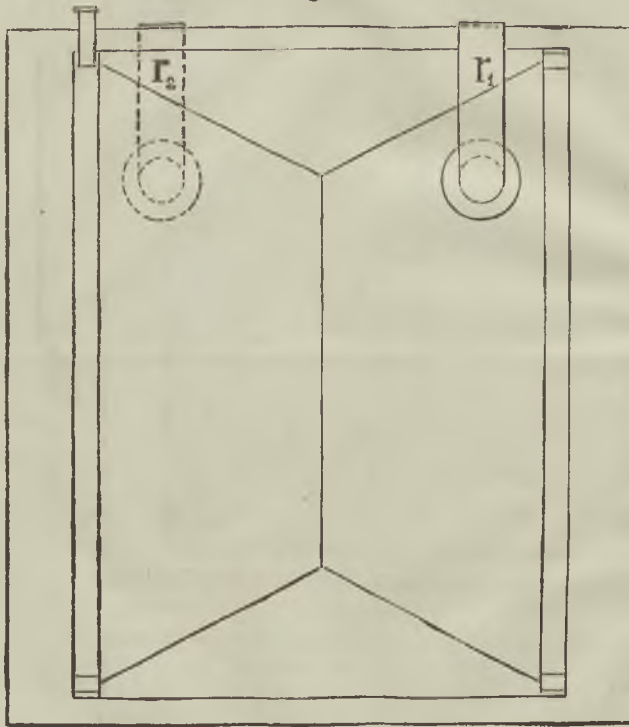

Fig. 5

Fig. 4

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 25. czerwca 1895.

Treść: *M* 83. Ustawa o kolejach żelaznych, których budowa zapewniona być ma w roku 1895.

83.

Ustawa z dnia 19. czerwca 1895,

o kolejach żelaznych, których budowa zapewniona być ma w roku 1895.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, żeby pod warunkami ustawy niniejszej zapewnił wybudowanie następujących kolei żelaznych:

1. Od stacyi w Maryańskich Łązniach kolei państwa Pilzeń—Cheb na Teplę, Beczow i Schönwehr do Karłowych Warów z dobiegiem do dworca centralnego, który ma tamże być wystawiony na gruntach donickich gminy miasta Karłowych Warów;

2. od pewnego punktu kolei żelaznej pod 1 wzmiankowanej nieopodal Schönwehru na Sławkow do Lokietu z dobiegiem do kolei państwa Lokiet—Nowosedly;

3. od stacyi w Wodnianach kolei państwa Gmünd—Pilzeń do Tynu nad Wełtawą;

4. od stacyi w Czerczanach kolei państwa Wiedeń—Praga do Kolina z odnogą od Rattayu do Kaczowa;

5. od stacyi w Strakonicach kolei państwa Gmünd—Pilzeń na Błatną do Brzeznic z dobiegiem do kolei państwa Protiwin—Zdice;

6. od stacyi w Nowym dworze kolei państwa Pilzeń—Cheb do Bezdruciz;

7. od stacyi w Absdorfie kolei państwa Wiedeń—Praga do Sztokrawy z dobiegiem do uprzyw. austriackiej kolei Północno-zachodniej;

8. od stacyi w Wiener-Neustadt kolei Południowej Wiedeń—Tryest do Puchbergu, według okoliczności z przedłużeniem do Schneebergu;

9. od stacyi w St. Pölten kolei państwa Wiedeń—Linz do Kirchbergu nad Pielachem;

10. od stacyi w Zell am See kolei państwa Bischofshofen—Wörgl na Mittersill do Krimml;

11. od stacyi w Trzebini uprzyw. kolei Północnej Cesarza Ferdynanda albo od pewnego stosownego punktu dobiegającej do niej kolei podjazdowej Siersza—Trzebinia do Skawiec z dobiegiem do kolei państwa Sucha—Skawina;

12. od pewnego punktu kolei w ustępie 11 wymienionej pod Piłą do Jaworzna;

13. od stacyi w Chabówce kolei państwa Żywiec—Nowy Sącz na Nowy Targ do Zakopanego;

14. od stacyi w Borkach Wielkich kolei państwa Lwów—Podwołoczyska do Grzymałowa;

15. od stacyi w Kołomyi uprzyw. kolei Lwowsko—czerniowiecko-jasskiej na Horodenkę do Zaleszczyk;

16. od stacyi w Berunie Czeskiej Zachodniej kolei na Lodenice i Horzelice, według okoliczności z włączeniem istniejącej kolei podjazdowej Nuczyce—Duszniak z dobiegiem do kolei państwa prasko—duchcowskiej.

Artykuł II.

Z wyjątkiem kolei lokalnych St. Pölten—Kirchberg nad Pielachem (l. 9), Zell am See—

Krimml (l. 10) i Chabówka—Zakopane (l. 13), które wybudowane być mają jako wązko torowe, wszystkie koleje w artykule I oznaczone wykonać należy z prawidłową szerokością torów a mianowicie linie oznaczone pod l. 1, 2 i 16 Maryańskie Łaźnie—Karłowe Wary, Schönwehr—Lokiet i Berun—Dusznik jako koleje głównego drugiego rzędu, inne zaś linie pod ll. 3 aż do 15 wzmiankowane, jako koleje lokalne.

Co się tyczy kolei lokalnej od Chabówki do Zakopanego pod l. 13 wzmiankowanej, część jej między Chabówką a Nowymtargiem może być wybudowana ze szlakiem normalnym w takim razie, gdyby miała być włączona w koleję o szlaku normalnym od Chabówki na Nowytarg do granicy krajowej.

Dobrodziejstwa i ułatwienia, jakie stosownie do postanowień ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, koleje niższego rzędu mogą w drodze administracyjnej uzyskać, stosują się w zupełności do wszystkich kolei żelaznych powyżej wzmiankowanych.

Okresy koncesyjne wynosić mają najwięcej po 90 lat, licząc od dnia nadania koncesyi.

Artykuł III.

Kolejom żelaznym w artykule I, ll. 1 aż do 3 oznaczonym, może Rząd przy nadaniu koncesyi zapewnić na przeciąg 76 lat, licząc od dnia nadania koncesyi, gwarancją czystego dochodu rocznego a to w sumie odpowiadającej wydatkowi na oprocentowanie czterech od sta nie przewyższające i na umorzenie pożyczek, które celem uzyskania kapitału na koleje powyższe w Banku krajowym czeskim w sumach maksymalnych niżej oznaczonych będą zaciągnięte a to w taki sposób, że gdyby czyste dochody roczne tych kolei nie wynosiły sum, jakie im będą zagwarantowane, to, coby niedostawało, uzupełni Rząd.

Czysty dochód roczny, jaki Rząd ma kolejom powyższym zagwarantować, ustanawia się ze względem na wzmiankowane pożyczki dla każdej z osobna kolei w następujących kwotach maksymalnych:

	Suma maksymalna w złotych waluty austr.	gwarancyi rządowej
Maryańskie Łaźnie—Karłowe Wary	4,050.000	172.000
Schönwehr—Lokiet	1,200.000	51.000
Wodniany—Tyn nad Wełtawą	660.000	28.000

Artykuł IV.

Gwarancja rządowa w artykule III oznaczona ma być pod tym warunkiem zapewniona, żeby kró-

lestwo czeskie i strony interesowane objęły razem w pełnej wartości imiennej najmniej następujące sumy imienne w akcyach zakładowych spółek akcyjnych, które się dla tych kolei zawiążą, z zastrzeżeniem, że w okresie budowy (artykuł X) nie będą od tych akcyj zakładowych płacone odsetki interkalarne:

Maryańskie Łaźnie—Karłowe Wary	1,075.000 zł.
Schönwehr—Lokiet	500.000 „
Wodniany—Tyn nad Wełtawą	300.000 „

Nadanie gwarancyi rządowej dla kolei żelaznej Maryańskie Łaźnie—Karłowe Wary podlega nadto dalszemu warunkowi, żeby gmina miasta Karłowych Warów aż do dnia 31. grudnia 1898 odstąpiła temu przedsiębiorstwu kolejowemu za akcyje zakładowe grunta donickie, będące w jej posiadaniu a to w rozległości najwięcej 35.400 metrów kwadratowych, o ile takowe będą potrzebne na wystawienie dworca centralnego w Karłowych Warach i o ile nie zostały już odstąpione na rzecz przedsiębiorstwa kolejowego Karłowe Wary—Johann-Georgenstadt. Suma w akcyjach zakładowych, która za te grunta ma być gminie wydana, oznaczona będzie za porozumieniem się między Rządem a gminą, gdyby zaś nie zdołano się porozumieć, drogą dobrowolnego oszacowania sądowego.

Na warunkach, które Rząd przepisze, zapewnić należy jeszcze przed nadaniem koncesyi, co do wszystkich akcyj zakładowych, które stosownie do postanowień powyższych mają strony interesowane objąć, subskrypcyą onychże, tudzież wczesne wnoszenie kapitału, uskutecznić się mające w miarę potrzeby w ciągu okresu budowy.

Artykuł V.

Do wykonania artykułu III. stosować należy postanowienia artykułu IV. ustawy z dnia 26. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 33 z r. 1894, o budowie kolei nadybbsańskiej z tą zmianą, że opłaty stępkowe od kuponów mogą być umieszczane w rachunku ruchu jako pozycya wydatków.

Również wolno w rachunku ruchu kolei, w artykule I, ll. 1 aż do 3 oznaczonych, umieszczać jako pozycyą wydatkową dodatki na koszt zarządu, płacić się mające od pożyczek Bankowi krajowemu czeskiemu a wynoszące $\frac{1}{8}$ od sta sum pożyczkowych, jakie kiedykolwiek zalegać będą nieumorzone, tudzież wszelkie kwoty, które temuż Bankowi były zwracane za podatki i opłaty.

Artykuł VI.

Co do kolei w artykule I, ll. 4 aż do 15 oznaczonych, upoważnia się Rząd objąć przy nadaniu koncesyi akcyje zakładowe Spółek akcyjnych, jakie się dla tych kolei zawiążą w następujących sumach maksymalnych, a mianowicie:

Czerzany—Kolin z odnogą do Kaczowa	300.000 zł.
Strakonice—Brzeznica	200.000 „
Nywy Dwór—Bezdrzuzice	130.000 „
Sztokrawa—Absdorf	40.000 „
Wiener-Neustadt—Puchberg (Schnee- berg)	200.000 „
St. Pölten—Kirchberg nad Pielachem	200 000 „
Zell am See—Krimml	320.000 „
Trzebinia—Skawce	420.000 „
Piła—Jaworzno	116.000 „
Chabówka—Zakopane	235.000 „
Borki Wielkie—Grzymałów	210.000 „
Kołomyja—Zaleszczyki	425.000 „

Co do szlaków częściowych od Chabówki do Nowego Targu i od Nowego Targu do Zakopanego kolei lokalnej w artykule I, l. 13 oznaczonej, gdyby w razie włączenia pierwszego szlaku w kolej o szlaku normalnym od Chabówki do granicy krajowej (artykuł II, ustęp drugi) wypadło nadać koncesye rozmaitym przedsiębiorcom, w takim razie dopłata rządowa, ustanowiona powyżej dla całej kolei w sumie maksymalnej 235.000 zł. może być podzielona między te dwa szlaki częściowe w stosunku długości ich linii.

Artykuł VII.

Udział skarbu państwa w zgromadzeniu kapitału na koleje lokalne, w artykule VI wymienione, podlega warunkom następującym:

1. że zgromadzenie reszty kapitału na budowę tych kolei lokalnych, o ile tenże nie będzie uzyskany objęciem akcji zakładowych w pełnej wartości imiennej przez interesowane gminy, powiaty i strony prywatne, zapewnione będzie współdziałaniem finansowym królestw i krajów interesowanych;

2. że tym akcyom zakładowym, które Rząd obejmie a co do których statutowe ograniczenie prawa głosowania do maksymalnej ilości głosów, ani też w obec posiadaczy akcji pierwszorzędnych, gdyby emitowane były, nie może nastąpić, nadane będą te same prawa co innym akcyom zakładowym;

3. że dywidenda, która by należała się od akcji pierwszorzędnych, zanim akcyje zakładowe nabędą prawa do poboru dywidendy, wymierzana będzie najwyżej po cztery od sta.

Artykuł VIII.

Kapitał na akcyje zakładowe, które stosownie do artykułu VI. Rząd ma objąć, wnosić należy w miarę wydatków na budowę kolei, atoli dopiero od tej chwili, gdy według uznania rządu i według wykazów jego sprawdzeniu podlegających, pokaże

się, że dotrzymanie wyznaczonych w koncesyach terminów do wybudowania kolei (artykuł X) jest zapewnione i że kapitały na budowę preliminowane niewątpliwie na ten cel wystarczą.

Rząd wypłacać ma za niestępowaniami potwierdzeniami odbioru i ma czuwać nad tem, żeby wypłacanych sum używano tylko na cele budowy i urządzenia kolei oznaczonych.

Artykuł IX.

Upoważnia się Rząd, żeby celem pokrycia wkładek na akcyje, które na zasadzie artykułu VI. Rząd ma objąć, zaciągnął w czeskim a względnie w galicyjskim Banku krajowym lub w innych instytucjach finansowych pożyczki pod jak najkorzystniejszymi warunkami, z zastrzeżeniem, żeby odsetki od nich wynosiły najwyżej po cztery od sta rocznie i żeby amortyzacya skończyła się w ciągu najwyżej 75 lat.

Artykuł X.

Budowa kolei w artykule I, ll. 1 i 2 oznaczonych skończona być ma najpóźniej w przeciągu pół-trzecia roku, budowa zaś kolei w artykule I, ll. 3 aż do 15 wzmiankowanych najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia nadania koncesyi i gotowe koleje oddać należy w tych terminach na użytek publiczny.

Dopełnienie tego zobowiązania winni koncesyonaryusze zapewnić Rządowi złożeniem w sposób, który on oznaczy, odpowiedniej kaucyi, którą w razie niedopełnienia powyższego zobowiązania uznać należy za przepadłą.

Artykuł XI.

Budowa kolei, w artykule I, ll. 1 aż do 3 oznaczonych, tudzież dostawy dla nich powierzane być mają z bezpośredniem współdziałaniem Rządu na podstawie projektu szczegółowego i preliminarza kosztów wypracowanych z odpowiednim wpływem Władz rządowych, ile możliwości na warunkach, stawianych pospolicie przy budowie kolei rządowych.

Roboty budownicze powierzać należy oddzielnie od gromadzenia kapitału.

Wartość tych dostaw materiału, gruntów odstępionych i w ogóle wszelkich tych świadczeń, które mają być zapewnione objęciem akcji zakładowych, oceniać się będzie drogą porozumienia między Rządem a stronami interesowanymi, gdyby zaś nie zdołano się porozumieć, drogą dobrowolnego oszacowania sądowego.

Co się tyczy kolei w artykule I, ll. 4 aż do 15 oznaczonych, projekty szczegółowe i kosztorysy onychże mają być wygotowywane a ich budowa i dostawy mają być powierzane w porozumieniu z Wydziałami krajowymi odnośnych królestw i krajów z współdziałaniem Rządu i ile możności na warunkach stawianych pospolicie przy budowie kolei rządowych.

Artykuł XII.

Ruch na kolejach w artykule I, ll. 1 aż do 15 oznaczonych, o ile pod względem utrzymywania ruchu na kolejach pod ll. 4 aż do 15 wzmiankowanych nie zostanie zawarta inna umowa z odnośnemi Wydziałami krajowemi, utrzymywać ma Rząd przez cały okres koncesyjny na rachunek koncesyonaryuszów i koncesyonaryusze obowiązani będą zwracać Zarządowi kolei państwa koszta z powodu utrzymywania ruchu rzeczywiście ponoszone, które według okoliczności oznaczone będą w sumie ryczałtowej.

Przytem co do kolei, których budowa według artykułu III. zapewniona być ma na podstawie gwarancyi rządowej, dopóki będą istotnie korzystały z gwarancyi rządowej lub dopóki zaliczki gwarancyjne przez Rząd udzielone, będą jeszcze zalegały, Zarządowi kolei państwa, obejmującemu ruch na tych kolejach, będzie służyło prawo urządzania ruchu i ustanawianie taryf według własnego uznania z uwzględnieniem potrzeb obrotu, jakie będą kiedykolwiek zachodziły.

Artykuł XIII.

Upoważnia się Rząd, żeby wzmiankowana w artykule I, l. 16 linią łączącą od stacyi w Berunie kolei państwa prasko-ducowskiej, wybudował kosztem państwa z wyłożeniem na to preliminowanej sumy ogólnej 1,950.000 zł., która uważana być ma za maksymalną.

Wybudowanie tej linii łączącej podlega warunkowi, żeby królestwo czeskie i strony interesowane na pokrycie kosztów budowy złożyły razem sumę rzeczywiście 115.000 zł. à *fonds perdu*.

Koszta budowy powyższej kolei pokryć należy z funduszu wkładowego kolei Zachodniej Czeskiej utworzonego w myśl artykułu III. ustawy z dnia 11. grudnia 1894, (Dz. u. p. Nr. 229) o nabyciu na rzecz państwa kolei Zachodniej Czeskiej, kolei Granicznej Morawskiej i kolei Centralnej morawsko-śląskiej i w tym celu pożyczkę pierwszorzędną, którą stosownie do artykułu II, l. 1 Rząd ma objąć do spłacenia z własnych funduszy, podwyższyć należy do sumy imiennej 28,500.000 zł. wal. austr., czyli 57,000.000 koron waluty ustawą z dnia 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 126 zaprowadzonej.

Gwoli kolei, według powyższego postanowienia wybudować się mającej, zezwala się na uwolnienie od stępli i opłat, którymby podlegały kontrakty, podania i dokumenty dotyczące się wykupu gruntów, budowy i urzędzenia kolei, jakoteż od opłaty za przeniesienie własności wykupionych gruntów.

Artykuł XIV.

Ruch na kolei w artykule XIII oznaczonej, utrzymywać ma Rząd na własny rachunek i przeniesienie ruchu na osobę prywatną lub na spółkę mogłoby nastąpić tylko na zasadzie ustawy, gdyby w tym względzie została wydana.

Artykuł XV

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 19. czerwca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Gractz r. w. Wurmbrand r. w.

Plener r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. czerwca 1895.

Treść: (№ 84—85.) 84. Ustawa upoważniająca Rząd do tymczasowego uregulowania stosunków handlowych z Hiszpanią. — 85. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania z towarami hiszpańskiego pochodzenia przy wprowadzaniu ich do obszaru cłowego austriacko-węgierskiego.

84.

Ustawa z dnia 28. czerwca 1895,
upoważniająca Rząd do tymczasowego uregulowania stosunków handlowych z Hiszpanią.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, żeby stosunki handlowe z Hiszpanią uregulował na czas aż do ratyfikacji traktatu handlowego i żeglarskiego dnia 8. grudnia 1893 z Hiszpanią zawartego a to w sposób rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 22. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 241) na zasadzie ustawy z dnia 21. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 240) przepisany lub w inny sposób celowi odpowiedni.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. lipca 1895, poruczam całemu Mojemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 28. czerwca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm-Bawerk r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

85.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 29. czerwca 1895,

tyczące się postępowania z towarami hiszpańskiego pochodzenia przy wprowadzaniu ich do obszaru cłowego austriacko-węgierskiego.

Na zasadzie ustawy z dnia 28. czerwca 1895 (Dz. u. p. Nr. 84) i układu zawartego z Rządem królewsko hiszpańskim, rozporządza się w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi aż do dalszego zarządzenia, że wydane rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 22. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 241) postanowienia co do postępowania z towarami hiszpańskiego pochodzenia przy wprowadzaniu ich do obszaru cłowego austriacko-węgierskiego mają zatrzymać moc swoją.

Kielmansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm-Bawerk r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 29. czerwca 1895.

Treść: № 86. Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków rządowych w ciągu miesiąca lipca 1895.

86.

Ustawa z dnia 28. czerwca 1895,

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków rządowych w ciągu miesiąca lipca 1895.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania nadal w ciągu miesiąca lipca 1895 istniejących podatków stałych i niestałych z dodatkami, stosownie do ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatku zarobkowego i do podatku dochodowego w wysokości ustanowionej ustawą skarbową z dnia 29. maja 1894 (Dz. u. p. Nr. 97).

§. 2.

Wydatki administracyjne pokrywane być mają w ciągu miesiąca lipca 1895 w miarę potrzeby, na rachunek dotacyj, które ustanowione będą w odpowiednich rozdziałach i tytułach ustawy skarbowej na rok 1895.

W szczególności upoważnia się Rząd, żeby na karb rozdziału 11 (Zarząd kasowy ogólny) prelimitarza państwa na rok 1895 wypłacił urzędnikom rządowym i nauczycielom rządowym przypadające kwoty ćwierćroczne dodatków na utrzymanie.

§. 3.

Na pokrycie kapitałów ogólnego długu państwa, które mają być spłacone w ciągu roku 1895, można puścić w obieg stosownie do §. 2. ustawy z dnia 24. grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 3 z r. 1868), obligacye niezwrótnego jednorakiego długu państwa utworzonego mocą ustawy z dnia 20. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) a to za taką kwotę, jaka będzie potrzebna, aby przez zbycie tychże otrzymać fundusze wystarczające na pokrycie owych kapitałów.

Przeto wygotować należy niezwłocznie i wydać Ministrowi skarbu obligacye w kwocie imiennej 8,356.300 zł. długu niosącego odsetki w monecie papierowej, tudzież obligacye w sumie 1,087.500 zł. długu niosącego odsetki w srebrze.

§. 4.

Następujące dotacye, które ustają z dniem 30. czerwca 1895, mogą być używane jeszcze aż do końca lipca 1895; dotacye jednak te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1894 roku w myśl artykułu VI, ustępu 3go ustawy skarbowej na rok 1894.

A. W etacie Rady państwa:

Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 pod tytułem 6 na budowę domu dla parlamentu wyznaczona w sumie 25.000 zł.

B. W etacie Ministerstwa spraw wewnętrznych:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 7, l. 2, na urządzenie gościńca w dolinie Idryi do Uśnika pod Ceginiem nad gościńcem karyntyńskim przez św. Łucyą i Zelin aż do Górnej Idryi w sumie 10.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 5, §. 8, l. 1, na podniesienie gościńca włoskiego celem ochronienia go od wylewów Adygi w kilometrze 148·5—151·8 pod Neumarktem, wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 20.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 8, l. 4, na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 12, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 5.000 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 5, §. 8, l. 7, na przeniesienie gościńca valsugańskiego w kilometrze 30—31 na prawy brzeg Brenty i wybudowanie mostu z wierzchem żelaznym na rzece Brenzie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 14.000 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 8, l. 7 na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 13 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 5.000 zł.

8. Subwencya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 5, na wybudowanie nowej drogi jezdnej od Dimaro w kilometrze 49·8 gościńca tonalskiego do Madonna di Campiglio w sumie 10.000 zł.

9. Zapomoga ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 7, na urządzenie drogi w dolinie Ledro w sumie 8.000 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 13, l. 2, na wybudowanie drogi cłowej od Bossanza do Bunestie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 10.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 13, l. 1 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 14, l. 1 na budowę mostu stałego z murywanemi przyczółkami i wierzchem żelaznym na rzece Narencie pod Metkowicami z drogami dojazdowymi z obu stron wyznaczona w sumie 10.000 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 6, §. 2, l. 2, na regulacją Dunaju koło Struden wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 50.000 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 2, l. 2 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 40.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 6, l. 1, na regulacją Sawy wyznaczona w sumie 40.000 zł.

16. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 8, l. 1, na regulacją Mołdawy wyznaczona w sumie 429.700 zł.

17. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 10, l. 2, na regulacją Wisły wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . 10.000 zł.

18. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 10, na regulacją Odry z regulacją Oppy i Olzy wyznaczona w sumie . . 10.000 zł.

19. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 12, na budowę wodne w Serecie i Suczawie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 10.000 zł.

20. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 7, §. 1, na przybudówek do budynku rządowego w Opawie wyznaczona w sumie 14.950 zł.

C. W etacie Ministerstwa wyznań i oświecenia:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 7, na druk mapy geologicznej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych wyznaczona jako 4. rata w sumie 2.500 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na przyozdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na postawienie statuy Cesarza w sali obrzędowej szkoły głównej technicznej w Wiedniu jako 2 i ostatnia rata wyznaczona w sumie 3.500 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 8, na kupno gruntów celem odświeżenia bazyliki w Salonie jako 3. i ostatnia rata wyznaczona w sumie 2.900 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 11, §. 18, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania na Bukowinie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 2.779 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 12, §. 2, na rozpoczęcie budowy dzwonicy przy kościele katedralnym w Szebeniku jako pierwsza rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 3.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji wyznaczona w sumie 5.200 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, na budowę nowego domu dla gimnazjum w Maryborze jako 5. i ostatnia rata wyznaczona w sumie 18.400 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, jako zapomoga gminie miasta Buczacza na wystawienie nowego domu dla gimnazjum wyznaczona w sumie 20.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 18, §. 1, na dobudowanie w szkole przemysłowej rządowej w Libercu jako 1. rata wyznaczona w sumie 45.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 20, §. 1, na naprawy w domu seminarjum nauczycielskiego w Borgo-Erizzo i zaprowadzenie piorunochronów wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 3.300 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 20, §. 1, na sprawienie pieców dla seminarjum nauczycielskiego w Borgo-Erizzo wyznaczona w sumie 780 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 20, §. 1, na budowę nowego domu dla seminarjum nauczycielskiego męskiego i żeńskiego w Opawie jako pierwsza rata wyznaczona w sumie 20.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 22, §. 1, na roboty budownicze konserwacyjne i restauracyjne w kościele św. Barbary w Kutnej Horze jako 4. rata wyznaczona w sumie 12.000 zł.

D. W etacie Ministerstwa skarbu:

Dotacje ustawą skarbową na rok 1892 na budowę skrzydła dla skarbowości przy nowym budynku pocztowo-telegraficznym w Tryeście wyznaczone a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużone, a mianowicie:

w rozdziale 10, tytule 2 w sumie	35.333 zł.
„ 10, „ 3 „	6.899 „
„ 10, „ 4 „	5.621 „
„ 10, „ 7 „	7.227 „
„ 10, „ 9 „	5.621 „
„ 16, w sumie	13.650 „
„ 19, „	6.570 „
„ 21, „	1.606 „
„ 23, „	10.366 „
„ 26, „	1.606 „
razem	94.499 zł.

E. W etacie Ministerstwa handlu:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 8, §. 7, na rozszerzenie zakładów portowych w Tryeście wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 976.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 8, §. 4, na budowę grobli do lądowania i muru przybrzeżnego w Szebeniku jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 8, §. 3, na budowę grobli do lądowania w Polju jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

4. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 8, §. 3, na postawienie przyrządów do przywiązywania statków w nowym porcie tryestyńskim wyznaczona w sumie 12.400 zł.

5. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tym samym tytule i paragrafie na budowę grobli ochronnej w Baszee wyznaczona w sumie 20.460 zł.

6. Dotacje tą samą ustawą skarbową w tytule 8, §. 4, na zaprowadzenie świateł morskich wyznaczone a mianowicie dla Kuljari w sumie 2.600 zł.
 „ Tawczycy „ 5.500 „
 „ Duinki „ 5.500 „

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 8, §. 4, na budowę grobli ochronnej i do lądowania w Św. Marcinie na Braczu jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tym samym tytule i paragrafie na przedłużenie grobli do lądowania w Makarsce wyznaczona w sumie 13.700 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tym samym tytule i paragrafie na budowę grobli do łądowania i muru przybrzeżnego w Szebeniku wyznaczona w sumie 5.500 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 11, §. 1, na budowę kolei żelaznej w Schrambachu do Kernhofu wyznaczona w sumie 393.550 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 14, §. 1, dla kolei zachodnich rządowych na podjazd drogowy w Krakowie wyznaczona w sumie 100.000 zł.

F. W etacie Ministerstwa sprawiedliwości:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 4, §. 22, na budowę domu dla Sądu powiatowego w Rzeszowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 22, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 14, na rozszerzenie budynku w Zadarze wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 17.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 7, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona w sumie 15.000 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 28, na budowę domu dla Sądu

obwodowego w Nowym Sączu wyznaczona w sumie 5.000 zł.

Dotacją nadzwyczajną, która ustawą z dnia 23. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 243), w rozdziale 28, tytule 1, Kierownictwo naczelne Ministerstwa rolnictwa wyznaczona została na wybudowanie czwartego piętra na domu urzędowym w pierwszej dzielnicy miasta Wiednia, Liebiggasse Nr. 5, na przysposobienie i urządzenie wewnętrzne a to w sumie 80.000 zł. użyć należy na częściowe pokrycie wydatków, łączących się z kupnem domu w pierwszej dzielnicy miasta Wiednia, Ebendorferstrasse Nr. 7.

§. 5.

Upoważnienie Ministrowi skarbu ustawą z dnia 22. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 242) i z dnia 30. marca 1895 (Dz. u. p. Nr. 48) co do sprzedaży i obciążenia nieruchomości rządowych, na czas od 1. stycznia aż do końca czerwca 1895 udzielone, służyć ma także w czasie od 1. stycznia aż do końca lipca 1895.

§. 6.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. lipca 1895, polecam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 28. czerwca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm-Bawerk r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLV. — Wydana i rozesłana dnia 3. lipca 1895.

Treść: (№ 87—91.) 87. Dokument koncesyjny na kolej lokalną Rakownik—Pladen—Beczow z odnogą od Protiwic (Żlutyc) do Buchowa. — 88. Ustawa o dobrodziejstwach podatkowych na rzecz budynków uszkodzonych przez trzęsienie ziemi w obszarze gminy miasta Lublany, tudzież w powiatach krańskich i styryjskich trzęsieniem ziemi dotkniętych. — 89. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia gminy Pasierbice do okręgu Sądu powiatowego limanowskiego w Galicyi. — 90. Obwieszczenie o rozszerzeniu upoważnień królewsko węgierskiej Komory głównej II. klasy w Wielkim Waradynie. — 91. Obwieszczenie o zabronieniu handlu obnośnego w uzdrowisku Abbazia.

87.

Dokument koncesyjny z dnia 31. maja 1895,

na kolej lokalną Rakownik — Pladen — Beczow z odnogą od Protiwic (Żlutyc) do Buchowa.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Iliryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Krański, Bukowiński, Górno- i Dolno-Słaski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Dr. Emanuel Milner, właściciel dóbr ziemskich w Luku, Józef Czermak, burmistrz i Edward Rickardt, radny miasta Rakownika, Franciszek Sandner, marszałek powiatu i Franciszek Fassl, burmistrz w Jesenicach, Wilhelm Rispler,

burmistrz i Dr. Fidelis Reiner, radny miasta Buchowa, Franciszek Braun, marszałek powiatowy, Antoni Reissig, burmistrz i Dr. Franciszek Zahn, radny miasta Żlutyc, Ernest Veit, notaryusz w Beczowie i Karol Porschitz, burmistrz w Tużynie podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Rakownika na Pladen do Beczowa z odnogą od Protiwic (Żlutyc) do Buchowa, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzezonym koncesyonaryuszom koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacyi w Rakowniku kolei państwa rakownicko-protiwińskiej na Jesenice do Pladen z dobiegiem do kolei państwa pilzeńskoduchcowskiej a ztąd na Protiwic (Żlutyc) i Tużyn do Beczowa z dobiegiem do projektowanej kolei Maryańskie Łąźnie—Karlowe Wary z odnogą od Protiwic (Żlutyc) do Buchowa.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się ulgi w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesjonariusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei żelaznej w §. 1 wzmiankowanej niezwłocznie po udzieleniu im pozwolenia na budowę, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesjonariusze kaucyą w sumie 10.000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesjonariuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesjonariuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesjonariusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to za możebne, a natomiast trzymać

się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesjonariuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesjonariuszów.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcji, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich, i żandarmeryi a to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonariusze zobowiązują się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich

umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczonoego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesyonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwym dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia

ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 10.

Ruch na kolei koncesyonowanej utrzymywany będzie przez Rząd w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryuszów. Warunki tego utrzymywania ruchu przepisane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesyonaryuszami.

§. 11.

Koncesyonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Dochód czysty w myśl postanowień powyższych obliczony będzie koncesyonaryuszom płacony aż do upływu okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie za odstąpienie kolei a to w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej na umówione oprocentowanie i splacenie zaciągniętej przez koncesyonaryuszów w Banku krajowym czeskim pod gwarancją kraju pożyczki hipotecznej,

jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas wynagrodzenie, które Rząd ma zapłacić za odstąpienie kolei, będzie polegało na tem, że Rząd weźmie na siebie spłacenie z własnych funduszów w umówionych terminach płatności w miejsce koncesyonaryuszów, pożyczki, którą zaciągnęli w Banku krajowym czeskim a nadto oznaczoną powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

3. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, w myśl ustępu 2go a względnie zamiast raty rocznej według ustępu 1 za kapitał akcyjny przypadającej zapłacić kapitał wyrównywający sumie rat według postanowień ustępu 1go i 2go półrocznie płacić się mających, zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie średnim, jaki obligacye rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczia bezpośrednio poprzedzającego.

4. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów a względnie obciążone tylko resztą pożyczki Banku krajowego królestwa czeskiego i w używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12. l. 4.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszom prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia trzydziestego pierwszego miesiąca maja w roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątym piątym, Naszego panowania czterdziestym siódnym.

LS Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Wurmbbrand r. w.

Plener r. w.

SS.

Ustawa z dnia 23. czerwca 1895,

o dobrodziejstwach podatkowych na rzecz budynków uszkodzonych przez trzęsienie ziemi w obszarze gminy miasta Lublany, tudzież w powiatach kraińskich i styryjskich trzęsieniem ziemi dotkniętych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Okres uwolnienia od podatku czynszowego i klasowego, stosowanego na zasadzie ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39), przedłuża się co do budynków uszkodzonych przez trzęsienie ziemi 1895 w obszarze gminy miasta Lublany, jakoteż w powiatach kraińskich i styryjskich trzęsieniem ziemi dotkniętych na lat dwadzieścia pięć, jeżeli w przeciągu lat pięciu od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej:

- a) uszkodzony budynek zostanie aż do powierzchni ziemi zburzony i na przestrzeni tego zburzonego budynku, chociażby z powodu przebudowania zmienionej (uszczuplonej lub rozszerzonej) wystawiony będzie i do użytku urządzony nowy budynek (zupełne przebudowanie); albo
- b) całe, oddzielnie do użytku zdadne części budynku uszkodzonego zostaną aż do powierzchni

ziemi zburzone lub poszczególne piętra w całej swojej rozległości zostaną zburzone a następnie nowo wybudowane i do użytku urządzone (przebudowanie częściowe).

Jeżeli budynek uszkodzony musiano całkiem zburzyć, atoli ze względów komunikacyjnych, zdrowotnych lub technicznych pozwolenie do odbudowania w tem samym miejscu nie zostało udzielone, posiadaczowi zburzonego budynku służy prawo do rozszerzonego uwolnienia od podatku, jeżeli w innym miejscu, chociażby na gruncie dotychczas nie zabudowanym, wystawi budynek takiej samej rozległości; gdyby jednak zabudował większą przestrzeń od tej, która dotychczas była zabudowana, uwolnienie od podatku służy mu tylko co do odpowiedniej części budynku.

§. 2.

Dla wszystkich budynków nowych i przebudowanych, które na obszarze gminy miasta Lublany w przeciągu lat pięciu od wejścia w wykonanie ustawy niniejszej zostaną rozpoczęte i do użytku urządzone — o ile na zasadzie §. 1go nie służy im co do całości lub części większe dobrodziejstwo — rozszerza się uwolnienie od podatku stosować się mające w myśl ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39) na lat ośmnaście.

§. 3.

Upoważnia się Ministra skarbu, żeby wszystkim tym domom w gminie miasta Lublany, jakoteż w powiatach kraińskich i styryjskich, w których z powodu trzęsienia ziemi wykonywane będą gruntowne restauracye, nie dające się podciągnąć pod postanowienie §. 1go, przyznał stosownie do rozmiarów tych restauracyj, odpuszczenie podatku czynszowego i klasowego aż do trzech ostatnich rat kwartalnych 1895, jakoteż uwolnienie od podatku czynszowego i klasowego a według okoliczności przedłużenie służącego im uwolnienia od podatku aż do lat pięciu.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczanu Memu Ministrowi skarbu.

Lainz, dnia 23. czerwca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

89.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 23. czerwca 1895,**

tyczące się przyłączenia gminy Pasierbice do okręgu Sądu powiatowego limanowskiego w Galicyi.

Na zasadzie ustaw z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26. kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) oddziela się gminę Pasierbice łącznie z obszarem dworskim od okręgu Sądu powiatowego wisnickiego a krajowego krakowskiego i przyłącza się ją do okręgu Sądu powiatowego limanowskiego a obwodowego nowo-sandeckiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

Krall r. w.

90.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. czerwca 1895,**

o rozszerzeniu upoważnień królewsko węgierskiej Komory głównej II. klasy w Wielkim Waradynie.

Według doniesienia królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu królewsko węgierska Komora główna II. klasy w Wielkim Waradynie upoważniona została do kredytowania płatnych kwot cła przywozowego, tudzież do stosowania postępowania awiza-

cyjnego skróconego w obrocie kolejowym i do pobierania cła od zakażonej oliwy, jakoteż od zakażonego oleju z orzechów ziemnych i rącznikowego (Nr. t. 72 i 73).

Böhm r. w.

91.**Obwieszczenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 28. czerwca 1895,**

zabraniające handlu obnośnego w uzdrowisku Abbazia.

Odnosnie do tutejszego obwieszczenia z dnia 26. grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 4 z r. 1882) i dodatków do niego a na zasadzie §. 10 patentu cesarskiego z dnia 4. września 1852 (Dz. u. p. Nr. 252) i §. 5 przepisu wykonawczego do tegoż patentu zabrania się handlu obnośnego w obrębie uzdrowiska Abbazia (w powiecie administracyjnym wołoskim) w ciągu corocznej pory leczniczej, t. j. od dnia 16. października każdego roku aż do 15. maja włącznie następnego roku.

Zakaz ten nie stosuje się do mieszkańców okolic pod względem handlu obnośnego szczególnie uprzywilejowanych a które w §. 17 tegoż patentu o handlu obnośnym i w odnośnych rozporządzeniach dodatkowych są wymienione.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 9. lipca 1895.

Treść: (№ 92—94.) 92. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości, że pod względem udowadniania uzdolnienia naukowego do służby ochotniczej jednorocznej, szkoła leśnicza w Weisswasser zaliczona została do szkół średnich ośmioklasowych publicznych lub posiadających prawa zakładów publicznych. — 93. Rozporządzenie, dotyczące się dopełniania powinności stęplowania listów przewozowych kolejowych. — 94. Ustawa o udzielaniu zapomóg z funduszów państwa z powodu trzęsienia ziemi w roku 1895 w Krainie i Styrii.

92.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 31. maja 1895,

którem podaje się do wiadomości, że pod względem udowadniania uzdolnienia naukowego do służby ochotniczej jednorocznej, szkoła leśnicza w Weisswasser zaliczona została do szkół średnich ośmioklasowych publicznych lub posiadających prawa zakładów publicznych.

Na zasadzie §. 25go ustawy o służbie wojskowej i w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, szkoła leśnictwa w Weisswasser, pod względem udowadniania uzdolnienia naukowego do służby ochotniczej jednorocznej, zaliczona została do szkół średnich ośmioklasowych publicznych lub posiadających prawa zakładów publicznych.

W skutek tego uzupełnia się wykaz załączki II b do I części Przepisów o służbie wojskowej ogłoszonych rozporządzeniem tutejszem z dnia 15. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 45).

Weltersheimb r. w.

93.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 22. czerwca 1895,

tyczące się dopełniania powinności stęplowania listów przewozowych kolejowych.

Z częściową zmianą §u 6go rozporządzenia z dnia 11. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 213), pozwała się, żeby w takich przypadkach, gdy kolej, stosownie do §u 68go, ustęp 3 Regulaminu ruchu kolei żelaznych z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207), przesyła towar do miejsc opodal leżących za pośrednictwem przedsiębiorców przewozu kołowego, których do tego ustanowiła i gdy w skutek tego całkowita długość drogi, na której kolej towar po części koleją żelazną, po części na wozie furmańskim przewozi, przenosi 5 mil czyli 38 kilometrów, posyłający zaś, zamiast listu przewozowego kolejowego z wydrukowanym stępem 5centowym wystawił błędnie list taki z wydrukowanym stępem 1centowym (pozycya taryfowa 101, I *Ab* ustawy z dnia 13. grudnia 1862 [Dz. u. p. Nr. 89] i §. 14 ustawy z dnia 29. lutego 1864 [Dz. u. p. Nr. 20]), uzupełniano należytość do kwoty 5 centów przez przyklepanie znaczków stęplowych, w których stacya przeznaczenia wyciskać ma pieczęć czarnej barwy.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

94.

Ustawa z dnia 6. lipca 1895,

o udzielaniu zapomóg z funduszków państwa z powodu trzęsienia ziemi w roku 1895 w Krainie i Styrii.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważniam Mój Rząd, żeby z powodu trzęsienia ziemi, którem księstwo kraińskie a po części także księstwo styryjskie były na wiosnę 1895 dotknięte, udzielał z funduszków państwa zapomogi w sumie ogólnej aż do 4,000.000 zł.

Część sumy powyższej a mianowicie 3,000 000 zł., które prawdopodobnie w r. 1895 będą użyte, umieścić należy w preliminarzu państwa bieżącego roku jako wydatek nadzwyczajny. Resztę można czerpać w miarę potrzeby z zasobów kasowych.

Sposób użycia określają postanowienia niżej zamieszczone.

I. Dla Krainy.

§. 2.

Posiadaczom budynków, z powodu trzęsienia ziemi pomocy potrzebującym, można na odbudowanie zburzonych lub uszkodzonych budynków udzielać w miarę potrzeby zaliczki bezprocentowe a mianowicie w okręgu gminy miasta Lublany aż do sumy łącznej 1,700.000 zł., w innych zaś częściach kraju aż do sumy łącznej 1,245.000 zł. a to albo za zabezpieczeniem hipotecznem albo pod odpowiedzialnością gminy.

Zaliczki zwrócone być mają w 15 równych ratach rocznych, począwszy od 1. stycznia 1901.

Gdyby pod temi samemi co do udzielania zaliczek warunkami, potrzebujący pomocy posiadacze budynków w innych częściach Krainy, z wyłączeniem Lublany, nie wyczerpali wyznaczonej dla nich sumy 1,245.000 zł. a natomiast dla posiadaczy budynków w okręgu gminy miasta Lublany potrzebna była większa suma od preliminowanej, upoważnia się Rząd do użycia niewyczerpanej reszty tej sumy, pod temi samemi warunkami, na zaliczki bezprocentowe dla potrzebujących pomocy posiadaczy budynków w Lublanie.

§. 3.

Potrzebującym najbardziej pomocy posiadaczom budynków, przez trzęsienie ziemi uszkodzonych, można w okolicznościach na szczególne względy zasługujących, udzielać na odbudowanie tych budynków w miarę potrzeby wsparcia nie zwrotne a mianowicie w okręgu gminy miasta Lublany w sumie łącznej aż do 100.000 zł. a w innych częściach kraju w sumie łącznej aż do 200.000 zł.

§. 4.

Na odbudowanie kościołów, budynków parafialnych i budynków szkół początkowych, przez trzęsienie ziemi zburzonych lub uszkodzonych, można poszkodowanym, pomocy potrzebującym (a w szczególności gminom parafialnym i szkolnym, konkurencyom kościelnym) wypłacać w miarę potrzeby zapomogi nie zwrotne a mianowicie w okręgu gminy miasta Lublany, atoli z wyłączeniem miejskiego budynku szkoły początkowej (§. 6) w sumie łącznej aż do 100.000 zł. a w innych częściach kraju w sumie łącznej aż do 340.000 zł.

§. 5.

Upoważnienie nadane Rządowi w §. 2, ustęp 3 stosuje się odpowiednio także do §§. 3 i 4.

§. 6.

Gminie miasta Lublany udziela się zaliczkę bezprocentową w sumie 50.000 zł. na częściowe pokrycie wydatków z powodu trzęsienia ziemi poniesionych a w szczególności na odbudowanie budynków gminnych zburzonych lub uszkodzonych z zaliczeniem do nich budynku szkoły początkowej miejskiej, tudzież na postawienie schronisk tymczasowych.

Nadto wyznacza się gminie miasta Lublany na utworzenie funduszu regulacji miasta zaliczkę bezprocentową w sumie 100.000 zł. pod tym warunkiem, że Rządowi zastrzeżony będzie odpowiedni wpływ na zawiadywanie i zarządzanie tym funduszem. Szczegółowe postanowienia w tym względzie wyda Rząd na podstawie umowy z gminą miasta.

Wzmiankowana tu zaliczka w sumie 50.000 zł. zwrócona być ma w 15 równych ratach rocznych poczynając od dnia 1. stycznia 1901.

Zaliczka w sumie 100.000 zł. wyznaczona na utworzenie funduszu regulacji miasta, zwrócona być ma w miesiącu styczniu 1915.

§. 7.

Osobom trudniącym się przemysłem i handlem, które z powodu trzęsienia ziemi potrzebują wsparcia, można udzielać zaliczki bezprocentowe w sumie łącznej aż do 100.000 zł. a w okolicznościach na szczególne względy zasługujących, zapomogi nie zwrotne w sumie łącznej aż do 10.000 zł.

Zaliczki zwrócone być mają w czterech równych ratach rocznych, poczynając od dnia 1. stycznia 1897.

§. 8.

Wydatek w sumie 25.000 zł., który Rząd już poniósł na udzielenie zapomóg nie zwrotnych w celu uśmierzenia niedostatku z powodu trzęsienia ziemi zatwierdza się niniejszem.

II. Dla Styryi.

§. 9.

Na odbudowanie budynków (budowli prywatnych, kościołów, budynków parafialnych szkolnych) przez trzęsienie ziemi zburzonych lub uszkodzonych można poszkodowanym pomocy potrzebującym (osobom prywatnym, gminom parafialnym i szkolnym, konkurencyom kościelnym) udzielać w miarę potrzeby zapomogi nie zwrotne w sumie łącznej aż do 30.000 zł.

III. Postanowienia wspólne.

§. 10.

Dokumenty prawne, podania i pertraktacje urzędowe, dotyczące się zaliczek i zapomóg w ustawie niniejszej wzmiankowanych, mianowicie także dotyczące się zabezpieczenia, jakie gminy uznają za potrzebne co do zaliczek udzielonych pod ich odpowiedzialnością (§. 2), tudzież sumy wpływające ze składek i ofiar, uwalnia się od stępli i opłat.

§. 11.

Zaległe kwoty zaliczek można ściągać drogą egzekucyi administracyjnej.

§. 12.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczan Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu tudzież wyznań i oświaty.

Ischl, dnia 6. lipca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Rittner r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 14. lipca 1895.

Treść: (№ 95—97.) 95. Ustawa, tycząca się zaciągnięcia przez Zarząd Bośni i Hercegowiny pożyczki krajowej w kwocie imiennej 24 milionów koron (12 milionów złotych). — 96. Rozporządzenie, tyjące się zmiany w obszarze miasta Celowca terminów wpłaty podatku domowego czynszowego. — 97. Rozporządzenie, tyjące się częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 27. marca 1890 o postępowaniu celniczem w obrocie uszlachetnienia haftów.

95.

Ustawa z dnia 8. lipca 1895,

tycząca się zaciągnięcia przez Zarząd Bośni i Hercegowiny pożyczki krajowej w kwocie imiennej 24 milionów koron (12 milionów złotych).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się c. k. Rząd do dania zezwolenia na zaciągnięcie przez Zarząd Bośni i Hercegowiny pożyczki krajowej, spłacalnej najpóźniej w 60 latach w kwocie imiennej 24 milionów koron (12 milionów złotych).

§. 2.

Kwotę ze zbycia się tej pożyczki uzyskaną użyć należy w części na spłatę pożyczki, którą wymienione kraje na budowę kolei żelaznych z Zenicy do Sarajewa i z Mostaru do Metkovic w myśl ustaw z dnia 4. lutego 1881 (Dz. u. p. Nr. 9) i z dnia 5. czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 92) z centralnych aktywów otrzymały, a która zalega jeszcze w kwocie 4,139.000 zł. w. a. tudzież pożyczki w dotąd niespłaconej reszcie 100.000 zł. w. a., która na podstawie ustawy z dnia 25. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 71) była zaciągnięta na budowę kolei żelaznej z Doboju do Siminhanu.

§. 3.

Oprocentowanie i amortyzację tej pożyczki pokrywać należy z krajowych dochodów Bośni i Hercegowiny, a zatem odpowiednie raty anuitetów wstawiać corocznie między zwyczajne wydatki krajowego budżetu Bośni i Hercegowiny.

§. 4.

Co do kwot, o które, w skutek spłaty wspomnianej w §. 2 niniejszej ustawy, centralne aktywa się powiększą, rozporządzać wolno tylko w drodze ustawodawczej.

§. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia pod warunkiem, że równobrzmiące postanowienia nabędą moc ustawy w krajach korony węgierskiej i ogłoszone będą równocześnie z niniejszą ustawą.

§. 6.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu całemu Ministerstwu.

Ischl, dnia 8. lipca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

96.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. lipca 1895,

tyczące się zmiany w obszarze miasta Celowca terminów wpłaty podatku domowego czynszowego.

Na podstawie ustawy z dnia 11. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 110) upoważniającej Ministra skarbu do zmiany terminów wpłaty podatku domowego czynszowego rozporządza się, że podatek domowy czynszowy, który w obszarze miasta Celowca stosownie do postanowień dotychczas obowiązujących, płacić musiano w ćwierćrocznych, z góry dnia 15. stycznia, 15. kwietnia, 15. lipca i 15. października zapadających ratach. w tymże obszarze miejskim na przyszłość ma być płacony w czterech równych ratach dnia 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada każdego roku.

Te same terminy wpłaty mają w myśl ostatniego ustępu §. 7. ustawy z dnia 9. lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 17), zastosowanie także do pięcioprocentowego podatku od czystego dochodu budynków, które z powodu budowy uwolnione są w całości lub częściowo od podatku domowego czynszowego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Böhm r. w.

97.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 10. lipca 1895,

tyczące się częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 27. marca 1890 o postępowaniu celniczem w obrocie uszlachetnienia haftów.

W porozumieniu z królewsko węgierskim Rządem zmienia się w §§. 30 i nast. rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 27. marca 1890 (Dz. u. p. Nr. 56), tyczącego się postępowania celniczego w obrocie uszlachetnienia haftów urządzony sposób zamknięcia rachunku przy odrębnej deklaracji tkanin i przędzy w taki sposób, że dla haftów ścięciem płaskim, względnie czołenkowym, ubytek 20 od sta względnie 8 od sta na odpadki przędzy, potrącany będzie, nie jak dotąd, z ogólnej wagi netto wprowadzonej przędzy hafciarskiej, ale wyłącznie tylko z ilości przędzy rzeczywiście użytej do haftu na wywożonych tkaninach.

W skutek tego skreślić należy oba ostatnie ustępy §. 30go wspomnianego rozporządzenia, a w miejsce trzeciego ustępu §. 31go tegoż rozporządzenia wchodzi następujące postanowienie:

„Do reszty tym sposobem otrzymanej doliczyć należy na arkuszu rachunkowym za odpadki przędzy, jakie z powodu haftu się wydarzają, dla haftu ścięciem płaskim, dodatek 25 od sta, zaś dla haftów czołenkowych dodatek 8·7 od sta.

W taki sposób otrzymana suma przedstawia wagę przędzy użytych w obrocie uszlachetnienia haftów i jeżeli obrót był prawidłowy, powinna być taka sama lub większa, jak ogólna waga netto przędzy przy wprowadzeniu zanotowanych.

Dla haftu misternego ręcznego i szydełkowego, jakoteż dla haftu aplikacyjnego, nie liczy się nic na odpadek od przędzy.“

Przykład zamknięcia arkusza rachunkowego, dany we wzorze C rozporządzenia hafciarskiego dla haftu ścięciem płaskim, opiewać będzie zatem po stronie wejścia w kolumnie 7:

„250·2 ogólna waga netto przędzy.“

Po stronie wejścia odpadają zatem cyfry:

50·04	20% strąca się na odpadki“.
200·16	

Natomiast przedstawi się obrachunek po stronie wyjścia, jak następuje:

(W kolumnie 10—13).

„Według §. 31	770	616·79	
	770	432·60	
		184·19	
		46·05	+ 25%
		230·24	

(W kolumnie 20.)

Zamknięcie rachunku po obliczeniu wagi niedostających sztuk w myśl §. 32:

Wyszło: 770 sztuk

Weszło: 770 „

przezo waga przędzy

wyprowadzonej 230·24 kg

w porównaniu z wagą wprowadzoną . 250·02 „

niedostaje przędzy 19·96 kg

Cło w kwocie 4 zł. 79 c. od 19·96 kg przędzy wedle Nr. T. 126 opłacone, zapisane zostało pod *E. R. P.*

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej niezwłocznie.

Wittek r. w.

Böhm r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 14. lipca 1895.

Treść: (№ 98—99.) 98. Rozporządzenie, dotyczące się wywozu świń z królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem księstwem krakowskiem tudzież z księstwa bukowińskiego. — 99. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany postanowień, zawartych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 21. czerwca 1894, co do urządzenia wprowadzania owiec i świń z królestwa rumuńskiego do krajów i królestw w Radzie państwa reprezentowanych.

98.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa z dnia 12. lipca 1895,

tyczące się wywozu świń z królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem księstwem krakowskiem tudzież z księstwa bukowińskiego.

Ze względu na trwale pomyślny stan zarazy pyskowej i racicznej w królestwach Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem księstwem krakowskiem, tudzież w księstwie bukowińskim, rozporządza Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, co następuje:

§. 1.

Wyjątkowe zarządzenia weterynarsko policyjne, wydane rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 15. maja 1893 (Dz. u. p. Nr. 83), w celu urządzenia wywozu żywych świń z królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem księstwem krakowskiem, tudzież z księstwa bukowińskiego do innych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, do krajów korony węgierskiej i za granicę państwa, tracą niniejszem moc obowiązującą, a wywóz świń z tych krajów odprawiać należy na przyszłość tylko podług powszechnych w innych królestwach i kra-

jach moc obowiązującą mających ustaw i rozporządzeń.

§. 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 31. lipca 1895.

Kielmansegg r. w.

Wittek r. w.

Krall r. w.

Blumfeld r. w.

99.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa z dnia 12. lipca 1895,

tyczące się zmiany postanowień, zawartych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 21. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 115), co do urządzenia wprowadzania owiec i świń z królestwa rumuńskiego do krajów i królestw w Radzie państwa reprezentowanych.

Artykuł I.

Zmienia się §§. 1, 4 i 6 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 115), tyczącego się urządzenia przy wprowadzaniu owiec i świń z królestwa rumuńskiego do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, które mają opiewać jak następuje:

§. 1.

Przywóz owiec i świń z królestwa rumuńskiego jest dozwolony tylko koleją żelazną przez c. k. główną komorę Iekany—Dworzec.

Przywóz odbywać się może codziennie.

§. 4.

Przywożone owce i świny muszą być na c. k. komorze głównej Iekany—Dworzec w obrębie placu urzędowego wyladowywane i poddawane będą sztuka za sztuką dokładnemu weterynarsko-lekarzkiemu badaniu.

Takie wyladowywanie musi być uskuteczniane w porze dziennej i podczas godzin urzędowych w obecności badającego austriackiego weterynarza.

Oprócz tego zarządzić należy co do tych owiec i świń dwunastogodzinną obserwację a w czasie tym także doгляд przy karmieniu i pojeniu.

Urzędujący weterynarz austriacki jest obowiązany wywód na zbadaniu oparty poświadczyć na odwrotnej stronie odnośnego paszportu zwierzęcego, zanotować go w protokole oględzin i zakomunikować natychmiast granicznemu urzędowi cłowemu.

§. 6.

Owce i świny, co do których przy oględzinach, względnie podczas dwunastogodzinnej obserwacji nie uczyniono zarzutu, mogą być odpędzane lub odwożone w głąb kraju.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 31. lipca 1895.

Kielmansegg r. w.
Krall r. w.

Wittek r. w.
Blumfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 16. lipca 1895.

Treść: **№** 100. Ustawa, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 11. czerwca 1879, urządzającej dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych dostarczanie pomieszczeń i przynależności potrzebnych dla wojska stałego, marynarki wojennej i obrony krajowej w czasie pokoju.

100.

Ustawa z dnia 25. czerwca 1895,

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93), urządzającej dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych dostarczanie pomieszczeń i przynależności potrzebnych dla wojska stałego, marynarki wojennej i obrony krajowej w czasie pokoju.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł 1.

Postanowienia §§. 3, 4, 5, 6, 30, 31, 33, 34, 52, 55 i 56, tudzież wykaz *F* ustawy z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93) tracą niniejszem moc obowiązującą.

Wymienione wyżej paragrafy opiewać mają na przyszłość jak następuje:

§. 3.

Kwaterunek jest wspólny, jeżeli w jednym i tym samym budynku dostarcza się pomieszczenia najmniej co do piechoty lub strzelców dla pół kompanii, co do kawalerii dla ćwierć szwadronu, względnie samoistnie dyslokowanego plutonu pionierskiego, względnie kadru uzupełniającego, co do połowej artylerii dla pół baterii, co do artylerii fortecznej dla pół kompanii, co do pionierów lub pułku kole-

owego i telegraficznego dla pół kompanii, co do pociągów dla szwadronu, co do piechoty obrony krajowej dla kompanii, albo wreszcie co do jazdy obrony krajowej dla szwadronu — nie wliczając w to pomieszczeń oficerskich, magazynów, strażnic i innych przynależności — gdyby się takowe w tymże samym budynku znajdowały

W razie przeciwnym kwaterunek jest rozdzielny.

Jeśli kwaterunek ma być wspólny, dostarczyć należy lokalności osobnych, innym celom równocześnie nie służących.

Jeśli kwaterunek jest rozdzielny, umieszczać należy żołnierzy ile możliwości w pokojach lub komorach, odosobnionych od komnat mieszkalnych dającego kwaterę, a pokoje te lub komory należy według potrzeby oświetlać, a w zimie opalać.

§. 4.

Wyraz „wojsko“ użyty w niniejszej ustawie, obejmuje wojsko stałe, marynarkę wojenną, obronę krajową i pospolite ruszenie.

§. 5.

Do kwaterunku wspólnego używać należy w następnym kolejnym:

- a) koszar skarbowych,
- b) innych do dyspozycji będących budynków państwowych po komisyjnym uznaniu, że są zdatne,

c) koszar lub koszar dorywczych dostarczonych przez kraje, powiaty, gminę lub osoby prywatne.

Z przyzwoleniem Ministra skarbu może Państwo w wypadkach szczególnej potrzeby podjąć się dostarczenia nowych ubikacyj kwaterunkowych za wynagrodzeniem w niniejszej ustawie przewidzianem.

Koszarami są budynki przeznaczone wyłącznie na cele kwaterunku. Są one koszarami 1 lub 2 kategorii.

Za koszary 1. kategorii uważać należy taki budynek, który umyślnie w tym celu został zbudowany, a odpowiada pod względem pomieszczalności i innych właściwości wymogom, które będą ustanowione za pomocą rozporządzenia.

Za koszary 2. kategorii uważać należy taki budynek, który odpowiada pod względem pomieszczalności całkowicie koszarom 1. kategorii, zaś pod względem innych właściwości tylko mniejszym wymogom, które będą ustanowione drogą rozporządzenia.

Koszary dorywcze zaś są takimi do wspólnego kwaterunku użyć się dającymi lokalnościami, które znajdują się w budynkach nie przeznaczonych wyłącznie do kwaterowania, tudzież te, które pod względem pomieszczalności albo właściwości lokalów nie odpowiadają całkowicie wymogom, żądanym od koszar.

Rozstrzygnięcie, czy koszary 1 lub 2 kategorii albo też koszary dorywcze mają być dostarczane, zależy od umowy między administracją wojskową a odnośnym dostawcą.

Postanowienia dotyczące się koszar i koszar dorywczych mają także zastosowanie względem domów maroderskich i szpitali wojskowych, które, skoro znajdują się w budynkach wyłącznie na ten cel przeznaczonych i odpowiadają wszystkim innym wymogom, za równe koszarom, w innych wypadkach za koszary dorywcze uważać należy.

Czy budynek ma być uważany za koszary 1 lub 2 kategorii albo za koszary dorywcze, o tem orzekać będą interesowani Ministrowie w porozumieniu między sobą, na podstawie wyводу komisji mieszanej.

Kwaterunek rozdzielny tylko wtedy zarządzony być może, gdy wspólny jest niemożliwy.

§. 6.

Gdyby żądano całkowitego zwinięcia koszar lub koszar dorywczych (skarbowych lub nieskarbowych) z powodu istotnych wad pod względem budowniczym lub higienicznym, natenczas o potrzebie całkowitego zwinięcia orzekać będzie, po zasięgnięciu opinii komisji mieszanej, Minister obrony krajowej po zniesieniu się z Ministrem skarbu, a mianowicie

co do koszar lub koszar stałego wojska (marynarki wojennej) w porozumieniu z wspólnym Ministrem wojny.

Zaspokojenia potrzeby kwaterunkowej, jaka z tego wyniknie, domagać się można na podstawie niniejszej ustawy.

Zwinięcie nieskarbowych w §. 5 pod c) określonych koszar lub koszar dorywczych, dla użycia ich do innego celu, nie na kwatery wojskowe (§. 7), lub w celu ich sprzedaży, nastąpić może dopiero wtedy, gdy dostawca koszar lub koszar dorywczych zwinąć się mających dostarczy innych koszar lub koszar dorywczych o równej pomieszczalności, — wyjąwszy, że odnośne koszary lub koszary dorywcze stały się, z powodu zmian w trwałej pokojowej dyslokacji wojska, zbędne do celów kwaterunku.

Także użycie skarbowych budynków ubikacyjnych do innego celu, nie na kwatery wojskowe (§. 7), albo sprzedaż tychże nie są dopuszczalne, chyba za dostarczeniem ekwiwalentu równej wartości — wyjąwszy, że budynek stał się z powodu zmian w trwałej pokojowej dyslokacji wojska — zbędny do celów kwaterunku.

W stosunkach przemijających, które wyniknąć mogą z przypadków powyżej określonych, wydać można prowizoryczne zarządzenia, nawet przez zawarcie odpowiednich kontraktów, zawsze wszakże tylko na krótki okres czasu.

§. 30.

Wynagrodzenie za kwatery wojskowych pobierających gażę, tudzież za inne potrzebne pomieszczenia, z wyjątkiem lokalów do pomieszczenia wojskowych bez stopnia oficerskiego, jakoteż za urządzenie płacić będzie administracja wojskowa (§. 19) podług ustanowionych klas czynszów za kwatery.

Zaliczenie gmin do tych klas czynszów i ustanowienie należności w każdej z tych klas postanawia Minister obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem skarbu i wspólnym Ministrem wojny od 10 do 10 lat, na podstawie średnich czynszów za używanie lokalów, względnie za najem urzędzenia, wypośredkowanych na podstawie z przecięcia z lat pięciu bezpośrednio poprzedzających.

Obliczając średnie czynsze, należy brać w rachunek publiczne dodatki czynszowe (dodatek czynszowy, szkolny itp.) według stosunku niemrowego. Przepisy zarządzające te obliczenia wydane będą drogą rozporządzenia.

Moc obowiązującą taryfy czynszów, obecnie na czas od 1. stycznia 1891 do końca grudnia 1895 ustanowionej, przedłuża się po koniec roku 1900.

Gdyby wszakże w ciągu dziesięcioletniego okresu taryfowego znaczniejsza część wojskowych pobierających gażę w tej samej gminie stacyonowanych, domagała się od gminy na podstawie §. 25, ustęp 2 niniejszej ustawy, rzeczywistego dostarczenia im mieszkań, zaś czynsze przez gminę za większą część tych mieszkań rzeczywiście płacone były wyższe, aniżeli średnia między gminie się należącym taryfowem wynagrodzeniem a wynagrodzeniem przypadającym w najbliższej wyższej klasie czynszów, natenczas odnośna gmina po upływie pierwszych pięciu lat okresu taryfowego domagać się może nowej klasyfikacji pod warunkiem, że zaliczoną była do niższej, nie pierwszej klasy taryfy czynszów.

Ponowne zaliczenie takiej gminy do jednej z klas obowiązującej taryfy czynszowej i na pięcioletnią resztę okresu taryfowego, uskutecznić się będzie w takim razie na podstawie, stosownie do postanowień ustępu 2 i 3 niniejszego paragrafu przeprowadzić się mającego, zbadania czynszów miejscowych w zwyczajach będących.

Przeciwnie ponowne zaliczenie gminy do innej klasy taryfy zarządzić można po upływie pierwszego pięciolecia okresu taryfowego, jeżeli czynsze za najem tak się obniżą, że orzec można istnienie warunków, pod jakimi gminę do niższej klasy czynszów zaliczyć można.

Nowe miejsca, stałe garnizony otrzymujące, zaliczyć należy, jeżeli chodzi o dostarczenie wspólnych kwater (§. 5), na podstawie zwyczajowi miejscowemu odpowiadających czynszów zbadanych w czasie odnośnej umowy, do jednej z klas czynszowych. Wynikające z tego normy taryfowe obowiązują aż do najbliższej ogólnej regulacji czynszów, względnie aż do upływu pierwszych pięciu lat okresu taryfowego, także co do mieszkań gażystów i przynależności dostarczonych poza obrębem koszar (koszar dorywczeh). Jeżeli w nowych miejscach garnizonowych chodzi tylko o kwaterunek rozdzielną, natenczas, aż do upływu wspomnianych okresów, służyć mają za miarę zaliczenia do jednej z klas czynszowych, czynsze najmu zwyczajowi miejscowemu odpowiadające, które oznaczyć należy zaraz po wejściu oddziału.

Szczególne gminy mogą wyjątkowo, stosownie do zasad w tym paragrafie wypowiedzianych, także i dla okresu od 1. stycznia 1896 do końca roku 1900 otrzymać nową klasyfikację, jeżeli prośby o to wniosą jeszcze w ciągu roku 1895.

§. 31.

Za pomieszczenie podoficerów i innych żołnierzy bez stopnia, tudzież koni, płaćć będzie administracja wojskowa dziennie wynagrodzenia, ustanowione w następujących kwotach:

I. Za pomieszczenie jednego żołnierza:

1. w koszarach 1 kategorii:

a)	za lokal	3·5 c.
b)	„ sprzęty	0·2 „
c)	„ paliwo i światło	1·3 „
d)	„ łoża	1·0 „
		razem . 6·0 c.

2. w koszarach 2 kategorii:

a)	za lokal	2·1 c.
b)	„ sprzęty	0·2 „
c)	„ paliwo i światło	1·3 „
d)	„ łoża	1·0 „
		razem . 4·6 c.

3. w koszarach dorywczeh:

a)	za lokal	1·0 c.
b)	„ sprzęty	0·2 „
c)	„ paliwo i światło	1·3 „
d)	„ łoża	1·0 „
		razem . 3·5 „

4. na kwaterach rozdzielnych . 1·5 c.

w wypadkach niedostarczania paliwa i naczyń do gotowania (§. 26) 1·0 c

II. Za pomieszczenie jednego konia:

1. w koszarach 1 kategorii:

a)	za stajnię	3·0 c.
b)	„ sprzęty	0·4 „
c)	„ oświetlenie	0·3 „
		razem . 3·7 c.

2. w koszarach 2 kategorii:

a)	za stajnię	1·8 c.
b)	„ sprzęty	0·4 „
c)	„ oświetlenie	0·3 „
		razem . 2·5 c.

3. w koszarach dorywczeh:

a)	za stajnię	1·5 c.
b)	„ sprzęty	0·4 „
c)	„ oświetlenie	0·3 „
		razem . 2·2 c.

4. na kwaterach rozdzielnych . 1·5 c.

Mierzwy dostarcza administracja wojskowa tak wtedy, gdy kwaterunek jest wspólny, jak i gdy jest rozdzielną.

Gdy kwaterunek jest wspólny, nawóz zostaje własnością administracji wojskowej, gdy rozdzielną, zostawia się go dostarczycielowi stajni.

Już nabyte prawa do powyżej za koszary i koszary dorywcze ustanowionych kwot wynagrodzenia utrzymuje się na czas używania odnośnych budynków w mocy, także i w tym razie, gdyby co do koszar lub koszar dorywczych w skutek niniejszej ustawy lub w przyszłości stawiano większe wymagania.

W koszarach 2 kategorii i w koszarach dorywczych płacić się będzie za przynależność tudzież za mieszkania gażystów i podoficerów, stosownie do jakości i na podstawie wniosków powołać się mających komisji mieszanych, dwie trzecie lub trzy czwarte czynszów taryfie odpowiadających, o czym rozstrzygać będzie instancja ministerjalna.

Gdyby obok koszar 2 kategorii wybudowano wyjątkowo pawilon oficerski na podstawie postanowień o koszarach 1 kategorii, płacić się będzie za tenże wynagrodzenie na podstawie całkowitych czynszów taryfie odpowiadających.

Należności za lokale, wedle taryfy wynagradzane, przyznane w czasie dostarczenia koszar lub koszar dorywczych pozostają bez zmiany w mocy przez cały czas trwania gwarancji załogi, tudzież także na czas dalszego używania koszar (koszar dorywczych).

Należności za koszary dotychczas już dostarczone, które obowiązywały, gdy ustawa niniejsza nabyła mocy prawnej, pozostają na czas zagwarantowanego trwania załogi bez zmiany w mocy, jeżeli ogólna kwota tych należności jest co najmniej równa wynagrodzeniu ustanowionemu w czasie dostarczenia odnośnych koszar. To samo odnosi się także do koszar dorywczych, dotychczas już dostarczonych na czas ich używania. Gdyby wszakże obecne wynagrodzenie było mniejsze od wynagrodzenia, które w czasie dostarczenia koszar, względnie koszar dorywczych, stosownie do taryfy było ustanowione i w ówczesnym okresie taryfowym za nie istotnie płacone, natenczas dostawca ma prawo domagania się, by mu za całą resztę zagwarantowanego trwania załogi — co do koszar dorywczych za czas ich używania — licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy prawnej, płacono pierwotnie przyznane wynagrodzenie. Po upływie zagwarantowanego czasu załogi płacone będzie za koszary dostarczone przed czasem, zanim ustawa niniejsza nabyła mocy prawnej, wynagrodzenie podług tej klasy ówczas obowiązującej taryfy czynszów, do której będzie zaliczona odnośna gmina, wyjąwszy, że da się uzyskać dla zarządu wojskowego korzystniejsza umowa.

§. 33.

Co się tyczy koszar i koszar dorywczych po zaprowadzeniu ustawy niniejszej nowo dostarczonych, daną być może gwarancja załogi na przeciąg najdłuższy 25 lat. W czasie trwania gwarancji za-

łogi poręcza się dostarczycielowi, licząc od dnia, w którym odnośne budynki oddane będą administracji wojskowej, nieprzerwane pobieranie należności za pomieszczenie, bez względu na przerwy lub cofnięcie załogi w taki sposób, że — o ile z dostarczycielem nie będzie można zawrzeć umowy korzystniejszej dla administracji wojskowej — w ciągu czasu niedostającego do zagwarantowanej załogi, płacone będzie ciągle za próżny lokal wynagrodzenie przypadające podług §. 31, względnie podług taryfy.

W przypadku takim służy jednak administracji wojskowej prawo używania budynku, którego nie potrzebuje na pomieszczenie wojska, przez czas, za który płaci wynagrodzenie, do innych celów wojskowych, lub podnajmowania go do innych celów.

Jeżeli budynek dostarczony pod gwarancją załogi w skutek nadzwyczajnego wypadku, np. wojny lub klęski żywiołowej, stanie się, według zdania wysłać się mającej komisji mieszanej i decyzji właściwych Władz, całkowicie albo w części trwale niezdatny do użytku, odpaść ma odpowiednia kwota wynagrodzenia. Odnosi się to także do przypadku, gdyby zaniedbywano utrzymywania w dobrym stanie dostarczonego budynku mieszkalnego tak dalece, że tenże uznany zostanie za całkowicie lub częściowo niezdatny do użytku.

Za koszary używane już przed zaprowadzeniem niniejszej ustawy, tudzież za koszary nowo dostarczone w czasie obowiązywania tej ustawy i za koszary dorywcze dostarczone pod gwarancją trwania załogi, płacone będzie po upływie czasu zagwarantowanego, jeżeli załoga została czasowo lub całkowicie wycofaną, wynagrodzenie w wymiarze przypadającym za próżny lokal nadal jeszcze przez trzy miesiące.

Za koszary dorywcze dostarczone bez gwarancji trwania załogi płacone będzie po cofnięciu załogi wynagrodzenie przypadające podług §. 31go jeszcze tylko przez miesiąc, a względnie wynagrodzenie odpowiadające taryfie aż do upływu okresu najmu przepisanego w §. 28.

Również w dwóch ostatnich przypadkach zastrzega się administracji wojskowej prawo użytkowania.

§. 34.

Dostarczyciel koszar lub koszar dorywczych winien przy wnoszeniu swej oferty, względnie opracowaniu programu budowy podać, czy zamierza zaopatrzyć koszary, względnie koszary dorywcze w potrzebne sprzęty, i czy chce się podjąć utrzymywania tychże w dobrym stanie, czyszczenia i uzupełniania, tudzież dostawy przyborów do gotowania, opalania i oświetlania, lub nie.

W ostatnim wypadku obejmuje to administracja wojskowa.

§. 52.

Za pomieszczenie w barakach, tylko na czas peryodycznych ćwiczeń wojennych i koncentracji wojska, płacić się będzie wynagrodzenie w kwotach ustanowionych w §. 31 pod I 3 i II 3.

Kwoty tego wynagrodzenia obliczane będą podług ilości głów i podług ilości dni kwaterunku (§. 46).

§. 55.

Place do egzercyrki, strzelnice początkowe, dalej place do gimnastyki, jazdy konnej, ćwiczeń, miejsca do kąpienia się i na pławienie koni, potrzebne przy kwaterunku stałym i chwilowym stanowią przynależności do pomieszczeń w myśl §. 7:2.

Jeżeli w gminie, w której garnizon się znajduje, niema gruntów zdalnych do takiego wyłącznego celu i miejsc do kąpienia się, albo jeżeli bez uszczerbku dla interesów wojskowych, nabycie tychże po za obrębem gminy garnizonowej okazuje się wskazaniem ze względów ekonomicznych lub finansowych, wyszukać należy i dostarczyć takich miejsc w sąsiednich gminach.

Drogi do rzeczonych miejsc, wyłącznie na użytek wojska potrzebne, urządzone być mają kosztem administracji wojskowej.

Nabycie prawa własności, względnie użytkowania na rzecz administracji wojskowej nastąpić ma drogą dobrowolnej ugody, a jeżeli taka nie przyjdzie do skutku, drogą wywłaszczenia (§. 365 k. c.).

Wymiary i inne wymogi placów do egzercyrki, strzelania, gimnastyki, jazdy konnej i ćwiczeń ustanowione będą w miarę potrzeby, w tym względzie od czasu do czasu się okazującej, drogą rozporządzenia w porozumieniu się z wspólnym Ministrem wojny.

§. 56.

O ile dla ćwiczeń wojskowych (licząc tu także ćwiczenia w strzelaniu) place w myśl §. 55 dostarczone, będą niewystarczające, zastrzega się administracji wojskowej prawo używania bez przeszkód innych gruntów do tego potrzebnych.

Atoli używając ich, oszczędzać należy jak najbardziej uprawę, przeto ustanawiając czas na przedsiębranie ćwiczeń wojskowych w terenie, a w szczególności na koncentracje w celu większych ćwiczeń

taktycznych i ćwiczeń w broni dla rezerwy i obrony krajowej, brać należy wzgląd według możliwości na to, aby w gospodarstwie rolnem i leśnem nie spowodowano przerw.

O zarządzeniu ćwiczeń tego rodzaju uwiadamiać należy ile możliwości wprzód gminy interesowane.

Szkoda i ubytek korzyści spowodowane przez takie ćwiczenia, będą całkowicie wynagradzane ze strony administracyjnej wojskowej. Wynagrodzenie takie wypłacać będą organa wojskowe w miarę możliwości natychmiast na miejscu.

Jeżeliby odszkodowanie takim sposobem nie nastąpiło, komisya mieszana, przed którą poszkodowanych zawezwać należy, pod kierownictwem Władzy politycznej i z współdziałaniem przysięgłych detaksatorów obliczy szkodę i ubytek korzyści rzeczywiste spowodowane. Komisya zjeżdża się bezpośrednio po skończeniu się każdego ćwiczeń wojskowych lub koncentracji i spełnia swoje zadanie bez przerwy.

Porozumieniu się władz politycznych z administracją wojskową pozostawia się postanowienie, w jakich okresach czasu odbywać się ma zbadanie szkód w otoczeniu stałych obozów.

W wypadkach, co do których w obec komisji mieszanej nie osiągnięto dobrowolnej ugody, rozstrzygają Władze polityczne w toku instancji (§. 20).

Odszkodowanie płacić winna administracja wojskowa w jak najkrótszym czasie.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi obrony krajowej, który w porozumieniu z wspólnym Ministrem wojny i Ministrem skarbu wyda rozporządzenia potrzebne do wykonania niniejszej ustawy.

Lainz, dnia 25. czerwca 1895.

Franciszek Józef r. w.

**Kielmansegg r. w. Welsersheimb r. w.
Böhm r. w.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 17. lipca 1895.

Treść: № 101. Patent cesarski, dotyczący się zwołania Sejmu krajowego księstwa kraińskiego.

101.

Patent cesarski z dnia 14. lipca 1895,

tyczący się zwołania Sejmu krajowego księstwa kraińskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

król węgierski i czeski, dalmatyński, ohorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno- i dolno-śląski, modeński, parmański, piaceni i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu,

Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie; margrabia górno- i dolno-łużycki i istryjski; hrabia na Hohenemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kotorze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

widzimy się spowodowani, na prośbę Wydziału krajowego kraińskiego o zwołanie Sejmu krajowego w celu narady i wydania uchwał w sprawie szkód, które wynikły dla majątku krajowego w skutek trzęsienia ziemi, zwołać Sejm krajowy Naszego księstwa kraińskiego na dzień 24. lipca 1895 do miejsca na jego zebrania ustawą wyznaczonego.

Dan w Ischlu dnia 14. lipca tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 20. lipca 1895.

Treść: (№ 102—104.) 102. Obwieszczenie, dotyczące się zwinięcia ekspozytury głównej komory cłowej 3 Canal grande w Tryeście i utworzenie ekspozytury głównej komory cłowej Nr. 3 na Molo IV w Tryeście. — 103. Rozporządzenie, dotyczące się opodatkowania obrotu papierów wartościowych w przypadkach przymusowych sprzedaży sądowych. — 104. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania cłowego z ługiem kotłowym już wyzyskanym.

102.

Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 25. czerwca 1895,

tyczące się zwinięcia ekspozytury głównej komory cłowej 3 Canal grande w Tryeście i utworzenie ekspozytury głównej komory cłowej Nr. 3 na Molo IV w Tryeście.

Ekspozytura cłowa Canal grande głównej komory cłowej w Tryeście, przytoczona pod poz. I. VIII 16, II, w grupie 3 spisu urzędów cłowych i miejsce olenia wydanego rozporządzeniem z dnia 1. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 154), została z końcem maja 1895 zwinięta, a natomiast dnia 1. czerwca 1895 utworzona ekspozytura głównej komory cłowej Nr. 3 na Molo IV w Tryeście.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

103.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 28. czerwca 1895,

tyczące się opodatkowania obrotu papierów wartościowych w przypadkach przymusowych sprzedaży sądowych.

W celu wykonania §§. 13 i 14 ustawy z dnia 18. września 1892 (Dz. u. p. Nr. 172) rozporządza się co następuje:

Przedsiębrane przez c. k. Sąd lub przez c. k. notaryusza jako komisarza sądowego (§. 183, lit. c ordynacji notaryalnej z dnia 21. maja 1875 [Dz. u. p. Nr. 94]) publiczne przymusowe sprzedaże papierów wartościowych (efektów) rodzaju oznaczonego w §. 1, ustęp 1 ustawy z dnia 18. września 1892 (Dz. u. p. Nr. 172) podlegają podatkowi od obrotu papierów wartościowych w myśl §. 13go powołanej ustawy tylko wtedy, gdy nabywcą papierów wartościowych jest kupiec, który z zawodu trudni się handlem papierów wartościowych (handlarz papierów wartościowych).

W takim wypadku opłaca tenże podatek od kupna papierów wartościowych, odpowiadający §§. 13 i 14 ustawy, zapomocą przypadających znaczków stęplowych przylepiając takowe, jeżeli nie jest kupcem protokołowanym, wyłącznie na rachunku, jeżeli zaś jest kupcem protokołowanym, w połowie na rachunku, a w drugiej połowie w rejestrze, do którego wpisuje się interes obrotowy. Dozwala się przytem użycia protokołu przymusowej sprzedaży w miejsce rachunku podatkowego, a zatem przylepienia wymaganych znaczków stęplowych za obrót papierów wartościowych, z pominięciem osobnego rachunku, na samym protokole przymusowej sprzedaży; ubezwartowienia wspomnianych znaczków stęplowych dokonać należy w takim przypadku zapomocą wyciśnięcia na nich czarną farbą urzędowej pieczęci Sądu, względnie notaryusza pełniącego funkcje komisarza sądowego. Rozumie się samo przez się, że przeto obowiązek do opłaty ustawie odpowiadających należytości stęplowych od protokołu przymusowej sprzedaży (pozycja taryfy 79 ustawy z dnia 13. grudnia 1862 [Dz. u. p. Nr. 89]

i 108 ustawy z dnia 9. lutego 1850 [Dz. u. p. Nr. 50]) nie jest naruszony.

Jeżeli z oświadczeń nabywcy wynika, że tenże jest kupcem trudniącym się zawodowo handlem papierami wartościowymi, winien Sąd jedno wygotowanie uchwały wydanej w załatwieniu protokołu przymusowej sprzedaży z urzędu doręczyć kierującej Władzy skarbowej I. instancji (powiatowej Dyrekcyi skarbu, Urzędowi wymiaru należności) a to z uwagą, czy, względnie w jakiej kwocie podatek od obrotu papierów wartościowych opłacony został przyklepieniem przeznaczonych do tego celu znaczków stęplowych na protokole przymusowej sprzedaży lub na rachunku podatkowym, który nabywca osobno wystawił. Skoro takie uwiadomienie do Władzy skarbowej wysłane zostało, funkcjonaryusze sądowi wolni są co do podatku od obrotu papierów wartościowych, stosownie do §. 26, ustęp 1 ustawy z dnia 18. września 1892 (Dz. u. p. Nr. 172) od odpowiedzialności za należyte ostęplowanie rachunku, względnie protokołu przymusowej sprzedaży rachunek zastępującego. Okoliczność, czy egzekut lub prowadzący egzekucje są lub nie są handlarzami papierów wartościowych nie ma co do powinności podatkowej w przypadkach przymusowych sprzedaży żadnego znaczenia.

Przestrzeżenie powyższych zarządzeń kontrolować należy przy rewizjach stęplowych.

Böhm r. w.

Krall r. w.

104.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 12. lipca 1895,

tyczące się postępowania cłowego z ługiem kotłowym już wyzyskanym.

W porozumieniu z interesowanymi królewsko węgierskimi Ministerstwami wydziela się na podstawie artykułu IV ustawy cłowej z dnia 25. maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47), ług kotłowy już wyzyskany (pozostałość przy fabrykacji celulozy) z numeru taryfy 331 ogólnej taryfy cłowej i przydziela się do numeru taryfy 320 z ogólną stopą cłową 50 c. od 100 *kg*.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 20. lipca 1895.

Treść: № 105. Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Sejmów tyrolskiego, tudzież goryckiego i gradyckiego.

105.

Patent cesarski z dnia 16. lipca 1895,

dotyczący się rozwiązania Sejmów tyrolskiego, tudzież goryckiego i gradyckiego.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, krański i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno- i dolno-śląski, modenski, parmański, piacenecki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; książę hrabia na Habsburgu i Tyrolu,

Kyburgu, Gorycyi i Gradycy; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno- i dolno-łużycki i istryjski; hrabia na Hohenemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottorze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejmy książęcych Hrabstw Tyrolu, tudzież Gorycyi i Gradycy są rozwiązane a nowe wybory do tych Sejmów należy rozpisać.

Dan w Ischlu dnia 16. lipca tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LIII. — Wydana i rozesłana dnia 25. lipca 1895.

Treść: *M* 106. Ustawa, dotycząca się oddania Bośni i Hercegowinie kolei z Brodu do Zenicy tudzież kolei łączącej z Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego, wybudowanych z kredytu okupacyjnego.

106.

Ustawa z dnia 15. lipca 1895,

dotycząca się oddania Bośni i Hercegowinie kolei z Brodu do Zenicy tudzież kolei łączącej z Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego, wybudowanych z kredytu okupacyjnego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do dania zezwolenia, ażeby koleje z Brodu do Zenicy wspólnie z koleją łączącą z Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego, które wybudowano z kredytu okupacyjnego, przeszły na własność zajętych krajów Bośni i Hercegowiny, w zamian za co wspomniane kraje będą obowiązane zwrócić bez odpłacania odsetek wydatek 8,088.373 zł. 87 c., który za wspomniane koleje poniósł fundusz okupacyjny.

Wspomnianą kwotę spłacić należy obu obszarom państwowym monarchii podług istniejącego stosunku ich udziału w wspólnych wydatkach.

§. 2.

Nadto upoważnia się Rząd do dania zezwolenia, ażeby nadwyżki z ruchu na kolejach z Brodu do Zenicy, wspólnie z koleją łączącą z Brodu sławońskiego do Brodu bośniackiego użyte zostały w następstwie kolejnym niżej wspomnianem:

- a) przedewszystkiem na odpłacania rocznego dodatku, który, jak długo w tym względzie będzie zachodziła potrzeba, na pokrycie zwyczajnych wydatków ruchu i nadzwyczajnych potrzeb kolei z Banjaluki do Doberlinu, będącej obecnie

w zarządzie wojskowym, i na przyszłość tak samo jak dotąd, ma być płacony, a którego wysokość ustanowioną będzie umową, między c. k. wspólnem Ministerstwem wojny a Ministerstwem wspólnem dla spraw Bośni i Hercegowiny z przyzwoleniem Rządów obu obszarów państwowych monarchii, zawrzeć się mającą;

- b) następnie na pokrycie wydatków potrzebnych jeszcze w celu wykonania ulepszeń na linii kolejowej z Brodu do Zenicy;
- c) z resztą jaka pozostanie, względnie po ustaniu wkładów pod a) i b) wspomnianych z całą kwotą tych nadwyżek z ruchu na przyspieszoną spłatę pożyczek, które na podstawie ustaw z dnia 4. lutego 1881 (Dz. u. p. Nr. 9), z dnia 5. czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 92), z dnia 7. lipca 1886 (Dz. u. p. Nr. 113), z dnia 11. lutego 1889 (Dz. u. p. Nr. 24) i z dnia 28. lipca 1892 (Dz. u. p. Nr. 135) na budowę kolei w Bośni i Hercegowinie z wspólnych aktywów udzielone zostały; a skoro i wspomniane pożyczki całkowicie będą spłacone,
- d) na zarządzane w §. 1 zwrócenie wydatku, który dla kolei z Brodu do Zenicy poniósł fundusz okupacyjny.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia pod warunkiem, że równo-brzmiące postanowienia nabędą moc ustawy w krajach korony węgierskiej i ogłoszone będą równocześnie z niniejszą ustawą.

Ischl, dnia 15. lipca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 30. lipca 1895.

Treść: № 107. Ustawa skarbowa na rok 1895.

107.

Ustawa skarbowa z dnia 27. lipca 1895, na rok 1895.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Na wszystkie wydatki państwa 1895 roku wyznacza się ogółem sumę 644,481.087 zł. waluty austriackiej.

Artykuł II.

Wydatki szczegółowe i sumy etatowe, dla każdego wydziału administracji wyznaczone, podane są w pierwszej części preliminarza państwa poniżej zamieszczonego.

Dotacje, w poszczególnych rozdziałach, tytułach, paragrafach i oddzielnych ustępach paragrafów tego preliminarza państwa, wyznaczone, mogą być użyte tylko na cele w odpowiednich rozdziałach, tytułach, paragrafach i ustępach paragrafów wskazane a mianowicie oddzielnie na potrzeby zwyczajne i nadzwyczajne.

Artykuł III.

Na pokrycie wydatków państwa, w artykule I wyznaczonych, przekazują się wpływy z podatków stałych, z podatków niestałych i wszystkich innych gałęzi dochodów państwa, ustanowione w drugiej części niżej zamieszczonego preliminarza państwa, w sumie 644,518.696 zł. waluty austriackiej.

Artykuł IV.

Dla uzyskania sumy dochodów państwa w artykule III ustanowionej, podatki stałe i niestałe pobierane będą w ogólności według istniejących przepisów.

Z podatkiem zarobkowym i z podatkiem dochodowym pobierany będzie prócz należności zwyczajnej dodatek nadzwyczajny w kwocie równej podatkowi zwyczajnemu.

Od tych osób do płacenia podatku obowiązanych, których całkowita należność zwyczajna podatku zarobkowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy nie przynosi kwoty 30 zł. wal. austriackiej, pobierany będzie dodatek nadzwyczajny w kwocie wynoszącej tylko siedm dziesiątych części podatku zwyczajnego.

Artykuł V.

Na pokrycie kapitałów ogólnego długu państwa, które mają być spłacone w ciągu roku 1895, można puścić w obieg stosownie do §u 2go ustawy z dnia 24. grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868 Nr. 3), obligacje niezwrotnego jednorakiego długu państwa, utworzonego mocą ustawy z dnia 20. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) a to za taką kwotę, jaka będzie potrzebna, aby przez zbycie tychże otrzymać fundusze, wystarczające na pokrycie owych kapitałów.

Przeto wygotować należy niezwłocznie i wydać Ministrowi skarbu obligacje w kwocie imiennej 8,356.300 zł. długu niosącego odsetki w papierach, tudzież obligacje w sumie 1,087.500 zł. długu niosącego odsetki w srebrze.

Artykuł VI.

Dotacje wyznaczone na wydatki 1895 roku, aż do końca tego roku albo wcale nie, albo nie całkiem wydane, zamykają się z końcem grudnia 1895.

Wyjmują się od tego postanowienia sumy przeznaczone na pokrycie stałych płac, jakoto: pensyj, emerytur itp., albo na uiszczenie tych wypłat, które opierają się na obowiązującym tytule prawnym, jak odsetki od długu państwa itp.; kwoty te można wydawać aż do upływu terminu przedawnienia.

Również wyjmują się od powyższego postanowienia wszystkie dotacje nadzwyczajne, jakoteż te dotacje zwyczajne, co do których w pierwszej części zamieszczonego poniżej preliminarza wyznaczono termin używania aż do końca grudnia 1896; o ileby jednak takowe nie były użyte w roku 1895, będą uważane tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1896 roku i przeto policzone być mają na zarząd tegoż ostatniego roku.

Artykuł VII.

Następujące dotacje mogą być używane jeszcze aż do końca grudnia 1895; dotacje jednak te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1894 roku w myśl artykułu VI, ustępu 3go ustawy skarbowej na rok 1894.

A. W etacie Rady państwa:

Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 pod tytułem 6 na budowę domu dla parlamentu wyznaczona w sumie 25.000 zł.

B. W etacie Ministerstwa spraw wewnętrznych:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 7, l. 2, na urządzenie gościńca w dolinie Idryi do Uśnika pod Ceginiem nad gościńcem karyntyńskim przez św. Łucyą i Zelin aż do Górnej Idryi w sumie 10.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 5, §. 8, l. 1, na podniesienie gościńca włoskiego celem ochronienia go od wylewów Adygi w kilometrze 148·5 — 151·8 pod Neumarktem, wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 20.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 8, l. 4, na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 12, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 5.000 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 5, §. 8, l. 7, na przeniesienie gościńca valsugańskiego w kilometrze 30 — 31 na prawy brzeg Brenty i wybudowanie mostu z wierzchem żelaznym na rzece Brenecie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 14.000 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 8, l. 7 na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 13 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 5.000 zł.

8. Subwencja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 5, na wybudowanie nowej drogi jezdnej od Dimaro w kilometrze 49·8 gościńca tonalskiego do Madonna di Campiglio w sumie 10.000 zł.

9. Zapomoga ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 7, na urządzenie drogi w dolinie Ledro w sumie 8.000 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 13, l. 2, na wybudowanie drogi cłowej od Bossanza do Bunestie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 10.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 13, l. 1 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 14, l. 1 na budowę mostu stałego z murowanemi przyczółkami i wierzchem żelaznym na rzece Narencie pod Metkowicami z drogami dojazdowymi z obu stron wyznaczona w sumie 10.000 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 6, §. 2, l. 2, na regulacją Dunaju koło Struden wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 50.000 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 2, l. 2 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 40.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 6, l. 1, na regulacją Sawy wyznaczona w sumie 40.000 zł.

16. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 8, l. 1, na regulacją Mołdawy wyznaczona w sumie 429.700 zł.

17. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 10, l. 2, na regulacją Wisły wyzna-

czona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

18. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 10, na regulacją Odry z regulacją Oppy i Olzy wyznaczona w sumie . . . 10.000 zł.

19. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 12, na budowie wodne w Serecie i Suczawie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

20. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 7, §. 1, na przybudówek do budynku rządowego w Opawie wyznaczona w sumie 14.950 zł.

C. W etacie Ministerstwa wyznań i oświecenia:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 7, na druk mapy geologicznej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych wyznaczona jako 4. rata w sumie . . . 2.500 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na przyozdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim jako 1. rata wyznaczona w sumie . . . 15.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na postawienie statuy Cesarza w sali obrzędowej szkoły głównej technicznej w Wiedniu jako 2 i ostatnia rata wyznaczona w sumie . . . 3.500 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 8, na kupno gruntów celem odsłonięcia bazyliki w Salonie jako 3. i ostatnia rata wyznaczona w sumie . . . 2.900 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 11, §. 18, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania na Bukowinie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 2.779 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 12, §. 2, na rozpoczęcie budowy dzwonicy przy kościele katedralnym w Szebeniku jako pierwsza rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 3.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 5.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania

i dobudowania w Dalmacji wyznaczona w sumie . . . 5.200 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, na budowę nowego domu dla gimnazjum w Maryborze jako 5. i ostatnia rata wyznaczona w sumie . . . 18.400 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, jako zapomoga gminie miasta Buczacza na wystawienie nowego domu dla gimnazjum wyznaczona w sumie . . . 20.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 18, §. 1, na dobudowanie w szkole przemysłowej rządowej w Libercu jako 1. rata wyznaczona w sumie . . . 45.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 20, §. 1, na naprawy w domu seminarium nauczycielskiego w Borgo-Erizzo i zaprowadzenie piorunochronów wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie . . . 3.300 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 20, §. 1, na sprawienie pieców dla seminarium nauczycielskiego w Borgo-Erizzo wyznaczona w sumie . . . 780 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 20, §. 1, na budowę nowego domu dla seminarium nauczycielskiego męskiego i żeńskiego w Opawie jako pierwsza rata wyznaczona w sumie . . . 20.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 22, §. 1, na roboty budownicze konserwacyjne i restauracyjne w kościele św. Barbary w Ktniej Horze jako 4. rata wyznaczona w sumie . . . 12.000 zł.

D. W etacie Ministerstwa skarbu:

Dotacje ustawą skarbową na rok 1892 na budowę skrzydła dla skarbowości przy nowym budynku pocztowo-telegraficznym w Tryeście wyznaczone a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużone, a mianowicie:

w rozdziale 10, tytule 2 w sumie . . .	35.333 zł.
" 10, " 3 . . .	6.899 "
" 10, " 4 . . .	5.621 "
" 10, " 7 . . .	7.227 "
" 10, " 9 . . .	5.621 "
" 16, w sumie . . .	13.650 "
" 19, " . . .	6.570 "
" 21, " . . .	1.606 "
" 23, " . . .	10.366 "
" 26, " . . .	1.606 "
razem . . .	94.499 zł.

E. W etacie Ministerstwa handlu:

1. Dotacya ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 8, §. 7, na rozszerzenie zakładów portowych w Tryeście wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 976.000 zł.

2. Dotacya ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 8, §. 4, na budowę grobli do lądowania i muru przybrzeżnego w Szebeniku jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

3. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 8, §. 3, na budowę grobli do lądowania w Polju jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

4. Dotacya tą samą ustawą skarbową w tytule 8, §. 3, na postawienie przyrządów do przywiązywania statków w nowym porcie tryestyńskim wyznaczona w sumie 12.400 zł.

5. Dotacya tą samą ustawą skarbową w tym samym tytule i paragrafie na budowę grobli ochronnej w Baszce nowej wyznaczona w sumie 20 460 zł.

6. Dotacye tą samą ustawą skarbową w tytule 8, §. 4, na zaprowadzenie świateł morskich wyznaczone a mianowicie dla Kuljari w sumie 2.600 zł.

„ Tawczycy „ 5.500 „
„ Duinki „ 5.500 „

7. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 8, §. 4, na budowę grobli ochronnej i do lądowania w Św. Marcinie na Braczu jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

8. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tym samym tytule i paragrafie na przedłużenie grobli do lądowania w Makarsce wyznaczona w sumie 13.700 zł.

9. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tym samym tytule i paragrafie na budowę grobli do lądowania i muru przybrzeżnego w Szebeniku wyznaczona w sumie 5.500 zł.

10. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 11, §. 1, na budowę kolei żelaznej w Schrambachu do Kernhofu wyznaczona w sumie 393.350 zł.

11. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 14, §. 1, dla kolei zachodnich rządowych na podjazd drogowy w Krakowie wyznaczona w sumie 100.000 zł.

F. W etacie Ministerstwa sprawiedliwości:

1. Dotacya ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 4, §. 22, na budowę domu dla Sądu powiatowego w Rzeszowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 5.000 zł.

2. Dotacya ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 7, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacya ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 14, na rozszerzenie budynku w Zadarze wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1894 aż do końca grudnia 1894 przedłużona w sumie 17.000 zł.

4. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 7, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona w sumie 15.000 zł.

5. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 28, na budowę domu dla Sądu obwodowego w Nowym Sączu wyznaczona w sumie 5.000 zł.

Artykuł VIII.

Upoważnia się Ministra skarbu do sprzedania w ciągu roku 1895 takich nieruchomości rządowych, których wartość szacunkowa każdej z osobna nie przenosi 25.000 zł. aż do sumy ogólnej 300.000 zł. a to bez poprzedniczego szczegółowego pozwolenia Rady państwa, jedynie pod warunkiem, iż później usprawiedliwi sprzedaż. Również upoważnia się Ministra skarbu pozwolić w ciągu roku 1895, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, na obciążenie nieruchomości rządowych służebnictwami, o ileby wartość nieruchomości obciążyć się mającej lub prawa nadać się mającego w każdym z osobna przypadku nie przenosiła sumy 25.000 zł. Wartość ogólna służebności w roku 1895 w taki sposób nadać się mających nie może przenosić sumy 200.000 zł. Upoważnia się nadto Ministra skarbu, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, by spółkom, którym służy użytkowanie kolei żelaznych państwa, dał w ciągu 1895 roku pozwolenie do sprzedaży zbytanych gruntów kolei państwa, pod warunkiem wynagrodzenia państwa za zrzeczenie się prawa własności, a pozwolenie to może być udzielone i wtedy, gdy wartość szacunkowa jednego takiego przedmiotu przenosi sumę 25.000 zł.

Artykuł IX.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 27. lipca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmiansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

Preliminarz państwa

na rok 1895 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część pierwsza. — Potrzeby.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			zwyczajne		nadzwyczajne		S u m a
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia				
			1895	1896	1896		
zł. w walucie austriackiej							
			Wydatki państwa				
1			I. Dwór cesarski				
			4,650.000			4,650.000	
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśn. Pana 50°/_o				
			77.065			77.065	
3			III. Rada państwa.				
1			Izba panów			35.044	
2			Izba deputowanych			585.991	
3			Wydatki wspólne obu Izb Rady państwa			90.062	
4			Delegacya			11.000	
5			Komisya kontroli długi państwa			9.255	
6			Wykonanie biustów znakomitych członków parlamentu			6.000	
7			Budowa domu dla parlamentu			15.000	
8			Budowa domu dla delegacyi austriackiej w Budapeszcie			130.000	
			Suma (Rozdział 3, Tytuły 1—8)			731.352	
					155.000	886.352	
4			IV. Trybunał państwa				
			22.600			22.600	
5			V. Rada Ministrów.				
1			Prezydum Rady Ministrów			185.600	
2			Fundusz dyspozycyjny			100.000	
3			Koszta gazet urzędowych			610.000	
4			Biuro korespondencyj telegraficznych			127.000	
5			Trybunał administracyjny			158.353	
			Suma (Rozdział 5, Tytuły 1—5)			1,180.953	
					6.800	1,187.753	
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych.				
1			Nadwyżki przychodów cłowych			40,640.620	
2			Kwota na pokrycie wydatków wspólnych			69,862.372	
3			Wydatek nadzwyczajny wojskowy na potrzeby wojska stojącego w Bośni i Hercegowinie, tudzież w okręgu Limu			2,457.252	
			Suma (Rozdział 6, Tytuły 1—3)			40,640.620	
			69,862.372	2,457.252		112,960.244	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyyczajne		nadzwyczajne		S u m a		
			z дозволением używania aż do końca grudnia						
			1895	1896	1896	1896	zł. w walucie austriackiej		
7	VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.								
1	1	Kierownictwo naczelne	588.800					588.800	
	2	Koszta Dziennika ustaw państwa	62.160					62.160	
2	1	Zarząd administracyjny wszystkich krajów	6,398.499	36.100	18.000			6,452.599	
	2	Wydatki z powodu chorób epidemicznych i epizootycznych	220.000					220.000	
3	Bezpieczeństwo publiczne:								
	1	Wydatki policji rządowej	120.000					120.000	
	2	Bezpieczeństwo publiczne w poszczególnych krajach (6.191 zł. w złocie)	4,787.980		2.222			4,790.202	
	3	Nadzwyczajne wydatki policyjne			4.000			4.000	
	4	Dodatek rządowy do kosztów rozszerzenia budowy zakładu pracy przymusowej i poprawczego w Lublanie			25.000			25.000	
4	1	Służba budownicza rządowa w poszczególnych krajach	1,220.140		1.380			1,221.520	
	2	Koszta podróży w sprawach nadzwyczajnych budowy orogowych i wodnych	39.000					39.000	
		Suma (Tytuły 1—4) .	13,436.579	36.100	50.602			13,523.281	
5	Budowa dróg:								
	1	Austria poniżej Anizy	447.000					447.000	
		1. Położenie bruku granitowego kostkowego w kilometrze 1'041 aż do 3'310 gościńca praskiego i w kilometrze 0'00 aż do 1'955 gościńca berneńskiego na przejazdach w Floridsdorfie, Jedlese i Wielkim Jedlersdorfie, w powiecie administracyjnym korneuburskim (1 rata)			20.000			20.000	
		2. Budowa mostu stałego z wierzchem żelaznym na Dunaju pomiędzy Mautern a Stein, w powiecie administracyjnym kremskim (3 rata)			113.000			113.000	
	2	Austria powyżej Anizy	186.900					186.900	
		1. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Mühlfluss pod Schlägl, w powiecie administracyjnym Rohrbach (3 rata)			4.000			4.000	
		2. Budowa nowego stałego mostu na rzece Inn pod Braunau w powiecie administracyjnym Braunau (4 rata)			100.000			100.000	
		Zniesienie	633.900		237.000			870.900	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	633.900		237.000	870.900
7	5	2	3. Odbudowanie podstawy gościńca wiedeńskiego między Linzem a Elbelsbergiem w powiecie administracyjnym linekim (5 rata)			7.900	7.900
		3	Salzburg	96.000			96.000
		4	Styrya	270.000			270.000
			1. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Mur w mieście Leoben w kilometrze 15 ⁶ gościńca włoskiego, w powiecie administracyjnym leobeńskim (2 rata)			35.000	35.000
			2. Dodatek skarbowy na przebudowanie mostu Radeckiego na rzece Murze w Grazu, na szlaku gościńca stokowego skarbowego, w powiecie administracyjnym gradeckim (2 rata)			10.000	10.000
			3. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Bystrzycy w Gross-Wilfersdorf w 47 ⁴ / ₆ kilometrze gościńca węgierskiego, w powiecie administracyjnym feldbachskim (3 rata)			17.000	17.000
	5		Karantya	175.600			175.600
			1. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na strumieniu granicznym pontebańskim pomiędzy Pontaflem i Pontebą, przy końcu gościńca włoskiego, w powiecie administracyjnym bielackim (2 rata)			1.880	1.880
			2. Dodatek skarbowy na dalsze poprawienie drogi konkurencyjnej w dolinie Lessachu, w powiecie administracyjnym hermagorskim (2 rata)			4.000	4.000
			3. Przerobienie gościńca loiblańskiego na Rieglu hollenburskim w powiecie administracyjnym celowieckim (4 rata)			15.000	15.000
			4. Przerobienie drogi przez górę Gail na szlaku gościńca gailskiego w powiatach administracyjnych hermagorskim i spittalskim (5 rata)			20.000	20.000
	6		Kraina	120.000			120.000
			1. Poprawienie gościńca kokrańskiego na przestrzeni między 1/12 a 0/20 kilometrem, w powiecie administracyjnym krajeńskim (1 rata)			10.000	10.000
			2. Poprawienie gościńca zagrzebskiego w obszarze miasta Rudolfswerthu między 71 a 1/71 kilometrem, w powiecie administracyjnym rudolfswerskim (1 rata)			10.000	10.000
			3. Poprawienie gościńca zagrzebskiego na górze Czateż między 1/110 a 1/112 kilometrem, w powiecie administracyjnym kerskim (1 rata)			5.000	5.000
			Zniesienie	1.295.500		372.780	1.668.280

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,295.500	372.780	1,668.280
7	5	6	4. Dodatek skarbowy na budowę mostu z wierzchem żelaznym na Sawie pod Raczakem, w powiecie administracyjnym kerskim (w Krainie) i preszezańskim (w Styryi) (1 rata)			10.000	10.000
			5. Przerobienie gościńca karlowackiego na szlaku między Schwerenbachem Dolnym a Saizem, w powiecie administracyjnym nowomiejskim (2 rata)			15.000	15.000
			6. Przerobienie gościńca wurzeńskiego pod Podbreziem i na górze Schwammberg w powiecie administracyjnym krainburskim, tudzież zabezpieczenie i uregulowanie tejże drogi nad Lesznikiem, w powiecie administracyjnym radolickim (4 rata)			15.000	15.000
	7		Przymorze	105.300		105.300
			1. Przerobienie zniszczonego miejscami przez powódź w roku 1891 gościńca karyntyjskiego, między rozpadliną pleską a wąwozem predylskim, w powiecie administracyjnym tolmińskim (1 rata)			10.000	10.000
			2. Dodatek skarbowy na częściowe uregulowanie rzek Isonzo i Torre, w powiecie administracyjnym gradyskim (3 rata)			5.000	5.000
			3. Urządzenie gościńca w dolinie Idryi od Usnika pod Ceginiem nad gościńcem karyntyjskim przez św. Lucyą i Zelin aż do Górnej Idryi w Krainie, w powiecie administracyjnym tolmińskim i loickim (3 rata)			2.000	2.000
			4. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi konkurencyjnej w dolinie Baczy, t. j. w części od Hudajuzny przez Podbrdo aż do granicy krajowej krańskiej, w powiecie administracyjnym tolmińskim (6 rata)			10.000	10.000
	8		Tyrol i Vorarlberg	366.330		366.330
			1. Dodatek skarbowy na ujęcie potoku Gander pod Kollmannem dla ochrony gościńca włoskiego w kilometrachs 101'6, w powiecie bożeńskim			8.840	8.840
			2. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym na potoku Thinne w Klausen w kilometrze 95'047 gościńca włoskiego, w powiecie administracyjnym bożeńskim (1 rata)			7.000	7.000
			3. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym na rzece Sill pod Innsbruckiem w kilometrze 4'6 do 4'7 dróg książęcych, w powiecie administracyjnym innsbruckim (1 rata)			10.000	10.000
			4. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym na potoku Cismone pod Siror w kilometrze 79'1 do 79'2 gościńca primierskiego, w powiecie administracyjnym primierskim (1 rata)			5.000	5.000
			5. Budowa mostu z wierzchem na potoku Arno pod Bondo w kilometrze 48'4—48'5 gościńca indykaryjskiego, w powiecie administracyjnym tionskim (1 rata)			8.000	8.000
			Zniesienie	1,767.130	478.620	2,245.750

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zl. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,767.130	478.620	2,245.750
7	5	8	6. Dodatek skarbowy na wybudowaną już drogę schnalską od jej odgałęzienia się na gościńcu vintschgauskim aż do Neu-Ratteis, w powiecie administracyjnym merańskim (1 rata)			3.000	3.000
			7. Przerobienie gościńca vintschgaueskiego w kilometrze 138.0 nad Rieder-Muhre i budowa mostu z wierzchem żelaznym na strumieniu Fendels, w powiecie administracyjnym landeckim (2 rata)			10.000	10.000
			8. Naprawienie drogi w dolinie Münster od Schluderns do granicy szwajcarskiej, w powiecie administracyjnym merańskim (2 rata)			3.000	3.000
			9. Budowa nowego mostu sklepionego na rzece Ill, pomiędzy Feldkirchem a Tissem w kilometrze 0.4—0.6 gościńca lichtensteńskiego, w powiecie administracyjnym feldkirchskim (3 rata)			8.400	8.400
			10. Poprawienie gościńca włoskiego w kilometrze 101.4—101.9 pod Kollmanem, tudzież budowa nowego mostu z wierzchem żelaznym na strumieniu Gander, w powiecie administracyjnym bożeńskim (3 rata)			10.000	10.000
			11. Budowa nowego mostu z wierzchem żelaznym na rzece Chiese pod Cimego w kilometrze 60.4—60.6 gościńca judycaryjskiego, w powiecie administracyjnym tionskim (3 rata)			5.000	5.000
			12. Zapomoga na wybudowanie nowej drogi jezdnej od Dimaro, w kilometrze 49.8 gościńca tonalskiego do Madonna di Campiglio, w powiatach administracyjnych Cles i Tione (3 rata)			10.000	10.000
			13. Zapomoga na wybudowanie nowej drogi jezdnej od Wälschnoten do Vigo di Fassa, w powiatach administracyjnych bożeńskim i cavaleskim (3 rata)			15.000	15.000
			14. Zapomoga na urządzenie drogi konkurencyjnej w dolinie Lech od Prenten (w gminie Steeg) aż do gościńca thannheimskiego pod Weissenbachem, w powiecie administracyjnym reutteńskim (3 rata)			8.000	8.000
			15. Restauracye na części drogi od Fiera do Pontet, w powiecie administracyjnym primierskim (4 rata)			10.000	10.000
			16. Podniesienie gościńca włoskiego celem ochronienia go od wylewów Adygi w kilometrze 148.5—151.8 pod Neumarktem, w powiecie administracyjnym bożeńskim (5 rata)			10.000	10.000
			17. Zapomoga na wybudowanie drogi konkurencyjnej enneberskiej, w powiecie administracyjnym bruneckim (6 a względnie 8 rata)			15.000	15.000
			Zniesienie .	1,767.130	586.020	2,353.150

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			Suma
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,767.130	586.020	2,353.150
7	5	9	Czechy	1,050.000	1,050.000
			Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Eger w Zatecu na szlaku gościńca skarbowego z Budy żelaznej do Cieplic, w powiecie administracyjnym zateckim (2 rata)	25.000	25.000
		10	Morawia	230.000	230.000
		11	Śląsk	122.000	122.000
		12	Galicja i Krakowskie	975.000	975.000
			1. Dodatek skarbowy na odbudowanie drogi gminnej rawsko-uhnowskiej, w powiecie administracyjnym rawskim (1 rata)	5.000	5.000
			2. Budowa mostu na rzece Dunajcu pod Biskupicami, w powiecie administracyjnym tarnowskim (1 rata)	10.000	10.000
			3. Dodatek skarbowy na odbudowanie drogi gminnej Majdan-Stany-Rozwadowskiej, w powiatach administracyjnych tarnobrzesckim, niżańskim i kolbuszowskim (2 rata)	10.000	10.000
			4. Zastąpienie mostu drewnianego Nr. 671 na rzece Białce łączącego miasta Białę i Bielsk, mostem z wierzchem żelaznym na szlaku gościńca krakowskiego, w powiecie administracyjnym bialskim (2 rata)	10.000	10.000
			5. Budowa mostu z wierzchem żelaznym i ścieżką dla pieszych na rzece Sanie pod Przemyślem, w powiecie administracyjnym przemyskim (3 rata)	40.000	40.000
			6. Odbudowanie gościńca w Przemyślu i okolicy, w powiecie administracyjnym przemyskim (3 rata)	10.000	10.000
			7. Dodatek skarbowy na odbudowanie dróg powiatowych i gminnych w Przemyślu i okolicy, w powiecie administracyjnym przemyskim (3 rata)	10.000	10.000
			8. Odbudowanie drogi gminnej knibinicko-żurawieńskiej i budowa mostu na Dniestrze pod Żurawnem, w powiecie administracyjnym żurawieńskim (4 rata)	10.000	10.000
			9. Dodatek skarbowy na budowę drogi skarbowej z Kańczugi do Dynowa, w powiatach administracyjnych łańcuckim, rzeszowskim i brzozowskim (5 rata)	6.400	6.400
			Zniesienie .	4,144.130	722.420	4,866.550

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	4,144.130	722.420	4,866.550
7	5	12	10. Dodatek skarbowy na wyporządzenie części drogi trynuczycko-leżajskiej, w powiecie administracyjnym łańcuckim (6 rata)	7.300	7.300
		13	Bukowina	105.300	105.300
			Budowa drogi cłowej z Bossancze do Bunestie, w powiecie administracyjnym suchawskim (4 rata)	3.000	3.000
		14	Dalmacya	95.000	95.000
			1. Przerobienie drogi przejazdowej, zwanej Stradone, leżącej na szlaku gościńca śródziemnego a przecinającej miasto Dubrownik z obustronnemi przejazdami między bramami fortecznymi Porta Pila i Porta Ploce a to przez wybudowanie drogi okalającej wzdłuż starego rowu fortecznego, w powiecie administracyjnym dubrownickim (1 rata)	20.000	20.000
			2. Naprawienie do jazdy części gościńca Lepetane-Stolivo inf. celem uzupełnienia szlaku Lepetane-Stolivo-Perzagno-Mula aż pod Kottor, w powiecie administracyjnym kottorskim (1 rata)	10.000	10.000
			3. Dodatek na budowę 3metrowej drogi jezdnej od Risano do św. Mikołaja ledenickiego, w powiecie administracyjnym kottorskim (1 rata)	10.000	10.000
			4. Budowa mostu stałego z murańkami filarami i wierzchem żelaznym na Narencie pod Metkowicami i drogi dojazdowej z obu stron, w powiecie administracyjnym metkowieckim (4 rata)	40.000	40.000
			5. Dalsza budowa gościńca z Castelnovo do Meljin a względnie z Meljin na Kombur aż do cieśniny kateńskiej pod Gjuricem, w powiecie administracyjnym kottorskim, na IV. części od Punta Piavica do Gjuricu (5 rata)	13.000	13.000
			6. Budowa drogi jezdnej od portu Almissa przez dolinę Cettiny do Duare z uściem do gościńca makarsko-duarsko-sestanovackiego, w powiecie administracyjnym spleckim (6 rata)	30.000	30.000
			Suma (Tytuł 5, §§. 1—14)	4,314.430	855.720	5,200.150

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				Wydatki		
			zwyczajne			nadzwyczajne	Suma		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia						
			1895	1896	1896				
						zł. w walucie austriackiej			
7	6		Budownictwo wodne:						
	1		Austria poniżej Anizy	279.150				279.150	
			1. Wyporządzenie w laxenburskim obszarze odwodnienia położonego tamże jazu w Kehrwand, tudzież poprawienie strumieni Kehrwand i Frauenbach (2 rata)			10.000		10.000	
			2. Dodatek skarbowy na regulacją Dunaju (14 rata)			430.000		430.000	
	2		Austria powyżej Anizy	205.000				205.000	
			1. Budowle wodne na Dunaju			120.000		120.000	
			2. Budowle wodne na rzece Innie			100.000		100.000	
			3. „ „ „ Salzachu			25.000		25.000	
			4. „ „ „ Traunie			100.000		100.000	
	3		Salzburg	39.000				39.000	
			Uregulowanie Salzachu i Sali			65.000		65.000	
	4		Styrya	43.300				43.300	
			1. Dodatek skarbowy na regulacją lewego brzegu Muru przez wybudowanie nadbrzeża między mostami Ferdynanda i Franciszka Karola w Grazu (1 rata)			6.300		6.300	
			2. Dodatek skarbowy na wykonanie budowli ochronnych i konserwacyjnych w części rzeki Drawy od Marburga do Stredistie			15.000		15.000	
	5		Karyntya	37.800				37.800	
			Uregulowanie Drawy			71.300		71.300	
	6		Kraina	13.400				13.400	
			Uregulowanie Sawy			50.000		50.000	
	7		Tyrol i Vorarlberg	70.280				70.280	
			1. Regulacja Renu 690.000 frk. czyli 276.000 zł. w złocie, to jest w wartości ustawowej w walucie austriackiej (2 rata)			328.570		328.570	
			2. Poprawienie wód śródziemnych w austriackiej dolinie Renu (2 rata)			60.000		60.000	
			3. Roboty regulacyjne i uzupełnienia na części skarbowej rzeki Noce (2 rata)			20.000		20.000	
			4. Budowle recesowe na rzece Inn			6.000		6.000	
	8		Czechy	212.000				212.000	
			1. Regulacja Mołdawy			420.000		420.000	
			2. Regulacja Laby			60.000		60.000	
			3. Urządzenie przystani dla tratw na Mołdawie i Labie			30.000		30.000	
			Zniesienie	899.930		1.917.170		2.817.100	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			
				zwyczajne		nadzwyczajne	Suma
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	899.930	1,917.170*)	2,817.100
7	6	9	Morawia:				
			1. Regulacja Odry			1.000	1.000
			2. Regulacja Morawy			8.000	8.000
	10		Śląsk	600			600
			Regulacja Odry tudzież Opy i Olzy			10.000	10.000
	11		Galicja i Krakowskie*)	193.000			193.000
			1. Budowle na Wiśle			190.700	190.700
			2. " " Dunajcu			47.400	47.400
			3. " " Sanie			128.800	128.800
			4. " " Dniestrze			90.200	90.200
			5. " " Wisłóce			21.240	21.240
			6. Dodatek skarbowy na regulacją rzeki Bugu (2 rata)			9.900	9.900
			7. Dodatek skarbowy na regulacją rzeki Białej (3 rata)			8.660	8.660
						***) 496.900	496.900
			8. Zaprowadzenie uprawy wikliny celem uzyskania materiału na faszyny			10.000	10.000
						506.900	506.900
	12		Bukowina	2.500			2.500
			Budowle rzeczne w Prucie			20.000	20.000
			Suma (Tytuł 6, §§. 1—12)	1,096.030		2,463.070	3,559.100
7			Nowe budowle dla zarządu administracji i większe urzędnia:				
	1		Kraina:				
			Budowa domu rządowego w Lublanie (kupno gruntu pod budowę (1 rata)			10.000	10.000
	2		Galicja i Krakowskie:				
			1. Raty roczne za realność Młockich we Lwowie (57 i 58 rata)			1.400	1.400
			2. Raty roczne za budynek teatralny w Krakowie (33 i 34 rata)			550	550
			Suma (Tytuł 7, §§. 1 i 2)			11.950	11.950
			Ogółem (Rozdział 7, Tytuły 1—7)	18,877.039	36.100	3,381.342	22,294.481
*) W tej kwocie 12.000 zł. jako wartość wikliny z plantacji skarbowych przeznaczonej na materiał do konserwacji budowli wodnych.							
**) W tej kwocie 12.000 zł. jako wartość wikliny, która będzie wzięta z plantacji skarbowych i użyta do budowli pod 1. 1—5 wzmiankowanych a mianowicie w kwotach częściowych 4.200 zł., 2.400 zł., 3.800 zł., 1.300 zł. i 300 zł.							

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne	S u m a
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
			1895	1896	1896	
zł. w walucie austriackiej						
8	VIII. Ministerstwo obrony krajowej.					
1	Kierownictwo naczelne	464.000		2.000	466.000	
2	Obrona krajowa (7.500 zł. i 400 dukatów w złocie, razem 9.420 zł. w złocie)		13,959.436	319.212	14,278.648	
3	Koszta poboru do wojska, koszta komisyj w sprawach kwaterunku, koszta podróży urzędników administracyjnych z powodu zgromadzeń kontrolnych żołnierzy nieczynnych z wojska i marynarki wojennej, tudzież klasyfikacji koni; koszta podróży z powodu wymiaru taks wojskowych i wydatki na druki do czynności urzędowych w sprawach taks wojskowych; koszta przymusowego przystawienia nieposłusznych żołnierzy nieczynnych z wojska i marynarki wojennej; koszta pielęgnowania popisowych oddanych do szpitali wojskowych; nakoniec wydatki na przygotowania do uruchomienia	79.920			79.920	
4	Fundacye wojskowe	38.200			38.200	
5	Straż policyjna wojskowa	160.870			160.870	
6	Żandarmerya	5,987.990			5,987.990	
	Suma (Rozdział 8, Tytuły 1—6) .	6,730.980	13,959.436	321.212	21,011.628	
9	IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.					
	A. Kierownictwo naczelne.					
1	Kierownictwo naczelne	327.600		24.000	351.600	
	Na wydanie książek kościelnych grecko-orientalnych (1 rata)			6.000	6.000	
2	Nadzór nad szkołami	858.800		600	859.400	
3	Akademie umiejętności	104.000		14.000	118.000	
	Na odnowienie domu akademii umiejętności w Wiedniu (3 rata)			10.000	10.000	
4	Muzeum sztuki i przemysłu	85.800			85.800	
5	Zapomoga dla stowarzyszenia przemysłowego dolnoaustriackiego na muzeum przemysłowe technologiczne w Wiedniu			40.000	40.000	
6	Komisya statystyczna główna	72.600	18.500		91.100	
7	Instytut geologiczny państwa	63.800			63.800	
	Nowy podział i nowe urządzenie muzeum (1 rata)			2.000	2.000	
	Druk szczegółowej mapy geologicznej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych (5 rata)			2.500	2.500	
	Odnowienie lokali wewnętrznych w budynku zakładowym (3 i ostatnia rata)			1.850	1.850	
8	Zakład główny meteorologii i magnetyzmu ziemi	32.600			32.600	
9	Komisya austriacka do pomiaru stopnia europejskiego i biura austriackie do pomiaru stopnia	7.900			7.900	
	Druk publikacji uzupełniającej prace komisji austriackiej do pomiaru stopnia			700	700	
	Suma (Tytuły 1—9) .	1,593.100	18.500	61.650	1,673.250	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			S u m a
			zwyczajne		nadzwyczajne	
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
1895	1896	1896				
zł. w walucie austriackiej						
9	10		Wydatki na cele sztuki i archeologii:			
			a) Na cele sztuk:			
	1	Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	121.400			121.400
		Nabycie 76 oryginalnych rysunków własnoręcznych Józefa Führicha (2 rata)			2.550	2.550
	2	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	21.900			21.900
	3	Akademia malarska w Pradze	5.360		10.000	15.360
	4	Na poparcie uprawiania muzyki	34.900			34.900
		Zapomoga towarzystwu do wydania zabytków mu- zycznych austriackich			4.000	4.000
	5	Stypendya dla artystów, zamówienia, kupna, zapomogi dla przedsięwzięcia artystycznych i inne wydatki		52.500		52.500
		Zapomoga towarzystwu sztuki powielania na wyda- nie dzieła „Teatry wiedeńskiego” (1 rata)			1.000	1.000
		Przyzdobienie artystyczne uniwersytetu krakowskie- go (2 rata)			10.000	10.000
		Przyzdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim (3 rata)			5.000	5.000
		Suma (Tytuł 10, §§. 1—5)	183.560	52.500	32.550	268.610
			b) Na cele archeologiczne:			
	6	Komisya naczelną do badania i utrzymania zabytków sztuki i pomników historycznych	21.875			21.875
	7	Konserwacja i restauracja dawnych zabytków budo- wnictwa		6.000		6.000
		Austria poniżej Anizy:				
		Restauracja kościoła parafialnego w Altenburgu nie- mieckim (1 rata)			5.000	5.000
		Subwencya dla stowarzyszenia budowy tumu w Wiedniu (5 i ostatnia rata)			5.000	5.000
		Austria powyżej Anizy:				
		Restauracja kościoła św Wawrzyńca w Lorch			1.500	1.500
		Tyrol:				
		Restauracja fresk na krużganku w tumie brixen- skim (4 i ostatnia rata)			1.750	1.750
		Styrya:				
		Restauracja kościoła parafialnego św Oswalda w Ei- senerz (1 rata)			2.000	2.000
		Restauracja i częściowe przebudowanie bazyliki w Seckau			3.000	3.000
		Zniesienie	21.875	6.000	18.250	46.125

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	21.875	6.000	18.250	46.125
9	10	7	Przymorze:				
			Dalsze roboty restauracyjne koło mozaik w katedrze porreckiej			4.500	4.500
			Dalmacya:				
			Restauracya dzwonicy św. Marka na Łoszynie (2 i ostatnia rata)			2.100	2.100
			Restauracya dzwonicy w Spljecie (10 rata)			30.000	30.000
			Czechy:				
			Restauracya kościoła dziekańskiego św. Mikołaja w Chebie (2 rata)			5.000	5.000
			Odbudowanie katedry praskiej			15.000	15.000
			Galicya:				
			Restauracya zamku w Rzeszowie (1 rata)			2.700	2.700
			Restauracya kościoła parafialnego w Bieczu			3.000	3.000
			Restauracya krużganku w klasztorze dominikańskim w Krakowie			3.000	3.000
8			Wykopaliska, zapomogi dla przedsięwzięć archeologicznych i inne wydatki	10.850	3.500		14.350
			Przymorze:				
			Odkopanie i utrzymanie podłóg mozaikowych w obrębie katedry porreckiej (4 i ostatnia rata)			775	775
			Dalmacya:				
			Roboty budownicze w kościele św. Donata w Zadarze			1.711	1.711
			Kupno gruntów celem odsłonięcia zabytków z pierwszych czasów chrześcijaństwa w Salona			1.000	1.000
			Suma (Tytuł 10, §§. 6—8)	32.725	9.500	87.036	129.261
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—8)	210.285	62.000	119.586	397.871
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 1—10)	1,809.385	80.500	181.236	2,071.121

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			S u m a
			zwyczajne	nadzwyczajne		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
1895	1896	1896				
zł. w walucie austriackiej						
			B. Wyznania.			
9	11		Potrzeby funduszy religijnych:			
			a) Wydatki funduszy:			
	1		Austria poniżej Anizy	564.000		564.000
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania, tudzież większe restauracje budynków		57.000	57.000
			Dodatki na budowle		32.000	32.000
	2		Austria powyżej Anizy	192.500		192.500
			Dodatki na budowle		2.000	2.000
	3		Salzburg	106.600		106.600
	4		Tyrol	476.000		476.000
	5		Vorarlberg	40.700		40.700
	6		Styrya	400.000		400.000
	7		Karyntya	160.000		160.000
	8		Kraina	192.100		192.100
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania		1.071	1.071
	9		Tryest	65.400		65.400
	10		Gorycja	111.900		111.900
	11		Istrya	130.900		130.900
	12		Dalmacja	374.000	4.000	378.000
			Nowe budynki, przebudowania, dobudowania i ceny kupna		40.360	40.360
			Dodatki na budowle		1.000	1.000
	13		Czechy	1,208.600		1,208.600
			Nowe budynki, przebudowania i dobudowania		5.000	5.000
			Dodatki na budowle		6.000	6.000
			Zaliczki zwrotne		4.000	4.000
	14		Morawia	569.500		569.500
			Dodatki na budowle		8.500	8.500
	15		Śląsk	117.800		117.800
			Nowe budowle i urządzenie wewnętrzne		2.963	2.963
	16		Galicja	1,423.500		1,423.500
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania		50.000	50.000
	17		Kraków	115.700		115.700
	18		Bukowina	51.800		51.800
			Nowe budynki, przebudowania i dobudowania		6.000	6.000
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—18)	6,301.000	219.894	6,520.894
	19		b) Wydatki lasów i dóbr funduszowych	732.660		732.660
			Nowe budynki i kupno realności		8.200	8.200
			Pomiar, rozgraniczenie i urządzenie leśniarki		3.540	3.540
			Wypuk i uregulowanie służebnictw		3.270	3.270
			Wszystkie inne wydatki nadzwyczajne		3.620	3.620
			Z majątku zakładowego funduszy religijnych:			
			Austria poniżej Anizy:			
			Budowa nowego domu dla zarządu lasów w do- brach St. Pölten funduszu religijnego		6.000	6.000
			Zniesienie	732.660	24.630	757.290

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyyczajne		nadzwyczajne		Suma			
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia							
			1895	1896	1896					
						zł. w walucie austriackiej				
			Przeniesienie	732.660	24.630		757.290		
9	11		Galicja:							
			Budowa nowego domu pomocniczego przy leśniczówce w Powroźniku			300		300		
			Nowe budynki i inne roboty w zakładzie kąpielowym krynickim			107.100		107.100		
			Suma (Tytuł 11, §. 19)	732.660	132.030		864.690		
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—19)	7,033.660	351.924		7,385.584		
12			Fundacje i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:							
	1		Fundacje	31.200			31.200		
	2		Dodatki	126.400			126.400		
			Austria poniżej Anizy:							
			Na dokończenie restauracji kolumny NMPanny am Hof w Wiedniu (naddatek)			1.300		1.300		
			Na dalszą restaurację kościoła Maria am Gestade w Wiedniu (8 rata)			25.000		25.000		
			Dalsze odbudowanie wież kościoła parafialnego w Wiener-Neustadt (6 rata)			12.000		12.000		
			Suma (Tytuł 12, §§. 1 i 2)	157.600	38.300		195.900		
13			Dodatki na potrzeby wyznania ewangelickiego:							
	1		Wyższa rada kościelna ewangelicka	41.000			41.000		
	2		Ryczałtowe wsparcie dla kościoła ewangelickiego wyznania augsburskiego i helweckiego	98.750			98.750		
			Suma (Tytuł 13, §§. 1 i 2)	139.750			139.750		
14			Dodatki na potrzeby wyznania grecko-orientalnego:							
			Dalmacja	82.500			82.500		
			Nowe budynki, przebudowania i dobudowania			14.230		14.230		
			Inne wydatki nadzwyczajne			1.223		1.223		
			Suma (Tytuł 14)	82.500	15.453		97.953		
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 11—14)	7,413.510	405.677		7,819.187		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyčajne		nadzwyczajne		z dozwoleniem używania aż do końca grudnia		S u m a	
			1895	1896	1896	1896				
							zł. w walucie austriackiej			
			C. O ś w i e c e n i e .							
9	15		Szkoly główne.							
			a) Uniwersytety:							
		1	Uniwersytet w Wiedniu	874.800	151.000			1,025.800		
			Zaprowadzenie nowego gazociągu i wodociągu w instytucie chemicznym (1 rata)				20.000	20.000		
			Uzupełnienie zaopatrzenia naukowego dla ambulatoryumu dentystrycznego (2 rata)				800	800		
			Sprawienie, zestawienie i urządzenie dalekowszkie astrofotograficznego dla obserwatoryumu uniwersyteckiego (2 i ostatnia rata)				15.000	15.000		
			Adjuta i remuneracye nadzwyczajne z powodu katalogowania biblioteki uniwersyteckiej				3.000	3.000		
		2	Uniwersytet w Innsbruku	263.700	19.100			282.800		
			Kupno elektromotoru dla instytutu patologii ogólnej i eksperymentalnej				800	800		
			Kupno dzieł archeologicznych dla biblioteki uniwersyteckiej (1 rata)				1.000	1.000		
			Uzupełnienie zbiorów katedry historii sztuki (2 rata)				1.000	1.000		
			Urządzenie lokali klinicznych w nowym pawilonie szpitalu (2 i ostatnia rata)				5.000	5.000		
			Wyposażenie naukowe kliniki dermatologicznej (2 i ostatnia rata)				1.000	1.000		
			Wyposażenie naukowe kliniki psychiatrycznej (2 i ostatnia rata)				600	600		
			Wyposażenie naukowe katedry botaniki (2 i ostatnia rata)				500	500		
			Sprawienie środków naukowych i pomocniczych dla instytutu geologiczno-paleontologicznego (2 i ostatnia rata)				500	500		
			Zniesienie	1,138.500	170.100		49.200	1,357.800		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			Suma
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,138.500	170.100	49.200	1,357.800
9	15	3	Uniwersytet w Gracu	324.800	21.100		345.900
			Przysposobienie sali wykładowej i operacyjnej dla gynäkologii i położnictwa			6.700	6.700
			Wyposażenie naukowe instytutu higienicznego (1 rata)			1.000	1.000
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego instytutu me- dycyny sądowej (2 i ostatnia rata)			1.000	1.000
			Uzupełnienie zbioru gipsów dla gabinetu archeolo- gicznego (2 rata)			500	500
			Założenie zbioru środków naukowych dla katedry nowszej historii sztuki (3 i ostatnia rata)			700	700
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego kliniki położ- niczo gynäkologicznej (3 i ostatnia rata)			500	500
			Rata roczna za budowę domu dla uniwersytetu w Grazu (2 i 3 rata półroczna)			35.500	35.500
		4	Uniwersytety w Pradze	737.600	106.000		843.600
			Uniwersytet niemiecki:				
			Raty roczne			1.448	1.448
			Uniwersytet czeski:				
			Wyposażenie naukowe instytutu fizycznego (3 i osta- tnia rata)			1.000	1.000
			Dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce:				
			Budowa nowych stajen (2 i ostatnia rata)			8.000	8.000
		5	Uniwersytet we Lwowie	187.900			187.900
			Urządzenie katedry fizjologii (1 rata)			1.200	1.200
			Subwencja krajowi Galicyi za wystawienie i urzą- dzenie klinik (1 rata)			50.000	50.000
			Założenie i urządzenie muzeum anatomicznego (2 rata)			2.000	2.000
			Zniesienie .	2,388.800	297.200	158.748	2,844.748

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1886	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	2,388.800	297.200	158.748	2,844.748
9	15	6	Uniwersytet w Krakowie	319.400	67.200		386.600
			Postawienie zimniarni w ogrodzie botanicznym			15.600	15.600
			Zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego w instytucie patologiczno-anatomicznym			30.000	30.000
			Sprawienie sprzętów dla instytutu archeologicznego			480	480
			Wyposażenie naukowe instytutu fizycznego (1 rata)			600	600
			Urządzenia wewnętrzne instytutu patologiczno-anatomicznego (1 rata)			30.000	30.000
			Nabytki do zbioru historii sztuki (2 i ostatnia rata)			400	400
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego katedry zoologii (2 i ostatnia rata)			500	500
			Wyposażenia naukowe instytutu higienicznego (3 i ostatnia rata)			1.000	1.000
			Budowa nowego domu dla instytutu patologiczno-anatomicznego (5 rata)			50.000	50.000
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—8)	2,842.200	364.400	292.828	3,499.428
			b) Wydziały teologiczne nie złączone z uniwersytetem:				
	9		Wydział teologiczny katolicki w Salzburgu	13.300			13.300
	10		„ „ „ w Ołomuńcu	16.200			16.200
	11		„ „ ewangelicki w Wiedniu	27.100			27.100
			Suma (Tytuł 15, §§. 9—11)	56.600			56.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			Suma
				zwyyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			c) Szkoły główne techniczne:				
9	15	12	Szkoła główna techniczna w Wiedniu	280.400			280.400
			Sprawienie środków naukowych do nauki teorii opalania i wentylacji (1 rata)			1.000	1.000
		13	Szkoła główna techniczna w Gracu	110.200			110.200
			Budowa rośliniarni dla katedry botaniki			1.000	1.000
			Uzupełnienie środków pomocniczych elektrotechnicznych dla katedry fizyki (1 rata)			500	500
			Sprawienie sprzętów dla kilku katedr szkoły głównej technicznej (2 rata)			2.200	2.200
		14	Szkoły główne techniczne w Pradze	272.700			272.700
			Szkoła główna techniczna niemiecka:				
			Wyposażenie laboratorium fotograficznego			800	800
			Sprawienie mikroskopu do nauki gospodarstwa wiejskiego			300	300
			Szkoła główna techniczna czeska:				
			Przysposobienie i sprawienie sprzętów dla kilku katedr w najętych lokalach			17.600	17.600
		15	Szkoła główna techniczna w Bernie	98.700			98.700
			Odnowienie ścian frontowych budynku szkoły głównej (2 i ostatnia rata)			1.000	1.000
		16	Szkoła główna techniczna we Lwowie	109.800			109.800
			Wyposażenie laboratorium elektrotechnicznego (1 rata)			635	635
			Urządzenie muzeum narzędzi wiertniczych i przyrządów do wykładów o górnictwie naftowym i wierceniu w głębokości			1.000	1.000
		17	Wszystkie szkoły główne techniczne	1.050			1 050
			Suma (Tytuł 15, §§. 12—17)	872.850		26.035	898.885
		18	Szkoła główna ziemiaństwa w Wiedniu	131.000			131.000
			Urządzenie nauki demonstracyjnej w lesie szkolnym na górze Wolfersberg pod Hütteldorfem			1.200	1.200
			Roboty przydatkowe około ogrodu do doświadczeń i demonstracji na górze Wolfersberg			500	500
			Zniesienie	131.000		1.700	132.700

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			Suma	
			zwyczajne		nadzwyczajne		
			z дозволением używania aż do końca grudnia				
1895	1896	1896					
zł. w walucie austriackiej							
			--	Przeniesienie .	131.000	1.700	132.700
9	15	18		Wynagrodzenia za wykłady profesorom i docentom innych szkół głównych		1.700	1.700
				Suma (Tytuł 15, §. 18) .	131.000	3.400	134.400
		19		Zapomogi na podróże informacyjne dla profesorów szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemianstwa		5.000	5.000
		20		Na wykształcenie sił nauczycielskich w szkołach głównych		20.000	20.000
		21		Wsparcia dla uczniów wszystkich szkół głównych .		3.000	3.000
				Suma (Tytuł 15, §§. 1--21) .	3.902.650	372.400	342.263
				Szkoły średnie.			
16	1			Gimnazya	4.287.700		4.287.700
				Austria poniżej Anizy:			
				Urządzenie boiska letniego do gimnastyki w gimnazjum w Wiedniu (III. dzielnica)		1.500	1.500
				Zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego w domu gimnazjum rządowego w Wiedniu (I. dzielnica, gimnazjum akademickie), (2 i ostatnia rata)		1.100	1.100
				Budowa nowego domu dla gimnazjum w Wiedniu (V. dzielnica), (4 i ostatnia rata)		26.000	26.000
				Urządzenie wewnętrzne domu gimnazjalnego w Wie- dniu (V. dzielnica), (2 i ostatnia rata)		7.000	7.000
				Zapomoga dla gimnazjum gminnego w Wiedniu (XIX. dzielnica, Döbling)		3.333	3.333
				Tyrol:			
				Subwencya dla zakonu OO. Benedyktynów w Marien- bergu na utrzymanie gimnazjum klasztornego w Me- ranie		4.000	4.000
				Subwencya dla zakonu kanoniczego OO. Augustynów w Neustift na utrzymanie gimnazjum wyższego kla- sztornego w Brixen		5.000	5.000
				Styrya:			
				Sprawienie środków naukowych dla I. gimnazjum rzą- dowego w Grazu		360	360
				Raty roczne i należności poboczne za budowę domów dla gimnazjów w Grazu (9 i 10 rata)		14.500	14.500
				Karyntya:			
				Roboty przydatkowe w nowym budynku gimnazjalnym w Celowcu (1 rata)		1.100	1.100
				Kraina:			
				Restauracye w budynku licealnym w Lublanie		9.900	9.900
				Postawienie domu ogrodowego w ogrodzie botanicznym w Lublanie		3.140	3.140
				Zniesienie .	4.287.700	76.933	4.364.633

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			Suma
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	4,287.700	76.933	4,364.633
9	16	1	Istrya:				
			Restauracye w budynku gimnazyalnym w Polju			4.000	4.000
			Czechy:				
			Sprawienie nowych ławek szkolnych dla gimnazyum rządowego w Chebie (niemieckie)			655	655
			Sprawienie nowych ławek szkolnych dla gimnazyum rządowego w Młodym Bolesławiu (czeskie), (2 i ostatnia rata)			800	800
			Sprawienie przedmiotów szkolnych dla gimnazyum rządowego w Kralowych Winogradach			2.900	2.900
			Raty roczne i należności poboczne za gimnazyum wyższe na Nowem Mieście w Pradze (czeskie)			13.021	13.021
			Urządzenie wewnętrzne nowego domu dla gimnazyum rządowego realnego i wyższego w Pradze (2 rata)			3.300	3.300
			Budowa nowego domu dla gimnazyum realnego rządowego i wyższego gimnazyum w Pradze (4 i ostatnia rata)			15.000	15.000
			Subwencye dla gimnazyów gminnych:				
			W wysokim Mycie (czeskie)			2.000	2.000
			W Nowym Bydzwowie (niemieckie)			3.000	3.000
			Morawia:				
			Sprawienie i uzupełnienie sprzętów szkolnych, tudzież przysposobienia w gimnazyach rządowych:				
			W Bernie (I. niemieckie)			635	635
			" " (II. niemieckie)			520	520
			" " (czeskie)			130	130
			" Mikułowie (niemieckie)			1.330	1.330
			" Ołomuńcu (czeskie)			85	85
			Dla gimnazyum rządowego realnego i wyższego w Węgierskiem Hradyszczu (niemieckie)			220	220
			Raty roczne i należności poboczne za budowę domu na gimnazyum (II niemieckie) w Bernie			9.000	9.000
			Raty roczne i należności poboczne za budowę domu na gimnazyum (czeskie) w Bernie			10.600	10.600
			Zniesienie .	4,287.700	144.129	4,431.829

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne		S u m a			
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia							
			1895	1896	1896	1896	zł. w walucie austriackiej			
9	16	1	Przeniesienie	4,287.700	144.129			4,431.829	
			Galicja:							
			Przysposobienie nowo przynajętych lokali szkolnych dla gimnazjum rządowego (polskiego) w Nowym Sączu			2.200			2.200	
			Sprawienie środków naukowych dla klas równorzędnych ruskich w gimnazjum rządowym w Przemyślu (1 rata)			2.000			2.000	
			Subwencya gminie miasta Jasła na wystawienie nowego domu dla gimnazjum (3 rata)			5.000			5.000	
			Sprawienie środków naukowych dla gimnazjum rządowego w Podgórzu (4 rata)			300			300	
			Budowa nowego domu dla gimnazjum w Przemyślu (4 i ostatnia rata)			26.000			26.000	
			Bukowina:							
			Dodatek rządowy na budowę domu dla gimnazjum grecko-orientalnego w Suczawie (2 i ostatnia rata)			7.500			7.500	
			Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane:							
			Uzupełnienie zbiorów naukowych			4.000			4.000	
		2	Szkoły realne	1,633.672					1,633.672	
			Austria poniżej Anizy:							
			Restauracye w domu szkoły realnej w Wiedniu (V. dzielnica)			2.600			2.600	
			Czechy:							
			Ryczałt na przysposobienie napowrót II. niemieckiej szkoły realnej rządowej w Pradze			15.000			15.000	
			Sprawienie sprzętów szkolnych dla niemieckiej szkoły realnej rządowej w Pilznie			398			398	
			Sprawienie środków naukowych dla szkoły realnej czeskiej w Pradze			1.000			1.000	
			Sprawienie środków naukowych i narzędzi gimnastycznych dla szkoły realnej rządowej w Jiczynie (1 rata)			1.400			1.400	
			Subwencya dla szkoły realnej niższej w Budziejowicach utrzymywanej przez stowarzyszenie Matice školská (czeska)			5.000			5.000	
			Rata roczna na umorzenie ceny domu kupionego w Pradze w celu pomieszczenia I. niemieckiej rządowej szkoły realnej			735			735	
			Morawia:							
			Sprawienie sprzętów szkolnych i kasy od włamania się zabezpieczonej dla czeskiej szkoły realnej rządowej w Bernie			620			620	
			Subwencya morawskiemu funduszowi krajowemu na utrzymanie szkoły realnej czeskiej w Prossnicy			4.000			4.000	
			Kraków:							
			Budowa nowego domu dla rządowej szkoły realnej wyższej (2 rata)			60.000			60.000	
			Wynagrodzenie gminie za uiszczenie opłaty od przeniesienia własności			2.247			2.247	
			Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane:							
			Uzupełnienie zbiorów naukowych			1.000			1.000	
		3	Dodatki dla zastępców nauczycieli z tytułu starszeństwa służbowego	15.000					15.000	
		4	Komisye egzaminacyjne	5.000					5.000	
		5	Kursa dla nauczycieli gimnastyki	3.444					3.444	
		6	Dodatki za zastugi dla profesorów	8.000					8.000	
		7	Wsparcia i stypendya tudzież remuneracye dla kandydatów na nauczycieli i nauczycieli			29.500			29.500	
			Suma (Tytuł 16, §§. 1—7)	5,952.816		314.629			6,267.445	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajne			nadzwyczajne	S u m a		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia						
			1895	1896	1896	1896			
						zł. w walucie austriackiej			
9	17	1	Biblioteki naukowe	29.200				29.200	
	18		Szkoły przemysłowe.						
		1	Szkoły przemysłowe:						
		a)	Szkoły zawodowe dla głównych grup przemysłu (przemysł budowniczy, maszynowy, tkacki, chemiczny i artystyczny)	1,068.300				1,068.300	
			Szkoła artystyczno-przemysłowa w Wiedniu:						
			Kupno środków naukowych (2 i ostatnia rata)			300		300	
			Szkoła artystyczno-przemysłowa w Pradze:						
			Kupno środków naukowych i dzieł bibliotecznych (1 rata)			4.300		4.300	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Wiedniu (I. dzielnica):						
			Kupno sprzętów (2 i ostatnia rata)			500		500	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Wiedniu (w X. dzielnicy):						
			Urządzenie warsztatów (2 rata)			4.000		4.000	
			Kupno środków naukowych elektro-technicznych (2 i ostatnia rata)			1.000		1.000	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Grazu:						
			Uzupełnienie urządzenia wewnętrznego sal szkolnych			1.500		1.500	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Tryeście:						
			Kupno środków naukowych dla kursu specjalnego elektro-techniki			10.000		10.000	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Pradze:						
			Kupno sprzętów			1.400		1.400	
			Szkoła przemysłowa rządowa czeska w Pilznie:						
			Urządzenie klas równorzędnych			1.130		1.130	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Libercu:						
			Przybudowa w szkole przemysłowej rządowej (3 rata)			40.000		40.000	
			Szkoła przemysłowa rządowa niemiecka w Bernie:						
			Urządzenie wewnętrzne (3 rata)			500		500	
			Rata roczna na budowę nowego domu dla szkoły przemysłowej rządowej (4 i 5 rata półroczna)			9.697		9.697	
			Szkoła przemysłowa rządowa czeska w Bernie:						
			Kupno pilarki uniwersalnej (1 rata)			1.000		1.000	
			Raty roczne za dom kupiony dla szkoły przemysłowej rządowej (15 i 16 rata półroczna)			5.200		5.200	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Bielsku:						
			Kupno motoru parowego			1.470		1.470	
			Szkoła przemysłowa rządowa we Lwowie:						
			Urządzenie kancelarii dyrekcji			350		350	
			Dokończenie urządzeń ochronnych przy maszynach warsztatowych			250		250	
			Urządzenie wewnętrzne warsztatu naukowego (4 rata)			5.000		5.000	
			Szkoła przemysłowa rządowa w Krakowie:						
			Dokończenie urządzenia laboratorium chemicznego (2 i ostatnia rata)			1.000		1.000	
			Kupno środków naukowych dla kursu artystyczno-przemysłowego (2 i ostatnia rata)			270		270	
			Suma (a)	1,068.300		88.867		1,157.167	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			Suma
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
9	18	1	b) Szkoły zawodowe dla szczególnych gałęzi przemysłu	833.800			833.800
			Szkoła tkacka w Asz: Urządzenie tkactwa mechanicznego (3 rata)			5.000	5.000
			Szkoła tkacka w Bernie: Urządzenie zbiorów technologicznych i tkackich (1 rata)			200	200
			Szkoła tkacka w Varelhabach: Urządzenie tkactwa mechanicznego (4 i ostatnia rata)			705	705
			Szkoła tkacka w Humpoleszu: Urządzenie tkactwa mechanicznego (3 rata)			4.200	4.200
			Szkoła tkacka w Krółodworze: Rozszerzenie tkactwa ręcznego i urządzenie tkactwa mechanicznego (1 rata)			2.300	2.300
			Szkoła tkacka w Nachodzie: Urządzenie tkactwa mechanicznego (6 rata)			2.617	2.617
			Szkoła tkacka w Nowym Iczynie: Kupno niciarki obrotowej (2 rata)			300	300
			Szkoła tkacka w Rymarzowie: Urządzenie wewnętrzne (1 rata)			500	500
			Szkoła tkacka w Szluknowie: Uzupełnienie oddziału tkactwa mechanicznego tasiemek (1 rata)			300	300
			Szkoła tkacka w Ilemnicach: Uzupełnienie oddziału tkactwa mechanicznego (2 i ostatnia rata)			775	775
			Szkoła tkacka w Switawie: Urządzenie tkactwa mechanicznego w nowym budynku szkoły zawodowej (1 rata)			500	500
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Brucku nad Murem: Urządzenie machinowe kuźni (2 rata)			300	300
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Horzycach: Urządzenie wewnętrzne domu szkolnego (5 i ostatnia rata)			350	350
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Dolhopolu: Urządzenie wewnętrzne (1 rata)			500	500
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Kołomyi: Urządzenie wewnętrzne			2.500	2.500
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Mezericzu wołoskim: Budowa domu na odlewnię gipsową (2 i ostatnia rata)			850	850
			Szkoła zawodowa przemysłu rusznikarskiego w Borowlu: Urządzenie wewnętrzne (3 i ostatnia rata)			2.000	2.000
			Szkoła zawodowa ślusarstwa sztucznego w Królowym Hradcu: Urządzenie wewnętrzne nowego domu tej szkoły zawodowej (2 rata)			5.300	5.300
			Szkoła zawodowa ślusarstwa w Mikulaszowicach: Dalsze urządzenie (6 i ostatnia rata)			375	375
			Szkoła zawodowa przemysłu maszynowego w Przerowie: Urządzenie wewnętrzne, kupno maszyn i narzędzi (7 i ostatnia rata)			350	350
			Szkoła zawodowa wyrobu towarów żelaznych grubych w Sułkowicach: Urządzenie wewnętrzne (5 rata)			2.000	2.000
			Zniesienie	833.800		31.922	865.722

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyyczajne		nadzwyczajne		Suma			
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia							
			1895	1896	1896					
						zł. w walucie austriackiej				
9	18	1	Przeniesienie	833.800		31.922		865.722		
			Szkoła zawodowa ślusarstwa w Świątnikach: Pierwsze urządzenie (5 rata)			4.500		4.500		
			Szkoła zawodowa przemysłu żelaznego i stalowego w Vulpmes: Urządzenie wewnętrzne (1 rata)			500		500		
			Szkoła zawodowa sztuk i rzemiosł w Jabłońcu: Kupno motoru			785		785		
			Szkoła zawodowa oprawiania kamieni szlachetnych i ich obrabiania w Trnawce: Kupno motoru i szlifierki			1.500		1.500		
			Suma (b)	833.800		39.207		873.007		
			c) Szkoły rysunku i modelowania	9.800				9.800		
			d) Ogólne szkoły rzemieślnicze i inne po- dobne zakłady	81.450				81.450		
			Szkoła rzemieślnicza powszechna w Djeczynie: Uzupełnienie urządzenia warsztatowego i zbioru środków naukowych			2.700		2.700		
			Suma (d)	81.450		2.700		84.150		
			e) Szkoły nauki dopełniającej i pokrewne zakłady	214.000				214.000		
			Suma (§. 1)	2,207.350		130.774		2,338.124		
	2		Środki pomocnicze i do poparcia nauki w szkołach prze- mysłowych	115.200				115.200		
			Suma (§. 2)	115.200				115.200		
	3		Szkoły handlowe	67.000				67.000		
			Przysposobienie podręczników naukowych dla szkół handlowych z włoskim językiem wykładowym			1.000		1.000		
			Suma (§. 3)	67.000		1.000		68.000		
	4		Dodatki z tytułu starszeństwa dla suplentów	1.000				1.000		
			Suma (Tytuł 18, §§. 1—4)	2,390.550		131.774		2,522.324		
	19		Zakłady naukowe wyłączne.							
	1		Szkoły dla akuserek	27.700	16.000			43.700		
	2		Szkoła weterynaryi i podkownictwa we Lwowie	32.300				32.300		
	3		Szkoła języków wschodnich w Wiedniu	5.100				5.100		
	4		Szkoły marynarki	83.000	4.000			87.000		
			Suma (Tytuł 19, §§. 1—4)	148.100	20.000			168.100		
	20		Szkoły początkowe.							
	1		Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	1,454.500				1,454.500		
			Austria poniżej Anizy: Rozgałęzienie wodociągu w ogrodzie do prób rolni- czych seminaryum nauczycielskiego męskiego w Krenas			320		320		
			Zniesienie	1,454.500		320		1,454.820		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,454.500	320	1,454.820
9	20	1	Naprawy w domu pensjonatu cywilnego dla dziewcząt w Wiedniu (4 i ostatnia rata)	1.540	1.540
			Gorycyca:				
			Urządzenie wewnętrzne domu seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Gorycyi (2 rata)	1.000	1.000
			Dalmacya:				
			Oszklenie kruzganków arkadowych otwartych w przyziomiu seminarjum nauczycielskiego męskiego w Borgo Erizzo	1.100	1.100
			Czechy:				
			Przybory gimnastyczne i sprzęty dla seminarjum nauczycielskiego męskiego w Kutnej Horze (1 rata)	540	540
			Sprzęty dla seminarjum nauczycielskiego męskiego w Pilzni	780	780
			Śląsk:				
			Budowa nowego domu dla seminarjum nauczycielskiego męskiego i żeńskiego w Opawie (3 rata)	30.000	30.000
			Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane:				
			Kursa oddzielne w seminarjach nauczycielskich dla abiturjentów szkół średnich	2.430	2.430
	2		Dodatki z tytułu starszeństwa służbowego dla zastępców w seminarjach męskich i żeńskich	500	500
	3		Stypendya dla seminarzystów	100.000	100.000
	4		Dodatki za zasługi dla nauczycieli w seminarjach męskich i żeńskich	3.000	3.000
	5		Kursa nauczycieli szkół wydziałowych	12.000	12.000
	6		Dodatki rządowe do funduszów szkół normalnych	151.112	151.112
	7		Na podniesienie szkół początkowych w Tyrolu	38.000	38.000
			Zniesienie	1,621.112	175.710	1,796.822

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyyczajne		nadzwyczajne	S u m a
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,621.112	115.710	1,796.822
9	20	8	Wynagrodzenia dla nauczycieli za szczególne zasługi około podniesienia nauki muzyki	1.000	1.000
		9	Na podniesienie kursów nauki gospodarstwa wiejskiego połączonych ze szkołami początkowymi i ogrodów szkolnych	8.000	8.000
		10	Dodatki na rzecz szkół początkowych i wydziałowych	102.134	102.134
			Tyrol:				
			Na poparcie szkół początkowych niemieckich w południowym Tyrolu	15.000	15.000
			Tryest:				
			Budowa nowego domu dla szkoły początkowej rządowej w Tryeście (2 rata)	60.000	60.000
			Suma (Tytuł 20, §§. 1—10)	1,732.246	250.710	1,982.956
	21		Dodatki do należności za zastępstwo dla suplentów	72.000	72.000
	22		Fundacje i dopłaty.				
		1	Fundacje	44.296	44.296
		2	Dopłaty	94.690	68.000	162.690
			Austria poniżej Anizy:				
			Raty roczne za dom szkolny przy ulicy Schwarzenbergstrasse w Wiedniu (20 i 21 rata)	50.000	50.000
			Suma (Tytuł 21, §§. 1—2)	138.986	68.000	50.000	256.986
	23		Administracja funduszków naukowych.				
		1	Wydatki funduszków	30.783	15.000	45.783
			Salzburg:				
			Roboty w zakładzie naukowym w Salzburgu	8.370	8.370
			Czechy:				
			Roboty konserwacyjne i restauracyjne w kościele św. Barbary w Kutnej Horze (6 rata)	12.000	12.000
			Galicja:				
			Restauracje w kościele funduszu naukowego w Rzeszowie (1 rata)	6.200	6.200
		2	Wydatki lasów funduszowych i dóbr	28.890	28.890
			Nowe budowle i kupno realności	1.700	1.700
			Pomiar, rozgraniczenie i urządzenie gospodarki	280	280
			Suma (Tytuł 22, §§. 1 i 2)	59.673	15.000	28.550	103.223
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 15—23)	14,354.221	475.400	1,189.926	16,019.547
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—23)	23,577.116	555.900	1,776.839	25,909.855

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne	S u m a
			z дозволением używania aż do końca grudnia			
			1895	1896	1896	
zł. w walucie austriackiej						
Wydatki państwa						
X. Ministerstwo skarbu.						
A. Właściwe wydatki państwa.						
10		Zarząd finansów.				
1		Kierownictwo naczelné (z departamentem rachunkowym i departamentem rachunków specjalnych) . .	1,097.200			1,097.200
2		Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dyrekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy wymiaru należności	3,438.157			3,438.157
3		Administracje podatkowe, służba podatkowa przy starostwach i lokalne komisye podatkowe	1,473.651			1,473.651
4		Ogólna kasa państwa, urząd płatniczy ministeryalny, kasy główne krajowe i kasy skarbowe krajowe, tudzież urzędy płatnicze krajowe	436.857		330	437.187
5		Straż skarbowa (68.750 zł. w złocie)	7,780.260			7,780.260
		Udział w kosztach na budowę nowego magazynu cłowego w Ettenau			5.200	5.200
		Budowa dwóch budek strażniczych w Olbrachcicach			200	200
		Budowa domu urzędowego w St. Sabba pod Tryestem			4.762	4.762
		Budowa nowych pomieszczeń dla straży skarbowej w Grkowaczu			3.040	3.040
		Budowa koszar dla straży skarbowej w Wielkich Kuńczycach			3.000	3.000
		Budowa czterech pomieszczeń dla straży skarbowej na Bukowinie			6.560	6.560
		Przerobienie parowca skarbowego „Zadar“			42.500	42.500
6		Urzędy podatkowe, kasy skarbowe i kasy depozytowo-sądowe w Wiedniu	4,573.120		14.600	4,587.720
		Kupno domu w Klausen			300	300
		Kupno dwóch domów w Arnfels			3.500	3.500
		Budowa nowego domu urzędowego w Welkowecu			6.470	6.470
		Przysposobienie ratusza w Teplicach			600	600
		Budowa nowego domu urzędowego w Ottyni			8.000	8.000
		Budowa domu dla sądu i urzędu podatkowego w Blowitz			800	800
		Zniesienie	18,799.245		99.862	18,899.107

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				Wydatki			
			zwyyczajne		nadzwyczajne		Suma			
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia							
			1895	1896	1896					
						zł. w walucie austriackiej				
			Przeniesienie	18,799.245	99.862	18,899.107			
10	7		Prokuratorye skarbowe	422.887		422.887			
	8		Zarząd cel (107.111 zł. w zlocie)	1,730.886		1,730.886			
			Udział w kosztach budowy nowego domu w Ettenau			6.770	6.770			
			Udział w kosztach budowy domu urzędowego w St. Sabba pod Tryestem			10.892	10.892			
			Udział w kosztach budowy koszar dla straży skarbowej w Wielkich Kuńczycach			1.312	1.312			
	9		Kataster podatku gruntowego i utrzymanie go w ewidencji	1,017.400		1,017.400			
			Rewizya katastru podatku gruntowego			200.000	200.000			
			Udział w kosztach budowy domu urzędowego w Welkowcu			1.500	1.500			
			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—9)	21,970.418	320.336	22,290.754			
11			Ogólna administracya kasowa.							
	1		Różnica w wartości monety, gdy wydatki wspólne w zlocie wynoszą (4,555.079 zł.)	867.600		867.600			
	2		Kalo i kosztta bicia pieniędzy z monet złotych zużytych oddanych do przetopienia			3.000	3.000			
	3		Kosztta wybicia monet złotych krajowych waluty koronowej w myśl ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 130)			61.000	61.000			
	4		Kosztta wybicia monet koronowych srebrnych, niklowych i brązowych, tudzież kosztta nabycia metalu na te dwa ostatnie rodzaje monet			2,175.230	2,175.230			
	5		Wynagrodzenia stronom	10.000		10.000			
	6		Fundusz taksy wojskowej	1,148.613		1,148.613			
	7		Wydatki rozmaite	31.500		31.500			
	8	1	Dodatki subsystencyjne dla urzędników państwowych czterech najniższych klas rangi i dla nauczycieli w zakładach państwowych			2,368.000	2,368.000			
		2	Wsparcia nadzwyczajne dla urzędników rządowych			910.000	910.000			
	9		Pożyczka bezprocentowa			3,000.000	3,000.000			
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—9)	2,057.713	8,517.230	10,574.943			

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				Wydatki		
			zwyyczajne			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia	nadzwyczajne		Suma
			1895	1896	1896				
			zł. w walucie austriackiej						
B. Koszta obrotu, poboru i zarządu dochodów państwa.									
12			Podatki stałe.						
	1		Wynagrodzenia stronom i osobom prywatnym, tudzież będącym w służbie publicznej za pomoc przy oznaczaniu i ustanawianiu podstaw podatku, tudzież przy ściąganiu podatków	65.500				65.500	
	2		Wynagrodzenia stronom dawniej wolnym od podatku w Dalmacyi z powodu zaprowadzenia podatku gruntowego (renty tytułem wynagrodzenia za decymy)	2.300				2.300	
	3		Koszta egzekucyi podatków i dyety dla pomocników używanych przez urzędy podatkowe w sprawach egzekucyj podatkowych	730.000				730.000	
	4		Koszta przygotowania reformy podatkowej			100.000		100.000	
			Suma (Rozdział 12, Tytuły 1—4)	797.800		100.000		897.800	
13			Cł o.						
	1		Zwroty złożonych rękojmi podatkowych	773.340				773.340	
	2		Zwroty opłat	201.280				201.280	
	3		Ryczałtowe koszta zarządu	1.400.000				1.400.000	
			Suma (Rozdział 13, Tytuły 1—3)	2,374.620				2,374.620	
14			Podatki niestałe.						
			Podatek konsumcyjny:						
	1		Wydatki zarządu	1,299.580				1,299.580	
	2	1	Zwroty złożonych rękojmi podatkowych	660.000				660.000	
		2	Zwroty podatków od wyrobu gorzałki	550				550	
		3	Zwroty podatków od wyrobu piwa	10.500				10.500	
		4	Zwroty podatkowe z policzeniem dyskonta	581.700				581.700	
		5	Zwroty dodatku do podatku od piwa wyrobionego w Wiedniu i w Tryeście i wywiezionego za linią podatkową tych miast	175.000				175.000	
		6	Zwroty podatkowe, wszelkie inne	70.000				70.000	
	3		Zwroty podatku konsumcyjnego:						
		1	za wywóz gorzałki za linią cłową	1.500				1.500	
		2	„ „ piwa za linią cłową	750.000				750.000	
	4		Bonifikacye za podatek konsumcyjny:						
		1	za wywóz gorzałki za linią cłową	525.000				525.000	
		2	„ „ cukru za linią cłową	4,250.000				4,250.000	
		3	dla gorzelnii rolniczych	2,700.000				2,700.000	
	5		Wynagrodzenie właścicielom prawa propinacyi w Galicyi i na Bukowinie	1,100.000				1,100.000	
			Suma (Rozdział 14, Tytuły 1—5)	12,123.830				12,123.830	
15			Sól:						
	1		Koszta produkcji i zakupna (w nich 427 zł. w złocie)	3,459.000				3,459.000	
			Nowe budynki i inne wydatki nadzwyczajne			370.400		370.400	
	2		Wydatki przy sprzedaży	243.085				243.085	
			Suma (Rozdział 15, Tytuły 1 i 2)	3,702.085		370.400		4,072.485	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyyczajne		nadzwyczajne		Suma			
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia							
			1895	1896	1896	1896	zł. w walucie austriackiej			
16	Tytoń:									
1	Wydatki administracyjne		908.550							908.550
2	Koszta fabrykacji i kupna (w nich 11,471.000 złotych w złocie)	14,696.000		14,300.000						28,996.000
	Nowe budynki						395.000			395.000
3	Wydatki przy sprzedaży		1,332.950							1,332.950
	Nowe budynki						124.250			124.250
	Suma (Rozdział 16, Tytuły 1—3)	16,937.500		14,300.000			519.250			31,756.750
17	Stępel		467.320							467.320
18	Taksy i opłaty od czynności prawnych		752.500							752.500
19	Loterya		10,140.000							10,140.000
20	Myta		24.528							24.528
21	Cechowanie		104.525							104.525
22	Podatek osobny od napojów wysokowych pędzonych		15.100							15.100
	Suma (Rozdziały 14—22)	44,267.388		14,300.000			889.650			59,457.038
	Własność państwa.									
23	Gmachy dykasteryalne		176.459				900			177.359
	a) Należyłość roczna na kupno domu Nr. 755 w Ottakringu						208			208
	b) Należyłość roczna na kupno domu kasy oszczędności w Lublanie						8.533			8.533
	c) Dodatek rządowy na restauracyą zamku Karlsteinu w Czechach (10 i ostatnia rata)						15.000			15.000
	d) Udział w kosztach na kupno i przysposobienie dwóch lokalności w Engelszell						4.178			4.178
	Suma (Rozdział 23)	176.459					28.819			205.278
24	Fiskalności i bezdziedziczności		12.000							12.000
25	Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu		1,870.540							1,870.540
26	Mennictwo		2,344.700							2,344.700
	Ogółem (Rozdziały 10—26)	75,871.638		14,300.000			9,856.035			100,027.673

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			Suma
			zwyczajne		nadzwyczajne	
			z дозволением używania aż do końca grudnia			
1895	1896	1896				
zł. w walucie austriackiej						
27			XI. Ministerstwo handlu.			
			<i>A. Właściwe wydatki państwa.</i>			
	1	1	Kierownictwo naczelne (5.200 zł. w zlocie)	422.160	103.150	525.310
		2	Badania w przedmiocie budowy kanałów dla żeglugi		18.000	18.000
		3	Zapomoga dla mieszanej komisji prutowej (16.000 franków czyli 6.400 zł. w zlocie)		7.620	7.620
		4	Na wystawy wyłączone i miejscowe tutejszokrajowe, jakoteż na takie wystawy zagraniczne, na które nie wyznacza się osobnej dotacji		12.000	12.000
		5	Subwencya dla c. k. muzeum handlowego austriackiego		40.000	40.000
			Suma (Tytuł 1, §§. 1—5)	422.160	180.770	602.930
	2		Wygotowanie statystyki zagranicznego handlu	215.960		215.960
	3		Utrzymanie budynku wystawy powszechnej w c. k. Praterze	22.270	6.300	28.570
	4		Nadzór nad przemysłem	160.210		160.210
	5		Zakłady do próbowania broni palnej ręcznej	16.810		16.810
	6	1	Inspekcya główna austriackich kolei żelaznych	280.120	400	280.520
		2	Dla pomocników inspekcji głównej i na inne wydatki w sprawach kolejowych		160.000	160.000
			Suma (Tytuł 6, §§. 1 i 2)	280.120	160.400	440.520
	7	1	Służba miar i wag	428.510		428.510
		2	Budowa domu dla Komisji głównej miar i wag (ostatnia rata)		71.000	71.000
		3	Przesiedlenie Komisji głównej miar i wag do nowego domu		2.100	2.100
		4	Przywrócenie do dawnego stanu starego lokalu urzędowego		1.700	1.700
		5	Sprawienie sprzętów		200	200
		6	Urządzenie stacji elektro-technicznej		8.750	8.750
			Zniesienie	428.510	83.750	512.260

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	428.510	83.750	512.260
27	7	7	Urządzenie stacyi wodomierzy			9.100	9.100
		8	Koszta sprawienia miarowzorów tudzież przyrządów wzorowych i pomocniczych			2.000	2.000
		9	Budowa domu dla urzędu i inspektoratu miar i wag w Pradze (reszta)			40.400	40.400
	10		Kupno realności na pomieszczenie urzędu miar i wag w Engelhartzell, udział Ministerstwa handlu			2.160	2.160
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—10)	428.510	137.410	565.920
	8	1	Służba portowa i zdrowotna morska	538.860	230.950	769.810
		2	Wydatki nad Narentą	1.680	1.680
		3	Nowe budowle w Przymorzu:				
			a) Nadzwyczajne i nowe budowle portowe.				
			Polje. Dodatek na postawienie dwóch hydrantów na wybrzeżu			1.000	1.000
			Malińska. Budowa wybrzeża do obrotów (1 rata)			3.000	3.000
			Port Rosega pod Terziczem. Przedłużenie grobli kanalnych (2 rata)			6.000	6.000
			Orsar. Budowa grobli do lądowania (2 rata)			5.000	5.000
			Łoszyn mały. Budowa wybrzeża do lądowania (2 rata)			8.000	8.000
			Suszak. Budowa grobli ochronnej przy wjeździe do portu (2 rata)			5.000	5.000
			Piran. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (reszta)			28.000	28.000
			Polje. Budowa grobli do lądowania (3 rata)			10.000	10.000
			Roweńska pod Łoszynem wielkim. Podwyższenie i wzmocnienie istniejącej tamy (reszta)			6.800	6.800
			Budowa nowych słupów do przywiązywania			1.000	1.000
			Postawienie znaków ostrzegawczych na głębiach			1.000	1.000
			Nabycie ziemi santorynowej			6.000	6.000
			Zniesienie			80.800	80.800
				540.540	230.950	771.490

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	540.540	230.950	771.490
						80.800	80.800
27	8	3	b) Nadzwyczajne i nowe oświetlenie morskie i portowe.				
			Secca Pericolosa. Postawienie latarni morskiej V. rzędu (1 rata)			5.000	5.000
			Tryest. Dodatek na zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego c. k. domów składowych w nowym porcie			4.800	4.800
			Suma (Tytuł 8, §. 3)			90.600	90.600
		4	Nowe budowle w Dalmacyi:				
			a) Nadzwyczajne i nowe budowle portowe.				
			Porto Manzo na Molacie Postawienie znaku kotwicznego			3.200	3.200
			Zadar. Budowa tamy dla ochrony brzegu zewnętrznego (1 rata)			5.000	5.000
			Tkon. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (1 rata)			4.000	4.000
			Pakosztanie. Budowa grobli ochronnej i do lądowania			6.200	6.200
			Komisa. Odbudowanie grobli istniejącej (1 rata)			5.000	5.000
			Castel Abbadessa. Budowa muru przybrzeżnego			1.500	1.500
			Lombarda. Budowa portu dla łodzi w Valle Tatinja (1 rata)			3.000	3.000
			Gruž. Postawienie dwóch znaków kotwicznych (1 rata)			3.000	3.000
			Spica. Budowa grobli do lądowania (1 rata)			4.000	4.000
			Novaglia na wyspie Pagu. Urządzenie placu do lądowania (reszta)			5.000	5.000
			Zniesienie .			39.900	39.900
				540.540	230.950	90.600	862.090

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			
				zwyczajne		nadzwyczajne	Suma
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	540.540	230.950	90.600	862.090
			Przeniesienie			39.900	39.900
27	8	4	Omisz. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (2 rata)			8.000	8.000
			Luka na wyspie Korzoli. Budowa wybrzeża do lądowania i obrotów (2 rata)			6.000	6.000
			Dracz na półwyspie Peljeszacu. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (2 rata)			6.000	6.000
			Żupa pod Dubrownikiem. Budowa portu dla łodzi (reszta)			2.100	2.100
			Tivat w zatoce kottorskiej. Budowa grobli do lądowania (reszta)			1.500	1.500
			Św. Marcin na Braczu. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (reszta)			8.000	8.000
			Splet. Dalsze wzmocnienie nasypu kamiennego u tamy ochronnej (10 rata)			2.000	2.000
			Budowa nowych słupów do przywiązywania			2.000	2.000
			Postawienie znaków ostrzegawczych na głębiach			1.000	1.000
			Nabycie ziemi santorynowej			5.000	5.000
			<i>b) Nadzwyczajne i nowe latarnie morskie i portowe.</i>				
			San Cassano. Postawienie latarni portowej			5.000	5.000
			Kneza. Postawienie latarni morskiej (VI. rzędu)			3.760	3.760
			<i>c) Nadzwyczajne i nowe budynki.</i>				
			Peterzane. Założenie szpitalu dla cholerycznych i urządzenie lokali do desinfekcyi tudzież na pomieszczenia dla dozorców i służby (7 rata)			1.000	1.000
			Suma (Tytuł 8, §. 4)			91.260	91.260
	5		Budowa i koszty utrzymania torów portowych w Tryeście:				
			a) Spłata kapitału (15 rata)			25.000	25.000
			b) Odsetki 4% za rok 1894 od reszty kapitału zalegającego			14.570	14.570
			Suma (Tytuł 8, §. 5)			39.570	39.570
	6		Nabycie parku do wybierania namuliska we własnym zarządzie (reszta)			140.000	140.000
	7		Budowa barki parowej dla zatoki tryestyńskiej (1 rata)			5.000	5.000
	8		Zapomoga dla marynarki handlowej			147.000	147.000
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—8)	540.540	230.950	513.430	1,284.920
	9		Zarząd c. k. domów składowych w Tryeście	764.430			764.430
			Suma (Tytuły 1—9)	2,851.010	230.950	998.310	4,080.270

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne		Suma			
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia							
			1895	1896	1896	1896	zł. w walucie austriackiej			
27	10		B. Zakład poczt i telegrafów.							
			Służba w Austrii.							
		1	Płace osobiste	19,039.000					19,039.000	
		2	Wydatki na przedmioty do utrzymania ruchu (11.000 zł w zlocie)	13,056.000	600.000				13,656.000	
		3	Wydatki nie będące właściwie administracyjnymi	1,064.000					1,064.000	
			Nadto wydatki nadzwyczajne:							
		4	Na założenie nowych linii telegraficznych i pneumatycznych, na zaciąganie drutów, na nowe telegrafy podmorskie itd.				401.000		401.000	
		5	Na zaprowadzenie nowych przewodów telefonicznych rządowych				240.000		240.000	
		6	Nowe budynki:							
			a) Koszta budowy nowych domów dla poczt i telegrafów				41.000		41.000	
			b) Raty roczne na umorzenie pożyczek na budowę nowych domów dla poczt i telegrafów				170.000		170.000	
		7	Na urządzenie nowych urzędów i rozszerzenie istniejących				140.000		140.000	
		8	Zapomoga dla stowarzyszenia emerytalnego służby pocztowej na prowincyi				55.000		55.000	
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—8)	33,159.000	600.000		1,047.000		34,806.000	
		9	Urzędy pocztowe austriackie w Turcyi (110.000 zł. w zlocie)	128.000					128.000	
	10		Od Wiedeńskiej Spółki prywatnych telegrafów nabytych zakładów telegraficznych i telefonicznych:							
			a) Wydatki na utrzymanie	395.780	45.320				441.100	
			b) Odsetki interkalarne				90.000		90.000	
			c) Wkłady:							
			Na wynagrodzenie za wkłady poczynione w drugim półroczu 1894, stosownie do artykułu III. układu z dnia 2. grudnia 1894 zawartego z Wiedeńską Spółką prywatnych telegrafów				64.500		64.500	
			Na rozszerzenie i wykończenie wiedeńskiej sieci telefonów				311.900		311.900	
			Suma (Tytuł 10, §. 10)	395.780	45.320		466.400		907.500	
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—10)	33,682.780	645.320		1,513.400		35,841.500	
	11		C. Urząd pocztowych kas oszczędności.							
		1	Wydatki administracyjne	1,350.200					1,350.200	
		2	Uposażenie funduszków rezerwowych		456.000				456.000	
		3	Nadwyżka z interesów dla zakładu pocztowego		828.060				828.060	
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—3)	1,350.200	1,284.060				2,634.260	
			Suma (Tytuły 1—11)	37,883.990	2,160.330		2,511.710		42,556.030	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				Wydatki			
			zwyyczajne		nadzwyczajne		z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			Suma
			1895	1896	1896	1896	1896			
							zł. w walucie austriackiej			
27	12		D. Budowa kolei żelaznych państwa.							
		1	Budowa kolei żelaznej od Stanisławowa do Woronienki			1,000.000			1,000.000	
		2	Budowa kolei żelaznej Halicz-Ostrów (Tarnopol z odnogami do Brzezan i Podhajec)			1,300.000			1,300.000	
		3	Budowa kolei lokalnej z Lipowej do Bożanowa (Heinersdorfu)			1,000.000			1,000.000	
		4	Budowa kolei lokalnej z Niklasdorfu do Cukmantla			250.000			250.000	
		5	Na opracowanie projektu szczegółowego linii kolejowej z Podwysokiego do Chodorowa			10.000			10.000	
			Suma (Tytuł 12, §§. 1—5)			3,560.000			3,560.000	
	13		E. Udział w dostarczeniu kapitału na budowę kolei żelaznych prywatnych.							
		1	Budowa kolei miejscowej od Fürstenfeldu do Hartbergu z odnogą do Neudau (4 rata sumy 750.000 zł.)			150.000			150.000	
		2	Budowa kolei dolno-kraińskich od Lublany do Nowomesta i Straży, tudzież od Wielkiego Lupu do Koczewia (3 rata sumy 2,500.000 zł.)			500.000			500.000	
		3	Budowa kolei w dolinie Muru, od Unzmarktu na Murau do Tamswegu do Mauterndorfu, jednorazowy dodatek rządowy			400.000			400.000	
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—3)			1,050.000			1,050.000	
	14		F. Ruch kolei rządowych wydzierżawionych.							
		1	Szlak podinokielski:							
			Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu		50				50	
			Nadto wydatki nadzwyczajne:							
			Budowa odnogi wodociągowej do stacji wodnej w dworcu mittelgrundzkim (7410 złotych w złocie)			8.820			8.820	
			Roboty nieprzewidziane na szlaku od Podmokiel do granicy państwa			500			500	
			Suma (Tytuł 14, §. 1)		50	9.320			9.370	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i				
				zwyczajne		nadzwyczajne		Suma
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia				
				1895	1896	1896		
				zl. w walucie austriackiej				
27	14	2	Kolej lokalna Czaśław-Zawratec i Czaśław-Moczowice:					
		a)	Zwrot kosztów ruchu	50.800			50.800	
		b)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	3.200			3.200	
			Na wkłady z funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych			5.200	5.200	
			Suma (Tytuł 14, §. 2)	54.000		5.200	59.200	
		3	Kolej lokalna Königshan-Zaclerz:					
		a)	Zwrot kosztów ruchu	14.000			14.000	
		b)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	500			500	
			Na wkłady z funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych			18.800	18.800	
			Suma (Tytuł 14, §. 3)	14.500		18.800	33.300	
			Suma (Tytuł 14, §§. 1—3)	68.500		33.320	101.870	
15			G. Ruch kolei utrzymywany przez Rząd i żegluga parowa na jeziorze bodeńskim.					
			<i>Koleje będące własnością państwa i administrowane przez Rząd na własny rachunek.</i>					
		1	Koleje zachodnie rządowe (z wyłączeniem żeglugi parowej na jeziorze bodeńskim), kolej rządowa tryestyńsko-herpelsko-istryjska, kolej rządowa dalmatyńska, koleje rządowe w Galicyi, Morawii i Śląsku, kolej zachodnia węgierska (linia styryjska) i Pierwsza węgiersko-galiczyjska kolej żelazna (linia galicyjska), kolej lwowsko-czerniowiecko-suczawska, nabyte na rzecz państwa linie austriackiej Spółki kolei lokalnych (z wyłączeniem czaśławsko-zawrateckiej, czaśławsko-moczowickiej i königshahn-zaclerskiej) i linia czerniowiecko-nowosielicka.					
		a)	Zarząd ogólny:					
			Wydatki osobowe	731.420			731.420	
			Wydatki na potrzeby ruchu (w nich w złocie) 6.860 zł.	281.700			281.700	
		b)	Dozór kolejowy i utrzymanie kolei:					
			Wydatki osobowe (w nich w złocie) . 3.600 „	4,317.000			4,317.000	
			Wydatki na potrzeby ruchu (w nich w złocie) 5.400 „	6,949.650	1,230.750		8,180.400	
		c)	Służba ruchu i handlowa:					
			Wydatki osobowe (w nich w złocie) . 141.090 „	16,142.950			16,142.950	
			Wydatki na potrzeby ruchu (w nich w złocie) 8.100 „	3,778.450			3,778.450	
			Zniesienie	32,201.170	1,230.750		33,431.920	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	32,201.170	1,230.750	33,431.920
27	15	1	d) Służba pociągowa i warsztatowa:				
			Wydatki osobowe (w nich w złocie) . 25.230 zł.	5,589.390	5,589.390
			Wydatki na potrzeby ruchu	10,331.800	10,331.800
			e) Wydatki na utrzymanie ruchu miejscowego	1,680.000	1,680.000
			f) " " obrót soli	1,334.100	1,334.100
			g) " " hotel w Zell nad jeziorem	8.800	8.800
			h) " " dom składowy w Grazu	7.800	7.800
			i) Wszelkie inne wydatki:				
			Wydatki osobowe	1,645.130	1,645.130
			Wydatki na potrzeby ruchu (w nich w złocie) 285.480 zł.	5,541.670	5,541.670
			k) Wypłaty kontraktowe odsetek i rat amortyzacyjnych:				
			Pożyczka w zakładach kredytowych:				
			Odsetki i spłata kapitału	819.000	819.000
			Kapitał na budowę szlaku od Braunau do granicy państwa:				
			Odsetki i spłata kapitału (w nich w złocie) 24.080 zł.	28.660	28.660
			Renta roczna za kolej duchcowsko-podmokielską i prasko-duhcowską w myśl artykułu 3go umowy z dnia 26. kwietnia 1884 a względnie według ugody z dnia 25. lipca 1892	3,199.500	3,199.500
			Dla kolei zachodniej węgierskiej (linia styryjska), stosownie do umowy z dnia 22. grudnia 1888:				
			Renta stosownie do §. 7. umowy 331.000 zł.				
			Odsetki i rata amortyzacyjna od pożyczki na wkłady z roku 1890, stosownie do §. 6. umowy 63.320 „	394.320	394.320
			Zniesienie .	62,781.340	1,230.750	64,012.090

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
27	15	1	Przeniesienie	62,781.340	1,230.750	64,012.090
			Dla linii z Lublany do Steinu:				
			Na odsetki od obligacyj pierwszorzędnych i amortyzację	32.940	32.940
			Renta pierwszej węgiersko-galicyjskiej kolei żelaznej (linia galicyjska), stosownie do §. 8. umowy z dnia 20. grudnia 1888	1,449.720	1,449.720
			Dla kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej:				
			Stosownie do artykułu V. umowy z dnia 8. marca 1894 jako wynagrodzenie za odstąpienie Rządowi utrzymywania ruchu a mianowicie:				
			dla linii lwowsko-czerniowieckiej za rok 1894 1,500.000 zł.				
			dla linii czerniowiecko-suczawskiej za rok 1895 700.000 „				
			Stosownie do artykułu VIII. umowy:				
			Odsetki i rata amortyzacyjna od kwoty częściowej 7,900.000 zł. 4% pożyczki pierwszorzędnej w sumie 10,000.000 zł. na rok 1895 354.550 „	2,554.550	2,554.550
			7) Raty roczne z tytułu nabycia udziału czterech szóstych części kolei łączącej wiedeńskiej, a mianowicie:				
			Szósta część kolei północnej Cesarza Ferdynanda (9 rata)	32.320	32.320
			Szósta część uprzyw. austriackiej kolei północno-zachodniej i szósta część austriacko-węgierskiej Spółki kolei państwa (7 rata)	67.000	67.000
			Szósta część uprzyw. Spółki kolei południowej	33.000	33.000
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Powiększenie pożyteczności poszczególnych linii	80.000	80.000
			Przejazd ponad gościńcem lwowskim na stacyi Przemysł-Bakończone i 2gi tor w trójkacie łączącym (1 rata)	100.000	100.000
			Przedłużenie i przebudowanie mostu na Dniestrze pod Nizniowem (1 rata)	100.000	100.000
			Zniesienie	66,950.870	1,230.750	280.000	68,461.620

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	66,950.870	1,230.750	280.000	68,461.620
27	15	1	Rozszerzenie stacji i przystanka osobowego w Małym Schwechacie (1 rata)			30.000	30.000
			Rozszerzenie z powodu dobiegu kolei lokalnych			275.850	275.850
			Przejazd popod gościńcem w Krakowie (2 rata)			50.000	50.000
			Uzupełnienie przyrządów do sygnałów dzwonekowych i dystansowych			10.000	10.000
			Rozszerzenie zakładów telegraficznych			80.000	80.000
			Położenie szyn ze stali lanej			579.800	579.800
			Położenie zwrotnic z podkładami żelaznymi			65.880	65.880
			Położenie podkładów napawanych			112.000	112.000
			Wzmocnienie istniejących systemów budowy wierzchniej			227.000	227.000
			Urządzenie 2go toru na szlaku lwowsko-złoczowski (2 rata)			400.000	400.000
			Budowa dworca zestawowego na stacji Podgórze-Plaszów (2 rata)			50.000	50.000
			Rozszerzenie stacji w Przemyśle (3 i ostatnia rata)			20.000	20.000
			Kupno nowych wozów na miejsce zniszczonych nie dających się naprawić			300.000	300.000
			Powiększenie warsztatu w Knittelfeld (2 rata)			50.000	50.000
			Poprawienie wody zasilającej a według okoliczności zakładów ciśnienia			100.000	100.000
			Rozszerzenie stacji w Budziejowicach (3 rata)			100.000	100.000
			„ „ w Beneszowie (3 rata)			100.000	100.000
			„ „ w Chebie (3 rata)			50.000	50.000
			Budowa dworca zestawowego towarowego w Ischlu i rozszerzenie istniejących zakładów dworcowych tamże (3 i ostatnia rata)			15.000	15.000
			Wymiana mostów drewnianych			70.000	70.000
			Rozszerzenie dworca praskiego i budowa odpowiedniego zakładu pociągowego w Nuslu (5 rata)			200.000	200.000
			Dodatki konkurencyjne na regulacją rzek, naprawę dróg itp.			13.000	13.000
			Powiększenie zakładów warsztatowych w Linzu (10 rata)			100.000	100.000
			Budowle w celu ubezpieczenia podpór i stoków jakoteż zastąpienia kolei od spadających lawin, budowle spodnie, zakłady poboczne itp.			152.100	152.100
			Zniesienie .	66,950.870	1,230.750	3,430.630	71,612.250

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	66,950.870	1,230.750	3,430.630	71,612.250
27	15	1	Rozszerzenie stacji i ich zakładów			600.000	600.000
			Scentralizowanie zwrotnic wjazdowych i urządze- nia zabezpieczające obrót pociągów na rozma- itych stacjach i na szlaku bieżącym			170.000	170.000
			Rozmaite urządzenia w domkach strażniczych, budkach sygnałowych itp.			18.000	18.000
			Wzmocnienie mostów			150.000	150.000
			Kupno wybrzeża poniżej mostu kolei północno- zachodniej na Dunaju (10 i ostatnia rata)			34.600	34.600
			Budowa domów stacyjnych z mieszkaniami dla urzędników na linii St. Pölten-Leobersdorf-Gu- tenstein i Pöchlarn-Kienberg-Gaming (11 rata)			18.000	18.000
			Tory do zakładów przemysłowych od Friedburg- Lengau aż do Schneegattern dla c. k. dyrekcji generalnej Najw. funduszków prywatnych i fami- lijnych (8 rata)			7.400	7.400
			Wszelkie inne wydatki administracji kolei rządo- wych: Rozszerzenia, zaprowadzenie torów do zakładów przemysłowych, wydatki rozmaite i nieprzewidziane			304.000	304.000
			Kupno narzędzi mierniczych do próbowania i ba- dania przewodów telegraficznych			2.000	2.000
			Kupno przyrządów telefonicznych			4.000	4.000
			Przyrządy do ładowania			12.000	12.000
			Rozmaite urządzenia i przekształcenia w wozach			70.000	70.000
			Zaopatrzenie lokomotyw w przyrządy do mierzenia chyżości			5.000	5.000
			Urządzenia warsztatów			120.000	120.000
			Na wkłady z funduszu wkładowego kolei galicyjskiej Karola Ludwika:				
			Powiększenie pożyteczności poszczególnych szla- ków			130.000	130.000
			Rozszerzenie stacji w Dębicy			130.000	130.000
			Na wkłady z funduszu wkładowego linii austriackiej Spółki kolei lokalnych:				
			Ulepszenia i rozmaite budowle uzupełniające			166.500	166.500
			Sprawienie taboru kolejowego			188.000	188.000
			Zniesienie .	66,950.870	1,230.750	5,560.130	73,741.750

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1895	1896	1896	
				zl. w walucie austriackiej			
27	15	1	Przeniesienie	66,950.870	1,230.750	5,560.130	73,741.750
			Na wkłady z funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej:				
			Położenie szyn ze stali lanej i zwrotnic z podkładami żelaznymi			78.400	78.400
			Wzmocnienie budowy wierzchniej			20.000	20.000
			Rozszerzenie stacji w Stanisławowie			143.290	143.290
			„ warsztatu w Stanisławowie			150.000	150.000
			„ stacji we Lwowie			700.000	700.000
			Sprawienie nowych wozów na miejsce złych i nie dających się już naprawić			350.000	350.000
			Ulepszenia i rozmaite uzupełnienia			346.630	346.630
			Na wkłady z funduszu wkładowego linii czerniowiecko-nowosielickiej:				
			Ulepszenia i rozmaite uzupełnienia			26.000	26.000
			Suma (Tytuł 15, §. 1)	66,950.870	1,230.750	7,374.450	75,556.070
			<i>Koleje prywatne, na których Rząd utrzymuje ruch na rachunek Spółki:</i>				
		2	Kolej graniczna morawska:				
			A. Linia gwarantowana sternbersko-grulichska:				
			a) Zarząd ogólny:				
			Wydatki osobowe	4.400			4.400
			Wydatki na potrzeby ruchu	1.700			1.700
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei:				
			Wydatki osobowe	43.900			43.900
			Wydatki na potrzeby ruchu	103.500	12.600		116.100
			c) Służba ruchu i handlowa:				
			Wydatki osobowe	112.700			112.700
			Wydatki na potrzeby ruchu	30.300			30.300
			d) Służba pociągowa i warsztatowa:				
			Wydatki osobowe	40.820			40.820
			Wydatki na potrzeby ruchu	84.580			84.580
			e) Wszelkie inne wydatki:				
			Wydatki osobowe	10.080			10.080
			Wydatki na potrzeby ruchu	43.920			43.920
			f) Nadwyżka Spółce	6.000			6.000
			g) Umowie odpowiadająca spłata na odsetki i amortyzację kapitału	330.000			330.000
			Suma A	811.900	12.600		824.500

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			Wydatki			Suma
			zwyczajne	nadzwyczajne		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
1895	1896	1896				
zł. w walucie austriackiej						
27	15	2	B. Linia niegwarantowana zabrzesko-sobotyńska:			
			<i>a) Zarząd ogólny:</i>			
			Wydatki osobowe	1.100		1.100
			Wydatki na potrzeby ruchu	400		400
			<i>b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei:</i>			
			Wydatki osobowe	8.500		8.500
			Wydatki na potrzeby ruchu	22.050	4.450	26.500
			<i>c) Służba ruchu i handlowa:</i>			
			Wydatki osobowe	24.090		24.090
			Wydatki na potrzeby ruchu	7.910		7.910
			<i>d) Służba pociągowa i warsztatawa:</i>			
			Wydatki osobowe	8.080		8.080
			Wydatki na potrzeby ruchu	11.280		11.280
			<i>e) Wszelkie inne wydatki:</i>			
			Wydatki osobowe	2.560		2.560
			Wydatki na potrzeby ruchu	15.340		15.340
			<i>f) Nadwyżka Spółce</i>			
				24.140		24.140
			Suma B	125.450	4.450	129.900
			Suma (Tytuł 15, §. 2)	937.350	17.050	954.400
			Suma (Tytuł 15, §§. 1 i 2)	67.888.220	1.247.800	76.510.470
		3	Żegluga parowa na jeziorze bodeńskim:			
			<i>a) Zarząd ogólny:</i>			
			Wydatki osobowe	920		920
			<i>b) Służba żeglarska:</i>			
			Wydatki osobowe (w nich w zlocie) . 12.560 zł.	113.870		113.870
			Wydatki na potrzeby ruchu	30.870		30.870
			<i>c) Wydatki konserwacyjne:</i>			
			Na potrzeby ruchu (w nich w zlocie) 2.790 zł.	24.470		24.470
			<i>d) Wszelkie inne wydatki:</i>			
			Wydatki osobowe	2.000		2.000
			Wydatki na potrzeby ruchu	2.550		2.550
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Przebudowanie grobli rezerwowej drewnianej i zastąpienie groblą kamienną (2 rata)		11.300	11.300
			Wszelkie inne wydatki		2.700	2.700
			Suma (Tytuł 15, §. 3)	174.680	14.000	188.680
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—3)	68.062.900	1.247.800	76.699.150
			Suma (Tytuł 12—15)	68.131.450	1.247.800	81.411.020
			Suma ogólna (Rozdział 27, Tytuły 1—15)	106.015.440	3.408.130	14.543.480
						123.967.050

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			S u m a
			zwyczajne		nadzwyczajne	
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
1895	1896	1896				
zł. w walucie austriackiej						
XII. Ministerstwo rolnictwa.						
A. Właściwe wydatki państwa.						
28	1		Kierownictwo naczelne	352.649		352.649
	2		Zakłady rządowe naukowe i do prób	142.661	8.006	150.667
	3		Kultura krajowa:			
	1		Zapomogi	350.000	727.000	1,077.000
	2		Konserwacja budowli regulacyjnych rzeki Gail (13 rata)		7.400	7.400
	3		Dodatek rządowy na pokrycie kosztów dokończenia regulacji Adygi w II. sekcji Gmünd Mosetto (2 rata)		15.000	15.000
	4		a) Dopłata rządowa do funduszu melioracyjnego (11 rata)		750.000	750.000
			b) Wydatki z funduszu melioracyjnego na podstawie preliminarza		966.603	966.603
	5		Na wyłępienie <i>Phylloxera vastatrix</i>		100.000	100.000
	6		Wydatki na wykonanie i konserwacją robót w celu osuszenia bagien pod Aquileją	3.420		3.420
	4		Urzędy do nadzorowania kultury krajowej	441.387		441.387
	5		Władze górnicze	210.260	12.600	222.860
	6		Zakłady naukowe górnicze	87.030	21.550	108.580
			Przysposobienia w akademii górniczej w Przybramie		1.400	1.400
	7		Zakłady rządowe hodowli koni (50.000 zł. w złocie)	1,933.150	8.800	1,941.950
			Przebudowania i dobudowania w zakładzie hodowli koni w Radowcach		8.800	8.800
			Nowe budynki i przysposobienia w zrebietarni nadworniańskiej		10.000	10.000
			Suma (Rozdział 28, Tytuły 1—7)	3,520.557	2,637.159	6,157.716

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			S u m a
			zwyczajne		nadzwyczajne	
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
1895	1896	1896				
zł. w walucie austriackiej						
29			B. Lasy, dobra i kopalnie.			
	1		Lasy i dobra rządowe:			
	1		Dyrekcye lasów i dóbr	385.780		385.780
	2		Lasy i dobra rządowe	3,867.960		3,867.960
	3		Nowe budowle i kupno realności		209.060	209.060
	4		Koszta pomiaru, rozgraniczenia i urządzenia gospo- darki		33.950	33.950
	5		Wykupno służebnictw i uregulowanie		10.220	10.220
	6		Wszelkie inne wydatki nadzwyczajne		20.850	20.850
	7		Szkoły dla leśniczych	22.400		22.400
	8		Nowe budynki i kupno realności		4.350	4.350
			Suma (Tytuł 1, §§. 1—8)	4,276.140	278.430	4,554.570
	2		Kopalnie:			
	1		Wydatki zarządu	35.239	3.000	38.239
	2		Zarząd górniczy w Kirehbichlu	141.546		141.546
			Nowe budowle i zakłady korzystne		15.500	15.500
			Kupno realności		800	800
	3		Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu	235.647		235.647
			Kupno realności		400	400
	4		Zarząd hutniczy w Cilli	447.751		447.751
			Nowe budowle i zakłady korzystne		3.000	3.000
	5		Dyrekcya górnicza w Idryi	757.964		757.964
			Nowe budowle i zakłady korzystne		9.000	9.000
			Kupno realności		3.000	3.000
	6		Dyrekcya górnicza w Brüx	951.519		951.519
			Nowe budowle i zakłady korzystne		2.200	2.200
			Kupno realności		10.500	10.500
	7		Dyrekcya górnicza w Przybramie	3,236.482		3,236.482
			Kupno realności		15.000	15.000
	8		Inne c. k. kopalnie	773.917		773.917
			Nowe budowle i zakłady korzystne		14.810	14.810
			Kupno realności		1.990	1.990
			Suma (Tytuł 2, §§. 1—8)	6,580.065	79.200	6,659.265
			Suma (Rozdział 29, Tytuły 1 i 2)	10,856.205	357.630	11,213.835
			Ogółem (Rozdziały 28 i 29)	14,376.762	2,994.789	17,371.551

Koszt Tytuł Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
		zwyczajne		nadzwyczajne	
		z dozwoleniem używanta aż do końca grudnia			
		1895	1896	1896	
zl. w walucie austriackiej					
30	XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.				
1	Kierownictwo naczelne	227.000			227.000
2	Najwyższy trybunał	525.000			525.000
3	Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych (500 zł. w zlocie).	18,263.000			18,263.000
	Przyrost wydatków na założenie nowych ksiąg grun- towych			90.000	90.000
	Przyrost wydatków z powodu ustanowienia nowych sądów, tudzież zmiany w pocście urzędników			50.000	50.000
4	Nowe budowle zarządu sprawiedliwości:				
	Austria poniżej Anizy:				
1	Budowa piekarni chleba dla Sądu krajowego do spraw karnych w Wiedniu			13.500	13.500
2	Na kupno domu przy Favoriten w dzielnicy X. w Wie- dniu (6 rata)			904	904
3	Na kupienie domu Nr. 755 w Ottakringu (z 25 rat rocznych, 19 rata)			782	782
4	Na kupno koszar dla straży sądowej w Wiedniu (z 28 rat rocznych, 25 rata)			570	570
5	Na wybudowanie domu sądowego i więzienia w Wie- ner-Neustadt (8 rata)			15.600	15.600
	Austria powyżej Anizy:				
6	Budowa nowego domu dla Sądu obwodowego w Wels (1 rata)			50.000	50.000
	Tyrol:				
7	Kupno domu urzędowego w Klausen			3.900	3.900
	Styrya:				
8	Kupno domu urzędowego w Arnfels			11.500	11.500
9	Kupno domu dla sądu powiatowego w Feldbachu, wynagrodzenie dla gminy za kosztą budowy (z 20 rat 10 rata)			2.314	2.314
10	Budowa domu dla sądu karnego przy Jacominigasse w Grazu (5 rata)			104.000	104.000
11	Urządzenie wewnętrzne onegoż (2 rata)			35.000	35.000
12	Wybudowanie na wybrzeżu Muru w Grazu domu dla sądów cywilnych (reszta)			51.000	51.000
13	Urządzenie wewnętrzne onegoż (reszta)			9.200	9.200
	Karyntya:				
14	Kupno domu Nr. 20/21 w Feldkirchen (z 10 rat ro- cznych 1 rata)			2.660	2.660
15	Budowa domu urzędowego w Welkowecu			14.000	14.000
	Zniesienie	19,015.000		454.930	19,469.930

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				Wydatki		
			zwyyczajne		naizwyczajne		Suma		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia						
			1895	1896	1896	1896			
						zł. w walucie austriackiej			
30	4		Przeniesienie	19,015.000	454.930	19,469.930		
			Czechy:						
	16		Rozszerzenie domu Sądu karnego w Pradze (1 rata)			80.000	80.000		
	17		Budowa nowego domu dla Sądu w Kralowych Winogradach (1 rata)			18.634	18.634		
	18		Przysposobienie domu ratuszowego w Teplicach (reszta)			10.500	10.500		
	19		Kupienie domu Nr. 395 w Smichowie (z 30 rat, 20 rata)			1.610	1.610		
	20		Kupno domu Nr. 8 przy ulicy Spalonej w Pradze, rata roczna od kapitału kasy oszczędności			600	600		
	21		Kupno domu Nr. 6 przy ulicy Spalonej w Pradze (6 rata)			21.665	21.665		
	22		Budowa domu urzędowego w Blowitz (3 rata)			4.500	4.500		
			Morawia:						
	23		Budowa domu dla sądu i na więzienie w Węgierskiem Hradyszczu (7 rata)			130.000	130.000		
			Galicja wschodnia:						
	24		Budowa domu urzędowego w Ottyni (1 rata)			15.000	15.000		
	25		Budowa domu urzędowego w Horodence (1 rata)			13.000	13.000		
	26		Budowa domu urzędowego w Nadwornie (1 rata)			10.000	10.000		
	27		Urządzenie wewnętrzne domu sądowego i więziennego w Stryju (1 rata)			10.000	10.000		
	28		Budowa domu sądowego we Lwowie (6 rata)			53.500	53.500		
	29		Urządzenie wewnętrzne onegoż			6.500	6.500		
	30		Budowa domu urzędowego w Monasterzyskach (reszta)			15.900	15.900		
	31		Budowa domu urzędowego w Podwołoczyskach (reszta)			10.000	10.000		
			Galicja zachodnia:						
	32		Na kupno domu dla sądu i na więzienia w Jaśle (8 rata)			26.000	26.000		
	5		Zakłady karne (350 zł. w zlocie)	2,597.200	2,597.200		
	6		Nowe budynki dla zakładów karnych:						
			Czechy:						
			Na budowę zakładu karnego w Pankrac-Nusle pod Pragę odsetki, tudzież rata roczna i wynagrodzenie ryczałtu podatkowego z powodu zebrania funduszu na budowę			48.000	48.000		
			Ogółem (Rozdział 30, Tytuły 1—6)	21,612.200	930.339	22,542.539		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			S u m a	
			zwyczajne	nadzwyczajne			
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia				
1895	1896	1896					
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie .	3,807.550	1,200.000	5,027.550
34	3		B. Gwarantowane przez państwo lokalne koleje żelazne.				
			c) Wodniańsko-prachatycka, papierami			30.900	30.900
			d) Monfalcone (Ronchi) Cervignano, papierami			64.600	64.600
			e) Strakonice-Winterberg, papierami			40.800	40.800
			f) Arnoldstein-Hermagora, papierami			40.900	40.900
			Suma (Rozdział 34, Tytuły 1—3) .	3,807.550	1,397.200	5,204.750
35			C. Funduszowi indemnizacyjnemu:				
			Dla Karyntyi	130.000	130.000
			Suma (Rozdział 35) .	130.000	130.000
			Ogółem (Rozdziały 33—35) .	5,952.790	3,397.200	7,349.990
			XVII. Dług państwa.				
36			A. Ogólny dług państwa:				
1			Odsetki (1,907.047 zł. w zlocie)	116,613.997	116,613.997
			Strąciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej	30,161.207	30,161.207
			Zostaje .	86,452.790	86,452.790
2			Umorzenie długu (1,277.753 zł. w zlocie)	12,638.930	12,638.930
			Strąciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej w srebrze	150.000	150.000
			Zostaje .	12,488.930	12,488.930
			Suma (Tytuły 1 i 2) .	98,941.720	98,941.720
			B. Dług królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa:				
3			Odsetki (24,613.186 zł. w zlocie)	61,296.940	61,296.940
4			Umorzenie długu (1,155.200 zł. w zlocie)	3,695.586	3,695.586
			Suma (Tytuły 3 i 4) .	64,992.526	64,992.526
			Ogółem (Rozdział 36, Tytuły 1—4) .	163,934.246	163,934.246
37			XVIII. Zarząd długu państwa.				
1			Wydatki na zarząd nieustalonego długu wspólnego (70 ⁰ / ₀)	176.960	176.960
2			Wydatki na zarząd nieustalonego długu niewspólnego	15.500	15.500
3			Wydatki na zarząd długu ustalonego (26.300 zł. w zlocie)	422.900	179.500	602.400
			Suma (Rozdział 37, Tytuły 1—3) .	615.360	179.500	794.860

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			S u m a	
			zwyczajne		nadzwyczajne		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia				
1895	1896	1896					
zl. w walucie austriackiej							
Zestawienie.							
1			I. Dwór cesarski	4,650.000		4,650.000	
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana	77.065		77.065	
3			III. Rada państwa	731.352	155.000	886.352	
4			IV. Trybunał państwa	22.600		22.600	
5			V. Rada Ministrów	1,180.953	6.800	1,187.753	
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych .	40,640.620	69,862.372	2,457.252	112,960.244
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych . . .	18,887.039	36.100	3,381.342	22,294.481
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	6,730.980	13,959.436	321.212	21,011.628
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	23,577.116	555.900	1,776.839	25,909.855
10 do 26			X. Ministerstwo skarbu	75,871.638	14,300.000	9,856.035	100,027.673
27			XI. Ministerstwo handlu	106,015.440	3,408.130	14,543.480	123,967.050
28 i 29			XII. Ministerstwo rolnictwa	14,376.762		2,994.789	17,371.551
30			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	21,612.200		930.339	22,542.539
31			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa	178.150			178.150
32			XV. Etat emerytalny	19,315.050			19,315.050
33 do 35			XVI. Zapomogi i uposażenia	5,952.790		1,397.200	7,349.990
36			XVII. Dług państwa	163,934.246			163,934.246
37			XVIII. Zarząd długu państwa	615.360		179.500	794.860
Ogólna suma potrzeb .				504,359.361	102,121.938	37,999.788	644,481.087

Preliminarz państwa

na rok 1895 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część druga. — Pokrycie.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	D o c h o d y		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			zł. w walucie austriackiej		
1			I. Dwór cesarski		
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana		
3			III. Rada państwa		
4			IV. Trybunał państwa		
5			V. Rada Ministrów.		
1			Przychód gazet urzędowych		
2			Biuro korespondencji telegraficznych		
			632.100		632.100
			112.000		112.000
			Suma (Rozdział 5, Tytuł 1 i 2)		
			744.100		744.100
6			VI. Sprawy wspólne		
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.		
1			Zarząd naczelny		
2			Dochód z Dziennika ustaw państwa		
3			Administracja poszczególnych krajów		
4			Bezpieczeństwo publiczne		
5			Budowa dróg		
6			Budownictwo wodne		
			20.000		20.000
			63.000		63.000
			219.490	15.000	234.490
			721.213		721.213
			33.873		33.873
			57.177		57.177
			Suma (Rozdział 7, Tytuły 1—6)		
			1,114.753	15.000	1,129.753
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.		
1			Obrona krajowa		
2			Straż policyjna wojskowa		
3			Zandarmerya		
			63.900		63.900
			59.287		59.287
			207.700		207.700
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1—3)		
			330.887		330.887
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.		
			A. Zarząd naczelny.		
1			Zarząd naczelny		
2			Nadzór szkolny		
3			Muzeum sztuki i przemysłu		
4			Komisya główna statystyczna		
5			Instytut geologiczny państwa		
6			Zakład główny meteorologii i magnetyzmu ziemi		
			300		300
			25		25
			11.800		11.800
			3.950	500	4.450
			3.400	600	4.060
			2.730		2.730
			Zniesienie		
			22.265	1.100	23.365

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
9	7		Przeniesienie	22.265	1.100	23.365
			Przychody w zakresie sztuk i archeologii:			
	1		a) Przychody w zakresie sztuk:			
	2		Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	5.200		5.200
			Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	220		220
	3		b) Przychody w zakresie archeologii:			
	4		Przymorze	250	200	450
			Dalmacya		2.000	2.000
			Suma (Rozdział 9, Tytuły 1—7)	27.935	3.300	31.235
	8		B. Wyznania.			
			Wpływy funduszków religijnych:			
			a) Wpływy funduszków:			
	1		Austria poniżej Anizy	668.600		668.600
	2		Austria powyżej Anizy	101.700		101.700
	3		Salzburg	11.900		11.900
	4		Tyrol (872 zł. w złocie)	102.400		102.400
	5		Vorarlberg	1.200		1.200
	6		Styrya	176.600		176.600
	7		Karyntya	72.300		72.300
	8		Kraina	89.000		89.000
	9		Tryest	11.500		11.500
	10		Gorycya	24.400		24.400
	11		Istrya	16.700		16.700
	12		Dalmacya	31.100		31.100
	13		Czechy	835.300	3.064	838.364
	14		Morawia i Śląsk	625.900		625.900
	15		Galicya	432.500		432.500
			Z majątku zakładowego galicyjskiego funduszu religijnego		50.000	50.000
	16		Kraków	26.700		26.700
	17		Bukowina	4	260	264
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—17)	3,227.804	53.324	3,281.128
	18		b) Wpływy lasów i dóbr funduszu religijnego	969.150	90	969.240
			Z majątku zakładowego funduszków religijnych:			
			Austria poniżej Anizy		6.000	6.000
			Galicya		107.400	107.400
			Suma (Tytuł 8, §. 18)	969.150	113.490	1,082.640
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—18)	4,196.954	166.814	4,363.768
9			Fundacje i dodatki na potrzeby religijne wyznania katolickiego:			
			Dodatki	10.700	160	10.860
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 8 i 9)	4,207.654	166.974	4,374.628
			C. Oświata.			
			Szkoły główne.			
10	1		Uniwersytety	150.020		150.020
			Uniwersytety w Pradze:			
			Dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce:			
			Dochód z sprzedaży gruntów		10.000	10.000
			Uplata za postawienie suszarni słoju w Maleszycach (1 rata)		450	450
	2		Wydziały teologiczne	11.200		11.200
	3		Szkoły główne techniczne	90.700		90.700
	4		Szkoła główna ziemiaństwa w Wiedniu	8.800		8.800
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—4)	260.720	10.450	271.170

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa					
			Dochody					
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma			
			zl. w walucie austriackiej					
9	11		Szkoły średnie.					
	1		Gimnazya	202.277		202.277		
			Austria poniżej Anizy:					
			Dodatki gminy wiedeńskiej na rzecz gimnazjum rządowego w Wiedniu (XII. dzielnica Meidling), a mianowicie:					
			Na budowę nowego domu dla gimnazjum:					
			Od byłej gminy Dolnego Meidlingu (6 rata)		1.000	1.000		
			Galicya:					
			Dopłaty:					
			Datek jednorazowy gminy miasta Drohobycza jako zwrot kosztów pokrycia dachu na budynku gimnazjalnym poniesionych przez Rząd w roku 1891			3.300	3.300	
			Od gminy miasta Podgórze na zakupienie środków naukowych dla tamtejszego gimnazjum rządowego			300	300	
	2		Szkoły realne	82.829		82.829		
	3		Wszystkie szkoły średnie:					
			Dochód z rozsprzedaży marek szkolnych	1.140.000		1.140.000		
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—3)			1.425.106	4.600	1.429.706
12			Szkoły przemysłowe.					
	1		Szkoły przemysłowe:					
		a)	Szkoły zawodowe dla głównych grup przemysłowych	76.800		76.800		
			Szkoła przemysłowa rządowa w Bielsku:					
			Dochód z sprzedaży motoru		200	200		
		b)	Szkoły zawodowe poszczególnych gałęzi przemysłowych	39.500		39.500		
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Kolomyi:					
			Dodatek krajowy na urządzenie wewnętrzne		1.025	1.025		
		c)	Szkoły rysunku i modelowania	1.350		1.350		
		d)	Szkoły rzemieślnicze powszechnie i zakłady pokrewne	24.850		24.850		
		e)	Wszystkie szkoły przemysłowe	200		200		
			Suma (§. 1)			142.700	1.225	143.925
	2		Środki pomocnicze i do poparcia nauki w szkołach przemysłowych	500		500		
			Suma (Tytuł 12, §§. 1 i 2)			143.200	1.225	144.425
13			Zakłady naukowe wyłączne.					
	1		Szkoły dla akuszerok	2.802		2.802		
	2		Szkoła weterynaryi i podkownictwa we Lwowie	4.850		4.850		
	3		Szkoły marynarki	11.300		11.300		
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—3)			18.952		18.952

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa			Dochody		
						zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
						zł. w walucie austriackiej		
9	14		Szkoly początkowe.					
		1	Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	82.200			82.200	
		2	Stypendya wychowañców stanu nauczycielskiego, zwroty			332	332	
		3	Zwroty zaliczek na podniesienie szkół początkowych			430	430	
		4	Szkółki początkowe rządowe	5.750			5.750	
			Suma (Tytuł 14, §§. 1—4)	87.950		762	88.712	
	15			Fundacye i dopłaty.				
			1	Dopłaty	5.775			5.775
				Suma (Tytuł 15)	5.775			5.775
	16			Fundusze naukowe.				
			1	Wpływy funduszów (800 zł. w zlocie)	18.321			18.321
			2	Dochody z lasów i dóbr funduszowych	18.940			18.940
				Suma (Tytuł 16, §§. 1 i 2)	37.261			37.261
				Razem (Rozdział 9, Tytuły 10—16)	1,978.964		17.037	1,996.001
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—16)	6,214.553		187.311	6,401.864	
10			X. Ministerstwo skarbu.					
			Zarząd finansów.					
		1	Kierownictwo naczelne (z departamentami rachunkowemi i rachunków specjalnych)	3.500			3.500	
		2	Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dyrekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy wymiaru należytości	11.400			11.400	
		3	Administracje podatkowe i komisye podatkowe lokalne, służba podatkowa przy starostwach powiatowych	2.000			2.000	
		4	Kasy krajowe	500			500	
		5	Straż skarbową (144 zł. w zlocie)	160.000			160.000	
		6	Urzędy podatkowe, kasy skarbowe i depozytowe sądowe w Wiedniu	10.520			10.520	
		7	Prokuratoroye skarbowe	18.000			18.000	
		8	Zarząd ceł (772 zł. w zlocie)	1,457.460			1,457.460	
		9	Kataster podatku gruntowego i utrzymanie go w ewidencji	151.200			151.200	
		Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—9)	1,814.580			1,814.580		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	D o c h o d y		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			zł. w walucie austriackiej		
11			Ogólna administracja kasowa.		
	1		155.944		155.944
	2			541.882	541.882
	3		1,250.000		1,250.000
	4		33.000		33.000
	5			362.000	362.000
	6			2,239.230	2,239.230
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—6) .		
			1,438.944	3,143.112	4,582.056
			Podatki stałe.		
	12		35,300.000		35,300.000
	13		31,596.000		31,596.000
	14		2,200.000		2,200.000
	15		12,000.000		12,000.000
	16		29,900.000		29,900.000
	17		774.000		774.000
	18		322.000		322.000
			Suma (Rozdziały 12—18) .		
			112,092.000		112,092.000
			- C ł o.		
19	1		43,015.240		43,015.240
	2		2,309.640		2,309.640
			Suma (Rozdział 19, Tytuły 1 i 2) .		
			45,324.880		45,324.880
			Podatki niestałe.		
20			Podatek konsumpcyjny:		
	1		33,000.000		33,000.000
	2		420.000		420.000
	3		170.000		170.000
	4		5,200.000		5,200.000
	5		31,500.000		31,500.000
	6		6,690.000		6,690.000
	7		25,060.000		25,060.000
	8		6,000.000		6,000.000
	9		620.000		620.000
	10		3,031.100		3,031.100
	11		23.770		23.770
	12		660.000		660.000
			Suma (Rozdział 20, Tytuły 1—12) .		
			112,374.870		112,374.870

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
Dochody państwa			zł. w walucie austriackiej		
21		Sól:			
	1	Dochody urzędów produkcji	123.200		123.200
	2	Dochody urzędów sprzedaży	21,451.910		21,451.910
		Suma (Rozdział 21, Tytuły 1 i 2) .	21,575.110		21,575.110
22		Tytoń:			
	1	Dochody z sprzedaży w krajach tutejszych	88,687.000		88,687.000
	2	Dochody dyrekcji naczelnej (375.000 zł. w złocie)	666.550		666.550
		Suma (Rozdział 22, Tytuły 1 i 2) .	89,353.550		89,353.550
23		Stęple	21,289.500		21,289.500
24		Taksy i opłaty od czynności prawnych	38,376.000		38,376.000
25		Loterya	16,440.000		16,440.000
26		Myta	1,101.910		1,101.910
27		Cechowanie	330.600		330.600
28		Podatek osobny od handlu napojami wysokowemi pędzonemi, ich wyszynku i sprzedaży drobnej	1,150.000		1,150.000
		Suma (Rozdziały 20—28) .	301,991.540		301,991.540
Dochody z własności państwa					
29		Gmachy dykasteryalne	115.092		115.092
30		Fiskalności i bezdziedziczności	250.000		250.000
31		Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,993.540		1,993.540
32		Mennictwo	2,475.830		2,475.830
		Ogółem (Rozdziały 10—32) .	467,496.406	3,143.112	470,639.518
XI. Ministerstwo handlu.					
33					
	1	Kierownictwo naczelne	10.260		10.260
	2	Statystyka handlu zagranicznego	217.000		217.000
	3	Przychody zarządu budynku wystawy powszechnej	12.280		12.280
	4	Nadzór nad przemysłem	15.900		15.900
	5	Zakłady do próbowania broni palnej ręcznej	5.240		5.240
	6	Inspekcya generalna kolei żelaznych austriackich		31.980	31.980
	7	Służba miar i wag	366.600		366.600
	8	Służba portowa i zdrowotna morska	507.890		507.890
	12	Dodatki na nowe budowle nadzwyczajne		19.050	19.050
		Suma (Tytuł 8, §. 1 i 2) .	507.890	19.050	526.940
	9	Zarząd domów składowych w Tryeście	934.840		934.840
		Suma (Tytuły 1—9) .	2,070.010	51.030	2,121.040

Rozdział	Tytuł	Paragraf	D o c h o d y		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
33	10		Zakład poczt i telegrafów:		
	1		Obrót w Austrii (47.000 zł. w zlocie)	37,800.000	37,800.000
	2		Zakłady pocztowe austriackie w Turcyi (15.000 zł. w zlocie)	290.400	290.400
	3		Nadwyżka pocztowej kasy oszczędności	828.060	828.060
	4		Z przedsiębiorstwa zakładów telegraficznych i telefonowych w Wiedniu nabytych od Spółki prywatnych telegrafów . .	907.500	907.500
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—4) .	39,825.960	39,825.960
	11		Urząd pocztowych kas oszczędności	2,634.260	2,634.260
			Suma (Rozdział 33, Tytuły 1—11) .	44,530.230	44,531.260
	12		Budowa kolei rządowych:		
	1		Dodatki stron interesowanych na budowę kolei transwersal- nej czesko-morawskiej	4.940	4.940
	2		Dodatki stron interesowanych na budowę kolei schranibach- sko-kernhofskej	3.460	3.460
			Objęcie kwoty funduszu wkładowego linii austriackiej Spółki kolei lokalnych na pokrycie wydatków budowy kolei lokal- nych:		
	3		Lipowa-Bożanów (Heinersdorf)	1,000.000	1,000.000
	4		Niklasdorf-Cukmantel	250.000	250.000
			Suma (Tytuł 12, §§. 1—4) .	1,258.400	1,258.400
	13		Dopłata księstwa styryjskiego na kolej od Eisenerz do Vordernbergu	330.000	330.000
			Suma (Tytuł 13, §. 1) .	330.000	330.000
	14		Ruch kolei żelaznych rządowych wydierżawionych:		
	1		Szlak podmokielski:		
			Czynsz dzierżawny za szlak podmokielski (107.910 zł. w zlocie)	128.460	128.460
			Suma (Tytuł 14, §§. 1) .	128.460	128.460
	2		Kolej lokalna Czasław-Zawratec i Czasław-Moczowice:		
			a) Przychody z transportu	120.000	120.000
			b) Przychody rozmaite	7.000	7.000
			Objęcie kwoty funduszu wkładowego nabytych na rzecz pań- stwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych	5.200	5.200
			Suma (Tytuł 14, §. 2) .	127.000	132.200
			Zniesienie .	255.460	260.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody			
			Dochody państwa			
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
			zł. w walucie austriackiej			
33	14	3	Przeniesienie .	255.460	5.200	260.660
			Kolej lokalna Königshan-Zaclerz:			
			<i>a)</i> Przychody z transportu	30.000		30.000
			<i>b)</i> Przychody rozmaite	2.500		2.500
			Objęcie kwoty funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych		18.800	18.800
			Suma (Tytuł 14, §. 3) .	32.500	18.800	51.300
			Suma (Tytuł 14, §§. 1—3) .	287.960	24.000	311.960
15			Ruch kolei żelaznych utrzymywany przez Rząd i żegluga parowa na jeziorze bodeńskim:			
			<i>Koleje będące własnością państwa i utrzymywane w ruchu przez Rząd na własny rachunek:</i>			
	1		Koleje żelazne zachodnie (z wyłączeniem żeglugi parowej na jeziorze bodeńskim), kolej rządowa tryestyńsko-herpeljsko-istryjska, kolej rządowa dalmatyńska, koleje rządowe w Galicyi, Morawii, Śląsku, kolej zachodnia węgierska (linia styryjska) i Pierwsza węgiersko-galicyjska kolej żelazna (linia galicyjska), kolej lwowsko-czerniowiecko-suczawska, nabyte na rzecz państwa linie austriackiej Spółki kolei lokalnych (z wyłączeniem czasławsko-zawrateckiej, czasławsko-moczowickiej i Königshan-Zaclerskiej) i linia czerniowiecko-nowosielicka:			
			<i>a)</i> Przychody z transportu (13,895.000 zł. w zlocie)	85,209.300		85,209.300
			<i>b)</i> Wynagrodzenie z ruchu kolei miejscowych	1,603.000		1,603.000
			<i>c)</i> Przychody z obrotu soli	1,389.300		1,389.300
			<i>d)</i> Udział w obrocie wspólnym a względnie czysty zysk kolei uściecko-cieplickiej	250.000		250.000
			<i>e)</i> Przychody z wydzierżawienia hotelu w Zell nad jeziorem	10.000		10.000
			<i>f)</i> Przychody domu składowego w Grazu	9.000		9.000
			<i>g)</i> Przychód z sześciu szóstych części kolei łączącej wiedeńskiej	234.000		234.000
			<i>h)</i> Wszelkie inne przychody (58.090 zł. w zlocie)	709.100		709.100
			Kwota amortyzacji za tory przemysłowe		3.400	3.400
			Dodatek spółki górniczej alpejskiej tytułem odsetek za położenie toru w Eisenerz		20	20
			Udział w przychodzie z myta mostowego w Lend		500	500
			Objęcie reszty funduszu wkładowego kolei galicyjskiej Karola Ludwika		260.000	260.000
			Zniesienie .	89,413.700	263.920	89,677.620

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
			Przeniesienie	89,413.700	263.920	89,677.620
33	15	1	Objęcie kwoty funduszu wkładowego linii austriackiej Spółki kolei lokalnych		354.500	354.500
			Objęcie kwoty funduszu wkładowego kolei żelaznej lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej		1,788.320	1,788.320
			Objęcie kwoty funduszu wkładowego na linii czerniowiecko-nowosielickiej		26.000	26.000
			Suma (Tytuł 15, §. 1)	89,413.700	2,432.740	91,846.440
			<i>Koleje prywatne, na których Rząd utrzymuje ruch na rachunek Spółki:</i>			
		2	Kolej morawska graniczna:			
			A. Linia gwarantowana (sternbersko-grulichska):			
			a) Przychody z transportu	476.600		476.600
			b) Wszelkie inne przychody	17.900		17.900
			Suma A	494.500		494.500
			B. Linia niegwarantowana (zabrzecko-sobotyńska):			
			a) Przychody z transportu	127.100		127.100
			b) Wszelkie inne przychody	2.800		2.800
			Suma B	129.900		129.900
			Suma (Tytuł 15, §. 2)	624.400		624.400
			Suma (Tytuł 15, §§. 1 i 2)	90,038.100	2,432.740	92,470.840
		3	Żegluga parowa na jeziorze bodeńskim:			
			a) Przychody z transportu (155.300 zł. w złocie)	192.000		192.000
			b) Przychody rozmaite (5.000 zł. w złocie)	6.500		6.500
			Suma (Tytuł 15, §. 3)	198.500		198.500
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—3)	90,236.600	2,432.740	92,669.340
			Udział Rządu w czystym zysku kolei północnej Cesarza Ferdynanda		1,300.000	1,300.000
			Suma (Tytuł 16, §. 1)		1,300.000	1,300.000
			Suma (Rozdział 33, Tytuł 12—16)	90,524.560	5,345.140	95,869.700
			Ogółem (Rozdział 33, Tytuły 1—16)	135,054.790	5,396.170	140,450.960

Rozdział	Tytuł	Paragraf	D o c h o d y		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			zł. w walucie austriackiej		
34	XII. Ministerstwo rolnictwa.				
	1	Kierownictwo naczelne	100		100
	2	Zakłady rządowe naukowe i do prób	48.270		48.270
	3	1 Kultura krajowa	11.500		11.500
		2 Dochody z funduszu melioracyjnego		966.603	966.603
	4	Nadzór kultury krajowej	2.628	4.820	7.448
	5	Władze górnicze	2.350		2.350
	6	Opłaty wymiarowe i za pozwolenie poszukiwania ciał kopalnych	253.910		253.910
	7	Górnice zakłady naukowe	5.480		5.480
	8	Zakłady rządowe chowu koni	335.840		335.840
		Suma (Rozdział 34, Tytuł 1—8) .	660.078	971.423	1,631.501
35	1	Lasy i dobra rządowe:			
	1	Dyrekcye lasów i dóbr	5.170		5.170
	2	Lasy i dobra rządowe	5.296.340	500	5,296.840
	3	Szkoły leśnych	190		190
		Suma (Tytuł 1, §§. 1—3) .	5,301.700	500	5,302.200
	2	Kopalnie:			
	1	Kierownictwo naczelne	18.352		18.352
	2	Zarząd górniczy w Kirchbichlu	158.970		158.970
	3	Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu	261.636		261.636
	4	Zarząd hutniczy w Cilli	573.571		573.571
	5	Dyrekcya górnicza w Idryi	1,118.088		1,118.088
	6	Dyrekcya górnicza w Brüx	1,300.479		1,300.479
	7	Dyrekcya górnicza w Przybramie	2,962.038		2,962.038
	8	Inne c. k. kopalnie	710.326		710.326
		Suma (Tytuł 2, §§. 1—8) .	7,103.470		7,103.470
		Suma (Rozdział 35, Tytuły 1 i 2) .	12,405.170	500	12,405.670
		→ Ogółem (Rozdziały 34 i 35) .	13,065.248	971.923	14,037.171
36	XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.				
	1	Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	17.400		17.400
		Wynagrodzenie od gminy miasta Winohrady królewskie za używanie lokalności sądowych w ratuszu		1.600	1.600
	2	Domy karne	1,039.280		1,039.280
		Suma (Rozdział 36, Tytuły 1 i 2) .	1,056.680	1.600	1,058.280
37	XIV. Najwyższa izba obrachunkowa				
38	XV. Etat emerytalny		125.678		125.678

Rozdział	Tytuł	Paragraf	D o c h o d y		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			zł. w walucie austriackiej		
39			XVI. Zapomogi i uposażenia.		
			Przedsiębiorstwa komunikacyjne.		
	1		6procentowe odsetki od naddatków w zaliczkach gwarancyjnych	4.200	4.200
			Suma (Rozdział 39)	4.200	4.200
40			XVII. Dług państwa.		
	1		Dochód z obligacyj renty wydać się mających na amortyzacyą powszechnego długu państwa	9,160.475	9,160.475
	2		Wniesione kaucye i depozyta	120.000	120.000
			Suma (Rozdział 40, Tytuły 1 i 2)	9,280.475	9,280.475
41			XVIII. Zarząd długu państwa.		
	1		Dochody na rzecz wspólnego nieustalonego długu z zysku odniesionego przez nieściągnięcie biletów państwa po 1 zł. II. emisji (70%) wycofanych z obiegu	176.960	176.960
	2		Dochody z należności za blankiety do wymiany obligacyj długu państwa	9.000	9.000
	3		Dochód z formularzy do kwitów na procenta i listów konkomi-tujących	850	850
			Suma (Rozdział 41, Tytuły 1—3)	186.810	186.810
42			XIX. Dochody z sprzedaży własności nieruchomości państwa.		
	1		Ceny kupna, raty na cenę kupna, odsetki i reszty należności za przedmioty sprzedane w skutek upoważnienia udzielonego w poprzednich ustawach skarbowych lub innych osobnych	39.430	39.430
	2		Należności od lennictw zamienionych w dobra wolnodziedziczne i odkupienie uprawnień	9.000	9.000
	3		Dochody z sprzedaży własności państwa na podstawie artykułu VIII. ustawy skarbowej na rok 1895	80.470	80.470
	4		Wynagrodzenie za obciążenie służebnictwami własności państwa na zasadzie artykułu VIII. ustawy skarbowej na rok 1895	100	100
			Suma (Rozdział 42, Tytuły 1—4)	129.000	129.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	D o c h o d y			
			Dochody państwa			
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a	
			zł. w walucie austriackiej			
Zestawienie.						
1			I. Dwór cesarski			
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana			
3			III. Rada państwa			
4			IV. Trybunał państwa			
5			V. Rada Ministrów	744.100	744.100	
6			VI. Sprawy wspólne			
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	1,114.753	15.000	1,129.753
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	330.887		330.887
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	6,214.553	187.311	6,401.864
10 do 32			X. Ministerstwo skarbu	467,496.406	3,143.112	470,639.518
33			XI. Ministerstwo handlu	135,054.790	5,396.170	140,450.960
34 i 35			XII. Ministerstwo rolnictwa	13,065.248	971.923	14,037.171
36			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	1,056.680	1.600	1,058.280
37			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa			
38			XV. Etat emerytalny	125.678		125.678
39			XVI. Zapomogi i uposażenia		4.200	4.200
40			XVII. Dług państwa		9,280.475	9,280.475
41			XVIII. Zarząd długu państwa	186.810		186.810
42			XIX. Dochody z sprzedaży własności nieruchomości państwa		129.000	129.000
			Ogólna suma pokrycia	625,389.905	19,128.791	644,518.696

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 2. sierpnia 1895.

Treść: *M* 108. Ustawa uzupełniająca a względnie zmieniająca ustawę z dnia 6. stycznia 1890 o ochronie znaków towarowych.

108.

Ustawa z dnia 30. lipca 1895,

uzupełniająca a względnie zmieniająca ustawę z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19) o ochronie znaków towarowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Przepis §. 3go, ustęp 2 ustawy z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19), wyłączający od zaciągania do rejestru takich znaków towarowych, które są tylko wyrazami, stosuje się wyłącznie do wyrazów, które zawierają oznaczenia towaru pod względem miejsca, czasu albo sposobu fabrykacji, pod względem jego właściwości, pod względem jego przeznaczenia lub pod względem stosunków co do ceny, ilości lub wagi.

§. 2.

Wyłączne prawo używania znaku wyrazowego, który zgodnie z przepisami został złożony, obejmuje używanie tego znaku nie tylko w obrazowej postaci, w której był złożony, ale także używanie go w takich formach wykonania, które reprodukują chroniony wyraz lub chronione wyrazy w całości lub częściowo w odmiennych znakach, barwach lub wielkościach.

§. 3.

Wykreślenie znaku na podstawie §. 21, lit. e) ustawy z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19),

może nastąpić także z tej przyczyny, że tak dalece jest podobny do wcześniej dla tego samego rodzaju towarów zarejestrowanej a pod ochroną prawa jeszcze zostającej marki, że zwykły kupiec towaru nie jest w stanie dostrzedz różnic, chyba tylko przy użyciu szczególnej bacności.

O żądaniu posiadacza dawniejszej marki co do wykreślenia orzeka Minister handlu po wysłuchaniu posiadacza marki zaczepionej, a według potrzeby, po zasięgnięciu opinii znawców.

§. 4.

Poza przypadkami przewidzianymi w §. 21ym ustawy z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19), wykreślenia marki domagać się może ten, który wykaże, że dla towarów równego rodzaju przez niego używany, chociaż nie rejestrowany, znak towarowy uchodził w interesowanych kołach kupieckich jako znak cechujący towary z jego przedsiębiorstwa już w czasie, gdy zaczepiona marka, równa jego nieregistrowanemu znakowi towarowemu, lub zdadna do spowodowania podsunięć, została zarejestrowana.

Skarga o wykreślenie dopuszczalna jest także przeciwko prawnym następcom w posiadaniu zaczepionej marki; skarga taka nie ma wszakże miejsca, jeżeli posiadacz zarejestrowanej marki z swej strony wykaże, że zaciągnięcie marki do rejestru nastąpiło z przyzwoleniem skarżącego, albo też że przedsiębiorstwo, dla którego markę zarejestrowano, używało zgłoszonego znaku towarowego przed tegoż zarejestrowaniem równie długo albo jeszcze dłużej, aniżeli wnoszący skargę.

Skargę o wykreślenie takiej marki wnosić należy do Ministerstwa handlu najpóźniej w przeciągu dwu lat po dokonaniem zarejestrowaniu marki.

Orzeczenie co do wykreślenia ma skuteczność wstecz aż do czasu złożenia wykreślonej marki.

§. 5.

Ten, który niema ani siedziby ani zakładu bądź w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa, bądź w krajach korony węgierskiej, bądź w Bośni i Hercegowinie, dochodzić może praw z ustawy z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19), tudzież z niniejszej ustawy tylko w takim wypadku, jeżeli dla wspomnianych obszarów ustanowi odpowiednio upelnomocnionego zastępcę.

Nazwisko i siedzibę takiego zastępcy, tudzież każdą zmianę, która co do zastępstwa zajdzie, można z dołączeniem pełnomocnictwa zastępcy wystawionego zgłaszać u władzy rejestrującej w celu zaciągnięcia do rejestru znaków towarowych.

Jeżeli zastępca nie jest zgodnie z przepisami zgłoszony, można na żądaniu, tyczącym się wykreślenia marki, orzekać także bez wysłuchania jej posiadacza.

§. 6.

W sporach co do istnienia prawa do marki orzekać będzie Minister handlu według własnego uznania o tem, w jakim stosunku i w jakiej kwocie koszta postępowania i prawnego zastępstwa ciężą na interesowanych.

Prawomocne orzeczenie co do kosztów może być sądownie egzekwowane. O egzekucję prosić należy u właściwego Sądu.

Na żądanie jednego z interesowanych potwierdzać będzie Ministerstwo handlu na orzeczeniu, że takowe co do kosztów stało się prawomocne.

§. 7.

Marki, wykreślone na podstawie §. 21 *a, b* lub *c* ustawy z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19), tudzież marki tak podobne do wykreślonych, że są zdadne do podsunąć, wolno ponownie rejestrować dla towarów, dla których były rejestrowane, albo dla towarów takiego samego rodzaju, wszakże na korzyść innej osoby a nie ostatniego posiadacza lub tegoż prawnego następcy, dopiero po upływie dwu lat od dnia wykreślenia ich w rejestrze Izby handlowej i przemysłowej.

W wypadkach wykreślenia marki na podstawie postanowień §. 4go niniejszej ustawy, skarżący ma prawo kazać wykreśloną markę dla siebie zarejestrować tuż po prawomocności orzeczenia, którem pozwolono wykreślenie.

§. 8.

Mocy obowiązującej nabywają §§. 1 do 4go, tudzież 6 do 9go niniejszej ustawy w dniu następującym po jej ogłoszeniu, zaś §. 5 dopiero w sześć miesięcy po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Postanowienia §. 4go stosują się tylko do takich znaków, które dopiero po dniu ogłoszenia niniejszej ustawy do rejestru zaciągnięto, a tak samo stosuje się postanowienie §. 6go tylko do takich sporów, które zaczęto dopiero po tymże terminie.

§. 9.

Wykonanie ustawy niniejszej, poruczam Memu Ministrowi handlu, Memu Ministrowi spraw wewnętrznych i Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Ischl, dnia 30. lipca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Wittek r. w.

Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozesłana dnia 7. sierpnia 1895.

Treść: № 109. Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem krakowskim.

109.

Patent cesarski z dnia 5. sierpnia 1895,

tyczący się rozwiązania Sejmu krajowego królestw Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem krakowskim.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, krainiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno- i dolno-śląski, modeński, parmański, piaceniński i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu,

Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno- i dolno-łużycki i istryjski; hrabia na Hohenemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottorze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem krakowskim jest rozwiązany a nowe wybory do tego Sejmu krajowego należy rozpisać.

Dan w Ischlu dnia 5. sierpnia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.	Welsersheimb r. w.
Jaworski r. w.	Böhm r. w.
Blumfeld r. w.	Wittek r. w.
Rittner r. w.	Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVII. — Wydana i rozesłana dnia 9. sierpnia 1895.

Treść: № 110. Ustawa zaprowadzająca ustawę o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna).

110.

Ustawa z dnia 1. sierpnia 1895,

zaprowadzająca ustawę o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Ustawa o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna) dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, wejdzie w życie równocześnie z ustawą o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna).

Wszystkie w innych ustawowych przepisach zawarte postanowienia o przedmiotach, w Normie jurysdykcyjnej uporządkowanych, tracą z owym dniem moc obowiązującą, o ile niniejsza ustawa albo Norma jurysdykcyjna nie zawierają od tego wyjątków.

Artykuł II.

W szczególności tracą moc obowiązującą:

1. przepisy §§. 200 i 202 pow. ks. ust. cyw., o ile się rozchodzi o sąd dla sporów prawnych z administracji, sądownie zaprowadzonej;

2. przepisy §§. 10 i 11 ustawy z dnia 20. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 78, dotyczące się zakresu działania sądów wojskowych.

Artykuł III.

Urząd Naczelnego Marszałka Dworu zostanie utrzymany pod względem wykonywania sądownictwa:

1. nad członkami Domu cesarskiego;
2. nad osobami, na które sądownictwo Naczelnego Marszałka Dworu rozciągnięte zostało lub w przyszłości rozciągniętem będzie;
3. nad osobami mającemi prawo zakrajowości, jeżeli się poddadzą sądownictwu Naczelnego Marszałka Dworu.

* Oprócz tego utrzymuje się dotychczasowy zakres działania Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu co do doręczania zleceń sądowych osobom z prawem zakrajowości i co do przedsięwzięcia innych aktów sądowych przeciwko takim osobom.

Nietkniętymi pozostaną postanowienia dekretu nadw. z dnia 14. października 1785, Zb. u. s. Nr. 481 o toku instancyi, jakoteż przepisy o postępowaniu w sprawach, należących do sądownictwa Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu.

Artykuł IV.

Pozostaną w mocy przepisy ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, w których wydano postanowienia o wykonywaniu sądownictwa konsularnego.

Aż do dalszego rozporządzenia nie będą przepisy Procedury cywilnej stosowane do postępowania w cywilnych sprawach spornych, prowadzonych w konsulatach, którym sądownictwo cywilne jest powierzone.

Dopóki się nic innego nie rozporządzi, będą Sądy austriackie w sprawach sądownictwa konsularnego do rozstrzygania w drugiej lub trzeciej instancji powołane, postępować jedynie według dotychczas obowiązujących przepisów prawnych o właściwości sądowej i o postępowaniu sądowym w sprawach spornych i egzekucyjnych.

Wyroki polubowne, które według §. 17 ministeryalnego rozporządzenia z dnia 31. marca 1855, Dz. u. p. Nr. 58, do skutku przyszyły, mają moc austriackich tytułów egzekucyjnych.

Artykuł V.

Pozostaną nietkniętymi prawa, które jako wyjątkowe przywileje pod względem właściwości Sądów i sądowego postępowania służą spółkom, zakładom i stowarzyszeniom na zasadzie ich statutów prawnie postanowionych lub ze strony państwa zatwierdzonych.

Artykuł VI.

Nietkniętymi pozostaną:

1. przepisy o zakresie działania Trybunału państwa i o sądeniu sporów kompetencyjnych między Trybunałem administracyjnym a Sądami zwyczajnymi;

2. przepisy §. 3 ustawy z dnia 5. marca 1869, Dz. u. p. Nr. 27, dotyczące się odpowiedzialności przedsiębiorstw dróg żelaznych za skaleczenie lub zabicie człowieka, spowodowane wydarzeniami na drogach żelaznych;

3. przepisy o sądownictwie w prawach żeglugi na Łabie, a w szczególności przepisy dekretu prezydium Izby nadwornej z dnia 2. grudnia 1845, Zb. u. s. Nr. 912 i rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. sierpnia 1868, l. 9132, oznajmionego ogłoszeniem czeskiego Sądu krajowego wyższego z dnia 31. sierpnia 1868, l. 26694 (Dz. u. kr. dla Czech z roku 1868, Nr. 24);

4. przepisy §§. 8 i 17 ustawy z dnia 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112, dotyczące się urzędzenia prawa skargi stron procesowych z powodu naruszenia praw, popełnionego przez urzędników sędziowskich w wykonywaniu urzędowych czynności;

5. przepis artykułu 315 ustawy handlowej o sądzie dla skargi o sprzedaż zatrzymanych przedmiotów;

6. przepisy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 21. sierpnia 1856, Dz. u. p. Nr. 150, o sądzie dla dzieci nieślubnych i podrzutków, gdy ich zaopatrzenie ze strony publicznego zakładu już ustało. Jednakowo dla dzieci, oddanych w pieczę osób, za granicą zamieszkałych, Sąd okręgowy zakładu podrzutków pozostanie właściwym dla ustanowienia opieki i dla sprawowania wszelkich aktów władzy opiekuńczej.

Artykuł VII.

Pozostaną w mocy przepisy Ordynacji konkursowej o sądownictwie w upadłościach, a w szczególności postanowienia o podawaniu skarg w Sądzie konkursowym; niemniej przepisy o tem, w jakiej mierze właściwość Sądu konkursowego jest wyłączną i w których przypadkach rozpoczęte, ale otwarciem konkursu przerwane postępowanie, w Sądzie konkursowym na nowo podjąć należy.

Artykuł VIII.

Również pozostaną nietkniętymi:

1. prawo własnej pertraktacji przyznane Niemieckiemu Zakonowi rycerskiemu patentem z dnia 28. czerwca 1840, Zb. u. s. l. 451, odnośnie do wolnego majątku własnego Wysokiego Mistrza niemieckiego, rycerzy i kapłanów zakonnych;

2. przepisy cesarskiego rozporządzenia z dnia 21. grudnia 1855, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1856, o właściwości wiedeńskiego i tryesteńskiego Sądu handlowego dla pertraktacji spadków protokołowanych kupców i fabrykantów, jakoteż dla sprawowania interesów opieki i kurateli nad dziećmi takich osób; od chwili, gdy Normy jurysdykcyjne zaczną obowiązywać, służyć będzie pragskiemu Sądowi handlowemu taka sama właściwość w sprawach niespornych;

3. przepisy o jurysdykcyi Sądów austriackich co do spadków po obcych, a w szczególności przepisy §§. 22 do 25 i 140 do 144 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208; dalej postanowienia o właściwości Sądów w sprawach opieki i kurateli nad obcymi, w §. 183 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208, i w innych przepisach zawarte; tudzież postanowienia traktatów państwowych w materjach spadkowych i opiekuńczych;

4. przepisy ustawy z dnia 18. lutego 1878, Dz. u. p. Nr. 30, o właściwości Sądów w przypadkach wyłączeń dla celów budowy dróg żelaznych i prowadzenia ruchu na takowych;

5. przepisy o prowadzeniu rejestrów handlowych i rejestrów stowarzyszeń;

6. przepisy o wnoszeniu protestów wekslowych i udziale Sądów w sprawach notaryatu;

7. przepisy ustawy z dnia 16. lutego 1883, Dz. u. p. Nr. 20, o właściwości Sądów dla postępowania w celu uznania kogoś za zmarłego albo w celu przeprowadzenia dowodu śmierci.

Artykuł IX.

Przepisy Normy jurysdykcyjnej będą stosowane również do spraw cywilnych, w traktatach państwowych albo według zasad prawa międzynarodowego sądownictwu austriackiemu poddanych a prawnymi przepisami jurysdykcyi Sądów zwyczajnych nie objętych.

Sądownictwo austriackie rozciąga się na osoby, według zasad prawa międzynarodowego prawo zakrajowości mające, jeżeli i o ile one się dobrowolnie sądom austriackim poddały; niemniej w przypadku, gdy przedmiotem odpowiedniej sprawy jest owym osobom przynależne a w obrębie państwa położone dobro nieruchomości, albo też służące im prawo rzeczowe na nieruchomościach, do innych osób należących ale w obrębie państwa położonych.

Jeżeli zajdzie wątpliwość co do tego, ażali osoba prawem zakrajowości obdarzona, podlega sądownictwu austriackiemu, albo też powstanie wątpliwość w kwestyi istnienia prawa zakrajowości na korzyść jakiej osoby, zasięgnie Sąd w tej mierze deklaracyi Ministra sprawiedliwości. Takie oświadczenie obowiązuje Sąd w ocenieniu jego właściwości.

Artykuł X.

Przez wyraz „Obszar państwa“ w znaczeniu Normy jurysdykcyjnej rozumie się obszar królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa. Ze względu na przepisy Normy jurysdykcyjnej, pozycuje się osoby, którym na tym obszarze nie służy obywatelstwo państwowe, za obce.

Artykuł XI.

Aż do zaprowadzenia nowych przepisów prawnych o zakresie urzędowym Najwyższego Trybunału sprawiedliwości, niemniej o składaniu senatów i wewnętrznym porządku urzędowania w tymże Trybunale, będzie ten Trybunał wykonywał sądownictwo w sprawach cywilnych według przepisów cesarskiego patentu z dnia 7. sierpnia 1850, Dz. u. p. Nr. 352, chyba że Norma jurysdykcyjna, Procedura cywilna i Ordynacya egzekucyjna co innego w tej mierze stanowią.

Artykuł XII.

Urzednicy egzekucyjni są urzednikami sędziowskimi w rozumieniu ustawy z dnia 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112.

Przepisy zaprowadzające urzedników egzekucyjnych, normujące ich pobory i służbę, będą wydane drogą rozporządzeń.

Artykuł XIII.

Na wezwanie udziału Sądy zwyczajne pomocy prawnej Sądom przemysłowym i polubownym, jakoteż sędziom polubownym, do rozpoznania szczegółowego sporu prawnego ustanowionym, o ile takie wezwanie opiera się na ustawach, a przytem wykonać się mająca czynność urzędowa jest prawem dopuszczona i Sąd wezwany dla niej właściwym (§. 37, ustęp 2 i 3 Normy jurysdykcyjnej). Nadto w sprawach takich wezwań, winny być postanowienia §. 40 Normy jurysdykcyjnej analogicznie stosowane.

Artykuł XIV.

Sprawy zakresu jurysdykcyjnego Sądów powiatowych, gdy je po myśli §. 79 Normy jurysdykcyjnej do Trybunałów pierwszej instancji wnosić należy, będą załatwiane według przepisów o postępowaniu trybunalskiem w pierwszej instancji. Atoli:

1. co do przeprowadzenia i rozpoznania spraw drobiazgowych (§. 448 p. c.) i skargi z powodu naruszenia posiadania (§. 454 p. c.) obowiązują przepisy §§. 448 do 460 p. c.; naczelnik Trybunału poruczy przeprowadzenie rozprawy i rozpoznanie tego rodzaju spraw jednemu z członków Trybunału jako sędziemu samoistnemu. W tych sprawach strony nie będą zniewolone do ustanowienia adwokatów swoimi zastępcami;

2. wydawanie nakazów zapłaty w postępowaniu upomniczem będzie należeć do przewodniczącego senatu.

Artykuł XV.

Ilekróć ustawy i rozporządzenia, których Norma jurysdykcyjna nie narusza, wspominają o sprawach sądownictwa rzeczowego, to się zawsze do oznaczonych w §§. 81, 83 i 117 Normy jurysdykcyjnej spraw odnosi.

Artykuł XVI.

Ojcowstwo dziecka nieślubnego w celu jego legitymacyi przez następne małżeństwo (§. 161 p. k. u. c.), ma być po śmierci mniemanego ojca, według postanowień cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1859, Dz. u. p. Nr. 208, ustalone.

To samo obowiązuje w przypadkach, w których następne usunięcie przeszkody małżeńskiej albo bezwinną nieświadomość tejże, w celu legitymacyi narodzonego w małżeństwie dziecka, ma być ustalona (§. 160 p. k. u. c.).

Artykuł XVII.

Powszechna ustawa o księgach gruntowych zawiera postanowienia, które obowiązują pod względem własności Sądów dla pozwolenia wpisów hipotecznych na dobra nieruchomości, jakoteż pod względem własności dla wszelkich czynności urzędowych, dotyczących się ksiąg publicznych, chyba że co do szczegółowych aktów albo procederów odmienne przepisy istnieją.

Odrębne przepisy o prowadzeniu ksiąg górniczych i kolejowych, a w szczególności zawarte w nich postanowienia o własności sądowej, pozostaną nietkniętymi.

Artykuł XVIII.

Zaden Sąd zwyczajny nie odmówi z powodu swej niewłasności przyjęcia tego, co kto na mocy postanowień praw cywilnych u niego złoży.

Artykuł XIX.

Sprawy sporne, które w chwili, kiedy Norma jurysdykcyjna obowiązywać zaczęła, już w sądach zawisły a według przepisów ustawy zaprowadzającej Procedurę cywilną, zgodnie z dotychczasowymi przepisami procesowymi dalej prowadzone i ukończone być winne, pozostaną w Sądach, dotychczas dla nich prawnie właściwych, a to aż do prawomocnego ukończenia procesu; co w szczególności również obowiązuje pod względem własności dla postępowania w drugiej i trzeciej instancji.

Atoli przeciwko wyrokom, w powyższych procesach zapadłym, albo które zapadną po dniu, w którym Procedura cywilna wejdzie w życie, należy wnieść skargę nieważności, na te przypadki w artykule LI. ustawy zaprowadzającej Procedurę cywilną przewidzianą, do Sądu, w § 532 p. c. oznaczonego.

Artykuł XX.

Sprawy, które w chwili, gdy Norma jurysdykcyjna zaczęła obowiązywać, w sądach już wisiały, a nadto z mocy postanowień ustawy zaprowadzającej Procedurę cywilną albo na zasadzie układu stron (artykuł XLVII do XLIX ustawy zaprowadzającej Procedurę cywilną), podług przepisów Procedury cywilnej mają być załatwione, pozostaną mimo ich przeniesienia do nowego postępowania w Sądach dotychczas dla nich prawnie właściwych, chyba że tym Sądów, według przepisów Normy jurysdykcyj-

nej zbywa na przedmiotowej własności dla przeprowadzenia i rozstrzygnięcia procesu.

Artykuł XXI

W dniu, w którym Norma jurysdykcyjna zaczęła obowiązywać, osobne Sądy drobiazgowo w sprawach handlowych zastanowią swe czynności; wiszące u nich sprawy przejdą do Sądów powiatowych i do Sądów powiatowych do spraw handlowych, w miejsce tamtych powstałych i będą w nich załatwione zgodnie z przepisami ustawy zaprowadzającej Procedurę cywilną.

Artykuł XXII.

Za wyjątkiem spraw opieki i kurateli będą wszystkie inne sprawy niesporne, w chwili gdy Norma jurysdykcyjna zaczęła obowiązywać już w Sądach wiszące, załatwione w Sądach, które według dotychczasowych przepisów prawnych były dla ich załatwienia właściwymi. Również będzie w tych sprawach zachowany tok instancji zgodnie z dotychczasowymi przepisami prawnymi.

Sprawy opieki i kurateli w chwili, gdy Norma jurysdykcyjna zaczęła obowiązywać, jeszcze wiszące, będą z urzędu przeniesione do Sądów, według teje Normy odtąd dla nich właściwych.

Co się tyczy wiszących spraw spadkowych, to postanowienie ustępu pierwszego nie wyklucza delegacji w myśl §. 31 Normy jurysdykcyjnej.

Artykuł XXIII.

Postanowienia artykułów XIII, XIV, XV, XVI i XVIII zaczęła obowiązywać dopiero w chwili, gdy Norma jurysdykcyjna wejdzie w życie.

Artykuł XXIV.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi sprawiedliwości.

Tenże wyda rozporządzenia do zaprowadzenia i przeprowadzenia niniejszej ustawy tudzież Normy jurysdykcyjnej potrzebne; o ileby zaś te rozporządzenia dotyczyły zakresu działania innych Ministrów, wyda je Minister sprawiedliwości w porozumieniu z innymi Ministrami.

Ischl, dnia 1. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVIII. — Wydana i rozesłana dnia 9. sierpnia 1895.

Treść: **№ 111.** Ustawa o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna).

111.

Ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, o wykonywaniu sądownictwa i właściwości Sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (Norma jurysdykcyjna).

Za zgodą obu Izby Rady państwa postanawiamy następująco:

Część pierwsza.

O sądownictwie w ogólności.

Rozdział pierwszy.

O Sądach i organach sądowych.

Sądy zwyczajne.

§. 1.

O ile szczegółowe ustawy sądownictwa w sprawach cywilnych innym władzom lub organom nie przekazują, należy wykonywanie tego sądownictwa do Sądów powiatowych, do Sądów powiatowych do spraw handlowych i morskich, do Sądów obwodowych i krajowych, do Sądów handlowych, do Sądów handlowych i morskich, do Sądów krajowych wyższych i do Najwyższego Trybunału sprawiedliwości (Sądy zwyczajne).

Stosunek instancji sądowych.

§. 2.

Do wykonywania tego sądownictwa w pierwszej instancji są powołane: Sądy powiatowe,

Sądy obwodowe lub krajowe, Sądy handlowe, tudzież Sądy handlowe i morskie.

Do sądenia spraw handlowych i morskich będą we wszystkich miejscowościach, gdzie się samostny Sąd handlowy albo Sąd handlowy i morski znajduje, osobne Sądy powiatowe do spraw handlowych i morskich ustanowione. Drogą rozporządzeń mogą być Sądy powiatowe do spraw handlowych i morskich także w innych miejscowościach zaprowadzone.

§. 3.

W dalszym toku prawnym sprawa przeciwko wyrokowi i uchwałom Sądów powiatowych (apelacya, rekurs) idzie w drugiej instancji do Sądów obwodowych i krajowych. Jednakowoż apelacya od wyroku Sądu powiatowego, który tenże w zakresie sądownictwa handlowego albo morskiego, lub też sądownictwa w sprawach górniczych ferował, i to wyraźnie w wyroku zaznaczył, idzie do Sądów handlowych, do Sądów handlowych i morskich, do senatów handlowych, albo do senatów, które w Sądach obwodowych i krajowych do wykonywania sądownictwa w sprawach górniczych są powołane.

W trzeciej instancji środki prawne, wniesione od wyroków i uchwał Sądów powiatowych (rewizya, rekurs), Najwyższy Trybunał sprawiedliwości rozpoznawać będzie.

§. 4.

W dalszym toku prawnym, po wyroku i uchwale, w Sądzie obwodowym lub krajowym albo też w Sądzie handlowym zapadłej, pójdzie sprawa w instancji drugiej (apelacya, rekurs), do Sądów krajowych wyższych, a w trzeciej instancji (rewizya, rekurs), do Najwyższego Trybunału sprawiedliwości.

Sprawowanie sądownictwa w Sądach zwyżajnych.

§. 5.

W Sądach powiatowych należy wykonywanie sądownictwa do jednego lub kilku sędziów samoistnych.

Tymi sędziami samoistnymi są: naczelnik Sądu powiatowego (sędzia powiatowy), i ci urzędnicy sędziowscy Sądu powiatowego, do sprawowania urzędu sędziowskiego uzdatnieni, których naczelnik przełożonego Sądu krajowego wyższego upoważnił do samoistnego sprawowania urzędu sędziowskiego w cywilnych sprawach spornych albo w sprawach sądownictwa dobrowolnego w tymże samym Sądzie powiatowym.

Naczelnik przełożonego Sądu krajowego wyższego może samoistne sprawowanie wszystkich czynności urzędowych danego Sądu powiatowego w zakresie wykonywania egzekucyi i spraw hipotecznych, o ile jedne i drugie do Sądów powiatowych należą, jednemu lub kilku urzędnikom sędziowskim, do samoistnego sprawowania urzędu sędziowskiego upoważnionym, w ten sposób powierzyć, że oni w tym Sądzie owe czynności wyłącznie załatwiać będą.

Sądom powiatowym, znajdującym się w miejscu siedziby Sądu obwodowego lub krajowego, przydzieli naczelnik owego Sądu obwodowego albo krajowego, urzędników sędziowskich, ilu potrzeba, z grona urzędników sędziowskich Trybunału, do samoistnego sprawowania urzędu sędziowskiego upoważnionych.

§. 6.

W miejscach siedziby samoistnego Sądu handlowego albo Sądu handlowego i morskigo, wybierze prezydent owych Sądów sędziów dla Sądów powiatowych, w §. 2, ustępie 2 wymienionych, z grona urzędników sędziowskich Trybunału, do samoistnego sprawowania urzędu sędziowskiego upoważnionych.

Po za tym przypadkiem obowiązują w sprawach obsadzenia wymienionych Sądów powiatowych, w miejscu siedziby Sądu obwodowego albo krajowego istniejących, przepisy §. 5.

§. 7.

O ile Procedura cywilna albo przepisy o wewnętrznym urządzeniu Sądów i porządku czynności sądowych inaczej nie stanowią, sprawują jurysdykcję w Sądach obwodowych, krajowych i handlowych, senaty, które się zawsze składają z przewodniczącego i dwóch członków, bez względu na to, czyli te Sądy orzekają w pierwszej lub też w drugiej instancji.

W samoistnych Sądach handlowych, albo w tych Sądach obwodowych i krajowych, którym służy sądownictwo w sprawach handlowych albo morskich lub też w sprawach górniczych, bez względu na to, czyli tenże Sąd sprawę sporną w pierwszej lub w drugiej instancji sędzi, zajmie w senacie miejsce jednego członka, fachowy sędzia obywatelski stanu kupieckiego albo z kół fachowych marynarzy (senat handlowy) lub górników (senat górniczy) przybrany. We wszystkich innych przypadkach, składają się senaty Sądów obwodowych i krajowych z urzędników sędziowskich, do sprawowania urzędu sędziowskiego uzdolnionych.

Naczelnik Sądu obwodowego albo krajowego może z pomiędzy członków swojego Trybunału zamianować sędziów samoistnych, którzy wniesione do Trybunału, jako Sądu pierwszej instancji, podania w sprawach amortyzacyjnych i hipotecznych, tudzież prośby o dozwoleńie egzekucyi, bez poprzedniej narady senackiej, samoistnie załatwiać będą. Szczegółowe o tem przepisy będą wydane drogą rozporządzeń.

Weksłowe nakazy płatnicze i nakazy ubezpieczenia weksłowego, zawsze ustanowieni do tego członkowie Trybunału w charakterze sędziów samoistnych wydawać będą.

§. 8.

O ile przepisy o wewnętrznym urządzeniu Sądów i porządku czynności sądowych inaczej nie stanowią, należy sprawowanie sądownictwa cywilnego w Sądach krajowych wyższych do senatów, złożonych z przewodniczącego i czterech sędziów.

Osobny statut określi, jakim porządkiem Najwyższy Trybunał sprawiedliwości sądownictwo w sprawach cywilnych wykonywać będzie.

Narada i głosowania.

§. 9.

Senaty Trybunałów, przed którymi odbywają się rozprawy w sprawach cywilnych, albo które rozstrzygają sprawy, samemu Sądowi zastrzeżone, nie mogą, wliczając przewodniczącego, składać się z mniejszej ilości głosujących, aniżeli jest postanowiona w §§. 7 i 8.

Do rozpraw, dłuższy czas trwających, wolno przewodniczącemu przybrać sędziów uzupełniających, którzy biorą udział w rozprawie i zajmują w niej miejsce członka, który ze senatu wystąpił.

§. 10.

Przewodniczący kieruje głosowaniem a naradą wtedy, gdy się przed głosowaniem odbyła.

Jeżeli jest ustanowiony sprawozdawca, tenże najsamprzód głosuje; przewodniczący bierze taki sam udział w kreskowaniu jak każdy inny członek senatu i głos swój na końcu daje. Po za tem rangą starsi sędziowie głosują przed młodszymi. Fachowy sędzia obywatelski daje swój głos bezpośrednio po sprawozdawcy, albo też, gdy go niema, przed innymi członkami senatu.

§. 11.

Sędziemu nie wolno odmówić głosu w kwestyi, do uchwały przedstawionej; co się szczególnie odnosi do sędziego, który w głosowaniu nad kwestyą wstępną pozostał w mniejszości.

Przedewszystkiem odbywa się głosowanie w kwestyi właściwości sądu, tudzież potrzeby uzupełnienia postępowania i w innych kwestyach wstępnych. Jeżeli w sprawie głównej kilka roszczeń rozpoznać wypadnie, odbędzie się głosowanie nad każdym roszczeniem z osobna.

§. 12.

Uchwały Sądu zapadają bezwzględną większością głosów, to znaczy, że do każdej uchwały potrzeba więcej aniżeli połowy wszystkich głosów.

Jeżeliby się przytem nadarzyły trudności, które powtórnem kolejnem zapytaniem głosujących o ich zdania, w każdej kwestyi oddzielnie, nie mogły być usunięte, natenczas przewodniczący rozdzieli każdą kwestyę, w której ma zapasę uchwała, na szczególwe dla rozpoznania sprawy stanowcze punkta, i tym trybem odpowiednio głosowanie nad każdym takim punktem z osobna zarządzając, doprowadzi do tego, ażeby się w przedmiocie rozprawy skupiła większość głosów dla powzięcia decyzji.

Jeżeliby co do uchwalic się mających sum pieniężnych więcej niż dwa zdania się utworzyły, a żadne z nich większości nie otrzymało, natenczas głosy, dane na rzecz największej sumy tak długo się doliczają do głosów, które padły na mniejsze ale tamtej najbliższe sumy, aż się bezwzględna większość okaże.

§. 13.

W kwestyi różnicy zdań, powstałej co do tego, ażali przewodniczący ogłosił uchwałę zgodnie z wyatkami głosowania, rozstrzyga senat.

§. 14.

Przebieg narady i głosowania zapisuje się w osobnym protokole. Sposób prowadzenia tegoż

określą przepisy o wewnętrznem urządzeniu sądów i porządku czynności sądowych.

Protokoliści.

§. 15.

Osoby, używane do prowadzenia protokołu rozpraw i innych sądowych czynności urzędowych, muszą być zaprzysiężone.

Kancelarya sądowa.

§. 16.

W każdym Sądzie istnieje kancelarya sądowa. Do niej należy przyjmowanie aktów, które do Sądu weszły, wygotowanie sądowych rozstrzygnięć i innych załatwień, wykonanie doręczeń i zawezwań, przechowywanie aktów sądowych, jakoteż przedsiębranie wszelkich innych czynności urzędowych, które ustawy lub rozporządzenia jej przydzielają.

Z etatu osobowego kancelaryi sądowej mogą być również wzięte osoby, potrzebne do pisania protokołów.

Organa wykonawcze.

§. 17.

W szczegółowych Sądach i w miarę potrzeby wolno ustanowić osobnych urzędników egzekucyjnych do przedsiębrania czynności egzekucyjnych.

W Sądach, nie mających urzędników egzekucyjnych będą woźni sądowi albo inne, ustawą do tego powołane organa pełnić czynności egzekucyjne, organom egzekucyjnym zastrzeżone.

§. 18.

Naczelnikami i kierownikami kancelaryi sądowej tudzież urzędnikami egzekucyjnymi wolno mianować jedynie osoby, które szkoły średnie ukończyły i świadectwem egzaminu z dobrym postępem wykazały, że posiadają wiadomości szczegółowe, dla tego rodzaju urzędu potrzebne. Przepisy o przedmiotach i urządzeniu tego egzaminu, jakoteż o składzie komisji egzaminacyjnej, będą wydane drogą rozporządzenia. Egzamin ten obejmie również potrzebne do sprawowania urzędu wiadomości prawne.

Urzędnicy egzekucyjni są obowiązani do złożeń kaucyi w ilości rocznej płacy, według przepisów o kaucyach służbowych.

Rozdział drugi.

Nieprzyjęcie sędziów i innych organów sądowych.

Nieprzyjęcie sędziów.

§. 19.

W sprawach cywilnych wolno nie przyjąć sędziego:

1. z powodu, że go w odnośnym przypadku prawo od wykonywania aktów sędziowskich wyłącza;

2. z powodu, że zachodzi dostateczna przyczyna wątpić o jego bezstronności.

§. 20.

W zakresie sądownictwa cywilnego, sędzia jest wyłączony od sprawowania urzędu sędziowskiego:

1. w sprawach, w których on sam jest stroną, albo do jednej ze stron w stosunku spółprawnionego albo spółobowiązanego zostaje, lub też ma względem niej obowiązek dania regresu;

2. w sprawach żony albo krewnych lub powinowatych w linii prostej, albo też osób, z którymi w linii ubocznej aż do czwartego stopnia jest spokrewniony lub do drugiego spowinowacony;

3. w sprawach rodziców przybranych albo wychowawców, dzieci przybranych albo wychowawców, pupilów i oddanych jego pieczy;

4. w sprawach, dla których był albo jest jeszcze upoważniony od jednej ze stron;

5. w sprawach, w których w Sądzie niższym brał udział w wydaniu zaczepionego wyroku albo uchwały.

§. 21.

Prawo nieprzyjęcia wolno wykonać każdej stronie i nie ma różnicy, czyli ze względu na zachodzące stosunki niebezpieczeństwo dla samej strony nieprzyjmującej istnieje czyli dla jej przeciwnika.

Nie wolno stronie nie przyjąć sędziego z obawy stronności, jeżeli się wdała w rozprawę albo czyniła wnioski przed sędzią stronnym, nie robiąc użytku z przyczyny nieprzyjęcia, która jej była wiadomą.

§. 22.

Nieprzyjęcie sędziego oznajmia się Sądowi, do którego nieprzyjęty sędzia należy, na piśmie albo

ustnie do protokołu. Zarazem trzeba dokładnie oznaczyć okoliczności, nieprzyjęcie uzasadniające.

Nieprzyjęty sędzia winien odpowiedzieć na takie oświadczenie strony.

Strona, nieprzyjmująca sędziego z obawy stronności, powinna uprawdopodobnić te przyczyny nieprzyjęcia, którym sędzia ten zaprzeczył. Jeżeli strona z obawy stronności nie przyjmuje sędziego, przed którym już się przedtem wdała w rozprawę albo czyniła wnioski, winna zarazem wiarogodnie wykazać, że przyczyna nieprzyjęcia albo dopiero później powstała albo też dopiero później doszła do jej wiadomości.

Przytoczone przez stronę przyczyny wyłączenia zawsze z urzędu winny być sprawdzone.

§. 23.

Jeżeli nieprzyjęty sędzia należał do Sądu powiatowego, natenczas przełożony Sąd obwodowy, krajowy albo handlowy sprawę nieprzyjęcia rozstrzygnie; gdyby zaś ów sędzia należał do Trybunału, ten sam Trybunał; atoli gdyby na skutek usunięcia się tego sędziego Trybunał dla braku kompletu nie mógł powziąć uchwały, rozstrzygnie tę sprawę Trybunał, w toku instancyi tantemum przełożony.

§. 24.

Sąd rozstrzygnie sprawę nieprzyjęcia sędziego uchwałą, bez poprzedniej ustnej rozprawy; wolno jednak Sądowi orzekającemu przed uchwałą zarządzić wszelkie wyjaśniające dochodzenia i przesłuchania, które mu się wydadzą potrzebnymi.

Rozstrzygnięcie, uwzględniające nieprzyjęcie sędziego, nie może być zaczepione żadnym środkiem prawnym. Rozstrzygnięcie to będzie z urzędu zakomunikowane naczelnikowi Sądu, do którego nieprzyjęty sędzia należy; a gdyby nim był naczelnik Sądu powiatowego, naczelnikowi Trybunału, w sprawie nieprzyjęcia właściwego; w razie nieprzyjęcia prezydenta Trybunału należy rozstrzygnięcie podać do wiadomości zastępcy prezydenta tego samego Trybunału; a gdyby nieprzyjęcie obejmowało prezydenta i wszystkich członków jego Trybunału, przedłoży się owe rozstrzygnięcie prezydentowi Trybunału, który w toku instancyi stanowi dla tamtego Sąd wyższy.

§. 25.

Aż do prawomocnego załatwienia prośby o nieprzyjęcie sędziego wolno sędziemu nieprzyjętemu przedsięwziąć tylko czynności niecierpiące zwłoki.

W przypadkach uwzględnienia nieprzyjęcia, osoby, którym w myśl §. 24, ustęp 2 rozstrzygnięcie powyższe oznajmiono, zarządzają bezzwłocznie co potrzeba, ażeby powołaniem sędziego do sprawowania urzędu sędziowskiego w odnośnej sprawie zdanego, ile możności jak najrychlej została usunięta przeszkoda w podjęciu postępowania albo w załatwieniu sprawy.

Nieprzyjęcie innych organów sądowych.

§. 26.

Przepisy o nieprzyjęciu sędziego będą również stosowane do protokolistów, do funkcyjnaryuszy kancelaryi sądowej i do urzędników egzekucyjnych, o ile te osoby działają jako organa dla doręczeń i dla pisemnych poświadczeń, albo jako organa wykonawcze; do orzekania o nieprzyjęciu w tych przypadkach jest powołany naczelnik Sądu, mający nadzór urzędowy nad tymi organami.

Rozstrzygnięcie to nie może być zacepione żadnym środkiem prawnym.

§. 27.

Organa sądowe, do których się poprzedzające przepisy nie odnoszą, gdy się znajdują w stosunkach sędziego od sprawowania urzędu wyłączających, doniosą o tem naczelnikowi Sądu.

Naczelnik Sądu, w charakterze kierownika urzędu, postanowi w każdym szczegółowym przypadku o tem, czyli taki organ ma się uchylić od urzędowania.

Rozdział trzeci.

O właściwości.

Wyznaczenie Sądu właściwego przez Najwyższy Trybunał sprawiedliwości.

§. 28.

Jeżeli sprawa cywilna wprawdzie sądownictwu swojskiemu podlega, atoli co do niej u Sądów swojskich albo braknie warunków właściwości miejscowej, niniejszą ustawą wymaganych, albo takowe nie dadzą się wysledzić, natenczas Najwyższy Trybunał sprawiedliwości z pomiędzy kilku Sądów, dla odnośnej sprawy przedmiotowo właściwych, jeden Sąd wyznaczy, który dla niej odtąd za miejscowo właściwy poczytany będzie. W sprawach cywilnych spornych nastąpi takie wyznaczenie na wniosek strony, zresztą zaś z urzędu.

Czas trwania właściwości sądowej.

§. 29.

Jeżeliby okoliczności, które w chwili wprowadzenia postępowania dla oznaczenia właściwości danego Sądu były decydującymi, w ciągu procesu się zmieniły, Sąd ów mimo to zachowa swą właściwość aż do końca sprawy, która prawidłowo u niego zawisła. Wszelako to się nie stosuje do takich zmian, w skutek których sprawa została odjęta jurysdykcji sądów swojskich albo też jurysdykcji sądów zwycajnych.

Delegacya.

§. 30.

Jeżeli Sąd w wykonywaniu sądownictwa natrafi na przeszkodę, polegającą na jednej z przyczyn w §. 19 przewidzianych, doniesie o niej Sądowi, w toku instancyj nad nim wyższemu, który w takim razie dla odpowiedniej sprawy inny Sąd tej samej kategorii do jej przeprowadzenia i rozpoznania wyznaczy.

§. 31.

Sąd krajowy wyższy, w okręgu którego Sąd właściwy się znajduje, mocen jest na wniosek strony w miejsce tegoż inny Sąd swojego okręgu, ale tej samej kategorii, do przeprowadzenia i rozpoznania danej sprawy wyznaczyć, gdy ma powody uważać takie zarządzenie za odpowiednie celowi; prócz tego wolno w tych samych warunkach należąca do Sądu powiatowego pertraktację spadku albo sprawowanie władzy opiekuńczej lub kuratelarnej przekazać Trybunałowi pierwszej instancji.

Delegacya z jednego okręgu apelacyjnego do innego, jest zastrzeżona Najwyższemu Trybunałowi sprawiedliwości.

Prośba o delegację nie wstrzymuje postępowania. Sąd ją rozstrzygnie bez poprzedniej ustnej rozprawy. Przedtem atoli mają być wezwane: Sąd, któryby sam przez się do przeprowadzenia i rozpoznania sprawy był właściwym, a zarazem też strony, ażeby w oznaczonym terminie udzieliły potrzebnych wyjaśnień.

Ograniczenie właściwości do okręgu sądowego.

§. 32.

Każdy Sąd urząd swój we własnym zakresie działania i na terytorjum swojego okręgu sam sprawować będzie.

Jednakowoż mając doręczyć lub dokonać jaką inną czynność sądową w budynkach wojskowych lub obrony krajowej, wojskiem lub milicją krajową obsadzonych, należy przedtem zawiadomić o tem komendanta i przybrać do tego osobę wojskową lub osobę obrony krajowej, w tym celu od komendanta przydaną.

Przy doręczaniu osobom z prawem zakrajowości, tudzież innym osobom, podlegającym urzędowi Naczelnego Marszałka Dworu, jakoteż przy wykonywaniu innych rozporządzeń sądowych, tyczących się osób wymienionych, należy używać pośrednictwa Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu, a w razie potrzeby, Ministerjum domu cesarskiego i spraw zagranicznych.

Tego samego proceduru należy przestrzegać, gdy przeciwko osobom, zwyczajnym Sądom podlegającym, wypadnie wykonać jaki akt sądowy w cesarskich zabudowaniach dworskich albo w mieszkaniach członków Domu cesarskiego lub też osób z prawem zakrajowości.

§. 33.

Wyjątkowo, gdy zachodzi niebezpieczeństwo ze zwłoki, albo akt sądowy na granicy okręgu sądowego ma być dokonany, wolno Sądowi w celu spełnienia czynności urzędowej przekroczyć granic swego okręgu, ale nigdy mu nie wolno przekroczyć granic Państwa. Sąd okręgu, gdzie czynność urzędowa w powyższych warunkach się spełnia, ma być o tem powiadomiony.

Przekazanie szczegółowych czynności przewodniczącemu albo sędziemu wyznaczonemu.

§. 34.

Jedynie w przypadkach, prawnie postanowionych i w przepisach o wewnętrznym urządzeniu Sądów i porządku czynności sądowych określonych, dozwolonem jest przedsięwzięcie czynności sądowych prezydentowi Trybunału albo przewodniczącemu senatu, przeprowadzeniem albo rozpoznaniem sprawy zajętego, albo też poruczenie czynności sądowych jednemu z członków senatu albo Sądowi właściwego (sędzia wyznaczony).

Poruczenie czynności sądowych członkom senatu albo członkom Sądu właściwego służy jedynie senatowi, do przeprowadzenia i rozpoznania sprawy powołanemu, chyba że odnośne przepisy co innego w tej mierze stanowią, a w szczególności, gdy przewodniczący senatu do takiego poruczenia wyraźnie jest upoważniony.

§. 35.

W postępowaniu trybunalskiem należy sędziowskie czynności urzędowe poruczyć sędziemu wy-

znaczonemu, gdy one mają być dopełnione poza usną rozprawą lub posiedzeniem senatu, a zarazem niema podstawy do wezwania innego Sądu.

O ile ustawa inaczej nie przepisuje mocen jest Sąd wyznaczający zmienić uchwały sędziego wyznaczonego, na wniosek lub z urzędu. Jednakowoż przedtem przeprowadzi Sąd dochodzenia, do wyjaśnienia stanu sprawy potrzebne.

Poruczenie wykonania czynności urzędowych innemu Sądowi.

§. 36.

Jeżeli to szczegółowe przepisy prawne nakazują, albo w celu łatwiejszego traktowania sprawy, lub też dla zaoszczędzenia zbytecznych kosztów, poruczy Sąd obwodowy, krajowy, handlowy, albo Sąd handlowy i morski, czynności urzędowe, według §. 32, ustęp 1 do niego samego należące, jednemu ze Sądów powiatowych swojego okręgu trybunalskiego. W celu wykonania czynności urzędowych poza swoim okręgiem (pomoc prawna), uda się Sąd sprawy wiszącej do tego Sądu, w którym albo w okręgu którego czynność ma być dokonana.

Poruczając wykonanie aktów urzędowych innemu Sądowi (sędzia wezwany), należy do niego wystósować odpowiednie wezwanie. Wzywając o to Sąd zagraniczny, należy przy tem zachować odnośne szczegółowe postanowienia (traktaty państwowe, oświadczenia Rządów, rozporządzenia ministerjalne).

Pomoc prawna na wezwanie Sądów austriackich.

§. 37.

Na obszarze niniejszego prawa istniejące Sądy mają obowiązek dawać sobie wzajemnie pomoc prawną.

Na obszarze, na którym niniejsza ustawa obowiązuje, należy o pomoc prawną wezwać Sąd powiatowy, w okręgu którego czynność urzędowa ma być wykonaną, chyba że w danym przypadku co innego jest postanowionem. Wezwanie o dokonanie wpisu do księgi publicznej albo o dopełnienie czynności, którą jedynie ściśle oznaczony Trybunał wykonać jest upoważniony, ma być wystane do Sądu, w którym się znajduje wykaz dla wpisu przeznaczony, albo który w ogóle do wykonania takiej czynności jest powołany.

Sędzia wezwany odrzuci wezwanie, gdy mu dla odnośnej czynności braknie właściwości miejscowej.

Pomoc prawna na żądanie Sądów zagranicznych.

§. 38.

Pozostające pod panowaniem prawa niniejszego Sądy będą na żądanie dawały pomoc prawną Sądowi zagranicznemu, o ile odnoszące się do tej materii przepisy szczegółowe (traktaty państwowe, oświadczenia Rządów, rozporządzenia ministerjalne) nie są temu przeciwnie.

Należy odmówić pomocy prawnej:

1. gdy Sąd wzywający zażądał czynności, która według postanowień, w obrębie państwa obowiązujących, do zakresu urzędowego Sądów nie należy; gdyby zażądana czynność wchodziła w zakres działania innych władz swojskich, może Sąd wezwany przesłać otrzymane wezwanie władzy kompetentnej;

2. gdy przepisy, Sądy swojskie obowiązujące, wykonania takiej czynności wzbraniają;

3. gdy wzajemność nie jest zachowana. Jeżeli Sąd wezwany ma wątpliwość pod względem zachowania wzajemności, zasięgnie co do tego deklaracji Ministra sprawiedliwości, która będzie dlań obowiązującą.

§. 39.

Żądana pomoc prawna ma być udzielona zgodnie z przepisami, Sąd wezwany obowiązującymi. O ile na to owe przepisy pozwalają, Sąd wezwany z własnego popędu zarządzi i rozporządzi co do spełnienia wezwania potrzeba.

Udzielając pomocy prawnej, wolno odstąpić od obowiązujących w państwie ustaw, ale jedynie wtedy, gdy wezwaniu domaga się wyraźnie, aby przy spełnieniu dokonać się mającej czynności był zachowany oznaczony proceder, prawem zagranicznym opisany, a ten proceder żadnym przepisem prawa austriackiego nie jest wzbroniony.

§. 40.

Jeżeli Sąd wezwany odmówi pomocy prawnej, albo jeżeli z powodu jej udzielenia, między Sądem wzywającym a wezwanym, różnica zdań o jej wykonanie lub też pod innymi względami powstanie, natenczas Sąd krajowy wyższy, Sądowi wezwanemu przelożony, na prośbę wzywającego Sądu zagranicznego albo innego do takiej prośby upoważnionego organu zagranicznego, orzeknie o prawności odmowy i w ogóle o każdej z owego nieporozumienia powstałej kwestyi, nie odbywając przedtem rozprawy ustnej.

Badanie właściwości.

§. 41.

Sąd zbada z urzędu swoją właściwość, gdy jaka sprawa sporna dobrowolnego sądownictwa u niego zawisła.

W cywilnych sprawach spornych podstawą do tego badania jest to, co w tym celu powód przedstawił, chyba że Sąd wie o nieprawdziwości podań powoda.

Nie będąc związanym podaniami stron, Sąd warunki, o jego właściwości stanowiące, w następujących sprawach z urzędu badać będzie: w cywilnych sprawach niespornych, dalej w postępowaniu egzekucyjnym, jakoteż w przypadkach, gdy ma przyzwolić na tymczasowe zarządzenie albo orzec upadłość. Wolno mu przytem zażądać wszelkich potrzebnych wyjaśnień od osób w sprawie udział biorących.

§. 42.

Jeżeli sprawa już wisząca jest wyjęta z pod jurysdykcji Sądów austriackich albo przynajmniej Sądów zwyczajnych, natenczas Sąd, do którego się w tej sprawie zwrócono, w jakimkolwiek bądź okresie postępowania niewłaściwość swoją i nieważność postępowania poprzedniego natychmiast, we formie uchwały orzeknie. Tak samo postąpi sobie Sąd wyższej instancji, gdy brak ten dopiero u niego na jaw wyjdzie.

Jeżeli ta wadliwość dopiero po prawomocnem zakończeniu postępowania na jaw wyjdzie, natenczas Najwyższy Trybunał sprawiedliwości, na odpowiedni wniosek Najwyższej Władzy administracyjnej, nieważność odbytego postępowania sądowego orzeknie.

Sąd nie może wydać orzeczenia po myśli ustępów 1 i 2. jeżeli pod względem przyczyny nieważności, ciągle jeszcze obowiązujące rozstrzygnięcie tego samego lub jakiego innego Sądu temu się sprzeciwia.

Przepisy ustępu 1 i 2 będą również stosowane w przypadkach, gdy sprawa, nie będąca przedmiotem sądownictwa dobrowolnego, jako sprawa niesporna u Sądu zawisła.

§. 43.

Sąd, do którego się strona udała, odrzuci skargę z urzędu, gdy się uzna dla niej niewłaściwym z innych przyczyn aniżeli w §. 42 przytoczonych (§. 41. ustęp 2). Jednakowoż, gdyby na skargę usna rozprawa już była rozpisana, wolno Sądowi uznać siebie niewłaściwym jedynie w przypadku,

gdy pozwany w czasie należitym, zarzucił niewłaściwość albo gdy według przepisów niniejszej ustawy, Sąd dla odnośnej sprawy, nawet na skutek wyraźnego układu stron, nie może się stać właściwym.

Orzeczenie w tej mierze zapadnie we formie uchwały.

§. 44.

Sąd, w którym sprawę poruszono, orzeknie w jakimkolwiek bądź okresie postępowania, z urzędu albo na wniosek, niewłaściwość swoją we formie uchwały, jeśli dla sprawy sądownictwa dobrowolnego, dla postępowania egzekucyjnego albo tymczasowego zarządzenia, niemniej dla postępowania konkursowego, inny Sąd jest właściwym; Sąd ten przekazuje sprawę Sądowi właściwemu, jeżeli w szczególnym przypadku i w danych warunkach Sąd właściwy może być oznaczony.

O tej uchwale przekazującej, która zapadnie bez poprzedniej rozprawy ustnej, będą strony powiadomione.

Sąd, który orzekł swą niewłaściwość ale nie powziął uchwały przekazania sprawy innemu Sądowi, może aż do prawomocności swego orzeczenia wydać wszelkie zarządzenia, dla obrony interesów publicznych i dla bezpieczeństwa stron potrzebne, albo celom postępowania odpowiednie.

§. 45.

Nie wolno zaczepiać uchwały Trybunału pierwszej instancji co do jego przedmiotowej właściwości, z powodu, że dla tej sprawy właściwość Sądu powiatowego jest uzasadniona.

Tak samo nie wolno zaczepiać rozstrzygnięć Sądu powiatowego albo istniejącego w tegoż okręgu odrębnego Sądu powiatowego do spraw handlowych i morskich ani z powodu, że sprawa nie należy do Sądu powiatowego do spraw handlowych i morskich, lecz do pospolitego Sądu powiatowego, ani też z powodu, że sprawa nie należy do tego ostatniego Sądu, lecz do zakresu działania Sądu powiatowego do spraw handlowych i morskich.

§. 46.

Orzeczenie sądowe, na mocy przepisów o właściwości przedmiotowej Sądów zapadłe, niewłaściwość danego Sądu prawomocnie wypowiedziane, obowiązuje każdy Sąd, w którymby ta sprawa w przyszłości zawisła.

Jeżeli Sąd powiatowy swą niewłaściwość ze względu na wartość przedmiotu spornego orzekł, wolno jeszcze przed prawomocnością uchwały wniosć

sprawę do Trybunału pierwszej instancji, na skutek czego rozstrzygnięcie Sądu powiatowego w materii właściwości tak długo Trybunał obowiązujący będzie, aż je instancja wyższa prawomocnie zmieni.

Tej samej zasady należy się trzymać w przypadkach, gdy sprawę ze Sądu handlowego albo ze senatu, do sądzenia spraw handlowych i morskich lub też górniczych powołanego, jako tam nienależącą, przeniesiono do Sądu albo do senatu, którym służy sądownictwo pospolite, albo gdy ten ostatni Sąd albo senat, ze względu na postanowienia §§. 51 i 53 niniejszej ustawy swą niewłaściwość orzekł.

Spory o właściwość między Sądami austriackimi.

§. 47.

Spory między rozmaitymi Sądami pierwszej instancji o właściwość dla szczegółowo określonej sprawy sędzi Sąd instancji wyższej, tymże bezpośrednio i spólnie przełożony.

Rozstrzygnięcie zapadnie na wniosek jednej strony albo na doniesienie jednego ze Sądów w tej sprawie udział mających, we formie uchwały, która zapadnie bez poprzedniej ustnej rozprawy; jednak wolno Sądowi orzekającemu przedtem zażądać potrzebnych wyjaśnień tak od Sądów, które dla sprawy uznały się właściwymi lub niewłaściwymi, jakoteż od stron spór wiodących, zakreślając zarazem termin do nadesłania odpowiednich oświadczeń.

Rozstrzygnięcie to, nie mogące być zaczepionem żadnym środkiem prawnym, należy stronom oznajmić za pośrednictwem Sądu, za właściwy uznanego.

Sąd, do rozpoznania sporu w wyższej instancji powołany, może wydać zarządzenia, w czasie pośrednim dla obrony interesów publicznych albo dla bezpieczeństwa stron potrzebne, lub też celowi postępowania odpowiadające.

Spory o właściwość z władzami zagranicznymi.

§. 48.

O sporze kompetencyjnym między Sądami austriackimi a Sądami lub władzami zagranicznymi, ma być uczynione doniesienie Ministrowi sprawiedliwości. Aż do deklaracji Ministra w kwestyi odpowiedniego zachowania się Sądów austriackich z innymi państwami, ograniczą się te Sądy w danej sprawie do takich zarządzeń, jakich nagląca potrzeba zachodzi w celu obrony interesów publicznych albo ubezpieczenia stron lub też ze względu na cel postępowania.

Deklaracja Ministra sprawiedliwości obowiązuje Sąd austriacki,

Część druga.

O sądownictwie w sprawach spornych.

Rozdział pierwszy.

Właściwość przedmiotowa.

Sądy powiatowe.

§. 49.

Do Sądów powiatowych należą:

1. spory o roszczenia majątkowe, także w postępowaniu nakazowym traktować się mające, gdy przedmiot sporny, w pieniądzech lub pod względem wartości pieniężnej, nie przewyższa kwoty pięciuset złotych, a sprawy nie są tego rodzaju, że bez względu na wartość przedmiotu spornego, Trybunałom pierwszej instancyi są przekazane.

Bez względu na wartość przedmiotu spornego tutaj należą:

2. sprawy o ojcostwo dziecka nieślubnego i o prawne obowiązki ojca nieślubnego wobec matki i dziecka samego;

3. spory prawne o rozgraniczenie i sprostowanie granic dóbr nieruchomości, jakoteż spory o służebność mieszkania, tudzież z wymowy pochodzące;

4. spory z powodu naruszenia posiadania, gdy żądanie skargi opiewa jedynie na ochronę i przywrócenie ostatniego faktycznego posiadania;

5. wszystkie spory z kontraktów najmu dzierżawy, niemniej spory z umowy, w §. 1103 p. k. u. c. opisanej, o ile się nie tyczą ani istnienia takiej umowy ani zapłaty czynszu; spory z powodu wypowiedzenia, oddania albo odebrania rzeczy dzierżawionych albo najętych, lub też w myśl §. 1103. p. k. u. c. w używanie oddanych; nakoniec, spory z powodu zatrzymania rimochości, które komornik albo dzierżawca do mieszkania albo na grunt sprowadził, lub też które w ogóle wynajmującemu za komorne lub dzierżawne odpowiadają;

6. niewyjęte z pod jurysdykcji Sądów zwyczajnych sprawy ze stosunków służbowych i najmu usług między służbodawcą i służącymi, tudzież innymi osobami, zostającymi w stosunku służbowym, a należącymi do domowników służbodawcy; spory między gospodarzami rolnymi i lasowymi z jednej, a ich pomocnikami przy roli lub w lesie, albo też najemnikami dziennymi, z drugiej strony; następnie, spory między posiadaczami zakładu górniczego i wszystkimi innymi pracodawcami, z jednej, a zatrudnionymi w ich zakładach werk-mistrzami, pomocnikami, robotnikami albo ucznia-

mi, z drugiej strony; w końcu, spory ze stosunków służbowych załogi okrętowej;

7. spory o zobowiązania ze stosunków między patronami okrętu, szyprami, flisakami, przewoźnikami albo gospodarzami, z jednej, a dającymi zlecenie, podróżnymi i gośćmi z drugiej strony;

8. spory z powodu wad u zwierząt.

Również do zakresu działania Sądów powiatowych należą zarządzenia na sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu i dzierżawy oznaczonych w ust. 5 przedmiotów, niemniej wydawanie nakazów odbioru lub oddania owych przedmiotów najmu i dzierżawy, tudzież przyjmowanie deklaracji morskich.

Trybunały pierwszej instancyi.

§. 50.

Do Trybunałów pierwszej instancyi należą wszystkie spory cywilne, które nie są przydzielone Sądowi powiatowemu.

Trybunały pierwszej instancyi są wyłącznie właściwymi dla następujących spraw:

1. dla sporów o uznanie lub zaprzeczenie ślubnego pochodzenia;

2. dla sporów o niedobrowolną separację; dla sporów rozwodowych, tudzież o unieważnienie małżeństwa;

3. dla wszystkich innych sporów ze stosunków wzajemnych między małżonkami albo ze stosunków między rodzicami a dziećmi, o ile te stosunki nie są wyłącznie majątkowymi, chyba że z mocy przepisów ustawowych sprawy te w postępowaniu w sprawach niespornych załatwione być winny;

4. dla sporów o następstwo w ordynacjach albo też o inne roszczenia, ze stosunków ordynackich wynikłe;

5. dla sporów lennych.

Sądy handlowe.

§. 51.

Jeżeli przedmiot sporny, w pieniądzech albo pod względem wartości pieniężnej, kwotę pięciuset złotych przewyższa, należą do samoistnych Sądów handlowych, albo też do Sądów handlowych i morskich:

1. spory z interesów handlowych, gdy skarga jest wymierzona przeciwko spółce handlowej albo kupcowi rejestrowemu, albo też przeciwko zarejestrowanemu stowarzyszeniu zarobkowemu i gospodarczemu, a zarazem interes jest handlowym po stronie pozwanego;

2. spory w sprawach handlowych, określonych w §. 39 Ustawy zaprowadzającej ustawę handlową z dnia 17. grudnia 1862, Dz. u. p. z r. 1863 Nr. 1.

Bez względu na wartość przedmiotu spornego należą przed Sąd handlowy albo handlowy i morski:

3. spory z interesów wekslowych;

4. spory ze stosunków prawnych, odnoszących się do ochrony i używania znaków, wzorów, modeli i przywilejów;

5. spory z interesów, odnoszących się do okrętów morskich i żeglugi morskiej, jakoteż do wszelkich innych stosunków prawnych, według prywatnego prawa morskiego sędzić się mających, chyba że się do nich stosują przepisy §. 49, l. 5 do 7.

Gdzie niema samoistnego Sądu handlowego, albo Sądu handlowego i morskiego, tam senaty handlowe, w Sądach obwodowych i krajowych istniejące, wszystkie wymienione spory sędzić będą.

§. 52.

Spory z interesów i stosunków, w §. 51, l. 1 i 2 określonych, gdy przedmiot sporny, w pieniądzech albo pod względem wartości pieniężnej, sumy pięciuset złotych nie przewyższa, należą w miejscach siedziby samoistnego Sądu handlowego i morskiego przed Sądy powiatowe do spraw handlowych i morskich.

Tak samo należy w takich miejscowościach do zakresu działania Sądów powiatowych do spraw handlowych i morskich, sędzenie sporów z najmu okrętów, tudzież ze stosunków służbowych załogi okrętowej i z interesów transportu morskiego powstałych (§. 49, l. 5 do 7), jakoteż przyjmowanie deklaracji morskich.

W tych samych rozmiarach będą właściwymi dla sędzenia spraw spornych te odrębne Sądy powiatowe do spraw handlowych i morskich, które ewentualnie w innych miejscowościach zostaną urządzone.

Spory w sprawach górniczych.

§. 53.

Spory dotyczące się górnictwa, o ile one według §. 49, l. 1, potem 3 do 6, nie należą do Sądów powiatowych, będą sędzone w senatach górniczych, istniejących w Sądach obwodowych i krajowych, drogą rozporządzenia oznaczyć się mających.

Nadto bez względu na wartość przedmiotu spornego, będą owe senaty sędzić następujące spory:

1. na skargi o prawa rzeczowe na przedmiotach własności górniczej, razem z ich częściami

wierzelniami i przynależnościami zakładu górniczego, albo też na skargi o zniesienie praw tego rodzaju;

2. na skargi o używanie przedmiotów, pod l. 1 opisanych;

3. na skargi z powodu nadań góniczych, o wiek pola;

4. na skutek wezwania do odmierzania pola;

5. o uznanie uprawnienia górniczego za zgasłe;

6. o własność lub używanie wód kopalnych;

7. o wzajemne stosunki między przedsiębiorcami górniczymi, w prawie górniczem uporządkowane; tudzież ze stosunków do ich oficyalistów lub pełnomocników, jakoteż do posiadaczy innych dóbr nieruchomości;

8. z powodu administracji i rachunków, między posiadaczami zakładów górniczych z jednej, a ich oficyalistami albo pełnomocnikami, co do prowadzenia zakładu albo co do przynależności tegoż, z drugiej strony;

9. o kontrakty spółki dla prowadzenia, używania lub wyzyskiwania wspólnych budowli górniczych;

10. z powodu stosunków prawa górniczego między gwarectwem a tegoż członkami.

Wartość przedmiotu spornego.

§. 54.

Dla obliczenia wartości przedmiotu spornego, decydującej o właściwości Sądu, stanowiącą jest chwila podania skargi.

Przybytek, owoce, procent, szkody i koszty, dochodzone jako roszczenia uboczne, nie będą uwzględnione przy oznaczeniu wartości.

§. 55.

Kilka roszczeń, dochodzonych jedną skargą przez jedną stronę albo przez uczestników sporu licza się razem. Gdy żądanie obejmuje tylko część wierzytelności kapitałowej, decyduje o właściwości całkowita suma wierzytelności kapitałowej jeszcze niewyrównanej. Jeżeli żądanie idzie na zwyczaj, wynikającą z porównania obustronnych wzajemnych wierzytelności, decyduje łączna suma tych wierzytelności, z którymi powód dla uzasadnienia żądanej przewyżki występuje.

§. 56.

Jeśli powód oświadczył gotowość przyjęcia oznaczonej sumy pieniężnej zamiast żadanego przedmiotu, albo przedstawił alternatywne żądanie

przynania sumy pieniężnej, decyduje przy ocenie-
niu właściwości podana w skardze suma pieniężna.

We wszystkich innych przypadkach, w któ-
rych przedmiotem spornym nie jest suma pieniężna,
ale wartość tego przedmiotu o właściwości Sądu
decyduje, winien powód wymienić ową wartość
w skardze. To się też szczególnie odnosi do skargi
na ustalenie.

Przy oszacowaniu przedmiotu spornego, nie
będą obliczone należące się od powoda prestacje
wzajemne.

§. 57.

Jeżeli tylko zabezpieczenie wierzytelności albo
prawo zastawu jest przedmiotem sporu, należy przy
oceniu tegoż przyjąć sumę wierzytelności albo
wartość zastawu, a w szczególności tę ostatnią
wartość wtedy, gdy jest mniejszą od wierzytelności.

§. 58.

Jako wartość prawa poboru odsetek, rent,
owoców i innych wracających się użytków i presta-
cyj, należy przyjąć dwudziestokrotny iloczyn rocznych
prestacyj, gdy prawo poboru jest wieczystem; gdy
czas jego trwania nie jest oznaczony albo gdy prawo
jest dożywotniem, przyjmie Sąd dziesięciokrotny
iloczyn rocznych poborów; gdy czas jego trwania
jest oznaczony, zliczają się wszystkie przyszłe po-
bory razem; atoli w żadnym razie nie przyjmie Sąd
więcej, aniżeli dwudziestokrotnego iloczynu rocznych
prestacyj.

W sporach o istnienie stosunku najmu lub
dzierżawy, całkowita suma komornego albo dzierża-
wanego, na czas, do którego spór się odnosi, przy-
padająca, wartość przedmiotu spornego przedstawia.

§. 59.

Dla skarg o wykonanie roboty albo innych
osobistych prestacyj, o znoszenie albo zaniechanie
czegoś, o zeznanie oświadczenia woli, podana
w skardze ilość pieniędzy, na jaką powód swój
w tem interes oblicza, za wartość przedmiotu spor-
nego uznana będzie.

§. 60.

Jeżeli w skardze, przed Trybunał pierwszej
instancji zamiesionej, szacunek przedmiotu spor-
nego, w myśl §. 56, ustęp 2 podany. Trybunałowi
zanadto wygórowanym się wyda, i gdy zarazem jest
rzeczą prawdopodobną, że po należytem oceniu
przedmiot sporu nie dosięgnie wartościowej granicy
właściwości trybunałskiej, wolno Trybunałowi z u-
rzędu nakazać dochodzenia, jakie w celu sprostowania

wania podanej wartości za potrzebne uzna, a
w szczególności wolno mu zarządzić przesłuchanie
stron i oględziny sądowe, jakoteż zasięgnąć opinii
znawców, jeżeli ją bez wielkich kosztów i bez zna-
cznej zwłoki otrzymać może. W razie uznanej po-
trzeby może się to wszystko stać jeszcze przed roz-
pisaniem ustnej rozprawy.

Jako wartość nieruchomości, od której po-
datek gruntowy albo domowo-czynszowy się opłaca,
przyjme Sąd kwotę, jaka stanowi podstawę do wy-
miaru należycioci.

Gdy na skutek owych dochodzeń i dowodzeń.
Trybunał sprawę Sądowi powiatowemu odstąpić
będzie zniewolony, powód kosztów tych dochodzeń i
dowodzeń poniesie albo zwróci.

Po za określonym w ustępie 1 przypadkiem,
podane w skardze ocenie przedmiotu spornego
obowiązuje zarówno Sąd jak pozwanego, pod
względem właściwości sądowej.

**Zaprzeczenie właściwości senatu cywilnego, han-
dlowego albo górniczego.**

§. 61.

Jeżeli w sprawie, toczącej się przed senatem
cywilnym Sądu obwodowego albo krajowego, uczy-
niono wniosek przekazania tejże senatowi handlo-
wemu albo górnicznemu tego samego Trybunału
(zarzut niewłaściwości Sądu), a Sąd to żądanie,
jeszcze przed zamknięciem rozprawy głównej,
uwzględnić postanowił, wolno temuż Sądowi, gdy
mu się takie zarządzenie ze względu na stan roz-
prawy za odpowiednie celowi wyda, rostrzygając
zarzut niewłaściwości zarazem uchwalić, że jednego
członka senatu ma natychmiast fachowy asesor za-
stąpić, i że się rozprawa przed tak zmienionym
senatem zaraz odbędzie.

W ten sam sposób, urzędnik sędziowski zaj-
mie w senacie miejsce fachowego asesora, jeżeli
z powodu, że sprawa pospolitemu sądownictwu
podlega, właściwość senatu handlowego albo se-
natu, do sądenia spraw górnicznych powołanego,
będzie zaprzeczoną.

W owych przypadkach, rozstrzygnięcie za-
rzutu niewłaściwości nie będzie osobno wygotowa-
nem, lecz zamieszczonem w rozstrzygnięciu sprawy
głównej, po zakończeniu rozprawy wydanem.

§. 62.

Jeżeli Sąd, w przypadkach w §. 61 określo-
nych, rozstrzygnięcie zarzutu niewłaściwości zacho-
wał aż do wydać się mającego po rozprawie orze-
czenia w sprawie głównej, natenczas wolno prze-

wodniczącemu, stosownie do tego, czyli żądano przekazania sprawy albo senatowi handlowemu, albo górniczemu albo też cywilnemu, przywołać do rozprawy fachowego asesora albo urzędnika sędziowskiego, w charakterze sędziego uzupełniającego. Jeżeli potem zarzut niewłaściwości przeznaczony dla rozprawy senatu, zgodnie z wypadkami rozprawy za usprawiedliwiony uznany będzie i jeżeli zarazem sprawa, przed senatem cywilnym prowadzona, do senatów handlowych albo górniczych należy, to w celu wydania uchwały w sprawie głównej wejdzie do senatu fachowy asesor, przedtem w charakterze sędziego uzupełniającego przywołany, zajmując w ten sposób miejsce ustępującego członka owego senatu. Przeciwnie, w sprawach należących do senatów cywilnych, w miejsce fachowego asesora wejdzie do senatu, pierwotnie dla rozprawy przeznaczonego, ten urzędnik sędziowski, który w charakterze sędziego uzupełniającego brał udział w rozprawie. Przeciwnie tym uchwałom niema osobnego środka prawnego.

W tych przypadkach, Sąd, ogłaszając rozstrzygnięcie, zarazem oznajmi, że i jaka zaszła zmiana w składzie senatu, tudzież wymieni członków senatu, którzy w ferowaniu wyroków brali rzeczywisty udział.

Członek senatu, który przed rozstrzygnięciem sprawy, z mocy uchwały Sądu, na zarzut niewłaściwości Sądu zapadłej, ze senatu wystąpił, nie weźmie udziału w naradzie i głosowaniu nad wyrokiem; wszelako jest jego obowiązkiem, swoje zdanie o rozstrzygnięciu sprawy, w osobnem piśmie, przewodniczącemu do trzech dni oznajmić. To jego wotum dołącza się do protokołu narady.

§. 63.

W sprawie, która poszła do samoistnego Sądu handlowego albo do samoistnego Sądu handlowego i morskowego, mogą być przepisy §§. 61 i 62 zastosowane, jeżeliby w niej zarzut niewłaściwości z tej przyczyny został wniesiony, że sprawa należy do Sądu obwodowego lub krajowego, do wykonywania sądownictwa pospolitego powołanego.

Określony w §§. 61 i 62 proceder będzie w tym przypadku z urzędu zachowany, gdy Sąd handlowy, albo istniejący w Sądzie obwodowym lub krajowym senat handlowy lub górniczy, uznał, że sprawa u niego wisząca sądownictwu pospolitemu przypada.

§. 64.

Jeżeli rozstrzygnięcie, w myśl §. 62 przy udziale powołanego sędziego uzupełniającego za-

padłe, z powodu niewłaściwości sądowej będzie zaczepione, a przytem wyższa instancja jest zdania, jako w rzeczywistości ów senat, przed którym rozpisano rozprawę, dla sądenia sprawy był właściwy, natenczas Sąd wyższej instancji mimo to na niewłaściwość dalej zważać nie będzie, gdy się pokaże, że zaczepione orzeczenie zgadza się z treścią złożonego w aktach wotum, jakie dał członek senatu, który przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy ze senatu wystąpił.

Rozdział drugi.

Właściwość miejscowa.

Sąd powszechny.

§. 65.

Wszelkie skargi należą przed ten, zarazem przedmiotowo właściwy Sąd powiatowy albo Trybunał pierwszej instancji, który jest Sądem powszechnym pozwanego, chyba że dla jakiej skargi inny Sąd jako szczegółowy jest właściwym.

§. 66.

Sąd powszechny osoby, oznacza się według miejsca jej stałego mieszkania (zamieszkania). Osoba ma swe stałe mieszkanie w tem miejscu, gdzie w dowiedzionym albo z okoliczności widocznym zamiarze trwałego pobytu osiadła.

Dla osoby, mającej w okręgu kilku Sądów zamieszkania, każdy z owych Sądów, jako jej instancja powszechna jest uzasadniony. W takim przypadku służy powodowi wybór Sądu, w którym skargę podać zechce.

§. 67.

Dla osób, ani na obszarze, gdzie niniejsza ustawa obowiązuje, ani nigdzie indziej stale nie mieszkających, Sąd powszechny jest uzasadniony miejscem chwilowego pobytu w obrębie Państwa. Gdyby i takiego Sądu zabrakło albo wcale nie było wiadomem, że pewna osoba w obrębie Państwa przebywa, wolno ją za wszelkie zobowiązania, w czasie jej pobytu w obrębie Państwa zaciągnięte albo dopełnić się mające, pozwać przed ten Sąd jej ostatniego zamieszkania albo pobytu, jaki miała w obrębie Państwa.

§. 68.

Dla osób, odbywających czynną służbę we wojsku, w marynarce wojennej i w obronie krajowej, przyłączając do nich wszystkie osoby, przy

administracyi wojskowej w czynnej służbie zostające, jakoteż dla żandarmów w czynnej służbie. Sąd miejsca, gdzie stoją załogą, za Sąd zamieszkania się uznaje.

W razie zmiany miejsca załogi, Sąd, w powyższy sposób uzasadniony, aż do przybycia do nowego garnizonu właściwym pozostanie.

Za stałe miejsce zamieszkania osób wojskowych, w obrębie państwa nie przebywających, przyjmuje się albo to miejsce w obrębie państwa położone, gdzie po raz ostatni stał załogą oddział, do którego owa osoba należy, albo też ostatnie w obrębie państwa położone miejsce garnizonu tej osoby.

§. 69.

Obywatele austriacy, w charakterze urzędników albo jako sędziy Państwa austriackiego lub austriacko-węgierskiej Monarchii, po za obszarem, niniejszej ustawie podległym, na stałej urzędowej posadzie przebywający, zachowają dla siebie ten Sąd powszechny, który mieli na obszarze, na którym niniejsza ustawa obowiązuje. Jeżeli takiego Sądu nie nabyli, albo też Sąd ten nie da się wysledzić, natenczas ich Sąd powszechny będzie uzasadniony we Wiedniu a w szczególności w okręgu tego Sądu powiatowego, w którym c. i k. Ministerium spraw zagranicznych ma swą siedzibę.

§. 70.

Aż do separacyi albo rozwodu, lub też znieśnienia małżeństwa przez śmierć męża, pozostaje żona pod Sądem powszechnym męża, chociażby się znajdowała pod opieką.

Gdyby mąż, mający zamieszkanie na obszarze, niniejszej ustawie podlegającym, je porzucił, ale żonę w obrębie państwa pozostawił, wtedy będzie dla niej na tak długo, w miejscu jej stałego pobytu, Sąd powszechny uzasadniony, aż mąż na powrót zamieszkanie pod prawem niniejszem odbierze.

§. 71.

Zostające pod władzą ojcowską dzieci ślubne, uprawnione i przysposobione, dzielą z ojcem jego Sąd powszechny; po zgaśnięciu albo ustaniu władzy ojcowskiej, one tak długo pod tym Sądem pozostaną, aż osiągną wolny zarząd swoim majątkiem.

§. 72.

Dzieci nieslubne podlegają Sądowi powszechnemu matki; mimo jej śmierci, one tak długo Sąd ten zatrzymują, aż osiągną wolny zarząd swoim majątkiem.

Dzieci kosztem zakładu publicznego, zarazem do ich prawnego zastępstwa upoważnionego, w tymże zakładzie albo poza takowym utrzymywane, podlegają, w czasie tego zaopatrzenia, Sądowi powszechnemu owego zakładu.

§. 73.

Miejscem załogi wskazany Sąd powszechny osoby wojskowej, jedynie wtedy żonę i dzieci obejmuje, gdy one z tą osobą w spółności domowej żyją. Poza tym przypadkiem, oznacza się ich Sąd powszechny według miejsca stałego pobytu.

To samo się odnosi do żony i dzieci wymienionych w §. 69 osób.

§. 74.

Sąd powszechny Skarbu państwowego albo krajowego, oznacza się według miejsca siedziby tego organu publicznego, który według obowiązujących w tej mierze przepisów, jest w danej sprawie spornej do zastępowania Skarbu państwowego albo krajowego powołany.

Sąd powszechny gminy stosuje się do miejsca siedziby jej zwierzchności.

§. 75.

O ile w sposób powszechnie obowiązujący nie innego nie jest postanowionem, Sąd powszechny spółki jawnej, komandytowej i akcyjnej, stowarzyszenia, gwarectwa, funduszów i korporacyi publicznych, kościołów, prebend, fundacyj, zakładów, publicznym celom służących, mas majątkowych, towarzystw i innych podmiotów prawnych, nie będących osobami fizycznymi i nie podlegających przepisom §. 74, oznacza się według ich siedziby. W wątpliwości za ich siedzibę uważa się miejsce, gdzie ich zarząd się prowadzi.

Jeżeli takich podmiotów prawnych broni zastępca Skarbu państwowego albo krajowego, albo też one administracyi gminnej podlegają, przyunie się dla nich Sąd powszechny według przepisów §. 74.

Sądy szczegółowe.

1. Wyłączne.

Sprawy małżeńskie.

§. 76.

Skargi separacyjne, rozwodowe i skargi o unieważnienie małżeństwa, niemniej wszystkie skargi ze stosunku małżeńskiego o roszczenia prawne,

niebędące wyłącznie majątkowemi, należą przed Sąd, w okręgu którego małżonkowie, po raz ostatni, mieli wspólne zamieszkanie.

§ sprawy spadkowe.

§. 77.

Jak długo spadek nie jest przyznany, oznacza się Sąd dla skarg o prawa dziedzictwa albo o roszczenia z tytułu zapisów lub też innych rozporządzeń na przypadek śmierci, niemniej dla skarg wierzycieli spadkowych o roszczenia przeciwko spadkodawcy lub przeciwko dziedzicom jako takim, według siedziby Sądu, w którym wisi pertraktacja spadkowa.

Skargi o dział spadku należą przed Sąd pertraktacji spadkowej. Sąd ten pozostaje dla tych skarg właściwym także po prawomocnem przyznaniu spadku.

Sprawy ordynackie i lenne

§. 78.

Przekazane Trybunałom pierwszej instancji skargi w sprawach ordynackich, należą przed Trybunał, który, odnośnie do szczegółowej ordynacji sądownictwo w ordynackich sprawach niespornych w pierwszej instancji sprawuje.

Skargi w sprawach lennych, nie mające określonego w §. 77 Sądu, gdy lenno jest księżęciem i pan lenny bierze udział w sporze, będą podawane w Trybunale pierwszej instancji, w okręgu którego Izba lenna ma siedzibę; w każdym zaś innym przypadku, w Trybunale pierwszej instancji, w okręgu którego lenno się znajduje.

Skargi sędziów i skargi przeciwko sędziom.

§. 79.

Skargi przeciwko sędziom samoistnym, urzędującym w Sądzie powiatowym, któryby według przepisów o przedmiotowej i miejscowej właściwości do przeprowadzenia i do sądenia takowych był powołany, należą przed Sąd obwodowy albo krajowy, w okręgu którego ów Sąd powiatowy ma swą siedzibę. Skargi przeciwko naczelnikom Trybunałów pierwszej instancji, któreby przed ten Trybunał albo przed Sąd powiatowy jego okręgu należały, będą podawane w jednym z Trybunałów pierwszej instancji, z tamtym bezpośrednio sąsiadującym.

Te same przepisy będą stosowane do skargi, przez sędziego udzielonego podanej, gdyby dla niej ten sam Sąd powiatowy był właściwym, w którym

powód w tym czasie urzęduje; one się również stosują do skargi naczelnika Trybunału pierwszej instancji, gdy ją niniejsza ustawa przekazuje Trybunałowi, którego powód jest przełożonym, albo też jakiemu Sądowi powiatowemu, znajdującemu się w okręgu tegoż Trybunału.

Skargi o wynagrodzenie szkody z powodu pokrzywdzenia spraw, popełnionego przez urzędnika sędziowskiego.

§. 80.

Sąd dla skargi o roszczenia z tytułu wynagrodzenia z powodu pokrzywdzenia praw, popełnionego przez urzędników sędziowskich przy wykonywaniu czynności urzędowych, oznacza się według siedziby Sądu, który sam albo którego wysłannik stał się przyczyną odnośnego pokrzywdzenia.

Spory o dobro nieruchomości.

§. 81.

Skargi o prawa rzeczowe do nieruchomości, o uznanie wolności od takich praw albo o zniesienie tychże, skargi działowe, skargi o sprostowanie granic i z powodu naruszonego posiadania, należą przed Sąd, w okręgu którego dobro nieruchome jest położone.

Jeżeli się skarga tyczy służebności gruntowej lub ciężaru gruntowego, rozstrzyga w tej mierze położenie gruntu służebnego albo obciążonego.

Spory z powodu naruszonego posiadania praw wodnych.

§. 82.

Spory z powodu naruszonego posiadania (§. 49, l. 4) praw wodnych, należą przed Sąd miejsca czynu naruszenia posiadania.

Spory ze stosunków najmu i dzierżawy.

§. 83.

Określone w §. 49, l. 5, spory ze stosunków najmu i dzierżawy, należą przed Sąd miejsca położenia przedmiotu najmu lub dzierżawy.

Sąd ten jest również właściwym także dla wydania tych zarządzeń i poleceń w sprawach najmu i dzierżawy, które ustęp ostatni §. 49 wymienia.

Położenie rzeczy w rozmaitych okręgach sądowych.

§. 84.

Jeżeli rzecz jest położoną w okręgach kilku Sądów, natenczas we wszystkich przypadkach, w których się Sąd według położenia rzeczy oznacza, służy powodowi, w celu podania skargi, wybór

między owymi Sądami. To samo obowiązuje w przypadku, gdy bacząc na granice rozmaitych okręgów sądowych, jest rzeczą wątpliwą, który z kilku Sądów, ze względu na miejsce położenia rzeczy, ma być poczytany za właściwy.

Skargi zawierające kilka połączonych roszczeń, któreby według poprzednich przepisów ze względu na położenie odnośnych rzeczy przed rozmaite Sądy należały, wolno powodowi, według wyboru, podać w każdym z owych Sądów.

Osoby z prawem zakrajowości.

§. 85.

Przepisy o Sądzie wyłącznym miejsca położenia dobra nieruchomości (§. 81), jakoteż określone w §§. 82 i 83 Sądy, mają być stosowane również do osób z prawem zakrajowości, i do osób, podlegających urzędowi Naczelnego Marszałka Dworu.

2. Sądy alternatywne.

Sąd miejsca zatrudnienia.

§. 86.

Osoby procesowo zdolne, a przebywające w jakiej miejscowości pośród takich okoliczności, iż z nich naturalny wniosek na ich tam dłuższy pobyt wypada, a w szczególności, gdy pozostają w służbie domowej, są robotnikami rękodzielnymi albo fabrycznymi, pomocnikami albo uczniami w jakimś przedsiębiorstwie, gdy oddają się studjom albo chodzą do szkoły, mogą być z tytułu roszczeń majątkowych pozwane przed Sąd pobytu.

Do osób wojskowych, które samoistnie nie mogą sobie obrać miejsca zamieszkania, przepis ten z tą odmianą się odnosi, że one nie mają Sądu miejsca pobytu, lecz Sąd miejsca załogi (§. 68).

Sąd ekspozytury.

§. 87.

Jeżeli posiadacze kopalń, fabryk, handlu albo przedsiębiorcy przemysłowi mają ekspozytury poza siedzibą swego przedsiębiorstwa, wolno te osoby, w sprawach spornych, owych ekspozytur się dotyczących, pozywać przed Sąd miejsca siedziby odnośnej ekspozytury.

Właściciele, użytkownicy albo dzierżawcy, którzy sami albo przez ustanowionych rządców na majątku ziemskim gospodarują, jeżeli na tym majątku znajdują się budynki mieszkalne albo gospodarskie, mogą być ze stosunków prawnych odnośnego gospodarstwa wiejskiego pozywani do Sądu okręgu, w którym się ów majątek ziemski znajduje.

Sąd miejsca dopełnienia.

§. 88.

Skargi o uznanie istnienia lub nieistnienia umowy, o dopełnienie lub rozwiązanie takiej, jakoteż o wynagrodzenie szkody z powodu niedopełnienia albo z powodu nie należytego dopełnienia, mogą być wniesione do Sądu miejsca, gdzie na mocy pisemnego układu stron pozwany umowy dopełnić winien; w tym układzie ma być powiedzianem, że ustanowienie miejsca dopełnienia uprawnia do pozywania na tem samym miejscu.

Między osobami prowadzącymi handel będzie Sąd miejsca dopełnienia uzasadniony, gdy razem z towarem albo przed jego nadejściem, odbiorca, bez wszelkich zastrzeżeń przyjmie nadesłaną fakturę, zawierającą uwagę, że zapłata w oznaczonym miejscu ma nastąpić i że wolno będzie w tem samym miejscu skargi z tego interesu wnosić.

§. 89.

Posiadaczowi weksłu wolno wszystkie osoby, z weksłu obowiązane, pozywać przed Sąd miejsca zapłaty.

§. 90.

Spory z najmu okrętów, ze stosunków służbowych załogi okrętowej i z interesów przewozu morskim, mogą być także podane albo w Sądzie miejsca pobytu pozwanego, albo miejsca oddania towaru, albo też miejsca, gdzie przewóz podróznego ma być ukończony, albo wreszcie w miejscu, gdzie dalszej podróży zaniechano.

Sąd rzeczy obciążonej.

§. 91.

Pod warunkiem, że niżej wymienione skargi przeciwko jednemu i temu samemu pozwanemu są wymierzone, wolno w Sądzie, według §. 81 właściwym, skargę o wykonanie prawa zastawu połączyć ze skargą o zapłacenie wierzytelności, prawem zastawu zabezpieczonej, jakoteż skargę o zniesienie (wykreślenie) prawa zastawu ze skargą o uznanie nieistnienia wierzytelności, prawem zastawu zabezpieczonej.

Skargi o prestacye z tytułu ciężarów gruntowych zalegające, gdy są wymierzone przeciwko posiadaczowi obciążonego gruntu, mogą być wniesione do Sądu miejsca położenia obciążonego gruntu.

Sąd dla sporów z powodu naruszenia posiadania.

§. 92.

Skargi z powodu naruszenia posiadania (§. 49, l. 4), nie dotyczące się rzeczy nieruchomości, wolno podać w Sądzie miejsca popełnionego naruszenia.

Sąd dla uczestników sporu.

§. 93.

O ile dla danego sporu spólny Sąd szczegółowy nie jest uzasadniony, wolno kilka osób, mających rozmaite Sądy powszechny, pozywać przed każdy Sąd swojski, który jest Sądem powszechnym jednego z towarzyszy; jednakowoż, gdyby się między nimi znajdowali dłużnicy główni i uboczni, przed Sąd powszechny jednego z dłużników głównych.

Z wekslu obowiązane osoby, wolno jako towarzyszy pozywać przed Sąd miejsca zapłaty.

Sąd procesu głównego.

§. 94.

Skargi o roszczenia do rzeczy lub prawa, o które między innymi osobami spór się toczy (interwencja główna), wolno aż do prawomocnego rozstrzygnięcia tego procesu, podać w tym samym Sądzie.

Skargi pełnomocników procesowych i pełnomocników dla doręczeń o należności i wydatki, wolno podać w Sądzie procesu głównego.

§. 95.

Określone w §§. 91 i 94 skargi wolno podawać w Sądzie, także wymienionym, nawet w przypadkach, w których, bacząc na obowiązujące przepisy o właściwości przedmiotowej, Sądy te nie byłyby same przez się właściwymi do sądzenia skargi o zawarte w niej roszczenia majątkowe.

Sąd dla skargi wzajemnej.

§. 96.

W Sądzie skargi może być podana skarga wzajemna, jeżeli dochodzone w tej ostatniej roszczenie zostaje w związku z roszczeniem skargi albo się w ogóle do kompensacji nadaje, tudzież w przypadku, gdy skarga wzajemna idzie na ustalenie stosunku prawnego lub prawa, które w ciągu procesu stały się spornymi, a rozstrzygnięcie zażalenia skargi od istnienia lub nieistnienia owego stosunku lub prawa, w całości lub w części zawisło.

Niema tego Sądu dla skargi wzajemnej, jeżeli dla roszczenia teje albo dla wyżej określonej skargi prejudycjalnej, właściwość tego Sądu skargi nawet umową stron nie może być uzasadnioną, albo gdy

w chwili podania skargi wzajemnej, rozprawa ustna nad skargą już się w instancji pierwszej skończyła.

Sąd dawniejszego miejsca zamieszkania.

§. 97.

Rzemieślnicy, kramarze, właściciele gospód, szyprowie, woźnicy i inni przedsiębiorcy następnie: czeladnicy, pomocnicy, słudzy domowi i inni robotnicy za wysługi, mogą swoich odbiorców i pracodawców, którzy się tymczasem przenieśli do innego okręgu sądowego, o wierzytelności za dostarczone wyroby i towary, za świadczone usługi i roboty, w przeciągu dni dziewięćdziesięciu od chwili ostatniej dostawy albo prestacyi, pozywać przed Sąd, według ich dawniejszego miejsca zamieszkania właściwy.

Ten sam Sąd służy nauczycielom prywatnym, odnośnie do ich roszczeń z tytułu wynagrodzenia za ich pracę.

Sąd dla szyprow i załogi okrętowej.

§. 98.

O wierzytelności w rodzaju określonych w §. 97, wolno przeciwko szyprom i osobom załogi okrętowej, nawet w tym przypadku podać skargę w Sądzie miejsca chwilowego pobytu, gdy te osoby w innym miejscu stale mieszkają.

Sąd majątku.

§. 99.

Przeciwko osobom, nie mającym zamieszkania w obrębie państwa, wolno podać skargę o majątkowe roszczenie w każdym Sądzie, pod niniejszem prawem zostającym, w okręgu którego majątek tych osób albo w skardze żądany przedmiot się znajduje.

W sporach o wierzytelności, ma być miejsce, gdzie dłużnik dłużnika zamieszkał, za miejsce położenia majątku uważane. Jeżeli dłużnik dłużnika nie ma stałego mieszkania w obrębie państwa, nie ma stałego mieszkania w obrębie państwa, ale rzecz, za bezpieczeństwo wierzytelności odpowiadająca, w obrębie Państwa się znajduje, oznacza się Sąd według miejsca położenia tej rzeczy.

Nadto wolno zakłady zagraniczne, tudzież za granicą się znajdujące masy majątkowe, zagraniczne spółki, stowarzyszenia i inne związki osobowe, pozywać także przed ten Sąd swojski, w okręgu którego stale zastępstwo dla Austrii albo administracya interesów takich zakładów i stowarzyszeń ma swą siedzibę.

Dla sporów, odnoszących się do okrętów i do żeglugi morskiej, znajdująca się w obrębie państwa zatoka rodzima odpowiedniego okrętu za miejsce położonego majątku się uznaje.

Subsydjarny Sąd dla skargi ze stosunków małżeńskich i rodzicielskich.

§. 100.

Skargi przeciwko obywatelowi austriackiemu o sądową separację, rozwód albo unieważnienie małżeństwa, tudzież inne skargi ze stosunków małżeńskich i rodzicielskich, gdy spór nie jest czysto majątkowym i gdy dla nich nie ma na obszarze Państwa ani Sądu powszechnego ani szczegółowego, mogą być podane w Sądzie powszechnym powoda; a gdyby ten Sąd w obrębie Państwa nie był uzasadniony, w Sądzie krajowym wiedeńskim.

Sąd dla skarg przeciwko obcym ze względów wzajemności.

§. 101.

Jeżeli w innem państwie są przeciwko obywatelom państwa austriackiego, w cywilnych sprawach spornych, dopuszczone skargi przed taki Sąd, któremu według prawa niniejszego, dla tego rodzaju spraw, żadna albo jedynie ograniczona służy właściwość, natenczas w obrębie państwa taki sam Sąd przeciwko obywatelowi owego państwa zagranicznego jest uzasadniony.

Większa liczba Sądów.

§. 102.

Powodowi służy wybór między kilkoma Sądami właściwymi; wybór ten jest dokonany z chwilą doręczenia skargi.

Kilka Sądów w jednym miejscu.

§. 103.

Jeżeli wypadnie pozywać przed Sąd powiatowy w miejscu, gdzie kilka Sądów powiatowych istnieje, należy podać skargę w tym Sądzie powiatowym, w okręgu którego pozwany ma stałe mieszkanie, albo, gdy nie ma żadnego, tam przebywa. W obec pozwanego, który w owem miejscu faktycznie nie przebywa, służy powodowi wybór między tymi Sądami powiatowymi (§. 102).

Ten przepis tyczy się spraw, Sądom powiatowym do spraw handlowych i morskich przekazanych o tyle, o ile w jednym i tem samem miejscu znajduje się więcej Sądów powiatowych do spraw handlowych i morskich.

Prorogacja Sądów.

§. 104.

Stronom wolno się poddać niewłaściwemu Sądowi pierwszej instancji, wyraźną umową. Taki układ ma być Sądowi już w skardze dokumentnie wykazany.

Układ jedynie wtedy będzie skutecznym, jeżeli się odnosi do oznaczonego procesu albo do sporów, z oznaczonego stosunku prawnego wynikających. Atoli wzbronionym jest układ, w którym ma być zwyczajnym Sądom poddana sprawa, z pod jurysdykcji Sądów zwyczajnych wyjęta, albo gdy sprawa, należąca do Sądów powiatowych, ma być przeniesiona do Trybunału pierwszej instancji; również nie wolno oddawać sprawy sądownictwa pospolitego ani Sądom handlowym, ani Sądom handlowym i morskim, ani też senatom handlowym albo górniczym; w końcu spory, Trybunałom pierwszej instancji wyłącznie zastrzeżone, nie mogą być przekazane Sądom powiatowym.

O ile Sąd niewłaściwy układem stron na właściwy przemieniony być może, o tyle on także w tym przypadku właściwym się stanie, gdy pozwany, nie wnosząc w czasie należytych zarzutu niewłaściwości, w sprawie głównej do rozprawy ustnej przystąpił.

Część trzecia.

O sądownictwie w sprawach niespornych.

Pertraktacja spadkowa.

§. 105.

Pertraktacja spadkowa należy do tego Sądu powiatowego, a gdyby się w niej znajdowały dobra fabularne albo ze związku gminnego wyłączone lub też lenne, do tego Sądu obwodowego albo krajowego, który był Sądem powszechnym zmarłego w sprawach spornych.

§. 106.

Jeżeli obywatel austriacki zmarł za granicą, powołanym jest do pertraktacji spadkowej ostatni Sąd powszechny, jaki zmarły miał w obrębie państwa; a gdyby się tenże nie dał wyśledzić, ten Sąd właściwym będzie, w okręgu którego wszystkie należące do spadku dobra nieruchomości albo większa część tychże jest położona; a gdyby zmarły był posiadaczem jedynie majątek ruchomy, przeprowadzi per-

traktację ten Sąd, w okręgu którego większa część znajdującego się w granicach państwa majątku ruchomego jest złożona. Jeżeli do spadku należą dobra tabularne albo ze związku gminnego wyłączone, lub też lenne, będą przepisy §. 105 odpowiednio zastosowane.

§. 107.

Co do dóbr nieruchomości zmarłego obywatela zagranicznego, które się znajdują na terytorium, niniejszemu prawu podlegającym, należy pertraktacja do tego Sądu powiatowego, albo jeżeli te dobra w całości lub w części w Tabuli są zapisane lub ze związku gminnego wyłączone, do tego Sądu obwodowego albo krajowego, w okręgu którego wszystkie te dobra albo większa część tychże jest położona.

§. 108.

Jeżeli według odnośnych przepisów prawnych, Sąd, niniejszej ustawie podległy, do przeprowadzenia pertraktacji spadku ruchomego po zmarłym obywatelu zagranicznym jest powołany, będzie dla tej pertraktacji właściwym Sąd powiatowy, który był Sądem powszechnym zmarłego obcego; gdyby zaś ten Sąd nie dał się wyśledzić, przeprowadzi pertraktację ten Sąd powiatowy, w okręgu którego znajduje się większa część pozostałego majątku ruchomego.

Opieka i kuratela.

§. 109.

Do ustanowienia opiekuna albo kuratora i do sprawowania czynności władzy opiekuńczej i kuratelnarnej, powołanym jest Sąd powiatowy, który w sprawach spornych jest Sądem powszechnym małoletniego albo osoby, pod opieką zostającej. Dla obcego, który w obrębie Państwa nie ma Sądu powszechnego, ustanowi opiekuna lub kuratora ten Sąd powiatowy, w okręgu którego obcy ma swe zamieszkanie albo gdzie przebywa.

Atoli zastrzega się dla Sądu obwodowego i krajowego tego okręgu, w którym właściwy Sąd powiatowy się znajduje, rozpoznawanie uchwalonego w Sądzie powiatowym pozwolenia lub odmówienia przedłużenia władzy ojcowskiej albo opieki, albo zaprowadzenia lub zniesienia kurateli nad obłąkanymi, głupowatymi lub manotraweami; również zastrzega się dla owego Trybunału rozpoznawanie uchwał Sądów powiatowych, próśby w sprawach adopcyjnych ostatecznie załatwiających, albo przyjmujących lub odrzucających próśby o adopcję z mocy przyzwolenia Monarchy albo też uchwał, które

uwzględniają lub odrzucają próśby na sprzedaż dóbr nieruchomości małoletniej albo w pieczę oddanej osoby. W tych przypadkach, Sąd powiatowy, jeszcze przed wygotowaniem swej uchwały, Trybunałowi pierwszej instancji akta sprawy przedłoży.

§. 110.

Dla małoletnich dzieci spadkodawców, jeżeli w ich spadku znajdują się dobra tabularne albo ze związku gminnego wyłączone obszary, i w ogóle dla pupilów i dla osób pod opieką zostających, które takie dobra lub obszary posiadają, będzie jako władza opiekuńcza albo kuratelnarza ten Sąd obwodowy lub krajowy właściwym, który w sprawach spornych jest Sądem powszechnym małoletniej lub w pieczę oddanej osoby.

Ta właściwość ma miejsce również w przypadku, gdy po rozpoczęciu sprawy opieki lub kurateli w Sądzie powiatowym, pupil albo w pieczę oddana osoba ma nabyć dobra tabularne albo ze związku gminnego wyłączone obszary. Przeniesienie sprawy do Sądu obwodowego albo krajowego, który przez to stał się właściwym, nastąpi na doniesienie opiekuna albo kuratora, lub też z urzędu.

§. 111.

Jeżeli to było w interesie pupila lub w pieczę oddanej osoby, a w szczególności, gdyby przez to prawdopodobnie opieka lub kuratela ze strony władzy sądowej skuteczniej mogła być sprawowana, wolno Sądowi, dla czynności opiekuńczych albo kuratelnarnych właściwemu, na wniosek lub z urzędu, przekazać nadzór i opiekę nad osobą pupila lub kuranda, albo obowiązki sądowe około administracji majątku takiej osoby, a to w części lub w całości, innemu Sądowi tej samej kategorii.

Oдносна uchwała wymaga poprzedniego przyzwolenia ze strony Sądu krajowego wyższego, Sądowi właściwemu przełożonego, jeżeliby się zaś rozchodziło o przekazanie powyższych spraw Sądowi z innego okręgu apelacyjnego albo jakiemu Sądowi zagranicznemu, należy zatwierdzenie wyżej określonej uchwały do Najwyższego Trybunału sprawiedliwości. Taka uchwała obowiązuje ten Sąd swojski, którego do sprawowania czynności opiekuńczych albo kuratelnarnych wezwano.

Odpowiednie wezwanie ma być wygotowane według przepisów §. 36, ustęp ostatni.

§. 112.

Który Sąd do ustanowienia kuratora dla szczegółowej sprawy spornej albo dla szczegółowego aktu jest powołany, ocenia się według przepisów o ustanowieniu kurateli w przypadkach szczegółowych według prawa cywilnego, a na koniec według przepisów o postępowaniu sądowym.

Jeżeliby w danym przypadku żaden inny przepis nie służył, będzie do ustanowienia kuratora ten Sąd powiatowy właściwym, który w chwili wniesienia podania o ustanowienie kuratora jest Sądem powszechnym strony proszącej w zakresie spraw spornych.

Uprawienie dzieci nieślubnych.

§. 113.

Do spółdziałania w przysposobieniu i w uprawieniu dzieci nieślubnych, gdy przysposobić lub uprawnić się mająca osoba już ma ustanowionego opiekuna lub kuratora, będzie władza opiekunicza albo kuratelarna właściwą; w innych zaś przypadkach będzie właściwym Sąd powiatowy, do którego albo ojciec przybrany albo matka przybrana, lub też ojciec nieślubnego dziecka, jako do Sądu powszechnego dla spraw spornych należą.

Gdyby po śmierci ojca wypadło ustalić, że przeszkoda małżeńska została usunięta, albo zachodziła bezwinną nieświadomość przeszkody małżeńskiej (§. 160 p. k. u. c.), lub też ojcowstwo dziecka, po za małżeństwem urodzonego, w celu tegoż uprawnienia przez następne małżeństwo (§. 161 p. k. u. c.) stwierdzonem być miało, będzie władza opiekunicza albo kuratelarna dla wszystkich tych spraw wtedy właściwą jeżeli dla uprawnić się mającej osoby opiekun lub kurator już został ustanowiony; po za tym przypadkiem zaś ten Sąd powiatowy, który jest Sądem powszechnym uprawnić się mającej osoby dla spraw spornych.

Dobrowolna separacja i rozwód.

§. 114.

Do przyzwolenia na dobrowolną separację i rozwód podług §. 133 p. k. u. c. będzie ten Sąd powiatowy powołany, który jest Sądem powszechnym męża.

Doniesienie o połączeniu się małżonków rozwiedzionych może być podane albo w Sądzie, który na proszoną separację przyzwolił, albo w Sądzie powiatowym, pod którym małżonkowie w chwili owego doniesienia wspólnie mieszkali. W tym ostatnim przypadku należy w doniesieniu wskazać Sąd, który na separację przyzwolił, ażeby mu odpowiednio zawiadomienie mogło być uczynione.

Amortyzacja dokumentów.

§. 115.

Prośby o wydanie za wezwań w celu amortyzacji obliżów państwa i porównanych z nimi papierów kredytowych, należy podawać w Trybunale pierwszej instancji, znajdującym się w miejscu, gdzie się prowadzą odnośne księgi kredytowe.

Dla amortyzacji zatraconych weksli, jako też dokumentów, do amortyzacji których należy stosować przepisy artykułu 73 ord. weksl., właściwym będzie Sąd handlowy (senat handlowy Sądu obwodowego albo krajowego) miejsca zapłaty.

Które Sądy są właściwymi dla wprowadzenia i dozwoleń amortyzacji wszelkich innych dokumentów, określają szczegółowe przepisy, w tej materji wydane.

W braku takich przepisów, będzie dla postępowania amortyzacyjnego i orzeczenia amortyzacji ten Sąd powiatowy właściwym, który w chwili podania odnośnej prośby jest dla strony proszącej Sądem powszechnym w sprawach spornych.

Sprawy ordynackie.

§. 116.

W sprawach ordynackich niespornych, zaliczając do nich także pertraktację majątku ordynackiego po śmierci posiadacza ordynacji, tudzież orzeczenie zgaśnięcia ordynacji i przyzwolenie na zniesienie tejże, ten Sąd obwodowy albo krajowy występować będzie, który był Sądem powszechnym fundatora ordynacji w chwili jego śmierci, chyba że w zatwierdzonych statutach szczegółowej ordynacji inna instancja ordynacka została ustanowiona. Natomiast co się tyczy ordynacji, które już przed niniejszem prawem w życie weszły, występować będzie w ich sprawach Sąd, który do wykonywania sądownictwa w niespornych sprawach ordynackich dotąd był właściwym.

W razie zgaśnięcia ordynacji na skutek śmierci ostatniego posiadacza, wprawdzie instancja spadkowa zmarłego pertraktację przeprowadzi, ale wydanie oświadczenia co do istnienia ordynacji, również i w tym przypadku do Sądu ordynackiego należy, w którym Sąd ten nie jest zarazem Sądem pertraktacji spadkowej.

Akty realne.

§. 117.

Wszelkie akty realne, a w szczególności: oględziny sądowe i zaopiniowanie przez znawców,

spisanie inwentarza, oszacowanie, przetarg, wprowadzenie administratora, przeprowadzi Sąd powiatowy, chyba że co do szczegółowych aktów albo co do oznaczonego postępowania inaczej jest postanowionem; wszelako wykonanie tego rodzaju aktów realnych, gdy się takowe tyczą dóbr tabularnych albo lennych, lub też ze związku gminnego wyłączonych, należy do Sądu obwodowego albo krajowego miejsca położenia rzeczy.

Prowadzenie ksiąg publicznych.

§. 118.

Do prowadzenia ksiąg publicznych o dobrach nieruchomości, podlegających przepisom powszechnej ustawy hipotecznej, następujące Sądy będą powołane:

1. dla dóbr, dotychczas przedmiotem księgi tabularnej albo lennej będących, Trybunał pierwszej instancji miejsca, gdzie się Tabuła krajowa albo lenna znajduje;

2. dla dóbr nieruchomości, położonych w okręgu miasta gdzie Trybunał pierwszej instancji ma swą siedzibę, tamże istniejący Trybunał pierwszej instancji;

3. dla wszystkich innych dóbr nieruchomości, Sąd powiatowy, w okręgu którego odnośne dobra albo główne części takowych są położone.

Aż do dalszego rozporządzenia, pozostaną w mocy dotychczasowe przepisy o prowadzeniu ksiąg publicznych o dobrach nieruchomości, na obszarze gminnym miasta Wiednia położonych.

Wypowiedzenie wierzytelności hipotecznych.

§. 119.

Sądowe wypowiedzenie wierzytelności hipotecznych (§. 59 powszechnej ustawy hipotecznej) nastąpi zawsze w Sądzie hipotecznym.

Potwierdzenia o prowadzeniu ksiąg handlowych.

§. 120.

Potwierdzenia, że księga handlowa odpowiada przepisom prawnym, wydawać będzie Sąd handlowy, obwodowy, albo krajowy, mający siedzibę w miejscu, gdzie się owa księga prowadzi; w innych zaś przypadkach, Sąd powiatowy, w okręgu którego księga handlowa jest utrzymywana.

Zawierzytelnienia podpisów i odpisów, i przyjmowanie ostatniej woli rozporządzeń.

§. 121.

Każdy Sąd powiatowy mocen jest zawierzytelniać podpisy, widymować odpisy i przyjmować ostatniej woli rozporządzenia do sądowego przechowania.

Kilka Sądów powiatowych w jednej miejscowości.

§. 122.

W przypadkach, w których Sąd powszechny dla spraw spornych pewnej osobie służący, rozstrzyga o własności dla sprawy sądownictwa niespornego, a ta ostatnia ma być wniesioną do Sądu powiatowego w miejscu, dla którego kilka Sądów powiatowych istnieje, będzie dla tej sprawy niespornej właściwym Sąd, pod którym owa osoba zamieszkała, a gdy nie ma zamieszkania, pod którym ona przebywa. Gdyby zaś ta osoba w owej miejscowości nie miała stałego mieszkania, ani też tam nie przebywała, wolno sprawę podać w którymkolwiek ze znajdujących się tam Sądów powiatowych.

Ischl, dnia 1. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Krall r. w.

T r e ś ć.

	Strona		Strona
Część pierwsza.		Część druga.	
O sądownictwie w ogólności. §§ 1—48.		O sądownictwie w sprawach spornych. §§. 49—104.	
Rozdział pierwszy.		Rozdział pierwszy	
O Sądach i organach sądowych §§. 1—18	333	Właściwość przedmiotowa §§. 49—64	341
Rozdział drugi.		Rozdział drugi.	
Nieprzyjęcie sędziów i innych organów sądowych §§. 19—27	336	Właściwość miejscowa §§. 65—104	344
Rozdział trzeci.		Część trzecia.	
O właściwości §§. 28—48	337	O sądownictwie w sprawach niespornych. §§. 105—122	349

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIX. — Wydana i rozesłana dnia 9. sierpnia 1895.

Treść: 112. Ustawa zaprowadzająca ustawę o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna).

112.

Ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, zaprowadzająca ustawę o postępowaniu sądo- wym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Ustawa o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna) wejdzie w życie dnia, który Minister sprawiedliwości rozporządzeniem oznaczy, najpóźniej zaś pierwszego dnia trzeciego roku kalendarzowego, jaki po jej ogłoszeniu nastąpi i będzie odtąd prawem dla postępowania w cywilnych sprawach spornych, które w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych Sądom zwyczajnym do sądenia są przekazane.

O ile niniejsza ustawa albo Procedura cywilna nie zawierają od tego wyjątków, stracą z dniem powyższym moc obowiązującą wszelkie w innych przepisach prawnych zawarte postanowienia, dotyczące się przedmiotów w Procedurze cywilnej uporządkowanych.

Artykuł II.

Ile kroć ustawy i rozporządzenia, które przez Procedurę cywilną, gdy ona wejdzie w życie, nie będą naruszone, tudzież statuta szczegółowych spółek, zakładów albo stowarzyszeń od Państwa za-

twierdzonych, powołują się na postępowanie w sprawach spornych, prawem przepisane, albowiem ilekroć rzeczony ustawy, rozporządzenia i statuta, chociażby z ograniczeniami i zmianami, nakazują zastosowanie przepisów ustaw sądowych, tudzież przepisów o zwyczajnym procesie pisemnym albo ustnym, lub też przepisów ustawy o procesie sumarycznym albo drobiazgowym, to we wszystkich tych przypadkach, powołane wyżej postanowienia, przepisami pierwszej do piątej części Procedury cywilnej, a to w sposób niżej podany, zastąpione będą:

1. stosowie do tego jaki Sąd stanie się właściwym, odbędzie się proces albo według przepisów Procedury cywilnej o postępowaniu przed Trybunałami albo według przepisów tejże Procedury o postępowaniu przed Sądami powiatowymi;

2. w przypadkach, w których postępowanie drobiazgowie ma być zastąpione postępowaniem przed Sądami powiatowymi według Procedury cywilnej, należy nadto przestrzegać szczegółowych postanowień §§. 449 do 453 p. e.

Artykuł III.

W szczególności, na skutek postanowień art. I., ustęp 2, stracą moc obowiązującą:

1. przepisy patentu z dnia 1. listopada 1781, Zb. ust. s. Nr. 27, o postępowaniu przed Sądami górnymi;

2. przepisy patentu z dnia 9. kwietnia 1782, Zb. ust. s. Nr. 41 i ministeryalnego rozporządzenia z dnia 25. stycznia 1850, Dz. u. p. Nr. 52, i z dnia 18. lipca 1859, Dz. u. p. Nr. 132, o postępowaniu w sporach handlowych i wekslowych;

3. przepisy instrukcyi o usiłowaniu ugodowem przed procesem, ogłoszone rozporządzeniem Gubernium Dalmatyńskiego z dnia 14. kwietnia 1829, l. 6783 (dalmatyński Zb. ust. z r. 1829, str. 140);

4. przepisy o postępowaniu audyencyonalnem wydane dla Tyrolu i Vorarlbergu w dekreście nadwornym z dnia 8. sierpnia 1837, Zb. u. s. Nr. 218.

Artykuł IV.

Pozostaną nietkniętymi:

1. przepisy o zastępstwie Państwa, tudzież o zastępstwie, którego Państwo przez Prokuratorye skarbowe użycza funduszom, przez się administrowanym albo zasilanym, tudzież kościołom, prebendam i innym ogółom majątkowym. Osobne przepisy określa, o ile państwowe urzędy podatkowe będą upoważnione czynić kroki sądowe w celu ściągnięcia podatków należności i innych danin publicznych;

2. przepisy prawne o sądowem zastępstwie gmin, spółek, stowarzyszeń, kas brackich i zapomogowych, jakoteż o doręczaniu tynż wezwań i innych aktów;

3. przepisy ustawy z dnia 26. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 58, tyczące się wydania taryfy o wynagradzaniu szczegółowych czynności adwokatów i tynż kancelaryj w postępowaniach sądowych;

4. przepisy ustaw z dnia 24. kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 48 i 49, o ustanowieniu spólnego kuratora dla posiadaczy listów zastawnych i dłużnych obligacyj częściowych, opiewających na okaziciela albo przez indos przenośnych;

5. przepisy §§. 1, 2, 3 i 5 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 8. czerwca 1857, Dz. u. p. Nr. 114, o traktowaniu pisarzy pokątnych. Od uchwały skazującej na karę za pokątne pisarstwo, służy rekurs po myśli §§. 514 do 528 p. c.

Artykuł V.

Przepisy dekretu nadwornego z dnia 4. października 1833, Zb. ust. s. Nr. 2633 o likwidacyi i ściągnięciu należności adwokackich w postępowaniu sądowem w sprawach spornych i niespornych, pozostaną w mocy, atoli z następującymi dodatkami:

Wniosek na likwidacyę wolno uczynić tak stronie jak i adwokatowi.

Jeżeli strona wniosek na likwidacyę podała, wezwie Sąd adwokata, ażeby rachunek swych należności w terminie odpowiednim przedłożył, gdyż

inaczej odbędzie się ustalenie owych należności na podstawie tego, co i jak strona wykazała.

Termin ten może być przedłużony z przyczyn uwzględnienia godnych.

Przystępując do tego ustalenia, Sąd zarazem rozstrzygnie kwestyę, ażali czynności zastępcze, które adwokat przedsiębrał, do obrony prawnej a celowi odpowiedniej były koniecznymi, albo też w ogóle dadzą się usprawiedliwić, uwzględniając przytem właściwości danego przypadku i zachodzące okoliczności.

Artykuł VI.

Nietkniętymi pozostaną:

1. przepisy §§. 99, 157 i 158 pow. ks. ust. cyw. Na wymienioną tam przeszkodę małżeńską (§. 99 p. k. u. c.) nie ma dowodu z wysłuchania małżonków według §§. 371 i nast. Procedury cywilnej;

2. przepisy reskryptu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. maja 1854, l. 8346 o zaprzysięganiu członków Domu cesarskiego;

3. przepisy, według których o skargach wniesionych przeciwko sługom Dworu cesarskiego, osobom wojskowym lub obrony krajowej, tudzież o skargach, wniesionych przeciwko powiatom i gminom, należy zawiadomić Urząd Naczelnego Marszałka Dworu, przełożoną władzę wojskową pozwanego albo organa autonomiczne, przełożone pozwanym powiatom albo gminom.

Artykuł VII.

Nietkniętymi pozostaną przepisy praw cywilnych:

1. które pewne dokumenty jako publiczne uznają albo też na równi ze swojskimi publicznymi dokumentami stawiają;

2. które dla dokumentów prywatnych ustanawiają szczegółowe warunki dowodności;

3. które obok oświadczenia wystawcy dokumentu, wymagają osobnego dowodu na datę dokumentu;

4. które opisują sposób przedłożenia ksiąg handlowych i skutki nieprzedłożenia takowych;

5. przepisy o przedkładaniu dzienników stręczycieli handlowych i pierwopisów dokumentów notaryalnych.

Artykuł VIII.

Nietkniętymi pozostaną przepisy traktatów państwowych o tem, że funkcyonaryusze zagranic

eznych konsulatów mają być jako świadkowie przesłuchiwani w swoich mieszkaniach albo że im wolno złożyć świadectwo na piśmie.

Artykuł IX.

Nietkniętymi pozostaną przepisy art. II i IV. lit. a i e rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. października 1865, Dz. u. p. Nr. 110. przyzwalające zakładom trudniącym się interesami kredytowymi, na wyjątki od powszechnych ustaw sądowniczych.

Przy wydaniu nakazu zapłaty wierzytelności hipotecznej (artykuł IV. lit. a) odbędzie się postępowanie według §§. 548 do 554 p. e.

Artykuł X.

Przepisy Procedury cywilnej o rozwiązaniu kontraktów najmu i dzierżawy, tudzież o postępowaniu w sporach z owych kontraktów nie będą stosowane do stosunków kontadynów i kolonów w Dahnacyi, tak, że w sprawach rozwiązania tych stosunków dotychczas istniejące ustawy i rozporządzenia nietkniętymi pozostaną.

Artykuł XI.

Tak samo pozostaną bez zmiany:

1. Termina i czasokresy, ustanowione dla wypowiedzenia kontraktów dzierżawy gruntów, najmu budowl i innych rzeczy nieruchomości lub rzeczy, które prawo za nieruchomości poczytuje, niemniej terminu i czasokresu do oddania lub objęcia takich przedmiotów najmu lub dzierżawy. Gdzie jeszcze takich terminów i czasokresów nie ustanowiono, albo gdzie już zaprowadzone mają uleść zmianie, tam może polityczna Władza krajowa w porozumieniu ze Sądem krajowym wyższym wydać rozporządzenie o terminach i czasokresach, jakie mają być zachowane w sprawach wypowiedzenia najmu lub dzierżawy, tudzież oddania wyżej oznaczonych przedmiotów najmu i dzierżawy. W ten sam sposób wobec politycznej Władzy krajowej w porozumieniu ze Sądem krajowym wyższym postanowić o tem, o jakiej porze dnia i o ile oglądanie wyżej oznaczonych przedmiotów najmu lub dzierżawy, ma być ze strony komornika lub dzierżawcy, już po wypowiedzeniu najmu lub dzierżawy, chętnym najmu lub dzierżawy dozwolone. Takie rozporządzenia będą ogłoszone w dzienniku ustaw krajowych i w urzędowym dzienniku krajowym.

2. Przepisy ustawy z dnia 18. kwietnia 1869, Dz. u. p. Nr. 44, o zastanowieniu postępowania sądowego w przypadku, gdy do Trybunału państwa uczyniono wnioszek na rozpoznanie dodatniego sporu kompetencyjnego.

3. Przepis §. 11, ustęp 1 ustawy z dnia 28. maja 1881, Dz. u. p. Nr. 47, o uchylaniu nierzetelnych praktyk przy zawieraniu interesów kredytowych.

4. Przepisy §. 35 ustawy z dnia 16. marca 1884, Dz. u. p. Nr. 36 o zaczepianiu czynności prawnych, tyczących się majątku dłużnika niewypłacalnego.

5. Przepisy §§. 1 do 6, jakoteż §. 9 ustawy z dnia 6. czerwca 1887, Dz. u. p. Nr. 72, tyczącej się skutków orzeczeń zwrotu, które władze armii czynnej, marynarki wojennej lub obrony krajowej w drodze administracyjnej wydały, tudzież tego, o ile te orzeczenia mogą być wzruszonymi.

Artykuł XII.

Nietkniętymi pozostaną następujące przepisy o rozstrzygnięciu sporów prawnych przez Sądy polubowne:

1. Przepisy o polubownem wyrokowaniu w sporach między galicyjskiem Towarzystwem kredytowym ziemskim z jednej a jego członkami i dłużnikami z drugiej strony (§§. 41 do 43, tudzież §§. 53 do 56 statutów Zakładu kredytowego Stanów galicyjskich, ogłoszonych patentem z dnia 3. listopada 1841, Zb. ust. s. Nr. 569, a względnie §§. 41 do 43, tudzież §§. 53—55 statutów galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego).

2. Przepisy §. 60 statutów e. k. uprzyw. austriackiego Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu, ogłoszonych ministerjalnem rozporządzeniem z dnia 6. listopada 1855, Dz. u. p. Nr. 186.

3. Przepisy artykułu II, §. 7, l. 7 ustawy z dnia 6. września 1885, Dz. u. p. Nr. 122, określające warunki nowej koncesyi do prowadzenia ruchu na Północnej Drodze żelaznej im. Cesarza Ferdynanda tudzież warunki wykonania prawa wykupna tej drogi żelaznej, w owej koncesyi Państwu zastrzeżonego.

4. Przepisy artykułów 53 i 108 statutów austriacko-węgierskiego Banku, ogłoszonych ustawą z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51.

5. Przepisy o Sądach polubownych dla zakładów ubezpieczeń robotników od wypadków (§. 38 ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888; §. 39 ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33 i ministerjalnego rozporządzenia z dnia 10. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 47), dla kas chorych (§. 41 ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i dla kas brackich (§§. 19 i 20 ustawy z dnia 17. stycznia 1890, Dz. u. p. Nr. 14, względnie ustawy z dnia 17. września 1892, Dz. u. p. Nr. 178).

6. Przepisy ustawowe, nadające korporacyom, zakładom i towarzystwom prawo ustanowienia Sądów polubownych do sądzenia niektórych sporów.

Artykuł XIII.

Przepisy o giełdowych Sądach polubownych pozostaną nietkniętymi, o ile się mieszczą w §. 2, l. 7, tudzież w §. 6, ustęp 1 do 3 ustawy giełdowej z dnia 1. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 67.

Ustęp ostatni §. 6 powołanej ustawy straci moc obowiązującą. Dalej stracą giełdowe Sądy polubowne prawo pozwalania egzekucyi swych wyroków polubownych, nadane im w statutach, od Państwa zatwierdzonych.

Artykuł XIV.

Działalność giełdowych Sądów polubownych może być w tym kierunku rozszerzoną, że giełdowemu Sądowi polubownemu wolno poddać również spory z interesów towarowych, po za giełdą zawartych, atoli jedynie pod następującymi warunkami:

1. jedną i drugą stroną spór wiodącą musi być albo jaki organ publicznej administracji, albo jaka spółka handlowa, zarobkowa lub gospodarcza, albo członek lub gość jakiegokolwiek bądź giełdy, albo w końcu osoba, trudniąca się z zawodu produkcją, handlem lub przerabianiem rzeczy ruchomych, które były przedmiotem odnośnego interesu;

2. interes, o który przed Sądem polubownym spór się toczy, ma się odnosić do towarów, którymi się na odnośnej giełdzie prowadzi handel;

3. obydwie strony winny się poddać orzeczeniu Sądu polubownego a to w pisemnej umowie na Sąd polubowny, która przy zawarciu interesu albo przed rozwikłaniem tegoż przysłała do skutku; protokołowani kupcy, tudzież członkowie i goście jakiegokolwiek bądź giełdy, poddali się Sądowi polubownemu już przez to samo, że bez wszelkich zastrzeżeń przyjęli terminatkę, zawierającą postanowienie, jako spory prawne z danego interesu giełdowy Sąd polubowny sędzić będzie.

Na wniosek lub z urzędu odrzuci Sąd polubowny wniesioną skargę jako nie nadającą się do postępowania polubownego, jeżeli jedna ze stron jest zawodowym rolnikiem, a przytem jest rzeczą oczywistą, że interes towarowy, o który spór się toczy, nie zostaje w żadnym stosunku do gospodarstwa rolnego tejże strony.

Wolno w statutach giełdowych przepisać, że ograniczenia w ustępie 1, l. 1, tudzież w przedostatnim ustępie zawarte, nie odnoszą się do obcych. Również wolno w statutach postanowić, że obcy już przez to poddali się giełdowemu Sądowi polubownemu, gdy bez zastrzeżeń przyjął terminatkę,

zawierającą postanowienie, że spory prawne z danego interesu giełdowy Sąd polubowny sędzić będzie.

Artykuł XV.

W skład giełdowego Sądu polubownego wejdzie sekretarz tegoż Sądu, a to pod nieważnością. Urząd ten zajmie urzędnik Izby giełdowej, na urząd sędziowski uzdatniony, którego Izba giełdowa zamianuje, a Ministerstwo skarbu, w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości na tym urzędzie zatwierdzi.

Sekretarz giełdowego Sądu polubownego przyjmuje skargi, udziela stronom potrzebnych wskazówek, prowadzi nadzór nad doręczeniami, ma staranie o to, ażeby podczas rozprawy wszystko co konieczne, było spisane, bierze udział w uchwałach Sądu polubownego z głosem doradczym i zajmuje się wygotowaniem orzeczeń Sądu polubownego.

Artykuł XVI.

Osobom, nie będącym ani członkami, ani gośćmi giełdy, służy prawo wybrania tych sędziów polubownych, zamianowanie których do nich należy, z listy osób, nienależących do giełdy. Lista ta będzie zawierała taką część ogólnej liczby sędziów polubownych, jaką statuta giełdowe oznaczają.

Osoby, na tę listę przeznaczone, zamianują Izby handlowe i przemysłowe, które w razie potrzeby zasięgną przedtem zdania stowarzyszeń przemysłowych, rady kultury krajowej albo towarzystw rolniczych. Osoby te powinny mieszkać albo przebywać w miejscu siedziby Sądu polubownego.

Drogą rozporządzeń będą wydane postanowienia o założeniu i uzupełnieniu tej listy, a w szczególności także o tem, które korporacje przy jej utworzeniu mają być wysłuchane co do kwalifikacji osób, do listy przyjąć się mających, tudzież co do tego, jak długo te osoby w charakterze sędziów polubownych mają funkcyonować.

Lista ma być wywieszona w lokalnościach Sądu polubownego.

Statuta giełdowe postanowią co potrzeba na ten przypadek, gdy prawo wybierania z tej listy nie będzie w czasie należytych wykonane albo wybrani sędziowie polubowni nie zjawią się do rozprawy.

Jeżeli Sąd polubowny ma być złożony z członków giełdy tudzież z osób do giełdy nie należących, a sędziowie polubowni na zwierzchnika zgodzić się nie mogą, zamianuje go prezydent kolegium sędziów polubownych jak z porządku spraw wypadnie, na

przemian, to z grona sędziów polubownych do giełdy należących, to z grona sędziów polubownych, do listy przyjętych.

Artykuł XVII.

Statuta giełdowe normują postępowanie przed giełdowymi Sądami polubownymi. Przepisy §§ 587 do 599 p. c. nie będą się doń stosowały; postępowanie to jednak ma się opierać na następujących przepisach.

Artykuł XVIII.

Statuta giełdowe będą zawierały także postanowienia o doręczeniach, które dokładne wykonanie doręczeń zapewnić są w stanie. Niemniej postanowią statuta o przyczynach, dla których wolno będzie stronie nie przyjąć członka Sądu polubownego. Statuta będą obejmowały przepisy o zawieraniu ugód.

Artykuł XIX.

Rozprawy przed Sądem polubownym są jawne. Pod względem wykluczenia jawności obowiązują przepisy Procedury cywilnej (§§. 172 i 173).

W razie wykluczenia jawności, służy każdej stronie prawo, w §. 174 p. c. opisane.

Zwierzchnikowi Sądu polubownego służy władza około utrzymywania karności podczas posiedzeń Sądu, w zakresie, oznaczonym w §§. 197 i 198 p. c.

Artykuł XX.

Strony są upoważnione do wysłania zastępców do rozprawy. Jako zastępcy stron przed Sądem polubownym są dopuszczone osoby, na zasadzie artykułu XVI do listy przyjęte, adwokaci, jawni spółnicy strony, jej prokuranci, pomoconicy handlowi i inne u niej zatrudnione osoby, potem: członkowie albo goście giełdowi, sądownie ustanowieni kuratorowie albo osoby, sądownie do prowadzenia pertraktacyj powołane.

Artykuł XXI.

Zwierzchnik Sądu polubownego i sekretarz tegoż Sądu będą mieli staranie o należyte wygotowanie orzeczenia, które wykaże nazwiska wszystkich sędziów polubownych, jacy brali udział w rozprawie. Wygotowane orzeczenie podpisze zwierzchnik i sekretarz.

Ugody przed Sądem polubownym zawarte, mają ważność li wtedy, gdy je obydwie strony podpiszą.

Artykuł XXII.

Sądowi polubownemu wolno słuchać strony, świadków i znawców, ale bez przysięgi. Gdyby wypadło wysłuchać stronę pod przysięgą albo też odebranie przysięgi od świadka lub znawcy okazało się koniecznym, albo gdyby strona, świadek lub znawca nie chcieli się poddać przesłuchaniu, należy o to wezwać Sąd powiatowy zamieszkania albo pobytu osoby, którą przesłuchać albo zaprzysiądz trzeba.

Również wolno wystosować wezwanie do Sądu powiatowego wtedy, gdy dowód po za miejscem siedziby Sądu polubownego ma być przeprowadzony.

Artykuł XXIII.

Orzeczenie giełdowego Sądu polubownego może być zacepienie zażaleniem nieważności:

1. jeżeli zapis na Sąd polubowny jest nieważny; w szczególności nieważnym jest zapis na Sąd polubowny, jeżeli wnoszący zażalenie na niego się zgodził przez wzgląd na umowę między członkami jakiegoś związku przedsiębiorców (kartel), w której postanowiono, że materiały, narzędzia i inne środki pomocnicze, do jego produkcji potrzebne, jedynie pod tym warunkiem w obrocie na terytorjum Państwa mają być pozbywane, jeżeli kupujący w celu załatwienia sporów z odnośnego interesu podda się giełdowemu Sądowi polubownemu; przed rozpoczęciem rozprawy przed Sądem polubownym nie wolno zrzec się prawa dochodzenia nieważności z tej przyczyny, ze skutkiem ważnym;

2. jeżeli Sąd polubowny bezprawnie uznał albo też nie uznał swej właściwości;

3. jeżeli Sąd polubowny nie odrzucił skargi w myśl przepisu artykułu XIV, ustęp przedostatni;

4. jeżeli skarga nie była doręczoną według przepisów statutowych albo też stronie przez proceder, statutom przeciwny, odjęto możność rozprawiania się przed Sądem;

5. jeżeli rozprawiała się osoba nie mająca do tego prawnej zdolności albo upoważnienia;

6. jeżeli w rozprawie brał udział sędzia, na zasadzie statutów słusznie nieprzyjęty;

7. jeżeli Sąd polubowny nie był prawidłowo obsadzony;

8. jeżeli wykluczono jawność w sposób nieusprawiedliwiony.

Zażalenie nieważności należy podać do dni 14 po doręczeniu wyroku polubownego, w Trybunale pierwszej instancji (Sąd handlowy), w okręgu którego Sąd polubowny ma swoją siedzibę. Trybunał wyda swą decyzję we formie uchwały, po wysłuchaniu stron, a w razie potrzeby, także po wysłuchaniu zwierzchnika i sekretarza Sądu polubownego.

Wniesienie zażalenia nieważności od wyroku polubownego nie wstrzymuje egzekucyi. Jednakowoż w przypadkach, w których strona wygrywająca, na skutek dokonanej czynności egzekucyjnej lub w inny sposób jest ubezpieczoną, albo też sumę pieniężną, w wyroku polubownym przyznaną, do depozytu sądowego złożono, będzie egzekucya, na wniosek, odłożoną aż do prawomocnego rozstrzygnięcia zażalenia nieważności.

Artykuł XXIV.

Sądowi zwyczajnemu nie wolno odmówić przeprowadzenia i rozpoznania sprawy, jeżeli w niej Sąd polubowny prawomocnie swą niewłaściwość orzekł, albo skargę na podstawie art. XIV, ustęp przedostatni, prawomocnie odrzucił.

Artykuł XXV.

Wolno zaskarżyć bezskuteczność wyroku polubownego przed sędzią zwyczajnym i żądać zwrotu tego, co z mocy wyroku świadczone, jeżeli wyrok polubowny uwłacza przepisom bezwzględnie obowiązującym, jakoteż w przypadku, gdy Sąd polubowny w sporze, nie pochodzącym z interesu giełdowego (§. 12 ustawy z dnia 1. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 67), albo wcale żadnej nie wydał decyzji o wniesionym zarzucie, że zaskarżone roszczenie opiera się na umowie o różnicę kursu, którą za grę lub zakład poczynać należy, albo też zarzut ten mylnie rozstrzygnął.

Taka skarga ma być podana do dni trzydziestu po doręczeniu wyroku polubownego w Trybunale pierwszej instancji (w Sądzie handlowym), w okręgu którego Sąd polubowny ma swą siedzibę. Wniesienie tegoż nie wstrzymuje egzekucyi wyroku polubownego; jednakowoż i w tym przypadku należy się zastosować do przepisów artykułu XXIII, ustęp 3.

Artykuł XXVI.

We wszystkich sprawach, dotyczących się giełdowego Sądu polubownego, ma się kierownictwo giełdy udawać do Ministerstwa skarbu, które je w porozumieniu z Ministerstwami sprawiedliwości i handlu, a gdyby tego sprawa wymagała, także w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa rozstrzygać będzie.

Ministerstwu sprawiedliwości wolno za pośrednictwem delegata zasięgnąć wiadomości o orzecznictwie Sądu polubownego, przeglądać jego akta i przekonywać się o tem, a żali przepisany porządek czynności bywa zachowywany. W tym celu ma być w każdym statucie zamieszczone postanowienie, że giełdowe Sądy polubowne corocznie przedkładają Ministerstwu sprawiedliwości dokładne statystyczne wykazy swej działalności.

Zresztą powyższe postanowienia w niczem nie naruszają przepisów prawnych o państwowym nadzorze nad giełdami.

Artykuł XXVII.

Obecnie istniejące statuta giełdowe, o ile się do Sądów polubownych odnoszą, winny być w duchu powyższych postanowień zmienione i do trzech miesięcy po ogłoszeniu niniejszej ustawy do zatwierdzenia przedłożone.

Postanowienia o Sądach polubownych, które wejdą do nowych statutów giełdowych, potrzebują przyjęcia ze strony Ministerstw, w artykule XXVI, ustęp 1 wskazanych.

Artykuł XXVIII.

Ustawa o postępowaniu wezwawczem z dnia 27. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 67, pozostanie w mocy w dotychczasowym zakresie ale z następującymi zmianami:

1. Do wydawania warunkowych wezwań płatniczych są również właściwymi Sądy powiatowe do spraw handlowych i morskich.

2. W doręczeniach warunkowych wezwań płatniczych dłużnikowi (§. 7, ustęp 2 ustawy z dnia 27. kwietnia 1873 r., Dz. u. p. Nr. 67) będą obowiązywały przepisy procedury cywilnej o doręczaniu skargi.

3. Termin dla prośby o przywrócenie do stanu poprzedniego z powodu zaniechania zarzutów (§. 14 rzeczonyj ustawy) przedłuża się do dni 14.

4. Znosi się przepis §. 20 rzeczonyj ustawy o właściwości Sądów drobiazgowych w sprawach handlowych.

Artykuł XXIX.

Wyraz „Obszar Państwa“ w rozumieniu niniejszej ustawy znaczy tyle, co obszar królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa. Odnośnie do przepisów procedury cywilnej poczynają się osoby, które na tym obszarze nie używają prawa obywatelstwa państwowego, za obce.

Obywatele państwa węgierskiego, należący do czynnej armii albo do marynarki wojennej, albo którzy zajmują urzędowe posady u władz dla spraw wspólnych, są uwolnieni od ubezpieczenia kosztów procesowych, gdy występują przed Sądami austriackimi jako pozywający.

Artykuł XXX.

Ilekroć Procedura cywilna powołuje się na postanowienia prawa cywilnego, rozumia się przez nie nie tylko przepisy Powszechnej księgi ustaw cywilnych, ale zarówno też przepisy prawa handlowego i ustawy wekslowej, tudzież prywatno-prawne przepisy w innych ustawach zawarte.

Artykuł XXXI.

Wynikający z prawa cywilnego obowiązek strony do żądania zastępstwa, w celu wykonania prawa ewikcyi znaczy tyle, co obowiązek do oznajmienia sporu. Zaniechanie oznajmienia sporu jest połączone ze skutkami, w prawie cywilnem na przypadek zaniechania żądania zastępstwa opisanymi.

Artykuł XXXII.

Postanowienia Procedury cywilnej o adwokatach i tychże zastępcach, będą stosowane zgodnie z ich duchem również do Prokuratorji Skarbu.

Artykuł XXXIII.

Adwokat, dla strony ubogiej po myśli §. 64, l. 3 ustanowiony, może w Sądzie procesowym pierwszej instancyi prosić o uwolnienie od zastępstwa, jeżeli powierzone mu dochodzenie praw lub obrona prawna wydaje się być swawolną lub nie ma żadnych widoków powodzenia. Sąd rozstrzygnie taką prośbę we formie uchwały, po wysłuchaniu strony ubogiej, której także w Trybunałach wolno od tej uchwały wnieść rekurs do protokołu.

O ile w danej sprawie zastępstwo adwokackie jest prawem przepisane, zgaśnię udzielone prawo ubogich równocześnie z prawomocnem uwolnieniem adwokata od zastępstwa.

Artykuł XXXIV.

Drogą rozporządzeń będą wydane postanowienia o strawnem, drogowem i doręcznem jako też postępowanie w celu przypisania i ściągnięcia takowych zostanie uporządkowane drogą rozporządzeń; aż do wydania nowych przepisów pozostaną w mocy dotychczasowe rozporządzenia.

Artykuł XXXV.

Blizsze postanowienie o sposobie znoszenia się Sądów z władzami zagranicznymi i z osobami, za granicą przebywającymi, są zawarte w rozporządzeniach, bądź już istniejących bądź w przyszłości wydać się mających (traktaty państwowe, deklaracje rządowe, rozporządzenia ministeryalne).

Artykuł XXXVI.

Przepisy Procedury cywilnej o feryach sądowych nie stosują się ani do spraw postępowania karnego, ani do postępowania konkursowego, ani w końcu do załatwiania spraw hipotecznych. Inne sprawy niesporne będą jako feryalne traktowane, jeżeli odłożenie sądowego zarządzenia mogłoby być niekorzystnem dla strony.

Artykuł XXXVII.

Upoważnienie posiadacza nieruchomości albo prawa rzeczowego, do żądania sądowego zakazu zamierzonej budowy w myśl §§. 340 do 342 p. k. u. c., ustanie zupełnie, jeżeli prowadzący budowę, zgodnie z treścią przepisów budowniczych, prośbę o udzielenie konsensu budowlanego przedstawił, a posiadacz, tą budową rzekomo zagrożony, do komisji budowlanej prawidłowo i w czasie należytych wezwany, albo się przed nią wcale nie jawił, albo też nie wniósł żadnych zarzutów przeciwko prośbie o konsens budowlany.

Artykuł XXXVIII.

Skarga z §. 228 p. c. zastąpi skargi wywoławcze, dozwolone w dekrete nadwornym z dnia 6. marca 1789, Zb. u. s. Nr. 984, w patencie z dnia 31. grudnia 1800, Zb. ust. s. Nr. 514, i w patencie z dnia 16. stycznia 1786. Zb. ust. s. Nr. 516; dla skarg tych odpada potrzeba wykazania, że powód ma prawny interes w rychłem ustaleniu stosunku prawnego.

W tego rodzaju procesach mocen jest sędzia, a w postępowaniu przed Trybunałami, przewodniczący na wniosek powoda, albo z urzędu, rozkazać pozwanemu, ażeby przedłożył dokumenty i akta, które się znajdują w jego posiadaniu a tyczą się przedmiotu sporu prawnego. Oprócz tego wolno wymienionym osobom sędziowskim, na wniosek powoda lub z urzędu, spowodować dostarczenie dokumentów, przedmiotu sporu się tyczących, u władzy publicznej lub u notaryusza przechowywanych.

Artykuł XXXIX.

W przypadku §. 48, ustęp 2 ogólnej ustawy hipotecznej, wolno właścicielowi posiadłości albo

prawa hipotecznego wnieść skargę o uznanie nieistnienia prawa, które zostało prenotowanem, a w razie uzyskania korzystnego wyroku, wolno mu nadto żądać adnotacyi tego wyroku w księdze grunтовой, która to adnotacya zapobiegnie powtórnemu dozwoleniu prenotacyi. —

Artykuł XL.

Ileokroć przepisy Procedury cywilnej nakazują wykonanie przysięgi, mają być przy odebraniu przysięgi zachowane przepisy ustawy z dnia 3. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 33.

Artykuł XLI.

Opiekunowie i kuratorowie nie potrzebują upoważnienia Sądu opiekuńczego lub kuratelarnego do ofiarowania dowodu z wysłuchania stron w procesach swych pupilów i kurandów.

Artykuł XLII.

Kto z mocy przepisów prawa cywilnego ma obowiązek wyjawienia majątku lub długów, niemniej kto prawdopodobnie wie o zamilczeniu lub zatajeniu jakiegos majątku, ten może być wyrokiem zniewolony do wyjawienia tego, co mu o tym majątku, o tych długach albo o zamilczeniu lub zatajeniu majątku jest wiadomem, jakoteż do wykonania przysięgi na to, że podania jego są prawdziwemi i dokładnemi; w każdym z owych przypadków może mu zarazem Sąd nakazać przedłożenie wykazu majątku albo długów.

Do tej skargi jest upoważniony każdy, kto ze stanowiska prawa prywatnego ma w tem interes, ażeby majątek lub stan dłużny został wyśledzony.

Jeżeli powód ze skargą o wyjawienie majątku pod przysięgą połączył skargę o wydanie tego, co mu pozwany z odnośnego stosunku prawnego jest winien, wolno mu zastrzedz sobie dokładne określenie świadczenia pozwanego aż do czasu, kiedy pozwany wyjawi swój majątek pod przysięgą.

Artykuł XLIII.

Skargę o przedłożenie dokumentu spólnego (§. 304 p. c.) wolno wnieść, chociażby żaden spór nie wisiął.

Artykuł XLIV.

W przypadkach artykułów 348, 365 i 407 ustawy handlowej właściwym jest Sąd, w §. 384, ustęp 3 p. c. wskazany. Mianowanie, zaprzysiężenie

i wysłuchanie znawców odbędzie się według przepisów Procedury cywilnej o ubezpieczeniu dowodów (§§. 384 do 389).

Artykuł XLV.

Pod względem wekslowego przedawnienia, wystąpienie z odpowiedniem roszczeniem podczas ustnej rozprawy (§. 232, ustęp 2 p. c.) równa się wręczeniu skargi wekslowej (artykuł 80 ustawy wekslowej).

Artykuł XLVI.

Zasiedzenie albo przedawnienie prawa, w ciągu procesu albo dopiero po jego ukończeniu zapadłe, nie może być dochodzonem na niekorzyść osoby, na rzecz której Sąd dodatkowo dozwolił wznowienia procesu, o to prawo odbytego.

Artykuł XLVII.

O ile niżej podane przepisy inaczej nie stanowią, nie będzie Procedura cywilna stosowaną przy załatwianiu spraw spornych, w których na dniu, kiedy Procedura cywilna zaczęła obowiązywać, obronę już wniesiono albo postępowanie w sprawie głównej już się rozpoczęło; spory takie należy przeprowadzić i rozstrzygnąć według dotychczas obowiązujących przepisów procesowych.

Do wszelkich innych spraw spornych, przed dniem, kiedy Procedura cywilna w życie weszła, już w Sądzie rozpoczętych, będą od tegoż dnia przepisy Procedury cywilnej tym trybem stosowane że:

1. rozprawa nad zarzutami odkładającymi, skoro się jeszcze rozpoczęła przed dniem, w którym Procedura cywilna w życie weszła, ma być według dotychczas obowiązujących przepisów procesowych ukończona tak, że nawet skutki odnośnego rozstrzygnięcia według tych przepisów ocenione będą, a

2. cofnięcie skargi po myśl §. 237 Procedury cywilnej, w przypadku pod l. 1 przewidzianym, może mieć miejsce aż do pierwszej audyencyi, którą w sprawie głównej rozpisano.

Z dniem, w którym Procedura cywilna zacznie obowiązywać, staną się bezskutecznemi wszystkie, w sprawach w ustępie 2 oznaczonych, przed owym dniem wydane polecucie, które pozwanemu wniesienie obrony polecają; równocześnie ustanie bieg czasokresu, do obrony wyznaczonego. Sąd procesowy na skargę z urzędu rozprawę ustną rozpisze.

W szczególności będą niniejsze postanowienia obowiązywać również w innych przypadkach, o ile w nich po myśli artykułu II. tej ustawy, dotychczas istniejące procedury odmienne, przepisami Procedury cywilnej zastąpię wypadnie.

Artykuł XLVIII.

Przepisy Procedury cywilnej znajdują zastosowanie w postępowaniach, które się odbędą w następujących sprawach, rozpoczętych jeszcze przed dniem, kiedy Procedura cywilna w życie weszła, a w szczególności: gdy jeszcze przed owym dniem wniesiono skargę do postępowania nakazowego, wekslowego albo do postępowania w sprawach najmu lub dzierżawy, albo wypowiedziano kontrakt najmu lub dzierżawy, lub też podano wniosek oddania lub odbioru przedmiotu najmu lub dzierżawy, atoli dopiero po owym dniu zarzuty przeciwko nakazowi zapłaty lub zabezpieczenia, przeciwko wypowiedzeniu albo przeciwko wnioskowi oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy, w terminie przepisany wniesione zostały; powtóre: gdy rozprawa na zarzuty przed ową chwilą, ale w terminie przepisany podane, w dniu kiedy Procedura cywilna w życie weszła, jeszcze się nie rozpoczęła.

To samo się stosuje do postępowania na zarzuty w postępowaniu wezwawczem; a w szczególności tak samo się tam wszystko co wyżej opisano odbędzie, jeżeli wierzyciel w celu ściągnięcia swej wierzytelności przedstawił żądanie wydania warunkowego wezwania płatniczego w skardze, wniesionej jeszcze przed dniem, w którym Procedura cywilna weszła w życie, ale zarzuty przeciwko wezwaniu płatniczemu dopiero po owym dniu w terminie zostały wniesione, albo też rozprawa na zarzuty, przed ową chwilą w terminie podane, w dniu, kiedy Procedura cywilna w życie weszła, jeszcze się nie rozpoczęła.

Artykuł XLIX.

W sprawach spornych, w których na dniu, kiedy Procedura cywilna w życie weszła, obrona już była wniesioną albo postępowanie w sprawie głównej już rozpoczęte, wolno będzie stronom, na zasadzie obopólnego układu i za odstąpieniem od dotychczasowego postępowania procesowego, zażądać, ażeby sprawę sporną według przepisów Procedury cywilnej przeprowadzono i rozpoznano a przytem w razie potrzeby, ku temu celowi, przeniesiono do Sądu, w myśl przepisów Normy jurysdykcyjnej właściwego.

Taki układ nie uchyla przerwy przedawnienia, wniesieniem skargi uzasadnionego.

Artykuł L.

Jeżeliby w przypadkach z artykułów XLVIII i XLIX, sprawa na skutek dotychczasowych przepisów procesowych, do postępowania sumarycznego albo drobiazgowego należała, będzie odąd albo w postępowaniu przed Trybunałami albo według postanowień o postępowaniu przed Sądami powiatowymi przeprowadzoną, co znowu zawisło od tego, jakim będzie Sąd właściwy. Gdyby w ten sposób postępowanie drobiazgowo miało być zastąpione postępowaniem przed Sądami powiatowymi według Procedury cywilnej, należy prócz tego przestrzegać szczegółowych przepisów §§. 449 do 453 p. c.

Artykuł LI.

Przeciwko wyrokowi końcowym, zapadłym przed dniem, w którym Procedura cywilna w życie weszła, jakoteż przeciwko wyrokowi końcowym ferowanym w procesach, które mimo to, że Procedura cywilna już zaczęła obowiązywać, według dotychczasowych przepisów procesowych zostały przeprowadzone i rozstrzygnięte, może być przywrócenie do stanu poprzedniego, według dotychczas obowiązujących przepisów procesowych uzyskanem. Natomiast wolno takie wyroki, po dniu w którym procedura cywilna w życie weszła, tak samo zacząć skargą nieważności (§. 529 p. c.) jak te wyroki, które z mocy przepisów Procedury cywilnej do skutku przyszły.

Artykuł LIJ.

Okoliczność, że Procedura cywilna zaczęła obowiązywać, pozostanie bez wpływu na bieg i trwanie niektórych czasokresów ustawowych i sądowych do wniesienia skarg a w szczególności: skargi z powodu naruszonego posiadania, albo skargi o usprawiedliwienie prenotacji w księdze gruntowej lub środka tymczasowego ubezpieczenia; również pozostanie to bez wpływu na czasokresy do wnoszenia zarzutów a mianowicie: zarzutów przeciwko nakazowi zapłaty lub zabezpieczenia, tudzież przeciwko wypowiedzeniu najmu lub dzierżawy, albo przeciwko nakazowi oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy.

Artykuł LIJ.

Wyroki polubowne, wydane przed dniem, w którym Procedura cywilna w życie weszła, mogą być zacepione w tych wszystkich przypadkach, w których dotychczasowe prawo na to pozwala.

Artykuł LIV.

Postanowienia artykułów XIII do XXIV, wejdą w życie po sześciu miesiącach po ogłoszeniu niniejszej Ustawy, natomiast przepisy artykułów II, V, XXVIII, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIV, XXXVII, XXXVIII, XXXIX, XLII, XLIII, XLIV, XLV i XLVI, dopiero wtedy, gdy Procedura cywilna zacznie obowiązywać.

Artykuł LV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Najemu Ministrowi sprawiedliwości.

O ile niniejsza ustawa inaczej nie przepisuje, wyda Minister sprawiedliwości wszelkie rozporządzenia, do zaprowadzenia i przeprowadzenia niniejszej ustawy potrzebne; o ileby zaś te rozporządzenia miały dotyczyć zakresu działania innych Ministrów, wyda je Minister sprawiedliwości w porozumieniu z owymi Ministrami.

Ischl, dnia 1. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Krall r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LX. — Wydana i rozesłana dnia 9. sierpnia 1895.

Treść: **113.** Ustawa o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna).

113.

Ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam
co następuje:

Część pierwsza.

Postanowienia ogólne.

Rozdział pierwszy.

Strony.

Tytuł pierwszy.

Zdolność procesowa.

§. 1.

Osoba o tyle jest zdolną do samoistnego działania wobec Sądu jako strona spór wiodąca, o ile jej wolno samoistnie przyjmować obowiązki ze skutkiem ważnym (Zdolność procesowa). O ile niniejsza ustawa nie zawiera odmiennych rozporządzeń, należy według istniejących przepisów prawnych ocenić, ażali strony zdolność przyjmowania obowiązków posiadają, lub też koniecznym jest zastępstwo dla stron, nie mających zdolności procesowej, tudzież o ile zachodzi potrzeba osobnego umocowania do prowadzenia procesu albo do szczegółowych czynności procesowych.

§. 2.

W szczególności, małoletni nie potrzebuje spółdziałania swego zastępcy prawnego w sporach,

mających za przedmiot jedynie to, czem małoletni na skutek §§. 151, 246 i 247 p. ks. u. c. swobodnie rozporządzać może.

§. 3.

Z obcym, któremu jego prawo krajowe zdolności procesowej odmawia, będą Sądy austriackie tak się obchodzić, jak gdyby zdolność procesową posiadał, jeżeli mu służy zdolność procesowa z mocy postanowień prawnych na obszarze Państwa obowiązujących.

§. 4.

O ile to w Sądzie nie jest jeszcze notoryjnym, winni prawni zastępcy osób, którym zdolności procesowej braknie, przy pierwszej czynności, jaką w procesie przed Sądem spełniają, dokumentnie wykazać, że posiadają umocowanie do zastępstwa jakoteż osobne upoważnienie do prowadzenia procesu, o ileby to ostatnie w szczegółowym przypadku było potrzebnem.

W ten sam sposób ma być osobne upoważnienie, któreby prawo dla szczegółowej czynności procesowej wymagało, zaraz przy spełnieniu teje wykazane.

§. 5.

O ile niniejsza ustawa nie czyni różnicy, odnoszą się przepisy o stronach również do ich prawnych zastępców.

§. 6.

W jakimkolwiekby się okresie spór prawny znajdował, Sąd zawsze z urzędu zwróci uwagę na brak zdolności procesowej, albo na brak prawnego zastępstwa lub też na brak osobnego upoważnienia do prowadzenia procesu, o ile to ostatnie jest potrzebnem.

Jeżeli brak ten może być uchylony, wyda Sąd stosowne polecenia i termin do ich spełnienia

z urzędu naznaczy. Orzeczenie o skutkach prawnych braku wyda Sąd dopiero wtedy, gdy termin powyższy bezwocznie upłynie. O ileby zaś zwłoka była dla strony niezdolnej połączona z niebezpieczeństwem, może Sąd albo stronie samej albo osobie, na jej korzyść zastępczo działającej, pozwolić na spełnienie czynności koniecznych jeszcze przed upływem owego terminu, atoli pod warunkiem, że brak odpowiedni w czasie późniejszym będzie usunięty.

Zarządzenia sądowe, w ustępie 2 określone, nie mogą być zacepione osobnym środkiem prawnym. Sąd jedynie wtedy dozwoli przedłużenia czasokresu, dla uchylecia braku udzielonego, gdy takiemu uchyleciu stoją na przeszkodzie okoliczności, które za wpływem strony lub jej zastępcy nie mogą być usunięte.

§. 7.

Sąd pierwszej, albo też Sąd wyższej instancji, w którym sprawa właśnie wisi, orzeknie we formie uchwały nieważność postępowania, brakiem dotkniętego, jeżeli brak zdolności procesowej albo prawnego zastępstwa, lub też brak upoważnienia do procesu nie da się uchylić, albo też termin, w tym celu dozwolony, bezwocznie przeminął.

Sąd nie może wydać takiego orzeczenia wtedy, gdy temu się sprzeciwia ciągle jeszcze obowiązujące rozstrzygnięcie tego samego lub innego Sądu austriackiego, tyżące się tej samej przyczyny nieważności.

§. 8.

W przypadkach, w których wypada spełnić jaką czynność procesową przeciwko osobie niezdolnej, która nie ma prawnego zastępcy, a przytem zwłoka z niebezpieczeństwem dla przeciwnika tej strony niezdolnej jest połączona, ustanowi Sąd procesowy, na wniosek tegoż przeciwnika, kuratora dla strony niezdolnej.

Kurator będzie na rzecz owej strony uczestniczył w postępowaniu sądowem aż do czasu, gdy je zastępca prawny obejmie; w razie zachodzącej potrzeby postara się ten kurator o ustanowienie prawnego zastępcy i w tym celu przedstawi odpowiednie wnioski.

§. 9.

Sąd rozstrzygnie wnioski, w myśl §. 8, ustęp 1, uczyniony, we formie uchwały bez poprzedniej rozprawy ustnej, chyba że taki wniosek podczas ustnej rozprawy się pojawił. Atoli przed rozstrzygnięciem wniosku mogą być wdrożone dochodzenia, do wyjaśnienia sprawy potrzebne.

W postępowaniu przed Trybunałami, załatwi taki wniosek po za ustną rozprawą przedstawiony, przewodniczący senatu, któremu odpowiednią sprawę przydzielono.

Tak samo ma być we wszystkich innych przypadkach, w których Sąd procesowy, zgodnie z przepisami prawa cywilnego albo niniejszej ustawy, zamianuje dla strony kuratora do spornej sprawy cywilnej.

§. 10.

Koszta, z ustanowieniem kuratora połączone, tudzież koszta z czynności kuratora urosłe, ponosi strona, która swoim wystąpieniem w procesie dała powód do ustanowienia kuratora; to jednak nie uwłącza prawu żądania zwrotu owych kosztów, gdyby takie prawo jej służyło.

Tytuł drugi.

Uczestnictwo sporu i interwencja główna.

§. 11.

Obok przypadków, w innych ustawach szczegółowo oznaczonych wolno kilku osobom spółnie pozywać albo też kilka osób spółnie zapozwać (uczestnicy sporu):

1. gdy te osoby zostają w prawnej spółności względem przedmiotu spornego, albo też ich uprawnienia lub obowiązki z tej samej faktycznej i prawnej zasady pochodzą;

2. gdy przedmiot sporu tworzą jednorodnawowe, na istotnie jednakiej zasadzie faktycznej i prawnej oparte rozszczenia lub obowiązki a zarazem Sąd dla każdego z pozwanych jako właściwy jest uzasadniony.

§. 12.

Wolno zapozwać dłużnika głównego wespół z poręczycielem, o ile rodzaj zaciągniętej poręki temu nie stoi na przeszkodzie.

§. 13.

W procesie każdy uczestnik używa wobec przeciwnika takiej swobody, że działania i opuszczenia jednego uczestnika innym ani korzyści ani szkody przynieść nie mogą.

§. 14.

Uczestnicy sporu tworzą jednolitą stronę procesową, jeżeli skutki spodziewanego wyroku bądź dla tego, że sporny stosunek prawny jest tego rodzaju, bądź z mocy przepisów prawnych, wszystkich uczestników ogarną. W tym przypadku, skutki czynności procesowych uczestników działających obejmują zarówno uczestników opieszających.

§. 15.

Każdemu uczestnikowi służy prawo popierania procesu.

Jeżeli zachodzą warunki w §. 14 wskazane, wzywa się do audyencyi, na wniosek jednego uczestnika albo przeciwnika rozpisanej, obok innych osób w sprawie udział biorących, zawsze wszystkich uczestników sporu, a mianowicie także wtedy, gdy jakiej poprzedniej audyencyi w tej samej sprawie omieszkali.

§. 16.

Aż do prawomocnego rozstrzygnięcia sporu wiszącego, mogą obydwie strony tegoż procesu uleść spólnemu zapoznaniu przez osobę trzecią, która rzecz lub prawo, między owemi stronami w sporze będące, w części lub w całości dla siebie pożąda (Interwencya główna).

Tytuł trzeci.

Udział osób trzecich w sporze.

Interwencya uboczna.

§. 17.

Kto ma w tem jaki prawny interes, ażeby w sporze, który między innemi osobami się toczy, jedna z nich odniosła zwycięstwo, temu wolno przystąpić do tego sporu obok owej strony (Interwencya uboczna).

Również są do takiego przystąpienia upoważnione wszystkie osoby, którym ustawy nadają prawo interwencyi ubocznej.

§. 18.

Aż do prawomocnego rozstrzygnięcia sporu może interwencya nastąpić w każdym okresie postępowania, a to przez doręczenie pisma obydwom stronom spór wiodącym. Interwenient określi dokładnie interes, jaki ma dla niego zwycięstwo jednej ze stron spór wiodących.

Nie wstrzymując biegu postępowania głównego, Sąd na wniosek odrzucenia zgłoszonej interwencyi ubocznej, który jedna ze spierających się stron uczyniła, rozprawę usną między oponentem a interwenientem zarządzi, a potem wniosek ten uchwałą zatłwi.

Dopóki wniosek odrzucenia interwencyi ubocznej nie będzie prawomocnie przyjętym, nie może być interwenient od działania w procesie usunięty, lecz należy go wzywać do postępowania głównego.

Rozstrzygnięcie, przyzwalające na interwencyę uboczną, nie może być zaczepione osobnym środkiem prawnym.

§. 19.

Interwenient będzie zniewolony przyjąć spór prawny w takim stanie, w jakim go w chwili swego przystąpienia zastaje. On jest upoważniony wspierać

stronę, zwycięstwo której leży w jego interesie prawnym (strona główna); wolno mu w tym celu używać środków zaczepnych i odpornych, ofiarowywać dowody i wszelkie inne czynności procesowe przedsiębrać. Jego w procesie działanie jest dla strony głównej o tyle prawnie skutecznem, o ile się nie sprzeciwia jej własnemu działaniu.

Za zgodą obydwóch stron procesowych wolno interwenientowi wstąpić do sporu w charakterze strony w miejsce tej osoby, do której się przypoznał.

§. 20.

Interwenient zajmie stanowisko uczestnika sporu, jeżeli spodziewany w procesie wyrok, albo z przyczyny, że sporny stosunek prawny jest tego rodzaju albo z mocy prawa, skutkami swoimi również stosunek interwenienta do przeciwnika strony głównej obejmie (§. 14).

Oznajmienie sporu.

§. 21.

Kto w celu uzasadnienia skutków prawa cywilnego ma trzeciego o sporze powiadomić (oznajmienie sporu), może to uczynić przez doręczenie odpowiedniego pisma, w którym poda przyczynę oznajmienia, a zarazem stan sporu prawnego, gdyby tenże był już rozpoczęty, w krótkości opisze.

O ile to się z przepisami ustaw cywilnych zgadza, wolno z takim oznajmieniem połączyć wezwanie do dania zastępstwa w sporze już wydanym albo zamierzonym (Interwencya uboczna).

Oznajmienie sporu nie nadaje stronie oznajmającej prawa żądania przerwy wiszącego sporu prawnego lub przedłużenia czasokresów albo też przełożenia audyencyi, do rozprawy wyznaczonej.

Wymienienie poprzednika.

§. 22.

Kto został pozwany jako posiadacz rzeczy lub prawa rzeczowego, ale nie chce się w spór wdawać z przyczyny, że jak utrzymuje, w imieniu trzeciego posiadanie wykonywa, winien ową trzecią osobę (poprzednika) przywołać natychmiast po otrzymaniu skargi, ażeby na pierwszej audyencyi, przed Sądem procesowym rozpisanej, zeznała oświadczenie o swym stosunku do przedmiotu sporu albo do roszczenia, w skardze przedstawionego.

Przywołanie poprzednika i jego zawezwanie do Sądu odbywa się przez doręczenie pisma, zawierającego uzasadnienie tego przywołania potrzebnemi do tego wiadomościami o sporze rozpoczętym. Jedno

wydanie tego pisma będzie udzielone powodowi, jeszcze przed pierwszą audyencyą.

§. 23.

Poprzednik, który istnienie stosunku prawnego zgodnie z twierdzeniami pozwanego uznał, może za zgodą pozwanego wstąpić w jego miejsce do procesu jako strona spór wiodąca. Na to potrzeba zgody powoda o tyle, o ile powód wystąpił z roszczeniami, których stosunek zastępstwa, między pozwanym i jego poprzednikiem istniejący, wcale nie dotyka.

Na skutek tego, że poprzednik objął proces na siebie, uwolni Sąd pozwanego na jego prośbę od skargi we formie uchwały. Natomiast nie może pozwany więcej odmówić wdania się w sprawę, jeżeli porozumienie co do objęcia procesu przez poprzednika (§. 241), na pierwszej audyencyi nie przyszło do skutku.

§. 24.

Pozwanemu służy prawo uwolnienia się od skargi przez zaspokojenie roszczenia powoda, jeżeli poprzednik mimo należytego przywołania, na wyznaczonej audyencyi nie stanął, albo twierdzeniem pozwanego zaprzeczył albo wcale żadnego oświadczenia nie złożył.

O ile w takich przypadkach poprzednik przez to nabędzie roszczenia o wynagrodzenie szkody, ocenia się według prawa cywilnego.

§. 25.

Doręczenie pism, w §§. 18, 21 i 22 wynienionych, zarządzi przewodniczący bez poprzedniej uchwały senackiej.

Tytuł czwarty.

Pełnomocnicy.

§. 26.

O ile niniejsza ustawa inaczej nie postanawia, wolno stronom przedsiębrać czynności procesowe albo we własnej osobie albo przez pełnomocników

Stronie, mającej pełnomocnika, nie jest wzbronionem jawić się przed Sądem w towarzystwie pełnomocnika i obok niego składać ustne oświadczenia, nawet w przypadkach, w których zastępstwo adwokackie jest nakazane.

§. 27.

Strony są zniewolone zastępywać się adwokatami w obec Trybunałów pierwszej instancyi i w obec wszystkich Sądów instancyj wyższych (proces adwokacki).

Przepis ten wszakże nie ma zastosowania w postępowaniu w sprawach małżeńskich przed instancyą pierwszą, tudzież w tych czynnościach procesowych, które się odbywają przed sędzią wezwanym lub wyznaczonym, przed naczelnikiem Sądu albo przed przewodniczącym senatu, chyba że niniejsza ustawa co innego w tej mierze postanawia; przepis ten również nie obowiązuje dla oświadczeń i czynności, które się zeznaje lub spełnia w kancelaryi sądowej.

Przepisy o zastępstwie adwokackiem, stronom nakazanem, nie naruszają upoważnienia do zastępstwa, służącego Prokuratorjom Skarbu.

§. 28.

Adwokaci, notaryusze, tudzież osoby, na urząd sędziowski uzdatnione a przytem posady w Sądach zajmujące, gdy w sporze prawnym jako strony występują, nie potrzebują zastępstwa adwokackiego, ani w pierwszej ani w wyższych instancyach.

W sporach, dla których zastępstwo adwokackie jest nakazane, osoby te ustanowią adwokata na dalszy ciąg postępowania, jeżeli w trakcie procesu uległy karze dyscyplinarnej wykreślenia z listy adwokackiej, złożenia z urzędu, przeniesienia w stan spoczynku albo uwolnienia ze służby.

§. 29.

O ile przymus adwokacki nie obowiązuje, wolno w sporach o sumy pieniężne do pięciuset złotych włącznie albo o inne przedmioty takiejże wartości pieniężnej, ustanowić pełnomocnikiem każdą własnowolną osobę rodzaju męskiego. W sporach powyżej pięciuset złotych będą w miejscach, gdzie przynajmniej dwaj adwokaci osiedli, jedynie adwokaci jako pełnomocnicy dopuszczeni.

Osoby znane sędziemu jako pisarze pokątni, nie mogą być dopuszczone jako pełnomocnicy ani do rozprawy ani w ogóle do żadnych czynności procesowych. Od rozporządzenia Sądu, nie dopuszczającego do udziału w procesie, nie ma osobnego środka prawnego.

§. 30.

Adwokaci i inni pełnomocnicy wykażą swe umocowanie przy pierwszej czynności, jaką w szczegółowej sprawie spełniają, pierwopisem albo wierzytelnym odpisem odpowiedniego dokumentu (pełnomocnictwo), który Sąd może dla siebie zatrzymać.

Gdyby powstały wątpliwości, ażali dokument prywatny, umocowanie zawierający, jest prawdziwym, wolno Sądowi, na wniosek albo z urzędu, nakazać sądową albo notaryalną legalizację podpisu. Potrzeba stosowania tego przepisu odpadnie, gdy w charakterze pełnomocnika występuje adwokat albo notaryusz, w Sądzie znany, i zapewni Sąd o prawdziwości podpisu z powołaniem się na swą przysięgę. Rozporządzenie Sądu, nakazujące legalizację podpisu, nie może być żadnym środkiem prawnym zabezpieczone.

Jednakowoż w Sądach powiatowych, jeżeli strona w towarzystwie pełnomocnika na wyznaczonej w sprawie audyencyi stanęła, może być jej zeznanie o udzielonem pełnomocnictwie przyjęte do protokołu sądowego.

§. 31.

Pełnomocnictwo do prowadzenia procesu, udzielone adwokatowi (pełnomocnictwo procesowe), upoważnia go z mocy prawa:

1. do wydania i przyjęcia skargi i do wszystkich czynności procesowych, dotyczących się sporu prawnego; obejmuje również czynności, skargą wzajemną, wznowieniem postępowania, prośbą o tymczasowe zarządzenie albo zapozwaniem po myśli §. 16 spowodowane;

2. do zawierania ugód o przedmiot sporny, do uznania roszczeń przeciwnika, jako też do zrzeczenia się roszczeń mocodawcy;

3. do rozpoczęcia egzekucyi przeciwko adwersarzowi procesowemu, a podczas postępowania egzekucyjnego do przedsięwzięcia wszelkich czynności dla strony egzekucyę popierającej, tudzież do uzyskania postępowania ubezpieczającego;

4. do przyjmowania kosztów procesowych od przeciwnika procesowego.

Adwokatowi wolno otrzymane pełnomocnictwo przenieść na innego adwokata albo dla szczególnych aktów albo dla całych okresów postępowania; w sprawach, dla których przyzwanie adwokata jest przepisaniem, wolno mu również dać się zastąpić przez kandydata adwokackiego, który u niego jest zatrudniony i posiada potrzebne do substytucyi uzdatnienie; w czynnościach zaś, dla których zastępstwo adwokackie jest zbędnem, wolno mu się z mocy swego pełnomocnictwa wyręczyć innymi substytutami.

Uzdołnionymi do substytucyi są wymienieni w §. 15 Ordynacyi adwokackiej kandydaci adwokatury, którzy już egzamin adwokacki ze skutkiem odbyli, a nie mieli żadnej kary dyscyplinarnej, w §. 12 lit. c) ustawy z dnia 1. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 40 postanowionej. Z przyczyn, uwzględnienia

godnych, może Wydział Izby adwokackiej, za zgodą Sądu krajowego wyższego, uwolnić kandydata adwokatury od egzaminu adwokackiego, jeżeli adwokat, u którego kandydat jest zatrudniony, o to prosił, a nadto ów kandydat adwokacki wykazał jest w stanie, że otrzymał stopień doktora praw w jednym z Uniwersytetów Państwa, i odbył przynajmniej jednoroczną praktykę cywilną i karną w Trybunale, a prócz tego dwuletnią praktykę u adwokata albo w Prokuratoryi Skarbu. Wszakże uwolnienie od egzaminu adwokackiego ważnem jest tylko na czas, przez który kandydat adwokacki zostaje u adwokata, na prośbę którego ono zostało przyznane.

§. 32.

Ograniczenie prawnego zakresu upoważnienia pełnomocnika procesowego, nawet gdyby je wyrażono w odnośnym dokumencie, jest w obec przeciwnika jedynie o tyle prawnie skutecznem, o ile się tyczy upoważnień, w §. 31, l. 2 i 3 opisanych i o niem przeciwnika osobno powiadomiono.

§. 33.

Stronie wolno udzielić osobom, które nie są adwokatami, albo pełnomocnictwo procesowe albo też jedynie umocować je do szczegółowo określonych czynności procesowych.

Zakres, skutki i czas trwania pełnomocnictwa procesowego ocenia się według postanowień obecnej ustawy; atoli o zakresie, skutkach i trwaniu pełnomocnictwa do szczegółowych czynności procesowych rozstrzyga treść takowego i przepisy praw cywilnych, chyba że w tem, co później nastąpi, odmiennie się mieszczą rozporządzenia.

§. 34.

Czynności procesowe, które pełnomocnik na podstawie pełnomocnictwa procesowego spełnił, mają w stosunku do przeciwnika takie same skutki, jak gdyby je sama strona była wykonała. To się jednak stosuje do przyznania i do innych oświadczeń faktycznych jedynie o tyle, o ile im wespół stawiająca strona natychmiast nie zaprzeczyła lub ich nie sprostowała.

§. 35.

Pełnomocnictwo procesowe nie gaśnie ani ze śmiercią mocodawcy ani też przez to, że jego zdolność procesowa albo zastępstwo prawne uległy zmianie.

Wszakże następca prawny mocodawcy, ustanowiony dla strony, która zdolność procesową utraciła, tudzież osoba, która po dotychczasowym zastępcy prawnym objęła zastępstwo prawne strony, może każdego czasu odwołać pełnomocnictwo procesowe.

§. 36.

Uchylenie pełnomocnictwa do prowadzenia procesu albo pełnomocnictwa do szczegółowych czynności procesowych, które nastąpiło na skutek odwołania albo wypowiedzenia, nabiera w procesie znaczenia prawnego w obec przeciwnika dopiero wtedy, gdy mu zgaśnięcie pełnomocnictwa oznajmiono, a nadto w sprawach, w których zastępstwo adwokackie obowiązuje, aż z chwilą, gdy go zawiadomiono o powołaniu innego adwokata do zastępstwa. Zawiadomienie to będzie uczynione w piśmie doręczyć się mającem. Co do tego doręczenia obowiązują przepisy §. 25.

Po wypowiedzeniu pełnomocnictwa będzie pełnomocnik jeszcze przez dni 14 upoważniony i obowiązany do działania na korzyść mocodawcy, o ile tego zachodzi potrzeba w celu odwrócenia niekorzyści prawnych od mocodawcy.

§. 37.

Sąd uwzględni brak pełnomocnictwa w każdym okresie procesowym z urzędu.

Podaną w procesie adwokackim skargę lub pisemną odpowiedź na skargę, w których ustanowienie adwokata nie jest wykazane, odrzuci przewodniczący senatu odpowiednią sprawą zajętego, jeżeli strona w terminie, który ten przewodniczący naznaczy, nie ustanowi adwokata i Sądowi go nie wymieni, przedkładając równocześnie pełnomocnictwo. Przedłużenie tego terminu nie jest dozwolone.

§. 38.

Kto, nie mogąc wykazać umocowania, zgłosił się z chęcią spełnienia naglących czynności procesowych na korzyść strony spór wiodącej, tego Sąd stosownie do swego uznania może dopuścić tymczasowo jako pełnomocnika a to: albo pod warunkiem, że uprzednio złoży kaucję za koszta i szkodę, albo też bez takiej rękojmi.

Równocześnie Sąd mu poleci, ażeby dodatkowo przedłożył pełnomocnictwo, do owych czynności procesowych upoważniające, albo wykazał, że strona na owe czynności przyzwoliła; Sąd wstrzyma się z wydaniem rozstrzygnięcia albo zarządzenia, aż upłynie czasokres, który Sąd do dostarczenia pełnomocnictwa albo przyzwolenia strony naznaczył. Jeżeli termin ten bezowocnie upłynął, Sąd z pomi-

nięciem owego działania dalej sprawę poprowadzi; przeciwnik ma prawo żądania wynagrodzenia kosztów i szkody, które jemu z rzeczzonego tymczasowego dopuszczenia urosły.

Za wyjątkiem uchwały o wynagrodzeniu kosztów i szkody, nie mogą być uchwały sądowe, w myśl poprzednich przepisów powzięte, zacepione osobnym środkiem prawnym.

§. 39.

O ile niniejsza ustawa nie czyni różnicy, stosują się przepisy o stronach również do ich pełnomocników.

Tytuł piąty.

Koszta procesowe.

§. 40.

Każda strona koszta, ze swoim działaniem w procesie połączone, naprzód sama pokryje. Strony wspólnie pokrywać będą koszta, spowodowane czynnościami sądowymi, które obydwie strony wspólnie wywołały, albo które Sąd, w interesie stron obydwóch na wnioszek lub z urzędu przeprowadził.

O ile niniejsza ustawa osobnych w tej mierze przepisów nie zawiera, należy według przepisów niniejszego tytułu osądzić, o ile stronie służy prawo żądania zwrotu poniesionych kosztów.

§. 41.

Strona, która w sporze prawnym całkowicie upadła, winna zwrócić przeciwnikowi, tudzież interwenientowi ubocznemu, który do niej przystąpił, wszelkie koszta, prowadzeniem procesu spowodowane, a w celu dochodzenia praw lub obrony prawnej koniecznie potrzebne. Które koszta za konieczne poczytać należy, oceni Sąd, gdy do oznaczenia ogólnej kwoty kosztów przystąpi, według swego uznania, po troskliwym rozważeniu wszelkich okoliczności, nie dopuszczając w tym celu żadnego dowodzenia.

O ile taryfy wymiar wynagrodzenia adwokata albo w ogóle ilość kosztów normują, należy przy oznaczeniu ogólnej kwoty kosztów trzymać się owych taryf.

W szczególności, odnoszą się przepisy pierwszego ustępu również do kosztów, przez to urosłych, że przywołano adwokata, który nie mieszka w miejscu siedziby Sądu procesowego lub Sądu wezwanego. Koszta tem spowodowane, że dla jednej i tej samej strony przywołano kilku adwokatów, mają być w każdym razie jedynie o tyle zwrócone, o ile nie przewyższają kosztów pomocy jednego adwokata albo o ile w osobie adwokata musiała nastąpić zmiana.

§. 42.

Przy oznaczeniu ogólnej kwoty kosztów strona jakoteż interwenient uboczny nie mogą żądać wynagrodzenia za swe trudy osobiste. Zwrot szkody, ze straty czasu rzeczywiście powstałej, tudzież zwrot wydatków na podróże należy się stronie, która osobiście stanąć była zniewolona, a w szczególności tej stronie, która w postępowaniu przed Sądami powiatowymi stawała bez pełnomocnika.

Prawem pokonany przeciwnik będzie przygnaglony jedynie do zwrotu wydatków sądowych i innych należności rządowych, tudzież do zwrotu tego, co z powodu procesu z konieczności w gotówce wyłożono, jeżeli strona miała pełnomocnika, który nie należał ani do stanu adwokackiego ani notaryalnego. Wszakże postanowienie to nie tyczy się prawa żądania zwrotu kosztów, służącego stronom, które Prokuratora Skarbu zastępuje.

§. 43.

Sąd kosztą wzajemnie znieśie albo stosunkowo rozdzieli, jeżeli każda strona w części spór wygrała a w części w nim upadła. Ta część kosztów, która do zwrotu przypada, może być oznaczona albo liczebnie albo w stosunku do całości.

Jednakowoż mimo że spór w ten sposób upadł, Sąd mocen jest rozkazać stronie, ażeby przeciwnikowi lub interwenientowi ubocznemu zwróciła wszystkie koszty, jakie dla nich powstały, jeżeli się przeciwnik tylko ze stosunkowo nieznaczną częścią swego roszczenia nie utrzymał a nadto dochodzenie tejże nie wymagało osobnych kosztów, albo jeżeli ostateczne oznaczenie ilości pretensyi, z którą wystąpił, zależało albo od uznania sędziego albo od ocenięcia znawców, albo w końcu od wzajemnego obrachunku.

§. 44.

Sąd na wniosek lub z urzędu mocen jest nałożyć kosztą w całości lub w części do zwrotu na stronę, nawet gdyby ona spór wygrała, jeżeli strona faktyczne twierdzenia i środki dowodowe w takich okolicznościach przytoczyła, że Sąd nabrał przekonania, iż strona była w możności z tem, co Sądowi przedłożyła, wcześniej wystąpić, a zarazem przez to, że jej przedłożenie dopuszczono, załatwienie sporu prawnego uległo opóźnieniu.

To się szczególnie stosuje do przypadku, w którym strona spór wygrywająca wystąpiła z przywodami lub ofiarowała dowody, gdy snadnie to wszystko już we wniesionem piśmie przygotowanym uczynić była w stanie, a zarazem okoliczność, że swe przywody i dowody po niewczasie

przedstawiła, rozprawę albo załatwienie sporu prawnego opóźniła.

§. 45.

Koszta procesowe spadną na stronę pozywającą, jeżeli pozwany swoim zachowaniem się nie dał powodu do skargi, a przytem roszczenie skargi zaraz na pierwszej audyencyi uznał. W tym przypadku będzie powód również zniewolonym wynagrodzić pozwanemu kosztą, które mu wydaniem procesu narobił.

§. 46.

Jeżeli strona, do zwrotu kosztów obowiązana, z kilku osób się składa, a te osoby w sprawie głównej nie odpowiadają solidarnie, nałoży Sąd na te osoby kosztą według głów. Gdyby zaś pod względem ich udziałów w sporze znaczne zachodziły różnice, natenczas Sąd między te osoby kosztą w stosunku do tych udziałów rozłoży.

Jeżeli osoby, do zwrotu kosztów obowiązane, z przepisu prawa cywilnego w sprawie głównej solidarnie odpowiadają, rozciąga się ta odpowiedzialność również na kosztą, przeciwnikowi przyznane. Za kosztą, niektórym osobom w sprawie udział biorącym z powodu wykonania szczegółowych czynności procesowych urosłe, inne w sprawie udział biorące osoby nie są odpowiedzialniemi.

§. 47.

Koszta zawartej ugody znoszą się wzajemnie, chyba że się strony inaczej ułożyły. To samo się stosuje do kosztów sporu, ugoda załatwionego, o ile on już jednej ze stron prawomocnie nie zostały nałożone.

Obowiązek zwrotu kosztów połączonych z rokovaniem i ugodami, które pozostały bez skutku, zależy od treści rozstrzygnięcia w sprawie głównej.

§. 48.

Jeżeli w ciągu postępowania miały miejsce sprawy wpałkowe, które jednej stronie narobiły kosztą jedynie na skutek przewinienia przeciwnika albo na skutek przypadku, który się u niego wydarzył, natenczas wolno Sądowi na wniosek lub z urzędu i niezależnie od wyniku sporu prawnego, przyznać te kosztą wyżej wymienionej stronie.

Strona, której w ciągu sporu tego rodzaju kosztą przyznano, nie będzie do ich powrócenia

nawet wtedy obowiązana, gdy ją Sąd w sprawie głównej na zwrot kosztów zasądził.

§. 49.

Na wniosek lub z urzędu wolno Sądowi orzec, że prawni zastępcy, adwokaci, tudzież inni pełnomocnicy, winni ponosić albo zwrócić kosztą spowodowane ich grubem przewinieniem.

To się szczególnie odnosi do kosztów dodatkowych, które przez to powstały, że na skutek rażącego przewinienia zawierają pisma albo nie należące do rzeczy przywody albo grzeszą zbyteczną rozwlekłością.

Sąd o tem orzeka we formie uchwały, chyba że orzeczenie sądowe ma być zamieszczone w wyroku. Sąd wysłucha odnośnego zastępcę albo pełnomocnika, zanim wyda to orzeczenie. Prawomocna uchwała może być na majątku owych osób wykonana.

§. 50.

Postanowienia §§. 40 do 49 obowiązują również w postępowaniu odwoławczem, jakoteż wtedy, gdy Sądy drugiej i trzeciej instancji orzekają o kosztach postępowania odwoławczego, niemniej też w przypadkach, gdy Sądy te, zmieniając rozstrzygnięcia Sądów niższych, sprawę kosztów całego poprzedniego postępowania rozpoznac będą powołane. Okoliczność, że strona ma korzystne orzeczenia instancji niższych, nie jest stanowczą w sprawie zwrotu kosztów.

§. 51.

Jeżeli postępowanie na skutek środka prawnego lub z urzędu zostało zniesione albo też jego nieważność została orzeczoną, a zarazem jednej ze stron można poczytać za winę, że wdrożono albo dalej prowadzono postępowanie, mimo że istniała przyczyna jego zniesienia lub unieważnienia, albo też gdy przyczyna zniesienia tkwi w przewinieniu jednej ze stron, natenczas mocen jest Sąd na wniosek lub z urzędu nałożyć na ową stronę do zwrotu kosztu postępowania zniesionego, a w danym razie także postępowania odwoławczego.

O ileby zaś pominięcie istniejącej przyczyny zniesienia lub nieważności pochodziło z oczywistego grubego przewinienia Sądu albo też oczywiste grube przewinienie Sądu dało powód do zniesienia postępowania, natenczas kosztu zniesionego postępowania, a w danym razie także odwoławczego, mogą

być na wniosek lub z urzędu, Sądowi do zwrotu nałożone.

Po za tymi przypadkami kosztu wzajemnie się znoszą.

§. 52.

Każdy wyrok i uchwała, sprawę sporną dla instancji całkowicie załatwiająca, również orzeczenie co do zwrotu kosztów zawierać będą. W innych uchwałach wolno Sądowi orzekać o kosztach jedynie o tyle, o ile obowiązek do ich zwrotu nie zależy od tego, jak sprawa główna wypadnie.

Jeżeli Sąd, ferując wyrok częściowy o jakimś roszczeniu lub o części jakiegoś roszczenia, jeszcze nie jest w położeniu sprawę kosztów równocześnie rozstrzygnąć, ma Sąd w tym wyroku wypowiedzieć, o ile on rozstrzygnięcie w tej mierze zachowuje dla wyroku późniejszego.

Orzeczenie o obowiązku zwrotu kosztów wypadnie bez odnośnego wniosku strony, gdy Sądowi wykaz kosztów w czasie należytym przedłożono (§. 54).

§. 53.

O ile kosztu nie zostały wzajemnie zniesione, Sąd wydając rozstrzygnięcie o obowiązku zwrotu kosztów, równocześnie ogólną kwotę tychże ustanowi.

Jeżeli ustnie ogłoszony wyrok lub uchwała, obowiązek zwrotu kosztów orzekające, jeszcze na piśmie mają być wygotowane, wolno we wszystkich takich przypadkach ustanowienie ogólnej kwoty kosztów zastrzedz dla tego pisemnego wydania.

§. 54.

Strona, roszcząca sobie prawo do kosztów, przedłoży, pod utratą tego prawa, wykaz kosztów razem z załączkami, do uprawdopodobnienia pozycji i poduń tego wykazu potrzebami, a to jeszcze przed zamknięciem rozprawy, która się bezpośrednio przed wydaniem orzeczenia o kosztach odbyła (§. 52); gdyby zaś Sąd o kosztach bez poprzedniej rozprawy miał postanowić, przedłoży strona taki wykaz wtedy, gdy się zjawi do przesłuchania albo też równocześnie z wnioskiem, który Sądowi do uchwały przedstawia.

§. 55.

Sądowe rozstrzygnięcie o kosztach, zawarte bądź w wyroku Sądu procesowego pierwszej instancji, bądź w wyroku Sądu apelacyjnego, może być jedynie zacepione rekusem, jeżeli wydane w nim rozstrzygnięcie sprawy głównej nie zostaje równocześnie zacepionem.

Tytuł szósty.

Zabezpieczenie.**Sposób zabezpieczenia.**

§. 56.

Ilekróć postanowienia tej ustawy żądają za zabezpieczenia, a strony się inaczej nie ułożyły, będzie ono w ten sposób dane, że się w Sądzie złoży albo gotówkę albo takie papiery wartościowe swojskie, które się według odpowiednich przepisów do lokacyj pieniędzy małoletnich nadają; jedynie w braku tychże złoży się inne swojskie papiery wartościowe, na giełdzie notowane, które według uznania Sądu dostateczne pokrycie przedstawiają. Nie mogą to być papiery wartościowe z obiegów wywołane a nadto muszą być zaopatrzone w bieżące kwity procentowe lub dywidendowe tudzież w talony. Oblicza się je według kursu dnia złożenia.

Pozostawia się uznaniu Sądu, ażali na zabezpieczenie zechce przyjąć książeczki wkładkowe swojskich kas oszczędności albo jakiej swojskiej kasy zaliczkowej rolniczej lub też jakiegokolwiek innej. Sędziemu wolno dopuścić zabezpieczenie za pomocą hipoteki na gruntach, w Państwie położonych, która przedstawia prawne bezpieczeństwo, albo stawieniem wypłatnych ręcycieli, mających Sąd powszechny w Państwie, ale jedynie wtedy, gdy osoba, do dania zabezpieczenia obowiązana, innego rodzaju zabezpieczenia albo wcale nie jest w stanie dostarczyć albo tylko z trudnością to uczynić może.

Złożenie do Sądu uzasadnia na tem co złożono, prawo zastawu dla roszczenia, które tym sposobem zabezpieczonem zostało.

Zabezpieczenie kosztów procesowych.

§. 57.

O ile traktaty państwowe inaczej nie stanowią, winni obcokrajowcy, na żądanie pozwanego, dać mu zabezpieczenie na koszty procesowe, gdy na obszarze, niniejszemu prawu podległym, przed Sądem jako powodowie występują.

Jednakowo ten obowiązek zabezpieczenia niema miejsca:

1. jeżeli według praw państwa, do którego powód należy, obywatele austriacycy w takim samym przypadku do zabezpieczenia kosztów procesowych nie są obowiązani;

2. jeżeli powód na obszarze, niniejszemu prawu podległym, posiada majątek w dobrach nieruchomości lub w wierzytelnościach hipotecznych, na pokrycie kosztów procesowych wystarczający;

3. na skargi w sporach małżeńskich;

4. na skargi nakazowe i wekslowe, na skargi wzajemne, jakoteż na skargi, wniesione na skutek publicznego sądowego zawezwania.

O ileby się zdarzyły wątpliwości pod względem ustawodawstwa, urzędzeń albo zachowania się państwa, do którego powód należy, zasiągnie Sąd deklaracyi Ministra sprawiedliwości, która będzie dla niego obowiązującą.

§. 58.

Pozwany będzie miał prawo domagać się zabezpieczenia również wtedy, gdy powód w ciągu sporu stracił przymiot obywatela Państwa albo też odpadły warunki, które obcego od dania zabezpieczenia uwalniają a zarazem nie pozostała bezsprzeczną taka część podniesionego roszczenia, któraby do pokrycia była wystarczającą.

§. 59.

Po za obydwojma przypadkami §. 58. należy wniosek zabezpieczenia kosztów procesowych, pod jego wyłączeniem, przedstawić na pierwszej audyencyi i przed wdaniem się w sprawę główną.

W tym wniosku ma być zawsze podana wysokość sumy zabezpieczenia. Sąd rozstrzygnie wniosek uchwałą.

§. 60.

Uwzględniając wniosek, Sąd zarazem postanowi o tem, w jakiej kwocie ma być dane zabezpieczenie, i zakreśli termin, w ciągu którego powód tę kwotę ma do Sądu złożyć lub zaręczyć pod przysięgą, że nie jest w stanie to uczynić.

Przy oznaczeniu wysokości sumy zabezpieczenia, uwzględni Sąd koszty, które pozwany prawdopodobnie na swą obronę wyłoży, a pominię koszty, któreby przypadkowo ze skargi wzajemnej urosć mogły. W celu zaręczenia pod przysięgą o swej niemożności złożenia sumy zabezpieczenia, poda powód w Sądzie procesowym prośbę o wyznaczenie audyencyi, a to w czasie, który mu do tego w myśl sądowej uchwały stoi otworem. Powód może wykonać przysięgę w Sądzie swego zamieszkania albo pobytu.

W uchwale, powodowi na piśmie doręczyć się mającej. Sąd mu oznajmi, że w razie bezowocnego upływu terminu, w ustępie 1 wspomnianego, Sąd na wniosek pozwanego skargę za cofniętą uzna, albo też, gdyby się taki wniosek w ciągu postępowania odwoławczego pojawił (§. 58), że środek prawny, przez powoda wniesiony, za odwołany uznanym będzie. Jedno i drugie dzieje się za pomocą

uchwały; przed uchwałą wysłucha Sąd powoda ustnie lub za pomocą pisma.

§. 61.

Aż do rozstrzygnięcia prośby o danie zabezpieczenia, w czasie należytych przedstawionej, nie ma pozwany obowiązku brać udział w dalszem postępowaniu w sprawie głównej.

W razie odmówienia tej prośbie wolno Sądowi rozporządzić, ażeby się to postępowanie dalej odbywało, nie czekając na prawomocność uchwały odmawiającej. Od takiego rozporządzenia nie ma rekursu.

§. 62.

Na wniosek jednej ze stron należy dalej prowadzić postępowanie w sprawie głównej, jeżeli złożenie sumy zabezpieczającej lub wykonanie przysięgi nastąpiło w czasie należytych.

Gdyby się w ciągu sporu prawnego okazało, że dane zabezpieczenie nie wystarcza, wolno pozwanemu żądać uzupełnienia takowego, chyba że taka część podniesionego roszczenia pozostała bezsprzeczną, jaka na zabezpieczenie jest dostateczną. Taki wniosek nie wstrzymuje postępowania; uchwała uzupełnienia prawomocnie nakazująca jest wykonaną.

Tytuł siódmy.

Prawo ubogich.

§. 63.

Prawo ubogich może ten uzyskać dla szczegółowej sprawy procesowej, kto bez umniejszenia swego i swej rodziny utrzymania, od biedy wystarczającego, nie jest w stanie pokrywać kosztów danego procesu.

Obcym przyznaje się to prawo pod warunkiem wzajemności. Gdyby zachowanie wzajemności było wątpliwem, należy o to zapytać Ministerstwo sprawiedliwości. Jego deklaracja jest dla Sądu obowiązującą.

§. 64.

Z prawem ubogich otrzyma strona w szczególnym procesie:

1. tymczasowe uwolnienie od stępli i innych należności rządowych, z powodu sporu prawnego opłacać się mających;

2. uwolnienie od zabezpieczenia kosztów procesowych;

3. w sprawie, dla której zastępstwo adwokackie jest nakazanem, prawo żądania, iżby dla niej ustanowiono adwokata, który na razie praw jej bezpłatnie bronić będzie;

4. w sprawie, dla której zastępstwo adwokackie nie jest nakazanem, a przytem skarga w Sądzie po za miejscem zamieszkania lub stałego pobytu ma być podaną, upoważnienie do protokolarnego zeznania skargi w Sądzie powiatowym swego zamieszkania lub stałego pobytu; równocześnie otrzyma strona uboga prawo żądania, ażeby protokół do Sądu procesowego wysłano, a następnie ten Sąd zamianował zastępcę do bezpłatnej prawnej obrony; w tym przypadku powierzy Sąd zastępstwo urzędnikom Prokuratury Państwa lub sądowym;

5. tymczasowe uwolnienie od płacenia należytości za wysłanie urzędnika lub sługi sądowego, należytości organów wykonawczych, świadków i znawców, kosztów sądowych za sporządzenie odpisów, protokołów i załączników jakoteż za napisanie rubryk, kosztów potrzebnych ogłoszeń, w końcu też uwolnienie od dostarczenia gotówki na potrzebne wydatki prawnych zastępców, przez Sąd procesowy ustanowionych, jakoteż na wydatki adwokata lub zastępcy, stronie ubogiej przydanego. Należytości te i wydatki pokrywa na razie skarb państwa.

§. 65.

Prośbę o przyznanie prawa ubogich należy wnieść do Sądu właściwego instancji pierwszej na piśmie lub do protokołu. Stronie, która w okręgu Sądu procesowego ani mieszka ani stale nie przebywa, wolno prośbę o przyznanie prawa ubogich zeznać do protokołu, w Sądzie powiatowym jej zamieszkania lub stałego pobytu.

W prośbie tej oznaczy strona sprawę, dla której prawo ubogich ma być przyznane. Zarazem należy dołączyć świadectwo o stosunkach majątkowych strony, której prawo ubogich ma być udzielone. Świadectwo to poda dochody strony, któreby z pracy lub z innych źródeł płynęły, a zarazem wymieni osoby, o utrzymanie których winna strona mieć staranie, potwierdzając przytem wyraźnie, że nie jest w stanie pokrywać kosztów procesowych (§. 63. ustęp 1).

Świadectwo wystawi przełożenie tej gminy, w której strona w owej chwili mieszka lub przebywa; jeżeli ta gmina nie rządzi się własnym statutem, potrzeba zatwierdzenia ze strony państwowej

władzy politycznej powiatowej. Szczegółowe przepisy o postępowaniu przy wystawianiu i zatwierdzaniu takich świadectw będą wydane drogą rozporządzeń.

Dla osób, pod opieką zostających, może takie świadectwo także władza opiekuńcza wystawić.

§. 66.

Sąd procesowy pierwszej instancji również orzeknie, ażali stronie, o prawo ubogich proszącej, ma być adwokat przydany. Sąd ten będzie do wydania takiego orzeczenia również i w tym przypadku powołany, gdy ustanowienie adwokata, już po uzyskaniu prawa ubogich, będzie spowodowane potrzebą rozpoczęcia postępowania odwoławczego lub też innemi przyczynami.

Adwokata zamianuje dla strony Wydział Izby adwokackiej, do tego powołany.

§. 67.

Jeżeliby w ciągu sporu prawnego okazała się potrzeba przedsięwzięcia czynności procesowych po za okręgiem Trybunału pierwszej instancji, gdzie adwokat strony ubogiej mieszka, a czynności te spółdzielania adwokackiego wymagały, natenczas Wydział odpowiednio właściwej Izby adwokackiej, na wniosek owego adwokata albo strony, zamianuje adwokata zamieszkałego w okręgu Trybunału pierwszej instancji, w którym czynność procesowa ma być dokonana.

§. 68.

Prawo ubogich gaśnie ze śmiercią strony, której było przyznane, jakoteż na skutek takich zmian w stosunkach majątkowych, które następnie uchylily pierwotne warunki udzielenia prawa ubogich. W tym ostatnim przypadku orzeknie Sąd procesowy instancji pierwszej zgaśnięcie prawa ubogich na wniosek lub z urzędu, we formie uchwały.

Na wniosek lub z urzędu i we formie uchwały, zostanie prawo ubogich przez Sąd procesowy pierwszej instancji stronie odjętem, gdy się pokaże, jako warunki udzielenia prawa ubogich, za prawdziwe przyjęte, już wówczas wcale nie istniały.

§. 69.

Sąd zasądzi stronę na grzywnę za pieniactwo, jeżeli prawo ubogich nieprawdziwemi podaniami wyludziła.

Kto w świadectwie, w §. 65 opisanem, świadomie nieprawdziwe podania zamieścił albo to, co nie jest prawdziwem, świadomie zatwierdził, odpowiada na przypadek udzielenia prawa ubogich, za kwoty, od płacenia których strona była na razie uwolnioną, niemniej za kosztą zastępstwa adwokackiego, jeżeli ono miało miejsce, i za wszelką inną ztąd powstałą szkodę.

§. 70.

W przypadku, w którym przeciwnikowi strony ubogiej kosztą do zwrotu nałożono, wolno bezpośrednio od tego przeciwnika pobrać kosztą, w §. 64, l. 1 i 5 określone, od pokrywania których strona uboga była na razie uwolnioną, jakoteż należitości i wydatki adwokata, dla strony ubogiej ustanowione.

Przytem wolno przeciwstawić adwokatowi zarzuty, ze stosunków prawnych między stroną ubogą a jej przeciwnikiem pochodzących, jedynie o tyle, o ileby się rozchodziło o zarachowanie kosztów, które w tym samym sporze stronie ubogiej na rzecz jej przeciwnika do zwrotu nałożone zostały.

§. 71.

Jeżeli zachodzą okoliczności, późniejsze odjęcie prawa ubogich uzasadniająca, natenczas będzie strona, do prawa ubogich przypuszczona, na wniosek jednego z uczestników sprawy, zniewoloną dopłacić te kwoty, od płacenia których z mocy prawa ubogich była na razie uwolnioną. Sąd mocen jest nakazać stronie ubogiej tylko dopłatę częściową, jeżeli to odpowiada jej stosunkom majątkowym.

Jeżeli w ten sposób obowiązek dopłaty został unormowany, nałoży Sąd stronie do zwrotu przedewszystkiem wydatki w gotówce, które w myśl §. 64, l. 5, kasie państwowej do wypłaty przypadły, a potem stronie tej poleci, ażeby wyrównała należitości adwokata, a na sam koniec opłaciła stęple i należitości.

Prawomocna uchwała, po myśli ustępu I zapadła, może być wykonaną na majątku osoby, do dopłaty obowiązanej.

§. 72.

W przypadkach §§. 65, 66, 68 i 71 zapada na uczynione wnioski uchwała bez poprzedniej ustnej rozprawy. Sądowi wolno z urzędu zasięgnąć wyjaśnień, któreby mu się wydały potrzebnemi.

Uchwała, przyznająca stronie prawo ubogich jakoteż uchwała uznająca potrzebę ustanowienia adwokata dla strony ubogiej nie mogą być zacepione żadnym środkiem prawnym.

Do czynności, z przepisów niniejszego tytułu przedsiębrać się mających, nie potrzebują strony zastępstwa adwokackiego nawet wtedy, gdy Trybunał jako Sąd procesowy występuje.

§. 73.

Okoliczność, że w Sądzie podano prośbę o przyznanie prawa ubogich albo też uczyniono jaki inny wniosek, przepisami niniejszego tytułu dozwolony, jeszcze żadnej ze stron nie nadaje ani prawa odmówienia wdania się w sprawę ani prawa odmówienia udziału w dalszem postępowaniu ani też prawa żądania przedłużenia czasokresów lub odroczenia audyencji.

Jednakowoż w postępowaniu przed Trybunałami nie może na niekorzyść strony ubogiej zapasć wyrok zaoczny, ani z przyczyny, że odpowiedzi na skargę w terminie do Sądu nie wniesiono, ani z tej przyczyny, że strona zapozwana bez adwokata na pierwszej audyencji do ustnej rozprawy się jawiła, jeżeli tylko prośba, o przyznanie prawa ubogich bezzwłocznie po doręczeniu skargi podana, albo jeszcze nie doznała załatwienia, albo po przyznaniu prawa ubogich stronie ubogiej jeszcze nie przyszło do ustanowienia adwokata.

Rodział drugi.

Postępowanie.

Tytuł pierwszy.

Pisma.

§. 74.

Wnioski, prośby lub oznajmienia, dotyczące się sprawy spornej a poza ustną rozprawą przedstawić się mające, strony za pomocą pisma do Sądu podawać będą, chyba że ustawa w szczegółowych przypadkach na ich zeznanie do protokołu pozwala.

§. 75.

Każde pismo zawierać będzie:

1. oznaczenie Sądu, potem imiona i nazwiska stron spór wiodących, ich zatrudnienie, miejsce zamieszkania, wzmiankę czyli strona w procesie jako powódka lub pozwana występuje i kto na rzecz strony jako jej zastępca działa; w końcu oznaczenie przedmiotu spornego;

2. oznaczenie załączek i tylżże ilość, jakoteż wzmiankę, czyli dodane załączki są pierwopisami lub odpisami;

3. podpis strony albo jej prawnego zastępcy lub pełnomocnika; w procesie adwokackim zaś podpis adwokata, chyba że przepis §. 28, ustęp 1. znajduje zastosowanie.

§. 76.

W każdym piśmie mają być również przedstawione faktyczne stosunki, którymi strona zawarta w piśmie wnioski uzasadnia; strona to uczyni krótko a zwięźle w poglądowym układzie, a zarazem w przypadkach, w których na to, co strona przywiodła, potrzeba dowodów lub uprawdopodobnienia, oznaczy szczegółowo środki dowodowe, którymi się w celu wykazania prawdziwości swoich przywodów lub ich uprawdopodobnienia posługiwać zamierza.

§. 77.

W przypadku, gdy nad wnioskiem w piśmie zawartym ma się odbyć rozprawa, należy do pisma dołączyć jedynie odpisy dokumentów, na które się pismo powołuje; gdyby zaś rozchodziło się tylko o szczegółowe części oznaczonego dokumentu, wystarczy dodanie wyciągu, który obejmuje wstęp, odnoszące się do sprawy ustępy, zakończenie, datę i podpisy.

Jeżeli przeciwnik już zna owe dokumenty, albo też one są znacznych rozmiarów, wystarczy, gdy je strona w piśmie dokładnie oznaczy a zarazem oświadczy, że jest gotową przyzwolić przeciwnikowi na ich przejrzenie albo też, na żądanie, przedłożyć je Sądowi.

Co do dokumentów, nie znajdujących się w rękach strony, poda strona, w jaki sposób mają być sprowadzone.

§. 78.

Pisma do przygotowania ustnej rozprawy przeznaczone (pisma przygotowawcze), będą, obok zwykłej treści każdego pisma, nadto zawierały:

1. wnioski, które strona podczas ustnej rozprawy czynić zamierza;

2. zgodne z przepisem §. 76 przedstawienie faktycznych stosunków, na które się strona chce powołać podczas ustnej rozprawy dla uzasadnienia swoich wniosków lub w celu zwalczania wniosków przeciwnika; strona wymieni zarazem środki dowodowe, którymi się podczas ustnej rozprawy w celu sprawdzenia tego, co sama przywiodła, lub w celu odparcia twierdzeń przeciwnika posługiwać zamierza;

3. stosownie do tego, w jakim stanie sprawa się znajduje, oświadczy strona, o ile twierdzenia przeciwnika, w jednym z poprzednich pism zawarte, za prawdziwe, rzetelne i dokładne uznaje, tudzież oświadczy się o dopuszczalności środków dowodowych, które przeciwnik wymienił.

Dla wywodów prawnych, tudzież dla wykazywania prawdopodobieństwa lub wiarygodności szczegółowych twierdzeń albo przypuszczalnej dowodności ofiarowanych dowodów, nie ma miejsca w pismach przygotowawczych.

§. 79.

Protokolowane prośby, miejsce pisma zastępujące, będą sporządzane według przepisów o pismach przygotowawczych.

W postępowaniu przed Trybunałami przyjmują do protokołu takie prośby, po za ustną rozprawą wniesione, urzędnicy sędziowscy, których przelozony Sąd lub przewodniczący senatu do tego wyznaczył.

§. 80.

O ile niniejsza ustawa nie zawiera odmiennych przepisów, należy w przypadkach, w których się wniosek na piśmie przedstawia lub też w których o tem, co się do Sądu za pomocą pisma wnosi, również i przeciwnik ma być powiadomiony, i w ogóle wszelkie pisma przygotowawcze, podawać w tyłu równobrzmiących okazach, iżby każdemu z przeciwników jeden okaz mógł być doręczony a nadto jeden zatrzymany w aktach sądowych. Nadto doda strona do pisma tyle rubryk, ilu do zawiadomienia innych uczestników sprawy potrzeba.

W rubrykach oznaczy strona, w sposób w §. 75 określony, Sąd, strony spór wiodące i przedmiot sporny.

§. 81.

Ilekróć według postanowień niniejszej ustawy jeden okaz wniesionego pisma przeciwnikowi doręczyć wypadnie, dołączy doń strona także odpisy załączek owego pisma.

Pierwopisy załączek, które Sąd u siebie zatrzymał, winny być, na żądanie, każdego czasu przeciwnikowi do przejrzenia przedłożone.

§. 82.

Strona, która się w piśmie powołała na dokumenty, które ma w swoich rękach, będzie na żądanie obowiązana złożyć pierwopisy tychże do trzech dni w Sądzie i o tem przeciwnika zawiadomić. Wolno potem przeciwnikowi, w ciągu trzech dni po otrzymanej wiadomości, te dokumenty przegłądać i brać z nich odpisy.

Termin do przejrzenia dokumentu może być na wniosek odpowiednio skróconym, gdy zostanie sprawdzonem, że strona bardzo pilnie dokumentu potrzebuje; należy to do Sądu, a w postępowaniu przed Trybunałami do przewodniczącego senatu, odnośną sprawą zajętego. Od uchwały na taki wniosek zapadłej nie ma żadnego środka prawnego.

§. 83.

Adwokatom wolno sobie udzielać dokumenty od ręki do ręki za rewersem odbiorczym.

Na żądanie i po uprzednim ustnem lub pi-semnem wysłuchaniu będzie adwokat przez Sąd we formie uchwały do natychmiastowego zwrotu dokumentu zniewolony, jeżeli wręczonemu mu dokumentu w terminie umówionym, a w braku takiego układu, do trzech dni po otrzymaniu nie zwrócił. Do tej uchwały stosują się postanowienia §. 82. ustęp 2. Uchwała będzie natychmiast wykonalną.

§. 84.

O ile ta ustawa inaczej nie rozporządza, Sąd z urzędu zarządzi co potrzeba w celu uchylenia formalnych niedostatków, któreby prawidłowemu urzędowemu traktowaniu wniesionego pisma mogły stanąć na przeszkodzie. Taka uchwała nie może być zaczepiona osobnym środkiem prawnym.

Mianowicie tego rodzaju niedostatki zachodzą wtedy, gdy nie są zachowane przepisy §§. 75 i 77, albo też braknie wymaganej ilości okazów pisma lub rubryk.

W postępowaniu przed Trybunałami należy wydanie odnośnych zarządzeń do przewodniczącego senatu, któremu sprawę przydzielono.

§. 85.

W celu uchylenia formalnych niedostatków, wolno Sądowi albo wezwać stronę do jawienia się albo też zwrócić jej pismo z równoczesnem poleceniem usunięcia wykniętych niedostatków formalnych.

W wymienionym przypadku, gdy zarazem pismo w oznaczonym terminie podać należało, Sąd nowy termin do powtórnego wniesienia zakresli; jeżeli strona tego ostatniego terminu dotrzyma, należy przyjąć, że pismo zostało podane w dniu, w którym się po raz pierwszy w Sądzie pojawiło. Przedłużenie tego terminu nie będzie dozwolonem.

Od uchwał, na zasadzie powyższych postanowień zapadłych, nie ma osobnego środka prawnego; o ile z przyczyny tychże można się odwołać do Sądów przelozonych jako do władz nadzorezych, należy ocenić według przepisów o wewnętrznem urządzeniu Sądów i o porządku czynności sądowych.

§. 86.

Stronę, która w piśmie swoim uszanowaniu, jakie się Sądowi należy, obelżywemi wycieczkami ubliżyła albo która w piśmie swoim przeciwnika,

zastępcę, pełnomocnika, świadka lub znawcę obraziła, może Sąd skazać na karę porządkową, a to niezależnie od tego, że strona za to samo w Sądzie karnym ściganą będzie.

Z tych samych przyczyn wolno na karę porządkową skazać adwokata, który odnośne pismo podpisał.

Tytuł drugi.

Doręczenia.

§ 87.

O ile niniejsza ustawa inaczej nie postanawia, odbywają się doręczenia z urzędu.

1. Na obszarze Państwa.

§ 88.

Na obszarze Państwa z reguły poczta doręczenia wykonywa. Osobne rozporządzenia postanowią, o ile doręczanie w miejscowości sądowej lub w ogóle w obrębie Państwa, przez woźnych sądowych, albo za pośrednictwem naczelników gmin lub administratorów wyłączonych obszarów ziemskich może być uskuteczniionem.

Zanim się w ten sposób gminy bez własnego statutu lub wyłączone obszary ziemskie do tego powoła, należy przedtem zażądać zdania Wydziału krajowego.

Woźni sądowi będą dla doręczeń używani jedynie w okręgu Sądu, w którym służą, a organa gminne i funkcyonaryusze administracji wyłączonych obszarów ziemskich, jedynie na terytorjum swej gminy lub odośnego obszaru ziemskiego.

§ 89.

Sposób doręczenia postanowi Sąd, którego wyrok, uchwała lub zawezwanie mają być doręczone, albo w którym podano pismo lub spisano protokół, do doręczenia przeznaczony. Ten sam Sąd wyda też wszelkie z powodu szczegółowego doręczenia potrzebne zarządzenia.

W postępowaniu przed Trybunałami dozwala się, ażeby zamiast Sądu wydawał takie zarządzenia przewodniczący senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

§ 90.

Jeżeli kilka osób w sprawie udział biorących ma spólnego zastępcę, natenczas z oddaniem jednego wydania zawezwania, odpisu protokołu albo

jednego okazu pisma temuż zastępcy, doręczenie ze skutkiem dla wszystkich za dokonane poczytanem będzie. Jeżeli jaki uczestnik sprawy ma kilku zastępców, do przyjmowania sądowych doręczeń upoważnionych, uzna się doręczenie za dokonane, gdy jeden okaz doręczyć się mającego aktu pisemnego do rąk jednego z owych zastępców oddany będzie.

To samo się stosuje do odpisów załączek pisma lub protokołu, do doręczenia przeznaczonych.

§ 91.

Jeżeli zachowanie się osoby, której doręczenie zlecono (organ doręczeń), da powód do zażalenia, natenczas albo przewodniczący senatu, albo sędzia, mający sobie powierzony nadzór nad kancelaryą sądową, albo też przełożony Sądu, gdy się o tem dowiedzą, zarządzą co potrzeba, aby przyczyna zażalenia została usunięta. Przyczyna zażalenia może być ustnie przedstawiona.

§ 92.

Doręczenia, przeznaczone dla osób wojskowych poniżej oficera, służących czynnie w szeregach armii, marynarki wojennej lub obrony krajowej, niemniej dla takichże osób w szeregach żandarmeryi czynnie służących, będą uskutecznione przez szefa komendy, bezpośrednio przełożonej.

Zresztą, o ile jakie doręczenie ma być przedsiębrane w budynkach wojskowych albo wojskiem obsadzonych, należy je wykonać po uprzednim zawiadomieniu o tem komendanta budynku i w asysteneyi osoby wojskowej, w tym celu od komendanta przydanej.

§ 93.

Na rzecz strony, która dla danego sporu prawnego udzieliła pełnomocnictwo, odbywają się wszelkie doręczenia w tym sporze na ręce wymienionego pełnomocnika, a to aż do uchylenia pełnomocnictwa (§. 36).

W sprawach, dotyczących się prowadzenia handlu pewnej osoby, wolno doręczać prokurantowi dla pryncypała.

Pełnomocnik dla doręczeń.

§ 94.

Jeżeli jaka osoba, w miejscu siedziby Sądu procesowego zamieszkała, otrzyma pełnomocnictwo do odbierania aktów pisemnych, dla jednego z uczestników sprawy przeznaczonych (pełnomocnik dla doręczeń), odbywa się doręczanie do rąk tej osoby.

Pełnomocnikowi dla doręczeń, od kilku uczestników sprawy umocowanemu, oddaje się tyle okazów doręczyć się mającego aktu pisemnego, ilu jest tych uczestników. Atoli co się tyczy odpisów załączek pisma lub protokołu, dostatecznym jest doręczenie jednego odpisu każdej załączki spólnemu pełnomocnikowi dla doręczeń.

§. 95.

Sąd, na żądanie lub z urzędu, mocen jest w następujących przypadkach nakazać stronie, ażeby w terminie oznaczonym wymieniła Sądowi pełnomocnika dla doręczeń, w miejscu siedziby Sądu procesowego zamieszkałego, a w szczególności:

1. jeżeli strona mieszka poza okręgiem Trybunału pierwszej instancyi, który wkroczył jako Sąd procesowy, albo jeśli mieszka poza okręgiem Trybunału, pod którym się znajduje Sąd powiatowy, będący Sądem procesowym;

2. jeżeli strona w ciągu procesu przeniosiła swe zamieszkanie poza okręg trybunalski, pod l. 1 oznaczony.

Od takiego zarządzenia nie ma osobnego środka prawnego; w postępowaniu przed Trybunałami należy wydawanie takich zarządzeń do przewodniczącego senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

§. 96.

W razie nieposłuszeństwa poleceniom, w myśl §. 95 wydanym, wolno wszystkie późniejsze doręczenia w ten sposób wykonać, że się akty pisemne nadaje na pocztę pod adresem strony, po raz ostatni Sądowi wymienionym. Doręczenie uważa się za dokonane z chwilą nadania na pocztę, chociażby przesyłkę jako niemożliwą do doręczenia zwrócono.

Gdyby w szczegółowym przypadku doręczenie pocztowe nie było dozwolone, należy po bezwonnym upływie terminu do wymienienia pełnomocnika dla doręczeń zawiadomić stronę, że odtąd przeznaczone dla niej akty pisemne ze skutkiem dokonanego doręczenia w Sądzie składane będą.

Nadanie pocztowe w myśl pierwszego ustępu nie ma zastosowania w doręczeniach poza obszarem, na którym niniejsza ustawa obowiązuje.

§. 97.

Uczestnicy sporu, nie mający spólnego zastępcy, powinni wymienić spólnego pełnomocnika dla doręczeń, w miejscu siedziby Sądu procesowego zamieszkałego, a w szczególności: powodowie w skardze, inni uczestnicy zaś wtedy, gdy pierwszą czynność w procesie spełniają. Jednakowoż wolno

uczestnikom sporu ustanowić pełnomocnikiem dla doręczeń jednego ze swego grona nawet w przypadku, gdy tenże wprawdzie nie mieszka w miejscu siedziby Sądu procesowego, ale mieszka w okręgu Trybunału pierwszej instancyi, który jako Sąd procesowy wkroczył albo pod którym znajduje się Sąd powiatowy, Sądem procesowym będący, ale zarazem pod warunkiem, że w miejscu zamieszkania tego uczestnika sporu doręczanie przesyłek pocztowych przez służbę pocztową regularnie się odbywa.

Gdyby uczestnicy sporu spólnego pełnomocnika dla doręczeń w czasie należywym nie wymienili, ustanowi Sąd, na wniosek przeciwnika, odpowiednią osobę, w miejscu siedziby Sądu procesowego zamieszkałą, ich spólnym pełnomocnikiem dla doręczeń, a to na koszt i niebezpieczeństwo uczestników sporu; uchwała ta nie może być zaniechana.

W postępowaniu przed Trybunałami postanowi o tem przewodniczący senatu, odnośną sprawą zajętego.

§. 98.

W przypadkach, w których interwenienta ubocznego za uczestnika sporu mieć należy, strona główna tak długo za jego pełnomocnika dla doręczeń poczytaną będzie, aż Sąd, za zgodą interwenienta ubocznego, kogo innego spólnym pełnomocnikiem dla doręczeń ustanowi.

§. 99.

Pełnomocnik dla doręczeń, dla jednej osoby ustanowiony, winien teje każdą razą bezzwłocznie odsyłać doręczone mu akty pisemne, które są dla niej przeznaczone. O ile drogą układów inaczej niepostanowiono, będzie również obowiązkiem spólnego pełnomocnika dla doręczeń, bezzwłocznie odsyłać odebrane akty pisemne tym osobom, na rzecz których przyjmowanie doręczeń objął, tudzież dozwalać im przeglądania odpisów załączek, które u siebie przechowywać winien, jakoteż pozwolić na branie dalszych odpisów.

Czas doręczenia.

§. 100.

Za wyjątkiem doręczeń pocztowych, odbywa się doręczenie w niedziele i w dni świąteczne jedynie za pozwoleniem sędziego. Pozwolenie to mocen udzielić przewodniczący senatu, a zarówno też przełożony Sąd powiatowy, w okręgu którego doręczenie ma być uskutecznione; pozwolenie to ma być uwidocznione na akcie pisemnym, do doręczenia przeznaczonym.

Tak uchwała, pozwolenie takie udzielająca, jakoteż odmowna, nie mogą być zaczepione żadnym środkiem prawnym.

Powyższe przepisy stosują się również do doręczeń w porze nocnej.

Miejsce doręczenia.

§. 101.

W miejscowości doręczenia będzie doręczenie skuteczne albo w mieszkaniu odnośnej osoby, albo w jej pracowni zawodowej, albo w lokalności jej przedsiębiorstwa, albo na placu jej robót, adwokatom zaś i notaryuszom w ich kancelaryach; doręczenia w innych miejscach będą ważnymi li wtedy, gdy przyjęcia aktu pisemnego nie odmówiono.

W braku mieszkania, pracowni zawodowej, lokalności przedsiębiorstwa lub gdy osoba, dla której doręczenie jest przeznaczone, nie prowadzi robót na oznaczonym placu, wolno jej doręczyć wszędzie, gdzie się ją spotka.

Doręczenie zastępcze.

§. 102.

W przypadku gdy organ dla doręczeń osoby, której ma doręczyć, nie zastanie w jej mieszkaniu, wolno mu ze skutkiem prawnym w ten sposób doręczyć, że odda akt pisemny jakiegokolwiek bądź osobie dorosłej, która się znajduje w mieszkaniu i jest temuż organowi znaną, a zarazem albo należy do rodziny i domowników owej osoby, albo też pozostaje w służbie u jej rodziny.

Gdyby organ dla doręczeń żadnej takiej osoby nie zastał, wolno mu doręczyć się mający akt pisemny wręczyć albo temu, który owej osobie mieszkanie wynajął albo też temu, któremu mynajmujący mieszkanie to w dozór oddał, atoli zawsze pod warunkiem, że te osoby w tym samym domu mieszkają i akt pisemny przyjął są gotowe.

§. 103.

Dla osób, których organ dla doręczeń nie zastał ani w lokalnościach ich przedsiębiorstwa ani w pracowni zawodowej, wolno doręczyć każdej z osób dorosłych, tamże obecnych, o której mu wiadomo, że albo należy do rodziny adresata albo pełni służbę w jego interesie lub przedsiębiorstwie.

W celu doręczenia adwokatom i notaryuszom, gdy organ dla doręczeń w kancelaryi ich nie zastanie, wolno mu doręczyć każdej z obecnych tam osób, o której mu wiadomo, że albo jest zatrudnioną w kancelaryi adwokata lub notaryusza albo u nich służy.

Doręczenie członkom rodziny, domownikom, funkcyonaryuszom, służbie i t. d. w ustępie 1 i 2 tudzież w §. 102 oznaczonym, nie może mieć miejsca wtedy, gdy te osoby w odnośnym sporze

prawnym biorą udział jako przeciwnicy tego, dla którego doręczenie jest przeznaczone.

§. 104.

Jeżeli doręczenie ani bezpośrednio osobie, dla której jest przeznaczone, ani też według przepisów §§. 102 i 103 nie da się skutecznici, natenczas w przypadku, gdy je poczta miała wykonać, wolno je w ten sposób przeprowadzić, że doręczyć się mający akt pisemny będzie złożony w tym urzędzie pocztowym, któremu miejsce doręczenia jest urzędownie przydzielone, we wszystkich zaś innych przypadkach, albo u naczelnika gminy miejscowości doręczenia albo u administratora wyłączonego obszaru ziemskiego; zarazem będzie pisemne zawiadomienie o tem złożeniu na drzwiach mieszkania albo drzwiach wchodowych do lokalu przedsiębiorstwa lub do pracowni zawodowej przytwierdzone, a w razie możności także sąsiedztwu ustnie oznajmione.

Na drzwiach wchodowych do lokalu przedsiębiorstwa, gdy ono jest zamknięte, wolno przytwierdzić owe pisemne zawiadomienie tylko w dzień powszedni.

Złożenie doręczyć się mającego aktu, z zachowaniem powyższych postanowień przeprowadzone, ma skutki doręczenia. Uszkodzenie albo zdarcie ogłoszenia nie ma wpływu na ważność doręczenia.

§. 105.

O ile w szczegółowych przypadkach nie innego nie jest postanowionem, odbywa się doręczenie organom publicznym, do zastępstwa Skarbu powołanym, tudzież innym władzom, gminom, korporacyom i zakładom w ten sposób, że się akt pisemny, adresowany do władzy, gminy, korporacji lub do jakiegoś zakładu wręczy urzędnikowi albo osobie tam zatrudnionej, która do przyjmowania owych aktów jest upoważniona; gdyby zaś nie było wiadomem, że tego rodzaju funkcyonaryusz tam istnieje, doręczy się jakiegokolwiek bądź osobie tam obecnej, o której organowi dla doręczeń wiadomo, że jest albo urzędnikiem albo w ogóle zatrudnioną u władzy, w gminie, korporacji albo w zakładzie, dla których doręczyć się mający akt pisemny jest przeznaczony.

Doręczenie skargi.

§. 106.

Skargę wolno jedynie doręczyć do rąk własnych pozwanego (§. 92), albo jego zastępcy, do przyjmowania skarg umocowanego, a w sprawach, odnoszących się do handlu, jaki pewna osoba prowadzi, do rąk prokurenta zapozwanej firmy.

Jeżeli doręczenie nie da się w ten sposób skutecznici, będzie osoba, dla której doręczenie jest przeznaczone, pisemnem zawiadomieniem, które się

bądź w jej mieszkaniu bądź w lokalu jej przedsiębiorstwa lub interesu pozostawi, a gdyby ten lokal był zamknięty, na drzwiach u wejścia przytwierdzi, wezwana, ażeby dla odbioru doręczenia znajdowała się w odnośnym lokalu w dniu i o godzinie, które się jej równocześnie wyznaczy. Jeżeliby strona temu wezwaniu nie uczyniła zadosyć, postąpi sobie organ dla doręczeń w myśl §. 104.

Uszkodzenie lub zdarzenie owego pisemnego wezwania nie ma wpływu na ważność proceduru.

§. 107.

W przypadku gdy doręczenie miało się odbyć przez pocztę lub woźnego, ale bądź z powodu za nadto wielkiej odległości miejscowości doręczenia, bądź dla tego, że dostęp do niej trudny, rychło ponowionem być nie może, wolno skargę, natychmiast po pierwszym nadaremnie podjętem doręczeniu, oddać w tym celu naczelnikowi gminy lub administratorowi wyłączonego obszaru ziemskiego, ażeby spowodowali doręczenie pozwanemu.

Jeżeliby do czterech tygodni po oddaniu skargi naczelnikowi gminy lub administratorowi wyłączonego obszaru ziemskiego, także i tą drogą doręczenie do rąk pozwanego lub jego umocowanego zastępcy nie mogło być uskutecznione, należy w myśl §. 104 powiadomić pozwanego, że doręczyć się mający akt pisemny znajduje się u naczelnika gminy lub administratora wyłączonego obszaru ziemskiego i że to ma odtąd skutek dokonanego doręczenia. Naczelnik gminy lub administrator wyłączonego obszaru ziemskiego zarządzą co potrzeba, ażeby to zawiadomienie natychmiast po upływie wyżej oznaczonego terminu było uczynione. Dzień, w którym owe pisemne zawiadomienie przytwierdzono na drzwiach mieszkania albo na drzwiach u wejścia do lokalu interesu lub przedsiębiorstwa, będzie za dzień dokonanego doręczenia poczytanym.

Upowaznienie do tego, ażeby doręczyć się mającą skargę, w razie zachodzącej potrzeby, w celu jej doręczenia oddano naczelnikowi gminy lub administratorowi wyłączonego obszaru ziemskiego, należy udzielić już w chwili, gdy się doręczenie skargi zarządza (§. 89).

§. 108.

Postanowienia §§. 106 i 107 obowiązują w sprawach wszelkich doręczeń, które na skutek prawnych rozporządzeń mają być przedsiębrane według przepisów o doręczeniu skargi.

Odmówienie przyjęcia.

§. 109.

Jeżeli jakiej osobie ważnie doręczyć można, ale ona przyjęcia aktu pisemnego, dla niej do do-

rzeczenia przeznaczonego, bez prawnej przyczyny odmówiła, należy pozostawić odnośny akt pisemny w miejscu doręczenia, a gdyby to nie było możliwem, w urzędzie pocztowym, w §. 104 określonym, u naczelnika gminy albo u administratora wyłączonego obszaru ziemskiego. Takie pozostawienie albo złożenie ma skutek doręczenia.

Dowód doręczenia.

§. 110.

Osoba, która miała sobie doręczenie zlecone, poświadczy wykonanie doręczenia na piśmie (Dowód doręczenia).

Zmiana mieszkania.

§. 111.

Jeżeli strona w ciągu procesu zmienia miejsce zamieszkania albo pomieszkanie, winna o tem Sądowi donieść; to samo też się stosuje do zastępców i pełnomocników strony, do przyjmowania doręczeń uprawnionych.

Jeżeliby strona tego doniesienia zaniechała a osoby wymienione z powodu zmiany pomieszkania nie mogły być odszukane, należy wszystkie późniejsze doręczenia, tej sprawy się tyjące, przedsiębrać według przepisów §. 104 w dotychczasowej miejscowości doręczenia, ale z tą odmianą, że zawiadomienie w §. 104, ustęp 1 wymagane, ograniczy się do ustnego oznajmienia osobie, która stronie mieszkanie wynajęła, lub dozorecy, od tejże ustanowionemu, o ile wynajmujący lub dozorca w tym samym domu mieszka.

Doręczenia między adwokatami.

§. 112.

Jeżeli obydwie strony są zastąpione przez adwokata, wolno uskuteczniać doręczenia dla stron w ten sposób, że adwokat strony, która swoim działaniem procesowem doręczenie spowodowała (strona popierająca), doręczyć się mający akt pisemny adwokatowi strony przeciwnej przez posłańca lub pocztę poseła. W celu takiego przesłania wyda Sąd akt pisemny, do doręczenia przeznaczony, adwokatowi strony popierającej za poświadczeniem odbioru.

Na dowód dokonanego doręczenia wystarczy datowane poświadczenie pisemne odbioru z podpisem adwokata, któremu doręczono.

Jeżeli doręczenia odbywają się między adwokatami, uczyni Sądowi wszelkie doniesienia i oznajmienia, do których w sprawach doręczeń odnośne organa są obowiązane, adwokat strony popierającej.

§. 113.

Dopóki adwokat w porozumieniu z adwokatem strony przeciwnej, nie oświadczy Sądowi swej gotowości do zajmowania się doręczeniami, należy nadarzające się w odnośnej sprawie doręczenia wykonywać z urzędu.

Koszta dodatkowe, któreby może doręczanie między adwokatami w porównaniu z kosztami zwykłego doręczenia z urzędu za sobą pociągnęło, poniesie strona, której adwokat oświadczył swą gotowość trudnienia się doręczaniem; ona nie będzie miała prawa żądania zwrotu tychże.

Bezpośrednie wydawanie w Sądzie.

§. 114.

Wszelkie akty pisemne będą w Sądzie bezpośrednio wydawane osobie, której mają być doręczone, gdy się do odbioru aktu pisemnego w Sądzie zgłosi, zanim jeszcze akt nadano na pocztę lub też woźny sądowy wykonanie doręczenia rozpoczął, albo zanim odeszło wezwanie o doręczenie do naczelnika gminy lub do administratora wyłączonego obszaru ziemskiego, albo też w ogóle zanim jeszcze nie poczyniono pierwszych zarządzeń w celu wykonania doręczenia.

W tych przypadkach dździe dokonanie doręczeń poświadczane albo osobnym rewersem odbioru strony, której akt pisemny wydano, albo jej podpisem w urzędowym rejestrze, do tego przeznaczonym.

Doręczenie przez publiczne oznajmienie.

§. 115.

Jeżeli strona prawdopodobnie, że nie jest wiadomem gdzie przebywa osoba, której ma być co doręczone, wolno na wniosek dokonać doręczenia przez publiczne oznajmienie, które wszakże nie ma miejsca w przypadku, gdy przedpisy §. 111 winny być przestrzegane. Jeżeli takiego wniosku nie uczyniono podczas ustnej rozprawy, Sąd takowy bez poprzedniej ustnej rozprawy rozstrzygnie; w postępowaniu przed Trybunałami rozstrzygnie go przewodniczący senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

Doręczenie przez publiczne oznajmienie odbywa się za pomocą zawieszenia doręczyć się mającego aktu pisemnego na tablicy sądowej w Sądzie procesowym.

Akt pisemny uznaje się za doręczony po dniach trzydziestu licząc od owego zawieszenia, chyba że Sąd udzielając pozwolenia do publicznego oznajmienia dłuższy termin ustanowił, albo też osoba, dla której doręczenie jest przeznaczone, w Sądzie do odbioru odnośnego aktu pisemnego

wcześniej się zgłosiła. Zdarcie tego oznajmienia z tablicy sądowej przed upływem owego czasu lub uszkodzenie tegoż nie narusza ważności doręczenia.

Doręczenie do rąk kuratora.

§. 116.

Dla osób, o których nie wiadomo gdzie przebywają, gdy im z tej przyczyny jedynie sposobem publicznego oznajmienia doręczać można, ustanowi Sąd kuratora, na wniosek lub z urzędu (§. 9), jeżeli takim osobom, na skutek zamierzonego doręczenia, w celu obrony prawnej wypadało spełnić jaką czynność procesową, a w szczególności także wtedy, gdy doręczyć się mający akt pisemny zawiera zawezwanie.

§. 117.

Sąd ogłosi ustanowienie kuratora edyktem, w którym też poda nazwisko kuratora i jego zamieszkanie, tudzież zwięźłą treść doręczyć się mającego aktu pisemnego, również wymieni Sąd procesowy i sprawę sporną. Edykt będzie zawierał wzmiankę o tem, że osobę, dla której ustanowiono kuratora będzie tenże kurator tak długo na jej koszt i niebezpieczeństwo zastępował, aż sama czynnie wystąpi lub wymieni pełnomocnika.

Edykt będzie w Sądzie procesowym na tablicy sądowej zawieszony tudzież umieszczony w dzienniku, do ogłoszenia urzędowych oznajmień tegoż Sądu przeznaczonym. Jeżeliby to w szczegółowym przypadku okazywało się dogodnem a nie było połączone z kosztami, w stosunku do przedmiotu spornego zanadto wielkimi, wolno Sądowi, na wniosek lub z urzędu, polecić, ażeby edykt również w innych dziennikach lub też kilkakrotnie umieszczony został. Od tego zarządzenia nie ma żadnego środka prawnego. W postępowaniu przed Trybunałami należy wydawanie takich zarządzeń do przewodniczącego senatu, odpowiednią sprawą zajętego. Zawieszenie edyktu na tablicy sądowej i umieszczenie tegoż w dziennikach odbywa się z urzędu.

W sprawach do stu złotych wolno zamiast umieszczenia edyktu zarządzić, ażeby ogłoszenie odbyło się podług zwyczaju odpowiedniej miejscowości.

§. 118.

Doręczenie uważa się za dokonane, gdy po wywieszeniu sądowego oznajmienia, doręczyć się mający akt pisemny kuratorowi został wręczony.

Koszta oznajmienia i ustanowienia kuratora pokryje strona, która swoim działaniem jedno i drugie spowodowała, bez ujmy dla jej prawa żądania zwrotu tychże.

Doręczenia osobom z prawem zakrajowości.

§. 119.

W celu doręczenia osobom, którym służy prawo zakrajowości, lub też osobom, znajdującym się w mieszkaniu u kogoś, co to prawo posiada, użyje Sąd pośrednictwa Urzędu Naczelnego Marszałka dworu.

Jeżeli doręczenie w ten sposób nie może być uskuteczniönem, ustanowi Sąd sprawy wiszącej, na wniosek lub z urzędu, kuratora dla osoby, której co doręczyć należy (§. 9); na ręce tego kuratora może być doręczenie ze skutkiem prawnym przedsiębrane.

Kurator zawiadomi bezzwłocznie osobę, dla której doręczenie było przeznaczone, o swem ustanowieniu, udzielając jej wiadomości o treści wręczonego mu aktu pisemnego, o Sądzie procesowym i sprawie spornej; kurator ten będzie na rzecz tej osoby tak długo brał udział w postępowaniu sądowem, aż sama czynnie wystąpi lub wymieni swego pełnomocnika; nadto w przypadkach, gdy znajdują warunki, w §§. 115 lub 116 opisane, winien ów kurator podać wniosek na wydanie publicznego oznajmienia po myśli §§. 115 lub 117.

O kosztach ustanowienia kuratora i publicznego oznajmienia rozstrzyga §. 118 ustęp 2.

2. Za granicą.

§. 120.

Doręczenia obywatelom austryackim, przebywającym w obcym państwie i także praw zakrajowości używającym, uskuteczni na żądanie Sądu Ministerstwo spraw zagranicznych.

§. 121.

Doręczenia osobom, które przebywają poza obszarem, na którym niniejsze prawo obowiązuje, a nie należą do kategorii osób, w §. 120 wymienionych, odbywają się za pomocą wezwania, wystosowanego do właściwej władzy zagranicznej, chyba że w tym celu, zgodnie z odnośnymi przepisami, wolno użyć pośrednictwa austro-węgierskiego posła albo austro-węgierskiej władzy konsularnej. Wezwanie do władzy zagranicznej wystosuje Sąd, w którym sprawa w odpowiedniej chwili wisi, zachowując przy tem szczegółowe rozporządzenia, dotyczące się owego państwa.

Jeżeliby potwierdzenie dokonanego doręczenia nie nadeszło w czasie stosownym, wolno stronie popierającej prosić o doręczenie przez publiczne oznajmienie albo o ustanowienie kuratora po myśli §. 116, co zależy od tego, w jakim okresie sprawa

się znajduje. To samo stosuje się do przypadku, w którym przedsiębrane za granicą doręczenie nie przyszło do skutku albo też wezwanie władzy zagranicznej o pomoc prawną, z powodu że jej tam notoryjnie odmawiają, nie ma widoków powodzenia.

§. 122.

W Trybunałach należy wzywanie o doręczenie według §. 119 do 121 do przewodniczącego senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

W tych przypadkach stanowi dowód doręczenia albo pisemne poświadczenie wezwanej władzy albo jej pisemne oznajmienie o dokonaniu doręczenia. W celu wykazania odbytego doręczenia może być, dla użytku przy doręczeniu, do pisma wezwawczego dołączony dowód doręczenia.

Tytuł trzeci.

Czasokresy i audyencye.**Czasokresy.**

§. 123.

O ile trwanie czasokresu nie jest bezpośrednio w ustawie przewidzianem (czasokresy ustawowe), postanowi o tem Sędzia w każdym szczegółowym przypadku, uwzględniając zachodzące potrzeby i właściwości sprawy (czasokresy sądowe).

§. 124.

Bięć czasokresu sądowego rozpoczyna się od doręczenia uchwały, wyznaczającej czasokres, tej stronie, której czasokres służy, chyba że Sąd przy określeniu takowego co innego postanowił; w przypadkach zaś, w których nie ma potrzeby doręczenia uchwały, rozpoczyna się czasokres od ogłoszenia owej uchwały.

§. 125.

Do czasokresu, na dni ustanowionego, nie będzie wliczony ani dzień, według którego początek jego się oznacza, ani też dzień, w którym zaszło zdarzenie, początek terminu wskazujące.

Na tygodnie, miesiące albo lata ustanowione czasokresy kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu lub miesiącu, który w nazwie hib dacie zgadza się z dniem początkowym czasokresu. Gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu weale nie było, upłynie czasokres z ostatnim dniem tegoż miesiąca.

Koniec czasokresu wolno również naznaczyć na nazwany dzień kalendarzowy.

§. 126.

Niedziele i dni świąteczne nie wstrzymują ani początku ani biegu czasokresów ustawowych i sądowych.

Jeżeliby koniec czasokresu miał przypaść na niedzielę lub święto, przyjmie się najbliższy dzień powszedni za ostatni czasokresu.

§. 127.

Każdemu z uczestników sporu, którzy dla spełnienia jednej i tej samej czynności procesowej nie mają dla siebie równocześnie zapadających czasokresów ustawowych lub sądowych, wolno tak długo ową czynność wykonać, dopóki bodaj jednemu z nich czasokres dla tej czynności stoi otworem.

§. 128.

Sąd mocen jest przedłużać czasokresy ustawowe, za wyjątkiem takich, przedłużenie których w ustawie jest wyraźnie wzbronionem (czasokresy konieczne); również wolno przedłużyć każdy czasokres sądowy, co do którego nie ma w niniejszej ustawie odmiennych postanowień. Przedłużanie czasokresów za zgodą stron nie jest dozwolonem.

Sądowi wolno na wniosek pozwolić na takie przedłużenie, jeżeli strona, której dany termin służy, dla przeszkody, pochodzącej z nieuchronnej lub przynajmniej bardzo ważnej przyczyny, nie jest w stanie przedsiębrać terminowej czynności procesowej w czasie należytym, a w szczególności, gdy odmówienie tego przedłużenia mogłoby ją narazić na niepowetowaną szkodę.

Taki wniosek ma być w Sądzie podany przed upływem czasokresu, o przedłużenie którego się rozchodzi. Sąd może ten wniosek rozstrzygnąć bez poprzedniej ustnej rozprawy; jednakowo przed dozwoleniem powtórnego przedłużenia czasokresu, gdy na to nie ma zgodnego wniosku obydwóch stron, należy wysłuchać przeciwnika.

Sądowi wolno zażądać uprawdopodobnienia okoliczności, na usprawiedliwienie takiego wniosku przytoczonych. Sąd odrzuci wniosek, niedostatecznie poparty.

Sąd przyzwalając na przedłużenie terminu zawsze wymieni dzień, w którym się przedłużony czasokres skończy.

§. 129.

Strony mogą między sobą umówić skrócenie każdego czasokresu. Sąd uwzględni taki układ, gdy mu będzie dokumentnie wykazany.

Na wniosek tylko jednej strony, mocen jest Sąd skracać sądowe i ustawowe czasokresy, gdy zostaną uprawdopodobnione okoliczności, wykazujące potrzebę takiego skrócenia w celu odwrócenia grożących niekorzyści znaczniejszych rozmiarów, a zarazem strona, do działania której czasokres jest przeznaczony, może snadnie bez trudności spełnić odnośną czynność procesową w terminie skróconym. Przed orzeczeniem skrócenia należy wysłuchać przeciwnika.

Audyencye.

§. 130.

O ile ustawa inaczej nie przepisuje, wyznacza Sąd audyencye na wniosek strony. Tak wyznaczenie audyencyi jakoteż wybranie dla niej miejsca, dnia i godziny jest rzeczą Sądu, ale w granicach przepisów, niniejszą ustawą objętych.

Wyznaczenie audyencyi, jakoteż zawezwanie na audyencye, nie może być zaczepionem osobnym środkiem prawnym.

§. 131.

Stronę, która o wyznaczenie audyencyi prosiła, zawiadamia się o wyznaczeniu tej audyencyi i wzywa do jawienia się na niej (zawezwanie) za pomocą rubryki, przeciwnika zaś przez doręczenie mu jednego okazu pisma lub odpisu protokołu, z wypisanem na nim zawezwaniem. W przypadku wyznaczenia audyencyi z urzędu, wzywa się obydwie strony przez doręczenie im rubryk.

W szczególności w procesie adwokackim będzie nadto pierwsze zawezwanie do ustnej rozprawy, o ile już nie jest przeznaczone dla adwokata, zawierało wezwanie, ażeby strona w czasie należytym adwokata swoim zastępcą zamianowała; zarazem oznajmi Sąd stronom, jakie niekorzyści prawne z nieustanowieniem adwokata i z omieszkaniem audyencyi są połączone.

Na audyencye, które Sąd w ustnie ogłoszonej uchwale wyznaczył, mają być strony jedynie o tyle osobno wzywane, o ile ani same ani ich zastępcy lub pełnomocnicy nie byli obecnymi ogłoszeniu uchwały.

§. 132.

O ile w ustawie niema odmiennego postanowienia, odbywają się audyencye w zabudowaniu sądowym.

Dla audyencyi do ustnej rozprawy może być wybrane miejsce po za budynkiem sądowym, jeżeli w owem miejscu rozprawa łatwiej da się przepro-

wadzić, lub też przez to można będzie uniknąć większych kosztów.

§. 133.

Audyencya rozpoczyna się wywołaniem sprawy.

Strona omieszkała audyencyi, jeżeli się nie jawiła w porze dnia, do odbycia audyencyi naznaczonej, albo gdy w Sądzie do audyencyi stanęła, ale mimo wezwania sędziego w sprawie udziału nie brała albo też po wywołaniu sprawy się wydała.

Sąd również i w tym przypadku przyjmie, że strona audyencyi omieszkała, gdy jawiła się bez adwokata mimo, że ma przedsiębrać czynności procesowe, do których według prawa adwokata przyzwać należy.

§. 134.

Odłożenie audyencyi może nastąpić jedynie w rozporządzenia Sądu (odroczenie). Odroczenie może mieć miejsce w następujących przypadkach na wniosek lub z urzędu:

1. jeżeli dla przeszkody, której strona osobiście nie była w stanie pokonać, albo przynajmniej dla bardzo znacznej przeszkody, jedna strona lub też obydwie strony w czasie właściwym albo na audyencyi się nie jawiły, albo też nie podjęły lub nie prowadziły dalej między sobą rozprawy, a w szczególności, jeżeliby odmówienie odroczenia mogło jedną ze stron narazić na niepowetowaną szkodę;

2. jeżeli Sądowi inne, niecierpiące zwłoki powinności urzędowe lub w ogóle inne ważne przyczyny na podjęcie lub dalsze prowadzenie sprawy nie pozwalają;

3. jeżeli Sąd zarządził przeprowadzenie dowodu, mającego istotne znaczenie dla dalszego prowadzenia sprawy, a to się w Sądzie procesowym zaraz odbyć nie może, albo jeżeli w celu dalszego prowadzenia i przeprowadzenia rozprawy okazała się konieczna potrzeba sprowadzenia dokumentów, rzeczy wywiadowczych lub przedmiotów oględzin;

4. jeżeliby wprowadzić wyżej wymienione przeszkody nie istniały, ale rozprawa mimo to na wyznaczonej audyencyi skończyć się nie mogła.

§. 135.

Na usprawiedliwienie wniosku odroczenia audyencyi z przyczyny, w §. 134. l. 1 podanej, chociażby go obydwie strony zgodnie przedstawiły, winny strony podać okoliczności, które ich stawiennictwu, podjęciu lub dalszemu prowadzeniu rozprawy stanęły na przeszkodzie. Sąd może zażądać uprawdopodobnienia okoliczności, na usprawiedliwienie takiego wniosku przytoczonych.

Sąd odrzuci wniosek niedostatecznie poparty.

§. 136.

Wniosek odroczenia audyencyi wolno przedstawić albo na tej samej audyencyi albo przed nią.

W pierwszym przypadku Sąd ten wniosek, po wysłuchaniu obecnego na audyencyi przeciwnika, bezzwłocznie we formie uchwały rozstrzygnie; w razie odmówienia odroczenia, rozprawa bez żadnej dalszej przerwy podjętą albo dalej prowadzoną będzie. Strona, która się przed rozstrzygnięciem sądowym wydała albo po odrzuceniu wniosku odmawia udziału w rozprawie, poniesie skutki prawne omieszkania audyencyi.

Przepisy 128 ustęp 3. będą odpowiednio stosowane do wniosków odroczenia, które przed audyencyą do Sądu weszły.

§. 137.

Odracząc audyencyę, Sąd stronom ile możności natychmiast, dzień i godzinę ponownej audyencyi ustnie oznajmi. Po za tym przypadkiem odbywa się to oznajmienie za pomocą rubryki.

W szczególności stosuje się niniejszy przepis również do przypadków, w których odroczenie audyencyi nastąpiło w celu przeprowadzenia dowodu.

§. 138.

Jeżeli ponowna rozprawa nie stała się konieczną z powodu zmian osobistych w Sądzie, a mimo to odroczenie nastąpiło, natenczas sędzia albo przewodniczący senatu, przed którym rozprawa się toczy, przedstawi w ustnym wykładzie na audyencyi późniejszej istotne wypadki poprzedniej ustnej rozprawy na podstawie protokołu rozprawy tudzież innych uwzględnić się mających aktów procesowych i do tego swego przedstawienia dalszy ciąg przerwanej rozprawy nawiąże.

§. 139.

Na wniosek lub z urzędu nastąpi odroczenie audyencyi, zanim się jeszcze odbyła, z rozkazu Sądu, a w postępowaniu przed Trybunałami, na rozporządzenie przewodniczącego senatu, przed którym rozprawa ma się odbyć, jeżeli doręczenie pisma przygotowawczego lub odpisu protokołu, na które Sąd wydał zawiadanie, takiej doznało zwłoki, że przeciwnik, który tej zwłoki w doręczeniu nie zawinił, w czasie między doręczeniem zawiadania a wyznaczoną audyencyą nie jest w stanie do ustnej rozprawy dostatecznie się przygotować, albo też, gdy proces jest adwokackim, w czasie należytem adwokata swoim zastępcą ustanowić. O tem należy

bezzwłocznie zawiadomić wszystkie osoby, do audyencji zawezwane.

Postanowienia wspólne.

§. 140.

Wyznaczenie czasokresu lub audyencji, które nie opiera się na rozstrzygnięciu sądowem lub nie nastąpiło podczas ustnej rozprawy, należy w postępowaniu przed Trybunałami do przewodniczącego senatu, któremu odpowiednią sprawę przydzielono.

Tak samo ma być pod względem rozpoznania wniosków przedłużenia lub skrócenia czasokresów, niemniej też odroczenia audyencji, jeżeli te wnioski nie pojawiły się podczas ustnej rozprawy.

§. 141.

Pierwsze przedłużenie czasokresu jakoteż pierwsze odroczenie audyencji nie mogą być zaczepione żadnym środkiem prawnym, jeżeli dozwolone przedłużenie nie ma trwać dłużej niż czasokres pierwotny, a dozwolone odroczenie audyencji nie wynosi więcej niż cztery tygodnie. Przeciwno odmówieniu skrócenia czasokresu nie ma żadnego środka prawnego.

§. 142.

Na stronę, która dała powód do przedłużenia czasokresu lub do odroczenia audyencji, Sąd, na wniosek jej przeciwnika, kosztą z tej przyczyny urosłe do zwrotu nałoży i zarazem kwotę tychże ustanowi. Nie można żądać powrócenia tych kosztów nawet wtedy, gdy Sąd przeciwnika w sprawie głównie na kosztą zasądzi.

Sąd taki wniosek zwrotu kosztów, gdy się podczas audyencji pojawił, po wysłuchaniu obecnego przeciwnika, bezzwłocznie rozstrzygnie.

Kosztą audyencji, niestawiennictwem obydwóch stron udaremnionej, spadają na każdą stronę po połowie.

§. 143.

Upoważnienia, udzielone w niniejszym tytule Sądowi, albo przewodniczącemu senatu, służą również sędziemu wyznaczonemu i wezwanemu pod względem czasokresów i audyencji, które oni wyznaczają.

Tytuł czwarty.

Skutki zaoczności, przywrócenie do stanu poprzedniego.

Skutki zaoczności.

§. 144.

Obok dalszych jeszcze skutków, dla niektórych przypadków niniejszem prawem opisanych, ma okoliczność, że strona jaką czynność procesową spełnić omieszkiała, to następstwo, że strona będzie wyłączoną od czynności, którą miała przedsięwziąć.

§. 145.

Zagrożenie skutkami prawnymi zaoczności potrzebnem jest jedynie w przypadkach, w ustawie szczegółowo wymienionych. Następstwa te same przez się wchodzą w życie, chyba że przepisy niniejszej ustawy czynią je zawisłemi od wniosku na urzeczywistnienie prawnych niekorzyści zaoczności.

W tym ostatnim przypadku wolno omieszkaną czynność procesową, gdy dla niej był czasokres wyznaczony, spełnić aż do dnia, w którym wniosek w Sądzie podano; omieszkana zaś czynność procesowa, którą podczas audyencji przedsięwziąć należało, może być dopełnioną aż do końca rozprawy, która się odbywa nad wnioskiem na urzeczywistnienie następstw zaoczności.

Przywrócenie do stanu poprzedniego.

§. 146.

O ile ustawa nie innego nie przepisuje, należy stronie na jej prośbę udzielić przywrócenia do stanu poprzedniego, jeżeli w czasie należytych nie jawiła się na audyencji lub nie wykonała terminowej czynności procesowej z tej przyczyny, że temu nieprzewidziane albo nieuchronne zdarzenie stało na przeszkodzie, a zarazem na skutek tego omieszkania tę niekorzyść prawną ponosi, że od przedsięwzięcia się mającej czynności procesowej została wyłączona.

Prośba o przywrócenie do stanu poprzedniego nie może się opierać na okolicznościach, które Sąd już raz uznał za niedostateczne do udzielenia tejże samej stronie przedłużenia czasokresu lub odroczenia audyencji, których ona potem omieszkiała.

§. 147.

Prośba o dozwoleństwo restytucji będzie bez dalszego postępowania odrzuconą, jeżeli stronie do bezpośredniego dopełnienia czynności procesowej, którą wykonać omieszkiała, w myśl §. 145, ustęp 2. jeszcze dosyć czasu pozostaje.

Jeżeli jedna i ta sama strona prosi o restytucję przeciwko wyrokowi, na skutek zaoczności zapadłemu, a przytem także prosi o restytucję czasokresu do apelacji od tego samego wyroku, należy odłożyć postępowanie na ten ostatni wniosek restytucyjny aż do czasu, gdy owa pierwsza prośba restytucyjna prawomocnie rozstrzygniętą zostanie.

Prośba o dozwole nie restytucji nie będzie uwzględnioną, jeżeli strona z powodu przeszkody, którą na usprawiedliwienie prośby restytucyjnej przytoczyła, mogła snadnie udać się do Sądu o przedłużenie czasokresu lub o odroczenie audyencyi, albo gdy przeszkoda znouwu się ustąpiła, i to wtedy, gdy strona była jeszcze w stanie dopełnić odnośnej czynności procesowej po myśli § 147. ustęp 2.

§. 148.

Prośbę o dozwole nie restytucji należy podać w Sądzie, w którym omieszka na czynność miała być przedsiębrana.

O ile ustawa inaczej nie postanawia, ma być prośba o restytucję wniesiona do dni czternastu. Czasokres ten biegnie od dnia, w którym ustała przeszkoda, co sprowadziła zaoczność; przedłużenie tego czasokresu nie jest możebnem.

Widocznie zapóźno wniesione prośby będą bez dalszego postępowania odrzucone.

§. 149.

Proszącą o restytucję strona przytoczy w odnośnem piśmie lub w żądaniu protokolowanem, miejsce pisma zastępującem, wszelkie okoliczności, prośbę restytucyjną uzasadniające i wymieni środki uprawdopodobnienia tychże. Wnosząc tę prośbę, winna też strona opieszała dopełnić omieszka nej czynności procesowej, a w razie omieszkania audyencyi, dodatkowo Sądowi to wszystko przełożyć, co w celu przygotowania ustnej rozprawy przedstawić należało.

Prośbę o dozwole nie restytucji rozstrzygnie Sąd po odbytej ustnej rozprawie we formie uchwały.

§. 150.

Na skutek dozwole nej restytucji wraca spór prawny do stanu, w jakim się przed zapadnięciem zaoczności znajdował. W razie przyzwolenia restytucji, uchyłoni Sąd wyrok, na skutek zaoczności wydany.

W przypadku, gdy strona omieszkała audyencyi, wolno na audyencyi, do rozprawy nad prośbą restytucyjną wyznaczonej, postępowanie nad prośbą o dozwole nie restytucji połączyć z tą rozprawą, dla której omieszka na audyencya była przeznaczona; co najmniej powinna się w razie dozwole nie restytucji, ta rozprawa odbyć natychmiast.

§. 151.

Z powodu, że strona omieszkała podać w terminie prośbę restytucyjną lub stanąć na audyencyi, do rozprawy nad prośbą restytucyjną wyznaczonej, nie ma żadnej restytucji.

§. 152.

Prośba o przywrócenie do stanu poprzedniego nie wstrzymuje dalszego ciągu sporu prawnego. Jednakowo Sąd mocen jest zarządzić jego tymczasowe przerwanie, jeżeli w przypadku, w którym prośba restytucyjna ma widoki powodzenia, okaże się tego niezbędna potrzeba dla zapewnienia restytucji zupełnej skuteczności i gdy zarazem taka przerwa nie zada żadnej znaczniejszej niekorzyści przeciwnikowi strony, o restytucję proszącej.

Jeżeli w tym czasie spór prawny znajduje się w wyższej instancyi, należy ją bezzwłocznie zawiadomić o zarządzonej tymczasowej przerwie postępowaniu odwoławczego.

Po załatwieniu prośby restytucyjnej podejmie Sąd przerwane postępowanie na wniosek lub z urzędu.

§. 153.

Od rozstrzygnięcia, na przywrócenie do stanu poprzedniego przyzwalającego, nie ma żadnego środka prawnego.

§. 154.

Bez względu na to, czyli Sąd prośbę restytucyjną pomyślnie załatwił lub jej odmówił, nałoży na stronę, która o restytucję prosiła, do zwrotu wszystkie koszty, które dla przeciwnika z zaoczności i z powodu rozprawy nad prośbą restytucyjną urosły, niemniej też koszty postępowania, które na skutek restytucji stało się bezskutecznem.

Tytuł piąty.

Przerwa i spoczywanie procesu.

Śmierć strony spór wiodącej.

§. 155.

Śmierć strony jedynie wtedy przerywa postępowanie, jeżeli zmarłej strony nie zastępował ani adwokat, ani żadna inna osoba, od niej w pełnomocnictwo zaopatrzona.

Postępowanie przerywa się na tak długo, aż następca prawny zmarłej strony proces podejmie, a w przypadku, gdy jej przeciwnik w celu dalszego prowadzenia postępowania o ustanowienie kuratora prosił (§. 811 p. k. u. c.), aż ten kurator postępowanie podejmie.

Ażeby następców zmarłej strony do podjęcia postępowania zniewolić, wolno przeciwnikowi prosić ten Sąd, w którym sprawa w chwili śmierci zmarłej strony wisiała, o zawezwanie tychże prawnych następców. Sąd, na skutek takiej prośby zawezwie ich do siebie w celu podjęcia postępowania a zarazem do rozprawy głównej albo do dalszego prowadzenia tejże.

§. 156.

Jeżeliby się żaden z zawezwanych następców nie jawił, a zarazem twierdzenie, że w samej rzeczy są następcami prawnymi, dostatecznie uprawdopodobnionem zostało, wypowie Sąd w uchwale, że ci prawni następcy zmarłej strony postępowanie podjęli.

Postępowanie w sprawie głównej może być podjętem zaraz na tej samej audyencyi, na której Sąd uchwalił o podjęciu postępowania ogłosił.

§. 157.

Zaprzeczenie obowiązku wstąpienia do procesu, które wniosli na audyencyi albo wszyscy zawezwani następcy albo też niektórzy z nich, jacy do Sądu stanęli, rozstrzygnie Sąd po odbytej ustnej rozprawie. Jeżeli Sąd obowiązkiem podjęcia procesu uznał, może być zaraz po ogłoszeniu rozstrzygnięcia, na tej samej audyencyi, stosownie do tego jak sprawa stoi, albo postępowanie w sprawie głównej podjętem albo dalej prowadzonym. W szczególności tak ma być wtedy, jeżeli rekurs od ogłoszonej uchwały nie miałby widoków powodzenia.

Utrata zdolności procesowej, zmiana w osobie prawnego zastępcy.

§. 158.

Jeżeli strona utraciła zdolność procesową albo jej zastępca prawny zmarł lub też jego upoważnienie do zastępstwa ustało a przy tem strona zdolności procesowej nie uzyskała, przerywa się proces jedynie wtedy, gdy strona takimi zmianami dotknięta, nie ma zastępcą ani adwokata ani żadnej innej osoby, w pełnomocnictwo od niej zaopatrzonej.

W takich przypadkach przerywa się proces na tak długo, aż zastępca prawny lub nowy zastępca prawny swe ustanowienie przeciwnikowi oznajmi i postępowanie podejmie.

W tych przypadkach może przeciwnik doprowadzić do podjęcia sprawy przez to, że poda w Sądzie prośbę o zawezwanie zastępcy prawnego strony, która zdolność procesową utraciła lub też o zawezwanie nowego zastępcy prawnego.

Orzeczenie upadłości.

§. 159.

Ordynacja konkursowa postanawia o tem, o ile otwarcie konkursu do majątku strony proces się przerywa.

Zmiana w osobie adwokata.

§. 160.

O ile prawo zastępstwo adwokackie nakazuje, ma miejsce przerwa procesu w razie śmierci adwokata lub utraty zdolności do dalszego zastępstwa na tak długo, aż strona ustanowi innego adwokata, a nadto ten ostatni swe ustanowienie przeciwnikowi oznajmi, równocześnie sprawę podejmując.

Ażeby do podjęcia procesu doprowadzić, mocen jest Sąd, stronie mającej zamianować nowego zastępcę, na wniosek jej przeciwnika, rozkazać, ażeby to uczyniła w terminie, który Sąd równocześnie określi. Prośbę tę należy wnieść do Sądu, w którym sprawa się znajdowała w chwili, gdy adwokat umarł lub utracił zdolność do dalszego zastępowania. Nowy zastępca ma być Sądowi w określonym terminie wymieniony i równocześnie jego pełnomocnictwo w Sądzie złożone, gdyż inaczej proces, po upływie owego terminu, za podjęty poczytanym będzie, a strona, która to doniesienie w terminie uczynić omieszkała, popada we wszystkie niekorzyści prawne, podług niniejszego prawa z nieustanowieniem adwokata w procesach adwo-

kackich połączone. Sąd postąpi sobie z pismami, które strona opieszała po upływie terminu wniosła, w duchu przepisu §. 37, ustęp 2.

W postępowaniu przed Trybunałami wyda nakaz ustanowienia nowego adwokata przewodniczący senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

Zastanowienie czynności urzędowych w Sądzie.

§ 161.

Jeżeli, na skutek wojny lub innych wydarzeń czynność Sądu ustała, ulegają przerwie wszystkie u niego wiszące sprawy na czas trwania tego stanu rzeczy.

Po ustaniu przeszkody może każda strona uzyskać podjęcie procesu.

Przypadkowe przeszkody dla strony.

§. 162.

Gdyby strona w czasach wojennych pozostawała w służbie wojskowej, albo przebywała w miejscowości, która z rozkazu zwierzchności, z powodu wojny lub innych wydarzeń jest odcięta od Sądu, w którym sprawa wisi, i gdyby zarazem istniała obawa, że te okoliczności na sprawę strony nieobecnej niekorzystnie wpłynąć mogą, mocen jest Sąd, na wniosek lub z urzędu, przerwać postępowanie aż do usunięcia przeszkody, chociażby nawet stronę nieobecną zastępowała osoba, w pełnomocnictwo od niej zaopatrzona.

Wniosek do tego celu zmierzający należy podać w Sądzie, w którym sprawa wisi; może być również do protokołu zeznany. Rozstrzygnięcie zapadnie bez poprzedniej rozprawy ustnej; Sąd jednakowo może przed swem rozstrzygnięciem zarządzić dochodzenia, do wyjaśnienia sprawy konieczne.

Każda strona może w Sądzie uzyskać podjęcie przerwanej postępowania.

Skutki przerwania procesu.

§. 163.

Przerwa postępowania ma ten skutek, że jak długo ona trwa, nie mogą być wydawane zawiadania do rozprawy, a wezwania wcześniej wydane, ale na czas, gdy już się przerwa rozpoczęła, przypadające, tracą swe znaczenie; nakoniec ustaje na skutek przerwy bieg każdego czasokresu, dla spełnienia szczegółowej czynności procesowej przeznaczonego. Z chwilą podjęcia postępowania rozpoczyna się bieg całego czasokresu na nowo.

Czynności procesowe, które jedna strona odnośnie do sprawy wiszącej podczas przerwy przedsiębrała, nie mają żadnych skutków prawnych wobec drugiej strony.

Przerwa, która po skończonej ustnej rozprawie nastąpiła, nie przeszkadza ogłoszeniu rozstrzygnięcia, na podstawie tej rozprawy wydać się mającego.

Podjęcie przerwanej postępowania.

§. 164.

O ile poprzedzające przepisy inaczej nie rozporządzają, rozpoczyna się sprawa podjęcia przerwanej procesu prośbą o wyznaczenie audyencji do rozprawy ustnej albo do dalszego ciągu teje; gdyby zaś przerwa zaszła w ciągu terminu do szczegółowej czynności procesowej, prośbą o ponowne wyznaczenie terminu dla tej czynności procesowej. Okoliczność, że przyczyna przerwy istnieć przestała, należy uprawdopodobnić. Te postanowienia obowiązują również w przypadku, gdy po myśli §. 811 p. k. u. e. z powodu śmierci strony lub z innych przyczyn usłanowiono kuratora spadku, po niej pozostałego; nie tylko kurator, bo zarówno i przeciwnik zmarłej strony mają prawo żądać podjęcia procesu.

§. 165.

Prośbę, w myśl §. 164 do uzyskania podjęcia procesu potrzebną, należy podać w Sądzie, w którym sprawa wisiła w chwili zaistnienia przyczyny odnośnej przerwy.

Sąd rozpozna wniosek, w §. 164 określony, bez poprzedniej ustnej rozprawy; gdyby jednakowo nasunęła się wątpliwość co do tego, ażali przyczyna przerwania procesu ustała, może Sąd wysłuchać przeciwnika, zanim wyda swe rozstrzygnięcie.

Sąd zapowie stronom skutki zaoeczności tak przy wyznaczeniu audyencji do rozprawy nad wnioskiem podjęcia (§. 155) jakoteż w uchwałach, w których albo wnioski podjęcia, po myśli §§. 158, 159, 160, 161, 162 i 164 przedstawione, uwzględnia lub też postępowanie z urzędu podejmuje.

§. 166.

W przypadkach, przewidzianych w §§. 156, 157 i 158, ustępie 3, wypowie Sąd w rozstrzygnięciu, w kwestyi obowiązku podjęcia postępowania zapadłem, w której chwili proces za podjęty się uznaje, chyba że postępowanie w sprawie głównej zostało podjęciem zaraz na audyencji, do rozprawy nad wnioskiem podjęcia wyznaczonej.

We wszystkich innych przypadkach czas ten ustanowi Sąd albo w rozstrzygnięciu, na wniosek podjęcia wydanem, albo w uchwale, postępowanie z urzędu podejmującej, chyba że przepisy §. 160 mają być zastosowane.

§. 167.

Sąd postąpi sobie w duchu poprzedzających przepisów, ilekroć według niniejszej ustawy z innych aniżeli w tym tytule opisanych przyczyn przerwa postępowania ma nastąpić a co do niej nie ma odmiennych rozporządzeń prawnych.

Spoczywanie postępowania.

§. 168.

Stronom wolno się umówić, ażeby postępowanie spoczywało; układ taki nabiera skuteczności dopiero z chwilą, gdy obydwie strony o nim Sądowi doniosły. Spoczywanie procesu ma skutki prawne przerwy postępowania, ale z tym wyjątkiem, że bieg czasokresów koniecznych nie ustaje. Oprócz tego ma spoczywanie procesu jeszcze to następstwo, że nie wolno podjąć postępowania przed trzema miesiącami, licząc od doniesienia o zawartym układzie.

§. 169.

Proces spoczywa tak długo, aż jedna ze stron poda prośbę o wyznaczenie audyencyi do ustnej rozprawy, albo też prośbę o ponowne wyznaczenie czasokresu do spełnienia oznaczonej czynności procesowej; to ostatnie ma miejsce wtedy, gdy proces zastanowiono w czasie biegu czasokresu do wykonania owej czynności procesowej. Gdyby to się stało przed upływem trzech miesięcy (§. 168) albo przed czasem, który strony dla spoczywania procesu zgodnie ustanowiły, odrzuci Sąd odnośną prośbę z urzędu albo na wniosek przeciwnika i bez rozprawy, albo też, gdyby to już nastąpiło, wyznaczenie audyencyi lub czasokresu za bezskuteczne uzna.

§. 170.

Jeżeli żadna ze stron nie jawiła się na audyencyi do ustnej rozprawy naznaczonej, następuje spoczywanie procesu, chyba że w danym przypadku według postanowień prawa niniejszego niestawienie stron niema żadnego wpływu na dalszy bieg procesu.

O tem, że doniesienie o umówionem spoczywaniu postępowania weszło do Sądu, jakoteż o niestawieniu obydwóch stron na audyencyi zawiadomi Sąd nie tylko pełnomocników ale też strony spór wiodące osobiście; nadto zapowie stronom skutki prawne spoczywania procesu.

Rozdział trzeci.

Ustna rozprawa.

Tytuł pierwszy.

Jawność.

§. 171.

Rozprawa przed Sądem orzekającym łącznie z ogłoszeniem wyroku, odbywa się jawnie.

Przystęp jako słuchacze mają tylko osoby dorosłe bez broni. Osobom, które z powodu służby publicznej są obowiązane do noszenia broni, nie może być przystęp wzbroniony.

§. 172.

Jawność wyklucza się, gdyby zagrażała moralności albo publicznemu porządkowi lub też zachodziła uzasadniona obawa, że mogłaby być nadużyta w celu zaburzenia rozprawy albo w celu stawiania trudności przy ustaleniu stanu sprawy.

Nadto Sąd może wykluczyć jawność, chociażby tylko na wniosek jednej strony, gdy w celu rozstrzygnięcia sprawy muszą być roztrząsane i udowodnione zajścia w życiu rodzinnem.

Wykluczenie jawności może obejmować całą rozprawę albo szczegółowe jej części; nie może być żadną miarą rozciągnięte na ogłoszenie wyroku. Opublikowanie treści rozprawy o tyle jest wzbronionem, o ile jawność była wykluczona.

§. 173.

Rozprawa nad wnioskiem wykluczenia jawności odbywa się na posiedzeniu tajnem.

Uchwała wykluczenia jawności będzie jawnie ogłoszoną. Niema od niej osobnego środka prawnego.

§. 174.

W razie wykluczenia jawności wolno każdej stronie żądać, ażeby obok jej pełnomocnika dozwolono wstępu trzem osobom jej zaufania.

Za wyjątkiem przypadku wykluczenia jawności z przyczyny, w §. 171, ustępie 2 podanej, służy mimo wykluczenia jawności przystęp sędziom na rzeczywistych posadach urzędowych, urzędnikom conceptowym Prokuratury państwa i Ministerstwa sprawiedliwości tudzież adwokatom.

§. 175.

Potrzeba jawności odpada, gdy chodzi o przesłuchanie lub wysłuchanie jednej lub obydwóch stron, jakie według przepisów niniejszej ustawy poprzedza rozstrzygnięcie wniosków w tym celu przedstawionych.

Również przesłuchanie stron, świadków, znawców i innych osób, gdy się odbywa po za rozprawą przed Sądem orzekającym, przeprowadza się z wykluczeniem jawności.

Tytuł drugi.

Przemówienia stron i kierownictwo procesu.

Przemówienia stron spór wiodących.

§. 176.

W sporze prawnym strony ustnie się rozprawiają przed Sądem orzekającym. W sprawach, dla których zastępstwo adwokackie jest nakazane, ma miejsce przygotowanie ustnej rozprawy za pomocą pism. Oprócz tego koniecznym jest podawanie pism przygotowawczych jedynie w przypadkach, w niniejszej ustawie wskazanych.

§. 177.

Po wywołaniu sprawy Sąd wysłucha strony, z jakimi wnioskami występują, jakie fakty na ich uzasadnienie i na odparcie wniosków przeciwnika przytaczają, jakie mają dowody i jakie dowody ofiarują; Sąd też wysłucha ich wywody prawne, dotyczące się spornego stosunku (przemówienia stron spór wiodących). Stronom nie wolno odczytywać pisemnych wypracowań, lecz tylko przemawiać.

Akty pisemne, na które się przemówienia stron powołują, winny być jedynie o tyle odczytane, o ile nie są jeszcze znane Sądowi lub przeciwnikowi, albo też o ile się rozchodzi o ich treść dosłowną.

§. 178.

Każda strona poda w swych przemówieniach, zgodnie z prawdą a nadto w zupełności i stanowczo, wszystkie faktyczne okoliczności, jakich prawo w celu uzasadnienia jej wniosków żąda, zaofiaruje dowody, w celu sprawdzenia swych podań potrzebne, oświadczy się w sposób dobitny na twierdzenia przeciwnika i na dowody, które on zaofiarował, przedstawi wypadki przeprowadzonych dowodów i wypowie swe zdanie stanowcze o wywodach przeciwnika.

§. 179.

Stronom wolno aż do końca ustnej rozprawy występować z nowymi twierdzeniami i dowodami, dotyczącymi się przedmiotu rozprawy. Jednakowo Sąd, na wniosek lub z urzędu, może jest niedozwolone stronom takich przełożeń, jeżeli te ich nowe podania i dowody widocznie w zamiarze zwłóczenia procesu wcześniej nie były przedstawione a przytem ich dopuszczenie mogłoby znacznie opóźnić załatwienie procesu.

Nadto, gdyby w tem adwokat strony dopuścił się grubego przewinienia, wolno Sądowi nałożyć na niego karę porządkową.

Kierownictwo procesu.

1. Ze strony przewodniczącego.

§. 180.

W Trybunałach kieruje rozprawą przewodniczący senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

Przewodniczący otwiera rozprawę, kieruje nią i ją zamyka, udziela głosu i może go odebrać temu, kto jego rozporządzeniom nie jest posłusznym; przewodniczący słucha osoby, mające zeznawać w celach dowodowych i ogłasza rozstrzygnięcia senatu.

Przewodniczący będzie miał staranie o to, ażeby sprawa była wyczerpująco wyświeconą, a przytem rozprawa nie przeciągała się rozwlektą gadaniną i bezcelowemi rozprawami ubocznymi, tudzież, o ile to być może, bez żadnej przerwy aż do końca była doprowadzona.

§. 181.

Jeżeliby dalszy ciąg już rozpoczętej rozprawy do późniejszej audyencji odłożyć wypadnie, winien przewodniczący ile możności natychmiast nową

audyencyę wyznaczyć, a zarazem z urzędu rozporządzić co potrzeba, ażeby sprawa sporna na najbliższej audyencyi mogła być zakwitowana. Przed wydaniem owych zarządzeń wolno przewodniczącemu zasięgnąć uchwały senatu, jeśli tego uzna potrzebę.

W szczególności wolno przewodniczącemu nakazać stronom, ażeby w terminie, który im równocześnie zakreśli, złożyły w Sądzie dokumenty, w celach dowodowych użyć się mające, które tam przeciwnikowi przeglądać wolno, jakoteż wymienić Sądowi nazwiska i zamieszkanie przesłuchać się mających świadków. Gdyby strona takim poleceń w zamiarze zwłóczenia procesu nie uczyniła zadosyć, i zażądane środki dowodowe dopiero podczas dalszej ustnej rozprawy przytoczyła, wolno senatowi, na wniosek lub z urzędu, niedopuszczyć tych przełożeń, jeśliby przez to dalsza rozprawa mogła się opóźnić.

§. 182.

Podezas ustnej rozprawy winien przewodniczący przez zadawanie pytań i w inny sposób dążyć do tego, ażeby strony przedstawiły fakty, dla rozpoznania sprawy stanowe, albo też uzupełniły swe podania o okolicznościach, na uzasadnienie lub odparcie roszczeń naprowadzonych, o ileby one były niedostatecznymi, wymienić środki dowodowe na te swoje podania albo też ofiarowane dowody uzupełniły, i w ogóle udzieliły wszelkich niezbędnie potrzebnych wyjaśnień w celu zgodnego z prawdą ustalenia stanu faktycznego praw i roszczeń, z jakimi strony przed Sądem wystąpiły.

W danyin przypadku zwróci przewodniczący uwagę strony na to, że w swem przemówieniu odstępuje od treści podanego pisma przygotowawczego albo że przemówienia stron nie są zgodne z aktami procesowymi, z urzędu uwzględnić się mającymi. Również winien przewodniczący zwrócić uwagę stron na wątpliwości, zachodzące w punktach, na które Sąd z urzędu baczyć jest obowiązany.

Obok przewodniczącego wolno też innym członkom senatu zadawać stronom stosowne pytania w celu zbadania stosunku spornego i ustalenia stanu faktycznego.

§. 183.

W szczególności mocen jest przewodniczący, spełniając obowiązki, jakie §. 182 na niego nakłada:

1. zawezwać strony do osobistego jawienia się do ustnej rozprawy;

2. zarządzić, ażeby strony przedłożyły znajdujące się w ich rękach dokumenty, na które się jedna

lub druga strona powołała, tudzież akty, rzeczy wywiadowcze lub przedmioty oględzin, dalej: drzewa rodowe, plany, zarysy i inne podobne rysunki i zestawienia, i te przedmioty na czas, który się zarazem oznaczy, w Sądzie pozostawiły;

3. spowodować sprowadzenie dokumentu przechowywanego u władzy publicznej lub notaryusza, na który się jedna ze stron powołała tudzież rzeczy wywiadowczych i przedmiotów oględzin;

4. rozporządzić, ażeby się przy udziale stron odbyły oględziny i Sąd otrzymał opinię znawców, jakoteż zawezwać do świadectwa osoby, po których, uwzględniając treść skargi albo odbytej rozprawy, można się spodziewać wyjaśnień o faktach stanowych.

Wszakże nie wolno przewodniczącemu wydawać powyższych zarządzeń co do dokumentów i świadków jeżeli obydwie strony zaoponowały.

Przewodniczącemu wolno tego rodzaju dochodzenia rozporządzić nawet jeszcze przed rozpoczęciem ustnej rozprawy, gdy zachodzi obawa, że inaczej ważne dla rozpoznania sprawy okoliczności sprawdzić się nie dadzą albo też jaki środek dowodowy albo wcale nie da się użyć albo jedynie pośród znacznie trudniejszych warunków.

§. 184.

W celu wyjaśnienia stanu sprawy, wolno każdej stronie za pośrednictwem przewodniczącego, a za jego przyzwoleniem, bezpośrednio zadawać pytania stronie przeciwnej, na rozprawie obecnej, lub jej zastępcy prawnemu, o wszelkie okoliczności, dotyczące się sporu prawnego i ustnej rozprawy a w procesie stanowe, w szczególności także o to, ażali istnieją i jak wyglądają dokumenty, rzeczy wywiadowcze i przedmioty oględzin, któreby dla procesu mogły się przydać.

Stronie wolno się odwołać do senatu po rozstrzygnięciu, jeżeli przewodniczący odrzucił pytanie jako niestosowne albo przeciwnik zaoponował dopuszczeniu zadanego pytania.

§. 185.

Jeżeli strona, która bez pełnomocnika do ustnej rozprawy stanęła, nie jest zdolną do zrozumiałych oświadczeń w przedmiocie sporu lub ustnej rozprawy, odroczy przewodniczący audyencyę na czas możebnie najkrótszy i poleci stronie, ażeby jawiąc się na przyszłej audyencyi miała zdolnego zastępcę, a w razie potrzeby adwokata, gdyż w razie przeciwnym za niestawiającą uważaną będzie. Nie ma powtórnego odroczenia audyencyi z tej przyczyny.

W duchu poprzedzających postanowień Sąd też sobie pocznie, jeżeli pełnomocnik strony nie jest zdolnym do zrozumiałych oświadczeń w przedniocie sporu prawnego lub ustnej rozprawy, i jeżeli strona albo sama nie jest obecną albo z nią rozprawa ze względu na przepisy §. 27, ustęp 1, odbyć się nie może. Gdyby tego rodzaju przeszkoda zachodziła w osobie prawnego zastępcy strony procesowej, zarządzi przewodniczący równocześnie co potrzeba, ażeby zdolny pełnomocnik został ustanowiony.

§. 186.

Opozycję, wniesioną ze strony osoby w rozprawie udział biorącej, przeciwko odpowiedniemu zarządzeniu przewodniczącego w zakresie kierownictwa procesowego albo przeciwko pytaniu, zadanemu przez przewodniczącego lub członka senatu, rozstrzyga senat.

Od rozstrzygnięcia senatu niema osobnego środka prawnego. To samo się stosuje do uchwał senatu, zapadłych po myśli §§. 179, ustęp 1, 181 ustęp 2, i 184, 2.

2. Ze strony senatu.

§. 187.

Senat może uchwalić połączenie kilku sporów prawnych, u jednego i tego samego Sądu wiszących, do jednej wspólnej rozprawy, jeżeli są widoki, że się przez to albo ich załatwienie uprości lub przyspieszy albo też na kosztach procesowych oszczędzi, a zarazem te spory albo między jednemi i temi samemi osobami się toczą albo w nich jedna i ta sama osoba w obec kilku powodów lub pozwanych stawa.

Wszelako spólnym wyrokiem tylko spory między temi samemi stronami rozstrzygnięte być mogą.

§. 188.

Senat mocen jest rozporządzić, ażeby nad każdym z kilku roszczeń, jedną i tą samą skargą objętych, osobna rozprawa się odbyła. W ten sam sposób może senat zarządzić osobne rozprawy nad każdym z roszczeń wzajemnych, z którymi pozwany wystąpił.

§. 189.

Jeżeli przy sposobności uzasadnienia lub zwalczania jednego i tego samego roszczenia kilka samoistnych punktów spornych na jaw wyjdzie, albo

jeżeli strony z kilkoma samoistnymi środkami w celu dochodzenia lub odparcia jednego i tego samego roszczenia wystąpiły, wolno senatowi rozporządzić, ażeby się rozprawa ograniczyła na razie do jednego lub kilku z owych punktów spornych.

W szczególności gdy wniesiono zarzut niewłaściwości Sądu, sprawy wiszącej lub prawomocnie osądzonej, może Senat rozporządzić, ażeby się na razie odbyła osobna rozprawa nad tymi zarzutami.

§. 190.

Jeżeli rozpoznanie sporu prawnego w zupełności lub w części zależy od istnienia lub nieistnienia stokunku prawnego, który jest przedmiotem innego procesu już wiszącego, albo w już rozpoczętem postępowaniu administracyjnem ma być ustalony, wolno senatowi przerwać postępowanie na tak długo, aż co do owego prawnego stosunku prawomocne rozstrzygnięcie zapadnie.

Na wniosek wolno również senatowi zarządzić taką przerwę, gdy o dopuszczenie interwencji ubocznej spór wybuchnie, jakoteż gdy osoba trzecia obydwie strony spór wiodące o roszczenie do spornego przedmiotu spólnie zapowiedzi (§. 16).

Po prawomocnem załatwieniu odnośnego procesu lub sprawy administracyjnej, należy podjąć postępowanie w sprawie głównej, na wniosek lub z urzędu.

§. 191.

Jeżeli w ciągu sporu prawnego powstanie podejrzenie o czyn karogodny, zbadanie i osądzenie którego, o ile da się przewidzieć, wpływ stanowczy na rozpoznanie tegoż sporu prawnego wywrze, wolno senatowi zarządzić przerwę procesu aż do załatwienia postępowania karnego.

W szczególności może nastąpić taka przerwa, gdy się pokażą poszlaki, że ważny dla rozstrzygnięcia sprawy dokument został podrobiony albo sfałszowany albo że fałszywe zeznania poczynili bądźto strona na istotne okoliczności słuchana, bądź też świadek lub znawca, zeznanie którego byłby inaczej senat przy rozpoznaniu sprawy prawdopodobnie uwzględnił.

Po prawomocnem załatwieniu postępowania karnego, będzie przerwane postępowanie w sprawie głównej podjętem na wniosek lub z urzędu.

§. 192.

Na wniosek lub z urzędu wolno senatowi uchylić zarządzenie, na rozdzielenie, połączenie lub przerwanie rozprawy lub postępowania wydane. Wszelako nie wolno więcej senatowi orzec takiego uchylecia, gdy jest związany wyrokiem, który samferował, albo gdy jego zarządzenie poszło do instancji wyższej do rozpoznania.

Zarządzenia, na podstawie §§. 187 do 191 wydane, o ile przerwy postępowania nie mają na celu, nie mogą być zacepione żadnym środkiem prawnym.

Zakończenie rozprawy.

§. 193.

Przewodniczący ogłosi zamknięcie rozprawy, gdy senat uzna, że sprawa sporna albo odrębnie załatwić się mający wniosek, nad którym się odbywa rozprawa, w zupełności są zbadane i na zasadzie przeprowadzonych dowodów do rozpoznania dojrzały.

Rozprawę poczytuje się aż do ogłoszenia jej zamknięcia za jedną całość.

Rozprawa może być zamkniętą przed przeprowadzeniem wszystkich dopuszczonych dowodów, jeżeli jeszcze tylko szczegółowe dowody nie są przeprowadzone a to sędzia wezwany ma uskutecznić, i zarazem albo obydwie strony zrzekły się rozprawy nad wypadkami tego dowodzenia albo też senat taką rozprawę za zbyteczną uznał. W tym przypadku wyda Sąd rozstrzygnięcie po nadejściu aktów przeprowadzenia dowodu, nie rozpisując ponownej ustnej rozprawy.

§. 194.

Senat może zamkniętą rozprawę na nowo otworzyć, gdy w celu rozstrzygnięcia sprawy okaże się konieczna potrzeba wyjaśnienia lub uzupełnienia tego, co strony Sądowi przedłożyły, lub też rozpatrzenia dowodu na fakt, względem którego senat dopiero po zamknięciu rozprawy potrzebę dowodzenia uznał, tudzież wtedy, gdy senat w przypadku, w §. 193, ustęp 3 przewidzianym, po otrzymaniu aktów przeprowadzenia dowodu, wypadki tego przeprowadzenia lub też oświadczenia stron przy tem uczynione uwzględniając, dalszą rozprawę za konieczną uzna.

§. 195.

Upoważnienia, w §§. 180 do 194 przewodniczącemu senatu i senatowi przyznane, służą

w postępowaniu przed Sądami powiatowymi sędziemu udziałnemu, przed którym się ustna rozprawa odbywa.

Wytknięcie braków.

§. 196.

Stronie, do zażalenia uprawnionej, nie wolno więcej wystąpić z tem, że został naruszony przepis, normujący postępowanie a w szczególności też formalności czynności procesowej, jeżeli się w dalszą rozprawę wdała, a przytem nie wytknęła owego naruszenia, chociaż o niem wiedziała lub wiedzieć musiała.

Postanowienie to nie będzie stosowanem, jeżeli został naruszony przepis, zachowania którego stronie ze skutkiem zrzec się nie wolno.

Jeżeli wytknięcie podczas ustnej rozprawy miało miejsce, a Sąd go już podczas rozprawy przez usunięcie wytkniętego braku nie uwzględnił, ma być uwaga o uczynionem wytknięciu zamieszczona w protokole.

Tytuł trzeci.**Policja sesyjna.**

§. 197.

Gdy się sprawa toczy przed Trybunałem, wien przewodniczący senatu mieć staranie około utrzymania porządku podczas ustnej rozprawy. Jemu służy prawo napominać osoby, które nieprzyzwoitem zachowaniem rozprawę utrudniają i zarządzać eo potrzeba do utrzymania porządku.

§. 198.

Głośne oznaki zadowolenia lub niezadowolenia są wzbronione.

Kto się mimo napomnienia dopuszcza zaburzenia rozprawy, może być z izby rozpraw wydalony. Wydalenie osoby, w sprawie udział biorącej, może nastąpić dopiero za poprzedniem zagrożeniem i przypomnieniem skutków prawnych takiego skarcenia.

W szczególności należy zwrócić uwagę strony na to, że na skutek jej wydalenia może zapaść wyrok zaoczny albo że w sprawie po myśli §. 399 zawyrokować wypadnie.

Przeciwno osobiew sprawie udział mającej, która została wydaloną, wolno na wniosek w ten sposób postępować, jak gdyby się była dodrowolnie wydaliła.

§. 199.

Jeżeli się kto podczas rozprawy dopuści większej nieprzyzwoitości, mianowicie ubliży osobie sądowej, stronie, zastępcy, świadkowi lub znawcy, może być uchwałą senatu skazany na karę porządkową do pięćdziesięciu złotych, co nie przeszkadza ściganiu takiego przestępcy w drodze karnej lub dyscyplinarnej.

Kto stawia opór zarządzeniom przewodniczącego lub senatu około utrzymania porządku i spokojności, może być skazany na zamknięcie do trzech dni.

§. 200.

Pełnomocnik procesowy, który się dopuścił zaburzenia rozprawy (§. 198) albo nieprzyzwoitości lub obrazy (§. 199), może od senatu otrzymać nagane albo grzywnę do stu złotych.

Jeżeli pełnomocnik procesowy swego nieprzyzwoitego zachowania nie zaprzestaje albo stawia opór zarządzeniom przewodniczącego lub senatu około utrzymania porządku i spokojności, może senat uchwalić odjęcie mu głosu i wezwać stronę, ażeby ustanowiła innego pełnomocnika, o ile to jest potrzebnem; jeżeli to się natychmiast stać nie może, będzie audyencya z urzędu odroczoną. Koszta udaremnionej audyencyi i odroczenia spadną na pełnomocnika, który w tem zawinął.

Jeżeli pełnomocnikiem jest adwokat albo kandydat adwokatury, może nadto senat, w okolicznościach obciążających, przekazać sprawę właściwej władzy dyscyplinarnej.

§. 201.

Uchwały, powzięte zgodnie z poprzednimi postanowieniami, są natychmiast wykonalnemi.

W postępowaniu przed Trybunałami może być uczestnik sprawy skazany na wydalenie jedynie za uchwałą senatu.

§. 202.

Jeżeli kontrawencyi, po myśli §. 199 skarcić się mającej, dopuszcza się osoba stanu wojskowego, w sprawach karnych sądownictwu wojskowemu podlegająca, uda się przewodniczący w celu jej skarcenia do najbliższej władzy wojskowej.

§. 203.

Upoważnienia, w niniejszym tytule przewodniczącemu senatu i senatowi nadane, służą również sędziemu udzielnemu, przed którym się ustna

rozprawa odbywa, niemniej też sędziemu wezwanemu i wyznaczonemu, gdy się przed nimi odbywa rozprawa lub dowód przeprowadza i gdy czynności urzędowe po za uszną rozprawą bywają przedsiębiorane.

Tytuł czwarty.

U g o d a.

§. 204.

W każdym okresie sprawy może Sąd podczas ustnej rozprawy, na wniosek lub z urzędu podjąć starania, by doprowadzić do zagodzenia sporu prawnego albo do ugody w szczegółowych punktach spornych. Treść zawartej ugody ma być na wniosek wciągniętą do protokołu rozprawy.

O ile strony na to przystały, może ich Sąd, w celu usiłowania lub spisania ugody, odesłać do sędziego wyznaczonego lub wezwanego. O ile z powodu uczynionych propozycyji ugodowych albo toczących się rokowań ugodowych podjęcie lub dalsze prowadzenie sprawy może być odłożone, należy ocenić według postanowień §§. 128 i 134.

§. 205.

W ugodzie sądowej wolno uznanie stosunku prawnego albo przyjęcie obowiązku do jakiegoś świadczenia, znoszenia czegoś lub zaniechania, uczynić zawisłem od wykonania przysięgi ugodowej. Przysięga wyłącznie tylko fakty sporne za przedmiot mieć może.

W ugodzie musi być wyznaczona audyencya, na której złożenie przysięgi nastąpi, albo przynajmniej określony czas, w którym obowiązana do przysięgi strona winna podać o wyznaczenie audyencyi do wykonania tejże. Strona złoży przysięgę przed urzędnikiem sędziowskim, którego naczelnik Sądu, w ugodzie wymienionego, do odebrania przysięgi wyznaczy.

§. 206.

Na żądanie wręczy się stronom ich kosztem sporządzone wydania protokołu ugody albo protokołu rozprawy ugodę zawierającego. Zarówno też w przypadku wykonania przysięgi ugodowej otrzyma strona o to prosząca odpis protokołu, z powodu złożenia przysięgi spisane go.

Tytuł piąty.

Protokoły.

Protokoły rozpraw.

§. 207.

Na każdą ustną rozprawę przed Sądem spisuje się protokół (protokół rozprawy), który obok innych zapisek i dat, w ustawie szczegółowo nakazanych, zawierać będzie:

1. wymienienie Sądu, nazwiska sędziów, protokolanta i tłumacza, gdy był przyzwany, wzmiankę kiedy i gdzie rozprawa się odbyła, a w razie gdyby się toczyła przed Sądem orzekającym, czyli była jawną albo że jawność została wykluczoną;

2. nazwiska stron i tychże zastępców, jakoteż więzkie określenie przedmiotu spornego;

3. wymienienie osób, które jako strony albo jako ich zastępcy lub pełnomocnicy na audyencji stanęły.

§. 208.

Przez wciągnięcie do protokołu należy stwierdzić:

1. zeznane przez strony oświadczenia, które zawierają ograniczenia lub zmiany żądania skargi, wyraźne uznanie długu lub części tegoż, albo zrzeczenie się podniesionego roszczenia lub części tegoż, albo zrzeczenie się środków prawnych, tudzież oświadczenia na wnioski wysłuchania strony pod przysięgą;

2. od stron pochodzące a w ciągu rozprawy czynione wnioski, których Sąd nie uwzględnił albo których strony do końca audyencji nie cofnęły, o ile te wnioski tyczą się sprawy głównej albo na przebieg lub rozpoznanie sprawy wpływ stanowiący wywierają;

3. rozstrzygnięcia sądowe, podczas rozprawy zapadłe i ogłoszone, niemniej te zarządzenia i rozporządzenia przewodniczącego, od których środek prawny jest dozwolony.

Wymienione pod 1. 1 i 2 oświadczenia i wnioski mogą być jako załączki do protokołu dodane, gdy się na nie osobne akta pisemne sporządzi. W tym przypadku odpadnie potrzeba stwierdzenia tychże w protokole rozprawy.

To samo się stosuje do ogłoszonych rozstrzygnięć sądowych, jeżeli równocześnie z ogłoszeniem w pisemnem wygotowaniu do protokołu dodane będą.

§. 209.

W każdym protokole ustnej rozprawy będą zamieszczone daty, z których przebieg rozprawy w ogólnym zarysie poznać można; oprócz tego ma

być to, co przemówienia obydwóch stron o stanie sprawy zawierają, w zwizłym układzie zebrane i tak w protokole zapisane.

Następnie wskaże protokół środki dowodowe, które strony zaofiarowały na to, co w ich przywodach pozostało spornem.

Na wniosek lub z urzędu może Sąd rozporządzić, ażeby niektóre części z tego, co strony pod względem faktów przedstawiły albo pod względem dowodów ofiarowały, obszerniej zostało zaprotokołowaniem.

Jeżeli rozprawa nie może być w jednym dniu ukończoną, należy na każdej audyencji z osobna protokołować to, co podczas tejże przedstawiono.

§. 210.

Gdy chodzi o podanie treści tego, co strony pod względem faktów przedstawiły i pod względem dowodów ofiarowały, należy, o ile to jest do zrobienia, powołać się na pisma przygotowawcze, na akta postępowania przygotowawczego, jakoteż na stan sprawy, w pisemnej uchwale na dowód przedstawiony; jeżeli istnieją pisma przygotowawcze lub akta postępowania przygotowawczego, dostatecznem będzie, gdy się w protokole uwidoczni, o ile one zasadniczo się różnią od tego co strony ustnie przedstawiły.

Protokołowanie przemówień stron z osobna nie jest dozwolonem. Gotowe zarysy do protokołów rozpraw nie będą przyjmowane.

Okoliczność, że strony odmówiły spółdziułu w ułożeniu protokołu, nie jest żadną przeszkodą w sporządzeniu tego dokumentu.

§. 211.

Przepisane w §. 209 protokołowanie może się również tym trybem odbyć, że przewodniczący lub kierujący rozprawą sędzia samoistny, bezzwłocznie po ukończonej między stronami rozprawie, w obecności stron (§. 210, ustęp 3), stan sprawy, jaki z ich przemówień wypada, w poglądowym streszczeniu wyłoży i w takim układzie, ile możliwości z powołaniem się na treść aktów procesowych, w protokole zapisać rozkaże.

Jeżeliby objętość materiału procesowego tego wymagała lub się z innych przyczyn okazało, że wcześniejsze zapisanie w protokole jest koniecznem albo może być korzystnem, wolno protokołowanie, jakie wyżej opisano, nawet jeszcze podczas ustnej rozprawy w ten sposób urządzić, że treść szczegółowych części rozprawy (§§. 188, 189) będzie z osobna zebrana i w protokole zapisana.

§. 212.

Spisany protokół będzie stronom do przejrzania przedłożony lub odczytany i przez nie podpisany. Po przejrzaniu albo odczytaniu protokołu, wolno stronom zwrócić uwagę Sądu na te ustępy, w których przedstawiona treść rozprawy, jak ją protokół podaje, nie jest zgodną z rzeczywistym przebiegiem rozprawy. Jeżeli Sąd sprostowanie osnowy protokołu za potrzebne uzna, uczyni to w dodatku do protokołu. Jeżeli zaś Sąd nie uwzględnił odnośnych oświadczeń stron, wolno im wnieść opozycję przeciwko odpowiednim wzmiankom w protokole rozprawy.

Jeżeli strona z tej lub innej przyczyny wniosła opozycję przeciwko szczegółowym wzmiankom w protokole, należy w dodatku do protokołu uwiarygodnić, że i jakie zarzuty przeciwko owemu protokołowaniu wniesione zostały.

Jeżeli adwokaci prowadzą zastępstwo, może Sąd rozkazać, ażeby opozycja została stwierdzoną w treściwie ułożonem piśmie, które się poda Sądowi i do protokołu dołączy.

§. 213.

Jeżeli strona albo wcale nie umie się podpisać albo jedynie znakiem ręcznym, natenczas protokolant jej nazwisko na protokole położy.

Jeżeli strona oddali się przed zaprotokołowaniem albo odmówi podpisania protokołu, uczyni się w dodatku do protokołu wzmiankę o takim jej zachowaniu i o powodach, którymi je strona usprawiedliwia.

Protokół podpisze przewodniczący lub kierujący rozprawą sędzia samoistny protokolant i tłumacz, o ile ten ostatni został przyzwany. Zamiast przewodniczącego, gdy tenże ma jaką przeszkodę, podpisze protokół sędzia między członkami senatu rangą najstarszy.

§. 214.

Od uchwał i rozporządzeń kierującego rozprawą sędziego samoistnego, protokołowania się tych, nie ma osobnego środka prawnego.

Opozycję w postępowaniu przed Trybunałami przeciwko tego rodzaju uchwałom i rozporządzeniom wniesioną, rozstrzyga senat. Od jego rozstrzygnięć nie ma osobnego środka prawnego.

§. 215.

Zgodnie z poprzedzającymi przepisami sporządzony protokół stanowi dowód zupełny na przebieg i treść rozprawy, ale jedynie o tyle, o ile mu strona nie zaoponowała.

Protokół będzie wyłącznym dowodem na to, że zachowano formalności, dla ustnej rozprawy przepisane.

Zmiana w osobie sędziów nie narusza dowodności tego, co protokół dokumentnie wykazuje.

Protokoły po za rozprawą spisane.

§. 216.

Obok wzmianek, w §. 207 określonych, tudzież tego, co w myśl §. 208 ma być stwierdzonym, będą protokoły, po za ustną rozprawą spisane, zawierają krótki opis czynności urzędowej i zwięźle podaną treść faktycznych twierdzeń stron spór wiodących lub przyzwanych osób trzecich.

Postanowienia §§. 209 do 215 stosują się również i do tych protokołów.

Treść protokołu.

§. 217.

Sąd orzekający uwzględni z urzędu treść protokołu rozprawy i tegoż załączek: następnie uwzględni treść protokołów, spisanych w ciągu sporu prawnego przez sędziego wyznaczonego lub wezwanego, gdy je ma przed sobą.

Stronom, które nie były obecnymi przy tem, jak sędzia wyznaczony lub wezwany czynność urzędową przedsiębrał, należy przed wydaniem rozstrzygnięcia dać sposobność do ustnego rozprawienia się nad wypadkami odpowiedniej czynności urzędowej i nad treścią nadesłanych aktów, chyba że w danym przypadku postanowienie §. 193. ustęp 3. mają być zastosowane.

Tytuł szósty.**Akta.**

§. 218.

W celu uzasadnienia wniosku wolno się każdej stronie powołać na akta pisemne, które z przyczyny przeciwnika jej doręczono. Jeżeliby się te akta pisemne gdzie zapodziały a w Sądzie nie było żadnego okazu, wolno stronie zażądać od przeciwnika, aby pozwolił jej brać własnym kosztem odpis odnośnych aktów pisemnych w jego rękach się znajdujących.

§. 219.

Stronom wolno przeglądać wszystkie akta, tyczące się ich sprawy a w Sądzie się znajdujące (akta procesowe) i własnym kosztem brać z nich odpisy i wyciągi; od tego są wyjęte zarysy wyroków i uchwał, protokoły narady i głosowania Sądu, tudzież akta pisemne zawierające zarządzenia dyscyplinarne. Mianowicie w celu przygotowania się do przemówień należy im również pozwolić na przejrzanie protokołów i aktów postępowania przygotowawczego.

Za przyzwoleniem obydwóch stron wolno także osobom trzecim przeglądać akta procesowe i brać odpisy. W braku takiego przyzwolenia może naczelnik Sądu pozwolić osobom trzecim na to przeglądanie i na branie odpisów, jeżeli one uprawdopodobnią jaki w tem prawny interes.

Akta pisemne, które strona w Sądzie złożyła, będą na jej żądanie zwrócone, gdy cel ich przechowania ustał.

Tytuł siódmy.

Kary.

§. 220.

Kara porządkowa nie może wynosić więcej niż pięćdziesiąt złotych, albo gdy zostaje orzeczona przeciwko adwokatowi, więcej niż sto złotych, a grzywna za pieniactwo więcej niż trzysta złotych.

Kary pieniężne, orzeczone w myśl postanowień niniejszej ustawy, wpłyną do funduszu ubogich miejscowości, w której odnośna osoba ma swe zamieszkanie; gdyby zaś je za mieszkanie pod niniejszem prawem nie było ani uzasadnionem ani wiadomem, do funduszu ubogich miejsca siedziby Sądu, który karę orzekł.

W razie niemożności zapłacenia przemienią się karę pieniężną na zamknięcie. Czas trwania zamknięcia oznaczy Sąd; zamknięcie jednak nie może trwać dłużej aniżeli dziesięć dni.

Orzeczenia kary będą z urzędu wykonane.

Tytuł ósmy.

Odpoczynek niedzielny i ferye sądowe.

§. 221.

Nie wolno odbywać audyencyj w niedziele i w dniu Bożego narodzenia. Na inny dzień święte-

czny wolno wyznaczać audyencye jedynie w razie niebezpieczeństwa ze zwłoki.

Rozporządzenie oznaczy te dni, które po myśli niniejszej ustawy za święteczne poczytać należy.

§. 222.

Ferye sądowe trwają sześć tygodni. Początek tychże będzie dla każdego z krajów koronnych z osobna, drogą rozporządzeń oznaczony.

§. 223.

Podczas feryj sądowych odbywają się audyencye i zapadają rozstrzygnięcia tylko w sprawach feryalnych.

Ferye sądowe nie mają wpływu na postępowanie wezwawcze, tudzież na postępowanie egzekucyjne, razem z rozprawą nad rozdziałem ceny kupna.

§. 224.

Sprawami feryalnemi są:

1. spory weksłowe;
2. procesy z których się toczy spór o dalsze prowadzenie rozpoczętej budowli;
3. spory, w powodu naruszenia posiadania rzeczy i praw, jeżeli żądanie skargi idzie jedynie na ochronę i przywrócenie ostatniego faktycznego posiadania;
4. spory z powodu wypowiedzenia, oddania i odebrania przedmiotów najmu lub dzierżawy, mieszkani lub innych ubikacyj, tudzież rzeczy, za czynsz w owocach do użytku danych (§. 1103 p. k. u. e.);
5. spory z kontraktów służbowych i najmu usług między służbodawcą z jednej a sługą lub inną, do niego w stosunku z umowy służbowej zostającą osobą z drugiej strony, tudzież między gospodarzami rolnymi i lasowymi z jednej a ich pomocnikami przy roli lub w lesie lub też najemnikami dziennymi do pracy przy roli lub w lesie, z drugiej strony; dalej spory między posiadaczami zakładów górniczych i wszelkimi innymi pracodawcami z jednej, a zatrudnionymi w ich zakładach wermistrzami, pomocnikami, robotnikami albo uczniami z drugiej strony, w końcu spory ze stosunków służbowych załogi okrętowej;

6. spory o zobowiązania ze wzajemnych stosunków między gospodarzami, szyprami, flisakami albo przewoźnikami z jednej, a gośćmi, podróżnymi lub dającymi zlecenia z drugiej strony;

7. wszelkie inne spory o roszczenia majątkowe, gdy przedmiot sporny w pieniądzech lub pod względem wartości pieniężnej nie przewyższa kwoty pięćdziesięciu złotych;

8. wnioski o dozwoleństwo, ograniczenie lub zniesienie tymczasowych zarządzeń.

Nadto wolno tak naczelnikowi Sądu jako też przewodniczącemu senatu, odpowiednią sprawą zajętego, także inne sprawy w szczegółowych przypadkach za feryalne uznawać, o ile one potrzebują szybkiego załatwienia. Takie rozporządzenie nie może być zacepione żadnym środkiem prawnym.

§. 225.

Ferye sądowe wstrzymują bieg czasokresu: pozostała część czasokresu rozpoczyna bieg swój z końcem feryj sądowych.

Jeżeli początek czasokresu przypada na ferye sądowe, rozpocznie się bieg tego czasokresu z końcem feryj sądowych. Rozpoczęcie feryj sądowych pozostanie bez wpływu na początek i wyjście czasokresów koniecznych tudzież na czasokresy w sprawach feryalnych.

Część druga.

Postępowanie przed Trybunałami instancyi pierwszej.

Rozdział pierwszy.

Postępowanie aż do wyroku.

Tytuł pierwszy.

Skarga, odpowiedź na skargę, postępowanie przygotowawcze i rozprawa kontradiktoryjna.

Skarga.

§. 226.

Skargę należy podać za pomocą pisma przygotowawczego; będzie zawierała wyraźne żądanie, tudzież fakty, na których się roszczenie powoda w sprawach głównych i ubocznych opiera, szczegółowo i wyczerpująco ale zwięźle opowiedziane; zároveň też dowody, jakimi się powód podczas rozprawy w celu wykazania prawdziwości swych twierdzeń posługiwać zamierza, winny tam być szczegółowo i dokładnie oznaczone.

Jeżeli właściwość Sądu, do którego się powód ze skargą udał, od wartości przedmiotu spornego jest zawisła, a skarga nie opiewa na sumę pieniężną, należy w niej również potrzebne daty o wartości przedmiotu spornego zamieścić. Jeżeli skarga tyczy się sprawy sądownictwa handlowego, morskiego lub górniczego, a jest podana w Trybunale, któremu nietylko takie odrębne ale zarówno pospolite sądownictwo służy, natenczas wymieniając

Sąd należy przytem uwidocznnić, jako powód wnosi, ażeby się w tym procesie odbyła rozprawa przed senatem handlowym, albo przed senatem, do sądzienia spraw górniczych przeznaczonym.

Zresztą stosują się do skargi ogólne przepisy o pismach przygotowawczych.

§. 227.

W jednej i tej samej skardze wolno dochodzić kilku roszczeń tego samego powoda przeciw temu samemu pozwanemu, chociaż takowe nie zostają ze sobą w żadnym związku faktycznym lub prawnym, jeżeli dla tych wszystkich roszczeń Sąd procesowy jest właściwym a jedno i to samo postępowanie dozwolone.

§. 228.

Wolno wystąpić ze skargą o ustalenie istnienia lub nieistnienia danego stosunku prawnego lub prawa, o uznanie prawdziwości szczegółowego dokumentu lub o ustalenie jego nieprawdziwości, jeżeli powód ma w tem jaki prawny interes, ażeby ów stosunek prawny lub prawo, albo też prawdziwość dokumentu wyrokiem sądowym jak najrychlejszą została ustalona.

§. 229.

Już w skardze wolno przedstawić wnioski:

1. aby pozwany, razem z zawezwaniem na pierwszą audyencyę lub do ustnej rozprawy kontradiktoryjnej, otrzymał rozkaz, iżby do rozprawy przyniósł ze sobą niektóre dokładnie oznaczone mające, a w jego posiadaniu zostające dokumenty, rzeczy wywiadowcze lub przedmioty oględzin, które według mniemania powoda do prowadzenia dowodu są potrzebne;

2. aby zarządono co potrzeba, iżby do pierwszej audyencyi lub do ustnej rozprawy kontradiktoryjnej zawczasu sprowadzono dokumenty, rzeczy wywiadowcze lub przedmioty oględzin, które, o ile to można przewidzieć, do prowadzenia dowodu będą potrzebne a znajdują się u władzy publicznej albo u notaryusza; należy je również dokładnie oznaczyć;

3. aby do pierwszej audyencyi lub do ustnej rozprawy kontradiktoryjnej zawezwano świadków, na sprawdzenie faktycznych twierdzeń w skardze powołanych.

Wniosek pod l. 2 będzie jedynie wtedy uwzględniony, jeżeli strona odnośnych dokumentów, rzeczy wywiadowczych lub przedmiotów oględzin, na zasadzie istniejących przepisów prawnych, bez spółdziałania Sądu sama wydstać nie może albo jeżeli

władza lub notaryusz wydania jej tychże bez uzasadnionego powodu odmówił.

Przy rozpisaniu pierwszej audyencyi nie wolno wydawać zarządzeń co do środków prawnych, które się odnoszą do innych spraw, aniżeli dla pierwszej audyencyi zastrzeżonych.

§. 230

Na zasadzie skargi wyznaczy przewodniczący senatu, któremu sprawę przydzielono, audyencyę do ustnej rozprawy.

Atoli, gdy ma przekonanie, że skarga bądź z powodu niewłaściwości Sądu bądź dla braku zdolności procesowej, bądź też dla braku potrzebnego zastępstwa prawnego po stronie powoda lub pozwanego nie jest dopuszczalną, winien zasięgnąć uchwały senatu co do tego, ażali ma być rozpisana audyencya albo wydane zarządzenie po myśli §. 6 albo też skarga jako do wyznaczenia audyencyi nieprzydatna odrzuconą.

§. 231.

Mając wzgląd na to, jakiego według wszelkiego prawdopodobieństwa potrzeba czasu na doręczenie skargi, należy pierwszą audyencyę w ten sposób wyznaczyć, aby doręczenie a audyencyę czas mniej więcej czternastodniowy przegradzał.

Jeżeli nie jest wiadomem, gdzie pozwany przebywa, może być pierwsza audyencya w miarę okoliczności na czas późniejszy rozpisana; natomiast w przypadkach nagłych, gdy pozwany przebywa w miejscu sądowem albo to miejsce jest dla niego w krótkim czasie łatwem dostępnem, może być na wniosek wyznaczona audyencya wcześniej, a w razie potrzeby nawet tak, że doręczenie a audyencyę jedna doba przegradza.

Stan sprawy wiszącej.

§. 232.

Sprawa wisi u Sądu od chwili, gdy pismo skargowe pozwanemu doręczono (stan sprawy wiszącej). Do utrzymania czasokresu jakoteż do przerwania biegu czasokresu wystarczy wniesienie skargi do Sądu, o ile co do tego nie ma ośmiennych przepisów.

Jeżeli strona dopiero w ciągu procesu z roszczeniem wystąpi, rozpocznie się co do tego roszczenia stan sprawy wiszącej z chwilą, gdy je strona podczas ustnej rozprawy podniosła.

§. 233.

Na skutek tego, że sprawa u Sądu wisi i jak długo stan ten trwa, nie może się o dochodzone roszczenie żaden spór prawny odbywać ani w tym samym ani w żadnym innym Sądzie. Skarga, w czasie, gdy sprawa wisi, o to samo roszczenie wniesiona, będzie odrzuconą, a to na wniosek lub z urzędu.

Od początku istnienia stanu sprawy wiszącej aż do zamknięcia ustnej rozprawy w instancyi pierwszej i jeżeli wszelkie inne prawne warunki pod względem Sądu dla Skargi wzajemnej zachodzą, wolno pozwanemu do Sądu skargi wnieść skargę wzajemną.

§. 234.

Pozbycie rzeczy lub wierzytelności spornej nie ma żadnego wpływu na proces. Nabywca nie ma prawa wstąpienia do procesu jako strona główna bez przyzwolenia przeciwnika.

Zmiana skargi.

§. 235.

Zanim sprawa u Sądu zawisła, służy powodowi zawsze prawo do zmiany skargi, w Sądzie podanej, a w szczególności do rozszerzenia żądania skargi, byle przez to właściwość Sądu procesowego nie ustąpi.

Później, gdy już sprawa wisi, potrzeba na to przyzwolenia przeciwnika: przyzwolenie to należy przyjąć za istniejące, gdy pozwany rozprawia nad skargą zmienioną, nie wnosząc zarzutu przeciw zmianie.

Jednakowo Sąd pomimo zarzutu przeciwnika mocen jest dopuścić takiej zmiany, nawet po chwili, gdy sprawa u Sądu zawisła, gdy nie zachodzi obawa, że zmiana pociągnie za sobą znaczne utrudnienie lub przewleczenie rozprawy.

Za zmianę skargi nie będzie poczytanem, jeżeli powód, nie zmieniając zasady skargi, zmienia, uzupełnia, wyjaśnia albo prostuje faktyczne podania skargi lub ofiarowane dowody, albo też, gdy również bez zmiany zasady skargi ogranicza żądanie skargi w sprawie głównej lub co do żądań ubocznych, albo w końcu, gdy zamiast przedmiotu, pierwotnie żadanego, domaga się innego przedmiotu lub swego w tej sprawie interesu.

Wniosek spadkowy na ustalenie.

§. 236.

Aż do zamknięcia tej ustnej rozprawy, po której wyrok zapada, wolno powodowi, chociażby po-

zwany nie był temu przychylnym, przedstawić wniosek, ażeby Sąd w wyroku, na skargę zapaść mającym, albo w wyroku, wcześniej wydanym, ustalił stosunek prawny albo prawo, które w ciągu procesu stało się spornem, gdy od jego istnienia lub nieistnienia rozstrzygnięcie żądania skargi w zupełności lub w części zawisło.

Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli nad przedmiotem tego nowego wniosku jedynie w odrębnem, dla tego rodzaju spraw wyłącznie przepisaniem postępowaniu rozprawiać się wolno, albo jeżeli przepisy o przedmiotowej właściwości Sądów stoją na przeszkodzie takiemu wyrokowaniu.

Cofnięcie skargi.

§. 237.

Bez zgody ze strony pozwanego wolno jedynie cofnąć skargę aż do rozpoczęcia pierwszej audyencji, a gdyby się pozwany na niej nie jawił, także jeszcze podczas pierwszej audyencji.

Cofnięcie skargi odbywa się za pomocą pisma, które pozwanemu ma być doręczonem, albo za pomocą odpowiedniego oświadczenia podczas ustnej rozprawy. Doręczenie pisma nastąpi na rozkaz przewodniczącego bez poprzedniej uchwały senackiej.

Skarga cofnięta będzie za niewniesioną poczytaną a powód zwróci pozwanemu wszystkie koszty, co do których Sąd jeszcze prawomocnie nie orzekł, że je pozwany ponosić jest obowiązany. Wniosek o przyznanie kosztów rozstrzyga senat po odbytej ustnej rozprawie we formie uchwały.

Ponowne wniesienie skargi jest dozwolonem, chyba że powód przy jej cofnięciu zrzekł się dochodzonego w niej roszczenia.

§. 238.

Skutki prawne, w §. 237 opisane, mają miejsce także w przypadkach, w których z mocy postanowień niniejszej ustawy skargę za cofniętą poczytać należy.

Pierwsza audyencya.

§. 239.

Pierwsza audyencya odbywa się przed przewodniczącym senatu albo przed członkiem senatu, którego przewodniczący do tego wyznaczył.

Pierwsza audyencya jest przeznaczona do prób ugodowych, do zgłoszenia zarzutu niedopuszczalności drogi sądowej, niewłaściwości Sądu, sprawy wiszącej i sprawy prawomocnie osądzonej

jakoteż do przyjmowania oświadczenia ze strony wymienionego poprzednika. Następnie należy przedstawić na pierwszej audyencji wniosek dania zabezpieczenia dla kosztów procesowych; również może być na pierwszej audyencji sprawa sporna na zasadzie uznania lub zrzeczenia się albo na skutek zaoczności wyrokiem załatwiona; powód może przedstawić wniosek o pozwolenie na zmianę skargi.

Zaraz na pierwszej audyencji odbędzie się rozprawa i zapadnie decyzja: na wniosek o danie zabezpieczenia dla kosztów procesowych lub o pozwolenie na zmianę skargi, jakoteż na wniosek odzucenia skargi z powodu niezdolności procesowej jednej ze stron spór wiodących lub też z powodu, że osobie, w charakterze prawnego zastępcy działającej, braknie do tego upoważnienia, jeżeli taki wniosek jedna ze stron na pierwszej audyencji przedstawiła. Roztrząsanie tych ostatnich punktów albo też niewłaściwości Sądu, której wyraźna umowa stron nie jest w stanie usunąć, może na pierwszej audyencji nastąpić także z urzędu i na tej podstawie zapaść uchwała na zastanowienie procesu.

Z niczem więcej nie wolno wystąpić na pierwszej audyencji.

§. 240.

Zarzut niewłaściwości Sądu musi być zgłoszony na pierwszej audyencji.

Po odbytej pierwszej audyencji może być niewłaściwość Sądu jedynie o tyle uwzględniona, o ile się rozchodzi o niewłaściwość, która wyraźnym układem stron nie może być usunięta.

Sąd będzie w każdym okresie procesu z urzędu miał wzgląd na niedopuszczalność drogi sądowej, na stan sprawy wiszącej i na prawomocność wyroku, tycającego się danej sprawy spornej.

§. 241.

Jeżeli na oświadczenie, które wymieniony poprzednik złożył, między uczestnikami odnośnej sprawy porozumienie co do objęcia procesu przez poprzednika na pierwszej audyencji do skutku przyszło, natenczas przewodniczący albo sędzia do odbycia pierwszej audyencji wyznaczony, wyda na odpowiedni wniosek zaraz na audyencji uchwałę uwalniającą pozwanego od skargi.

§. 242.

Postanowienia o pierwszej audyencji stosują się również do audyencji odroczonej, jeżeli odroczenie pierwszej audyencji miało miejsce z przyczyny okoliczności, która pozwanemu tak oporem

stanęła, że w terminie jawić się niezdolny albo mu przeszkodziła w zgłoszeniu tych zarzutów i wniosków. dla których pierwsza audyencya jest przeznaczona.

Odroczona audyencya odbywa się również przed przewodniczącym senatu albo przed członkiem senatu, od niego wyznaczonym.

OdpoWiedź na skargę.

§. 243.

Jeżeli pierwsza audyencya tak wypadła, że się okazuje konieczna potrzeba zarządzenia rozprawy kontradiktoryjnej, natenczas sędzia, któremu odbycie pierwszej audyencyi powierzono, rozkaże pozwanemu natychmiast na audyencyi we formie uchwały, ażeby na pismo skargowe odpowiedział, i zarazem nazaczy do tej odpowiedzi termin w danych okolicznościach i w szczegółowym przypadku wystarczający, który jednak nie może trwać dłużej aniżeli cztery tygodnie. Od tej uchwały nie ma osobnego środka prawnego.

Pozwany wnosi swą odpowiedź za pomocą pisma przygotowawczego. O ile tymczasem Sąd już nie zarządził osobnej rozprawy nad przedstawionym ze strony pozwanego zarzutem niedopuszczalności drogi sądowej, niewłaściwości, sprawy wiszącej lub sprawy prawomocnie osądzonej, winien pozwany w piśmie, które ma w Sądzie podać, w szczególności także przytoczyć okoliczności na poparcie tych zarzutów służące i wymienić dowody na te okoliczności.

W piśmie tem wolno również pozwanemu przedstawić jeden lub kilka z wniosków. w §. 229 wyszczególnionych, lub też wniosek na wprowadzenie postępowania przygotowawczego przed sędzią wyznaczonym.

Wprowadzenie rozprawy kontradiktoryjnej.

§. 244.

Jeżeli odpowiedź na skargę w terminie do Sądu weszła, zasięgnięciu przewodniczący senatu, odpowiednią sprawą zajętego. uchwały senatu na wprowadzenie postępowania przygotowawczego, jeżeli jest wniosek na wprowadzenie tego postępowania albo też sam takowe za wskazane lub pożyteczne uznał; zresztą zaś rozpisze audyencyę do ustnej rozprawy kontradiktoryjnej.

To ostatnie nastąpi także wówczas, gdy senat wydał uchwałę nieprzychylną postępowaniu przygotowawczemu.

Postępowanie przygotowawcze.

§. 245.

W celu przygotowania ustnej rozprawy kontradiktoryjnej może być w następujących przypadkach

zarządzone postępowanie przed sędzią wyznaczonym:

1. w sporach prawnych, w których się rozchodzi o rzetelność rachunku. o działy majątkowe lub o podobne stosunki, w których nad znaczną liczbą spornych roszczeń lub roszczeń przeciwnych tudzież uwag rozprawiać wypadnie;

2. jeżeli to, co strony w pismach przygotowawczych pod względem faktów przytoczyły, jest takiej objętości i treści, że w celu przyspieszenia i uproszczenia ustnej rozprawy kontradiktoryjnej okazuje się być wskazaniem, ażeby je poprzód uporządkowano i przejrano;

3. jeżeli się strony dla sprawdzenia faktów zaprzeczonych a przytem takich, które się jako stanowcze przedstawiają, powołują na dowody, które podczas ustnej rozprawy kontradiktoryjnej przed Sądem procesowym nie mogą być przeprowadzone lub gdy przypuścić wypada, że ich przeprowadzenie byłoby w ciągu ustnej rozprawy kontradiktoryjnej ze znacznemi trudnościami lub niestosunkową zwłoką połączone. a w szczególności, gdy strony wiodą świadków, którzy nie mieszkają ani w miejscu siedziby Sądu procesowego ani w pobliżu. albo gdy mniemać wolno, że przesłuchanie wymienionych świadków po za rozprawą i na miejscu do wykrycia prawdy przyczynić się może.

§. 246.

Nawet po wyznaczeniu audyencyi do ustnej rozprawy kontradiktoryjnej może senat na wniosek powoda zarządzić postępowanie przygotowawcze, jeżeli wniosek ten wpłynął do Sądu w ciągu tygodnia po doręczeniu odpowiedzi na skargę.

Jeżeli się dopiero w ciągu ustnej rozprawy kontradiktoryjnej okaże konieczna potrzeba przeprowadzenia dowodów, w §. 245, l. 3, wymienionych, wolno senatowi po wysłuchaniu stron przekazać każdej chwili albo cały spór prawny albo jeden lub kilka samoistnych punktów spornych do postępowania przygotowawczego przed sędzią wyznaczonym, co jednak uczyni tylko wtedy, gdy mniemać wolno, że to zarządzenie bądź ustalenie stanu sprawy ułatwi, bądź załatwienie procesu przyspieszy, a przytem nie ma obawy, iżby się przez to koszta pomnożyły.

§. 247.

Za wyjątkiem przypadku w §. 246, ustęp 2. podanego, rozstrzyga o wprowadzeniu postępowania przygotowawczego senat bez poprzedniej ustnej rozprawy. Zanim jednak o tem postanowi, wolno mu przedsiębrać wszelkie dla swej informacji potrzebne dochodzenia. Uchwały, zarządzające postępowanie przygotowawcze lub odrzucające wniosek o wprowadzenie takowego, nie mogą być zaczepione rekurssem.

Uchwała, zarządzająca postępowanie przygotowawcze, wymieni zarazem sędziego wyznaczonego, przed którym to postępowanie ma się odbyć. Gdyby mu zasia jaka przeszkoda w spełnieniu polecenia, przeznaczy naczelnik Trybunału kogo innego z grona członków Sądu do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego.

§. 248.

Sędzia wyznaczony zawiadomi strony albo ich zastępców o wyznaczeniu audyencji do postępowania przygotowawczego, a w razie odroczenia o każdej późniejszej audyencji.

Strony są zniewolone również w postępowaniu przygotowawczem przed sędzią wyznaczonym mieć adwokatów swoimi zastępcami.

§. 249.

W postępowaniu przygotowawczem ma sędzia wyznaczony wszystkie w §. 180 do 185 opisane prawa i obowiązki przewodniczącego. Może zarządzić przeprowadzenie dowodów w postępowaniu przygotowawczem dopuszczonych i albo sam się tem zajmować albo zlecić wykonanie tego sędziemu wezwanemu. W szczególności podczas przeprowadzenia dowodu służą mu także upoważnienia, które w postępowaniu przed Trybunałami wykonywa przewodniczący, gdy się przed Sądem orzekającym dowód przeprowadza. W równej mierze będzie sędzia wyznaczony pełnił obowiązki przewodniczącego pod względem badania aktów przeprowadzenia dowodów, które od sędziego wezwanego otrzymał.

Wysłuchanie stron pod przysięgą nie może mieć miejsca w postępowaniu przygotowawczem.

§. 250.

Jeżeli jaki ze wspomnianych w §. 245, l. 1. procesów do postępowania przygotowawczego jest przekazany, należy w tem postępowaniu w porządku, jaki sędzia wyznaczony ustanowi, rozprawiać ustnie, nad każdym przez strony dochodzonym roszczeniem i roszczeniem wzajemnem, nad środkami zaczepnymi i odpornymi tudzież nad każdą z uwag i wyjaśnień z osobna. Na podstawie tej rozprawy będzie w protokole stwierdzonem:

1. jakie roszczenia i roszczenia wzajemne strony podniosły i z jakimi wystąpiły środkami zaczepnymi i odpornymi;

2. które z owych roszczeń, roszczeń wzajemnych, środków zaczepnych i odpornych są spornymi a które nie zostały zaprzeczone;

3. odnośnie do tego, co zostało zaprzeczone, należy przedstawić cały stan sprawy, jaki z przemówień stron wynika, a przytem podać, jakie środki

dowodowe strony wymieniły, z jakimi zarzutami dowodowymi wystąpiły i jakie oświadczenia co do tych środków dowodowych i na te zarzuty dowodowe złożyły.

Równocześnie ma sędzia wyznaczony o to się postarać, ażeby strony przedłożyły dokumenty, na które się względem zaprzeczonych twierdzeń powołały, a co do których okazało się z rozprawy, że mogą być przydatnymi dla celów dowodowych; winien też owe dokumenty sprowadzić, o ile na to przepisy niniejszej ustawy pozwalają. Tak samo ma być z rzeczami wywiadowczemi w dowodzeniu przydatnemi, tudzież z przedmiotami oględzin do zbadania przeznaczonymi, o ile jedne i drugie mogą być do Sądu dostawione. Dowody przeprowadzają się w postępowaniu przygotowawczem jedynie wtedy, gdy co do tych dowodów zachodzi jedna z okoliczności w §. 245. l. 3, przytoczonych, albo też istnieje konieczna potrzeba przeprowadzenia dowodu w celu ubezpieczenia tegoż.

§. 251.

W razie przekazania sporu prawnego do postępowania przygotowawczego ze względu na treść faktycznych twierdzeń (§. 245, l. 2), winien sędzia wyznaczony za pomocą przesłuchania stron lub ustnej rozprawy wyjaśnić i w protokole ustalić całkowity stan sprawy pod względem wszystkich w pismach przygotowawczych zawartych a zaprzeczonych roszczeń tudzież środków zaczepnych i odpornych i dodać do tego środki dowodowe niemniej zarzuty dowodowe, z którymi strony wystąpiły, i oświadczenia, jakie strony co do tych dowodów lub na te zarzuty dowodowe złożyły. Prócz tego ma sędzia wyznaczony tak przygotować postępowanie dowodowe przed Sądem orzekającym odbyć się mające, jak §. 250. ustęp ostatni, postanawia.

§. 252.

W postępowaniu przygotowawczem nie wolno wychodzić po za roszczenia i roszczenia wzajemne, w pismach przygotowawczych przedstawione; ale w celu uzasadnienia lub zwalczenia tych roszczeń dozwala się stronom, ażeby przed sędzią wyznaczonym wymieniły fakty lub ofiarowały dowody, o jakich nie ma wzmianki w pismach przygotowawczych.

Zebrane w postępowaniu przygotowawczem i w protokole zapisane ustalenia, niemniej przeprowadzone w niem dowody będą też rozciągnięte na okoliczności, które strony w celu uzasadnienia zarzutu niedopuszczalności drogi sądowej, niewłaściwości Sądu, sprawy wiszącej i sprawy prawomocnie osądzonej naprowadziły, chyba że Sąd osobną rozprawę nad tymi zarzutami rozpiisał.

Ilekróć wypadnie w protokole ustalić, że strona coś twierdziła, złożyła oświadczenia i ofiarowała dowody, a to się mieści w piśmie w Sądzie podanem, które sędzia wyznaczony ma przed sobą, będzie protokołowanie zastąpione powołaniem się na to pismo.

Jeżeli w postępowaniu przygotowawczem przeciwnik jakie rozszczenie na audyencyi uznał, nie potrzeba żadnego protokołowania w celu ustalenia treści tej rozprawy, która uznanie rozszczenia poprzedziła.

§. 253.

Jeżeli postępowanie przygotowawcze zarządzono w celu przeprowadzenia dowodów (§. 245. l. 3), nalenczas sędzia wyznaczony za pomocą przesłuchania stron przedewszystkiem stan sprawy o tyle wybada, o ile się z nim koniecznie obznajomić musi, ażeby był w stanie kierować zleconem sobie dowodzeniem i przeprowadzić je z taką dokładnością, jaka podczas ustnej rozprawy kontradyktoryjnej w szczegółowym przypadku jest potrzebną do ułatwienia i do pomocy przy ustaleniu stanu sprawy, żeby to ustalenie zgodnie z prawdą wypadło. Wypadki tego przesłuchania będą w protokole ustalone (§. 252, ustęp 3). Sędzia wyznaczony ograniczy się do przeprowadzenia tych dowodów, dla których sprawę do postępowania przygotowawczego przekazano.

§. 254.

Jeżeli strona nie jawiła się na audyencyi, która nie była rozpisana wyłącznie do przeprowadzenia dowodu przed sędzią wyznaczonym, będzie to, co stawająca strona przedstawiła, w miarę przepisów dla postępowania przygotowawczego w danym przypadku obowiązujących, w protokole stwierdzone i ponowna audyencya wyznaczona. Na wniosek przeciwnika należy do tej audyencyi zawezwać stronę, która na poprzedniej audyencyi nie stawiła, a nadto udzielić jej odpis protokołu i oznajmić skutki, z powtórkiem niejawnym się połączone.

Jeżeliby się strona także na tej powtórnej audyencyi nie jawiła, będą faktyczne twierdzenia strony stawającej, w doręczonym odpisie protokołu zawarte, za prawdziwe poczytane i już więcej nie będą od strony nie stawającej przyjmowane oświadczenia, jakie na ofiarowane lub przedłożone środki dowodowe złożyć miała.

§. 255.

Przeciwno zarządzeniom i uchwałom, które sędzia wyznaczony w ciągu postępowania przygotowawczego wydał, wolno szukać pomocy u przewodniczącego senatu, odpowiednią sprawą zajętego, ale jedynie o tyle, o ile niniejsza ustawa na ich zaczepianie osobnymi środkami prawnymi pozwala.

Odpowiedni wniosek może być ustnie przedłożony. Przed rozstrzygnięciem należy sędziemu wyznaczonemu dać sposobność do wypowiedzenia swego zdania; również wolno przedtem wdrożyć innego rodzaju dochodzenia.

Tak samo też winien przewodniczący, na doniesienie jednej ze stron lub z urzędu, rozporządzić co potrzeba w celu uchylecia możebnie zachodzącej zwłoki w załatwieniu postępowania przygotowawczego.

Od orzeczeń przewodniczącego nie ma żadnego środka prawnego.

Wnioski na przeprowadzenie dowodów lub sprowadzenie dokumentów, rzeczy wywiadowczych, przedmiotów oględzin, które sędzia wyznaczony odrzucił, mogą być przed Sądem procesowym ponowione.

§. 256.

Postępowanie przygotowawcze należy konczyć z możebnym pośpiechem; poczem udzieli się przewodniczącemu senatu, przed którym się rozprawa kontradyktoryjna odbędzie, wszystkie akta, a w szczególności także wszystkie podczas postępowania przygotowawczego spisane protokoły tudzież dokumenty dowodowe, rzeczy wywiadowcze i przedmioty oględzin, które sędziemu wyznaczonemu przedłożone lub wydane zostały. O ile ani przewodniczący ani senat na jego wniosek, uzupełnienia postępowania przygotowawczego na niejawnem posiedzeniu nie uchwalili, rozpisze przewodniczący audyencyę do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej z urzędu.

Od uchwały na uzupełnienie postępowania przygotowawczego nie ma żadnego środka prawnego.

Ustna rozprawa kontradyktoryjna.

§. 257.

Audyencya do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej ma być w ten sposób rozpisana, iżby strony, licząc od doręczenia zawezwania, miały przynajmniej ośm dni czasu do przygotowania się do rozprawy kontradyktoryjnej.

Rozpisując audyencyę wyda przewodniczący zarazem potrzebne zarządzenia na wnioski, po myśli §. 229 w piśmie przygotowawczem przedstawione, chyba że one już przy wyznaczeniu pierwszej audyencyi albo przez wprowadzenie postępowania przygotowawczego zostały załatwione. Od tych zarządzeń nie ma żadnego środka prawnego; jednakowoż niwolno stronie te wnioski, których przewodniczący nie uwzględnił, ponowić podczas ustnej rozprawy

kontrydiktoryjnej. Podobnie nie jest stronie wzbronionem wystąpić podczas ustnej rozprawy kontrydiktoryjnej z zarzutami, jakiby miała przeciwko zarządzeniom przewodniczącego, na skutek tego rodzaju wniosków wydanym.

O rozporządzeniach i uchwałach, na wymienione w poprzednim ustępie wnioski zapadłych, należy również i przeciwnika strony proszącej bezzwłocznie powiadomić.

§. 258.

Jeżeli rozprawa kontrydiktoryjna bez poprzedniego postępowania przygotowawczego została rozpisana, mogą sobie strony, w czasie między rozpisaniem a rozpoczęciem rozprawy kontrydiktoryjnej, w osobnych pismach przygotowawczych wzajemnie udzielać wiadomości o wnioskach, w skardze lub w odpowiedzi na skargę jeszcze nie zawartych, tudzież o środkach zaczepnych i odpornych, o twierdzeniach i dowodach, z jakimi podczas rozprawy kontrydiktoryjnej wystąpić zamierzają. Pod tymi samymi warunkami i w tym samym czasie wolno jeszcze stronom czynić wnioski po myśli §. 229 za pomocą pisma przygotowawczego lub do protokołu sądowego. Na skutek tychże wyda przewodniczący bezzwłocznie zarządzenia, jakie uzna za potrzebne (§. 257).

Jeżeli w ten sposób zapowiedziano dla rozprawy kontrydiktoryjnej dowody, a co do ich przeprowadzenia zachodzą warunki §. 245, l. 3, może Sąd wyznaczyć audyencyę natychmiast odwołać i przekazać sprawę do postępowania przygotowawczego przed sędzią wyznaczonym (§. 247).

§. 259.

Rozprawa kontrydiktoryjna odbywa się według ogólnych przepisów o ustnych rozprawach; obejmuje także przeprowadzenie dowodów i roztrząsanie wypadków tychże.

Podczas ustnej rozprawy kontrydiktoryjnej wolno pozwanemu przedstawić wniosek na ustalenie po myśli §. 236; nie potrzebuje na to zgody ze strony powoda.

§. 260.

Strona, która wystąpiła z jednym z zarzutów w §. 239, ustęp 2 opisanych, nie ma z tego powodu prawa odmówienia wdania się w rozprawę główną. Senat może jeszcze przed usną rozprawą kontrydiktoryjną zarządzić osobną rozprawę nad tego rodzaju zarzutami; w tym przypadku będzie audyencya do rozprawy nad zarzutem równocześnie z urzędu naznaczona.

Co do tych zarządzeń obowiązują przepisy §. 192.

Niniejsze przepisy będą również stosowane w przypadkach, gdy strona dopiero w ciągu ustnej rozprawy kontrydiktoryjnej wszczęła sprawę o to, że droga sądowa nie jest dopuszczoną, że Sąd nie jest właściwym, że spór taki już wisi albo że na roszczenie skargi już istnieje wyrok prawomocny (§. 240). Strona nie może z tej przyczyny odnowić dalszego udziału w rozprawie głównej.

§. 261.

Zarzuty i wnioski z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, niewłaściwości Sądu, sprawy wiszącej lub prawomocnie osądzonej, rozstrzygnięte Sąd po odbytej ustnej rozprawie. Rozstrzygnięcie zapadnie we formie uchwały; atoli rozstrzygnięcie, w którym Sąd zarzuty te i wnioski odrzucił, nie będzie osobno wydanem, lecz przyjętem do orzeczenia w sprawie głównej, jeżeli nad nimi rozprawiano łącznie ze sprawą główną.

Jeżeli taki zarzut lub wniosek wprowadzie na ustnej rozprawie kontrydiktoryjnej, ale na podstawie osobnej rozprawy odmownie załatwiony został, mocen jest senat rozkazać po ogłoszeniu uchwały na wniosek lub z urzędu, ażeby rozprawa główna natychmiast podjęta została. Ogłoszone rozstrzygnięcie w kwestyi dopuszczalności drogi sądowej, właściwości, sprawy wiszącej lub prawomocnego osądzenia nie będzie w tym przypadku osobno wydanem, lecz również przyjętem do orzeczenia, które w sprawie głównej zapadnie. Od nakazu podjęcia rozprawy głównej nie ma żadnego środka prawnego.

Orzeczenie w sprawie dopuszczalności drogi sądowej, właściwości, sprawy wiszącej lub prawomocnego osądzenia, jeżeli je Sąd w rozstrzygnięciu sprawy głównej zamieścił, może być zaczepione jedynie środkami prawnymi, które służą od rozstrzygnięć w sprawie głównej.

Jeżeli jeden z wymienionych zarzutów lub wniosków za pomocą osobnej uchwały został odrzucony, ale Sąd zaraz po tem do rozprawy głównej nie przeszedł, wolno każdej stronie po prawomocności tej uchwały prosić o wyznaczenie audyencyi do ustnej rozprawy kontrydiktoryjnej w sprawie głównej.

Niniejsze postanowienia będą również wtedy przestrzegane, gdy senat kwestyę dopuszczalności drogi sądowej, sprawy wiszącej lub prawomocności rozstrzygnięcia, co do roszczenia skargi zapadłego, z urzędu poruszył i przedmiotem ustnej rozprawy uczynił.

§. 262.

Jeżeli rozprawę kontradiktoryjną poprzedziło postępowanie przygotowawcze według §§. 250 lub 251, przedstawi podczas rozprawy kontradiktoryjnej jeden z członków senatu wypadki postępowania przygotowawczego na podstawie sądowych protokołów.

Na wniosek lub z urzędu mogą być podczas rozprawy kontradiktoryjnej w całości lub w części odczytane protokoły rozpraw, przesłuchań i przeprowadzenia dowodów, w ciągu postępowania przygotowawczego odbytych. Odczyta je jeden z członków senatu lub protokolista.

§. 263.

Na rozprawie kontradiktoryjnej nie wolno stronie więcej przychodzić z takimi oświadczeniami na fakty, tudzież na ofiarowane lub przedłożone dowody, których w postępowaniu przygotowawczem jawią się przed sędzią wyznaczonym, pomimo jego wezwania, zaniechała albo odmówiła.

W przypadku, gdy rozprawę kontradiktoryjną poprzedziło postępowanie przygotowawcze po myśli §§. 250 i 251, wolno stronie w obec opozycji przeciwnika jedynie wtedy wystąpić z nowymi roszczeniami, twierdzeniami, środkami dowodowymi i zarzutami dowodowymi, które się do części sporu prawnego w postępowaniu przygotowawczem rozpatrywanych odnoszą, jeżeli uprawdopodobni, jako w czasie postępowania przygotowawczego nie miała żadnej wiadomości o istnieniu tych roszczeń, tudzież o nowo przedstawionych twierdzeniach, środkach dowodowych i zarzutach dowodowych.

§. 264.

Świadkowie lub znawcy, w postępowaniu przygotowawczem przesłuchani, będą ponownie słuchani na ustnej rozprawie kontradiktoryjnej, jeżeli senat powtórne przeprowadzenie dowodów uzna za koniecznie potrzebne w celu uchylecia widocznie uzasadnionych zarzutów przeciwko dokładności lub rzetelności odbytego w postępowaniu przygotowawczem dowodzenia albo też w celu zgodnego z prawdą ustalenia tego stanu sprawy, który dla rozstrzygnięcia procesu jest stanowczym.

Ustalenia w protokole.

§. 265.

Przewodniczący może rozkazać, aby wnioski i oświadczenia, które w myśl §§. 208 i 209 mają być do protokołu rozprawy wciągnięte, zostały przez stronę, która wniosek uczyniła lub oświadczenie zeznała, spisane i przewodniczącemu wręczone

Chociaż przewodniczący przedłożenia takiego pisma nie rozkazał, może być stronom na wniosek pozwolonym, ażeby wyżej wymienione wnioski i oświadczenia w ten sposób zostały ustalone, że je strony w pisemnym treściwym układzie Sądowi podadzą.

Strony to uczynią natychmiast podczas ustnej rozprawy. Wręczone przewodniczącemu akta pisemne dodaje się do protokołu jako załączki.

Te pisma ustalające, bądź nakazane bądź dozwolone, mają być odczytane; o ich rzetelności orzeka senat.

Nie ma żadnego środka prawnego ani od uchwały, w której takie pisemne ustalenie zostało nakazane lub dozwolone, ani też od uchwały, w kwestyi rzetelności takiego pisemnego ustalenia zapadłej.

Tytuł drugi.**Ogólne postanowienia o dowodach i o przeprowadzeniu dowodów.****Dowód.**

§. 266.

Fakty, które strona przytoczyła, nie potrzebują dowodu o tyle, o ile je przeciwnik wyraźnie przyznał albo w piśmie przygotowawczem albo w ciągu sporu prawnego podczas ustnej rozprawy lub też do protokołu sędziego wyznaczonego lub wezwanego. Sądowe przyznanie faktów jest skutecznem, chociaż go przeciwnik nie przyjął.

Jeśli przyznanie uczyniono z dodatkami lub zastrzeżeniami, oceni Sąd według swego uznania, na troskliwym rozważeniu wszelkich towarzyszących okoliczności opartego, ażali przez to zostało uchylone lub też skuteczność jego umniejszona, tudzież jaki wpływ ma odwołanie na skuteczność przyznania.

W ten sam sposób oceni Sąd, o ile na skutek przyznania zasądowego odpadła potrzeba dowodzenia.

§. 267.

Chociaż faktów, które jedna strona przytoczyła, jej przeciwnik wyraźnie nie przyznał, Sąd mimo to zastanowi się troskliwie nad całą treścią tego wszystkiego, co on przełożył, i oceni, ażali można przyjąć, czy na te fakty istnieje przyznanie przeciwnika.

W szczególności tym samym trybem Sąd również oceni, ażali oświadczenie strony, że nie

wie lub sobie nie przypomina, ma być poczytane za oświadczenie, które przyznanie wyłącza, albo za takie, które przyznanie w sobie zawiera.

§. 268.

Jeżeli rozstrzygnięcie zawisłem jest od tego, ażeby jakiś czyn karogodny udowodniony i komuś poczytany został, będzie sędzia związany treścią prawomocnie skazującego orzeczenia, które Sąd karny o tym czynie wydał.

§. 269.

Fakty w Sądzie notoryjne nie potrzebują żadnego dowodu.

§. 270.

Fakty, o których ustawa każe się domniemywać, iż się spełniły, nie potrzebują żadnego dowodu. Dowód przeciwności o tyle jest dopuszczony, o ile go ustawa nie wyłącza. Odwód ten może być także prowadzony za pomocą wysłuchania stron po myśli §§. 371 i nast.

§. 271.

Prawo w innym państwie obowiązujące, tudzież prawa zwyczajowe, przywileje i statuta wiuny być jedynie o tyle dowiedzione, o ile w Sądzie nie są znane.

Starając się upewnić o istnieniu tych norm prawnych, nie jest Sąd ograniczonym do dowodów jakie strony ofiarowały; wolno mu z urzędu wdrożyć dochodzenia, jakie w tym celu za potrzebne uzna, a w szczególności też ucieknąć się do interwencji Ministra sprawiedliwości, jeżeli tego zajdzie potrzeba.

§. 272.

O ile niniejsza ustawa nie przepisuje inaczej, Sąd uwzględniając troskliwie wypadki całej rozprawy i przeprowadzonych dowodów, według swego wolnego przekonania oceni, ażali faktyczne twierdzenie ma być za prawdziwe poczytane lub nie.

W szczególności tym samym trybem Sąd rozstrzygnie, jaki to ma wpływ na ocenienie danego przypadku, gdy strona odmówiła odpowiedzi na pytania przewodniczącego lub na takie, które za jego lub senatu przyzwoleniem jej zadawano.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd wyjawia, jakie to okoliczności i zapatrywania na jego przekonanie stanoweцо wpłynęły.

§. 273.

Gdy już jest rzeczą pewną, że jednej stronie należy się zwrot szkody lub jej interesu albo że ona z jaką inną wierzytelnością wystąpić może, ale dowodu na sporną ilość zwrócić się mającej szkody, interesu lub wierzytelności albo wcale dostarczyć nie jest w stanie albo jedynie z niestosunkowemi trudnościami, mocen jest Sąd, na wniosek lub z urzędu, nawet z pominięciem ofiarowanego przez stronę dowodu, ilość tę według swego wolnego przekonania ustanowić. To ustanowienie owej ilości może być poprzedzone wysłuchaniem jednej ze stron pod przysięgą na okoliczności, dla oznaczenia tej ilości stanoweцо.

Uprawdopodobnienie.

§. 274.

Kto ma wykazać, że jakieś faktyczne twierdzenie jest wiarogodnem (uprawdopodobnienie), może się w tym celu posługiwać wszelkimi środkami dowodowymi za wyjątkiem wysłuchania stron pod przysięgą. Dowód, który bezzwłocznie przeprowadzonym być nie może, nie nadaje się do celów uprawdopodobnienia.

Jeżeli w celu uprawdopodobnienia danej okoliczności ma być dowód prowadzony, nie będą w nim obowiązywały szczegółowe przepisy o postępowaniu dowodowem.

Przeprowadzenie dowodów.

§. 275.

Sąd wyraźnie odrzuci ofiarowane przez strony dowody, gdy mu się wyda, że są bez znaczenia.

Sąd na wniosek lub z urzędu nie pozwoli na przeprowadzenie dowodów ofiarowanych, gdy nabral przekonania, że te dowody jedynie w zamiarze przeciągnięcia procesu ofiarowane zostały.

§. 276.

Dowody, które Sąd za stanoweцо uznał, będą w ciągu rozprawy przed Sądem orzekającym przeprowadzone, chyba że:

1. Sąd po myśli postanowień tej ustawy polecił przeprowadzić dowód po za rozprawą audyencyonalną; albo

2. dowody już w postępowaniu przygotowawczem przeprowadzone zostały, a przytem albo przepisy niniejszej ustawy ich powtórzenia wzbraniają albo je Sąd za zbyteczne uważa.

Sąd procesowy zarządzi co potrzeba, gdy z konieczności dowód po za rozprawą audyencyonalną za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego przeprowadzić należy.

§. 277.

Sąd nakazuje przeprowadzenie dowodów w formie uchwały (uchwała na dowód). W uchwale oznaczy Sąd dokładnie fakty sporne, które mają być udowodnione i środki dowodowe.

W dalszym ciągu sporu prawnego Sąd nie jest związany zapatrywaniem, na jakim się uchwala na dowód opiera.

Uchwały te li wtedy Sąd wyda na piśmie, gdy przeprowadzenie dowodu ma się odbyć przed sędzią wyznaczonym lub wezwanym. W tym przypadku należy też okazujący się z rozprawy stan sprawy o tyle w pisemnem wydaniu zamieścić, o ile znajomość tegoż będzie sędziemu nieodzownie potrzebną, ażeby przeprowadzeniem dowodu był w stanie pokierować i doprowadzić je w zupełności do końca.

Od uchwały na dowód nie ma osobnego środka prawnego.

§. 278.

Sąd dopiero po zupełnem wyjaśnieniu stanu sprawy rozkaże w jednej i tej samej uchwale na dowód przeprowadzenie wszystkich dowodów, których zaraz podczas rozprawy przeprowadzić nie można, a w szczególności takich, które po za rozprawą audyencyonalną za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego mają być przeprowadzone, chyba że towarzyszące okoliczności odmiennego sposobu postępowania koniecznie wymagają albo też Sądowi odmienny sposób postępowania dogodnym się wyda.

Jeżeli nie zachodzą warunki §. 193. ustęp 3, będą wypadki tym trybem przeprowadzonych dowodów rozstrząsane podczas rozprawy, którą w tym celu przed Sądem orzekającym z urzędu na nowo podjąć należy. Jeżeliby strony podczas tej rozprawy wystąpiły z nowymi faktycznymi przywodami lub nowe ofiarowały dowody, mocen jest Sąd, na wniosek lub z urzędu, orzec we formie uchwały, że na to nie pozwala, co jednak uczyni li wtedy, gdy uważa, jako te nowe przełożenia wypadkami dowodów, jakie tymczasem przeprowadzono, nie są usprawiedliwione i widocznie w zamiarze przeciągnięcia procesu nie zostały wcześniej przedstawione.

§. 279.

Jeżeli dowód nie może być przeprowadzony dla przeszkody, o której niewiadomo kiedy się ustąpi, albo gdy zachodzi wątpliwość, czyli dowód jest do przeprowadzenia, albo też gdy dowód po za obszarem, niniejszej ustawie podległym, ma się przeprowadzić, zakreśli Sąd, na wniosek, w uchwale na dowód termin, po którym, gdy bezowocnie uplynie, na żądanie jednej strony rozprawę dalej prowadzić będzie, nie zważając na zalegające przeprowadzenie dowodu.

Podczas dalszej rozprawy ustnej wolno z tego dowodu zrobić użytek jedynie pod warunkiem, że się przez to postępowanie nie przeciągnie.

§. 280.

Na wniosek może Sąd procesowy pozwolić, aby przeprowadzenie dowodów przez jednego lub kilku zaprzysiężonych stenografów spisane zostało. Stenograf, który w ogóle do takich czynności nie jest zaprzysiężony, winien wykonać przysięgę, że wszystko, co ustnie przedstawione będzie, wiernie zanotuje i notatki rzetelnie przełoży. Zaprzysiężenie odpadnie, jeżeli się stenografa w osobie urzędnika sądowego ustanowi.

Stenografów ustanawia przewodniczący na propozycję wnioskodawcy.

Przekład stenogramów na zwykłe pismo ma być po sporządzeniu stenogramu w ciągu czterdziestu ośmiu godzin wręczony przewodniczącemu lub sędziemu, który przeprowadzenie dowodu ma sobie powierzone, i do aktów dołączony.

Jeżeli wniosek stenografowania nie wyszedł zgodnie od obydwóch stron, pokryje koszta wyłącznie strona, która na to wniosek uczyniła, i nawet w razie zwycięstwa nie będzie miała prawa żądania ich powrócenia.

§. 281.

Jeżeli audyencya musi być odroczoną w celu przeprowadzenia dowodu, przed Sądem orzekającym odbyć się mającego, należy audyencyę, na której dowód ma być przeprowadzony, przeznaczyć także do dalszego ciągu ustnej rozprawy.

Gdyby jednakowo dowód za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego musiał być przeprowadzony, a nie da się dokładnie oznaczyć, kiedy się to ukończy, winien przewodniczący audyencyę do ustnej rozprawy przed Sądem orzekającym, po otrzymaniu aktów przeprowadzenia dowodu i protokołów, z urzędu rozpisać i o tem strony zawiadomić.

Przeprowadzenie dowodów za pośrednictwem sędziego wezwanego lub wyznaczonego.

§. 282.

Do przeprowadzenia dowodu po za rozprawą audyencyonalną ale w miejscu siedziby Sądu procesowego lub w jego pobliżu, wyznaczy się jednego z członków Sądu procesowego, a mianowicie z reguły członka senatu, do rozstrzygnięcia sprawy powołanego.

§. 283.

Pisemne wezwania, wygotowane z powodu przeprowadzenia dowodu poza obszarem niniejszemu prawu podległym, mogą być na wniosek dowodzącego

temuż w celu ich przesłania władzy wezwanej oddane.

Na wniosek dowodzącego może też Sąd na to się zgodzić, że nie będzie żadnego wezwania, ale prowadzący dowód otrzyma upoważnienie przedłożyć na odbyte przeprowadzenie dowodowe dokument publiczny odpowiadający prawu państwa, w którym się dowód przeprowadzi. O ile to będzie możebnem, winien dowodzący przeciwnika o miejscu i czasie przeprowadzenia dowodu tak weześnie zawiadomić, iżby ten ostatni podczas przeprowadzenia dowodu z praw swoich w sposób odpowiedni korzystać był w stanie. Jeżeli zawiadomienie to nie miało miejsca, poweźmie Sąd orzekający po troskliwym rozważeniu wszelkich okoliczności uchwałę, czyli i o ile dowodzący będzie miał prawo robić użytek z przeprowadzonych dowodów podczas ustnej rozprawy.

W obydwóch tych przypadkach zakreśli Sąd w uchwale na dowód czas do przedłożenia aktów przeprowadzenia dowodu; po bezwocnym upływie tego czasokresu wejdą w życie następstwa prawne w §. 279 opisane.

§. 284.

Sędziemu, który na skutek wyznaczenia lub wezwania dowód przeprowadza, służą prawa, jakie wykonywa przewodniczący podczas przeprowadzenia dowodu przed Sądem orzekającym.

Inne sądowe polecenia, odnoszące się do przeprowadzenia dowodu, może taki sędzia wydać o tyle, o ile nie są wyraźnie Sądowi procesowemu zastrzeżone.

§. 285.

Jeżeli podczas przeprowadzenia dowodu przed sędzią wyznaczonym lub wezwanym nadarzy się sporna kwestya, od załatwienia której dalszy ciąg przeprowadzenia dowodu zależy, a sędzia, który to przeprowadzenie dowodowe ma sobie powierzone, nie ma upoważnienia do rozpoznania tej kwestyi, załatwi ją Sąd procesowy na relację rzeczzonego sędziego. Sąd procesowy wyznaczy audyencyę do rozprawy w tym sporze wpadkowym z urzędu.

Jeżeli w ciągu przeprowadzenia dowodu, które się przed sędzią wyznaczonym lub wezwanym odbywa, w celu dokonania lub ukończenia przeprowadzenia dowodu inny Sąd do pomocy wezwąć wypadnie, uczyni to bezpośrednio ten sam sędzia, który przeprowadzenie dowodu ma sobie powierzone. Tenże ma również prawo wezwać inny Sąd o przeprowadzenie dowodu, gdy są powody do mniemania, że przeprowadzenie dowodu przed tym Sądem wyjdzie sprawie na pożytek.

§. 286.

Przewodniczący zbada protokoły i inne akta przeprowadzenia dowodu, które mu sędzia wyznaczony lub wezwany przedłożył, a gdy w nich znajdzie braki, nakaże potrzebne poprawki lub uzupełnienia. Następnie co do aktów przeprowadzonych dowodów tak się zarządzi, aby strony aż do najbliższej audyencyi, dla rozprawy ustnej wyznaczonej, mogły je przeglądać; o tem zarządzeniu zawiadomi się równocześnie obydwie strony.

Wniosek na uchylenie szczegółowych niedostatków w przeprowadzeniu dowodu lub na uzupełnienie takowego, który strona w ciągu tego czasu przedstawiła, rozstrzyga przewodniczący. Przewodniczący wyda też bezzwłocznie rozporządzenia, które się przez to stały koniecznymi. Wniosek wolno też ustnie przedstawić.

Jeżeli dopiero z ustnej rozprawy wyniknie konieczność uzupełnienia lub powtórzenia przeprowadzonych dowodów, wyda Sąd rozporządzenia ze względu na stan sprawy wskazane. Wolno mu rozporządzić, ażeby dowodzenie było podczas ustnej rozprawy uzupełnione lub powtórzone.

§. 287.

Wypadki przeprowadzenia dowodu, które nie odbyło się przed Sądem orzekającym, przedstawi przewodniczący podczas ustnej rozprawy w stosownej chwili na podstawie protokołów i innych aktów, dotyczących się owego dowodzenia.

Jeżeli jedna ze stron jest zdania, że to, co przewodniczący przedstawił, nie zgadza się w istotnych punktach z treścią aktów, będą na jej wniosek odczytane protokoły przeprowadzenia dowodów tudzież inne akta tego przeprowadzenia w całej osnowie.

Stronom nie jest wzbronionem powoływać się w przemówieniach na treść aktów przeprowadzenia dowodów, której przewodniczący jeszcze nie wyłożył.

Postępowanie podczas przeprowadzenia dowodów.

§. 288.

Jeżeli przeprowadzenie dowodu odbywa się przed Sądem orzekającym, powinien przewodniczący senatu, po za tym zas przypadkiem sędzia przeprowadzeniem dowodu zajęty, mieć staranie o to, ażeby wszelkie do przeprowadzenia dowodu potrzebne zawiązywania i inne potrzebne zarządzenia były wydawane. Ten ostatni wyznaczy też audyencyę do przeprowadzenia dowodu z urzędu.

Stronom wolno też bez poprzedniego sądowego zezwolenia przyprowadzić ze sobą do rozprawy przed Sądem orzekającym świadków, których już wymienili, lub też osoby, które Sądowi podczas rozprawy jako świadków wymienić lub na znawców przedstawić zamierzają.

§. 289.

Strony mogą być obecne przeprowadzeniu dowodu; za pośrednictwem przewodniczącego lub kierującego przeprowadzeniem sędziego, albo też wprost za ich zezwoleniem, wolno im świadkom i znawcom takie zadawać pytania, jakie według ich zdania mogą posłużyć do wyjaśnienia lub uzupełnienia zeznania, tudzież do wyjaśnienia stosunku spornego lub też stosunków, od których dowodność zeznania istotnie zależy. Sędzia uchyli pytania, które za niestosowne uzna.

O ile to w okresie, jaki sprawa właśnie przeżywa, stać się może, przystąpi sędzia do przeprowadzenia dowodu, chociaż żadna ze stron pomimo zezwolenia nie stanęła. Jednakowo Sąd orzekający, albo dopóki przeprowadzenie dowodu jeszcze nie jest ukończonem, również i sędzia wyznaczony lub wezwany mogą pozwolić na uzupełnienie dowodu, jeżeli strona uprawdopodobni, że na skutek jej niestawienia, nieprzewidzianem zdarzeniem spowodowanego, w przeprowadzeniu dowodu istotna zasła niedokładność i jeżeli zarazem uzupełnienie przeprowadzenia dowodu bez znacznego przewleczenia sporu prawnego da się uskutecznić.

§. 290.

Nie może być podniesiony zarzut, że przeprowadzenie dowodu, przez władzę zagraniczną dokonane, jest wadliwem ze stanowiska praw zagranicznych, skoro co do niego uczyniono zadosyć prawu, Sąd procesowy obowiązującemu.

§. 291.

Nie ma osobnego środka prawnego od uchwał, za pomocą których Sąd ofiarowane dowody albo nowe faktyczne przywody lub nowo ofiarowane dowody po myśli §. 278, ustęp 2, odrzucił, przeprowadzenie dowodów zarządził albo je sędziemu wyznaczonemu powierzył lub też w celu przeprowadzenia dowodu pisemne wezwanie wydał, tudzież od uchwał, któremi Sąd podczas przeprowadzenia dowodu pytania stron uchylił, a w końcu od uchwał, użycia dowodu podług §. 279, ustęp 2, pozwalających lub wzbraniających lub też nieuwzględniających wniosku na uzupełnienie przeprowadzonych dowodów, podług §. 286, ustęp 2, uczynionego.

Nie ma zgola żadnych środków prawnych od uchwał, w których Sąd na stenografowanie przeprowadzeń dowodowych pozwolił, dowodzącemu wysłanie pisemnego wezwania po myśli §. 283, ustęp 1 powierzył, albo ustanowił czasokres dla przeprowadzenia dowodu, po za obszarem niniejszemu prawu podległym odbyć się mającego, tudzież od uchwał, uzupełnienie lub powtórne przeprowadzenie dowodu nakazujących.

Tytuł trzeci.

Dowód z dokumentów.

Dowodność dokumentów.

§. 292.

Dokumenty, które na obszarze niniejszemu prawu podlegającym, władza publiczna w zakresie swych urzędowych upoważnień lub obdarzona publicznem zaufaniem osoba, w zakresie zleconych jej czynności, w przepisanej formie sporządziła (dokumenty publiczne), stanowią zupełny dowód na to, co w nich władza publiczna rozporządziła lub oświadczyła, albo co przez nie poświadczyla władza publiczna lub osoba poświadczająca. To samo się stosuje do dokumentów, sporządzonych wprawdzie po za obszarem, na którym niniejsza ustawa obowiązuje, ale przez organa publiczne, podlegające władzy, która ma siedzibę pod niniejszem prawem, w zakresie ich upoważnień urzędowych.

Dozwolonym jest dowód nieprawdziwości poświadczonego przebiegu rzeczy albo poświadczonego faktu lub też dowód, że poświadczenie jest mylnem.

§. 293.

Taką samą dowodność posiadają też inne dokumenty, które szczegółowe przepisy prawne za publiczne uznawają.

Dokumenty sporządzone po za obszarem, niniejszemu prawu podległym, które w miejscowości ich wystawienia za publiczne uchodzą, posiadają pod warunkiem wzajemności także na terytorjum, niniejszej ustawie poddanem, dowodność dokumentów publicznych, jeżeli są zaopatrzone w przepisane zawierzytelnienia.

§. 294.

Dokument prywatny, przez wystawcę podpisany lub zaopatrzone znakiem ręcznym sądownie lub notaryalnie zawierzytelnionym, stanowi zupełny dowód na to, że zawarte w nim oświadczenie pochodzi od wystawcy.

§. 295.

Warunki, trwanie i stopień dowodności ksiąg handlowych, dzienników i terminatek stręczycieli handlowych ocenia się według praw istniejących. Potrzebne uzupełnienie dowodu może mieć miejsce jedynie za pomocą środków dowodowych, niniejszą ustawą dozwolonych.

Księgi handlowe, prowadzone po za obszarem niniejszemu prawu podlegającym według przepisów o prowadzeniu takich ksiąg w miejscowości ich prowadzenia obowiązujących, nie posiadają ani silniejszej dowodności ani na czas dłuższy, aniżeli w owej miejscowości służy księgom handlowym pod niniejszem prawem prowadzonym.

Sąd oceni według §. 272, o ile księga prowadzona w gospodarstwie, w jakim zawodzie ekonomicznym albo w innym przedsiębiorstwie zarobkowym ma wartość dowodową pod względem treści lub też pod względem aktów i interesów, na których się zawarte w niej zapiski opierają.

§. 296.

Sąd oceni według §. 272, czyli i w jakiej mierze przekreślenia, podskrobania i inne dokonane zniszczenia, dopiski lub też inne tego rodzaju wady zewnętrzne dowodność dokumentu umniejszyły lub ją w zupełności uchyliły.

Podjęcie dowodu.

§. 297.

Strona winna Sądowi przedłożyć dokumenty, na które się w celu udowodnienia swych podań powołała, chyba że w danym przypadku po myśli postanowień prawa niniejszego sam Sąd się postara o sprowadzenie i przedłożenie takowych.

Przedłożenie dokumentu przez dowodzącego.

§. 298.

Dokumenty należy w ten sposób przedłożyć, ażeby Sąd i strona przeciwna były w stanie przeglądać całą osnowę dokumentu.

Jeżeli się rozchodzi tylko o niektóre części dokumentu, do rozmaitych stosunków prawnych się odnoszącego, mocen jest Sąd, po przejrzeniu całej osnowy dokumentu, rozporządzić na wniosek, że oprócz wstępu, zakończenia, daty i podpisu będą przeciwnikowi okazane jedynie te ustępy, które mają znaczenie prawne dla stosunku prawnego, przedmiotem sporu będącego.

Przeciwnik dowodzącego ma być wezwany do oświadczenia się na przedłożony dokument.

§. 299.

Stronie, która jedynie odpis dokumentu przedłożyła, może Sąd na wniosek przeciwnika lub z urzędu nakazać przedłożenie pierwowpisu. Czy i o ile mimo niedopełnienia tego nakazu należy przedłożony odpis uznać za wiarogodny ze względu na to, że jest zawierzytelionym, starym, ze względu na jego pochodzenie lub z innych powodów, orzeknie Sąd według swego uznania. Sąd przytem oceni troskliwie podane przyczyny nieprzedłożenia pierwowpisu i wszelkie inne towarzyszące okoliczności, w każdym szczegółowym przypadku zachodzące.

§. 300.

Jeżeli przedłożenie pierwowpisu dokumentu podczas ustnej rozprawy bez znacznych trudności odbyć się nie może albo też z powodu ważności dokumentu i obawy jego utraty lub uszkodzenia nie wydaje się być wskazanem, wolno Sądowi nakazać przedłożenie dokumentu przed sędzią wyznaczonym lub wezwanym, a to na wniosek lub z urzędu.

W tym przypadku Sąd wymieni okoliczności, które mają być potwierdzone w protokole, na tę czynność urzędową sędziego wyznaczonego lub wezwanego spisać się mającym; może też rozporządzić, aby razem z protokołem przedłożono odpis lub wyciąg z dokumentu.

O audyencji, którą sędzia wyznaczony lub wezwany do przedłożenia dokumentu ustanowił, ma być przeciwnik dowodzącego w czasie należytych powiadomiony. Jeżeliby dokument na tej audyencji nie został przedłożony, nie wolno więcej wstrzymywać dalszego procesu przez wzgląd na ten środek dowodowy.

§. 301.

Stronie wolno także podczas ustnej rozprawy uczynić wniosek, aby Sąd nakazał przedłożenie dokumentu jako środek dowodowy użyć się mającego, który się znajduje u władzy publicznej lub w przechowaniu u notaryusza, ale wydania lub przedłożenia którego strona nie będzie w stanie uzyskać, jeżeliby sama bezpośrednio o to kroki czyniła.

W razie przychylnego załatwienia tego wniosku rozporządzi przewodniczący co potrzeba w celu sprowadzenia dokumentu.

§. 302.

Po przedłożeniu dokumentu wolno dowodzącemu jedynie za zgodą przeciwnika rzec się tego środka dowodowego.

Przedłożenie dokumentu przez przeciwnika.**§. 303.**

Jeżeli jedna strona utrzymuje, że dokument, pod względem prowadzonego przez nią dowodu stanowczy, znajduje się w rękach przeciwnika, może Sąd na jej wniosek rozkazać przeciwnikowi we formie uchwały przedłożenie tego dokumentu.

Strona prosząca przedłoży odpis dokumentu, którego przeciwnik ma dostarczyć, albo gdy tego nie jest w stanie uczynić, opisz treść dokumentu jak można najdokładniej i najzupełniej, jakoteż przytoczy fakty, które przedłożył się mającym dokumentem mają być udowodnione. Również należy przedstawić okoliczności, wykazujące prawdopodobieństwo tego, że przeciwnik dokument posiada.

Jeżeli wniosek podano po za ustną rozprawą, należy przed jego rozstrzygnięciem przesłuchać przeciwnika ustnie lub pisemnie.

§. 304.

Nie wolno odmówić przedłożenia dokumentu:

1. jeżeli przeciwnik sam się na dokument powołał w celu prowadzenia dowodu w procesie;
2. jeżeli przeciwnik do wydania lub przedłożenia dokumentu na zasadzie praw cywilnych jest obowiązany;
3. jeżeli dokument jest przez treść swoją wspólnym jednej i drugiej strony.

W szczególności za wspólny poczytuje się dokument służący osobom, na korzyść których został sporządzony albo który poświadcza ich wzajemne stosunki prawne. Również za wspólne będą poczytane pisma zawierające rokowania o interes prawny, prowadzone między uczestnikami tego interesu albo między jednym z nich a wspólnym pośrednikiem w tym interesie.

§. 305.

Wolno odmówić przedłożenia dokumentu:

1. jeżeli treść tyczy się spraw życia rodzinnego;
2. jeżeliby przeciwnik miał przedłożeniem dokumentu naruszyć obowiązek honorowy;
3. jeżeliby wiadomość o dokumencie mogła sprowadzić hańbę na stronę lub na osoby trzeciej albo też narazić je na niebezpieczeństwo ścigania przez Sądy karne;

4. jeżeliby strona miała przedłożeniem dokumentu naruszyć uznany od Państwa obowiązek zachowania tajemnicy, od którego nie jest ważnie uwolniona, albo też miała zdradzić jakąś tajemnicę sztuki lub zawodu;

5. jeżeli istnieją inne równie ważne przyczyny, odmówienie przedłożenia usprawiedliwiającej.

§. 306.

Jeżeli jedna z przyczyn w §. 305 wymienionych tyczy się tylko niektórych części osnowy dokumentu, należy przedłożyć zawierzyteluony wyciąg z tego dokumentu.

§. 307.

Jeżeli przeciwnik zaprzecza posiadanie dokumentu a Sąd fakty, na które dowód z tego dokumentu przeznaczony, za stanowcze i zarazem obowiązek przedłożenia tego dokumentu za istniejący uznał, może być uchwałą sądową nakazane wysłuchanie przeciwnika pod przysięgą a to dla wysłuchania, ażeby przeciwnik dokument posiada albo przynajmniej wie, gdzie go znaleźć można, albo gdy się to wyda stosownem, czy on sam lub z jego przyczyny kto inny ten dokument usunął lub do użycia niezdatnym uczynił, by stronę dowodzącą onegoż pozbawić.

Pozostawia się uznaniu sędziemu, kierowanemu troskliwym ocenieniem wszelkich okoliczności, jaki to wpływ mieć będzie na rozstrzygnięcie sprawy, gdy przeciwnik nie zastosował się do nakazu złożenia dokumentu, którego posiadanie przyznał, albo gdy odmówił zeznania pod przysięgą co do dokumentu, którego posiadania zaprzeczył, aby też gdy z jego zeznania wypływa, że dokument rozmyślnie usunięty lub nieprzydatnym uczyniony został, a mianowicie jeżeli w tych przypadkach twierdzenia dowodzącego co do osnowy dokumentu za udowodnione poczytać należy.

Przedłożenie dokumentu ze strony osoby trzeciej.**§. 308.**

Jeżeli potrzebny w dowodzeniu dokument znajduje się w rękach osoby trzeciej, która do wydania dokumentu według przepisów praw cywilnych lub z tej przyczyny jest obowiązana, że tenże przez treść swoją jest wspólnym dokumentem dowodzącego i tejże osoby trzeciej (§. 304), mocen jest Sąd procesowy na wniosek dowodzącego rozkazać tej trzeciej osobie we formie uchwały złożenie tego dokumentu na koszt strony dowodzącej dla użytku podczas ustnej rozprawy w terminie, który Sąd równocześnie zakreśli.

Sąd procesowy rozstrzygnie ten wniosek po wysłuchaniu przeciwnika i osoby trzeciej, mniemanej

posiadaczki dokumentu; jeżeliby ta ostatnia posiadanie dokumentu zaprzeczyła, może być ten wniosek li wtedy tylko uwzględniony, gdy strona prosząca uprawdopodobniła, że się dokument w rękach owej osoby trzeciej znajduje. Sąd procesowy może wyznaczyć osobną audyencyę do przesłuchania uczestników tej sprawy. Prawomocna uchwała może być po upływie czasu, do przedłożenia zakreślonego, wykonaną.

W razie odrzucenia wniosku winny być mniemanemu posiadaczowi dokumentu koszta, które mu przez to postępowanie urosły, na jego żądanie zwrócone.

§. 309.

Jeżeli nie zostało uprawdopodobnionem, że dokument znajduje się w rękach mniemanego posiadacza, a zatem ten ostatni do wydania i przedłożenia tego dokumentu drogą skargi zniewolonym być musi, albo jeżeli rozstrzygnięcie o istnieniu obowiązku do wydania i przedłożenia dokumentu uprzedniego wysłędzenia i ustalenia spornych okoliczności faktycznych wymaga, mocen jest Sąd procesowy w obec tego, że fakty dokumentem udowodnić się mające za stanowcze uznaje, rozkazać na wniosek, ażeby z dalszą rozprawą zaczętko aż do wpływu terminu, który Sąd równocześnie dowodzącemu do przedłożenia dokumentu naznaczy (§. 279).

Wszakże wolno przeciwnikowi strony dowodzącej prosić o zarządzenie dalszej rozprawy jeszcze przed upływem tego terminu, jeżeli skargę dowodzącego wcześniej załatwiono albo dowodzący ociąga się z wniesieniem skargi albo z popieraniem procesu lub też z egzekucją.

Przedłożenie dokumentu odbywa się kosztem dowodzącego.

Dowód prawdziwości.

§. 310.

Dokumenty, które się formą i treścią jako publiczne przedstawiają, mają za sobą domniemanie prawdziwości.

Jeżeli Sąd wątpi o prawdziwości, może na wniosek lub z urzędu spowodować władzę lub osobę, która rzekomo dokument wystawiła, aby dała oświadczenie co do jego prawdziwości. Jeżeliby wątpliwości pod względem prawdziwości nie dały się tym sposobem usunąć, spada ciężar dowodu na tę stronę, która dokumentu w swym dowodzie użyć zamierza.

§. 311.

Pozostawia się uznaniu sędziego w każdym szczegółowym przypadku i w danych okolicznościach,

ażali dokument tak wyglądający, jak gdyby go władza zagraniczna lub zagraniczna osoba publicznego zaufania wystawiła, bez należytego dowodu za prawdziwy poczytać należy.

Na dowód prawdziwości tego rodzaju dokumentów wystarczy zawierzytelnienie ze strony Ministerstwa spraw zagranicznych albo austriacko-węgierskiego posła lub konsula, chyba że szczegółowe przepisy inaczej w tej mierze stanowią.

§. 312.

Prawdziwość dokumentu prywatnego będzie uchodziła za bezsprzeczną, gdy przeciwnik dowodzącego zaniechał oświadczenia co do prawdziwości dokumentu, chyba że zamiar zaprzeczenia prawdziwości ze wszystkich innych jego oświadczeń wypływa. Jeżeli na dokumencie znajduje się podpis imienny, winien się przeciwnik dowodzącego pod temi samymi następstwami prawnymi oświadczyć również co do prawdziwości podpisu.

Zaprzeczonej prawdziwości dokumentu prywatnego lub znajdującego się na nim podpisu ta strona dowieść powinna, która dokumentu w dowodzie użyć zamierza.

§. 313.

Strona prawdziwości dokumentu swawolnie zaprzeczająca popadnie w grzywnę za pieniactwo.

Porównanie pism.

§. 314.

Dowód prawdziwości lub nieprawdziwości dokumentu może być również prowadzony za pomocą porównania pism.

Za pisma do porównania mogą służyć jedynie takie akta pisemne, prawdziwość których nie jest zaprzeczoną albo przynajmniej bez znacznej zwłoki da się wykazać.

Postanowienia tej ustawy o przedkładaniu dokumentów dowodowych obowiązują również pod względem przedkładania pism porównawczych.

W braku odpowiednich pism porównawczych może Sąd rozkazać stronie, na pismo własnoręczne której ma być dowód prawdziwości postawiony, ażeby przed Sądem albo przed sędzią wyznaczonym lub wezwanym napisała kilka wyrazów, które jej będą podyktowane.

Co strona w ten sposób napisała, dołączy się do protokołu rozprawy. Pozostawia się ocenieniu sędziego, jaki to ma wpływ na ten dowód, gdy strona sądowego rozkazu nie usłuchała lub swe pismo widocznie zmieniła.

§. 315.

Porównanie pism może sam Sąd przedsiębrać. a w razie wątpliwości zażądać opinii znawców.

O wypadkach porównania pism orzeknie Sąd według swego wolnego przekonania.

Sądowe przechowanie dokumentów.

§. 316.

Dokumenty, których prawdziwość została za-przeczoną, albo o których sądzić wolno, że ich treść uległa zmianom, mogą być w Sądzie aż do prawno-mocnego załatwienia procesu zatrzymane, chyba że je innej władzy ze względu na porządek publiczny wydać należy.

Odnowienie dokumentów.

§. 317.

Jeżeli dokument staje się nieczytelny albo się psuje, wolno dzierżycielowi albo każdemu innemu uczestnikowi zażądać od wystawcy dokumentu, aby ten dokument kosztem proszącego został sądownie odnowiony. Do tego należy zezwalać wszystkie osoby, przeciwko którym dokument w tym stanie rzeczy za dowód ma służyć.

W razie oporu może być wystawca do odnowienia tylko skargą zniewolony.

Rzeczy wywiadowcze.

§. 318.

Sąd oceni po troskliwym rozważeniu wszelkich okoliczności, o ile może być dostarczony dowód przez pomniki, znaki i kamienie graniczne, pale markujące i przez inne podobne znaki albo też przez laski karbowe lub miarowe, co do których jest dowiedzionem, że ich strony w swych stosunkach używały.

Postanowienia §§. 303 do 309 będą również w odpowiedni sposób w sprawach przedłożenia rzeczy wywiadowczych zachowywane.

§. 319.

Nie ma żadnego środka prawnego od uchwał, rozporządzeń i poleceń, wydanych na skutek §§. 298, 299, 300, 301, 309, ustęp 1 i 2. 310, 314 i 315

Uchwały po myśli §§. 303, 307 i 316 po-zięte nie mogą być zacepione osobnym środkiem prawnym.

Tytuł czwarty.

Dowód ze świadków.**Niedopuszczalność i odmówienie świadectwa.**

§. 320.

Nie wolno słuchać jako świadków:

1. osób, które niezdolne są udzielać swoich spostrzeżeń, lub w czasie, do którego ich zeznanie ma się odnosić, niezdolnemi były do spostrzegania faktu dowieść się mającego;

2. duchownych względem tego co im powie-rzone zostało na spowiedzi lub zresztą jako tajemnica w zaufaniu jako kapłanom;

3. urzędników Państwa, jeżeliby swoim ze-znaniem naruszyć mieli tajemnicę urzędową, do zachowania której są obowiązani, o ile ich przelo-żony od obowiązku zachowania tajemnicy nie zwolnił.

§. 321.

Świadkowi wolno odmówić świadectwa:

1. na pytania takiej treści, iżby odpowiedź na nie mogła sprowadzić hańbę lub niebezpieczeństwo ścigania przez Sąd karny na świadka samego, jego małżonka lub osobę, która w linii obocznej aż do drugiego stopnia z nim jest spokrewnioną lub spowinowacaną, albo z którą świadek jest połączony węzłem przysposobienia, potem na jego wychowawców i wychowaućców, tudzież na opiekuna lub pupila;

2. na pytania takiej treści, iżby odpowiedź na nie mogła przynieść bezpośredni uszczerbek w prawach majątkowych świadka samego lub jednej z osób pod 1. i wymienionych;

3. co do faktów, o których świadek nie mógłby zeznawać bez naruszenia istniejącego dlań obo-wiązku zachowania tajemnicy, od Państwa uzna-nego, o ile z niego nie został ważnie zwolniony;

4. pod względem tego, co strona świadkowi jako swemu adwokatowi powierzyła;

5. na pytania tej treści, iżby świadek nie mógł na nie odpowiadać bez zdradzenia tajemnicy sztuki lub zawodu.

W przypadkach pod 1. 1 i 2 oznaczonych może świadek przez wzgląd na wymienionych tamże koligatów swoich również i wtedy odmówić świadectwa, gdy skoligacenie pochodzi z małżeństwa, które już nie istnieje.

§. 322.

Z obawy uszczerbku w prawach majątkowych nie wolno odmówić świadectwa, jeżeli się rozchodzi o sporządzenie i treść aktów prawnych, do których świadek jako osoba poświadczająca był przyzwany albo o fakty spraw majątkowych się tyjące, jeżeli warunkiem powstania takiej sprawy jest małżeństwo lub stosunek rodzinny, tudzież o narodziny, o zawarciu małżeństwa lub o śmierć wymienionych w §. 321. I. 1. koligatów, nakoniec gdy chodzi o czynności, które świadek odnośnie do spornego stosunku prawnego jako poprzednik lub zastępca jednej ze stron przedsiębrał.

§. 323.

Świadek, który świadectwa w zupełności lub na niektóre pytania odmówić zamierza, poda przyczyny swej odmowy usnie lub na piśmie przed audyencyą do jego przesłuchania wyznaczoną lub na tejże audyencyi i powinien je uprawdopodobnić w razie zaprzeczenia.

W pierwszym z owych przypadków będzie takie przełożenie podane do wiadomości stron, ile możności jeszcze przed audyencyą do przesłuchania wyznaczoną.

§. 324.

Jeżeli odmowę przełożono sądowi orzekającemu, rozstrzygnie ten Sąd we formie uchwały, ażeali ona jest prawną; po za tym przypadkiem zaś uczyni to ów sędzia wyznaczony lub wezwany, przed którym odmowa miała miejsce. Sąd może przed rozstrzygnięciem wysłuchać strony.

W rozprawach nad prawnością odmowy, o ile one się zdarzyć mogą, nie potrzeba świadkowi zastępstwa adwokackiego. Odmowa zeznana na piśmie lub do protokołu sądowego będzie przy rozstrzygnięciu nawet w tym przypadku uwzględnioną, gdy świadek nie jawił się na audyencyi, do przesłuchania wyznaczonej.

§. 325.

Sąd mocen jest z własnego popędu drogą egzekucyi w celu wymożenia czynności dopuszczalnej, zniewolić świadka za pomocą grzywny i zamknięcia do zeznawania, jeżeli on bez podania przyczyn świadectwa odmówił albo przy swej odmowie poinimo uznania jej za nieusprawiedliwioną obstałe, albo też gdy się wzbrania wykonać zażądanej od niego przysięgi świadka. Zamknięcie nie może być przedłużone po za chwilę, w której proces w instancyi się skończył, a w żadnym razie nie może trwać dłużej aniżeli sześć tygodni.

Postanowienie egzekucyi przeciwko świadkowi jakoteż zarządzenie szczegółowych środków egze-

kucyjnych należy do Sądu orzekającego albo do sędziego wezwanego, jeżeli przesłuchanie przed tym sędzią ma się odbyć. Przed powzięciem uchwały należy świadka wysłuchać.

§. 326.

Sąd orzekający poweźmie uchwałę co do tego, czyli i jaki wpływ może to mieć na postęp sprawy głównej, że świadek bezpodstawnie odmówił świadectwa lub przysięgi albo że przeciwko niemu z tego powodu egzekucyę wdrożono. Sędzia wyznaczony lub wezwany zawiadomi przeto Sąd procesowy o tem, co w tej mierze zaszło, bezzwłocznie. Rozstrzygnięcie Sądu orzekającego może zapaść bez poprzedniej ustnej rozprawy.

Na wszelki przypadek jest świadek z powodu swej nieusprawiedliwionej odmowy obydwom stronom odpowiedzialny za szkodę, którą im przez to wyrządził, że udaremnił dowód lub dowodzenie przeciwną; mianowicie jest on też obowiązany do zwrotu kosztów, na skutek swego oporu powstałych.

Nadto będzie świadek skazany na grzywnę za pieniactwo, jeżeli opór jego pochodził ze swawoli. Wydanie uchwały co do obowiązku zwrotu kosztów należy do Sądu orzekającego; do orzeczenia kary za pieniactwo ma również prawo sędzia wyznaczony lub wezwany.

Ocenienie zeznania świadka.

§. 327.

Sąd według swego wolnego przekonania troskliwie oceni wszelkie okoliczności, od których bezstronność świadka i wiarogodność jego zeznania zależy.

Przeprowadzenie dowodów za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego.

§. 328.

Przeprowadzenie dowodu może się odbyć za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego w następujących warunkach;

1. jeżeli spodziewać się wolno, iż przesłuchanie świadka na miejscu przyczyni się do wykrycia prawdy;

2. jeżeliby przeprowadzenie dowodu przed Sądem orzekającym mogło podlegać znacznym trudnościom;

3. jeżeliby przesłuchanie świadka przed Sądem orzekającym mogło się odbyć ze stosunkowo zanadto wielkim kosztem, a mianowicie ze względu na przyznać się mające świadkowi wynagrodzenie za stratę czasu i ze względu na zwrócić się mające koszta podróży i pobytu w miejscowości, gdzieby miał być przesłuchany;

4. jeżeli świadek ma przeszkodę w jawieniu się przed Sądem orzekającym.

Świadek będzie słuchanym w swoim pomieszkaniu, jeżeli z powodu choroby, ułomności lub z innych przyczyn nie jest w stanie opuścić pomieszkania w celu poddania się przesłuchaniu, albo jeżeli z mocy istniejących rozporządzeń nie ma obowiązku jawienia się w izbie sądowej w celu zeznawania świadectwa w sprawach cywilnych.

Członków Domu cesarskiego słucha jako świadków w ich pomieszkaniu Naczelný Marszałek Dworu, a po za Wiedniem prezydent Sądu obwodowego lub krajowego miejsca ich pobytu.

Pomimo że zachodzą okoliczności w ustępie 1, l. 3 określone, należy na wniosek zawezwać świadka przed Sąd orzekający, gdy jedna ze stron oświadczyła gotowość pokrycia nadwyżki połączonych z tem wydatków ponad koszty przeprowadzenia dowodu za pośrednictwem sędziego wezwanego, nie roszczać sobie prawa do żądania ich zwrotu. Przewodniczący może na pokrycie tych kosztów ustanowić odpowiednią kwotę i określić termin, w którym stronie ową kwotę zaliczyć rozkaże (§. 332. ustęp 2).

Zawezwanie.

§. 329.

Zawezwania do świadków wydaje Sąd.

Oprócz wymienienia stron i treściwego określenia przedmiotu przesłuchania będzie zawezwanie zawierało rozkaz do jawienia się na audyencji, dla której Sąd równocześnie miejsce i czas oznaczy. W dokumencie zawezwania będą świadkowi oznajmione przepisy prawne o należyłościach świadka i o skutkach prawnych niestawienia.

§. 330.

Zawezwanie osoby, do siły zbrojnej należącej i w czynnej służbie pozostającej, uskutecznia się za pomocą odezwy, wystosowanej do przełożonej komendy świadka lub do najbliższej wojskowej komendy stacyjnej.

Zawezwania samoistnych komendantów żandarmerii, wojskowej straży policyjnej i straży bezpieczeństwa doręczają się tym komendantom bezpośrednio. W celu doręczenia zawezwań innym osobom rzeczonych korpusów należy się udać do ich przełożonych.

§. 331.

Jeżeli osoba na świadka zawezwać się mająca pozostaje w urzędzie lub w służbie publicznej, a dla zachowania bezpieczeństwa albo z powodu innych interesów publicznych prawdopodobnie na czas jej nieobecności zastępstwo koniecznym się okaże, należy o wydanym zawezwaniu zawiadomić równocześnie bezpośrednio przełożonego.

Te postanowienia należy stosować także w przypadkach, w których się zawzywa funkcjonariusza lub służbę zakładu przewozowego, motorami mechanicznymi pracującego, tudzież robotnika w kopalni, hucie lub walcowni, albo osobę pozostającą w prywatnej służbie leśnej.

§. 332.

Jeżeli świadkowi prawdopodobnie należeć się będzie jakieś wynagrodzenie, może przewodniczący albo sędzia wyznaczony lub wezwany rozkazać, ażeby dowodzący na pokrycie kosztów przesłuchania świadka złożył tytułem zaliczki w określonym terminie kwotę, jaką mu ci sędziowie oznaczają.

Jeżeli to złożenie nie nastąpiło w terminie, może wydanie zawezwania odpaść i na wniosek przeciwnika bez względu na zalegające przeprowadzenie dowodu rozprawa dalej się toczyć (§. 279).

Skutki niestawienia.

§. 333.

Jeżeli świadek prawidłowo zawezwany, na wyznaczonej do jego przesłuchania audyencji bez dostatecznego usprawiedliwienia się nie stanie, orzeknie przeciwko niemu Sąd procesowy albo sędzia wyznaczony lub wezwany we formie uchwały, że winien zwrócić wszelkie koszty swoim niestawieniem spowodowane; prócz tego będzie świadek karą porządkową obłożony i powtórnie zawezwany. W razie powtórnego niestawienia będzie kara porządkowa w granicach prawnego wymiaru podwojona i przymusowe sprowadzenie świadka nakazane.

Jeżeli następnie świadek swe niestawienie dostatecznie usprawiedliwi, będzie od orzeczonych kar zwolniony; prócz tego mogą być koszty, na świadka do zwrotu nałożone, w zupełności lub w części opuszczone.

Jeżeli jedna z wymienionych w §. 330 osób będzie zawezwaniu nieposłuszną, uda się sędzia dowodzeniem kierujący do jej przełożonego, aby zarządził ukaranie i sprowadzenie świadka.

Nadto jest nieposłuszny świadek odpowiedzialny stronom za wszelką przez to powstałą szkodę, że z winy świadka dowodzenie zostało udaremnionem lub się przeciągnęło.

§. 334.

Żądanie o oznaczenie ilości kosztów, jakie świadek w przypadkach §§. 326 i 333 zwrócić jest obowiązany, należy równocześnie z wykazem tych kosztów wnieść pod nieprzyjęciem do dni ośmiu po

prawomocności uchwały, obowiązek zwrotu kosztów przeciwko świadkowi orzekającej. Oznaczenie ilości tych kosztów będzie rzeczą sędziego wyznaczonego lub wezwanego li wtedy, gdy on według przepisów niniejszej ustawy do orzekania co do obowiązku zwrotu kosztów jest powołany.

§. 335.

Jeżeli przesłuchania świadka nadaremnie usiłowano a zachodzi obawa, że powtórne usiłowanie znowu do przewleczenia sprawy się przyczyni, oznaczy Sąd orzekający, na wniosek, czasokres do przeprowadzenia tego dowodu, a po nadaremnym upływie tegoż rozprawę, na wniosek jednej ze stron dalej prowadzić będzie, nie zważając więcej na dowód z tego świadka ofiarowany. Ustanowienie owego terminu także i wtedy do Sądu orzekającego należy, gdy przesłuchanie świadka ma się odbyć za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego. Przed rozstrzygnięciem tego wniosku będzie przeciwnik wnioskodawcy wysłuchany.

Pod względem dodatkowego przesłuchania świadka obowiązuje przepis §. 279, ustęp 2.

Przesłuchanie.

§. 336.

Nie wolno odbierać przysięgi od świadków, którzy byli skazani za fałszywe świadectwo lub za fałszywą przysięgę, albo którzy w czasie swego przesłuchania nie ukończyli jeszcze czternastego roku życia, nakoniec od osób, które dla braku dojrzałości umysłowej lub z powodu umysłowego niedołęstwa nie mają dostatecznego pojęcia o istocie i znaczeniu przysięgi.

Również może Sąd zaniechać zaprzysiężenia świadka, gdy obydwie strony rzekły się zaprzysiężenia.

Nieprawne odmówienie przysięgi sprowadza takie same następstwa jak nieusprawiedliwione odmówienie świadectwa.

§. 337.

Przysięgę odbierze Sąd od świadka, zanim go przesłuchiwać zacznie. Wszakże wolno przed odebraniem przysięgi od świadka przeprowadzić wypytanie jego w celu wyjaśnienia osobistych stosunków świadka, tudzież w celu wyjaśnienia, czy go przesłuchać i zaprzysiężyć należy, niemniej o to, ażali on jest w stanie złożyć zeznanie do wyświeccenia stanu sprawy przydatne.

Na podstawie takiego wypytania może Sąd po wysłuchaniu stron postanowić, że przesłuchanie

świadka wcale się nie odbędzie, lub też może sobie zastrzedz, że pod względem zaprzysiężenia świadka poweźmie uchwałę dopiero po ukończeniu przesłuchaniu tegoż. Sędzia wyznaczony lub wezwany winien w każdym razie przeprowadzić przesłuchanie świadków; może jednak rozstrzygnięcie o odebraniu przysięgi od świadka odłożyć na czas po ukończeniu przesłuchania lub je zastrzedz dla Sądu orzekającego.

Jeżeli świadek nie uwolnił się od odpowiedzi na pytania, co do których miałby prawo odmówienia zeznania po myśli §. 321, l. 1 i 2, może również Sąd orzekający albo kierujący przesłuchaniem sędzia wyznaczony lub wezwany zastrzedz sobie, że o odebraniu przysięgi od świadka dopiero po ukończeniu przesłuchaniu postanowi.

§. 338.

We wszystkich przypadkach, w których co do zaprzysiężenia świadka Sąd dopiero po jego przesłuchaniu rozstrzyga, należy świadka przed rozpoczęciem przesłuchania naponnieć o obowiązku zeznawania prawdy, o świętości i o znaczeniu zatrzymanej przysięgi, jakoteż o skutkach fałszywego zeznania według prawa karnego.

Po złożonym zeznaniu może Sąd orzekający albo kierujący przesłuchaniem sędzia wyznaczony lub wezwany orzec, że świadek nie będzie zaprzysiężonym, a to bądź dla tego, że jego zeznania nie mają znaczenia, bądź ze względu na niski stopień ich wiarygodności.

Jeżeli przesłuchanie było przeprowadzone za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego, może Sąd orzekający po nadejściu niezaprzysiężonych zeznań świadków zarządzić dodatkowe zaprzysiężenie tychże.

§. 339.

Zanim się przesłuchanie rozpocznie, należy świadkowi oznajmić, na jakiego rodzaju pytania ma prawo odmówić zeznania (§. 321).

Należy przesłuchiwać każdego świadka z osobna w nieobecności świadków, później przesłuchać się mających. O tem, w jakim porządku mają być świadkowie kolejno przesłuchiwani, postanowi przewodniczący, jeżeli przesłuchiwanie odbywa się przed Sądem orzekającym, zresztą zaś sędzia wyznaczony lub wezwany.

Przed ukończeniem przesłuchaniem wszystkich zawezwanych świadków nie wolno się żadnemu z nich wydalić bez pozwolenia sędziego.

Jeżeli w zeznaniach zachodzą różnice, mogą być świadkowie do ócz sobie stawieni.

§. 340.

Przesłuchanie rozpocznie się wy pytaniem świadka o nazwisko, wiek, religię, zatrudnienie i zamieszkanie. W razie potrzeby należy mu także zadawać pytania o okolicznościach, odnoszących się do jego w obecnej sprawie wiarygodności, a w szczególności o jego stosunkach do stron spór wiodących.

Podczas przesłuchania będzie przewodniczący albo kierujący przesłuchaniem sędzia wyznaczony lub wezwany zadawał świadkowi odpowiednie pytania o faktach, które zeznaniem świadka mają być udowodnione, tudzież pytania zdążające do zbadania podstaw, na których się wiadomości świadka opierają. Jeżeli przesłuchanie odbywa się przed Sądem orzekającym, wolno obok przewodniczącego także wszystkiemu innemu członkowi senatu zadawać świadkowi pytania.

§. 341.

Co do udziału stron w przesłuchaniu świadków obowiązują postanowienia §. 289.

Co do osób, które na skutek istniejących rozporządzeń nie mają obowiązku do jawienia się w izbie sądowej w celu składania świadectwa w sprawach cywilnych, strony w ten sposób prawo zadawania pytań wykonywać będą, że udziela wcześniej swe pytania na piśmie sędziemu, który do przesłuchania został wyznaczony.

§. 342.

Jeżeli dopuszczalność zadanego pytania została zaprzeczona albo przewodniczący pytanie jako nie-stosowne uchylić postanowił, rozstrzygnie w tej mierze senat na skutek uczynionego wniosku. Rozstrzygnięcie w tego rodzaju sprawie należy również do atrybucyj sędziego wyznaczonego lub wezwanego; wszelako w tym przypadku będzie jego rozstrzygnięcie tylko tymczasowem, które Sąd orzekający może zmienić.

Jeżeli Sąd orzekający uzna, że pytanie, podczas przesłuchania przed sędzią wyznaczonym lub wezwanym zadane, nie powinno być dopuszczonem, może ten Sąd postanowić, że odpowiedź na to pytanie będzie w dalszym biegu postępowania pominięta.

§. 343.

Do protokołu audyencyi należy wciągnąć istotną treść zeznania świadka, a gdyby się tego okazała potrzeba, całe zeznanie w dosłownem brzmieniu. Jeżeli przesłuchanie świadka na rozprawie audyencyonalnej miało miejsce, będzie zeznanie zapisane w protokole rozprawy.

Odpowiednią zapiskę należy świadkowi i obecnym przesłuchaniu stronom przedłożyć do przejżenia albo na żądanie odczytać.

W protokole uczyni się wzmiankę, czyli od świadka odebrano przysięgę przed przesłuchaniem lub po niem, czyli zaprzysiężenie zostało zaniechaniem lub zastrzeżonem Sądowi orzekającemu do rozstrzygnięcia, czyli i które strony były przesłuchaniu obecnymi, nakoniec czyli i jakie zarzuty strony lub świadek wnieśli przeciwko protokolowi.

§. 344.

Sąd orzekający może na wniosek lub z urzędu rozkazać powtórne przesłuchanie świadków, a w szczególności wtedy, jeżeli odmówienie zeznania lub odpowiedzi na szczegółowe pytania, które sędzia wyznaczony lub wezwany za usprawiedliwione uważa, za niedopuszczalne uznał, jeżeli świadków nie słuchano przepisany porządkiem lub niedokładnie, jeżeli zeznanie w istotnych punktach jest niejasnem, niedokładnem lub dwuznacznem, albo jeżeli sami świadkowie uznają konieczną potrzebę uzupełnienia lub sprostowania swoich zeznań.

Zarządzając powtórne lub dodatkowe przesłuchanie, może Sąd postanowić, ażeby świadek, miasto drugi raz wykonać przysięgę, prawdziwość zeznań swoich z powołaniem się na poprzednio wykonaną przysięgę zatwierdził.

§. 345.

Stronie wolno rzec się świadka, którego była przedstawiła. Wszelako przeciwnik ma prawo żądać, aby świadek, który do przesłuchania stanął, mimo takiego zrzeczenia się został przesłuchany lub też jego przesłuchanie, jeżeli było już rozpoczęte, dalej się odbywało.

Należytosci świadka.

§. 346.

Każdy świadek ma prawo żądać zwrotu koniecznie potrzebnych kosztów, spowodowanych podróżą do miejsca przesłuchania, pobytem tamże i powrotem.

Wynagrodzenia za stratę czasu wolno świadkowi domagać się jedynie w tym przypadku, gdy przez swą nieobecność ucierpiał dotkliwego uszczerbku w swym dziennym zarobku.

Świadek winien zażądać wynagrodzenia pod jego utratą, w przeciągu jednej doby po swem przesłuchaniu.

Na żądanie świadka może przewodniczący albo sędzia wyznaczony lub wezwany rozkazać, aby mu udzielono zaliczki, na koszt podróży do Sądu wystarczającej.

§. 347.

Świadkowi płaci się wynagrodzenie na podstawie taryf nakłżytościowych. Obliczenie wynagrodzenia i wydawanie potrzebnych zarządzeń w celu wypłaty takowego jest rzeczą urzędnika, któremu w Sądzie procesowym lub wezwanym tego rodzaju czynności są powierzone. Stronom wolno przejrzeć akt obliczenia wynagrodzenia; tak strony, jakoteż świadkowie mogą do trzech dni po dokonaniem obliczenia zażądać rozstrzygnięcia Sądu. Żądanie to może być ustnie przedstawione.

Sąd je rozstrzygnie bez poprzedniej ustnej rozprawy; wolno mu jednak przed wydaniem rozstrzygnięcia przesłuchać świadka, obydwie strony lub jedną z nich. Rozstrzygnięcie to nie może być zabezpieczone żadnym środkiem prawnym.

Forma wystąpienia.

§. 348.

Doniesienia, prośby i rekursy świadka mogą być po za audyencyą podawane za pomocą pisma albo ustnie do protokołu sądowego zeznawane.

Środki prawne.

§. 349.

Nie ma osobnego środka prawnego od rozstrzygnięcia co do prawności odmowy zeznania, wykonania przysięgi lub odpowiedzi na szczegółowe pytania, tudzież od uchwały, że przesłuchanie świadka ma być na skutek §. 337 zaniechanem, jakoteż od uchwał i rozporządzeń, powziętych i wydanych podczas przesłuchania po myśli §§. 339 do 342.

Nie ma żadnego środka prawnego od rozstrzygnięcia Sądu orzekającego co do dalszego biegu postępowania w przypadkach odmówienia zeznania lub przysięgi ze strony świadka, jakoteż co do dalszego prowadzenia rozprawy w przypadkach przewidzianych w §§. 332 i 335, tudzież od uchwał, zarządzających zawezwanie lub sprowadzenie świadka lub też zakreślających termin do złożenia zaliczki na przyznać się mające świadkowi wynagrodzenie (§. 332), potem od uchwał, nakazujących wypłacenie świadkowi zaliczki (§. 346), jakoteż od uchwał w sprawie zaprzysiężenia świadka zapadłych.

Świadkowie biegli.

§. 350.

Ikroć do spostrzegania przemienionych zdażeń lub przemienionego stanu szczególna znajomość

rzeczy była potrzebną, a zatem osoby w rzeczy biegle dla postawienia dowodu przesłuchać wypadnie, należy się zastosować do przepisów o dowodzie ze świadków.

Tytuł piąty.

Dowód ze znawców.

Zamianowanie znawców.

§. 351.

Gdy zajdzie konieczna potrzeba prowadzenia dowodu ze znawców, ustanowi Sąd orzekający jednego lub kilku znawców natychmiast po wysłuchaniu zdania stron co do tego, jakie należy zamianować osobistości. O ileby odrębne okoliczności towarzyszące czego innego koniecznie nie wymagały, należy przy tem mieć przedewszystkiem wzgląd na znawców, publicznem powołaniem do udzielania opinij w rzeczy, w jakiej właśnie jej potrzeba, ustanowionych.

Sąd moce jest w miejsce jednego lub kilku ustanowionych znawców zamianować innych.

§. 352.

Dowód ze znawców należy przeprowadzać za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego, jeżeli przedmiot, który znawcy mają oglądać, nie może być sprowadzony do Sądu orzekającego albo przeprowadzenie tego dowodu w tym Sądzie z innych przyczyn na znaczne trudności natrafiać może.

W tym przypadku może być postanowienie o tem, ilu ma być znawców, jakoteż ich wybór pozostawiony sędziemu, któremu przeprowadzenie dowodu powierzono; niemniej wolno dobrać znawców bez poprzedniego przesłuchania stron, jeżeli to do uniknięcia przewłoki lub niestosunkowych kosztów może posłużyć. Sędzia wyznaczony lub wezwany rozpisując audyencyę do przeprowadzenia dowodu, oznajmi równocześnie stronom nazwiska ustanowionych znawców.

§. 353.

Kto do udzielania opinii w rzeczy, w której właśnie jej potrzeba, publicznem powołaniem jest ustanowiony albo kto się publicznie i dla zarobku trudni nauką, sztuką lub zawodem ekonomicznym a udzielenie opinii od znajomości wymienionych gałęzi zależy, wreszcie kto w celu wykonywania nauki, sztuki lub jakiego zawodu ekonomicznego publiczną zajmuje posadę lub do tego otrzymał publiczne powołanie, winien być posłusznym Sądowi, który go znawcą ustanowił.

Z tych samych przyczyn, które świadkowi prawo do odmówienia zeznania nadają, wolno też zażądać zwolnienia od obowiązków znawcy.

Urzędnicy publiczni powinni być prócz tego jeszcze i w tym przypadku uwolnieni, gdy im położony zajmowania się czynnościami znawcy ze względów służbowych wzbronili albo gdy z mocy szczegółowych zarządzeń są zwolnieni od obowiązku obejmowania funkcji znawcy.

Skutki niestawiennictwa i oporu.

§. 354.

Kto będąc znawcą do udzielania opinii ustanowionym, bez dostatecznej przyczyny od tego się uchylił albo mimo prawidłowego zawezwania na wyznaczonej dla dowodu audyencji bez dostatecznego usprawiedliwienia się nie stanął, na tego Sąd nałoży we formie uchwały do zwrotu kosztów, na skutek jego oporu albo niestawiennictwa uroście; prócz tego będzie przeciwko znawcy albo kara porządkowa albo w razie swawolnego odmówienia opinii grzywna za pieniactwo orzeczona. Przy wydawaniu tych uchwał postąpi sobie Sąd w duchu postanowień §§. 326, 333 i 334.

W miejsce nieposłusznego znawcy może być inny znawca zamianowany.

Prócz tego, że zwróci koszty, będzie nieposłuszny znawca odpowiedzialny stronomi za wszelką dalszą szkodę wyrządzoną przez to, że z jego winy dowodzenie zostało udaremnieniem lub się przeciągnęło.

Nieprzyjęcie.

§. 355.

Wolno nieprzyjąć znawców z tych samych przyczyn, które nadają prawo nieprzyjęcia sędziego; wszelako nie może się nieprzyjęcie opierać na tem, że znawca przedtem w tej samej sprawie został przestuchany jako świadek.

Nieprzyjęcie oświadczy strona, zanim się przeprowadzenie dowodu rozpocznie, w Sądzie procesowym albo przed sędzią wyznaczonym lub wezwanym, jeżeli tym ostatnim wybór znawców przypadł; gdyby zaś opinia miała być podaną na piśmie, oświadczy strona nieprzyjęcie za pomocą pisma, zanim opinia do Sądu weszła. W czasie późniejszym li wtedy nieprzyjęcie może nastąpić, gdy strona uprawdopodobni, że się przedtem o istnieniu przyczyny nieprzyjęcia nie dowiedziała albo że dla przeszkody, której osobiście nie była w stanie pokonać, w czasie należytych ze swem nieprzyjęciem wystąpić nie mogła.

W przypadku, gdy przeprowadzenie dowodu, sędziemu wyznaczonemu lub wezwanemu przekazane, już zostało ukończzone, może być takie spóźnione nieprzyjęcie tylko Sądowi procesowemu przedłożone.

§. 356.

Równocześnie z nieprzyjęciem należy wymienić powody nieprzyjęcia. Rozstrzygnięcie nieprzyjęcia służy Sądowi orzekającemu albo też sędziemu wyznaczonemu lub wezwanemu, stosownie do tego, gdzie na skutek §. 355, w tamtym Sądzie albo na ręce rzeczonych sędziów, nieprzyjęcie wniesiono.

Jeżeli nieprzyjęcie nie zostało przedstawionem na audyencji, zapadnie rozstrzygnięcie bez poprzedniej ustnej rozprawy. Na żądanie Sądu winna strona nieprzyjmująca przed rozstrzygnięciem uprawdopodobnić powody nieprzyjęcia, które podała. Jeżeli Sąd przychylił się do nieprzyjęcia, należy bezzwłocznie ustanowienie innego znawcy spowodować.

Przeprowadzenie dowodu.

§. 357.

Sąd orzekający albo kierujący dowodzeniem sędzia może też zarządzić zaopiniowanie pisemne. W tym przypadku są znawcy obowiązani udzielać ustnych wyjaśnień o opinii pisemnej albo też objaśnić ją podczas ustnej rozprawy.

§. 358.

Każdy znawca wykona przysięgę znawcy, zanim się przeprowadzenie dowodu rozpocznie. Sąd może zaniechać zaprzysiężenia znawcy, jeżeli obydwie strony tego się zrzekły.

W obec znawcy, na udzielanie opinii w rzeczy, o jaką się właśnie rozchodzi, z góry zaprzysiężonego, wystarczy napomnienie o złożonej przysiędze i odwołanie się do tej przysięgi.

§. 359.

Znawcom będą dostarczone znajdujące się w Sądzie przedmioty, akta i środki pomocnicze, do ułożenia odpowiedzi na zadane im pytania potrzebne.

§. 360.

W przypadku, gdy gruntowna i wyczerpująca opinia natychmiast daną być nie może, ustanowi do tego kierujący dowodem sędzia czasokres lub wyznaczy osobną audyencję.

Strony będą o nadejściu pisemnej opinii zaawidomione (§. 286).

§. 361.

Kilku znawców, do udzielenia opinii w jednej i tej samej rzeczy ustanowionych, mogą ją przedłożyć wspólnie, jeżeli się w swych zdaniach zgadzają. W razie różnicy zdań przedstawi każdy znawca z osobna swe zapatrywanie i popierające je powody.

§. 362.

Każda opinia ma być uzasadnioną wyłożeniem jej powodów. W przypadkach, w których udzielenie opinii poprzedziło oglądnięcie osoby, rzeczy, miejscowości itp. a zarazem obznajomienie się z właściwościami tychże dla zrozumienia i ocenienia opinii nie jest obojętnem, winien znawca dać opis oglądanych przedmiotów (opisanie stanu rzeczy), zanim swe zapatrywanie rozwinie.

Jeżeli przedłożona opinia okazała się niedostateczną albo też znawcy rozmaite zdania objawili, może Sąd na wniosek lub z urzędu zarządzić powtórne zaopiniowanie przez tych samych lub dalszych znawców albo też przynajmniej za dobraniem innych znawców. Zarządzenie takie szczególnie wtedy będzie dozwolone, jeżeli jednego ze znawców po udzieleniu opinii ze skutkiem nie przyjęto. Do tych zarządzeń jest także sędzia wyznaczony lub wezwany upoważnionym.

§. 363.

Stronie, która dowód ze znawców ofiarowała, służy prawo zrzeczenia się tegoż. Atoli przeciwnik może się domagać, ażeby nakazane przeprowadzenie dowodu pomimo tego się odbyło, jeżeli ono już się rozpoczęło albo przynajmniej znawcy do tego dowodu w Sądzie już się zjawili.

Zrzeczenie się stron w niczem nienarusza upoważnienia przewodniczącego do zarządzenia zaopiniowania przez znawców z urzędu na zasadzie §. 183.

§. 364.

W wykonaniu sądownictwa handlowego, morskiego i górniczego wolno Sądowi we wszystkich przypadkach, w których do sądowności ocenienia danego przedmiotu fachowe wiadomości są potrzebne albo w których się rozchodzi o istnienie zwyczajów zawodowych, rozstrzygać bez znawców, jeżeli własne doświadczenie fachowe lub własna wiedza sędziego przyzwania znawców czyni zbytecznym.

Należności.

§. 365.

Znawca ma prawo żądania zwrotu kosztów i wydatków, na jakie był narażony, tudzież odszkodowania za stratę czasu i wynagrodzenia za swój trud, i wolno mu zażądać odpowiedniej zaliczki.

Przewodniczący albo ten sędzia wyznaczony lub wezwany, przed którym się dowód odbywa, mogą rozporządzić, ażeby strona dowodząca na pokrycie wydatków, połączonych z przeprowadzeniem dowodu ze znawców, zaliczyła kwotę, jaką ci sędziowie zarazem oznaczają (§. 332, ustęp 2).

Przy wymiarze należności znawców będą przepisy §. 347 odpowiednio zastosowane. Od uchwały wymierzającej te należności wolno wnieść rekurs.

Środki prawne.

§. 366.

Nie ma osobnego środka prawnego od uchwały, odrzucającej nieprzyjęcie znawcy albo zarządzającej zaopiniowanie na piśmie.

Nie ma żadnego środka prawnego od rozstrzygnięcia co do ilości ustanowić się mających znawców, od uchwały, w której Sąd ustanowienie znawcy przekazał sędziemu wyznaczonemu (§. 352) lub znawcę z powodu nieprzyjęcia uwolnił, tudzież od uchwał w sprawie odebrania przysięgi od znawcy powziętych, w końcu od uchwał, w których Sąd w celu dania opinii po myśli §. 360 audyencyę wyznaczył lub czasokres ustanowił.

§. 367.

O ile w poprzedzających przepisach nie ma odmiennych postanowień, należy w dowodzie ze znawców a w szczególności co do ich przesłuchania i pod względem protokołowania opisu stanu rzeczy i opinii, które znawcy na audyencyi wyłożyli, przepisy o dowodzie ze świadków odpowiednio stosować.

Tytuł szósty.

Dowód z oględzin.

§. 368.

Na wniosek lub z urzędu może Sąd dla wyjaśnienia rzeczy zarządzić oględziny, a w razie potrzeby jednego lub więcej znawców do tego wezwać.

Jeżeli oglądać się mający przedmiot nie może być sprowadzony do Sądu orzekającego albo odbycie oględzin w tym Sądzie z innych przyczyn na znaczne trudności natrafiłoby mogło, wolno dokonać oględzin za pośrednictwem sędziego wyznaczonego lub wezwanego. W tym przypadku można sędziemu oględzinami zajętemu pozostawić rozstrzygnięcie o tem, czyli w ogóle znawców przyzwać i kogo znawcą zamianować zechce. Od tych uchwał nie ma żadnego środka prawnego.

Jeżeli przeprowadzenie oględzin sądowych prawdopodobnie narobi kosztów, może przewodniczący albo sędzia wyznaczony lub wezwany rozporządzić, ażeby dowodzący zaliczył odpowiednią kwotę na pokrycie tych kosztów (§. 332, ustęp 2).

§. 369.

W przypadku gdy ma być oglądaną rzecz, która według twierdzenia dowodzącego znajduje się w posiadaniu przeciwnika lub w przechowaniu u władzy publicznej lub notaryusza, należy się do przepisów §§. 301 i 303 do 307 z tym dodatkiem zastosować, że uznaniu sędziego na starannem ocenieniu wszelkich okoliczności opartemu pozostawia się osądzenie, jaki wpływ należy przypisać temu, że przeciwnik wzbrania się rzecz tę okazać lub wydać, że on ją rozmyślnie usunął lub uszkodził, albo że to się co najmniej stało z jego przyczyny, albo w końcu że on co do tych ostatnich okoliczności odmówił zeznania.

§. 370.

Od uchwał i rozporządzeń przy sposobności oględzin wydanych nie ma osobnego środka prawnego; co też obowiązuje pod względem uchwały, wniosek na przyzwanie znawców odrzucającej.

Wypadki oględzin należy wciągnąć do protokołu rozprawy, a gdyby się oględziny po za rozprawą audyencyonalną odbyły, do osobnego protokołu, a mianowicie z reguły bezpośrednio po odbytych oględzinach.

W protokole będzie zamieszczona wzmianka, czyli i które strony oględzinom były obecne, jakoteż czyli i jakie zarzuty wniosły strony przy oględzinach lub przeciwko protokołowi.

Tytuł siódmy.

Dowód z wysłuchania stron.

§. 371.

Dowód faktów spornych a dla rozstrzygnięcia stanowczych może być także prowadzony za pomocą wysłuchania stron.

Dowód ten może być na wniosek lub z urzędu, ale jedynie wtedy nakazany, jeżeli ani zapomocą odmiennych środków dowodowych, które strony ofiarowały, ani za pomocą dowodzeń, z urzędu nakazanych, dowód nie został osiągnięty.

§. 372.

Nie wolno w celach dowodowych słuchać stron, jeżeli co do ich przesłuchania lub zaprzysiężenia zachodzą przyczyny wyłączenia, w §§. 320 i 336, ustęp 1, opisane.

§. 373.

W sporze prowadzonym przez zastępcę prawnego osoby pod pieczęią będącej, pozostawia się uznaniu sędziego, czy zarządzić przesłuchanie tego zastępcy lub też, o ile na to §. 372 pozwala, osoby pod pieczęią zostającej albo jednego i drugiego.

Jeżeli masa rozbiorowa jest stroną procesową, może Sąd zarządzić przesłuchanie zarządcy masy lub dłużnika spółnego albo też obydwóch.

Pod względem niniejszego przesłuchania należy następujące osoby za strony spór wiodące uważać, a w szczególności: w sporach prawnych jawnej spółki handlowej wszystkich spółników, w sporach prawnych spółki komandytowej wszystkich osobiście odpowiadających spółników, tudzież gdy spór prawny prowadzi jakaś inna spółka, stowarzyszenie, gmina, товариство lub jaki inny podmiot prawny, nie będący osobą fizyczną, prawnych zastępców tychże.

Jeżeli bądź na skutek tego co dopiero powiedziano bądź z powodu, że po jednej stronie uczestnicy występują, kilka osób wysłuchać można, postanowi Sąd, ażali wszystkie te osoby albo które z nich przesłuchać należy.

§. 374.

Sąd po troskliwym ocenieniu wszelkich okoliczności osądzi, czyli powinien zaniechać dowodu z wysłuchania stron z powodu, że ma to przekonanie, iż strona, do której udowodnienie spornego faktu należy, albo niema o nim żadnej wiadomości, albo wysłuchanie tej strony w ślad postanowień §. 372 nie jest dozwolonym.

§. 375.

Dowód z wysłuchania stron zarządzi Sąd uchwałą. Od tej uchwały nie ma osobnego środka prawnego. Dowód prowadzi się w ten sposób, że Sąd zadaje przesłuchać się mającej stronie stosowne pytania o fakty, które tem przesłuchaniem mają być dowiedzione. Przy tem wypyтaniu stron postąpi sobie Sąd w duchu przepisów §§. 340 do 343.

Wypytywanie odbywa się przed Sądem orzekającym. Jeżeli przesłuchać się mająca strona nie jest we własnej osobie obecną, należy zarządzić jej zawezwanie i zarazem oznajmić fakty, na które ma być przesłuchana. Przeprowadzenie tego dowodu za pośrednictwem sędziego wezwanego jest jedynie wtedy dopuszczonem, jeżeli strona nie może się osobiście stawić dla przeszkód niepokonanych, albo jeżeliby to stawiennictwo miało być połączone z niestosunkowymi kosztami.

§. 376.

Strony będą naprzód bez przysięgi wypyтane; po wypyтaniu bez przysięgi może nastąpić przesłuchanie pod przysięgą.

Jeżeli obydwie strony do Sądu stanęły, będą też z reguły, przy wypyтaniu bez przysięgi, obydwie strony o postawione na dowód fakty wypyтane. Przed wysłuchaniem bez przysięgi zwróci Sąd uwagę stron na to, że stosownie do okoliczności mogą być zniewolone do zeznawania pod przysięgą.

§. 377.

Jeżeli wypadki wysłuchania bez przysięgi nie zdołały przekonać Sądu o prawdziwości lub nieprawdziwości udowodnić się mających faktów, mocen jest Sąd zarządzić wysłuchanie pod przysięgą.

Wyłącznie tylko jednej z obydwóch stron może Sąd nakazać zeznawanie pod przysięgą o jednym i tym samym fakcie. Wolno przytem Sądowi z niezaprzyjęzonego zeznania tej samej strony wydzielić szczegółowe twierdzenia, które strona następnie pod przysięgą powtórzyć winna; również mocen jest Sąd, zarządzając wysłuchanie pod przysięgą przepisać stronie brzmienie, w jakim na szczegółowe okoliczności pod przysięgą ma zeznawać. Od tych uchwał nie ma osobnego środka prawnego.

Zeznanie strony pod przysięgą podlega, jeżeli jest fałszywem, takiemu samemu ocenieniu ze stanowiska prawa karnego jak złożona przed Sądem fałszywa przysięga. Sąd napomni stronę przed jej przesłuchaniem pod przysięgą o obowiązku zeznawania prawdy, o świętości i znaczeniu przysięgi,

tudzież o następstwach fałszywej przysięgi według praw karnych. W protokole ma być stwierdzonem, że napomnienie z powodu przysięgi miało miejsce.

§. 378.

Sąd po troskliwym rozważeniu wszelkich towarzyszących okoliczności postanowi, która to bez przysięgi już wypyтywana strona będzie co do faktu spornego słuchaną pod przysięgą.

§. 379.

Sąd może w celu wypyтania strony pod przysięgą rozprawę odroczyć, jeśli uzna za stosowne dać stronie przesłuchać się mającej czas do namysłu.

§. 380.

O ile niniejszy rozdział nie zawiera odmiennych rozporządzeń, będą postanowienia o dowodzie ze świadków obowiązywać także w dowodzie z wysłuchania stron. Wszelako przesłuchać się mająca strona nie może usprawiedliwić odmówienia zeznania przyczyną, w §. 321, l. 2, oznaczoną.

Niestawiennictwo strony na audyencyi do przesłuchania według §. 375 wyznaczonej albo odmówienie zeznania przez stronę stawającą nie jest przeskodą w wysłuchaniu obecnego przeciwnika.

Używanie środków przymusowych dla zagnienia strony, która w celach dowodowych bez przysięgi lub pod przysięgą ma być wypyтaną, do stawienia się przed Sądem lub do zeznawania nie jest dozwolonem.

§. 381.

Jaki to wpływ wywiera na ustanowienie dowodu, gdy strona bez dostatecznej przyczyny uchyla się od zeznawania lub od odpowiadania na szczegółowe pytania, tudzież gdy strona do jej wysłuchania bez przysięgi lub pod przysięgą zawezwana w Sądzie nie stanęła albo też gdy jej zeznanie pod przysięgą od oświadczeń, podczas jej wysłuchania bez przysięgi poprzednio złożonych, w stanowczych punktach się różni, rozstrzygnie Sąd po starannem ocenieniu wszelkich towarzyszących okoliczności.

§. 382.

Strony, w celach dowodowych bez przysięgi lub pod przysięgą słuchane, nie mają prawa żądania wynagrodzenia po myśli §. 346, co jednak nie uwłącza prawu żądania zwrotu kosztów procesowych.

W duchu przepisów §§. 372 do 381 postąpi też sobie Sąd, gdy nakazując przedłożenie dokumentu dowodowego, rzeczy wywiadowczej lub przedmiotu oględzin, wysłuchanie strony i jej przesłuchanie pod przysięgą z tego powodu zarządza.

§. 383.

Jeżeli strona oświadczyła, że jest gotową okoliczności w procesie udowodnić się mające pod przysięgą zatwierdzić, ale jej przesłuchanie pod przysięgą, z powodu że przedtem zmarła, odbyć się nie może, oceni Sąd to jej oświadczenie podług §. 272.

Tytuł ósmy.

Ubezpieczenie dowodów.

§. 384.

W jakimkolwiek bądź okresie sporu a nawet przed jego rozpoczęciem wolno dla ubezpieczenia dowodu żądać przeprowadzenia oględzin albo przesłuchania świadków i znawców, gdy zachodzi obawa, że inaczej środek dowodowy może być straconym lub jego użycie utrudnionem.

Chociażby te ostatnie warunki nie istniały, wolno o przeprowadzenie tych dowodów także i w tym celu prosić, aby zostały stwierdzone wady na rzeczach lub na dziele, z powodu których przeciwnik powinien dać rękojmię. W przypadku, gdy nabywca rzeczy swemu poprzednikowi wadę oznajmił albo przyjęcia rzeczy z powodu jej wadliwości odmówił, może również i sprzedawca prosić o tego rodzaju przeprowadzenia dowodowe. Tak samo i przedsiębiorca jakiegoś dzieła ma prawo przedstawić taki wniosek, jeżeli zamawiający to dzieło jakąś wadę mu oznajmił lub przyjęcia dzieła dla wadliwości tegoż odmówił.

Wniosek ten należy podać w Sądzie procesowym, a w przypadkach nagłych lub gdy spór prawny jeszcze nie wisi, w Sądzie powiatowym miejsca położenia rzeczy, która ma być oglądaną lub wziętą za podstawę dowodu ze znawców, albo też w Sądzie powiatowym miejsca pobytu przesłuchać się mającej osoby. Wniosek wolno podać do protokołu sądowego.

§. 385.

Wnioskodawca podaje fakty, na które dowód przeprowadzić należy, niemniej też środki dowodowe, wymieniając przesłuchać się mających świadków tudzież znawców. jeżeli znawców zaproponował. Strona prosząca wyłoży powody, usprawiedliwiające obawę, że środek dowodowy może być straconym lub jego użycie utrudnionem.

Strona prosząca wymieni też przeciwnika; co może jedynie wtedy odpaść, gdy z przedstawionych przez stronę okoliczności wynika, że w tym stanie rzeczy wymienić przeciwnika jest dla niej niepodobieństwem.

§. 386.

Sąd rozstrzygnie wniosek we formie uchwały bez poprzedniej rozprawy ustnej. Jeżeli przeciwnik jest wiadomy a jego przyzwolenie nie zostało jeszcze wykazane, należy przeciwnika wysłuchać przed rozstrzygnięciem, chyba że zachodzi niebezpieczeństwo ze zwłoki. Sąd może przed swem rozstrzygnięciem nakazać stronie proszącej uwiarogodnienie okoliczności, wykazujących konieczną potrzebę ubezpieczenia dowodu.

W przypadkach nagłych jest w Trybunałach powołany do rozstrzygania przełożony Trybunału lub przewodniczący senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

W uchwale, wniosek uwzględniającej, oznaczy Sąd fakty, na które dowód ma być przeprowadzony, jakoteż środki dowodowe, przyczem wymieni przesłuchać się mających świadków i ustanowi znawców. Równocześnie wyda Sąd polecenia do przeprowadzenia dowodu potrzebne. Dla nieznanego przeciwnika może Sąd ustanowić kuratora do obrony praw jego podczas dowodzenia.

Uchwała, wniosek uwzględniająca, nie może być zacepioną żadnym środkiem prawnym.

§. 387.

Sąd zawięzie przeciwnika na audyencyę do przeprowadzenia dowodu wyznaczoną, doręczając mu uchwałę, a w przypadku, gdy go przedtem nie słuchał, także jeden okaz pisma, które prosząca strona podała, albo odpis wniosku protokołowanego.

Atoli w przypadkach nagłych może się przeprowadzenie dowodu rozpocząć jeszcze przed doręczeniem uchwały przeciwnikowi znanemu. Pozwolenie na to może być na wniosek udzielone równocześnie z rozstrzygnięciem wniosku o przeprowadzenie dowodu. Nie ma żadnego środka prawnego od udzielenia lub odmówienia tego pozwolenia.

§. 388.

Przeprowadzenie dowodów odbywa się według przepisów drugiego, czwartego, piątego i szóstego tytułu niniejszego rozdziału.

Protokoły przeprowadzenia dowodów będą przechowywane w Sądzie, który dowód przeprowadzi rozkazał. Jeżeli spór prawny w innym Sądzie wisi albo zostaje wszczętym, będzie protokół wysłany do Sądu procesowego, a to na wezwanie tegoż lub na wniosek jednej ze stron spór wiodących.

Koszta przeprowadzenia dowodu pokryje strona prosząca bez szkody dla służącego jej prawa żądania zwrotu. Przeciwnikowi należy zwrócić koszta, z powodu jego udziału w przeprowadzeniu dowodu niezbędne, co nie ma żadnego wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie głównej.

§. 389.

Każdej stronie wolno w ciągu sporu prawnego robić użytek z dowodu, dla ubezpieczenia tegoż przeprowadzonego.

Sąd orzekający oceni według §. 272, jaki wpływ należy przyznać zarzutom: że dowód nie został przeprowadzony zgodnie z przepisami obowiązującymi w dowodzeniu, które się podczas biegu procesu odbywa, lub też że przeciwnika albo wcale nie zawiadomiono o tem, że dowód będzie przeprowadzonym, albo że go nie zawiadomiono w należyłym czasie.

Sąd może w ciągu sporu prawnego nakazać uzupełnienie lub powtórzenie dowodu.

Rozdział drugi.

Wyroki i uchwały.

Tytuł pierwszy.

Wyroki.

Wyrok końcowy.

§. 390.

Jeżeli spór prawny według wypadków odbytej rozprawy i przeprowadzonych dowodów jest do ostatecznego osądzenia dojrzałym, rozstrzygnie go Sąd wyrokiem (wyrok końcowy).

Tak samo ma być w przypadku, gdy z kilku do wspólnej rozprawy połączonych procesów tylko jeden do osądzenia jest dojrzałym.

Wyrok częściowy.

§. 391.

Jeżeli niektóre z kilku w tej samej skardze postawionych roszczeń lub część jednego roszczenia na skutek wyraźnego uznania pozwanego bezsporna

się stała, wolno Sądowi co do tego roszczenia lub co do części onego rozprawę zamknąć i do ferowania wyroku przystąpić (wyrok częściowy).

Sąd może również wydać wyrok częściowy, gdy po wniesionej skardze wzajemnej albo jedynie skarga albo skarga wzajemna do rozstrzygnięcia dojrzała.

Jeżeli pozwany w drodze excepcyi wystąpił z wierzytelnością wzajemną, która z dochodzoną w skardze wierzytelnością w związku prawnym nie zostaje, może Sąd wydać wyrok częściowy o roszczeniu skargi, jeżeli na razie tylko rozprawa co do tego ostatniego roszczenia jest do rozstrzygnięcia dojrzała. Co do wierzytelności wzajemnej będzie rozprawa bez przerwy dalej prowadzoną.

§. 392.

Każdy wyrok częściowy będzie pod względem prawomocności i egzekucyi za wyrok samoistny poczytanym.

Przepisy §. 52, ustęp 2, stosują się również do należytości ubocznych całego roszczenia lub tej części jego, o której wyrokiem częściowym orzeczono.

Wyrok pośredni.

§. 393.

Jeżeli w sporze prawnym roszczenie tak co do zasady jakoteż pod względem ilości jest spornem a rozprawa przedewszystkiem dopiero co do zasady do rozstrzygnięcia dojrzała, mocen jest Sąd naprzód zasadę roszczenia wyrokiem rozstrzygnąć (wyrok pośredni).

Następnie mocen jest Sąd w przypadkach §§. 236 i 259, skoro rozprawa nad wnioskiem na ustalenie do rozpoznania dojrzała, przed rozstrzygnięciem sprawy głównej wydać wyrok pośredni o istnieniu lub nieistnieniu danego stosunku prawnego lub prawa.

Wyroki, po myśli poprzednich dwóch ustępów zapadłe, będą pod względem środków prawnych za wyroki końcowe poczytane. Wniesienie apelacyi lub rewizyi od wyroku pośredniego, po myśli ustępu 1 ferowanego, wstrzymuje dalszą rozprawę nad skargą aż do prawomocności zapadłego wyroku pośredniego. We wszystkich innych przypadkach rozprawa główna, mimo apelacyi lub rewizyi od wyroku pośredniego, dalej się toczyć będzie. Jednakowoż mocen jest Sąd dalszą rozprawę nad skargą odłożyć aż do prawomocności zapadłego wyroku pośredniego, jeżeli w tymże wyroku stosunek prawny lub prawo, dla rozstrzygnięcia sprawy głównej istotne, za nieuzasadnione uznał. Rozporządzenie to nie może być zacepione żadnym środkiem prawnym.

W sprawie kosztów będzie przepis §. 52, ustęp 2, odpowiednio zastosowany.

Wyrok na zasadzie zrzeczenia się.

§. 394.

Powód, który na pierwszej audyencji lub podczas ustnej rozprawy kontradyktoryjnej oświadczył, że się dochodzonego roszczenia zrzeka, będzie na wniosek pozwanego ze swą skargą na zasadzie zrzeczenia się wyrokiem oddalony.

Jeżeli zrzeczenie się obejmuje tylko jedno z kilku w skardze dochodzonych roszczeń lub część jednego roszczenia, może na wniosek zapaść wyrok częściowy na zasadzie zrzeczenia się.

Wyrok na zasadzie uznania.

§. 395.

Jeżeli pozwany na pierwszej audyencji lub podczas rozprawy kontradyktoryjnej roszczenie przeciwko niemu dochodzone w całości lub w części uznał, zapadnie na wniosek powoda wyrok zgodny z tem uznaniem.

Wyroki zaoczne.

§. 396.

Jeżeli powód lub pozwany na pierwszej audyencji nie stanął, będą fakty, które stawająca strona odnośnie do sporu prawnego przedstawiła, o ile ich znajdujące się w Sądzie dowody nie zbijają, za prawdziwe przyjęte, a Sąd na tej podstawie o żądaniu skargi na wniosek strony obecnej wyrokiem zaocznym orzeknie.

§. 397.

Pisemne wypracowania, jeżeliby od strony niestawiającej nadeszły, będą pominięte.

Na pierwszej audyencji wyda wyrok zaoczny, jakoteż wyrok na skutek zrzeczenia się lub uznania, albo przewodniczący albo sędzia, który odbycie tej audyencji ma sobie powierzone.

§. 398.

Jeżeli pozwany nie podał w terminie odpowiedzi na skargę, będzie audyencya do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej tylko na powtórny wniosek powoda rozpisana.

W tym przypadku ograniczy się rozprawa kontradyktoryjna do zapowiedzianych ze strony po-

zwanego na pierwszej audyencji zarzutów niedopuszczalności drogi sądowej, niewłaściwości Sądu, sprawy wiszącej i prawomocnie osądzonej. W razie odmówienia tym zarzutom zapadnie natychmiast po dalszym wniosku powoda wyrok zaoczny w sprawie głównej (§. 396).

Jeżeli nad wymienionymi zarzutami osobną rozprawę zarządzono (§. 260), wolno powodowi w przypadku, gdy Sąd owych zarzutów nie uwzględnił, prosić o rozpisanie audyencji dla wydania wyroku zaocznego z przyczyny niewniesienia odpowiedzi na skargę w czasie przepisany.

Jawienie się pozwanego na audyencji, po myśli poprzedniego ustępu wyznaczonej, nie jest przeszkodą w wydaniu wyroku zaocznego; Sąd pominię przy wydaniu wyroku zaocznego to, co stawający pozwany w sprawie głównej ustnie przełożył.

Na skutek niestawiennictwa powoda na audyencji, którą na wniosek jego zgodnie z ustępem 1 lub 2 wyznaczono, nastąpi spoczywanie procesu. Gdyby się pozwany jawił, nie będzie mu wolno prosić ani o wyrok zaoczny ani o odroczenie audyencji do podjęcia rozprawy w sprawie głównej.

§. 399.

Jeżeli Sąd, po wniesionej w terminie odpowiedzi na skargę, audyencyę do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej rozpiął, a jedna ze stron albo na tej samej audyencji albo na jednej z późniejszych, do rozprawy kontradyktoryjnej przeznaczonych, stanąć omieszkała, wolno stronie na tej audyencji obecnej prosić o wydanie wyroku. Przy ferowaniu wyroku uwzględni Sąd fakty, które jawiąca się strona teraz dopiero naprowadziła a które sprzeciwiają się treści wniesionych przez nią pism albo poprzednio zeznanym oświadczeniom i przytoczonym faktom, jedynie o tyle, o ile je strona przed audyencyą w piśmie przygotowawczem przeciwnikowi oznajmiła. Natomiast uwzględni Sąd przy ferowaniu wyroku nie tylko wypadki poprzednio przeprowadzonych dowodów, ale zarówno poprzednie oświadczenia i faktyczne twierdzenia strony ninie w zaoczność popadłej, o ile te ostatnie w podanych pismach przygotowawczych, w protokole rozprawy i w załączkach takowego albo w protokole sędziego wyznaczonego lub wezwanego są dokumentnie poświadczone lub były przedmiotem przeprowadzenia dowodu, na jednej z poprzednich audyencyj nakażanego.

Na wniosek o wydanie wyroku w sprawie głównej z powodu zaoczności jednej strony, przedstawiony w chwili, gdy osobna rozprawa nad zapo-

wiedzianymi na pierwszej audyencji zarzutami niedopuszczalności drogi sądowej, niewłaściwości Sądu, sprawy wiszącej lub prawomocnie osądzonej jeszcze jest w toku, może zapaść wyrok dopiero po oddaleniu strony z tymi zarzuty.

§. 400.

Do przepisów §§. 396 do 399 należy się też zastosować wtedy, gdy jedna ze stron dla nieprzyzwoitego zachowania z izby sądowej wydaloną zostanie.

§. 401.

Okoliczność, że strona audyencji omieszkała, nie spowoduje żadnej zmiany w zastosowaniu przepisów stanowiących o tem, co Sąd z urzędu uwzględnić jest obowiązany, i nie uwolni przeciwnika od obowiązku dostarczenia wiarogodnego poparcia co do okoliczności z urzędu uwzględnić się mających.

Podobnież zaoczność jednej strony nie przeszkadza przeprowadzeniu dowodów przed Sądem orzekającym ani też ustnemu przedstawieniu wypadków przeprowadzenia dowodu, które się nie odbyło przed Sądem orzekającym.

§. 402.

Wniosek na wydanie wyroku na skutek zaoczności jednej strony (§§. 396, 398, 399) będzie odrzuconym:

1. jeżeli nie jest wykazaniem, że niejawiąca się strona została na audyencję prawidłowo zawezwana;

2. jeżeli w Sądzie jest notoryjnie wiadomem, że jawnemu się strony nieobecnej wydarzenia elementarne lub inne nieuchronne przypadki na przeszkodzie stanęły;

3. jeżeli jawiąca się strona nie jest w stanie postarać się na tę audyencję o wiarogodne poparcie, którego od niej zażądał Sąd co do okoliczności z urzędu uwzględnić się mające.

Wniosek, ażeby z powodu zaoczności zapadł wyrok przeciwko uczestnikom sporu, będzie w razie istnienia uczestnictwa sporu, według §. 14 oceniany się mającego, odrzucony, jeżeli choćby tylko co do jednego uczestnika brakło dowodu zawezwania albo jeżeli zachodzi jedna z opisanych pod 1. 2 przeszkód.

W razie odrzucenia wniosku na wydanie wyroku z powodu zaoczności jednej strony należy audyencję z urzędu na czas stosowny odroczyć a do ponownej audyencji także stronę opieszłą zawezwać.

§. 403.

Jeżeli wniosek na wydanie wyroku z powodu zaoczności strony we formie uchwały odrzucony został, ale tę uchwałę na skutek rekursu uchylono, może być ferowany wyrok bez rozpisania ponownej audyencji.

Treść wyroku.

§. 404.

Wyrok w sprawie głównej zapadły załatwi wszystkie wnioski sprawy głównej się dotyczące, o ile niektóre z tych wniosków już przedtem nie zostały załatwione albo ich do osobnego załatwienia nie zachowano.

Kilka sporów prawnych między temi samemi stronami, z mocy §. 187 do wspólnej rozprawy połączonych, będą jednym i tym samym wyrokiem rozstrzygnięte, jeżeli to połączenie jeszcze przed wydaniem wyroku nie zostało zniesione albo w jednym z połączonych procesów po myśli §. 390 osobny wyrok nie zapadł.

§. 405.

Sąd nie ma prawa przysądzić stronie to, na co nie ma wniosku. W szczególności tak ma być co do owoców, procentu i innych wierzytelności ubocznych.

§. 406.

Zasądzenie na świadczenie li wtedy może mieć miejsce, jeżeli w chwili ferowania wyroku już do uiszczenia przypadło. Gdy się rozchodzi o rozszczenia alimentacyjne, może też nastąpić zasądzenie na świadczenia, które dopiero po wydaniu wyroku do uiszczenia przypadną.

§. 407.

Zasądząc na płacenie renty pieniężnej za zabicie, uszkodzenie cielesne lub odjęcie wolności, może Sąd na wniosek orzec w wyroku danie zabezpieczenia, jeżeli zachodzi oczywista i konieczna potrzeba zabezpieczenia przyszłych wypłat. Mimo że w procesie tego rodzaju wniosku nie było, może uprawniony zażądać dodatkowo takiego zabezpieczenia drogą skargi, gdy się stosunki majątkowe zobowiązanego tymczasem znacznie pogorszyły.

Pod tymi samymi warunkami wolno uprawnionemu zażądać drogą skargi podwyższenia zabezpieczenia wyrokiem ustanowionego.

§. 408.

Jeżeli Sąd ma przekonanie, że upadła w sporze strona widocznie ze swawolą proces prowadziła,

może ją na wniosek strony zwyciężkiej zasądzić na zapłacenie odpowiedniego odszkodowania.

Rozprawa nad tym wnioskiem nie wstrzymuje rozstrzygnięcia w sprawie głównej.

Przy ustanowieniu kwoty odszkodowania należy mieć wzgląd na przepis §. 273.

§. 409.

Wyrok, orzekający obowiązek do świadczenia, ustanowi zarazem czas do wykonania świadczenia. O ile niniejsza ustawa inaczej nie przepisuje, wynosi ten czas dni czterdzieści.

Atoli gdy Sąd nakłada na stronę obowiązek wykonania roboty lub czynności, to oznaczając do wypełnienia tej powinności stosowny czasokres będzie miał wzgląd na osobiste stosunki zobowiązanego. W szczególności należy przytem na to uważać, aby dłużnik przez to, co ma wykonać, nie został w porze właściwej wstrzymany w robotach około siewu i żniwa lub w pracy winobrania.

Czasokresy te bieżą od dnia po prawomocności wyroku.

§. 410.

W wyroku, który przysądza przedmiot niebędący kwotą pieniężną, Sąd zarazem orzeknie, że pozwanemu służy prawo uwolnienia się od świadczenia tego przedmiotu zaplaceniem kwoty pieniężnej, którą powód, stosownie do swego oświadczenia w skardze lub podczas rozprawy, zamiast tego przedmiotu przyjąć jest gotów.

Prawomocność wyroku.

§. 411.

Wyrok, który już żadnym środkiem prawnym zacepiony być nie może, staje się prawomocnym o tyle, o ile rozstrzyga roszczenia w skardze lub w skardze wzajemnej dochodzone albo stosunek prawny lub prawo, które w ciągu procesu stały się spornymi i względem których po myśli §§. 236 lub 259 przedstawiono żądanie na ustalenie istnienia lub nieistnienia. Rozstrzygnięcie o istnieniu lub nieistnieniu wierzitelności wzajemnej, z którą pozwany w celu potrącenia wystąpił, staje się prawomocnym jedynie do wysokości tej kwoty, jaka z nią ma być do obrachunku zestawiona.

Prawomocność wyroku uwzględnia się z urzędu.

Wydanie, ogłoszenie i doręczenie wyroku.

§. 412.

Wyrok może być ferowany jedynie przez tych sędziów, którzy brali udział w ustnej rozprawie, za podstawę do wyroku służyć mającej.

Jeżeli przed wydaniem wyroku musiała nastąpić zmiana w osobie przewodniczącego albo jednego z reszty członków senatu, należy przed senatem zmienionym ustną rozprawę na nowo przeprowadzić, robiąc użytek ze skargi, z dowodów do aktów wcielonych i z protokołu rozprawy.

§. 413.

Narada i głosowanie sędziów nie odbywają się jawnie. W sprawach trudniejszych może przewodniczący ustanowić sprawozdawcę dla ułatwienia narady.

§. 414.

Sąd na podstawie ustnej rozprawy, ile możliwości natychmiast po jej zamknięciu, wyrok wyda i ogłosi. Razem z wyrokiem ogłosi Sąd powody swego rozstrzygnięcia. Ogłoszenie wyroku nie jest zawisłem od obecności obydwóch stron.

Ogłaszając wyrok, choćby już w zupełności na piśmie ułożony, może się senat ograniczyć do oznajmienia wyrzeczenia w brzmieniu dosłownem i do udzielenia najważniejszych powodów rozstrzygnięcia. Ustanowienie kwoty kosztów może być przy ogłoszeniu wyroku zastrzeżone dla pisemnego wydania.

Ogłoszony wyrok będzie każdej stronie doręczony w pisemnem wydaniu z wszystkimi powodami rozstrzygnięcia.

§. 415.

Jeżeli wyrok nie może zapaść natychmiast po zamknięciu ustnej rozprawy, a w szczególności wtedy, jeżeli rozprawę, stosownie do §. 193, ustęp 3, przed ukończeniem przeprowadzenia dowodu zamknięto, należy ferować wyrok do dni ośmiu po zamknięciu ustnej rozprawy, w przypadku zaś §. 193, ustęp 3, do dni ośmiu po nadejściu aktów zalegającego przeprowadzenia dowodu. W tym przypadku nie będzie osobnego ogłoszenia wyroku.

§. 416.

W obec stron wyrok dopiero z doręczeniem pisemnego wydania wyroku nabierze mocy obowiązującej.

Wszelako Sąd jest swem rozstrzygnieniem związany, gdy zostało ogłoszone lub w przypadku §. 415 w pisemnym układzie do wygotowania oddane.

Pisemne wydanie.

§. 417.

Wyrok w pisemnem wydaniu zawierać będzie:

1. wymienienie Sądu i nazwiska sędziów, którzy brali udział w wyrokowaniu; w wyroku w zakresie sądownictwa odrębnego zapadłym, gdy Sądowi, który go ferował, również sądownictwo popospolite służy, będzie przy wymienieniu Sądu wyrazem, że Sąd wydał ten wyrok sprawując sądownictwo odrębne;

2. wymienienie stron (imię i nazwisko), jakie ich zatrudnienie, gdzie mieszkają i jakie zajmują stanowisko w procesie, jakoteż wymienienie ich zastępców i pełnomocników;

3. wyrzeczenie;

4. stan faktyczny wyroku;

5. powody rozstrzygnięcia.

Stan faktyczny wyroku należy na zewnątrz widocznie oddzielić od powodów orzeczenia; jedno i drugie nie mogą też być połączone z wyrzeczeniem. Stan faktyczny wyroku będzie zawierał treściwe przedstawienie stanu sprawy, z ustnej rozprawy wynikającego, osobno podnosząc wnioski, z którymi strony w sprawie głównej wystąpiły.

W stanie faktycznym wyroku należy pomieścić te przełożenia stron, których Sąd z mocy §§. 179, 181, ustęp 2. 275, ustęp 2 i 278, ustęp 2. nie dopuścił, tudzież dowody, z których nie pozwolił robić użytku z powodu bezowocnego upływu terminu, do przeprowadzenia dowodu zakreślonego.

§. 418.

Przeznaczony dla aktów sądowych wyrok w pisemnym układzie podpiszą przewodniczący senatu i protokolista.

Wyciąg z wyroku ma oprócz wyrzeczenia zawierać także daty, w §. 417. l. 1 i 2 wskazane.

Dopóki wyrok w pisemnem wydaniu stronom nie będzie doręczony, nie wolno udzielać wyciągów z wyroku i odpisów tegoż.

Sprostowanie wyroku.

§. 419.

Sąd, który wyrok ferował, może każdej chwili sprostować w wyroku lub w pisemnych wydaniach

tegoż pomyłki pisarskie i rachunkowe albo inne widoczne niedokładności. W szczególności sprostowanie z urzędu będzie miało miejsce również i wtedy, gdy wyrok na piśmie wydany nie jest zgodnym z rozstrzygniem w Sądzie zapadłym.

Sąd może orzekać o sprostowaniu bez poprzedniej ustnej rozprawy. Od uchwały, wniosek na sprostowanie odrzucającej, nie ma osobnego środka prawnego.

I wyższa instancya może nakazać sprostowanie.

Sprostowanie stanu faktycznego.

§. 420.

Jeżeli w stanie faktycznym wyroku zdarzyły się inne niedokładności niż w §. 419 określone, albo jeżeli zachodzi potrzeba uzupełnienia lub wyjaśnienia tegoż w celu usunięcia niejasności i sprzeczności, wolno każdej stronie, do dni ośmiu po doręczeniu wyroku, podać w Sądzie procesowym wniosek na skutecznienie potrzebnych sprostowań. Na tego rodzaju wniosek Sąd z możebnym pospiechem audyencyę do ustnej rozprawy rozpisze i żadnych dowodów nie dopuszczając, na niej ten wniosek we formie uchwały rozstrzygnie.

W rozstrzygnięciu wezmą udział jedynie ci sędziowie, którzy nad wyrokiem radzili. Jeżeli jeden z owych sędziów ma przeszkodę a istnieje równość głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego, a w razie gdyby przewodniczący miał przeszkodę, głos sędziego rangą starszego.

Ta uchwała nie może być zaczepioną i nie ma też przywrócenia do stanu poprzedniego z powodu niedotrzymania czasokresu, w ustępie 1 wspomnianego.

§. 421.

Jeżeli wniosek na uzupełnienie stanu faktycznego jedynie z tej przyczyny się pojawił, że tam pominięto przywody i dowody, które według §. 417, ustęp ostatni, do stanu faktycznego należą, postąpi sobie Sąd według wskazówek §. 419.

§. 422.

Sprostowanie, które Sąd po myśli §§. 419, 420 lub 421 skutecznie postanowił, będzie dodane na pierwopisie wyroku, tudzież uwidocznione na wszystkich okazach wyroku już rozdanych, które Sąd w tym celu zwrócić rozkaże.

Odrzucając wniosek sprostowania wyroku, nałoży Sąd na wnioskodawcę wszystkie zład urosłe koszta do zwrotu; zresztą będą koszta wzajemnie zniesione.

Uzupełnienie wyroku.

§. 423.

Jeżeli wyrok pomija roszczenia, które według osnowy stanu faktycznego wyroku rozstrzygnąć należało, lub jeżeli w nim albo nie ma wcale żadnego orzeczenia o kosztach, o zwrot których strona prosiła, albo też ono nie jest dokładnem, będzie wyrok za pomocą dodatkowego rozstrzygnięcia uzupełniony (wyrok uzupełniający).

Wniosek na uzupełnienie należy podać w Sądzie procesowym do dni ośmiu po doręczeniu wyroku; w razie niedotrzymania tego czasokresu nie ma przywrócenia do stanu poprzedniego.

Sąd rozstrzygnie wniosek po odbytej rozprawie ustnej. Rozprawa ta ograniczy się do niezadowolonej części sporu prawnego. W razie odrzucenia wniosku wyda Sąd na to uchwałę.

§. 424.

Rozprawa nad sprostowaniem stanu faktycznego wyroku lub nad uzupełnieniem wyroku nie ma żadnego wpływu na bieg czasokresu, służącego do wniesienia środka prawnego od wyroku, który ma być w stanie faktycznym sprostowany lub na uzupełnienie którego wniosek się pojawił.

Tytuł drugi.

Uchwały.

§. 425.

O ile z mocy postanowień niniejszej ustawy nie zapadają wyroki, wydaje Sąd swe rozstrzygnięcia, zarządzenia i rozporządzenia we formie uchwały.

Sąd o tyle jest swojemi uchwałami związany, o ile nie należą do rodzaju uchwał, w zakresie kierownictwa procesu wydawanych.

Przepisy §. 412 znajdują odpowiednie zastosowanie do uchwał sądowych.

§. 426.

Wszystkie uchwały, podczas rozprawy lub przeprowadzania dowodu przez senat, przewodniczącego albo sędziego wyznaczonego lub wezwanego powzięte, będą ogłaszane. Stronom ogłoszeniu obecnym należy doręczyć pisemne wydania tych uchwał, jeżeli stronie służy środek prawny do uchwały albo prawo natychmiastowej egzekucji na zasadzie tej uchwały.

W tych przypadkach jak również we wszystkich innych, w których kierownictwo postępowania tego wymaga, należy stronom, które ogłoszeniu obecnemu nie były, doręczać pisemne wydania.

W przypadkach, w których nie ma doręczenia pisemnego wydania, uzasadni ustne ogłoszenie takie same skutki jak doręczenie.

§. 427.

Po za audyencyą powzięte uchwały będą stronom przez doręczenie w pisemnem wydaniu (rezolucya) oznajmione.

Rezolucya, w której Sąd odmówił prośbie strony bez poprzedniego wysłuchania przeciwnika, będzie temuż przeciwnikowi jedynie na żądanie wnioskodawcy doręczoną.

§. 428.

Uchwały zapadłe na wnioski ze sobą sprzeczne, tudzież uchwały, w których Sąd wniosku nie uwzględnił, powinny być dodanymi powodami uzasadnione.

Rozstrzygnięte w uchwale wnioski, tudzież stan sprawy, o ile jedno i drugie nie da się powziąć z pisma przygotowawczego lub odpisu protokołu równocześnie udzielonego, należy przytem o tyle wciągnąć do uzasadnienia, o ile to do zrozumienia orzeczenia lub polecenia jest potrzebnem.

§. 429.

Pierwopis uchwały przez senat powziętej podpisze przewodniczący, zresztą sędzia, który uchwałę wydał. —

Pisemne wydanie uchwały będzie również zawierato daty, w §. 417. l. 1 i 2 wskazane.

§. 430.

Pod względem udzielania wydań i wyciągów, tudzież sprostowania uchwał i tychże uzupełnienia w przypadku, w którym co do części wniosku nie ma żadnego orzeczenia lub też nie ma go wcale co do zapłaty kosztów procesu, mimo że strona wniosek w tej mierze uczyniła, albo w końcu gdy orzeczenie co do kosztów procesowych nie jest zupełnem, obowiązują przepisy §§. 418, 419, 423 i 424.

Część trzecia.

Postępowanie przed Sądami powiatowymi.

§. 431.

O ile nic innego nie jest przepisaniem, należy się w postępowaniu przed Sądami powiatowymi stosować do przepisów o postępowaniu przed Trybunałami pierwszej instancyi.

Prawa senatu lub przewodniczącego, uzasadnione w przepisach części drugiej, służą w postępowaniu przed Sądami powiatowymi sędziemu samoistnemu, który też ma te same obowiązki.

§. 432.

Stronom, nieświadomym prawa i niezastąpionym przez adwokata, udzieli Sąd w razie potrzeby odpowiednich wskazówek, jak czynności procesowe przedsiębrać należy i pouczy ich o skutkach prawnych czynności albo opuszczeń.

Mianowicie ogłaszając rozstrzygnięcie zwróci Sąd uwagę takich stron na czasokres, w ciągu którego wolno rozstrzygnięcia sądowe zaczepiać środkami prawnymi, tudzież na prawne postanowienia, przepisujące zamianowanie adwokata pełnomocnikiem, gdy strona środek prawny wnieść zamierza.

§. 433.

Kto w sprawie o kwoty pieniężne do pięćset złotych lub o inny przedmiot sporny takiej samej wartości skargę wnieść zamierza, ma prawo przed jej podaniem prosić Sąd powiatowy, dla tej skargi właściwy, o zawezwanie przeciwnika, aby z nim się rozprawił i doprowadził do ugodowego załatwienia, jeżeli ten przeciwnik w okręgu tegoż Sądu powiatowego mieszka. W miejscowościach, w których kilka Sądów powiatowych istnieje, mogą być nadto w tym celu zawezwane osoby, które wprawdzie po za okręgiem właściwego Sądu powiatowego ale w tej samej miejscowości mieszkają.

Od rozstrzygnięcia, na taki wniosek wydanego, nie ma żadnego środka prawnego.

§. 434.

Skargę, tudzież to wszystko, o co strona po za ustną rozprawą prosi, co wnosi lub oznajmia, wolno jej, gdy nie ma adwokata zastępcą, podawać do protokołu.

§. 435.

Jeżeli zdaniem sędziego, skarga na piśmie podana potrzebuje jakiegokolwiek bądź uzupełnienia lub wyjaśnienia, albo jeżeli sędziemu nasuwają się wątpliwości przeciwko wprowadzeniu postępowania a powód nie jest zastąpionym przez adwokata, udzieli mu sędzia przed załatwieniem skargi potrzebnych wskazówek, jak skargę uzupełnić lub sprostować należy.

Jeżeli ustnie do protokołu podana skarga okazuje się nie do przyjęcia z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, niewłaściwości Sądu, braku osobistej zdolności do zanieśienia skargi lub braku zdolności procesowej u pozwanego, należy w tej mierze powoda ustnie lub na żądanie pisemnie pouczyć. Również pouczy Sąd powoda w sposób odpowiedni ustnie, jeżeli skarga jest oczywiście bezasadną. Nie może atoli odmówić przyjęcia skargi do protokołu, jeżeli powód mimo pouczenia, przy niej obstaje.

§. 436.

Audyencya do ustnej rozprawy na skargę może być w sprawach nagłych, a mianowicie na skargi o naruszenie posiadania, na ten sam dzień naznaczoną, w którym skarga weszła do Sądu.

§. 437.

Powód będzie do ustnej rozprawy przez doręczenie jednego okazu zapadłej na skargę uchwały z tem poleceniem zawezwany, aby przyniósł ze sobą na audyencyę przedmioty podczas rozprawy oglądane się mające tudzież dokumenty, które się do sporu prawnego odnoszą, a pierwopisy których jeszcze się w Sądzie nie znajdują. W zawezwaniu oznajmi Sąd powodowi, jakie niekorzyści łączą ustawa z omieszkaniem audyencyi.

§. 438.

Zawezwanie pozwanego odbędzie się w ten sposób, że mu się doręczy pisemne wydanie uchwały na skargę zapadłej i równocześnie udzieli jeden okaz skargi pisemnej lub odpisu protokołu na skargę spisanej. W razie protokolarnego uzupełnienia lub sprostowania skargi pisemnej, należy pozwanemu także odpis tego protokołu doręczyć. Równocześnie wezwie Sąd pozwanego, aby na audyencyę przyniósł ze sobą odnoszące się do sporu prawnego przedmioty oględzin i dokumenty, tudzież by jeszcze przed wyznaczoną do ustnej rozprawy audyencyi przedstawił wnioski co do przedłożenia dokumentów dowodowych i przedmiotów oględzin, w posiadaniu

przeciwnika albo w przechowaniu władzy publicznej lub notaryusza się znajdujących, jakoteż, o ile to potrzebne, co do sądowego zawezwania świadków. W zawezwaniu należy pozwanemu oznajmić skutki prawne, jakie ustawa łączy z omieszkaniem audyencyi.

§. 439.

W pewnych dniach sądowych, które naprzód oznaczyć i zawiadomieniem na budynku sądowym wywieszonym ogłosić należy, wolno powodowi nawet bez sądowego zawezwania razem ze stroną przeciwną stawić się przed Sądem w celu wytoczenia sporu prawnego i przeprowadzenia w nim rozprawy.

W tym przypadku będzie żądanie skargi w protokole rozprawy zapisane.

§. 440.

W postępowaniu przed Sądami powiatowymi należy z reguły już pierwszą audyencyę przeznaczyć do rozprawy kontradyktoryjnej. Jednakowoż wolno Sądowi rozporządzić, aby się pierwsza audyencya odbyła osobno w celu dopełnienia czynności procesowych, w §. 239 opisanych.

Przepisy części drugiej o obowiązku pozwanego do odpowiadania na skargę za pomocą pisma przygotowawczego, jakoteż postanowienia o postępowaniu przygotowawczem przed sędzią wyznaczonym nie mają żadnego zastosowania w postępowaniu przed Sądami powiatowymi.

Wszelako w sporach prawnych w rodzaju określonych w §. 245, l 1, wolno Sądowi nakazać stronom przez adwokatów zastąpionych wymianę pism przygotowawczych, albo też może się dla przygotowania ustnej rozprawy odbyć przesłuchanie stron do protokołu sądowego.

Ustna rozprawa powinna być ile możności na pierwszej audyencyi, na skargę wyznaczoną, do końca doprowadzona.

Sąd może nakazać pisemne ustalenie wniosków i oświadczeń (§ 265) jedynie tym stronom, których przy ustnej rozprawie zastępują adwokaci.

§. 441.

Zarzut niewłaściwości Sądu winien pozwany nawet w tym przypadku wnieść już na pierwszej audyencyi, gdy ona do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej została przeznaczoną i zawsze przed wdaniem się w rozprawę główną. Po odbytej pierwszej audyencyi lub po wdaniu się pozwanego

w sprawę główną może być niewłaściwość Sądu uwzględnioną jedynie pod warunkami §. 240, ustęp 2.

§. 442.

Przeciwko stronie, która pierwszej audyencyi, jaką na skargę wyznaczono, omieszkała, zapadnie na wnioszek, po myśli §. 396 uczyniony, wyrok ostateczny. mimo że już pierwsza audyencya była przeznaczona dla rozprawy kontradyktoryjnej.

Jeżeli jedna ze stron na jednej z późniejszych audyencyj nie stanęła a rozchodzi się o to, aby przy ferowaniu wyroku (§. 399) zostało uwzględnione to co jawnie się strona nowego pod względem faktów przedłożyła, ale co sprzeciwia się bądź treści od niej pochodzących pism przygotowawczych, bądź jej poprzednim oświadczeniom i twierdzeniom i też stronie przeciwnej przed audyencyą w piśmie przygotowawczem nie było oznajmionem, należy na wnioszek jawiącej się strony to co ona nowego przedłożyła ustalić w protokole i stronę opieszłą ponownie do rozprawy kontradyktoryjnej zawezwać, udzielając jej równocześnie odpis tego protokołu. Jeżeli przeciwnik dalej trwa w swej opieszłości, natenczas nie stoi w drodze, aby ustalone w protokole przedłożenia przy ferowaniu wyroku zostały uwzględnione.

§. 443.

Jeżeli nie ma pism przygotowawczych (§. 210, ustęp 1), odbywa się protokolowanie faktów i dowodów, które strony przytoczyły, z reguły w sposób w §. 211 opisany.

§. 444.

Jeżeli na audyencyi wydanie uchwały na dowód po myśli §. 277, ustęp 3, okaże się koniecznem, a rozprawa na tej samej audyencyi jeszcze nie została zamkniętą, może Sąd zaniechać wypisania w protokole tego, co w przemówieniach stron do stanu sprawy się odnosi i zachować to dla pisemnego wydania uchwały na dowód.

Stronom będą pisemne wydania uchwały na dowód doręczone. Podczas najbliższej rozprawy kontradyktoryjnej wolno wnieść opozycyę z powodu rzekomej niedokładności tego, co tam o przedłożeniach stron pod względem faktów i dowodów wypisano. Opozycya będzie w protokole rozprawy lub osobnem piśmie w krótkości stwierdzona (§. 212, ustęp 2 i 3).

§. 445.

Jeżeli ustna rozprawa na jednej audyencyi przeprowadzona i ukończoną została, może Sąd

zaniechać protokolowania tego, co w przemówieniach stron do stanu sprawy się odnosi, i wyłożenie tego zachować dla tej części wyroku, która stan faktyczny wyroku zawiera (§. 417, l. 4). W tym przypadku zapisze się w protokole rozprawy tylko okoliczności i oświadczenia w §§. 207 i 208 wskazane.

W tym przypadku będzie wygotowany na piśmie stan faktyczny wyroku do trzech dni po zamknięciu rozprawy w kancelaryi sądowej dla stron do przejrzenia złożony. Stronom wolno do trzech dni po otrzymanem zawiadomieniu o tem złożeniu wnieść opozycję z powodu niedokładności tego, co stan faktyczny wyroku o przełożeniach stron pod względem faktów i dowodów zawiera. Opozycję można albo do protokołu oświadczyć albo stwierdzić za pomocą treściwie ułożonego pisma (§. 212, ustęp 2 i 3).

Na skutek opozycji może sędzia stan faktyczny wyroku odpowiednio zmienić.

§. 446.

Jeżeli Sąd powiatowy w wykonywaniu sądownictwa odrębnego wyrok ferował, a tenże Sąd obok pospolitego także odrębne sądownictwo w sprawach handlowych, morskich lub górniczych sprawuje, należy to w wyroku odpowiednim dodatkiem wyrazić, jeżeli obydwie strony się zgodziły, aby sprawa z powodu jej załatwienia jako należąca do zakresu sądownictwa odrębnego została oznaczona, albo jeżeli jedna strona takiego oznaczenia przed zamknięciem ustnej rozprawy się domaga a Sąd to za trafne uznał.

Ani przyjęcie takiego oznaczenia do wyroku ani odmówienie przyjęcia takowego nie może być zacepionem.

§. 447.

W wydanym na piśmie wyroku należy szczególnie to podnieść, że do wniesienia środka prawnego od tego wyroku i w ogóle w postępowaniu odwoławczem zastępstwo adwokackie jest potrzebnem.

Co się tyczy wyroków Sądów powiatowych, to nie ma sprostowania faktycznego stanu wyroku po myśli §. 420.

Osobne przepisy dla postępowania w sprawach drobiazgowych.

§. 448.

Jeżeli zażądana w skardze suma pieniężna lub wartość przedmiotu spornego nie przynosi kwoty pięćdziesięciu złotych albo też powód oświadczył, iż zamiast przedmiotu w skardze żadanego kwotę pieniężną do pięćdziesięciu złotych przyjąć jest gotów

(sprawy drobiazgowy). będą obowiązywały szczególne przepisy, w następujących §§. 449 do 453 zawarte.

§. 449.

Żona może działać w procesie w zastępstwie męża na podstawie pełnomocnictwa odeń otrzymanego.

§. 450.

Jeżeli się nad oznaczonymi w §. 239, ustęp 2, zarzutami osobna odbyła rozprawa i na zasadzie teje Sąd stronę z owymi zarzutami oddalił, winien sędzia ogłaszając to swe rozstrzygnięcie rozporządzić, ażeby rozprawa główna natychmiast została podjęta. W tym przypadku nie będzie rozstrzygnięcie takiego zarzutu osobno na piśmie wydanem, lecz przyjętem do rozstrzygnięcia, które w sprawie głównej zapadnie.

§. 451.

W sprawach drobiazgowych będzie protokół rozprawy jedynie zawierał:

1. zapiski w §. 207 i 208, l. 1 nakazane;

2. następujące zapiski: o zeznaniem do protokołu pełnomocnictwie, jeżeli strona osobiście w towarzystwie swego pełnomocnika się jawiła; o żądaniu skargi po myśli §. 439 w oznaczonym dniu sądowym wniesionem; o istotnej treści przeprowadzonych dowodów a w szczególności o tem, czyli od świadka lub znawcy odebrano przysięgę przed przesłuchaniem lub po niem, albo też czyli zaprzysiężenia zaniechano; następnie o tem, że strona przed jej wysłuchaniem bez przysięgi i przed jej przesłuchaniem pod przysięgą została tak napomnianą jak ustawa nakazuje (§§. 376 i 377);

3. wyroki podczas rozprawy zapadłe i ogłoszone, jakoteż zarządzenia i rozporządzenia sędziego, od których środek prawny jest dozwolony;

4. uwagę, czyli strony były ogłoszeniu wyroku obecne.

Prócz tego należy w przypadku, gdy rozpoczęta rozprawa w jednym dniu skończyć się nie może, na wniosek albo stosownie do uznania sędziego z urzędu, zapisać to w protokole w treściwym przez sędziego postanowionym układzie, gdy pozwany twierdzeniom, na których skarga się opiera, wyraźnie zaprzeczył.

§. 452.

Wyrok będzie ustnie ogłoszony. Wyrok w obecności obydwóch stron ogłoszony, będzie dla stron

od chwili ogłoszenia skutecznym. W razie obecności obydwóch stron przy ogłoszeniu wyroku, będzie na piśmie wydany wyrok doręczonym stronie tylko na jej żądanie. Po za tym przypadkiem należy obydwom stronom pisemne wydanie wyroku z urzędu doręczyć.

Ogłaszając wyrok zwróci Sąd uwagę stron na to, że od tego wyroku mogą założyć apelację jedynie dla nieważności w §. 477. l. 1 do 7, wyliczonych. Dodatek tej samej treści będzie zamieszczony w pisemnem wydaniu wyroku.

§. 453.

Jeżeli w ciągu postępowania skarga na skutek dokonanej zmiany wyszła po za granice wartości w §. 448 zakreślone, ale właściwość Sądu powiatowego przez to nie została uchyloną, będzie sprawa przeprowadzoną i rozstrzygniętą według przepisów, które w postępowaniu przed Sądami powiatowymi powszechnie obowiązują.

Osobne postanowienia dla postępowania na skargi z powodu naruszonego posiadania.

§. 454.

Następujące osobne przepisy (§§. 455 do 460) będą obowiązywały w postępowaniu na skargi o naruszenie stanu posiadania rzeczy lub praw. przez powoda do dni trzydziestu po otrzymaniu wiadomości o naruszeniu posiadania przed Sąd zaniezione, jeżeli żądanie skargi idzie jedynie na obronę i przywrócenie ostatniego stanu posiadania.

Na piśmie podane skargi winny być na zewnętrznej stronie jako skargi z powodu naruszonego posiadania oznaczone.

§. 455.

Rozpisując audyencye i naznaczając czasokresy, będzie się Sąd zawsze starał o szybkie załatwienie.

§. 456.

Na żądanie, przedstawione w skardze o wydanie zakazów po myśli §§. 340 do 342 p. k. u. c., sędzia, nie słuchając przeciwnika, zarządzi zaraz przy załatwieniu skargi co do tego potrzebne.

§. 457.

Rozprawa ograniczy się do zbadania i dowodu faktu ostatniego posiadania i tegoż naruszenia, a wyłączonem będzie wszelkie rozstrząsanie prawa do

posiadania, tytułu, dobrej i złej wiary posiadania albo roszezeń o możebne odszkodowanie.

Dowód z wystuchania stron po myśli §. 371 i n. jest wyłączonem.

§. 458.

Podczas rozprawy może sędzia rozporządzić zastosowanie jednego lub kilku z tymczasowych zarządzeń, w ustawie o postępowaniu egzekucyjnem i ubezpieczającym dozwołonych, o ile to wydaje się być potrzebnem do odwrócenia nagłego niebezpieczeństwa bezprawnego uszkodzenia, do powstrzymania gwałtu lub do odwrócenia niepowetowanej szkody. Sędzia może wydanie tego rodzaju zarządzeń uczynić zawisłem od dania odpowiedniego zabezpieczenia.

§. 459.

Rozstrzygnięcie zapadnie natychmiast po zamknięciu rozprawy we formie uchwały (uchwała końcowa) i ograniczy się do ustanowienia tymczasowej normy dla ostatniego faktycznego posiadania albo do orzeczenia tymczasowego zakazu lub zabezpieczenia, jakie prawu odpowiada (§§. 340 do 343 p. k. u. c.). To nie przeszkadza sądowemu dochodzeniu prawa do posiadania i zależnych od takowego roszezeń w czasie późniejszym. W usasadnieniu uchwały przedstawi też sędzia stan sprawy treściwie. Sędzia ustanowi czas do dopełnienia powinności, na zasądzonęgo nałożonej, w każdym szczegółowym przypadku stosownie do towarzyszących okoliczności.

§. 460.

W postępowaniu na skargi o naruszone posiadanie są, za wyjątkiem rekursu wszystkie inne środki prawne wzbronione, a w szczególności też przywrócenie do stanu poprzedniego.

Cześć czwarta.

Środki prawne.

Rozdział pierwszy.

Apelacya.

Dopuszczalność.

§. 461.

Od wyroków pierwszej instancyi służy ape-

§. 462.

Sąd apelacyjny bada rozstrzygnięcie pierwszej instancyi w granicach wniosków apelacyjnych.

Ale osądzeniu Sądu apelacyjnego podlegają równocześnie uchwały, w postępowaniu przed wyrokiem zapadłe, o ile ustawa ich zaczepiania nie wzbrania albo też one nie stały się nieporuszonemi na skutek zaniechanego w terminie naganienia (§. 196), rekursu albo w następstwie rozstrzygnięcia rekuresem wywołanego.

Ogólne postanowienia o postępowaniu apelacyjnem.

§. 463.

W postępowaniu apelacyjnem obowiązują przepisy o postępowaniu przed Trybunałami pierwszej instancyi, o ile poniżej podane przepisy nie sprowadzą niektórych odmian.

W postępowaniu apelacyjnem muszą strony być zastępywane przez adwokatów.

Termin apelacyjny.

§. 464.

Termin apelacyjny wynosi dni czternaście; nie może być przedłużonym.

Ten czasokres rozpoczyna się dla każdej strony z chwilą dokonanego doręczenia pisemnie wydanego wyroku, w sprawach zaś drobiazgowych z chwilą ogłoszenia wyroku, jeżeli obydwie strony były temu obecne.

Zakładanie apelacji.

§. 465.

Apelację zakłada się podaniem pisma przygotowawczego (pismo apelacyjne) w Sądzie procesowym instancyi pierwszej.

W miejscowościach, w których nie ma przynajmniej dwóch osiedlonych adwokatów, można zastąpić pismo apelacyjne odpowiednim oświadczeniem do protokołu sądowego bez pomocy adwokata.

Sporządzający protokół sędzia wezwie szczególnie stronę, aby dokładnie podała przyczyny apelacji, przedstawiła wyraźny wniosek apelacyjny, jakoteż podała okoliczności i oznaczyła dowody, z którymi na poparcie zasady apelacji po raz pierwszy wystąpić zamierza, niemniej pouczy ją sędzia o skutkach prawnych zaniechania tych podań.

Postanowienia prawne o piśmie apelacyjnem odnoszą się również do protokołowanych oświadczeń, pismo apelacyjne zastępujących.

§. 466.

Założenie apelacji w terminie wstrzymuje prawomocność i zawiesza wykonalność zaczepionego wyroku w granicach wniosków apelacyjnych aż do załatwienia tego środka prawnego.

§. 467.

Obok powszechnej treści każdego pisma przygotowawczego będzie pismo apelacyjne zawierało:

1. wymienienie Sądu apelacyjnego;

2. oznaczenie wyroku, od którego apelację założono;

3. wyraźne oświadczenie co do tego, o ile wyrok zostaje zaczepionym, tak samo też wyraźne a treściwe określenie przyczyn ruszenia (przyczyny apelacji), tudzież oświadczenie, ażali wniosek idzie na zniesienie lub na zmianę wyroku, i jaka zmiana ma nastąpić (wniosek apelacyjny);

4. przełożenia faktów i środki dowodowe, prawdziwość przyczyn apelacyjnych stwierdzić mogące;

5. o ile wniosek apelacyjny nie został podany do protokołu (§. 465. ustęp 2), także podpis adwokata.

§. 468.

W razie założenia apelacji w terminie doręczy się pismo apelacyjne lub odpis zastępującego je protokołu przeciwnikowi apelanta, oznajmiając mu przytem, który Sąd jest apelacyjnym. Spóźnione apelacje odrzuca Sąd procesowy instancyi pierwszej.

Jeżeli przeciwnik apelanta (przeciwnik apelacyjny) zamierza w postępowaniu apelacyjnem w celu odparcia przyczyn ruszenia, w piśmie apelacyjnem naprowadzonych, posługiwać się nowemi okolicznościami i dowodami, jakich w dotychczasowem postępowaniu jeszcze nie było, winien w terminie koniecznym czternastodniowym, który po otrzymaniu pisma apelacyjnego upływać zaczyna, podać odpowiednio fakty i dowody, pod ich wyłączeniem, do wiadomości Sądu procesowego za pomocą pisma przygotowawczego, a w przypadku w §. 465, ustęp 2 przewidzianym, drogą oświadczenia do protokołu sądowego.

§. 469.

Po nadejściu wspomnianego w §. 468, ustęp 2, oznajmienia w czasie należyłym albo po bezwocnym upływie czasokresu, który do tego stał otworem, przedłoży Sąd procesowy instancyi pierwszej Sądowi apelacyjnemu pismo apelacyjne i oznajmienie apelanta, jeżeli ono do Sądu weszło, albo

też odnośne protokoły ze wszystkimi aktami procesowymi, tyczącymi się danego sporu prawnego, a w szczególności też z wykazami doręczenia wyroku i pisma apelacyjnego.

Jeżeli wyrok zacepiiony sporu prawnego całkowicie nie załatwił i rozprawa nad punktami jeszcze niezakończonymi podczas trwania postępowania apelacyjnego dalej ma być prowadzoną, należy Sądowi apelacyjnemu przedłożyć urzędowe odpisy odnośnych części aktów procesowych, przedmiotu postępowania apelacyjnego się tyczących, które zarazem dla postępowania w instancji pierwszej są potrzebne.

Postępowanie przed Sądem apelacyjnym.

Postępowanie wstępne.

§. 470.

Akta apelacyjne będą po ich nadejściu do Sądu apelacyjnego poddane badaniu albo ze strony przelożonego tegoż Sądu albo ze strony sędziego, któremu przelożony powierzył czynności przewodniczącego senatu apelacyjnego.

§. 471.

Na podstawie tego badania będzie apelacja, na razie bez rozpisania audyencyi do ustnej rozprawy, wniesioną przed senat apelacyjny:

1. jeżeli Sąd apelacyjny okaże się niewłaściwym do rozstrzygnięcia założonej apelacji;
2. jeżeli apelacja przedstawia się jako prawnie niedopuszczalna albo jako niezłożona w terminie prawnym;
3. jeżeli w piśmie apelacyjnym nie wskazano wyroku, od którego się apelację zakłada, jeżeli tam nie ma żadnego lub nie ma stanowczego wniosku apelacyjnego, albo jeżeli przyczyny apelacji nie są szczegółowo ani wyraźnie wymienione ani niedwuznacznie przytoczone;
4. jeżeli apelacja od wyroku zaocznego na tem się zasadza, że nie było zaoczności;
5. jeżeli wyrok albo odbyte przed wyrokiem postępowanie jako nieważne są zaskarżone;
6. jeżeli przyjęte do wyroku orzeczenie co do zarzutu niewłaściwości albo co do stanu sprawy wiszącej lub też prawomocności zostało zacepiionem;
7. jeżeli sędzia, który bada akta apelacyjne, jest zdania, że wyrok lub postępowanie przed wyrokiem odbyte jest dotknięte nieważnością, z jaką apelant nie wystąpił.

§. 472.

W szczególności niedopuszczalną jest apelacja także wtedy, gdy ją wniosła strona, której środek prawny apelacji nie służy, albo która się apelacji ważnie zrzekła.

Zrzeczenie się prawa apelacji, zeznane po ogłoszeniu lub doręczeniu wyroku pierwszej instancji, ma skutki obowiązujące, chociaż go przeciwnik nie przyjął.

§. 473.

W przypadkach §. 471 rozstrzyga apelację senat apelacyjny na posiedzeniu niejawnem i bez poprzedniej ustnej rozprawy we formie uchwały.

Jeżeli senat apelacyjny jest zdania, że dla ustalenia przyczyn apelacji lub dla ustalenia nieważności, faktyczne wyjaśnienia od stron lub od Sądu pierwszej instancji albo też inne dochodzenia są potrzebne, należy je zarządzić robiąc użytek z tego co strony w pismach apelacyjnych w tej mierze podały, przeprowadzi je albo sam senat apelacyjny albo też wyda na to polecenie sędziemu wyznaczonemu lub Sądowi procesowemu pierwszej instancji.

§. 474.

Jeżeli zachodzi brak w §. 471, l. 1 określony, orzeknie Sąd swą niewłaściwość i przekaze apelację Sądowi dla niej właściwemu.

W przypadkach §. 471, ustęp 2 i 3 będzie apelacja odrzuconą.

Jeżeli apelacja w przypadku §. 471, l. 4 za uzasadnioną uznana będzie, należy wyrok znieść i sprawę, w miarę tego czy rozprawa w pierwszej instancji została ukończoną lub nie, bądź jedynie do powtórnego ferowania wyroku bądź do dalszej rozprawy i wyrokowania zwrócić Sądowi procesowemu pierwszej instancji.

*§. 475.

Jeżeli w przypadku §. 471, l. 6, Sąd pierwszej instancji nieprawnie swą niewłaściwość orzekł, lub bez wszelkiej do tego podstawy sprawę za wiszącą przyjął, albo też rozstrzygnięcia o roszczeniu skargi z tej przyczyny nieprawnie odmówił, że co do tegoż rozstrzygnięcia już prawomocnie zapadło, poleci Sąd apelacyjny Sądowi pierwszej instancji, ażeby w sprawie głównej przystąpił do wyrokowania albo do przeprowadzenia i osądzenia sprawy, a mianowicie stosownie do tego, czyli rozstrzygnięcia

pierwszej instancji zapadło po odbytej rozprawie głównej, czy też na podstawie osobnej rozprawy o niewłaściwość, o stan sprawy wiszącej albo o prawomocność, przed zamknięciem rozprawy głównej odbytej.

Jeżeli jednak pierwsza instancja nieprawnie swą właściwość za istniejącą przyjęła, należy wyrok pierwszego sędziego uchylić i zarządzić co potrzeba w celu wdrożenia postępowania przed Sądem właściwym.

Jeżeli Sąd pierwszej instancji istnienie stanu sprawy wiszącej nieprawnie pominął lub opierając się na tem, że rozstrzygnięcie skargi już jest prawomocnie rozstrzygnięte, wniosek na zwrócenie skargi bez rozprawy głównej mylnie odrzucił, natenczas Sąd apelacyjny wyrok pierwszego sędziego uchyli i skargę odrzuci.

§. 476.

Jeżeli wyrok był z powodu niewłaściwości Sądu pierwszej instancji zaczepiony i z tej przyczyny został zniesiony, a sprawa do powtórnej rozprawy Sądowi właściwemu została przekazana, należy tę powtórna rozprawę odbyć na podstawie protokołu rozprawy, na pierwszą rozprawę spisanego i na podstawie wszelkich innych aktów procesowych, które weszły do Sądu apelacyjnego. Powtórna rozprawa będzie wprowadzoną po myśli §. 138.

Dla tej powtórnej rozprawy pozostaną też w mocy wszystkie przyznania i wszelkie inne oświadczenia, które strony podczas pierwszej rozprawy zeznały. Jednakowo stronom wolno podczas powtórnej rozprawy występować także z faktycznymi twierdzeniami, dowodami, środkami zaczepnymi i odpornym, z których nie robili użytku podczas pierwszej rozprawy; tak samo wolno stronom podczas późniejszej rozprawy oświadczać się na faktyczne twierdzenia i ofiarowane dowody, chociaż tego podczas poprzedniej rozprawy albo uczynić omieszkały albo też uczynić nie chciały.

§. 477.

W następujących przypadkach należy wyrok zaczepiony jako nieważny uchylić (§. 471, l. 5 i 7), a zarazem też i poprzednie postępowanie, o ile je przyczyna nieważności ogarnęła:

1. jeżeli w rozstrzygnięciu sprawy brał udział sędzia, którego prawo od wykonywania urzędu sędziowskiego w tej sprawie wyłącza, albo którego nieprzyjęcie Sąd uznał za usprawiedliwione;

2. jeżeli skład Sądu orzekającego nie był zgodnym z przepisami;

3. jeżeli wyrok ferował Sąd, który nawet na skutek wyraźnego układu stron nie mógł się stać dla tej sprawy właściwym;

4. jeżeli przez nieprawne zachowanie się a w szczególności przez zaniechanie doręczenia odjęto stronie możność rozprawiania się przed Sądem;

5. jeżeli strona podczas postępowania wcale nie była zastąpioną, albo pomimo istniejącej potrzeby prawnego zastępcy taki zastępca jej nie zastępował, chyba że prowadzenie procesu zostało dodatkowo sposobem prawidłowym zatwierdzone;

6. jeżeli osądzono sprawę nienależącą do drogi sądowej;

7. jeżeli wyłączono jawność w sposób nieusprawiedliwiony;

8. jeżeli wbrew przepisowi §. 210, ustęp 2, strony lub ich pełnomocnicy złożyli do aktów ułożone przez siebie zarysy do protokołów rozpraw;

9. jeżeli wyrok tak jest wadliwie ułożony, że nie da się zbadać z wszelką pewnością i jeżeli wyrok sam ze sobą pozostaje w sprzeczności albo nie ma w nim żadnych powodów rozstrzygnięcia, a te niedostatki nie dadzą się usunąć sprostowaniem wyroku, które Sąd apelacyjny zarządzić może (§. 419).

Dodatkowe zatwierdzenie prowadzenia procesu (l. 5) szczególnie wtedy istnieje, jeżeli prawny zastępca, nie zarzucając braku zastępstwa, w ten sposób do postępowania apelacyjnego wstępuje, że wnosi pismo apelacyjne lub jakie pismoprzgotowawcze (§. 468).

§. 478.

W razie uchylenia wyroku pierwszego sędziego z powodu nieważności, jeżeli na skutek tego dalsza rozprawa nie jest do załatwienia sprawy konieczną (§. 477, l. 5 i 6), należy orzec odrzucenie skargi o tyle, o ile zaszła nieważność.

Jeżeli na skutek zupełnego lub częściowego zniesienia wyroku sędziego pierwszego z powodu tegoż nieważności dalsza rozprawa stała się konieczną, należy sprawę zwrócić Sądowi pierwszej instancji.

W razie uchylenia wyroku pierwszego sędziego dla jednej z przyczyn nieważności, w §. 477, l. 1 i 2 określonych, nie ma potrzeby zwracać sprawę Sądowi procesowemu pierwszej instancji, lecz wolno ją przekazać do powtórnej rozprawy innemu z pozostałych tego samego rodzaju Sądów, mających swe siedziby w okręgu tego samego Sądu apelacyjnego.

Przekazanie po myśli ustępu 2 i 3 orzeczone, będzie jednak zniesione, jeżeli obydwie strony po doręczeniu rozstrzygnięcia Sądu apelacyjnego podały w ośmiodniowym terminie koniecznym wniosek, ażeby Sąd apelacyjny po rozprawie, z konieczności ponownie odbyć się mającej, sam sprawę rozsądził. Ten wniosek ma być podany w Sądzie apelacyjnym.

§. 179.

Sąd pierwszej instancyi, któremu sprawę po myśli §. 178 przekazano, rozpisze audyencyę do ustnej rozprawy z urzędu. Należy jednak zaczekać z rozpisaniem audyencyi aż do prawomocności rozstrzygnięcia Sądu apelacyjnego, jeżeli ten ostatni Sąd orzekł, że postępowanie będzie dopiero po prawomocności rozstrzygnięcia apelacyjnego w pierwszej instancyi podjętem lub dalej prowadzonym. Orzeczenie w tej mierze zapada z urzędu lub na wniosek; nie ma od niego osobnego środka prawnego.

Podobnie w przypadku §. 174, ustęp 1, zarządzi Sąd apelacyjny po prawomocności swego rozstrzygnięcia co potrzeba, aby dalsze postępowanie odbyło się przed właściwym Sądem apelacyjnym.

Rozpisanie rozprawy apelacyjnej.

§. 180.

Jeżeli nie ma powodu zasięgać postanowienia senatu apelacyjnego albo też senat apelacyjny uznał pismo apelacyjne za przydatne do wyznaczenia audyencyi do ustnej rozprawy apelacyjnej, rozpisze tę audyencyę przewodniczący senatu apelacyjnego w ten sposób, aby doręczenie zawezwania stronom a audyencyę mniej więcej czterynastodniowy przeciąg czasu przegradzał. W przypadkach nagłych może ten czasokres być skróconym.

Audyencya do ustnej rozprawy apelacyjnej będzie również i w tym przypadku rozpisana, gdy Sąd apelacyjny na niejawnym posiedzeniu odrzucił apelacyę, którą założono z przyczyny pomyłki w uznaniu zaoczności za istniejącą, dla niewłaściwości Sądu, z powodu rozstrzygnięcia co do stanu sprawy wiszącej lub co do prawomocności, albo też z przyczyny nieważności, ale w piśmie apelacyjnym dochodzi strona jeszcze dalszych przyczyn ruszenia, które dla ustnej rozprawy są zastrzeżone.

W przypadku, gdy strony już wymieniły adwokatów, którzy ich w postępowaniu apelacyjnym zastępywać będą, należy zawezwania do ustnej rozprawy wystosować do tych adwokatów.

§. 181.

Jeżeli się już przy rozpisaniu audyencyi okazuje, że podczas rozprawy apelacyjnej zajdzie konieczna potrzeba ustalenia prawdziwości szczegółowych faktów, na uzasadnienie apelacyi w piśmie apelacyjnym lub w piśmie przygotowawczem przytoczonych, powtórzenia lub uzupełnienia przedłożonych w pierwszej instancyi dowodów, lub też przeprowadzenia dowodów dotąd jedynie zaoferowanych, wyda przewodniczący senatu apelacyjnego do wymienionych świadków lub przesłuchanych w pierwszej instancyi znawców zawezwania do rozprawy apelacyjnej, tudzież zawezwie strony, aby się jawiły do przesłuchania pod przysięgą i zarządzi, aby wszelkie inne środki dowodowe do Sądu sprowadzono.

Ustna rozprawa apelacyjna.

§. 182.

Za wyjątkiem roszczenia o zapłacenie kosztów postępowania apelacyjnego, nie wolno w rozprawie przed Sądem apelacyjnym występować ani z nowem roszczeniem ani z nową ekscypcyą lub zarzutem.

Fakty i dowody, co do których okazuje się z aktów procesowych pierwszej instancyi i z faktycznego stanu wyroku, że ich w pierwszej instancyi nie było, mogą być w postępowaniu apelacyjnym jedynie o tyle użyte, o ile je strony dla wykazania lub odparcia dochodzonych przyczyn apelacyi przedstawiły; nadto mogą być takie nowe przywoły tylko pod tym warunkiem uwzględnione, jeżeli je strona w piśmie apelacyjnym lub zapomocą pisma przygotowawczego (§. 168) przeciwnikowi oznajmiła.

§. 183.

Podczas ustnej rozprawy nie wolno wniosków apelacyjnych bez przyzwolenia przeciwnika ani rozszerzyć ani innymi zastąpić. Tak samo ma być co do przyczyn apelacyi, w piśmie apelacyjnym przytoczonych.

To przyzwolenie będzie za istniejące poczytanem, gdy obecny na audyencyi przeciwnik, nie wnosząc zarzutu przeciw poczynionym zmianom, wdał się w rozprawę nad zmienionymi wnioskami albo nad przyczynami apelacyi, z którymi strona świeżo wystąpiła.

Zmiana skargi, na której się zaczepiony wyrok zasadza, nawet za przyzwoleniem przeciwnika jest wzbronioną.

§. 184.

Wolno odstąpić od apelacyi aż do zamknięcia ustnej rozprawy apelacyjnej. Odpowiednie oświadczenie może być zeznane albo podczas ustnej rozprawy albo przez podanie pisma w Sądzie apelacyj-

nym. Jeżeli to pismo jeszcze przed rozpoczęciem następnej rozprawy apelacyjnej do Sądu wejdzie, może Sąd apelacyjny rozpisaną audyencyę odwołać.

Odstąpienie ma obok utraty środka prawnego także ten skutek, że odstępujący będzie obowiązany ponosić koszty, przez ten środek prawny urosłe a w szczególności też wszystkie koszty, które miał przez to przeciwnik.

Sąd apelacyjny rozstrzygnie o obowiązku zwrotu kosztów we formie uchwały. Wniosek ma być, pod wyłączeniem tegoż, uczyniony podczas ustnej rozprawy apelacyjnej albo też, gdy po myśli ustępu i wyznaczona do rozprawy apelacyjnej audyencya wcale się nie odbyła, do dni ośmiu po zawiadomieniu apelata o odstąpieniu od apelacji.

§. 485.

Rozprawa nad apelacją od wyroku, eo do którego wniesiono na uzupełnienie po myśli §. 423, może być na wniosek odłożoną aż do czasu, kiedy albo wyrok uzupełniający bez apelacji w moc prawa urosnie albo też apelacja od wyroku uzupełniającego wejdzie do Sądu apelacyjnego. W tym ostatnim przypadku odbędzie się rozprawa łącznie nad obiema apelacjami.

Toż samo może być na wniosek rozprawa apelacyjna odłożoną aż do rozstrzygnięcia zażądane go sprostowania stanu faktycznego wyroku (§. 420), jeżeli zażądane sprostowanie może mieć wpływ na osądzenie apelacji.

§. 486.

Po wywołaniu sprawy rozpocznie się ustna rozprawa apelacyjna od tego, że jeden z członków senatu apelacyjnego w charakterze sprawozdawcy ustnie sprawę wyłoży.

Przy pomocy aktów procesowych przedstawi on stan sprawy i dotychczasowy przebieg sporu prawnego, o ile to jest potrzebnem do zrozumienia wniosków apelacyjnych tudzież do zbudania, czyli zacepiony wyrok i przyczyny apelacji są w porządku; poczem wyłoży istotną treść pisemnych podań w postępowaniu apelacyjnem wniesionych i zażnaczy punkta sporne, które się złąd wyłoniły. Sprawozdawcy nie wolno objawić zdania pod względem zapaśd mającego rozstrzygnięcia.

Następnie odczyta protokollista wnioski stron i zaapelowane części wyroku pierwszej instancyi razem z powodami rozstrzygnięcia tudzież odnośne części protokollu rozprawy w instancyi pierwszej, jeżeli przewodniczący lub senat apelacyjny to ostatnie za pożyteczne uzna.

Następnie wysłucha Sąd przemówień stron. Jeżeli przemówienie strony nie jest zgodnem z treścią aktów procesowych, winien przewodniczący to podnieść.

§. 487.

Wniosek na nieprzyjęcie Sądu apelacyjnego za właściwy może być w postępowaniu apelacyjnem jedynie w tym przypadku uczyniony, gdy strona zamierza uzyskać wdania się w sprawę Sądu apelacyjnego, który wykonywa sądownictwo w sprawach lądowych, morskich lub górniczych albo też gdy strona nie chce, aby tego rodzaju Sąd w sprawę się wdawał. Wniosek w celu pozyskania tego rodzaju Sądu apelacyjnego dla sprawy może być li wtedy uczyniony, jeżeli oznaczony w §. 446 dodatek w wyroku pierwszej instancyi został zamieszczony; eo się zaś tyczy wniosku na to, aby wdanie się tego rodzaju Sądu apelacyjnego nie zostało przyjętem, może taki wniosek li wtedy być przedstawiony, jeżeli wyrok pierwszej instancyi oznaczonego w §. 446 dodatku nie zawiera. W pierwszym z wymienionych przypadków nie wolno o to wnosić stronie, która się oświadczyła przeciwko zamieszczeniu takiego dodatku w wyroku sędziego pierwszego.

Wniosek nieprzyjęcia Sądu apelacyjnego za właściwy należy, pod wyłączeniem tegoż, przedstawić natychmiast po zagajeniu rozprawy apelacyjnej przemówieniem sprawozdawcy; wniosek ten będzie bezzwłocznie przed podjęciem rozprawy nad apelacją przeprowadzony i rozstrzygnięty.

W razie uwzględnienia wniosku nieprzyjęcia właściwości danego Sądu apelacyjnego, orzeknie ów Sąd we formie uchwały swą niewłaściwość. Po prawomocności tej uchwały odbędzie się dalsze postępowanie przed właściwym Sądem apelacyjnym. Sąd ten jest w tym przypadku związany uchwałą, orzekającą o tem, jakiego rodzaju sądownictwo ma być w sprawie wykonanem.

W razie odrzucenia wniosku będzie rozprawa apelacyjna natychmiast podjęta i przeprowadzona. W tym przypadku nie ma osobnego wydania uchwały na piśmie, lecz będzie takowa przyjęta do rozstrzygnięcia, które w Sądzie apelacyjnym w sprawie głównej zapadnie.

§. 488.

Senat apelacyjny mocen jest nietylko przeprowadzać dowody, do poparcia lub obalenia przyczyn apelacji służące, lecz zarówno powtórzyć lub uzupełnić dowodzenie w pierwszej instancyi odbyte, i dowody podczas postępowania przed pierwszym sędzią bezskutecznie ofiarowane dodatkowo przeprowadzać, jeżeli to wszystko okaże się koniecznem do rozstrzygnięcia wniosków apelacyjnych.

W tym ostatnim przypadku, jako też wtedy, gdy oględziny uzupełnić wypada, wolno senatowi apelacyjnemu samemu prowadzić postępowanie dowodowe podług przepisów, pierwszą instancję obowiązujących, albo zlecić przeprowadzenie dowodu sędziemu wyznaczonemu lub wezwanemu.

Senat apelacyjny może też rozkazać, ażeby dowód ze znawców w pierwszej instancji przeprowadzony, przy udziale innych zamianowanych znawców powtórnie się odbył.

§. 489.

Jeżeli w pierwszej instancji jedna strona pod przysięgą przesłuchaną została, nie wolno senatowi apelacyjnemu na ten sam fakt słuchać strony przeciwnej pod przysięgą.

Jeżeli senat apelacyjny zarządzi powtórne wysłuchanie pod przysięgą strony w pierwszej instancji już pod przysięgą przesłuchanej, należy ją przed przesłuchaniem napomnieć o przysiędce w pierwszej instancji wykonanej.

Jeżeli strona w pierwszej instancji nie chciała się poddać przesłuchaniu lub zeznania pod przysięgą odmówiła, może Sąd apelacyjny jedynie pod tym warunkiem jej przesłuchanie pod przysięgą zarządzić, gdy dojdzie do przekonania, że strona miała dostateczne powody wzbraniać się od przesłuchania, a te powody tymczasem odpadły.

§. 490.

Na wniosek orzeknie Sąd apelacyjny we formie uchwały jeszcze przed rozstrzygnięciem apelacji, o ile wyrok pierwszej instancji nie jest zaczepionym i przeto może być wykonanym. Od tej uchwały nie ma osobnego środka prawnego.

§. 491.

Na apelację odbędzie się rozprawa i zapadnie rozstrzygnięcie mimo niestawienia jednej lub obydwóch stron, przyczem Sąd uwzględni to co mu strony przedłożyły w piśmie apelacyjnym tudzież w piśmie przygotowawczem, jeżeli je podano (§. 468). Czyli to, co strony świczko przywiodły (§. 482, ustęp 2), za przyznane lub zaprzeczone ma być poczytanem, rozstrzygnie Sąd apelacyjny, biorąc wzgląd na stan faktyczny zaczepionego wyroku i na wszelkie inne akta procesowe pierwszej i drugiej instancji.

§. 492.

Stronom wolno się rzec rozpisania audyencyi do ustnej rozprawy nad apelacją. Zrzeczenie się będzie skutecznem, gdy je strony w piśmie apelacyj-

nem lub w piśmie przygotowawczem, które w Sądzie procesowym pierwszej instancji lub w Sądzie apelacyjnym podały, wyraźnie oświadczyły. W tym przypadku może pismo apelacyjne zawierać także wywody prawne, tudzież wywody faktyczne i dowodowe (§. 78, ustęp ostatni).

W takim razie rozstrzygnie Sąd apelację na posiedzeniu niejawnem bez poprzedniej ustnej rozprawy. Wszelako może Sąd zarządzić ustną rozprawę, gdy w szczegółowym przypadku uzna jej potrzebę.

§. 493.

Do protokołu ustnej rozprawy apelacyjnej będzie wciągnięta treść przemówień stron, o ile w nich strony przytoczyły fakty lub ofiarowały dowodu, ale z tem ograniczeniem, że się jedynie zapisze, w jakiej mierze przemówienia stron odstępują od tego, co akta procesowe pierwszego sędziego o treści rozprawy zawierają.

Jeżeli ustna rozprawa apelacyjna na jednej audyencyi będzie ukończoną i zamkniętą, może być wyłożenie tego, co przemówienia stron o stanie sprawy zawierają, zachowane dla faktycznego stanu wyroku (§. 417, l. 4). W takim razie będą w protokole jedynie okoliczności i oświadczenia, w §§. 207 i 208 wskazane, dokumentnie stwierdzone. Wnioski na sprostowanie tego, co faktyczny stan wyroku o przełożeniach stron pod względem faktów i dowodów zawiera, podadzą strony w Sądzie apelacyjnym do dni ośmiu po doręczeniu wyroku (§. 420).

Rozstrzygnięcie apelacyjne.

§. 494.

Jeżeli się Sąd przy sposobności rozprawy apelacyjnej przekonał, że wyrok zaczepiony albo postępowanie w instancji pierwszej jest dotknięte nieważnością, na którą dotąd nie zwracano uwagi, postąpi sobie Sąd, nawet gdyby żadna ze stron tej nieważności nie dochodziła, według §§. 477 i 478, chyba że się rozchodzi o brak zastępstwa na skutek wyraźnego lub domniemanego zatwierdzenia już usunięty (§. 447, l. 5).

§. 495.

Sąd odrzuci apelację we formie uchwały, jeżeli wadliwości w §. 471, l. 2 i 3 określone, będą dopiero podczas ustnej rozprawy spostrzeżone a obecny przeciwnik apelanta odmówi swego przyzwolenia na poprawienie pisma apelacyjnego (§. 471, l. 3).

§. 496.

Sąd apelacyjny w następujących przypadkach zwróci sprawę Sądowi procesowemu pierwszej instancyi do przeprowadzenia i rozsądzenia, chociażby w niej nie zachodziła nieważność, a w szczególności:

1. jeżeli wnioski, w sprawie uczynione, nie zostały zazeczionym wyrokiem końcowym całkowiec załatwione;

2. jeżeli postępowanie pierwszej instancyi jest dotknięte istotnemi wadliwościami, które nie pozwoliły na wyczerpujące zbadanie i gruntowne osądzenie sprawy spornej;

3. jeżeli w aktach procesowych nie ma wzmianki o tem, że fakty, które Sąd apelacyjny za stanowcze uważa, były w instancyi pierwszej roztrząsane.

W przypadku pod l. 1 ograniczy się postępowanie przed Sądem procesowym do rozszezeń i wniosków, które pozostały niezalatwione, w przypadku zaś pod l. 2. do tej części postępowania i wyroku pierwszej instancyi, która odpowiednią wadliwością jest dotknięta.

Miasto zwrócić sprawę mocen jest Sąd apelacyjny, a to w razie potrzeby po uzupełnieniu rozprawy w pierwszej instancyi odbytej, sam sprawę wyrokiem rozstrzygnąć, jeżeli albo obydwie strony o to zgodnie proszą, albo Sąd uznał, że się przez to załatwienie sprawy przyspieszy lub znaczniejszych kosztów uniknie.

§. 497.

O ile przepisy §§. 494, 495 i 496 nie mają być zastosowane, zawyrokuje Sąd apelacyjny w sprawie samej.

Jego rozstrzygnięcie obejmie wszystkie te punkta sporne, dotyczące się roszczenia sądownie przyznanego lub odmówionego, które w myśl wniosków apelacyjnych winny być w drugiej instancyi zbadane i rozstrzygnięte.

Wolno zmienić wyrok pierwszego sędziego jedynie o tyle, o ile istnieje wniosek na zmianę.

§. 498.

Sąd apelacyjny oprze swe rozstrzygnięcie na wypadkach rozprawy i dowodzeń, w aktach procesowych pierwszego sędziego i w wyroku instancyi pierwszej ustalonych, a przez dochodzone przyczyny apelacji nienaruszonych, o ile przez samą rozprawę apelacyjną nie doznały sprostowania.

Po starannem ocenieniu wypadków postępowania apelacyjnego i wszelkich innych towarzyszących okoliczności, osądzi Sąd apelacyjny, jakie zna-

czenie należy przypisać opozycyi, wniesionej w terminie przeciw szczegółowym ustaleniom protokolarnym pierwszej instancyi albo przeciw temu, co pisemnie wydana uchwała na dowód lub stan faktyczny wyroku o przełożeniach stron pod względem faktów i dowodów zawiera (§§. 444, 445); w razie potrzeby zarządzi Sąd ustną rozprawę nad owemi ustaleniami i wzmiankami (§. 488), opozycyją dotkniętami.

§. 499.

Zwrócenie sprawy Sądowi procesowemu pierwszej instancyi nastąpi w przypadkach §§. 494 i 496 we formie uchwały.

Sąd, który na skutek uchwały Sądu apelacyjnego całą sprawę lub część tejże do powtórnego przeprowadzenia i rozstrzygnięcia lub w celu odbycia postępowania apelacyjnego otrzymał (§. 487), jest przytem pod względem prawnego ocenienia związany zapatrywaniem, jakie było punktem wyjścia dla uchwały Sądu apelacyjnego.

Pod względem zarządzenia nowej rozprawy obowiązuje przepis §. 479.

Tak samo się stanie, gdy Sąd apelacyjny zmieni wyrok orzekający niedopuszczalność skargi o wznowienie, a rozprawa pierwszej instancyi była ograniczoną do rozpatrywania sprawy o dopuszczenie wznowienia.

§. 500.

Załatwiający apelację wyrok lub uchwała Sądu apelacyjnego, będzie stronom zawsze w pisemnem wydaniu doręczona.

Układając dla wyroku apelacyjnego stan faktyczny, może Sąd powoływać się na wyrok pierwszego sędziego.

§. 501.

W sprawach drobiazgowych wolno zazeczać wyrok sędziego pierwszego jedynie z przyczyn nieważności w §. 477, l. 1 do 7 wyliczonych.

Rozdział drugi.

Rewizya.

Dopuszczalność.

§. 502.

Od wyroków Sądów apelacyjnych ma miejsce rewizya.

W sprawach drobiazgowych nie ma po rozstrzygnięciu Sądu apelacyjnego dalszego toku instancyj.

§. 503.

Rewizji wolno żądać tylko z jednej z następujących przyczyn:

1. że wyrok Sądu apelacyjnego jest nieważnym dla jednej z wadliwości, w §. 477 określonych;

2. że postępowanie apelacyjne jest dotknięte wadą, która chociaż nie sprowadza nieważności, mogła być przeszkodą w wyczerpującem badaniu i gruntownem osądzeniu sprawy spornej;

3. że wyrok Sądu apelacyjnego zasadza się w istotnym punkcie na takim przypuszczeniu pod względem faktów, które zostaje w sprzeczności z aktami procesowymi pierwszej lub drugiej instancyi;

4. że wyrok Sądu apelacyjnego opiera się na mylnem ocenieniu ze stanowiska prawnego.

§. 504.

Sąd rewizyjny bada wyrok Sądu apelacyjnego w granicach wniosków, w postępowaniu rewizyjnem przedstawionych.

Nowe faktyczne twierdzenia lub dowody wolno w instancyi rewizyjnej przedstawiać jedynie na poparcie lub obalenie twierdzenia, że wyrok Sądu apelacyjnego jest nieważnym dla jednej z wadliwości w §. 477 określonych, albo że postępowanie apelacyjne jest dotknięte wadą, która mogła być przeszkodą w wyczerpującem zbadaniu i gruntownem osądzeniu sprawy spornej.

Wnoszenie rewizyi.

§. 505.

Rewizję wnosi się do Sądu procesowego pierwszej instancyi za pomocą pisma (pismo rewizyjne).

Termin rewizyjny wynosi dni czternaście, licząc od dnia doręczenia orzeczenia apelacyjnego; nie może być przedłużonym.

Rewizya w terminie wniesiona wstrzymuje prawomocność i zawiesza wykonalność zaczepionego wyroku w granicach wniosków rewizyjnych aż do załatwienia tego środka prawnego. Rewizya od zatwierdzającego wyroku drugiej instancyi nie ma skutków wstrzymujących i zawieszających.

§. 506.

Prócz zwykłej treści pisma przygotowawczego ma pismo rewizyjne zawierać:

1. oznaczenie wyroku, przeciwko któremu rewizya jest wymierzona;

2. stanowcze oświadczenie, o ile wyrok zostaje zaczepionym, tak samo stanowcze a treściwe określenie przyczyn ruszenia (przyczyny rewizyi) tudzież oświadczenie, czyli wniosek idzie na zniesienie lub na zmianę wyroku i jaka zmiana ma nastąpić (wniosek rewizyjny);

3. faktyczne przywody i środki dowodowe, którymi strona prawdziwość przyczyn rewizyi, w §. 503, l. 1 i 2, wymienionych, udowodnić zamierza;

4. podpis adwokata.

O ile się rewizya na przyczynie rewizyi w §. 503, l. 4 wymienionej opiera, mają być w piśmie rewizyjnem bez żadnych rozwekłości wyłożone powody, dla jakich prawne ocenienie sprawy jako mylne się przedstawia.

§. 507.

Na rewizję w terminie wniesioną poleci Sąd procesowy instancyi pierwszej doręczenie jednego okazu pisma rewizyjnego przeciwnikowi strony rewidującej (przeciwnik rewizyjny). Zapóźno wniesione rewizye odrzuca Sąd procesowy instancyi pierwszej.

Przeciwnikowi rewizyjnemu wolno po doręczeniu pisma rewizyjnego w ciągu czternastodniowego terminu koniecznego podać za pomocą pisma przygotowawczego odpowiedź na rewizję w Sądzie procesowym pierwszej instancyi.

Do odpowiedzi na rewizję będą postanowienia §. 506, za wyjątkiem przepisanych pod l. 1 i 2 warunków, odpowiednio stosowane. Nowe fakty i dowody, z których przeciwnik rewizyjny zamierza robić użytek w celu odparcia przyczyn rewizyi, w piśmie rewizyjnem wymienionych, będą w postępowaniu rewizyjnem jedynie o tyle uwzględnione, o ile je w odpowiedzi na rewizję już przytoczono.

O tem, że odpowiedź na rewizję do Sądu wyszła, zawiadomi się stroną rewidującą przez udzielenie tejże jednego okazu odpowiedzi na rewizję.

Rewizya i odpowiedź na nią będą na piśmie podawane; czego nie wolno zastąpić oświadczeniem do protokołu sądowego.

§. 508.

Po odpowiedzi na rewizję albo po bezwonnym upływie terminu, który dla niej stał otworem, przedłoży Sąd procesowy pierwszej instancyi wskazane wyżej pisma tudzież wszystkie akta procesowe, łączące się sporu prawnego, Sądowi apelacyjnemu.

który do nich doda akta Sądu apelacyjnego, do tegoż sporu się odnoszące, i następnie wszystkie te akta do Sądu rewizyjnego wysłać.

Jeżeli jest wniosek na sprostowanie stanu faktycznego w wyroku apelacyjnym, należy się wstrzymać z przedłożeniem aktów Sądowi rewizyjnemu aż do załatwienia postępowania sprostowawczego.

Postępowanie przed Sądem rewizyjnym.

§ 509.

Sąd rewizyjny rozstrzyga rewizję na posiedzeniu niejawnym bez poprzedniej ustnej rozprawy.

Wszelako może Sąd rewizyjny, na wniosek lub z urzędu, ustną rozprawę zarządzić, jeżeli to w szczegółowym przypadku do rozstrzygnięcia załozonej rewizji potrzebnem się okaże. Co do tej rozprawy obowiązują przepisy, dla ustnej rozprawy przed Sądem apelacyjnym wydane.

Dochodzenia lub dowodzenia, do ustalenia przyczyn rewizji w §. 503, l. 1 i 2 przytoczonych potrzebne, będą przeprowadzone za pośrednictwem sędziego wyznaczonego, który akta odbytych dochodzeń lub dowodzeń Sądowi rewizyjnemu bezpośrednio przedłoży. Do tych dochodzeń i dowodzeń należy zawsze przyzywać strony.

§ 510.

Z reguły rozstrzyga Sąd rewizyjny samą sprawę. Ale odesłać ją napowrót Sądowi apelacyjnemu, jeżeli wyrok apelacyjny po myśli §. 477, l. 4 i 5, za nieważny uznać lub z przyczyny w §. 503, l. 2 określonej uchylić postanowi i na skutek tego w celu załatwienia sprawy powtórną rozprawę za koniecznie potrzebną uważa.

Sprawa będzie odesłana do pierwszej instancji, jeżeli Sąd rewizyjny uchwalił zniesienie wyroku lub postępowania dla nieważności, która już się w pierwszej instancji zdarzyła, a z urzędu ma być uwzględniona (§. 478, ustęp 2 i 3).

§ 511.

Sąd, któremu sprawę napowrót odesłano, będzie pod względem dalszego prowadzenia i rozstrzygnięcia związany takim ocenieniem sprawy ze stanowiska prawnego, na jakim się uchylający wyrok Sądu rewizyjnego zasadza.

W celu podjęcia postępowania w Sądzie apelacyjnym albo w Sądzie pierwszej instancji rozpisze jeden albo drugi Sąd audyencyę do ustnej rozprawy z urzędu.

§ 512.

Jeżeli Sąd rewizyjny jest zdania, że rewizję podano ze swawoli lub jedynie w celu przeciągania sprawy, orzeknie przeciwko rewidującemu, a w danych okolicznościach przeciwko adwokatowi jego, grzywnę za pieniactwo.

§ 513.

O ile postanowienia niniejszego rozdziału nie zaprowadzają odmiany, będą przepisy o apelacji stosowane także do rewizji.

Rozdział trzeci

Rekurs.

Dopuszczalność.

§ 514.

Od uchwał (rezulucyj) jest dozwolony rekurs, o ile niniejszą ustawą zaczępanie tychże nie jest wzbronionem.

W szczególności mogą być uchwały zaczępane rekuresem także z przyczyn w §. 477 podanych.

Od uchwał, nakładających po myśli §. 51, ustęp 2, koszta do zwrotu na Sąd, wolno wnieść rekurs tym urzędnikom sędziowskim, którzy na skutek tego, do zwrotu kosztów zostali zobowiązani.

§ 515.

W przypadkach, w których postanowienia tej ustawy osobnego środka prawnego od uchwały wzbraniają, wolno stronom wystąpić z zażaleniem na tę uchwałę łącznie ze środkiem prawnym, wniesionym od rozstrzygnięcia zaraz po niej następującego i zaczępaniu podlegającego.

§ 516.

O ile niema odmiennych rozporządzeń, mogą być za pomocą środka prawnego rekursu zaczępane uchwały, powzięte przez naczelnika Trybunału, przewodniczącego senatu albo przez sędziego wyznaczonego; zaczępanie jednak jest wzbronionem, jeżeli przedtem w Trybunale nie wniesiono na zmianę rzezczonej uchwały.

§. 517.

W sprawach drobiazgowych wolno jedynie od następujących uchwał pierwszej instancyi wnosić rekurs:

1. jeżeli wprowadzenie albo dalsze prowadzenie przepisanego na skargę postępowania zostało odmówione;

2. od rozstrzygnięcia na wniosek dania zabezpieczenia kosztów procesowych lub uzupełnienia tego zabezpieczenia zapadłego;

3. jeżeli dając miejsce żądaniu o przedłużenie czasokresu naruszono postanowienia §. 134 a zarazem uchwała podlega zaczepianiu po myśli §. 141;

4. jeżeli odrzucono wniosek o dozwoleń przywrócenia do stanu poprzedniego z powodu omisszkania audyencyi lub z powodu upływu czasokresu do wniesienia środka prawnego;

5. jeżeli co do zwrotu kosztów rozstrzygnięcie we formie uchwały zapadło.

W sprawach drobiazgowych niema rekursu od uchwał Sądu apelacyjnego.

§. 518.

W postępowaniu na skargi z powodu naruszenia posiadania (§. 454) wolno wnosić rekurs tylko od uchwał, w których odmówiono wprowadzeniu lub dalszemu prowadzeniu postępowania na taką skargę; tudzież od uchwały końcowej.

Zażalenia na wszystkie inne w ciągu postępowania zapadłe uchwały, a szczególnie na tymczasowe zarządzenia, w ciągu postępowania wydane, należy połączyć z rekursami od uchwały końcowej.

§. 519.

Od uchwał, które w postępowaniu apelacyjnym wydaje Sąd apelacyjny, dozwolonym jest rekurs jedynie w następujących przypadkach:

1. jeżeli za pomocą uchwały odrzucono apelację;

2. jeżeli Sąd apelacyjny orzekł we formie uchwały nieważność wyroku sędziego pierwszego;

3. jeżeli zapomocą uchwały przekazano sprawę Sądowi pierwszej instancyi lub innemu Sądowi apelacyjnemu do rozstrzygnięcia albo do przeprowadzenia i rozstrzygnięcia, a w uchwale Sądu apelacyjnego zostało zarazem orzeczonem, że postępowanie pierwszej instancyi lub apelacyjne dopiero po prawomocności tej uchwały podjętem lub dalej prowadzonym będzie.

Wnoszenie rekursu.

§. 520.

Rekurs wnosi się przez podanie pisma (pismo rekursowe) do Sądu, który sam lub którego naczelnik zaczepioną uchwałę wydał albo gdy rekurs idzie od uchwały przewodniczącego senatu, sędziego wyznaczonego lub wezwanego, do Sądu, do którego wymienieni sędziowie należą. W Sądach powiatowych wolno stronom, nie zastąpionym przez adwokatów, podawać rekursu także ustnie do protokołu; pisemne rekursu muszą być zaopatrzone podpisem adwokata.

Jeżeli uchwała zostaje zaczepioną dla mylności oceny prawnego, na którym się uchwała opiera, będzie przepis §. 506. ustęp ostatni, odpowiednio zastosowany.

§. 521.

Termin do rekursu wynosi dni czterdzieści; nie może być przedłużonym.

Termin ten z dniem po doręczeniu pisemnego wydania zaczepić się mającej uchwały lub rozstrzygnięcia rekursu bieg swój rozpocznie, a w sprawach drobiazgowych z dniem po ogłoszeniu, jeżeli obydwie strony były temu obecne.

§. 522.

Jeżeli rekurs jest wymierzony przeciwko odmówieniu lub odjęciu prawa ubogich, przeciw orzeczeniom kary na świadków lub znawców albo przeciw uchwałom, przeznaczonym jedynie do kierowania procesem, wolno temu samemu Sądowi albo sędziemu, którego rozstrzygnięcie lub zarządzenie jest zaczepionem, dać miejsce rekursowi.

Jeżeli wymieniony Sąd lub sędzia nie widzą się do tego spowodowanymi albo jeżeli inne aniżeli w pierwszym ustępie określone uchwały uległy zaczepieniu sposobem rekursu, będzie rekurs bezzwłocznie przedłożony Sądowi rekursowemu z wyjaśniającą relacją i z wszystkimi aktami, do osądzenia rekursu potrzebnymi.

§. 523.

Rekurs od uchwał, od których według przepisów niniejszej ustawy w ogólności nie ma rekursu albo przynajmniej nie ma osobnego środka prawnego, niemniej rekursu po terminie wniesionem, odrzuci Sąd, w którym je podano, z urzędu.

§. 524.

Rekurs niema skutku zawieszającego ani pod względem wypełnienia zaczepionej uchwały ani pod

względem egzekucyi. Wyjątek zachodzi co do orzeczeń karnych, które można zaczepiać w drodze instancyj, o ile i pod tym względem prawo inaczej nie przepisuje.

Wszelako Sąd, którego uchwałę rekuresem zaczepiono, dozwoli na wniosek tymczasowego wstrzymania postępowania i w razie koniecznej potrzeby środki zabezpieczające równocześnie zarządzi, jeżeli przez to, że postępowanie, wypełnienie zaczepionej uchwały lub egzekucya, na zasadzie tej uchwały wdrożyć się mająca, wstrzymaną będzie, nie powstanie dla strony drugiej żaden niestosunkowy uszczerbek a zarazem bez takiego wstrzymania cel rekursu może być udaremniony. Od tej uchwały nie ma osobnego środka prawnego.

Takie samo upoważnienie służy naczelnikowi Sądu, przewodniczącemu senatu albo sędziemu wyznaczonemu lub wezwanemu w razie wniesienia rekursu od ich uchwał.

§. 525.

W przypadkach, w których egzekucya uchwały końcowej nie naruszy tymczasowych zarządzeń, podczas rozprawy na skargę z powodu naruszenia posiadania wydanych, postanowi Sędzia pierwszej instancyi według swego uznania, ażali one podczas gdy rekurs wisi, dalej trwać mają albo też jeszcze przed załatwieniem rekursu mają być uchylone.

Postępowanie przed Sądem rekursowym.

§. 526.

Sąd rozstrzyga rekurs bez poprzedniej ustnej rozprawy na posiedzeniu niejawnem we formie uchwały. Sąd może przed swem rozstrzygnięciem zarządzić dochodzenia, jakie uzna za koniecznie potrzebne.

Niedopuszczalny lub spóźniony rekurs będzie natychmiast odrzucony.

Wydanie rozstrzygnięć Sądu rekursowego na piśmie i doręczanie tych że będą się odbywały według postanowień §. 500, odpowiednio zastosowanych.

§. 527.

Jeżeliby na skutek orzeczenia Sądu rekursowego, rekurs uwzględniającego, jakie dalsze rozporządzenia okazały się potrzebnymi, może je Sąd rekursowy poruczyć temu Sądowi lub sędziemu, który wydał zaczepioną uchwałę.

W przypadku, gdy instancya druga zaczepioną uchwałę wniosła i Sądowi pierwszej instancyi sprawę po wysłuchaniu stron powtórnie rozstrzygnąć nakazała, będzie rozstrzygnięcie Sądu rekursowego

jedynie wtedy podlegać zaczepianiu, jeżeli w nich Sąd postanowił, że udzielone pierwszej instancyi polecenia dopiero po prawomocności owego rozstrzygnięcia wykonać należy.

§. 528.

Rekursa od rozstrzygnięć Sądów drugiej instancyi, zaczepioną uchwałę sędziego pierwszego zatwierdzających, będą w Sądzie instancyi pierwszej odrzucane z urzędu.

Jeżeli Sąd rekursowy jest zdania, że rekurs od uchwały Sądu drugiej instancyi wniesiony, został podany swawolnie albo jedynie w celu przewleczenia sprawy, nałoży grzywnę za pieniactwo na żalącą się stronę, a w odpowiednich okolicznościach na jej adwokata.

Część piąta.

Skarga nieważności i skarga o wznowienie.

§. 529.

Prawomocne rozstrzygnięcie sprawę załatwiająca podlega zaczepianiu przez skargę nieważności.

1. jeżeli sędzia orzekający był w danym sporze od sprawowania urzędu sędziowskiego z mocy prawa wyłączonym;

2. jeżeli strona wcale nie była zastąpioną w procesie, albo też mimo iż potrzebowała prawnego zastępcy, nie zastępywał jej takżej zastępca, o ile w jednym i drugim przypadku prowadzony proces nie został dodatkowo w sposób prawidłowy zatwierdzony.

Wzbronioną jest jednak skarga nieważności, jeżeli strona w przypadku, pod l. 1 określonym, przyczyny wyłączenia, w przypadku zaś pod l. 2 braku zdolności procesowej lub prawnego zastępstwa, jeszcze przed prawomocnością rozstrzygnięcia nadaremnie dochodziła za pomocą podania o nieprzyjęcie sędziego, wnioskiem na unieważnienie postępowania lub drogą środka prawnego.

Wzbronioną jest skarga nieważności także wtedy, jeżeli strona była w stanie dochodzić przyczyny wyłączenia (l. 1) w czasie odbywającego się przedtem postępowania lub za pomocą środka prawnego.

§. 530.

Postępowanie wyrokiem zamknięte może być na wniosek strony z następujących przyczyn wznowionem:

1. że dokument, na którym się wyrok zasadza, jest sfałszowanym lub podrobionym;

2. że świadek lub znawca stał się winnym fałszywego zeznania lub przeciwnik, przy sposobności jego przesłuchania, fałszywej przysięgi, a wyrok zasadza się na tem zeznaniu;

3. że wyrok został uzyskany oszukańcem działaniem zastępcy strony, jej przeciwnika lub zastępcy tegoż, za które te osoby mogą być w drodze sądowo-karnego postępowania ścigane;

4. że sędzia ferując wyrok lub wydając przedtem rozstrzygnięcie, na którym się wyrok zasadza, w odniesieniu do sporu prawnego stał się na niekorzyść strony winnym naruszenia swych obowiązków urzędowych, według praw karnych skarcić się mającego;

5. że orzeczenie Sądu karnego, na którym się wyrok zasadza, zostało uchylone innym wyrokiem już prawomocnym;

6. że strona znalazła wyrok lub uzyskała możliwość robienia użytku z wyroku, który przedtem jeszcze na to samo roszczenie lub na ten sam prawny stosunek prawomocnie zapadł (§. 411), jeżeli zarazem wyrok ten obowiązuje strony wznowić się mającego procesu;

7. że strona otrzymała wiadomość o nowych faktach albo znalazła środki dowodowe lub też uzyskała możliwość robienia z nich użytku, które wcześniej w postępowaniu przytoczone lub użyte mogły korzystniejsze rozstrzygnięcie sprawy głównej spowodować.

Wznowienie jest w okolicznościach, pod l. 6 i 7 podanych, jedynie wtedy dozwolone, jeżeli strona bez własnej winy nie była w stanie dochodzić prawomocności wyroku albo wystąpić z nowymi faktami lub środkami dowodowymi jeszcze przed zamknięciem ustnej rozprawy, po której zapadł wyrok pierwszej instancyi.

§. 531.

Wznowienie może być także pozwołone w celu przeprowadzenia dowodów po myśli §. 279, ustęp 2, od rozprawy wyłączonych, jeżeli jest rzeczą oczywistą, jako dowody te, wcześniej w procesie użyte, byłyby korzystniejsze dla strony orzeczenie w sprawie głównej wywołały.

§. 532.

Dla skargi nieważności, tudzież dla skargi o wznowienie, na zasadzie §. 530, l. 4 wniesionej, wyłącznie właściwym jest Sąd, w którym zapadł wyrok taką skargą zaczepiony a w razie zaczepienia

taką skargą kilku wyroków, zapadłych w tym samym sporze prawnym w rozmaitych instancjach, najwyższy z pomiędzy owych Sądów.

We wszystkich innych przypadkach (§§. 530, l. 1 do 3, 5, 6 i 7, i 531) będzie skarga o wznowienie podawana w Sądzie procesowym instancyi pierwszej, albo też gdy jedynie wyrok w instancyi wyższej ferowany dochodzoną przyczyną ruszenia jest dotknięty, w odnośnym Sądzie instancyi wyższej.

Postępowanie.

§. 533.

O ile z następujących przepisów nie wynika coś odmiennego, będą przepisy pierwszej do czwartej części niniejszej ustawy do zanieśienia skargi nieważności i skargi o wznowienie przed Sąd, tudzież do dalszego postępowania odpowiednio stosowane.

§. 534.

Skargę należy zanieść przed Sąd w terminie koniecznym jednego miesiąca.

Czasokres ten liczy się:

1. w przypadku §. 529, l. 1, od dnia, w którym strona otrzymała wiadomość o przyczynie wyłączenia, albo też, gdy to przed zaistnieniem prawomocności zaczepionego rozstrzygnięcia miało miejsce, od tego ostatniego dnia;

2. w przypadku §. 529, l. 2, od dnia, w którym rozstrzygnięcie doręczono stronie, a gdyby nie posiadała zdolności procesowej, od dnia doręczenia tegoż jej prawnemu zastępcy, atoli również nigdy przed zaistnieniem prawomocności zaczepionego rozstrzygnięcia;

3. w przypadkach §. 530, l. 1 do 5, od dnia, w którym wyrok Sądu karnego albo uchwała orzekająca zastanowienie karno-sądowego postępowania urosła w moc prawa;

4. w przypadkach §. 530, l. 6 i 7, od dnia, w którym strona była w stanie zrobić z wyroku prawomocnego użytek albo przedłożyć Sądowi fakty i środki dowodowe, które doszły do jej wiadomości;

5. w przypadku §. 531 od doręczenia wyroku pierwszej instancyi.

Za wyjątkiem wspomnianego pod l. 2 przypadku, nie wolno więcej znosić tej skargi przed Sądy po upływie lat dziesięciu po zaistnieniu prawomocności wyroku.

§. 535.

Jeżeli skarga nie jest zanieśioną przed Sąd, który w poprzednim postępowaniu orzekł w instan-

cyi pierwszej, lecz przed taki Sąd wyższej instancyi, w którym sprawa główna po myśli przepisów w postępowaniu przed tym Sądem obowiązujących do rozstrzygnięcia dojrzeć może, będą pod względem ustnej rozprawy, dowodzenia i udzielenia zapadłego na tę skargę wyroku Sądowi instancyi pierwszej, niemniej pod względem zaczepności wyroku te przepisy obowiązywały, które obowiązują ten Sąd wyższy jako instancyę odwoławczą.

§. 536.

Skarga szczególnie zawierać będzie:

1. oznaczenie zaczepionego rozstrzygnięcia;
2. określenie prawnej przyczyny ruszenia (zasada skargi nieważności i skargi o wznowienie);
3. okoliczności, z których wynika, że ustawowy czasokres dla skargi został dotrzymany i wymienienie istniejących na te okoliczności środków dowodowych;
4. okoliczności dla ocenienia właściwości Sądu stanowcze;
5. oświadczenie, o ile strona wniosła na usunięcie rozstrzygnięcia zaczepionego i na wydanie odmiennego rozstrzygnięcia w sprawie głównej.

§. 537.

Od kierownictwa rozprawy nad skargą nieważności i nad skargą o wznowienie tudzież od rozstrzygnięcia tychże wyłączonym jest sędzia, jeżeli udział jego w rozstrzygnięciu spowodował skargę nieważności (§. 529, l. 1) albo jego zachowanie się skargę o wznowienie (§. 530, l. 4).

§. 538.

Przed rozpisaniem audyencyi do ustnej rozprawy zbada Sąd, a mianowicie Trybunał na niejawnem posiedzeniu, czyli skarga zasadza się na jednej z prawnych przyczyn ruszenia (§§. 529 do 531) i czy ją w terminie ustawowym przed Sąd zanieślono. Sąd we formie uchwały odrzuci skargę jako nieprzydatną do wyznaczenia audyencyi do ustnej rozprawy, jeżeli jej braknie jednego z wymienionych warunków lub jeżeli jest niedopuszczalną dla jednej z przyczyn w §. 230, ustęp 2 naprowadzonych.

Na żądanie Sądu uprawdopodobni powód okoliczności, wykazujące dotrzymanie terminu ustawowego.

§. 539.

Jeżeli skarga żąda wznowienia z powodu jednego z czynów karygodnych w §. 530, l. 1 do 4

opisanych, chociaż za ten czyn nikogo jeszcze prawomocnie nie skazano, postara się Sąd procesowy, nie odrywając przedtem ustnej rozprawy, o wdrożenie karno-sądowego postępowania w celu wyśledzenia i ustalenia czynu karygodnego, na który się strona powołała. Od tej uchwały nie ma żadnego środka prawnego; przed powzięciem uchwały może Sąd przesłuchać strony lub jedną z nich i w ogóle wdrożyć dochodzenia, które za ważne uzna.

Sąd wyznaczy audyencyę do ustnej rozprawy nad skargą o wznowienie dopiero po prawomocnem zamknięciu karno-sądowego postępowania, a mianowicie jedynie wtedy, jeżeli to postępowanie albo doprowadziło do prawomocnego skazania za czyn karygodny, z którym strona dla uzasadnienia skargi o wznowienie wystąpiła, albo jeżeli karno-sądowe postępowanie z innych powodów nie doprowadziło do skazania aniżeli dla braku istoty czynu lub z braku dowodów. W innych przypadkach będzie skarga po oznajmieniu wypadków karno-sądowego postępowania jako niedopuszczalna odrzucona. Odrzucenie to nastąpi również bez poprzedniej ustnej rozprawy, a w Trybunałach we formie uchwały, na niejawnem posiedzeniu powziętej. Sąd karny albo państwowa władza prokuratorska, oznajmiając uchwały o niewdrożeniu lub o zastanowieniu postępowania sądowo-karnego, wyrazi zawsze przyczynę, dla której wdrożenia postępowania zaniechano albo też je zastanowiono.

§. 540.

Jeżeli w przypadkach z §. 530 wykazano przyczynę wznowienia dołączonym do skargi pierwopisem lub wierzytelnym odpisem dokumentu, albo też w razie wznowienia na wniosek po myśli §. 531 uczyniony, należy rozprawę i rozstrzygnięcie co do przyczyny i dopuszczalności wznowienia połączyć z rozprawą główną, co jednak nie ogranicza upoważnień, w §. 189 Sądowi przyznanych.

Przy tej sposobności powtarza się sprawę główną o tyle, o ile przyczyną ruszenia jest dotknięta.

Jeżeli jednak przepisy o postępowaniu, obowiązujące w tym Sądzie wyższej instancyi, który dla orzekania w sprawie dozwolenia wznowienia jest właściwym, nie pozwalają na to, aby sprawa główna u niego do wyroku dojrzała, ograniczy się tenże Sąd do rozstrzygnięcia sprawy dopuszczalności wznowienia, a po prawomocności wyroku na wznowienie przyzwalającego zwróci spór prawny w celu odbycia rozprawy głównej temu Sądowi, który w pierwszej instancyi do tego jest powołany. Ten ostatni Sąd rozpisze potem z urzędu audyencyę

do ustnej rozprawy głównej i przeprowadzi ją według przepisów, jakie w postępowaniu przed nim obowiązują.

§. 541.

We wszystkich innych przypadkach będzie jedynie sprawa o przyczynę i o dopuszczalność wznowienia postępowania albo też o unieważnienie tegoż przeprowadzoną i wyrokiem rozstrzygniętą.

W razie przyzwolenia na wznowienie będzie postępowanie w sprawie głównej, o ile przyczyną ruszenia jest dotknięte, przeprowadzone w Sądzie, w którym skargę o wznowienie podano, a gdyby przepisy, w postępowaniu przed tym Sądem obowiązujące, nie pozwalały na to, aby sprawa główna u niego do wyroku dojrzała, pójdzie takowa przed Sąd, który do przeprowadzenia sprawy głównej w instancji pierwszej był powołany i tamże będzie przeprowadzona.

Pod względem przekazania sprawy, wyznaczenia audyencyi do ustnej rozprawy i przeprowadzenia tej rozprawy obowiązują postanowienia §. 540, ustęp 3.

§. 542.

Jeżeli rozprawa główna ma się odbyć przed Sądem, dla rozpoznania dopuszczalności wznowienia właściwym, a Sąd zgodnie z żądaniem o wznowienie rozstrzygnął i to rozstrzygnięcie ogłosił, mocen jest tenże Sąd we formie uchwały rozporządzić, że rozprawa główna odbędzie się przed wygotowaniem tego rozstrzygnięcia. Od tej uchwały nie ma żadnego środka prawnego.

Orzeczenie o dopuszczalności wznowienia będzie w tym przypadku zamieszczonem w rozstrzygnięciu sprawy głównej.

§. 543.

Sąd odrzuci skargę we formie uchwały, jeżeli się dopiero podczas ustnej rozprawy okaże, jako skarga o wznowienie lub skarga nieważności zasada się na przyczynie ruszenia prawem nieuznanej albo że skarga za późno weszła do Sądu.

§. 544.

Na skargę o wznowienie, zanicioną przed Sąd równocześnie z apelacją lub rewizją od tego samego wyroku albo też w ciągu wiszącego postępowania apelacyjnego lub rewizyjnego, zarządzi Sąd bezzwłocznie, z urzędu lub na wniosek, przerwę postępowania apelacyjnego lub rewizyjnego, jeżeli strona dochodzi jednej z przyczyn wznowienia

w §. 530, l. 1 do 5 przytoczonych, a zapadły prawomocny wyrok Sądu karnego w pierwopisie lub w zawierzonym odpisie do skargi dołączono.

Sąd, który na wniesioną skargę o wznowienie taką uchwałę powziął, zawiadomi natychmiast o zarządzonej przerwie postępowania odwoławczego ten Sąd, w którym się założony środek prawny w owym czasie przeprowadza.

§. 545.

W innych przypadkach rozstrzygnie Sąd do przeprowadzenia skargi powołany, na wniosek lub z urzędu, ażali na skutek wniesionej skargi o wznowienie ma nastąpić przerwa postępowania apelacyjnego lub rewizyjnego, odnośnie do tego samego wyroku wdrożonego lub wiszącego, a to ze względu na osobliwe stosunki danego przypadku i na dowody, które w celu wykazania istnienia przyczyny wznowienia Sądowi przedłożono.

Sąd może również postanowić taką przerwę nawet podczas ustnej rozprawy na skargę o wznowienie. Zarządzając przerwę zastosuje się Sąd do postanowień §. 544, ustęp 2.

§. 546.

Nie ma środka prawnego od uchwały, rozstrzygającej wniosek na zasadzie §§. 544 i 545 przedstawiony.

W razie prawomocnego odmówienia skardze o wznowienie, będzie przerwane postępowanie odwoławcze z urzędu lub na wniosek na nowo podjętem. Wniosek ten należy przedstawić Sądowi, u którego w czasie zarządzonej przerwy postępowanie apelacyjne lub rewizyjne wisiło. Sąd ten z urzędu postara się o to, ażeby mu w czasie należytem napowrót przedłożono akta, do dalszej rozprawy potrzebne.

§. 547.

O ile Sąd na skutek wniesionej skargi o wznowienie przerwy wiszącego postępowania odwoławczego z mocy powyższych przepisów nie zarządził, nie ma zaniczenie skargi o wznowienie przed Sąd skutku wstrzymującego ani pod względem prawomocności ani pod względem egzekucyi zaczeplonego wyroku.

Wniesiona skarga nieważności lub skarga o wznowienie nie ma żadnego wpływu na egzekucję zaczeplonego wyroku prawomocnego.

Część szósta.

Szczegółowe rodzaje postępowania.

Rozdział pierwszy.

Postępowanie nakazowe.

§. 548.

W skardze, podanej w celu dochodzenia wierzytelności pieniężnej lub o inne rzeczy zamiennie, może powód wnieść na wydanie nakazu płatniczego (mandatu) przeciwko pozwanemu, jeżeli wszystkie fakty, na których się roszczenie powoda w sprawie głównej jako też jego wierzytelności uboczne zasadają, będą udowodnione dokumentami, w pierwopisie o niepodejrzanej zewnętrznej formie dołączonymi, które się przedstawiają jako dokumenty następujących rodzajów:

1. jako dokumenty publiczne, sporządzone na obszarze, niniejszemu prawu podległym;

2. jako dokumenty prywatne, na których podpisy wystawców są zawierzone ze strony Sądu lub notaryusza austriackiego;

3. jako inne dokumenty, na zasadzie których wpisano do swojskiej księgi publicznej prawo rzeczowe na korzyść zaskarżonej wierzytelności, a przytem ani żaden rekurs od rozporządzenia sądowego, na skutek którego wpis ten nastąpił, nie wisi, ani też w księdze nie uwidoczniono, że wpis ten jest spornym.

§. 549.

Jeżeli skargi nie zaniosta przed Sąd osoba, na którą dokumenty, podstawą skargi będące, jako na uprawnioną wskazują, albo jeżeli skarga jest wniesioną przeciwko innej osobie aniżeli tej, którą te dokumenty jako zobowiązaną wymieniają, może być wniosek na wydanie nakazu płatniczego jedynie w tym przypadku uwzględniony, jeżeli i o ile udowodniono dokumentami w rodzaju opisanych w §. 548, że roszczenie lub obowiązek od pierwotnie uprawnionego lub zobowiązanego przeszedł w całości lub w części na tę osobę, która skargę wniosła lub przeciwko której skarga jest wymierzona.

W celu ściągnięcia wierzytelności, którym ekscpepeya przedawnienia mogłaby być przeciwstawioną, wolno jedynie wtedy wydać nakaz płatniczy, jeżeli przerwe lub wstrzymanie przedawnienia już w skardze udowodniono dokumentami w rodzaju opisanych w §. 548.

§. 550.

Na wniosek zgodnie z §§. 548 i 549 uczyniony wyda Sąd nakaz płatniczy bez poprzedniej

ustnej rozprawy i bez przesłuchania pozwanego. Jeżeli dla wydania nakazu płatniczego Sąd powiatowy jest właściwym, wolno powodowi, o ile pierwopisy dokumentów, według §§. 548 i 549 do uzasadnienia jego roszczeń potrzebnych, w tym samym Sądzie się znajdują, miasto przedkładać te dokumenty powołać się na odpowiednie akta sądowe.

W nakazie płatniczym wypowie Sąd, że pozwany winien dochodzone przeciw niemu roszczenia razem z kosztami, które Sąd oznaczy, do dni czterech po doręczeniu nakazu płatniczego pod egzekucją zaspokoić albo w tym samym czasie wnieść zarzuty przeciwko nakazowi płatniczemu. Czasokres ten nie może być przedłużonym.

Nakaz płatniczy będzie pozwanemu doręczony według postanowień o doręczeniu skargi.

§. 551.

Jeżeli skarga na piśmie podana zawiera wniosek na wydanie nakazu płatniczego przeciwko kilku pozwanym, może Sąd dać miejsce takiemu wnioskowi jedynie co do tych pozwanym, dla których przedłożono okazy pisma skargowego, odpisanie wszystkich załączek zaopatrzone. Przytem należy przestrzegać porządku, w jakim pozwani są w skardze wymienieni.

§. 552.

Od wydanego nakazu płatniczego nie ma środka prawnego, ale zawarte w nim orzeczenie o kosztach może być zażeczone rekuresem.

Zarzuty przeciw nakazowi płatniczemu należy w terminie, jaki w nakazie płatniczym oznaczono, podać w Sądzie, który nakaz wydał. Zapóźno wniesione zarzuty będą bez rozprawy odrzucone.

Na zarzuty w terminie podane rozpisze Sąd, bez ponownego wniosku powoda, audyencyę do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej w czasie możliwie najbliższym.

§. 553.

W wyroku postępowanie załatwiający wypowie Sąd, ażeli nakaz płatniczy, przeciw pozwanemu wydany, utrzymuje w mocy albo też czyli i o ile go znosi.

§. 554.

Jeżeli zawarty w skardze wniosek na wydanie nakazu płatniczego nie może być uwzględniony, ale skarga nadaje się do rozpisania audyencyi do ustnej rozprawy, postąpi sobie Sąd według przepisów prawnych; po za tym przypadkiem odrzuci Sąd skargę jako nieprzydatną do wprowadzenia postępowania.

Rozdział drugi.

Postępowanie w sporach wekslowych.

§. 555.

W postępowaniu na skargi o roszczenia wekslowe:

1. naznaczy Sąd w wyroku trzydniowy termin do spełnienia obowiązku, jaki na pozwanego nakłada;

2. wynosi czasokres do podania prośby o przywrócenie do stanu poprzedniego, do wniesienia apelacji lub rewizyi, jakoteż do założenia rekursu, dni ośm. Te czasokresy nie mogą być przedłużone.

§. 556.

W sporach prawnych z weksłu pochodzących nie ma ani przywrócenia do stanu poprzedniego ani wznowienia postępowania, gdyby jedno lub drugie miało nastąpić na niekorzyść strony, która w procesie głównym w dobrej wierze działając, tymczasem swe wekslowe roszczenia do osób trzecich, na skutek upływu czasu w całości lub w części utraciła albo przynajmniej nie może ich więcej dochodzić dla krótkości pozostałego czasu.

§. 557.

Jeżeli dochodzona w skardze wierzytelność zasada się na wekslu, który posiada wszelkie warunki ważności a pod względem prawdziwości nie jest wątpliwym i gdy w skardze obok weksłu przedłożono Sądowi zarazem pierwopis protestu i rachunku zwrotnego, o ile te dokumenty w szczegółowym przypadku do uzasadnienia roszezeń powoda są potrzebne, wolno powodowi żądać od Sądu wydania przeciwko pozwanemu nakazu, aby tenże w nieodwlocznym terminie trzechdniowym dług wekslowy razem z wykazanymi wierzytelnościami ubocznymi i z zażądanymi kosztami, które sędzia oznaczy, pod egzekucją zapłacił albo przeciwko temu nakazowi wniósł zarzuty (nakaz płatniczy).

§. 558.

W skardze o danie zabezpieczenia, zanesionej przed Sąd na zasadzie artykułu 25 lub 29 ordynacyi wekslowej, wolno powodowi, jeżeli przedłoży pierwopis protestu, a w przypadkach artykułu 29 także wszystkie inne warunki zaistnienia swego roszczenia wiarogodnymi i do skargi w pierwopisie dołączoneymi dokumentami udowodni, przedstawić wniosek na wydanie przeciwko pozwanemu nakazu, aby tenże pod egzekucją w trzechdniowym terminie koniecznym dał zabezpieczenie, przepisom ordynacyi wekslowej odpowiadające, jakoteż zapłacił zażądane

a przez sędziego oznaczone kosza albo przeciwko temu nakazowi wniósł zarzuty (nakaz dania zabezpieczenia).

§. 559.

Jeżeli skarga zawiera wniosek na wydanie nakazu płatniczego lub nakazu dania zabezpieczenia, będą w dalszem postępowaniu przepisy rozdziału pierwszego (§§. 550 do 554) odpowiednio stosowane.

Rozdział trzeci.

Postępowanie w sporach z kontraktów najmu i dzierżawy.

Wypowiedzenie.

§. 560.

Wypowiedzenie kontraktu najmu lub dzierżawy gruntów, budynków i innych rzeczy nieruchomości lub prawnie za nieruchomości uznanych, młynów okrętowych i innych budowli na okrętach wzniesionych, o ile ono według przepisów praw cywilnych jest koniecznym, aby przeszkodzić domniemanemu odnowieniu kontraktu najmu lub dzierżawy albo sprowadzić tegoż rozwiązanie, może:

1. w przypadku, gdy istnieje osobny układ między stronami co do czasu wypowiedzenia i zwrotu przedmiotu najmu lub dzierżawy, nastąpić z reguły jedynie w owym czasie.

2. Jeżeli nie ma takiego układu, ale w odpowiedniej miejscowości wydane w tej mierze przepisy albo w braku takich przepisów odrębny zwyczaj miejscowy pewne dni w roku do opróżnienia przedmiotów najmu lub dzierżawy i zarazem terminu wypowiedzenia ustalił, musi wypowiedzenie nastąpić przed upływem czasu dlań ustanowionego.

3. We wszystkich innych przypadkach należy najmy i dzierżawy wypowiadać w następujących terminach przed czasem, gdy przedmiot najmu lub dzierżawy winien być zwrócony lub odebrany, a w szczególności: dzierżawy sześć miesięcy wcześniej; najmy roczne albo takie, które z umowy nie mają trwać dłużej niż rok, przynajmniej trzy miesiące wcześniej; najmy na dłużej niż miesiąc ale na krócej niż rok umówione, przynajmniej czternaście dni wcześniej; nakoniec wszelkie inne najmy przynajmniej na dni ośm przed owym czasem.

§. 562.

Tak samo jak wydzierżawiającemu lub wynajmującemu wolno też dzierżawcy i najmującemu wypowiadać kontrakty najmu lub dzierżawy sądownie lub zasądniczo.

Wypowiedzenie, które jedna strona ze skutkiem uczyniła, może przeciwko niej samej strona druga wykonać.

§. 562.

Wypowiedzenie sądowe wolno wnieść za pomocą pisma lub ustnie. Pismo albo protokół na wypowiedzenie spisany w szczególności zawierać będzie: oznaczenie przedmiotu najmu lub dzierżawy, wymienienie czasu, w którym kontrakt najmu lub dzierżawy ma się skończyć, wreszcie wniosek na wydanie nakazu, aby przeciwnik przedmiot najmu lub dzierżawy w oznaczonym czasie pod egzekucją zwrócił lub odebrał, albo też wniósł do Sądu zarzuty przeciwko wypowiedzeniu. Jeżeli termin wypowiedzenia wynosi przynajmniej dni czternaście, ustanowi Sąd ośmiodniowy czasokres do wniesienia zarzutów, zresztą zaś trzchedniowy.

Awizant, który nie mieszka ani w miejscu ani w okręgu właściwego Sądu powiatowego, winien ustanowić pełnomocnika dla doręczeń także mieszkającego i wymienić w wypowiedzeniu jego nazwisko i miejsce zamieszkania.

Wypowiedzenia niezgodne z tymi przepisami lub wniesione do Sądu niewłaściwego odrzuci Sąd z urzędu we formie uchwały, chyba że brak zachodzący może być usunięty po myśli §. 84.

§. 563.

Wypowiedzenie sądowe będzie na termin najbliższy skutecznem, jeżeli zostało w Sądzie podane i doręczone przed upływem czasu w §. 560, l. 1 i 2 ustanowionego. Wypowiedzenia dopiero po upływie tego czasu wniesione odrzuci Sąd z urzędu we formie uchwały.

Wypowiedzenia wniesione przed umówionym lub ustawowym terminem nie mogą być dla tej jednej przyczyny odrzucone.

§. 564.

Nakaz sądowy, na skutek czynionego wypowiedzenia przeciwko adwersarzowi strony wypowiadającej po myśli §. 562 wydany, będzie według przepisów o doręczaniu skargi bezwzględnie doręczony temuż adwersarzowi, który przytem otrzyma jeden okaz pisma albo odpis protokołu.

Gdy jednak w przypadkach §. 560, l. 1 i 2, doręczenie dopiero po upływie tamże oznaczonych terminów wypowiedzenia nastąpiło, zatrzyma wypowiedzenie mimo to swą skuteczność, jeżeli przeciwko sądowemu nakazowi nie wniesiono zarzutów w terminie do tego naznaczonym.

Wypowiedzenie zasądowe.

§. 565.

Wypowiedzenie zasądowe może być uczynione przez notaryusza lub w inny sposób.

Oznajmienie uczynione przeciwnikowi strony wypowiadającej w celu wypowiedzenia, powinno zawsze zawierać wzmianki w §. 562, ustęp 1 i 2 określone.

Aby takie zasądowe wypowiedzenie nabrało mocy wypowiedzenia sądowego, musi być udowodnione dokumentami, które pod względem mocy dowodowej nie dają powodu do wątpliwości; nadto winny być przy wypowiedzeniu zachowane terminy, w §§. 563 i 564 podane.

Również należy udowodnić dokumentami posiadającymi przymioty w ustępie 3 opisane, kiedy nastąpiło wypowiedzenie lub kiedy wypowiedzenie zostało doręczone.

§. 566.

Osoba, przeciwko której takie zasądowe wypowiedzenie jest wymierzone, poda na piśmie lub ustnie zarzuty, które jej służą, w Sądzie miejsca położenia przedmiotu najmu lub dzierżawy, do dni ośmiu, albo jeżeli termin wypowiedzenia nie wynosi dni czternaście, do trzech dni (§. 562, ustęp 1) po skutecznym lub otrzymanym wypowiedzeniu, gdyż inaczej stanie się to wypowiedzenie prawnie skutecznem.

Aby na żądanie Sądu udowodnić, którego dnia zostało wypowiedzenie doręczone stronie, która wniosła zarzuty, powinna strona wypowiadająca przedłożyć dokumenty w §. 565, ustęp 4 wspomniane.

Nakaz oddania lub odbioru przedmiotu najmu lub dzierżawy.

§. 567.

W obec kontraktów najmu lub dzierżawy, które bez poprzedniego wypowiedzenia po upływie oznaczonego czasu gasną, wolno każdej stronie jeszcze przed upływem czasu najmu lub dzierżawy podać w Sądzie wniosek na wydanie rozporządzenia, w którym Sąd rozkaże przeciwnikowi, aby przedmiot najmu lub dzierżawy w czasie oznaczonym pod egzekucją oddał lub odebrał albo też przeciwko temu nakazowi podał w Sądzie zarzuty do dni ośmiu.

Jeżeli stosunek najmu lub dzierżawy na dłużej niż na sześć miesięcy został zawarty, wolno przedstawić taki wniosek jedynie w ostatnich sześciu miesiącach.

Postanowienie §. 564, ustęp 1, będzie również przestrzegane przy doręczaniu tego rodzaju nakazów.

Jeżeli wypowiedzenie potrzebnem jest do zniszczenia kontraktu najmu lub dzierżawy, wolno dochodzić roszczenia o oddanie lub odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy jeszcze przed upływem terminu wypowiedzenia za pomocą skargi jakoteż wypowiedzenie z tą skargą połączyć.

Stosunek do podnajemcy lub poddzierżawcy.

§. 568.

Wszelkie wypowiedzenia, nakazy, rozstrzygnięcia i rozporządzenia, uzyskane przeciwko najemcy i dzierżawcy a tyczące się istnienia lub rozwiązania kontraktu najmu lub dzierżawy przedmiotów w §. 560 oznaczonych, mają znaczenie i moc wykonawczą także przeciwko podnajemcy i poddzierżawcy, o ile się temu nie sprzeciwi stosunek prawny, jaki między podnajemcą lub poddzierżawcą z jednej a wynajmującym lub wydzierżawiającym z drugiej strony istnieje.

Domniemane odnowienie kontraktu najmu lub dzierżawy.

§. 569.

Kontrakty, które na skutek upływu czasu gasną, a zatem nie ma potrzeby wypowiedzenia by sprowadzić ich rozwiązanie lub przeszkodzić odnowieniu w sposób domniemany, odnawiają się na skutek tego, że dzierżawca lub najemca, w obec przychylnego zachowania się wynajmującego lub wydzierżawiającego, przedmiotu najmu lub dzierżawy dalej używa lub z niego korzysta, ale jedynie pod tym warunkiem, że ani wydzierżawiający lub wynajmujący nie wniósł w przepisany termin skargi o zwrotcie ani też dzierżawca lub komornik skargi o odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy; termin ten wynosi dni czternaście i liczy się od chwili, gdy czas najmu lub dzierżawy przeminął; ale w obec kontraktów, pierwotnie na czas krótszy niż na jeden miesiąc zawartych, wynosi ów termin połowę czasu pierwotnie umówionego.

Czasokresy w sprawach najmu lub dzierżawy.

§. 570.

Czasokresy w §§. 560 do 569 ustanowione nie ulegają przedłużeniu.

Postępowanie.

§. 571.

Na zarzuty w terminie podane będzie audyencya do ustnej rozprawy rozpisana. Wyznaczając pierwszą a względnie też dalsze audyencye i ustanawiając czasokresy, będzie Sąd szczególnie uważał na to, że sprawy najmu lub dzierżawy są nagłemi.

Za powoda poczytuje się tę stronę, od której pochodzi wypowiedzenie lub wezwanie do zwrotu lub odbioru przedmiotu najmu lub dzierżawy.

Zapóźno wniesione zarzuty przeciwko wypowiedzeniu kontraktu najmu lub dzierżawy lub przeciw sądowemu nakazowi oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy będą odrzucone z urzędu i bez rozprawy.

W razie niedotrzymania czasokresu do wniesienia zarzutów nie ma przywrócenia do stanu poprzedniego.

§. 572.

W wyroku, który postępowanie na zarzuty załatwi, wypowie Sąd, czyli i o ile wypowiedzenie lub wydany po myśli §. 567 nakaz utrzymuje się w mocy albo uchyla, jakoteż czyli i kiedy pozwany będzie obowiązany oddać lub odebrać przedmiot najmu lub dzierżawy.

§. 573.

Jeżeli się rozchodzi o stosunek najmu, a wyrok zasądający pozwanego na oddanie lub odebranie przedmiotu najmu zapadł w chwili, gdy czas najmu już przeminął, wypowie Sąd w wyroku, że oddanie lub odebranie ma nastąpić natychmiast; gdy chodzi o stosunek dzierżawy, może Sąd w tym celu przyzwolić na czasokres, który nie może trwać dłużej aniżeli ośm dni.

Jeżeli czas najmu lub dzierżawy jeszcze nie przeminął, ustanowi Sąd czas do oddania lub odebrania zgodnie z szczegółowymi przepisami o terminach opróżnienia najmu lub dzierżawy, a w braku tychże według zwyczaju miejscowego.

Gdyby wreszcie i takiego zwyczaju nie było, a rozchodziło się o najem, rozporządzi Sąd, aby opróżnienie rozpoczęło się najpóźniej dnia trzeciego przed upływem czasu najmu, a obejmujący mieszkanie tegoż dnia w południe otrzymał miejsce, do przechowania części swych ruchomości przydatne; przedmiot zupełnie opróżniony ma być oddany do południa ostatniego dnia czasu najmu. Jeżeli chodzi o dzierżawę dóbr ziemskich, na których stoją budynki, rozporządzi Sąd, aby opróżnianie rozpoczęło się najpóźniej ósmego dnia przed upływem czasu dzierżawnego, a obejmujący dzierżawę otrzymał tegoż dnia w południe tyle ubikacyj, ile mu do przechowania ruchomości i do poczynienia zarządzeń gospodarczych potrzeba; zupełnie opróżniony przedmiot dzierżawy ma być oddany do południa ostatniego dnia czasu dzierżawnego. Nakoniec przy innego rodzaju dzierżawach rozporządzi Sąd, że opróżnienie i oddanie przedmiotu dzierżawy ma być ukończone z upływem czasu dzierżawnego.

Ow trzeci lub ósmy dzień przed upływem czasu najmu lub dzierżawy będzie w ten sposób obliczony, aby dzień, w którym się opróżnienie

rozpoczęło, a dzień, w którym się ono skończy, dwa całe dni kalendarzowe albo takich całych dni siedm przegradzały.

Postanowienia ustępu 2 do 4 o opróżnieniu i oddaniu przedmiotów najmu lub dzierżawy obowiązują również i w tym przypadku, gdy przeciwko sądowemu lub zasądowemu wypowiedzeniu albo przeciw nakazowi oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy nie weszły do Sądu zarzuty w czasie należytych.

Na zasadzie prawomocnych wyroków, wypowiedzeń i sądowych nakazów oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy może Sąd pozwolić na egzekucję, jak tylko upłynął czas, w którym zgodnie z poprzedzającymi ustępami zupełnie opróżniony przedmiot najmu lub dzierżawy miał być oddany.

§. 574.

Przepisy §. 573 będą również stosowane w przypadku, gdy bez poprzedniego sądowego lub zasądowego wypowiedzenia zapadł wyrok uznający kontrakt najmu lub dzierżawy za uchylony lub zgasty.

§. 575.

W postępowaniu, które niniejszy rozdział urządzi, przypada na czasokresy dla próby o przywrócenie do stanu poprzedniego, potem dla wniesienia apelacji lub rewizji, tudzież dla założenia rekursu po dni ośm. Czasokresy te nie ulegają przedłużeniu.

Nie ma żadnego środka prawnego od sądowych nakazów oddania lub odebrania przedmiotów najmu lub dzierżawy, wydanych na zasadzie wypowiedzenia lub na skutek wniosku po myśli §. 567 przedstawionego; stronom wolno przeciwko nim jedynie zarzuty wnosić.

Sądowe lub zasądowe wypowiedzenie albo też nakaz oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy, przeciwko którym zarzuty nie weszły do Sądu w czasie należytych, niemniej wyroki na takie zarzuty prawomocnie zapadłe stracą, swą moc obowiązującą, jeżeli do Sądu nie wpłynię wnioszek na egzekucję w celu opróżnienia lub odebrania w ciągu dni czternastu licząc od chwili, gdy się rozpoczął czas, w tych nakazach lub w wyroku do opróżnienia lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy ustanowiony; wszelako orzeczenie co do zwrotu kosztów pozostanie w mocy.

Umowy o czynsz w płodach.

§. 576.

Przepisy niniejszego rozdziału będą stosowane również do umów w §. 1103 p. k. u. c. określonych. Tego rodzaju umowy należy ze stanowiska niniejszej ustawy pożytywać za kontrakty dzierżawne.

Rozdział czwarty.

Postępowanie przed Sądem polubownym.

Umowa na Sąd polubowny.

§. 577.

Układ, mocą którego strony poddają spór prawny jednemu lub więcej sędziom polubownym do rozstrzygnięcia (umowa na Sąd polubowny) jest o tyle prawnie skutecznym, o ile stronom wolno przedmiot sporu załatwić ugodą.

Skutecznym będzie także zamieszczony w umowie na Sąd polubowny układ, że wszelkie spory, z oznaczonego stosunku prawnego w przyszłości powstać mogące, pójdą pod rozpoznanie jednego lub więcej sędziów polubownych.

Umowa na Sąd polubowny musi być pisemnie sporządzona.

§. 578.

Urzędnikom sędziowskim nie wolno przyjmować funkcji sędziego polubownego, jak długo pozostają w służbie sędziowskiej.

§. 579.

Nikt nie ma obowiązku przyjmowania funkcji sędziego polubownego. Mimo że sędzia polubowny przyjął swe zamianowanie, może się z przyczyn ważnych uwolnić od objętego obowiązku.

§. 580.

Jeżeli umowa na Sąd polubowny ani sędziego polubownego nie wymienia, ani też nie zawiera postanowienia o liczbie i zamianowaniu sędziów polubownych, ustanowi każda strona po jednym sędziem polubownym, którzy razem wybiorą zwierzchnika.

§. 581.

Kto na skutek umowy na Sąd polubowny ma obowiązek zamianowania sędziego polubownego, tego może przeciwnik, a w razie gdy zamianowanie sędziego polubownego należy do osoby trzeciej, każda strona wezwać, aby do dni czternastu tego sędziego polubownego zamianował i o tem stronę wzywającą zawiadomił. W ten sam sposób może nastąpić wezwanie, jeżeli sędzia polubowny, na zasadzie umowy na Sąd polubowny już ustanowiony, przyjęcia urzędu lub pełnienia obowiązków sędziego polubownego odmówił, jeżeli on zmarł, jeżeli go ze skutkiem nie przyjęto albo też on z innej jakiej przyczyny odpadł.

Jeżeli również i strona wzywająca ma ustanowić sędziego polubownego, powinna z tem swoim wezwaniem połączyć oznajmienie, kogo sama sędzią polubownym ustanowiła.

Te wzajemne wezwania i oznajmienia mogą być uczynione za pośrednictwem poczty lub notariusza.

Osobę do ustanowienia sędziego polubownego powołaną obowiązują dokonane przez nią zamianowanie sędziego polubownego, jak tylko przeciwnik albo jedna ze stron oznajmienie o tem zamianowaniu otrzymała.

§. 582.

Sąd ustanowi na wniosek sędziego polubownego, jeżeli strona tego w czasie należytem nie uczyniła albo obydwaj sędziowie polubowni nie mogli się zgodzić na osobę zwierzchnika. Wniosek pójdzie przed Sąd, który w braku umowy na Sąd polubowny byłby dla sporu prawnego w pierwszej instancji właściwym. Prawo do tego wniosku służy obydwom stronom, a w przypadku §. 580 także każdemu z obydwóch sędziów polubownych. Zastępstwo adwokackie nie jest potrzebnem do przedstawienia tego wniosku, ani nawet w obec Trybunałów.

Uchwała na ten wniosek zapadła, nie może być zaczepianą żadnym środkiem prawnym.

§. 583.

W razie gdy strony nie mogą się zgodzić na sędziego polubownego, którego spólnie ustanowić powinny, orzeknie na wniosek Sąd w §. 582 oznaczony, że umowa na Sąd polubowny straciła moc obowiązującą.

Tak samo ma być w następujących przypadkach:

1. jeżeli umowa na Sąd polubowny wyraźnie wymienione osoby sędziami polubownymi ustanawia, a jeden z tych sędziów polubownych zmarł, na skutek nieprzyjęcia lub z innego jakiego powodu odpadł, objęcia urzędu sędziego polubownego odmówił albo odstąpił od umowy, w tej mierze z nim zawartej, albo też

2. jeżeli sędzia polubowny, w umowie na Sąd polubowny zamianowany albo na zasadzie tej umowy przez stronę lub też w myśl §. 582 przez Sąd ustanowiony, odmawia pełnienia obowiązków, które na skutek przyjęcia tego urzędu na niego spadły, albo też się z tem bezpodstawnie ociąga.

Jeżeli umowa na Sąd polubowny obejmuje wszystkie spory z danego stosunku prawnego powstać mogące, a okoliczność, dla której Sąd umowę na Sąd polubowny ma uznać za bezskuteczną, jest

tego rodzaju, że nie wyłącza polubownego załatwienia sporów, jakie w przyszłości z tego stosunku prawnego wypaść mogą, ograniczy Sąd swe orzeczenie do tego, że umowę na Sąd polubowny jedynie co do tego jednego wymienionego przypadku za bezskuteczną uznaje.

§. 584.

Sąd rozstrzygnie wnioszek, po myśli §. 583 uczyniony, po odbytej poprzednio ustnej rozprawie we formie uchwały. W Trybunałach może to rozstrzygnięcie jakoteż rozstrzygnięcie wniosku po myśli §. 582 przedstawionego wydać przełożony Trybunału albo sędzia, ze strony tego przełożonego wyznaczony.

Sędzia polubowny, który obowiązków, jakie na skutek przyjęcia tego urzędu na niego spadły, bądź wcale nie dopełnił, bądź też ich nie dopełnił w czasie należytem, odpowiada stronom za wszelką szkodę, jaką swą odmową lub przewlekaniem zawinił i stronom wyrządził, co zresztą nie uwłącza ich prawu żądania ubezwładnienia umowy na Sąd polubowny.

§. 585.

Zastosowanie postanowień §§. 582 i 583 nie będzie miało miejsca o tyle, o ile strony na określone tam przypadki co innego postanowiły, a to albo w umowie na Sąd polubowny albo za pomocą pisemnego układu, jaki po zawarciu umowy na Sąd polubowny między niemi stanął.

§. 586.

Wolno nie przyjąć sędziego polubownego z tych samych przyczyn, które dają prawo nieprzyjęcia sędziego (§§. 19 i 20 Norm. jur.).

Stronie, która sama albo spólnie z przeciwnikiem sędziego polubownego ustanowiła, służy prawo nieprzyjęcia jedynie wtedy, gdy przyczyna nieprzyjęcia dopiero po tem ustanowieniu powstała lub doszła do wiadomości strony.

Postępowanie przed sędziami polubownymi.

§. 587.

Sędziowie polubowni powinni przed wydaniem wyroku polubownego wysłuchać strony i zbadać stan sprawy, na którym się spór prawny zasadza. O ile strony w umowie na Sąd polubowny albo w dodatkowym układzie pisemnym inaczej nie postanowiły, określą tryb postępowania sami sędziowie polubowni według swego wolnego uznania.

Jeżeli jedna ze stron nie wdaje się w rozprawę przed sędziami polubownymi, odbędzie się rozprawa wyłącznie ze stroną drugą.

§. 588.

Sędziom polubownym wolno słuchać strony, jakoteż świadków i znawców, którzy się dobro- wolnie przed nimi jawili, ale jedynie bez przysięgi. Nie wolno im używać środków przymusowych albo orzekać kar ani przeciwko stronom ani przeciw innym osobom.

§. 589.

Czynności sędziowskie, jakie sędziowie polubowni za potrzebne uznają ale sami przedsiębrać nie mają prawa, będą na wezwanie ze strony sędziów polubownych dokonane przez właściwe Sądy państwowe. W razie wątpliwości należy wystoso- wać wezwanie do Sądu powiatowego, w okręgu którego czynność ma być przedsiębraną albo dowód przeprowadzony.

Sąd wezwany uczyni zadosyć wezwaniu, o ile nie jest prawnie niedopuszczalnym. W szczególności służy też owemu Sądowi pod względem przeprowa- dzenia dowodów orzecznictwo o tyle, o ile je posta- nowienia niniejszej ustawy Sądowi orzekającemu lub procesowemu na ten przypadek przekazują, gdy się dowód za pośrednictwem sędziego wezwanego przeprowadza.

§. 590.

W razie gdy więcej niż dwaj sędziowie do rozstrzygnięcia sprawy są powołani, zapada wyrok polubowny bezwzględną większością głosów, chyba że zapis na Sąd polubowny co innego w tej mierze postanawia.

§. 591.

Jeżeli rozstrzygnięcie dla braku potrzebnej do uchwały większości głosów a w razie, gdy tylko dwóch sędziów polubownych ustanowiono, dla braku jednomyślności, do skutku przyjść nie mogło, winni sędziowie polubowni stronom to oznajmić.

Jeżeli strony ani w umowie na Sąd polubowny ani w dodatkowym układzie pisemnym na ten przy- padek nie innego nie przewidziały i nie postanowiły, wolno każdej stronie prosić Sąd w §. 582 ozna- czony o wydanie orzeczenia, że umowa na Sąd polubowny straciła moc obowiązującą, albo że na ten jeden przypadek stała się bezskuteczną (§. 584).

§. 592.

Stronom będą wyroki polubowne doręczone na piśmie, a mianowicie gdy ich strony osobiście w obec Sądu polubownego nie odebrały, za pośre- dnictwem poczty lub notariusza.

W pisemnych wydaniach wyroku polubownego jakoteż w pierwopisie tegoż należy podać dzień spisania wyroku polubownego; prócz tego mają

być wyroki polubowne, pod ich bezskutecznością, przez wszystkich sędziów polubownych podpisane.

§. 593.

Pierwopis wyroku polubownego i dokumenty, na doręczenie stronom pisemnych wydań wysta- wione, będą przechowywane u tej osoby, którą umowa na Sąd polubowny do tego przeznaczą. Jeżeli nie ma o to układu albo wymieniony depo- zytaryusz już nie żyje, postanowią sędziowie polubowni o sposobie przechowania. W wątpliwości należy te akta pisemne oddać w przechowanie nota- riuszowi tego okręgu, w którym Sąd polubowny ma swą siedzibę.

Pierwopis wyroku polubownego, tudzież po- świadczenia doręczeń, poczytują się za dokumenty stronom wspólne.

§. 594.

O ile strony w zapisie na Sąd polubowny nie zgodziły się na to, że wyrok polubowny może być przed wyższą instancją polubowną zaczepony, bę- dzie wyrok ten strony tak samo obowiązujący jak prawomocny wyrok sądowy.

Na żądanie jednej strony potwierdzą sędziowie polubowni pisemnie prawomocność i wykonalność wyroku polubownego na pisemnem wydaniu tegoż wyroku.

Bezskuteczność wyroku polubownego.

§. 595.

Wyrok polubowny nie ma skutków prawnych:

1. jeżeli w ogóle umowy na Sąd polubowny nie było albo ona była nieważną, jeżeli straciła moc obowiązującą przed wydaniem wyroku polubownego albo też stała się bezskuteczną na ten szczegółowy przypadek;

2. jeżeli strona, która utrzymuje, że wyrok polubowny jest bezskutecznym, nie uzyskała u sę- dziów polubownych posłuchu prawem zapewnio- nego, albo też zastępca prawny nie zastępował jej w tem postępowaniu, mimo że strona takiego za- stępcy potrzebowała; ta ostatnia przyczyna odpa- dnie, gdy prawny zastępca przeprowadzony proces dodatkowo należycie zatwierdzi;

3. jeżeli pod względem obsadzenia Sądu polu- bownego lub przy głosowaniu nad uchwałą zostało naruszone jakieś postanowienie prawne lub umowne, albo jeżeli pierwopisu i pisemnych wydań wyroku polubownego nie podpisali wszyscy sędziowie polubowni;

4. jeżeli Sąd polubowny odrzucił nieprzyjęcie sędziego polubownego w sposób nie do usprawie- dliwienia;

5. jeżeli Sąd polubowny wykroczył po za granice swego zadania;

6. jeżeli wyrok polubowny ubliża przepisom prawnym bezwzględnie obowiązującym;

7. jeżeli wyrok polubowny zasądza stronę na czynności prawnie niedozwolone lub prawem wzbronione;

8. jeżeli zachodzą warunki, pośród których wolno wyrok sądowy po myśli §. 530, l. 1 do 7 zacząć skargą o wznowienie.

§. 596.

Skargę o uchylenie wyroku polubownego należy zanieść przed Sąd w §. 582 oznaczony.

Jeżeli ta skarga opiera się na jednej z przyczyn w §. 595, l. 1 do 7 podanych, winna być pod nieprzyjęciem wniesioną do trzech miesięcy. Czasokres ten rozpoczyna się od dnia, w którym stronie wyrok polubowny doręczono, albo też gdy przyczyna ruszenia dopiero później doszła do jej wiadomości, od dnia, w którym strona dowiedziała się o przyczynie ruszenia.

Jaki termin należy się tej skardze w przypadku z §. 595, l. 8, oceni się według postanowień o skardze o wznowienie.

§. 597.

Na skargę o uchylenie wyroku polubownego odbędzie się postępowanie według ogólnych przepisów niniejszej ustawy.

§. 598.

Ani w umowie na Sąd polubowny, ani też żadnym innym układem nie mogą strony zrzec się zastosowania przepisów §§. 586, 592 i 595.

§. 599.

Przepisy niniejszego rozdziału będą odpowiednio stosowane do Sądów polubownych, które w sposób prawnie dozwolony zostaną ustanowione: albo w ostatecznej woli rozporządzeniu, albo z mocy innych rozporządzeń stron, nie pochodzących z umowy lub też w statutach. Zastosowanie §§. 586, 592 i 595 nie może też być ze skutkiem wykluczone ani jednostronnem rozporządzeniem ani też postanowieniami statutowemi.

Sądy polubowne, w ślad ustawy z 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 134, dla załatwienia sporów ze stosunków stowarzyszeń zaprowadzone nie podlegają postanowieniom niniejszego rozdziału.

Rozdział piąty.

Postępowanie w sporach o pokrzywdzenie praw przez urzędników sędziowskich.

§. 600.

W postępowaniu w sporach na skargi, wniesione na zasadzie ustawy z 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112, o pokrzywdzenie praw przez urzędników sędziowskich przeciwko tymże urzędnikom lub przeciw państwu, będą przepisy niniejszej procedury cywilnej w ten sposób obowiązować, że postępowanie przed Sądem krajowym wyższym, dla rozstrzygnięcia tego rodzaju skargi w pierwszej instancji właściwym, odbędzie się podług przepisów części drugiej, postępowanie apelacyjne zaś przed Najwyższym Trybunałem sprawiedliwości według postanowień, zawartych w pierwszym rozdziale części czwartej Procedury cywilnej.

§. 601.

Przepisane w §. 12 ustawy z 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112, zawiadomienie właściwej władzy dyscyplinarnej o wniesionej skardze uczyni przewodniczący senatu, odpowiednią sprawą zajętego.

Na wniosek lub z urzędu może Sąd procesowy nawet jeszcze przed audyencyą do ustnej rozprawy zarządzić odłożenie sporu prawnego aż do ukończenia postępowania dyscyplinarnego, gdy mniemać wolno, że ostateczne wypadki tego postępowania albo też dochodzenia dyscyplinarne, jeżeli się z nich zrobi użytek, wpłyną na rozstrzygnięcie procesu. Po nadejściu zawiadomienia o wypadkach ukończonego postępowania dyscyplinarnego rozpisze Sąd procesowy audyencyę do ustnej rozprawy z urzędu.

§. 602.

Pod względem wykonania prawa żądania zwrotu za pomocą nakazu płatniczego (§. 19 ustawy z 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112) i postępowania, jakie się po wydaniu tego nakazu płatniczego odbywa, będą przepisy o postępowaniu nakazowem z tą odmianą obowiązować, że dla wydania nakazu płatniczego wyłącznie Sąd procesowy będzie właściwym i że zarzuty przeciwko takim nakazom płatniczym do tegoż Sądu wnosić należy.

Ischl, dnia 1. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Krall r. w.

T r e ś ć.

	Strona		Strona
Część pierwsza.			
Postanowienia ogólne.			
Rozdział pierwszy. Strony §§. 1—73.			
Tytuł pierwszy. Zdolność procesowa §§. 1—10	365	Tytuł trzeci. Dowód z dokumentów. §§. 292—319	410
Tytuł drugi. Towarzystwo sporu i interwencya główna. §§. 11—16	366	Tytuł czwarty. Dowód ze świadków. §§. 320—350	414
Tytuł trzeci. Udział osób trzecich w sporze. Interwencya uboczna §§. 17—25	367	Tytuł piąty. Dowód ze znawców. §§. 351—367	419
Tytuł czwarty. Pełnomocnicy §§. 26—39	368	Tytuł szósty. Dowód z oględzin. §§. 368—370	421
Tytuł piąty. Koszta procesowe. §§. 40—55	370	Tytuł siódmy. Dowód z wysłuchania stron. §§. 371 do 383	422
Tytuł szósty. Zabezpieczenie. §§. 56—62	373	Tytuł ósmy. Ubezpieczenie dowodów. §§. 384 do 389	424
Tytuł siódmy. Prawo ubogich. §§. 63—73	374	Rozdział drugi. Wyroki i uchwały §§. 390—430.	
Rozdział drugi. Postępowanie. §§. 74—170.			
Tytuł pierwszy. Pisma. §§. 74—86	376	Tytuł pierwszy. Wyroki. §§. 390—424	425
Tytuł drugi. Doręczenie. §§. 87—172	378	Tytuł drugi. Uchwały. §§. 425—430	430
Tytuł trzeci. Czasokresy i audyencye. §§. 123—143	383	Część trzecia.	
Tytuł czwarty. Skutki zaoczności, przywrócenie do stanu poprzedniego. §§. 144—154	386	Postępowanie przed Sądami powiatowemi. §§. 431—460	431
Tytuł piąty. Przerwa i spoczywanie procesu. §§. 155—170	388	Część czwarta.	
Rozdział trzeci. Ustna rozprawa. §§. 171—225.			
Tytuł pierwszy. Jawność. §§. 171—175	390	Środki prawne.	
Tytuł drugi. Przemówienia stron i kierownictwo procesu. §§. 176—196	391	Rodzaj pierwszy. Apelacya. §§. 461—501	434
Tytuł trzeci. Policya sesyjna. §§. 197—203	394	Rodzaj drugi. Rewizya. §§. 502—513	441
Tytuł czwarty. Ugoda. §§. 204—206	395	Rodzaj trzeci. Rekurs. §§. 514—528	443
Tytuł piąty. Protokoły. §§. 207—217	396	Część piąta.	
Tytuł szósty. Akta. §§. 218—219	397	Skarga nieważności i skarga o wznowienie. §§. 529—547	445
Tytuł siódmy. Kary. §. 220	398	Część szósta.	
Tytuł ósmy. Odpoczynek niedzielny i ferie sądowe §§. 221—225	398	Szczególne rodzaje postępowania.	
Część druga.			
Postępowanie przed Trybunałami instancyi pierwszej.			
Rozdział pierwszy. Postępowanie aż do wyroku. §§. 226—389.			
Tytuł pierwszy. Skarga, odpowiedź na skargę, postępowanie przygotowawcze i rozprawa kontradyktoryjna. §§. 226—265	399	Rodzaj pierwszy. Postępowanie nakazowe. §§. 548 do 554	449
Tytuł drugi. Ogólne postanowienia o dowodach i o przeprowadzeniu dowodów. §§. 266—291	406	Rodzaj drugi. Postępowanie w sprawach wekslowych. §§. 555—559	450
		Rodzaj trzeci. Postępowanie w sporach z kontraktów najmu i dzierżawy §§. 560—576	450
		Rodzaj czwarty. Postępowanie przed Sądem polubownym. §§. 577—599	453
		Rodzaj piąty. Postępowanie w sporach o krzywdy prawne przez urzędników sędziowskich zadane. §§. 600—602	456

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXI. — Wydana i rozesłana dnia 14. sierpnia 1895.

Treść: (№ 114—118.) 114. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy miasta Levico do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych. — 115. Obwieszczenie, dotyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody. — 116. Obwieszczenie, którem ogłasza się postanowienia dodatkowe do Porządku cechowania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872. — 117. Obwieszczenie o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania wagi automatycznej (konstrukcyi C. Schembera i Synów) służącej do ważenia ziarna drobnego. — 118. Obwieszczenie o dozwoleniu przyjmowania do sprawdzania i cechowania przyrządu zbudowanego przez C. Puffera i C. Kührera do mierzenia zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów.

114.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 22. kwietnia 1895,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy miasta Levico do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 225 z roku 1890).

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 225) zalicza się w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny gminę miasta Levico w Tyrolu do szóstej klasy taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązującej aż do końca 1895 roku.

Plener r. w.

Welsersheimb r. w.

115.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. lipca 1895,

tyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody.

W wykonaniu ustawy z dnia 23. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872), którą nowy Porządek miar i wag został zaprowadzony, podaje się do

wiadomości publicznej następujący Dodatek do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody [obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892 (Dz. u. p. Nr. 175)] przez c. k. Komisją główną miar i wag uchwalony.

Wittek r. w.

Dodatek do przepisów,

tyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody [obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892 (Dz. u. p. Nr. 175)].

Dodatek z dnia 8. lutego 1893 do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody [obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 13. marca 1893 (Dz. u. p. Nr. 34)], zmienia się a to w ten sposób, że wzmiankowane w ustępie V, punkt 12, przepisów tutejszych z dnia 27. czerwca 1892 (Dz. u. p. Nr. 175 z r. 1892), oznaczenia urzędowe wodomierzy wybijane być mają nie jak dotąd na puzdrze wodomierza, lecz na płytkach metalowych, które następnie przymocować należy do sznura plomb w taki sposób, żeby bez uszkodzenia zamknięcia plombowego usunięte być nie mogły.

Wiedeń, dnia 2. czerwca 1895.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Kupka r. w.

116.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. lipca 1895,

którem ogłasza się postanowienia dodatkowe do Porządku cechowania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171).

W wykonaniu ustawy z dnia 23. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872), którą ustanowiony został nowy Porządek miar i wag, podaje się do wiadomości publicznej następujący Dodatek do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171) uchwalony przez c. k. Komisję główną miar i wag.

Wittek r. w.

Dodatek trzydziesty do Porządku sprawdzania miar i wag

z dnia 19. grudnia 1872.

Do §. 29.

W przedmiocie przyjmowania do sprawdzania i cechowania wagi pomostowej przenośnej z ciężarkiem ruchomym, przez Spółkę akcyjną budowy maszyn, przedtem Beck i Henkel w Kassel wyrabianej a służącej do ważenia znaczniejszych ilości mięsa.

Na zasadzie rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17), c. k. Komisja główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania wagę pomostową o ruchomym przesuwalnym ciężarku służącą do ważenia znaczniejszych ilości mięsa a wyrabianą przez Spółkę akcyjną budowy maszyn przedtem Beck i Henkel w Kassel.

Waga ta pod względem ilości i sposobu użycia dźwigni równa się przenośnej wadze pomostowej

setnej konstrukcyi Schembera, której urządzenie jest jako wzór przedstawione na stronie 68 instrukcyi VI, różni się wszakże od niej tem, że łoża pomostu są ruchomo urządzone, zaś przyrząd do odtarowania ma konstrukcyę, dotychczas u wag pomostowych nie dozwoloną. Przyrząd ten do odtarowania objaśnia figura 3 przedstawiająca wagę w stanie działania.

e jest dźwizek ruchomy przytwierdzony do dźwigaru słupowego wagi, z rękojcią, którego drugi koniec jest z lekką w górę zakrzywiony, g zawieszadło hakowe, spoczywające na ostrzu dźwizki wagi, z ciężar a i wieszak z ciężarem połączony i oparty na podstawkę f .

Gdy waga ma być odtarowana, utwierdza się dźwizek wagi zapomocą ówieka h a następnie zniża się ku dołowi dźwizek e tak, żeby jego zakrzywiony koniec uchwycił podstawkę f wieszaka l i żeby ten wieszak w miarę dalszego zniżenia dźwizki podniósł nieco w górę. Odchyła się potem zawieszadło hakowe g a spuszcza się ciężar, w skutek czego ostrza dźwigające obu dźwigni przestają być w związku z odnośnemi łożami.

Jeżeli waga ma być ustawiona napowrót do ważenia, zniża się rękojcie dźwizki e dopóty, aż wieszak l zawiesi się na haku zawieszadła g przytwierdzonego do dźwizki wagi, następnie podnosi się dźwizek e aż zajmie położenie środkowe, w którym utrzymuje go haczyk k , umieszczony na dźwigarze słupowym wagi.

Mięso zawieszają do ważenia i do tego celu przytwierdzony jest do pomostu wagi żelazny pionowy stojak z hakiem do zawieszenia mięsa, który zapomocą trybu przytwierdzonego do stojaka podnosi się i spuszcza.

Wiedeń, dnia 11. lipca 1895.

C. k. Komisja główna miar i wag:

Kupka r. w.

Fig. 1.

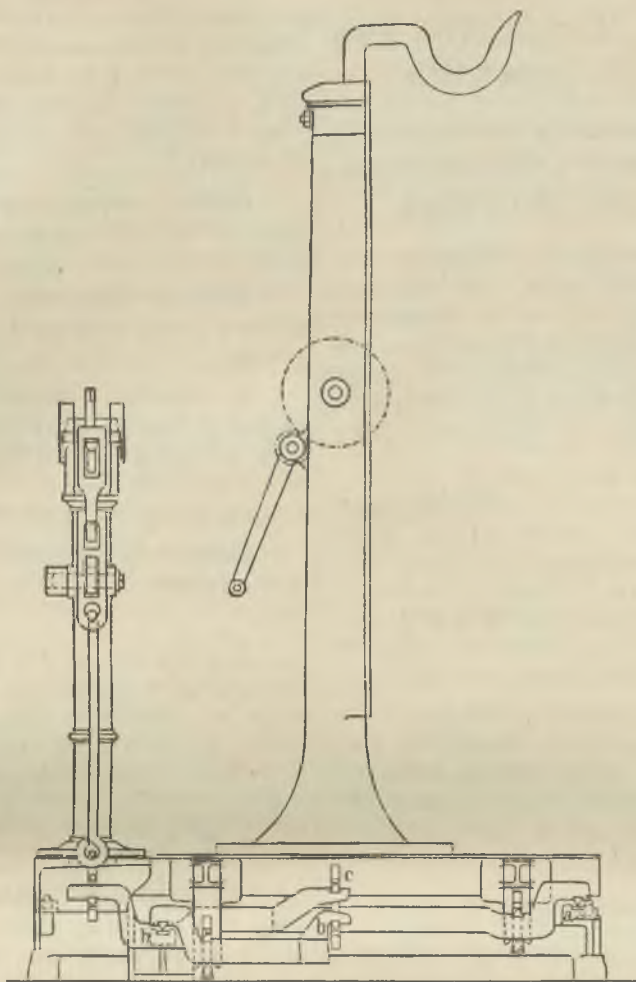

Fig. 2.

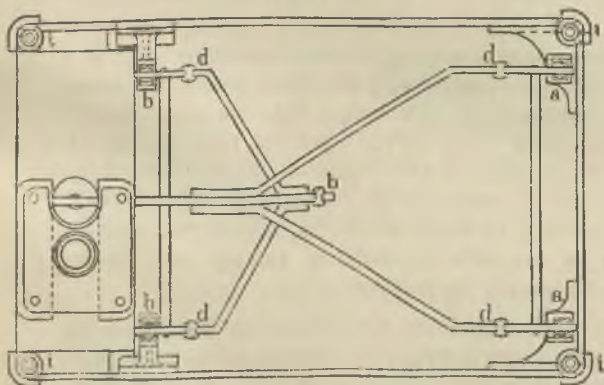
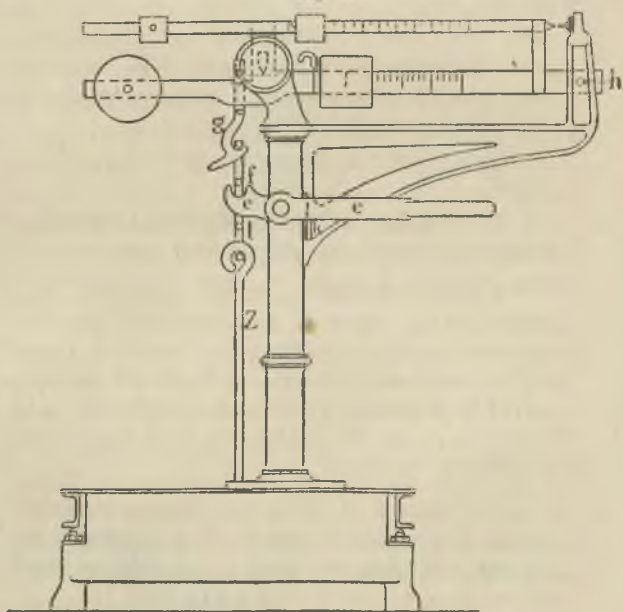

Fig. 3.

117.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. lipca 1895,

o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania wagi automatycznej (konstrukcyi C. Schembera i Synów) służącej do ważenia ziarna drobnego.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17) podają się do wiadomości powszechnej zamieszczone poniżej a przez c. k. Komisją główną miar i wag wydane przepisy z dnia 27. czerwca 1895, dotyczące się sprawdzania i cechowania wagi automatycznej (konstrukcyi Schembera i Synów), służącej do ważenia ziarna drobnego.

Wittek r. w.

Przepisy

tyczące się sprawdzania i cechowania wagi automatycznej (konstrukcyi C. Schembera i Synów), służącej do ważenia ziarna drobnego.

Pozwala się przyjmować do sprawdzania i cechowania wagę automatyczną zbudowaną przez C. Schembera i Synów a do ważenia ziarna drobnego służącą, jeżeli takowa wykonana jest zgodnie z następującym opisem i czyni zadość warunkom niżej podanym.

A. Konstrukcyja.

Przyrząd, którego wszystkie części zrobione są z metalu, składa się z wagi pomostowej dziesiętnej, któregośkolwiek systemu do sprawdzania i cechowania dopuszczonego, bez ciężarka ruchomego, na której pomoście przytwierdzone jest naczynie wagowe, napełniające się samoczynnie zapomocą lejka opatrzonego klapą wpustową i wypróżniającego się samoczynnie zapomocą kłapy spustowej.

Ilość napełnień oznaczonej ciężkości rejestruje liczydło.

Na dołączonych figurach wyobrażona jest waga dziesiętna Schembera z podwójnemi ciężarami.

Figura I przedstawia widok zewnętrzny wagi automatycznej, figura II pokazuje jakie położenie zajmować powinny poszczególne części w chwili, gdy się napełnianie zaczyna a figura III położenie takowych podczas wypróżniania się naczynia wagowego. Na figurze IV wyobrażone są niektóre części w większym wymiarze.

Na figurze I, II i III *A* jest zestaw wagi dziesiętnej, *D* dźwignia, *E* pomost, *H* i *h* ciężary, *F* drążek wagi a *K* talerz na ciężarki, i wszystkie te części wykonane są w sposób zwykle używany.

Urządzenie różni się jednak od zwykłego tem, że ostrza obrotowe *d* dźwigni *D* nie są osadzone stale, lecz zawieszono zapomocą dwóch wiszarów u dwóch ramion *g* na wspólnym wale umieszczonych, w skutek czego przy odpowiednim obciążeniu ostrza *d* opadają, przez co podnosi się drążek przeciwwagowy *G*.

(Zamiast jednego drążka przeciwwagowego mogą być także dwa takie drążki na wspólnym wale umieszczone.)

Nadto nadmienić należy jeszcze o sprężynie *w*, na którą drążek wagi opada, gdy się naczynie wypróżnia.

Na pomoście *E* przytwierdzone jest naczynie wagowe *B*, którego dolny otwór spustowy przedstawiony jest na figurze II zamknięty klapą spustową *b*, na figurze I i III otwarty. Poniżej kłapy spustowej znajdują się niecułki spustowe *a*.

Powyżej *B* umieszczony jest na zestawie *A* lejek wpustowy *C* z dwiema kłapami wpustowymi *c* i *c*₁.

Z lejka *C* (fig. II), gdy kłapy *c* i *c*₁ są otwarte, sypie się ziarno do naczynia *B*, którego kłapa spustowa jest zamknięta. Gdy do *B* wsypie się tyle ziarna, że takowe przeważa *G*, natenczas ostrza obrotowe *d* ciągną ramiona *g* na dół a *G* podnoszą w górę, w którym to razie części te przybierają położenie wyobrażone na figurze III.

Gdy później naczynie wagowe zaczyna się wypróżniać, drążek przeciwwagowy *G* odzyskuje przewagę, atoli klamka *u*₂ zatrzymuje go w górze dopóty, dopóki nie zostanie odchylona.

Podczas dalszego sypania się ziarna drążek wagi *F*, który dotychczas spoczywał na sprężynie *w*, zaczyna się wahać, ciężar *II* opada i drążek *L* w skutek działania przegubowego przedłużenia *II*, porusza się na dół, w skutek czego klamki *m* i *m*₁ obracają się w prawo.

Gdy naczynie *B* napełni się prawie tak jak to być powinno, najprzód drążek *n* zesuwa się z *m* a ciężarek *c*₄, przez *n*₂ i drążek *c*₂ połączony, opada i zamyka klapę wpustową *c*. Małe otworki w klapie *c* pozwalają teraz ziarnu sypać się tylko powoli, co trwa dopóty, dopóki waga nie zajmie właściwego położenia, poczem w skutek dalszego zniżenia się *II*₁ drążek *n*₁ opuszcza klamkę *m*₁ a w skutek działania *n*₃, *c*₃ i ciężarka *c*₅, kłapa *c*₁ zamyka się i dalsze dosypywanie się całkiem ustaje.

Do ciężaru *n*₃ przytwierdzone jest ramię *n*₄, które w chwili gdy *c*₁ się zamyka, uderza o drążek *t* obracający się około *s*; w skutek tego *t*₁ i *t*₂ podnoszą się a za pośrednictwem drążka *r* otwiera się klamka, która zamykała dotąd klapę spustową. (Ob. fig. III.)

Ciśnienie, jakie materyał zawarty w naczyniu B wywiera na klapę b , otwiera takową i materyał ten wysypuje się.

Po wypróbnieniu, klapa b w skutek działania ciężarków b_2 i b_1 zamyka się, przyczem b_3 uderza o u . Za pośrednictwem u_1 i u_2 odchyła się klamka u_2 , G spada i ciężarem przegubowym v przyciąga drążek v_1 , w skutek czego otwiera się klapa c a za jej pośrednictwem klapa c_1 i podnoszą się znowu ciężarki c_4 i c_5 . Zarazem drążki n i n_1 wpadają w klamki m i m_1 i cała akcja rozpoczyna się na nowo.

Jednocześnie za pośrednictwem ciężaru z drążek G pobudza do działania liczydło Z .

Pozostaje jeszcze opisanie tych części działających, które wyobrażone są na figurze IV w większym rozmiarze.

Najprzód nadmienić należy, że ciężar t_2 nie może być połączony stale z drążkiem r , gdyż w takim razie drążek ten zatrzymywałby się za wysoko w chwili, gdy klamka y (fig. IV) ma zapaść. Z tego powodu dolny koniec t_2 , przechodzący przez szczelinę stałej płyty p , jest zagięty w taki sposób, że hak na t_2 umieszczony, który drążek r za wyskok podnosi, po zupełnem podniesieniu go, usuwa się w lewo, przez co r znowu spada.

Gdy t_2 spada, hak zesuwa się znowu pod wyskok r i stoi w pogotowiu do dalszego podnoszenia.

Do przeciwciężarku b_1 klapy spustowej b (fig. 4) przymocowane jest ramię rozpędowe b_3 , którego przedłużenie w górę zwrócone przechodzi przez szczelinę w płycie x . Ta płyta x daje się na górnej powierzchni b_4 przesuwac i przesuwają się jednocześnie z ruchem rozpędowym b_3 .

Gdy więc przy zamykaniu się b i opadaniu b_1 klamka y zaskakuje w skutek ciśnienia ciężarka umieszczonego z lewej strony na drążku r , wtedy x odpychane jest w prawo, przez co b_3 porusza się w lewo, ciśnienie na drążek u i przez takowy zapomoć ciężaru u_3 oswobadza klamkę u_2 (figura III).

Do odtarowania, jeżeli ani w lejku wyspowym ani w naczyniu wagowym niema materyału, podnosi się ręką drążek przeciwciężarowy G i zasuwają się zaworę u_5 (figura I) dla utrzymania go w tem położeniu.

Następnie cofa się klamki m i m_1 o tyle, żeby drążki n i n_1 zesunęły się, w skutek czego zamkną się klapy c i c_1 ; następnie wycofuje się drążek t z płaszczyzny ruchu ramienia n_4 (figura III), w którymto celu drążek ów opatrzone jest zawiasą.

Waga jest teraz całkiem wolna i tarowanie jej odbywać się może jak u każdej innej wagi.

Jeżeli odtarowanie wagi ma być sprawdzone wtedy, gdy takowa jest w ruchu, a więc gdy lejek wyspowy C jest napełniony, podnosi się jak wprzód drążek ciężarkowy G i zasuwają się zasuwkę u_5 , aby pozostał w górze. Przez to osiąga się, że ważenie i wypróbnianie odbywa się prawidłowo, atoli później następuje przerwa w funkcyonowaniu wagi, ponieważ G nie może opadać a tem samem G i ciężar v nie mogą klap otwierać.

Następnie wycofuje się jak wprzód drążek t i teraz można wagę pod względem odtarowania sprawdzić.

Gdy waga jest do odtarowania przysposobiona, można sprawdzać ją tak jak każdą inną wagę przez położenie ciężarków na pomoście i talerzu. Gdy chodzi o sprawdzenie dokładności jednego szczególnego zważenia, wycofuje się drążek t . W tym stanie waga automatyczna funkcyonuje dopóty, dopóki naczynie wagowe nie napełni się całkiem, to jest dopóki obie klapy c i c_1 nie zapadną. Ponieważ jednak t jest wycofane, klapa b nie może się otworzyć a tem samem materyał nie może się wysypać i można się przekonać, czy waga do spoczynku przywiedziona, przybiera należyty kierunek.

Liczydło ma być urządzone podobnie jak liczydło gazomierzowe lub spirytusowe. Powinno być przynitowane do zestawy. Nit zaś łączy się z zestawą kropłą cynową, na której przy cechowaniu wagi wybija się cechę urzędu miar i wag.

Tarcza cyfrowa liczydła, której podziały jako jednostki, dziesiątki itd. powinny być wyraźnymi i niewątpliwymi cyframi oznaczone, opatrzone być ma napisem: „Ilość wypróbnień“.

Zasłona szklana pokrywająca tarczę cyfrową, powinna być osadzona od wnętrza osada zaś ma być tak zrobiona, żeby szkła nie można wyjąć bez naruszenia cechy urzędowej wżwyz wzmiankowanej.

Do naczynia wagowego B , w miejscu wpadającym w oczy przynitować należy płytę metalową z wyraźnym napisem wybitym, wrytym lub wylanym: „Waga automatyczna do drobnego ziarna napełniająca od aż do kilogramów“. Przy cechowaniu wagi zabezpieczyć należy jeden z nitów tej płyty w podobny sposób jak u liczydła.

B. Sprawdzanie i granica błędów.

Przy sprawdzaniu wagi, które odbywać się powinno według odnośnej instrukcyi, bada się, czy waga wykonana jest zgodnie z opisem powyższym, czy funkcyonuje nieochybnie i czy oznaczana ciężkość nie jest o więcej jak 0.1 procentu większą lub mniejszą od właściwej.

C. Cechowanie.

Cechuje się, gdy waga czyni zadość wszystkim powyższym warunkom, przez wybite cechy na drążku wagi dziesiątej i na tych kropkach cynowych, które zabezpieczają połączenie liczydła z zestawą i tablicy napisowej z naczyniem wagowem.

Na tej ostatniej cesze wybić należy także liczbę roku bieżącego.

D. Opłaty za sprawdzenie i cechowanie.

Za sprawdzenie liczyć należy:

- a) takse zasadniczą 3 zł. — c.
 b) za każde 100 kg największego napełnienia jakie może mieć miejsce (z zaokrągleniem na następną setkę) 2 „ 50 „

Za sprawdzenie bez cechowania liczyć należy opłatę całkowitą a) i połowę opłaty b).

Wagę sprawdzają i uwiarytelniają tylko te urzędy miar i wag, które są zaopatrzone w przybory do tego potrzebne. Jeżeli waga ma być sprawdzana poza obrębem Urzędu miar i wag, przyborów tych winna dostarczyć strona. We wszystkich przypadkach strona obowiązana jest dostarczyć potrzebnego zboża i ludzi do obsługi potrzebnych.

E. Świadcstwo sprawdzenia.

Do każdej wagi sprawdzonej i ocechowanej wydaje się świadectwo sprawdzenia, zawierające nazwisko i miejsce zamieszkania fabrykanta, liczbę bieżącą fabryczną wagi tudzież datę sprawdzania a zarazem potwierdzenie opłacenia należności za sprawdzenie i opatrzone podpisem urzędnika miar i wag.

F. Ponowne sprawdzanie.

Waga automatyczna zbożowa podlega peryodycznemu ponownemu sprawdzaniu po upływie lat dwóch, w myśl rozporządzeń ministeryalnych z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30), i z dnia 21. października 1891 (Dz. u. p. Nr. 162) a przy takowem, zgodnie z zasadą wyrzeczoną w Dodatku trzynastym (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 10. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 62) do Porządku sprawdzania miar z dnia 19. grudnia 1872, wolno jest podwoić granicę błędu w punkcie B przepisów niniejszych do pierwszego sprawdzenia ustanowioną.

Wiedeń, dnia 27. czerwca 1895.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Kupka r. w.

118.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 29. lipca 1895,

o dozwoleniu przyjmowania do sprawdzania i cechowania przyrządu zbudowanego przez C. Puffera i C. Kührera do mierzenia zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17), podają się do wiadomości publicznej zamieszczone poniżej a przez c. k. Komisją główną miar i wag wydane przepisy z dnia 11. lipca 1895, dotyczące się sprawdzania i cechowania przyrządu zbudowanego przez C. Puffera i C. Kührera do mierzenia zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów.

Wittek r. w.

Przepisy

tyczące się sprawdzania i cechowania przyrządu zbudowanego przez C. Puffera i C. Kührera do wagi zboża w ilościach po 2, 5, 10 lub 20 litrów.

1. Opisanie przyrządu i jego działania.

Przyrząd (obacz dołączoną figurę) składa się z dwóch naczyń metalowych A i B jedno nad drugim umieszczonych, z których górne, nieco większe od dolnego, łączy się z lejkiem wspowym C .

B jest właściwem naczyniem miarowem oznaczonej pojemności. W miejscu, gdzie się te dwa naczynia łączą, jakoteż u otworów wpustowego i spustowego umieszczone są suwaki S , w osobnych przewodach chodzące a połączone przegubowo z dwoma drążkami równoramiennymi D i E .

Punkta obrotu drążków D i E znajdują się na strzemiionach a i b przytwierdzonych do naczyń A i B .

Suwaki S poruszają się zapomocą rączki F , której dolny koniec widłowo rozszerzony, połączony jest z przytwierdzoną do ściany zestawą przyrządu, tak, iż może się obracać.

Rączka F mniej więcej w połowie długości łączy się przegubowo zapomocą krótkiej sztaby c z suwakiem średnim.

Przestawianie rączki na prawo lub na lewo porusza w tym samym kierunku suwak średni, podczas gdy dwa inne suwaki poruszają się jednocześnie w lewo lub w prawo a zatem w przeciwnym kierunku.

U każdego więc z dwóch naczyń A i B dwa suwaki działają w taki sposób, że gdy jeden zamyka, drugi otwiera i odwrotnie.

Do przekonywania się, czy naczynie A już się napełniło, osadzona jest w najwyższej jego części szybka szklana, jaką zresztą także naczynie B może być opatrzone.

Przyrządy miernicze tego rodzaju wolno po kilka łączyć z sobą i opatrywać wspólnym wspem.

W przypadku tym przyrządy miernicze mogą być 2, 5, 10 i 20-litrowe lub na kilka wielkości tego rzędu, pod warunkiem, żeby także można było każdego z nich używać osobno.

Przyrządy tego rodzaju, których wolno używać do mierzenia wszelkiego zboża z wyjątkiem „owsa“, pozwala się przyjmować do sprawdzania i cechowania.

Gdy suwaki przyrządu są tak ustawione, jak to wyobraża figura, oba naczynia są z sobą w związku (komunikują) a otwory wpustowy i spustowy są zamknięte. Zboże, znajdujące się w naczyniu górnem A , sypie się do naczynia miarowego B .

Po napełnieniu stawia się rączkę na prawo, w skutek czego takowa, jakoteż oba drążki D i E zajmą położenie przedstawione na figurze liniami kropkowanemi; suwak średni zamyka komunikację między naczyniami A i B , wpust i spust otwierają się, naczynie miarowe B wypróżnia się a naczynie górne A znowu się napełnia.

2. Przepisy szczególne.

Przyrząd przyjęty do sprawdzenia i ocebrowania powinien być opatrzonej w miejscu widzialnem tarczą z napisem podającym nazwisko fabrykanta, numer przyrządu tudzież oznaczenie „Przyrząd do mierzenia zboża z wyjątkiem owsa“ a umieszczoną tak, żeby jej połączenie z przyrządem dało się zabezpieczyć zapomocą cechy urzędowej.

Nadto na tarczy tej podana być ma ilość, którą przyrząd mierzy a to w formie: „Miara na litrów“.

3. Granice błędów i cechowanie.

Dozwolona różnica między ilością podaną a rzeczywistą wynosić może najwięcej dwa razy więcej niż błąd dozwolony dla miar pojemności (do rzeczy sypkich) tej samej wielkości.

Błąd ten stwierdzany będzie drogą w instrukcyi opisana.

Cechuje się na kroplach cynowych, umieszczając takowe po dwie w miejscu, gdzie się naczynia *A* i *B* łączą, tudzież na spojeniu tarczy w punkcie 2 wzmiankowanej z przyrządem.

4. Opłaty za sprawdzenie.

Opłata za sprawdzenie wynosi pięć razy tyle co opłata za sprawdzanie miar pojemności (do rzeczy sypkich). Przy pierwszym sprawdzaniu złożyć należy takową bez względu, czy przyrząd został czy nie został ocechowany.

Jeżeli przyrząd odrzucony został bez ścisłego badania z powodu błędów konstrukcyi, łatwo dostrzedz się dających, opłaca się tylko należytość manipulacyjną w kwocie 20 c. w. a.

Przy ponownem sprawdzaniu, jeżeli przyrząd zostaje na nowo ocechowany, złożyć należy całkowitą opłatę, jeżeli zaś odmówiono ocechowania, połowę takowej.

5. Świadczenie sprawdzenia.

Do każdego przyrządu sprawdzonego i ocechowanego wydaje się świadectwo sprawdzenia podług wzoru wydrukowanego w instrukcyi.

6. Sprawdzanie ponowne.

Przyrządy te poddawać należy ponownemu sprawdzaniu co dwa lata a nadto za każdym razem, gdy takowe lub ich cechy zostaną widocznie uszkodzone.

Wiedeń, dnia 11. lipca 1895.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Kupka r. w.

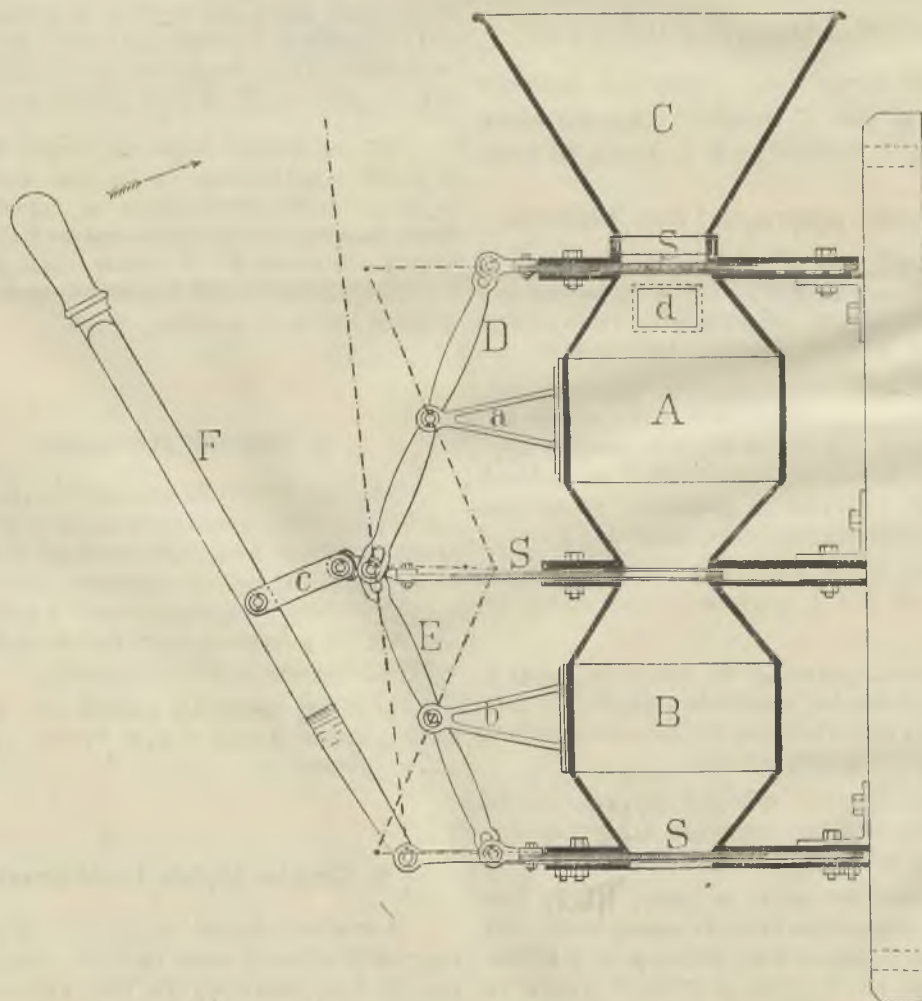

Fig. 1.

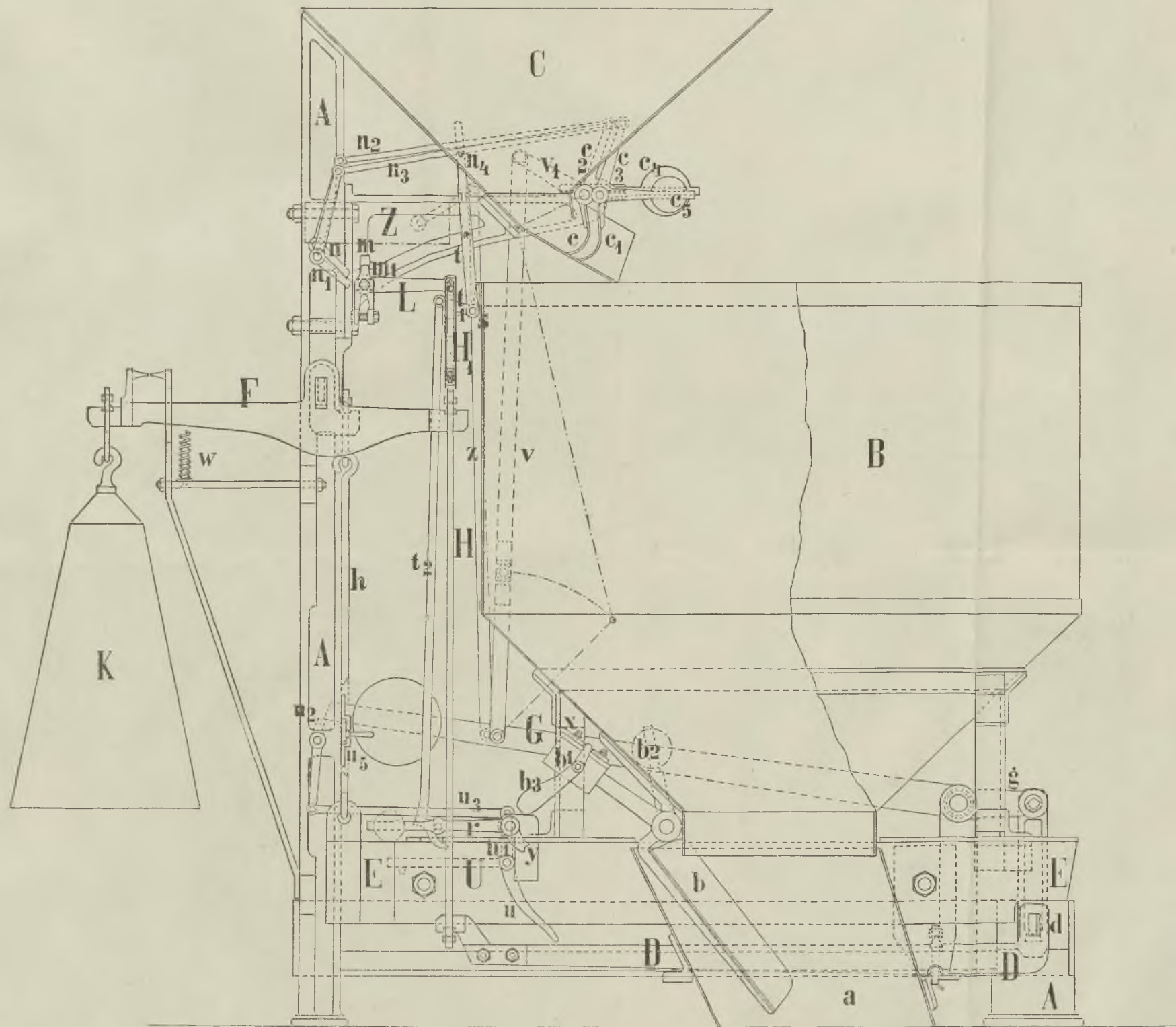

Fig. 2.

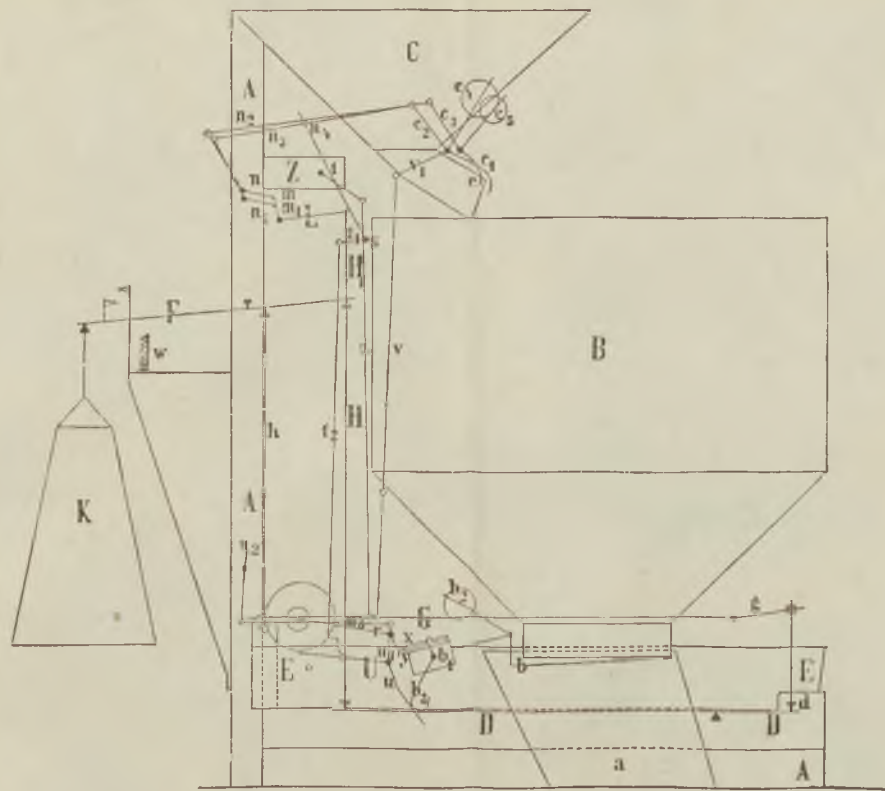

Fig. 3.

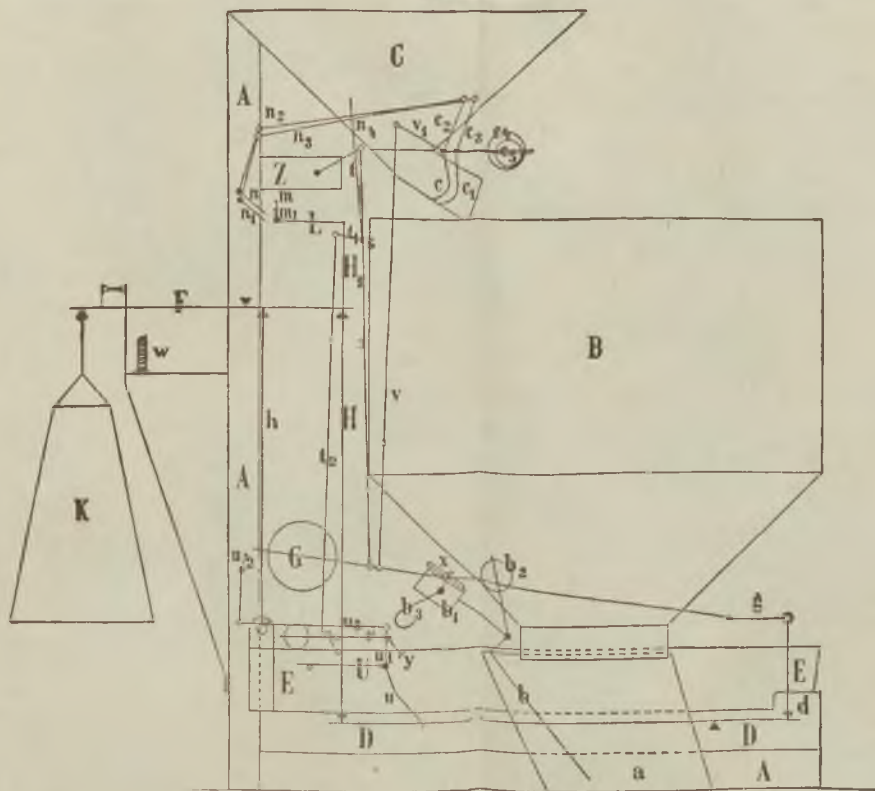
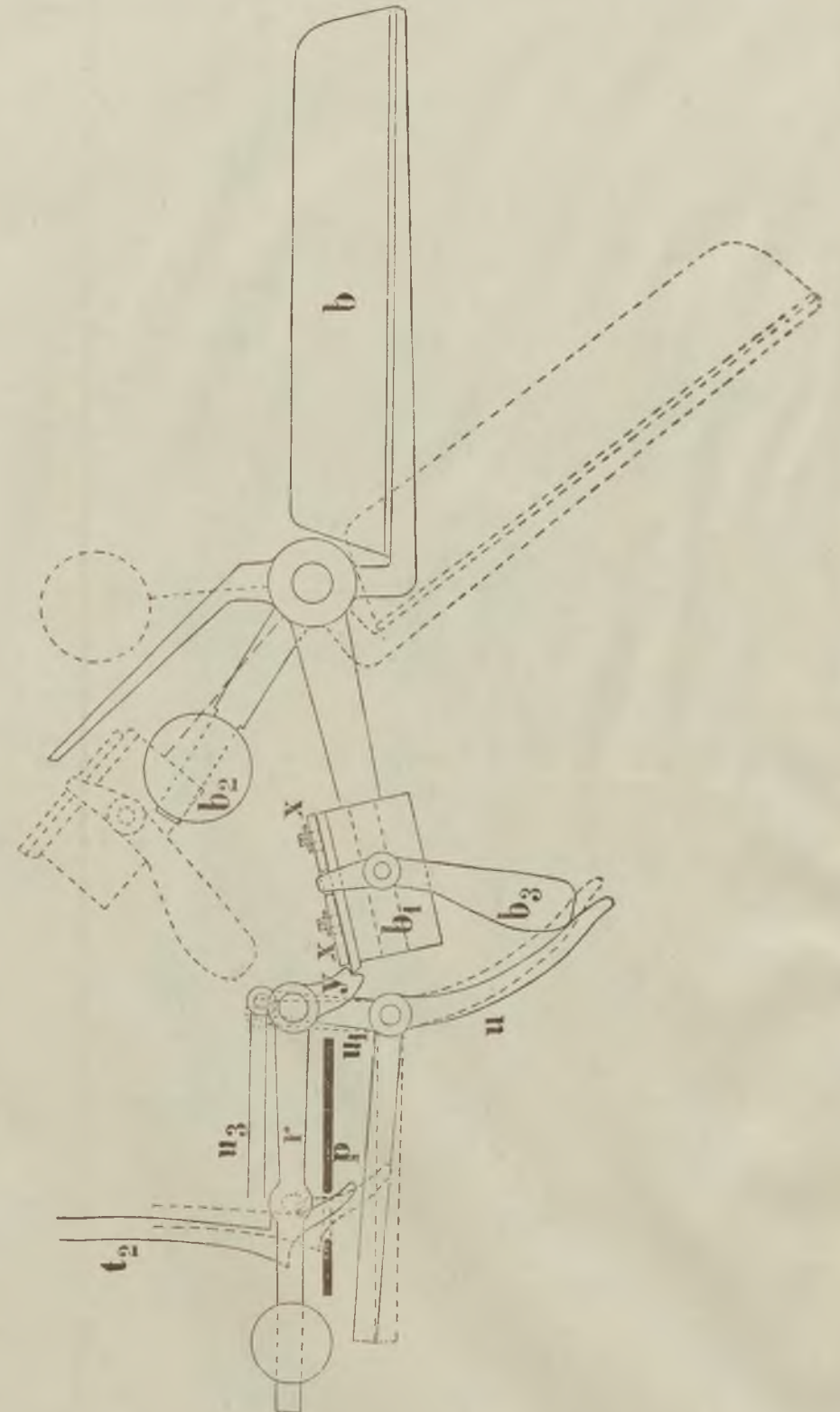

Fig. 4.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXII. — Wydana i rozesłana dnia 15. sierpnia 1895.

Treść: № 119. Rozporządzenie, którem na zasadzie porozumienia się z wspólnem Ministerstwem wojny wydają się przepisy wykonawcze do ustawy kwaterunkowej z dnia 11. czerwca 1879 i do ustawy z dnia 25. czerwca 1895 a jednocześnie uchyla się rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. lipca 1879, jakoteż zarządzenia szczególnie w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 11. czerwca 1879 w Dzienniku ustaw państwa pod Nr. 45, 46 i 96 z r. 1880, pod Nr. 123 z r. 1881 i pod Nr. 121 z r. 1882 ogłoszone.

119.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 27. lipca 1895,

którem na zasadzie porozumienia się z wspólnem Ministerstwem wojny wydają się przepisy wykonawcze do ustawy kwaterunkowej z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93) i do ustawy z dnia 25. czerwca 1895 (Dz. u. p. Nr. 100) a jednocześnie uchyla się rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. lipca 1879 (Dz. u. p. Nr. 94), jakoteż zarządzenia szczególnie w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93) w Dzienniku ustaw państwa pod Nr. 45, 46 i 96 z r. 1880, pod Nr. 123 z r. 1881 i pod Nr. 121 z r. 1882 ogłoszone.

Do §. 3.

Lokale potrzebne dla poddziałów wymienionych w §. 3 stanowią najmniejszą pomieszczalność, którą jeden i ten sam budynek mieć powinien, aby w ogóle kwaterunek mógł być wspólny i aby można było uzasadnić przynajmniej żądanie do wynagrodzenia za koszarzy dorywcze, ustanowionego w §. 31 ustawy kwaterunkowej.

Gdy pomieszczalność jest mniejsza, kwaterunek uważać należy za rozdzielny, chociażby więcej osób umieszczono razem w osobnych pokojach, wynagrodzenie zaś należy zapłacić tylko w kwocie ustanowionej w §. 31 ustawy kwaterunkowej.

Do §. 5.

1. Budynki, których zarząd wojskowy już używa, nie będą poddawane nowej klasyfikacji. Podział przeto na koszarzy 1 i 2 kategorii i na koszarzy dorywcze odnosi się tylko do tych budynków, które będą w przyszłości nowo dostarczone.

Z budynkami, co do których instancja ministeryalna zatwierdziła już akt programu budowy przed ogłoszeniem ustawy z dnia 25. czerwca 1895, postąpić należy tak, jak z temi, które zostały już dostarczone na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1879.

2. Czego wymagać się ma od nowych koszar 1 i 2 kategorii, od zakładów transportowych, domów chorych i szpitali wojskowych, postanawia (ogłoszona osobnem rozporządzeniem) „Instrukcja o budowie nowych koszar“ a względnie „Instrukcja o budowie nowych domów chorych i szpitali wojskowych“.

Zakłady transportowe umieszczać należy zwyczajnie w koszarach (w koszarach dorywczych). Lokale do tego celu użyte powinny łączyć się z koszarami.

3. O ile co do budynków istniejących lub przysposobić się mających, mogą być czynione

ułatwienia pod względem klasyfikowania ich jako koszary 2 kategorii a względnie jako domy chorych lub szpitale wojskowe tejże kategorii, o tem dowiedzieć się można z III rozdziałów obu instrukcyj.

Istniejące lub urządzić się mające lokale, które nie czynią zadość wymaganiom rzeczonych rozdziałów, klasyfikować należy jako koszary dorywcze a względnie jako domy chorych lub szpitale wojskowe tej samej kategorii.

4. Wnioski, dotyczące się wybudowania nowych koszar, koszar dorywczych, szpitali wojskowych lub domów chorych, jakoteż wnioski, dotyczące się przeobrażenia budynków na pomieszczenia wojskowe, roztrząsa Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z wspólnym Ministerstwem wojny.

5. a) Jeżeli wniosek dotyczący się wystawienia nowego budynku będzie przyjęty, Ministerstwo obrony krajowej zarządzi wygotowanie aktu programu budowy.

Wygotowanie aktu programu budowy należy do komisji miejscowej mieszanej, którą Władza przez Ministerstwo obrony krajowej upoważniona powołuje w porozumieniu z komendą terytoryalną wojskową. Składa się ona, jeżeli w przypadkach szczególnych Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z wspólnym Ministerstwem wojny nie zarządzi inaczej:

cywilni:

z naczelnika Władzy administracyjnej powiatowej lub jego zastępcy, z biegłego w zawodzie budowniczym i z lekarza, urząd publiczny piastującego, których obu wyznacza Władza administracyjna powiatowa, tudzież z reprezentanta gminy;

wojskowi:

z reprezentanta komendy terytoryalnej wojskowej lub komendy stacji wojskowej (twierdzy, placu), z oficera tej broni, dla której przeznaczony jest budynek wystawić się mający, z lekarza wojskowego i urzędnika intendentury wojskowej, tudzież inżyniera budownictwa wojskowego a w razie potrzeby weterynarza wojskowego, jeżeli zaś budynku używać ma oraz obrona krajowa, także z reprezentanta obrony krajowej.

Dostarczyciela budynku lub jego zastępcę należy przyzwać do komisji, jemu zaś wolno do tego użyć doradców świadomych prawa i technicznych.

Komisji przewodniczy reprezentant Władzy administracyjnej powiatowej.

Jeżeli budynku dostarcza kraj. natenczas nie Władza administracyjna powiatowa, lecz Władza administracyjna krajowa objąć ma przewodnictwo w komisji, wyznaczyć biegłego w zawodzie budowniczym, tudzież lekarza a do komisji przyzwani być mają dwaj członkowie Wydziału krajowego jako reprezentanci kraju, dostarczającego budynku.

b) Program budowy rozpocząć się ma od ułożenia wykazu potrzebnych lokali według dołączonego wzoru, załączka 1.

Za podstawę do ułożenia tego wykazu. służy wykaz pocztu, załączka 2, który reprezentant komendy terytoryalnej wojskowej przedstawić ma komisji opatrzony aprobatą tejże komendy.

W programie budowy podać należy nadto miejsce, w którym ma być wzniesiona i na podstawie naocznego obejrzenia i wszelkich innych wskazówek opisać je pod temi względami, które w przerzeczonych Instrukcyjach są wzmiankowane. Na planie sytuacyjnym miejsca pod budowę, który do programu budowy ma być dołączony i komisji przez ubiegającego się o budowę wręczony. oznaczone być powinny znamiona niwelacyjne, okolica, drogi, jakoteż kierunek wodociągów, jeżeli są. ścieków lub kanałów (tych ostatnich z podaniem spadku i wielkości przekroju poprzecznego) a nakoniec w uwadze wielkość miejsca w metrach kwadratowych.

Po zgodzeniu się na typ konstrukcyi w ogólności udecydować należy, jaką ilość budynków obejmować ma zakład, który będzie stawiany. które z lokali wymienionych w wykazie potrzebnych pomieszczeń mają się znajdować w każdym z tych budynków, jakie formy główne będzie miał każdy z nich i jak mają być ugrupowane.

Ugrupowanie rozmaitych budynków trzeba narysować na planie sytuacyjnym; rozłożenie lokali w każdym z osobna budynku objaśnić szkicami linearnymi z oznaczeniem wymiarów i takowe mogą być tylko ołówkiem wyrysowane, służą zaś do ustalenia rozkładu planu w ogólności, jakoteż do oznaczenia wielkości poszczególnych budynków.

Następnie wyjaśnić należy zamierzone ważniejsze konstrukcyje w każdym budynku, i podać jaki sposób zaopatrzenia w wodę

Załączka

Załączka

będzie proponowany a względnie jaki w proponowanym miejscu budowy jest możebny i podać szczegóły co do jakości i ilości wody do rozporządzenia będącej, jakie na razie zamierzone jest ze względem na stosunki miejscowe urządzenie zbiornika na wszelkie odpadki i wody nieczyste i jak takowe mają być odprowadzane, nakoniec czy i pod jakimi warunkami starający się o budowę podjąłby się zaprowadzić w nowych budynkach oświetlenie gazowe lub elektryczne.

Z każdego miejsca, na którym stanąć mają pomieszczenia dla wojska, wziąć należy według postanowień załączki 3 próbki wody ze zbiorowisk, z których budynki mają być w wodę zaopatrywane i posłać do komitetu zdrowotnego wojskowego w Wiedniu, w celu zbadania pod względem chemiczno-bakteryologicznym, o czym w programie budowy należy wyraźnie wspomnieć.

W ogóle nadmieniam się, że program budowy dzielić się ma na punkta według rozdziału drugiego artykułu I. aż do VII. „Instrukcyi o budowie nowych koszar (domów chorych i szpitali wojskowych)“. Co się tyczy szczegółów podanych w tej instrukcyi, jako stanowcze, dość jest odwołać się do odnośnych punktów instrukcyi, natomiast określić należy w programie budowy dokładniej te szczegóły, które zawisają od stosunków miejscowych lub od umowy dobrowolnej.

c) Spisać należy protokół czynności urzędowej komisji. Ma on stanowić uzupełnienie programu budowy tym sposobem, że w nim zapisują się wszelkie wnioski i opinie różniące się od uchwał większości i wszelkie takie okoliczności, które nie mogły być brane na uwagę w programie budowy, ponieważ wychodzą poza obręb rzeczonych instrukcyi.

Do protokołu dołączyć należy:

1. Ofertę ubiegającego się o budowę;
2. wykaz pocztu aprobowany przez komendę terytorjalną wojskową;
3. program budowy z dołączeniem: wykazu potrzebnych lokali, planu sytuacyjnego miejsca budowy, w którym narysowane być powinno ugrupowanie budynków, szkiców linearnych budynków, które mają być wystawione.

ogólnego oznaczenia rozmiarów i kosztów rocznych oświetlenia gazowego lub elektrycznego, gdyby miało być zaprowadzone,

wszelkich innych załączek, jakieby komisya uznała za potrzebne do wyczerpującego ocenienia wniosku;

4. wynagrodzenie w przybliżeniu obliczone, przypadające według ustawy i taryfy za wymagane lokale;

5. oświadczenie ubiegającego się o budowę, czy chce czy nie chce wziąć na siebie opatrzenie budynku w potrzebne sprzęty jakoteż utrzymywanie ich w dobrym stanie, czyszczenie i uzupełnianie tudzież dostarczenie paliwa do kuchni i do pieców tudzież materiału do oświetlania, jeżeli to nie jest już w ofercie wyrażone.

d) Protokół ze wszystkimi załączkami stanowi akt programu budowy, który wygotować należy w pierwopisie i dwóch odpisach. Pierwopis podpisać mają wszyscy członkowie komisji, obadwa zaś odpisy uwierzytelnia przewodniczący.

Pierwopis przedstawia się Władzy administracyjnej krajowej.

Z dwóch odpisów aktu programu budowy jeden egzemplarz przestać należy komendzie terytorjalnej wojskowej, drugi zaś wydaje się dostarczycielowi budynku.

e) Przy wyznaczaniu terminu do zwołania komisji należy mieć wzgląd na to, żeby reprezentanci wojskowi mogli jeszcze przed rozpoczęciem rozpraw komisji poinformować się o przedmiocie i przygotować potrzebne materiały pomocnicze.

f) Władza administracyjna krajowa przesyła otrzymany akt programu budowy właściwej komendzie terytorjalnej wojskowej, która bada go i nie czyniąc w nim żadnych zmian, zwraca Władzy administracyjnej krajowej z osobną opinią, zawierającą krótkie umotywowanie wszelkich wniosków i zmian, jakie komenda terytorjalna wojskowa uzna za potrzebne.

Władza administracyjna krajowa przedstawia zwrócony operat Ministerstwu obrony krajowej.

g) Następnie Ministerstwo obrony krajowej, w porozumieniu z wspólnem Ministerstwem wojny wydaje co do nadesłanego aktu programu budowy ostateczne postanowienie.

6. a) Na podstawie zatwierdzonego aktu programu budowy — który odesłać należy napowrót do Władzy administracyjnej powiatowej, gdzie ma być zachowywany, wzywa się ubiegającego się o budowę z oznajmieniem wszelkich zmian i uzupełnień, żeby wypracował plany szczegółowe budowy. Ostateczne postanowienie (intymacya) instancyi ministerjalnej dołączyć należy do programu aktu budowy i takowa ma odłąd stanowić dalszą część składową tegoż aktu programu budowy.

Za podstawę do sporządzenia planów szczegółowych budowy służyć ma zatwierdzony akt programu budowy z zarządzonemi zmianami i uzupełnieniami, tudzież Instrukcyja o budowie nowych koszar (domów chorych i szpitali wojskowych) jakoteż Porządek budowniczy (przepisy budownicze) miejscowy.

b) Ubiegający się o budowę winien o wygotowaniu planów szczegółowych budowy uwiadomić weześnie Władzę administracyjną krajową, która zbadanie ich poruczy komisyi a co do dnia zwołania takowej winna porozumieć się wprzód z komendą terytoryalną wojskową. Komisją tę utworzyć należy w taki sam sposób, jak komisją do wygotowania aktu programu budowy i o ile możności z tych samych osób.

c) Komisya zbadać ma projekt ściśle według zasad do wypracowania go przepisanych, wydać opinią i spisać protokół stanu rzeczy.

Do tego protoku dołączyć należy oprócz planów szczegółowych budowy:

1. Przegląd załogi i pomieszczalności (wzór, załączka 4 a, albo dla domów chorych i szpitali wojskowych, załączka 4 b).
2. Wykaz wynagrodzenia, jakie według ustawy, taryfy i umowy ma być na podstawie przeglądu załogi i pomieszczalności płacone (wzór, załączka 5). W wykazie tym podać należy także wynagrodzenie za urządzenie pomieszczeń dla pobierających płacę miesięczną i podoficerów, pomieszczeń dla żołnierzy, aresztów podoficerskich i wspólnych a wreszcie za przybory stajenne, jeżeli tego wszystkiego dostarczyć miał ubiegający się o budowę.
3. Jeżeli ubiegający się o budowę dostarcza urządzenia (przyborów stajennych), wykaz onego a mianowicie tak tych sprzętów, za które wynagrodzenie obliczone zostało w wykazie wynagrodzeń jak i tych, za które wynagrodzenie płaci się według ceny kupna (postanowienia wykonawcze do §. 30, punkt 1, ustęp ostatni) i za które wynagro-

dzenie zapłacone będzie dopiero przy objęciu budynku (postanowienia wykonawcze do §. 35, punkt 4).

4. Jeżeli budynki, które będą stawiane, mają być zaopatrzone w oświetlenie gazowe lub elektryczne, dołącza się szkic planu i szczegółowy wykaz płomieni użyć się mających a względnie światła łukowych i żarowych, tudzież wykaz wynagrodzenia, jakie należałoby się za oświetlenie tego rodzaju, tudzież za oświetlenie naftowe.

d) Protokół opatrzony temi załączkami stanowi szczegółowy elaborat budowy, który wygotować należy w trzech egzemplarzach. Jeden z nich, obejmujący plany oryginalne, jest pierwopisem, dwa drugie zaś uważają się za kopie a ich plany mogą być wykonane albo na płótnie olejnym albo na papierze przezroczystym (białe linie na tle błękitnym lub czarne na białem). Kopie te można zresztą sporządzić dopiero po rozprawie komisyjnej.

Gdyby przy badaniu przedstawionych planów szczegółowych okazały się wady a ubiegający się o budowę oświadczył gotowość do usunięcia takowych przed przedstawieniem projektu, należy zwrócić mu plany do niezwłocznego poprawienia. W przypadku tym załączki wymienione w punkcie 6, c), pod 1 aż do 4 mają być wygotowane już na podstawie odnośnych uchwał komisyi.

e) Do zbadania projektu poprawionego a względnie poprawionych załączek, powołać należy tylko tych członków komisyi, do których zakresu odnoszą się poprawki. Osoby te winny postrzeżenia swoje co do poczynionych poprawek podać w dodatku do protokołu.

f) Elaborat szczegółowy budowy przechodzi tę samą drogę, którą przechodził akt programu budowy. Do pierwopisu, przeznaczonego dla Władzy administracyjnej krajowej, dołączyć należy pierwopiśmienny akt programu budowy.

g) Wydanie uchwały ostatecznej co do przedstawionego projektu, jakoteż co do wynagrodzenia, które w przyszłości ma być płacone za dostarczony budynek, za urządzenie w punkcie 6, c), pod 2 wzmiankowane łącznie z przyborami stajennemi a według okoliczności za oświetlenie gazowe lub elektryczne należy do Ministerstwa obrony krajowej mającego porozumieć się w tym względzie z wspólnem Ministerstwem wojny.

7. Co do tych przynależności, za które wynagrodzenie płaci się nie według ustawy lub taryfy, lecz według umowy na podstawie kapitału na budowę wyłożonego i udowodnionego, elaborat obrachunkowy z całym aktem budowy (postanowienia

wykonawcze do §. 35, punkt 7) i wszelkimi dowodami potrzebnymi do sprawdzenia kosztów budowy pod względem merytorycznym i rachunkowym przejść ma tę samą drogę, którą przechodził akt programu budowy, poczem instancja ministerjalna ustawi sumę wynagrodzenia.

8. Za podstawę do wykonania budowy służyć ma zatwierdzony elaborat szczegółowy.

Jeżeli podczas budowania Władza wojskowa lub przedsiębiorca budowy zechce odstąpić od zatwierzonego elaboratu szczegółowego, potrzebne jest do tego wzajemne porozumienie się i zatwierdzenie tych Władz, do których należało orzeczenie o przyjęciu projektu budowy.

9. O ile chodzi o pomieszczenia przeznaczone tylko dla obrony krajowej, wyznaczenie członków komisji i wydanie ostatecznej decyzji należy wyłącznie do Ministerstwa obrony krajowej.

10. Jeżeli wniosek, co do przeznaczenia budynku już istniejącego na pomieszczenie dla wojska zostanie przyjęty. Ministerstwo obrony krajowej zarządza zebranie się komisji mieszanej w taki sam sposób jak to jest przepisane do wygotowania aktu programu budowy tyżącego się nowych budowli.

Komisja ta ma najprzód stwierdzić, czy budynek w ogóle jest sposobny do zamierzonego celu a względnie jakie roboty budownicze byłyby w ogólności potrzebne, żeby według postanowień III. rozdziału Instrukcyi o budowie nowych koszar (domów ehorych i szpitali wojskowych) można było klasyfikować budynek jako koszary drugiej kategorii, lub jako koszary dorywcze (jako budynek tej samej kategorii).

Jeżeli budynek jest sposobny do użycia, przystępuje komisja do sporządzenia aktu programu budowy. Pod tym względem postępować należy w ogólności tak samo, jak jest przepisane co do nowych budowli, jednakże z uproszczeniami, na jakie pozwalają zachodzące stosunki.

Jeżeli przysposobienia budownicze wcale nie są potrzebne lub tylko w małym rozmiarze, akt programu budowy można ściągnąć z szczegółowym elaboratem budowy w jeden operat. Atoli odnośny operat przedstawiać powinien wyczerpująco wszystkie te okoliczności, które są potrzebne do klasyfikacji budynku i do stanowczego ustanowienia wynagrodzenia.

11. Budynki kwaterunkowe dostarczone przez Rząd za wynagrodzeniem należą do koszar skarbowych wzmiankowanych w punkcie a) §. 5 ustawy kwaterunkowej.

Akt programu budowy i szczegółowy elaborat budowy co do takich budynków sporządza Władza wojskowa w taki sam sposób, jak co do wszelkich budowli, które wojskowość stawia i akt programu budowy podlega tylko takiemu postępowaniu urzędowemu, jakie w miejscowym Porządku budowniczym jest przepisane.

Do §. 6.

Gdy koszary lub koszary dorywcze mają być zwinięte z powodu wadliwości pod względem budowniczym lub higienicznym, komisja do zbadania tych wad i stwierdzenia potrzeby zwinięcia składać się powinna z tych samych osób, które według przepisów wykonawczych do §. 5 sporządzić mają akt programu budowy, z tą różnicą, że do komisji powołać należy także reprezentanta Ministerstwa skarbu.

Protokół, który będzie spisany, przesłać należy tą samą drogą, jaka dla aktu programu budowy przepisana jest w postanowieniach tyżących się §. 5, do Ministerstwa obrony krajowej, które decyduje po wysłuchaniu Ministerstwa skarbu a mianowicie co do budynków używanych przez wojsko (marynarkę wojenną) w porozumieniu z wspólnem Ministerstwem wojny.

Do §. 7.

Te lokale, które przeznaczone są na pomieszczenia dla Władz wojskowych stale usystemizowanych a nie zostających w bezpośrednim związku z pewnym oddziałem (komendy terytorjalne wojskowe itp.), dla takichże urzędów, zakładów (t. j. zakładów wychowawczych i naukowych, zakładów zarządu mundurów, żywności, dla szpitali garnizonych, ale nie oddziałowych itp.) jakoteż na składy — i w ogóle lokale, które nie są bezpośrednio dla pewnego oddziału potrzebne, nie należą do tych budynków kwaterunkowych, których dostarczenia zarząd wojskowy ma prawo wymagać na zasadzie ustawy i w stosunku do potrzeby. O dostarczenie takich lokali i pomieszczeń, należących do rzędu ogólnych potrzeb państwa, postarać się ma sam zarząd wojskowy a mianowicie ma je nająć, kupić lub wystawić.

Do §. 8.

Obowiązek dostarczenia użyć się dających pomieszczeń na cele wojskowe oznaczonej pomieszczalności (§. 9 ustawy kwaterunkowej). cięży w obec gminy (§. 13 ustawy kwaterunkowej) zawsze na samym posiadaczu budynku o który chodzi.

Obowiązek dostarczenia kwater w naturze ciąży na posiadaczu budynku co do wszystkich lokali prawnie nie uwolnionych, bez względu czy ich sam używa, czy je innym oddał w używanie.

Do §. 9.

Każda gmina obowiązana jest oznaczyć u siebie pomieszczalność zdatną do kwaterunku rozdzielnego tak normalnego, jak i dorywczego i utrzymywać osobne jej wykazy ułożone podług załączonego, załączka 6, wzoru.

Mając oznaczyć pomieszczalność, postępować należy w sposób następujący:

Co do każdego, do gminy należącego budynku, z wyjątkiem tych, które w myśl §. 10 ustawy są od kwaterunku uwolnione i tych, które wzmiankowane są w §. 5 pod *a*) i *c*) oznaczyć należy, nie licząc lokali niezbędnie potrzebnych posiadaczowi na mieszkanie, do zatrudnień gospodarskich i wykonywania rzemiosła, ilu żołnierzy od sierżanta i ile koni w budynku tym pomieścić można, tudzież jakie jeszcze inne lokale w nim się znajdują, zdadne do celów wojskowych, jakoto: na mieszkania oficerskie, pokoje pojedyncze, na biura itp. magazyny.

Ilość tak wykazanych pomieszczeń i lokali zapisać należy z przydaniem numeru budynku, jakoteż nazwiska właściciela, we właściwej kolumnie wykazu, sporządzić się mającego w dwóch egzemplarzach.

Suma lokali wszystkich budynków gminy, oznaczonych w sposób powyższy, przedstawia pomieszczalność gminy.

Jeżeli w miejscu, posiadającym garnizon, znajdują się koszary, dostarczone przez gminę lub przez kilka gmin sąsiednich wspólnie, to na wypadek kwaterunku stałego potrącić należy z oznaczonej w tych gminach pomieszczalności część, odpowiadającą pojemności koszar i rozkładać kwaterunek rozdzielny w stosunku do pomieszczalności tym sposobem zmniejszonej.

Ze względu, że reklamacje są możebne, wykaz oznaczonej pomieszczalności wystawiać należy w gminie na widok publiczny przez 8 dni.

Zażalenia podawać trzeba w przeciągu 8 dni, licząc od ostatniego dnia wystawienia, do przełożonego gminy, który przedstawi je ma Władzy administracyjnej powiatowej do decyzji.

Jeden egzemplarz wykazu stanowczego zachowywać ma przełożony gminy, drugi Władza administracyjna powiatowa.

Wykaz zdatnej pomieszczalności, sporządzony przez każdą gminę, służy oraz za podstawę do rozłożenia kwaterunku, na gminę włożonego, między członków gminy.

Podobnie postąpić należy w wyłączonych obszarach dworskich.

Gdy budynków albo części budynków przybędzie lub ubędzie, wykaz pomieszczalności trzeba odpowiednio sprostować.

Do oznaczenia pomieszczalności normalnej, brać należy za postawę ilość i wielkość lokali jakie są.

Co do koni, za podstawę służy pomieszczalność a względnie ilość stanowisk w istniejących stajniach.

Do §. 12.

Dostarczenia potrzebnych pomieszczeń z przynależnościami, żądać ma wojsko od Władzy administracyjnej powiatowej zawsze zczasu na piśmie, ta zaś wydać ma niezwłocznie odpowiednie rozporządzenia.

Tylko w przypadkach naglących, gdy niepodobna przesłać zczasu żądania na piśmie do Władzy administracyjnej powiatowej i gdy przechodzi mały oddział, najwięcej 30 ludzi a względnie tyleż koni liczący, dowódca transportu może udać się ze swoim żądaniem wprost do przełożonego gminy na podstawie listu drożnego.

List drożny podawać ma ilość ludzi i koni, które mają być umieszczone, jakoteż wszelkie inne potrzeby dostarczyć się mające (§. 42) ustawy kwaterunkowej.

Do §. 17.

1. Markietaństwa zaprowadzać należy zwyczajnie tylko w takich koszarach, w których najmniej jeden batalion, lub dywizya jazdy (bateria konna), lub pułku artylerji korpusu (dywizyi) ma być umieszczona.

Przyjmowanie markietanów należy do zarządu wojskowego.

2. Zwyczajnie markietanie wziąć mają na siebie kontraktowo następujące zobowiązania w obec zarządu wojskowego:

a) płacenie komornego za odstąpione lokale mieszkalne i przemysłowe, tudzież czynszu dzierżawnego za sprzedaż towarów śniednych i wszelkich innych przedmiotów spożywczych;

b) dostarczanie oświetlenia osłoniętego (u wjazdów, w dziedzińcach, na schodach, korytarzach i w wychodkach), tudzież przybo-

rów do czyszczenia (miotel do zamiatania pokoi żołnierzy, kordegard, aresztów, korytarzy, schodów i dziedzińców koszarowych; ścierek, wieńców słomianych i piasku do szorowania pokoi żołnierskich i ścierek do szorowania kotłów kuchennych);

c) wywożenie śmieci i popiołu.

3. Markietaństwo zaprowadzone wyłącznie dla wojska nie potrzebuje do wykonywania przemysłu koncesyi od Władzy przemysłowej i w miejscach, gdzie istnieją prawa propinacyi nie są obowiązane nabywać napoje od posiadacza prawa propinacyi.

Do §. 20.

Gdy zażalenie dotyczące się sprawy kwaterunkowej wymierzone jest przeciw osobie wojskowej, nateczas Władza administracyjna powiatowa, o ile zażalenie jest uzasadnione, o czem w razie potrzeby przekonać się należy przez wydelegowanie komisji mieszanej, zażądać ma od właściwej Władzy wojskowej zaradzenia złemu. Władza wojskowa, której się to tyczy, uwiadomić ma Władzę administracyjną powiatową o swoim rozporządzeniu.

Do §. 23.

Co do dodatków, jakie w niektórych krajach dopłacane być mają z funduszków krajowych do wynagrodzenia w ustawie kwaterunkowej przepisanego, stanowczemi są odnośne ustawy krajowe i uchwały sejmowe.

Do §. 25.

Komisya upoważniona do stwierdzenia, że za wynagrodzenie taryfowe nie podobna dostać mieszkania, jakie się prawnie należy, składać się ma z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej, z reprezentanta Władzy skarbowej i reprezentanta gminy, dalej ze strony wojskowej, z oficera do którego należą sprawy kwaterunkowe i z reprezentanta oddziału, zakładu wojskowego lub Władzy wojskowej tej osoby, która powinna dostać kwaterę.

Mieszkania dostarczone być powinny w pobliżu miejsca urzędowania osoby uprawnionej i mogą być oddalone od niego najwięcej o 1·9 kilometra. Uprawnionemu do otrzymania mieszkania nie wolno domagać się upatrzonego ani też oznaczać, jakie wymiary powinny mieć części składowe.

Do §. 26.

1. Komisya do stwierdzenia niemożności wspólnego używania ogniska kuchennego i naczyń kuchennego składać się ma:

z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej,

z reprezentanta gminy i

z reprezentanta oddziału zakwaterowanego.

2. Jeżeli komisya stwierdzi niemożność wspólnego używania ogniska kuchennego i naczyń kuchennego, gmina jest obowiązana dostarczyć bezpłatnie lokali do gotowania obiadów.

3. Gdyby wyjątkowo wojsko zakwaterować się mające zrzekało się dobrowolnie, ze względów służbowych lub jakichkolwiek innych, dostarczenia paliwa i naczyń kuchennego, należy oznajmić to gminie już wtedy, gdy się żąda kwaterunku rozdzielnego i umówić się z nią co do kwoty potrącenia z wynagrodzenia skarbowego. Potrącenie to nie ma jednak przenosić kwoty 0·5 od głowy dziennie.

4. Z wyjątkiem pół centa, odpadającego za paliwo i naczynie kuchenne, nie wolno nic potrącać z wynagrodzenia ustanowionego za kwaterunek rozdzielny (§. 31. I. punkt 4 ustawy kwaterunkowej) nawet w takim razie, gdy wyjątkowo, z powodów szczególnych Zarząd wojskowy dostarcza do kwaterunku rozdzielnego trwałego potrzeb w ustępie I §u 26go ustawy kwaterunkowej wzmiankowanych, których powinien dostarczać kwaterodawca (łóżko domowe czyste, oświetlenie, opał, tudzież przyrząd do wieszania munduru i rynsztunków.

§. 28.

Wynagrodzenie ustawowe i taryfowe za kwaterek trwałe wypłacać będzie:

A. Gdy kwaterek jest wspólny:		B. Gdy kwaterek jest rozdzielny:	
I. Za pomieszczenie, urządzenie (przybory stajenne) i łóżko:	II. Za opał i światło:	I. Za pomieszczenie (z urządzeniem, opaleniem i oświetleniem) żołnierzy, z wyjątkiem pokoi podoficerskich i pokoi dla słabych, — tudzież za paliwo i naczynie kuchenne, na koniec za pomieszczenie koni (z oświetleniem stajni i przybarami stajennemi):	II. Za pokoje podoficerskie i pokoje dla słabych (Wykaz B, II. a) ustawy kwaterekowej), tudzież za wszelkie inne pomieszczenia i przynależności, za które wynagrodzenie płaci się według taryfy:
Komenda wojskowa stacyjna (twierdzy, placu) w każdym miejscowym lub ustawowym terminie wypowiedzenia, z góry za najkrótszy w miejscu przyjęty lub ustawy okres najmu, za kwitem wygotowanym przez komendę wojskową stacyjną (twierdzy, placu) a mianowicie:	Mieszający się także oddział osobny dnia pierwszego każdego miesiąca za miesiąc ubiegły za kwitem wygotowanym przez oddział według wzoru podanego w załączce 10.	Oddział zakwaterowany, z dołu co dziesięć dni na podstawie wykazu wygotowanego przez oddział według wzoru podanego w załączce 11.	(jak wyżej pod A. I, b) nadmieniono, za kwitem wygotowanym według wzoru podanego w załączce 9.)
a) co do koszar i koszar dorywczych (domów chorych, szpitali wojskowych), podług wzoru podanego w załączce 7 lub 8.	b) co do pomieszczeń i przynależności dostarczonych poza obrębem koszar, według wzoru podanego w załączce 9.		

Załączka 7, 8, 9,
10 i 11.

Do §. 30.

1. Wymiar wynagrodzenia jeżeli kwaterek jest trwałe:

- za pomieszczenia wojskowych pobierających płacę miesięczną i podoficerów żonaty,
- za przynależności do pomieszczeń dla wojska, domów chorych i szpitali wojskowych,
- za pokoje podoficerskie dostarczone poza obrębem budynków na pomieszczenie wojska, łącznie z urządzeniem, opaleniem i oświetleniem.
- za urządzenie pomieszkań dla pobierających płacę miesięczną i dla podoficerów, i
- za urządzenie pomieszczenia dla służby oficerskich, podany jest w doczasowej taryfie czynszów wojskowych.

Wynagrodzenie za urządzenie do przynależności pomieszczeń wojskowych (z wyłączeniem aresztów podoficerskich i wspólnych, za których urządzenie płaci się po 0.2 c. od jednostki załogowej

dziennie), tudzież za urządzenie domów chorych płaci się dziesiątą część wyśledzonej ceny kupna w czasie pierwszego dostarczenia (nabycia) w odnośnej gminie.

2. Wynagrodzenie za pomieszczenia i przynależności dostarczone na zasadzie ustawy kwaterekowej płaci się zasadniczo podług wymagania. Za to coby ponad wymaganie dostarczone, nie płaci się wynagrodzenia, a za pomieszczenia i przynależności dostarczone w mniejszym wymiarze, płaci się wynagrodzenie podług wielkości tego, co rzeczywiście dostarczone.

3. Za te przynależności, co do których w taryfie czynszów wojskowych wymagana jest powierzchnia minimalna, płaci się wynagrodzenie w kwocie całkowitej, jaka w taryfie czynszów wojskowych jest ustanowiona tylko wtedy, jeżeli rzeczywiście tego minimum dostarczone.

Za lokale o mniejszej powierzchni płaci się tylko część tego wynagrodzenia odpowiadającą stosunkowi powierzchni dostarczonej do minimalnej.

4. Według taryfy czynszów trzeba się w każdym z osobna przypadku umawiać o wynagrodzenie za niektóre pomieszczenia wojskowe jakoto za kuźnie do podkuwania koni, za kryte ujeżdżalnie, za lodownie itp., atoli osobny kontrakt zawiera się z dostarczycielem tylko w takim razie, gdy tenże żąda tego stanowczo. W przeciwnym razie wystarcza zamieszczenie tych budynków w odnośnym przeglądzie załogi i pomieszczalności a wynagrodzenia w odnośnym wykazie wynagrodzeń.

5. a) Celem ustanowienia taryfy czynszów wojskowych badać się będzie w ostatnim roku każdego dziesięciolecia we wszystkich tych miejscach, w których wojsko (choćaby tylko osoby pojedyncze) jest trwale zakwaterowane, a to w czasie od 1. lutego aż do 15. czerwca średnie sumy czynszu za pomieszczenia dla wojska i ich przynależności, tudzież średnie sumy wynagrodzenia za urządzenie w punkcie 1, c), d) i e) wzmiankowane.

b) Badać ma takowe komisya mieszana, która w większych stacyach składać się będzie:

z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej,

z reprezentanta Władzy skarbowej,

z reprezentanta gminy,

z komendanta stacyi wojskowej lub jego zastępcy,

z oficera oddziału zakwaterowanego

i

z urzędnika intendentury wojskowej.

W stacyach pomniejszych (których garnizon wynosi mniej niż batalion lub dywizya), komisya ta składać się ma z reprezentanta Władzy administracji powiatowej i z tych wyżej wymienionych członków, którzy są w miejscu obecni.

Przewodniczącym komisyi jest reprezentant Władzy administracyjnej powiatowej, który też ma komisya zwoływać. Gmina winna przydać mu sekretarza.

c) Komisya zbadać ma ze względu na stosunki miejscowe i z użyciem wszelkich potrzebnych dowodów zwyczajny czynsz roczny za pomieszczenia i przynależności w odnośnej gminie stosownie do wzoru podanego w załączce 12 należące się i wymagane, który w pięcioleciu, badanie czynszów bezpośrednio poprzedzającym (tam zaś gdzie pomieszkań przez krótszy okres używano, w tym krótszym okresie), rzeczywiście był płacony.

d) Dla każdej kompetencyi kwaterowej badać należy mieszkania w rozmaitych częściach miasta a to dla VI. klasy stopnia służbowego i wyższych ile możliwości w 6, dla VII. klasy stopnia służbowego i niższych ile możliwości w 12 rozmaitych budynkach. Badanie kompetencyi kwaterowych rozciągnąć należy w tych budynkach na 4 piętra (naziem aż do czwartego piętra włącznie). Atoli w każdym budynku zapisać należy jako przedmiot badania tylko jedno mieszkanie tej samej kompetencyi.

Jeżeli w jakimś miejscu niema mieszkań dla pewnej kompetencyi, zbadać należy czynsz za mieszkania najbliższej niższej kompetencyi.

Czynsze za potrzebne przynależności badać należy ile możliwości w 6 budynkach odnośnej kategorii.

e) Badać należy czynsze tylko za mieszkania bez sprzętów i bez względu na zalety położenia.

Pod tym względem, czy mieszkanie odpowiada kompetencyi, bierze się na uwagę tylko to, czy ilość i jakość pomieszczeń czyni zadość wynaganiom wykazu A. Nie można zaś wymagać, żeby poszczególne części mieszkania miały oznaczoną wielkość.

f) Czynsze wykazywać należy na podstawie wyjawów do podatku czynszowego a względnie protokołów tabelarycznych (rozporządzenie c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 9. sierpnia 1850. Dz. u. p. Nr. 333).

Gdyby i o ileby dowodów tych nie było, komisya przesłuchać ma protokolarnie właścicieli odnośnych domów, mieszkańców a w razie potrzeby także sąsiadów dla dowiedzenia się o wartości szacunkowej lokali o które chodzi (z wyłączeniem dodatków do czynszu).

Podobnie, gdyby zachodziła wątpliwość co do prawdziwości tych dowodów, można oprócz zbadania czynszu na podstawie wyjawu zarządzić ocenienie wartości odnośnych lokali.

Mieszkania zajmowane przez właścicieli domów i ich rodziny należy pomijać przy badaniu czynszu o ile inne mieszkania mogą być badane.

Przy badaniu czynszów za pokoje pojedyncze stwierdzić należy czy te zostają w właściwym i odpowiednim stosunku do czynszów za mieszkania dla najniższych kompetencyi.

g) Co do każdego rodzaju pomieszczeń i przynależności (np. mieszkanie dla generała, pułkownika, oficera sztabowego, kapitana, magazyn, stajnia itp.) wygotowywać należy wykazy podług wzoru podanego w załączce 13.

h) Celem zbadania wynagrodzenia za urządzenie w punkcie 1 pod c), d) i e) wzmiankowane, przesłuchać należy protokolarnie odnośnych biegłych i taksatorów przysięgłych dla dowiedzenia się, jakie są w czasie badania ceny kupna poszczególnych sprzętów.

Pod tym względem przestrzegać należy, żeby za podstawę oszacowania nie brano urządzenia innego rodzaju zamiast tego, które w ustawie kwaterunkowej jest dozwolone.

Ceny kupna tym sposobem zbadane zapisać należy oddzielnie

1. co do każdej kompetencji kwaterunkowej.
2. co do pokoi podoficerskich dostarczanych w razie trwałego kwaterunku poza obrębem budynków służących na pomieszczenie wojska a mianowicie z rozróżnieniem pokoi, dla jednego podoficera i dla dwóch podoficerów,
3. co do urządzenia pomieszczenia dla sługi oficerskiego

każdy rodzaj osobno w wykazie podług wzoru podanego w załączce 14 sporządzonym, zliczyć i sumę podzielić przez dziesięć; ta część dziesiąta w wykazie zapisana stanowi podstawę do wymierzenia rocznego wynagrodzenia za urządzenie. Protokół spisany z biegłymi i taksatorami należy do wykazu dołączyć.

Wynagrodzenie za urządzenie przynależności (punkt 1, ustęp ostatni) nie ma być oznaczane przy badaniu czynszów, lecz dopiero przy obejmowaniu odnośnego budynku (przynależności).

i) Skończywszy wykaz czynszów jednego rodzaju pomieszczeń i przynależności zapisać należy sumę średnią, z doliczeniem publicznych dodatków do czynszu, w wykazie głównym, który wygotowuje się podług wzoru podanego w załączce 12; podobnie postąpić należy ze zbadaniami sumami wynagrodzenia za urządzenie.

k) Wszystkie wykazy badania i wykaz główny razem z dowodami pierwopiśmiennymi dołączyć należy do protokołu, który z całej czynności ma być spisany. Wykazy te razem z załączkami, tudzież wykaz główny i protokół podpisać mają wszyscy członkowie komisji.

l) Operaty dotyczące się zbadania czynszów, wszystkimi załączkami opatrzone, posyła Władza administracyjna najpóźniej 15. lipca do Władzy administracyjnej krajowej.

Władza administracyjna krajowa winna przedewszystkiem zarządzić zbadanie nadesłanych operatów pod względem rachunkowym, a następnie poruczyć komisji mieszanej, czy przy badaniu czynszów trzymano się wiernie przepisów. Komisja mieszana składać się ma z reprezentanta Władzy administracyjnej i Władzy skarbowej krajowej, tudzież z urzędnika intendenty komendy terytoryalnej wojskowej. Reprezentant Władzy administracyjnej krajowej, który jest przewodniczącym komisji, przybrać ma do komisji urzędnika departamentu rachunkowego tejże Władzy podlegającego.

Wszystkie operaty razem z wywodami rewizyjnymi komisji mieszanej przedstawia Władza administracyjna krajowa najpóźniej aż do 15. sierpnia Ministerstwu obrony krajowej a to z wykazem, w którym, według odpowiednich rubryk taryfy czynszów, podane będą wyniki badania czynszów we wszystkich stacjach wojskowych obszaru administracyjnego.

m) Dla stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, ze względu na stosunki miejscowe, wydane będą drogą rozporządzenia osobne postanowienia w przedmiocie postępowania przy badaniu czynszów.

n) Oparte na ustawie kwaterunkowej zaliczenie poszczególnych gmin do pewnej klasy obowiązującej taryfy czynszów nie w terminach do tego ustanowionych, uskutecznić się będzie według tych samych zasad, atoli z uwzględnieniem odmiennych postanowień niniejszej ustawy.

Gdyby w takich razach czynsz zbadany nie przewyższał pozycji taryfowych dziewiętej klasy czynszów, w takim razie Władze administracyjne krajowe i komendy terytoryalne wojskowe w porozumieniu ze sobą będą miały prawo zaliczyć ową gminę do właściwej klasy.

Władza administracyjna krajowa winna zdać sprawę o tem Ministerstwu obrony krajowej.

Do §. 31.

1. Pod względem sposobu płacenia przez rząd wojskowy i terminów wypłaty wynagrodzenia za pomieszczenie, urządzenie, opał i świa-

to do kwaterunku trwałego, obowiązują postanowienia wykonawcze do §. 28.

2. Za koszary dotychczas już dostarczone płacić się będzie aż do końca trwania gwarancyi załogi a względnie za koszary dorywcze aż do końca ich używania (§. 33, ustęp przedostatni ustawy kwaterekowej) wynagrodzenie w tej samej sumie, którą płacono w chwili wejścia w moc obowiązującą ustawę z dnia 25. czerwca 1895.

O podwyższenie wynagrodzenia z tej przyczyny, że wynagrodzenie płacone w czasie dostarczenia budynku było wyższe niż jest obecnie, podać ma dostarczyciel koszar do Władzy administracyjnej powiatowej.

Decyzją co do próśb takich, wydaje Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z wspólnym Ministerstwem wojny.

3. Czy za przynależności koszar drugiej kategorii i koszar dorywczych, tudzież za mieszkania dla pobierających płacę miesięczną i podoficerów, płacić się ma wynagrodzenie w dwóch trzecich czy w trzech czwartych częściach wykazu taryfowego, decydować będzie na podstawie wyводу komisji, w myśl postanowień wykonawczych do §. 5 zwolanej, Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z wspólnym Ministerstwem wojny i Ministerstwem skarbu a to przy zatwierdzaniu aktu programu budowy.

4. a) Wynagrodzenie za światło i opał do kwaterekowego w kwocie 1·3 c. od głowy za dzień ustanowione, obejmuje należytość za paliwo do kuchni i pieców i za oświetlenie (§. 34 ustawy kwaterekowej) z wyjątkiem paliwa, do gotowania ciepłego śniadania, którego zawsze dostarczać będzie skarb bez względu na rodzaj kwaterekowego.

b) Jeżeli dostarczyciel koszar weźmie na siebie także dostarczenie paliwa do kuchni i pieców, tudzież materiałów do oświetlania, co w myśl §. 34 ustawy kwaterekowej jest mu do woli zostawione, winien dostarczyć tych przyborów w wymiarze przepisanym odpowiednio rozmaitym stosunkom.

c) Dostarczenie tylko niektórych materiałów zamiast wszystkich, tudzież dostarczanie materiałów w jednakowej ilości bez względu na stosunki, nie jest dozwolone.

5. Gdy kwaterekowy jest rozdzielny, nawóz zostawiany dostarczycielowi stajni stanowi wynagrodzenie za oświetlenie stajni i urządzenie stajenne.

Do §. 32.

1. Zasada wyrzeczona w punkcie 2 postanowień wykonawczych do §. 30, stosowana być ma także do wynagrodzenia za pomieszczenie dla szeregowców.

2. Wynagrodzenie, ustanowione w §. 31 ustawy kwaterekowej za pomieszczenie jednego człowieka, odnosi się do przepisanej w wykazie B pod 1a, punkt 5 dla każdego żołnierza przestrzeni powietrznej 15·3 metra sześciennego i powierzchni minimalnej 4·5 metra kwadratowego, które stanowią jednostkę załogową. Za reszty przestrzeni powietrznej i powierzchni, które w pewnym lokalu nie czynią wymiaru powyższej jednostki, jakoteż za jednostki przenoszące wymaganą przestrzeń załogową nie płaci się wynagrodzenia. Jeżeli z obliczenia podług przestrzeni powietrznej wypadnie nie taka sama wielkość załogowa jak z obliczenia według powierzchni, w takim razie za rzeczywistą przestrzeń załogową uważana być ma mniejsza z otrzymanych cyfr.

3. Przeto wynagrodzenie płacić się będzie:

- a) Za pokoje dla szeregowców (i niższych stopni): według ilości jednostek załogowych wymaganych stosownie do punktu 2. dla osób, które mają być pomieszczone.
- b) Za pokoje podoficerskie: według ilości jednostek załogowych przypadających podług wymaganej wielkości tych lokali.
- c) Za pokoje dla słabych: jak za pokoje dla szeregowców, punkt a).

Sumy wynagrodzenia za wymaganą pomieszczalność, w sposób powyższy obliczone, płacone będą w pełnym wymiarze bez względu na zmiany w poczcie oddziału pomieścić się mającego, dopóki wojsko będzie budynku używało.

- d) Za urządzenie pomieszczeń dla szeregowców: podług ilości ludzi, którzy stosownie do wykazu potrzebnych lokali mają być pomieszczeni (nie według ilości jednostek załogowych).

Do §. 33.

1. Czy i na jaki czas ma być zapewniona gwarancya załogi dla koszar lub koszar dorywczych (domu chorych, szpitalu wojskowego), decyduje Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z wspólnym Ministerstwem wojny.

2. Komisję do stwierdzania, że budynek jest całkiem lub po części niesposobny do używania, złożyć należy według postanowień wykonawczych do §. 6.

Do §. 34.

1. Gdy dostawca koszar lub koszar dorywczych, stosownie do §. 34. ustawy kwaterunkowej zobowiąże się dostarczać, utrzymywać w dobrym stanie, czyścić i uzupełniać potrzebne sprzęty, tudzież dostarczać paliwa do kuchni i pieców i materiału do oświetlania, to jego zobowiązanie się wiąże obie strony przez cały czas używania budynku.

2. Jakie sprzęty mają być dostarczone do mieszkań i przynależności, dowiedzieć się można z wykazu podanego w załączce 15.

W wykazie tym wymienione są wszystkie sprzęty, tak przepisane w wykazach *A* i *B* ustawy kwaterunkowej, jak i te, które odnośnie do wykazów *C* (punkt *k*) i *D* (punkt *c*) tej ustawy są potrzebne do przynależności a względnie do domów chorych.

3. Sposób postępowania przy oznaczaniu wynagrodzenia za urządzenie przynależności, określony jest w postanowieniach wykonawczych do §. 35, punkt 4 i w dotyczących się wykazu *C*, punkt 3.

Oznaczona suma wynagrodzenia nie zmienia się przez cały czas używania urządzenia.

4. Jeżeli w koszarach lub koszarach dorywczych, dostarczonych za gwarancją załogi, nastąpi przerwa lub cofnięcie załogi przed upływem zagwarantowanego okresu, urządzenie oddaje się dostawcy a jednocześnie wstrzymuje się wypłatę wynagrodzenia za takowe.

5. Co się tyczy ilości paliwa do kuchni i pieców, tudzież materiału do oświetlania, stosują się postanowienia wykonawcze do §. 31, punkt 4.

Zapalanie i gaszenie płomieni, jakoteż czyszczenie lamp należy do tego, kto ich używa.

Do §. 35.

1. Budynki lub części budynków mają być oddawane wojsku w używanie jakoteż zwracane dostawcy przez komisje miejscowe w tym składzie, który w postanowieniach wykonawczych do §. 5 jest przepisany.

2. Gdy budynki są skończone, zbadać należy, czy zgadzają się z zatwierdzonym aktem programu budowy i elaboratem szczegółowym, czy poczyniono zmiany później zatwierdzone, czy budynki są wykonane odpowiednio pod względem technicznym i czy ze stanowiska zdrowotnego nie ma przeszkody do używania.

Spisać należy protokół wyniku tego badania i objęcia budynków przez wojsko w używanie.

Komisja zarządzić ma niezwłoczne usunięcie pomniejszych wad i zapisać w protokole oświadczenie dostawcy koszar w tym względzie.

Gdyby znaleziono wady nie pozwalające budynku objąć lub gdyby z przyczyn zdrowotnych nie można było jeszcze budynku używać, w takim razie wyznaczyć należy po wysłuchaniu dostawcy koszar termin do ponownej rewizji i dopiero na podstawie tej rewizji można budynki oddać wojsku.

Oddaje się a względnie odbiera budynki na podstawie inwentarza części składowych na trwanie przytwierdzonych (wzór, załączka 16).

Co do budynków dostarczonych pod gwarancją załogi podać należy w protokole wyraźnie okres gwarancji załogi i przytoczyć odnośne zezwolenie.

Jeżeli w skutek późniejszych zezwoleń potrzebne są zmiany w dołączonym do szczegółowego elaboratu budowy przeglądzie załogi i pomieszczalności jakoteż w wykazie wynagrodzeń, wygotować należy takowe na nowo.

3. Jeżeli dostawca budynku zobowiązuje się dostarczyć urządzenia (przyborów stajennych), takowe oddaje się i odbiera jednocześnie z budynkiem na podstawie inwentarza, którego wzór podaje załączka 17.

4. Co do tych sprzętów, za które wynagrodzenie płacić się ma podług cen kupna (postanowienia wykonawcze do §. 30, punkt 1, ustęp ostatni), dostawca winien przedstawić komisji akt dotyczący się sprawienia tychże przedmiotów opatrzone pierwopismiennymi kosztorysami, rachunkami itp.

Komisja ocenić ma odpowiedniość cen kupna poszczególnych sprzętów po wysłuchaniu dwóch biegłych przysięgłych, odnośne stwierdzenie zapisać w protokole i na podstawie onegoż obliczyć wynagrodzenie za całe urządzenie każdej przynależności a to według punktu 4, *h* postanowień wykonawczych do §. 30.

Wynagrodzenie to, które pozostaje niezmiennem przez cały czas używania, ustanawia Władza administracyjna krajowa w porozumieniu z komendą terytorjalną wojskową.

5. Protokół z inwentarzami, planami budynku i wszelkimi innymi załączkami stanowi akt objęcia; wygotować należy takowy w pierwopisie i w dwóch kopiach, które uwierzytelnia przewodniczący. Pierwopis zachowuje Władza administra-

cyjna powiatowa a jedną kopię komenda terytorjalna wojskowa. Drugą kopię wydaje się dostarczyć cielowi budynków (urządzenia).

6. Jak tylko budynki oddane zostaną zarządowi wojskowemu w używanie, komenda terytorjalna wojskowa zarządza wypłatę wynagrodzenia za takowe a według okoliczności za urządzenie i za paliwo do pieców i do kuchni, tudzież za materyał do oświetlania.

7. Akt programu budowy, szczegółowy elaborat budowy i akt objęcia stanowią razem całkowity akt budowy odnośnego budynku.

8. Pod względem utrzymania budynków w dobrym stanie obowiązują następujące postanowienia:

- a) Podane w wykazie *B* pod *Ia*, punkt 14 ustawy kwaterunkowej terminy bielenia lokali przeznaczonych na pomieszczenie żołnierzy stosują się także do tych lokali, które w razie trwałego wspólnego kwaterunku dostarczane są poza obrębem koszar i koszar dorywczyczych na mieszkania podoficerskie i pokoje podoficerskie (punkt 1, *b* postanowień wykonawczych do wykazu *B*).
- b) Zobowiązanie się dostarczyciela do wypróżniania a względnie czyszczenia śmietników, beczek wodnych, kanałów i kominów, obejmuje także pomieszczenia i przynależności dostarczone na zasadzie ustawy kwaterunkowej poza obrębem koszar i koszar dorywczyczych.
- c) Terminy do bielenia lokali przeznaczonych na pomieszczenia dla szeregowców, jakoteż korytarzy, schodów, kuchni i wychodków, tudzież do malowania pokoi dla chorych oznaczone są w wykazie *B* ustawy kwaterunkowej pod *I a*, punkt 14 a względnie w wykazie *D* pod *a*, punkt 5 i pod *b* punkt 4. Do bielenia (malowania) na nowo innych lokali, nie wyznacza się stałych terminów. Dostarczyciel winien czynić to zawsze ile razy potrzeba, na wezwanie wojska używającego lokalu. Gdyby dostarczyciel odmówił, postąpić należy według punktu 9.
- d) Czyszczenie ognisk kuchennych i oszczędnych, pieców i przewodów piecowych, tudzież wypróżnianie skrzyń na popiół i śmieci należy do wojska używającego lokalu.
- e) Doły na nawóz obowiązany jest wypróżniać ten, kto ma prawo używać nawozu.
- f) Zrzucanie śniegu z dachów i wywożenie go z dziedzińców, należy do dostarczyciela tylko w takim razie, jeżeli

1. jest to potrzebne do utrzymywania budynku w dobrym stanie, lub

2. władza miejscowa do tego uprawniona nakaże to ze względów policyjnych (z powodu grożącej powodzi itp.).

Czy o ile uprzątnięcie śniegu jest potrzebne z przyczyny pod 1 wzmiankowanej zostawia się uznaniu dostarczyciela.

9. Gdyby dostarczyciel pomimo wystosowanego doń wezwania nie uczynił zadość swemu zobowiązaniu się co do utrzymania budynków w dobrym stanie, zwołać należy komisją złożoną w taki sam sposób, jak to w postanowieniach wykonawczych do §. 5 jest przepisane, która ma to stwierdzić i orzec jakie roboty są potrzebne.

Odwołanie się od wydanej na podstawie orzeczenia tej komisji decyzji Władzy administracyjnej powiatowej co do utrzymania budynku w dobrym stanie, nie ma skutku odwołczego (§. 20 ustawy kwaterunkowej).

Gdyby dostarczyciel wcale nie wykonał lub nie wykonał w zupełności nakazanych robót i to w terminie, który w owej decyzji będzie mu wyznaczony, komisja złożona tak jak wyżej nadmieniono, ma to stwierdzić a Władza administracyjna powiatowa po rozważeniu wszystkich okoliczności może Zarząd wojskowy upoważnić do uchylenia nienaprawionych wad na koszt i niebezpieczeństwo dostarczyciela.

Gdyby zaś budynek na pomieszczenie wojska służący, z powodu zaniedbanego utrzymania go w dobrym stanie uznany został całkiem lub po części za niesposobny do używania, w takim razie postąpić należy w myśl §. 33. ustęp 3 ustawy kwaterunkowej.

10. Te szkody, które powstały w skutek przypadku nie dającego się odwrócić, albo czynu trzeciej osoby (za której winę zarząd wojskowy nie ma odpowiadać) albo z winy uszkodzanego, stwierdzić ma jak można najrychlej komisja zwołana na prośbę wojska w obecności dostarczyciela budynku lub jego zastępcy.

Jeżeli to są znaczniejsze uszkodzenia, komisja składać się ma z członków wymienionych w postanowieniach wykonawczych do §. 5.

Skład komisji do pomniejszych uszkodzeń oznacza Władza administracyjna powiatowa stosownie do potrzeby.

Komisja ma spisać protokół a w nim wyjaśnić niewątpliwie wszystkie okoliczności mające związek z powstaniem uszkodzenia.

11. W szczególnych przypadkach także Zarząd wojskowy może wziąć na siebie zwyczajne utrzymywanie budynków kwaterunkowych w dobrym

stanie, umówiwszy się z dostarczycielem o sumę ryczałtową wynagrodzenia. Odnośna umowa zawierać ma postanowienie, że sposób użycia tej sumy ryczałtowej zostawia się wolnemu uznaniu Zarządu wojskowego i że dostawca, odbierając kiedyś budynek, nie będzie miał prawa rościć żadnych pretensyj do Zarządu wojskowego z powodu rozmiarów i odpowiedzialności robót, jakie Zarząd wojskowy wykona celem utrzymania budynku w dobrym stanie.

12. Przy zwracaniu budynków (urządzenia) komisya ma stwierdzić w protokole, który przy tej sposobności będzie spisany, czy miało miejsce nadzwyczajne zużycie i z jakiej przyczyny.

13. Przepisy dotyczące się oddawania i zwracania miejsc do ćwiczeń, zawarte są w postanowieniach wykonawczych do §. 55.

Do §. 38.

Pod względem dodatków, które w niektórych krajach dopłacane są z funduszków krajowych do wynagrodzenia w ustawie kwaterunkowej ustanowionego, stosują się odnośne ustawy krajowe i uchwały sejmowe.

Do §. 39.

1. Drogi i gościńce oznaczone na mapie dróg wojskowych monarchii austriacko-węgierskiej są drogami do przechodu wojska a osady tam oznaczone, stacyami południowymi i nocnymi.

2. Szczuplejszy okrąg kwaterunkowy tworzy się z gminy, w której jest stacja południowa lub nocna tudzież z gmin bezpośrednio z tą gminą graniczących, jednak tylko na odległość aż do 4 kilometrów od odnośnej stacji południowej lub nocnej.

Do §. 48.

1. Jeżeli do chwilowego zakwaterowania żołnierzy dostarczone będą całe budynki lub części budynków odpowiadające pojęciu kwaterunku wspólnego, zwołać należy do sprawdzenia tej ostatniej okoliczności komisya, do której wejść ma reprezentant oddziału potrzebującego pomieszczenia i reprezentant gminy, tudzież lekarz wojskowy lub cywilny, jeżeli jest w miejscu.

Komisya ta oznaczyć ma sumę maksymalną odpowiednio stosunkom, które mają być uwzględnione.

Wynagrodzenie za takie budynki będzie następnie płacone według ilości głów i według ilości dni kwaterunku (§§. 48 i 52 ustawy kwaterunkowej), jednakże tylko aż do maksimum obliczonej pomieszczalności, w takim wymiarze jak za koszary dorywcze (§. 31, I, 3, a, b, c ustawy kwaterunkowej). Wynagrodzenie to obejmuje zarówno zapłatę za pomieszczenie (1 c.) jak i za urządzenie (§. 2 c.), opał i oświetlenie (1·3 c.), które według wykazu E tej ustawy dostarczać ma gmina.

2. Za łóżko należące do urządzenia w razie kwaterunku chwilowego a względnie za słomę (Wykaz E, II ustawy kwaterunkowej nie płaci się osobnego wynagrodzenia.

3. Jeżeli w przypadkach szczególnych Zarząd wojskowy dostarcza wyjątkowo kołder, sienników napechanych lub innych przedmiotów pościelowych, nie potrąca się nic z ustanowionego wynagrodzenia za pomieszczenie.

Do §. 52.

Zasady przepisane w ostatnim ustępie punktu 1, tudzież w punktach 2 i 3 postanowień wykonawczych do §. 48 stosują się także do wynagrodzenia za pomieszczenia w barakach dostarczanych na czas peryodycznych ćwiczeń wojskowych i koncentracji wojsk.

Do §. 54.

Wynagrodzenie za kwaterunek chwilowy wypłaca się na podstawie wykazu wygotowanego przez oddział podług wzoru podanego w załączce 18. Gminie wydać należy przy każdej wypłacie kontrakt, który wygotować ma oddział podług tego samego wzoru.

Wynagrodzenie można także płacić co 10 dni, jeżeli gmina na to się zgodzi.

Do §. 55.

1. Wykaz załączki 19 podaje ustanowione aż do dalszego zarządzenia rozległości miejsc do mustry, do strzelania, gimnastyki, jazdy konnej i ćwiczeń, tudzież czego zresztą wymaga się od tych miejsc.

2. Gdy miejsca do ćwiczeń oddają się wojsku w użycie, jakoteż gdy przy opuszczaniu takowych są zwracane, pośredniczy komisya i potrzebną jest obecność właściciela.

Odnośna komisya składać się ma: z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej, tudzież z reprezentanta gminy i z oficera tego oddziału lub

garnizonu, dla którego miejsce do ćwiczeń jest przeznaczone.

Do §. 56.

1. O wynagrodzenie szkody i ubytku plonów zrzadzonego przez ćwiczenia wojskowe (licząc tu także ćwiczenia strzelnicze), należy ile możności ugodzić się drogą polubowną. Ugodę taką albo:

- a) zawiera niezwłocznie na miejscu sam ten oddział wojska, który szkodę zrzadził, albo
- b) zawierają takową osoby wojskowe umyślnie w tym celu wysłane, które, o ile to będzie możebne, winny użyć pośrednictwa przełożonego gminy i dwóch doradców poufnych gminy, albo
- c) jeżeli na oba te sposoby ugoda nie przyjdzie do skutku, zawiera ją komisya mieszana.

2. Jeżeli wynagrodzenia nie zapłaci niezwłocznie oddział, który szkodę zrzadził (punkt 1 a), strony poszkodowane winny u zwierzchności gminy, w której okręgu leżą grunta uszkodzone, oznajmić swoje roszczenia i okazać arkusz podatku gruntowego.

Zwierzchność gminy winna zapisać oznajmienia w wykazie, którego wzór podaje załączka 20, wypełniając rubryki 1 aż do 8 i wykaz ten datowany i podpisany posłać do komendy wojskowej znajdującej się w tej samej gminie lub w pobliżu, jeżeli do tego celu nie będzie jej wyraźnie wskazana jakaś Władza.

Komenda wojskowa, upoważniona do załatwiania roszczeń dotyczących się szkód polnych, wydelegować ma do stwierdzenia i oceny szkody, tudzież do ugodzenia się polubownie oficera i urzędnika intendenty a według okoliczności jedną z tych osób i jednocześnie uwiadomić o tem zarządzeniu swoim Władzę administracyjną powiatową.

Jeżeli ugoda nie da się osiągnąć (punkt 1, b), prosić trzeba Władzę administracyjną powiatową, według okoliczności telegraficznie o wysłanie komisji mieszanej (punkt 1, c).

3. Komisya mieszana do tego celu składać się ma oprócz taksatorów przysięgłych (biegłych), których przysyła Władza administracyjna powiatowa:

a) z następujących osób eywilnych:

z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej, z reprezentanta Władzy skarbowej i z reprezentanta gminy, w której obszarze leży miejsce ćwiczeń lub część takowego,

b) z następujących wojskowych:

z oficera wojska (obrony krajowej) tych broni, które miały udział w ćwiczeniach lub koncentracji i z urzędnika intendenty wojskowej (obrony krajowej) a według okoliczności z reprezentanta, którego wyznaczy komenda terytoryalna wojskowa (komenda obrony krajowej).

Taksatorów bierze się zwyczajnie nie z tych gmin, w których szkody polne, zbadać się mające, zostały wyrządzone.

4. Osoby powołane do obliczenia szkód, stwierdzać mają tylko rzeczywistą (nie domniemaną) szkodę całkowitą i takż ubytek plonu.

5. Wynagrodzenie szkód płacić mają zasadniczo odrazu na miejscu ci, którzy według punktu 1, b i c są do tego powołani. Jeżeli dla szczególnych powodów jest to niemożebne, wypłaci należytość Władza administracyjna powiatowa, której do tego celu posłane będą pieniądze i wyciąg z wykazu.

Wyciąg ten obejmować powinien tylko te pozycye, które Władza administracyjna powiatowa ma zaspokoić.

Władza administracyjna powiatowa winna przesłać odnośnej Władzy wojskowej wykaz imienny tych kwot wynagrodzenia, które wypłaci.

6. Wykaz podpisany przez komisją wydaje przewodniczący komisji członkom wojskowym.

7. Jeżeli przy ocenianiu szkody polnej także i komisya mieszana nie zdoła osiągnąć ugody, w takim razie nie załatwione roszczenia do wynagrodzenia zapisać ma komisya w drugim wykazie, zawierającym szczegóły rubryk 1 aż do 9 poprzedniego wykazu i ten drugi wykaz razem z protokołem komisji, w którym zapisać należy wszelkie dalsze szczegóły potrzebne do oceny owych roszczeń przedstawić ma przewodniczący komisji wyższej instancyi do decyzji.

W przypadkach tych wynagrodzenie szkody płacić się dopiero po nadejściu decyzji.

8. Potwierdzenia odbioru wynagrodzeń za szkody polne są uwolnione od stępla, jeżeli miejsc do ćwiczeń używano na zasadzie §. 56 ustawy kwaterunkowej a nie na podstawie kontraktu zawartego między Zarządem wojskowym a posiadaczem gruntu.

Do wykazu A.

1. Do uwagi, punkt 4.

Komisya do stwierdzenia, że nie można dostać całkiem takiego mieszkania jakie się należy, składać się ma z członków komisji, o której mowa w postanowieniach wykonawczych do §. 25.

2. Do uwagi, punkt 7.

Za łózka dla dozorców koni nie płaci się wynagrodzenia.

Do wykazu B.

1. Do Ia, punkt 1 i 2, następnie do II a

- a) Co się tyczy podoficerów żonatyh według 1. klasy i co się tyczy podoficerów bezżennyh oznaczonych w wykazie B, pod Ia, punkt 2 ustawy kwaterunkowej, którzy w razie kwaterunku trwałego nie mogą być pomieszczeni w lokalach do wspólnego zakwaterowania wojska przeznaczonych, postępuje się pod względem należącego się im mieszkania, w takim razie, jeżeli ich poddział zakwaterowany jest wspólnie, według postanowień wykazu B, Ia, punkt 1 i 2. — jeżeli zaś poddział zakwaterowany jest rozdzielnie, według postanowień wykazu B, II a, ustawy kwaterunkowej.
- b) Za pokoje podoficerskie, które w razie wspólnego kwaterunku oddziału dostarczone będą poza obrębem koszar (koszar dorywczych), płacić należy wynagrodzenie w taki sam sposób, jak w razie kwaterunku rozdzielnego trwałego (wykaz B, II a, ustęp 2 ustawy kwaterunkowej). Wynagrodzenie to obejmuje w sobie oraz wynagrodzenie za opał i oświetlenie (wykaz B, II a, ustęp 1 ustawy kwaterunkowej). Jeżeli więc w przypadku takim, kwaterodawca nie dostarcza opału i oświetlenia, potrącić należy z kwoty taryfowego wynagrodzenia po 1-3 c. od głowy za dzień (§. 31 ustawy kwaterunkowej).
- c) Z wyjątkiem kadetów zastępców oficerów można tych podoficerów bezżennyh, którzy mają prawo dostać jeden pokój na dwóch, pomieszczać wspólnie bez względu na stopień i kategorię; natomiast kadetów zastępców oficerów nie należy umieszczać razem z innymi podoficerami.

2. Do Ia, punkt 9.

Na każdy poddział dostarczać należy jedno ognisko Pilhala, Grojera lub jakiegobądź innego odpowiedniego systemu z taką ilością palisk jaka stosownie do wielkości pocztu jest potrzebna (atoli bez nacyń kuchennyh).

Ogniska są istotną częścią składową kuchni. przeto nie liczą się do urządzenia.

Gdy się zaprowadza ogniska Pilhala, w takim razie także w koszarach dorywczych na kuchnię z 1 lub 2 paliskami przypadać ma 20 do 25 metrów kwadratowych powierzchni.

3. Do Ia, punkt 14.

Co się tyczy wszelkich innych robót uskutecznić się mających w koszarach (koszarach dorywczych), odsyła się do postanowień wykonawczych tyczących się §. 35, punkt 8, c aż do f.

Do Ic, punkt 5.

- a) Zasada ogólna przepisana w punkcie 2 postanowień wykonawczyh do §. 30 stosuje się także do wynagrodzenia za stajnie.
- b) Wynagrodzenie za stajnie na zdrowe konie płacić należy podług ilości stanowisk.
- c) Wynagrodzenie za stanowiska dla koni słabych, tudzież za stajnie na konie ciężko chore i podejrzone obliczać należy podług tego, ile w nich możnaby urządzić stanowisk dla zdrowych koni, licząc na szerokość według przepisu po 1-58 metra (wykaz B, Ic, punkt 5 ustawy kwaterunkowej).
- d) Za pokoje dozorców w stajniach dla koni podejranych płacić należy wynagrodzenie w podobny sposób, jak za pokoje podoficerskie (postanowienia wykonawcze do §. 32, punkt 3 b).

Do wykazu C.

1. Do h).

Magazyny przeznaczone na skład amunicji rozsadzającej do uzbrojenia wojska należącej, zaliczają się do magazynów amunicji wojskowej.

2. Do k), punkt 1.

Sprzęty potrzebne wymienione są w wykazie, załączka 15.

3. Do k), punkt 2.

Postępowanie przy ustanawianiu wynagrodzenia urządzenie do przynależności opisane jest w postanowieniach wykonawczyh do §. 35, punkt 4,

Jeżeli urządzenie dostarczane jest do przynależności poza obrębem budynku przeznaczonego na pomieszczenie wojska, komisya składać się ma z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej, z komendanta stacyi wojskowej lub jego zastępcy i z dwóch przysięgłych taksatorów. Do komisji

przypuścić należy dostarczyciela urzędzenia lub jego zastępcę — jemu zaś wolno przyprowadzić z sobą biegłych profesjonalistów.

Do wykazu D.

1. Do *a*, punkt 4, i *b*, punkt 3.

W domach chorych i szpitalach wojskowych każda kuchnia powinna być zaopatrzona w ognisko kotłowe i w ognisko oszczędne, stanowiące istotne części składowe budynku i zastosowane do wielkości załogi.

2. Do *a*, punkt 5 i *b*, punkt 4.

Pod względem wszelkich innych potrzeb dla domów chorych i szpitali wojskowych odsyła się do postanowień wykonawczych, tyczących się §. 35, punkt 8 *a*, *d* i *f*.

3. Do *c*, punkt 1 i 2.

Sprzęty potrzebne do domów chorych wymienione są w wykazie, który podaje załączka 15. Postępowanie przy oznaczaniu wynagrodzenia za takowe opisane jest w postanowieniach wykonawczych do §. 35, punkt 4.

4. Do uwagi końcowej.

a) Zasady przepisane w punkcie 2 postanowień wykonawczych do §. 30 stosują się także do wynagrodzenia za domy chorych i szpitale wojskowe.

b) Wynagrodzenie za lokale przeznaczone na pomieszczenie chorych i osób, które chorych pielęgnują, obliczać należy jedynie według przestrzeni powietrznej, mianowicie przestrzeń powietrzna 15·3 metra sześciennego, przepisana w wykazie *B*, 1*a* ustawy kwaterunkowej w punkcie 5 na jednego człowieka, stanowić ma jednostkę załogową.

Przy obliczaniu jednostek załogowych, za które wynagrodzenie ma być zapłacone, nie uwzględnia się ani przewyżki wysokości tych lokali ponad 4·5 metra ani pozostałych części przestrzeni powietrznej pewnego lokalu nie czyniących jednostki załogowej ani wreszcie lokali, któreby oprócz wymaganych istniały.

c) Co do pokoi dla chorych, jednostki załogowe, za które wynagrodzenie ma być płacone, obliczać należy w każdym z osobna lokalu.

d) Przy obliczaniu do wymiaru wynagrodzenia jednostek załogowych pokoi dla osób, które chorych pielęgnują, stosować należy punkt 3, *a* postanowień wykonawczych do §. 32.

e) Wynagrodzenie za pokoje podoficerskie, ze względu że takowe nie są przeznaczone do pomieszczenia chorych i osób, które chorych pielęgnują, wymierzać należy podług punktu 3, *b* postanowień wykonawczych do §. 32.

f) Co się tyczy wynagrodzenia za inne lokale, od których płaci się czynsz taryfowy, obowiązują postanowienia taryfy czynszów wojskowych a zresztą i tutaj także stosują się w zupełności zasady przepisane w postanowieniu wykonawczem do §. 30, punkt 3.

Do wykazu E.

1. Postanowienia tego wykazu stosują się tak do kwaterunku rozdzielnego chwilowego jak i do kwaterunku wspólnego chwilowego.

2. Do I, Uwaga, punkt 2.

a) Kadetów zastępców oficerów nie należy umieszczać razem z podoficerami rachunkowymi (którym poruczone są czynności inaniplacyjne poddziałów).

b) Wynagrodzenie po 10 *c*. a względnie po 8 *c*. ustanowione w §. 46 ustawy kwaterunkowej za sprzęty przydane płacić należy razem z wynagrodzeniem za pokój także wtedy, gdy w razie kwaterunku chwilowego umieszcza się w jednym pokoju dwóch kadetów zastępców oficerów lub dwóch podoficerów rachunkowych.

3. Do I, Uwaga, punkt 6.

Postanowienie punktu powyższego 2 *b*, tyczące się wynagrodzenia za urządzenie, stosować należy także wtedy, gdy wyjątkowo więcej osób w wykazie *E* ustawy kwaterunkowej pod 1 wymienionych pozostać muszą na jednym pokoju.

W takich jednak przypadkach, gdy na polu ćwiczeń mają jednocześnie działać wojska o sile najmniej jednej dywizji piechoty, a nie można według przepisów wysłać naprzód kwatermistrzów, należy zapłacić gminie za pomieszczenia pobierających placę miesięczną do chwilowego zakwaterowania wymagane — o ile w ogóle będą zakwaterowani, całkowitą należytość podług ilości wymaganych kompetencji a to także wtedy, jeżeli wyjątkowo, dla braku pokoi oficerskich po dwóch lub więcej pobierających placę miesięczną musiało mieścić się w jednym pokoju.

4. Do II.

a) Waga minimalna słomy pościelowej, która dostarczona być powinna, wynosi 10 kilogramów na jednego człowieka.

Przez cały czas kwaterunku chwilowego, kwaterodawca obowiązany jest dodawać odpowiednią ilość słomy, żeby jej waga wyżej oznaczona zawsze była taka sama.

b) Tam, gdzie gospodarz sam obchodzi się tylko sianem, trzciną, sitowiem, liściem lub słomą kukurydzianą, żądać też można tylko takiego surogatu.

Wagę minimalną tych surogatów ustanawia się w następujących ilościach :

10 kilogramów siana	}	zamiast 10 kilogramów słomy poście- lowej.
10 „ trzciny		
10 „ sitowia		
20 „ liści		
20 „ słomy kuku- rydzianej		

5. Do IV.

Wymiar minimalny surogatów, które w okolicznościach w punkcie 4, ustęp 3 wzmiankowanych, mają być zamiast mierzwy dostarczane, wynosi dziennie :

2 kilogramy siana	}	zamiast 1·7 kilograma mierzwy.
2 „ trzciny		
2 „ sitowia		
4 „ liści		
4 „ słomy kukury- dzianej		

6. Do V.

Jeżeli kwaterodawca nie może dostarczyć należącej się drugiej potrawy, może zamiast niej dać o 100 gramów więcej mięsa wołowego, to jest zamiast 280 gramów może dać 380 gramów mięsa wołowego.

Atoli dostarczanie większej ilości mięsa zamiast drugiej potrawy dozwolone jest tylko wyjątkowo, w poszczególnych przypadkach i w okolicach ubogich w zasoby, gdy dostarczanie drugiej potrawy jest rzeczywiście niepodobieństwem, co gmina ma urzędownie potwierdzić w każdym z osobna przypadku.

Uwagi ogólne.

1. Decydowanie w kwestiach dotyczących wyłącznie obrony krajowej, należy do Ministerstwa obrony krajowej.

2. Wszelkie komisje mieszane, które mają być tworzone celem wykonania czynności urzędowych w myśl ustawy kwaterunkowej, zwoływać mają Władze administracyjne, ile możliwości po poprzednim porozumieniu się z odnośną Władzą wojskową. Przewodniczącym każdej takiej komisji jest reprezentant Władzy administracyjnej.

3. Pod względem pokrywania kosztów komisji, wynikających z czynności urzędowych na zasadzie ustawy kwaterunkowej podejmowanych, obowiązują następujące postanowienia :

a) Koszta pokrywać należy z etatu tej gałęzi administracji, w której interesie komisya działa.

b) Koszta powołania do komisji biegłych i taksatorów ciężą na etacie wojska lub obrony krajowej, podług tego, czy chodzi, o sprawę wojska czy obrony krajowej. Jeżeli obadwa etaty są interesowane (wspólne ćwiczenia wojenne itp.), koszta rozdzielają się w odpowiednim stosunku.

c) Gdy chodzi o zażalenie lub winę, tudzież gdy strona prosi o wysłanie komisji w przypadkach, do których zwołanie komisji nie jest przepisane, koszta ponosić ma strona przegrywająca, winowata lub ta, która o zesłanie komisji prosiła.

Weltersheimb r. w.

Böhm r. w.

Komisya miejscowa do w

Załączka 1

do §. 5.

Wykaz potrzebnych lokali

na pomieszczenia i przynależności w koszarach 1. kategorii nowo wybudować się mających w dla dwóch batalionów piechoty na podstawie dołączonego wykazu pocztu.

Lokale mieszkalne i wszelkie inne				Szeregowcy do pomieszczenia	U w a g a
Ilość	N a z w a		Wielkość		
1	Mieszkań dla pobierających płacę miesięczną	VII. i VIII.	klasy stopnia służbowego	obliczyć	Załączka książki służbowej II—34.
2		IX.			
6		X. i XI.			
8	Mieszkań podoficerskich		obliczyć		Załączka i punkt II—34.
8	Pokoi podoficerskich na 1 osobę		10—18 metrów kwadrat.	8	Punkt II—34.
4	" " na 2 osoby		14—18 metrów kwadrat.	8	Punkt II—34.
"	Pokoi dla niższ. stopni po 16 osób, na osobę		6·2 metra kwadrat.	16	Punkt 3, wykaz B ustawy kwaternunkowej, punkt II—34.
"	Pokoi dla szeregowców po 2 podoficerów, na głowę 16 ochotn. jednorocz.		6·2 metra kwadrat. 4·5	18	Punkt 3, wykaz B ustawy kwaternunkowej, punkt II—34.
"	Pokoi dla szeregowców po 47 podoficerów, na głowę 610 żołnierzy		6·2 metra kwadrat. 4·5	657	Punkt II—34.
.	Lokali do mycia się dla szeregowców pomieszczonych w lokalach ich pomieszczenia, na głowę		0·3 metra kwadrat.	.	Punkt II—34.
8	Warsztatów dla szewców i krawców po		15—20 metrów kwadrat.	.	Załączka II—34.
8	Magazynów dla poddziałów po		20 metrów kwadrat.	.	Załączka II—34.
.	Kuchni		obliczyć	.	Punkt 9, wykaz B ustawy kwaternunkowej i punkt II—34.
.	Sal jadalnych dla szeregowców, na głowę		0·75—0·85 metra kwadr.	.	Punkt II—34.
17	Magazynów paliwa, a mianowicie:				
	do mieszkań		obliczyć	.	Punkt II—34.
8	dla poddziałów po		6 metr. kw.	.	Punkt i załączka II—34.
2	" adjutantur batalionowych po		3 metry kw.	.	Punkt II—34.
1	" markietarstwa		obliczyć	.	Punkt II—34.

Lokale mieszkalne i wszelkie inne		Szerokość do pomieszczenia	U w a g a
Ilość	N a z w a		
.	Wychodków	obliczyć	Punkt H—34.
2	Pokoje biurowe każdy o 1 oknie po	15—24 metrów kwadrat.	
1	Pokój inspekcyjny oficerski o 1 oknie	18—24 metrów kwadrat.	
.	Lokal kasowy o oknach		nie potrzebny bo kasa mieści się w urzędzie podatkowym.
1	Kordegarda dla 3 posterunków (1 przy głównej bramie, 2 przy aresztach)	30 metrów kwadrat.	Punkt H—34.
1	Areszt dla kadetów zastępców oficerów i sier- żantów	12—15 metrów kwadrat.	
1	Areszt podoficerski na 4/0 pocztu podoficerów wynoszącego 4 podoficerów rachunkowych 2. klasy, 16 firerów, 49 kaprali razem . 69, przeto mieszczący w sobie 3 ludzi, na każdego	15—16 metrów sześcienn.	Punkt H—34.
1	Wspólny areszt porządkowo-karny na 1 1/2 0/0 po- cztu szeregowców bez stopnia, wynoszącego 626 żołnierzy i 30 służących oficerskich = 656, przeto mieszczący w sobie 10 ludzi, na każdego	15—16 metrów sześcienn.	
11	Aresztów celkowych na 1 1/2 0/0 pocztu szeregow- ców (łącznie ze służącymi oficerskimi), wyno- szącego 4 podoficerów rachunkowych 2 klasy, 16 firerów eugowych, 49 kaprali, 626 frajtrów i żołnierzy, 30 służących oficerskich. razem . 725 ludzi, przeto 11 aresztów celko- wych po	25 metrów sześcienn.	Punkt H—34.
.	itd.		

(Data)

C. i k. komenda stacyi wojskowej w

Załączka 2

do §. 5.

Wykaz pocztu *)

wojska, które ma być pomieszczone w nowych koszarach 1. kategorii wybudować się mających w to jest: 2 batalionów piechoty.

M i a n o w i c i e	Pobierających płacę miesięczną			S z e r e g o w c ó w										K o n i			
	VII. i VIII.	IX.	X. i XI.	kadetów zastępców oficerów	sierżantów	podofic. rachunkow.	firerów eugowych	kaprali	frajtrów	żołnierzy	kompanijnych		szluzujących oficerskich	oficerskich		szeregowych, wierzcho- wych i porciagowych	
											doboszów	korncistów		szluzowych	własnych		
klasy stopnia służbowego																	
Dwa sztaby batalionowe:																	
Komendantów batalionowych	2												2		4		
Adjutantów			2										2				
Lekarzy wojskowych		1	1														
Doboszów i korncistów batalionowych								1	12				12	12			
Ośm kompanij:																	
Kapitanów		8											8		4		
Oficerów niższych			16										16				
Kadetów zastępców oficerów				8													
Sierżantów					8												
Podoficerów rachunkowych						8											
Firerów eugowych							16										
Kaprali								48									
Frajtrów									18								
Żołnierzy										560							
Muzykantów											8	8					
S u m a .	2	9	19	8	8	8	16	49	50	560	8	8	30	2	8		
Potrzebne są następujące pomieszczenia:																	
Pomieszkania oficerskie dla	1	2	6														
Pomieszkania podoficerskie dla					8												
Pokoje podoficerskie dla						8											
Pokoje niższych stopni dla							16										
Pokoje żołnierzy dla								49		626							
Stajnie na														4			

U w a g a. Gdyby potrzeba było jeszcze innych pomieszkań oficerskich, tudzież stajni na konie oficerskie można je jedno i drugie nająć bez trudności w miejscu i w pobliżu koszar, które mają być wybudowane.

. dnia

N. N.

Zbadano i zgodność stwierdzono:

C. i k. komenda korpusu

Komisyi miejscowej do w
przedstawiono.

. dnia

. dnia

*) Gdy chodzi o domy chorych i szpitale wojskowe, wzór powyższy należy odpowiednio zmienić.

Postanowienia

co do brania próbek wody ze zbiorowisk wody, w miejscach, w których pomieszczenia dla wojska mają być stawiane, leżących a z których budynki te zamierzono w wodę zaopatrywać.

1. Próbki posyłać należy pocztą, do c. i k. szpitalu garnizonowego Nr. 1 w Wiedniu, z oznaczeniem „dla wojskowego komitetu zdrowia“, jako posyłkę pośpieszną, wydatki zaś, łączące się tak z tem, jak i z dostarczeniem środków do posłania próbek, ponosi dostarczyciel koszar.

2. Próbki wody z upatrzonych zbiorowisk brać mają dwaj lekarze, wojskowy i cywilny w komisji do sporządzenia aktu programu budowy zasiadający, w przytomności reprezentanta gminy i ubiegającego się o budowę. Obaj lekarze są odpowiedzialni za ścisłe zachowanie prawideł postępowania pod tym względem obowiązujących a w dalszych ustępach podanych.

3. Ile możności zapobiegać należy wszelkiemu onieczyszczeniu próbek wody.

4. Posyłać należy zawsze próbki podwójne, a to po trzy flaszki litrowe do badania pod względem chemicznym i po trzy flaszki półlitrowe do badania pod względem bakteriologicznym.

5. Do próbek wody, które mają być badane, używać należy flaszek szklanych z wązkami szyjkami, z nowymi zatyczkami korkowymi, szczelnie przystającymi i trzeba je najprzód przez wygotowanie w wodzie w kociołku sterylizować; potem wyjmuje się flaszki czystymi rękoma, dnami do góry i jak tylko woda ścieknie, napełnia się je wodą do badania przeznaczoną i zatyka korkami jeszcze gorącymi. Następnie obwiązuje się flaszki, jeśli to jest możebne, papierem pergaminowym, opatruje się je sygneturami i pakuje w stosownych skrzynkach trocinami.

Jeżeli można użyć flaszek ze szklanymi zatyczkami należy im dawać pierwszeństwo, napełnia się zaś wodą do badania przeznaczoną w taki sam sposób, jak tamte.

6. Do każdej wysyłki próbek wody dołączyć należy szkic powierzchni gruntu i okolicy odnośnego zbiorowiska wody, z szczególnym względem na przedmioty w umieszczonych niżej pytaniach wymienione i z przydaniem odpowiedzi na te pytania.

A. Co do wód studziennych.

- a) Czy studnia znajduje się w jakimś zabudowaniu, czy na otwartem polu?
- b) Okolica studni; czy w pobliżu i w jakiej odległości znajdują się kloaki, kanały, doły na nawóz, trupiarnie lub ścierwowska? Czy najbliższą okolicę stanowią pola orne, łąki, ugory lub pastwiska? Czy na pastwisku pasie się bydło i czy trzody bywają u studni pojone?

- c) Jak długo studnia istnieje? Jak dawno jest używana? Czy bywa używana bez przerwy, czy tylko czasowo?
- d) Czy okno studni jest odkryte czy nakryte i w jaki sposób?
- e) Czy studnia jest obmurowana czy nie? Czy to jest studnia Nortona?
- f) Ile wynosi głębokość studni aż do dna?
- g) Przez jakie warstwy ziemi szyb studni jest przeбитy?
- h) Czy tegel lub jakie inne warstwy wody nie przepuszczające tworzą dno studni a jeżeli nie, to jak daleko od niego znajdują się takie?
- i) Jakie przyrządy służą do czerpania wody? Czy są w dobrym stanie czy nie i co im niedostaje?
- k) Jakim zmianom podlega wysokość zwierciadła wody w szybie studni?
- l) Jak obfita jest studnia?
- m) Czy podczas długo trwającego czerpania, woda pozostanie czystą, czyli też staje się mętną i czy wkrótce, czy aż dopiero później?
- n) Jaką ma ciepłotę woda świeża?
- o) Jakie zresztą uderzające własności fizyczne ma woda (woń, smak, barwa itp.)?
- p) Czy widać w studni bardziej lub mniej bujną vegetacyą wodorostów? Czy są w niej żaby, żółwie, chrząszcze itp.?
- q) Czy woda wywoływała rzekomo objawy chorobowe? Jakiego były one rodzaju?

B. Co do wód źródłanych.

- a) Położenie źródła? Czy wiadomo co o stosunkach ziemi u jego początku? Jakie warstwy dają się widzieć u początku źródła?
- b) Okolicę źródła opisać należy w taki sam sposób jak to wyluszczone wyżej co do studzien. Tutaj należałoby jeszcze nadmienić, czy są w pobliżu cementarze i zakłady fabryczne a o tych ostatnich, do jakiego celu służą?
- c) Jaka jest obfitość źródła w dwudziestu czterech godzinach?
- d) Czy woda w źródle jest zawsze jasna, czy po deszczach zmienia się jej jakość? Czy zresztą nie ma co do nadmienienia o jej własnościach fizycznych?
- e) Gdyby miano wodę prowadzić przewodem, jaką przestrzeń musiałaby przechodzić od źródła, aż do miejsca konsumeyi i przez jakie przechodziłaby rodzaje ziemi (głazy, żwir, piasek, glina, próchnica, grunt, skalisty itp.)?
- f) Czy taki wodociąg dalby się łatwo zrobić i jakie trudności byłyby do pokonania?

7. Osoby powołane do odpowiedzenia na pytania powyższe, będą mogły najczęściej uczynić to bez osobnej instrukcyi. Trudność mogłaby zachodzić chyba tylko przy opisywaniu stosunków geologicznych. Jeżeli istnieją wyniki dawniejszych badań w tym względzie, należy je dołączyć lub pod odnośnymi punktami wpisać.

Gdyby w szczególnym przypadku z jakiegokolwiek przyczyn nie można było odpowiedzieć dokładnie na jedno lub drugie z podanych pytań, odnośne pytania zostawić należy bez odpowiedzi.

Komisya miejscowa do _____ w _____

Przeгляд załogi i pomieszczalności budynku:

_____ w _____

Gwarancya załogi aż do _____ IS _____ (Rozporządzenie _____)

- Uwaga.** 1. Pojedyncze mieszkania wykazać należy w rubrykach pionowych 7 aż do 11 jako jednostkowe; w kolumnach zaś 4 aż do 6 wyszczególnia się pojedyncze części składowe takowych.
2. Co do lokali oznaczonych *) nie trzeba podawać powierzchni i przestrzeni powietrznej (rubryka pionowa 5 i 6).

Budynek	Piętro	Numer	Lokalu		Powierzchnia w metrach kwadratowych	Przebieg powietrza w metrach sześciennych	Mieszkania dla		Lokale dla osób do pielęgnowania chorych i dla służby dozorczej	Ilość według postanowień wykonawczych do wykazu D, punkt 4	Pokój dla chorych oficerów	Pokój do operacji o	Biura i wszelkie inne lokale służbowe	Kuchnie i ich przynależności	Lokale do czyszczenia ciała i bielizny	Pokój do sekcji o	Magazyny	Uwaga																																																																													
			nazwa	(przeznaczenie)			wojskowych z placą miesieczną	IX. X. i XI.																																																																																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96

Komisya miejscowa do w

Przegląd załogi
i
pomieszczalności
budynku:

w

Gwarancya załogi aż do IS (Rozporządzenie

- Uwaga.** 1. Pojedyncze mieszkania wykazać należy w rubrykach pionowych 7 aż do 12 i 76 jako jednostkowe; w kolumnach zaś 4 aż do 6 wyszczególnia się pojedyncze części składowe takowych.
2. Co do lokali oznaczonych *) nie trzeba podawać powierzchni i przestrzeni powietrznej (rubryka pionowa 5 i 6).

U w a g a.

1. W rubrykach pionowych 1, 2, 4 i 5 wykazu niniejszego zapisać należy wszystkie te lokale w przeglądzie załogi i pomieszczalności wykazane, za które w ustawie kwaterunkowej a względnie w taryfie czynszów wojskowych ustanowione jest wynagrodzenie, bez względu czy takowe były żądane czy nie. Co do tych lokali, za które nie płaci się wynagrodzenia, kładzie się w innych rubrykach pionowych punkta.

2. Co do pokoi biurowych, pokoi inspekcyjnych oficerskich, lokali kasowych, pokoi bibliotecznych (pobocznych) szkół i jadalni oficerskich, jakoteż co do pokoi mieszkalnych dla markietanów — za które to lokale płaci się wynagrodzenie według ilości okien i wielkości — podać należy w rubrykach pionowych 5 i 6 oprócz wielkości także ilość okien.

3. Co do wynagrodzeń umownych podać należy w uwadze rozporządzenia, któremi zostały zatwierdzone.

Również wyrazić należy w uwadze, czy przyborów stajennych i oświetlenia stajennego do stanowisk dla koni oficerskich dostarcza dostarczyciel koszar czy zarząd wojskowy.

4. Dodatki krajowe, jeżeli istnieją, podać należy przy końcu wykazu.

Wykaz

wynagrodzenia za budynek:

w

które na podstawie przeglądu załogi i pomieszczalności ma być zapłacone na mocy ustawy, taryfy i umowy.

Klasa taryfy czynszów:

1. **Urządzenie** dostarcza:

2. (Co do koszar 2. kategorii i koszar dorywczych należy tu nadto podać, czy wynagrodzenie za przynależności tudzież za mieszkania dla pobierających płacę miesięczną i podoficerów płaci się w dwóch trzecich czy w trzech czwartych czynszu taryfowego.)

Powiat administracyjny

W y-
pomieszczalności obliczonej w myśl

1	2	3	4	5	6	7	8	
Miejsc	Nr. domu	Nazwisko właściciela budynku	P o m i e s z c z a l - n o r m a l n e g o				k w a -	
			Mieszkania dla pobierających płacę miesięczną do					
			trwałego		chwilowego		Pojedyncze pokoje oficer- skie	
			kwaterunku					
			Klasa dyet	Ilość	Klasa dyet	Ilość		
			A.	2	Franciszek Reif	VI	1	III—VIII
2	„	VIII		1				
3	itd.							
		Suma .						
B.								
			Suma .					
C.								
			Suma .					

Uwagi: a) W rubrykach 9 i 17 obliczyć należy także pomieszczalność mieszkań dla pobierających płacę miesięczną „Uwaga”, na ilu żołnierzy obliczono pomieszczalność mieszkań dla pobierających płacę miesięczną
b) Cyfry wyrażające pomieszczalność należy zsunować z każdego miejsca a na końcu wykazu z całej

K w i t

na wynagrodzenie za pomieszczenia i przynależności dostarczone przez
 do kwaterek stałego poza obrębem koszar
 i koszar dorywczych na zasadzie ustawy kwaterekowej.

Nr. kolumny wykazu tych pomieszczeń	W szczególności	Wynagrodzenie na czas od aż do (. . . dni) wynosi																	
		za pomieszczenia			za urządzenie		razem												
		według taryfy czynszowej Nr. bież.	kwota		zł. c.		zł. c.		zł. c.										
			zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.									

Wyrażnie!

. dnia 18 . . .

Pieczęć i podpis urzędu kwaterekowego:

Potwierdzam niniejszem, że budynki wyżej oznaczone są w dniu dzisiejszym używane na pomieszczenie dla
 wojska i że należytość wypłacił oficer, którego do tego wydelegowałem.

. dnia 18 . . .

Podpis komendanta stacyi wojskowej (twierdzy, placu):

Oddział osobny:

Poddział:

Załączka II
do §. 28.

W Y K A Z

Wynagrodzenia ustawowego za kwaterynek rozdzielny Urwały uszczonogo na czas od aż do 18

G m i n a, w której wojsko było zakwaterowane	Zakwaterowania		Należąca się zapłata												
	Dzień	Ilość	od skarbu			jako dodatek krajowy		na rachunek		razem		wyróżnienie!	Potwierdzenie odbioru i pierzeć, gminy		
			od głowy	z pa- liwem	bez paliwa	od głowy	od konia	skarbu	funduszu krajowego	zł.	c.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
		ludzi	koni	od konia dziennie po 1 5 c.	1 5	1	centów	ilość jednostek	centów	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.

. dnia 18

(Podpis komendanta oddziału [poddziału].)

Załącznik 12

do §. 30.

Obszar administracyjny:

Powiat:

Gmina:

W y k a z

czynszów obliczyć się mających (obliczonych) za pomieszczenia dla wojska i przynależności, tudzież czynszów za sprzęty.

Przedmiot czynszu		Obliczony średni czynsz najmu			Obliczony czynsz za sprzęty			Uwaga
		zl.	e.	stosownie do wykazu Nr.	zl.	e.	stosownie do wykazu Nr.	
1	Mieszkanie dla	feldmarszałka: 8 pokoi, 2 komórki, 2 kuchnie, 1 strych, 1 drewnia . . .						
2		feldcechl mistrza (generała jazdy, admirała): 7 pokoi, 2 komórki, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia						
3		feldmarszałka porucznika (wiceadmirała): 6 pokoi, 2 komórki, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia						
4		general-majora (kontr-admirała): 5 pokoi, 2 komórki, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia						
5		pułkownika (kapitana okrętu liniowego): 5 pokoi, 1 komórka, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia						
6		podpułkownika (kapitana fregaty) tudzież majora (kapitana korwety): 4 pokoje, 1 komórka, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia						
7		kapitana (rotmistrza, porucznika okrętu liniowego): 3 pokoje, 1 komórka, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia . . .						
8		porucznika (chorążego okrętu liniowego), tudzież podporucznika: 2 pokoje, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia . . .						
9		kadeta marynarki (aspiranta marynarki), tudzież profosa i sługi marynarki: 1 pokój, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia						
	niezaliczonego do żadnej klasy stopnia służbowego, płacę miesięczną pobierającego lub sługi armii a mianowicie dla każdego żonatego lub wspólnie dla dwóch bezżennych, lub gdy tylko jedna osoba bezżenna tych grup ma być pomieszczona: 1 pokój, 1 kuchnia, 1 strych, 1 drewnia							
10	Sprzęty do izby dla sługi oficerskiego							

Przedmiot czynszu		Obliczony średni czynsz najmu			Obliczony czynsz za sprzęty			Uwaga
		zł.	c.	stosownie do wykazu Nr.	zł.	c.	stosownie do wykazu Nr.	
11	Pokój o jednym oknie . . . od 15 do 24							
12	" o dwóch oknach . " 25 " 37							
13	" o trzech " " nad 37-5							
14	Kordegarda od 15 do 24							
15	" " " " " nad 24 " 50							
16	" " " " " " 50 " 80							
17	Pokój na szkołę od 25 do 30							
18	" " " " " " nad 30 " 40							
19	" " " " " " " 40 " 64							
20	" " " " " " " 64 " 80							
21	" " " " " " " 80 . . .							
22	Sala do gimnastyki i szermierki od 55 do 70							
23	Sala do gimnastyki i szermierki nad 70 do 100							
24	Sala do gimnastyki i szermierki nad 100 do 200							
25	Magazyn piętrowy od 15 do 20							
26	" " " " " " nad 20 " 30							
27	" " " " " " " 30 " 40							
28	" " " " " " " 40 " 60							
29	Stajnia na konia oficerskiego							
30	Wozownia na powóz generałów i pułkowników brygadyerów							
31	Wozownia na działa i wozy wojskowe, tudzież na przybory do gaszenia pożaru od 30 do 50 metrów kwadratowych powierzchni							

metrów kwadratowych powierzchni

Wykaz Nr.

Załączka 13

do §. 30.

Obliczenie

czynszu najmu mieszkania w gminie

Liczba bieżąca przypadku obliczenia	Ulica, Nr. domu piętro	Rok	Czynsz najmu		Dodatki do czynszu najmu		Razem		Odwołanie się do dowodów	Uwaga
			zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.		
I		1895								
		1896								
		1897								
		1898								
		1899								
		suma .								
		liczba średnia								
II		1895								
		1896								
		1897								
		1898								
		1899								
		suma .								
		liczba średnia								
III		1895								
		1896								
		1897								
		1898								
		1899								
		suma								
		liczba średnia								
itd.										
Zebranie		liczba średnia I								
		liczba średnia II								
		liczba średnia III								
		itd.								
		suma .								
itd.										
		liczba średnia z I, II, III itd.								
Czynsz i dodatki do czynszu razem										

W y k a z przepisanych sprzętów.

I. Urządzenie pomieszczeń dla generałów, oficerów sztabowych i wyższych, kadetów marynarki, tudzież dla urzędników wojskowych odpowiednich klas stopnia służbowego i dla wszelkich innych osób do wojska należących, płacę miesięczną pobierających (według wykazu A II ustawy kwaterunkowej).

1.*) Dla generała lub oficera sztabowego:

1 szafa i 2 komody,
6 stołów,
12 krzeseł z sofą.

2.*) Dla kapitana i rotmistrza:

1 szafa i 1 komoda,
4 stoły,
8 krzeseł.

3.*) Dla oficera niższego, kadeta marynarki, tudzież dla osób odpowiedniej klasy stopnia służbowego:

1 szafa i 1 komoda,
2 stoły,
4 krzesła.

Nadto należy się każdemu oficerowi, kadetowi marynarki i osobom odpowiednich klas stopnia służbowego: 1 łóżko z pościelą, 1 zwierciadło, 1 szafeczka nocna z naczyniem, 1 słupek na suknie, 1 naczynie do mycia się z flaszką i szklanką.

Łóżko oficerskie z pościelą ma się składać z:

1 łóżka,
1 siennika pikowanego,
1 materacu napełnionego włosieniem lub, gdzie to jest w użytku, trawą morską lub słomą kuku-rydzianą,
1 poduszki,
1 kołdry, porze roku odpowiedniej, tudzież z potrzebnej ilości bielizny pościelowej.

Sprzęty wymienione pod 1, 2 i 3 mają być zrobione z drzewa politurowanego a tylko w braku takich z miękkiego drzewa z powłoką olejną pokostowaną.

4.*) Dla sługi oficerskiego:

1 łóżko z pościelą,
1 stół,
2 stołki,
1 wieszadło na suknie.

5.*) Dla pobierających płacę miesięczną nie zaliczonych do żadnej klasy stopnia służbowego:

1 szafa, połowa z wieszadłem, połowa z pułkami.
2 stoły,
4 krzesła,
1 łóżko z pościelą.

Pozycje tego wykazu oznaczone *) obejmują sprzęty przepisane w wykazach A i B ustawy kwaterunkowej

Jeżeli dwie z tych ostatnich osób mają się mieścić w jednym mieszkaniu należą się im 2 takie szafy z wieszadłem i pułkami i 2 łóżka.

6.*) Łóżko z pościelą (według punktu 4 i 5) składać się ma z:

- 1 łóżka żelaznego lub drewnianego,
- 1 napchanego siennika z cwilichu lub grubego płótna,
- 1 napchaną poduszkę z takiego samego materiału jak siennik,
- 1 kołdry letniej,
- 1 koca zimowego,
- 4 prześcieradeł.

7.*) W miejscach, gdzie zamiast pieców są kominki, kwaterodawca dostarczyć ma także potrzebnych przyborów kominkowych, tam zaś, gdzie niema osobnych wychodków, winien dostarczyć stołów.

II. Urządzenie pomieszkań dla podoficerów (według wykazu B I, b ustawy kwaterunkowej).

1.*) Dla każdego podoficera żonatego, według 1 klasy:

- 2 łóżka z pościelą,
- 2 stoły,
- 4 stołki,
- 1 szafa (połowa z wieszadłem, połowa z pułkami)
- 1 lampa naftowa.

2.*) Dla każdego podoficera umieszczonego oddzielnie:

- 1 łóżko z pościelą,
- 1 stół,
- 2 stołki,
- 1 wieszadło na mundur z 1 pułką na chleb,
- 1 lampa naftowa.

3.*) Dla kadetów zastępców oficerów i podoficerów umieszczanych po dwóch lub więcej wspólnie, dla każdego:

- 1 łóżko z pościelą,
- 1 stołek,
- 1 wieszadło na mundur z pułką na chleb,
- na każdych dwóch 1 stół,
- do każdego pokoju lampa naftowa.

4.*) Dla każdego podoficera umieszczonego wspólnie z żołnierzami:

- 1 łóżko z pościelą,
- 1 stół,
- 1 stołek,
- 1 wieszadło na mundur z 1 pułką na chleb,
- 1 zasłona oddzielająca od innych żołnierzy.

5.*) Łóżko z pościelą obejmuje:

- 1 łóżko żelazne,
- 1 siennik napchany z cwilichu lub grubego płótna,
- 1 poduszka napchana z tego samego materiału co siennik,
- 2 prześcieradła,
- 1 kołdra letnia, tudzież w zimie
- 1 koc zimowy.

III. Urządzenie pokoi dla żołnierzy (według wykazu B I, b ustawy kwaterunkowej) tudzież lokali pobocznych do pomieszczeń żołnierzy należących.

A. Do pokoju dla żołnierzy:

1.*) Dla każdego żołnierza:

- 1 łóżko z pościelą i na każdych dwóch
- 1 podwójne wieszadło na mundur z 1 pułką na chleb.

2.*) Do każdego wspólnego pokoju żołnierzy tyle stołów i ławek, żeby wszystkie mieszczące się tu osoby mogły siedzieć przy stole (a więc mniej więcej 1 stół i 2 ławki na 8 żołnierzy).

3.*) Do każdego pokoju, także do pokoi podoficerskich:

- aż do 20 ludzi 1, od 21—40 ludzi 2 lampy olejne i tak dalej na każdym 20 ludzi o jedną lampę naftową więcej;
- na każdym 10 ludzi konewka drewniana z żelaznemi obręczami i przykrywką (mająca 10 litrów pojemności) i 1 naczynie do picia mające 3 decylitry pojemności.
- 1 spluwaczka,
- 1 skrzynia na śmieci,
- 1 pogrzebacz,
- 1 łopátka do węgla
- 1 skrzynia na węgiel żelazem okuta, } jeżeli pokój opala się węglem.
- 1 kobylica żelazna na karabiny, albo kobylica na pałasze i rewolwery z ilością gwoździ odpowiednią pomieszczałości.

4.*) Łóżko z pościelą obejmuje:

- 1 łóżko żelazne lub drewniane,
- 1 napchany siennik z cwelichu lub grubego płótna,
- 1 napchaną poduszkę z takiego samego materiału jak siennik,
- 2 prześcieradła,
- 1 kołdrę letnią, tudzież w zimie
- 1 koc zimowy.

5.*) Dla każdego poddziału:

- 2 siekiery,
- 2 piły i
- 2 koziółki do rąbania drzewa.

B. Na korytarzach i schodach służących do ogólnej komunikacji:

W każdym załamaniu się lub krzyżowaniu chodników, na każdym przestanku lub zwrocie schodów, tudzież na każde 30 metrów chodnika w linii prostej lampa naftowa ścienna (według okoliczności płomień gazowy) i spluwaczka.

C. W lokalach do mycia się i czyszczenia na każdym 20 ludzi przyrząd do mycia się *) z cebrzykiem *), na 8 ludzi używających jednocześnie lokalu 1 ławka, wieszadło drewniane z ilością haków odpowiednią podwójnej ilości tychże żołnierzy.

D. Do pracowni krawców, szewców (rymarzy):

- 1 stół krawiecki,
- 1 stół rymarski,
- 1 ławka do każdego stołu,
- 1 wieszadło na suknie, 2 metry długie,
- 1 konewka na wodę,
- 1 naczynie do picia,
- 1 lampa naftowa,
- przybory do palenia w piecu.

E. Do magazynów poddziałowych i sztabowych:

pułki według załączki V do instrukcyi o budowie nowych koszar, do każdego magazynu 1 biurko i 1 stołek.

F. Do kuchni:

- na każde ognisko 1 stół kuchenny,
- 1 konewka na wodę,
- 1 cebrzyk na wodę,
- 1 pogrzebacz,
- 1 skrzynia na węgiel,
- 1 łopátka do węgla, } jeżeli się opala węglem.

(Naczyni kuchennych dostarcza w każdym razie zarząd wojskowy.)

na każde ognisko 1 lampa wisząca naftowa.

G. Do sal gimnastycznych i do szermiarki, jeżeli służą oraz za sale jadalne dla żołnierzy:

W przypadku tym dostarcza sprzętów zarząd wojskowy.

H. Do składu materiału opałowego:

półka wisząca 1 metr długości, na której stawia się lampy naftowe i naczynia z naftą.

I. Do wychodków:

1 lampa naftowa ścienna do każdego wychodku.

IV. Urządzenie biur, a mianowicie:

a) dla osób VIII klasy dyet i wyższych:

- 1 biurko z pulką i szufladą,
- 1 stół na akta lub pult,
- 1 fotel,
- 4 krzesła zwyczajne,
- 1 sofa,
- 1 szafa na akta oraz na suknie, połowa z wieszadłem, połowa z pulkami,
- 1 słupek na suknie,
- 1 spluwaczka,
- 1 umywalnia z miednicą,
- 1 flaszka na wodę,
- 2 szklanki na wodę,
- 1 zwierciadło ścienne,
- 1 kalamarz,
- 2 świeczniki,
- 1 lampa naftowa,
- 1 linia,
- 1 nożyczki do papieru,
- Przybory do palenia w piecu (naczynie na drwa lub na węgiel, łopátka, pogrzebacz);

b) dla 1 osoby IX klasy dyet i niższych,

w jednym pokoju:

- 1 biurko z pulką i szufladami,
- 1 stół na akta lub 1 pult,
- 2 krzesła,
- 1 szafa na akta oraz na suknie (jak pod a),
- 1 słupek na suknie,
- 1 umywalnia z miednicą,
- 1 spluwaczka,
- 1 flaszka na wodę,
- 1 szklanka na wodę,
- 1 zwierciadło ścienne,
- 1 kalamarz,
- 1 lampa naftowa,
- 1 świecznik,
- 1 linia,
- 1 nożyczki do papieru,
- przybory do palenia w piecu (jak pod a);

c) dla 2 osób IX klasy dyet i niższych,

w jednym pokoju:

- 2 biurka z pulką i szufladą,
- 1 stół na akta lub 1 pult,
- 3 krzesła,
- 1 szafa na akta oraz na suknie (jak pod a),
- 1 słupek na suknie,
- 1 umywalnia z miednicą,
- 2 spluwaczki,
- 1 flaszka na wodę,
- 2 szklanki na wodę,
- 1 zwierciadło ścienne,
- 2 kalamarze,
- 2 lampy naftowe,
- 1 świecznik,
- 2 linie,
- 2 pary nożyczek do papieru,
- przybory do palenia w piecu (jak pod a);

d) dla trzeciej osoby IX klasy dyet i niższych

w tym samym pokoju, nadto:

- 1 biurko z pułką i szufladą,
- 1 krzesło,
- 1 kałamarz,
- 1 lampa naftowa,
- 1 linia,
- 1 nożyczki do papieru;

e) dla wszystkich pisarzy nie należących do żadnej klasy dyet, tudzież dla podoficerów i żołnierzy w tym samym zakresie pracujących:

- 1 stół zwyczajny z szufladą za biurko służący,
- 1 stołek,
- 1 kałamarz,
- 1 lampa naftowa,
- 1 linia,
- 1 nożyczki do papieru,

i do każdego pokoju tym osobom wyznaczonego:

- 1 spluwaczka,
- 1 stół z miednicą,
- 1 flaszka na wodę,
- 1 szklanka na wodę,
- 1 pułka na akta,
- 1 wieszadło na suknie,
- 1 szczotka ręczna ze szczeci,
- 1 szczotka do zamiatania z trzonkiem,
- przybory do palenia w piecu (jak pod a).

Sprzęty wymienione pod a) dla VI klasy i wyższych powinny być z drzewa politurowanego, dla VII klasy i niższych z miękkiego drzewa pokostowane, żyłkowane, a dla osób wzmiankowanych pod e) z miękkiego drzewa pokostowane.

V. Urządzenie lokali dla służby inspekcyjnej i odwachowej, do przechowania kas i do celów karnych.

A. do pokoju inspekcyjnego (odwachowego) oficerskiego i lekarskiego:

- 1 sofa,
- 2 stoły
- 4 krzesła,
- 1 słupek na suknie,
- 1 szafeczka nocna,
- 1 umywalnia z miednicą,
- 1 spluwaczka,
- 1 flaszka na wodę,
- 2 szklanki na wodę,
- 1 zwierciadło ściennie,
- 1 naczynie nocne,
- 1 lampa naftowa,
- 1 kałamarz,
- 1 linia,
- 1 nożyczki do papieru,
- 1 szczotka ręczna ze szczeci,
- przybory do palenia w piecu.

B. Do lokalu kasowego:

- 1 biurko,
- 3 krzesła,
- 1 wieszadło na suknie 1 metr długości.

C. Do kordegardy żołnierzy, a mianowicie:

1. dla 1 aż do 2 posterunków:

- 1 tapczan z deską pod głowę, 80 centymetrów szerokości na człowieka,
- 1 wieszadło na mundury, 32 centymetry długości na człowieka,
- 1 stół ordynarny,
- 2 ławki ordynarne,
- 1 konewka na wodę z przykrywką,
- 1 naczynie do picia objętości 3 decylitry,
- 1 lampa naftowa,
- 1 siekiera do drzewa,
- 1 piła do drzewa,
- 1 pogrzebacz,
- 1 łopatka do węgla } jeśli się opala węglem,
- 1 skrzynia na węgiel }
- 1 kobylica na karabiny 2 metry długości,
- 1 skrzynia na śmieci;

2. dla 3 aż do 5 posterunków:

- 1 tapczan z deską pod głowę, 80 centymetrów szerokości na człowieka,
- 1 wieszadło na mundury, 32 centymetry długości na człowieka,
- 2 stoły ordynarne,
- 4 ławki ordynarne,
- 1 stół dla podoficera,
- 1 stólek,
- 2 konewki na wodę,
- 2 naczynia do picia,
- 1 lampa naftowa,
- 1 siekiera do drzewa,
- 1 piła do drzewa,
- 1 pogrzebacz,
- 1 łopatka do węgla } jeżeli się opala węglem,
- 1 skrzynia na węgiel }
- 1 kobylica na karabiny 4 metry długości,
- 1 skrzynia na śmieci;

3. dla 6 aż do 8 posterunków:

- 1 tapczan z deską pod głowę, 80 centymetrów szerokości na człowieka,
- 1 wieszadło na mundury, 32 centymetry długości na człowieka,
- 3 stoły ordynarne,
- 6 ławek ordynarnych,
- 1 stół dla podoficera,
- 1 stólek,
- 3 konewki na wodę,
- 3 naczynia do picia,
- na każdym 20 ludzi 1 lampa naftowa,
- 1 siekiera do drzewa,
- 1 piła do drzewa,
- 1 pogrzebacz,
- 1 łopatka do węgla, } jeżeli się opala węglem,
- 1 skrzynia na węgiel }
- 1 kobylica na karabiny, 6 metrów długości,
- 1 skrzynia na śmieci.

D. Do aresztów:

1. dla kadetów zastępców oficerów i sierżantów:

- 1 tapczan z deską pod głowę, 1'06 metra szerokości,
- 1 wieszadło na mundur z pułką na chleb, 80 centymetrów długości,
- 1 stół podoficerski,
- 2 stołki,
- 1 konewka na wodę,
- 1 naczynie do picia,
- 1 lampa naftowa z koszem,
- 1 umywalnia (zupełna),
- przybory do palenia w piecu;

2. dla podoficerów:

- 1 tapczan z deską pod głowę, 80 centymetrów szerokości na człowieka,
 - 1 stół ordynarny
 - 2 ordynarne ławki
 - 1 konewka na wodę
 - 1 naczynie do picia
- } najwięcej na 10 ludzi
- 1 lampa naftowa z koszem,
 - 1 umywalnia (zupełna),
 - przybory do palenia w piecu;

3. wspólny areszt porządkowo karny:

- 1 tapczan z deską pod głowę, 80 centymetrów długości na człowieka,
 - 1 wieszadło na mundur z deską na chleb, 80 centymetrów długości na człowieka.
 - 1 stół ordynarny,
 - 2 ławki ordynarne
 - 1 konewka na wodę
 - 1 naczynie do picia
- } na każdych 10 ludzi,
- 1 lampa naftowa bez kosza,
 - 1 umywalnia (zupełna),
 - przybory do palenia w piecu;

4. areszt celkowy:

- 1 tapczan z deską pod głowę, 80 centymetrów szerokości,
- 1 wieszadło na mundury z pułką na chleb, 80 centymetrów długości,
- 1 naczynie do picia,
- 1 kubek nocny (według okoliczności);

wspólnie dla kilku aresztów celkowych:

- 1 konewka na wodę,
- 1 umywalnia (zupełna),
- przybory do palenia w piecu.

VI. Urządzenie lokali do nauki i do ćwiczeń.

A. Do lokali na szkoły oficerskie:

- 1 podwyższenie
 - 1 stół
 - 1 stołek
- } dla nauczyciela,
- 1 stół szkolny na każdych 3 uczniów,
 - 1 stołek dla każdego ucznia,
 - 1 tablica szkolna,
 - 1 lampa naftowa wisząca na każdych 6 uczniów,
 - wieszadło na suknie dla każdego ucznia 32 centymetry długości,
 - przybory do palenia w piecu.

Jeżeli pokój na szkołę oficerską ma także służyć za jadalnię dla oficerów, urządzenie powyższe uzupełnić należy odpowiednio. Nadto do kuchni należącej do lokali na szkołę i jadalnię oficerską:

- 1—2 stoły,
- 1—2 ławki,
- 1 szafa na naczynie,
- 1 konewka na wodę,
- 1 cebrzyk na wodę i
- 1 zbiór przyborów do palenia w piecu.

B. Lokale na szkoły żołnierzy:

- 1 podwyższenie
 - 1 stół
 - 1 stołek
 - 1 stół szkolny lub ordynarny na każdych 3 uczniów,
 - 1 zydeł na każdego ucznia lub 1 ławka na każdych 3 uczniów,
 - 1 tablica szkolna,
 - 1 konewka na wodę
 - 1 naczynie do picia
 - 1 wieszadło na suknie 32 centymetry długości na ucznia,
- } dla nauczyciela,
- } na każdych 20 uczniów,
- przybory do palenia w piecu.

C. Do sal gimnastyki i szermierki:

- 1 przyrząd do skakania,
- 1 drążek (Reck),
- 1 kobylica (Barren),
- 1 kozioł (Voltgirbock),
- wieszadło na pałasze do szermierki,
- szafy (przepierzenia) na przybory do szermierki,
- lampy naftowe wiszące (podług wielkości lokalu),
- wieszadło na suknie po 32 centymetry długości na człowieka, na tyłu ludzi ilu jednocześnie używa lokalu,
- przybory do palenia w piecu.

D. Do szkół jazdy konnej krytych, a mianowicie do ich przynależności:

- wieszadła na suknie
 - zydłe lub stołki
 - 1 stół i przybory do palenia w piecu izby szkolnej.
- } podług ilości osób używających jednocześnie tych lokali,

VII. Urządzenie lokali do pomieszczenia i pielęgnowania słabych żołnierzy.

- 1 łóżko na człowieka (jak pod III, punkt 4),
 - 1 wieszadło podwójne na mundury z pulką na chleb na każdych 2 ludzi,
 - 2 stoły ordynarne
 - 4 ławki
 - 1 konewka na wodę,
 - 1 naczynie do picia,
 - 1 lampa naftowa aż do 20 ludzi,
 - 1 szafa na przybory do zamykania,
 - 1 stolec z naczyniem,
 - 1 zasłona do oddzielenia stoła,
 - 1 spluwaczka,
 - przybory do palenia w piecu.
- } na każdych 10 ludzi,

VIII. Urządzenie lokali do czyszczenia ciała i bielizny.

A. Do lokali na spadówki:

- pokój do ubierania się:
- ordynarne ławki i wieszadło na suknie wzdłuż wolnych ścian pokoju,
 - przybory do palenia w piecu;

Miejsce spadówki:

urządzenia odpowiadające Instrukcyi o koszarach nowo zakładać się mających.

Na każdego z żołnierzy używających jednocześnie spadówki liczyć należy 30 litrów wody w rezerwoarze.

B. Do pralni:

a) do małych pralni:

- 1 kocioł mający 250 litrów pojemności,
- 1 kadź na wodę mająca 500 litrów pojemności,
- 1 ławka pralna,
- 1 balia,
- 1 stół do nakładania,
- 1 cebrzyk na wodę,
- 1 garncówka,
- 1 konewka,
- 1 magłownica, (w magłowni),
- 1 lampa naftowa,
- przybory do palenia w piecu.

b) do większych pralni:

- 2 kotły, każdy na 250 litrów pojemności,
- 2 kadzie na wodę, każda na 500 litrów pojemności,
- 1 kadź na 300 litrów wody,
- 2 ławki pralne,
- 2 balie,
- 1 stół do nakładania,
- 2 cebrzyki na wodę,
- 2 garncówki,
- 2 konewki na wodę,
- 1 magłownica (w magłowni),
- 1 lampa naftowa,
- przybory do palenia w piecu.

IX. Przybory stajenne i urządzenie pobocznych lokali stajennych.

1.*) Stajnia na konie oficerskie:

- 1 wiadro do pojenia,
- 1 widły do mierzwy,
- 1 miotła stajenna,
- 1 opałka na paszę,
- 1 łopata,
- 1 latarnia stajenna,

} na 1 lub 2 konie,

biorąc jednak podwójną ilość powyższego wymiaru, tylko 1 latarnia na 3 lub 4 konie, biorąc jednak potrójną ilość powyższego wymiaru, tylko 2 latarnie na 5 lub 6 koni, biorąc jednak poczwórną ilość powyższego wymiaru, tylko 2 latarnie na 7 lub 8 koni; gdzie są stanowiska gliniane 1 babka do każdej stajni.

2. Lokale poboczne do tych stajen (komory na paszę i siodła):

- 1 skrzynia zamykalna na owies*) dla każdego oficera,
- wieszadła z gwoździami 0.72 metra długości mającemi a 0.63 metra od siebie oddaleniemi, po 2 gwoździe na konia.

3.*) Stajnie na konie żołnierskie:

- 1 wiadro do pojenia,
- 1 widły do mierzwy,
- 1 opałka na paszę,
- 1 miotła,
- 1 łopata,

} na 1 lub 2 konie,

- 1 lampa naftowa,
 - 1 latarnia ręczna,
 - 1 skrzynia na nawóz,
 - 1 miarka na owies na $\frac{1}{3}$ całej porcyi owsa,
 - 1 zamykalna skrzynia na owies,
 - tudzież do stanowisk glinianych:
 - 1 babka;
- } na 1 aż do 10 koni włącznie.

w większych stajniach powyższa ilość przyborów wzrasta stosunkowo z wyjątkiem skrzyń na owies, których dostarczać można po jednej z odpowiednią pojemnością na każdy cug jazdy, na każdą baterią artyleryi i na każdy szwadron pociągów.

4. Lokale poboczne do stajni na konie żołnierzy (komory na siodła):

wieszadła o dwóch rzędach gwoździ, mających 0·72 metra długości a 0·63 metra od siebie oddalonych, po 2 gwoździe na konia;

5. Kuźnie do podkuwania i koni i miejsca do podkuwania:

do każdej kuźni:

- 1 miech z osadą,
- 1 kowadło
- 1 hak zapieralny } z kłocem,
- 1 ławka warsztatowa (Werkbank) z zamykalną skrzyneczką,
- 1 szrubstak,
- 1 żelazo kominowe (Esseeisen),
- 1 płyta ogniowa (Feuerplatte),
- 1 koryto wodne (Löschtrog),
- 1 przyrząd do piłowania (Feilbock),
- 1 stółek do podkuwania,
- 1 ławka.
- 1 naczynie do picia,
- 1 konewka na wodę,
- 1 wieszadło na suknie 1 metr długości,
- 1 skrzynia na śmieci.

X. Urządzenie pracowni dla rusznikarzy, kołodziejów, ślusarzy, kowali itd.

A. Do pracowni rusznikarzy:

- 1 warsztat 4 metry długości,
- 2 zydle,
- 1 stół,
- 1 stółek,
- 1 konewka na wodę,
- 1 naczynie do picia,
- 1 wieszadło na suknie 1 metr długości,
- 1 skrzynia na śmieci.

B. Pracownia dla 4 siodlarzy od artyleryi:

- 2 stoły ordynarne,
- 2 ławki „
- 2 stołki „
- 1 cebrzyk na wodę,
- 1 konewka na wodę,
- 1 naczynie do picia,
- 1 skrzynia na śmieci,
- 1 wieszadło na suknie 1·5 metra długości,
- 1 lampa naftowa,
- przybory do palenia w piecu.

C. Pracownia dla 2 kołodziejów od artyleryi:

- 1 stół ordynarny,
- 1 ławka ordynarna,
- 1 konewka na wodę,
- 1 naczynie do picia,
- 1 wieszadło na suknie 1 metr długości.

D. Dla kowali i ślusarzy od artylerji:

do każdej kuźni:

- 1 miech z osadą,
- 1 kowadło z kłosem,
- 1 ławka warsztatowa (Werkbank) z zamykalną skrzyneczką,
- 1 szrubsztak,
- 1 koryto wodne (Löschtrog),
- 1 przyrząd do piłowania (Feilbock),
- 1 ławka,
- 1 konewka na wodę,
- 1 naczynie do picia,
- 1 skrzynia na śmieci,
- 1 wieszadło na suknie 1 metr długości.

XI. Urządzenie magazynów.*A.* Magazyny żywności:

- 1 skrzynia na żywność z przegrodami:
- 1 lub 2 stoły ordynarne,
- 1 stół podoficerski,
- 1 stołek,
- 1 ławka ordynarna,
- 1 lampa naftowa.

B. Lokale do manipulacji i magazyny na fasunki:

- 1 stół ordynarny,
- 1 ławka ordynarna,
- pułki podług załączki V do Instrukcji o budowie nowych koszar, wieszadła wzdłuż wolnych ścian.

C. Magazyny augmentacyjne:

- 1 stół podoficerski,
- 1 stół ordynarny,
- 1 ławka ordynarna,
- 1 stołek,
- wieszadła wzdłuż wolnych ścian,
- pułki na broń i mundury podług załączki V do Instrukcji o budowie nowych koszar.

D. Magazyny ubiorów na konie:

- 1 stół podoficerski,
- 1 stołek,
- pułki podług załączki V do Instrukcji o budowaniu nowych koszar.

E. Magazyny rynsztunków polowych dla wojsk technicznych:

- 1 stół podoficerski,
- 1 stołek,
- pułki podług załączki V do Instrukcji o budowaniu nowych koszar.

F. Magazyny amunicji pokojowej a według okoliczności wojennej podręcznej:

- 1 lub 2 stoły ordynarne,
- 1 lub 2 ławki „
- 1 wieszadło 1 do 2 metry długości.

XII. Urządzenie domów chorych.*a)* do pokoi dla chorych żołnierzy:

dla każdego chorego:

- 1 łóżko z pościelą a mianowicie: 1 łóżko drewniane lub żelazne, 1 siennik napchany, 1 poduszka,
- 2 podwójne prześcieradła żołnierskie, 1 koc zimowy, 1 koldra letnia i 1 koldra do posłania,

- 1 szafeczka nocna lub
- 1 deska pod głowę;
- 1 kubek do picia;

do każdego pokoju dla chorych:

- 1 a w miarę pomieszczalności 2 stoły ordynarne,
- 1 ławka albo tyle stołków, aby wszyscy słabi mogli siedzieć,
- 1 umywalnia,
- 1 konewka na wodę,
- 1 lampa naftowa na 20 chorych,
- 1 spluwaczka,
- przybory do palenia w piecu;

na każde dwa pokoje dla chorych:

- 1 stolec z naczyniem i
- 1 zasłona (bez przepięrzenia) do oddzielenia stolca.

W każdym domu chorych powinny znajdować się najmniej dwa stolce;

b) dla chorego oficera:

- 1 łóżko oficerskie z pościelą (jak pod I, punkt 3),
- 1 szafeczka nocna z naczyniem,
- 1 szafa z wieszadłem i pułkami,
- 1 umywalnia,
- 1 stół,
- 2 stolki,
- 1 flaszka,
- 1 naczynie do picia,
- 1 lampa naftowa,
- przybory do palenia w piecu (do każdego pokoju);

c) dla dozorców i dla zdrowych żołnierzy:

- 1 łóżko z pościelą dla każdego (jak pod III, punkt 4),
- na każdym 2 ludzi 1 podwójne wieszadło na mundury z 1 pułką na chleb,
- aż do 6 ludzi 1 stół ordynarny,
- „ „ 6 „ 2 ławki ordynarne,
- do każdego pokoju 1 lampa naftowa,
- „ „ „ 1 drewniana konewka na wodę (mająca 10 litrów pojemności),
- „ „ „ 1 naczynie do picia (mające 3 decylitry pojemności),
- „ „ „ 1 spluwaczka,
- „ „ „ 1 skrzynia na śmieci,
- „ „ „ 1 przyrząd do mycia się z cebrzykiem,
- „ „ „ przybory do palenia w piecu;

d) do pokoi na łaźni a względnie do mycia się:

- 1 lub 2 wanny do kąpania się,
- do każdej wanny 1 wieszadło drewniane 1 metr długości,
- „ „ „ 1 zydół,
- do każdego pokoju w łaźni 1 lampa naftowa,
- „ „ „ „ 1 stół podoficerski,
- „ „ „ „ 1 stóelek,
- „ „ „ „ 1 przyrząd do mycia się (według okoliczności);

e) do wychodków:

- 1 lampa naftowa ścienna;

f) na korytarzach i schodach:

- na korytarzach i schodach, służących do powszechnej komunikacji, znajdować się powinny lampy naftowe ścienne i spluwaczki, to jest po jednej lampie i po jednej spluwaczce w miejscach zagięcia się, w przestankach schodów i co 30 metrów długości na korytarzach w linii prostej biegnących;

- g)* w pomieszkaniach dla 1 lub kilku podoficerów powinno znajdować się urządzenie w wymiarze podanym dla takich lokali w koszarach i tej samej jakości;
- h)* do pokoju służbowego lekarskiego:
- 1 stół ordynarny,
 - 1 stół podoficerski,
 - 2 stołki,
 - 1 sofa,
 - 1 szafa na przybory lekarskie,
 - 1 pułka na papiery,
 - 1 słupek na suknie,
 - 1 spluwaczka,
 - 1 świecznik,
 - 1 lampa naftowa,
 - 1 kałamarz,
 - 1 linia,
 - 1 nożyczki do papieru,
 - 1 flaszka na wodę,
 - 1 naczynie do picia,
 - przybory do palenia w piecu;
- i)* do kuchni:
- 2 stoły do przyrządzania,
 - 1 kadź na wodę,
 - 2 konewki,
 - 1 kadź na pomyje,
 - 1 szafa na żywność z kilku przedziałami,
 - 1 lampa naftowa wisząca,
 - przybory do palenia w piecu;
- k)* trupiarnia:
- 1 tapczan na zwłoki 80 centymetrów szerokości,
 - 1 lampa ścienna;
- l)* pokój dozorczy zwłok:
- 1 stół podoficerski,
 - 1 stołek,
 - 1 lampa naftowa,
 - przybory do palenia w piecu;
- m)* magazyny czystej bielizny, pościeli i przyborów szpitalnych:
- pułki na bieliznę;
- n)* magazyny brudnej bielizny:
- 2 kadzie na plyn do desinfekcyi.

Załączka 16

do §. 35.

Komisya miejscowa do w

Inwentarz

części składowych na trwałe przytwierdzonych budynku:

.....

w

.....

Załączka 17

do §. 35.

Komisya miejscowa do w

Inwentarz

urządzenia budynku:

.....

w

.....

Oddział osobny:

W y-
należytości zapłaconych w miesiącu

K w a t e r u n k u										Z pocztu kwaterunkowego innych szeregowców i koni				
Kraj	miejsce	dzień	p o c z e t						zakwaterowano					
			płacę miesięczną pobierających			szeregowców			wspólnie		rozdzielnie			
			VIII. klasy stopnia służbowego i wyższych	IX. klasy stopnia służbowego i niższych	ilość członków rodziny	kadetów, zastępców oficerów i podoficerów rachunkowych	wszelkich innych	ilość członków rodziny	ludzi	koni	ludzi	koni		
			koni	ludzi	koni	ludzi	koni	ludzi	koni	ludzi	koni			

..... dnia

*) Pozyce te tyczą się tylko kwaterunku chwilowego wspólnego.

Poddział

k a z

..... 18 . . za kwaterunek chwilowy.

Pomieszczenie wynosiło więc											Za to zapłacono		Potwierdzenie odbioru i pieczęć gminy
pokoi oficerskich a względnie osobnych	urządzenie do- datkowe do tych pokoi	dla szeregowców			dla koni		podwoły	Żywność	Suma	Wyrażnie!			
		po- mieszczenie urządzone	paliwo	z mierzwą	bez mierzwy								
na rachunek skarbu po											zl.	c.	
35	26	10	8	1·2*)	1·5	1·3*)	2·5	1·5	7	5			
centów a na rachunek kraju po													
centów													
Ilość jednostek													

.....
 Podpis komendanta oddziału (poddziału).

W y k a z

miejsce na ćwiczenia, potrzebnych do doskonalenia się wojsk.

a) Miejsce mustry.

Potrzeba dla	Wielkość miejsca		Położenie	Własności
	w hektarach	lub w morgach po 1600 sążni kwadratowych		
Kompanij wojsk pieszych lub artylerji fortecznej	7	12·16	O ile można dla piechoty nie dalej niż o 2 kilometry, dla jazdy, artylerji polowej i po- ciągów nie dalej niż o 4 kilometry od stacyi garnizonu a względnie od lokali, w których odnośny korpus mieszka.	O ile można grunt równy, twardy — ale dla jazdy i artylerji nie nadto twardy — nie kamienisty, w formie prostokąta, którego długość i szerokość powinny być oznaczone według potrzeby w granicach stosunków 1:1 aż do 1:4. Do miejsca mustry drogi prowadzić p owinny lub trzeba je zrobić.
	8	13·90		
	9	15·64		
	10	17·38		
	11	19·11		
	12	20·85		
	13	22·59		
	14	24·32		
	15	26·07		
	16	27·80		
	17	29·54		
	18	31·28		
Szwadronów jazdy	20	34·75		
	40	69·51		
	60	104·26		
	80	139·01		
	100	173·77		
	120	208·52		
Baterij jezdnych	25	43·44		
	45	78·19		
	60	104·26		
	80	139·01		
Baterij konnych	40	69·51		
	60	104·26		
Baterij górskich lub oddziałów instrukcyjnych korpusu zdrowia	1	1·74		
	2	3·48		
	3	5·21		
Szkoły oficerskiej brygady, ekwitacyi pułku lub szkoły do kształcenia pod- oficerów jazdy	20	34·75		
Ekwitacyi brygady artylerji	25	43·44		
Szwadronu pociągów wojskowych	1	1·74		

U w a g a.

1. Jeżeli garnizony są mniejsze od podanych powyżej oddziałów, przypada na odnośną część kompanii, szwadronu, baterji, krotka część powierzchni powyżej ustanowionej.

2. Jeżeli garnizony składają się z więcej niż 3 batalionów piechoty lub 1 pułku jazdy albo 1 pułku artylerji korpusu lub dywizji, wielkość miejsce mustry wyznaczyć należy odpowiednio stosunkom lokalnym tak, aby przy odpowiednim wyzyskaniu były dostateczne.

3. Jeżeli miejsce do mustry używać mają wspólnie oddziały osobne wojsk lub poddziały (szkolne) rozmaitych gatunków broni, za podstawę do wymierzenia przyjęć należy wymiar największego odnośnego miejsca mustry (dla piechoty, jazdy, artylerji itd.) a następnie podług stosunków lokalnych i siły oddziałów ustanowić powiększenie po nad to minimum.

b) Miejsca ćwiczeń technicznych.

Potrzeba dla	Wielkość miejsca		Położenie	Własności
	w hektarach	lub w morgach po 1600 sążni kwadratowych		
1 batalionu pionierów	5	8·70	miejsca	<p>O ile można nie dalej niż o 2 kilometry od stacyi garnizonu a względnie od mieszczeń oddziału a to, zwłaszcza dla oddziału pionierów wzdłuż rzeki dla ćwiczenia się jednocześnie w służbie lądowej i w odnej. Gdzie to jest niemożliwe, wyszukać należy miejsce odpowiednich do ćwiczeń w służbie lądowej i do ćwiczeń w służbie wodnej nie przekraczając wymiaru powierzchni obok ustanowionego.</p> <p>O ile można grunt miernie równy, w każdym razie nie bagnisty, pod względem udatności do obróbienia, średni, którego długość i szerokość oznaczone być powinny według potrzeby, w granicach stosunków 1:1 aż do 1:6. Miejsce na złożenie materiału do ćwiczeń nie powinno być wystawione na zalewy. Do miejsc ćwiczeń prowadzić powinny drogi, lub trzeba je zrobić.</p>
Pułku kolejowego i telegraficznego .	oznacza się w miarę potrzeby			
Dla pionierów piechoty, strzelców i jazdy żądać należy miejsc do ćwiczeń technicznych tylko w tych garnizonach, gdzie niema oddziałów technicznych a miejsce mustry nie wystarcza na roboty techniczne, żądać zaś należy przestrzeni niezbędnie potrzebnej najwięcej	1	1·74		

U w a g a.

Dla oddzielonych kompanij pionierów wielkość miejsca do ćwiczeń technicznych oznacza się według potrzeby.

c) Miejsca na założenie strzelnic do ręcznej broni dla początkowych.

Potrzeba dla	Wielkość miejsca			Położenie	Własności
	długość	szerokość	powierzchnia		
	w		lub w morgach po 1600 sążni kwadratowych		
		metrach	hektarach	miejsca	
1—2 kompanij piechoty 1—3 szwadronów jazdy 1—3 kompanij wojska technicznego 1—3 kompanij artylerji fortecznej 1 lub więcej szwadronów pociągów	500	53	2·65	4·60	<p>O ile można nie za daleko od miejsca garnizonowego.</p> <p>O ile można grunt równy i stały, dogodny do ćwiczeń w strzelaniu ze względu na strony świata i pannyjący kierunek wiatrów a którego okolica ile możności uwalnia od stawiania rozległych budów do ochrony od zbierających wyszarzaw. Do miejsca prowadzić powinny drogi, lub trzeba je zrobić.</p>
3 kompanie piechoty 4—5 szwadronów jazdy 4—7 kompanij wojska technicznego 4—7 kompanij artylerji fortecznej	500	56	2·80	4·87	
1 batalion piechoty lub strzelców na równi z jednym batalionem zostaje: 6 szwadronów jazdy 2 bataliony artylerji fortecznej 2 bataliony wojsk technicznych 1 batalion obrony krajowej 6 szwadronów jazdy obrony krajowej	500	60	3	5·21	
2 bataliony piechoty lub strzelców, zresztą jak wyżej	500	66	3·3	5·73	
Dla każdego dalszego batalionu powiększa się szerokość o 6 metrów.					

d) Miejsca do strzelania polowego.

Potrzeba dla		Wielkość miejsca			Położenie	Własności	
		długość	szerokość	powierzchnia			miejsca
		w		lub w mor- gach po 1600 sążni kwadrato- wych			
		metrach	hektar- rach				
1—3	batalionów piechoty lub strzelców, zresztą jak pod e)	1000*)	200 do 300	20 do 30	31·75 do 52·13	Nie zbyt daleko od stacy garnizonu	Grunt ile moż- ności równy, w każdym razie nie bagnisty, z wolnym do- stępem.
Dla wszystkich większych garnizonów		1000*)	300	30	52·13		

e) Miejsca do strzelania na wielkie odległości.

Potrzeba dla		Wielkość miejsca			Położenie	Własności	
		długość	szerokość	powierzchnia			miejsca
		w		lub w mor- gach po 1600 sążni kwadrato- wych			
		metrach	hektar- rach				
każdy garnizon piechoty lub strzelców		2400*)	50	12	20·85	Jak pod d)	Jak pod d)

*) Do d) i e): Długość ta dostateczną jest tylko tam, gdzie ściany gruntu tworzą naturalną ochronę od kul.

f) Strzelnice artylerji, oraz miejsca do ćwiczeń technicznych.

Potrzeba dla		Wielkość miejsca			Położenie	Własności	
		długość	szerokość	powierzchnia			miejsca
		w		lub w mor- gach po 1600 sążni kwadrato- wych			
		metrach	hektar- rach				
1 pułku artylerji korpusu lub dywizji albo 1 batalionu artylerji fortecznej lub większych oddziałów artylerji		7500	1000	(okrą- gło) 750	1303·30	Odpowiednie potrzebom danej chwili i stosunkom lokalnym	Grunt miernie falisty, w każ- dym razie nie bagnisty. Do strzelnicy pro- wadzić powinny drogi, lub trzeba je zrobić.

g) Miejsca do zakładania szkół niekrytych jazdy wierzchowej (wozowej).

Potrzeba dla		Wielkość miejsca				Położenie	Własności
		długość	szerokość	powierzchnia			
				w		lub w sążniach kwadratowych	
		metrach	metrach kwadratowych	miejsca			
1	Ekwitacyi piechoty, jeżeli nie jest umieszczona wspólnie z oddziałem wojsk, mającym prawo do szkoły jazdy wierzchowej	46	23	1.058	294·16	O ile można w obrębie lokalów koszarowych albo zakresu kwaterekowego, oddzielnego oddziału wojsk (szkoły).	Grunt równy, stały, lecz nie nadto twardy i nie kamienisty, do którego prowadzą drogi a względnie założone być powinny.
1	Szwadronu lub jednej rotę uzupełniającej albo 1 szkoły kształcenia podoficerów jazdy, albo od 1 aż do 3 bateryj, albo dla 1 ekwitacyi brygady artylerji	76	38	2.888	802·97		
1	Szkoły oficerów brygady albo ekwitacyi pułku jazdy albo dla 4 aż do 6 bateryj artylerji polowej po 2 miejsca, od 7 aż do 9 bateryj po 3 miejsca itd. Każde miejsce	76	38	2.888	802·97		
1	aż do kilku szwadronów korpusu pociągów wojskowych	92	61	5.612	1.560·34		

U w a g a.

Do oddziałów mniejszych niż 1 szwadron lub 1 bateria, mianowicie aż do cugu, potrzebne są miejsca do założenia niekrytych szkół jazdy wierzchowej (wozowej) w wymiarach, ustanowionych powyżej dla odnośnego gatunku broni.

h) Miejsca do jazdy wierzchowej (wozowej),

gdy miejsca mustry oddalone są o więcej niż 4 kilometry od ubikacyj odnośnego korpusu.

Potrzeba dla		Wielkość miejsca				Położenie	Własności
		długość	szerokość	powierzchnia			
				w		lub w sążniach kwadratowych	
		metrach	metrach kwadratowych	miejsca			
każdego szwadronu jazdy lub 1 aż do 3 bateryj artylerji polowej		152	76	11.552	3.211·87	<p>Bez możliwości w obrębie lokalów koszarowych lub zakresu kwaterekowego oddzielnego oddziału a w każdym razie nie dalej niż o 2 kilometry od nich.</p> <p>Grunt równy, stały, ale nie kamienisty, do którego prowadzą drogi a względnie założone być powinny.</p>	

i) Miejsca do gimnastyki.

Potrzeba dla	Wielkość miejsca		Polożenie	Własności
	w metrach kwadrato- wych	w sążniach kwadrato- wych		
każdej 1 kompanii polowej wojsk pieszych lub artylerji fortecznej, każdego 1 szwadronu jazdy lub korpusu pociągów wojskowych, każdej 1 baterji polowej lub górskiej, każdego 1 oddziału zdrowia, dla szkół kształcenia podoficerów rozmaitej broni albo dla 1 ekwitacyi brygady artylerji . . .	128	35·59	O ile można w obrebie lokali koszarowych, albo w zakresie kwaterekowym odnośnego oddziału wojsk (szkoły).	Grunt równy, staly ale nie kamienisty, w formie prostokąta, którego jeden bok wynosić powinien najmniej 8 metrów. Do miejsca gimnastyki drogi prowadzić powinny a względnie trzeba je założyć.

U w a g a.

1. Dla oddziałów mniejszych od tych, które są tutaj podane a mianowicie aż do 1 cugu, potrzebne są miejsca do gimnastyki rozległości wżwyż ustanowionej.
2. Gdy garnizony składają się z więcej niż 1 kompanii, 1 szwadronu lub 1 baterji, ilość i wielkość miejsc do gimnastyki odpowiadać powinna potrzebie wojska i stosunkom lokalnym.

Gmina

W y k a z

szkód zrządzonych w gminie powyższej przez ćwiczenia woj-
skowe dnia 18

Uwaga. 1. Do rubryki 1—8. Rubryki te wypełnia zwierzchność gminy zgodnie z protokołem parcel, arkuszami posiadania, arkuszami podatku gruntowego. Funkcjonariusze wojskowi obowiązani są w miarę potrzeby dopomagać zwierzchności gminnej przy wygotowywaniu tego wykazu.

Dla utorowania drogi do ugody polubownej zaleca się wezwanie doradców poufnych gminy, żeby sprawdzili szczegóły rubryki 8.

2. Do rubryki 8 i 9. Co się tyczy powierzchni uprawionych podać należy:
Rodzaj kultury (rola, łąka, ogród, winnica, pastwisko, las itp.),
uszkodzone rośliny uprawy (pszenica ozima, żyto letnie, rzepak, konopie, kartofle, groch dla bydła, mieszanina itp.),
wielkość uszkodzonej powierzchni,
rodzaj uszkodzenia i
ubytek płodów ziemnych według miary lub wagi.
3. Do rubryki 9. W rubryce 9 zapisać należy całkowitą zbadaną szkodę i ubytek plonu, tudzież ich wartość. Za podstawę do oznaczenia wartości ziemiopłodów służyć mają w ogóle ceny miejscowe. Jeżeli funkcjonariuszom wojskowym (punkt 1 b, postanowień wykonawczych do §. 56) nie uda się przywieźć do skutku ugody polubownej, rubrykę tę wypełnić ma komisya mieszana. Gdyby i ta komisya nie zdołała przywieść ugody do skutku, w takim razie, po wypełnieniu rubryki 9 dopisuje się uwagę: „Ugoda nie przyszła do skutku“.
4. Do rubryki 10. Rubrykę tę wypełnia się tylko w razie dojścia ugody polubownej.
5. Do rubryki 11. Potwierdzenie pisze się atramentem lub ołówkiem do kopiowania.

Z g ł o s z e n i e s i ę

Liczba bieżąca	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Nr. domu	Nr. katastr.	Klasa gruntu	Powierzchnia	Wyszczególnienie i ocenienie całej					
							według podania strony lub orzeczenia doradców poufnych gminy					
							strony poszkodowanej			parceli		
1	2	3	4	5	6	7	8					

(Data)

(Pieczęć gminy i podpis
przełożonego gminy:)

113
114

Rok 1895.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIII. — Wydana i rozesłana dnia 15. sierpnia 1895

Treść: № 120. Rozporządzenie, dotyczące się obowiązkowego opatrywania kos, sierpów i rzezaków (siekaczów do słomy) znakami towarowymi.

120.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 15. sierpnia 1895,

tyczące się obowiązkowego opatrywania kos, sierpów i rzezaków (siekaczów do słomy) znakami towarowymi.

Na zasadzie §§. 6 i 31 ustawy z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19) o ochronie znaków towarowych, rozporządza się co następuje:

1. Kosy, sierpy i rzezaki (siekacze do słomy), bez względu, czy są wykończone lub nie wykończone, nie mogą być wprowadzane w obrót, to jest nie mogą opuszczać zakładów wyrobu i magazynowych, znajdujących się w siedzibie przedsiębiorstwa i do niego należących pierwiej, dopóki stosownie do następujących postanowień nie zostaną opatrzone znakiem towarowym w myśl ustawy z dnia 6. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 19) do rejestru zaciągniętym.

2. Każdą kosę, każdy sierp i każdy rzezak zaopatrywać wolno tylko jednym znakiem towarowym dla przedsiębiorstwa, które odnośny towar wyrobiło do rejestru zaciągnięty a z którym towar ma wchodzić w handel.

3. Wspomniony znak fabryczny w wielkości używanej zwyczajnie w przemyśle kosarskim, sier-

powym i nożowniczym wybijać lub wyciskać należy na towarze, póki znajduje się w stanie żarzącym a przed zahartowaniem tak wyraźnie, żeby znak nie mógł być później zmieniony i w owem miejscu, na którym, stosownie do formy towaru, dla obszaru zbytu, przyjętej, znak towarowy bywa pospolicie umieszczany.

4. Przydawane przez producentów obok znaku fabrycznego oznaczenia, jako nazwisko, firmy, herby, odznaki, nazwy zakładów, godła cechowe lub oznaczenia jakości, wybijać lub wyciskać należy na towarze w taki sam sposób, jak znak fabryczny.

5. Umieszczanie na kosach, sierpach i rzezakach (siekaczach do słomy) obok odpowiednio do przepisów wybitego lub wyciśniętego znaku fabrycznego, także etykiet, napisów lub innych ozdób, pozwołone jest tylko o tyle, o ile takowe nie zasłaniają znaku fabrycznego i nie służą do zatajenia przed kupującymi, z którego zakładu fabrycznego towar pochodzi.

6. Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej w sześć miesięcy od dnia ogłoszenia.

W tymże samym czasie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 16. kwietnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 67).

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIV. — Wydana i rozesłana dnia 20. sierpnia 1895.

Treść: (№ 121—125) 121. Rozporządzenie, dotyczące się warunku, pod którym bacillus mysy Löfflera może być z zagranicy sprowadzany. — 122. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z jedwabiem sztucznym z celulozy i z towarami z niego wyrabianymi. — 123. Ustawa o dobrodziejstwach wyświadczonych ze strony państwa odnośnie do pożyczek gmin miejskich Lwowa, Gieszyna i Nowego Sącza. — 124. Ustawa o przedłużeniu terminu do spłacania zaliczek udzielonych Tyrolowi z przyczyny powodzi w roku 1882 i niedostatku w roku 1889. — 125. Rozporządzenie, którem uzupełnia się a po części zmienia rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1895 o dozwoleniu poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.

121.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, spraw wewnętrznych i handlu z dnia 13. lipca 1895,

tyczące się warunku, pod którym bacillus mysy Löfflera może być z zagranicy sprowadzany.

Na zasadzie artykułu VI. ustawy cłowej z dnia 25. maja 1882 postanawia się w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi, że bacillus mysy Löfflera, którego kultury według Nr. 64 taryfy cłowej są od cła uwolnione, może być sprowadzany z zagranicy tylko za złożeniem osobnego pozwolenia Władz administracyjnych I instancyi do wprowadzania tego przedmiotu.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

122.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 1. sierpnia 1895, tyczące się postępowania ze względu na cło z jedwabiem sztucznym z celulozy i z towarami z niego wyrabianymi.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi zarządzają się następujące uzupełnienia w urzędowym abecadlowym spisie towarów taryfy cłowej:

Przydać należy następujące wyrazy:

„Jedwab z celulozy, ob. jedwab sztuczny.“

„Jedwab drzewny, ob. jedwab sztuczny.“

„Jedwab sztuczny (jedwab drzewny z celulozy) i towary z niego, jak jedwab i towary jedwabne.

Cło od jedwabiu sztucznego podobnego pod względem barwy do jedwabiu białego a względnie do złotego jedwabiu surowego, opłacać należy jak od jedwabiu bielonego lub barwionego (Nr. t. 165 b) w kwocie 50 zł (na mocy traktatu 35 zł.).“

Uwaga. Jedwab sztuczny wyrabia się z celulozy nitrowanej (pyroxyliny), którą w eterze lub kwasie octowym rozpuszczoną przepuszcza się pod wielkim ciśnieniem przez gęste sito. Właściwą pyroksylinie łatwość wybuchania uchyła się następnie drogą chemiczną.

Przy końcu uwagi 3 pod wyrazem Jedwab i towary jedwabne przydać należy jako trzeci ustęp odsyłacz: „Ob. także Jedwab sztuczny“.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

123.**Ustawa z dnia 10. sierpnia 1895,**

o dobrodziejstwach wyświadczonych ze strony państwa odnośnie do pożyczek gmin miejskich Lwowa, Cieszyzna i Nowego Sącza.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Obligacye, kwity tymczasowe i kupony pożyczki, którą gmina miasta Lwowa, stosownie do ustawy krajowej galicyjskiej z dnia 7. lutego 1895 (Dz. u. kr. Nr. 16), ma zaciągnąć w sumie 10,000.000 zł., jakoteż sporządzić się mające z tego powodu ustanowienie zastawu, deklaracye wykreślenia i wyjednać się mające wpisy hipoteczne uwalnia się co do kwoty częściowej 8,700.000 zł. od opłaty stępli i należitości bezpośrednich.

§. 2.

Obligacyj pożyczki w §. 1 oznaczonych można używać do korzystnego lokowania kapitałów fundacyi, zakładów pod nadzorem publicznym zostających tudzież pieniędzy sierocych, powierniczych i depozytowych a po kursie giełdowym, jednak nie ponad wartość imienną na kaucye służbowe i na kaucye w interesach.

§. 3.

Co do pożyczki, którą gmina miasta Cieszyzna za zezwoleniem Wydziału krajowego śląskiego z dnia 26. czerwca 1894 ma zaciągnąć w takiej wysokości, jaka będzie potrzebna dla uzyskania gotówki w sumie 950.000 zł. i co do pożyczki, którą gmina miasta Nowego Sącza ma zaciągnąć w sumie 200.000 zł. z powodu pożaru w roku 1894, uwalnia się od stępli i opłat zapisy dłużne, potwierdzenia odbioru i dokumenty ekstabulacyjne, jakie będą wygotowane, tudzież wpisy wyjednać się mające.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości.

Ischl, dnia 10. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Krall r. w.

124.**Ustawa z dnia 11. sierpnia 1895,**

o przedłużeniu terminu do spłacenia zaliczek udzielonych Tyrolowi z przyczyny powodzi w roku 1882 i niedostatku w roku 1889.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, żeby co do zaliczek bezprocentowych, które na zasadzie §. 9. ustawy z dnia 13. marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31) a względnie rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130) konkurencyom, spółkom wodnym, gminom i członkom gmin w Tyrolu z wyznaczonej dotacyi w sumie 1,500.000 zł. udzielone zostały, termin rozpoczęcia się spłaty takowych, który według ustawy powyższej przypadał w dniu 1. stycznia 1886 a ustawami z dnia 7. lipca 1886 (Dz. u. p. Nr. 128), z dnia 19. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 74) i z dnia 3. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 6 z r. 1894) został najpóźniej aż do 1. stycznia 1889 a względnie do 1. stycznia 1892 i 1. stycznia 1895 przedłużony, jakoteż dalsze spłacanie tych zaliczek odroczył najdalej do 1. stycznia 1897 a to tym, zaliczkami obdzielonym, którzy pod względem ekonomicznym znajdują się w niedostatku.

Na takie odroczenie zezwalać można tylko na prośbę interesowanych w miarę stwierdzonej rzeczywistej potrzeby.

Decyzye co do prośb o odroczenie załatwiać ma Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 2.

Upoważnia się Rząd, żeby w podobny sposób i pod temi samemi warunkami także co do zaliczek bezprocentowych, na zasadzie ustawy z dnia 18. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 55) dla uśmierzania niedostatku w gminach Tyrolu, z dotacyi w sumie 160.000 zł. udzielonych, termin rozpoczęcia się ich spłaty, który według ustawy powyższej przypadał dnia 1. stycznia 1890 a względnie dalsze spłacanie takowych odroczył najdalej aż do dnia 1. stycznia 1897.

§. 3.

Na czas trwania odroczeń w §§. 1 i 2 dozwo-
lonych zawiesza się poszukiwanie na kraju odpowiedzialności za zwrot zaliczek.

§. 4.

Podania, dokumenty i czynności urzędowe, dotyczące się odroczenia terminów a na zasadzie ustawy niniejszej załatwiać się mające, uwalnia się od stępli i opłat.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam

Moim Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

Ischl, dnia 11. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Blumfeld r. w

125.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych tudzież Ministerstwem wyznań i oświaty z dnia 11. sierpnia 1895,

którem uzupełnia się a po części zmienia rozporządzenie ministeryalne z dnia 14. kwietnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 58) o dozwoleniu poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 58) o dozwoleniu poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę uzupełnia się a po części zmienia w następujący sposób:

Artykuł I.

W rozporządzeniu powyższem punkta 17, 19 i 22 opiewać mają jak następuje:

17. Wyrób drzewnika, tektury i papieru.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:

- a) Do czynności przy suszeniu i do nadzorowania blecharni;
- b) do utrzymywania w ruchu przyrządów do tarcia drzewa, holendrów i przyrządów młynskich (Kollergänge), jednakże dopiero od godziny 6 wieczorem w niedzielę.

Jak pod a) i b).

Co drugą niedzielę 24 godziny.

19. Młyny zbożowe.

Praca niedzielna jest pozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych:

- a) Młynom wietrznym i pływającym:
 - α) do nadzorowania machin, przewodów ruchu i przyrządów młynarskich;
 - β) do napełniania zbożem przyrządów młynarskich;
 - γ) do napełniania worków młewem;
 - δ) do wyładowania zboża do młyna przywiezionego i do naładowania mąki, która z młyna ma być wywieziona, aż do godziny 10 przed południem.

Co drugą niedzielę 24 godziny, jeżeli w poprzedzającym tygodniu z powodu przerw z natury przemysłu wynikających, robotnicy i tak już nie mieli najmniej 24godzinnego wypoczynku.

- b) Młynom urządzonym wyłącznie lub przeważnie do ruchu zapomocą siły wodnej w takiej samej rozciągłości.

Nadto młynom tym dozwolone jest:

- ε) rozwożenie mąki i chleba własnymi wozami w niedzielę w tych godzinach, które są wyznaczone do sprzedawania żywności a w poniedziałek od godziny 3 zrana.
- c) Młynom urządzonym wyłącznie lub przeważnie do ruchu zapomocą pary do robót w ustępie a) pod α), β) i γ) wzmiankowanych, jednakże dopiero od godziny 6 wieczorem w niedzielę.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

Każdej drugiej niedzieli wypoczynek 24godzinny.

22. Wyrób cukru.

Praca niedzielna jest pozwolona:

- a) w fabrykach cukru surowego: do dowozu buraków ze stogów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie fabryki, w burakarni, przy dyfuzji, saturacji, kalcynowaniu, filtracji, odparowywaniu, przy napełnianiu i centryfugach, na boiskach cukrowych z wyłączeniem pakowania, nakoniec do ruchu suszarni skrawków;
- b) w rafineryach cukru: do wyładowywania cukru surowego, jeżeli w skutek zaniechania tego ruchu musiałby być przerwany, przy affnacyi, czynnościach rozpuszczania, filtracji, odparowywania, w składzie spodium, w napełnialni ze stacją odśrodkowców, w suszarniach i na boiskach cukrowniczych z wyłączeniem pakowania a natomiast z zaliczeniem odlewania cukru kostkowego;
- c) przy odcukrzaniu melasu: do osmozy, do wyrobu i rozkładu sakcharatów wapniowych i strontynowych i do łączącego się z temże ruchu pieców prążelnych, przyrządów destylacyjnych, chłodzących i odprowadzających.

Jak pod 4 a) i b).

Artykuł II.

W §. 2 rozporządzenia wyżej wspomnianego przydać należy na końcu:

49. Zaopatrywanie w wodę.

Praca niedzielna jest dozwolona z ograniczeniem do sił roboczych niezbędnie potrzebnych do utrzymania ruchu machin celem dźwigania i rozprowadzania wody.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

50. Przemysł muzyczny.

Praca niedzielna jest dozwolona.

Wypoczynek 24godzinny następnej niedzieli lub w dniu powszednim albo po sześć godzin trwający w dwóch dniach tygodnia.

Artykuł III.

W §. 7 powyższego rozporządzenia punkta a) i d) mają opiewać następnie:

- a) wiązaczy i handlarzy kwiatów naturalnych tudzież wyrabiających kwiaty sztuczne;
- d) cukierników, piekarzy ciast i marcepaników tudzież piernikarzy.

Artykuł IV.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXV. — Wydana i rozesłana dnia 20. sierpnia 1895.

Treść: (№ 126—128.) 126. Ustawa o zawarciu umowy z reprezentacją krajową Dolnej Austrii w przedmiocie tak zwanych kosztów najazdu i długów Dolnej Austrii z przyczyny najazdu w latach 1805 i 1809. — 127. Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Przemyśla w celach publicznych uzdrowotnienia i komunikacji będą przebudowane. — 128. Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Opawy w celach publicznych uzdrowotnienia będą przebudowane.

126.

Ustawa z dnia 8. sierpnia 1895,

o zawarciu umowy z reprezentacją krajową Dolnej Austrii w przedmiocie tak zwanych kosztów najazdu i długów Dolnej Austrii z przyczyny najazdu w latach 1805 i 1809.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd do zawarcia z reprezentacją krajową Dolnej Austrii umowy, której osnowę podaje załączka.

Artykuł II.

Ponieważ tak zwany nowszy dług krajowostanowy, w §. 4 rzeczonyj umowy oznaczony, z pokrycia kosztów najazdu w latach 1805 i 1809 pochodzący, ma być przeistoczony na jednoraki czteroprocentowy dług krajowy dolno-austriacki, zezwala się na uwolnienie od stępli i opłat obligacyj nowo wygotować się mających i ich kuponów, tudzież kwitów, które wydawane będą na otrzymane kwoty

odsetek i kapitału, jakoteż dokumentów ugodowych i wszelkich innych, jakie wydział krajowy dolno-austriacki wystawiać będzie z powodu przeprowadzenia nowej pożyczki.

Artykuł III.

Obligacyi nowej pożyczki krajowej w artykule II wzmiankowanej, można używać do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, kapitałów zakładów pod nadzorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierznicznych i depozytowych a po kursie giełdowym, atoli nie ponad wartość imienną na kaucye służbowe i na kaucye w interesach.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości

Ischl, dnia 8. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Krall r. w.

U m o w a,

która między c. k. Ministerstwem skarbu w imieniu Rządu z zastrzeżeniem zatwierdzenia porządkiem konstytucyjnym z jednej a Wydziałem krajowym arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy w imieniu tamtejszej reprezentacji krajowej, na zasadzie uchwały sejmowej z dnia 18. maja 1893 z drugiej strony, w przedmiocie tak zwanych kosztów najazdu i długów Dolnej Austrii z przyczyny najazdu w latach 1805 i 1809, zawarta została w następującej osnowie:

§. 1.

Kraj Dolna Austria zrzeka się wszelkich roszczeń jakiegobądź rodzaju do dalszych dopłat ze skarbu państwa na rzecz tak zwanych kosztów najazdu, które Stany dolno-austriackie a względnie kraj poniósł z powodu obsadzenia prowincji Dolnej Austrii w latach 1805 i 1809 przez wojska nieprzyjacielskie.

Kraj oświadcza, że odstępuje od wszelkich swoich pretensyj w sprawozdaniu LV Wydziału krajowego z roku 1868 wyluszczonego a w podaniu Wydziału krajowego z dnia 6. kwietnia 1870 Ministerstwu skarbu przedstawionych, które to zrzeczenie się, jak się samo przez się rozumie, obejmuje w sobie także wydatki na opłatę odsetek i ubytki dochodów z odsetek za czas od daty powyższego obliczenia aż do chwili obecnej.

W szczególności oświadcza kraj, że odtąd ustać mają wszelkie dalsze roszczenia jego do skarbu państwa z tytułu kapitału i odsetek od długu krajowo-stanowego powstałego z powodu owych dwóch najazdów nieprzyjacielskich, ponieważ zaś co do długu krajowo-stanowego trzyprocentowego w sumie 863.182 zł. monetą konwencyjną waluty wiedeńskiej, w miesiącu sierpniu 1809 z operacji kredytowej w sumie dwa miliony franków powstałego, stosownie do osobnej umowy między Stanami dolno-austriackimi a magistratem miasta Wiednia istnieje współobowiązanie miasta Wiednia, kraj Dolna Austria bierze w tym względzie na siebie zabezpieczyć skarb państwa od wszelkich roszczeń gminy miasta Wiednia tak z przeszłości pochodzących jak i w przyszłości powstać mogących.

§. 2.

Rząd zrzeka się wszelkich jakiegobądź rodzaju roszczeń do wynagrodzenia od kraju Dolnej Austrii za wypłaty z funduszków państwa na pokrycie kosztów najazdu poniesionych przez Stany dolno-austriackie w r. 1809; mianowicie zrzeka się roszczenia do zwrotu podatków skarbowych przez Stany wybranych a do skarbu nie oddanych lecz na koszt

najazdu obróconych; zrzeka się roszczenia do zwrotu wydatków poniesionych przez skarb państwa na spłacenie trat przez Stany na pokrycie kosztów najazdu wystawionych, jakoteż roszczenia do zwrotów z tego tytułu, iż skarb państwa na próbę wziął był na siebie zobowiązania Stanów co do 6procentowych obligacji dostawowych, co do pożyczki dominikalnej przymusowej w sumie kontrybucyi jednorocznej i co do pożyczki stanowej zaciągniętej w domach wekslowych wiedeńskich w sumie pięciokrotnej podatku dominikalnego.

§. 3.

Rząd zrzeka się nadto pretensyi skarbu państwa do kraju Dolnej Austrii poniżej wyszczególnionych a w żadnym związku z wydatkami na koszt najazdu nie zostających:

- a) zezwala na umorzenie sposobem ugodnym wzajemnego rozliczenia się między c. k. skarbem a Stanami dolno-austriackimi z tytułu kosztów uzbrojenia obrony krajowej w latach 1813 aż do 1818 a przeto na odstąpienie należności obliczonej przez skarb w sumie 236.925 zł. 21 $\frac{1}{2}$ c. waluty austriackiej;
- b) zrzeka się wszelkiego roszczenia do wynagrodzenia z tego tytułu, że stosownie do Najwyższego postanowienia z dnia 28. marca 1840 dawniejszy dług krajowo-stanowy dolno-austriacki z lat 1767 i 1790 w sumie imiennej 1,721.249 zł. 30 $\frac{1}{2}$ c. wciągnięty został do podlegających losowaniu seryi dawniejszego długu państwa.
- c) zrzeka się zwrotu pożyczki na uśmierzanie niedostatku w sumie 300.000 zł. waluty austriackiej stosownie do Najwyższego postanowienia z dnia 25. sierpnia 1866 powiatom dolno-austriackim, dotkniętym niedostatkiem, na ręce Wydziału krajowego za zaręczeniem kraju danej, atoli zrzeka się tego pod wyraźnym warunkiem, że administracja krajowa odstąpi od ściągania zaliczek, jakie z tego funduszu były poszczególnym powiatom i gminom wydzielone. Kraj oświadcza, że warunek ten spełni, i jak tylko umowa niniejsza nabędzie mocy prawa, odpisze zaliczki jeszcze zalegające.

§. 4.

Kraj Dolna Austria zobowiązuje się w trzy miesiące po dniu, w którym umowa niniejsza nabędzie mocy prawa, tak zwany nowszy dług krajowo-stanowy, z pokrycia kosztów najazdu w latach 1805 i 1809 pochodzący albo przemienić w sposób niżej określony, na nowy dług krajowy, cztery od sta nio sący, drogą losowania w siedmdziesięciu dwóch terminach półrocznych umorzyć się mający, albo też gotówką spłacić;

a Zarząd skarbu państwa oświadcza, że co do tych obligacyj nowszego długu krajowo-stanowego, które państwo ma w posiadaniu, przystaje na ich konwersję lub podług wyboru reprezentacji kraju, spłacenie gotówką pod następującymi warunkami a mianowicie:

- a) Kapitał długu krajowo-stanowego przeliczany będzie do konwersyi według tej zasady, że każde 100 zł. imiennych tego długu liczyć się będzie po kursie wynoszącym dla obligacyj krajowo-stanowych trzyprocentowych 22 zł. 68 c., wyraźnie dwadzieścia dwa złote 68 c. waluty austriackiej, dla obligacyj krajowo-stanowych dwa i półprocentowych 18 zł. 90 c., wyraźnie osmnaście złotych 90 c. waluty austriackiej; dla obligacyj krajowo-stanowych dwuprocentowych 15 zł. 12 c., wyraźnie piętnaście złotych 12 c. waluty austriackiej;
- b) na opłatę odsetek i amortyzacją nowych obligacyj krajowych obracana będzie corocznie suma 57.120 zł.;
- c) podatek dochodowy dziesięcioprocentowy, któremu podlegają odsetki czteroprocentowe od nowych obligacyj krajowych, jakoteż wszelki podatek, któryby w przyszłości na jego miejsce został zaprowadzony, o ile nie będzie przewyższał jego dotychczasowego wymiaru, opłacać ma kraj z funduszów krajowych i Wydział krajowy odsyłać go będzie wprost do kasy państwa.

Gdyby miano umorzyć dług gotówką, winien kraj zapłacić kapitał, przypadający podług kursów powyżej (punkt a) do przeliczenia ustanowionych.

Na wypadek, gdyby korzystano z upoważnienia do wykonania konwersyi zastrzega się krajowi prawo spłacenia gotówką obligacyj nowo emitowanych przed upływem powyższego terminu amortyzacji zawsze jednak za sześciomiesięcznem wypowiedzeniem.

§. 5.

Dokument niniejszy, wygotowany będzie w dwóch egzemplarzach jednoznacznych niestępowanych, podpisem c. k. Ministra skarbu, tudzież marszałka krajowego i dwóch członków Wydziału krajowego arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy opatrzonych, z których jeden zachowywany będzie w c. k. Ministerstwie skarbu, drugi zaś u reprezentacji krajowej arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy.

Wiedeń, dnia 22. maja 1895.

Wydział krajowy arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy:

Traun r. w.

Granitsch r. w.

Dr. Weitlof r. w.

127.

Ustawa z dnia 8. sierpnia 1895,

o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Przemyśla w celach publicznych uzdrowienia i komunikacji będą przebudowane.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Dla tych domów, które na obszarze gminy miasta Przemyśla, w celach publicznych uzdrowienia i komunikacji na miejscu budynków w dołączonym spisie wymienionych, po zburzeniu onychże aż do powierzchni ziemi w obrębie linii regulacyjnej ulic (linii budowy) już ustanowionej lub jeszcze ustanowić się mającej na przestrzeni poprzedniego budynku, chociażby przez linią budowy lub w skutek przebudowania zmienionej (ścieśnionej lub rozszerzonej) zostaną nowo wybudowane, przedłuża się okres uwolnienia od podatku czynszowego, jakiby im służył na zasadzie ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39) do lat 20.

§. 2.

Przedłużenie uwolnienia od podatku czynszowego w §. 1 ustanowione, służy tylko takim budowlom przebudowanym, które w przeciągu lat pięciu, licząc od dnia wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, będą rozpoczęte i całkiem skończone a względnie do użytku przysposobione i którym na zasadzie ustawy krajowej przyznane będzie na równie długi okres uwolnienie od dodatków krajowych i gminnych do podatku czynszowego.

§. 3.

Zresztą także do budowli w ustawie niniejszej oznaczonych stosują się postanowienia ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39).

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 8. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

W y k a z

**tych domów w gminie miasta Przemyśla, których przebudowanie jest potrzebne
w celach publicznej pieczy zdrowia i komunikacji publicznej.**

Nr. bież.	Ulica (plac)	Numer konskrypcyjny śródmieścia	Ilość domów	U w a g a
1	Ulica Franciszkańska .	16, 261, 275.	3	
2	Ulica Snigurskiego . .	112, 113, 145.	3	
3	Ulica Władycza . . .	129, 130.	2	
4	Ulica Gimnazjalna . .	17, 102.	2	
5	Rynek, recte Ulica Mo- stowa	65.	1	
6	Rynek	4*, 5* i 5a, 6.	3	*) Nr. 4: dom narożny ulicy Wodnej, Nr. 5: dom narożny ulicy Ra- tuszowej, Nr. 5 i 5a tworzą razem jeden dom.
7	Ulica Serbska	169, 172, 179, 180, 182, 183, 190, 191, 243.	9	
8	Ulica wodna	4*, 51, 58/b, 99, 266, 270.	5	*) Nr. 4: dom narożny rynku.
9	Ulica Ratuszowa	5*, 28.	1	*) Nr. 5: dom narożny rynku.
10	Plac targowy	34.	1	
11	Ulica Wązka	192, 212.	2	
12	Ulica Wałowa	226, 227, 228.	3	
13	Nowo otworzyć się ma- jąca ulica łącząca mię- dzy Placem Kazimie- rzowym, ulicą Wałow- ą i ulicą Jagiellońską	229/271, 237, 285, 288.	4	Nr. 229 i 271 tworzą razem jeden dom.
14	Ulica Grodzka	25.	1	
			40	(42 numeru konskrypcyjne.)

128.**Ustawa z dnia 8. sierpnia 1895,**

o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Opawy w celach publicznych uzdrowotnienia będą przebudowane.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Dla tych domów, które na obszarze gminy miasta Opawy, w celach publicznych uzdrowotnienia na miejscu budynków w dołączonym spisie wymienionych, po zburzeniu onychże aż do powierzchni ziemi w obrębie linii regulacyjnej ulic (linii budowy) już ustanowionej lub jeszcze ustanowić się mającej na przestrzeni poprzedniego budynku, chociażby przez linią budowy lub w skutek przebudowania zmienionej (ścięśnionej lub rozszerzonej) zostaną nowo wybudowane, przedłuża się okres uwolnienia od podatku czynszowego, jakoby im służył na zasadzie ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39) do lat dwudziestu.

§. 2

Przedłużenie uwolnienia od podatku czynszowego w §. 1 ustanowione, służy tylko takim budo-

włom przebudowanym, które w przeciągu lat dziesięciu, licząc od dnia wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, będą rozpoczęte i całkiem skończone a względnie do użytku przysposobione i którym na zasadzie ustawy krajowej przyznane będzie na równie długi okres uwolnienie od dodatków krajowych i gminnych do podatku czynszowego.

§. 3.

Zresztą także do budowli w ustawie niniejszej oznaczonych, stosują się postanowienia ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39).

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 8. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

W y k a z

tych domów w gminie miasta Opawy, których przebudowanie jest potrzebne w celach publicznych uzdrowotnienia.

Nr. bieżący	Ulica (plac)	Numera orientacyjne	Numera konskrypcyjne	Ilość domów	Uwaga
1	Na ługu	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 11	Przedmieście Jaktarskie 145, 152, 146, 147, 148, 151, 149, 150	8	
2	Ulica Piekarska	3, 6, 8, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 34	Śródmieście 111, 112, 113, 114, 106, 105, 116, 104, 118, 458, 100, 99, 39, 98 Przedm. Jaktarskie 183	15	Nra or. 24 i 26 tworzą ra- zem jeden dom (Nr. k. 458).
3	Ulica Kasynowa	1, 3, 4	Przedmieście Raciborskie 88, 89, 90	3	
4	Ulica Masarska	4, 5, 6, 7, 9, 13, 15, 17, 19, 25	Śródmieście 313, 350, 353, 349, 348, 346, 345, 344, 343, 340	10	
5	Plac Franciszka Józefa	15	Śródmieście 179	1	
6	Na Katrli	19, 21, 23	Przedmieście Raciborskie 48 a, 163, 162	3	
7	Ulica św. Ducha	2, 4, 6, 8, 10, 12, 14	Śródmieście 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276	7	
8	Ulica Pańska	1, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 33, 34/36	Śródmieście 402, 401, 400, 399, 362, 398, 363, 397, 364, 394, 393, 366, 392, 391, 390, 369, 386, 373/374	18	Nra or. 34 i 36 tworzą ra- zem jeden dom.
9	Ulica Hostycka	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30	Przedmieście Raciborskie 70, 83, 148, 82, 71, 81, 72, 80, 152, 144, 143, 79, 191, 78, 149, 77, 76, 75	18	
10	Ulica Święto-Jańska	5, 7	Śródmieście 385, 384	2	

Nr. bieżący	Ulica (plac)	Numera orientacyjne	Numera konskrypcyjne	Ilość domów	Uwaga
11	Na komendzie Święto-Jańskiej	2, 3/5	Śródmieście 411/412, 410/410 a	2	Nra or. 3 i 5 tworzą razem jeden dom.
12	Ulica Żydowska	3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 25, 27, 29, 20	Śródmieście 68, 69, 67, 70/71, 72, 64, 74, 62/63, 75, 60/61, 76, 59, 77, 54, 52/53, 51, 78	17	
13	Ulica Klasztorna	2, 4	Śródmieście 190, 254	2	
14	Ulica Zamkowa	8	Śródmieście 403/404	1	
15	Na wale	2, 3, 28, 29, 31, 31 a, 33, 35, 37, 43, 45, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61	Śródmieście 438, 433 Przedmieście Jaktarskie 143, 155, 249, 156, 157, 158, 160 Przedm. Raciborskie 142, 2, 137, 6, 7, 8, 9, 10, 11	18	
16	Ulica Mnisza	1, 2, 3	Śródm. 129, 128 a, 437	3	
17	Dolny Targ	2, 3, 4, 5, 8, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 24, 27, 28	Śródm. 130, 129, 128, 127, 18, 13, 12, 11, 334/335, 332, 330, 329, 328, 326, 325	15	
18	Górny Targ	1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 40, 41, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58	Śródm. 219, 218, 216, 215, 212, 211, 210, 209, 208, 204, 203, 202, 201, 200, 199, 160, 159, 158, 157, 156, 152, 151, 150, 144, 141, 140, 315, 314, 313, 312, 311, 310, 309	33	
19	Rybi Targ	3, 5, 6	Śródm. 195, 193, 192	3	
20	Ulica Popowska	3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 13	Śródm. 244, 233, 243, 234, 242, 241, 240, 239	8	
21	Ulica Poczтовая	3, 4, 13	Śródm. 224, 426, 232	3	
22	Ulica Raciborska	3, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 14/16, 18, 23, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 52, 53, 54, 55, 73	Śródm. 10, 5, 8, 7, Przedm. Raciborskie 96, 95, 94, 93, 92, 17, 19, 85, 20, 84, 138, 69, 21, 68, 22, 23, 66 a, 24, 66, 25, 65, 26, 64, 27, 64 a, 28, 63, 62, 30, 161, 31, 36	36	Nra or. 14 i 16 tworzą razem jeden dom.
23	Ulica Różowa	4, 6, 10	Śródm. 284, 282/283, 280	3	

Nr. bieżący	Ulica (plac)	Numera orientacyjne	Numera konskrypcyjne	Ilość domów	Uwaga
24	Ulica Rudolfa	2	Śródmieście 165	1	
25	Ulica Solna	1, 3, 5, 7, 9, 11, 17, 25/27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 45, 47, 49, 51	Śródm. 48, 47, 46, 45, 44, 43, 38, 34/33, 32, 31, 30, 29, 28, 27, 26, 24, 23, 22, 21	19	Nra or. 25 i 27 tworzą ra- zem je d e n dom.
26	Ulica Szkolna	4	Śródmieście 191	1	
27	Okrag Szkolny	13, 6, 25, 27	Przedmieście hradeckie 103, 183 Na Rybniku 33, 34	4	
28	Ulica Czarna	9, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 24, 28, 29, 32, 36, 40	Przedm. Raciborskie 156, 164, 51, 45, 52, 44, 54, 42, 41, 57, 40, 38, 37	13	
29	Ulica Ostrożna	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 18, 19, 20, 21, 23, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 43, 45, 47	Śródm. 308, 307, 289, 288, 222, 287, 286, 224, 225, 227, 281, 228, 280, 279, 231, 245, 269, 246, 268, 267, 248, 266, 265, 262, 261, 260	26	
30	Ulica Szpitalna	1, 5, 7	Śródm. 391, 446, 383	3	
31	Ulica Garncarska	3, 4, 6, 8, 10, 14	Śródm. 306, 290, 291, 292, 293, 295	6	
32	Ulica Kolarska	3, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 25	Śródm. 90, 91, 89, 92, 88, 85, 94, 84, 83, 96, 81, 79	12	
33	Między Targi	6, 8, 10, 11, 12, 13, 16	Śródm. 318, 319, 320, 134, 321, 133, 323	7	
Razem .				321	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVI. — Wydana i rozesłana dnia 20. sierpnia 1895.

Treść: № 129. Rozporządzenie, dotyczące się należytości urzędników rządowych, dyurnistów i sług, Ministerstwu handlu podlegających, w razie wykonywania czynności urzędowych na obszarze gminy stołecznej i rezydencyjnego miasta Wiednia poza obrębem budynku urzędowego.

129.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 12. sierpnia 1895,

tyczące się należytości urzędników rządowych, dyurnistów i sług, Ministerstwu handlu podlegających, w razie wykonywania czynności urzędowych na obszarze gminy stołecznej i rezydencyjnego miasta Wiednia poza obrębem budynku urzędowego.

§. 1.

Pod względem wymierzania należytości urzędników rządowych, dyurnistów i sług, Ministerstwu handlu podlegających, w razie wykonywania czynności urzędowych na obszarze gminy stołecznej i rezydencyjnego miasta Wiednia poza obrębem budynku urzędowego, stosowane być mają na przyszłość następujące postanowienia.

§. 2.

Okolicę każdego urzędu, znajdującego się na obszarze gminy stołecznej i rezydencyjnego miasta Wiednia, o ile okolica ta składa się z części obszaru rzeczonyj gminy, dzieli się na trzy strefy przez zatoczenie z każdego punktu, w którym znajduje się siedziba urzędu, dwóch kół współśrodkowych.

Pierwszą strefę stanowi przestrzeń zamknięta w mniejszem kole, którego promień ma 1800 *m* długości; drugą strefę ogranicza z jednej strony to mniejsze koło, z drugiej zaś większe, zatoczone promieniem o 7000 *m*; do trzeciej strefy należy obszar gminy wiedeńskiej rozciągający się poza obrębem tego drugiego koła.

§. 3.

Do stwierdzenia, w której strefie leży miejsce komisji, używa się planu uwierzytelnionego przez Biuro kursów pocztowych w Ministerstwie handlu. Jeżeli miejsce komisji leży na okręgu jednego z dwóch kół, zalicza się to miejsce do dalszej strefy.

§. 4.

Jeżeli miejsce komisji leży w pierwszej strefie, zwyczajnie żadne należytości nie mają być liczone.

Tylko w przypadkach nader pilnych, atoli również i wtedy jedynie w tym razie, jeżeli rzeczywiście jechano, może urzędnik rządowy domagać się jezdnej w wymiarze, który w §. 7 jest ustanowiony. Jednakże zwierzchnik urzędu winien potwierdzić wyraźnie, że sprawa była pilna i że rzeczywiście jechano.

§. 5.

Jeżeli miejsce komisji leży w drugiej strefie, urzędnikowi rządowemu należy się jezdne w wymiarze, który podaje §. 7. Jeżeli zaś czynność urzędowa zajmuje więcej niż pół dnia — atoli co do

tej okoliczności dołączyć należy wyraźne potwierdzenie zwierzchnika urzędu, można nadto policzyć całkowitą dytetę a według okoliczności wyżywne w kwocie dwa złote waluty austriackiej za dzień.

To wyżywne policzyć należy zamiast całkowitej dytety w tym razie, jeżeli urzędnik dla załatwienia pewnych czynności służbowych udawać się ma do tego samego miejsca komisji przez więcej niż trzy dni z rządu. Przegradzających niedziel i świąt, w których czynności urzędowe tego rodzaju nie bywają odprawowane, nie należy wliczać.

§. 6.

Jeżeli miejsce komisji leży w trzeciej strefie, urzędnikowi rządowemu należy się jezdne w wymiarze, który podaje §. 7 i całkowita dyteta.

§. 7.

Jeżeli do miejsca komisji można dostać się koleją żelazną, statkiem parowym lub tramwajem parowym, liczyć należy kwoty za taką jazdę zapłacone według przepisów na razie obowiązujących. Jeżeli zaś nie można użyć tych środków komunikacyjnych, wysłani na komisję urzędnicy VII. klasy stopnia służbowego i wyżsi mogą liczyć ceny jazdy fiakrem (parokonnym), urzędnicy XI. aż do VIII. włącznie klasy stopnia służbowego, ceny jazdy jednokonną aż do wysokości kwoty taryfowej.

Jeżeli i tych środków komunikacyjnych użyć nie można, urzędnicy mają prawo liczyć sobie całkowite należności pocztowe. O ile do oznaczonych przejazdów służbowych ustanowione jest ryczałtowe na powóz, takowe ma być i na przyszłość liczone.

Obliczając jezdne, trzeba mieć wzgląd na to, że podróże służbowe odbywać się powinny w sposób jak najmniej kosztowny, bez szkody dla celu podróży. Z tego powodu w danym razie stosować należy także postanowienia, dotyczące się odbywania podróży wspólnie. Wtedy jednak zamiast ryczałtowego na powóz przyjmować należy w rachunku taksy powozowe a względnie całkowite należności pocztowe.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza rozporządzenia z dnia 15. października 1894 (Dz. u. p. Nr. 204), którem dla obszaru gminy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia zmienione zostały postanowienia zawarte w §§. 3 i 4 rozporządzenia ministeryjnego z dnia 8. stycznia 1878 (Dz. u. p. Nr. 8) w przedmiocie należności funkcyjaryuszów urzędów miar i wag za sprawdzanie miar i wag poza obrębem urzędów miar i wag, tudzież za pomoc techniczną przy rewizjach policyjnych.

W skutek rozporządzenia niniejszego nie ma także nastąpić żadna zmiana pod względem ryczałtowego na podróże przywiązane do pewnych stanowisk służbowych.

O ile pod względem należytości za jakieś szczególne czynności służbowe istnieją osobne postanowienia, takowe mają także nadal obowiązywać z zastosowaniem podziału na strefy ustanowionego w niniejszem rozporządzeniu.

§. 9.

Gdy dyurniści używani są do czynności służbowych poza obrębem budynku urzędowego na obszarze gminy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, wyżywne i jezdne, według prawideł ogólnych uzasadnione, ma im być płacone z odpowiednim zastosowaniem zasad przepisanych w powyższych paragrafach dla urzędników.

§. 10.

Jeżeli służy wykonywać mają czynności służbowe na obszarze gminy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia poza obrębem budynku urzędowego, stosowane być mają postanowienia ogólne o zatrudnianiu sług poza obrębem urzędu, z odpowiednim uwzględnieniem zasad szczególnych, w rozporządzeniu niniejszem zawartych.

§. 11.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia w Dzienniku ustaw państwa.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 27. sierpnia 1895.

Treść: (№ 130—134.) 130. Ustawa o przedłużeniu terminu do spłacenia zaliczek z funduszków państwa funduszowi indemnizacyjnemu karyntyjskiemu udzielonych. — 131. Ustawa o czasowym uwolnieniu nowych przedsiębiorstw przemysłowych, które powstaną na obszarze Tryestu i na obszarze gminy katastralnej Mili, od podatków i należności. — 132. Ustawa o pomnożeniu taboru kolei państwa. — 133. Ustawa o uzyskaniu funduszków na wystawienie dla uniwersytetu lwowskiego dwóch budynków w celu pomieszczenia instytutów medycznych, tudzież budynku na instytut fizyczny. — 134. Rozporządzenie, dotyczące się przedłużania terminów dostawy płynów wysokowych pędzonych, przesyłanych jako nieobciążone podatkiem w obrocie między krajami obszaru cłowego austriacko-węgierskiego.

130.

Ustawa z dnia 10. sierpnia 1895,
o przedłużeniu terminu do spłacenia zaliczek z funduszków państwa funduszowi indemnizacyjnemu karyntyjskiemu udzielonych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, żeby krajowi Karyntyi, do spłacenia zaliczek bezprocentowych, funduszowi indemnizacyjnemu karyntyjskiemu, stosownie do istniejącej umowy z r. 1894 (Dz. u. p. Nr. 170) aż do końca 1895 z funduszków państwa w sumie łącznej 1,560.000 udzielonych, po strąceniu nadwyżek administracji kasowej funduszu indemnizacyjnego karyntyjskiego później wniesionych, wyznaczył na miejsce terminu w istniejącej umowie ustanowionego, dłuższy termin poczynający się od roku 1907 i mający trwać lat najwięcej trzydzieści.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi skarbu

Ishl, dnia 10. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

(Polnisch.)

131.

Ustawa z dnia 10. sierpnia 1895,
o czasowym uwolnieniu nowych przedsiębiorstw przemysłowych, które powstaną na obszarze Tryestu i na obszarze gminy katastralnej Mili od podatków i należności.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, żeby do takich przedsiębiorstw przemysłowych, które w mieście Tryeście na jego obszarze lub w gminie katastralnej Mili w czasie między dniem 1. stycznia 1896 a dniem 31. grudnia 1900 nowo powstaną i będą w ruchu wprowadzone, zastosował oznaczone w ustawie niniejszej dobrodziejstwa pod względem opłaty podatków i należności, jeżeli przedsiębiorstwa te będą miały na celu wyrób przedmiotów, które w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych albo jeszcze wcale nie są wyrabiane albo są wyrabiane w rozmiarze nie odpowiadającym istniejącym stosunkom ekonomicznym i jeżeli w ogóle powstanie tych przedsiębiorstw uznane będzie za pożądane pod względem ekonomiczno-społecznym.

Artykuł II.

Dobrodziejstwa te wyświadczone być mogą w następujących rozmiarach:

- a) uwolnienie od stępli i opłat bezpośrednich co do kontraktów dotyczących zawiązania się spółek, jednakże, gdyby się zawiązała spółka akcyjna, tylko z włączeniem pierwszej emisji akcji i kwitów akcyjnych tymczasowych, jakoteż — na lat najwięcej dwanaście — co do kuponów od akcji; nakoniec — aż do chwili otwarcia ruchu — co do nabycia gruntów w celu wykonywania przedsiębiorstwa;
- b) uwolnienie na lat dwanaście, licząc od chwili otwarcia ruchu, od podatku zarobkowego zaprowadzonego patentem cesarskim z dnia 16. grudnia 1815 (Z. u. pr. dla gubernii lublańskiej, tom uzupełniający III, Nr. 22) i od podatku dochodowego, zaprowadzonego patentem cesarskim z dnia 29. października 1849 (Dz. u. p. Nr. 439), jakoteż od wszelkiego podatku rządowego, jakiby w przyszłości na jego miejsce nastąpił, z wyjątkiem podatku dochodowego osobistego;
- c) uwolnienie od podatku budynkowego co do tych lokali, w których przedsiębiorstwo jest bezpośrednio wykonywane, o ile takowe nie są najęte, na równie dłuży okres.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom skarbu i handlu.

Ischl, dnia 10. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

132.

Ustawa z dnia 14. sierpnia 1895,

o pomnożeniu taboru kolei państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, żeby na sprawienie taboru (lokomotywy z tenderami i zasobowemi częściami składowemi, wozów pasażerskich, służbowych i towarowych z przynależnościami) dla kolei państwa wystarał się o sumę dziesięć milionów złotych zapomocą operacji kredytowej a to w razie

potrzeby przez wypuszczenie obligacyj udziałowych od podatku uwolnionych, w taki sposób, żeby odsetki od potrzebnego kapitału wynosiły najwięcej cztery od sta i żeby każda z osobna kwota częściowa powyższej sumy ogólnej przypadająca stosunkowo do nabytków umorzona była ratami półrocznemi w najwięcej dziesięciu latach licząc od tego roku, w którym kupno przyjdzie do skutku

Artykuł II.

Sumy potrzebne na odsetki i amortyzacyę umieszczać należy corocznie w preliminarzu państwa a to w dziale potrzeb długu państwa.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 14. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

133.

Ustawa z dnia 14. sierpnia 1895,

o uzyskaniu funduszków na wystawienie dla uniwersytetu lwowskiego dwóch budynków w celu pomieszczenia instytutów medycznych, tudzież budynku na instytut fizyczny.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do wystawienia dla uniwersytetu lwowskiego potrzebnych jeszcze dwóch budynków a to budynku na pomieszczenie instytutów medycznych anatomii patologicznej, patologii ogólnej i doświadczalnej i medycyny sądowej, tudzież chemii medycznej, higieny i farmakologii i farmakognozy na gruncie, który gmina miasta Lwowa odstąpiła bezpłatnie w tym celu, ażeby w rzeczonym uniwersytecie wydział medyczny został zaprowadzony, jakoteż budynku na pomieszczenie instytutu fizycznego na gruncie, który do tego celu trzeba zakupić.

§. 2.

Na wszystkie wydatki, to jest na zakupno potrzebnego gruntu, na wystawienie budynków, urządzenie wewnętrzne i uposażenie onychże, jakoteż na odsetki interkalarne itp., wyznacza się sumę nieprzekraczalną sześćset czterdzieści tysięcy (640.000) złotych. Na pokrycie takowej użyć należy najprzód przygodnych oszczędności z sumy 235.000 zł. wyznaczonej ustawą z dnia 1. stycznia 1894 (Dz u. p. Nr. 14) na budowę I. instytutu medycznego; resztę zaś sumy potrzebnej uzyskać należy w myśl ustawy z dnia 15. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 145) drogą pożyczki aż do osiągnięcia sumy 640.000 zł w taki sposób, żeby odsetki od potrzebnego kapitału wynosiły najwięcej 4 od sta i żeby tenże umorzony został w najwięcej 45 latach, ratami półrocznymi.

§. 3.

Odsetki od tej pożyczki uwalnia się od podatku dochodowego i od wszelkiego podatku, który w przyszłości na jego miejsce zostanie zaprowadzony a potwierdzenia odbioru odsetek i rat amortyzacyjnych uwalnia się od stępli i opłat.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi wyznać i oświaty tudzież Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 14. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Böhm r. w.

Rittner r. w.

134.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. sierpnia 1895,**

tyczące się przedłużania terminów dostawiania płynów wysokowych pędzonych przesyłanych jako nieobciążone podatkiem w obrocie między krajami obszaru cłowego austriacko-węgierskiego.

Na zasadzie §. 15 ustawy z dnia 18. czerwca 1894 (Dz u. p. Nr. 121) o płaceniu wynagrodzenia za podatek od ilości alkoholu zawartego w płynach wysokowych pędzonych, które przesyłane są jako nieobciążone podatkiem w obrocie między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi, krajami korony węgierskiej i krajami Bośnią i Hercegowiną, upoważnia się w porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu Władze skarbowe pierwszej instancyi, żeby na piśmienną prośbę posyłającego, gdyby zachodziły powody zasługujące na względy, przedłużał po czasie, jednakże najwięcej o miesiąc ów termin, w którym posyłki płynów wysokowych pędzonych, nadchodzące jako nieobciążone podatkiem z krajów korony węgierskiej a względnie z krajów Bośni i Hercegowiny, mają być dostawione do oddziałów straży skarbowej wymienionych w listach drożnych, a to także w takich razach, gdy przypadkowe zdarzenie podczas przewozu, w skutek którego termin dostawienia musiano przekroczyć (§. 4 ustawy powyższej), nie jest stwierdzone.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. września 1895.

Böhm r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. września 1895.

Treść: (№ 135—136.) 135. Obwieszczenie o c. k. Stacyi doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljecie. — 136. Rozporządzenie, którem uzupełniają się postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. sierpnia 1892 o zakazie wprowadzania win zabarwionych barwnikami smołowemi.

135.

Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 22. sierpnia 1895,

o c. k. Stacyi doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljecie.

Jego c. i k. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 15. lipca b. r. raczył najmiłościwiej zatwierdzić zamieszczony poniżej statut dla Stacyi doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljecie.

Blumfeld r. w.

Statut

c. k. Stacyi doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljecie.

§. 1.

Zadania c. k. Stacyi doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljecie są następujące:

Podniesienie rolnictwa w Dalmacyi a to z szczególnym względem na najważniejsze tamtejsze gałęzie produkcji, mianowicie na uprawę wina, oliwy i chów jedwabników przez uskutecznianie poszukiwań ściśle naukowych, wykonywanie rozpoznań i badań chemicznych i mikroskopicznych zostających w bezpośrednim związku z praktyką rolniczą w ogólności a mianowicie z powyższemi gałęziami pro-

dukyi, jakoteż badanie, osobiwie zaś zwalczanie chorób u roślin w Dalmacyi uprawianych, rozpoznawanie i kontrolowanie rozmaitych rodzajów nawozu i paszy, tudzież wykonywanie rozbiórów chemicznych i mikroskopicznych na polecenie Ministerstwa rolnictwa lub na żądanie Władz, stowarzyszeń i osób prywatnych, nadto, rozpowszechnianie słowem i pismem wyników badań swoich, wprawianie rolników zawodowo wykształconych w robieniu rozbiórów chemicznych w zakresie rolnictwa i winogrodnictwa, udzielanie rad i objaśnień interesentom rolniczym, wreszcie informacye zawodowe dla Ministerstwa rolnictwa i dla innych Władz podług wskazówek ogólnych, które rzezzone Ministerstwo wyda.

§. 2.

Poczet osobowy Stacyi doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Spljecie składa się z dyrektora, który jest zwierzchnikiem zakładu, tudzież z odpowiedniej ilości pomocników, to jest adjunktów, asystentów (pomocników naukowych) i laborantów.

Dyrektor należy do VI. klasy stopnia służbowego i zostaje pod względem stopnia płac i roszerzeń do emerytury na równi z profesorami zwyczajnymi Szkoły głównej ziemiaństwa w Wiedniu. Adjunkci należą do IX., asystenci do X. klasy stopnia służbowego. Laboranci pobierają po 400 (czterysta) złotych rocznej płacy i ustawowy dodatek służbowy. Dyrektora mianuje Najjaśniejszy Pan na wniosek Ministerstwa rolnictwa, adjunktów, asystentów i laborantów, Ministerstwo rolnictwa.

Ministerstwo rolnictwa może upoważnić dyrekcyą do przyjmowania wolontaryuszów, którzy wyznaczone im prace wykonywają bez wynagrodzenia i nie zostają ze Stacyą w żadnym stosunku służbowym, jakoteż do wyznaczania interesantom zawodowym, chcącym wykonać jakieś prace lub ćwiczyć się dla wprawy, miejsc do pracy, sprzętów i materiałów zakładowych za ustanowioną opłatą.

§. 3.

Obowiązki i prawa grona osobowego Stacyi doświadczalnej przepisane będą w osobnej instrukcyi.

§. 4.

Opłaty, które Stacya doświadczalna pobierać ma za wykonane prace, jakoteż za używanie miejsc do pracy przepisane będą w osobnej taryfie.

§. 5.

Stacya ma prawo wydawać dokumenty co do rzeczywistego wyniku rozpoznai i dochodzeń (analiz) przez siebie wykonanych a zostających w bezpośrednim związku z praktyką rolnictwa, tudzież z technicznym spożytkowaniem płodów surowych rolniczych. Dokumenty te, ażeby były ważne, powinny być podpisane przez dyrektora Stacyi lub jego zastępcę i opatrzone pieczęcią Stacyi.

§. 6.

Sposób ogłaszania wyniku naukowego prac Stacyi doświadczalnej oznaczy Ministerstwo rolnictwa.

136.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 25. sierpnia 1895,

którem uzupełniają się postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 134) o zakazie wprowadzania win zabarwionych barwnikami smołowemi.

W porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskiemi uzupełnia się rozporządzenie z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 134) zabraniające wprowadzania win barwnikami smołowemi zabarwionych w ten sposób, że w takim razie, gdy badanie win czerwonych w myśl onego rozporządzenia zapomocą octu ołowiowego i alkoholu amyłowego nie wykaże zabarwienia barwnikami smołowemi, badać jeszcze należy te wina czerwone zapomocą żółtego tlenku rtęci podług instrukcyi komorom udzielonej.

Dopiero wtedy, gdy obadwa badania wykażą, że wino nie jest zabarwione, mogą komory na wprowadzenie go pozwolić.

W przypadkach wątpliwych a względnie, gdy podejrzenie o zabarwienie barwnikami smołowemi zostanie badaniem stwierdzone, winna komora w każdym razie przed oddaleniem wina zasięgnąć opinii jednego z zakładów doświadczalnych austriackich lub węgierskich wymienionych w punkcie 5 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 125).

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej niezwłocznie.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Blumfeld r. w.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIX. — Wydana i rozesłana dnia 12. września 1895.

Treść: (№ 137—142.) 137. Ustawa o uzyskaniu funduszków na wystawienie jeszcze dwóch budynków na instytuty naukowe uniwersytetu gradeckiego. — 138. Ustawa uzupełniająca ustawę z dnia 28. marca 1892 o dobrodziejstwach i zapomogach z powodu szkód zrządzonych przez mszycę winną (*Phylloxera vastatrix*). — 139. Ustawa o sprzedaży kilku nieruchomości będących własnością państwa. — 140. Ustawa o sprzedaży kilku nieruchomości będących własnością państwa a używanych przez Zarząd wojskowy. — 141. Rozporządzenie, dotyczące się autentycznej interpretacji rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3. lutego 1892 w przedmiocie zaprowadzenia w stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu Sądów delegowanych miejsko-powiatowych i zakresu działania poszczególnym Sądom delegowanym miejsko-powiatowym wyznaczonego. — 142. Rozporządzenie, dotyczące się używania liści winnych pokropionych rozcynami soli miedzianej do owijania rzeczy śniednych.

137.

Ustawa z dnia 14. sierpnia 1895,

o uzyskaniu funduszków na wystawienie jeszcze dwóch budynków na instytuty naukowe uniwersytetu gradeckiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, żeby na instytuty uniwersytetu gradeckiego, nie pomieszczone jeszcze w nowych budynkach, wystawić kazał na gruncie, będącym już własnością skarbu, dwa nowe budynki.

§. 2.

Na kosztą budowy, urządzenie wewnętrzne i uposażenie, jakoteż na odsetki interkalarne itp. wyznacza się sumę nieprzekraczalną . . . 880.000 zł. Na pokrycie sumy, która rzeczywiście będzie potrzebna, użyć należy najprzód przygodnych oszczędności z sum łącznie 950.000 zł. Wyznaczonych na budowę głównego gmachu uniwersyteckiego i bibliotecznego; resztę zaś sumy potrzebnej uzyskać można w myśl ustawy z dnia

15. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 145) drogą pożyczki aż do osiągnięcia sumy 880.000 zł. w taki sposób, żeby odsetki od potrzebnego kapitału wynosiły najwięcej 4 od sta i żeby tenże umorzony został w najwięcej 45 latach, ratami półrocznymi od roku skończenia budowy.

§. 3.

Odsetki od tej pożyczki uwalnia się od podatku dochodowego i od wszelkiego podatku, który w przyszłości na jego miejsce zostanie zaprowadzony a potwierdzenia odbioru odsetek i rat amortyzacyjnych tej pożyczki uwalnia się od stępli i opłat.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświaty tudzież Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 14. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Rittner r. w.

138.**Ustawa z dnia 23. sierpnia 1895,**

uzupełniająca ustawę z dnia 28. marca 1892 (Dz. u. p. Nr. 61) o dobrodziejstwach i zapomogach z powodu szkód zrządzonych przez mszycę winną (*Phylloxera vastatrix*).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

W uzupełnieniu ustawy z dnia 28. marca 1892 (Dz. u. p. Nr. 61) upoważnia się Ministra rolnictwa do udzielania w okolicznościach w owej ustawie oznaczonych i pod warunkami tamże podanymi zaliczek bezprocentowych także w tym celu, żeby posiadaczom winnic przez mszycę winną zniszczonych ułatwić powetowanie tej straty użyciem pod uprawę wina takich gruntów ich własnością będących, które służą do innej uprawy i leżą albo w tej samej gminie miejscowej co zniszczone winnice, albo na obszarze innej gminy miejscowej, dla której na zasadzie §§. 1. i 4. ustawy z dnia 3. kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 61) zakaz został wydany.

Wymiary powierzchni tych gruntów nie powinny przenosić znacznie wymiarów powierzchni gruntów zniszczonych, nie trzeba jednak wymagać, żeby winnice zniszczone przez mszycę winną nie niosły już wcale żadnej intraty w czasie zaprowadzenia nowych winorośli.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi rolnictwa i Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 23. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Blumfeld r. w.

139.**Ustawa z dnia 28. sierpnia 1895,**

o sprzedaży kilku nieruchomości będących własnością państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważniam Mego Ministra skarbu do sprzedania:

1. aż do końca roku 1900, w miarę potrzeby, gruntów skarbowych nad dawną granicą podatku

akcyzowego, która otaczała pierwsze dziewięć dzielnic miasta Wiednia,

2. realności w gminie katastralnej otomunicekiej, zapisanej w wykazie hipotecznym księgi gruntowej pod l. 517 a składającej się z parceli budowlanej Nr. 69 i parceli gruntowej Nr. 54/1,

3. starego budynku Dogana, w gminie katastralnej Bozen, składającego się z parceli budowlanych Nr. 16 i 17, jakoteż z parceli gruntowych 50, 51, 52 i 53, tudzież więzienia Św. Afra w tejże samej gminie katastralnej składającego się z parcel budowlanych Nr. 114 i 115.

Artykuł II.

Sumy uzyskane przez sprzedaż realności w artykule I wymienionych, wciągnąć należy do rachunku jako dochody z sprzedaży nieruchomości własnością państwa będącej.

Artykuł III.

Gdyby niektóre z gruntów w artykule I pod l. 1 wymienionych zostawały w czasie ich sprzedaży w używaniu Zarządu wojskowego, dochód z ich sprzedaży oddać należy Zarządowi wojskowemu na nabytcie innych.

Artykuł IV.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Artykuł V.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 28. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

140.**Ustawa z dnia 28. sierpnia 1895,**

o sprzedaży kilku nieruchomości będących własnością państwa a używanych przez Zarząd wojskowy.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważniam Mego Ministra skarbu do sprzedania oznaczonych poniżej realności, przez c. k.

Zarząd wojskowy używanych i do oddania sumy, jakie sprzedaż takowych przyniesie, Zarządowi wojskowemu na kupienie innych:

1. Dwóch domów w Wiedniu na Landstrasse przy głównej ulicy pod Numerami konkskrypcyjnymi 952 i 954, w wykazach hipotecznych księgi gruntowej gminy katastralnej Wiedeń, dzielnica III pod liczbami 952 i 954 zapisanych.

2. Realności w Wiedniu przy Baumgasse leżącej, w wykazie hipotecznym gminy katastralnej Wiedeń, dzielnica III pod liczbą 2829 zapisanej.

3. Koszar Św. Klary w Koprze zapisanych jako czwarte ciało hipoteczne w wykazie hipotecznym gminy katastralnej Kopr pod l. 736.

4. Magazynu pościeli łącznie z gruntami niedługo do twierdzy należącymi, zapisanego w wykazach hipotecznych księgi gruntowej gminy katastralnej Praga, obręb forteczny pod liczbami 2, 3, 41 i 46.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 28. sierpnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

141.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 31. sierpnia 1895,

tyczące się autentycznej interpretacji rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3. lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 36) w przedmiocie zaprowadzenia w stołecznym i rezydencyjnym mieście Wiedniu Sądów delegowanych miejsko-powiatowych i zakresu działania poszczególnym Sądom delegowanym miejsko-powiatowym wyznaczonemu.

Ponieważ w najświeższym czasie objawiło się w orzeczeniach sądowych mniemanie, że w skutek połączenia kilku gmin i części gmin z stołecznym i rezydencyjnym miastem Wiedniem, zarządzanego ustawą z dnia 19. grudnia 1890 (Dz. u. kr. dla

Austrii poniżej Anizy Nr. 45), jurysdykcyja wiedeńskiego Sądu do spraw drobiazgowych handlowych rozciąga się na cały teraźniejszy obszar gminy wiedeńskiej, Ministerstwo sprawiedliwości na zasadzie ustawy z dnia 27. kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 66) i na zasadzie upoważnienia nadanego mu ustawą z dnia 16. lipca 1891 (Dz. u. p. Nr. 141), podaje do wiadomości następującą autentyczną interpretację rozporządzenia z dnia 3. lutego 1892 (Dz. u. p. Nr. 36):

Jurysdykcyja wiedeńskiego Sądu do spraw drobiazgowych handlowych nie rozciąga się na okręgi Sądów delegowanych miejsko-powiatowych dzielnic Favoriten, Simmering, Meidling, Hietzing, Rudolfsheim, Fünfhaus, Ottakring, Hernals, Währing i Döbling.

Krall r. w.

142.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 1. września 1895,

tyczące się używania liści winnych pokropionych rozcynami soli miedzianej do owijania rzeczy śniednych.

Ponieważ nie rzadko liście winne, pokropione rozcynem wityriolu miedzianego dla zapobieżenia roznoszeniu peronospori a przeto nieczyszczone solą miedzianą, używane bywają do bezpośredniego owijania owoców, masła, sera i innych rzeczy śniednych, z tego zaś powstaje niebezpieczeństwo dla zdrowia pożywających te przedmioty, przeto Ministerstwo spraw wewnętrznych po wysłuchaniu Najwyższej Rady zdrowia i w porozumieniu z Ministerstwem handlu zakazuje w uzupełnieniu rozporządzeń ministeryalnych z dnia 2. czerwca 1877 (Dz. u. p. Nr. 43) i z dnia 20. listopada 1877 (Dz. u. p. Nr. 105) używania takich liści winnych, rozcynami wityriolu miedzianego pokropionych do bezpośredniego owijania po wierzchu rzeczy śniednych.

Również nie wolno do owijania rzeczy śniednych używać liści innych roślin w sposób zdrowiu szkodliwy nieczyszczonej.

Wykroczenia przeciw rozporządzeniu niniejszemu, o ileby nie podlegały ustawie karnej powszechnej, karane będą według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

Kielmansegg r. w.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXX. — Wydana i rozesłana dnia 21. września 1895.

Treść: (Nr. 143—145.) 143. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Horodenki i Śniatyna do klasy 7 a gminy Nadwronej do klasy 8 taryfy czynszów wojskowych. — 144. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia gminy katastralnej Lhotki do okręgu Sądu powiatowego dobrzyckiego w Czechach. — 145. Rozporządzenie, dotyczące się ekspedowania wchodowego próżnych używanych beczek drewnianych naftowych dla rafinerii nafty w obszarze cłowym leżących.

143.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 17. sierpnia 1895,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Horodenki i Śniatyna do klasy 7 a gminy Nadwronej do klasy 8 taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890).

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 225) zalicza się w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny gminę Horodenkę i Śniatyn do klasy 7 a gminę Nadwronej do klasy 8 taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, której moc obowiązująca przedłużona została ustawą z dnia 25. czerwca 1895 (Dz. u. p. Nr. 100) aż do końca 1900 roku.

Weltersheimb r. w.

Böhm r. w.

144.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 5. września 1895,

tyczące się przyłączenia gminy katastralnej Lhotki do okręgu Sądu powiatowego dobrzyckiego w Czechach.

Ponieważ gmina miejscowa Kytin składa się z gmin katastralnych Kytin i Lhotka, przeto odno-

śnie do rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 69) oddziela się, począwszy od dnia 1. stycznia 1896 także gminę katastralną Lhotkę od okręgu Sądu powiatowego zbrasławskiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego dobrzyckiego.

Krall r. w.

145.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 7. września 1895, tyczące się ekspedowania wchodowego próżnych używanych beczek drewnianych naftowych dla rafinerii nafty w obszarze cłowym leżących.

Odnośnie do ustawy z dnia 25. kwietnia 1888 (Dz. u. p. Nr. 54), postanawia się w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskiemi, że zagraniczne, próżne, używane beczki drewniane naftowe, przeznaczone do rafinerii nafty w obszarze cłowym leżących, mają być bez poboru cła ekspedowane już przez komorę graniczną, jeżeli są deklarowane do odbioru przez rafinerię nafty w obszarze cłowym leżącą i jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość co do ich przeznaczenia do tego celu. W przeciwnym razie beczki takie przekazywać należy do komory znajdującej się najbliżej rafinerii nafty i ta komora załatwić ma ekspedycję wchodową.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXI. — Wydana i rozesłana dnia 5. października 1895.

Treść: (№ 146—148.) 146. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z zatyczkami do flakonów. — 147. Rozporządzenie, dotyczące się używania niektórych barwników smołowych do barwienia towarów cukierniczych tudzież likworów, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione. — 148. Rozporządzenie, dotyczące się odejmowania wartości znaczkom stęplowym na dokumentach i pismach złożonych stale w registraturach i archiwach sądowych.

146.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 5. września 1895,

tyczące się postępowania ze względu na cło z zatyczkami do flakonów.

W porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskiemi zarządza się następujące uzupełnienia w Abecadłowym Spisie towarów taryfy cłowej:

Pod wyrazem „Metale, towary z metali nieszlachetnych“ w Uwadze 5 po słowie „łyżki“ dopisać należy „zatyczki do flakonów“.

Po wyrazie „Przędza lniana, towary lniane“ przydać należy nowy wyraz: „Zatyczki do flakonów z metali nieszlachetnych, także korkiem montowane Nr. t. 280 — 50 zł.“

Böhm r. w.

Wittek r. w.

147.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu i sprawiedliwości z dnia 19. września 1895,

tyczące się używania niektórych barwników smołowych do barwienia towarów cukierniczych tudzież likworów, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione.

Zakaz wydany rozporządzeniem Ministerstwa stanu w porozumieniu z Ministerstwami handlu, sprawiedliwości i policji z dnia 1. maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54), tudzież rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości z dnia 1. marca 1886 (Dz. u. p. Nr. 34) w przedmiocie używania barwników otrzymanych z aniliny lub z innych części składowych smoły do fabrykacji rzeczy śniednych wszelkiego rodzaju — o ile takowe używane są do barwienia towarów cukierniczych, tudzież likworów, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione — uchyla się pod warunkami niżej podanemi co do następujących barwników smołowych, a mianowicie:

co do fuksyny, fuksyny kwasowej, rozalliny, bordeaux, barwnika ponsowego, eozyne, erytrozyny, floksyny, błękitu alizarynowego, błękitu anilinowego, błękitu wodnego, induliny, barwnika żółtego kwasowego R., tropaeoliny 000 (barwnik pomarańczowy I), fioletu metylowego, zieleni malakitowej, jakoteż co do barwników zielonych otrzymywanych przez zmieszanie powyższych barwników błękitnych i żółtych.

Rzeczonych barwników smołowych, dających używać się do barwienia towarów cukrowniczych tudzież likworów bezbarwnych, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione, wolno używać do celu powyższego tylko w takim razie, jeżeli nabyte zostały w pierwotnych opakowaniach tych fabryk, z których pochodzą. Na owinięciu pakietów podane być powinno, że barwnik smołowy jest sposobny do rzeczzonego celu a nadto każdy pakiet opatrzony być ma pieczęcią lub znaczkiem fabrykanta tudzież datą poświadczenia wydanego przez instytut chemiczny szkoły głównej, którą wymienić należy, potwierdzającego, że stosownie do wyników badania chemicznego wrywkowego, które najmniej raz w każdym roku ma być ponawiane, wyrób jest wolny od wszelkiej przymieszki zdrowiu szkodliwej.

Fabrykant jest ciągle za to odpowiedzialny, żeby rzeczzone barwniki smołowe, które w handel wprowadza, opatrzone napisem wyrażającym ich przeznaczenie, tudzież jego pieczęcią a względnie znaczkiem, były wolne od wszelkich przymieszek trujących i zdrowiu szkodliwych bądź metalicznych bądź organicznych.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

Wykroczenia przeciwko rozporządzeniu niniejszemu, o ileby nie podlegały ustawie karnej powszechnej, karane będą według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

Kielmansegg r. w.

Wittek r. w.

Krall r. w.

148.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i sprawiedliwości z dnia 23. września 1895,

tyczące się odejmowania wartości znaczkom stęplowym na dokumentach i pismach złożonych stale w registraturach i archiwach sądowych.

Odnosnie do rozporządzeń ministeryalnych z dnia 25. marca 1860 (Dz. u. p. Nr. 82) i z dnia 9. maja 1860 (Dz. u. p. Nr. 122) podaje się do wiadomości, że przewidzianego w pierwszym z tych rozporządzeń urzędowego przekreślenia znaczków stęplowych na dokumentach i pismach złożonych stale w registraturach i archiwach sądowych można na przyszłość zaniechywać tak wtedy, gdy owe znaczki są według przepisu pismem zajęte, jak i wtedy, gdy są urzędownie przypieczętowane.

Böhm r. w.

Krall r. w.

Sprostowanie.

W rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 28. czerwca 1895 zamieszczonem pod Nr. 103 w LI części Dz. u. p. wydanej i rozesłanej dnia 20. lipca 1895, str. 253, kolumna druga, wiersz 9 od dołu, zamiast: „ubezwartowienia wspomnianych znaczków stęplowych dokonać należy“ powinno być: „**rzeczonym znaczkom stęplowym odejmuje się wartość**“.

W ustawie z dnia 25. czerwca zamieszczonej pod Nr. 100 w XLIX części Dz. u. p. wydanej i rozesłanej dnia 16. lipca 1895 a mianowicie w §. 30 tej ustawy poczynić należy następujące sprostowania:

Str. 246, kolumna druga, wiersz 12 od dołu, zamiast: „na podstawie średnich czynszów za używanie lokali, względnie za najem urzędzenia wypośredkowanych na podstawie z przecięcia z lat pięciu bezpośrednio poprzedzających“ powinno być: „**na podstawie średniej kwoty czynszów, które w pięciu latach bezpośrednio poprzedzających za używanie lokali a względnie urzędzenia płacono**“.

Str. 246, kolumna druga, wiersz 8 od dołu, zamiast: „Obliczając średnie czynsze należy brać w rachunek publiczne dodatki czynszowe (dodatek czynszowy, szkolny itp.) według stosunku metrowego“ powinno być: „**Obliczając średnie kwoty czynszu, należy brać w rachunek dodatki publiczne (dokomorne, szkolne itp.) na najemcy ciężące**“.

Str. 247, kolumna pierwsza, wiersz 22 od dołu, zamiast: „Wynikające z tego normy taryfowe obowiązują“ powinno być: „**Kwoty podług taryfy przypadające obowiązują**“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXII. — Wydana i rozesłana dnia 11. października 1895.

Treść: (№ 149—153.) 149. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Strambergu do Wierzowic. — 150. Obwieszczenie o statucie c. k. Stacji kontroli nad nasionami w Wiedniu. — 151. Obwieszczenie o ustanowieniu Urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego w Maryańskich Łązniach w Czechach. — 152. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Grazu do Föllinga, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności. — 153. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia części gminy miejscowej Mili w powiecie administracyjnym koprskim leżącej do obrębu policyi tryestyńskiej i zaprowadzenia tamże komisaryatu policyjnego powiatowego.

149.

Dokument koncesyjny z dnia 2. września 1895,

na kolej lokalną od Strambergu do Wierzowic.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Krocaki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Iliryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Słaski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy firma Lindheim i Sp. w Wiedniu podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Strambergu do Wierzowic, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonemu koncesyonaryuszowi

koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszowi prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacji w Wierzowicach linii kojetyńsko-bielskiej uprzywilejowanej kolei północnej Cesarza Ferdynanda do stacji w Strambergu kolei lokalnej Studenka-Stramberg.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się ulgi w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei żelaznej w §. 1 wzmiankowanej niezwłocznie, skończyć najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie 2000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnijść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Emisya obligacyj pierwszorzędných jest wzbrowiona.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku

kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywiście wyłożonych i należyte udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należyte wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austryackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich, i żandarmeryi a to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryusza mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą

ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesyonaryusza obowiązującymi wtedy, gdy zostaną mu urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciążyą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwym dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładowaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoje.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerweczonego czasu, gdyby określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 10.

Wyjawszy przypadek wyraźnego zezwolenia Rządu, koncesyonaryusz nie jest upoważniony do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia ruchu na kolei koncesyonowanej i utrzymywania go aż do upływu okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryusza mianowicie w tym przypadku, gdyby kolej ta została bezpośrednio połączona z jedną z tych kolei, na których ruch utrzymuje Rząd.

W przypadku takim koncesyonaryusz ma zwracać Rządowi koszta z powodu utrzymywania ruchu rzeczywiście ponoszone lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone.

Zresztą warunki tego utrzymywania ruchu przepisane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesyonaryuszem.

§. 11.

Koncesyonaryusz obowiązany jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem siódmego roku ruchu od otwarcia kolei, cenę kupna obliczyć należy podług średniego czystego dochodu z dwóch najpomyślniejszych lat ruchu przed odkupieniem.

2. Gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej do oprocentowania po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i do umorzenia go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas kwota roczna, powyżej oznaczona, uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

3. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, będzie polegało na tem, że w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego płacić się będzie koncesyonaryuszowi dochód średni w myśl ustępu 1go oznaczony a względnie, o ileby zachodził przypadek w ustępie 2gim przewidziany, sumę roczną tamże wzmiankowaną, na oprocentowanie i umorzenie kapitału akcyjnego potrzebną a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku płatnych.

4. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, zapłacić kapitał wyrównywający sumie rat według postanowień ustępu 3go półrocznie płacić się mających, zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie średnim, jaki obligacye rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyjonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyjonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, ustęp ostatni.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzyma koncesyonaryusz na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryusza z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryusza.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekeyą Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównym i rezydencyjnym mieście Wiedniu, dnia drugiego miesiąca września w roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątym piątym, Naszego panowania czterdziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

150.**Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 29. września 1895,****o statucie c. k. Stacji kontroli nad nasionami w Wiedniu.**

Jego c. i k. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 26. września b. r. raczył najmilościwiej zatwierdzić zamieszczony poniżej statut Stacji kontroli nad nasionami c. k. Towarzystwa rolniczego w Wiedniu, przechodzącej pod zarząd państwa.

Blumfeld r. w.

S t a t u t**c. k. Stacji kontroli nad nasionami w Wiedniu (Stacji doświadczalnej rolniczo-botanicznej w Wiedniu).****§. 1.**

Do zadań c. k. Stacji kontroli nad nasionami (Stacji doświadczalnej rolniczo-botanicznej) należą następujące czynności:

Wykonywanie badań ściśle naukowych w zakresie produkcji roślinnej z szczególnym względem na kulturę nasion i uprawę roślin pastewnych, następnie rozpoznawania i dochodzenia (analizy) będące w bezpośrednim związku z praktyką rolniczą w ogólności a w szczególności z kulturą nasion i uprawą roślin pastewnych, mianowicie zaś badanie wszelkich chorób jakie się tam pojawiają, tudzież rozpoznawanie i kontrolowanie rozmaitych nasion i rodzajów paszy, jakoteż wykonywanie rozpoznawania analitycznych, fizjologicznych i mikroskopicznych na polecenie Ministerstwa rolnictwa lub na żądanie Władz, stowarzyszeń i osób prywatnych, nadto, rozpowszechnianie słowem i piśmem wyników badań swoich, uprawianie rolników i producentów nasion, udzielanie rad i objaśnień interesantom rolniczym, wreszcie informacye zawodowe dla Ministerstwa rolnictwa i dla innych Władz podług wskazówek ogólnych, które rzeczono Ministerstwo wyda.

§. 2.

Poczet osobowy Stacji kontroli nad nasionami składa się z dyrektora, który jest zwierzchnikiem zakładu, tudzież z odpowiedniej ilości pomocników, to jest adjunktów, aspirantów (pomocników naukowych) i laborantów.

Dyrektor należy do VI. klasy stopnia służbowego i zostaje pod względem stopnia płac i roszczeń

do emerytury na równi z profesorami zwyczajnymi Szkoły głównej ziemiaństwa w Wiedniu.

Adjunkci należą do IX. klasy stopnia służbowego, aspiranci zaś pobierają adjutum jużto po 500, jużteż po 600 zł. rocznie i można odebrać od nich przysięgę po jednorocznej całkiem zadawalniającej praktyce próbnej, która będzie im wliczana w czas służby do wymiaru emerytury policzalny.

Laboranci pobierają po 400 zł. rocznej płacy i ustawowy dodatek służbowy.

Dyrektora mianuje Najjaśniejszy Pan na wniosek Ministerstwa rolnictwa, adjunktów, aspirantów i laborantów, Ministerstwo rolnictwa.

Ministerstwo rolnictwa może upoważnić dyrekcją do przyjmowania wclontaryuszów, którzy wyznaczone im prace wykonywają bez wynagrodzenia i nie zostają ze Stacją w żadnym stosunku służbowym, jakoteż do wyznaczania interesentom zawodowym, chcącym wykonać jakieś prace lub ćwiczyć się dla wprawy, miejsc do pracy, sprzętów i materiałów zakładowych za ustanowioną opłatą.

§. 3.

Obowiązki i prawa grona osobowego Stacji kontroli nad nasionami przepisane będą w osobnej instrukcyi.

§. 4.

Opłaty, które Stacja kontroli nad nasionami pobierać ma za wykonane prace, jakoteż za używanie miejsc do pracy (§. 2), przepisane będą w osobnej taryfie.

§. 5.

Stacja ma prawo wydawać dokumenty co do rzeczywistego wyniku rozpoznań i dochodzeń (analiz) przez siebie wykonanych a zostających w bezpośrednim związku z praktyką rolniczą, w szczególności z kulturą nasion i uprawą paszy tudzież z technicznym zużytkowaniem płodów surowych tych gałęzi rolnictwa. Dokumenty te, ażeby były ważne, powinny być podpisane przez dyrektora i opatrzone pieczęcią Stacji.

§. 6.

Sposób ogłaszania wyniku naukowego prac Stacji kontroli nad nasionami w Wiedniu oznaczy Ministerstwo rolnictwa.

151.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 30. września 1895,**

o ustanowieniu Urzędu podatkowego i sądowno-depozytowego w Maryańskich Łaźniach w Czechach.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 12. maja 1894 ustanawia się w Maryańskich Łaźniach w Czechach Urząd podatkowy i sądowno-depozytowy dla gmin istniejącego już Sądu powiatowego tej samej nazwy.

Nowy ten Urząd rozpocząć ma czynności od dnia 1. listopada 1895.

Począwszy od tego terminu, gminy należące do okręgu Sądu powiatowego w Maryańskich Łaźniach, jakoto: 1. Abaszyn, 2. Auszowice z Stanowicami, 3. miasto Mieszow, 4. Habakladrau z Müllestanem, 5. Hohendorf, 6. miasto Maryańskie Łaźnie, 7. Pistau z Dolnym Gramlingiem, Hollowing, Kutttau i Marttau, 8. Rauschenbach, 9. Royau, 10. miasto Sangerberg, 11. Wilkowice zostaną oddzielone od okręgu Urzędu podatkowego w Teplej Klasterze i przyłączone będą do okręgu Urzędu podatkowego w Maryańskich Łaźniach.

Böhm r. w.

152.**Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 1. października 1895,**

o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Grazu do Föllinga, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo handlu w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało Andrzejowi Franzowi, budowniczemu miejskiemu w Grazu, na prośbę onegoż, koncesyą do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei wązko-torowej, na której ruch utrzymywany być ma zapomocą elektryczności od punktu, w którym ulica Zinzendorfgasse w Grazu wychodzi z ulicy Glacisstrasse przez ulicę Schubertgasse do Hilmteiche a ztąd na Maria Trost do Föllinga pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami.

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, jakoteż od wszelkiego nowego podatku rządowego, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy przerzeczonej.

§. 2.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei na wstępie oznaczonej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu jednego roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie 3000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucyja ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej tudzież przynależnych zakładów pobocznych, które uważane być mają za jej istotną część składową, nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, koncesyonaryusz winien postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjne-

go i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, jakieby w przyszłości zostały wydane.

§. 6.

Koncesyonaryusz obowiązany jest dozwalać podoficerom i ordynansom służbę pełniącym bezpłatnego przejazdu koleją koncesyonowaną.

Co do bliższych szczegółów w tym względzie, umówić się należy z właściwą Władzą wojskową.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojska, parad, tudzież w razie budowy kanałów, przewodów rurowych itp. Władze uznały za potrzebne wstrzymanie na pewien czas ruchu na kolei koncesyonowanej, koncesyonaryusz ma poddać się odnośnym zarządzeniom Władz bez jakiegokolwiek roszczenia do wynagrodzenia za stratę poniesioną w skutek czasowego wstrzymania ruchu.

§. 8.

Urzednicy rządowi, funkcyonaryusze i słudzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach podatkowych, gdy się wywiodą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo handlu dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróznym bezpłatnie.

§. 9.

Koncesyonaryusz obowiązany jest przewozić pocztę, tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może koncesyonaryusz żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub zwierzchnością przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 12.

Koncesyonaryusz nie jest upoważniony do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 14.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

153.**Rozporządzenie Ministerstwa
spraw wewnętrznych z dnia
8. października 1895,**

tyczące się przyłączenia części gminy miejscowej Mili w powiecie administracyjnym koprskim leżącej do obrębu policji tryestyńskiej i zaprowadzenia tamże komisaryatu policyjnego powiatowego.

§. 1.

Na mocy Najwyższego postanowienia z dnia 28 czerwca 1895 a względnie na podstawie zasad organizacyi c. k. Władz policyjnych Najwyższem postanowieniem z dnia 10. lipca 1850 zatwierdzonych, przyłącza się oznaczoną w §. 2 niniejszego rozporządzenia część obszaru gminy miejscowej Mili, w powiecie administracyjnym koprskim leżącej, do obrębu policyjnego c. k. Dyrekcyi policji w Tryescie i ustanawia się w Mili c. k. Komisaryat policyjny powiatowy, podlegający w myśl §§. 18 i 19 wzmiankowanych zasad rzeczonyj Dyrekcyi policji.

§. 2.

Obszar w §. 1 wzmiankowany, na którym rozciągać się ma określona w paragrafie następującym działalność urzędowa nowego komisaryatu policyjnego powiatowego a względnie tryestyńskiej Dyrekcyi policji, obejmuje:

- a) gminę podatkową Milę,
- b) część gminy podatkowej Valle Oltra, ograniczoną od północy i od zachodu morzem a od południa drogą gminną prowadzącą od Wybrzeża Miloch aż do rozdroża Św. Brygidy (punktu, w którym stykają się z sobą gminy podatkowe Mila, Monti i Valle Oltra).

§. 3.

Czynności, które od dnia wejścia rozporządzenia niniejszego w wykonanie, przechodzą co do obszaru w §. 2 oznaczonego od Starostwa koprskiego na ustanowiony w Mili Komisaryat policyjny powiatowy a względnie na Dyrekcyą policji w Tryescie, są następujące:

1. utrzymywanie bezpieczeństwa publicznego i spokojności wewnętrznej;
2. policja nad stowarzyszeniami i zgromadzeniami;
3. policja drukowa;
4. sprawy meldunkowe i paszportowe;
5. policja teatralna, tudzież pozwalanie na produkcye i widowiska publiczne;
6. sprawowanie policji nad bronią i amunicją, jakoteż przestrzeganie przepisów policyjnych, tyczących się bezpieczeństwa środków rozsadzających;
7. wydawanie orzeczeń skazujących na wydalenie i odesłanie w myśl ustawy z dnia 27. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 88) i zarządzanie oddania pod dozór policyjny;
8. prawo karne policyjne w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. kwietnia 1854 (Dz. u. p. Nr. 96) odpowiednio do zakresu działania wyznaczonego w ogóle Władzy policyjnej co do powyższego obszaru;

9 czynności urzędowe policyjne według postanowień ustawy o postępowaniu karnem, co do tych wykroczeń przez Sądy karać się mających, które są w styczności z zakresem działania powyżej w punktach 1 aż do 6 określonym.

§. 4.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896, w którymto dniu także c. k. Komisaryat policyjny powiatowy w Mili rozpocznie urzędowanie.

Badeni r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXIII — Wydana i rozesłana dnia 20. października 1895.

Treść: № 154. Rozporządzenie, którem uchylają się zarządzenia wyjątkowe wydane rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 12. września 1893 dla obszaru król. stołecznego miasta Pragi, tudzież dla powiatów administracyjnych winohradzkiego, karlińskiego i dla teraźniejszego obszaru powiatów administracyjnych kladneńskiego i smichowskiego.

154.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 18. października 1895,

którem uchylają się zarządzenia wyjątkowe wydane rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 12. września 1893 (Dz. u. p. Nr. 139) dla obszaru król. stołecznego miasta Pragi, tudzież dla powiatów administracyjnych winohradzkiego, karlińskiego i dla teraźniejszego obszaru powiatów administracyjnych kladneńskiego i smichowskiego.

Na zasadzie §. 10go ustawy z dnia 5. maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66) a w skutek uchwały całego Ministerstwa z dnia 10. października 1895 i po zasięgnięciu Najwyższego przyzwolenia uchyla się w całej rozciągłości rozporządzenie całego Minister-

stwa z dnia 12. września 1893 (Dz. u. p. Nr. 139), którem w obszarze królewskiego stołecznego miasta Pragi, tudzież w powiatach administracyjnych winohradzkim i karlińskim jakoteż w teraźniejszym obszarze powiatów administracyjnych kladneńskiego i smichowskiego zawieszono czasowo artykuły 12 i 13 ustawy zasadniczej państwa o powszechnych prawach obywateli państwa z dnia 25. grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 142) i zarazem zarządzono, żeby pod względem skutków tego zawieszenia stosowane były oznaczone tam postanowienia ustawy z dnia 5. maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Welsersheimb r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 20. października 1895.

Treść: (Nr 155—157.) 155. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Ostrowa do Joachimowa. — 156. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Wiener-Neustadt na Schneeberg z odnogą do Wöllersdorf (kolej schneeberska). — 157. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Poysdorf w Dolnej Austrii.

155.

Dokument koncesyjny z dnia 5. września 1895,

na kolej lokalną od Ostrowa do Joachimowa.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Śląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy gmina miasta Joachimowa podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Ostrowa do Joachimowa, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać gminie rzeczzonego miasta koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszowi prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacji w Ostrowie wyłącznie uprzywilejowanej kolei busztiehradzkiej do Joachimowa z koleją dowozową do tamtejszej fabryki tytoniu.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei żelaznej w §. 1 wzmiankowanej niezwłocznie, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie 2000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

Co się tyczy użycia gościńca ostrowsko-joachimowskiego do wybudowania kolei koncesyonowanej, koncesyonaryusz dopełnić ma warunków, które mu Władza administracyjna krajowa jako zarząd drogowy przepisze w porozumieniu z Urzędem kolei lokalnych w Ministerstwie handu.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały inne drogi publiczne, koncesyonaryusz winien postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnijsć ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych i pierwszorzędných, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i żandarmeryi a to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek

będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryusza mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesyonaryusza obowiązującymi wtedy, gdy zostaną mu urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwym dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urzędzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładowaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoje.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 3im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 10.

Ruch na kolei stanowiącej przedmiot niniejszej koncesyi utrzymywać będzie Rząd na rachunek koncesyonaryusza. Warunki tego utrzymywania ruchu uregulowane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesyonaryuszem.

§. 11.

Koncesyonaryusz obowiązany jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisaniemi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu, z nich strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Dochód czysty w myśl postanowienia powyższego obliczony, będzie koncesyonaryuszowi płacony aż do upływu okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie za odstąpienie kolei a to w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej na umówione oprocentowanie i spłacenie zaciągniętej przez koncesyonaryusza w Banku krajowym czeskim pod gwarancją kraju pożyczki hipotecznej, jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas wynagrodzenie, które Rząd ma zapłacić za odstąpienie kolei, będzie polegało na tem, że Rząd weźmie na siebie spłacenie z własnych funduszy w umówionych terminach płatności w miejsce koncesyonaryusza, powyższej pożyczki hipotecznej, a nadto oznaczoną powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

3. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat

rocznych, w myśl ustępu 1go a względnie zamiast raty rocznej według ustępu 2go za kapitał akcyjny przypadającej, zapłacić kapitał wyrównywający sumie rat według postanowień ustępu 1go i 2go półrocznie płacić się mających, zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacye rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

4. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, ustęp ostatni.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzyma koncesyonaryusz na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się mu z rachunku wynikające aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryusza z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tu-

dzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryusza.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiado-wczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcyą Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawa- wom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie, o ile to byłoby potrzebne w porozumieniu z Wydziałem krajowym królestwa czeskiego i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia piątego miesiąca września roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego siódmego.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

156.

**Dokument koncesyjny z dnia 25.
września 1895,**

na kolej lokalną od Wiener-Neustadt na Schneeberg z odnogą do Wöllersdorf (kolej schneeberska).

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

**Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dal-
macki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodo-
meryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki,
Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński,
Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński,
Bukowiński, Górno- i Dolno-Śląski; Wielki
Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski;
uksiążęony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu
itd. itd. itd.**

Gdy Dr. Karol Haberl, zastępca marszałka krajowego arcyksięstwa poniżej Anizy, burmistrz miasta Wiener Neustadt i tamtejszy adwokat, tudzież Józef Tauber, dyplomowany inżynier w Wiedniu podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei lokalnej od Wiener-Neustadt na Schneeberg z odnogą do Wöllersdorf, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonym koncesyonaryuszom koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacyi w Wiener-Neustadt linii kolei południowej wiedeńsko-tryestyńskiej na Fischau do Puchberg na Schneebergu z odnogą od Fischau do stacyi Wöllersdorf linii kolei państwa Wittmannsdorf—Gutenstein, tudzież przedłużenia, które wybudowane być ma jako kolej zębata od Puchbergu na Schneeberg do zakładu hotelowego tamże wystawić się mającego.

§. 2.

Kolejom, na które wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się ulgi w artykule V

ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei żelaznych w §. 1 wzmiankowanych niezwłocznie, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotowe koleje oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesyonaryusze kaucyą w sumie 10.000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanych nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania zakładów pobocznych, mających stanowić istotną część składową przedsięwzięcia kolejowego, tudzież do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanych i ruchu na nich trzymać się powinni koncesyonaryusze osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnijsię ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo wypuszczenia w obieg za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które Rząd przepisze, obligacyj pierwszorzędných, które opiewać mogą tylko na walutę austryacką a względnie na walutę zaprowadzoną ustawą z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126), jeżeli według wykazów, które Ministerstwo handlu ma sprawdzić, okaże się, że oprocentowanie i umorzenie takowych jest trwale zapewnionem.

Nadto nadaje się koncesyonaryuszom prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędných, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędných, zanim akcje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po cztery od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarných rzeczywiście zapłaconých w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wyłożeniu zatwierdzonego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki jakoteż formularze obligacyj pierwszorzędných wypuścić się mających tudzież akcyj zakładowych i pierwszorzędných, podlegają zatwierdzeniu Rządu

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na austryackich kolejach rządowych kiedykolwiek obowiązywać będą

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi, a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesyonaryuszów obowiązującemi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwołonemi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne znizenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusom Straży cywilnej (Straży bez-

pieczeństwa. Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §. 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyt przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 10.

Wyjąwszy przypadek wyraźnego zezwolenia Rządu, koncesyonaryusze nie są upoważnieni do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolejach koncesyonowanych.

§. 11.

Koncesyonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi, dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającemi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przysyłać lub pozwolić przysyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanych po ich wybudowaniu i otwarciu na nich ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ru hu, lub gdyby średni dochód czysty w myśl postanowień ustępu 1. obliczony nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej do programowego oprocentowania i umorzenia obligacyj pierwszorzędnych za zezwoleniem Rządu emitowanych, z doliczeniem raty rocznej potrzebnej do oprocentowania po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i do umorzenia go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas kwota roczna, powyżej oznaczona, uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

3. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, będzie polegało na tem, że w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego płacić się będzie koncesyonaryuszom kwoty potrzebne do oprocentowania według planu i umorzenia obligacyj pierwszorzędnych aż do zupełnego ich spłacenia w terminach płatności zgodnie z planem ustanowionych, natomiast za kapitał akcyjny płacić się będzie dochód średni w myśl ustępu 1go po strąceniu tych kwot pozostały a względnie, o ileby zachodził jeden z przypadków w ustępie 2 przewidzianych, sumę roczną tamże wzmiankowaną, a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku płatnych.

4. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych wziąć na siebie spłacenie obligacyj pierwszorzędnych w chwili odkupienia nie umorzonych jeszcze według zatwierdzonego planu amortyzacji i nadto zapłacić kapitał wyrównywający sumie zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta rocznie wartości kapitałowej rat, które oprócz kwot na programowe oprocentowanie i umorzenie obligacyj pierwszorzędnych według postanowień ustępu 3go mają być półrocznie płacone.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczka bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanych ze wszystkimi do nich należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także zakład hotelowy na Schneebergu, park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne

z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanych jakoteż zakładu hotelowego na Schneebergu i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, ustęp ostatni.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i ich urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyj, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyj-

nych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównym i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia dwudziestego piątego miesiąca września w roku zbawienia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątym piątym, Naszego panowania czterdziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w.

Böhm r. w.

Wittek r. w.

157.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. października 1895,

tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Poysdorf w Dolnej Austrii.

Na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) zaprowadza się w okręgu Sądu obwodowego korneuburskiego Sąd powiatowy z siedzibą urzędową w Poysdorf dla gmin:

I. Poysdorf, Falkenstein, Klein-Hadersdorf, Herrnbaumgarten, Ketzelsdorf, Poisbrunn, Walterskirchen, Wetzelsdorf i Wilhelmsdorf Sądu powiatowego feldsberskiego;

II. Ameis i Föllim Sądu powiatowego laaskiego;

III. Erdberg Sądu powiatowego mistelbachskiego i

IV. Böhmischkrut i Alt-Höflein Sądu powiatowego zisterdorfskiego.

Od dnia, w którym Sąd ten rozpocznie urządowanie a który będzie później postanowiony i do wiadomości podany, gminy rzezczone zostaną odłączone od okręgów tych Sądów powiatowych, do których dotychczas należały.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXV. — Wydana i rozesłana dnia 29. października 1895.

Treść: (158—160.) 158. Rozporządzenie w przedmiocie obowiązkowego dozoru Władz górniczych nad kopalniami. — 159. Rozporządzenie, którem zabrania się konsumpcji innych gatunków soli prócz tych, które w ustawie są oznaczone. — 160. Rozporządzenie o zaprowadzeniu Sądu powiatowego w Floridsdorfie w Dolnej Austrii.

158.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z d. 17. października 1895,

w przedmiocie obowiązkowego dozoru Władz górniczych nad kopalniami.

Zatwierdzone Najwyższem postanowieniem z dnia 28. września 1895 pomnożenie składu osobowego służby koncepcyjnej i wykonawczej Władz górniczych, pozwala uczynić obecnie ściślejszym także obowiązkowy dozór Władz górniczych nad kopalniami, odpowiednio zwiększonym wymaganiom czasów teraźniejszych.

Jest bowiem rzeczą potrzebną, żeby nie tylko urzędnicy rewirowi, w pierwszym rzędzie do tego powołani, sprawowali dozór nad kopalniami energicznie, lecz żeby także starostwa górnicze, przez zaprowadzenie własnych inspekcji, wspierały i kontrolowały ich działanie.

Ministerstwo rolnictwa uznaje więc za stosowne na razie we własnym zakresie działania wydać zarządzenia temu celowi odpowiednie.

W dalszem przeto wykonaniu zasad zawartych w przepisie wykonawczym do VII. i XII. rozdziału ustawy górniczej powszechnej z dnia 23. maja 1854 (Dz. u. p. Nr. 146), jakoteż w rozporządzeniu dodatkowem Ministerstwa rolnictwa z dnia 23. maja 1872, l. 4506 do tegoż przepisu wydanem a tyczącem się obowiązkowego dozoru Władz

górnich nad przedsiębiorstwami górniczymi, nadto, ze względu na dozór zwierzchniczy, jaki Władzom górniczym służy stosownie do IX. i X. rozdziału ustawy górniczej powszechnej, tudzież według ustaw z dnia 21. czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 115) i z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127) co do stosunku posiadaczy kopalń do robotników i co do bractw górniczych, wydają się zamieszczone poniżej przepisy szczegółowe, określające wykonywanie dozoru, jaki Władze górnicze sprawować mają nad przedsiębiorstwami górniczymi celem czuwania nad nimi pod powyższymi względami.

I. Służba inspekcyjna urzędnika rewirowego.

A. Zasady ogólne.

§. 1.

Urzędnik rewirowy winien przedsiębiorstwa górnicze swego okręgu urzędowego w stosownych odstępach czasu objeżdżać i szczegółowo zwiedzać lub osoby urzędowe do ich zwiedzania wysyłać.

§. 2.

Jak często przedsiębiorstwo górnicze ma być zwiedzane, zależy to nie tylko od stosunków jego ruchu w ogólności (rozporządzenie dodatkowe Ministerstwa rolnictwa z dnia 23. maja 1872, l. 4506 do §. 93go przepisu wykonawczego, punkt a), lecz stanowić o tem mają także szczególne spostrzeżenia, jakie urzędnik rewirowy poczyni przy zwiedzaniu co do pewnych objawów lub wydarzeń.

§. 3.

Przedsiębiorstwa górnicze większych rozmiarów i te, których stosunki ruchu są bardziej zawite, winien urzędnik rewirowy zwiedzać z szczególną gruntownością, celem starannego zbadania wszelkich ważnych okoliczności, iżby nietylko wyrobił sobie potrzebny pogląd na całość, lecz nadto, żeby koniecznie poznał części pojedyncze i obznajmił się ze wszystkimi szczegółami ruchu. Ponieważ niepodobna już za pierwszym objazdem rozpatrzyć się we wszystkich stosunkach takich przedsiębiorstw górniczych, potrzebną jest rzeczą, żeby urzędnik rewirowy, trzymając się pewnego systemu, zapoznawał się przy następnych objawach i odwiedzinach kopalni ze szczegółami wszystkich po kolei stosunków i gałęzi przedsiębiorstwa, aby tym sposobem pozyskać dokładną znajomość całkowitego stanu kopalni. Tak postępującemu urzędnikowi rewirowemu łatwo będzie w przyszłości za każdą bytnością w kopalni skupiać uwagę na tych szczególnych stosunkach lub gałęziach przedsiębiorstwa, które tego właśnie wymagają, nie potrzebując zatrzymywać się nad rzeczami podrzędnymi już znanymi i nie podlegającymi częstym zmianom. Nietylko zyska na tem gruntowność czynności urzędowej, lecz oraz powetuje się większą stratę czasu poświęconego tym pierwszym badaniom objazdowym, ponieważ później można będzie szybko a jednak dokładnie wykonywać szczegółowe badania i dochodzenia.

§. 4.

W mniejszych przedsiębiorstwach górniczych, mianowicie w takich, których stosunki nie zmieniają się znacznie w ciągu dłuższego czasu, uwzględniać należy przy każdym zwiedzaniu zawsze ogół tego wszystkiego, co jest potrzebne do poznania stosunków kopalni i podlega dozorowi górniczo-policyjnemu urzędnika rewirowego.

§. 5.

Okoliczność, że przedsiębiorstwo jest małe lub niesie mały dochód, nie usprawiedliwiałoby w żadnym razie zaniedbania dlatego usunięcia takich stosunków, któreby zagrażały zdrowiu lub życiu robotników.

§. 6.

Niezbędną jest rzeczą, żeby w urzędzie górniczym rewirowym znajdowały się mapy ogólne wszystkich przedsiębiorstw górniczych jakoteż plany kopalni potrzebne do wykonywania dozoru Władzy górniczej; urzędnik rewirowy winien przeto mieć staranie, żeby kopalnie dostarczały odnośnych kopii (§ 185 u. g. p. i § 97 r. w.) i uzupełniały takowe w stosownych odstępach czasu.

§. 7.

Także poza obrębem inspekcji kopalnianych właściwych a tem samem specjalnych, na których za przedmiot badania brać należy jedynie stosunki górniczo-policyjne ogólne lub szczególne, następujące się według okoliczności, których przeto celem głównym jest zwiedzanie, przy takowem zaś badaniu uboczne nie powinny systematycznego postępowania zakłócać, urzędnik rewirowy winien ile możności przy każdej innej sposobności, za każdą służbową bytnością w kopalni zwracać uwagę nie tylko na wyłączny cel komisji (np. dochodzenie z powodu nieszczęsnej przygody), lecz oraz na inne stosunki ruchu itp.

§. 8.

Kopalnie, w których spostrzeżono takie niewłaściwości, że okazało się potrzebnem wydanie szczególnych zarządzeń Władzy górniczej (punkt e rozporządzenia dodatkowego Ministerstwa rolnictwa z dnia 23. maja 1872, l. 4506 do § 93 r. w.) odwiedzić należy wkrótce ponownie a w razie potrzeby raz po raz kilkakrotnie, ażeby urzędnik rewirowy mógł się przekonać, czy rzeczywiście wykonano wydane zarządzenia a według okoliczności żeby z zastosowaniem środków przymusowych, podanych w §§. 173 i 224 u. g. p. przywiódł do skutku wykonanie poleceń Władzy górniczej do czego jest bezwzględnie obowiązany.

§. 9.

Wszystko to, co jest przedmiotem dozoru górniczo-policyjnego, jaki urzędnik rewirowy sprawuje, zawiera się tak w ustawie górniczej powszechnej z dnia 23. maja 1854 (Dz. u. p. Nr. 146), jak i w rozporządzeniu wykonawczem do tej ustawy i w rozporządzeniu dodatkowym Ministerstwa rolnictwa do takowego z dnia 23. maja 1872, l. 4506 a względnie w ustawie z dnia 21. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 77) o urządzeniu i zakresie działania Władz górniczych.

Atoli ze względu na wzrastającą natężliwość przemysłu górniczego, który nie tylko zapuszcza się w coraz większe głębie, lecz zarazem w coraz rozleglejszym zakresie posiłkuje się machinami, tudzież ze względu na stosunek przedsiębiorców kopalń do robotników, którego wytworzenie wymaga w obecnym czasie nader wielkiej bacności, niektóre względy okazują się osobliwie ważnemi, przeto na takowe zwraca się w dalszych paragrafach szczególniejszą uwagę.

§. 10.

Podczas gdy tych posiadaczy kopalń i te przedsiębiorstwa górnicze, co nie tylko we własnym dobrze zrozumianym interesie, lecz oraz powodując się uczuciami ludzkości, nie szczędzą trudów i kosztów, gdzie tylko chodzi o dobro robotników,

o uchronienie ich ile tylko można od przygód w przedsiębiorstwie, jak najusilniej należy w tych usiłowaniach popierać i zachęcać, winien urzędnik rewirowy występować z całą surowością przeciw tym kopalniom, które nie poczuwają się same do obowiązków jakie pod tym względem na pracodawcach w obec robotników ciężą, lub które stawiają opór zarządzeniom Władzy górniczej od tego zmieniającym — w razie potrzeby zaś winien wytoczyć postępowanie karne

§. 11.

Tak samo jak na posiadaczach kopalń ciężą także na ich robotnikach obowiązki, do których oprócz ścisłego zachowywania zarządzeń wydanych w celu ochrony życia i zdrowia wszystkich osób w górnictwie zatrudnianych należy także w szczególności przestrzeganie surowej karności, porządkowi służbowemu ściśle odpowiedniej, do której utrzymania Władza górnicza ma ile możności dopomagać. Przeto urzędnik rewirowy winien także na robotników wpływać w tym duchu, gdy to okaże się potrzebnem.

B. Bezpieczeństwo ruchu przedsiębiorstwa górniczego.

§ 12.

Rozliczne i szczególne niebezpieczeństwa, na jakie przedsiębiorstwo górnicze z natury swojej wystawia robotników w niem pracujących, wymagają niezbędnie, żeby nietylko przedsiębiorcy kopalni zachowywali wszelkie ostrożności i zaprowadzali wszelkie urządzenia ochraniające ile możności zdrowie i życie robotników, lecz żeby także urząd górniczy a więc w szczególności urzędnik rewirowy, któremu głównie jest to poruczone, z całą energią i wytrwałością nalegał na posiadaczy kopalni, iżby dopełniali tego obowiązku na nich ciężącego. Atoli w dążeniu do tego celu starać się należy nie tylko o usunięcie niebezpieczeństw bezpośrednich, lecz czuwać także nad tem, żeby w przedsiębiorstwie uchylone zostały lub przynajmniej ile możności zmniejszone wpływy ciągle trwające, które zdrowie robotników podkopują.

§. 13.

Jeżeli urzędnik rewirowy nabierze przekonania, że ruch kopalni zagraża robotnikom niebezpieczeństwami tego rodzaju, który w §. 12 jest wzmiankowany, a posiadacz kopalni ani z własnego popędu ani na ustne przedstawienie nie stara się o ich uchylenie, gdyby to w ogóle było możebne i wykonalne: urzędnik rewirowy winien niezwłocznie postąpić w sposób przepisany (punkt e przerzeczonego rozporządzenia dodatkowego do §. 93 r. w.) a w szczególności dolożyć starania, żeby sprawa taka nie poszła w odwłokę (§§. 173, 224 u. g. p.).

Urzędnik rewirowy, który w przypadkach tego rodzaju, gdy są nader ważne i wywierają wpływ na cały ruch kopalni, winien przyzwać biegłych (§. 173 u. g. p. i §. 93 r. w.), ma przedewszystkiem trzymać się tej zasady, że gdzie idzie o zdrowie i życie robotników, tam nigdy nie ma przeważać małostkowy wzgląd na oszczędność. Rozważenie wszelkich stosunków decydujących, na znajomości rzeczy oparte, wskaże urzędnikowi rewirowemu jak daleko można słusznie posunąć się w wymaganiach pod tym względem.

§. 14.

Szczególnych okoliczności tyczących się bezpieczeństwa, na które zwracać należy uwagę przy zwiedzaniu przedsiębiorstw górniczych, nie można wyczerpująco podać a to z przyczyny ich rozliczności i rozmaitości stosunków lokalnych ruchu; w dalszych przeto §§. 15 aż do 23 nadmienione są wyraźnie tylko te okoliczności, które najczęściej i przeważnie wywierają wpływ na bezpieczeństwo robotników.

§. 15.

Bezpieczeństwo jazdy i wydobywania na powierzchni i pod powierzchnią ziemi. Tu należy między innymi ściśle zachowywanie przepisów co do spuszczenia się na linie, opatrywanie szybów wjazdowych rusztowaniem i zawarciem, należyte zabezpieczenie i nienaganny stan jazdy i zjeżdżalni sztucznych, szybów dobywalnych i wjazdowych, pochylni hamulcowych, sztolni i chodników w ogólności, ponieważ nie tylko ich utrzymanie w dobrym stanie, lecz także inne okoliczności, jakoto rozmiary chodników, jakość dna itp. wpływają na bezpieczeństwo dobywania i jazdy; dalej dostateczne zawarcie szybików wewnętrznych, łączących, spustowych, oświetlenie szczyzn i podszybiów itp. Urzędnik rewirowy winien więc baczyć na to, żeby w każdej kopalni czyniono zadość tym wymaganiom i żeby do wykonywania potrzebnych w tym celu regularnych badań (np. zjeżdżalni, szybów dobywalnych i wjazdowych itp.) znajdowali się potrzebni do tego dozorecy, odpowiednio wykształceni.

§. 16

Bezpieczeństwo w poszczególnych stanowiskach pracy a mianowicie w odbudowach. Urzędnik rewirowy winien zapoznać się dokładnie z odmiennymi stosownie do miejsca rodzajami odbudowy przedsobniowej i właściwej i baczyć przedewszystkiem na to, żeby chodniki i wytnie były dostatecznie ubezpieczone a względnie ocembrowane, żeby kopiąc włamy zwracano odpowiednią uwagę na stan stropu (dachu, nadkładu) w dolnych odbudowach i żeby w skutek

nieuzasadnionej oszczędności i w skutek tolerowanego niedbalstwa robotników nie powstawały niebezpieczeństwa. Szczególną wagę przywiązuwać należy do tego, żeby zwieszające się części góry były w należyłym czasie i bezpiecznie podstępowane, żeby strop i przedsobia były dostatecznie ubezpieczone tudzież, żeby robotnik miał zawsze do rozporządzenia potrzebne do tego drzewo.

W podobny sposób zwracać należy całą uwagę na niebezpieczeństwa właściwe robotom górniczym na powierzchni ziemi.

§. 17.

Dostateczny przewiew w kopalni i odpowiedni sposób doprowadzania powietrza. Pod tym względem zwłaszcza w kopalniach podlegających zapalnym wybuchom baczyć należy, żeby wszystkie przepisy w odnośnych rozporządzeniach, instrukcjach itp. zawarte, były ściśle zachowywane. Nadto w kopalniach podlegających pożarom wpływać należy usilnie na to, żeby odpowiednimi środkami i urządzeniami zapobiegano niebezpieczeństwu wybuchu pożaru w wytniach. W ogóle urzędnik rewirowy nalegać ma, żeby wszystkie stanowiska pracy zaopatrzone były w taką ilość świeżego powietrza, jaka do utrzymania zdrowia robotników jest potrzebna i żeby ciepota tych miejsc, mianowicie w wytniach, o ile to w danych stosunkach może być osiągnięte, utrzymywana była w miernej wysokości. W razie potrzeby, jeżeli wiatrówki, wentylatory ręczne itp. nie wystarczają, i w ogóle, jeżeli naturalne krążenie powietrza okaże się niedostatecznem, nalegać trzeba, żeby ustawione zostały maszyny wentylacyjne a względnie żeby zaprowadzono wentylacją separacyjną, mianowicie zaś w takich kopalniach, w których pojawiające się gazy lub zdarzające się pożary wymagają łatwości rozporządzenia w każdej chwili przewiewem powietrza, urzędnik rewirowy nakazać ma zaprowadzenie wentylacji sztucznej (przynajmniej jako środka rezerwowego).

§. 18.

Bezpieczeństwo od pożarów w kopalniach. Pod tym względem urzędnik rewirowy winien w kopalniach węgla zwracać całą uwagę na czystość odbudowy i na to baczyć, żeby odpadków zapalnych nie używano do zapalenia miejsc wybranych, lecz żeby je ciągle wywożono. Nadto nalegać należy, żeby oprócz wzmiankowanych w §. 17 skutecznych środków, jakie w wytniach takich kopalni mają być zaprowadzone przeciw powstawaniu pożarów, poczyniono wszelkie urządzenia potrzebne do ugaszenia pożaru ile możności w zarodzie lub do stłumienia go przez szybkie zawarcie odnośnej części odbudowy. Zwracać przeto należy równie wielką uwagę na to, żeby istniały

wodociągi a mianowicie żeby robiono zagrody ogniowe i miano zawsze w pogotowiu materiały potrzebny do szybkiego zawarcia, jak nie mniej baczyć na to, żeby podgorzelisk nie otwierano przedwcześnie i żeby je otwierano z zachowaniem należytych ostrożności. Na inspekcjach w takich kopalniach zwiedzać należy dokładnie dotyczące części odbudowy i kontrolować istniejące urządzenia do zapobieżenia pożarom.

Ale nie tylko w kopalniach węgla, lecz także i w innych, mianowicie bardzo suchych i wiele cembrowiny zawierających kopalniach, zwracać należy baczną uwagę na bezpieczeństwo od pożarów i zarządzać wszystko, co pod tym względem okaże się potrzebnem.

Także w odkrywkach powinny być zaprowadzone odpowiednie urządzenia do zapobieżenia tak wybuchowi pożarów jak i przenoszeniu się tychże do kopalni, wnikaniu tam dymu i gazów; tu należy mianowicie stawianie jat niespalistych a przynajmniej zaopatrzenie szybu odpowiedniemi zawarciami itp. czego wszędzie przestrzegać należy.

§. 19.

Bezpieczeństwo od zajęcia się wyziewów zapalnych i pyłu węglanego. Jak już w §. 17 nadmieniono, stosują się tu przedewszystkiem przepisy szczegółowe, tyczące się środków ostrożności, które w ruchu kopalń wydzielających wyziewy zapalne i wytwarzających niebezpieczny pył węglany mają być zaprowadzone, a których zachowywanie powinno być surowo nadzorowane. Lecz także w takich kopalniach, w których wyziewy zapalne pojawiają się tylko sporadycznie, baczyć należy na to, żeby czyniono wszystko, co jest potrzebne dla zapobieżenia nieszczęsnym przygodom. W szczególności w takim przypadku, gdy w kopalni dotychczas wolnej od gazów dostrzeżone będzie po raz pierwszy pojawienie się wyziewów zapalnych, urzędnik rewirowy winien niezwłocznie zbadać stan rzeczy na miejscu i zarządzić odpowiednie okolicznościom środki ostrożności, iżby zaraz z początku uczyniono wszystko, co będzie potrzebne dla zapobieżenia nieszczęsnym przygodom a względnie powonieniu się takowych.

§. 20.

Bezpieczeństwo przy używaniu środków rozsadzających. Pod tym względem baczyć należy, żeby zachowywano rozporządzenia powszechne, tyczące się środków rozsadzających, jakoteż osobny Porządek używania takowych w kopalni istniejący a przez Władzę zatwierdzony. Urzędnik rewirowy winien kontrolować co jakiś czas postępowanie przy rozsadzaniu, rewidować wyrwykowo skrzynki z nabojami itp. Przy takich sposobnościach rewidować należy także nadziemne i podziemne

magazyny środków rozsadzających i o znalezionym stanie rzeczy uwiadamiac Władzę administracyjną powiatową.

§. 21.

Bezpieczeństwo od wdzierania się w o d y. Pod tym względem baczyć należy nie tylko na to, żeby na powierzchni ziemi i pod ziemią poczynione były odpowiednie środki przeciw wdzieraniu się wody z powierzchni ziemi (z rzek, stawów, ze zbiorowisk w zwaliskach na powierzchni itp.), lecz nadto żeby przy opuszczaniu wyrobisk, lub gdzie są pokłady piaskowe (kurzawka, zydz) albo w pobliżu źródeł leczniczych itp. zastosowywano ściśle wszelkie potrzebne środki bezpieczeństwa a względnie te, które osobnemi rozporządzeniami są przepisane (obszary ochronne). Atoli wpływać należy także na to, żeby wodę nie tylko w ogólności zwalczano racjonalnie, lecz oraz w taki sposób, iżby wilgoć bez potrzeby nie dokuczala robotnikom i nie szkodziła ich zdrowiu.

§. 22.

Bezpieczeństwo przy ruchu machin. Urzędnik rewirowy winien zwracać uwagę także na ruch machin (ruchodawczych i robotniczych, transmisy itp.) i nalegać na to, żeby ile tylko można zapobiegano niebezpieczeństwom z niego wynikającym. Wpływać należy na to, żeby skuteczne urządzenia ochronne, zaprowadzone już w przedsiębiorstwach przemysłowych i fabrycznych zastosowywane były także w ruchu przedsiębiorstw górniczych i w zakładach z nimi połączonych. Należyte zabezpieczenie poruszanych części machin i transmisy tam gdzie ludzie przebywają, zaprowadzenie przyrządów uchylających niebezpieczeństwo przy smarowaniu i innych czynnościach około machin i transmisy, według okoliczności zarządzenie, żeby czynności takie wykonywano tylko wtedy, gdy maszyny stoją, opatrzenie pojedynczych części machin roboczych przyrządami ochronnymi gdzie to okaże się potrzebnem, odzież obeisła robotników zatrudnionych przy maszynach i przyrządach poruszanych, odpowiednie oświetlenie lokali maszynowych, słowem wszelkie środki, do zapobieżenia nieszczęsnym przygodom służyc mogące, powinny być zastosowane w całej rozciągłości także w przedsiębiorstwach górniczych.

§. 23.

Także pod względem bezpieczeństwa w miejscach wyrobu i na hałdach, jakoteż w zakładach przygotowawczych, hutniczych i wszelkich innych na powierzchni ziemi, o ile zakłady te podlegają nadzorowi górniczopolicijnemu, zarządzić należy wszystko, co tylko uznane będzie za potrzebne dla bezpieczeństwa robotników, w podobny sposób, jak to inspektoro-

wie przemysłowi zarządzają w zakładach przemysłowych i fabrykach, ażeby życie i zdrowie robotników jak najskuteczniej ochronić.

Gdyby w zakładach tego rodzaju zachodziła wątpliwość co do właściwości Władzy górniczej, rozstrzygać należy takową szybko w porozumieniu z Władzą administracyjną, celem zapobieżenia mianowicie takiemu przypadkowi iżby zakład nie był pod względem policyi bezpieczeństwa pozbawiony nadzoru tak jednej jak i drugiej Władzy.

C. Zabezpieczenie własności na powierzchni ziemi od niebezpieczeństw z ruchu kopalni.

§. 24.

Co się tyczy niebezpieczeństw, jakimi przedsiębiorstwo górnicze zagraża powierzchni ziemi, urzędnik rewirowy winien jak najściślej przestrzegać, żeby dopełniano postanowień ustawowych i rozporządzeń pod tym względem istniejących.

§. 25.

O ile w pewnych przedsiębiorstwach górniczych mają być poczynione szczególne ostrożności lub ograniczenia dla ochrony budowli na powierzchni ziemi, mianowicie osad ludzkich, kolei żelaznych, źródeł leczniczych, wodociągów itp., urzędnik rewirowy winien baczyć nieustannie, żeby ściśle wypełniano szczególne nakazy lub rozporządzenia pod tym względem wydane i jak najczęściej kontrolować ich wypełnianie.

§. 26.

Urzędnik rewirowy w ogóle czuwać ma nad tem, żeby przedsiębiorstwo górnicze nie pustoszyło bez potrzeby powierzchni ziemi.

§. 27.

W razie wykreślenia posiadania kopalni urzędnik rewirowy winien jak najściślej przestrzegać, żeby w zaniechanej odbudowie jeszcze przed wykreśleniem posiadania kopalni (§. 266 u. g. p.), wykonano rzeczywiście w sposób przez Władzę przepisany wszelkie środki potrzebne ze względu na bezpieczeństwo publiczne.

D. Stosunki robotników.

§. 28.

Obowiązkowa piecza Władz górniczych nie byłaby zupełną, gdyby ograniczala się tylko do ścisłego nadzorowania stanu kopalni, wymaga się też nadto równie dokładnej znajomości rozmaitych stosunków robotników górniczych, tyczących się pracy i wszelkich innych, ażeby w danym razie można było w porę i we właściwym miejscu działać i gwałtownym wydarzeniom zapobiegać; jest więc

rzeczą niezbędnie potrzebną, żeby urzędnik rewirowy na inspekcjach swoich uwzględniał gruntownie także stosunki robotników.

W jakich kierunkach urzędnik rewirowy ma czynność swoją pod tym względem szczególnie rozwijać, wyłuszczone jest w dalszych §§. 29 aż do 36 acz oczywiście i tu wszystkich okoliczności tego zakresu nie można wyczerpująco wyliczyć.

§. 29.

Urzędnik rewirowy winien przekonywać się, czy porządek służbowy przez Władzę górnictwą zatwierdzony jest zawsze według przepisu ustawy w warsztatach robotniczych (§. 200 u. g. p.) wywieziony; nadto, czy książki robotnicze są w zakładzie porządnie zachowywane. Gdyby pod tym ostatnim względem dostrzeżono uchybienia, uwiadomić należy Władzę administracyjną powiatową.

§. 30.

Urzędnik rewirowy winien przestrzegać, żeby wszyscy robotnicy górnicy i dozorczy zapisani byli dokładnie w księdze robotników (§. 209 u. g. p.).

§. 31.

Celem czuwania nad przepisami urzędowemi dotyczącymi się zatrudniania dzieci i młodocianych robotników jakoteż niewiast w przedsiębiorstwie górnictwem, winien urzędnik rewirowy przeglądać księgę robotników i szychlową; w razie potrzeby przesłuchać także należy robotników i dozorców.

§. 32.

Urzędnik rewirowy winien z szczególniejszą surowością czuwać nad tem i przekonywać się na swoich inspekcjach, czy długość szychty i rzeczywisty czas pracy nie przekraczają granic ustawowych, tudzież, czy ilość szychł nadzwyczajnych, gdyby przez Władzę górnictwą były dozwolone, nie jest przekraczana.

W takich przypadkach, gdy się pokaże, iż z powodu rodzaju pracy lub szczególnych stosunków siła ludzka wystawiona jest na nadzwyczajne natężenie lub zdrowie robotników jest zagrożone, urzędnik rewirowy winien nalegać, żeby dla takich robotników, celem zapobieżenia trwałemu podkopywaniu ich zdrowia, skrócono czas pracy nawet poniżej wymiaru według ustawy dopuszczalnego (§. 170, ustęp a, u. g. p.). Tu należą np. prace na pogorzelskich i na wszelkich takich stanowiskach, w których temperatura jest nadzwyczajnie wysoka, w miejscach z nadmiernym parciem wody wystawiającem robotnika na przemoczenie, w kopalniach z szkodliwymi dla zdrowia wyziewami, pewne ma-

nipulacje przygotowawcze i hutnicze, przy których robotnik wystawiony jest na nader przykre działanie szkodliwego pyłu, gazów lub dymu a nie można zastosować odpowiednich środków ochronnych lub zaradczych itp.

§. 33.

Również surowo czuwać należy nad zachowaniem ustawowego wypoczynku niedzielnego.

§. 34.

Urzędnik rewirowy baczyc ma na to, żeby zarobki obliczano i wypłacano w terminach ustawowych a względnie porządkiem służbowym ustalonych, żeby zachowywano przepisy dotyczące sposobu wypłaty zarobków, żeby dostarczanie żywności robotnikom nie przekraczało granic ustawowych i żeby potrącanie z zarobków nieprawne lub porządkowi służbowemu przeciwne, nie miało miejsca.

§. 35.

Także o stosunkach robotników pod względem mieszkania winien urzędnik rewirowy zasięgnąć informacji, a gdyby spostrzegł, że mieszkania dostarczone przez przedsiębiorstwo są wadliwe pod względem zdrowotnym, uwiadomić ma o tem właściwą Władzę administracyjną powiatową

§. 36.

Ponieważ według postanowień ustawy z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127) §§. 24 aż do 28, nadzór nad bractwem górnictwem sprawować ma w pierwszej instancji urzędnik rewirowy, przeto tenże, zwiedzając kopalnię, winien zawsze rozpatrywać się w odnośnych stosunkach i czuwać nad tem bacznie, żeby przepisy ustawowe i statutowe ściśle zachowywano.

E. Książka objazdów urzędnika rewirowego.

§. 37.

Stosownie do punktu d) rozporządzenia dodatkowego Ministerstwa rolnictwa z dnia 23. maja 1872, l. 4506 do §. 93 przepisu wykonawczego, urzędnik rewirowy utrzymywać ma książkę objazdów; w takowej zapisywać ma za każdą bytność w kopalni dzień zwiedzenia i uwagi swoje nad stanem ruchu jakoteż zarządzenia swoje co do zaradzenia wadliwościom, jeżeli takowe wydał.

§. 38.

Książka objazdów urzędnika rewirowego służy do tego, żeby tak w ogóle co do wszelkich inspekcji

i zwiedzań kopalni, odbytych przez urzędnika rewirowego lub urzędników jemu przydanych jak i co do zbadanych przy tych sposobnościach stosunków kopalni i szczególnych okoliczności istniały dokładne zapiski, któreby nawet w razie zmiany w osobie urzędnika rewirowego pozwalały oryentować się szybko i zabezpieczały ciągłość czynności urzędowych.

§. 39.

Książkę objazdów utrzymywać należy w taki sposób, żeby zawierała osobny poddział (poszył, arkusz, kartę) dla każdej kopalni, tym bowiem sposobem ułatwi się szybki przegląd wszystkich tej kopalni dotyczących się objazdów, dochodzeń, wydanych zarządzeń itp. Książkę objazdów opatrzyć należy skorowidzem, poszczególnie kopalnie a względnie poddziały z ich numerami podającym i ułatwiającym ich znalezienie; w razie potrzeby (np. dla większych kopalni) także poddziały powinny być opatrzone spisem rzeczy.

§. 40.

Do książki objazdów wnosić ma zapiski urzędnik rewirowy a względnie przydany mu urzędnik sam, zaraz po powrocie z czynności urzędowej zamiejscowej, na podstawie poczynionych notatek. Jeżeli na dotyczącej komisji (inspekyi) odkryto uchybienia, zanotować należy także to, co zarządzone pod względem uchylenia wad.

Zapiski w książce objazdów powinny być wolne od rozwlekłości, zbadane okoliczności i zebrane szczegóły podawać w nich należy zwięźle i treściwie; z dochodzeń, co do których spisano protokół, jakoteż z rozciąglejszych zarządzeń górniczo-policyjnych przytoczyć należy tylko to, co jest najistotniejsze, odsyłając zresztą do odnośnego aktu. Z zastrzeżeniem tej zwięźłości w sposobie przedstawiania rzeczy, książka objazdów urzędnika rewirowego zawierać powinna wszystkie szczegóły, potrzebne do oceny stanu kopalni pod względem górniczo-policyjnym i umożliwiające pogląd na odnośną czynność urzędnika rewirowego.

§. 41.

Urzednikowi rewirowemu wolno zresztą zaciągać do książki objazdów także inne zapiski na miejscu poczynione a dotyczące się stosunków magazynów, ruchu, produkcji, zbytu, komunikacji, ulepszeń w ruchu, jakoteż odnośne szkice itp. (porównaj §. 2 instrukcyi dla urzędnika rewirowego). Przynosić to będzie taką korzyść, że w książce objazdów będzie można znaleźć odrazu wszystkie szczegóły przez urzędnika rewirowego w kopalni

zbadane i zebrane, co wartość książki znacznie podniesie.

§. 42.

Urzednik rewirowy winien także ile możności wpływać na to, żeby w książkach rewizyjnych, które w poszczególnych kopalniach są utrzymywane (punkt *d*) przerzeczonego rozporządzenia dodatkowego Ministerstwa rolnictwa do §. 93go przepisu wykonawczego) zapisywano nie tylko zlecenia udzielone na najkrótszej drodze, lecz w ogóle wszystkie rozporządzenia i nakazy Władzy górniczej dotyczące się kopalni.

§. 43.

Ponieważ książki objazdów urzędnika rewirowego zawierać będą z natury rzeczy niejedno, co należy do tajemnic przemysłowych poszczególnych przedsiębiorstw, przeto uważać je należy za ścisłą tajemnicę urzędową i w żadnym razie nie wolno dozwalać stronom ich przeglądania.

F. Zdawanie sprawy.

§. 44.

Urzednicy rewirowi winni corocznie za pośrednictwem przełożonego starostwa górniczego składać Ministerstwu rolnictwa dokładne sprawozdania z czynności swoich stosownie do rozporządzenia niniejszego wykonywanych, z spostrzeżeń poczynionych przy zwiedzaniu przedsiębiorstw górniczych, jakoteż z zarządzeń w tej mierze wydanych.

§. 45.

Sprawozdania te zawierać mają także statystykę przygód nieszczęsnych, zestawioną w taki sam sposób jak w ogólnych sprawozdaniach administracyjnych; należy jednak omówić tu rzeczowo postrzeżenia szczególne, poczynione przy każdej z osobna godnej uwagi lub cięższej przygodzie, tudzież przy wykonanych w tym względzie dochodzeniach górniczo-policyjnych, jakoteż zarządzenia, jeżeli takowe wydano.

§. 46.

Sprawozdanie w poprzedzającym paragrafie przepisane, oddawać należy przełożonemu starostwu górniczemu najpóźniej aż do 31. maja tego roku, który nastąpi po roku czynności.

§. 47.

Sprawozdania te wygotowywać należy pod względem rzeczowym dokładnie, atoli bez wszelkich zbytecznych ozdób stylistycznych, bez rozwlekłych rozstrząsań i refleksyi, bacząc zawsze głównie na istotę rzeczy, którą przedstawiać należy treściwie i przeglądowno a zarazem jasno.

II. Służba inspekcyjna starostw górniczych.

§. 48.

Starostwo górnicze winno nieustannie czuwać nad tem, żeby urzędnicy rewirowi zachowywali ściśle prawidła dotyczące się zwiedzania kopalni a podane w części I. niniejszego rozporządzenia.

§. 49.

Starostwa górnicze winny nie tylko w takich przypadkach, gdy chodzi o ukaranie posiadaczy kopalni, nie stosujących się do zarządzeń Władzy górniczej (§. 10), wspierać jak najusilniej urzędnika rewirowego przez przyspieszenie postępowania urzędowego, lecz oraz, gdyby samo powzięło wiadomość o uchybieniach w zakresie policyi górniczej, polecić niezwłocznie urzędnikowi rewirowemu wykonanie odpowiedniej czynności urzędowej.

§. 50.

Starostwo górnicze ma co pewien czas przeglądać książkę objazdów urzędnika rewirowego dla poinformowania się o odbytych przez niego inspekcjach i odwiedzinach kopalni w ogólności, jakoteż o zbadanych przytem stosunkach kopalni i szczególnych okolicznościach a zarazem w celu kontrolowania urzędnika rewirowego pod względem sprawowania policyi górniczej.

§. 51.

Gdy starostwo górnicze wysyła delegata na inspekcję do urzędu górniczego rewirowego, tenże winien zawsze przejrzeć także książkę objazdów; nadto starostwo górnicze może wezwać urzędnika rewirowego, żeby mu nadsyłał książkę objazdów, w przypadku jednak tym zwrócić należy takową urzędowi górniczemu rewirowemu niezwłocznie po zrobieniu użytku.

§. 52.

Przy ocenianiu czynności górniczo-policyjnej urzędnika rewirowego przedstawionej w książce objazdów, winno starostwo górnicze z zasadniczem uwzględnieniem samodzielności i swobodnego sądu urzędnika rewirowego, działającego jako pierwsza instancja w sprawach górniczo-policyjnych, baczyć głównie na to, czy z zapisków i uwag w książce objazdów widać, że urzędnik rewirowy zwraca należyłą uwagę na wszystkie sprawy ważne pod względem górniczo-policyjnym, tudzież czy odbywa inspekcje gruntownie i w sposób celowi odpowiedni. Z porównania książek objazdów przez poszczególne urzędy górnicze rewirowe utrzymywanych, starostwo górnicze będzie też mogło wywnioskować, czy i w jakich przypadkach mogłoby być potrzebne lub

pożyteczne wydanie przepisów górniczo-policyjnych dla całego okręgu starostwa górniczego.

§. 53.

W każdym starostwie górniczem przeznaczyć należy jednego urzędnika Władzy górniczej przeważnie do zwiedzania kopalni celem wspierania i kontrolowania urzędnika rewirowego w zakresie działania rozstrzaskanym w części I. niniejszego rozporządzenia.

Czynność tę powierzyć należy urzędnikowi starostwa górniczego, który nie tylko posiada odpowiednie doświadczenie w służbie Władzy górniczej pierwszej instancji, lecz nadto jest także fizycznie ze wszech miar zdolnym do zwiedzania kopalni wszelkiego rodzaju; wybierając tego urzędnika, należy także mieć ile możności wzgląd na to, czy umie potrzebne języki.

§. 54.

Starosta górniczy winien czynności w mowie będące zdać na dotyczącego urzędnika po zasięgnięciu wprzód pozwolenia Ministra rolnictwa.

Gdyby Ministerstwo rolnictwa przeznaczyło dotyczącego urzędnika do innej służby, starosta górniczy winien niezwłocznie przedsięwziąć ustanowienie innego ukwalifikowanego urzędnika do sprawowania tej czynności; toż samo nastąpić ma, gdyby dotyczący urzędnik stracił zupełną zdolność fizyczną do odbywania rewizji w kopalniach.

§. 55.

Urzędnik Władzy górniczej, któremu dozór nad kopalniami jest poruczony, winien na inspekcjach, które mu starosta górniczy przepisze, trzymać się ściśle tych zasad, które ustanowione są w I. części niniejszego rozporządzenia dla inspekcji urzędnika rewirowego.

Tenże winien więc przy zwiedzaniu kopalni zwracać uwagę mianowicie na następujące punkta:

1. co do bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie:

- a) jazda i wydobywanie na powierzchni i pod powierzchnią ziemi;
- b) stan poszczególnych stanowisk pracy a mianowicie w odbudowach;
- c) przewiew w kopalni i doprowadzanie do niej powietrza;
- d) bezpieczeństwo od pożarów w kopalni;
- e) pojawianie się wyziewów zapalnych i środków do zwalczania niebezpieczeństw z tego wynikających, przyczem w szczególności baczyć należy na powstawanie niebezpiecznego pyłu węglowego;
- f) postępowanie z środkami rozsadzającymi;

- g) bezpieczeństwo od wdzierania się wody lub kurzawki;
- h) ruch machin a względnie środki do ochrony osób tamże zatrudnionych;
- i) bezpieczeństwo w miejscach wyrobu i na hałdach tudzież w zakładach przygotowawczych, hutniczych i innych na powierzchni ziemi.

2. Co do zabezpieczenia własności na powierzchni ziemi od niebezpieczeństw z ruchu kopalni:

- a) ochrona budowli i zakładów na powierzchni ziemi (osad, kolei żelaznych, wodociągów, źródeł leczniczych itd.);
- b) zabezpieczenie zwalisk;
- c) poczynienie potrzebnych środków ostrożności w razie zaniechania kopalni.

3. Co do stosunków robotników:

- a) istnienie i należyte ogłoszenie porządku służbowego;
- b) zachowywanie istniejących przepisów pod względem książek robotniczych;
- c) utrzymywanie książki robotników;
- d) przestrzeganie ograniczeń ustawowych pod względem zatrudniania dzieci i młodocianych robotników tudzież niewiast;
- e) przestrzeganie długości szychty i ilości godzin pracy ustawą dozwolonych;
- f) zachowywanie przepisów o wypoczynku niedzielnym;
- g) obrachunek i wypłata zarobków;
- h) stosunki robotników pod względem mieszkania;
- i) stosunki bractwa górniczego.

§. 56.

W ogólności starosta górniczy winien urzędnika, któremu dozór jest poruczony, wysyłać przeważnie do takich kopalni, które z powodu wielkości ruchu lub z powodu niebezpiecznych stosunków wymagają większej bacności, albo w których stosunki robotników potrzebują osobliwszej pieczy. Nadto w razie zdarzeń szczególnych, jakoto: w razie wypadków niebezpiecznych w przedsiębiorstwie górniczem, którym przypisać należy większą doniosłość, w razie przygód nieszczęsnych większej rozciągłości lub szczególnego charakteru, w razie żalenia się robotników, zabierania się do bezrobocia itp. winien starosta górniczy wysyłać na miejsce owego funkcyjaryusza, ażeby się wywiedziały dokładnie o stanie rzeczy i w razie potrzeby poczynił odpowiednie wnioski.

§. 57.

O niewłaściwościach dostrzeżonych na inspekcji w kopalniach winien funkcyjaryusz starostwa górniczego uwiadomić właściwy urząd górniczy rewizyjny w celu wykonania odpowiedniej czynności urzędowej; gdyby zwłoka groziła niebezpieczeń-

stwem, wydać ma niezwłocznie imieniem urzędu górniczego rewizyjnego potrzebne zarządzenia, atoli jednocześnie uwiadomić ma urząd górniczy rewizyjny o swoim zarządzeniu do dalszego załatwienia w toku instancyi.

§. 58.

Funkcyjaryusz starostwa górniczego winien spostrzeżenia swoje na inspekcjach poczynione, jakoteż zarządzenia swoje, gdyby je wydał, zapisywać w książce objazdów, którą w starostwie górniczem utrzymywać należy w podobny sposób jak w urzędach górniczych rewizyjnych. Starosta górniczy ma przez przeglądanie książki objazdów obznajmiać się ciągle z wynikami inspekcji i w razie potrzeby czynić stosowne kroki urzędowe.

§. 59.

Jeżeli funkcyjaryusz starostwa górniczego, na podstawie spostrzeżeń poczynionych na inspekcjach, uzna za stosowne przedstawić szczególne wnioski, starosta górniczy winien postarać się, żeby takowe niezwłocznie — według okoliczności z przyzwaniem biegłych — wzięto pod obradę gremialną i wydano uchwałę a następnie zarządzić bez zwłoki to, co będzie uznane za potrzebne.

§. 60.

Funkcyjaryusz starostwa górniczego winien corocznie składać staroście górniczemu sprawozdanie ze swoich czynności, które tenże, z dołączeniem sprawozdań, jakie stosownie do §§. 44 aż do 47 niniejszego rozporządzenia składać mają urzędnicy rewizyjni, przysyłać ma Ministerstwu rolnictwa najpóźniej aż do 30. czerwca tego roku, który nastąpi po roku czynności. Do wygotowania tego sprawozdania stosują się zasady przepisane w §. 47 niniejszego rozporządzenia.

§. 61.

Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów §§. 42 i 43 instrukcyi dla starostw górniczych, według których starosta górniczy obowiązany jest albo osobiście objeżdżać okrąg urzędowy starostwa górniczego albo wysyłać w tym celu urzędników starostwa, ażeby takowi posiadali ciągłą znajomość stosunków górniczych, zachodzących w poszczególnych okręgach. W takich podróżach służbowych, o ile nie chodzi o inne sprawy służbowe Władzy górniczej, mieć należy na względzie to samo, co funkcyjaryusz starostwa górniczego przeznaczony głównie do odbywania inspekcji. Przeważnie poczynione spostrzeżenia załatwiać należy w taki sam sposób i wyniki takich podróży służbowych zapisują się także w książce objazdów w starostwie górniczem utrzymywanej i starosta górniczy przedstawiając

Ministerstwu rolnictwa sprawozdania w §. 60ym wzmiankowane, winien w podobny sposób zdać sprawę także z takich podróży służbowych.

III. Postanowienie końcowe.

§. 62.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej niezwłocznie i zajmuje miejsce „Instrukcyi dla Władz górniczych w przedmiocie sprawowania policyi górniczej, z jednoczesnem uwzględnieniem stosunków robotników w górnictwie“ wydanej rozporządzeniem Ministerstwa rolnictwa z dnia 27. maja 1892, l. 9095 i Władze górnicze winny dopóty, dopókiby dozór nad kopalniami nie został inaczej drogą ustawy urządzony, postępować według przepisów niniejszego rozporządzenia.

Ledebur r. w.

159.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. października 1895,

którem zabrania się konsumpcyi innych gatunków soli prócz tych, które w ustawie są oznaczone.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu a odnośnie do §. 437go ustawy o cłach i monopoliach, zakaz wydany rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 9. września 1879 (Dz. u. p. Nr. 124) co do sprzedaży innych gatunków soli, prócz tych, które w ustawie są oznaczone, rozszerza się na nieupoważnioną osobnem zezwoleniem

Ministerstwa skarbu konsumpcją innych gatunków soli, prócz tych, które w ogłoszonych taryfach sprzedaży soli są wymienione.

Biliński r. w.

160.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23. października 1895,

o zaprowadzeniu Sądu powiatowego w Floridsdorfie w Dolnej Austrii.

Na zasadzie §. 2go ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) zaprowadza się w okręgu Sądu obwodowego korneuburskiego Sąd powiatowy z siedzibą urzędową w Floridsdorfie dla gmin:

I. Floridsdorf, Gross - Jedlersdorf, Jedlesees, Stammersdorf i Strebersdorf Sądu delegowanego miejsko-powiatowego korneuburskiego,

II. Donaufeld, Leopoldau, Kagran, Stadlau, Breitenlee i Hirschstetten Sądu powiatowego grossenzersdorfskiego,

III. Aderklaa, Gerasdorf, Süßenbrunn i Deutsch-Wagram Sądu powiatowego wolkersdorfskiego.

Od dnia, w którym Sąd ten rozpocznie urzędowanie a który będzie później oznaczony i do wiadomości podany, gminy rzeczzone zostaną odłączone od okręgów dotychczasowych swoich Sądów powiatowych.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 5. listopada 1895.

Treść: (№ 161—163.) 161. Dokument koncesyjny na koleje żelazne od Łużan do Zaleszczyk, od Hliboki do Seretu, od Radowiec do Frassina (Brodiny), od Nepołokowiec do Wyżnicy i od Ickan do Suczawy. — 162. Obwieszczenie o zmianie a względnie uzupełnieniu I. części Przepisów o służbie wojskowej. — 163. Rozporządzenie, którem zmienia się §. 22 Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 3. września 1883, jakoteż dotyczące się onegoż rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1884.

161.

Dokument koncesyjny z dnia 25. września 1895,

na koleje żelazne od Łużan do Zaleszczyk, od Hliboki do Seretu, od Radowiec do Frassina (Brodiny), od Nepołokowiec do Wyżnicy i od Ickan do Suczawy.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Sląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Wydział krajowy bukowski podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kilku kolei lokalnych na Bukowinie, przeto ze względu na powszechną użyteczność

tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonemu koncesyonaryuszowi koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Wydziałowi krajowemu bukowskiemu prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu następujących kolei żelaznych parowych na Bukowinie, a mianowicie:

1. Od Łużan lub od innego stosownego punktu kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej na Kocman przez rzekę Dniestr do Zaleszczyk z dobiegiem do linii Kalinowszczyzna—Zaleszczyki kolei lokalnych wschodnio-galicyjskich;

2. od stosownego punktu kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej między Hliboką a Czerepkowcami do Seretu;

3. od Radowiec z dobiegiem do istniejącej linii Hadikfalwa—Radowce kolei lokalnych bukowińskich w górną dolinę nadsuczawską na Strażę do Frassina (Brodiny);

4. od stacyi Nepołokowce kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej do Wyżnicy, nakoniec

5. od stacyi w Ickanach kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej do Suczawy.

Kolej żelazną powyżej pod l. 1 oznaczoną wybudować należy jako kolej główną drugiego rzędu o torze normalnym.

Koleje żelazne pod ll. 2 i 3, tudzież 5 wzmiankowane, wybudowane być mają jako koleje lokalne o torze normalnym.

Kolej żelazną parową pod l. 4 oznaczoną, która stosownie do postanowienia artykułu IV. ustawy z dnia 22. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 137), wybudowana być ma jako lokalna wązko-torowa, wykonać należy również jako lokalną o torze normalnym w takim razie, jeżeli zezwolenie Władzy prawodawczej będzie na czas wyjednane.

§. 2.

Kolejom, na które wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się ulgi w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei żelaznych w §. 1 wzmiankowanych niezwłocznie, koleje oznaczone w §. 1 pod ll. 2 i 5 skończyć najpóźniej do 31. grudnia 1896, koleje zaś tamże pod ll. 1, 3 i 4 wzmiankowane, najpóźniej do dnia 1. lipca 1898. Gotowe koleje oddać należy na użytek publiczny niezwłocznie i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie 100.000 złotych a to w papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854

(Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, Ministerstwo handlu uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnijść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Emisya obligacyj pierwszorzędnych jest wzbroniona.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędnych, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd oznaczy.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędnych, zanim akcyje zakładowe nabeżdą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po cztery od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, jakoteż kosztów sprawienia parku kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywwiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież odsetek interkalarnych rzeczywwiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywwiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych i pierwszorzędných, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach rządowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich, i żandarmerji a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonaryusz zobowiązuje się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych. do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryusza mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonaryusza obowiązującemi wtedy, gdy zostaną mu urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

O ile podobne niższenia, jakie w §. 7 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzie-

lane także korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesją nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 10.

Ruch na kolejach, stanowiących przedmiot niniejszego dokumentu koncesyjnego utrzymywać będzie Rząd na rachunek koncesjonaryusza. Warunki tego utrzymywania ruchu uregulowane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze w tym względzie z koncesjonaryuszem.

§. 11.

Koncesjonaryusz obowiązany jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącemi lub dopiero w przyszłości powstać mającemi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy kolejami współużywanemi lub niektórymi ich częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanych po ich wybudowaniu i otwarciu na nich ruchu kiedykolwiek, pod następującemi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich strącone będą czyste dochody dwóch

lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Dochód średni czysty w myśl powyższego postanowienia obliczony, będzie koncesyonaryuszowi płacony aż do upływu okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie za odstąpienie kolei a to w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej do oprocentowania po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i do umorzenia go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas kwota roczna, powyżej oznaczona, uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

3. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, będzie polegało na tem, że w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego płacić się będzie koncesyonaryuszowi dochód średni w myśl ustępu 1go oznaczony a względnie, o ileby zachodził jeden z przypadków w ustępie 2 przewidzianych, sumę roczną także wzmiankowaną, na oprocentowanie i umorzenie kapitału akcyjnego potrzebną a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku płatnych.

4. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, zapłacić kapitał wyrównywający sumie rat według postanowień ustępu 3go półrocznie płacić się mających, zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie średnim, jaki obligacye rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanych ze wszystkimi do nich należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanych i wszystkich ruchomych i nieruchomości przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, ustęp ostatni.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzyma koncesyonaryusz na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryusza z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i ich urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryusza.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu handlu do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu za-

pobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesją jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych Sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesją i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyjnym mieście Wiedniu, dnia dwudziestego piątego miesiąca września w roku zbawienia tysiąc osmset dziewięćdziesiątym piątym, Naszego panowania czterdziestym siódmym.

 Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w. Böhm r. w.
Wittek r. w.

162.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 24. października 1895,

o zmianie a względnie uzupełnieniu I. części Przepisów o służbie wojskowej.

Celem ułatwienia dobrowolnego wstępowania do wojska czynią się w porozumieniu z c. i. k. wspólnem Ministerstwem wojny następujące częściowe zmiany a względnie uzupełnienia w §§. 146 i 147 części I. Przepisów o służbie wojskowej (rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 15. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 45).

1. Jeżeli kandydat chce dobrowolnie wstąpić do pułku piechoty (strzelców tyrolskich), do batalionu strzelców polnych lub do pułku jazdy tego samego okręgu terytorjalnego wojskowego, w którym posiada prawo swojszczyzny (przynależności), to w czasie od dnia 1. marca aż do dnia 30. września, tudzież w takim razie, jeżeli ochotnik chce wstąpić do służby pod chorągwią dopiero od najbliższego 1. października, nie jest potrzebne zezwolenie wybranego oddziału na przyjęcie onegoż.

2. Ochotników takich może zaciągać do wybranego oddziału (punkt 1), każda komenda okręgu uzupełnienia i każda objazdowa komisya poborowa, na zgłoszenie się ochotnika.

Kartę wstąpienia trzeba jednak złożyć a małoletni zgłaszający się do komendy okręgu uzupełnienia złożyć mają nadto pozwolenie ojca (opiekuna); gdyby zaś w razie zgłoszenia się do komisji poborowej nie złożono piśmiennego pozwolenia, ojciec lub opiekun winien odnośną deklaracją uczynić ustnie.

3. Ochotników tych wcielić należy do szeregu od dnia wzięcia do wojska, pozostają oni jednak aż do 1. października roku wzięcia w stosunku będących na stałym urlopie i dopóki tenże trwa, nie są w czasie pokoju rozrządalni do służby pod chorągwią.

4. Tę nierozrządzalność aż do dnia 1. października zapisać należy w rubryce 29 protokołu poborowego.

Jeżeli co do małoletnich pozwolenie ojca lub opiekuna dane było ustnie, okoliczność tę zapisać należy w rubrykach 30 aż do 32 protokołu poborowego i reprezentant Władzy administracyjnej, w komisji poborowej zasiadający, ma ją potwierdzić.

5. Pod względem spisywania protokołu poborowego stosują się odpowiednio postanowienia §. 148 : 2 części I. Przepisów o służbie wojskowej.

6. Dla tych kandydatów dobrowolnie wstępujących, którzy w punkcie 1 nie są oznaczeni, zatrzymują moc swoje postanowienia dotychczasowe; atoli do ich przyjmowania upoważnione są także komisye poborowe.

Weltersheimb r. w.

163.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa z dnia 4. listopada 1895.

którem zmienia się §. 22 Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, wydanego rozporządzeniem ministerjalnym z dnia 3. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), jakoteż tyczące się onegoż rozporządzenie ministerjalne z dnia 24. kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 58).

Uchyła się niniejszem §. 22 Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx wydanego rozporządzeniem ministerjalnym z dnia 3. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), jakoteż rozporządzenie ministerjalne z dnia 24. kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 58), którem ustęp ostatni §. 22go rzeczzonego Porządku targowego został zmieniony i na miejsce takowych wydaje się następujące postanowienia:

Rogaciznę sprzedawać wolno tylko podług wagi żywej bez potrącania odsetek, na sztuki (jak stoi) i aż do dalszego rozporządzenia podług wagi martwej pod następującymi warunkami:

- a) każda rzeź odbyć się powinna podług przepisu o rzezi, który Władza targowa ma wydać a c. k. Namiestnictwo dolno-austryackie ma zatwierdzić;
- b) każda rzeź odbyć się ma w obecności agenta targowego, który winien nadzorować wykonanie rzezi podług przepisu i stwierdzenie jej wyniku, zapisać ten wynik w karcie umownej lub uwiadomieniu o sprzedaży i donieść Komisaryatowi targowemu celem zapisania w protokole wagi, jakoteż Kasie wiedeńskiego targowiska bydła i mięsa.

Za to pośrednictwo nabywca obowiązany jest zapłacić agentowi targowemu należność taryfową ustanowioną w przepisie o rzezi.

Wspólne kupowanie bydła rzeźnego przez kilku nabywców podług wagi żywej bez potrącania odsetek i podział zwierząt wspólnie kupionych między nabywców jest dozwolony i podział ten, jeżeli strony tego sobie życzą, może także być uczyniony losem, w tym ostatnim jednak przypadku losowanie odbyć się powinno wyłącznie pod dozorem funkcyonaryusza Komisaryatu targowego miejskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 16. listopada 1895.

Treść: (№ 164—166.) 164. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia dla nowo zaprowadzonego dziekanatu miejskiego grecko-katolickiego w Przemysłu kwoty na sprawowanie urzędu dziekańskiego, która w wyjawach przychodu, stosownie do ustawy z dnia 19. kwietnia 1885, a według okoliczności stosownie do ustawy z dnia 7. stycznia 1894 podawać się mających, będzie za pozycyą wydatkową uznawana. — 165. Rozporządzenie, dotyczące się pocztu techników leśnych administracyi rządowej. — 166. Rozporządzenie, którem zmienia się granicę obszaru powiatu administracyjnego grossenzersdorfskiego i przenosi się siedzibę urzędową starostwa grossenzersdorfskiego stamtąd do Floridsdorfu.

164.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty i Ministra skarbu z dnia 28. października 1895,

tyczące się ustanowienia dla nowo zaprowadzonego dziekanatu miejskiego grecko-katolickiego w Przemysłu kwoty na sprawowanie urzędu dziekańskiego, która w wyjawach przychodu, stosownie do ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) a według okoliczności stosownie do ustawy z dnia 7. stycznia 1894 (Dz. u. p. Nr. 15) podawać się mających, będzie za pozycyą wydatkową uznawana.

Dotatkowo do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. czerwca 1886 (Dz. u. p. Nr. 107) a względnie reskryptu ministeryalnego z dnia 6. lipca 1894, kwotę wydatków dziekańskich, które w wyjawach przychodu stosownie do ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47), a według okoliczności stosownie do ustawy z dnia 7. stycznia 1894 (Dz. u. p. Nr. 15) podawanych, za pozycyą wydatkową mają być uznawane, ustanawia się dla nowo zaprowadzonego dziekanatu miejskiego grecko-katolickiego w Przemysłu w sumie sześćdziesiąt (60) złotych waluty austriackiej, niezawisłe od zbadania pytania, czy w myśl przerzeczonych ustaw proboszczowi przeznaczonemu do sprawowania czynności dziekana w ogóle należy się uzupełnienie kongruy lub dotacyi z funduszu religijnego a względnie z dotacyi rządowej.

Gautsch r. w.

Biliński r. w.

165.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 1. listopada 1895, tyczące się pocztu techników leśnych administracyi rządowej.

Ze względu na zmiany, jakie od wejścia w wykonanie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1883 (Dz. u. p. Nr. 137) zaszły w organizacyi służby techniczno-leśnej administracyi rządowej zarządza się z jednoczesnem uchyleniem rzeczzonego rozporządzenia jakoteż rozporządzenia z dnia 1. lipca 1890 (Dz. u. p. Nr. 138) co następuje:

§. 1.

Zadania pocztu techników leśnych administracyi rządowej są następujące:

1. Wspieranie Władz administracyjnych w sprawowaniu rządowego nadzoru nad lasami i w wykonywaniu ustaw i rozporządzeń, tyczących się leśnictwa, w szczególności zaś udzielanie technicznej porady, nieustanne śledzenie stosunków leśnych i donoszenie o dostrzeżonych w tym względzie bezprawiach;

2. popieranie uprawy lasów przez objaśnienie właścicieli lasów potrzebujących nauczania lub wskazówki i zachęcanie ich do zaprowadzenia środków i urządzeń, które stosownie do zachodzących

okoliczności mogłyby przyczynić się do polepszenia stanu lasów;

3. zawiadywanie lub kierowanie gospodarką pewnych lasów w przypadkach §. 16;

4. dopełnianie tych obowiązków, które osobnemi ustawami lub rozporządzeniami (o polowaniu, rybołówstwie itp.) temu pocztowi osobowemu wyraźnie są poruczone;

5. na zlecenie Władzy administracyjnej kierowanie samodzielne badaniami lokalnemi w sprawach dotyczących się zadań służbowych pocztu techników leśnych administracji rządowej;

6. sprawowanie służby w c. k. Oddziale techniczno-leśnym do ujmowania dzikich potoków a to według osobnych przepisów w tym względzie istniejących, o ile Ministerstwo rolnictwa przeznaczy do tej służby którego z techników leśnych.

§. 2.

Władzom, przy których technicy leśni administracji rządowej sprawują obowiązki, nie wolno używać ich do innych celów, prócz tych, które w §. 1 są wymienione, mianowicie zatrudniać ich w sprawach i czynnościach nie zostających w związku z leśnictwem lub z obowiązkami w §. 1 l. 4 wzmiankowanymi.

We wszystkich sprawach, które odnoszą się do zadań służbowych tego pocztu, następcza należy technikowi leśnemu sposobność, aby zdanie swoje jako znawca wypowiedział.

Mianowicie zaś, gdyby u Władz administracyjnych krajowych odbywały się narady kolegialne nad takimi sprawami, inspektorowie krajowi leśnictwa mają uczestniczyć w nich jako wotanci.

§. 3.

Poczet techników leśnych administracji rządowej składa się z techników leśnych (z inspektorów krajowych leśnictwa, techników leśnych powiatowych, techników leśnych Oddziału do ujmowania dzikich potoków, praktykantów techniczno leśnych) i strażników leśnych w ilości, jaka kiedykolwiek będzie ustanowiona z rozdzieleniem na poszczególne kraje a względnie na sekcye Oddziału do ujmowania dzikich potoków.

Techników leśnych i strażników leśnych zaciąga się do oddzielnych list składu osobowego, które w Ministerstwie rolnictwa utrzymywane są w ewidencji.

§. 4.

Siedziby urzędowe inspektorów krajowych leśnictwa znajdują się u Władz administracyjnych

krajowych, o ile Ministerstwo rolnictwa nie wyda odmiennego zarządzenia.

Siedziby urzędowe techników leśnych powiatowych i praktykantów techniczno-leśnych, tudzież stanowiska strażników leśnych wyznacza i obszar (okrąg leśny a względnie obszar nadzoru leśnego), dla którego każda z tych osób ma być przeznaczona, ustanawia Minister rolnictwa na wniosek naczelnika Władzy administracyjnej krajowej.

§. 5.

Na opróżnione posady techników leśnych rozpisuje konkurs Ministerstwo rolnictwa, o ile w szczególnym przypadku posada nie będzie obsadzona w inny sposób.

§. 6.

Ubiegający się o posadę pewnej klasy stopnia służbowego w służbie techniczno-leśnej przy administracji rządowej — z wyjątkiem tych, którzy zajmują już posadę tego rodzaju, winni złożyć dowód, że nabyli uzdolnienia do służby rządowej techniczno-leśnej (rozporządzenie z dnia 6. lipca 1893, Dz. u. p. Nr. 118) a względnie do służby technicznej w zarządzie lasów rządowych (rozporządzenie z dnia 13. lutego 1875, Dz. u. p. Nr. 9).

Praktykantami techniczno-leśnymi mogą być mianowani ci, którzy dopełnili warunków przypuszczenia do egzaminu dla służby rządowej techniczno-leśnej przepisanej, przyczem jednak można odstąpić od wymagania jednorocznej praktyki dopełniającej.

Obowiązki techników leśnych powiatowych sprawować mogą tylko ci praktykanci techniczno-leśni, którzy nabyli uzdolnienia w ustępie 1 oznaczonego.

§. 7.

Techników leśnych VI. klasy stopnia służbowego mianuje Najjaśniejszy Pan, techników leśnych innych klas stopnia służbowego, tudzież praktykantów mianuje Minister rolnictwa.

§. 8.

Na opróżnione posady strażników leśnych rozpisywać będzie konkurs Władza administracyjna krajowa za poprzednim zezwoleniem Ministerstwa rolnictwa.

Posady te należą do tych, które stosownie do ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60) a względnie obwieszczenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 16. lipca 1879 (Dz. u. p. Nr. 100) zastrzeżone są dla wysłużonych podoficerów, przeto w myśl §. 10. rzeczonej ustawy uwiadamiać należy o rozpisaniu konkursu wspólne Ministerstwo wojny i Ministerstwo obrony krajowej.

§. 9.

Ubiegający się o posadę strażnika leśnego winni posiadać uzdolnienie do służby leśnej pomocniczej ochronnej i technicznej (rozporządzenie z dnia 11. lutego 1889, Dz. u. p. Nr. 23 a względnie z dnia 16. stycznia 1850, Dz. u. p. Nr. 63).

§. 10.

Strażników leśnych III. klasy (§. 15) mianuje naczelnik Władzy administracyjnej krajowej najprzód tylko prowizorycznie i z wyraźnym zastrzeżeniem wypowiedzenia służby, przyczem odbiera się od nich przyrzeczenie dopełniania obowiązków i uwiadamia się jednocześnie Ministerstwo rolnictwa.

Po upływie lat dwóch, jeżeli strażnik leśny prowizoryczny okazał się w ciągu tej służby próbną zdatnym, naczelnik Władzy administracyjnej krajowej mianuje go stałym strażnikiem leśnym, również z jednoczesnym uwiadomieniem Ministerstwa rolnictwa.

Posunięcie strażnika leśnego do wyższej o jeden stopień klasy płac zarządza Minister rolnictwa.

§. 11.

Jeżeli w ciągu służby próbnej (§. 10, ustęp 1) okaże się, że strażnik leśny tymczasowo z przyczyn fizycznych lub jakichkolwiek innych nie jest zdatny do sprawowania służby, naczelnik Władzy administracyjnej krajowej, zasięgnąwszy wprzód upoważnienia od Ministra rolnictwa, ma wypowiedzieć mu służbę z terminem trzechmiesięcznym.

§. 12.

Gdy chodzi o pretensją strażnika leśnego, jego wdowy lub jego sierot do odprawy lub zaopatrzenia, natenczas, jeżeli zachodzą wszystkie inne warunki ogólne do uwzględnienia potrzebne, czas służby próbnej liczy się tak samo jak czas spędzony w służbie stałej.

§. 13.

Techników leśnych przenosi na inną siedzibę urzędową a strażników leśnych na inne stanowisko Ministerstwo rolnictwa.

§. 14.

Technicy leśni, należący do pewnej klasy stopnia służbowego, pobierają płacę odpowiednią klasie ich stopnia służbowego w myśl ustawy z dnia 15. kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 47), tudzież dodatek służbowy ze względem na siedzibę urzędową wymierzony, praktykanci pobierają adjuta a to w gra-

nicach systemizowanej ilości takowych i w sumie, jaka będzie w odnośnym czasie ustanowiona.

Technicy leśni sprawujący obowiązki w służbie policyjno-leśnej administracji rządowej pobierać będą nadto ryczałt na potrzeby urzędowe i biurowe tudzież ryczałt na podróże w obszarze urzędowym, który im będzie wyznaczony a mianowicie oba ryczałty w wymiarze, jaki będzie w odnośnym czasie ustanowiony.

§. 15.

Strażnicy leśni pobierać będą płacę roczną a mianowicie I. klasa 600 zł., II. klasa 500 zł. a III. klasa 400 zł., tudzież dodatki służbowe według ustawy z dnia 15. kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 49) wymierzone.

Nadto pobierać będą strażnicy leśni ryczałt na potrzeby urzędowe i biurowe, tudzież ryczałt stanowiący wynagrodzenie za wydatki łączące się z podróżami w obrębie nadzorowanego obszaru a oprócz tego mundur z potrzebnym uzbrojeniem służbowym, nakoniec ryczałtowe na mundur i uzbrojenie — wszystkie te płace w wymiarze, jaki będzie pod porę ustanowiony.

§. 16.

Technikom leśnym może Ministerstwo rolnictwa poruczyć także zarządzanie gospodarstwem w lasach gminnych, wspólnych i innych, jeżeli w ogóle przeniesienie zarządzania gospodarstwem z posiadaczy lasów na inne osoby jest ustawą uzasadnione a ci technicy leśni mogą podjąć się zarządzania gospodarstwem bez uszczerbku dla innych zadań, które stosownie do §. 1go na nich ciążyą.

Poruczając technikowi leśnemu taki zarząd gospodarstwem, postarać się należy o to, żeby

1. kosztem funduszków krajowych lub jakichś innych przyjęta była i zarządcom gospodarstwa oddana służba potrzebna jeszcze do odpowiedniej gospodarki w lasach (ekonomiczna i ochronna) na stanowisku niezawisłym od posiadaczy lasów; tudzież żeby

2. plany gospodarstwa, o ileby technicy leśni w mowie będący, jako zawiadowcy gospodarstwa, nie mogli ich wygotować bez uszczerbku dla innych swoich wyżej wymienionych obowiązków, wygotowane zostały również kosztem funduszków krajowych lub jakichkolwiek innych w terminie, który w każdym z osobna przypadku wyznaczy Ministerstwo rolnictwa.

Ministerstwo rolnictwa może także poruczyć tym technikom leśnym gospodarkę w parcelach leśnych skarbowych rozrzuczonych w ich okręgach nadzorczych.

§. 17.

Technicy leśni sprawujący obowiązki w służbie policyjno-leśnej administracji rządowej podlegają pod względem służbowym i porządkowo-karnym najprzód zwierzchnikowi tej Władzy administracyjnej, do której składu osobowego są wcieleni.

Jeżeli okrąg leśny wyznaczony technikowi leśnemu obejmuje obszar kilku Władz administracyjnych powiatowych, technik leśny podlega pod względem służbowym także zwierzchnikom tych innych Władz administracyjnych powiatowych.

Co się tyczy tych techników leśnych, którzy zaliczeni są do składu osobowego Władzy administracyjnej powiatowej, inspektor krajowy leśnictwa obowiązany jest brać udział w nadzorowaniu i ocenianiu ich czynności urzędowej i wydawać opinią w odnośnych sprawach osobistych; tenże ma prawo i obowiązek obznajmiania się dokładnie na objazdach z czynnościami tych techników leśnych, jak niemniej z zarządzeniami wydanymi przez Władze powiatowe na zasadzie ich doniesień, opinii i wniosków i zdawać z tego sprawę naczelnikowi Władzy administracyjnej krajowej.

Strażnicy leśni odbierają polecenia służbowe od technika leśnego, przy którym pełnią obowiązki a w nagłych przypadkach, jakoteż w ogóle, gdy idzie tylko o zbadanie lub informację w sprawach policyjno-leśnych, także od zwierzchnika Władzy administracyjnej powiatowej swojego stanowiska, której strażnik leśny podlega pod względem porządkowo-karnym.

§. 18.

Do prowadzenia rozprawy porządkowo-karnej, tak co do techników leśnych jak i co do strażników leśnych upoważniona jest komisya porządkowo-karna tej Władzy administracyjnej krajowej, która stosownie do siedziby urzędowej a względnie osoby o którą idzie, jest właściwą.

Do komisyi tej powołać należy inspektora krajowego leśnictwa na referenta z prawem głosowania, o ile rozprawa porządkowo-karna ma toczyć się przeciw podwładnemu technikowi leśnemu lub strażnikowi leśnemu.

Gdy zaś wytoczona być ma rozprawa porządkowo-karna przeciw inspektorowi krajowemu leśnictwa, Ministerstwo rolnictwa wydeleguje do komisyi porządkowo-karnej innego odpowiedniego technika leśnego administracji rządowej z prawem głosowania.

Rekurs przeciw orzeczeniu komisyi porządkowo-karnej, dozwolony w myśl §. 14 rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. marca 1860 (Dz. u. p. Nr. 64) posyła się do Ministerstwa rolnictwa.

Ministerstwo rolnictwa uwiadamiać należy także o tych orzeczeniach porządkowo-karnych, przeciw którym nie podano rekursu lub przeciw którym nie można było podać go, ponieważ uwalniały od winy.

§. 19.

Poczet osobowy techniczno-leśny administracji rządowej podlega w najwyższej instancyi Ministerstwu rolnictwa. Ministerstwo zastrzega sobie wysyłanie w razie potrzeby delegata ministeryalnego do kontrolowania czynności techników leśnych i strażników leśnych.

§. 20.

Przy spełnianiu zadań w §. 1 niniejszego rozporządzenia oznaczonych, technicy leśni administracji rządowej postępować mają pod względem tak administracyjnym jak i technicznym w myśl istniejących przepisów, mianowicie zaś w myśl instrukcyj służbowych, jakie będą w odnośnym czasie obowiązujące.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

166.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. listopada 1895,

którem zmienia się granicę obszaru powiatu administracyjnego grossenzersdorfskiego i przenosi się siedzibę urzędową starostwa grossenzersdorfskiego stamtąd do Floridsdorfu.

Z powodu ogłoszonego rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23. października 1895 (Dz. u. p. Nr. 160) zaprowadzenia Sądu powiatowego w Floridsdorfie w Dolnej Austrii, zmienia się na mocy Najwyższego zezwolenia Jego c. i k. Apostolskiej Mości z dnia 23. listopada 1894 i na mocy §. 10go ustawy z dnia 19. maja 1868 (Dz. u. p. Nr. 44) ogłoszony rozporządzeniem Ministra spraw wewnętrznych z dnia 10. lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 101), podział administracyjny Areyksiestwa austriackiego poniżej Anizy w ten sposób, że okrąg urzędowy starostwa grossenzersdorfskiego, którego siedzibę urzędową przenosi się zarazem z Grossenzersdorfu do Floridsdorfu, obejmować ma okręgi sądowe floridsdorfski, grossenzersdorfski, marcheski i matzenski.

Termin, od którego rozporządzenie niniejsze wejdzie w wykonanie, będzie później postanowiony i do wiadomości podany.

Badeni r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 20. listopada 1895.

Treść: № 167. Rozporządzenie, dotyczące się przyzwalania na ustępstwa taryfowe w obrocie towarowym kolei żelaznych i przepisujące sposób postępowania przy ogłaszaniu takowych.

167.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 20. listopada 1895,

tyczące się przyzwalania na ustępstwa taryfowe w obrocie towarowym kolei żelaznych i przepisujące sposób postępowania przy ogłaszaniu takowych.

Na zasadzie i w wykonaniu postanowień zawartych:

w §§. 4, 7, 8, 66 i 77 Regulaminu ruchu kolei żelaznych z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852);

w §. 10, lit. e ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238);

w §. 7 Regulaminu ruchu kolei żelaznych z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207),

jakoteż dodatkowo do §. 8go rozporządzenia z dnia 1. listopada 1890 o ogłaszaniu taryf dla obrotu pasażerskiego i towarowego na kolejach żelaznych i do zmiany onegoż (Dziennik rozporządzeń Ministerstwa handlu dla kolei żelaznych i żeglugi Nr. 128),

rozporządza się pod względem przyzwalania na ustępstwa taryfowe w obrocie towarowym kolei żelaznych, jakoteż pod względem postępowania, które przy ogłaszaniu takowych ma być przestrzegane, co następuje:

§. 1.

Postanowienia ogólne.

(1) Przedmiotem rozporządzenia niniejszego są wszelkie ustępstwa, wartość pieniężną przedstawiające, które przyzwolone będą co do stóp przewoźnego i należyciści pobocznych taryfowych, ogłoszonych w taryfach w odnośnym czasie obowiązujących tak lokalnych jak i związkowych (I i II część taryfy), w ich uzupełnieniach i dodatkach do nich a na podstawie których kosztu transportu posyłek na kolej oddanych łącznie z należyciściami pobocznymi zmniejszają się w porównaniu z prawidłowymi opłatami taryfowymi bądź przez zniżenie przypadających opłat frachtowych lub pobocznych, bądź przez uwolnienie stron od świadczeń, jakie na nich według postanowień taryfowych ciężą a względnie przez przeniesienie tych świadczeń na zakład kolejowy.

(2) Ustępstwa taryfowe mogą być przyzwolone na rzecz przedmiotów i klas towarowych szczegółowo oznaczonych, albo bez szczegółowego oznaczenia, na rzecz towarów wszelkiego rodzaju (zbiorowych) a to bądź dla wszelkich transportów ekspedowanych w odnośnych relacjach i stacjach, bądź z ograniczeniem do pewnych obrotów w granicach lub poza granicami bezpośredniego obrębu odnośnych zarządów kolejowych.

§. 2.

Ustępstwa taryfowe mogą wchodzić w zastosowanie z zachowywaniem zasad poniżej przepisanych tak przy oddawaniu posyłki jak i drogą zwrotu:

1. Wyjąwszy przypadek rozważany w §. 12, każdy, kto tylko dopełni warunków łączących się z zastosowaniem ustępstwa taryfowego a w obwieszczeniu (§. 5) przepisanych, może bez poprzedniego zgłoszenia się żądać tego ustępstwa, w tej relacji obrotu a względnie na tej drodze transportowej i dla tych przedmiotów, dla których ustępstwo zostało przyzwolone.

2. (1) Władza nadzorcza (§. 17) ma kontrolować, czy do ustępstwa taryfowego nie przywiązano warunków, do których odwoływanie się mogłoby nadać takowemu charakter osobistego uwzględniania.

(2) W tym celu, jeżeli korzystanie z ustępstwa taryfowego ma zawisać od szczególnych warunków, których dopełnienie już samo przez się nie dla każdego jest możebne, lub, jeżeli zastrzeżony być ma przewóz ilości minimalnej, przed wprowadzeniem każdego takiego ustępstwa taryfowego postarać się należy na podstawie gruntownego umotywowania o zezwolenie Władzy nadzorczej.

§. 3.

Utrzymywanie w ewidencji i nadzór zwierzchniczy.

(1) Zarządy kolejowe obowiązane są utrzymywać registr ustępstw taryfowych tak w samodzielnym zakresie działania jak i za zezwoleniem Władzy nadzorczej zapewnionych.

(2) Registr powinien mieć taki układ, żeby w nim właściwe ustępstwa taryfowe przedstawione były oddzielnie tak od ustępstw dotyczących się należności pobocznych jak i od ustępstw dotyczących się postanowień taryfowych (§. 1). W tym celu trzeba registr podzielić na dwie główne części, z których pierwszą oznacza się napisem „Zniżenia przewoźnego“ — a drugą napisem „Wszelkie inne ustępstwa“.

(3) W rejestrze wypełniać należy dokładnie następujące rubryki podług wzoru podanego w załączce A. łącznie A:

- a) nazwisko i miejsce zamieszkania osoby, firmy lub urzędu, na których prośbę lub wniosek przyzwolono na ustępstwo taryfowe;
- b) oznaczenie przedmiotu albo grupy przedmiotów, do której ustępstwo się odnosi;
- c) relacja obrotu i droga transportu, dla której ustępstwo taryfowe zostało dozwolone (§. 2, l. 1);
- d) gatunek, rodzaj, jakoteż bliższe oznaczenie ustępstwa (zniżenie stopy jednostkowej, ustę-

stwo procentowe z taryfy urzędowej, zniżenie stopy taryfowej przewoźnego o pewną oznaczoną kwotę, przyznanie tańszej klasy taryfy, zmniejszenie opłat za manipulację, zniżenie należności pobocznych taryfowych, ułatwienia w obec postanowień taryfowych itp.).

Wszystkie te ustępstwa podawać należy dokładnie a względnie wykazywać je należy cyfrowo, sprowadzone do jednostek miary, służących za podstawę do obliczenia należności taryfowych (od 100 kilogramów i kilometra, od sztuki, od wozu, od 100 kilogramów itp.);

- e) oznaczenie cyfrowe różnicy między zniżoną stopą taryfową a normalnymi stopami taryfy a względnie opłatami (sumę ustępstwa w ogóle lub jako stopę procentową urzędowej stopy taryfowej);
- f) oznaczenie taryfy (taryfa lokalna lub związkowa), urzędowej stopy taryfy, jakoteż odnośnego postanowienia taryfowego, do którego ustępstwo się odnosi;
- g) warunki, pod którymi czyni się ustępstwo (ilość najmniejsza itp.);
- h) okres trwania ustępstwa:

1. Dzień ogłoszenia i wprowadzenia ustępstwa (§. 7) z oznaczeniem numeru Dziennika rozporządzeń Ministerstwa handlu dla kolei żelaznych i żeglugi, tudzież numeru bieżącego.

2. Ostatni termin kresowy ustępstwa (§. 8).

3. W razie uchylenia (§. 14) lub sprostowania ustępstwa (§. 16) zapisać należy w rejestrze: skutecznie ogłoszenie owego obwieszczenia, którym ustępstwo uchylono lub sprostowano, z przytoczeniem numeru Dziennika rozporządzeń i liczby bieżącej. W rubryce „Dzień uchylecia lub zmiany“ zanotować należy w szczególności także czy ustępstwo nie zostało umieszczone w dodatku do taryfy (§. 5 b) a względnie, czy nie zostało przeniesione do taryfy (§. 13, lit. c);

- i) podanie, czy ustępstwo jest stosowane przy oddawaniu posyłki czy drogą zwrotu;
- k) oznaczenie dokumentów, na podstawie których następuje likwidacja ustępstwa i podanie czasu, aż do którego, tudzież biura, któremu te dokumenty przedstawiać należy;

- l) podanie pobudki ustępstwa (konkurencya, zbieg okoliczności, objęta stopa przewoźnego itp.);
- m) oznaczenie liczby aktu, pod którą ustępstwo zostało przyzwolone, sprostowane lub odwołane;
- n) liczba i data pozwolenia Władzy nadzorczej w tych przypadkach, w których o takowe należało się starać;
- o) oznaczenie tych kolei żelaznych, z którymi wspólnie na ustępstwo przyzwolono, nadto, jeżeli tylko część odnośnej relacji ponosi ustępstwo, także i to podać należy;
- p) uwagi szczególne. W rubryce tej nadmienić należy w szczególności o tem poprzedniemu ustępstwie, które w skutek wprowadzenia nowego ustępstwa przestało istnieć, z odesłaniem do stronicy i liczby bieżącej rejestru, gdzie dawne ustępstwo jest zapisane.

(4) Na podstawie rejestru sporządzić należy wykaz abecedowy przedmiotów uwzględnianych z podaniem stronicy i liczby bieżącej rejestru, gdzie poszczególne ustępstwa można znaleźć.

(5) Szczegóły odnoszące się do przyzwolonego ustępstwa zapisywać należy w rejestrze niezwłocznie z jak najściślejszą dokładnością.

(6) Rejestr zostaje pod kontrolą Władzy nadzorczej i w tym celu funkcyonaryuszom tej Władzy do tego wydelegowanym, należy dawać go na każde żądanie do przejżenia razem ze wszystkimi załączkami, aktami, dokumentami itp. do niego należąciami.

§. 4.

Ogłaszanie ustępstw taryfowych.

(1) Każde ustępstwo taryfowe, które ma być nowo zaprowadzone, jakoteż każde wznowienie ustępstwa taryfowego, które upłynęło, powinno być według przepisów §. 5go ogłoszone we wszystkich tych przypadkach, w których posyłka ma być oddawana lub odbierana w austriackiej stacyi kolejowej lub ma być austriacką częścią kolei przecho-dnio wieziona a to nawet w takim razie, gdy austriacka część kolei uczestniczącej w przewozie nie daje niżenia.

(2) Wyjątek od tego a więc zaniechanie ogłoszenia, może być uczyniony za zezwoleniem Władzy nadzorczej co do ustępstw na cele publiczne i dobroczynne, tudzież co do ustępstw na rzecz takich transportów, których wyjawianie uważane jest przez Władzę nadzorczą za szkodliwe ze względów woj-skowości lub politycy państwa, nakoniec co do takich

ustępstw, które zostają przyzwolone na podstawie postanowień ustawowych już ogłoszonych i w skutek tego dostatecznie znanych.

(3) W rejestrach, które stosownie do §. 3go mają być utrzymywane, zapisywać należy także ustępstwa wyżej wzmiankowane nie podlegające ogłoszeniu, jakoteż ułatwienia składowe, które ogłaszają się jedynie afiszami wywieszonymi na stacyach (porów. §. 6 (3)).

§. 5.

Sposoby ogłaszania.

Ustępstwa taryfowe ogłaszać należy:

a) (1) Zwyczajnie w Dzienniku rozporządzeń Ministerstwa handlu dla kolei żelaznych i żeglugi.

(2) Do umieszczania odnośnych ogłoszeń, które powinny być ułożone podług wzoru załączki B, służy osobna rubryka tegoż Dziennika Załączka B. rozporządzeń opatrzona napisem: „Zniżenia taryfowe w obrocie towarowym“.

(3) Ogłoszenia te mają zawierać:

1. Liczbę bieżącą ogłoszenia.
2. Oznaczenie zarządu kolejowego, od którego ogłoszenie pochodzi i tych zarządów kolejowych, w których imieniu jest wydane.
3. Oznaczenie przedmiotów (§. 1), dla których czyni się ustępstwo.
4. Oznaczenie tej relacyi obrotu, od której a względnie do której przedmioty uwzględnione mają być przewożone z podaniem kierunku drogi (§. 2, l. 1).
5. Warunki ustanowione w granicach niniejszego rozporządzenia do korzystania z ustępstwa taryfowego.

Tutaj ilość minimalną, jeżeli jest ustanowiona, kłaść należy zawsze na pierwszym miejscu i w osobnym wierszu a w druku odznaczać grubszymi czcionkami.

6. Czas trwania ustępstwa.

7. Oznaczenie taryf a względnie postanowień taryfowych, do których ustępstwo się odnosi. w tym zaś względzie odnośne stopy przewoźnego i wszelkie inne opłaty taryfowe podawać należy ile możności cyframi.

8. Rodzaj przyzwolonego ustępstwa (cyfrowe oznaczenie tak niżonej stopy przewoźnego lub opłaty taryfowej, jakoteż i ustępstwa albo

— jeżeli ustępstwo w inny sposób jest czynione — oznaczenie tego sposobu.

9. Sposób uiszczenia przy oddawaniuesyłki lub drogą zwrotu.

10. Oznaczenie dokumentów, na podstawie których następuje likwidacya ustępstwa uiszczanego drogą zwrotu, podanie terminu, aż do którego dokumenty te powinny być przedstawione i biura, któremu należy je przedstawiać.

11. Szczególne warunki i uwagi. (Jeżeli ustępstwo ponosi tylko część relacji w mowie będącej, podać to należy wyraźnie w tej rubryce).

(4) Wszystkie rubryki tablicy *B* a w szczególności rubryki 8, 9 i 11 wypełnić należy w ogłoszeniach dokładnymi (cyfrowymi) szczegółami, wyjąwszy te przypadki, w których to nie jest możebne z przyczyny formy odnośnego ustępstwa.

(5) Władza nadzorcza ma prawo zarządzić ponowne ogłoszenie ustępstwa nie według przepisów podanego do wiadomości a to z działaniem wstecznem na termin ważności w pierwszem ogłoszeniu podany.

b) Ustępstwa uiszczane przy oddawaniuesyłki, które z powodu ponownego corocznego wznawiania lub z innych przyczyn kwalifikują do wciągnięcia w taryfy urzędowe, równie jak taryfy osobne i wyjątkowe można zestawiać w Dodatku stanowiącym istotną część składową odnośnej taryfy, z którym, mianowicie pod względem ogłoszenia, postąpić należy według postanowień ogólnych, dotyczących się taryf.

c) Warunki ustanowione przez poszczególne zarządy kolejowe pod względem kredytowania przewoźnego, jakoteż pod względem uwolnienia od przymusowego frankowania ogłaszać należy w Dzienniku rozporządzeń Ministerstwa handlu dla kolei żelaznych i żeglugi i ogłoszenia te powiacać w dłuższych odstępach czasu.

§. 6.

(1) W sposób stosowny postarać się należy, żeby publiczność mogła na każdej stacyi powziąć wiadomość o ustępowstwach taryfowych, odnoszących się do tej stacyi.

(2) W tym celu wszelkie ustępowstwa, dotyczące się należytości pobocznych i postanowień taryfowych,

a odnoszące się do poszczególnych stacyj, podawać należy do wiadomości plakatami wywieszonymi w lokalach ekspedytu towarowego przeznaczonych dla stron.

(3) O ile chodzi o uwzględnienia składowe, można zaniechać ogłaszenie takowych w Dzienniku rozporządzeń Ministerstwa handlu dla kolei żelaznych i żeglugi i poprzestać na wzmiankowanym ogłoszeniu plakatami, podając w niem w szczególności: przedmioty, czas trwania wolnego składu, składowe niższe, które ma być pobierane po upływie okresu wolnego składu a według okoliczności, samo przyzwolone niższe składowe, jeżeli takowe przyzwolone zostało bez przedłużania okresu wolnego składu; także okres, na który uwzględnienia składowe zostały przyzwolone, oznaczyć należy choćby zwykłym zastrzeżeniem „dopóki stosunki obrotu i miejsca na to pozwolą“. Ogłoszenia tego można zaniechać, 1. gdy chodzi o najęcie lokali składowych, tudzież 2. gdy poszczególnymesyłkom, które w skutek nieprzewidzianych przypadków przez czas dłuższy złożone były w magazynach kolejowych, składowe ma być później darowane lub zwrócone.

§. 7.

Termin ważności i trwania ustępowstwa taryfowego.

Ustępstwo taryfowe zaczyna być ważnem od dnia ogłoszenia prawidłowo uczynionego (§. 4), atoli jego moc obowiązująca i stosowanie zaczyna się dopiero w trzecim dniu, licząc od dnia ogłoszenia, chyba że w ogłoszeniu późniejszy termin początkowy został oznaczony.

§ 8.

(1) Ustępstwo taryfowe trwa, począwszy od dnia zaprowadzenia, najpóźniej aż do ostatniego dnia tego roku kalendarzowego, w którym nabyło mocy.

(2) Jednakże ze względu na właściwość stosunków poszczególnych gałęzi handlu i przemysłu, jakoteż w razie konkurencyi z żegluga, dozwolone jest oznaczenie ostatecznego terminu trwania ustępowstwa niezawisłe od roku kalendarzowego, stosownie do potrzeby rzeczywistej.

(3) Ustępstwa taryfowe zaprowadzane w czasie między 1. października a 31. grudnia każdego roku bez warunku co do ilości minimalnej, można ogłaszać z mocą obowiązującą aż do końca najbliższego roku kalendarzowego.

(4) Wsteczne stosowanie ustępstw taryfowych nie jest w ogóle dozwolone, z wyjątkiem przypadku w §. 9 wzmiankowanego.

§. 9.

(1) Ustępstwa taryfowe przywiązane do ilości minimalnych, ogłaszać należy zawsze — stosownie do §§. 7go i 8go — na okres z góry oznaczony a więc bez dodatku „aż do odwołania“ lub „aż do dalszego zarządzenia“.

(2) Okres ważności ogłoszony w myśl powyższego ustępu, nie może być ani skrócony ani przedłużony.

(3) Przedłużenie okresu ważności wstecz działające, może wyjątkowo nastąpić za zezwoleniem Władzy nadzorczej w przypadkach szczególnie uzasadnionych, tylko przy sposobności przyzwolenia na ustępstwo taryfowe, pod tym warunkiem, że termin ważności wstecz działającej, będzie w ogłoszeniu podany.

§. 10.

Ustępstwa taryfowe, tak przy oddawaniu jak i drogą zwrotu uiszczane, jeżeli przyzwolone są bez zastrzeżenia co do ilości minimalnej, ogłaszać należy zawsze z oznaczeniem ostatecznego terminu ważności, który w myśl §§. 7go i 8go ma być oznaczony, zawsze tylko „aż do odwołania“.

§. 11.

Zmiana w ustępstwach taryfowych.

(1) Późniejsze zmienianie, uzupełnianie, rozszerzanie lub ścieśnianie warunków przywiązanych do stosowania ustępstwa taryfowego a zawartych w odnośnym ogłoszeniu, tudzież przydawanie nowych warunków jest w ogóle zabronione.

(2) W szczególności nie wolno później zniżyć zastrzeżonych ilości minimalnych ani też zmniejszać wymiaru ustanowionych świadczeń przez wciągnięcie w zakres pierwotnego ustępstwa nowych klas towarowych lub nowych relacji obrotu.

(3) Wszelkie z postanowieniami powyższymi niezgodne zarządzenie i dotyczące się taryfy ogłoszenie jest nieważne. Nadto za nieważne uważane być ma wszelkie postanowienie mające na celu powiązanie warunków, dotyczących się dwóch ustępstw oddzielnie ogłoszonych, mianowicie pod względem ilości minimalnych, zastrzeżonych w tych ustępstwach.

(4) O ile od postanowień niniejszego paragrafu, jakoteż od postanowień §. 9, ustęp 2, można

odstąpić ze względu na stosunki wyjątkowe lub w interesie obrotu publicznego, o tem orzeka w każdym z osobna przypadku Ministerstwo handlu na podstawie uzasadnionego wniosku odnośnego Zarządu kolejowego.

(5) Zmiany takie mogą następować tylko na korzyść publiczności i pod tym warunkiem, żeby nie naruszały praw nabytych.

(6) Zmiany takie ogłaszać należy podług wzoru podanego w załączce C.

Załączka C.

(7) Zmiana poczynna obowiązywać w dniu trzecim po ogłoszeniu.

§. 12.

(1) Ustępstwa taryfowe przyzwolone z zastrzeżeniem ilości minimalnych a stosowane drogą zwrotu, wolno stosować także przy oddawaniu posyłki za złożeniem odpowiedniej kaucyi.

(2) Zarządy kolejowe są jednak obowiązane podać w ostatniej rubryce ogłoszenia: („Uwagi szczególne“ porównaj §. 5, lit. a (3), l. 11), gotowość swoją w tym względzie, wysokość kaucyi, tudzież w jaki sposób takową składać należy.

§. 13.

Ustanie ustępstw taryfowych.

Ustępstwo taryfowe ustaje:

- a) z upływem okresu ważności (§§. 7—9);
- b) przez uchylene a względnie odwołanie (§§. 10 i 14);
- c) jeżeli tymczasem w taryfie lub drogą ustępstwa zaprowadzone zostaną takie same lub niższe stopy przewoźnego, albo, jeżeli postanowienia taryfowe zostaną tak zmienione, że ustępstwo taryfowe stanie się przez to niepotrzebnem.

§. 14.

(1) Przed upływem ogłoszonego terminu ważności, uchylone być może tylko takie ustępstwo taryfowe, które ogłoszone zostało aż do odwołania (§. 10).

(2) Uchylene takie ogłosić należy według przepisu najmniej na dni 14 przedtem.

(3) Do tego celu służy osobna rubryka w Dzienniku rozporządzeń opatrzona napisem „Uchylene zniżyć taryfowych w obrocie towarowym“, w której z zastosowaniem się do wzoru D ogłaszać należy następujące szczegóły:

Załączka D.

1. Oznaczenie numeru i daty (roku, miesiąca i dnia) Dziennika rozporządzeń, w którym ustępstwo taryfowe uchylił się mające, było stosownie do §. 4go ogłoszone;

2. numer bieżący, który ustępstwo otrzymało w Dzienniku rozporządzeń;

3. oznaczenie zarządu kolejowego, który ustępstwo ogłosił, jakoteż innych zarządów kolejowych w niem uczestniczących;

4. oznaczenie przedmiotu uwzględnionego w myśl §. 5go, ustęp 3;

5. relacją obrotu;

6. oznaczenie terminu, w którym ustępstwo przestanie istnieć;

7. uwagi szczególne.

§. 15.

(1) Ustępstwa taryfowe, nie łączące się z zastrzeżeniem ilości minimalnych, ustają same przez się z wprowadzeniem zmian taryfowych w §. 13, ustęp c).

(2) Atoli, jeżeli co do ustępstw taryfowych, łączących się z zastrzeżeniem ilości minimalnych, znajdzie przypadek w §. 13, ustęp c) przewidziany, zarządy kolejowe obowiązane są co do posyłek już przewiezionych, obliczyć się ze stronami interesowanymi na podstawie uchylonego ustępstwa taryfowego. W takim razie likwiduje się z uwzględnieniem ilości minimalnej *pro rata temporis* zredukowanej.

(3) W takim razie, gdy ustępstwa taryfowe, łączące się z zastrzeżeniem ilości minimalnych, ustają w skutek okoliczności w §. 13, ustęp c) wzmiankowanych, należy ogłosić to według przepisów §. 14go najmniej na dni 14 przed wprowadzeniem nowej taryfy a względnie nowych postanowień taryfowych.

(4) W rubryce 8 ogłoszenia (Uwagi szczególne) podać należy, w jaki sposób nastąpi obliczenie co do posyłek już przewiezionych i w którym biurze złożony należy w terminie oznaczonym zawitym dokumenty do obliczenia służące.

§. 16.

Sprostowanie ogłoszeń.

(1) Jako błędy drukarskie prostowane być mogą tylko takie omyłki, które wśliznęły się w ogłoszenia przy drukowaniu.

(2) Na podstawie błędów drukarskich, które zaszyły i zostały sprostowane, nie może ani publiczność ani zarząd kolejowy rościć żadnych pretensyj, jeżeli błąd drukarski został sprostowany w przeciągu ośmiu dni, licząc od dnia ogłoszenia.

(3) W celu sprostowania zamieścić należy w Dzienniku rozporządzeń Ministerstwa handlu dla kolei żelaznych i żeglugi odpowiednie ogłoszenie z napisem „Sprostowanie zniżeń taryfowych w obrocie towarowym“ a to w przeciągu powyższego terminu z odwołaniem się do ustępstwa, które się prostuje (numer Dziennika rozporządzeń, dzień wyjścia, przedmiot). Do tego celu służy wzór E.

Załącz

(4) Prostowanie takich błędów drukarskich, które nie szkodzą właściwej interpretacji osnowy ogłoszenia, może być zaniechane.

§. 17.

Odpowiedzialność i zażalenia.

(1) Z powodu niestosowania się do postanowień niniejszego rozporządzenia, zarządy kolejowe mogą być także na drodze administracyjnej pociągane do odpowiedzialności, niezawisłe od dochodzenia na drodze prawa przez strony roszczeń z prawa prywatnego.

(2) Nadzór i kontrolę wykonywa w tym względzie Władza nadzorcza z urzędu lub w skutek zażaleń strony.

(3) Postępowanie administracyjne rozciąga się jedynie na powstrzymanie, sprostowanie i skarcenie nieprawidłowości z urzędu stwierdzonych i doniesionych a nie na dochodzenie i stwierdzenie materialnej treści poszkodowania na prawach prywatnych.

(4) Przeciwno zarządom kolei żelaznych a względnie funkcjonaryuszom nie przestrzegającym postanowień niniejszego rozporządzenia, albo wydającym zarządzenia, będące z niemi w sprzeczności, albo nie wstrzymującym i nie poprawiającym zarządzeń uznanych za przeciwnie przepisom, stosuje się postępowanie w §. 85 Porządku ruchu kolei żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, przewidziane.

(5) Przeciwno zarządzeniom lub orzeczeniom Władzy nadzorczej, tyczącym się ustępstw taryfowych, wolno podać zażalenie (rekurs, przedstawienie itp.) do Ministerstwa handlu.

(6) Wnieść należy takowe do Władzy nadzorczej w przeciągu czterech tygodni od dnia doręczenia zarządzenia lub orzeczenia będącego przedmiotem zażalenia.

§. 18.

Likwidacya.

Przyzwolone ustępstwa taryfowe zwrotnie uiszczane, likwidują się w myśl przepisów istniejących w odnośnym czasie na kolejach żelaznych.

§. 19.

Postanowienie końcowe.

(1) Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

(2) Od tego terminu tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe rozporządzenia i wszelkie inne przepisy, dotyczące się tego przedmiotu.

(3) Król węg. Minister skarbu, z którym się w tym względzie porozumiano, wydaje jednocześnie odpowiednie zarządzenie dla kolei żelaznych w krajach korony węgierskiej.

(4) Co się tyczy obszaru, na którym rozporządzenie niniejsze ma obowiązywać, postanowienia jego są w ogólności obowiązującymi w taki sam sposób na c. k. kolejach państwa jak i na kolejach prywatnych, jednak z tym wyjątkiem, że na zasadzie §. 9go, ustęp 2 rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia 23. czerwca 1884, liczba 1130/M. H., Dz. u. p. Nr. 103 z r. 1884, o organizacyi zarządu kolei państwa, w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia 15. lipca 1884, Dz. u. p. Nr. 122 z r. 1884, o urządzeniu stosunku c. k. Dy-

rekcyi głównej kolei państwa do c. k. Inspekcji głównej kolei austriackich, postanowienia zawarte

w §. 2, liczba 2,
w §. 3, ustęp 6,
w §. 4, ustęp 2,
w §. 5, lit. a), ustęp 5,
w §. 9, ustęp 3,
w §. 11, ustęp 4 i
w §. 17

niniejszego rozporządzenia, uzasadniające kompetencją Władzy nadzorczej a względnie Ministerstwa handlu, nie stosują się do zakresu czynności Dyrekcyi głównej austriackich kolei państwa a względnie do kolei państwa i prywatnych, na których ona ruch utrzymuje.

Od zarządzeń lub orzeczeń, które Dyrekcyja główna austriackich kolei państwa wyda w skutek podanych do niej zażaleń przeciw zarządzeniom Dyrekcyi ruchu kolei lub w skutek przedstawień przeciw jej własnym zarządzeniom można wnieść zażalenie (rekurs) do Ministra handlu w terminie, który w §. 17 ustanowiony jest dla zażaleń podawać się mających do Ministerstwa handlu.

Glanz r. w.

(Załączki A—E.)

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 20. listopada 1895.

Treść: (№ 168—169.) 168. Rozporządzenie, którym zmienia się artykuł 10 rozporządzenia z dnia 1. września 1883 o przepisach bezpieczeństwa dla okrętów morskich przewożących pasażerów i uzupełnia się rozporządzenie z dnia 25. maja 1895, dotyczące się zmiany tego artykułu. — 169. Rozporządzenie, którym uzupełnia się postanowienia abecedowego spisu towarów pod wyrazem: „Towary tkackie i dziane“.

168.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 5. listopada 1895,

którym zmienia się artykuł 10 rozporządzenia z dnia 1. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 143) o przepisach bezpieczeństwa dla okrętów morskich przewożących pasażerów i uzupełnia się rozporządzenie z dnia 25. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 75) dotyczące się zmiany tego artykułu.

Do trzeciego ustępu artykułu 10 rozporządzenia z dnia 1. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 143) o przepisach bezpieczeństwa dla okrętów morskich przewożących pasażerów, zmienionego rozporządzeniem z dnia 25. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 75), przydaje się ustęp następujący:

„Jeżeli rzeczzone naczynia blaszane zapakowane są w skrzyniach drewnianych, czyniących zadosyć wszelkim warunkom, można ładować najwięcej aż do 15.000 kilogramów. Atoli Władza portowa miejsca ładowania ma prawo zmniejszyć tę ilość ze względu na szczególne stosunki pokładu odnośnego parowca.“

Zmiana ta wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Glanz r. w.

169.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 14. listopada 1895,

którym uzupełnia się postanowienia abecedowego spisu towarów pod wyrazem: „Towary tkackie i dziane“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia abecedowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Towary tkackie i dziane“ jak następuje:

Po pierwszym ustępie uwagi 9 zamieścić należy następujący nowy ustęp:

„Do tkanin w paskach, które nie przedstawiają się jako właściwe towary taśmowe w znaczeniu handlowem, lecz tylko według powyższego zarządzenia podlegają ocenie jako towary taśmowe, stosować należy taryfową stopę cła dla tych towarów ustanowioną tylko wtedy, gdy szerokość ich wynosi mniej jak 20 centymetrów.“

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXX. — Wydana i rozesłana dnia 23. listopada 1895.

Treść: (№ 170—173.) 170. Umowa, dotycząca się zmiany niektórych postanowień stypulacji z dnia 3./15. grudnia 1866 w przedmiocie żeglugi na Prucie. — 171. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia stopy tary dla kawy surowej w fardach podwójnych. — 172. Obwieszczenie, dotyczące się ustanowienia dodatku na tarę od płynnego chlorku cynku w wagonach cysternowych bez innego opakowania. — 173. Rozporządzenie, dotyczące się zaliczenia c. k. Komory pomocniczej w Pinswangu do komor (wchodowych) wymienionych w załączce do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1882.

170.

Umowa z dnia 2. marca (18. lutego) 1895,

dotycząca się zmiany niektórych postanowień stypulacji z dnia 3./15. grudnia 1866 (Dz. u. p. Nr. 69 z roku 1870) w przedmiocie żeglugi na Prucie.

(Zawarta w Bukareszcie dnia 2. marca (18. lutego) 1895, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowana w Schönbrunnie dnia 13. września 1895, poczem wzajemna wymiana ratyfikacji nastąpiła dnia 3. października (21. września) 1895 w Bukareszcie.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae,
Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae;
Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae,
superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transylvaniae; Marchio
Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum ad commutandos aliquos articulos conventionis cum Russia et Romaniae navigationem in flumine Pruth tractantis, inter Austriam-Hungariam ab una parte et Russiam atque Romaniam, quorum regiminum plenipotentiarum consiliis desuper habitis intererant, ab altera parte conventio in urbe Bucarest die 2. Martii 1895 inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie, Sa Majesté le Roi de Roumanie, et Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, ayant jugé nécessaire d'apporter certaines modifications à la Convention du 3/15 décembre 1866, concernant la navigation du Pruth, ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie:

Son Excellence Monsieur Rodolphe Comte Welsersheimb, Son Conseiller intime et Chambellan, Chevalier de Ses Ordres de Léopold et de François-Joseph, etc., etc., Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi de Roumanie;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

Son Excellence Monsieur Alexandre N. Lahovari, Grand' Croix de Son Ordre de la Couronne de Roumanie, Grand' Croix de l'Ordre Impérial de Léopold d'Autriche, etc., etc., Son Ministre Secrétaire d'Etat au Département des Affaires étrangères;

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies:

Son Excellence Monsieur Nicolas de Fonton, Son Conseiller intime et Maître de la Cour, Chevalier de Ses Ordres de St. Vladimir de 2me classe, de St. Anne et de St. Stanislas de 1re classe, Grand' Croix de l'Ordre Royal de la Couronne de Roumanie, etc., etc., Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi de Roumanie;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit:

Article I.

Les articles 2, 17, 20, 29, 30, 31 et 32 de la Convention conclue à Bucarest le 3/15 décembre 1866 concernant la navigation du Pruth, sont modifiés de la manière suivante:

Article 2. Dans le but exclusif de couvrir les frais des travaux d'amélioration du fleuve et ceux de l'entretien de la navigabilité en général, une taxe d'un taux convenable sera imposée à la navigation

(Przekład.)

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, Najjaśniejszy Król rumuński i Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rosyj, uznawszy za potrzebne poczynić pewne zmiany w Umowie z dnia 3/15. grudnia 1866, dotyczącej się żeglugi na Prucie, mianowali Swymi pełnomocnikami a mianowicie:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski:

Jego Ekszellencję Pana Rudolfa Hrabiego Welsersheimba, Swego radcę tajnego i szambelana, kawalera Swoich orderów Leopolda i Franciszka Józefa itd., Swego posła nadzwyczajnego i pełnomocnego Ministra przy Najjaśniejszym Królu rumuńskim;

Najjaśniejszy Król rumuński:

Jego Ekszellencję Pana Aleksandra N. Lahovarego, kawalera Wielkiego krzyża Swego orderu Korony rumuńskiej, kawalera Wielkiego krzyża c. austriackiego orderu Leopolda itd., Swego Ministra i sekretarza stanu w ministerstwie spraw zewnętrznych;

Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rosyj:

Jego Ekszellencję Pana Mikołaja Fontona. Swego radcę tajnego i mistrza dworu, kawalera Swego orderu św. Włodzimierza drugiej klasy, Swego orderu św. Anny i św. Stanisława pierwszej klasy, kawalera Wielkiego krzyża kr. orderu Korony rumuńskiej itd., Swego posła nadzwyczajnego i pełnomocnego Ministra przy Najjaśniejszym królu rumuńskim;

którzy okazawszy sobie wzajemnie swoje pełnomocnictwa i znalazłszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł I.

Artykuły 2, 17, 20, 29, 30, 31 i 32 Umowy zawartej w Bukareszcie dnia 3/15. grudnia 1866 w przedmiocie żeglugi na Prucie zmieniają się w następujący sposób:

Artykuł 2. Nałożona będzie na żeglugę opłata w odpowiedniej kwocie, przeznaczona wyłącznie na kosztu robót amelioracyjnych na rzece i w ogóle na kosztu utrzymania spławności rzeki, pobierana zag

et perçue soit à l'embouchure du Pruth dans le Danube, soit à Ungheni-Russe. Outre cette taxe unique, aucun autre droit, quel que soit son nom et son origine, ne pourra être prélevé sur la navigation, sauf les cas prévus à l'article 18.

Article 17. Il ne sera construit, sur l'une ou sur l'autre des rives du fleuve, soit par une administration publique, soit par des compagnies de commerce, de navigation ou autres, soit enfin par des particuliers, aucun pont, débarcadère, quai, échelle ou autres établissements de même nature dont les plans n'auraient pas été communiqués à la Commission mixte et reconnus comme ne pouvant compromettre en rien les effets des travaux d'amélioration.

Article 20. Conformément aux articles 2 et 7 du présent acte, la Commission mixte du Pruth arrêtera un tarif des taxes de navigation qui doivent être prélevées soit à son embouchure, soit à Ungheni-Russe pour le remboursement des frais d'amélioration. Ce tarif, après avoir reçu l'approbation des Gouvernements, sera joint à cet acte pour avoir même force et valeur que s'il en faisait partie intégrante.

Article 29. Les bâtimens, radeaux, etc., naviguant sur le Pruth, ne seront soumis à aucune mesure sanitaire tant qu'il ne régnera dans les provinces riveraines du Pruth ou dans celles du Danube avoisinant le Pruth, ni choléra, ni peste, ni aucune autre maladie particulièrement dangereuse par son caractère épidémique.

Tout bâtiment, radeau, etc., s'arrêtant à une escale, est tenu de produire à l'autorité locale sa patente de santé.

Article 30. Dans le cas où l'une des maladies épidémiques mentionnées dans l'article précédent viendrait à éclater dans les provinces riveraines du Pruth ou dans celles du Danube avoisinant le Pruth, les Gouvernements des Etats riverains — outre les mesures générales que chacun d'eux jugerait nécessaire de prendre, conformément à ses lois, à l'intérieur du pays — s'engagent à établir, suivant la nécessité, une ou plusieurs stations sanitaires dans les escales du Pruth. Le nombre de ces stations ainsi que la localité où elles seront établies, sera communiqué à la Commission mixte par chaque Etat riverain.

Ces stations seront pourvues de tout le personnel et le matériel nécessaires:

1° Pour servir à la désinfection des bateaux contaminés, des voyageurs, des équipages et de leurs effets.

będzie takowa albo przy ujściu Prutu do Dunaju albo w Ungheni rosyjskiem. Oprócz tej taksy jedynej nie może być pobierana od żeglugi żadna inna opłata jakiegokolwiek nazwy i jakiegokolwiek pochodzenia, wyjąwszy przypadek w artykule 18 przewidziany.

Artykuł 17. Ani zarządy publiczne, ani spółki handlowe, żeglarskie i jakiegokolwiek inne, ani wreszcie osoby prywatne nie będą stawiały przy żadnym z obu brzegów rzeki mostów, debarkaderów, porzeży, mostów pływających i żadnych innych budowli tego rodzaju, którychby plany nie były wprzód przedstawione Komisji mieszanej i uznane za nieprzeciwiające się celom robót amelioracyjnych.

Artykuł 20. W myśl artykułów 2go i 7go aktu niniejszego, Komisya mieszana Prutu ustawi taryfę opłat żeglugowych pobierać się mających bądź przy ujściu bądź w Ungheni rosyjskiem na pokrycie kosztów robót amelioracyjnych. Taryfa ta, gdy ją Rządy zatwierdzą, dołączona zostanie do aktu niniejszego i będzie miała taką samą moc i wagę, jak gdyby była jego częścią istotną.

Artykuł 29. Statki, tratwy itp. po Prucie pływające, nie będą poddawane żadnym środkom zdrowotnym, dopóki w prowincjach nadpruteńskich lub w prowincjach naddunajskich najbliżej Prutu leżących, nie panuje ani cholera, ani pomór, ani żadna inna choroba z powodu charakteru epidemicznego szczególnie niebezpieczna.

Wszelkie statki, tratwy itp. do przystani zawiązujące, obowiązane są pokazać Władzy miejscowej swój paszport zdrowia.

Artykuł 30. Rządy państw nadbrzeżnych zobowiązują się, że gdyby jedna z chorób zaraźliwych w artykule poprzedzającym wzmiankowanych, wybuchła w prowincjach nadpruteńskich lub w prowincjach naddunajskich najbliżej Prutu leżących, w takim razie, oprócz środków ogólnych, jakie każdy z nich stosownie do swoich praw uzna za stosowne zaprowadzić w głębi kraju, urządzi w miarę potrzeby jedną lub więcej stacyj zdrowotnych w przystaniach Prutu. Każde z Państw nadbrzeżnych uwiadomi Komisję mieszana Prutu, ile stacyj urządzi i w których miejscach takowe będą się znajdowały.

Stacye te będą zaopatrzone w odpowiednią służbę i potrzebny materiał:

1. Ażeby mogły odwiezwać statki zapowietrzone, pasażerów, załogę i ich rzeczy.

2° Pour isoler et soigner les malades atteints de maladies contagieuses et ceux qui présenteraient des symptômes suspects, que les bateaux devraient laisser en traitement.

Des mesures seront également prises à bord des bâtimens en vue de la constatation et de l'isolement des malades et à l'effet de prévenir la contamination des eaux de la rivière.

Un règlement spécial pour l'application de ces principes sera élaboré par la Commission mixte, sous réserve de l'approbation des Gouvernemens respectifs. On recommande comme base les règlements allemands de 1892 concernant le régime sanitaire des voies fluviales.

Article 31. La perception des droits ne pourra s'effectuer qu'à l'embouchure du Pruth dans le Danube ou à Ungheni-Russe et elle ne devra gêner en rien le mouvement de la navigation.

Article 32. Un poste roumain sera placé à l'embouchure du Pruth et un poste russe sera placé à Ungheni-Russe pour prêter main-forte, en cas d'opposition, aux commissaires, à l'inspecteur de la navigation ainsi qu'aux agents chargés de la perception.

Article II.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Bucarest le plus tôt possible.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs l'ont signée et y ont apposé leurs cachets.

Fait en triple expédition, à Bucarest, le deux mars (dix-huit février), mil huit cent quatre-vingt-quinze.

(L. S.) **Welsersheimb** m. p.

(L. S.) **Al. Lahovari** m. p.

(L. S.) **N. de Fonton** m. p.

2. Ażeby mogły odosobnić i pielęgnować osoby chorobami zaraźliwemi dotknięte lub objawiające symptomata podejrzone, które statki musiałyby dla pielęgnowania zostawić.

W podobny sposób zaprowadzone będą na pokładzie statków środki potrzebne do stwierdzenia choroby i odosobnienia chorych, jakoteż w celu zapobieżenia zapowietrzaniu wody w rzece.

Komisya mieszana wypracuje regulamin osobny określający stosowanie tych zasad a podlegający zatwierdzeniu odnośnych Rządów. Zaleca się przyjęcie za podstawę regulaminów niemieckich z roku 1892, tyczących się policyi zdrowia na drogach wodnych.

Artykuł 31. Opłaty wolno pobierać tylko przy ujściu Prutu do Dunaju lub w Ungheni rosyjskiem i pobór ich nie ma w żadnym względzie niepokoić ruchu żeglarskiego.

Artykuł 32. Przy ujściu Prutu będzie zaprowadzony posterunek rumuński a w Ungheni rosyjskiem posterunek rosyjski w celu dawania komisarzom, inspektorowi żeglugi, jakoteż poborcom pomocy zbrojnej w razie oporu.

Artykuł II.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana a dokumenty ratyfikacyjne wymienione zostaną jak można najrychlej w Bukareszcie.

W dowód czego pełnomocnicy odnośni podpisali umowę niniejszą i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Spisano w Bukareszcie w trzech egzemplarzach dnia 2. marca (18. lutego) 1895.

(L. S.) **Welsersheimb** r. w.

(L. S.) **Al. Lahovari** r. w.

(L. S.) **M. de Fonton** r. w.

Nos visis et perpensis conventionis huius stipulationibus, illas ratas gratasque habere profiteamur, verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes, Nos ea, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse. In quarum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro appresso muniri jussimus.

Dabantur in Schönbrunn, die tertio decimo mensis Septembris anno Domini Millesimo octingentesimo nonagesimo quinto. Regnorum Nostrorum quadragesimo septimo.

Franciscus Josephus m. p.

Agenor Comes **Gołuchowski** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium :

Adolphus a Plason de la Woestyne m. p.,
Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Umowę powyższą, przez obie Izby Rady państwa zatwierdzoną, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 7. listopada 1895.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

171.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 8. listopada 1895,

tyczące się ustanowienia stopy tary dla kawy surowej w fardach podwójnych.

Odnosnie do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1894, tyżącego się uregulowania stóp tary do powszechnej taryfy cłowej obszaru cłowego austriacko-węgierskiego (Dz. u. p. Nr. 151), uwalnia się w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko-węgierskiemi stopę tary dla kawy surowej Nr. t. 2a w podwójnych worach tykowych (fardach) na 3·5 procentu wagi brutto.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

172.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. listopada 1895,

tyżące się ustanowienia dodatku na tarę od płynnego chlorku cynku w wagonach cysternowych bez innego opakowania.

W porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu i interesowanemi Ministerstwami królewsko-węgierskiemi postanawia się na zasadzie artykułu XVII. ustawy z dnia 25. maja 1882 o powszechnej taryfie

clowej obszaru cłowego austriacko-węgierskiego (Dz. u. p. Nr. 47 z r. 1882), że przy pobieraniu cla od płynnego chlorku cynku wprowadzanego w urządzonych osobiłwie do tego wagonach cysternowych bez dalszego opakowania doliczana być ma do zbądanej wagi netto tara 12-procentowa.

Biliński r. w.

173.

Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, skarbu, handlu i spraw wewnętrznych z dnia 14. listopada 1895,

tyżące się zaliczenia c. k. Komory pomocniczej w Pinswangu do komor (wchodowych) wymienionych w załączce do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107).

Dodatkowo do rozporządzenia Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15. lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107), tyżącego się ostrożności, które w obrocie z zagranicą mają być przestrzegane dla zapobieżenia przynoszenia mszycy winnej (*Phylloxera vastatrix*) postanawia się, że do komor w załączce do powyższego rozporządzenia, uwaga lit. a wymienionych, wciągnąć należy także c. k. Komorę pomocniczą w Pinswangu w Tyrolu.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 27. listopada 1895.

Treść: *N* 174. Rozporządzenie, którem rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. kwietnia 1872, 20. lutego 1886 i 4. marca 1892, dotyczące się okręgów i siedzib urzędników rewirowych zastępują się nowymi postanowieniami.

174.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 11. listopada 1895,

którem rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 61), 20. lutego 1886 (Dz. u. p. Nr. 31) i 4. marca 1892 (Dz. u. p. Nr. 48), dotyczące się okręgów i siedzib urzędników rewirowych, zastępują się nowymi postanowieniami.

Ze względu, że od wyjścia rozporządzeń Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. kwietnia 1872 (Dz.

u. p. Nr. 61), 20. lutego 1886 (Dz. u. p. Nr. 31) i 4. marca 1892 (Dz. u. p. Nr. 48) zaszły zmiany w niektórych okręgach politycznych i sądowych, ustanawia się na nowo okręgi urzędowe i siedziby urzędników rewirowych w okręgach starostw górniczych, na zasadzie §. 9go rzeczonyj ustawy z dnia 21. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 77) zaprowadzonych, w sposobie, który w tabeli poniżej zamieszczonej jest uwidoczniiony.

Ledebur r. w.

P r z e g l ą d

**siedzib i okręgów urzędowych starostw górniczych tudzież urzędników rewiowych,
onymże podlegających.**

(W myśl ustawy z dnia 21. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 77).

Siedziba	Obwód urzędowy	Siedziba	Okrąg urzędowy
starostw górniczych		Liczba obeznac.	urzędników rewiowych
Praga	królestwo czeskie	1	Praga okrąg miejski Pragi, powiaty polityczne karliński, królowo-winohradzki, przybramski, rakownicki, smichowski, kladnenski, tudzież okręgi sądów w Beroun i Horzowicach powiatu politycznego horzowickiego tudzież w Ryzczanach powiatu politycznego czesko-brodzkiego.
		2	Slane powiaty polityczne louński, melnicki, slański.
		3	Pilzeń powiaty polityczne blatniński, kralowicki, pilzeński i okręgi sądów w Horazdowicach powiatu politycznego strakonickiego, w Mirowicach piseckiego, w Nepomuku przestyskiego, w Planicach klatowskiego i w Zbirowie powiatu politycznego horzowickiego.
		4	Srebro powiaty polityczne gorszowsko-tyński, sreberski, tachowski, domazlicki i okręgi sądów w Klatowach i Nyrsku powiatu politycznego klatowskiego, w Planie tegoż samego, w Przeslicu tegoż samego, tudzież w Bezdrudzie, powiatu politycznego teplskiego.
		5	Falkenow powiaty polityczne aszski, chebski, kraslicki i okręgi sądów w Falkenowie powiatu politycznego tego samego nazwiska i w Kinzwarcie powiatu politycznego planskiego.
		6	Loket powiaty polityczne jachimowski, karlowarski, zlutyski i okręgi sądów w Lokeciu powiatu politycznego falkenowskiego i w Tepli powiatu politycznego tego samego nazwiska.
		7	Chomutow powiaty polityczne kadański, chomutowski, podhorzański i okrąg sądu w Zatecu powiatu politycznego tego samego nazwiska.
		8	Most powiat polityczny mostecky, tudzież okręgi sądów w Bilinie i Duchcovie powiatu politycznego cieplickiego i w Postolopertach powiatu politycznego zateckiego.
		9	Cieplice powiaty polityczne w Uściu nad Łabą, litomierzyski, rudnicki, rumburski, szluknowski, deczynski i okręgi sądów w Cieplicach powiatu politycznego tego samego nazwiska, w Czeskiej Lipie i w Hajdzie powiatu czesko-lipskiego, w Steti powiatu politycznego dubskiego i w Čwikowie powiatu politycznego jabłońskiego.

Siedziba	Obwód urzędowy	Siedziba	Okrąg urzędowy
starostw górniczych		liczba biurowa	urzędników rewirowych
Praga	królestwo czeskie	10	Kutna Hora
			okrąg miejski Liberec i powiaty polityczne benešovski, brunowski, czaslawski, chotieborski, chrudimski, niemiecko-brodzki, fridlandzki, jabloniecki, verilabski, wysoko-mytski, jiczynski, miodoboleslawski, królewsko-bradecki, królewsko-dworski, kolmski, kutnohorski, lanckoroński, ledecki, litomiszlski, mnichowsko-bradyski, nowo-bydżowski, nowo-miejski nad Metują, pardubicki, podjebradski, policki, rychnowski, liberecki, selczański, semilski, zamberski, jilemnicki, trutnowski, turnowski, tudzież okręgi sądów w Dubie dubskiego i Jabłonnem powiatu politycznego jabłońskiego, w Mimoni czesko-lipskiego, w Czarnym Kostelcu i Czeskim Brodzie powiatu politycznego czesko-brodzkiego.
		11	Budjeovice
			powiaty polityczne budziejowicki, kaplicki, krumlowski, tyński nad Wełtawą, milewski, jendrichowo-lradecki, pelhrimowski, prahaticki, susicki, taborski, trzeboński, tudzież okręgi sądów w Pisku i Wodnianie powiatu politycznego piseckiego, w Strakonicach i Wołynie powiatu politycznego strakonickiego.
Wiedeń	arcyksięstwo austryackie poniżej i powyżej Anizy, księstwo salzburgskie, margrabstwo morawskie, księstwo górno- i dolno-śląskie, księstwo bukowskińskie.	1	St. Pölten
		2	Wels
		3	Berno
		4	Morawska Ostrawa
		5	Kaczyka
			arcyksięstwo austryackie poniżej Anizy.
			arcyksięstwo austryackie powyżej Anizy i księstwo salzburgskie.
			margrabstwo morawskie z wyjątkiem powiatów administracyjnych misteckiego i nowo-jiczynskiego tudzież posiadłości morawskich okrążonych.
			księstwo górnego i dolnego Śląska a z margrabstwa morawskiego posiadłości okrążone, tudzież powiaty polityczne mistecki i nowo-jiczynski.
			księstwo bukowskińskie.
Celowiec	księstwo styryjskie, uksiążęcone hrabstwo Tyrolu i Vorarlbergu, księstwo karyntyjskie, księstwo krańskie, miasto Tryest z obwodem, uksiążęcone hrabstwo Gorycyi i Gradyski i margrabstwo istryjskie, królestwo dalmatyńskie.	1	Hall
		2	Celowiec
		3	Lubno
		4	Gradec
		5	Celje
		6	Lublana
		7	Zadar
			uksiążęcone hrabstwo tyrolskie i kraina Vorarlberg.
			księstwo karyntyjskie.
			z księstwa styryjskiego powiaty polityczne bruckski nad Murem, grobmiński, judenburski, lubneński, lietzeński i murauski.
			z księstwa styryjskiego okrąg miejski Gradcu i powiaty polityczne niemiecko-landsbergski, feldbachski, gradecki, hartbergski, lipnicki, radgoński, voitsberski i weizki.
			z księstwa styryjskiego okręgi miejskie Celje, Maryboru i Ptui, tudzież powiaty polityczne celejski, luttenbergski, maryborski, ptujski, brezycki i windischgracki.
			księstwo Krainy, uksiążęcone hrabstwo Gorycyi i Gradyski i miasto Tryest z obwodem.
			królestwo Dalmacyi i margrabstwo Istrii.

Siedziba	Obwód urzędowy	Siedziba	Okrąg urzędowy
starostw górniczych		liczba miejsc	urzędników rewiowych
Kraków	królestwo Galicji i Lodomeryi z księ- stwami oświęcim- skim i zatorskiem, tudzież Wielkie księ- stwo krakowskie.	1	Kraków okrąg miejski Krakowa i powiaty polityczne bialski, bocheński, brzeski, chrzanowski, krakowski, lima- nowski, myślenicki, nowotargski, wadowicki, wielicki, żywiecki.
		2	Jasło powiaty polityczne brzozowski, dąbrowski, gorlicki, grybowski, jasielski, kolbuszowski, krościeński, lan- cucki, mielecki, nowo-sandecki, nizański, pilzeński, ropczycki, rzeszowski, sanocki, tarnobrzeki, tarnowski.
		3	Drohobycz powiaty polityczne cieszanowski, dobromilski, doliński, drohobycki, jarosławski, jaworowski, liski, mościcki, przemyski, rudecki, samborski, staromiejski, stryjski, turczański.
		4	Stanisławów okrąg miejski Lwowa i powiaty polityczne bobrzecki, bohorodczański, borszczowski, brodzki, brzeżański, buczacki, czortkowski, grodecki, horodycki, husiatyń- ski, kałuski, kamionecki, kolomyjski, kossowski, lwow- ski, nadworniański, podhajecki, przemysłański, rawski, rohatyński, skałacki, śniatyński, sokalski, stanisławow- ski, tarnopolski, tłumacki, trembowelski, zaleszczycki, zbaraski, zloczowski, żółkiewski, żydaczowski.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 27. listopada 1895.

Treść: (№ 175—178.) 175. Rozporządzenie, dotyczące się egzaminu praktycznego do służby prawniczo-administracyjnej w zarządzie dóbr rządowych i funduszowych. — 176. Obwieszczenie o zaprowadzeniu w Delatynie, Skawinie, Niepołomicach, Budzanowie, Nowemsiele, Miłowce i w Żabiem w Galicji po jednym urzędzie podatkowym i sądowo-depozytowym. — 177. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Ottyni w Galicji. — 178. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Podwoleczyskach w Galicji.

175.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 18. listopada 1895,

tyczące się egzaminu praktycznego do służby prawniczo-administracyjnej w zarządzie dóbr rządowych i funduszowych.

§. 1.

Do uzyskania w pocście urzędników prawniczo-administracyjnych zarządu dóbr rządowych i funduszowych takiej posady, z którą łączy się IX. klasa stopnia służbowego, złożyć trzeba egzamin praktyczny, rozporządzeniem niniejszem zaprowadzony.

§. 2.

Egzamin poprzedzić musi najmniej jednoroczne zadawalniające sprawowanie obowiązków w służbie prawniczo-administracyjnej przy dyrekcyi lasów i dóbr lub przy dyrekcyi dóbr bukowińskiego funduszu religijnego grecko-wschodniego.

W ten okres sprawowania obowiązków może być wliczona w wymiarze najwięcej aż do sześciu miesięcy, służba conceptowa sprawowana w sposób zadawalniający przy Władzy administracyjnej, sądowej lub skarbowej.

§. 3.

Co do próby o przypuszczenie do egzaminu, którą wnieść należy drogą służbową, orzeka Mini-

sterstwo rolnictwa i zarazem — jeżeli dopuszcza do egzaminu, wyznacza termin egzaminu w obrębie dwóch miesięcy od dnia podania próby.

§. 4.

Egzamin odbywa się w Ministerstwie rolnictwa. Komisya egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i dwóch komisarzy egzaminacyjnych; tworzy ją Minister rolnictwa z pocztu urzędników Ministerstwa rolnictwa.

§. 5.

Egzamin ma na celu przekonanie się, czy kandydat nabył już dokładnej znajomości przepisów stanowczych, tudzież zdolności do właściwego i szybkiego pojmowania stosunków konkretnych, ściągających się do tych przepisów i obrotności w działaniu do tego stopnia, iżby można po nim oczekiwać, że nawet bez bezpośredniej wskazówki będzie pomyślnie załatwiał sprawy wewnętrzne i zewnętrzne poruczone w myśl instrukcyi urzędnikom prawniczo-administracyjnym zarządu dóbr rządowych i funduszowych (obacz na teraz §. 25 Instrukcyi służbowej dla dyrekcyi lasów i dóbr z dnia 4. sierpnia 1886, L. 982/M. R., a względnie §. 44 Instrukcyi służbowej dla dyrekcyi dóbr bukowińskiego funduszu religijnego grecko-wschodniego z dnia 21. kwietnia 1888, L. 539/M. R.), jakoteż że będzie można używać go odpowiednio do zadań szczególnych na polu pieczy Rządu o kulturę ziemi.

§. 6.

Z przestrzeganiem określonego w § 5 celu egzaminu i odpowiedniego temu celowi obrębu wiadomości, które od kandydata mają być wymagane, pytania egzaminacyjne winny poruszać w szczególności następujące przepisy a względnie zastosowanie praktyczne takowych do konkretnych przypadków:

1. prawo cywilne powszechne z wyłączeniem prawa spadkowego i małżeńskiego a włącznie z postanowieniami prawa handlowego o kupnie;

2. postanowienia dotyczące się ksiąg publicznych, ich zakładania i wewnętrznego urządzenia;

3. najistotniejsze postanowienia co do postępowania sądowego w sprawach spornych a w szczególności przepisy dotyczące się postępowania drobiazgowego, upomniczego i postępowania w sporach o naruszenie posiadania;

4. prawo leśne łącznie z postanowieniami dotyczącymi się wykupu i uregulowania służebności leśnych, prawo łowieckie i rybołówcze, jakoteż postanowienia dotyczące się ochrony kultury kraju (ustawa o ochronie pól, ochrona zwierząt użytecznych, przepisy przeciw szkodnikom kultury, ustawy o potwierdzaniu strażników nad ochroną kultury kraju czuwających i odbieraniu od nich przysięgi;

5. prawo wodne łącznie z przepisami o nieszkodliwym odprowadzaniu wód górskich;

6. najistotniejsze postanowienia dotyczące się podatku gruntowego i budynkowego, jakoteż utrzymania w ewidencji katastru podatku gruntowego, tudzież najistotniejsze przepisy o należyciściach;

7. ordynacja gminna, łącznie z przepisami o reprezentacjach powiatowych, o obszarach dworskich i stosunku osadników;

8. najistotniejsze postanowienia ustaw drogowych i porządków budowniczych;

9. przepisy o patronacie kościelnym;

10. przepisy dotyczące się przeistoczeń rolnych z wyłączeniem ich części geodezyjnej i ściśle technicznej;

11. przepisy dotyczące się organizacji zarządu dóbr rządowych i funduszowych, zakresu działania odnośnych urzędów i funkcjonariuszów, jakoteż toku czynności u takowych;

12. przepisy o postępowaniu porządkowo-karnem względem urzędników i służ rządowych.

O ile chodzi o przepisy ustawodawstwa krajowego, za podstawę do zadawania pytań należy wziąć obowiązujące w okręgu urzędowym tego miejsca służby, w którym kandydat sprawuje obowiązki.

Jeżeli w tym okręgu urzędowym wcale nie istnieją przepisy do przeistoczeń rolnych lub niema ich dla wszystkich gałęzi (komasacyi, podziału i regulacyi, oczyszczenia lasu), egzaminować należy z partyi niedostających według przepisów obowiązujących w Dolnej Austrii.

§. 7.

Na egzaminie piśmiennym, odbywającym się najprzód, kandydat opracować ma wyznaczone mu zadania w lokalu egzaminu bez obcej pomocy, wolno mu jednak używać odnośnych zbiorów ustaw i przepisów.

Zadania te wyznaczać ma komisya egzaminacyjna z uwzględnieniem §§. 5go i 6go niniejszego rozporządzenia, przedmiotem zaś ich może być bądź opracowanie odpowiednich aktów, bądź wypracowanie kontraktu według podanych szczegółów itp. lub też wygotowanie odpowiedzi na pytania konkretne wzięte z praktyki toku czynności.

Przy wyborze tych zadań winna jednak komisya baczyć na to, żeby kandydat pospolitych zdolności mógł rzeczywiście skończyć zupełnie takowe w przeciągu najwięcej ośmiu godzin jako maksymalnym okresie tegoż piśmiennego egzaminu.

Wypracowanie odebrać ma komisarz egzaminacyjny do kontroli wyznaczony i dopisać chwilę oddania, poczem takowe poddane być ma tymczasowemu osądzeniu przez całą komisję jeszcze przed ustnym egzaminem.

§. 8.

Egzamin ustny odbyć należy z każdym kandydatem osobno i takowy ma trwać najdłużej dwie godziny.

Dwaj komisarze egzaminacyjni rozdzielić mają między siebie materiał w ten sposób, żeby obadwaj nie egzaminowali kandydata z tej samej partyi. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej ma prawo zadawać pytania samodzielne lub dodatkowe do zadawanych przez komisarzy egzaminacyjnych z wszystkich części programu egzaminu.

Pytania dotyczyć się mogą tak wypracowań piśmiennych przez kandydata dostarczonych, celem następczości mu sposobności do uzasadnienia jeszcze dobitniej objaśnieniem ustnem swego pojmowania rzeczy a według okoliczności do usprawiedliwienia go lub sprostowania, jakoteż z innych materij w zastosowaniu takowych do zarządu dóbr rządowych i funduszowych lub w ogóle do pieczy rządowej o kulturę ziemi.

§. 9.

Gdy się egzamin ustny skończy, komisya egzaminacyjna ma niezwłocznie naradzić się i uchwalić, czy kandydat ze względem na wyniki piśmiennego i ustnego egzaminu zdał cały egzamin z „bardzo dobrym“ czy z „dobrym“ skutkiem, lub czy dla niedostateczności wyników wskazuje się mu pono-

wienie egzaminu po dalszej praktyce, której czas należy oznaczyć.

Uchwała zapada większością głosów przewodniczącego i dwóch komisarzy egzaminacyjnych.

Kandydatowi, który zdał egzamin, wydaje się na żądanie świadectwo urzędowe z oznaczeniem skutku.

§. 10.

Złożenie egzaminu rozporządzeniem niniejszem urządzonego można zastąpić udowodnieniem, że kandydat zdał już jeden z tych egzaminów praktycznych, które przepisane są do urzędu sędziowskiego, adwokatury lub prokuratury skarbowej, notaryatu, administracji rządowej i do służby u Władz skarbowych kierujących.

§. 11.

Tych, którzy w poczcie urzędników prawniczo-administracyjnych zarządu dóbr rządowych i funduszowych zajmują już obecnie posadę X. klasy stopnia służbowego, uwalnia się od złożenia egzaminu niniejszem rozporządzeniem urządzonego, takowi jednak będą do niego przypuszczani na własne życzenie i jeżeli zachodzi warunek w §. 2 oznaczony.

Ledebur r. w.

176.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. listopada 1895,

o zaprowadzeniu w Delatynie, Skawinie, Niepołomicach, Budzanowie, Nowemsiele, Milówce i w Żabim w Galicyi po jednym urzędzie podatkowym i sądowo-depozytowym.

Na zasadzie Najwyższych postanowień z dnia 26 lipca i 5. września 1895 zaprowadza się po jednym urzędzie podatkowym i depozytowo-sądowym w Delatynie, Skawinie, Niepołomicach, Budzanowie, Nowemsiele, Milówce i Żabiu.

Każdy z tych nowych urzędów załatwiać ma oprócz spraw należących do urzędów podatkowych w tym ich przymocie, także sprawy zbiorowego urzędu depozytowego sierociego i sądowego dla Sądu w jego siedzibie istniejącego.

Nowe te urzędy podatkowe i sądowo-depozytowe rozpoczną urzędowanie od dnia 1. grudnia 1895.

Od rzonego dnia, z powodu zaprowadzenia wzmiankowanych urzędów podatkowych i sądowo-depozytowych:

1. gminy leżące w okręgu sądowym delatyńskim Bednarówka, Delatyn, Dobrotów, Dora, Glinki, Hołosków, Jablonica, Jamna, Krasna, Łanczyn, Łojowa, Łuh, Majdan graniczny, Majdan średni, Mikuliczyn, Mołodółów, Ostaw biały, Ostaw czarny, Potok czarny, Sadzawka, Siedliska, Skopówka, Strupków z Neudorfem, Zarzeczce oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego nadworniańskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego delatyńskiego;

2. gminy leżące w okręgu sądowym skawińskim Bodzów, Borek fałęcki z Ingowiciani, Brzeczyna dolna i górna, Buków, Chorowice, Gaj, Jurczyce, Kobierzyn, Konary, Kopanka, Korabniki, Kostrze z Kołem tymickiem, Kulerzów, Libertów, Lusina, Mogilany, Opatkowie, Pychowice, Radziszów, Rzozów, Samborek, Sidzina, Skawina, Skotniki, Swoszowice z Siarczaną górą, Tyniec, Włosań oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego podgórskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego skawińskiego;

3. gminy leżące w okręgu sądowym niepołomiczkim Brzezie z Gruszkami, Cichawa, Czyżów, Dąbrowa, Grodkowice z Łysokaniami, Kłaj, Kłódka, Krakuszowice, Książnice, Leżkowice, Marszowice z Kłęczanami, Niegowić, Niewiarów I. część z Świdówką, Niewiarów II. część z Jaroszówką i Podgrodzem, Nieznanowice, Niepołomice i Grabie III. część, Pierzchów, Pierzchowiec, Podtęże, Staniątki, Chrość i Podborze, Szarów, Szczytniki i Świątniki dolne, Targowisko, Wola batorska z Chobotem, Wiatowice, Zborczyce, Zabierzów z Wolą zabierzowską oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego bocheńskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego niepołomiczkiego;

4. gminy leżące w okręgu sądowym budzanowskim Budzanów, Janów miasto, Kobylówłoki z Papiernią, Laskowce, Mogielnica z Kulczycami, Młyniska, Romanówka, Skomorosze, Słobudka janowska ze Zniesieniem, Wierzbowiec oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego trembowelskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego budzanowskiego;

5. gminy leżące w okręgu sądowym nowosielskim Bogdanówka, Dobromirka, Hnilice wielkie, Hnilice małe, Hołoszyńce, Hołotki, Huszczanki, Jacowce, Kłebanówka, Klimkowce, Koszlaki, Korszyłówka, Koziary, Łozówka, Medyń, Nowosiół, Obodówka, Palczyńce, Pieńkowce, Proslowce, Skoryki, Terpilówka, Toki, Worobijówka oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego zbaraskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego nowosielskiego;

6. gminy leżące w okręgu sądowym miłowieckim Brzuśnik, Bystra, Cięcina, Cisiec, Juszczyzna, Kamesznica, Miłówka, Nielewdia, Rajca I. część, Rajca II. część, Rycerka dolna, Rycerka górna, Sól,

Szare, Ujsły, Żabnica oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego żywieckiego i przyłączają się do urzędu podatkowego milowieckiego;

7. gminy leżące w okręgu sądowym żabińskim Jasienów górny, Krzyworównia, Żabie oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego kosowskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego żabińskiego.

Biliński r. w.

177.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 21. listopada 1895,

tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Ottyni w Galicyi.

Na zasadzie §. 2go ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) zaprowadza się w okręgu Sądu obwodowego stanisławowskiego Sąd powiatowy z siedzibą urzędową w Ottyni dla wymienionych poniżej 19 gmin łącznie z obszarami dworskimi; takowe są:

1. Babianka, Grabiec, Krasitówka, Krzywotule nowe, Krzywotule stare, Ottynia, Uhorniki, Winoград, Worowa i Zakrzewce Sądu powiatowego tyśmienickiego;

2. Bohorodczyn, Hostów, Konstantynówka i Targowica Sądu powiatowego tłumackiego; wrzeszcie;

3. Hołosków, Mołodyłów, Neudorf, Skopówka i Strupków Sądu powiatowego delatyńskiego.

Od dnia, w którym Sąd ten rozpocznie urzędowanie a który będzie później postanowiony i do wiadomości podany, gminy powyżej wymienione łącznie z obszarami dworskimi zostaną oddzielone od okręgów swoich dotychczasowych Sądów powiatowych.

Gleispach r. w.

178.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 21. listopada 1895,

tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Podwołoczyskach w Galicyi.

Na zasadzie §. 2go ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) zaprowadza się w okręgu Sądu obwodowego tarnopolskiego Sąd powiatowy z siedzibą urzędową w Podwołoczyskach dla wymienionych poniżej 13 gmin łącznie z obszarami dworskimi, takowe są:

1. Czerniszówka, Dorofijówka, Kaczanówka, Kamionki, Mysłowa, Orzechowiec, Podwołoczyska, Rosochowaciec, Staromiejszczyzna, Supranówka i Zadniszówka Sądu powiatowego skałackiego; tudzież

2. Bogdanówka i Karczyłówka Sądu powiatowego nowosielskiego.

Od dnia, w którym Sąd ten rozpocznie urzędowanie a który będzie później postanowiony i do wiadomości podany, gminy powyżej wymienione łącznie z obszarami dworskimi zostaną oddzielone od okręgów swoich dotychczasowych Sądów powiatowych.

Od tego samego terminu gmina Zarubińce łącznie z obszarem dworskim oddzielona będzie od okręgu Sądu powiatowego grzymałowskiego i przyłączona do Sądu powiatowego skałackiego, gminy zaś Suchowce i Szelpaki łącznie z obszarami dworskimi oddzielone będą od okręgu Sądu powiatowego zbaraskiego i zostaną przyłączone do Sądu powiatowego nowosielskiego.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 4. grudnia 1895.

Treść: (№ 179—184.) 179. Rozporządzenie, którem wydaje się przepis o ubiorze urzędowym profesorów c. k. wydziału teologicznego ewangelickiego w Wiedniu. — 180. Rozporządzenie, dotyczące się sprzedaży urzędowych stęplowanych blankietów wekslowych kategorii centowych z tekstem serbsko-kroackim. — 181. Rozporządzenie, dotyczące się zaliczenia biur podróży do przemysłu konsensowego. — 182. Rozporządzenie, dotyczące się nazwy Sądu powiatowego w Ried w Tyrolu. — Obwieszczenie o upoważnieniu królewsko węgierskiej Komory głównej w Braszowie (Kronstadt) do ekspedycyowania przędzy twardej numeru 154 b taryfy. -- 184. Rozporządzenie w przedmiocie zaprowadzenia czwartego Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Pradze dla sądownictwa cywilnego.

179.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 12. listopada 1895,

którem wydaje się przepis o ubiorze urzędowym profesorów c. k. wydziału teologicznego ewangelickiego w Wiedniu.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 4. listopada 1895, uznaję za stosowne rozporządzić pod względem ubioru urzędowego profesorów c. k. wydziału teologicznego ewangelickiego w Wiedniu co następuje:

Profesorów c. k. wydziału teologicznego ewangelickiego w Wiedniu uwalnia się od obowiązku noszenia munduru urzędników przepisanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 20. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 176), natomiast na tych uroczystościach, do których noszenie munduru urzędników rządowych jest przepisane, występować mają w ubiorze urzędowym poniżej opisanym.

Ubiór urzędowy wdziwia się na suknie cywilne (frak, surdut), składa się zaś takowy z płaszcza i biretu.

Płaszcz robi się z czarnego cienkiego sukna i składa się z części spodniej, zwierzchniej, kołnierza i dwóch rękawów.

Część spodnia czyli dolna sięga aż do kostek, ma trzy bryły szerokości (około cztery metry) i na górnym końcu jest ściągnięta w drobne fałdy wążko na sobie ułożone.

Do tego końca w fałdy ściągniętego przyszyta jest górna zwierzchnia część płaszcza, okrywająca barki, plecy i piersi aż do połowy wysokości.

Do części zwierzchniej od strony szyi przyszyty jest kołnierz z aksamitu barwy bławalków, który wyłożony z tyłu ma 4 centymetry szerokości a po obu rogach przednich prostokątnych przy częściach wykładkowych 6 centymetrów szerokości i obejmuje mały kawałek przedniego końca części zwierzchniej aż do szwu przytwierdzającego. Na przednich końcach kołnierza wyłożonego umieszczone być mają oznaki dystynkcji przepisane do kołnierzy munduru galowego urzędników rządowych odpowiedniej klasy stopnia służbowego (§. 24, ustęp 2 i §. 25 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. października 1889) w podobny sposób, jak na bluzach mundurowych.

Z jednej i z drugiej strony płaszcza znajdują się dwa rękawy mające około 1.35 metra szerokości

wszyte w część spodnią zapomocą klina kształtu kwadratowego.

Rękawy opatrzone są wyłogiem aksamitnym barwy bławalków 7 centymetrów szerokim i zapinają się na guziki, umieszczone w obu rogach przedniej strony części zwierzchniej.

Płaszcz jest z przodu otwarty i zapina się na dziesięć guzików blisko siebie poprzyszywanych.

Biret jest twardy i składa się z paska kolistego aksamitnego barwy bławalków nakrytego denkiem aksamitnem czarnem o czterech rogach.

Gautsch r. w.

180.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. listopada 1895,

tyczące się sprzedaży urzędowych stęplowanych blankietów wekslowych kategorii centowych z tekstem serbsko-kroackim.

Począwszy od dnia 1. stycznia 1896 sprzedawane będą urzędowe blankiety wekslowe znaczkami stęplowymi według skali I opatrzone, z tekstem serbsko-kroackim na 5 c., 10 c., 20 c., 30 c., 40 c., 50 c., 60 c., 70 c., 80 c. i 90 c.

Postać zewnętrzna tych blankietów będzie taka sama, jak urzędowych stęplowanych blankietów wekslowych odnośnych kategorii wartości z tekstem niemieckim.

Biliński r. w.

181.

Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych z dnia 23. listopada 1895,

tyczące się zaliczenia biur podróży do przemysłu konsensowego.

Na zasadzie §. 24, ustęp 1 ustawy z dnia 15. marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Przemysł biur podróży, o ile takowe nie z ramienia poszczególnych przedsiębiorstw kolei

żelaznych i żeglugi parowej a względnie z ramienia kilku takich przedsiębiorstw wspólnie, bądź przez własnych urzędników, bądź przez innych pełnomocników, w granicach uprawnienia koncesyjnego są założone, zalicza się na zasadzie §. 24go, ustęp 1 ustawy z dnia 15. marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, do przemysłu konsensowego.

§. 2.

Za biura podróży uważać należy przedsiębiorstwa, mające za przedmiot jedną lub więcej z czynności przemysłowych poniżej wyszczególnionych, o ile którekolwiek z tych czynności przemysłowych nie są wykonywane na podstawie uprawnienia, którego zakres odnośną czynność już obejmuje.

Czynności przemysłowe mogące wchodzić w zakres biura podróży są następujące:

- a) wydawanie biletów na koleje żelazne krajowe i zagraniczne do podróży jednokursowych, kursowo-powrotnych, okrężnych itp.;
- b) wydawanie asygnacji na miejsca w wagonach sypialnych kolei żelaznych;
- c) wydawanie kart podróży i biletów kajutowych w imieniu krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw żeglugi parowej morskiej i śródkrajowej do wszystkich portów i stacji śródkrajowych z ograniczeniem podanem w §. 3;
- d) urządzenie podróży towarzyskich, pociągów i kursów towarzyskich;
- e) ekspedycja pakunków podróży i posyłek ekspresowych (§. 30 a względnie §. 39) regulaminu ruchu dla kolei żelaznych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłoszonego rozporządzeniem Ministra handlu i Ministra sprawiedliwości z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207);
- f) wydawanie asygnacji do hoteli;
- g) pośrednictwo w ubezpieczeniach od nieszczęśliwych przygód w podróży u przedsiębiorstw do zawierania interesów asekuracyjnych tego rodzaju uprawnionych bądź krajowych bądź tych zagranicznych, które do wykonywania przemysłu w krajach tutejszych są dopuszczone.

§. 3.

Biurom podróży nie jest dozwolone wydawanie biletów międzypokładowych wszystkich zagranicznych przedsiębiorstw żeglugi parowej, trudniących się przewożeniem wychodźców — z jedynym wyjątkiem przedsiębiorstw tego rodzaju dopuszczonych na zasadzie rozporządzenia cesar-

skiego z dnia 29. listopada 1865 (Dz. u. p. Nr. 127) do wykonywania przemysłu w krajach tutejszych. Również zabronione jest biuram takim zawieranie wychodźców i wszelkie popieranie wychodźstwa.

§. 4.

Ubiegający się o pozwolenie do utrzymywania biura podróowego winni oprócz uczynienia zadosyć warunkom (§§. 22 i 23 ustawy z dnia 15. marca 1883, Dz. u. p. Nr. 39) wymaganych do uzyskania konsensu na każdy przemysł konsensowy złożyć dowód dostatecznego wykształcenia ogólnego i kupieckiego potrzebnego do wykonywania przemysłu.

§. 5.

Konsens do utrzymywania biura podróowego nadawać będzie po zniesieniu się z Izłą handlowo-przemysłową Władza polityczna krajowa ze względu na potrzebę istnienia takiego przedsiębiorstwa. W dekrete nadawczym wyszczególnić należy imiennie czynności, do których kandydat na podstawie wniesionej prośby o konsens zostaje za uprawnionego uznany.

§. 6.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

182.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 24. listopada 1895,**

tyczące się nazwy Sądu powiatowego w Ried w Tyrolu.

Sąd powiatowy w Ried w okręgu Sądu krajowego innsbruckiego wymieniać należy z dodatkiem „w Tyrolu“.

Gleispach r. w.

183.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. listopada 1895,**

o upoważnieniu królewsko węgierskiej Komory głównej w Braszowie (Kronstadt) do ekspedycyowania przędzy twardej numeru 154 b taryfy.

Według doniesienia królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu królewsko węgierska Komora główna I. klasy w Braszowie (Kronstadt) upoważniona została do ekspedycyowania twardych przędz pojedynczych i podwójnych numerów 154 b taryfy.

Biliński r. w.

184.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 27. listopada 1895,**

w przedmiocie zaprowadzenia czwartego Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Pradze dla sądownictwa cywilnego.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 23. listopada 1895, zaprowadza się w Pradze ze zmianą ustępu VIII. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. października 1854 (Dz. u. p. Nr. 274) i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. sierpnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 142), czwarty Sąd delegowany miejsko-powiatowy dla sądownictwa cywilnego, którego okrąg obejmować będzie dolne Nowe Miasto, tudzież Holeszowice-Bubnę.

Od dnia, w którym Sąd ten rozpocznie urządowanie a który dopiero później będzie oznaczony i do wiadomości podany, dolne Nowe Miasto zostanie oddzielone od okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego Nowego Miasta i Wyszehradu a Holeszowice Bubna od okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego Małj Strony i Hradeczyna.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 14. grudnia 1895.

Treść: № 185. Patent cesarski, tyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno-austryackiego i górno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowskińskiego, morawskiego, śląskiego, tyrolskiego, gorycko-gradyjskiego, istryjskiego, vorarlberskiego, tudzież sejm miasta Tryestu i jego okręgu.

185.

Patent cesarski z dnia 12. grudnia 1895,

tyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno-austryackiego i górno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowskińskiego, morawskiego, śląskiego, tyrolskiego, gorycko-gradyjskiego, istryjskiego, vorarlberskiego, tudzież sejm miasta Tryestu i jego okręgu.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

król węgierski i czeski, dalmacki, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, krański i bukowskiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno- i dolno-śląski, modeński, parmański, piacenecki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie; margrabia górno- i dolno-

łużycki i istryjski; hrabia na Hohenembisie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kotorze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejmy krajowe królestw czeskiego i galicyjsko-lodomeryjskiego z Krakowem, arcyksięstw dolno- i górno-austryackiego, księstw styryjskiego i krańskiego, margrabstwa morawskiego, księstwa śląskiego, tudzież uksiążęconego hrabstwa goryckiego i gradyjskiego zwołane są na dzień 28. grudnia 1895, sejmy krajowe księstwa karyntyjskiego i uksiążęconego hrabstwa tyrolskiego na dzień 2. stycznia 1896, sejm krajowy księstwa salzburskiego na dzień 7. stycznia 1896, sejmy krajowe margrabstwa istryjskiego, kraju Vorarlbergu i miasta Tryestu z okręgiem na dzień 8. stycznia 1896, sejm krajowy księstwa bukowskińskiego na dzień 10. stycznia 1896 a sejm krajowy królestwa dalmackiego na dzień 11. stycznia 1896 do miejsc na ich zebrania w ustawie oznaczonych.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 12. grudnia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego piątego, Naszego panowania czterdziestego ósmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Welsersheimb r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 17. grudnia 1895.

Treść: (№ 186—188.) 186. Obwieszczenie o ustanowieniu barwy do cech tożsamości, któremi tkaniny w obrocie hafciarskim do uszlachetniania mają być znaczone. — 187. Rozporządzenie, dotyczące się cennika lekarstw na rok 1896. — 188. Rozporządzenie, którem wydaje się postanowienia uzupełniające do §. 6go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. czerwca 1886.

186.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. grudnia 1895,

o ustanowieniu barwy do cech tożsamości, któremi tkaniny w obrocie hafciarskim do uszlachetniania mają być znaczone.

Odnosnie do rozporządzenia z dnia 27. marca 1890 (Dz. u. p. Nr. 56) o postępowaniu celniczem w obrocie hafciarskim do uszlachetniania rozporządza się, że w okresie od dnia 1. stycznia aż do końca grudnia 1896, tkaniny wprowadzane w obrocie hafciarskim do uszlachetniania znaczone być mają cechą tożsamości barwy czarnej.

Biliński r. w.

187.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. grudnia 1895,

tyczące się cennika lekarstw na rok 1896.

Od dnia 1. stycznia 1896 nabywa mocy obowiązującej „Cennik lekarstw na rok 1896 do far-

makopei austriackiej z r. 1889^a, który pod tym tytułem wyszedł nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej, ustanowiony na podstawie najświeższych cenników materyałów aptecznych.

Wszyscy aptekarze bez wyjątku, jakoteż lekarze, chirurdzy i weterynarze upoważnieni do utrzymywania apteki domowej, winni począwszy od dnia 1. stycznia 1896 trzymać się ściśle nowego cennika lekarstw i zaopatrzyć się w jego egzemplarz.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12. grudnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 191), tyczące się austriackiego cennika lekarstw a względnie rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 14. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 222), tyczące się cennika lekarstw na rok 1893, któremi tamto rozporządzenie zostało uzupełnione i zmienione, zatrzymuje moc obowiązującą.

Przy wykonywaniu rozporządzeń Ministerstwa spraw wewnętrznych i Ministerstwa handlu z dnia 17. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 152) i z dnia 17. czerwca 1886 (Dz. u. p. Nr. 97) służyć ma za podstawę wykaz środków lekarskich aptecznych w Cenniku lekarstw zamieszczony, który ułożony został w porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu.

Badeni r. w.

188.

**Rozporządzenie Ministerstw spraw
wewnętrznych i handlu z dnia 8.
grudnia 1895,**

którem wydaje się postanowienia uzupełniające
do §. 6go rozporządzenia ministeryalnego z dnia
17. czerwca 1886 (Dz. u. p. Nr. 97).

Ze względu na potrzeby ludności wiejskiej
przy pielęgnowaniu chorych zwierząt domowych
uzupełnia się postanowienia §. 6go, ustęp 2 rozpo-
rządzenia ministeryalnego z dnia 17. czerwca 1886

(Dz. u. p. Nr. 97) w ten sposób, iż pozwala się, żeby
niektóre z leków, w §. 3 powyższego rozporządzenia
ministeryalnego wymienionych, które kupcy
egzaminowani mogą trzymać na sprzedaż i sprze-
dawać, sprzedawano także grubo sproszkowane,
a mianowicie: *Angelicae radix*, *Calami aromatici
rhizoma*, *Gentianae radix*, *Inulae radix*, *Impera-
toriae rhizoma*, *Liquiritiae radix*, *Rhei radix*, *Vale-
rianae radix* i *Foeni graeci semen*. Nadto wciąga
się do rzeczzonego spisu środek leczniczy *Taraxaci
folia*.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocę obo-
wiązującej od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

O część LXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 22. grudnia 1895.

Treść: *M.* 189. Rozporządzenie, dotyczące się ottomańskich obligacyi premiiowych (losów tureckich) osteplowanych

189.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. grudnia 1895,

tyczące się ottomańskich obligacyi premiiowych (losów tureckich) osteplowanych.

Z powodu odkrycia, że na obligacyach premiiowych ottomańskich (losach tureckich) znaczki steplowe bywają fałszowane, Ministerstwo skarbu uznało za stosowne w interesie obrotu losów tureckich, w myśl ustawy z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 32) osteplowanych, sporządzić z urzędu na podstawie złożonych w swoim czasie przez strony w urzędach steplowania w myśl rozporządzenia z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 33), spisów obligacyj premiiowych, do osteplowania przyniesionych, wykaz numerów losów tureckich w tychże spisach wymienionych i wydać takowy nakładem Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, I., Singerstrasse.

Ponieważ jednak być może, iż w tym urzędowym wykazie niektóre numera są opuszczone, Ministerstwo skarbu uznaje za stosowne wprowadzić następujące postępowanie celem uzupełnienia wykazu.

§. 1.

Posiadacze losów tureckich, stosownie do ustawy z dnia 28. marca 1889 (Dz. u. p. Nr. 32) osteplowanych, atoli nie wymienionych w wykazie numerów, mogą w sposób poniżej przepisany uzyskać potwierdzenie zgodnego z przepisami osteplowania takowych.

§. 2.

Strony mają w tym celu sporządzić wykaz losów, co do których chcą uzyskać potwierdzenie w §. 1 oznaczone i podać takowy w trzech wygotowaniach z dołączeniem losów, poczynawszy od dnia 2. stycznia 1896 najpóźniej aż do 31. marca 1896: w Wiedniu do Urzędu steplowego centralnego, w innych miastach, gdzie urzędy steplowe są ustanowione, do tych urzędów, gdzieindziej zaś do urzędów podatkowych a względnie do urzędów podatkowych głównych.

Posyłanie losów pocztą nie jest dozwolone, przeto urzędy steplowe i podatkowe odmawiać mają przyjmowania posyłek pocztowych.

Po upływie powyższego terminu potwierdzenie w myśl §. 1go może być udzielone tylko za osobnem pozwoleniem Dyrekcyi skarbowej krajowej w Wiedniu i pod warunkiem poniesienia narosłych kosztów.

§. 3.

Wykaz, który sporządzić należy według dołączonego wzoru, zawierać ma:

- a) ilość sztuk i oznaczenie losów;
- b) numera losów w porządku arytmetycznym;
- c) oznaczenie urzędu, który losy osteplował, o ile to można poznać z odcisku pieczęci;
- d) nazwisko, miejsce zamieszkania i mieszkauie strony.

Jeden egzemplarz wykazu, który zastępować ma prośbę, winna strona opatrzyć znaczkami steplowym na 50 c. i podpisać. Drugi egzemplarz,

służący do wygotowania potwierdzenia o które się prosi, opatrzyć należy znaczkami stęplowym 1-złotowym; w egzemplarzu tym nie może być nie ani wykrobane ani poprawione. Trzeci egzemplarz nie jest stęplowany.

Za jednym wykazem wolno podać najwięcej 25 sztuk losów.

§. 4.

Urząd ma niezwłocznie, jeszcze w obecności strony zbadać, czy wykazy sporządzone są według przepisu §. 3go i wpisane numera porównać pod względem zgodności z losami oryginalnymi.

Wykazy obejmujące więcej niż 25 losów. lub nieopatrzone potrzebnymi znaczkami stęplowymi, lub pod jakimkolwiek innym względem zarzutowi podlegające, należy odrzucić z ustnem oznajmieniem powodów.

Jeżeli nie zachodzi żadna taka przeszkoda, potwierdzić należy odbiór losów na nieostęplowanym egzemplarzu wykazu.

Urzędy znajdujące się poza obrębem Wiednia winny następnie, najpóźniej w przeciągu 24 godzin posłać pocztą inne egzemplarze wykazu razem z losami do Urzędu stęplowego centralnego w Wiedniu.

§. 5.

Urząd stęplowy centralny ma wykazy podane do niego bezpośrednio, co do których przyjęcia nie zachodziła przeszkoda w myśl §. 4go, jakoteż wykazy nadchodzące od innych urzędów, protokolować jeden po drugim według kolei, w jakiej nadchodzą i sprawdzić pod tym względem, czy podane losy zawierają się w urzędowym wykazie losów.

Jeżeli tak jest, chociażby tylko co do części losów w jednym wykazie zapisanych, nie poddaje się odnośnych wykazów dalszej czynności urzędowej, lecz najpóźniej w przeciągu dni 8 zwraca się je stronie razem z losami a zatrzymuje się wykaz opatrzony urzędowym potwierdzeniem odbioru.

Jeżeli nie zachodzi żadna taka przeszkoda, komisya ustanowiona do tego przez Ministerstwo skarbu badać będzie, czy losy są według przepisów ostęplowane.

Potwierdzenie wyniku tego badania pisze się na egzemplarzu wykazu, opatrzonym znaczkami stęplowym 1-złotowym i takowe po dołożeniu daty i wyciśnięciu pieczęci urzędowej podpisać ma kierownik komisji.

Następnie losy razem z egzemplarzem wykazu opatrzonym tem potwierdzeniem, wydaje się stronie a zatrzymuje się egzemplarz wykazu opatrzony potwierdzeniem odbioru.

§. 6.

Gdyby strona nie mogła złożyć wydanego jej wykazu, urzędowym potwierdzeniem odbioru opatrzonego, lub gdyby w przeciągu dni 14 po otrzymaniu zawiadomienia nie zgłosiła się do odbioru losów, odnośne losy razem z egzemplarzem wykazu opatrzonym stępem 1-złotowym, złożone będą dla strony w sądzie.

§. 7.

Bankom, instytutom kredytowym i zakładom wiedeńskim, mającym na składzie większą ilość ostęplowanych losów tureckich, nie wymienionych w urzędowym wykazie numerów, może kierownik komisji pozwalać na szczególną prośbę najpóźniej aż do 31. stycznia 1896 podać się mającą i pod warunkiem poniesienia kosztów, żeby losy te badane były przez wydelegowaną do tego komisję w odpowiednich lokalach zakładu niedostępnych dla stron. Prośbę opatrzyć należy znaczkami stęplowym 50-centowym i podać do Urzędu stęplowego centralnego, dołączwszy wykazy losów hadać się mających, w myśl §. 3go wygotowane, z których każdy jeden egzemplarz ma być opatrzony znaczkami stęplowym 50 centowym, w przeciwnym bowiem razie prośba nie będzie uwzględniona.

Kierownik komisji wyznacza dzień i godzinę wykonania czynności urzędowej. Zakład winien losy badać się mające trzymać w pogotowiu odpowiednio rozgatunkowane, razem z drugimi egzemplarzami wykazu opatrzonymi znaczkami stęplowym 1-złotowym. Komisya postępować ma z odpowiedniemi zastosowaniem postanowień podanych w poprzedzających paragrafach i zapisywać będzie potwierdzenie na tych ostatnich wykazach w myśl §. 5go.

§. 8.

Numera zbadanych losów, razem z wynikami badań, ogłaszane będą po upływie terminu w §. 2 ustanowionego, w osobnych wykazach jako dodatek do urzędowego już wydanego wykazu numerów ostęplowanych losów tureckich.

Znaczek
stęplowy.

W y k a z

10 sztuk losów tureckich, które podpisane przedstawia do sprawdzenia ostęplowania.

Numer losu	Urząd, który los ostęplował	Uwaga
407	Urząd stęplowy centralny w Wiedniu	
5.848	Urząd stęplowy centralny w Wiedniu	
42.751	Urząd podatkowy główny w Linzu	
89.284	Urząd podatkowy w Bruntalu.	
226.953	Urząd podatkowy główny w Trydencie	
862.796	nie można rozpoznać	
1,208.910	Urząd podatkowy w Frysztaku	
1,367.329	Urząd podatkowy w Frysztaku	
1,665.308	Urząd podatkowy w Frysztaku	
1,948.215	Urząd stęplowy centralny w Wiedniu	

Linz, dnia 10. stycznia 1896.

Edmund Müller r. w.

Linz, Landstrasse Nr. 14.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 22. grudnia 1895.

Treść: № 190. Rozporządzenie, zawierające postanowienia o przewożeniu Łabą od Melnika aż do granicy austriacko-niemieckiej takich przedmiotów niebezpiecznych, które nie należą do rozsadzających, tudzież materiałów gryzących.

190.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 12. grudnia 1895,

zawierające postanowienia o przewożeniu Łabą od Melnika aż do granicy austriacko-niemieckiej takich przedmiotów niebezpiecznych, które nie należą do rozsadzających, tudzież materiałów gryzących.

Umówione z Rządem cesarsko-niemieckim postanowienia co do przewożenia Łabą na przestrzeni od złączenia się Małej Łaby z Weltawą pod Melnikiem aż do granicy austriacko-niemieckiej, przedmiotów jako palne niebezpiecznych, które do rozsadzających nie należą, jakoteż materiałów gryzących, podają się niniejszem do wiadomości z tem nadmienieniem, że takowe nabywają mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

§. 1.

Za przedmioty niebezpieczne jako palne uważają się w duchu niniejszego rozporządzenia następujące:

- a) Olej skalny surowy i jego przetwory destylacyjne (eter oleju skalnego, gazolina, neolina, benzyna, ligroina, nafta, essencja oleju skalnego, olej skalny oczyszczony, olej do czyszczenia itd.);
- b) materiały lotne wyrabiane ze smoły lub olejów smołowych (ze smoły węgla kamiennych i brunatnych;

- c) eter siarczany (eter etylowy), kleina i alkohol siarczany;
- d) kwas azotowy czerwony dymiący;
- e) fosfor biały i żółty, jakoteż fosfor czerwony (bezsztalny);
- f) puszki Buchera do gaszenia ognia.

Za materiały gryzące uważają się w duchu niniejszego rozporządzenia kwasy mineralne płynne (kwas siarczany, kwas azotowy i kwas solny).

1. Przedmioty niebezpieczne jako palne.

§. 2.

1. Olej skalny, surowy i oczyszczony, o ile przy ciepłocie 17·5 stopni Celsiusa jego ciężar gatunkowy wynosi najmniej 0·780, albo, gdy barometr wskazuje 760 milimetrów (redukowanych do poziomu morza) w aparacie Abla wydaje parę nie zapalającą się w ciepłocie poniżej 21 stopni Celsiusa (Testpetroleum);

2. oleje wyrabiane ze smoły węgla brunatnych, o ile mają ciężar gatunkowy najmniej taki, jak wyżej ustanowiony (olej solarny, fotogien itd.);

3. wreszcie oleje ze smoły węgla kamiennych, których ciężar gatunkowy wynosi mniej niż 1·0 (benzol, toluol, ksylol, kumol itd.), jakoteż olej mirbanowy (nitrobenzol)

przewozić wolno Łabą, o ile nie używa się statków skrzyniowych, umyślnie do tego zbudowanych, tylko

albo

- a) w bardzo dobrych, trwałych beczkach.

albo

- b) w naczyniach metalowych szczelnych i wytrzymałych
albo
- c) w naczyniach szklanych lub kamionkowych; w tym jednak przypadku z zachowaniem następujących przepisów:

aa) jeżeli więcej naczyń stanowią jedną posyłkę, należy je zapakować w grubych skrzyniach drewnianych i natłoczyć mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi;

bb) gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubłach mocnych, dobrze przytwierdzonymi wiekami, jakoteż rękojściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia, i tym podobnego materiału, powinno być nasycone mlekiem glinianem lub wapiennem albo innym materiałem tego rodzaju z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki w naczyniu szklanem nie może wynosić więcej nad 60 kilogramów, w naczyniu kamionkowym więcej nad 75 kilogramów.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

§. 3.

Olej skalny, surowy i oczyszczony, naftę tudzież destylaty oleju skalnego i nafty, o ile ciężar gatunkowy tych przedmiotów przy 17·5 stopniach Celsjusa wynosi mniej niż 0·780 a więcej niż 0·680 (benzyna, ligroina i olej do czyszczenia), przewozić wolno łąką o ile nie używa się statków skrzyniowych umyślnie do tego zbudowanych, tylko:

albo

- a) w bardzo dobrych, trwałych beczkach,
albo
- b) w naczyniach metalowych szczelnych i wytrzymałych,
albo
- c) w naczyniach szklanych lub kamionkowych; w tym jednak przypadku z zachowaniem następujących przepisów:
- aa) jeżeli więcej naczyń stanowią jedną posyłkę, należy zapakować je w grubych skrzyniach drewnianych i natłoczyć mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi;
- bb) gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubłach mocnych, dobrze przytwierdzonymi wie-

kami jakoteż rękojściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia i tym podobnego materiału, powinno być nasycone mlekiem glinianem lub wapiennem albo innym materiałem tego rodzaju z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki nie może wynosić więcej jak 40 kilogramów.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

Każda z osobna paka powinna być opatrzona wyraźnym napisem „Ostrożnie z ogniem“ wydrukowanym na czerwonym tle. Nadto kosze i kubły z naczyniami szklanymi lub kamionkowymi winny mieć napis „Trzeba nieść ręką“.

§. 4.

Eter skalny (gazolina, neolina itp.) i tym podobne wytwory łatwo zapalne wyrobione z nafty lub smoły z węgla brunatnych, o ile ciężar gatunkowy tych przedmiotów przy 17·5 stopniach Celsjusa wynosi 0·680 lub mniej, wolno przewozić łąką tylko:

albo

- a) w naczyniach metalowych szczelnych i wytrzymałych,
albo
- b) w naczyniach szklanych lub kamionkowych; w tym jednak przypadku z zachowaniem następujących przepisów:
- aa) jeżeli więcej naczyń stanowią jedną posyłkę, należy pakować je w grubych skrzyniach drewnianych i natłoczyć mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi;
- bb) gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubłach mocnych, dobrze przytwierdzonymi wiekami jakoteż rękojściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia i tym podobnego materiału, powinno być nasycone mlekiem glinianem lub wapiennem albo innym materiałem tego rodzaju z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki nie może wynosić więcej jak 40 kilogramów.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

Każda z osobna paka powinna być opatrzona wyraźnym napisem „Ostrożnie z ogniem“ wydrukowanym na czerwonym tle. Nadto kosze i kubły z naczyniami szklanymi lub kamionkowymi winny mieć napis „Trzeba nieść ręką“.

§. 5.

Eter siarczany (eter etylowy) wolno przewozić Łabą tylko:

albo

1. w naczyniach szczelnych z grubej blachy żelaznej należycie zanitowanej lub zeszejszowanej, mieszczącej w sobie najwięcej 500 kilogramów,

albo

2. w naczyniach metalowych lub szklanych szczelnie zamkniętych, ważących brutto najwięcej 60 kilogramów, których opakowanie powinno czynić zadość następującym przepisom:

- a) jeżeli więcej naczyń stanowią jedną posyłkę, zapakować je należy w grubych skrzyniach drewnianych i utkać mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi;
- b) gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubłach mocnych, dobrze przytwierdzonych wiekami, jakoteż rękojściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia lub tym podobnego materiału, powinno być nasycone mlekiem glinianem lub wapiennem lub innym podobnym materiałem z dodaniem szkła wodnego.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

§. 6.

Kleinę wolno posyłać tylko w naczyniach metalowych lub szklanych całkiem szczelnie zamkniętych, które opakowane być powinny w następujący sposób:

1. jeżeli więcej naczyń z temi przetworami stanowią jedną posyłkę, pakować je należy w grubych skrzyniach drewnianych i utkać mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi;

2. gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubłach mocnych, dobrze przytwierdzonych wiekami jakoteż rękojściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia lub tym podobnego materiału, powinno być nasycone mlekiem glinianem lub wapiennem albo innym materiałem tego rodzaju z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki nie powinna wynosić więcej jak 60 kilogramów.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

§. 7.

Alkohol siarczany wolno przewozić tylko:

albo

1. w naczyniach szczelnych z grubej blachy żelaznej należycie zanitowanych, mających aż do 500 kilogramów pojemności,

albo

2. w naczyniach blaszanych ważących brutto najwięcej 75 kilogramów, wzmocnionych z dołu i u góry żelaznymi opaskami. Naczynia takie albo mieścić się powinny w koszach plecionych lub kubłach albo być opakowane w skrzyniach słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi,

albo

3. w naczyniach szklanych zamkniętych w grubych skrzyniach drewnianych, wysłanych słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

§. 8.

Przewóz czerwonego dymiącego kwasu azotowego podlega następującym przepisom:

Jeżeli posyła się w baniach, fiaskach lub kamionkach, takowe powinny być szczelnie zamknięte, dobrze opakowane i umieszczone w osobnych naczyniach lub koszach plecionych, opatrzonych w mocne przyrządy do wygodnego noszenia. Banie i fiaski powinny być w tych naczyniach otoczone wysuszoną ziemią wymoczkową lub innymi odpowiednimi suchymi ciałami ziemnymi w ilości przynajmniej równej ich pojemności.

Jeżeli się posyła w naczyniach metalowych, takowe powinny być całkiem szczelne i dobrze zamkniętymi opatrzone.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

§. 9.

Fosfor biały i żółty powinien być otoczony wodą w puszkach blaszanych, obejmujących najwięcej 30 kilogramów i zalutowanych, które mają być mocno zapakowane w grubych skrzyniach. Skrzynie powinny nadto mieć dwie mocne rękojści, nie mają ważyć więcej nad 100 kilogramów i opatrzone być powinny zewnątrz napisami „wewnątrz fosfor pospolity żółty (biały)“ i „górá“.

Fosfor czerwony (bezkształtny) pakować należy w puszkach blaszanych dobrze zalutowanych, które umieszcza się w grubych skrzyniach, natłaczając trocinami. Skrzynie te ważyć powinny najwięcej 90 kilogramów i mieć z wierzchu napis: „wewnątrz fosfor czerwony“.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

§. 10.

Puszki Buchera do gaszenia ognia wolno przewozić tylko w szkatułkach blaszanych. Szkatułki te mieścić się powinny w skrzyneczkach zawierających najwięcej 10 kilogramów, wewnątrz papierem wyklejonych. Następnie pakuje się te skrzyneczki w większych skrzynkach podobnie papierem wyklejonych.

Co się tyczy pakowania razem z innymi przedmiotami, porównaj §. 11.

§. 11.

Gdy przetwory chemiczne, wymienione w §§. 2 aż do 6, posyła się w ilościach nie przenoszących 10 kilogramów, wolno w tej samej posyłce łączyć je tak ze sobą, jak i z innymi przedmiotami, nie należącymi ani do rozsadzających, ani do gryzących (§. 1), ani też do palnych w §§. 7 aż do 10 wymienionych. Przedmioty te znajdować się mają wtedy w naczyniach szczelnie zamkniętych, tych rodzajów, które w §§. 2 aż do 6 są podane, upakowanych mocno w grubych skrzyniach sianem, otrębami, ziemią wymoczkową lub innymi ciałami sypkimi.

Kwas azotowy dymiący czerwony wolno tylko w tej samej ilości i w taki sam sposób łączyć w jedną posyłkę z takimi samymi ilościami innych kwasów mineralnych, jakoteż z innymi przedmiotami nie należącymi ani do rozsadzających, ani do gryzących lub do palnych.

Alkohol siarczany (§. 7), gdy waga jego wynosi najwięcej 2 kilogramy, można łączyć w jedną posyłkę z innymi przedmiotami nie należącymi do materiałów rozsadzających, gryzących lub palnych, jeżeli alkohol siarczany posyła się we flaszkach blaszanych, szczelnie zamkniętych, takowe zaś umieszczane są razem z innymi przedmiotami posyłki w grubej skrzyni i natłoczone mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami lub innymi ciałami sypkimi.

Fosforu i puszek Buchera do gaszenia ognia nie wolno nawet w małych ilościach łączyć z innymi przedmiotami w jedną posyłkę.

§. 12.

Naczynia wymienione w §§. 2 aż do 11 (naczynia metalowe, beczki, skrzynie, kubły i kosze) ustawiać należy na statkach w taki sposób, żeby się o siebie nie obijały ani też spaść nie mogły.

§. 13.

Na parowcach wolno przedmioty palne ładować tylko na pokładzie; na statkach służących do przewozu ludzi, zamknąć należy dla pasażerów odnośną część pokładu.

Na tratwach nie wolno ładować przedmiotów palnych.

§. 14.

Do tych lokali statku, w których umieszczone są przedmioty palne, wolno wchodzić tylko z lampami bezpieczeństwa i nie wolno w nich palić tytoniu. Jeżeli lokale te znajdują się pod pokładem, powinny być w sposób skuteczny wietrzone.

Na statkach, na których przedmioty palne są naładowane, nie wolno palić gołego ognia.

Przedmioty palne, naładowane na pokładzie, okryte być powinny płachtami szczelnie osłaniającymi.

§. 15.

Na statkach wiozących ładunek materiałów palnych powinna być wywieszona we dnie bandera błękitna z wielkim białym F (łacińskie drukowane), w nocy latarnia błękitna, takowe mają być przytwierdzone na maszcie lub na żerdzi w wysokości najmniej 4 metrów nad burta.

Statkom takim przybijać wolno do lądu tylko w odległości najmniej 150 metrów od innych statków lub od budynków zamieszkałych, o ile Władza portowa a poza obrębem portów Władza policyjna miejscowa nie nakaże w większej lub nie dozwoli w mniejszej odległości przybijać do lądu.

Postanowienia niniejsze nie stosują się do statków wiozących tylko małe ilości (aż do 10 kilo a względnie alkoholu siarczanego aż do 2 kilo, porównaj §. 11), poszczególnych materiałów palnych bądź to w przepisaniem oddzielnem opakowaniu, bądź też zapakowanych według przepisów razem z innymi przedmiotami (§. 11), z tem zastrzeżeniem, żeby waga ogólna wiezionych małych ilości materiałów palnych nie dochodziła 40 kilogramów. Władza portowa upoważniona jest zezwolić na dalsze wyjątki dla obrotu portowego.

§. 16.

Gdy statek obładowany przedmiotami palnymi przybędzie do miejsca przeznaczenia, dowódca winien niezwłocznie uwiadomić właściwą Władzę policyjną lub portową o ilości i rodzaju naładowanych przedmiotów palnych i statek swój umieścić niezwłocznie w miejscu wyznaczonem.

Władza portowa jest upoważniona zezwalać na wyjątki od tych przepisów.

§. 17.

Gdy przedmioty palne mają być na statku ładowane lub z niego wyładowywane, dowódca winien wprzód uwiadomić o tem właściwą Władzę policyjną lub portową.

Władza ta wyznacza stanowisko, w którym przedmioty te mają być ładowane lub wyładowywane i termin, w którym praca ta ma się rozpocząć i skończyć. Stanowisko takie powinno być jak najbardziej oddalone od budynków zamieszkałych. Przystęp do tego stanowiska dozwolony jest wyłącznie osobom mającym tam zajęcie.

Podezas ładowania i wyładowywania nie wolno palić tytoniu ani rozniecać ognia lub używać gołego światła tak na statku jak i w pobliżu stanowiska.

W ciemności wolno ładować i wyładowywać tylko za szczególnem pozwoleniem i tylko przy świetle latarni stale utwierdzonych najmniej na dwa metry ponad powierzchnię gruntu gdzie się pracuje.

Przy ładowaniu i wyładowywaniu kosztów i kubłów z naczyniami szklanemi lub kamionkowemi zawierającemi przedmioty palne, nie wolno takowych wozić na karach, ani też nosić na barkach lub na plecach, lecz tylko za rękojęci, któremi owe opakowania są opatrzone.

Władza portowa upoważniona jest zezwalać na wyjątki od tych przepisów.

§. 18.

Wyładowujący winien uwiadomić dowódcę statku a ten właściwą Władzę policyjną lub portową (porównaj §§. 16 i 17) i nadto wszystkich, którzy przy ładowaniu lub wyładowywaniu przedmiotów palnych będą zatrudniani, o niebezpieczności ogniowej u takowych a to także w tym razie, gdy już sam rodzaj opakowania i oznaczenie takowego wskazuje, że to są przedmioty palne

Również uwiadomić ma o tem:

- a) ów, który wyładowującemu posyła towary do ładowania, tegoż wyładowującego;
- b) ów, który komuś innemu a nie wyładowującemu posyła towary do ładowania celem posłania dalej, swego bezpośredniego następcę.

Przepisy niniejszego paragrafu nie stosują się do posyłek oleju skalnego oczyszczonego.

B. Materiały gryzące.

§. 19.

Kwasy mineralne płynne, kwas siarczany, kwas solny, kwas azotowy — z wyjątkiem czerwonego dymiącego kwasu azotowego (porównaj co do takowego §. 8) — podlegają następującym przepisom:

1. Jeżeli wytwory te posyłane są w baniach, flaszach lub kamionkach, naczynia te powinny być szczelnie zamknięte, dobrze zapakowane i umieszczone w osobnych pakach lub koszach plecionych, opatrzonych w mocne przyrządy do wygodnego noszenia.

2. Jeżeli takowe posyła się w naczyniach metalowych, drewnianych lub gumowych, naczynia te powinny być całkiem szczelne i opatrzone dobrmi zamknięciami

§. 20.

Kwas azotowy i kwas siarczany umieszczać należy w oddzielnych lokalach w jak największej od siebie odległości, która wynosić ma w kierunku poziomym najmniej dziesięć metrów; oba te kwasy nie powinny nigdy leżeć bezpośrednio przy materiałach zapalających się łatwo.

Naczynia z kwasami umocować należy na statkach w taki sposób, żeby się o siebie nie obijały, ani też spaść nie mogły.

Mieszanki kwasu siarczanego i azotowego są od posyłania wyłączone.

Gdy kwas siarczany, kwas azotowy lub kwas solny posyła się w ilościach nie przenoszących dziesięciu kilogramów, wolno w tej samej posyłce łączyć je tak ze sobą jak i z innymi przedmiotami, nie należącymi ani do rozsadzających ani do ługowców gryzących, ani też do materiałów palnych. Przedmioty te powinny wtedy być w naczyniach szczelnie zamkniętych, mocno opakowane słomą, sianem, otrębami, trocinami lub ziemią wymoczkową albo innymi sypkimi materiałami.

§. 21.

Przy ładowaniu i wyładowywaniu naczyni z kwasami unikać należy wstrząśnięć; kosztów i kubłów z naczyniami szklanemi lub kamionkowemi nie wolno wozić na karach, ani też nosić na barkach lub na plecach, lecz tylko za rękojęci, któremi owe opakowania są opatrzone.

§. 22.

Wyładowujący winien uwiadomić dowódcę statku a ten wszystkich, którzy przy ładowaniu lub wyładowywaniu materiałów gryzących będą zatrudniani, o niebezpieczności takowych i to także w tym razie, gdy już sam rodzaj opakowania i oznaczenie takowego wskazuje, że to są przedmioty niebezpieczne.

Również uwiadomić ma o tem:

- a) ów, który wyładowującemu posyła towary do ładowania, tegoż wyładowującego,
- b) ów, który komuś innemu a nie wyładowującemu posyła towary do naładowania celem posłania dalej, swego bezpośredniego następcę.

CC. Postanowienia końcowe.

§. 23.

Wykroczenia przeciwko przepisom powyższym, o ile nie podlegają postanowieniom ustaw karnych, karane być mają w Państwie niemieckiem grzywnami w kwocie aż do 60 marek lub aresztem aż do dni 14, w Austrii według postanowień, dotyczących się wykroczeń przeciwko przepisom policyjnym.

Zarazem postanawia się, że wykroczenia przeciwko powyższym przepisom, o ileby takowe nie podlegały postanowieniom ustaw karnych, karane

będą w Austrii według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

Przestrzeżenie tych przepisów i nadzór nad ich wykonywaniem w Austrii, o ile nie chodzi o sprawy, które stosownie do Porządków portowych i brzegowych, wydanych dla poszczególnych przystanków nadłabskich, przekazane są intendentom portowym i brzegowym lub powierzone jakiegokolwiek innej służbie nadzorczej rzeki, porucza się Władzom politycznym powiatowym jako Władzom żeglarskim pierwszej instancyi w przydzielonych im okręgach żeglugi. Władze te winny używać do współdziałania służby nadzorczej rzeki, żandarmeryi, jakoteż zwierzchników gmin nadbrzeżnych.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dia

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 22. grudnia 1895.

Treść: (№ 191—192.) 191. Rozporządzenie, którem podwyższa się powszechną cenę sprzedaży białej soli morskiej w c. k. Składzie solnym w Peranie. — 192. Rozporządzenie, dotyczące się ściągnięcia monet zdawkowych srebrnych po 10 i 5 centów waluty austriackiej.

191.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. grudnia 1895,

którem podwyższa się powszechną cenę sprzedaży białej soli morskiej w c. k. Składzie solnym w Peranie.

W porozumieniu z królewsko węgierskim Ministerstwem skarbu podwyższa się powszechną cenę sprzedaży białej soli morskiej w c. k. Składzie solnym w Peranie, ustanowioną rozporządzeniem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 7. listopada 1894 (Dz. u. p. Nr. 214) z 9 zł. 36 c. na 9 zł. 40 c.

To podwyższenie ceny nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

Biliński r. w.

192.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. grudnia 1895,

tyczące się ściągnięcia monet zdawkowych srebrnych po 10 i 5 centów waluty austriackiej.

W dalszem wykonaniu ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) o zaprowadzeniu waluty koronowej i stosownie do umowy z królewsko węgierskim Ministerstwem skarbu zarządza się odnośnie do końcowego ustępu rozporządzenia z dnia 1. maja 1893 (Dz. u. p. Nr. 72), zupełne

ściągnięcie monet zdawkowych srebrnych po 10 i 5 c. w. a. na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 19. września 1857 (Dz. u. p. Nr. 169) wybitych, jakoteż monet zdawkowych srebrnych po 10 c. w. a. wybitych na zasadzie ustawy z dnia 1. lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 84) a to według następujących postanowień:

1. Monety zdawkowe srebrne po 10 i 5 c. w. a. wywołują się z obiegu ustawowego od dnia 1. stycznia 1897.

W obrocie więc prywatnym przyjmować należy takowe w zapłacie tylko jeszcze aż do 31. grudnia 1896 włącznie, w wartości imiennej a względnie w wartości płatniczej ustanowionej w artykule XXI ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) a to stosownie do artykułu X ustawy z dnia 1. lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 84).

2. Od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze nabędzie mocy obowiązującej, c. k. kasy i urzędy nie będą już tych monet wydawały. Natomiast aż do dnia 31. grudnia 1898 włącznie c. k. kasy i urzędy będą takowe przy wszelkich płaceniach i do wymiany przyjmowały w wartości imiennej a względnie w wartości płatniczej w artykule XXI ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) ustanowionej a to stosownie do artykułu X ustawy z dnia 1. lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 84).

Po upływie tego terminu ustaje wszelkie zobowiązanie państwa do wykupu tych monet.

3. Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1896 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1896**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniężną, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " " 1859 " 1868 " . . . 12 " " " " 1879 " 1888 " . . . 20 "	" " " 1889 " 1898 " . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1895:

Rocznik	1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik	1865 za . . .	2 zł. — c.	Rocznik	1881 za . . .	2 zł. 20 "
"	1850 " . . .	5 " 25 "	"	1866 " . . .	2 " 20 "	"	1882 " . . .	3 " — "
"	1851 " . . .	1 " 30 "	"	1867 " . . .	2 " — "	"	1883 " . . .	2 " 50 "
"	1852 " . . .	2 " 60 "	"	1868 " . . .	2 " — "	"	1884 " . . .	2 " 50 "
"	1853 " . . .	3 " 15 "	"	1869 " . . .	3 " — "	"	1885 " . . .	1 " 80 "
"	1854 " . . .	4 " 20 "	"	1870 " . . .	1 " 40 "	"	1886 " . . .	2 " 30 "
"	1855 " . . .	2 " 35 "	"	1871 " . . .	2 " — "	"	1887 " . . .	2 " 50 "
"	1856 " . . .	2 " 45 "	"	1872 " . . .	3 " 20 "	"	1888 " . . .	4 " 20 "
"	1857 " . . .	2 " 85 "	"	1873 " . . .	3 " 30 "	"	1889 " . . .	2 " — "
"	1858 " . . .	2 " 40 "	"	1874 " . . .	2 " 30 "	"	1890 " . . .	3 " 70 "
"	1859 " . . .	2 " — "	"	1875 " . . .	2 " — "	"	1891 " . . .	3 " — "
"	1860 " . . .	1 " 70 "	"	1876 " . . .	1 " 50 "	"	1892 " . . .	5 " — "
"	1861 " . . .	1 " 50 "	"	1877 " . . .	1 " — "	"	1893 " . . .	3 " — "
"	1862 " . . .	1 " 40 "	"	1878 " . . .	2 " 30 "	"	1894 " . . .	3 " — "
"	1863 " . . .	1 " 40 "	"	1879 " . . .	2 " 30 "	"	1895 " . . .	3 " 50 "
"	1864 " . . .	1 " 40 "	"	1880 " . . .	2 " 20 "			

Rocznik 1895 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od 1870 aż do 1895 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ **wszystkie roczniki 1849 aż do 1895 włącznie** wydania **niemieckiego** i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1895 włącznie)** są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1896 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania niekompletnych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało **zestawianie** podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIX - Wydana i rozesłana dnia 28. grudnia 1895

Treść: (Nr 193 - 194.) 193. Rozporządzenie, dotyczące się emisji nowych znaczków 1-złotowych i 2-złotowych do pocztowego frankowania. — 194. Obwieszczenie o częściowej zmianie statystycznego spisu towarów dla handlu zagranicznego.

193.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 10. grudnia 1895,

tyczące się emisji nowych znaczków 1-złotowych i 2-złotowych do pocztowego frankowania.

Znaczki 1-złotowe i 2-złotowe do pocztowego frankowania, także i te, na których dodrukowana jest wartość w walucie tureckiej, wydawane będą od dnia 1. lutego 1896 w barwie jasno fioletowej a względnie jasno-zielonej. Atoli w dotychczasowej formie i postaci tychże znaczków nie zachodzi żadna zmiana.

Terazniejsze znaczki pocztowe rzeczonych kategorii zostaną z obrotu wycofane od rzeczonych terminu.

Przeto począwszy od dnia 1. lutego 1896 urzędem pocztowym i sprzedawcom znaczków pocztowych wolno będzie sprzedawać tylko nowe znaczki, gdyby zaś w tym czasie znajdowały się w posiadaniu prywatnem znaczki pocztowe 1-złotowe i 2-złotowe emisji 1890 roku a względnie z dodrukowaną wartością w walucie tureckiej emisji 1892 roku, takowe będą aż do 30. kwietnia 1896 wymieniane bezpłatnie we wszystkich urzędach pocztowych za nowe znaczki pocztowe.

Glanz r. w.

194.

Obwieszczenie Ministrów handlu i skarbu z dnia 19. grudnia 1895,

o częściowej zmianie statystycznego spisu towarów dla handlu zagranicznego.

W porozumieniu z królewsko węgierskiemi Ministerstwami handlu i skarbu a na zasadzie §. 1, ustęp 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1890 (Dz. u. p. Nr. 132) o statystyce handlu zagranicznego, zmienione zostały numera: 74, 75, 77, 81, 103, 106, 117, 118, 138, 179, 213, 214, 252, 291, 294, 309, 320, 322, 338, 455, 460, 463, 804, 1026 (uwaga), 1055, 1189, 1248, 1255, 1272 i 1299 rubryki przywozu i numera: 12, 13, 14, 51, 52, 54, 58, 59, 60, 61, 79, 82, 93, 94, 110, 148, 208, 247, 250, 265, 276, 278, 293, 321, 369, 374, 378, 423, 457, 467, 528, 529, 531, 532, 659, 894, 1025, 1084, 1091 i 1135 rubryki wywozu „Statystycznego spisu towarów dla handlu zagranicznego na obszarze cłowym austriacko-węgierskim“, wydanego obwieszczeniem Ministrów handlu i skarbu z dnia 31. stycznia 1892 (Dz. u. p. Nr. 20) i zmiana ta wchodzi w wykonanie od dnia 1. stycznia 1896. Osnowy tej zmiany nie umieszcza się a to na zasadzie §. 1go, ustęp 4 rzeczonyj ustawy.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XC. — Wydana i rozesłana dnia 28. grudnia 1895.

Treść: (M 195—196.) 195. Obwieszczenie o zaprowadzeniu cechowni w Przybramie. — 196. Rozporządzenie, którym dług nieustalony w udziałowych zapisach hipotecznych zmniejsza się do sumy osmdziesiąt milionów złotych wal. austr.

195.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. grudnia 1895, o zaprowadzeniu cechowni w Przybramie.

Odnosnie do tutejszego rozporządzenia z dnia 30. listopada 1866 (Dz. u. p. Nr. 149) i z częściową zmianą onegoż podaje się niniejszem do wiadomości, że przy c. k. Dyrekcyi górniczej w Przybramie zaprowadzona została cechownia do cechowania sztab srebrnych własnej produkcji przez rzeczoną Dyrekcyą w obrót wprowadzanych.

Cechownia przybramska podlegać będzie c. k. Urzędowi cechowniczemu w Pradze a za cechę używać ma c. k. orla z napisem w otoku: „c. k. Cechownia w Przybramie“.

Cechownia ta nie będzie cechowała sztab innego pochodzenia, ani przedmiotów złotych i srebrnych, ani też towarów druczianych.

Biliński r. w.

196.

Rozporządzenie Ministra skarbu z dnia 12. grudnia 1895,

którem dług nieustalony w udziałowych zapisach hipotecznych zmniejsza się do sumy osmdziesiąt milionów złotych wal. austr.

Na zasadzie ustawy z dnia 9. lipca 1894 (Dz. u. p. Nr. 156), którą Minister skarbu upoważniony

został do zmniejszenia długu nieustalonego w udziałowych zapisach hipotecznych do sumy siedmdziesiąt milionów złotych wal. austr., zmniejsza się tenże dług bieżący — według rozporządzenia c. k. Ministra skarbu z dnia 20. listopada 1894 (Dz. u. p. Nr. 217) do sumy najwyższej dziewięćdziesiąt milionów złotych wal. austr. zredukowany — obecnie do sumy osmdziesiąt milionów złotych wal. austr. a względnie — po strąceniu udziałowych zapisów hipotecznych, które dotychczas z tytułu przedawnienia odpisane zostały jako umorzone w kwocie 14.697 zł. 50 c. wal. austr. — do sumy siedmdziesiąt dziewięć milionów dziewięćset osmdziesiąt pięć tysięcy trzysta dwa złote pięćdziesiąt centów wal. austr.

Ściągnięcie części tego długu nieustalonego, przenoszącej rzeczoną sumę, urzędują się w ten sposób, że c. k. Naczelną kasą państwa odstawi bez kompensaty do c. i k. wspólnego Ministerstwa skarbu udziałowe zapisy hipoteczne w posiadaniu państwa będące w sumie dziesięć milionów złotych wal. austr. jako ściągnięte.

Na miejsce tych ściągniętych udziałowych zapisów hipotecznych nie wolno już emitować żadnych udziałowych zapisów hipotecznych a względnie biletów państwa.

Sumę udziałowych zapisów hipotecznych, do c. i k. wspólnego Ministerstwa skarbu jako ściągnięte odstawionych, należy stosownie do §. 3go ustawy z dnia 9. lipca 1894 (Dz. u. p. Nr. 156) jako umorzoną odpisać niezwłocznie od sumy ogólnej tego długu nieustalonego i wykazać.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCI. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1895.

Treść: (№ 197—198.) 197. Ustawa o prawie autorskiem na dziełach literatury, sztuki i fotografii. — 198. Rozporządzenie, łączące się wykonania ustawy z dnia 26. grudnia 1895, o prawie autorskiem na dziełach literatury, sztuki i fotografii.

197.

Ustawa z dnia 26. grudnia 1895,

o prawie autorskiem na dziełach literatury, sztuki i fotografii.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Pod opieką ustawy niniejszej zostają dzieła literatury, sztuki i fotografii, które pojawiły się w krajach tutejszych; nadto i takie, których twórcy są obywatelami austriackimi, bez względu, czy dzieło pojawiło się w krajach tutejszych lub za granicą, albo czy wcale się nie pojawiło.

§. 2.

Do dzieł cudzoziemców, jeżeli pojawiły się w państwie niemieckiem i do dzieł obywateli niemieckich, które się nie pojawiły, stosuje się ustawa niniejsza, o ile wzajemność jest zareczona — w tym sposobie, że ochrona takowych nie trwa dłużej, jak w samemże państwie niemieckiem.

Dla innych dzieł ochrona istnieje stosownie do brzmienia traktatów międzynarodowych.

§. 3.

Prawo autorskie rozciąga się tak na całe dzieło, jak i na części onegoż.

§. 4.

Za dzieła literatury lub sztuki w myśl ustawy niniejszej uważa się:

1. książki, broszury, czasopisma, zbiory listów i wszelkie inne pisma z zakresu literatury;
2. dzieła dramatyczne, dramatyczno-muzyczne i choreograficzne (dzieła sceniczne);
3. rysunki do celów literackich służące, ryciny, plany, mapy, utwory plastyczne i szkice tego rodzaju, jeżeli stosownie do swego przeznaczenia nie mają być uważane za dzieła sztuki;
4. wykłady, mające na celu zbudowanie, oświecenie lub rozrywkę;
5. dzieła sztuki muzycznej z tekstem lub bez tekstu;

6. dzieła sztuk obrazujących, jakoto: malowidła, rysunki, plany i projekty do robót architektonicznych, tudzież sztychy, drzeworyty i wszelkie inne płody sztuki graficznej, dzieła rzeźbiarstwa, dzieła sztuki rytowniczej i medalijerskiej, tudzież inne plastyczne dzieła sztuki. Atoli wyjąwszy dzieła sztuki budowniczej.

Za dzieła fotografii w duchu ustawy niniejszej uważa się wszelkie wyroby, do których sporządzenia używano działania fotograficznego jako potrzebnego środka pomocniczego.

§. 5.

Ustawy, rozporządzenia i akta publiczne, jako też mowy i wykłady miewane na rozprawach lub na zgromadzeniach, których przedmiotem były sprawy publiczne, są wyłączone od ochrony prawa autorskiego.

Również wyłączone są ogłoszenia przemysłowe, objaśnienia i przepisy użycia dołączane do wy-

robów przemysłowych dla informacyi nabywców, jakoteż wyroby drukarskie przeznaczone jedynie do zaspakajania potrzeb życia domowego.

Także odwzorowań dzieł sztuk obrazujących, umieszczonych prawnie na wyrobach przemysłowych, nie ochrania ustawa niniejsza przeciw dalszemu umieszczaniu takich odwzorowań na wyrobach tego rodzaju.

§. 6.

Dzień, w którym dzieło zostało prawnie wydane, to jest, zaczęło być z wolą uprawnionego rozpowszechniane, uważa się za dzień pojawienia się tego dzieła.

Dniem pojawienia się dzieła muzycznego i scenicznego jest ten dzień, w którym takowe prawnie po raz pierwszy wystawione zostało publicznie; dniem pojawienia się dzieła sztuk obrazujących lub fotografii już ten dzień, w którym samo dzieło, jego odwzorowanie lub powielenie zostało prawnie po raz pierwszy publicznie ukazane.

Według postanowień powyższych ocenia się także miejsce pojawienia się. Dzieła, pojawiające się jednocześnie na obszarze, na którym ustawa niniejsza obowiązuje, i poza obrębem onegoż, uważać należy za pojawiające się na tym obszarze.

§. 7.

Co do dzieł utworzonych wspólnie przez więcej współautorów, prawo autorskie służy wspólnie i niepodzielnie wszystkim współautorom. Rozporządzać dziełem (mianowicie wydać je, odwzorować, wystawić), mogą oni tylko za wspólną zgodą; atoli każdy z osobna mocen jest ścigać sądownie naruszenie wspólnego prawa.

O przenoszeniu udziału prawa autorskiego, każdemu z nich służącego, traktuje §. 15 i §. 16, ustęp 1.

§. 8.

Na dziełach, które aczkolwiek rozmaici współpracownicy dostarczają do nich utworów dających się od siebie odróżnić, stanowią przeciw całość jednolitą, istnieje podwójne prawo autorskie; na całości służy wydawcy, na poszczególnych utworach ich autorom.

Ci ostatni jednak, sporządzając osobne wydania, obowiązani są wymienić dzieło, w którym utwór poszczególny się pojawił.

§. 9.

Utworami ochranianemi przez prawo autorskie, jeżeli pojawiły się w dziełach peryodycznych,

jakoto: w czasopismach, podręcznikach, kalendarzach, może autor rozrządzać w inny sposób bez przyzwolenia wydawcy, a gdyby ten nie był wymieniony, bez przyzwolenia nakładcy, aż dopiero po upływie lat dwóch od pojawienia się tych utworów, wyjąwszy, gdyby się inaczej umówiono.

§. 10.

Za autora dzieła, które się pojawiło, uważa się aż do udowodnienia, że jest inaczej, tę osobę, której prawdziwe nazwisko wymienione zostało przy pojawieniu się dzieła jako nazwisko autora.

Jeżeli dzieło pojawiło się przez rozpowszechnienie powieści lub odwzorowań, nazwisko powinno być podane na karcie tytułowej, pod dedykacją lub przedmową albo na końcu dzieła, w dziełach, składających się z utworów kilku współpracowników, na czele lub na końcu każdego utworu. W dziełach sztuk obrazujących, jakoteż na dziełach fotograficznych, dostatecznem jest podanie nazwiska na samymże dziele lub na kartonie, do którego takowe jest przytwierdzone.

Jeżeli dzieło pojawiło się przez publiczne wystawienie, nazwisko wymienione być powinno w ogłoszeniu pierwszego wystawienia.

Jeżeli dzieło pojawiło się przez publiczne ukazanie, nazwisko powinno być wymienione na samymże dziele lub na kartonie, do którego takowe jest przytwierdzone.

§. 11.

Dzieła, które pojawiły się bez wymienienia prawdziwego nazwiska autora, uważają się za bezimiennie lub za wydane pod przybranem nazwiskiem. Praw służących autorowi co do takich dzieł przestrzegać ma wydawca, gdyby zaś on nie był wymieniony, nakładca.

§. 12.

Co do fotografii dla zarobku zdziałanych, prawa autorskie służą przedsiębiorcy przemysłowemu.

§. 13.

Co do portretów zamówionych za zapłatą, bez względu, czy są dziełami sztuk obrazujących czy fotografii, prawa autorskie służą zamawiającemu.

Co do portretów fotograficznych, wykonywanie prawa autorskiego zawisa we wszystkich przypadkach od przyzwolenia osoby wyobrażonej lub jej dziedziców, wyjątek stanowią portrety fotograficzne zdziałane do celów urzędowych.

§. 14.

Dopóki prawo autorskie służy autorowi lub jego dziedzicom nie może być dotknięte środkami egzekucyjnymi lub zabezpieczającymi.

Natomiast dopuszczalne są środki takie także przeciw autorowi i jego dziedzicom odnośnie do istniejących powieści i odwzorowań dzieła już ogłoszonego, do dzieł sztuki obrazującej na sprzedaż wygotowanych i do wszelkich roszezeń majątkowych na mocy prawa autorskiego nabytych.

§. 15.

Prawo autorskie przechodzi na dziedziców; prawo kaduku nie stosuje się do niego.

§. 16.

Autor lub jego dziedzic może mocą kontraktu lub rozporządzenia ostatniej woli przekazać innym ograniczone lub nieograniczone wykonywanie prawa autorskiego.

Także dziełem pewnem, dopiero mającem się utworzyć, można z góry ważnie rozrządzić.

Atoli kontrakt, mocą którego ktoś prawa autorskie na swoich przyszłych dziełach w ogólności lub na całym rodzaju tychże, obiecuje przenieść na kogo innego, można na mocy ustawy niniejszej każdego czasu wypowiedzieć. Prawo wypowiedzenia, którego zrzec się nie można, służy obu stronom; termin wypowiedzenia wynosi rok jeden, chyba że się na krótszy zgodzono.

§. 17.

Jeżeli kto odstępuje bezpłatnie drugiemu własność dzieła literatury lub sztuki muzycznej, odstąpienie to, bez szczególnej umowy, nie zawiera w sobie przeniesienia prawa autorskiego. Atoli odstąpienie za odpłatą uważa się za przeniesienie prawa autorskiego, o ile z okoliczności nie wynika, że jest przeciwnie.

§. 18.

Jeżeli kto za zapłatą lub bezpłatnie odstępuje drugiemu własność dzieła sztuk obrazujących lub fotografii, odstąpienie to nie zawiera w sobie przeniesienia prawa odwzorowania lub powielenia.

Atoli z przeniesieniem własności środka do powielenia (formy, płyty, kliszu), prawo powielenia uważa się także za przeniesione.

§. 19.

Właściciel dzieła nie jest obowiązany wydać takowe celem wykonania praw autorowi służących.

§. 20.

Jeżeli autor odstąpił komuś swoje dzieło w celu wydania lub wystawienia publicznego a wydanie lub wystawienie nie przyszło do skutku w przeciągu lat trzech bez woli i bez winy autora, tenże wchodzi napowrót w swoje pierwotne prawo rozrządzenia dziełem. W przypadku takim wolno mu albo stosownie do brzmienia kontraktu żądać wypełnienia onegoż a względnie wynagrodzenia szkody, albo rozrządzić w inny sposób swoim dziełem, przy czem nie ma obowiązku zwrócenia zapłaty już otrzymanej.

Mocą kontraktów nie można z góry ani zrzec się tego powrotu do prawa rozrządzenia, ani też przedłużyć terminu.

Postanowienia ustępu pierwszego stosują się także wtedy, gdy bez woli i bez winy autora nie przyszło przez trzy lata do skutku nowe wydanie rozsprzedanego dzieła literatury lub sztuki muzycznej, o ile przy zawieraniu kontraktu o nakład nie zawarowano, że nowe wydanie nie będzie sporządzone.

§. 21.

Kto bezprawnie, to jest bez zezwolenia autora, jego następcy prawnego (§§. 15—18), lub osoby do przestrzegania praw autora uprawnionej (§. 11) rozporządzi dziełem w sposób, ustawą niniejszą wyłącznie autorowi zastrzeżony, narusza prawo i jest za to odpowiedzialny w myśl istniejących postanowień ogólnych jakoteż szczególnych, w ustawie niniejszej zawartych.

§. 22.

Jeżeliby bez potrzeby z rzeczy wynikającej opatrzone dzieło oznaczeniem a mianowicie tytułem lub nadano mu postać zewnętrzną dzieła, które się pierwiej pojawiło a to mogłoby publiczność wprowadzać w błąd co do tożsamości dzieł, autorowi dzieła, które pierwiej wyszło, służy prawo żądania wynagrodzenia szkody.

Toż samo ma miejsce, jeżeliby oznaczenie lub postać zewnętrzną dzieła, które pierwiej wyszło, naśladowano z tak małemi lub tak nieznacznemi zmianami, że publiczność tylko przy szczególnej uwadze może rozpoznać różnicę.

W szczególności, gdy chodzi o dzieło ciągle lub peryodycznie wychodzące, można nadto domagać się od sądu karnego (§. 54), żeby zakazał używania oznaki lub postaci zewnętrznej w błąd wprowadzającej.

Rozdział II.

Treść prawa autorskiego.

a) Co do dzieł literatury.

§. 23.

Prawo autorskie na dziełach literatury obejmuje wyłączne prawo ogłoszenia dzieła, powielania go, sprzedawania i przetłumaczenia.

Co do dzieł scenicznych przybiera jeszcze wyłączne prawo wystawiania publicznie.

Co do wykładów, dopóki jeszcze nie są w sposób prawny wydane, prawo autorskie obejmuje także wyłączne prawo miewania ich publicznie.

Prawo autorskie istnieje na przekładach prawnie uskuteczionych, w tym samym sposobie, jak na dziełach oryginalnych.

§. 24.

Za naruszenie prawa autorskiego (przedruk) uważać należy w szczególności:

1. ogłoszenie dzieła, które się jeszcze nie pojawiło;
2. wydanie zbioru listów bez przyzwolenia autora tych listów lub jego dziedziców;
3. wydanie wyciągu lub przeróbki będącej tylko powtórzeniem cudzego dzieła lub jego części składowych i nie posiadającej właściwości dzieła oryginalnego;
4. nowe odbicie dzieł wbrew kontraktowi o nakład przez autora lub nakładcę sporządzone;
5. wygotowanie przez nakładcę większej ilości egzemplarzy dzieła niż mu dozwolono.

§. 25.

Nie ma być uważane za przedruk:

1. Dosłowne przytoczenie poszczególnych ustępów lub pomniejszych części dzieła, które się pojawiło;
2. umieszczenie poszczególnych dzieł, które się pojawiły lub poszczególnych szkiców i rysunków z takiego dzieła, o rozmiarach celowi odpowiednich, w większej całości, o ile takowa, stosownie do głównej treści swojej przedstawia się jako dzieło samodzielne, naukowe, tudzież w zbiorach, sporządzonych z dzieł więcej autorów do użytku kościelnego, szkolnego lub pedagogicznego, albo w celach literackich lub artystycznych. Atoli ustęp wyjęty nie ma przenosić rozmiarów jednego arkusza druku tego dzieła, z którego został wyjęty. Wyjmujący obowiązany jest wymienić autora lub źródło, którego użył;

3. podanie samej treści dzieła, które się pojawiło lub wykładu, który odbył się publicznie;

4. sporządzenie pojedynczych powieści, jeżeli nie zamierzono ich sprzedawać;

5. oddrukowanie tekstu należącego do dzieła muzycznego i już pierwaj ogłoszonego, jeżeli sporządzone jest w związku z dziełem muzycznym lub tylko do użycia przy wykonaniu dzieła muzycznego, z nadmienieniem o tem przeznaczeniu. Wyjmują się teksty do oratoryów, oper, operetek i sztuk ze śpiewami.

§. 26.

Przez oddrukowanie pojedynczych artykułów, telegramów lub wiadomości potocznych z dzienników publicznych nie narusza się prawa.

Atoli co do artykułów belletrystycznych, naukowych i zawodowych, prawo autorskie istnieje także po pojawieniu się takowych w dzienniku publicznym, jeżeli na ich czele wyrażone jest wzbrowienie przedruku.

Postanowienia powyższe nie stosują się do pism peryodycznych naukowych i zawodowych.

§. 27.

Doniesienia i wiadomości zebrane i powielone celem umieszczenia w pismach codziennych ochraniają się dopóty, dopóki nie ogłosi ich jeden z dzienników do tego uprawnionych.

§. 28.

Wyłączne prawo wydania przekładu dzieła, które pojawiło się prawnie, służy autorowi zwyczajnie tylko wtedy, jeżeli zastrzegł sobie wyraźnie to prawo co do wszystkich lub co do niektórych języków.

Zastrzeżenie powinno być umieszczone na karcie tytułowej, w przedmowie lub na czele wszystkich egzemplarzy dzieła; po upływie trzech lat od wydania dzieła, zastrzeżenie staje się bezskutecznem co do tych języków, w których zastrzeżone tłumaczenie nie zostało w zupełności wydane.

Co do dzieł wychodzących oddziałami, każdy oddział uważa się w znaczeniu paragrafu niniejszego za osobne dzieło.

§. 29.

Autor ma bez zastrzegania wyłączne prawo wydania tłumaczeń:

1. dopóki jeszcze dzieło nie zostało prawnie wydane;
2. jeżeli dzieło wydane zostało prawnie najpród w jednym z języków umarłych — co do tłumaczenia na języki żyjące:

3. jeżeli dzieło zostało prawnie wydane jednocześnie w rozmaitych językach — co do tłumaczenia na jeden z tych języków.

§. 30.

Wystawienie publiczne dzieła scenicznego zawiera w sobie naruszenie prawa autorskiego, chociażby zastrzeżenie prawa publicznego wystawienia nie było przy pojawieniu się dzieła wyrażone; nadto także wtedy, gdy się wystawia bezprawną przeróbkę lub bezprawne tłumaczenie.

b) Co do dzieł sztuki muzycznej.

§. 31.

Prawo autorskie na dziełach sztuki muzycznej obejmuje w sobie wyłączne prawo ogłoszenia dzieła, powielenia go, sprzedawania i wykonywania publicznie.

§. 32.

Za naruszenie prawa autorskiego ma być uważane w szczególności:

1. wydanie wyciągów, potpourris i przeróbek (arrangements);

2. urządzenie wykonań nieprawnych, stosownie do §§. 34, 35.

Postanowienia §. 24go stosują się odpowiednio do dzieł muzycznych.

§. 33.

Za naruszenie prawa autorskiego nie ma być uważane:

1. wydanie waryacji, transkrypcji, fantazyi, etiud i układów na orkiestrę, o ile takowe przedstawiają się jako odrębne dzieła sztuki muzycznej;

2. przytoczenie poszczególnych ustępów z dzieła sztuki muzycznej, które się pojawiło;

3. umieszczenie poszczególnych kompozycji, które się pojawiły, o rozmiarach celowi odpowiednich, w dziele naukowym, stosownie do swojej głównej treści samodzielnie; tudzież w zbiorach dzieł rozmaitych kompozytorów do użytku w szkołach, z wyjątkiem zbiorów dla szkół muzycznych. Atoli istnieje obowiązek wymienienia autora lub źródła, z którego korzystano;

4. sporządzenie pojedynczych powieści, jeżeli nie zamierzono ich sprzedawać.

§. 34.

Wyłączne prawo wystawienia publicznie dzieła scenicznego, służy autorowi bezwarunkowo.

Co do innych dzieł muzycznych prawo to służy autorowi bezwarunkowo tylko dopóty, dopóki dzieło

nie zostanie prawnie wydane, po tym zaś terminie tylko o tyle, o ile autor przy wydaniu dzieła zastrzegł sobie wyraźnie prawo wystawienia. Zastrzeżenie to powinno być wyrażone we wszystkich wydanych egzemplarzach na karcie tytułowej lub na czele dzieła.

§. 35.

Prawo wystawienia rozciąga się także na wszystkie przeróbki dzieła muzycznego, których wydanie autor sobie zastrzegł, przez autora sporządzone lub zarządzone i które, jeżeli przeróbka została prawnie wydana, pojawiły się z zastrzeżeniem prawa wystawienia.

Przeróbki nie przez autora sporządzone lub zarządzone mogą być swobodnie wystawiane, jeżeli dzieło muzyczne lub prawna przeróbka onegoż pojawiła się.

§. 36.

Sporządzenie i publiczne używanie instrumentów do mechanicznego wykonania dzieł muzycznych nie stanowi naruszenia prawa autorskiego muzycznego.

c) Co do dzieł sztuk obrazujących.

§. 37.

Prawo autorskie na dziełach sztuk obrazujących obejmuje wyłączne prawo ogłoszenia dzieła, odwzorowania go i sprzedawania odwzorowań.

Autor dzieła, które powstało przez prawne odwzorowanie dzieła sztuk obrazujących, ma na niem prawo autorskie, jak na dziele oryginalnym, o ile odwzorowanie sporządzone zostało zapomocą innego postępowania technicznego a nie tego, które stosował autor dzieła oryginalnego. Atoli także do odwzorowania prawnych odwzorowań potrzebne jest zezwolenie autora dzieła oryginalnego.

§. 38.

Za naruszenie prawa autorskiego uważać należy w szczególności odwzorowanie dzieła oryginalnego także wtedy:

1. gdy wykonane jest zapomocą innego postępowania technicznego a nie tego, który autor stosował;

2. gdy jest sporządzone nie bezpośrednio według dzieła oryginalnego, lecz bezpośrednio według odwzorowania;

3. gdy umieszczone jest na dziele sztuki budowniczej lub na dziele przemysłu.

Postanowienia §. 24go stosują się odpowiednio do dzieł sztuk obrazujących.

§. 39.

Za naruszenie prawa autorskiego nie ma być uważane:

1. sporządzenie nowego dzieła bez ścisłego trzymania się dzieła sztuk obrazujących;

2. sporządzenie kilku odwzorowań, jeżeli nie zamierzono takowych sprzedawać sposobem kupieckim, w szczególności więc sporządzenie po jednej kopii dzieła sztuk obrazujących. Atoli zakazane jest oznaczanie odwzorowania nazwiskiem lub godłem autora dzieła oryginalnego;

3. odwzorowanie dzieła sztuki malarskiej lub graficznej zapomocą sztuki plastycznej i odwrotnie;

4. odwzorowanie dzieł sztuk obrazujących, znajdujących się stale w miejscach do publicznego ruchu służących, wyjąwszy odwzorowanie dzieł plastyki zapomocą plastyki;

5. umieszczenie w dziele pisarskiem jedynie dla objaśnienia tekstu odwzorowań pojedynczych dzieł sztuk obrazujących, które już się pojawiły, o ile to dzieło pisarskie jest rzeczą główną. Atoli istnieje obowiązek wymienienia autora oryginału lub źródła, z którego korzystano.

d) Co do dzieł fotografii.

§. 40.

Prawo autorskie na dziełach fotografii obejmuje wyłączne prawo ogłaszania dzieła, powielania go drogą fotograficzną (§. 4) i sprzedawania powieleń.

Na dziełach fotografii, które się pojawiły, z wyjątkiem portretów, prawo autorskie istnieje tylko wtedy, jeżeli na każdym prawnym powieleniu lub na kartonie, do którego takowe jest przytwierdzone, umieszczono:

1. nazwisko a względnie firmę, tudzież miejsce zamieszkania autora lub nakładcy;

2. rok kalendarzowy, w którym się dzieło pojawiło.

§. 41.

Za naruszenie prawa autorskiego nie ma być uważane:

1. sporządzenie kilku powieleń, jeżeli nie zamierzono ich sprzedawać;

2. umieszczenie w dziele pisarskiem, jedynie dla objaśnienia tekstu, powieleń poszczególnych fotografii, które się pojawiły, o ile dzieło to jest rzeczą główną. Atoli istnieje obowiązek wymienienia autora oryginału lub źródła, z którego korzystano.

§. 42.

Postanowienia powyższe nie stosują się do takich dzieł fotografii, z którymi jako powieleniami lub odwzorowaniami dzieł literatury lub sztuki, jeszcze ochrony używającemi lub jako z częściami składowymi dzieł literackich jeszcze ochrony używających postępować należy według postanowień w tym względzie obowiązujących.

Rozdział III.

Trwanie prawa autorskiego.

§. 43.

Prawo autorskie na dziełach literatury i sztuki kończy się zwyczajnie w trzydzieści lat po śmierci autora.

Co do dzieł pośmiertnych, które wyszły w ciągu ostatnich pięciu lat okresu ochrony, prawo autorskie kończy się w pięć lat po ich pojawieniu się.

Co do dzieła wygotowanego wspólnie przez kilku (§. 7), prawo autorskie kończy się w trzydzieści lat po śmierci tego współpracownika, który innych przeżył. Gdy prawo jednego z współpracowników wygaśnie pierwej, udział jego w prawie autorskiem przechodzi na innych współautorów.

§. 44.

Prawo autorskie na dziełach literatury i sztuki, które pojawiły się bezimiennie lub pod przybranem nazwiskiem, kończy się w trzydzieści lat po pojawieniu się dzieła.

Autor, a za jego przyzwoleniem także jego następcy prawni mają jednak prawo zgłosić w ciągu tego okresu prawdziwe nazwisko autora celem wpisania go do publicznego rejestru autorów w Ministerstwie handlu utrzymywać się mającym; tym sposobem osiąga się wymiar okresu ochrony w §. 43 oznaczony.

Wpisuje się bez badania uprawnienia osoby zgłaszającej i prawdziwości zgłoszonych faktów; wpisy podają się do wiadomości publicznej.

Od każdego wpisu opłacić należy na rzecz skarbu państwa takse, której wysokość oznaczona będzie rozporządzeniem.

§. 45.

Co do dzieł, do których rozmaici współpracownicy dostarczają utworów dających się od siebie odróżnić, okresy ochrony, służące poszczególnym utworom, liczą się według §§ 43 i 44.

§. 46.

Co do dzieł wydanych przez Władze, korporacje, zakłady naukowe i instytuty publiczne, stowarzyszenia i towarzystwa, prawo autorskie wydawcy (§. 8) kończy się w trzydzieści lat po pojawieniu się dzieła.

§. 47.

Wyłączne prawo wydania tłumaczeń kończy się w pięć lat po prawem wydaniu zastrzeżonego tłumaczenia (§. 28); w przypadku §. 29, l. 3 w pięć lat po wydaniu oryginału.

§. 48.

Prawo autorskie na dziełach fotografii kończy się w dziesięć lat po powstaniu matrycy sporządzonej bezpośrednio według oryginału.

Jeżeli dzieło pojawiło się w obrębie tego okresu, prawo autorskie kończy się w dziesięć lat po pojawieniu się dzieła.

§. 49.

Co do dzieł pojawiających się w więcej oddziałach, okres ochrony liczy się od pojawienia się każdego oddziału.

Atoli, jeżeli takowe traktują o tym samym przedmiocie i w skutek tego uważane być mają za wiążące się ze sobą, trwanie okresu ochrony liczy się od pojawienia się ostatniego oddziału.

Jeżeli zaś pomiędzy pojawieniem się dwóch oddziałów kolejno po sobie następujących upłynęło więcej niż trzy lata, oddziały, które przedtem i potem pojawiły się, uważać należy za osobne dzieła.

§. 50.

Przy obliczaniu okresów ustawowych ochrony i zastrzeżenia, a mianowicie okresów §§. 9, 43 aż do 49 nie liczy się tego roku kalendarzowego, w którym zaszła okoliczność decydująca o rozpoczęciu się terminu.

Rozdział IV.

Ochrona prawa autorskiego.

§. 51.

Kto świadomie dopuszcza się naruszenia prawa autorskiego (§. 21), lub świadomie rozpowszechnia za odpłatą wyroby takiego naruszenia, staje się winnym przestępstwa i karany będzie grzywnami w kwocie od 100 zł. aż do 2000 zł. lub aresztem od jednego aż do sześciu miesięcy.

§. 52.

Staje się winnym przekroczenia:

1. kto wbrew obowiązkowi, jaki ustawa niniejsza na niego wkłada, zaniedba wymienić autora lub źródło, z którego rzecz wyjął;

2. kto kopię dzieła sztuki obracającej oznacza nazwiskiem lub godłem autora oryginału;

3. kto portretem fotograficznym rozporządzi bez przyzwolenia wyobrażonej osoby lub jej dzieciów w sposób prawu autorskiemu zastrzeżony;

4. kto po wydaniu zakazu sądowego używa nadal oznaczenia, tytułu lub postaci zewnętrznej dzieła.

Karę wymierzyć należy w grzywnach w kwocie od 5 aż do 100 zł.

§. 53.

Kto w zamiarze wprowadzenia w błąd opatruje cudze dzieło swoim własnym nazwiskiem lub własne dzieło nazwiskiem innej osoby, ażeby to dzieło w obrót puścić, albo, kto świadomie puszcza w obrót takie dzieło, chociażby nie zachodziło naruszenie prawa autorskiego, staje się winnym przestępstwa, o ile surowsze postanowienie ustawy karnej nie ma być zastosowane.

Winnym tego przestępstwa staje się także ten, kto w podobnym zamiarze podaje fałszywe zgłoszenie do rejestru autorów.

Za przestępstwo to karze się grzywnami w kwocie 100 zł. aż do 2000 zł. lub aresztem od jednego aż do sześciu miesięcy.

§. 54.

Do postępowania co do przekroczeń w §. 52 oznaczonych powołane są sądy dla spraw drukowych właściwe.

Zakazu w §. 22, ustęp 3 przewidzianego domagać się należy w sądzie powiatowym dla spraw drukowych.

§. 55.

Czyny karygodne w §§. 51 i 52 oznaczone ściga się tylko na żądanie pokrzywdzonego.

§. 56.

Gdy się skazuje za występki z §. 51, orzec należy na żądanie pokrzywdzonego przepadek powieści i odwzorowań na sprzedaż przeznaczonych u kogokolwiek by się znajdowały, tudzież rozebranie formy drukarskiej; nadto orzec należy, że przyrządy (odciski, odlewy, płyty, kamienie i formy) przeznaczone wyłącznie do nieprawego powielenia lub odwzorowania mają być uczynione nieprzydatnymi do tego celu. Gdy chodzi o nieprawne wystawienie dzieła,

można także orzec przepadek manuskryptów, partytur i ról.

Toż samo można zarządzić z urzędu, gdy się skazuje za sfalszowanie nazwiska (§. 33).

Jeżeli tylko część dzieła uważać należy za nieprawne powielenie lub odwzorowanie, środki oznaczone ograniczają się do tej części.

§. 57.

Gdy się skazuje za przestępstwo z §. 51, sąd karny ma na żądanie pokrzywdzonego orzec oprócz kary także wynagrodzenie szkody, o ile wyniki postępowania karnego pozwalają ocenić nieochybnie roszczenia z prawa prywatnego. Wynagrodzenie szkody obejmuje w sobie nie tylko właściwe zaspokojenie za stratę i zwrot ubytku w zysku, lecz nadto winien sąd według swobodnego uznania, po ocenieniu wszystkich okoliczności przyznać pokrzywdzonemu stosowną sumę pieniężną za poniesione przykrości lub inne osobiste uszczerbki.

Przeciw orzeczeniu, tyczącemu się roszczenia do wynagrodzenia szkody, służy obu stronom prawo rekursu.

§. 58.

Pokrzywdzonemu przyznać należy także prawo ogłoszenia wyroku na koszt winnego. Sposób ogłoszenia i termin do tego oznaczyć należy w wyroku, uwzględniając wnioski pokrzywdzonych.

§. 59.

Jeszcze przed wydaniem orzeczenia karnego co do przestępstwa z §. 51go, pokrzywdzony ma prawo domagać się położenia aresztu lub wzięcia w zachowanie przedmiotów w §. 56 oznaczonych, jakoteż środków potrzebnych do zapobieżenia popełnianiu lub ponawianiu czynu karygodnego.

Co do tego żądania, sąd karny wydać ma decyzję niezwłocznie; od jego uznania zależy, czy pozwolić się ma na żądane środki tylko za kaucją.

§. 60.

Niezawisłe od wytoczenia postępowania sądowo-karnego służy autorowi prawo domagania się

u sędziego cywilnego wynagrodzenia szkody w myśl §. 57go od każdego, na kim ciąży naruszenie (§. 21) z winy i również od wszystkich tych osób, które z winy rozpowszechniają odpłatnie nieprawne powielenia lub odwzorowania jego dzieła.

§. 61.

Ma nadto prawo wnieść do sędziego cywilnego skargę o uznanie jego prawa autorskiego, jakoteż o zaniechanie wszelkiego dalszego naruszenia prawa i gdyby nawet pozwanemu nie przypisano winy, żądać od niego wydania osiągniętego zbogacenia się; także i w tym przypadku może żądać, żeby orzeczono zastosowanie środków w §. 56 oznaczonych.

§. 62.

Gdy kto na zasadzie ustawy niniejszej wytacza przed sędzią cywilnym roszczenia o wynagrodzenie straty, tenże winien orzec tak co do istnienia jak i co do wysokości szkody a również co do istnienia i wysokości zbogacenia się według swobodnego uznania po ocenieniu wszystkich okoliczności.

§. 63.

Rząd upoważniony jest tworzyć kolegia znawców, które obowiązane są wydawać na żądanie sądów opinie w sprawach prawa autorskiego.

Skład kolegiów znawców i porządek ich czynności przepisać należy drogą rozporządzenia.

Rozdział V.

Postanowienia końcowe.

§. 64.

Istniejące ustawy i przepisy powszechnie regulujące używanie druku, tudzież tyczące się wyrobów drukarskich, jakoteż publicznego wystawiania, ukazywania i sprzedaży dzieł zatrzymują moc swoją.

§. 65.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia. Stosuje się ona także do dzieł, które pojawiły się zanim zaczęła obowiązywać; atoli dla dzieł takich zatrzymują się dotychczasowe okresy ochrony, o ile są dłuższe.

Również dotychczasowe krótsze okresy ochrony nad wyłącznym prawem wystawiania dzieła scenicznego, pozostają wyjątkowo obowiązującymi w stosunku autora do tych scen, którym prawo wystawiania odstąpił za zapłatą na cały okres ochrony, zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać.

§. 66.

Powielenia i odwzorowania istniejące wtedy, gdy ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, jeżeli sporządzanie ich nie było dotychczas zakazane, mogą być i nadal rozpowszechniane.

Podobnież przyrządy do powielania lub odwzorowania (odciski, odlewy, płyty, kamienie i formy) istniejące w owej chwili, jeżeli ich sporządzanie nie było dotychczas zakazane, mogą być do rzeczonożego celu używane jeszcze w ciągu okresu lat czterech od dnia, w którym ustawa niniejsza zacznie obowiązywać.

Rozpowszechnianie takich powieści lub odwzorowań i dalsze używanie wzmiankowanych przyrządów dozwolone jest tylko w takim razie, jeżeli w skutek prośby podanej przez stronę interesowaną w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, Władza polityczna powiatowa miejsca w którym się znajdują, spisała ich inwentarz i opatrzyła je osobną pieczęcią.

§. 67.

Dzieła muzyczne i sceniczne wystawiane prawnie zanim ustawa niniejsza nabyła mocy obowiązującej, mogą być i nadal swobodnie wystawiane.

§. 68.

Poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości wykonanie ustawy niniejszej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Monachium, dnia 26. grudnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

198.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i handlu z dnia 29. grudnia 1895,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 26. grudnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 197), o prawie autorskim na dziełach literatury, sztuki i fotografii.

W wykonaniu ustawy z dnia 26. grudnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 197) o prawie autorskim na dziełach literatury, sztuki i fotografii, rozporządza się w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i handlu, z mocą obowiązującą od dnia ogłoszenia, co następuje:

A. Pod względem rejestru autorów dzieł literatury i sztuki, które pojawiły się bezimiennie lub pod przybranem nazwiskiem.

§. 1.

Przewidziany w §§. 44 ustawy o prawie autorskim rejestr autorów do zapisania prawdziwego nazwiska autora dzieła literatury i sztuki, które pojawiło się bezimiennie lub pod przybranem nazwiskiem, utrzymywany będzie w Ministerstwie handlu podług wzoru podanego w załączce /.

§. 2.

Do zapisania kwalifikują się dzieła, które pojawiły się bezimiennie lub pod przybranem nazwiskiem, jeżeli pojawiły się w krajach tutejszych lub w państwie niemieckiem, albo, jeżeli autorowie ich są obywatelami austriackimi, albo jeżeli wpisu można żądać stosownie do brzmienia traktatów.

§. 3.

Wpisy zaciągają się do rejestru autorów na prośbę piśmienną autora, jakoteż za onegoż przyzwoleniem na prośbę jego następcy prawnego, zresztą bez badania uprawnienia osoby zgłaszającej i prawdziwości zgłoszonych faktów.

§. 4.

Zgłoszenia do rejestru autorów zawierać mają następujące szczegóły:

1. nazwisko, zatrudnienie, miejsce zamieszkania i obywatelstwo autora;

2. dokładne oznaczenie dzieła i rodzaju onegoż; w szczególności co do dzieł nakładowych, całkowity tytuł, ilość oddziałów (tomów, poszytów) i stron;

3. sposób pojawienia się dzieła (§. 6 ustawy o prawie autorskiem);

4. rok i miejsce pojawienia się;

5. przybrane nazwisko autora a względnie oświadczenie, że dzieło pojawiło się bezimiennie;

6. jeżeli nie sam autor wnosi zgłoszenia, nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania zgłaszającego.

§. 5.

Wpis skutecznia się za opłatą należytości w kwocie pięć złotych od każdego w szczególności dzieła, które w myśl §. 49go ustawy o prawie autorskiem uważane być ma za osobne dzieło. Opłatę złożyć należy w Ministerstwie handlu razem ze zgłoszeniem.

§. 6.

Uczyniwszy wpis, Ministerstwo handlu wydaje zgłaszającemu potwierdzenie, zawierające osnowę wpisu.

Wpisy podług brzmienia swego ogłaszają się peryodycznie w „Gazecie Wiedeńskiej“, w taki sposób, że zgłoszenia uczynione w ciągu roku kalendarzowego ogłaszają się najpóźniej w ciągu stycznia następującego roku.

§. 7.

Każdy może przeglądać registr autorów i za opłatą przypadającej należytości stęplowej żądać wygotowywania odpisów z niego urzędownie uwierzytelnionych, jakoteż poświadczenia, że pewien wpis nie znachodzi się w rejestrze.

§. 8.

Potwierdzenia zgłoszeń, tudzież uwierzytelnione odpisy i poświadczenia z rejestru autorów będą podpisywane przez referenta i urzędnika Ministerstwa handlu przeznaczonego do utrzymywania rejestru i będą opatrzone pieczęcią urzędową.

B. Pod względem spisania inwentarza tudzież opatrzenia pieczęcią powieżeń i odwzorowań dzieł literatury, sztuki i fotografii, jakoteż przyrządów do powielania i odwzorowania takich dzieł.

§. 9.

Inwentarz powieżeń i odwzorowań dzieł literatury, sztuki i fotografii, jakoteż przyrządów do po-

wielania i odwzorowania takich dzieł. w §. 66 ustawy o prawie autorskiem przewidziany, ma spisać i przedmioty te opatrzyć pieczęcią Władza polityczna powiatowa miejsca, w którym owe przedmioty znajdują się a to na prośbę piśmienną strony interesowanej.

§. 10.

Strona winna ze zgłoszeniem złożyć wykaz w dwóch egzemplarzach wygotowany, w którym przedmioty, czynności urzędowej poddać się mające, wymienić należy szczegółowo i dokładnie z oznaczeniami służącymi do stwierdzenia tożsamości.

§. 11.

W wykazie tym można zapisać wszystkie powielenia i odwzorowania, tudzież wszystkie przyrządy do powielania lub odwzorowania (odciski, odlewy, płyty, kamienie i formy), jeżeli istniały już w dniu 31. grudnia 1895 jako w dniu, w którym ustawa o prawie autorskiem nabywa mocy obowiązującej i jeżeli wyrób onychże nie był dotychczas zakazany.

Zresztą zostawia się stronom interesowanym do woli zgłaszać także powielenia i odwzorowania później wykonane, atoli tylko w tym razie, jeżeli przyrządy, do ich wykonania użyte, zostały zapisane w inwentarzu i ostęplowane stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia.

§. 12.

Władza polityczna powiatowa, do której podaje się zgłoszenie, winna przekonać się o dokładności złożonego wykazu i zbadać, czy tenże czyni zadość przepisom §. 11. Przedmioty, które zgłoszono wbrew tym przepisom, należy wyłączyć z wykazu.

§. 13.

Zgłoszone zgodnie z przepisami powielenia i odwzorowania, tudzież przyrządy do powielania lub odwzorowania, opatrywać będzie Władza każdy z osobna pieczęcią urzędową, umieszczając takową w odpowiedni sposób. Jeden egzemplarz przedłożonego a w razie potrzeby sprostowanego wykazu zachowywać ma Władza, drugi zaś zwrócić należy stronie z potwierdzeniem dnia złożenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCII. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1895.

Treść: (№ 199–200.) 199. Rozporządzenie, którem §§. 43, 45 i 48 przepisu wykonawczego do ustawy o postępowaniu karnem z dnia 19. listopada 1873 zostają zmienione a względnie uzupełnione. — 200. Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków państwa w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896.

199.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 16. grudnia 1895,

którem §§. 43, 45 i 48 przepisu wykonawczego do ustawy o postępowaniu karnem z dnia 19. listopada 1873 (Dz. u. p. Nr. 152) zostają zmienione a względnie uzupełnione.

Uchyła się terażniejszą osnowę §§. 43, 45 i 48 przepisu wykonawczego do ustawy o postępowaniu karnem z dnia 23. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119), wydanego rozporządzeniem Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 19. listopada 1873 (Dz. u. p. Nr. 152) i takowe opiewać mają jak następuje:

§. 43.

Ministerstwo sprawiedliwości ustanawia dla każdego samodzielnego zakładu karnego co trzy lata koszta wykonania kar liczebnie równo na każdą głowę dziennie oznaczyć się mające, zaś dla domów więziennych przy Trybunałach pierwszej instancji i dla aresztów przy sądach powiatowych ustanawia takowe prezydent Sądu krajowego wyższego w okresach w §. 387 u. o p. k. oznaczonych.

§. 45.

Co się tyczy domów więziennych przy Trybunałach pierwszej instancji i aresztów przy sądach powiatowych, do kwoty zwrotu kosztów utrzymania,

według §. 387 u. o p. k. ustanowionej, na każdego aresztowanego i na każdy dzień przypadającej, doliczać należy kwotę za strzeżenie i za zarząd miejsca kary, która dla każdego domu więziennego przy Trybunałach i dla aresztów przy sądach powiatowych na obszarze całego okręgu Sądu krajowego wyższego obliczana być ma co trzy lata. Celem obliczenia takowej sumuje się wszystkie wydatki w ciągu całkowicie ubiegłych trzech lat kalendarzowych we wszystkich Trybunałach a względnie we wszystkich sądach powiatowych okręgu odnośnego sądu krajowego wyższego poniesione na płace pocztu osobowego dozorców, urzędników więziennych i wszystkich innych osób zarządu, na utrzymanie w dobrym stanie lokali więziennych i wszelkie inne potrzeby domowe, na sprawienie i naprawę przedmiotów inwentarskich, na popęd robót, wszystkie inne wydatki na cele więzienne, nakoniec w Trybunałach wydatki na dostarczenie potrzeb biurowych. Od sumy tej odciąga się wszystkie dochody w ciągu tego samego okresu osiągnięte a resztę dzieli się przez liczbę dni utrzymania, jaka się w ciągu tego samego czasu zebrała.

Z ułamkami centów, jakieby w tem wyrachowaniu wypadły, postąpić należy według przepisu §. 44go.

§. 48

W ściąganiu kosztów postępowania karnego stosować się mają sądy, aż do dalszego zarządzenia, do istniejących przepisów.

Rachunki z całego nakładu na pieczę sprawiedliwości karnej i na wykonanie kar utrzymywać należy według osobnych przepisów w tym względzie wydanych.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

200.**Ustawa z dnia 27. grudnia 1895,**

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokrywaniu wydatków państwa w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania nadal w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896 istniejących podatków stałych i niestałych z dodatkami, stosownie do ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie podatku gruntowego aż do ponownego ustanowienia sumy ogólnej podatku gruntowego w wysokości ustawą z dnia 7. czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 49) oznaczonej, dodatków do podatku zarobkowego i do podatku dochodowego w wysokości ustanowionej ustawą skarbową z dnia 27. lipca 1895 (Dz. u. p. Nr. 107).

§. 2.

Wydatki administracyjne pokrywane być mają w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896 w miarę potrzeby, na rachunek dotacyj, które ustanowione będą w odpowiednich rozdziałach i tytułach ustawy skarbowej na rok 1896.

W szczególności upoważnia się Rząd, żeby dodatki na utrzymanie postanowieniami cesarskimi z dnia 15. marca i z dnia 28. czerwca 1895 przyzwolone, wypłacił za czas od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896 w sposób dotychczasowy.

§. 3.

Następujące dotacje, które ustają z końcem grudnia 1895, mogą być używane jeszcze aż do końca marca 1896; dotacje jednak te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1895 roku w myśl artykułu VI, ustępu 3go ustawy skarbowej na rok 1895.

A. W etacie Rady państwa:

Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6 na wykonanie biustów znakomych członków parlamentu wyznaczona w sumie . . . 15.000 zł.

B. W etacie Ministerstwa spraw wewnętrznych:

1. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 4, l. 2, wyznaczony na przebudowanie mostu Radeckiego na rzece Murze w Grazu

na szlaku gościńca stokowego skarbowego w sumie 10.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 7, l. 2, na urządzenie gościńca w dolinie Idryi do Usznika pod Czginielem nad gościńcem karyntyńskim przez św. Łucyą i Zelin aż do Górnej Idryi wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 10.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 7, l. 2, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

4. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 7, l. 1 na częściowe uregulowanie rzek Isonzo i Torre wyznaczona w sumie 5.000 zł.

5. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 7, l. 3, na wybudowanie drogi konkurencyjnej w dolinie Baczy, w części od Hudażunnej przez Pobrdo aż do granicy krajowej krańskiej wyznaczona w sumie 10.000 zł.

6. Subwencja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 8, l. 5, na wybudowanie drogi jezdnej od Dimaro w kilometrze 49.8 gościńca tonalskiego do Madonna di Campiglio wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 10.000 zł.

7. Subwencja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 8, l. 8 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 12, l. 2, na zastąpienie mostu drewnianego Nr. 671 na rzece Białce, łączącego miasta Białę i Bielsk na szlaku gościńca krakowskiego, mostem z wierzchem żelaznym wyznaczona w sumie 10.000 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 5, §. 13, l. 2, na wybudowanie drogi cłowej od Bossancza do Bunestie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 10.000 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 13, l. 1 na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 5, §. 13, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 14, l. 2, na dalszą budowę gościńca od Castelnuovo do Meljin a względnie od Meljin na Kombur aż do cieśniny kateńskiej pod Gjuricem wyznaczona w sumie 15.000 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 1, l. 1, na wyporządzenie w laksenburskim obszarze odwodnienia położonego tamże jazu w Kehrwand, tudzież na poprawienie strumieni Kehrwand i Frauenbach wyznaczona w sumie 10.000 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 6, §. 2, l. 2, na regulacją Dunaju koło Struden wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 50.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 2, l. 2 na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 40.000 zł.

16. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 6, na regulacją Sawy wyznaczona w sumie 50.000 zł.

17. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 7, l. 4 na roboty regulacyjne i uzupełnienia w części skarbowej rzeki Noce wyznaczona w sumie 9.000 zł.

18. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 8, l. 1 na regulacją Mołdawy wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 429.700 zł.

19. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 8, l. 1, na regulacją Mołdawy wyznaczona w sumie 420.000 zł.

20. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 10, l. 2, na regulacją Wisły wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 10.000 zł.

21. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 10 na regulacją Odry, Oppy i Olzy wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 10.000 zł.

22. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 10 na regulacją Odry, Oppy i Olzy wyznaczona w sumie 10.000 zł.

23. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 12, na budowle wodne na Serecie i Suczawie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 10.000 zł.

24. Dotacja ustawą skarbową z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na wystawienie domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona z prawem czerpania z niej aż do końca grudnia 1895 a mianowicie:

w tytule 3 „Bezpieczeństwo publiczne“	
w sumie	123.910 zł.
„ „ 4 „Służba budownicza rządowa“ w sumie	12.650 „
„ „ 7 „Nowe budowle administracji rządowej“ w sumie	63.690 „
razem	200.250 zł.

C. W etacie Ministerstwa wyznań i oświaty:

1. Dotacja ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, pod tytułem 1 „Kierownictwo naczelne“ na kupno domu I, Bankgasse Nr. 7, celem rozszerzenia budynku urzędowego i na urządzenie wewnętrzne wyznaczona z prawem czerpania aż do końca grudnia 1895 w sumie 335.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na przyozdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 10, §. 5 na przyozdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim wyznaczona jako 2. rata w sumie 15.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 10, §. 7 wyznaczona jako wynagrodzenie ryczałtowe za dwie kaplice, które przy restauracji i odsłonięciu katedry w Spliecie stały się własnością skarbową w sumie 2.800 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 10, §. 7 wyznaczona jako 1. rata na restauracją dzwonicy św. Marka na Hwarze w sumie 2.100 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 8, na kupno gruntów celem odsłonięcia bazyliki w Salonie jako 3. i ostatnia rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 2.900 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 10, §. 8 na roboty budownicze ubezpieczające około budynku muzeum archeologicznego w Akwilei wyznaczona w sumie 1.800 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 11, §. 12 wyznaczona na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji w sumie 34.000 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 11, §. 12 wyznaczona na dodatki w celach budowniczych w Dalmacji w sumie 8.180 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 11, §. 13 wyznaczona na dodatki w celach budowniczych w Czechach w sumie 14.000 zł.

- d) z funduszu wkładowego kolei galicyjskiej Karola Ludwika na rozszerzenie stacji we Lwowie (2. rata) w sumie 200.000 zł.
- e) z funduszu wkładowego kolei duchcowskich na ulepszenia i rozmaite roboty w wielu stacjach, tudzież zakłady ubezpieczające na linii podmokielsko-chomutowskiej w sumie 1,322.220 zł.

F. W etacie Ministerstwa sprawiedliwości:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 4, §. 22, na budowę domu dla Sądu powiatowego w Rzeszowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 5.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 7, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 14, na rozszerzenie budynku w Zadzrze wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 17.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 7, na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 15.000 zł.

5. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 28, na budowę domu dla Sądu obwodowego w Nowym Sączu wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1895 aż do końca grudnia 1895 przedłużona w sumie 5.000 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 4, §. 7, na budowę nowych aresztów dla Sądu powiatowego w Ischlu wyznaczona w sumie 24.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 4, §. 8, na kupno i przysposobienie realności Nr. 72 i 15 w Engelszell wyznaczona w sumie 14.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 4, §. 10 na budowę domu sądowego i więziennego w Bozenie wyznaczona w sumie 50.000 zł.

9. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 21, na budowę domu sądowego i więziennego w Morawskiej Ostrawie wyznaczona w sumie 42.000 zł.

10. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 26 na budowę domu urzędowego w Podwołoczyskach wyznaczona w sumie . . . 10.000 zł.

11. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 28 na budowę domu dla Sądu obwodowego w Nowym Sączu wyznaczona w sumie 15.000 zł.

12. Dotacja ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na budowę domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona aż do końca grudnia 1895 w sumie 140.400 zł.

G. Etat zarządu długu państwa.

Dotacje ustawą skarbową na rok 1894 w rozdziale 37, tytule 3, l. 2, wydatki zarządu ustalonego długu państwa, na wydatki z powodu odnowienia arkuszy kuponowych wyznaczona w sumie 42 000 zł. i 206.000 zł. a włącznie w sumie ogólnej 288.000 zł.

§. 4.

Upoważnia się Ministra skarbu do sprzedania w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896 takich nieruchomości rządowych, których wartość szacunkowa każdej z osobna nie przenosi 25.000 zł. aż do sumy ogólnej 300.000 zł. a to bez poprzedniego szczegółowego pozwolenia Rady państwa, jedynie pod warunkiem, iż później usprawiedliwi sprzedaż. Również upoważnia się Ministra skarbu pozwolić w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, na obciążenie nieruchomości rządowych służebnościami, o ileby wartość nieruchomości obciążyć się mającej lub prawa nadać się mającego w każdym z osobna przypadku nie przenosiła sumy 25.000 zł. Wartość ogólna służebności w taki sposób nadać się mających nie może przenosić sumy 200.000 zł. Upoważnia się nadto Ministra skarbu, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, by spółkom, którym służy użytkowanie kolei żelaznych państwa, dał w czasie od dnia 1. stycznia aż do końca marca 1896 pozwolenie do sprzedaży zbytecznych gruntów kolei państwa, pod warunkiem wynagrodzenia skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, a pozwolenie to może być udzielone i wtedy, gdy wartość szacunkowa jednego takiego przedmiotu przenosi sumę 25.000 zł.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1896, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 27. grudnia 1895.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Welsersheimb r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

